

Ooḃi Adōm Aghuḃum

Oduāl New Testmament

2018



Ooþi Adōm Aghuðum
Odual New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

| | |
|--------------------|-----|
| Matiu | 4 |
| Mak | 35 |
| Luk | 55 |
| Jon | 88 |
| Edighiom  ar | 111 |
| Rom | 140 |
| 1 Korint..... | 154 |
| 2 Korint..... | 168 |
| Galetia | 177 |
| Efesos | 182 |
| Filipai | 187 |
| Kolosu..... | 191 |
| 1 Tesalonika | 195 |
| 2 Tesalonika | 198 |
| 1 Timoti | 200 |
| 2 Timoti | 204 |
| Taitos | 207 |
| Failimon | 209 |
| Hibru..... | 210 |
| Jems | 220 |
| 1 Pita..... | 224 |
| 2 Pita..... | 228 |
| 1 Jon..... | 231 |
| 2 Jon..... | 235 |
| 3 Jon..... | 236 |
| Jud..... | 237 |
| Aghiiny | 239 |

Matiu

Eghun otu obh'ajizos

1 Oobho eghun otu obho ajizos Kraist aḅol bō aru tēmar-arōoy obho. Odi ol'eghun otu taDevid ḅony ḅobhe tEbraḅam, ² ḅode tAizik, ḅode taJekob. AJekob ḅode taJuda n'aburumōr odi. ³ AJuda ḅode taPerez n'aZera, oniin eedi ughōl aTama. APerez ḅode taHezron, ḅode taRam, ⁴ ḅode tAminadab, ḅode taNason, ḅode taSalmon, ⁵ ḅode taBoaz (oniin odi ughōl aRehab). ABoaz ḅode tObed (oniin odi ughōl aRut). Obed ḅode taJesi, ⁶ ḅode taDevid.

ADevid ḅode taSolomon (oniin odi aḅni taYuraya). ⁷ ASolomon ḅode taRihoboam, ḅode tAbaija, ḅode tAḅa, ⁸ ḅode taJehosafat, ḅode taJoram, ḅode tUzaya, ⁹ ḅode taJotam, ḅode tEhaz, ḅode taHezekaya, ¹⁰ ḅode taManase, ḅode tAmon, ḅode taJosaya, ¹¹ ḅode taJekonaya n'aburumōr odi, tamen obho ubhin rōoy tIzirel ubhin ughi taBabilon.

¹² Tamen obho moobhin rōoy obho ubhin ughi taBabilon, aJekonaya ḅode taSealtiel, ḅode taZerubabel, ¹³ ḅode tAbiud, ḅode tEliakim, ḅode tAzor, ¹⁴ ḅode taZedok, ḅode tAkim, ḅode tEliud, ¹⁵ ḅode tEliazar, ḅode taMatan, ḅode taJekob, ¹⁶ ḅode taJosef olom taMeri obho aru moniin taJizos obho ughōl bō maMesaya.

¹⁷ Aḅiōbh n'inya ḅoke aḅurude n'anwuny abhin tamen tEbraḅam aghi asi tamen taDevid, n'inon aḅiōbh n'inya abhin tamen taDevid asi taḅaki uḅeghe rōoy Izirel ubhin ughi taBabilon, n'inon aḅiōbh n'inya abhin asi taḅaki obho ḅumar aMesaya obho.

Ezo ḅumar maJizos Kraist

¹⁸ Iibha pezo ḅumar maJizos Kraist. Oniin odi ughōl aMeri. Tamen obho aJosef atuḅeen moḅkala mobhin odi, izal eedi deḅolan io monyiin esi, pūmiin bho odi maamōr moḅony tesi inyaam Eḅugh Iigbia bho.

¹⁹ AJosef olom obh'odi ooḅi ḅoy molo ova ḅio moḅoki odi reḅheer mi teesoḅia arōoy, podi aḅtua tologhi odi be moḅbaranuan odi mi teḅokia. ²⁰ Ezo bho odi aseeri moomo ologhi odi mi tiitua iibha bho, potelema tObamōogh obho amutenaan odi mi taḅamala aḅpete kua, "AJosef, ḅony ḅobhe taDevid, ughiilaan gḅa mobhin aMeri ologha talōor onuma kaḅni onuma. Obho odi bō toḅaraka odi obho ol'Eḅugh Iigbia bho. ²¹ Odi taḅamar molobhir ḅony keḅio aḅa takōl ḅien odi ajizos, ebum obho odi taḅel rōoy odi atēḅemi tiḅkarabh eedi obho."

²² Iibha bho imute kua moḅighi obhulughi tibha Obamōogh obho abhin toḅnu ozil obho aḅpete bō

aghōl, ²³ "Iinon, onyiin okpur ḅonyani taamōr ni aḅamar molobhir ḅony, keḅio tokōl ḅien obh'odi Iḅmanuel." "Eḅanaan odi n'ezira," peḅmu obho.

²⁴ Amen aJosef aḅuma taḅamala bho, podi aḅtuugh aḅighi mibha otelema tObamōogh obho aḅpete aḅogho odi obho, aghi abhin maMeri. ²⁵ Odi omun-uom io zodi ninii odi aru aḅamar molobhir ḅony obho, keḅio odi aJosef aghōl ḅien odi ajizos.

Arōoy ilo iḅdua toḅaḅi aghōzōgh obho iru neḅa maJizos

2 Uḅmar ajizos taBetilhem ebhugh obh'ajudia mi taraḅuma taHerod oḅolema bho. Tamen obho ḅumar odi obho, pilōghōm aḅar arōoy iḅdua temutonom aghōzōgh obho iru taJerusaḅem, ² nepuruan kua, "Oḅighen ḅony obho ḅumar bō bho, obho tatu bō moḅolema arōoy aju obho? Ezōor noḅomiin meḅenaany odi bho amute temutonom aghōzōgh obho kezōor oru mookpulughu odi."

³ Amen aHerod oḅolema aḅmoghon miibha bho, pekḅom odi aḅhur magey. Onyiin ezo bho na mi toomo obo bho idi taJerusaḅem obho. ⁴ Podi abheleghi aakōbhōghi moomo aruḅemu arōoy iḅo miibua bho n'obo itughumiom araaloḅgh obho, apuruan kua zeedi, "Toḅmar teḅighen maKraist obho." ⁵ Peedi iḅbhagharana kua, "Toḅmar taBetilhem obho ebhugh obh'ajudia. Ozil obho aḅe kua,

⁶ Aḅa aBetilhem obh'ebhugh obh'ajuda, aḅa ukio ḅio apu mi teesoḅia aḅruula ebhugh obh'ajudia,

ebum obho oḅla taḅdua tonuma atu moḅa arōoy aḅni Izirel obho."

⁷ PaHerod abheleghi milōghōm aḅar arōoy obho mi teḅokia aḅa teedi aloḅghōm maḅkar amen obho eḅenaany obho amute bho. ⁸ Keḅio odi aghōl aḅogho eedi moḅghi taBetilhem, aḅpete kua, "Iki meḅmaar edeny eḅa moḅony obho, amen enyina neḅemiin odi, pitu meḅba eḅogho aḅami molo aḅami aḅi aakpulughu aḅni zodi."

⁹ Toḅueḅpete bhobho, peedi iḅigh teḅōom. Teḅōom obho ponyiin odi eḅenaany obho eedi imiin temutonom aghōzōgh obho aḅionom eedi taghisigh ninii aghi aḅmōruōm tesi obho ḅumar bō moḅony obho. ¹⁰ Amen eedi imiin meḅenaany obho naḅamara, miin ezo ologhi eedi aḅbaal kilo eedi neesi taḅnyu-eḅanaan. ¹¹ Eedi iḅigh totu obho peedi imiin moḅony obho n'aMeri oniin odi, peedi igbuluman iikpulughu zodi, keḅio ikpeḅnyōgh ruḅa eedi iinwo zodi magold n'aḅfrankinsens n'amaa.

¹² Taramala pɛnaa aakiom eedi moɓele omula taHerod. Peedi iɓol tonon ebōom imula ighel tema ebhugh eedi.

Ugheilom moony obho oduonom oghi Izipt

¹³ Ilōghōm aar arōoy obho idua, potelema tObamogh obho amutanaan majosef mi taramala akpete kua, "Betunu mabhin moony obho n'oniin odi maghiilom maɗua maghi tIzipt, marol epa ninii aami utuom ana monu momula. AHerod tava siibha moony obho moghigh." ¹⁴ Pajosef aɓetunu muɗugul obho abhin moony obho n'oniin odi aten tIzipt, ¹⁵ irol epa ninii aHerod aru abho.

Udighi miibha bho mobhulughiom tibha Obamogh obho abhin tonu ozil obho akpete aghol, "Aami ubhelegghi moony aami amutonon mi tIzipt."

Uze nwuny

¹⁶ Amen aHerod alōghōm mobho ilōghōm aar arōoy obho neebi zodi obho, piikaany odi odi arōm aghi uze moomo anwuny izal asia asehge asōor ibha idi taBetil-ihem n'ib'araama ibha ituan odi obho, tezo bho ilōghōm aar arōoy obho igba inogho odi men obho eedi imiin meenaany obho.

¹⁷ Tiibha bho, piibha aJerimaya ozil obho akpete kua, ¹⁸ "Omoghon imulughu edi n'izin eghidim mi taRama.

AREsel aleghe nwuny odi,
molo obo okue odi olo,
ebum obho oom'eedi neekun iman obho."

Eedi idua tIzipt erugheil

¹⁹ AHerod abho, potelema tObamogh obho amutanaan majosef mi taramala mi tIzipt, ²⁰ akpete kua, "Betunu mabhin moony obho n'oniin odi memula tebhugh Izirel, ebum obho obo bho iva bo moghigh ony obho neebhozu obho." ²¹ Pajosef aɓetunu abhin moony obho n'oniin ony obho, imula ighi tebhugh Izirel.

²² Amen aJosef amoghon mobho Akelaos maarolom metolom taHerod ode odi mi tJudia, paruugu isibh odi mobhin otu odi oghi tJudia. Omina na omaar ookiom odi mi taramala. Tiibha bho beleni, podi aɓetunu aghi tebhugh obh'aGalili, ²³ arugh gha tema olo ughol aNazaret. Tiibha bho pudighi ubhulughiom tibha arizil obho ikpete bo ighol, "Tokol odi ol'aNazaret" obho.

Igbaay tajon ozuughiom rumuum obho

3 Tamen opopo, pajon ozuughiom rumuum obho aru ake nagba dom obho mi tob'eekepu edum oosaar obh'ajudia, ² nakpete kua, "Ikiraan todighi ikarabh enyina, ebum obho Ade-Oolema bh'anyu obho narol bhubh obho." ³ Odi ajon obo bho Aizaya ozil obho agba bo aghol,

"Kir onyinin ooy olo odi tob'eekepu edum oosaar obho namulughu akol kua,

'Iselemi mebom obho tObamogh obho meseerian zodi.

Idighi ebom obh'odi amaar asel."

⁴ Arukpe tajon uluom asubhuubh uuva, okpuom ukpe egum odi ozu enam, keɗio aba gha migurubia n'adava. ⁵ Arōoy edua gha tajarusalem, n'oomo ebhugh obh'ajudia, n'oomo araama bho idi totu obhini obho ughol bo ajodan obho eru todi. ⁶ Eedi iituma gha mikarabh eedi keɗio odi tazuughiom eedi mum mi tajodan obho.

⁷ Amen ajon amiin maroy aFarisi n'aSadusi obho netu todi, podi akpete kua anogho zeedi, "So o jikpolodu, okor ooy akpete anogho enyina moru molo enyina emuzōnaan mi talile bho tEnaan obho natu obho?"

⁸ Idighi mokpo lo tegba emutiom mobho enyina neeghiraan tikarabh araabom enyina. ⁹ Itua gha na tiloghi enyina mebo mobho Ebrahim aru mob'ode enyina. Aami nagba anogho enyina, Enaan tatue ni aperiōn rubharakpar bhibha adighi atene nwuny tEbrahim. ¹⁰ Nooseeri makubu tamen obhobho molo oleroghiom iireeny obho ki taruutu eedi. Kooreny kooreny olo oloki dio miibi itu toler ni otobh ologh nyan. ¹¹ Aami ubhin mum nazuughiom enyina mogba omutiom mobho enyina neeghiraan tikarabh enyina, keɗio odi obo bho natu tamen aami obho tazuom enyina mEmugh Iigbia bho n'anyan. Odi abugh ani ni kua apu zami. Aami ugbebh io morol arakoro odi. ¹² Oosuum ale odi odi tavo odi, mosuum ale bho. Odi tabunyogh ni aakobhoghi moomo ikpo ale akubh totu ighuale odi, keɗio odi tazu mirumutum ale bho asu tanyan olo neemor kamen kamen."

Ozua amuum tajizos

¹³ Tamen opopo pajizos adua taGalili aghi tobhiiny ajodan, keɗio aghi tajon mozuom odi mum. ¹⁴ Pajon aru mopuenaan odi, keɗio akpete kua, "Ana kuzuom aami mum, ana kumina akiton natu tami." ¹⁵ Pajizos abhagharana kua, "Bele erol mezo bho siibha. Tiibha bho podighi oomo ibha idigh tologhi tEnaan obho." Pajon amoruom odi.

¹⁶ Uzuom kua zodi ajizos mum obho be obele podi abhun tamuum obho, panyu obho aghuurunu anogho zodi keɗio odi amiin mEmugh obho tEnaan naasoor natu keekumude abadi alelom odi, ¹⁷ keɗio oghorko adua tanyu obho aru akpete kua, "Oobho Ony odigh ologhi aami obho adighi bo ologhi aami nabaal obho."

Ezo udegh majizos uunon

4 Keɗio Emugh Iigbia bho areliom majizos aloghom tob'eekepu edum oosaar obho molo eru obho kadegh odi. ² Tamen olo odi narol merubal ootaany n'udugul molo aar olo naadigh tobaraka odi olo, pokoon nasibh odi, ³ keɗio eru obho akpete kua anogho zodi, "Erumolo ana uru mOny tEnaan, pudighi mipadi arubharakpar bhibha matene mabred." ⁴ Pajizos abhagharana kua, "Egia bho

ąkpete kua, 'Eđian be ąio mobho ąoy taąumom, idi toghörökö ąnuekpete tĚnaan!'"

⁵ Podi eru obho abhin maąizos aghi tĚma iigbia bho, aąiine zodi tesi obho aąiinom bọ apu mi tob'otu iikpulughu obho, ⁶ ąkpete kua aąogho zodi, "Erumolo aąa uru mĚony tĚnaan, pupel asđor tade bho, ebum obho eągia ąkpete kua,

'Ěnaan taąo ni aąogho mitelema odi milo igboloman n'ana.

Eedi teköbh eąam aąa taąavo eedi, molo aąa oąighia maleąe onuma taąubharakpar obho."

⁷ Paąizos abhagharana kua, "Ěgia bho ąkpete kua, 'Udegh gąa mĚnaan Obamąogh aąa bho."

⁸ Peru obho abhin maąizos aąiinom taąyu ob'eegum aąeriom odi moomo aruubhugh eąmar-arđoy obho, n'oomo eela bh'eedi, ⁹ keąio ąkpete kua aąogho zodi, "Oomo iibha bho mobho aąmi taąogho aąa, erumolo aąa ugbuluman uukpulughu aąmi." ¹⁰ Paąizos abhagharana kua zodi, "Đua sọ, aąa aSetan. Ěgia bho ąkpete kua, 'Kpukpulughu mĚnaan Obamąogh aąa bho be, odi na be mobho aąa taąighian moąighi."

¹¹ Peru obho aąele zodi aąua, keąio itelema tĚnaan iru įlogh aąo įnogho zodi.

Ěkiom oąighi taąizos mi taGalili

¹² Amen aąizos amoghon mobho nąologhom maąon mikoli obho, podi aąetunu aghi taGalili. ¹³ Odi omina ąio aghi taNazaret, aghi arugh taKapaniom, eąa olo odi toąu ob'egha obhiiny obho ughöl bọ aGalili obho mi tebhugh aZebulon n'aNaftali. ¹⁴ Uąighi miibha bho mobhulughiom tibha Aızaya ozil obho ąkpete bọ aghöl,

¹⁵ "Ěpa ebhugh aZebulon, n'ebhugh aNaftali, ibha ituan maąbadi obho, mi teąeenyom obhiiny obh'aąjodan,

ebhugh aGalili obho arđoy įnon aruubhugh obho netugh obho.

¹⁶ Arđoy obo bho netugh toąkinim obho tĚmiin ni mogbōgh eąaal.

Obo bho netugh tebhugh obho oąkinim obho neekpiom obho, eąaal obho tasđorđm ni zeedi."

¹⁷ Aąeghe tamen opopo aghi taghisigh, paąizos aąe mogba oobı adđm obh'odi, ąkpete kua, "Ikiraan toąighi įkarabh enyina, ebum obho Ade-Qolema obh'aąnyu obho naąarol ąubh obho."

Aąizos abheleghi minya įze mina aąeghe

¹⁸ Ězo bho aąizos naąbarion sike mi totu ob'egha obhiiny obh'aGalili obho, podi aąmiin mızal aburumđr ilo iru mize mina: eedi aSaimon, obho ughöl bọ aPita bho, n'Andru umđr odi. Eedi nezu moąuguru toąbiiny obho. ¹⁹ Paąizos ąkpete kua aąogho zeedi, "Įtuonuman aąmi, paąmi oąighi enyina kekughi rđoy." ²⁰ Tonyiin odi amen opopo, peedi įbele maąuzuguru bh'eedi įtuonuman odi.

²¹ Odi atirom taghisigh podi aąmiin mınon įzal aburumđr, aąems n'aąon, aąwuny taZebidi. Eedi idi toghuugh n'ode eedi neąoodı maąuzuguru eedi, paąizos abheleghi eedi. ²² Tonyiin odi amen opopo, peedi ibhun toghuugh obho įbele na moąe bh'eedi taąaman, įghi įtuonuman maąizos.

Oąighi obho aąizos aąol aąighi

²³ Odi aąizos areleey gąa toomo aGalili aątughumiom gąa mi tarutu iikpulughu obh'eedi, aąba gąa na mąnuekpete oobı adđm obh'Ade-Qolema bho tĚnaan, aąol aakđoy na rđoy mi toomo oąigh kerekere aąazegh n'eąenwia eedi, ²⁴ molo oąu odi alela toomo aąaama bh'aSiria. Peedi ibhin iruom odi moomo obo bho neąweey moomo oąigh kerekere aąazegh obho, n'obo bho įteeny moąigh kerekere eąama alđor obho, arđoy ilo įkarabh aąuumugh neąbaąhami, n'ilo neątaalogh, n'ilo asilđor obho neemuughogh. Odi aąizos aakđ ni aąaman moom'eedi. ²⁵ Ěbir arđoy eąuaghu taGalili n'Ađiđbh Araama n'aJerusaąem n'ebhugh aąudia n'aąaama ibha idi teąeenyom aąjodan obho eru eątuonom odi.

Įtughumiom lo aąizos aątughumiom taąyu eegum

⁵ Aąizos aąmiin mob'ologh arđoy obho, podi aąiin taąyu eegum aąol delede. Pobo bho neątuonom odi obho iru todi, ² keąio odi aąe moątughumiom eedi.

Obo bho teąeeny aąey oąaal ologhi obho

³ "Alisebh il'obo bho ikulom taąuumugh obho, eedi obo įteeny mAde-Qolema obh'aąnyu obho.

⁴ Alisebh il'obo bho idi tįitu obho, Ěnaan taąue ni zeedi.

⁵ Alisebh il'obo bho isđoriđm lđor eedi obho, eedi obo tetugh tade bho.

⁶ Alisebh il'obo bho iseeriom oomo ologhi eedi moąighi ibha idigh tologhi tĚnaan obho, toąpere ni eedi.

⁷ Alisebh il'obo bho įteeny oąu aąhusan aąien obho, eedi obo toąsuaanan gąusan aąien.

⁸ Alisebh il'obo bho įkarabh ilo tologhi eedi obho, eedi obo obho tĚmiin Ěnaan.

⁹ Alisebh il'obo bho idi n'ekima motulughi oomo arđoy obho, eedi obo toköl aąwuny tĚnaan.

¹⁰ Alisebh il'obo bho nąogho mąmiinom tebum ibha odi naąighi mibha idigh tologhi tĚnaan obho, Ade-Qolema bh'aąnyu obho ol'eedi.

¹¹ "Alisebh il'enyina, tamen olo arđoy tetđnyđgh enyina, eąogho enyina mįiįbaghami, eąbaaghiom enyina moomo oąigh kerekere iben mebum obho enyina neątuonom aąmi obho. ¹² Ibo, ologhi enyina eąona aąaal na, ebum obho amukpe enyina mi taąyu obho, ezo oąba olo nolo bho. Onyiin ezo bho na mobho arđoy įnogho moąbaąhami marizil obho tĚnaan ibha ibhira iru enyina bho."

Abōbh n'ẹ̀baal

13 “Enyina idi kabōbh mi tesuo ẹmar-arōoy obho. Eru k̄aar olo abōbh obho ẹmel ilo mu, ẹzo olo omina oḍighi n̄a molo kemina k̄emel n̄a olo mu. Abōbh pipa, ̄aar oḍighiom olo mu, molo ik̄pe ni be mozu orōbh arōoy k̄ezeghi.

14 “Enyina idi k̄ẹbaal mi tesuo ẹmar-arōoy obho. Ẽma olo uḅōgh t̄anyu eegum oḅokia gh̄a ḍio. 15 Oōy olo t̄a-su m̄otodi ak̄pereghiom m̄abafu olo. Odi n̄aasu podi oḅam t̄anyu ̄abebe m̄onogho ẹbaal kōoy kōoy olo odi totu obho. 16 Onyiin ẹzo bho, iḅele ẹbaal obh'enyina ̄amu asōorōm kōoy kōoy, molo eedi ẹmiin mi iḅi oḅpo bho enyina neḍighi obho, ebuom Ẽnaan Ẹde bh'ezira obho odi t̄anyu obho.”

Itughumiom ilo igboloman n'araalōgh obh'aMozis

17 “It̄ita gh̄a mobho ̄ami uru m̄opueghi araalōgh obho taMozis n'itughumiom arizil obho. ̄Aami utu ḍio m̄opueghi, ̄ami uru moḍighi obhulughiom tibha eedi ik̄pete bho. 18 Agey n̄a ni, ninii ade bho n'̄anyu tepe emunee, b̄obon ẹnuny ̄aar olo igboloman n'araalōgh obho olo toḅele moḍighi omutiom tagey obho olo. 19 Tebum iibha b̄eleni, kōoy kōoy olo agin mookō b̄obon onyiin olōgh obho asōoriōm b̄o apu obho, ̄atughumiom n̄a m̄inon moḅele ookō, odi tasōoriōm apu mi tAde-Ḷolema bh'̄anyu obho. Keḍio odi obo bho aakō raalōgh obho, ̄atughumiom n̄a m̄inon mookō araalōgh obho, odi t̄abugh ni magey mi tAde-Ḷolema bh'̄anyu obho. 20 ̄Aami n̄agba kua ̄anogho enyina siibha bho, enyina irue ḍio eḍigh ̄ani tAde-Ḷolema obh'̄anyu obho erumolo eḍighiom ̄aar enyina ineghe ḍio epu mibh'arōoy aFarisi obho n'ob'itughumiom araalōgh obho.”

Itughumiom ilo igboloman n'̄aḅḅebh ologhi

21 “Enyina neemoghon mobho ̄k̄pete ̄nogho marōoy ageedi ughōl, ‘Uko gh̄a menu. Kōoy kōoy olo ̄ako menu, topin zodi oḅarami taghisigh oḅu m̄ijiruan mi totu ̄araakpe bho.’ 22 Keḍio esiibha bho ̄ami n̄ak̄pete kua ̄anogho enyina: kōoy kōoy olo ̄aḅḅebhaan ologhi n'umōr odi, topin ni zodi oḅi oḅarami taghisigh oḅu m̄ijiruan mi totu ̄araakpe bho. Kōoy kōoy olo aghōl mumōr odi, ‘Ana ̄aar oḍighiom olo,’ topin ni zodi oḅi oḅarami taghisigh ̄aruula ẹma bho. Kōoy kōoy olo aghōl umōr odi ẹnam eḍum n̄alogh gh̄uḍum odi mi taḍuugh ̄anyan oonu obho ikunughi olo bho.

23 Tebum iibha b̄eleni, erumolo ̄ana n̄aki m̄otun ̄aar ̄onogho Ẽnaan mi teede iigbia bho, k̄ana ̄aatua mobho umōr onuma n̄agbaam ̄ana m̄ik̄arabh olo ̄ana uḍighi zodi, 24 puḅele m̄otun ̄aar obh'onuma mi taghisigh eede iigbia bho, mamula maḅghi mabhira matulughian mumōr onuma, ku magbi momula oru oḅun ̄aar obh'onuma ̄onogho Ẽnaan.

25 “K̄em m̄amoghonyan mobo bho n̄ava ̄ana r̄ak̄pe bho mi tamen olo oḅpe bh'enyina idi nini mi tebōom. Enyina neesi totu ̄araakpe bho, podi obhin onuma

̄onogho oḅu m̄ijiruan obho, odi kabhin ̄ana k̄alogh t̄aravo arōoy iḅōrō, eedi k̄eghi k̄eduum ̄ana mi totu ikoli obho. 26 ̄Aami n̄agba ̄anogho ̄ana, tesuo pesi ̄ana taḅol ninii ̄ana tatu ̄ak̄pe maḅkobo obho akunughiom obho mi tibha umuul ̄ana bho.”

Itughumiom ilo igboloman n'ole ẹma

27 “Enyina neemoghon mobho ̄k̄pete ughōl, ‘Ule gh̄a m̄ema.’ 28 Keḍio ̄ami n̄ak̄pete kua ̄anogho zenyina siibha, kōoy kōoy olo abhin ekpaḍien aanonom m̄ani-ebhōbh m̄omunuom odi, naasōor olōgh ole ẹma mi tologhi odi. 29 Tebum iibha b̄eleni, eru k̄aar olo ekpaḍien oḍiom ̄avo onuma naḍighi mobhin onuma ologh tesi ik̄arabh, puḅoghorona marōbh. Onyiin oḅaḍi alōor onuma motughuna talōor onuma ineghe epu molo korōbh moomo alōor onuma k̄alogh mi toonu oḅiiniom obho ikunughi olo bho. 30 Oḍiom ̄avo onuma aḍighi mobhin onuma ologh tesi ik̄arabh, pusōbh arōbh. Onyiin oḅaḍi alōor onuma motughuna talōor onuma ineghe ̄ani ni kua epu molo korōbh moomo alōor onuma k̄alogh mi toonu oḅiiniom obho ikunughi olo bho.”

Itughumiom olo igboloman n'ogbo omutiom ̄ḅam

31 “Omina oḅpete n̄a kua, ‘Kōoy kōoy olo agbo m̄ani odi maḅam amutiom, ̄anogho zodi m̄obhereer ̄ḅam.’ 32 Keḍio ̄ami n̄ak̄pete kua ̄anogho zenyina siibha: ooy olo agbo m̄ani odi maḅam abhirighan, tughunee tilo odi ̄ani obho otue ḍio moḅbesa tolom odi ḍio, odi naḍighi m̄ani obho mole ẹma, erumolo odi ̄ani obho aghi ̄aḅal m̄onon ooy. Kōoy kōoy olo abhin m̄ani olo ugbo maḅam umutiom nale n̄a m̄ema.”

Itughumiom ilo igboloman n'oghiri izo

33 “Enyina neemoghon n̄a mobho ̄k̄pete ̄nogho marōoy ageedi ughōl, ‘Ubi gh̄a moguan onuma, tuugh aḍighi m̄anogho mObamoggh obho tezo bho ̄ana uguan odi obho.’ 34 Keḍio ̄ami n̄ak̄pete kua ̄anogho enyina: kamen kamen olo enyina neguan moguan, ighiri gh̄a m̄izo, ibhin gh̄a m̄anyu obho meghirom izo, ebum obho ̄anyu obho aru m̄etolom tẼnaan obho.

35 Ibhin gh̄a n̄a made bho meghirom izo, ebum obho ade bho aru moḅeleriom asike tẼnaan obho. Ibhin gh̄a n̄a majerusalem meghirom izo, ebum obho aru m̄ema tḶolema bho ̄aḅugh b̄o apu obho. 36 Ibhin gh̄a n̄a m̄emu enyina meghirom izo, ebum obho enyina itue ḍio eḍighi monyiin ekpo ̄asilaan enyina k̄aḅaal bolobolo kaḅil. 37 Onuek̄pete enyina eru gh̄a m̄a ‘Ti’ bolobolo ‘Eenyi’ be. Ilo ipuom suo, piḍua teru obho keru.”

Itughumiom ilo igboloman n'oḍighi omulumian

38 “Enyina neemoghon mobho ̄k̄pete ughōl, ‘Kōoy kōoy olo aḅom ḍien, odi taḅpiom ḍien, ̄alaay paḅaay.’ 39 Keḍio ̄ami n̄ak̄pete kua ̄anogho zenyina siibha, imulumian gh̄a m̄ik̄arabh mobo bho aḍighi enyina m̄ik̄arabh obho. Ooy aḅōr ̄ana toḍiom ̄agba onuma, pukiraan m̄anogho zodi mobho ekeeny obho odi aḅōr

ą̀p̄aram. ⁴⁰ Kōoy agbo ą̀ana mogbo m̄ooboor ą̀asuoma onuma, p̄uḃelemaan odi alegheri ą̀seghiom n'akoti obh'onuma. ⁴¹ Keru k̄aar olo onyiin ɔ̄oy oḃe ą̀ragham obho abhin ob'ekpaḃien ą̀nogho ą̀ana d̄ool odi mor̄ool ɔ̄ghi onyiin atobi, p̄uḃaram ɔ̄non atobi. ⁴² Ōoy agbeel ą̀ana m̄aar, p̄unogho. Kōoy kōoy olo aru m̄aḃoole t̄avo onuma, p̄uḃoolian.”

Tulan obo bho ą̀logh ą̀ana ḃien obho

⁴³ “Enyina n̄emoghon mobho ɔ̄kpete ugh̄ol, ‘Tulan obo bho atulan ą̀ana bho, m̄alogh ḃien mobo bho ı̄logh ą̀ana ḃien obho.’ ⁴⁴ Keḃio ą̀ami n̄akpete kua ą̀nogho enyina siibha bho: itulan mobo bho ı̄logh enyina ḃien obho, meekpulughu ḡh̄a m̄enogho mobo bho n̄enogho enyina m̄iḃbaghami obho, ⁴⁵ molo enyina etu m̄anwuny Ọ̄de enyina obho odi t̄anyu obho. Odi naḃighi ḡh̄a eḃaal agh̄oz̄ogh obho as̄oor̄om moomo iḃi n'ı̄karabh ar̄ooy obho, ą̀nogho n̄a m̄elebhe m̄olobhom ı̄dighi m̄iḃi n'ı̄dighi m̄ı̄karabh obho. ⁴⁶ Enyina etulan obo bho itulan enyina bho be, ı̄dighen ą̀lisebh ibha enyina tepin t̄Enaan? B̄obon igunogh raas̄ogh obho su neḃighi ḡh̄a n̄a m̄iibha bho. ⁴⁷ Eru k̄aar olo enyina nepeleghian ḡh̄a m̄aburubulol enyina be, kenyina ı̄dighi m̄ekaraan epuom mipedi obho? Onyiin ezo bho ḃio ḡa, mobho obo bho il̄ogh̄om io m̄Enaan obho neḃighi ḡh̄a? ⁴⁸ ı̄maar eḃeghe m̄eman k̄ezo bho Ọ̄de enyina obho odi t̄anyu obho ą̀neghe ni ą̀aman obho.”

ı̄tughumiom ilo igboloman n'aluunwo

⁶ “ı̄gonā l̄oor enyina mi toḃighi iḃi mi tasumusigh ar̄ooy molo eedi k̄emiin mibha enyina neḃighi obho. Ibha enyina ı̄dighi kua, ą̀mukpe olo enyina tepin t̄avo t̄Ode enyina obho odi t̄anyu obho olo.

² “Tebum iibha beḃeni, kamen kamen olo ą̀ana ɔ̄nogho m̄aar m̄ooy, ɔ̄laal ḡh̄a mokpokpo, k̄ezo bho ar̄ooy obo bho neemia ḡh̄a eḃol k̄iḃi ar̄ooy obho neḃighi ḡh̄a mi tarutu iikpulughu n'araab̄oom obho, molo ar̄ooy kebuom eedi obho. ą̀ami n̄agba magey ą̀nogho enyina, ar̄ooy ilo idi kua, ą̀mukpe ilo eedi tepin t̄avo t̄Enaan olo. ³ Kamen kamen olo enyina n̄enogho m̄aar m̄ooy, ı̄m̄or̄o ḡh̄a ek̄eny ą̀vo enyina al̄ogh̄om mibha oḃiom ą̀vo enyina naḃighi obho, ⁴ molo ibha enyina ı̄dighi obho eḃol t̄eḃokia, p̄Ode bh'enyina obho n̄amiin ḡh̄a mibha enyina neḃighi t̄eḃokia bho omulumian enyina.”

ı̄tughumiom ilo igboloman n'iikpulughu

⁵ “Kamen kamen olo enyina neekpulughu, iikpulughu ḡh̄a kar̄ooy obho neemia ḡh̄a eḃol k̄iḃi ar̄ooy obho. Eedi neḃeel ḡh̄a m̄oḃetunu ɔ̄mara ookpulughu mi tarutu iikpulughu obho n'otu araab̄oom molo ar̄ooy eḃiin eedi. ą̀ami n̄agba magey ą̀nogho enyina, ą̀mukpe olo eedi tepin t̄Enaan olo. ⁶ Kamen kamen olo enyina netu mookpulughu ḡh̄a, ı̄digh t̄ekpe enyina, meḡhuughi meḡuugh obho ku meekpulughu m̄enogho m̄Ode enyina obho odi t̄eḃokia bho, podi

Ọ̄de bh'enyina obho n̄amiin ḡh̄a mibha enyina neḃighi t̄eḃokia bho omulumian enyina.

⁷ “Tiikpulughu enyina ı̄bhin ḡh̄a meekpulughuom mob'oḡh ikpo ɔ̄nuekpete ilo ą̀ar oḃighiom ilo k̄ezo bho obo bho il̄ogh̄om io m̄Enaan neḃighi ḡh̄a bho, ibha n̄etua mobho Enaan t̄amoghon eedi tebum ib'ı̄idoony iikpulughu eedi obho. ⁸ ı̄k̄pulughu ḡh̄a keedi. Ọ̄de bh'enyina naal̄ogh̄om mibha enyina n̄eva bho at̄eḃe keḃio enyina igbi mogbeel odi. ⁹ Tiibha beḃeni, iikpulughu ḡh̄a kua,

‘Ọ̄de ez̄oor obo odi t̄anyu, iigbia eḃol eḃnogho ḃien obh'onuma.

¹⁰ Ade-Ọ̄olema bh'onuma aru, ı̄to bh'onuma eḃol ą̀ni n̄a kua tade bho k̄ezo bho idi t̄anyu obho.

¹¹ Eḃian ibh'aadon n̄ogho ez̄oor dodon.

¹² Beḃelemaan ez̄oor m̄ı̄karabh ibha ez̄oor nooḃighi obho, k̄ezo bho ez̄oor n̄oḃelemaan m̄ı̄karabh obo bho ı̄dighi ez̄oor m̄ı̄karabh obho.

¹³ Ubhin ḡh̄a zez̄oor m̄alogh tesi ı̄dereghi, keḃio tesi ı̄karabh peḃ ez̄oor m̄aseghe.’

¹⁴ “Eru k̄aar olo enyina ı̄beḃelemaan ı̄karabh ilo ı̄non ar̄ooy ı̄dighi enyina, p̄Ode enyina obho odi t̄anyu obho oḃelemaan n̄a enyina. ¹⁵ Keru k̄aar olo enyina ı̄beḃelemaan io m̄ı̄karabh ilo ı̄non ı̄dighi enyina, p̄Ode enyina obho odi t̄anyu obho oḃele n̄a oḃelemaan enyina m̄ı̄karabh ibha enyina eḃighi obho.

ı̄tughumiom ilo igboloman n'orol ɔ̄koony tebum iikpulughu

¹⁶ “Tamen olo enyina idi m̄oḃoony mebum iikpulughu, ı̄ghireni ḡh̄a sumusigh enyina k̄ezo bho ar̄ooy obo bho neemia ḡh̄a eḃol k̄iḃi ar̄ooy obho neḃighi ḡh̄a bho. Eedi neemirigheni ḡh̄a sumusigh kar̄ooy ilo ɔ̄koony n̄ap̄ibhoghom eḃi kesi kesi molo k̄ooy k̄ooy al̄ogh̄om mobho eedi idi m̄oḃoony mebum iikpulughu. ą̀ami n̄agba magey ą̀nogho enyina, ą̀mukpe olo eedi tepin t̄Enaan olo. ¹⁷ Kamen kamen olo enyina idi m̄oḃoony, ı̄it̄ola ḡh̄a sumusigh enyina, m̄esala m̄emu enyina, ¹⁸ molo Ọ̄de enyina obho odi t̄anyu obho be al̄ogh̄om mobho enyina idi m̄oḃoony mebum iikpulughu, ı̄non ar̄ooy il̄ogh̄om io. P̄Ode bh'enyina obho n̄amiin mibha enyina neḃighi t̄eḃokia bho omulumian enyina.

Eḃela ibh'anyu obho

¹⁹ “ı̄kubhughi ḡh̄a meela m̄enogho sil̄oor enyina mi tade bho, obho ɔ̄sari n'ɔ̄oghara iseeri ḃio bho, ą̀ruḃa eḃona neḃigh ḡh̄a emiinyogh obho. ²⁰ Kpeḃen n'ı̄pa, ikubhughi meela enyina mi t̄anyu obho, obho ɔ̄sari n'ɔ̄oghara itue ḃio ekulaan obho, n'obho ą̀ruḃa eḃona itue ḃio eḃom eḃigh emiinyogh n̄a bho. ²¹ Kesi kesi olo ą̀ana ukubh m̄ı̄ga pesi ologhi onuma odi n̄a.

Eḃaal al̄oor

²² “ı̄kpo-ariḃien onuma p̄otodi al̄oor onuma. Erumo- lo ariḃien onuma ı̄neghe ni ı̄man, poomo al̄oor onuma eḃaal eḃaal. ²³ Kerumolo ą̀ana ɔ̄teeny m̄okarabh ek-

paɖien, poomo alōor onuma ɔkinim ɔkinim. Tebum iibha beleni, eru kaar olo eɓaal alōor obh'onuma aru mokinim, okōr oɖigh ob'okinim mobho odi talōor obh'onuma.

Ɛnaan n'okpo ɛmar-arōoy obho

²⁴ “Bɔbon ɔoy olo tatue atolan izal aburude otu olo. Odi taɖlogh ni ɖien monyiin atulan mopedi obho. Odi takilaan ni monyiin aanon apue mopedi obho. Enyina irue ɖio eɓham mƐnaan n'ikpoki erolom.

²⁵ “Iibha kiɖighi kaami nakpete kua anogho enyina: iɓbaghami gha lōor enyina mi tokpo ilo igboloman n'ileey, n'iibhoghol monogho enyina ghuɖum, bolobolo tilo igboloman n'ibura ilo oburuom alōor obho.

Aghuɖum io ga mobho ala maar apu meɖian? Iikpōogh alōor obho ɖla ɖio maar epu mibura ga?

²⁶ Iimiin maghuɖum inun obho nepeebh tanyu obho, eedi iɓebh gha ɖio eɓu eekōbhōghi ekubh. Ode enyina obho odi tanyu obho pobo naakō zeedi. Iitua. Enyina ɖla ɖio maar epu minun obho ga? ²⁷ Okōr ɔoy, mi tenyina tatue alogh sumusia taghuɖum odi mi tɖitu?

²⁸ “Kebum eeghe kenyina neɓbaghami lōor enyina mi tebum arukpe? Iinon marafalawa edum obho. Eedi ikumuan gha ɖio mɔteeny ibura ilo oburuom alōor eedi. ²⁹ Keɖio aami naga magey anogho enyina, toomo eela bho taSolomon odi obura ɖio mibura ilo ineghe iileeney marafalawa bhibha. ³⁰ Ɛnaan obo asege marafalawa bho aburom mijigho edum obho, ibha umiin dodon, eɖie nɔosu nyan. So, arōoy obo ologhi omōruōm obho igbeɓhan io, enyina ilōghōm io mobho odi tabur ni enyina apu miibha bho ga? ³¹ Tebum iibha beleni irol gha meɓbaghami lōor enyina meghōl, ‘Aami taɖighi eko kaateeny meɖian ole, bolobolo amiim ɔbhoghol bolobolo ukpe omina?’ ³² Iibha pokpo ibha obo bho ilōghōm io mƐnaan obho nekilighuan gha taghuɖum eedi. Ode enyina obho odi tanyu obho naalōghōm mobho igbaan ni molo enyina keateeny moomo okpo bhibha. ³³ Kpelen n'ipa, ipira meɓe mezo oɖigh ani tAde-Ɔolema bh'odi n'oɖighi ibha iɖigh tologhi odi obho ku, podi ɔparaghiom onogho enyina moomo okpo ipedi obho. ³⁴ Tebum iibha beleni, iɓbaghami gha lōor enyina tilo igboloman n'eɖie. Eɖie taateeny ni mijibaghami ilo tegbeɓhan n'odi. Iɓelemaan iɓbaghami ibh'aɖuma bho erol mil'odi aɖuma popo.

Oru iiruan onogho inon

⁷ “Iru gha mijiruan menogho minon molo Ɛnaan otu mijiruan anogho enyina, ² ebum obho otuom obho enyina ibhin ituom inogho minon obho, pibha Ɛnaan tapin atuom anogho enyina na. ³ Eeghe aɖighi siibha bho, kana namiin gha meekuneen aɖien tumōr onuma, keɖio ob'obhalakpa aɖien onuma ana ɔmiina gha ɖio? ⁴ Ana tane ni na mokpete onogho umōr onuma oghōl ekua, ‘Tue aami usege meekuneen obho odi taɖien onuma bho,’ tamen olo ob'obhalakpa odi ni taɖien onuma? ⁵ So, obo namiin gha mil'inon, ɔmiin gha ɖio mil'odi, pira maɓeghia mob'obhalakpa

bh'aɖien onuma ku, pana orue ɔmaar ɔmiin ɔseghe eekuneen obh'aɖien umōr onuma.

⁶ “Inogho gha sikhōghō mokpo iigbia. Enyina enogho peedi oghiraan osōmōghi enyina. Izu gha na maraseleni menogho mivel, eedi tezegehi ni be.”

Igbeel, iva, iikpu

⁷ “Igbeel, ponogho enyina. Iva, penyina ɔmiin. Iikpu, poghuuron onogho enyina, ⁸ ebum obho kōoy kōoy olo agbeel, tonogho ni zodi, kōoy kōoy olo ava tamiin ni, kōoy kōoy olo aakpu tokuuron ni onogho zodi.

⁹ Okōr ɔoy tenyina olo aru mɔde tanogho monyoni odi mɔpaɖi ɔbharakpar erumolo odi agbeel maɓred?

¹⁰ Bolobolo anogho zodi moodigh erumolo odi agbeel mena? ¹¹ Toomo ɛzo bho enyina iɓebh isi obho, keɖio enyina ilōghōm gha monogho iibi okpo manwuny enyina, kiitua miibi okpo olo Ode enyina obho odi tanyu obho tanogho mobo bho igbeel odi obho.

¹² “Iɖighi gha menogho minon mibha enyina neva molo eedi keɖighi kenogho enyina bho. Iibha pemu araalōgh obho taMozis n'itughumiom arizil obho.”

Ɛɖiibh onu-otu

¹³ “Iɓol teɖiibh onu-otu obho meɖigh, ebum obho onu-otu obho aregh magey, ebōom obho ekona adugh na magey mobho alogh naki tob'oonu ɔminom obho ikunughi olo bho, keɖio ologh arōoy mobo neɓol. ¹⁴ Onu-otu aghuɖum obho odi ɖiibh, keɖio ebōom obho alogh naki todi aghuɖum obho akpar na magey. Iɓam arōoy be mobo nemiin eɓol eɖigh.”

Tikpo ooreny obho polōghōm oɖigh ooreny obho

¹⁵ “Iimaar egon miben arizil obho. Eedi tetu tenyina karaana mi tozu alōor aman obho, keɖio tologhi obh'eedi eedi akar arukurunuma. ¹⁶ Teɖighiom aar eedi pesi enyina tepin elōghōm eedi. Izin-odu iloki gha ɖio mitu ilelezu, iibom iloki gha ɖio male. ¹⁷ Ooreny olo aɖum amute magey naloki gha na miibi itu, ekpagh ooreny naloki gha mijhuagh itu. ¹⁸ Ooreny olo aɖum amute magey orue ɖio aloki mijhuagh itu. Ekpagh ooreny orue na ɖio aloki miibi itu. ¹⁹ Kooreny kooreny olo oloki ɖio miibi itu toler ni otōbh ologh tanyan. ²⁰ Tebum iibha beleni, enyina telōghōm miben arizil mi tezo eɖighiom aar eedi.”

Aami ulōghōm io enyina

²¹ “Oomo obo bho nepeleghi aami ‘Obumoggh, Obumoggh’ obho ɖio mobho teɖigh tAde-Ɔolema obho odi tanyu obho. Obo bho neɖighi mibh'ologhi Ode bh'ami obho odi tanyu obho be mobo teɖigh. ²² Amen taateeny ɖuma popo, ologh arōoy mobho tetu ekpete enogho aami ekōl kua, ‘Obumoggh, Obumoggh! Ezōor ubhin taɖien onuma oɓbaam gha dōm obho tƐnaan, obhin na ɖien obh'onuma obhirighan gha mijkarabh aruumugh, oɖighi na mologh okpo iɖaany.’ ²³ Keɖio aami takpete kua anogho zeedi ‘Aami ulōghōm io enyi-

na. Iđua taghisigh ămi, enyina idighi m̄karabh arōoy obho.”

Izal ođigh ebōghōm otu

24 “Tebum iibha bēleni, kōoy kōoy olo ămoghon m̄nuekpete bhibha t̄ami k̄atuugh ađighi, t̄atol kolōghōm m̄ar ōoy olo ađōgh motu odi mi t̄anyu ọb-harakpar. 25 Elebhe asōor azuughian, ađigho ađigh abhulughi m̄aribhiiny obho, ogim agim ̄bhibhōghom motu obho, keđio omeel io, ebum obho uđōgh t̄anyu ọbharakpar obho.

26 “Keđio kōoy kōoy olo ămoghon m̄nuekpete bhibha t̄ami k̄otuugh io ođighi, t̄atol kob'eema ōoy olo ađōgh otu odi mi t̄anyu ọsaar. 27 Elebhe asōor azuughian, ađigho ađigh abhulughi m̄arubhiiny obho, ogim agim ̄bhibhōghom motu obho, keđio odi otu obho ameel, molo emeel odi otu obho, ẹzo ọgba olo nolo.”

Īkpo bho ̄jizos ̄teeny obho

28 ̄jizos ̄aman m̄nuekpete bhibha, pob'ologh arōoy obho iimōogh tođigh itughumiom obho odi ̄tughumiom obho. 29 Odi ̄tughumiom io konyiin obo itughumiom araalōgh obh'eedi. Odi abhin t̄inyaam ito ̄tughumiom.

̄jizos aakō mōoy olo n̄anwe m̄ezegh ipueghi riibi

8 ̄jizos asōor t̄anyu eegum obho, pob'ologh arōoy ituongom odi. 2 Ponyiin ōoy olo n̄anwe m̄ezegh ipueghi riibi aru todi, agbuluman taghisigh odi ̄kpete kua ̄nogho zodi, “Oōy, eđigh tologhi onuma, ̄ana tatue ni aakō ̄ami.” 3 P̄jizos asele m̄avo odi akulaan odi, keđio ̄bhagharana ̄kpete kua, “Eđigh tologhi ̄ami, ̄dum.” Tonyiin odi amen obho pōoy obho ađum t̄ezegh ipueghi riibi obh'odi. 4 Keđio ̄jizos ̄kpete kua ̄nogho zodi, “M̄oghon, ̄ugba gh̄a m̄ar m̄anogho mōoy. T̄en m̄onyen onyen m̄aghi tobu mi-ibua bho odi aanon lōor onuma, ku m̄aghi m̄atun m̄ar obho aMozis ̄ato bho manogho m̄Enaan molo kōoy kōoy alōghōm mobho ̄ana naađum.”

̄jizos aakō m̄ebana ōoy ọbe ̄ragham ol'aRom

5 Amen ̄jizos asi t̄aKapaniom, ponyiin uv̄em̄u ōoy ọbe ̄ragham ol'aRom aru todi aasen odi m̄obhel odi, 6 keđio ̄kpete ̄alogh odi meghuan aghōl kua, “Oōy, ẹbana ̄ami odi t̄emuna mi totu ̄ami n̄anwe. Orue ̄dio m̄ob̄etunu keđio odi n̄a togbōgh ọmiinom.” 7 P̄jizos ̄kpete kua ̄nogho zodi, “̄Aami tatu ni aakō zodi.” 8 Po-di uv̄em̄u ōoy ọbe ̄ragham obho ̄kpete kua, “Eenyi, ekua ̄dio. ̄Aami ugbebh io molo ̄ana kaaku kađigh totu ̄ami. K̄pete m̄ar be p̄ebana bh'ami ođum. 9 ̄Aami ẹkona ōoy olo n̄onogho m̄inyaam oto ito, olo ibe ̄ragham idi t̄eđiani ̄ami. Ibha ̄ami ̄kpete ̄nogho monon ughōl 'K̄ia,' podi ọghi. Ibha ̄ami ̄kpete ̄nogho m̄onon ughōl 'Tue,' podi oru; ̄kami ̄kpete ̄nogho m̄ebana ̄ami aghōl 'D̄ighi miibha,' podi ̄otuugh ođighi.” 10 ̄jizos ̄akar aamōogh magey m̄omoghon

iibha bho, keđio odi ̄kpete kua ̄nogho rōoy obho n̄etuongom odi obho, “̄Aami n̄agba kua ̄nogho enyina: ̄ami ̄omiin gh̄a ̄dio mođigh ologhi omōruōm obhobho mi tonyiin ōoy ol'Izirel. 11 Ilōghōm mobho ọlogh arōoy t̄eđua ni topađi obho aghōzōgh obho namute gh̄a bho, n'opađi obho aghōzōgh nađigh gh̄a bho etu ẹtol delede n'Ebr̄ah̄am n'Aizik n'̄ajekob mi t̄etolom ẹzaal Ade-Ọolema bho odi t̄anyu obho, 12 keđio obo bho k̄itol tAde-Ọolema bho totōbōđi ni omutiom ọlogh t̄okinim etere bho. T̄epa pesi eedi t̄etol eleghe ẹkiirogh ̄alaay.” 13 Keđio ̄jizos ̄kpete kua ̄nogho uv̄em̄u ōoy ọbe ̄ragham obho, “Keel, tibha omōruōm obh'onuma t̄otuugh ni ođighi ọnogho ̄ana.” P̄ebana ōoy ọbe ̄ragham obho ađum tonyiin amen obho.

̄jizos aakō mob'ologh arōoy

14 ̄jizos ̄aghi ađigh totu taPita, podi ̄amiin moniin onyani taPita odi t̄emuna n̄anwe. Ọole naađigh odi. 15 Podi ̄jizos akulaan m̄avo bh'odi ̄ani obho, p̄ole bho ađua. Podi ̄ani obho ābetunu tonyiin amen obho ̄ake m̄okiom odi.

16 ̄teeny mudule, parōoy ibhin m̄ologh arōoy ilo īkarabh ̄aruumugh n̄ēbaghami iruom m̄ajizos. P̄jizos abhin t̄nuekpete ọnu odi abhirighanogh m̄karabh ̄aruumugh obho aakōoy moomo obo bho n̄enweeny obho. 17 Iibha imute kua mođighi obhulughiom tibha Aizaya ozil obho aghōl b̄o, “Odi n̄ivo n̄ivo abhin talōor odi m̄arazegh n'̄enwia ezira.”

Ọnuekpete olo igboloman n'obo bho n̄eva m̄otuongom ̄jizos obho

18 Amen ̄jizos ̄amiin ob'ologh arōoy obho ikō zodi ikiton obho, podi ̄kpete ̄nogho mobo bho n̄etuongom odi obho mokiton ọghi t̄ēbeenyom ob'egha bho. 19 Ponyiin obo itughumiom araalōgh obho aru todi ̄kpete kua, “Obo itughumiom, ̄ami t̄atuongom ̄ani ni ̄ana kesi kesi olo ̄ana n̄aki.” 20 P̄jizos ̄kpete kua ̄nogho zodi, “Araakpa n'araapōgh eedi, inun n'arutu eedi, keđio Ọony Oōy obho b̄obon esi otūbeen ẹmu odi obhooghia olo.” 21 P̄onon ōoy olo n̄ake n̄atuongom odi ̄kpete ̄alogh eghuan zodi aghōl kua, “Oōy, b̄ele ̄ami upira ̄uki uđi m̄ode ̄ami ku.” 22 P̄jizos ̄kpete kua ̄nogho zodi, “T̄uongom ̄ami, m̄ābelemaan obo bho n̄ebhozu obho eđi miđim eedi.”

̄jizos adenyemi mogim ọbhiiny

23 ̄jizos ađigh toghuugh obho, pobo bho n̄etuongom odi obho idigh ̄ani. 24 Eedi imutiom, tekperenom pob'ogim asōor tegha bho, molo opōkō ̄amuum obho netu m̄obie oghuugh obho. Toomo ipa bho, ̄jizos nakođi. 25 Pobo bho n̄etuongom odi obho iru īsumeen odi, īkpete kua, “Obumōogh, p̄el ezōor, ezira topozū.” 26 P̄jizos ̄bhagharana ̄kpete kua, “Eeghe kenyina nekiil ruugu? P̄ezo ologhi omōruōm obh'enyina akio.” Keđio odi ābetunu ̄kpete mogim obho n'opōkō ̄amuum obho modeny, ọbhiiny obho aru adeny ̄arol ọtom. 27 Kōoy kōoy aamōogh ni, keđio eedi īkpete

kua, "Odi oobho kokōr ođigh ooy? Bōbon ogim obho n'opōkō amuum obho nekiilaan nā zodi."

Ajizos aakō mizal arōoy ilo iteeny mīkarabh aruumugh

²⁸ Ajizos asi tebhugh obh'aGadarin mi tēbeenom egha bho, pizal arōoy idua taruugu okarabh edum obho iru todi. Ikarabh aruumugh neḡaghami rōoy obho magey molo bōbon ooy olo namina ane moten teḡom opopo olo. ²⁹ Osi todi be peedi imulughu ikpete kua, "Oony tēnaan, ana tađighiom eeghe zezōor? Ana naaru moliom ezōor keđio kagbi mōteeny akar aduma bho?" ³⁰ Atuan n'eedi, ologh arabhōrōpō idi neḡal iḡal. ³¹ Pīkarabh aruumugh obho iisen majizos ikpete kua, "Eru kaar olo ana natu mobhirighan ezōor, pupirighan ezōor oghi ođigh tarabhōrōpō bho." ³² Paizos akpete anogho eedi aghōl kua, "Iki." Peedi idua temu arōoy obho ighi idiku tarabhōrōpō bho. Poomo eedi arabhōrōpō iikilaay taḡarabh aruugum obho ighi imelegu tob'egha obhiiny obho iguḡaay.

³³ Arōoy obho neteliom marabhōrōpō bho ighiil idua ighi tema bho, igba moomo ibha imute bho, n'ibha imutenaan rōoy obho iteeny ikarabh aruumugh obho. ³⁴ Poomo arōoy ema bho iru tajizos. Amen eedi iru imiin majizos, peedi iisen odi moḡua tebhugh eedi.

Ajizos aakō mōoy olo alōor obho naabho aman

9 Ajizos ađigh toghuugh obho amula tēbeenom egha bho, podi aghi asi tema odi. ² Peḡe arōoy ibhin mōoy olo alōor obho naabho aman iruom odi. Umuneen temuna zodi ooy obho. Ajizos amiin mob'ologhi omōruōm arōoy obho, podi akpete kua anogho mōoy obho alōor obho naabho aman obho, "Oony ami, pam ologhi onuma. Noḡelemaan ana mīkarabh onuma." ³ Peḡede arōoy obo itughumiom araalōgh obho neḡhunughun tiloghi eedi nekōl kua, "Oōy obhobho naḡpete ađighanaan Enaan." ⁴ Ajizos naalōghōm mibha idi tiloghi eedi obho, podi akpete kua anogho eedi, "Ebum eeghe kenyina neḡetua mīkarabh itua ilo idi kua?" ⁵ Idighen idugh epu mōkpete, 'Noḡelemaan ana mīkarabh onuma,' n'oghōl ekua, 'Betunu marele?' ⁶ Aami nađighi moḡeeriom enyina mobho Oony Oōy obho aḡeeny ni mīkpo tade bho moḡelemaan ikarabh." Podi amula akpete kua anogho mōoy obho, "Betunu, makpōr emuna onuma magheel." ⁷ Pōoy obho aḡetunu aghēel. ⁸ Amen arōoy obho imiin miibha bho, paruugu isibh eedi, eedi ibuom nā mēnaan monogho iikpo ilo ileeny mezo bho rōoy.

Ajizos abhelegi maMatiu aḡeghe

⁹ Ajizos aḡua tesi opopo, arele naki, podi amiin monyiin ogunogh raasōgh. Aḡien odi ooy obho ughōl aMatiu. Odi arol deleda tesi ođighi odi. Ajizos amiin odi pakpete anogho odi aghōl kua, "Tuonom ami." PaMatiu aḡetunu aḡuonom odi.

¹⁰ Tamen olo ajizos odi totu aMatiu nale meḡian pōlogh igunogh raasōgh n'idighi mīkarabh iru itul n'o-

di n'obo bho neḡuonom odi obho, nele ani. ¹¹ Eḡe arōoy aFarisi obho imiin mezo bho, pīkpete kua inogho mobho bho neḡuonom odi obho, "Ebum eeghe kobo bho naḡtughumiom enyina atul migunogh raasōgh n'idighi mīkarabh nale meḡian?" ¹² Ajizos naamoghon, podi abhagharana kua, "Obo bho asilōor obho ighuay obho iḡa gḡa ḡio mozil, obo bho neḡweey obho be. ¹³ Iki meḡa memu eegia bhobho, 'Osu aghusan aḡien, ođighi iibi, pobho ami nava, oḡunogh okpo ḡio.' Aami uru mobhelegi aḡukarabh obho, aruubi obho ḡio."

Iipuruan ilo igboloman n'orologhu okoony tebum iikpulughu

¹⁴ Onyiin amen pobo bho neḡuonom majon ozuughiom rumuum obho iru tajizos nepuruan kua, "Ebum eeghe kezōor n'arōoy aFarisi obho neḡtol gḡa mōkoony mebum iikpulughu keđio obo bho neḡuonom ana bho irol ani gḡa ḡio?" ¹⁵ Paizos abhagharana kua, "Enyina itua, tipina, obo bho ipina bho teḡigh ni tḡitu tamen olo opina bho odi n'eedi? Aduma natu molo toḡoor zeedi mopina bho, keđio eedi tegbi mōrologhu okoony.

¹⁶ "Bōbon ooy olo taḡeghe momoom ukpe apuom ugbaany olo, ebum obho esi obho upuom obho taḡooron ni mukpe bho, ađighi epōgh obho aḡugh apu miḡel obho. ¹⁷ Oōy olo taḡeghe nā mimoom amim azu ałoki tigbaany izu inam aḡikarama olo. Ibha odi ałoki, pizu aḡikarama bho opologhu, amiim obho kezoughian nā, eedi izu aḡikarama bho kerubhughu nā kebeeḡ. Kpeḡen n'ipa, imoom amiim noḡlogh gḡa timoom izu aḡikarama, poomo eedi oḡum."

Onyani onyiin oola arōoy aju obho, n'ani obho akulaan bo moḡu ukpe tajizos obho

¹⁸ Tamen obho ajizos naḡeghe miibha bho nanogho eedi obho, ponyiin okenya arōoy aju obho aru todi, aḡbuluman taghisigh odi, akpete kua, "Onyani ami eede amen abho, keđio tue nā maḡam aḡo onuma talōor odi podi omula." ¹⁹ Paizos aḡetunu aḡuonom odi. Obo bho neḡuonom odi obho eḡetunu neki ani.

²⁰ Ponyiin ani olo nanwe mezeḡh araani moomo aḡiōbh n'izal aḡia aniiran rōoy obho mi taman tajizos aghi akulaan moḡu ukpe bh'odi. ²¹ Odi ani obho naḡatua tologhi odi akōl kua, "Eru kaar olo ami ukar ukulaan mukpe bh'odi be, paami oḡum." ²² Ajizos aghiraan amiin odi pakpete kua, "Onyani ami, pam ologhi onuma, ologhi omōruōm onuma naakō ana." Tamen opopo paḡi obho aḡum.

²³ Paizos aghi asi totu okenya bho. Amen odi amiin rōoy obho neḡe moḡe amaḡi obho, n'oomo arōoy obho neeḡigh tḡitu obho, ²⁴ podi akpete kua, "Kōoy kōoy amute. Onyani obho obho ḡio, odi nakoḡi ni." Poomo eedi imologh iḡbaghami odi. ²⁵ Umutioghom rōoy obho oman kua be, paizos aghi ađigh tologhi otu, abham taḡo onyani obho, ponyani obho aḡetunu. ²⁶ Pōdu iibha bho ilela toomo oḡaḡi odi ebhugh obhobho.

Ajizos aakō mīzal arōoy ikpom arīdien

²⁷ Ajizos aḍua tesi opopo, ẹzo bho odi arele nāki obho, pīzal arōoy ikpom arīdien ike mōtuonom odi. Eedi jrol imulughu ighōl, “Ōony taDevid, sūanaan ezōor ghūsan aḍien.” ²⁸ Ajizos aḍigh totu, peedi arōoy ikpom arīdien obho iru todi, keḍio odi apuruan kua zeedi, “Enyina emōruōm mobho ʒami tatue ni aḍighi miibha bho ʒnogho enyina?” Peedi imōrō mu, “Ti, ɔoy.” ²⁹ Paḗizos akulaan riḍien eedi, ʒkpete kua, “Etuugh ẹrol tibha ologhi omōruōm obh'enyina.” ³⁰ Pariḍien obh'eedi iḗparanu. Paḗizos aḍuur raḗeri eedi aghōl kua, “Iḗba ghā miibha bho mēnogho bōbon onyiin ɔoy.” ³¹ Eedi iḍua, peedi iḗba mōdu taḗizos ileenyemi toomo ɔpaḍi ebhugh obho.

Ajizos aakō mokpom-ḗka

³² Ẽzo bho arōoy obho neḍua bho, peḍe arōoy ibhin mokpom-ḗka ɔoy olo ɔkarabh ẹmugh naḗaḗghami iruom maḗizos. ³³ Tonyiin amen obho ubhirighan mōkarabh ẹmugh obho, pōoy obho ʒke mōkpete ʒar. Kōoy kōoy aamōogh ni, keḍio iḗkpete kua, “Dōmiin ghā ḍio moḍigh ɔkpo bhibha mi tIzirel.” ³⁴ Parōoy aFarisi obho iḗkpete kua, “Uvēmū iḗkarabh ʒruumugh obho ʒnogho zodi mīnyaam mobhirighanogh eedi.”

Ōsu ʒghusan aḍien olo ʒizos ʒteeny tarōoy obho

³⁵ Paḗizos ʒghi nakiton toomo igbōgh n'ibam ʒraama bho, ʒtughumiom tarutu iikpulughu obh'eedi, ʒgba mōnuekpete oobī adōm Ade-Ōolema bho tẼnaan, aakōoy nā rōoy toomo oḍigh kerekere ʒrazegh n'ikarabh asilōor. ³⁶ Ẽzo bho odi ʒmiin mob'ologh arōoy obho, podi ʒsuanaan eedi ghūsan aḍien, ebum obho iloghi eedi inegheey io, obo ɔlogh ʒvo ɔnogho eedi olo nā bho. Eedi neḗerol ʒaraana ilo obo ookō olo. ³⁷ Podi ʒkpete kua ʒnogho mobho bho neḗtuonom odi obho, “Iiḗua bho ẹbugh magey, keḍio obo ɔḗu iḗua bho iḗbam be. ³⁸ Iikpulughu mēnogho mobho bh'oḍighi obho molo odi atōm rōoy oḍighi obho mookōbhōghi eḍian iḗua bh'odi.”

Aḍiōbh n'izal iteledōm obho

10 Ajizos abhelegghi maḍiōbh n'izal iteledōm odi monyiin esi ʒnogho eedi mīkpo mobhirighan iḗkarabh ʒruumugh n'ookōoy oomo oḍigh kerekere ʒrazegh n'eenwia. ² Iibha pariḍien eedi aḍiōbh n'izal iteledōm obho. Ōḗel obho ʒSaimon, obho ughōl bō aPita bho, n'Andru umōr odi; ʒjems n'ʒJon umōr odi, eedi ʒnwuny taZebidi; ³ aFilip n'aBatolomiu; ʒTomos n'aMatiu ogunogh raasōgh obho; ʒjems ɔony tʒAlifios n'ʒTadios; ⁴ ʒSaimon obho ughōl bō aZelot obho n'aJudas Iḗskariot, obho ʒḗool bō maḗizos obho.

Erele aḍiōbh n'izal obho

⁵ Ajizos arōm amutioghom maḍiōbh n'izal arōoy bhibha ʒkpete kua ʒnogho eedi, “Ighi ghā noḗhi tonyi-

in ẹma arōoy iḗnon aruubhugh obho bolobolo tonyiin ẹma ʒraama aSameria bho. ⁶ Kḗḗen n'eedi, iḗki kḗ ʒaraama arōoy Izirel ibha neebḗezu obho. ⁷ Iḗki meḗba meghōl kua, 'Ade-Ōolema obh'ʒnyu obho naarol ḗubh.' ⁸ Iikōoy mobho bho neḗweey obho, meḗḗerion rōoy ilo iḗbhozu, meekōoy mobho bho neḗweey ʒazegh iḗueghi riḗḗi obho, mebhiriḗghanogh mīkarabh ʒruumugh. Iibha enyina ibhin obho ʒfu olo enyina iḗkpe olo, iḗnogho nā mīkpo. ⁹ Iḗlogh ghā mīkpoki ʒarḗba enyina meḗham eghi, ¹⁰ iḗbham ghā nā meḗba ararele mi terele bh'enyina. Iḗbham ghā nā mīzal ʒrusuoma n'arakōrō bolobolo ẹḗu. Obo bho naḍighi moḍighi obho iḗbbaan ni mole eḍian oḍighi odi.

¹¹ “Amen olo enyina isi togbōgh bolobolo ɔbam ẹma, pīki meḗva meḍigh totu ɔoy olo tapin ni enyina ʒloghom, meḗrolan odi ninii ʒteeny men enyina teḍua teḗma popo. ¹² Kamen kamen olo enyina iḍigh totu ɔoy iḗkpete ghā kua, 'Ekima ẹrol ẹnogho enyina.' ¹³ Eru ʒar olo arōoy obho otu obho ibhin enyina iḗloghom, piḗḗelemaan eedi mipeleghian ekima bh'enyina, keru ʒar olo eedi ipin io enyina ẹloghom, piḗḗuonom mipeleghian obh'enyina. ¹⁴ Keru ʒar olo otu bolobolo ẹma ipin io enyina ẹloghom bolobolo ẹmoghonyan enyina, piḗḗua megunugun obhugh asike bh'enyina metuḗḗi. ¹⁵ Ilōghōm mobho, taḍuma iḗruan obho, ɔsu ʒghusan aḍien olo Ẽnaan ʒsuanaan marōoy ʒSodom n'aGomora tepu ni mibh'arōoy ẹma popo.”

Ōmiinom obho natu obho

¹⁶ “Iḗmaar ẹmoghon, ʒami urōm enyina namutiom ʒaraana mi togbo ɔlogh ʒrukurunuma. Alōor enyina ʒnwana ʒaririari, keḍio ideny karuukumude. ¹⁷ Igona lōor enyina, arōoy tetu ni eḗologh enyina, epin enyina eḗi totu ʒraakpe, eḗgurogh enyina mi tarutu iikpulughu eedi. ¹⁸ Topin ni enyina otu ɔmarami taghisigh ʒruula n'ʒruulema mi tebum aḍien ʒmi, molo enyina eḗbaanaan ʒami moobī adōm obho ẹnogho zeedi n'arōoy iḗnon aruubhugh. ¹⁹ Amen eedi ibhin enyina iḗmarami mōnogho iḗḗbaay, iḗḗaḗghami ghā lōor enyina milo enyina tekōl eḗba n'ẹzo ɔḗba. Tamen opopo, pōnogho enyina milo enyina tepin eḗba. ²⁰ Ōnuekpete bho enyina teḗkpete bho teḗua tẼmugh Ōde bh'enyina emuteghu tenyina.

²¹ “Arōoy teḗkar epin burumōr eedi ẹnogho molo kōze, ʒburude bho eḗkona onyiin ẹzo bho teḗighi nā nwuny eedi, ʒnwuny obho eḗkona tekiraan nā ni esomoghian burude n'aburuniin eedi epin eedi eḗi ẹlogh tōbho. ²² Kōoy kōoy taḗlogh ni enyina ḍien mebum ʒmi. Keḍio obo bho taḗparam ʒpam asi tikunughi obho tōpel ni zodi. ²³ Kamen kamen olo ʒnogho enyina mōmiinom tonyiin ẹma, pikiil eḗua meḗghi tōnon. ʒami naḗba kua ʒnogho enyina, enyina iḗman io moḍighi enyina mi toomo ʒraama bh'Izirel ninii Ōony Ōoy obho amula atu.

²⁴ “Ōony iḗtuugha olo apu mobho bho naḗtughumiom odi obho olo. Ẽbana nā olo apu mōde otu odi olo nā. ²⁵ Tebum iibha beḗeni, ɔony iḗtuugha bho abe mooleeny obo bho naḗtughumiom odi obho, ẹbana bho

mooleeny ɔde otu odi. Eru ƙaƙar olo ughōlōm ɗien Bielzebul uvemū ɪkarabh ʔruumugh obho molobhir uvotu obho, aɗien olo tokōlōm maŋwuny-otu obho teɓeɓbh ni apu mobh'odi."

Obo igbaan bɔ moghiil aruugu obho

²⁶ "Ighiiil għa rōoy. Ƙaƙar ƙaƙar olo ukpereghi, tokpeērōn ni. Oomo ɔkpo ɛɓokia tomutiom ni teɓaal ogbo eɛre. ²⁷ Ibha ʔami naɗeghe ʔnogho enyina toƙinim obho, enyina temutiom ni teɓaal; ibha enyina ɪmoghon teɓokia bho, enyina temulughu ni emutiom ɔmoghon ɔman. ²⁸ Ighiiil għa ruugu mobo bho tekigh iikpōogh alōor obho itue ɗio eghigh meŋmugh obho, ikiil na ni mɛnaan obo bho tatue ni akigh miikpōogh obho n'emugh obho atōbh ʔlogh tob'oonu obho ikunughi olo bho. ²⁹ Enyina tetue ni ekō miƙal ʔriwiriri-wiriri monyiin ʔkobo, keɗio bɔbon onyiin olo tameel olo ɔde enyina ɔto ɗio kua olo. ³⁰ Enyina ni duɗh, ʔkar ʔsilaan ibh'emu enyina ɛnaana ʔaɓal. ³¹ Tebum iibha beɓeni, ighiiil għa ruugu. Enyina ɪla maƙar epu ʔni ni kua moɓogh ʔriwiriri-wiriri."

Ilo temutenaan mobo bho iitumuom, n'obo bho ɪbharanaan maƙraist obho

³² "Kōoy kōoy olo aatumuom ʔami mi togbo arōoy, onyiin mezo bho na mobho tamulumian odi mi taghisigh ɔde ʔmi obho odi taŋyu obho. ³³ Keɗio kōoy kōoy olo ʔbharanaan ʔami mi togbo arōoy, pezo ʔami ɓaƙaranaan na zodi mi taghisigh ɔde ʔmi obho odi taŋyu obho."

Ekima ɗio, egham

³⁴ "Ɔtūa għa mobho ʔami ubhin mekima uru teƙar arōoy obho. Eenyi, ʔami upin io mekima aru, egham. ³⁵ ʔami uru moɗighi olo ʔnwuny ƙeƙaranuan buɗude eedi, ʔsunwunyaan ƙeƙaranuan buruniin eedi, ʔsunwunyaan ilom ƙeƙaranuan maburuniin ilom eedi. ³⁶ Akar obo ɔlogh aɗien ɔoy taɗua taƙar otu odi atu. ³⁷ "Kōoy kōoy olo atulan moɗe bolobolo oniin odi apu ʔami ogbeɓh io moɗuonuman ʔmi. Kōoy kōoy olo atulan moɗony bolobolo ɔnyani odi apu ʔami ogbeɓh io moɗuonuman ʔmi. ³⁸ Kōoy kōoy olo ɔseghe ɗio mooreny emigheri obh'odi ʔtuonom ʔami ogbeɓh io moɗuonuman ʔmi. ³⁹ Kōoy kōoy olo ʔva mookō aghuɗum odi tapiemi ni, obo bho abhiemi ghuɗum odi mebum ʔmi bho taɗeeny ni."

ʔmukpe

⁴⁰ "Kōoy kōoy olo abhin enyina ʔloghom, abhin na ʔami ʔloghom, keɗio odi obo bho abhin ʔami ʔloghom obho, ʔloghom na zodi obo bho arōm ʔami dōm obho. ⁴¹ Kōoy kōoy olo abhin ʔloghom moɓba dōm teɓnaana, mebum obho odi aru moɓba dōm teɓnaana tapin ʔni ʔmukpe odi, keɗio kōoy kōoy olo abhin moɓi ɔoy ʔloghom mebum obho odi aru moɓi ɔoy obho tapin ʔni ni na maɓukpe odi. ⁴² Iionon, kōoy kōoy olo ʔnogho bɔbon ʔkopu ɪɓōkōom ʔmuom monyiin

obo bho akio bɔ apu obho ibha neɗuonom ʔami obho, mebum obho odi naɗuonom ʔami obho, taƙar na ni apin ʔni muƙpe obh'odi."

ʔnwuny adōm taɓon

11 ʔjizos ʔkpeteey mipa ʔnogho miteledōm obh'odi ʔɓele, podi ʔdua tesi opopo ʔghi taɓaama bho ituan obho naɗughumiom ʔɓa dōm obho.

² Amen ʔjon ozuughiom ruumuom obho ʔrol totu ikoli obho ʔmoghon moɗighi obho aƙraist obho naɗighi obho, podi arōm ɛde iteledōm odi moɗi taɓizos, ³ opuruan ekua, "Gbɔ maɓogho ezōor, ʔna obo bho ʔjon ʔɓa aghōl mu natu obho belee kezōor obōrō moɓon?" ⁴ ʔajizos ʔbħagharana kua, "Imula meɓi meɓba meɓogho maɓon mibha enyina ne-moghon emiin obho. ⁵ Obo ikpom aridien obho ne-miin maɓar, arukula bho netelee, obo bho neɓweey maɓazegh ɪpueghi riibi obho neɓumogh, obo bho ɪbaaghabh obho ne-moghon maɓar, noɓeriōn idim toɓho bh'eedi, keɗio noɓogba moɓuekpete ooɓi adōm obho noɓogho ruvekulom obho. ⁶ Keɗio ʔlisebh teɓol ni ɛnogho mobo bho igonan io ʔami obho."

⁷ Amen ʔnwuny adōm obho taɓon idionom ʔman, ʔajizos ʔkpete milo igboloman n'ʔjon ʔnogho megi arōoy obho aghōl kua, "Amen obho enyina ɪghi taɓon mi tob'eeƙpu eɗum ɔosaar obho, kenyina ɪtūa moɓiin ɛkaraan? Enyina ɪghi għa mobhōgha ɪgho bho ɔpiɓha naɓibhoghom obho? ⁸ Enyina ɪkar ɪghi għa moɓiin eeghe? Enyina ɪghi għa moɓiin ɔoy olo abura maɓavelvet? Obo bho neburaay għa mibura pipa bho netughogh għa tarutu ʔruulema. ⁹ ɪgba meɓogho ʔami, enyina ɪkar ɪghi għa moɓiin eeghe? Ozil teɓnaana għa? Akar agey na ni, mibha ʔami naɓba ʔnogho enyina bho, enyina ɪmiin molo apu mozil. ¹⁰ Odi ʔjon pobo bho eegia bho ʔɓa bɔ aghōl, 'Nonon, ʔami naarōm moteledōm ʔmi moɗionom onuma. Odi taɗionom taghisigh moselemi ebōom obho ɔnogho onuma.' ¹¹ Agey, ʔami naɓba ʔnogho enyina, ʔjon ozuughiom ruumuom obho apu kōoy kōoy olo noɓomar utuɓeen tesuo ade bho. Keɗio oomo ipa ɛkona obo bho asōoriōm bɔ apu mi taɗe-ɔolema obh'anyu obho apu zodi. ¹² ʔdua taruɗuma taɓon ninii ʔteeny siibha, Ade-ɔolema bh'anyu obho naaɗigh togbōgh ɔmiinom ɔɓe elebhir, molo obo bho neɓogho moɓiinom obho ɪva moɓum ni be ɔseghe. ¹³ Oomo arizil obho n'araalōgh obho taMozis ɪgba għa milo igboloman n'Ade-ɔolema bho ninii ʔteeny ruɗuma bho taɓon. ¹⁴ Eru ƙaƙar olo idi tologhi enyina momōruōm adōm obho, ʔjon pɪlɪɪja, obho noɓogba moru odi obho. ¹⁵ Erumolo enyina ɪteeny raɓeri, ɪmoghon.

¹⁶ "ʔami taƙar apin ɛkaraan siibha bho ʔtuom maŋwuny ɔobhe bhobho? Eedi idi ƙaŋwuny ilo idi deledemi taɗighi. Onyiin ɛku temulughu ɛkiom monyiin ekōl kua, ¹⁷ 'Ezōor uti miitia ipina ɔnogho enyina, keɗio enyina ɪgher io. Ezōor ɓmoor soor amaɗi ɔnogho enyina, enyina ilegheey io.' ¹⁸ ʔjon aru ʔrol moƙoony eɗian tebum iikpulughu, agin miim, kōoy kōoy aghōl kua, 'ɔkarabh emugh odi teɓu odi.' ¹⁹ ɔony Oōy obho

aru, nale n̄poghol, k̄ooy k̄ooy aghōl kua, 'Īmiin ob'ēdogh mēdogh, opoghođia rimiiim, n'obulol igunogh raasōgh n'idighi m̄karabh.' Oomo ipa ēkona, ibha olōghōm ʔar t̄Ēnaan neđighi emutiom obho neğba emutiom mobho olōghōm ʔar obh'odi aru magey olōghōm ʔar."

Ilo temutenaan m̄raama bho imōruōm io obho

²⁰ Keđio ʔjizos ʔke mozuonom ʔkpete ʔraama bho odi naađighi m̄kpo iđdaany obho, ebum obho arōoy obho deghiraan io t̄karabh eedi obho. ²¹ "Itōnyōgh t̄tol ni ʔnogho zenyina arōoy ibh'aKorazin. Itōnyōgh t̄tol ni ʔnogho zenyina n̄ arōoy ibh'aBetsaida. Ughōl ʔkpo iđdaany obho noođighi tenyina bho kuđighi taTaya n'aSaidon b̄, kōl eedi neeđigh t̄jitu ekiraan t̄karabh eedi k̄kanya amen. ²² ʔami n̄ğba kua ʔnogho enyina, tađuma jiruan obho, ilo ʔnaan taśuanaan gh̄usan ʔdien marōoy aTaya n'aSaidon tepu ni enyina. ²³ Enyina arōoy ibh'ʔKapaniom, enyina iʔa gh̄a m̄bheebh osi t̄Ēnaan ḡa? Tonyuughi zenyina ologh tob'oonu obho ikunughi olo bho. Ughōl ʔkpo iđdaany obho noođighi tenyina bho kuđighi taSodom b̄, kōl ʔSodom odi nini kaadon. ²⁴ ʔami n̄ğba kua ʔnogho enyina, tađuma jiruan obho, ilo ʔnaan taśuanaan gh̄usan ʔdien m̄aSodom tepu ni enyina."

Itu t̄ami mebhoghia

²⁵ Tamen opopo, ʔajizos ʔkpete kua, "ʔAda. Ob̄am̄ogh m̄anyu obho n'ade bho, ʔami n̄sebh ni ʔana magey tebum obho ʔana naađeeriom mobo bho ilōghōm io m̄aar bho, m̄kpo bho ʔana ūboki milōghōm ʔar arōoy obho n'ib'jimiin ʔbhereer obho. ²⁶ ʔAda, ʔzo bho n̄, ʔana k̄uto moomo iibha bho t̄zo bho iđigh b̄ tologhi onuma bho n'ʔzo j̄itua bh'onuma. ²⁷ "Ode ʔami n̄alogh taʔo ʔami k̄aar k̄aar. Tughuneen m̄Ode bho đio, b̄bon ōoy olo alōghōm m̄Oony obho olo. Tughuneen m̄Oony obho đio, n'obo bho Oony obho n̄ava m̄ogba odi omutiom ʔnogho bho đio, b̄bon ōoy olo alōghōm n̄ m̄Ode bho olo. ²⁸ "Itu t̄ami, oomo enyina obo neđike mib'aradōol obho, ʔami ʔnogho enyina mobhoghia. ²⁹ Itu mebhinh igbōrō bh'ʔami merōolōm dōol enyina, m̄tuugha ʔami, penyina ʔteeny obhoghia ebum obho ʔami ʔteeny alideny alōor n'osōoriōm alōor obho. ³⁰ Igbōrō bho ʔami tañogho enyina bho ʔneghe magey; adōol obho ʔemor olo."

Iipuruan ilo igboloman n'aduma obhoghia bho

12 Ipa iru it̄en, ibia đio ʔajizos arele nat̄en tookua ībiakpa mi tađuma obhoghia bho. Obo bho nețuonom odi obho ʔkoony nesibhogh, peedi ībuni m̄biakpa bho nele. ² Amen arōoy aFarisi obho j̄imiin mipa bho peedi īkpete kua j̄inogho m̄ajizos, "Nonon, obo bho nețuonom ʔana bho neesōor olōgh mođighi ipa bho mi tađuma obhoghia bho." ³ ʔajizos ʔbhaghharana kua, "Enyina deghōl io ʔmiin mibha aDevid ađighi tamen olo odi n'arōoy odi ʔkoony nesibhogh?"

⁴ Odi ʔghi ađigh totu obho t̄Ēnaan, keđio odi n'arōoy odi ile m̄bred obho ʔtunom m̄aar ʔnogho m̄Ēnaan obho, toomo ibha olōgh odi molo eedi kele bho ēkona. Arōoy ībo miibua bho mobo īteeny m̄jnyaam mole. ⁵ Belee kenyina deghōl io mi taraalōgh obho ta-Mozis mobho oomo ađuma obhoghia bho, ībo mi-ibua bho nesōor gh̄a molōgh ađuma obhoghia bho mi totu iikpulughu obho, keđio debhum io eedi, iben? ⁶ Kir ʔar olo odi suo, ʔami n̄ğba ʔnogho enyina, olo ʔla m̄aar apu ʔni ni kua motu iikpulughu obho. ⁷ ʔegia bho ʔkpete kua, 'Ođighi ībi ʔsu ʔghusan ʔdien mobho ʔami n̄ğbeel, ʔtunoghom ʔkpo m̄jnam io.' Enyina īkar ni elōghōm ʔmu ʔnuekpete bhobho b̄, enyina k̄igba đio mapum ʔnogho rōoy ilo ʔar olo īpiom ilo, ⁸ ebum obho Oony Oōy obho aru mObam̄ogh ađuma obhoghia bho."

Ilo imutenaan ōoy olo ʔvo bho naamuugh

⁹ ʔjizos ađua tesi opopo podi ʔghi tonyiin otu iikpulughu obh'eedi. ¹⁰ Kir ōoy olo odi olo ʔvo bho naamuugh. Kir ʔde arōoy ilo idi ʔni ilo neva m̄aar obhin oğbaam ʔjizos, peedi ipuruan kua zodi, "Olōgh odi ḡa mookō ōoy mi tađuma obhoghia bho?" ¹¹ ʔajizos ʔbhaghharana kua, "ʔena onyiin enyina ameel ađigh toonu mi tađuma obhoghia bho, kenyina teđighi ʔko? Enyina īghi đio ebhune ḡa? ¹² Keđio ōoy ʔla m̄aar apu ʔni ni kua m̄ena. Tebum iibha bełeni, araalōgh obh'ezira ʔnogho ezira m̄iikpo m̄ologh ʔvo ʔnogho ōoy mi tađuma obhoghia bho." ¹³ Podi ʔkpete ʔnogho m̄ōoy obho aghōl kua, "Sele m̄avo onuma." Odi ōoy obho asele m̄avo bho, ʔavo bho aru ʔneghe kezo bho opedi obho odi obho. ¹⁴ Parōoy aFarisi obho iđua iđikuan maruzue moghigh ʔjizos.

Oony-otu bho ʔnaan ʔson ʔseghe bho

¹⁵ Amen ʔjizos ʔmoghon mipa bho, podi ađua tesi obho ʔghi t̄non esi, keđio ologh arōoy ītuonom odi, odi aakōoy n̄ moomo obo bho neñweey ʔazegh obho, ¹⁶ aakiom eedi m̄bele oğba odi ʔnogho j̄inon arōoy, ¹⁷ mođighi obhulughiom tibha ʔnaan abhin t̄onu taizaya ozil obho ʔkpete aghōl, "Odi Oony-otu ʔmi obho ʔami n̄ason ʔseghe bho, obho ʔami utulan, ađigh n̄ tologhi ʔami magey obho. ¹⁸ ʔami tałogh ʔmugh ʔami mi todi, odi ʔgba amutiom m̄jruan ʔami ʔnogho moomo arōoy. ¹⁹ Odi oğhanan io rōoy, ʔva đio ʔrakpe, omulughu đio taraabōom obho. ²⁰ Odi ōpun io amuton m̄opoki obho naaḅunaagh k̄arolom obho, bolobolo ađime ʔaman m̄otodi obho naamōr đure đure bho. Odi taḅparami ni m̄avo odi ninii agey obho epuom dien, ²¹ oomo arōoy ʔduom odi mologhi."

Ajizos n'aBielzebul

²² Pētede arōoy ibhin iruom majizos mōoy ikpom ar-
idien olo otue nā dīo mōkpete aar, ebum obho
ōkarabh emugh odi tēmu odi obho. Pajizos aakō mōoy
obho molo odi nāmiin ākpete m̄aar. ²³ Poomo ologh
arōoy obho iimōogh, ikpete kua, "Odi ōony obho taDe-
vid io gā?" ²⁴ Amen arōoy aFarisi obho imoghon
pikpete kua, "Odi napirighanogh mīkarabh aruumugh
ebum obho ōola eedi anogho zodi mīnyaam obho."
²⁵ Ajizos naalōghōm mibha eedi nēetua bho, podi
ākpete kua anogho eedi, "Bōbon onyiin ebhugh olo
idīanogh r̄uku onyiin nābe monyiin orue dīo adum
abia. Ema bolobolo otu olo idīanogh r̄uku onyiin
nābe monyiin tapē ni. ²⁶ Tebum iibha bēleni, eru k̄aar
olo onyiin ēku mi tade-ōolema taSetan nābe m̄onon,
pu nemōrō ekōl made-ōolema bh'odi nāaveleghian
ēdianogh r̄uku, molo natu nā mobhē siibha. ²⁷ Enyi-
na nekōl m̄āami napirighanogh mīkarabh aruumugh
mebum obho ōola ikarabh aruumugh obho anogho
āami mīkpo. Eru kua, kokōr dōy anogho āni mīkpo
mobo bho nētuumom enyina bho mobhirighan eedi?
Obo bho nētuumom enyina bho nēegba emutiom
mobho enyina neekōrōnuan. ²⁸ Emugh tēnaan obo
bho anogho āami mīnyaam mobhirighanogh ikarabh
aruumugh obho. Iibha bho nēgba emutiom mobho
Ade-Ōolema bho tēnaan naaru ateenyom enyina.

²⁹ "Bōbon dōy olo tatue aḅom aḅigh totu dōy olo
āghua magey aḅirogh mōkpo odi tughuneen molo odi
abhira abhum aḅhaḅi mōoy obho dīo olo. Odi naab-
hum aḅaḅi, podi orue oḅēer otu obh'odi.

³⁰ "Kōoy kōoy olo oḅigh io n'āami, odi n'āami obo
aruruan. Kōoy kōoy olo oḅar io āami aakōbhōghi
r̄āana bho nāzarami ni. ³¹ Tebum iibha bēleni, āami
nāgba kua anogho enyina, tōḅelemaan ni rōoy
kīkarabh kīkarabh ilo eedi idīghi bolobolo ikpete, keḅio
kōoy kōoy olo ākpete mīkarabh aḅighanaan m̄emugh
Iigbia bho oḅelemaan olo. ³² Kōoy kōoy olo ākpete
mīkarabh aḅighanaan m̄ōny Oōy obho totue ni
oḅelemaan, keḅio obo bho ākpete aḅighanaan m̄ē-
mugh Iigbia bho, oḅelemaan olo, esiibha n'oomo
amen."

Tikpo oorēny obho polōghōm oḅigh oorēny obho

³³ "Oorēny m̄oloki iḅi itu, t̄amaar ni amute aḅol du-
maduma. Oorēny mosi oḅen ēkpagh, odi tāloki nā
mībhuaugh itu. Nolōghōm ghā m̄oḅigh oorēny obho
mi toḅigh itu obho odi āloki obho. ³⁴ S̄o, iikpolodu!
Ekarāan taḅighi kīḅi ḅkpo emute t̄onu enyina iru
mīkarabh arōoy? Imiin, ōnu obho nākpeteey ghā mib-
ha imuzō tekpom obho. ³⁵ Ooḅi dōy tapin tēla iḅi
ḅkpo bho idi tekpom odi obho podi oḅighiom iḅi ḅkpo
amutiom, ḅkarabh dōy tamutiom mīkarabh ḅkpo.

³⁶ "Āami nāgba kua anogho enyina, taḅuma iḅruan
obho kōoy kōoy t̄amaruan ni m̄ēnaa nāgba
m̄onuekpete aḅeḅeghe ole-ōnu ilo imute t̄onu odi.
³⁷ Topin iibha imute t̄onu onuma bho oḅu mīruan ob-

ho ōnogho āna, eru k̄aar olo āna tapin akēel bolobolo
apum."

Arōoy ilo igbēel m̄omiin ḅkpo iḅdaany

³⁸ Pēde arōoy itughumiom araalōgh obho n'ēde
arōoy aFarisi obho ikpete kua imutiom, "Obo itughu-
miom, ezōor n̄ova m̄omiin ḅkpo iḅdaany ilo āna
taḅighi." ³⁹ Pajizos amulumian kua, "S̄o, pēzo arōoy
ōoke bhobho iḅēebh isi, ilōghōm io nā m̄ēnaa. Enyi-
na negbēel molo āami kaḅighi mōkpo iḅdaany. Ōnon
olo enyina tēmiin olo, tughuneen iibha tajona ozil obho
dīo. ⁴⁰ Onyiin ēzo bho ajona ar̄ol iḅaar aḅuma mi
tōbaraka ob'ena bho, pēzo Ōny Oōy obho tātol nā
mīraar aḅuma mi tologhi ade bho. ⁴¹ Taḅuma iḅruan
obho, arōoy aNineve tēmara ni ēgbaaghian enyina,
ebum obho eedi ighiraan ni tīkarabh eedi men obho
eedi imoghon iḅgbaay obho ajona āgba bho, keḅio
tesuo āami nāgba anogho enyina, kir olo apu majona.
⁴² Taḅuma iḅruan obho, āni obho āda b̄o maruubhugh
Arebha bho taḅetunu ni āmaruan āgbaaghian enyi-
na, ebum obho odi aḅua tegbeeney esi aru m̄omoghon
itughumiom olōghōm aar taSolomon obho. Keḅio
tesuo, āami nāgba anogho enyina, kir olo apu mā-
Solomon."

Ōkarabh emugh olo ubhirighan kamina amula

⁴³ "Kamen kamen olo ḅkarabh emugh amute tēmu
dōy, odi nateleey ghā tariisi olo āmuum ilo, āva mesi
oḅigh obhooghia. Erumolo odi otue dīo m̄omiin esi
obhooghia, ⁴⁴ podi ḅkpete ekua ōnogho alōor odi, 'Āa-
mi tamula ni āki tugbaany amarugh āmi.' Odi amula
aru k̄amiin mobho otu obho odi mozōol, n̄omaar
uḅēer uukōbhōghi useeri, ⁴⁵ podi oghiil omula oghi
obhin inon oḅual ikarabh aruumugh ilo iḅēebh ipu zo-
di oru ologhom, molo aghuḅum dōy obho taḅēebh ni
apu miḅel. Pēzo temutenaan marōoy ḅoke bhobho."

Oniin n'aburumōr tājizos

⁴⁶ Ajizos odi nini nāḅeghe men oniin n'aburumōr odi
iru, imara teterē bho nepuruan m̄oḅeghe aḅeḅeghe
ōnogho odi. ⁴⁷ Pōnyiin dōy ākpete kua anogho odi,
"Nonon, oniin n'aburumōr onuma idi teterē bho nēva
m̄oḅeghe aḅeḅeghe ōnogho onuma." ⁴⁸ Pajizos āb-
haghara kua, "Okōr dōy oniin āmi? Ikōr arōoy abu-
rumōr āmi?" ⁴⁹ Keḅio odi aghiraan āsughughuun
mobo bho nētuumom odi obho ākpete kua, "Nonon,
iibha poniin n'aburumōr āmi. ⁵⁰ Obo bho aḅighi b̄o
mibha idigh tologhi Ōde āmi obho odi tānyu obho,
pumōr n'ūmarani n'oniin āmi."

Asidōgh oḅēbh miḅēbh obho

13 Tonyiin odi aḅuma bho ajizos aḅua totu obho
podi aḅen āghi t̄otu oḅhiiny obho, ar̄ol deledē
āke m̄otughumiom. ² Ōlogh arōoy obho ikō zodi obho
ipu ni molo odi aḅigh toghuugh ar̄ol deledē, arōoy ob-
ho iḅrol tegbolom. ³ Odi abhin sidōgh āgbaam ologh
ḅkpo anogho eedi. Onyiin obho odi āgba kua,

“Onyiin amen keđio onyiin ðoy aghi moḃeḃh iḃeḃh. ⁴ Odi aadu ni mikpo bho mi tođighi obho, molo eḃede imeleghu tebōom, inun iru ikpologh ile. ⁵ Ede imeleghu toḃharakpar ade olo iḃam oomi be mobho idi. Ibia đio pikpo bho ike mosi. Ebum obho eḃum oomi obho iḃugh io obho, ⁶ amen aghōzōgh obho amute paḃuemi mikpo bho neḃkpur netu obho, ebum obho iika bho iḃeeny io mesi oḃmaar ođigh oghi obho, molo eedi inyurughan iikaraghan iḃhozu. ⁷ Ede imeleghu ti- iḃulom, ilo isi iru igimogh eedi. ⁸ Keđio eḃe imeleghu tooḃi ade, isi iru iloki. Eḃede ijal aḃaala n'aḃisibh itu, eḃe erubal n'aḃisibh itu, inon aḃisibh đioḃh itu. ⁹ Obo aḃeeny raḃeri moḃmoghon aḃmaar aḃmoghon.”

Aar obho aḃighi kudōgh sidōgh obho

¹⁰ Odi aḃeḃghe aḃele, pobo bho neḃtuonom odi obho iru ipuruan kua zodi, “Ebum eeghe kaḃa abhin sidōgh naḃeḃghe aḃnogho eedi?” ¹¹ Paḃizos aḃbhagharana kua, “Nḃonogho enyina miḃkpo molōghōm eḃmu oḃkpo eḃokia ibh'Ade-Ḣolema bh'aḃnyu obho, aḃnogho aḃni đio eedi. ¹² Ebum obho obo bho aḃigh aḃteeny maḃar obho tomina ni oḃnogho zodi oḃḃaram, molo odi aḃteeny apuom iḃel obho. Keđio ðoy obho aḃar olo aḃteeny olo bho, tiḃam obho odi aḃteeny obho eḃkona toḃḃoor ni odi. ¹³ Aar obho aḃighi ḃo kaḃami nadōgh sidōgh aḃnogho eedi obho, ebum iibha eedi arōoy ilo neenon keđio iḃiini io, eedi neḃmoghon keđio iḃmoghonyan io, araḃeri eedi ilo suo. ¹⁴ Molo ođighi omuzeni taḃghiiny obho Aizaya ozil obho aḃmiin obho. Odi aḃkpete kua, ‘Enyina teḃtol moḃmoghon moḃmoghon keđio enyina iḃmoghonyan io,

teḃtol moonon moonon

keđio enyina iḃiini io,

¹⁵ ebum obho iḃitua arōoy bhibha izuum ni ipu, araḃeri obh'eedi iḃimor ipu moḃmoghon aḃar, ariḃien eedi iru mikpom.

Ekua đio ḃo pariḃien eedi kiḃmiin,

araḃeri eedi eḃmoghon,

iḃitua eedi eḃmoghonyan,

molo eedi keghiraan keru taḃmi

molo aḃami kaakō zeedi,

pezo eḃnaa aḃkpete.’

¹⁶ “Enyina ni duḃh, ibo, ebum obho ariḃien enyina neḃmiin, araḃeri enyina neḃmoghon obho. ¹⁷ Ilōghōm kua mobho ologh arizil n'ologh arōoy teḃnaa iḃa magey moḃmiin aḃni ibha enyina neḃmiin obho, keđio irue đio, n'omoghon ibha enyina neḃmoghon obho, keđio ikpo.

Eḃmu asidōgh oḃeḃh miḃeḃh obho

¹⁸ “Iḃmoghon siibha meḃmu asidōgh oḃeḃh miḃeḃh obho. ¹⁹ Obo bho iḃmoghon ḃo moḃnuekpete adōm Ade-Ḣolema bh'aḃnyu obho, keđio iḃmoghonyan io bho, idi kikpo bho imeleghu ḃo tebōom obho. Eru obho aru paḃḃoorogh eedi miḃha nooḃeḃh teedi obho. ²⁰ Ikpo bho imeleghu tade oḃharakpar obho parōoy ilo ibhinon dōm obho n'oḃbaal ologh mi tamen obho eedi

iḃmoghon obho. ²¹ Keđio ibha eedi iḃmoghon obho iḃigh io esi tekpom obh'eedi molo itolan io eedi ebia molo, tamen olo iḃiḃaghami bolobolo oḃmiinom iru tebum adōm obho eedi iḃmoghon obho, peedi iḃkporion raḃo eedi tonyiin amen obho. ²² Ikpo bho imeleghu ti- iḃulom obho parōoy ilo iḃmoghon dōm obho, keđio iḃiḃaghami aghuḃum obhobho n'eḃḃogh eela ikpoki iḃkom igimogh dōm obho, molo ḃoḃon itu ilo eedi iloki ilo. ²³ Keđio ikpo bho uḃeḃh tooḃi ade parōoy ilo iḃmoghon dōm obho iḃmoghonyan na, iloki mikpo, eḃe ilo tegbeḃh ni miḃal aḃaala n'aḃisibh, inon erubal n'aḃisibh, imina eḃe aḃisibh đioḃh.”

Asidōgh iḃel eḃum obho

²⁴ Keđio aḃizos amina adōgh oḃnon asidōgh aḃnogho eedi aghōl kua, “Ade-Ḣolema bh'aḃnyu obho odi kooy olo aghi tođighi odi aḃeḃh migey iḃel. ²⁵ Aḃio aghul, tamen olo oomo arōoy neeḃiku iḃman, pobo ologh aḃien odi aghi aḃeḃh miḃpuuny eḃum aḃuonom n'iḃel obho, aḃen aḃḃua. ²⁶ Amen eedi isiiny, neḃom piḃpuuny eḃum obho imutiom lōor. ²⁷ Paḃubana odi ðoy obho iru todi iḃkpete kua, ‘Uvotu, iḃiḃi eḃian io ga miḃha aḃa uḃeḃh tođighi obh'onuma, kiḃkarabh obho iḃḃua teḃighen eru?’ ²⁸ Podi aḃbhagharana kua, ‘Obo ologh aḃien aḃmi aḃighi mipa bho.’ Paḃubana bho ipuruan kua zodi, ‘Ezōor oghi orubhi miḃkarabh obho?’ ²⁹ Podi aḃbhagharana kua, ‘Eenyi, enyina eghi morubhi iḃkarabh obho, penyina oḃḃaraghiom n'iḃiḃi obho. ³⁰ Iḃeḃe oom'eedi esi eru eḃḃōrō ninii aḃteeny maḃuma iḃiḃua bho, keđio aḃami taḃga aḃnogho mobo bho teḃu miḃiḃua bho eedi ebhira erubhi miḃkarabh obho eḃghoroghi zee- di tarabol morōbh ologh taḃyan, keđio eedi teekōb- hōghi miḃiḃi obho eḃki ezu totu.”

Asidōgh ekpo ooreḃeny obho akio rukudi obho

³¹ Keđio aḃizos amina adōgh oḃnon asidōgh aḃnogho eedi aghōl kua, “Ade-Ḣolema bh'aḃnyu obho odi kekpo ooreḃeny olo odi kamiim ekeḃ olo ðoy aḃeḃghe aḃeḃh tođighi odi. ³² Odi akio apu mikpo inon iireḃeny, keđio amen odi asi aḃugh, odi apu kooḃeny kooḃeny, aru agbeḃh mooreḃeny molo inun iru iḃḃōghi rutu mi tiḃha bh'odi.”

³³ Keđio aḃizos amina adōgh moḃnon asidōgh aghōl kua, “Ade-Ḣolema bh'aḃnyu obho odi kaḃar obho nođighiom ghā maḃred obho, obho ughōl ḃo ayist ob- ho. Onyiin aḃni-ebhōbh aḃeḃghe aḃuonom iḃraar eḃa aḃfalawa molo iḃrol suo iḃighi molo oom'eedi iḃbhugh.”

Aar obho aḃighi kaḃizos adōgh sidōgh obho

³⁴ Aḃizos adōgh sidōgh aḃga moomo oḃkpo bhibha aḃnogho meḃir arōoy obho. Odi oḃeḃle đio noḃeḃle mod- ogh asidōgh oḃnogho eedi. ³⁵ Odi aḃighi kua mođighi obhulughiom tibha ozil obho aḃkpete aghōl, “Aami tapin sidōgh aḃdeḃghiom aḃnogho eedi, aḃga moḃkpo ilo ulōghōm io koḃel amen obho ulem ḃo meḃmar-arōoy obho.”

Ajizos aḡba mēmu asidōgh iḡpuuny eḡum obho

³⁶ Ipa iru itēn paḡizos aḡbele mob'ōlogh arōoy obho aḡigh totu. Piteledōm obh'odi iru todi iḡpete kua, "Gba mēmu asidōgh iḡpuuny eḡum obho uḡḡbh toḡighi obho." ³⁷ Paḡizos aḡbhagharana kua, "Oōy obho aḡḡbh bō magey iḡlel obho, p'ōny Oōy obho. ³⁸ Eḡum oḡighi obho pēmar-arōoy obho. Iiḡi eḡian obho parōoy obho iru mil'Ade-Ḡolema bh'anyu obho. Ikarabh obho parōoy ibha iru mil'eru obho. ³⁹ Obo ologh aḡien obho aḡḡbh mīḡpuuny eḡum obho paSetan. Aḡuma iḡbua bho paḡuma ikunughi obho, keḡio obo bho teḡu meḡian obho pitelema bho. ⁴⁰ Ezo bho uukōbhōghi mīkarabh eḡian obho ḡsu nyān obho, pēzo tētol nā mi taḡuma ikunughi obho. ⁴¹ Ḡony Oōy obho tatōm mitelema odi etu eedi eekōbhōghi emutiom tAde-Ḡolema bh'odi moomo obo bho iḡighi molo arōoy keḡighi mīkarabh obho, n'oomo iḡnon arōoy iḡighi mīkarabh obho, ⁴² etōbōdi eedi eḡlogh tob'egi anyan obho. Tepa pesi eedi tētol eleghe iḡkiirogh ḡalaay. ⁴³ Keḡio arōoy tEḡnaan tēke mōmua kaghōzōgh obho mi tAde-Ḡolema bh'ode bh'eedi. Obo bho iḡteeny raḡeri mōmoghon obho eḡmaar eḡmoghon.

Iḡnon asidōgh

⁴⁴ "Ade-Ḡolema bh'anyu obho odi kīga ilo uḡboki toḡighi, keḡio ooy aḡhi aḡa aḡmiin, podi amina akpereghi aseeri. Ologhi odi aḡbaal magey molo odi aḡhi aḡool kaḡar kaḡar olo odi aḡteeny amula aḡhi aḡhō de bho.

⁴⁵ "Ade-Ḡolema bh'anyu obho odi nā kōoy olo nava mīdamini moghō. ⁴⁶ Amen odi aḡmiin monyiin olo aḡneghe magey podi aḡhi aḡool kaḡar kaḡar olo odi aḡteeny aḡhi aḡhō mīdamini obho.

⁴⁷ "Ade-Ḡolema bh'anyu obho odi nā koḡuguru olo uzu toḡbhiiny olo oḡigh keḡekere ina iḡiku. ⁴⁸ Amen ina bho iḡiku iḡḡḡbh, piḡe mina bho oḡur obhune tegbolom, oḡol deledē oson iḡi obho oloki taḡrukpaagh eedi ozu ibha iḡneghe ḡio bho orōbh. ⁴⁹ Pēzo tētol taḡuma ikunughi obho, itelema bho tEḡnaan tetu ni eekōbhōghi mīkarabh arōoy obho eḡeghe tiḡi obho, ⁵⁰ etōbh eedi eḡlogh tob'egi anyan obho. Tepa pesi eedi telegheey eḡkiirogh ḡalaay."

⁵¹ Ikunughi obho paḡizos apuruan kua zeedi, "Enyina eḡmoghonyan miibha bho?" Peedi imōrō mu, "Ii." ⁵² Podi aḡpete kua, "Ibha nemōrō ekōl kua mu kōoy kōoy obo iḡtughumiom araalōgh obho olo aru moteledōm mi tAde-Ḡolema bh'anyu obho, odi odi kuvotu olo aḡseghe mimoom n'igbaany oḡkpo amutiom totu obh'odi."

Ugin maḡizos mi taNazaret

⁵³ Ajizos akunughiom modōgh asidōgh obho oḡogho eedi podi aḡdua tesi obho odi aḡrol obho, ⁵⁴ amula aḡhi tēma odi. Podi aḡhi aḡtughumiom totu iḡkpulughu obh'eedi, molo obo bho iḡmoghon ani obho iimōogh ni, keḡio iḡpete kua, "Odi kaḡteeny teḡighen

modigh olōghōm aḡar obhobho, n'inyaam oḡighi oḡkpo ib'aruugu obho? ⁵⁵ Odi oḡony toḡkasi mōkasi obho ḡio ḡa? AMeri oniin odi ḡio ḡa? AJems n'ajosef n'aḡsaimon n'ajudas aburumōr odi ḡio ḡa? ⁵⁶ Oomo aḡburumarani odi ḡio ḡa mibha idi suo bho? Odi kaḡteeny teḡighen moom'iibha bho?" ⁵⁷ Tebum iibha beḡeni, peedi iḡin odi. Paḡizos aḡpete kua aḡnogho eedi, "Ozil tEḡnaan aḡigh eḡhuan magey mi toomo ariisi, tughuneen tēma n'eghun otu odi be ḡio." ⁵⁸ Odi oḡighi ḡio magey mīḡkanya oḡkpo ib'aruugu tebum obho eedi iḡteeny io mologhi omōruōm obho.

Oḡbho taḡjon ozuughiom ruḡmuum obho

14 Tamen opopo pamen aḡHerod oḡolema aGalili aḡmoghon milo iḡboloman n'ajizos, ² aḡba aḡnogho rōoy oḡighi odi aḡhōl kua, "Odi aḡjon ozuughiom ruḡmuum obho mobho naḡkar amula toḡbho bho. Paḡar obho odi aḡteeny nā mīnyaam ilo ileeny kua modighi ib'okpo ilo iḡbugh mezo bho."

³ Odi aḡHerod naḡnogho mīḡkpo oḡi oḡol maḡjon ologhom ikoli. Odi aḡighi miibha bho mebum aḡHerodias, ani taFilip umōr odi. ⁴ Odi aḡjon ozuughiom ruḡmuum obho aḡpete ḡha kua aḡnogho zodi aḡHerod, "Iḡneghe ḡio molo aḡna kabhin maḡni tumōr onuma." ⁵ PaḡHerod aḡrol aḡva moghigh odi, keḡio tebum arōoy aju obho odi one ḡio, ebum obho eedi iḡseghe maḡjon iseeri kozil tEḡnaan obho.

⁶ Tonyiin aḡuma olo aḡHerod nale mezaal mōotua aḡuma bho ḡumar odi obho pōnyani taḡHerodias aru aḡgher aḡnogho meku obh'eedi. Eḡigh tologhi taḡHerod ⁷ molo odi aḡnogho mōnyani obho moguan obhobho, aḡghiran iḡzo aḡhōl kua, "Kaḡar kaḡar olo aḡna ugbeel aḡami, paḡami oḡnogho onuma." ⁸ Tezo bho oniin odi aḡpete aḡnogho odi obho, podi aḡhi aḡpete kua, "Nōgho aḡami mēmu taḡjon ozuughiom ruḡmuum obho mi tologhi eḡkpepere." ⁹ Oḡolema bho, ologhi obho oḡneghe ḡio, keḡio tebum obho odi naaguan moguan obho mi taghisigh obo bho odi abheleghe tezaal obho, podi aḡnogho mīḡkpo molo koḡighi koḡogho mōnyani obho tibha odi aḡbeel obho. ¹⁰ Tipa beḡeni podi arōm ḡghi usōbh eḡmu taḡjon mi totu ikoli obho, ¹¹ iḡlogh nā tēkpepere iru iḡnogho mōnyani obho, odi abhin aḡghiom moniin odi. ¹² Keḡio iteledōm odi aḡjon iḡghi ibhin modim obh'odi iḡghi iḡdi, iḡghi nā iḡgba iḡnogho maḡjizos.

Ajizos aḡbheriom iḡbam eḡian maḡdiōbh n'izal n'aḡmaḡian oḡnir arōoy

¹³ Amen aḡjizos aḡmoghon mōbho bho taḡjon, podi aḡigh toghuugh aḡdua tesi opopo aḡghi tesi olo adeny, odi n'alōor odi be. Parōoy obho iḡmoghon, iḡbeleey ḡama eedi iḡbol tavel iḡghi todi. ¹⁴ Ajizos abhun toghuugh obho, aḡmiin mob'ōlogh arōoy obho, paḡghusan eedi isibh odi, odi aru aakōoy rōoy eedi ibha neḡweey obho.

¹⁵ Udule aḡuma popo, piteledōm odi iru todi iḡpete kua, "Esiibha aḡio naalegheri nakpereghi, keḡio esi ob-

hobho esi olo inon arōoy ilo. Kp̄ete maṅogho rōoy obho eedi eghi taraama bho eṅa median eghō ele.”

¹⁶ Paḷizos aḅhagharana kua, “Igbaan io molo eedi keḷua; enyina inogho zeedi median eedi ele.” ¹⁷ Peedi iḅhagharana kua, “Oomo ibha ezōor ṽteeny suo pōogh eḅol aḅred n'izal ina.” ¹⁸ Paḷizos aḅpete kua, “Ipin eruom aami.” ¹⁹ Keḷio odi aru aḅpete aṅogho rōoy obho mōrologhu adelede mi tiigho bho, keḷio odi aḅeghe mōogh eḅol aḅred obho n'izal ina bho, aanon tanyu obho aṅogho iḷsebḅ mḔnaaan, aḅigi aṅogho miteledōm obho, eedi iru inoghooy rōoy obho mole. ²⁰ Kōoy kōoy amaar ni ale oḅaraka amute. Iteledōm obho iikōbhōghi mibha isughō bho; aḷiōbh n'izal aṅrukpaagh mobho eedi iteeny. ²¹ Onu arōoy obho ile median obho, utughuneen maṅraani n'ibam aṅwuny teḅḅebḅ ni maḷiōbh n'izal n'amaḷian oṅonir arōoy.

Aḷizos arele tanyu aṅuum

²² Paḷizos aḅpete aṅogho miteledōm obh'odi moḷigh oghuugh obho oghi ḡa teḅḅeenyom ob'egha bho, odi aṅol taman naḷighi ḡa molo arōoy obho keḡheleghu. ²³ Arōoy obho igheleghu iman podi aḷiin tanyu eegum n'alōor odi be mookpulughu. Ateeny mudule, odi be odi nini tepa. ²⁴ Tamen opopo oghuugh obho odi togbo egha bho, opōkō aṅuum obho nabōrōghōm, ebum obho oḅibha bho naḅibhom eedi obho. ²⁵ Ob'etughuḅaal tamen olo aḷosiek ey odi teesoḷia iṅaar n'odiin, paḷizos arele tanyu aṅuum obho aru teedi. ²⁶ Amen iteledōm obho imiin odi natele tanyu aṅuum obho, paruugu isibḅ eedi, keḷio eedi iḅpete kua, “Oḷim,” paruugu obho ilegheri ilegheri. ²⁷ Paḷizos akem aḅpete aṅogho eedi aḡhōl kua, “Iḅam ologhi enyina, aami, ighiil ḡa ruugu.”

²⁸ PaPita akem aḅpete kua, “Obumōogh, eru kaar olo akar aru zina, puḷighi aami utele aṅi tanyu aṅuum obho utu tonuma.” ²⁹ Paḷizos aḅhagharana kua, “Tue.” PaPita asōor tanyu aṅuum obho aḷe natele naḷi taḷizos. ³⁰ Amen odi aḡhiraan aanon moḅōkō aṅuum obho, paruugu iḷe mosibḅ odi, odi aḷe na moḷiin. Keḷio amulughu aḡhōl kua, “Peḷ aami, Obumōogh.” ³¹ Tonyiin amen obho paḷizos asele maṅo odi aḅham odi, aḅpete kua, “Pezo ologhi omōruōm onuma akio. Ebum eeghe kaṅa aru aṅteeny izal ologhi?” ³² Amen izal eedi iḷigh toghuugh obho oḅoḅibha bho asōbhḅ. ³³ Piteledōm obho idi toghuugh obho igbuluman iikpulughu maḷizos, keḷio iḅpete kua, “Taḷar agey obho, aṅa Oony tḔnaaan.”

Aḷizos aakō rōoy ilo neṅweey mi taḷGenesaret

³⁴ Eedi iḅeeny meḡha bho peedi ibhun tade arōoy aḷGenesaret. ³⁵ Tesi opopo parōoy obho iḷogh maḷizos meḷegḡ. Peedi irōmōgh rōoy moḡba kobhinogh mobo bho neṅweey toomo ebhugh obho keru taḷizos. ³⁶ Eedi iisen odi molo obo bho neṅwe bho kekulaan moḷdu ukpe bh'odi. Kōoy kōoy olo akulaan paḷum.

Iṅtughumiom igbaany aḅurude bho

¹⁵ Peḷe arōoy aFarisi obho n'obo iṅtughumiom araalōgh obho iḷdua taḷerusaleḅ iru taḷizos ipuruan kua zodi, ² “Ebum eeghe kiteledōm onuma neḅel oṅu iṅtughumiom igbaany aḅurude bh'ezira? Eedi iitōla ḡa ḷio raṅo eedi mi tezo bho ṽtughumiom obho keḡbi mole eḷian.” ³ Paḷizos aḅhagharana kua, “Ebum eeghe kenyaṅa eḷona neḅel oṅu iṅtughumiom araalōgh obho tḔnaaan neṅtuonom iṅtughumiom ibh'enyina? ⁴ Ḕnaaan aḅpete kua, ‘Ikiilaan moḷe n'oniin enyina,’ keḷio ‘Obo bho aḷua moḷe bolobolo oniin odi olo oghigh.’ ⁵ Keḷio enyina neenwe neṅtughumiom merumolo ooy aṅteeny maḷar moḅhelom oḷe bolobolo oniin odi, kodi aḅpete aḡhōl, ‘Iibha ilo tḔnaaan,’ ⁶ podi okiilaan mu moḷe odi. Pezo enyina neenon etughuneen ḷien moghōrōkō bho tḔnaaan eṅtuonom miṅtughumiom ibh'enyina. ⁷ Soḷ obo ilōghōma lōor nelōghōm ḡa mil'inon, aḡhiiny obho Aizaya aṅiinom enyina iḷkar ni eezuan. Odi aḅpete kua, ⁸ ‘Pezo Ḕnaaan aḅpete, arōoy bhibha ibhin oṅuekpete be neebhughumi aami, iloghi obh'eedi egbeenyan magey mi taḷi. ⁹ Iikpulughu obho eedi neekpulughu aami obho, aar oḷighiom olo, ebum obho eedi neṅtughumiom maraalōgh arōoy kilo eedi araalōgh obho iru maraalōgh ilo Ḕnaaan aḷokiy.’”

Oḷkpo ilo neḷighi arōoy etu miḷkarabh arōoy

¹⁰ Keḷio aḷizos abheleghi mob'ologh arōoy obho iru todi keḷio odi aḅpete kua aṅogho eedi, “Iḷe raḅeri enyina meḅaar eḷoghonyan. ¹¹ Ibha neḷighi toṅu ooy obho ḷio mibha neḷighi mōoy moru oḷkarabh ooy, ibha iḷdua toṅu odi nemuteghu obho.”

¹² Odi aḅpete aḅele, piteledōm obho iru todi iḅpete kua inogho odi, “Aṅa alōghōm aḡhōl iloghi arōoy aFarisi obho neḅḅebḅ tibha aṅa ṽkpete bho?” ¹³ Paḷizos aḅhagharana kua, “Koorḅeny koorḅeny olo Oḷe aṅi obho odi tanyu obho oḅḅebḅ io, totubḅ ni otōbh. ¹⁴ Iṅon ḡa zeedi. Eedi arōoy ikpom ariḷien ilo ikpo miṅon netenom taghisigh, keḷio kamen kamen olo ooy ikpom ariḷien nateliom moṅon, izal eedi tesuman ni emeḷeghu toonu.” ¹⁵ PaPita aḅpete kua amutiom, “Ḗaḅ meḅmu asidōgh obhobho maṅogho ezōor” ¹⁶ Paḷizos aḅpete kua, “Olōghōm aar obh'enyina idi nini na kibha ipedi obho. ¹⁷ Senyina imoghonyan io? Kaar kaar olo aḷighi toṅu ooy naḷi ḡa asi tob'ola, aḅol amute talōor ooy obho. ¹⁸ Keḷio ibha iḷdua toṅu obho imute bho iḷdua tekpom odi keru. Ipa pibha neḷighi ḡa mōoy atu moḷkarabh. ¹⁹ Iḷkarabh iṅtua neḷua ḡa tekpom obho ku netu moḷighi odi kaghigh mōoy, n'ole eḅa, n'odighi inon iḷkarabh oḷkpo aṅraani n'ilobhir, n'omiigh aviigh, n'ogba iben, n'ogba inon oḷue. ²⁰ Iibha pibha neḷighi ḡa mōoy moru oḷkarabh. Ole eḷian molo uutōla ḷio raṅo kezo bho eedi neḅpete bho, iḷighi ḷio mōoy aru moḷkarabh.”

Ologhi omōruōm āni-ebhōbh

²¹ Ajizos aḍua tesi opopo, podi aghi tebhugh olo atuan raama bh'aTaya n'aSaidon. ²² Ponyiin āni ol'aKenan olo natugh tebhugh obho aru todi amulughu aḱpete kua, "Oōy, Qony taDevid, sūanaan āmi ghūsan. Qkarabh emugh naaḅaghāmi mōnyani āmi molo naaghigh odi kaseeri." ²³ Keḍio ajizos oṣir io moḅghor aṅogho odi. Pobo bho neṭuonom odi obho iḱpete kua inogho odi, "Kḱete maṅogho maṅi obho odi aḍua. Odi naṭuonom ezira namulughu moḍigh kerekere imulughu." ²⁴ Paḱizos aḅhaghārana kua, "Urōm āami oru tarōoy Izireḷ ibha neebḅe kārāana bho be." ²⁵ Tamen opopo paṅi obho aru agbuluman taghisigh odi aḱpete kua, "Oōy, loḅh aḅo maṅogho āami." ²⁶ Paḱizos aḅhaghārana kua, "Ineghe ḍio mozu eḍian aṅwuny obho oṅogho asighōghō." ²⁷ Paṅi obho aḅhaghārana kua, "Oōy, agey, keḍio asighōghō bho eḱona, su nele ḅhā ni nā meḍian uvotu obho, ibha isughō imeleghu tizebele odi obho." ²⁸ Paḱizos aḅhaghārana kua maṅi obho, "Ana āni olo aṭeeny magey mologhi omōruōm. Ibha āna nagḅeel obho toḍighi ni oṅogho āna." Taḱar odi amen opopo poṅyani obh'odi aḍum.

Ajizos aakō moḅlogh arōoy

²⁹ Ajizos aḍua tesi opopo, podi aghi toṭu ob'egha bh'aGalili, āsiin meegum arol delede. ³⁰ Poḅlogh arōoy iru todi, ibhin nā iru todi marukula, n'obo ikpom aridien, n'aṣukugha, n'arukpom ūka n'oḅlogh inon arōoy ilo neṅwe, keḍio odi ajizos aakōoy eedi. ³¹ Arōoy obho iimōogh ni mōmiin obho arukpom ūka bho neḱpeteey maṅar, obo bho itue ḍio morele bho neeḍumogh, arukula bho neteley, arōoy ikpom aridien obho neṅmin maṅar, molo eedi ibuom Eṅnaan obh'Izireḷ.

Ajizos aḅheriom maḍiōbh oṅir arōoy miḅam eḍian

³² Tesuo, Paḱizos abheleghi miteledōm odi aḱpete kua, "Aghusan arōoy bhibha nesibh āami, ebum obho eedi neerolan āami moom'iraar aḍuma keḍio eḍian olo eedi neele olo. āami ūva ḍio molo eedi keghēel kua molo eedi ile ḍio meḍian. Eedi eghēel kua, tetue ni eḱorom tebdōm obho keḅbi mosi tarutu eedi." ³³ Piteledōm obho ipuruan kua zodi, "Ezira toṅmiin teḍighen mi tob'eeḱpu eḍum oṣaar obho meḍian moḅheriom ob'oḅlogh arōoy bhibha?" ³⁴ Paḱizos apuruan kua zeedi, "Ini aḅred mobho enyina iṭeeny?" Peedi iḅhaghārana kua, "Oḍual eḅol aḅred n'iḅam iḅam ina." ³⁵ Paḱizos aḱpete aṅogho rōoy obho moṛologhu adelede mi tade bho, ³⁶ keḍio odi aṣeghe moḍual eḅol aḅred obho n'ina bho aṅogho liṣebh mEṅnaan, aḅigi aṅogho miteledōm obho, eedi inoghooy rōoy obho. ³⁷ Oom'eedi iru ile aṛubaraka imuteey, iteledōm obho iru iikōbhōghi moḍual aṛigiel aṛukpaagh ipaḍi aḅred ilo isughō. ³⁸ Utughuneen raṅani n'iḅam aṅwuny, obo bho ile meḍian obho aḍiōbh oṅir arōoy.

³⁹ Keḍio ajizos aḱpete aṅogho rōoy obho mogheleghu, odi aḍigh toghuugh aghi tebhugh obh'aMagadan.

Ugḅeel maḱizos moḍighi oḱpo iḍaany

16 Odi asi, peḍe arōoy aFarisi n'aSadusi obho iru todi ajizos. Eedi neva maṅar olo ubhin oḅhamam odi, peedi igḅeel odi moḍighi oḱpo iḍaany oṅogho eedi molo elōghōm mobho Eṅnaan arōm odi. ² Paḱizos aḅhaghārana kua, "Amen olo aghōzōgh obho naḍigh, penyina ughōl, 'Aḍio bh'eḍie ṭamu ni, ebum obho eḅōghōghaan obho akōgh ni obho.'" ³ Keḍio obun-ḅḍirogh penyina oghōl, 'Aḍio bh'aadon ṭalobh ni, ebum obho eḅōghōghaan obho akōgh aḅilom obho.' Enyina neenon ḅhā ni ekōl elōghōm ḍio bho, keḍio enyina irue ḍio molōghōm oḅba emu araalōgh obho amen obhobho. ⁴ Pezo aṅwuny oḱke bhobho iḅeebh isi molo ilōghōm nā ḍio mEṅnaan. Enyina negḅeel molo āami kaḍighi moḱpo iḍaany kaṅogho enyina? Iḱpo, ḅoḅon olo toḍighi oṅogho enyina olo, tughuneen iḍaany taḱona ḍio." Podi aḅele eedi aḍua.

Abḅebh arōoy aFarisi n'aSadusi obho

⁵ Amen iteledōm obho isi teḅeenyom oḅhiiny egha bho peedi iṭua mobho eedi neebulo moḅhamam aḅred. ⁶ Eedi isi paḱizos aḱpete kua aṅogho eedi, "Igonā lōor enyina, meḱporion raḅo enyina mi tayist arōoy aFarisi n'aSadusi obho." ⁷ Peedi iḱe moḍeghe n'alōor eedi oghōl ekua, "Odi naḍeghe miibha bho mebum obho ezira ūpam io maḅred obho." ⁸ Ajizos naalōghōm mibha eedi neḍeghe bho, podi apuruan kua zeedi, "Eeghe aḍighi kenyina neḍeghian n'alōor enyina mebum obho enyina ipam io maḅred eru obho? Pezo ologhi omōruōm obh'enyina alegheri akio asi. ⁹ Enyina derue nā ḍio mōmoghonyan kesiiḅha? Enyina irue ḍio moṭua amen obho āami ubigi mōogh eḅol aḅred ubheriom maḍiōbh n'izal n'aḅaḍian oṅir arōoy obho? Aḅred bho isughō, ini aṛukpaagh bho imuza? ¹⁰ Eḱo āni mibha oḍual eḅol aḅred obho aḍiōbh oṅir arōoy obho ile bho, ini aṛigiel aṛukpaagh mibha isughō? ¹¹ Eeghe aḍighi kenyina irue ḍio mōmoghonyan mobho āami ūḱpete ḍio aṅogho enyina milo igboloman n'aḅred? Igonā lōor enyina mi tayist arōoy aFarisi n'aSadusi obho." ¹² Keḍio iteledōm obho teḅbi mōmoghonyan mobho ajizos oḱpete ḍio aṅogho eedi mogona alōor eedi mi tilo igboloman n'ayist ibha noḍighiom ḅhā maḅred obho, odi naḱpete aṅogho eedi mogona alōor eedi mi ṭitughumiom arōoy aFarisi n'aSadusi obho.

APita aḅba maḱizos amutiom

¹³ Ajizos aḅetunu suo paḅghi tebhugh obho atuan ḅo meḅa bho ughōl ḅo aSizaria Filipai obho. Tēpa podi apuruan kua miteledōm obh'odi, "Arōoy ku nekōl maḅami Qony Oōy obho kokōr ooy?" ¹⁴ Peedi iḅhaghārana kua, "Eṭede nekōl ḅhā maṅa aḅon ozuughiom ruṅuum obho, eḍe nekōl maṅa Ilaija, keḍio inon nekōl maṅa

ajerimaya ozil obho bolobolo onon onyiin ozil tEñaan." ¹⁵ Keđio odi aghiraan apuruan kua zeedi, "Tenyina, kenyina nekōl ani maami kokōr ooy?" ¹⁶ PaSaimon Pita abhagharana kua, "Ana aMesaya bho, Oony tEñaan obho adum ni arol kamen kamen obho." ¹⁷ PaJizos abhagharana kua zodi, "Alisebh tetol ni enogho ana aSaimon, oony obho tajona. Ooy olo esuo emar-arōoy obho kogba dio ađeeriom ana magey bhibha, Ode ami obho odi tanyu obho agba amutiom ađeeriom ana. ¹⁸ Tebum iibha beleni, aami nagba kua anogho ana, ana aPita, emu obho pobharakpar, keđio tanyu odi obharakpar obhobho pesi aami tabōgh masosi ami, obho bobon obho ekona na otue dio amaranuan apuom dien obho. ¹⁹ Aami tanogho ana marisabi Ade-Oolema obh'anyu obho. Kaar kaar olo ana ugbi tade bho pogbi na tanyu obho, kaar kaar olo ana upelemaan tade bho, popelemaan na tanyu obho." ²⁰ Keđio aJizos aakiom eedi meedi igba dio enogho monon ooy mobho odi aru maMesaya bho.

AJizos agba milo igboloman n'omiinom n'obho odi

²¹ Aseghe tamen opopo aghi taghisigh, pajizos ake mōmaar ogba omutiom onogho iteledōm odi oghōl ekua, "Aami taki ni tajerusalem amiinom magey mi taravo arukenya, n'aruvemu ipo miibua bho, n'obo itughumiom araalōgh obho. Tokigh ni aami, keđio ogbebhiom iraar aduma pobeton aami tobho bho." ²² PaPita abhin odi atene totu arol asi odi aghōl kua, "Eñaan omōrō dio, Obumoggh. Iibha bho irue dio emute." ²³ PaJizos aghiraan amulumian kua maPita, "Soq, aSetan, ten taman ami. Ana umighian tebōom ami, ebum obho ibha ana natua bho itua arōoy, ilo tEñaan io."

²⁴ Keđio aJizos akpete kua anogho mobo bho netuonom odi obho, "Kōoy kōoy olo nava motuonom ami, odi tabulo ni ghudum odi, abeton atool mooreeny emigheri obh'odi atuonom aami. ²⁵ Kōoy kōoy olo nava mookō alōor odume aghudum odi tapiemi ni, keđio obo bho nava mobhiemi aghudum odi mebum ami obho, odi pobo tadume. ²⁶ Okōr odigh asuo mobho ooy tateeny erumolo odi agbo moomo eela emar-arōoy obho keđio abhiemi ghudum obho Eñaan anogho zodi obho? Asuo olo. Belee, kekaraan mobho ooy tapin anwiom ghudum odi? ²⁷ Oony ooy obho nava moru n'itelema bho tEñaan mi teghuan Ode bh'odi, okpe omulumian kōoy kōoy mi tezo edighiom ar ibh'odi. ²⁸ Agey na ni, aami nagba kua anogho enyina, kir ede enyina obo bho idi suo olo ipo dio ninii eedi emiin mOony Ooy naamula natu kōolema."

Amen olo alōor tajizos anweeghian

¹⁷ Odiin aduma iten pajizos abhin maPita, n'a-Jems n'ajon, izal aburumōr obho, eedi be isiin tanyu ob'eegu. ² Ezo bho eedi neenon obho, palōor tajizos anwian, aghisigh odi aru namu kaghōzōgh obho, ibura bh'odi nemu kebaal obho. ³ Keđio iraar iteledōm obho imiin maMozis n'Ilaija neđeghian n'aji-

zos. ⁴ Tipa bho paPita akōbh akpete kua, "Obumoggh, ikar ni eneghe magey mezo bho ezira idi suo bho. Eru kaar olo idigh tologhi onuma, paami obōgh iraar arutu edum mi tesuo, onyiin ol'onuma, onyiin olo taMozis, onyiin olo tIlaija."

⁵ Odi odi nini nađeghe mipa bho, pobhurubuur olo namu kebaal obho adua tanyu obho akpiom eedi, keđio eedi imoghon oghōrōkō tobhurubuur obho akpete kua, "Oobho ogini Oony ami, obho nađighi milo idigh tologhi ami; imoghonyan odi." ⁶ Amen iteledōm obho imoghon moghōrōkō bho, paruugu isibh eedi magey molo eedi igbuluman idi sumusigh eedi mi tade bho. ⁷ Keđio aJizos aru akulaan eedi akpete kua, "Ibetunu, ighiil ghā ruugu." ⁸ Peedi ikiton iinon imiin majizos be, onon ooy olo odi olo mu.

⁹ Ezo bho eedi nesōor teegum obho pajizos aakiom eedi aghōl kua, "Igba ghā n'ar n'ar ilo igboloman n'aghiiny obho enyina imiin obho ninii obeton Oony Ooy obho mi tobho bho." ¹⁰ Keđio iteledōm obho ipuruan kua majizos, "Eeghe adighi kobo itughumiom araalōgh obho nekōl mIlaija tapira atu?" ¹¹ PaJizos abhagharana kua, "Ilaija naakar apira atu, molo odi aakōbhōghi kaar kaar aseeri. ¹² Keđio aami nagba kua anogho enyina, Ilaija naakar atu keđio arōoy obho ilogh io zodi elegh, molo eedi idighi zodi mezo olo ologhi eedi adigh adigh. Onyiin ezo bho pezo Oony Ooy tamiinom na mi taravo eedi." ¹³ Keđio iteledōm obho tegbi momoghonyan mobho odi nađeghe anogho eedi milo igboloman n'ajon ozuughiom rumuum obho.

AJizos aakō moony olo okarabh emugh naabaghami

¹⁴ Amen eedi imula iru tesi obho ologh arōoy obho idi obho, ponyiin ooy aru agbuluman taghisigh tajizos akpete kua, ¹⁵ "Ooy, sūanaan moony ami ghusan adien. Okarabh emugh naabaghami odi molo odi namiinom mikanya. Otamen tapam odi alogh tanyan, otamen tapam odi azubh tamuum. ¹⁶ Keđio aami ubhin odi uruom iteledōm onuma mookō keedi irue dio." ¹⁷ PaJizos abhagharana kua, "Enyina arōoy bhibha, pezo enyina ipeebh molo bobon ologhi omōruōm olo enyina iteeny olo. Aami tatalan enyina kokōr amen? Ipin moony obho meruom aami." ¹⁸ AJizos akpete anogho moakarabh emugh obho mođua, molo oony obho adum tonyiin amen obho.

¹⁹ Piteledōm obho ighi tajizos ipuruan odi tebokia ighōl kua, "Eeghe adighi kezōor urue dio mobhirighan okarabh emugh obho?" ²⁰ PaJizos abhagharana kua, "Ebum obho ologhi omōruōm enyina igbebh io bho. Ilōghōm kua mobho, eru kaar olo enyina iteeny mologhi omōruōm olo abugh aaleeny mekpo amiimeker, enyina tetue ni ekpete enogho meegum obhobho ekōl kua, 'Điirunu suo maghi epa, poghi na. Enyina tetue ni edighi kaar kaar. ²¹ [Keđio odigh ezegh obhobho, iikpulughu n'orol kōony be mobho tatue apirighan, onon ar olo.]"

Ajizos amina ąkpete milo igboloman n'obho odi

22 Tamen olo iteledōm obho, oom'eedi neekōb-hōghian monyiin esi mi taGalili, pałizos ąkpete kua ąnogho eedi, "Natuan men tokuugh mQony Oōy obho ọlogh ąaravo ąnwuny arōoy. 23 Eedi tekigh ni zodi, keđio togbēbhiōm įraar ąduma bho poβētōn odi tōb-ho bho." Pjitu isōorōm miteledōm obho magey.

Osōgh otu iikpulughu obho

24 Amen ąlizos n'iteledōm odi įghi isi taKapaniom, pi-gunogh raasōgh otu iikpulughu obho iru taPita ipuruan kua zodi, "Obo įtughumiom enyina nasōgh ghā ni mosōgh otu iikpulughu obho ghā?" 25 PaPita ąbhagharaana aghōl kua, "Ee." Amen aPita ądigh totu obho pałizos abhira apuruan kua maPita, "ASaimon, tologhi onuma kēko? Ikōr arōoy nesōgh ghā mosōgh ęnogho mařuulema ęmar-arōoy obho? ąnwuny ogbo-eghun obho belee, kisoloman obho?" 26 PaPita ąbhagharaana aghōl kua, "Isoloman obho." Pałizos amulumian kua zodi, "Eru kua, piğbaan io nwny ogbo-eghun obho mosōgh osōgh. 27 Keđio ąami ũva đio mođighanaan arōoy bhibha. Tebum iibha beleni, sōor tegha bho ma-tobhori mųkpabh, oβel ena bho ąna tapune bho, nonon tōnu obho paņa omiin okpoki olo tagbēbhōm ni mosōghōm osōgh otu iikpulughu obho mil'ami n'il'onuma. Sęghę mağhi mağpiom osōgh ibh'ezira."

Okōr ooy apu?

18 Tamen opopo, piteledōm obho iru tałizos ipuruan kua zodi, "Okōr ooy taβugh apu mi tAde-Qolema obh'anyu obho?" 2 Pałizos abheleghi monyiin oβam ọony ąmarami taghisigh oom'eedi, 3 ąkpete kua, "Aami nağba magey ąnogho enyina: tughuneen molo enyina inwian įrol kōbam ọony obhobho đio, enyina irue đio eđigh ani tAde-Qolema obh'anyu obho. 4 Obo bho apu kōoy kōoy mi tAde-Qolema bh'anyu obho pobo bho asōoriōm lōor odi ąrol kōbam ọony obhobho bho. 5 Keđio kōoy kōoy olo abhin ąloghom monyiin oβam ọony olo odi kua mi tađien ąmi, naabhin na ąami ąloghom."

Odegh ọlogh tođighi įkarabh

6 "Kōoy kōoy olo ądighi monyiin oβam ọony abaabha bho arōbh ologhi omōruōm odi mi tami, ọkpo oodigh torum odi ọkpuom tob'obharakpar otuβeen togbo oβhiiny įneghe epu. 7 Itōnyōgh tętol ni ęnogho męmar-arōoy obho, suo ọdegh arōoy ọlogh tođighi įkarabh idi mįkanya obho. Iibha bho ikun io tęmar-arōoy obho, keđio itōnyōgh tętol ni ęnogho mobo bho ọdegh oonon tęđua etu obho.

8 "Eru kęar olo ąvo bolobolo aleķę onuma takireni mologhi onuma mođighi įkarabh, pusōbh arōbh. ąna mođighom eekpoogh ąvo n'eekpoogh aleķę mi taghuđum įneghe ąni ni kua epu molo kọloghom ąna mi tob'egi ąnyan obho idim ghā đio kamen kamen obho tilo ąravo n'asike onuma igbēbh ni įman. 9 Keru

kęar olo ądien onuma nakireni mologhi onuma mođighi įkarabh, pųtoghoron arōbh. ąna mođighom onyiin ekpađien mi taghuđum įneghe ąni ni kua epu molo kọloghom ąna mi tob'egi ąnyan oonu obho ikunughi olo bho tilo arıđien onuma igbēbh ni įman."

Asidōgh obhięnaan ęna bho

10 "Kamen kamen, iınon ghā mępue mįbam ąnwuny bhibha. ąami nağba kua ąnogho enyina, eedi ęteeny itelema tĘnaan ilo idi taņyu obho mi taghisigh tĘnaan. 11 [Qony Oōy obho aru moβhel obo bho neebhę bho.]

12 "Enyina neetua ęko? Oniin ooy kateeny mįzal ąraala n'adısbh ąraana konyiin abhę, enyina neetua odi tađighi ęko? Odi taβele ni monyiin olo mįzal ąraala n'adısbh ipedi obho nele mįgho mi tōtu eegum obho, ąki moņa onyiin obho abhę bho. 13 Amen odi ąmiin, ąami nağba kua ąnogho enyina, ilo ologhi odi taβaal mi tebum onyiin obho abhę bho tepu ni mibha onyiin olo mįzal ąraala n'adısbh ibha ipę đio bho. 14 Onyiin ezo bho na, Qde enyina obho odi taņyu obho oņa đio molo onyiin įbam ąnwuny bhibha kabhę."

Umōr olo ądighi ąna mįkarabh

15 "Onyiin umōr onuma kađighi ąna mįkarabh, kįa todi mağba mįkarabh bh'odi mamutiom. Đighi miibha bho mi tęβokia n'įzal enyina be. Eru kęar olo odi ąmoghonyan ąna, paņa naąboorom amulumi mumōr onuma. 16 Kodi ọmoghonyan io ąna, pupin ọnon ooy, onyiin bolobolo įzal, męghı todi, molo 'kįigbaay kįigbaay ilo ũgba teđigh taraberi įzal n'įraar,' kęzo bho ęgia bho ąkpete bho, 17 kodi ọmoghonyan na đio zenyina, pųgba moomo ibha imute bho maņogho mařosi obho. Kodi ọmoghonyan na đio puseeri zodi kisoloman bolobolo kogunogh raasōgh."

Ogin n'ọβelemaan

18 "Tebum iibha beleni, ąami nağba kua ąnogho enyina, ibha enyina igin tade bho, pogin na taņyu obho; ibha enyina įβelemaan tade bho, poβelemaan na mi taņyu obho.

19 "Keđio ąami kağba digha ąnogho enyina nağaram, kamen kamen olo įzal arōoy mi tenyina mi tade bho įmoghonyan tonyiin ąar olo enyina iikpulughu igbēel, Qde ąmi obho odi taņyu obho tađighi ni ąnogho enyina. 20 Ebum obho kesi kesi olo įzal n'įraar įrol monyiin esi mi tađien ąmi, ąami odi n'eedi."

Asidōgh ooy obho ọβelemaan ghā đio mįkarabh ọnon ooy

21 PaPita aru apuruan kua małizos, "Obumọogh, įni amen mobho umōr ąmi tađighi ąami mįkarabh ąami agbi moβelemaan odi? Ođual amen bele?" 22 Pałizos ąbhagharaana kua, "Ekua đio, ođual amen be đio, βelemaan odi mařumuunir amen. 23 Ilōghōm mobho Ade-Qolema bh'anyu obho odi kọlema olo aru moβalan ikpoki n'obo ođighi odi. 24 Uke kua be, pubhin uruom odi monyiin olo naale mařumuunir asainaira. 25 Odi

ōoy bho ikpoki ilo odi aṭeeny mōkpiom ōmugh obh'odi olo, pōola bho aṭo aghōl mōḃool odi kēbana n'ani odi, n'anwuny odi, n'oomo k̄aar k̄aar olo odi aṭeeny, mōkpiom ōmugh obh'odi. ²⁶ Podi ōoy obho agbuluman taghisigh ōolema bho aasen odi aghōl kua, 'Kp̄aram aḃelemaan aami, aami ṭava ni aḃke amulumian aṇa k̄aar k̄aar.' ²⁷ Ōsu aghusan aḃien esibh mōolema bho magey molo odi aḃelemaan mōoy obho aghōl modi agḃeel.

²⁸ "Odi ōoy obho aḃel amute podi aḃiin monyiin ōoy olo eedi neḃighi monyiin oḃighi obho olo ale miḃbam asinaira mōmugh odi, podi akinighi meḃogh ōoy obho aḃpete kua, 'Kp̄e mōmugh aḃi siibha siibha.' ²⁹ Popedi obho agbuluman aasen odi aghōl kua, 'Kp̄aram aḃelemaan aami siibha, aami ṭava ni aḃke amulumian aṇa.' ³⁰ Keḃio ōoy obho omōrō ḃio nomōrō. Kp̄elen n'ipa, podi aḃol mōoy obho aloghom mikoli, mōkpe ḃio mōmugh obho momute ḃio. ³¹ Amen inon ibha neḃighi na mōḃighi obho imiin mezo bho, pologhi eedi aḃḃebh, eedi iḃighi iḃba moomo ibha imute bho inogho mōolema bho. ³² Pōolema bho abheleghi mōoy obho aloghom, aḃpete kua, 'Aṇa aar oḃighiom olo, aami uḃelemaan aṇa moomo ōmugh obho aṇa ule ṭavo aḃi obho, tebun obho aṇa uusen aami obho. ³³ Iḃbaan ni molo aṇa kaṭeeny mōsu aghusan aḃien mi todi obo bho ale mōmugh onuma bho kezo bho aami uḃuana aṇa gh̄usan obho?' ³⁴ Ologhi ōolema bho aḃḃebh magey, podi aloghom mōoy obho mikoli mōmiinom ninii odi atu aḃke moomo ōmugh obho odi ale bho. ³⁵ Pezo Ōde aḃi obho odi ṭanyu obho ṭaḃighi na moom'enyina obo bho iḃelemaan gh̄a ḃio n'oomo ologhi enyina miḃkarabh aburumōr enyina bho."

Itughumiom ilo igboloman n'ogbo aḃam omutiom

19 Amen aḃizos aḃeghe miibha bho aḃele, podi aḃua taGalili aḃighi tebhugh obh'ajudia, mi teḃeenyom oḃhiiny obh'ajodan. ² Ōlogh arōoy eṭuonom odi molo odi aakōoy na zeedi.

³ Peḃe arōoy aFarisi obho iru todi neva maḃar olo obhin oḃhamam odi, keḃio ipuruan kua zodi, "Araalōgh obh'ezira enogho miṇyaam mōoy mogbo aḃam omutiom aḃi odi tebun ibha idi tologhi odi mōḃighi obho ga?" ⁴ Paḃizos aḃhagharana kua, "Enyina deghōl io eḃiini teḃgia iigbia bho miibha bho ga? 'Toḃel egbiom obho obo bho aḃem ḃo meḃmar-arōoy obho, aḃem mōza n'olobhir,' ⁵ keḃio aḃpete kua, 'Tebun iibha beḃeni, olobhir ḃony ṭaḃele mōde n'oniin eedi, atul ḃonu n'ani odi, keḃio iḃal eedi tetu monyiin.' ⁶ Tebun iibha beḃeni, eedi iḃal arōoy mu ḃio, eedi onyiin. Tebun iibha beḃeni, ōoy oḃgarion io mibha Eṇaan naatul iru monyiin obho."

⁷ Parōoy aFarisi obho ipuruan kua, "Eeghe aḃighi kaMozis aṭo aghōl mōoy olo agbo maḃam abhirighan maḃi odi aḃe mōḃhereer aṇogho odi?" ⁸ Paḃizos aḃhagharana kua, "AMozis aḃelemaan enyina mogbo aḃaani enyina omutiom tebun obho enyina iḃpar ni magey mōtughumiom obho. Iḃol io kua mi tamen obho uḃem ḃo meḃmar-arōoy obho. ⁹ Aami naḃba kua

aṇogho enyina siibha, kōoy kōoy olo agbo maḃi odi amutiom tilo odi kole ḃio ni meḃma kaḃighi abhin mōnon aḃi, podi nale meḃma."

¹⁰ Piteledōm obh'odi iḃpete kua inogho zodi, "Eru kua mi tilom, pōoy mōḃele obhin aḃi ineghe epu."

¹¹ Aḃizos aḃhagharana kua, "Itughumiom obhobho il'oomo arōoy io, il'obo bho Eṇaan naṇogho miḃkpo bho. ¹² Oḃigh keḃekere oḃpo idi maḃar obho aḃighi ḃo karōoy ipinogh io raṇani obho; eḃe, ebun obho uḃmar eedi mezo bho; inon, ebun obho arōoy iḃighi eedi mōrol ekua bho; imina eḃe, ebun Ade-Ōolema obh'aṇyu obho. Kōoy kōoy olo tatue ni, aṭuonom mi-tughumiom bhobho."

Aḃizos aṇogho liḃebh miḃam aṇwuny

¹³ Eṭede arōoy ibhin nwuny eruom maḃizos molo odi kaṇogho eedi liḃebh, pobo bho neṭuonom zodi obho iḃol iḃhooruom rōoy obho. ¹⁴ Paḃizos aḃpete kua, "Iḃelemaan aṇwuny obho eru ṭami, iḃuenaan gh̄a zeedi. Ade-Ōolema bh'aṇyu obho il'arōoy ilo idi keedi." ¹⁵ Odi aṇogho eedi liḃebh obho, podi aḃua.

Onyugḃeel ob'ōola bho

¹⁶ Onyiin amen ponyiin ōoy aru ṭaḃizos apuruan kua, "Obo itughumiom, ikōr oḃigh iḃi oḃighi mobho aḃi ṭaḃighi mōteeny aḃi aghuḃum olo ikunughi olo?"

¹⁷ Paḃizos aḃhagharana kua, "Ebun eeghe kaṇa napuruan aḃi milo igboloman n'oḃighi iḃi. Onyiin be mobho aru moḃi. Kōkō raalōgh obho eru k̄aar olo aṇa naḃa mōteeny aghuḃum olo ikunughi olo." ¹⁸ Podi apuruan kua, "Iḃighen araalōgh?" Paḃizos aḃhagharana kua, "Ughigh gh̄a mōoy, ule gh̄a meḃma, umiigh gh̄a viigh, ¹⁹ kiilaan oḃe n'oniin onuma, matulan mobo bho atuan aṇa bho kezo bho aṇa utulan lōor onuma bho." ²⁰ Podi ōola bho amulumian kua zodi, "Aami naakō raalōgh bhibha, eḃaraan asughō molo aḃami kaḃighi?" ²¹ Paḃizos aḃpete kua aṇogho zodi, "Eru k̄aar olo aṇa naḃa mogbeḃh oḃman, puḃia maḃool k̄aar k̄aar olo aṇa uṭeeny maḃeghe mikpoki obho maṇogho ruvekulom obho, paṇa ogbo eḃela mi ṭanyu obho, ku maru maṭuonom aami." ²² Amen ōoy obho aḃmoghon mibha aḃizos aḃpete bho, podi aṭen aḃua n'jitu, ebun obho odi agbo magey meḃla bho.

²³ Keḃio aḃizos ṭaḃpete aṇogho mobo bho neṭuonom odi obho aghōl kua, "Aami naḃba magey aṇogho enyina: eḃar eḃpar magey molo ōola kaḃigh aḃi tAde-Ōolema obh'aṇyu obho. ²⁴ Keḃio aami kaḃba digha aṇogho enyina uva mōḃol oḃigh ṭaḃien aṇuga iḃar idugh epu molo ōola kaḃigh tAde-Ōolema bho tEṇaan." ²⁵ Amen obo bho neṭuonom odi obho imoghon mezo bho peedi iimōogh, keḃio iḃpete kua, "Komina okōr ōoy mobo totue ni oḃel?" ²⁶ Paḃizos agbiom eedi musigh odi keḃio aḃhagharana kua, "Iibha bho eḃparanaan magey rōoy, keḃio tEṇaan k̄aar k̄aar idugh ni eman."

²⁷ PaPita akōbh aḃpete kua, "Nonon ni, ezōor noḃeḃele k̄aar k̄aar otu noṭuonom aṇa. Ezōor ku toṭee-

ny mekaraan?"²⁸ Pajizos akpete kua anogho zeedi, "Aami nagma kua anogho enyina, amen olo Oony Ooy obho tashiin tetolom odaam ema eghuan obho mi to-moom emar-aroo obho, enyina adiobh n'izal obo bho netuonom aami tetol ani tetolom obho etu mijruan enogho maadiobh n'izal arughun-otu obh'Izirel.²⁹ Keedio koooy koooy olo abele motu, n'aburumor, n'aburumarani, n'ode n'oniin, n'anwuny bolobolo aridighi odi mebum ami, ilo odi tapin tepu ni mizal araala n'adisibh ipa bho, keedio tonogho na zodi maghudum olo ikunughi olo.³⁰ Keedio obo bho iru bo mijbel siibha bho, tetol taman; obo bho idi taman obho tetu mijbel."

Obo bho nedighi modighi tookua bho

20 "Ade-Olema obh'anyu obho odi koooy olo ateeny mookua iireeny amiim. Odi abon obun udiriogh aghi amuulan rooy modighi odighi tookua bho.² Odi amoro mokpe eedi mezo bho nokpe gha maduma odighi obho, opaadi asilva duma. Eedi imoronuan, podi arom rooy obho moghi odighi odighi obho.³ Asi tesughō asuo, podi amina amute aghi tadighi obho, amiin rooy ilo imaraay kua be aar olo nedighi ilo,⁴ podi akpete anogho eedi aghol kua, 'Enyina ekona iki tookua bh'ami medighi modighi obho, aami takpe ni enyina mibha iizuan obho.'⁵ Peedi ighi. Onyiin ezo bho mobho odi adighi mi tamen olo adio naadi izal abin, n'iraar asuo.⁶ Natuan tooogh asuo mamen odi amina aghi tadighi obho amiin minon aroooy ilo imaraay kua be aar olo nedighi olo. Podi akpete kua anogho eedi, 'Ebum eeghe kenyina natobh men oomo aduma bho molo aar olo enyina nedighi ilo?'⁷ Gya, enyina ekona ikem meghi tookua bh'ami medighi modighi.'

⁸ "Ateeny mudule, pobo bho odighi obho arom mooy obho nakpe gha mikpoki odighi obho akpete kua anogho odi, 'Pelegi maroooy odighi obho makpe zeedi. Ke tobo bho jrol taman moru obho ninii aghi asi tijbel aroooy obho.'⁹ Obo bho ike tooogh asuo bho ukpe ooy opaadi opaadi asilva.¹⁰ Aru ateeny mamen okpe obo bho ibhira iru obho; eedi netua gha mobho tologh ni mikpoki tibh'eedi, keedio eedi ekona ukpe na monyiin odi opaadi asilva bho.¹¹ Eedi ibhin ikpoki obho peedi jrol ighunughun inogho mobo bho aloghom eedi modighi obho,¹² ikpete kua, 'Obo bho jrol taman moru obho, idighi modighi obho monyiin awa be, keedio ezoor udighi moomo aduma bho mi teesu aghozogh obho, keedio eedi n'ezoor ana ukpe monyiin ezo bho.'¹³ Pobo bho odighi obho abhagharana kua monyiin eedi, 'Obulol, moghon, aami uuniom io ana. Ezira umoronuan molo ana kadighi modighi obho aami kakpe ana mikpoki aduma odighi, opaadi asilva.¹⁴ Pin mikpoki onuma magheel. Idighi tologhi ami mokpe obo bho jrol taman moru obho kezo bho aami ukpe ana bho.¹⁵ Ilo tinyaam ami ga, moliom ikpoki ami mezo olo ologhi ami adigh adigh? Belee kana nabobhan aami mobho aami ukpobhotiom io mavo

ami obho?'¹⁶ Tebum iibha beleni, obo bho jrol taman obho tetu mijbel, ijbel obho etol taman."

Ogbebbhiom iraar amen obho ajizos adeghe milo igboloman n'obho odi

¹⁷ Ezo bho ajizos naki tajerusalem obho, podi abhin maadiobh n'izal iteledom obho aghi totu agba tepochia mi teboom obho aghol kua,¹⁸ "Imoghon, ezira noki tajerusalem. Tepa pokuugh Oony Ooy obho ologh taravo aruvenu aroooy ipo miibua, n'obo itughumiom araalogh obho. Eedi tetu ni mijruan epumeni odi moghighi odi,¹⁹ keedio eedi tekuugh odi ologh taravo obo bho iloghom io mEnaan obho, emologh odi, egurogh odi, ekan odi tooreeny emigheri ekigh, keedio iraar aduma neeten, poebetoni odi tobho bho."

Igbeel ilo oniin agbeelaan nwuny odi

²⁰ Ipa iru iten, poniin anwuny taZebidi abham nwuny odi aru tajizos agbuluman taghisighi odi agbeel odi modighi aar onogho odi.²¹ Pajizos apuruan odi, "Ana nava mekaraan?" Pani obho abhagharana kua, "To molo izal anwuny bhibha tami etol tekeeney n'odiom avo onuma men ana uru moolema bho."²² Pajizos abhagharana kua zeedi, "Enyina iloghom io maar olo enyina negbeel. Enyina tetue ni epogholom akopu omiinom obho aami natu mobhogholom obho?" Peedi ibhagharana kua, "Ezoor totue ni."²³ Pajizos akpete kua anogho eedi, "Agey enyina tepoghol ni mi takopu obh'ami, keedio aami uteeny io mijikpo monon obo bho tetol tekeeney n'odiom avo ami. Ariisi bhibha il'obo bho Ode ami tapin aseeri obho."

²⁴ Amen adiobh iteledom ipedi obho imoghon miibha bho, peedi ibebheni miloghi eedi inogho mizal aburumor obho.²⁵ Pajizos abhelegi aakobhoghi moom'eedi iru todi keedio odi akpete kua, "Enyina neeloghom mobho aruula bho ida rooy obho, aruvenu aroooy obh'eedi neto mito enogho rooy obho.²⁶ Teesodia enyina iibha bho itol io kua. Eru kaar olo onyiin enyina nava moru ogbogh, podi tatu mooy olo takumuan ipedi obho,²⁷ keru na kaar olo onyiin enyina nava moru ojel, odi tatu ni mebana enyina,²⁸ kezo bho idi tOony Ooy obho, obho otu dio molo inon aroooy kekumuan odi obho, odi aru mokumuan inon, n'onogho aghudum odi motaam ologh aroooy."

Ajizos aako mizal aroooy ikpom aridien

²⁹ Ezo bho eedi nedua tajeriko bho, pob'ologh aroooy ituonom ajizos.³⁰ Izal aroooy ikpom aridien ilo idi delede totu ebdom obho imoghon mobho ajizos naten teboom obho, peedi ike momulughu okpete ekua, "Oony taDevid, obo apu ezoor, sanaan ezoor ghusan adien."³¹ Paroooy obho ibhooruom eedi morol abirim. Keedio jrol kilo upue ni, imulughu ipu mijbel, "Oony taDevid, obo apu ezoor, sanaan ezoor ghusan adien."³² Pajizos amara, abhelegi eedi, apuruan kua zeedi, "Enyina neva molo aami kadighi mekaraan kanogho enyina?"³³ Peedi ibhagharana kua,

“Obumogho, ezōor nogbeel molo ̄ana kākparion rīdien ezōor.”³⁴ Pājizos ̄asuaanan eedi gh̄usan akulaan rīdien obh'eedi. Tonyiin amen obho peedi īke m̄omiin ̄aar, kēdio ītuonom ̄ani odi.

Ājizos ādigh tajeṛusālem kōolema

21 Eedi netuan tajeṛusālem peedi īghi taBetfagi, mi tob'eegum obho ugh̄ol b̄o Q̄livi obho.

Tesuo pājizos ar̄om m̄izal iteled̄om odi moten gh̄a oghi taghisigh,² ̄akpete kua ̄anogho zeedi, “Īki tōbam ̄ema bho odi taghisigh enyina bho, penyina ōmiin ̄enam olo nōokpo useeri n'̄ony odi. Īkoton mebh̄in eedi meru.³ Eru kāar olo onȳiin ōoy ̄akpete māar ̄anogho enyina, pīgba kua mēnogho odi, ‘Obam̄ogho obho nagbeel,’ podi okem ōbelemaan enyina.”

⁴ Iibha bho imute kua mōdighi ogbēbh̄eghiom tibha ozil obho ̄akpete b̄o agh̄ol,

⁵ “Gb̄a mānogho mēma bh'̄aZayon, esiibha ōolema bh'enyina natu tenyina.

Odi adeny ni, kēdio aghiilom nā ̄enam n'̄ony odi natu,

̄akar ōony ̄enam obho.”

⁶ Piteled̄om obho ībetunu īghi ītuugh īdighi mibha ājizos ̄akpete ̄anogho eedi mōdighi obho,⁷ ībh̄in mēnam obho n'̄ony obho iruom odi, īseghe mibura bh'eedi iburom ̄enam obho, kēdio ājizos ādigh.

⁸ Ob'̄ologh ar̄ooy ībirogh mibura eedi ēdeey tebd̄om obho, īnon iigbooy masigo iir̄eny eru ēde tebd̄om obho.⁹ Ājizos ̄arol togbo ar̄ooy obho, kēdio ar̄ooy obho nēmoor gh̄a kua ētuonom odi, “Ibuom m̄ony obho taDevid; ālisebh ērol ̄enogho zodi obo bho abhin tādien tObam̄ogho obho natu obho. Ibuom ̄enaan.”

¹⁰ Amen ājizos asi tajeṛusālem, oomo ̄ema bho naazighina kēdio nepuruan gh̄a kua, “Odi oobho bho kok̄or ōoy?”¹¹ Kēdio ob'̄ologh ar̄ooy obho nēpagharana gh̄a kua, “Odi ājizos ozil obho t̄enaan. Odi ol'̄a-Nazaret ebhugh obh'aGalili.”

Ājizos āghi ādigh tob'otu iikpulughu obho

¹² Pājizos āghi ādigh totu iikpulughu obho, abhirighanogh moomo obo bho nēbo mābo mi totu iikpulughu obho, anyuughi akpululeni marazebele obo bho nenweeghiy mikpoki totu iikpulughu obho, n'̄arikasi obo bho nēbōdi maruukumude bho,

¹³ ̄akpete kua ̄anogho eedi, “Ūge kua tēegia iigbia bho ogh̄ol m̄enaan ̄akpete kua, ‘Otu ̄ami tok̄ol otu iikpulughu.’ Kēdio enyina neēdighi etenē motu ̄arūba.”

¹⁴ Ar̄ooy ikpom arīdien n'̄asukugha eru todi mi totu iikpulughu obho, kēdio odi aak̄ooy eedi.¹⁵ Ologhi ar̄ooy ībo miibua bho n'obo ītughumiom araal̄ogh obho ābeebh magey men eedi īmiin mib'okpo aruugu obho ājizos nādighi obho, n'ezo bho ībam ̄anwuny obho nemulughu ēmoor totu iikpulughu obho nek̄ol kua, “Ibuom m̄ony obho taDevid.”¹⁶ Peedi īkpete kua īnogho mājizos, “Ana nāmoghon mibha eedi nēkpete bho?” Pājizos ābhagharana agh̄ol kua, “Aami nāmoghon. Enyina dēmoghon gh̄a nā dio gā mibha ūge

tēegia iigbia bho ugh̄ol m̄enaan ̄akpete kua, ‘Aami tādighi ni ̄arunwuny iibha nēebugh n'ibha nēmaam ni obho ēmaar ēmoor ībi ̄asōor ebuom ̄ami?’”¹⁷ Pājizos ābele eedi ādua āghi tāBetani amanaghan tepa.

Ājizos ar̄onyōgh moorēny obho ugh̄ol āfig obho

¹⁸ Ābaal odi ājizos namula tajeṛusālem mobun ūdirogh obho, ōkoony nasibh odi.¹⁹ Tebd̄om obho podi ̄amiin moorēny olo ugh̄ol āfig mi tōtu eb̄oom obho, podi āghi teetu odi oorēny obho, kēdio bōbon otu olo odi ̄amiin olo, asigo asigo be. Podi ̄akpete kua ̄anogho moorēny obho, “Ana omuum mu mikpo kamen kamen.” Tonyiin odi amen opopo poorēny obho amuugh.²⁰ Obo bho nētuonom odi obho īmiin miibha bho peedi iim̄oogh magey kēdio nepuruan gh̄a kua, “Imute ēko kodi oorēny obho ākem amuugh kua?”

²¹ Pājizos ābhagharana kua, “Aami nāgba magey ̄anogho enyina, eru kāar olo enyina im̄oruom, molo enyina īteeny io m̄izal ologhi, penyina orue ōdighi iibha ̄ami ūdighi moorēny obho. Iibha nā be dio, enyina tetue ni ēkpete kua ̄enogho meegum obhobho, ‘Di-irunu māghi mazuan tōbhiiny obho,’ pōtuugh nā omute.²² Eru kāar olo enyina īteeny ologhi om̄oruom, kāar kāar olo enyina igbeel tiikpulughu penyina obhin.”

Iipuruan īnyaam obho ājizos abhin nādighiom mōkpo ib'aruugu obho

²³ Pājizos amula aru asi totu iikpulughu obho. Ezo bho odi nātughumiom obho, paruvemu ar̄ooy ībo mi-ibua bho n'arukeny ar̄ooy aju obho iru todi ipuruan kua zodi, “T̄inyaam ok̄or ōoy mobho ̄ana ubhin nādighiom mōkpo bhibha? Ok̄or ōoy ̄anogho ̄ana miikpo bhibha?”²⁴ Ājizos ābhagharana kua zeedi, “Onȳiin iipuruan be mobho ̄ami natu mopuruan omulumian enyina. Eru kāar olo enyina īnogho ̄ami mōbhagharana, pāami ōbhagharana enyina nā miikpo bho ̄ami ubhin nādighiom miibha bho.²⁵ Īnyaam ozu amuum obho ājon āteeny obho īdua tēdighen keru? Tiikpo t̄enaan belee kiikpo ar̄ooy?” Peedi īke mōghana n'al̄oer eedi nēkpete kua, “Ezira tōpagharana ēko? Eru kāar olo ezira ubhagharana ugh̄ol ‘Īdua t̄enaan keru,’ podi omulumian ezira ogh̄ol, ‘Keeghe ādighi kenyina im̄oruom io mājon?’²⁶ Kezira ogh̄ol kua, ‘Īdua tar̄ooy keru,’ aruugu tesibh ni ezira milo ar̄ooy obho tēdighi ezira, ebum obho oom'eedi nēekar im̄oruom mobho ājon aru mozil t̄enaan obho.”²⁷ Peedi ībhagharana kua mājizos, “Ezōor ul̄ogh̄om io.” Podi amulumian ̄ani kua zeedi, “Aami ēkona ūgba dio nā ̄anogho enyina mesi ̄ami ūteeny mīnyaam obho ̄ami ubhin nādighiom mōkpo bhibha bho.”

Asid̄ogh īzal ̄anwuny obho

²⁸ “Esiibha kenyina nēetua ēko? Onȳiin amen kir onȳiin ōoy olo āteeny īzal ̄anwuny. Odi āghi tōbel obho ̄akpete kua, ‘Oony ̄ami, k̄ia mādighi mōdighi tookua bh'̄ami dodon.’²⁹ Podi ābhagharana kua, ‘Aami ūki

dio.' Enyemen keđio odi anwe mologhi odi aghi ađighi mođighi obho. ³⁰ Keđio ode bho aghi topedi obho akpete na monyiin ezo bho, podi amōrō aghōl kua, 'Ada, aami tađi ni,' keđio oghi dio ađighi mođighi obho. ³¹ Ođighen tizal eedi mobho ađighi mibh'ologhi ode bho?" Peedi ibhagarana kua, "Ođel obho." Keđio ađizos akpete kua anogho eedi, "Aami nađba kua anogho enyina, igunogh raasōgh obho n'ile raama bho tepir eđigh enyina mi tAde-Oolema bho tEñaan. ³² Ajon ozuughiom rumuum obho aru ađeeriom enyina mebōom olo enyina keđol keđio enyina imōruōm io zodi, keđio igunogh raasōgh obho n'ile raama bho emōruōm odi. Enyina imiin na mipa bho ekona, enyina inwe dio mītua enyina emōruōm odi."

Asidōgh ookua iireny amiim obho

³³ Keđio ađizos akpete kua, "Imoghon onon asidōgh. Onyiin amen kir onyiin ooy olo ateeny mookua keđio aru ađebh miireny amiim, akō akiton aru agbo mesi omiibh amiim obho, keđio aru ađōgh motu iđōrō aseeri, keđio aru aloghom rōoy mođu gha itu obho eedi keđian gha. Eedi imoghonyan ipele, podi aghi merele. ³⁴ Aru ateeny men oquuy ikpo iireny obho, podi ooy obho arōm arubana odi mođighi tarōoy obho mi tookua bho obhin abin odi. ³⁵ Arōoy obho imiin rušana bh'odi peedi ibhamagh eedi, idul monyiin, ighigh monyiin, irōbōl mopedi obho. ³⁶ Oomo ipa ekona podi ooy obho amina arōm mīnon arubana ilo ipu miđel obho, keđio arōoy obho idighi na monyiin ezo bho eedi idighi miđel obho. ³⁷ Iknughi obho podi arōm moony odi aghiom eedi, atua kua tologhi odi, 'Eedi temiin moony ami tekiilaan ni.' ³⁸ Keđio amen eedi imiin moony obho peedi ikpete kua inogho lōor eedi, 'Oobho akar ony obho tale rutu mobo bh'ookua bho. Itu oghigh odi, pezira oteeny emoogh oomo okpo bh'odi.' ³⁹ Peedi ibham odi, ibhin imutiom tookua bho ighigh odi.

⁴⁰ "Esiibha, amen odi obo bho ođighi obho tatu, odi tađighi eko rōoy bhibha?" ⁴¹ Parōoy obho ibhagarana kua, "Odi taze ni mīkarabh arōoy pipa, aloghom inon arōoy mi tođighi obho, arōoy ilo tenogho ni zodi mabin odi mi takar amen obho eedi ideghe bho." ⁴² Pađizos akpete kua anogho eedi, "Enyina dekar io eghōl emoghon mibha uge bo tegegia bho ga? Uge kua,

'Akar odi akpo otu obho iđōghi rutu obho igin obho naaghiraan atu molo ala maar apu.

Obamogh obho ađighi miibha bho.

Ezo imaar ineghe."

⁴³ Keđio ađizos amina akpete kua ađaram, "Tebum iibha beleni, aami nakar agba kua anogho enyina, Ade-Oolema bho tEñaan tođoor ni enyina onogho mīnon arōoy ilo temuum iibi iimuuma. ⁴⁴ [Kōoy kōoy olo ameelom akpo otu obhobho tađighian ni, keru kaar olo odi akpo otu obho ameelom mōoy pōgbe odi otene obhugh.]"

⁴⁵ Aruemu arōoy ibo miibua bho n'arōoy aFarisi obho imoghon sidōgh obho tađizos, peedi ilōghōm mob-

ho ađizos nakpete agbaaniom eedi, ⁴⁶ peedi iwa mebōom olo ođol odi, keđio aruugu arōoy obho ipu ni. Arōoy obho neeseghe eseeri mađizos kozil tEñaan.

Asidōgh ezaal ipina bho

22 Tesuo pađizos ake momina odōgh asidōgh onogho arōoy obho. ² "Ade-Oolema bh'anyu obho odi konyiin oolema olo asōore mezaal ipina monogho ony odi. ³ Podi arōm rušana odi mođighi oğba onogho obo bho ubheleghi moru ole ezaal obho eedi keru kele, keđio arōoy obho iwa dio moru. ⁴ Podi arōm inon arubana akpete kua anogho eedi, 'Igba kua menogho eedi: Ezaal obh'ami naateeny mole. Inam ezaal obho noze. Kaar kaar nookōbhōghi oseeri. Itu ole mezaal obho.' ⁵ Keđio eedi obo bho ubheleghi obho ituom io maar, ighi neđighiyy ridighi eedi. Onyiin aghi tedum ođighi odi, onon tađo odi, ⁶ keđio ipedi obho ibham rušana bh'odi idul ije. ⁷ Pologhi oolema bho ađebh magey molo odi arōm rōoy egham odi ighi ije ruukoma arōoy pipa, ilogh na nyan mema bh'eedi. ⁸ Keđio odi abheleghi rušana bh'odi akpete kua anogho eedi, 'Ezaal ipina bh'ami naateeny mole, keđio arōoy obho aami ubheleghi obho igbaan io moru ole. ⁹ Iki siibha mi taraabōom obho mebheleghi konu konu arōoy olo enyina irue eedi eru tezaal obho.' ¹⁰ Parubana bho ighi taraabōom obho ibheleghi kōoy kōoy olo eedi imiin imiin, ikarabh n'iibi arōoy, iikōbhōghi iloghom, molo otu ezaal ipina bho naarol kpibh rōoy obho.

¹¹ "Oolema bho aghi momiin arōoy obho, podi amiin mōoy olo ologha dio masuoma ezaal ipina bho. ¹² Podi apuruan kua mōoy obho, 'Obulol, ana uđighi eko kana ađigh suo molo ana ologha dio masuoma ezaal ipina bho?' Aar olo ooy obho ateeny mokpete olo. ¹³ Pōolema bho akpete anogho rušana bh'odi aghōl kua, 'Ipađi mōoy obhobho merōbh zodi mi tetere okinim obho. Tepa pesi odi tađol akiir rałay odi aleghe.'" ¹⁴ Keđio ađizos akpete kua akunughiom, "Ologh mobho ubheleghi keđio ibam be mobho uson useghe."

Iipuruan ilo igboloman n'osōgh osōgh

¹⁵ Parōoy aFarisi obho idua ighi idikuan ruzue mobhin tiipuruan ođhamam ađizos. ¹⁶ Peedi irōm ede arubana eedi n'arōoy eku taHerod mođighi tađizos. Eedi ighi isi pipuruan kua, "Obo itughumiom, ezōor noolōghōm mobho ana oğba gha dio miben. Ana natughumiom gha rōoy mebōom obho tEñaan mi tagey obho molo ana onagha dio milo arōoy netua, ebum obho ana onon gha dio małibugh arōoy obho. ¹⁷ Gba manogho ezōor tibh'itua onuma, olōgh odi ga mi taraalōgh obh'ezira mosōgh osōgh onogho oolema bh'aRom?" ¹⁸ Ađizos naalōghōm aman mīkarabh itua ezue bh'eedi, podi akpete kua, "So, arōoy obo neemia gha etol kiibi arōoy, ebum eeghe kenyina neva mebōom ođham ami? ¹⁹ Ideeriom aami mokpoki obho enyina nesōghōm gha mosōgh obho." Peedi inogho zodi mokpoki. ²⁰ Keđio odi apuruan kua zeedi,

“Oobho kamusigh n'ad̄ien ok̄or d̄oy?” ²¹ Peedi j̄bhagharana kua, “Ol'ob'ḡolema bh'aRom.” Pajizos ak̄pete kua anogho eedi, “Isōgh m̄enogho m̄olema bho mibha iru b̄o mil'odi obho, m̄enogho m̄ḡnaan mibha t̄ḡnaan.” ²² Amen eedi imoghon miibha bho pasilōor eedi ikpoghogho, eedi iḡele odi id̄ua.

Iipuruan ilo igboloman n'ob̄etunu t̄obho bho

²³ Tonyiin odi ad̄uma popo p̄ede ar̄oy ogbo ar̄oy aSadusi obho iru n̄a t̄ajizos. (Eedi obo bho n̄egba gh̄a ek̄ol ob̄etunu t̄obho bho olo bho.) ²⁴ Eedi iru pik̄pete kua, “Obo it̄ughumiom, aMozis at̄ughumiom kua, ‘Eru k̄aar olo d̄oy olo abhin m̄ani k̄omar io m̄ony k̄abho, pum̄or odi ale rutu m̄ani obho am̄araghi runwuny anogho mobo bho n̄aabho bho.’” ²⁵ Onyiin amen kir oḡual aburum̄or ilo j̄rol. Okenya bho abhin m̄ani, ḡmar io n̄omar m̄ony abho molo um̄or odi ale rutu m̄ani obho. ²⁶ Onyiin ḡzo bho mobho imutenaan mogb̄ebhiōm j̄zal obho, n'ogb̄ebhiōm j̄raar obho ninii oom'eedi oḡual obho iru j̄bho iman. ²⁷ Ikunughi obho, podi ani obho aru n̄a abho. ²⁸ Esiibha, taḡuma oḡerenu t̄obho bho, k̄ani obho tatu m̄ani ok̄or d̄oy? Oom'oḡual eedi irughom odi be.”

²⁹ Keḡio ajizos abhagharana kua zeedi, “Enyina neek̄or̄nuan magey, ebum obho enyina il̄ogh̄om io m̄egia iigbia bho n'inyaaam obho t̄ḡnaan. ³⁰ Amen obo bho n̄ebho t̄eḡerenu t̄obho bho eedi t̄etol kitelema bho t̄ḡnaan ibha idi t̄anyu obho molo araani n'ilobhir iḡalan io milom. ³¹ Tilo igboloman n'oḡerenu t̄obho bho, enyina degh̄ol gh̄a ḡio mibha ḡnaan aḡba anogho enyina bho? ³² Odi ak̄pete kua, ‘Aami p̄ḡnaan t̄Ebraḡam n'Aizik n'aj̄ekob.’ Iibha bho nem̄or̄o mobho odi otu ḡio m̄ḡnaan obo bho n̄ebho bho, aru m̄ḡnaan obo idi mimoom.” ³³ Amen egi ar̄oy obho imoghon miibha bho, peedi iim̄oogh t̄it̄ughumiom obh'odi.

Ol̄ogh obho ab̄ugh b̄o apu obho

³⁴ Amen ar̄oy aFarisi obho imoghon mobho ajizos naakp̄ereghi m̄inu ar̄oy aSadusi obho, peedi iik̄obhōghian monyiin esi, ³⁵ keḡio onyiin eedi, obo it̄ughumiom araalōgh obho abhin iipuruan aru m̄obhamam ajizos, ³⁶ keḡio apuruan kua, “Obo it̄ughumiom, taraalōgh obho, oḡighen apu?” ³⁷ Pajizos abhagharana kua, “Tulan m̄ḡnaan Ob̄am̄ogho ana bho n'oomo ologhi onuma n'oomo aghuḡum onuma, n'oomo iitua onuma.” ³⁸ Ol̄ogh obhobho p̄ḡel obho ab̄ugh ala n̄a m̄aar apu. ³⁹ Ogb̄ebhiōm j̄zal obho odi n̄a k̄ḡel obho, ak̄pete kua, ‘Tulan obo bho atuan ana bho k̄ezo bho ana utulan l̄oor onuma bho.’ ⁴⁰ Oomo araalōgh obho taMozis n'it̄ughumiom arizil obho imara t̄izal bh̄ibha be.”

Iipuruan ilo igboloman n'aMesaya bho

⁴¹ Amen ar̄oy aFarisi iik̄obhōghian monyiin esi, pajizos apuruan kua zeedi, ⁴² “Enyina n̄etua aMesaya bho kok̄or d̄oy? Odi kolo ḡobhe ok̄or d̄oy?” Peedi j̄bhagharana kua, “Odi olo ḡobhe taDevid.” ⁴³ Keḡio ajizos

apuruan kua, “Kebum eeghe k̄ḡmugh Iigbia aḡigh tal̄oor taDevid molo odi abheleghi zodi ‘Obum̄ogho’ ak̄pete kua,

⁴⁴ ‘ḡnaan Ob̄am̄ogho obho ak̄pete kua anogho mOb̄am̄ogho am̄i obho,

Tol̄ deled̄e suo mi toḡiom aḡo am̄i

ninii am̄i aḡighi

mobo ḡlogh aḡien onuma etu

m̄ḡeleriom asike onuma?”

⁴⁵ “Eru k̄aar olo aDevid abheleghi zodi ‘Obum̄ogho,’ eeghe aḡighi molo odi aMesaya bho tamina atu mol'ḡobhe taDevid?” ⁴⁶ B̄obon d̄oy olo arue m̄ok̄paton ḡnu ḡbhagharana odi olo, molo aḡeghe taḡuma popo aḡighi taghisigh d̄oy olo ane momina opuruan odi mipuruan olo.

Aliiki ilo ajizos anogho milo igboloman n'obo it̄ughumiom araalōgh obho n'ar̄oy aFarisi obho

²³ Ipa iru it̄en, pajizos ak̄pete amutiom anogho mob'ḡlogh ar̄oy obho n'obo bho n̄etunom odi obho agh̄ol kua, ² “Obo it̄ughumiom araalōgh obho n'ar̄oy aFarisi obho pobo it̄eeny iik̄po m̄ogba emu araalōgh obho taMozis. ³ Tebum ipa b̄eleni, ikiilaan m̄etunom k̄aar k̄aar olo eedi ik̄pete inogho enyina moḡighi. Oomo ipa ḡkona, it̄unom gh̄a meḡighiom aar eedi, ebum obho eedi n̄etughumiom k̄ere, eḡighi m̄inon obho. ⁴ Eedi ighoroghi mib'ad̄ool eeti m̄inon keḡio j̄logh io b̄obon j̄bam aḡo enogho eedi mor̄ool ani. ⁵ K̄aar k̄aar olo eedi neḡighi eedi neḡighi gh̄a molo ar̄oy emiin eedi eḡebh. Imaar emiin m̄ezo eedi iḡeey m̄oglogh ḡogo-ogh̄ol eḡegia bho mi tizu inam ik̄puom taragbodo n'ar̄avo bh'eedi, n'ḡzo eedi n̄eloghaay gh̄a iḡodogodo ar̄usuoma. ⁶ Teḡaal, ariisi obho ineghe b̄o ipu obho pariisi eedi negb̄el gh̄a m̄orologhu. Tarutu iik̄pulughu obho, ḡtolom ibha iḡa m̄aar ipu obho pibha eedi negb̄el gh̄a m̄orolom. ⁷ Eedi n̄eva gh̄a molo ar̄oy kebheleghian gh̄a zeedi n'eghuan mi tariḡighi obho, n'olo ar̄oy kebheleghi gh̄a zeedi ‘Obo it̄ughumiom.’ ⁸ Im̄or̄o gh̄a ar̄oy ebheleghi enyina ‘Obo it̄ughumiom,’ ebum obho oomo enyina iru burum̄or, n'obho enyina it̄eeny monyiin obo it̄ughumiom be bho. ⁹ Ibheleghi gh̄a n̄a ‘Ada,’ monyiin d̄oy tesuo ade bho, ebum obho enyina it̄eeny monyiin ḡde be bho, odi obho odi t̄anyu obho. ¹⁰ Im̄or̄o gh̄a n̄a obheleghi enyina mOteḡe meḡia, ebum obho Oteḡe meḡia enyina aru monyiin be bho, odi aMesaya bho. ¹¹ Obo bho tapu moomo enyina bho akumuan mipedi obho. ¹² Obo bho ab̄ughe l̄oor odi obho toonon ni os̄oreḡ, keḡio obo bho as̄oriōm l̄oor odi obho toonon ni ḡbughe.”

Ajizos aḡba aḡue miimia bh'eedi

¹³ “It̄onyōgh t̄etol ni enogho enyina ar̄oy obo it̄ughumiom araalōgh obho n'ar̄oy aFarisi obho, obo bho neem̄ia gh̄a ḡtol̄ k̄iḡi ar̄oy obho. Enyina j̄du meguugh Ade-ḡolema bh'anyu obho eḡighiman n̄epuenaan n̄a mobo bho n̄eva moḡigh obho, keḡio

enyina nivo nivo ibol na dio edigh. ¹⁴ [Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho, obo bho neemia gha etol kiihi aröoy obho. Enyina neenioghom gha marukpukele araani mi tarutu eedi, keäio tezo oobiöghöm aröoy neki gha eekpulughu mïidoony iikpulughu. Tebum iibha beleni ilo tölom enyina tebeebh epu milo inon aröoy.]

¹⁵ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho, obo bho neemia gha etol kiihi aröoy obho. Enyina nepel gha oäual ighool n'oäual öbhiiny eki toomo aruubhugh obho moäighi okiton onyiin öoy olo tatauonom enyina, keäio amen enyina neekiton monyiin, enyina imina ku edighi eedi moäebh opu akar enyina izal amen, molo igbaan ni monyuughi eedi öloki toonu ömiinom obho ikunughi olo bho.

¹⁶ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy ikpom aridien obho netelom inon obho. Enyina netughumiom gha eköl, 'Oöy abhin otu iikpulughu obho aghiom izo, odi ökpe dio ekona, aar olo, kibha abhin agold obho odi totu iikpulughu obho aghiom izo, odi ökpe ökpe.'

¹⁷ Söo araama aröoy ikpom aridien, tizal obho ödighen ala maar apu? Agold obho belee kotu iikpulughu obho adighi bö zodi agold obho moru aar iigbia bho? ¹⁸ Enyina netughumiom na kua, 'Oöy abhin eede iigbia bho aghiom izo, odi ökpe dio ekona, aar olo, kibha odi abhin ökpo bho utunom maar teede bho aghiom izo, odi ökpe ökpe.' ¹⁹ Enyina akar aröoy ikpom aridien. Tizal obho, ödighen ala maar apu, ökpo bh'eede bho belee kodi eede bho adighi mökpo bho moru ökpo iigbia bho? ²⁰ Tebum iibha beleni, öoy abhin eede iigbia bho aghiom izo, odi aghiom kaar kaar olo odi teede bho. ²¹ Köoy olo abhin otu iikpulughu obho aghiom izo, podi aghiom odi otu iikpulughu obho n'Enaan, obo bho natugh totu obho.

²² Amen olo öoy abhin anyu obho aghiom izo, odi aäar etolom obho tEnaan n'odi obo bho odi tetolom obho aghiom.

²³ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho, obo bho neemia gha etol kiihi aröoy obho. Enyina neäi gha äiöbh abin mïigho asumöböbh, eseghe bin enogho mEnaan keäio enyina negin mötuonom akar itughumiom araalögh obho osöbh agey araakpe, n'ösu aghusan adien, n'iibi edighiom aar ibha ila maar ipu obho. Iibha pibha ikpe molo enyina keäighi keäaram mipedi obho. ²⁴ Söo, araama aröoy ikpom aridien enyina neäa gha ezu mikpukuma ibha idi tamiim obho keäio enyina nepogholom emin eman mipoghol-miim obho.

²⁵ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho. Enyina neetöl gha mämam öbhogholom amuum enyina n'arakpere enyina eäaleni, keäio odi dörobh mïitua öbumogh ökpo aröoy n'öoku äaku. ²⁶ Söo, aröoy aFarisi ikpom aridien, ipira meetöl mibha idi dörobh tologhi öbhogholom amuum obho ku, päman obho öbaal na.

²⁷ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho. Enyina idi karuugu ilo umaar usigh iäaal ägba, imaar ineghe mömiin täman obho, keäio tologhi obho iikpo aröoy obo bho neebho bho n'iäbure ökpo imuzö ni.

²⁸ Onyiin ezö bho na mobho enyina neneghe tasumusigh oomo aröoy kiihi aröoy mi tozu aman obho, keäio tiloghi enyina iben iimia n'ödighi iäkarabh äka ni."

Ajizos ägba amutiom ödigh äliiom obho tölom eedi obho

²⁹ "Itönyögh tetol ni enogho enyina aröoy obo itughumiom araalögh obho n'aröoy aFarisi obho bho neemia gha etol kiihi aröoy obho. Enyina iöghöm ru-tu edighi eneghemi maruugu arizil obho tEnaan ibha iäbhozu obho emaar na eburogh mibha obo bho idum ööbi aghudum obho, ³⁰ keäio enyina neäpete gha kua, 'Ezöor umute tämuum äburude ezöor bö, ezöor kuäighi dio mibha eedi idighi obho möze arizil obho tEnaan.' ³¹ Suo enyina neäkar edumom mobho enyina iru manwuny öobhe obo bho iäze marizil obho.

³² Idighi ni meäghi taghisigh memän mibha äburude enyina iäke kageedi moäighi obho. ³³ Söo iikpolodu n'anwuny iikpolodu, eeghe taäighi kenya äduana tömiinom oonu obho ikunughi olo bho? ³⁴ Tebum iibha beleni, äami nägba kua änogho enyina, äami tatöm ni atuom enyina marizil, n'ilöghöm maar aröoy, n'obo itughumiom. Ede eedi enyina teze ni, äkan meäde mi tooreeny emigheri, egurogh inon mi tarutu iikpulughu obh'enyina, ädua tema eten tema epirighanogh eedi. ³⁵ Iibha kiäighi käliiom obho bho iäze röoy ilo aar olo ipi-om olo bho tameelom enyina, ädua tamen obho ughigh bö mEäel obho ninii aru asi tamen obho ughigh bö mäZekaraya, öony taäBarakaya obho enyina ighigh teesöäia ökpe iigbia otu iikpulughu obho n'eede iigbia bho. ³⁶ Äami näkar ägba magey änogho enyina, ibha topin öliom oomo aröoy bhibha bho temeelom aröoy öoke bhobho."

Etulan olo äjizos abhin atulan majerusalem

³⁷ "Sey äjerusalem äjerusalem, äna obo bho näze gha marizil obho tEnaan atoööl miteledöm obho Enaan aröm aruom enyina bho. Ini amen mobho äami näava möseghe äravo ämi oghuruom oomo aröoy onuma, kezo bho äkenegh nakuruom gha manwuny odi obho, keäio äna omörö dio nomörö. ³⁸ Esiiäha äma bh'onuma noogin öman. ³⁹ Äami nägba kua änogho enyina, äseghe dodon äghi taghisigh, enyina imiin mü äami, ninii äteeny tamen obho enyina teäpaton mönu enyina eköl kua, 'Enaan äsebh ni zodi obo bho natu mi taädien toäamoggh obho.'"

Ajizos ägba mibha tökpo mob'otu iikpulughu obho

²⁴ Ajizos äbetunu aten nääua mi totu iikpulughu obho, pobo bho netuonom odi obho iru ideeriom odi meäöghöm otu iikpulughu obho. ² Podi ääpete

kua, "Enyina nemiin oom'iibha bho, aami naɓba kua aɓogho enyina miibha bho, boɓon onyiin oɓaɗi oɓ-harakpar ibha enyina nemiin obho olo onyiin taɗol taɓnyu onyiin olo. Oom'eedi tonyuughi ni otuɓeɗi."

Aliiki iɓbaghami n'omiinom

³ Ezo bho aɓizos odi deleda taɓnyu ob'eegum ob-h'Qlivi, pobo bho neɗuonom odi obho iru ipuruan kua zodi teɓokia, "Gba maɓogho ezɔr mamen iibha bho temute, n'oɗigh eleɓh olo tamute mi tamen olo natu-an molo aɓa karu, n'ikunughi eɓmar-arɔoy obho."

⁴ Paɓizos aɓhagharana kua, "Iɓmaar egona loɔr enyina, imoɔrɔ gha oobioghom onyiin enyina. ⁵ Qlogh arɔoy tetu ni taɗien aami eɓkpete kua, 'Aami aMesaya bho,' eebioghom ologh arɔoy. ⁶ Enyina temoghon ni moɗu oghur aɓaagham mi tegbeen y n'etuan, keɗio iɓbaghami gha loɔr enyina. Okpo ilo idi kua temute ni, keɗio iibha bho igba ɗio mobho naateeny mikunughi obho. ⁷ Aruubhugh teɓezuan ni, eɓma temaranuan ni meɓma. Oɓeer, n'ade bho moozighinian oɓomian tetol ni kesi kesi. ⁸ Oom'abaabha bho idi kiɓel eegama aɓi olo eghun negun.

⁹ "Tamen opopo poɓologh enyina onogho arɔoy moɓiom enyina, oze na enyina. Kooy kooy tesuo ade bho taɓlogh ni enyina ɗien mebum aami. ¹⁰ Qlogh arɔoy tegin ni etobh momoɔruom obh'eedi. Onyiin taɓool ni monyiin, onyiin alogh ɗien monyiin. ¹¹ Keɗio ologh iben arizil temuteghu moobioghom ologh arɔoy. ¹² Pezo oɗighi ikarabh tepobh elela molo etulan ologh arɔoy tetol tolo. ¹³ Keɗio obo taɓparam aɓam asi tikunughi obho, toɓel ni zodi. ¹⁴ Keɗio oobɓi adom ob-hobho, obho igboloman n'Ade-Qolema bho teɓnaan toɓba ni olelemi toomo eɓmar arɔoy, moɓbaanaan onogho oomo arɔoy eɓmar-arɔoy obho, keɗio ikunughi obho tagbi moɓteeny."

Amagh okpo

¹⁵ "Amen olo enyina imiin mib'amagh obho aDaniel ozil obho aɓba bho, mobho neemute tesi iigbia bho, (aɓa obo bho nakol moɓhereer obho momoghonyan!) ¹⁶ pobo bho idi tajudia bho eghilighu eghi taruugum obho! ¹⁷ Odi obo bho odi taɓnyu otu odi obho osɔor io moɗigh oɓirogh okpo odi mi totu obho. ¹⁸ Obo bho odi teɗum obho omula ɗio moɓeghe aɓuoma odi. ¹⁹ Opo pomiiinom olo tetol onogho maɓaani ilo idi n'eghun, n'araani ilo aɓwuny eedi nemaam ni ma-maam. ²⁰ Iikpulughu mɓnaan molo enyina ikilighu ɗio mamen uuta bolobolo aɗuma obhooghia bho. ²¹ Iiɓbaghami amen opopo tepu aɓi ni kua mil'onon amen ilo neemute gha, aɓeghe koɓel egbiom eɓmar-arɔoy obho ninii aru asi tooke bhobho. Onon olo taaleeny na moobho bho olo. ²² Oomo ipa ekona, Eɓnaan naasobh akperemi ruɗuma bho. Odi oɗighi ɗio kua bo, boɓon ooy olo kuɓol aten olo. Tebum arɔoy obho odi Eɓnaan naason aɓeghe moru arɔoy odi obho kidighi kodi nasobh ruɗuma bho.

²³ "Tebum iibha beɓeni, eru kaar olo onyiin ooy aru tenyina aghol, 'Iinon, oobho aMesaya bho,' bolobolo 'Odi odi eebha,' imoɔruom gha zodi. ²⁴ Iben araMesaya n'iben arizil teɓnaan temuteghu ni. Eru kaar olo eedi tetue ni, eedi tepin ni moɓkpo iɗaany n'okpo ib'aruugu moobioghom arɔoy obho Eɓnaan naason aɓeghe bho. ²⁵ Iinon, demute ɗio aami naɓba aɓogho enyina miibha bho.

²⁶ "Keru na kaar olo arɔoy iru ikpete inogho enyina ighol, 'Iinon, odi naamute aki tob'eekepu eɗum oosaar obho,' imoɔruom gha. ²⁷ Ony ooy obho tatu keɓaal obho naɗighi gha meghenem taɓnyu obho alela moomo eɓoghoghaan obho aɗua temutonom aghozogh obho asi teɗighom aghozogh obho.

²⁸ "Kesi kesi olo oɓure eɓnam odi, pesi aɓudele neekobhoghian gha."

Eruom tQony Ooy obho

²⁹ "Tamen olo iɓbaghami aruɗuma pipa neeten, paghozogh obho oɓil, uɓanyu obho omu mu, iinaany obho oɗua taɓnyu obho omelegu, inyaam okpo bho idi taɓnyu obho okunughiom. ³⁰ Pelegh obho Qony Ooy obho tatu obho omute teɓoghoghaan obho, oomo arughun otu idi tade bho olegheey, keɗio eedi temiin mQony Ooy obho mobho naaɗua teɓoghoghaan aɓnyu obho natu n'inyaam n'igbogh eghuan. ³¹ Eeɗue bho naasi puubh, podi orom itelema odi oghi tinya aɓruukul ade bho, keɗio eedi teekobhoghi monyiin esi maroy ibha odi naason aɓeghe bho, aɗua tonyiin ekul eɓmar-aroy obho asi tonon."

Ilo oorɓeny obho ughol bo afig obho natughumiom

³² "Iɓbele oorɓeny obho ughol bo afig obho atughumiom enyina. Kamen kamen olo orɓeny obhobho natugheel migue, penyina ologhom mobho unu natu-an. ³³ Onyiin ezo bho na, amen olo enyina imiin moomo okpo bhibha, piloghom mobho amen obho naatuan, naɓurunu moru. ³⁴ Aami naɓba magey aɓogho enyina, oomo okpo bhibha temute ni koomo aroy obho idi tesuo n'aghuɗum obho teɓo eɓman. ³⁵ Anyu obho n'ade bho tepe ni keɗio onuekpete bh'a-mi irue ɗio ebhe."

Ooy olo aloghom ɗuma bho n'amen obho olo

³⁶ "Oomo ipa ekona, ooy olo aloghom ɗuma bho n'amen obho olo. Itelema bho teɓnaan eko, n'akar Qony obho ekona olo aloghom olo. Qde bho be aloghom. ³⁷ Ezo bho irol bo tamen taNoa bho pezo tetol na tamen obho tatu obho. ³⁸ Ezo bho irol bo kob'aɗigho bho aɗigh obho, pezo tetol na. Aroy neemaar ele nepoghol, aɓaani n'ilobhir neɓalam ilom ninii aɓteeny maɓar aɗuma bho aNoa aɗigh tob'oghuugh obho. ³⁹ Oomo ipa ekona, eedi iloghom io maɓar ilo neemute ninii aɗigho bho akune moom'eedi. Pezo tetol men Qony Ooy obho tatu. ⁴⁰ Tamen opopo izal aroy tetol eɗighi moɗighi mi tonyiin eɗum obho, toɓeghe monyiin oɓele mopedi obho taɓan. ⁴¹ Izal aɓaani idi

monyiin otu nekum edian, t̄oseghe monyiiiin ōbele mopedi obho t̄aman. ⁴² Tebum iibha beleni, ikodi ḡha ebum obho enyina ilōghōm io maḍuma bho Obam̄ogh enyina tatu obho. ⁴³ Ilōghōm mobho, ughōl obo bho otu obho alōghōm ni b̄o mamen ōba bho tatu, odi kumanaghan io akodi ābelemaan mōba bho mōbom ōdigh totu obh'odi omiinyogh. ⁴⁴ Tebum iibha beleni, enyina ekona ikodi ḡha, ebum obho Oony Ōoy obho tatu mamen olo enyina iitua dio mōmiin odi obho."

Obo bho neḅōrō bho n'obo bho iḅōrō dio

⁴⁵ "Ok̄or ōoy siibha bho meḅana olōghōm aar olo āteeny n̄a mōḅi edighiom aar? Odi pobo bho ōde otu obho n̄alogh t̄avo odi moonon ārubana ipedi obho, mōnogho ḡha eedi marid̄ian eedi tamen olo iizuan mōnogho. ⁴⁶ Ōbaal ologhi t̄atol ni ānogho meḅana bho ōde otu odi tatughēel t̄amiin ni zodi mobho odi ātuugh naḍighi mibha uk̄pete ̄nogho odi obho. ⁴⁷ Aami naḅba magey ānogho enyina, ōde otu obh'odi t̄alogh ni t̄avo odi moomo ok̄po odi. ⁴⁸ Keru kaar olo odi aru mōkarabh ebana, podi ōotua ekua tologhi odi, 'Ode otu ami nabia morughēel,' ⁴⁹ podi ōrol ōḍulogh ḡha ārubana ipedi obho, ōrol adelede ole ōbhoghol n'ipoghol miim. ⁵⁰ Keḅio ōde otu ebana popo tatughēel ḍuma olo odi ōotua dio n'amen olo odi olōghōm io. ⁵¹ Ode otu obh'odi taveleḡhi zodi miḅaḍi aḍighi odi apin ani bin obo bho neemia ētol kiiḅi ar̄ooy obho. Tapa pesi odi t̄atol ākiir ḗalaay aleghe."

Asidōgh aḍiōbh āsunwunyaan obho

25 "Taḍuma popo Ade-Olema bh'anyu obho t̄atol kaḍiōbh āsunwunyaan ilo iḅirogh miḅodi iḡhi mōḅōrō opina morughēel. ² Oōgh aruḅua, ōogh ilōghōm aar. ³ Aruḅua bho iḅirogh miḅodi obh'eedi piḅele mōbhamam āmunu ōtodi ilo ōḅaram ibha idi t̄otodi obho. ⁴ Ilōghōm māar obho iḅhamagh n'arakōtō ilo āmunu ōtodi obho imuzō ni eḅaram n'ibh'itodi obh'eedi. ⁵ Āteeny men obho opina bho kutu obho, oru dio, pāsunwunyaan obho iduḅa ikodīiy. ⁶ "Ogbo eeleeny mobho ̄moghon imulughu ughōl, 'Opina bho naasi, itu mēmiinan odi.' ⁷ Paḍiōbh āsunwunyaan obho iḅerenu iḅugheeny miḅodi obh'eedi. ⁸ Itodi obh'eedi neḅimogh, p̄oogh aruḅua bho igbēel mipedi obho ighōl kua, 'Inogho ani ezōor miḅam m̄unu ōtodi obh'enyina, itodi ezōor neḅimogh.' ⁹ Pilōghōm aar obho imulumian kua zeedi, 'Ikpo-o, ibh'ezōor igbeḅhan io enyina n'ezōor. Iki n̄a ni tobo bho neḅool obho meḡho.' ¹⁰ Peedi ōogh aruḅua bho iten mōghi ogho āmunu ōtodi obho. Eedi iten kua be popina bho aru asi. Oōgh obho idi neḅōrō bho ītuonom odi idigh totu ezaal ipina bho, keḅio uru ughuuḡhi meguugh obho. ¹¹ "Iḅam amen iten, p̄oogh ipedi obho imula iru neleghe ekōl kua, 'Ode otu, ōde otu, kuuron ezōor ōdigh ani.' ¹² Popina bho amulumian kua zeedi, 'Aami uk̄ar io alōghōm enyina.' ¹³ Tebum iibha beleni, ikpa-

maghia lōor enyina ebum obho enyina ilōghōm io maḍuma n'amen obho."

Asidōgh iḗaar ārubana bho

¹⁴ "T̄etol kōoy olo āḅetunu totu n̄aki merele. Natu mōghi pabheleḡhi ruḅana odi, ābham otu obho alogh t̄aravo eedi. ¹⁵ Keḅio odi ātuugh t̄ezo īnyaam ōoy esuo ānoghooy eedi mikpoki. Onyiiiin odi ānogho maḍiōbh ōonir anaira, ōnon inya ōonir anaira, omina ōnon īzal ōonir anaira. Odi ānoghooy ābele podi āten. ¹⁶ Ōḅel obho abhin b̄o maḍiōbh ōonir anaira bho āḅetunu be pakem āghi āḅuom maḅo molo odi āteeny miḅon ibha ̄nogho odi obho āḅaram. ¹⁷ Onyiiiin ezo bho n̄a mobo bho abhin minya ōonir obho, odi āteeny miḅon ibha ̄nogho odi obho āḅaram. ¹⁸ Keḅio ebana bho abhin b̄o miḅal ōonir obho aḍua ni āghi ābugha de bho aḍi āḅoki mikpoki obho ōde otu odi ānogho odi obho. ¹⁹ "Tamen olo naabia magey, p̄ode otu eedi ārubana bho amula arughēel mōḅalan n'eedi mikpoki obho. ²⁰ Ebana bho abhin maḍiōbh ōonir anaira bho aru pānogho zodi miḅon itibha odi abhin obho, ak̄pete kua, 'Ode otu, ana ̄nogho āami maḍiōbh ōonir anaira, keḅio nonon, iibha īnon aḍiōbh ōonir anaira ilo āami naateeny.' ²¹ P̄ode otu obho ak̄pete kua ānogho odi, 'Ana naaḍighi. Ana ōḅi ebana ōtuughom ologhi. Ezo bho ana ̄maar uḍighiom ōdighi miḅam obho ̄nogho ana bho, āami t̄alogh ni t̄avo onuma migbōgh. Tue maḍigh n'aami tōḅaal ologhi āami.' ²² Ebana bho abhin minya ōonir anaira obho aru pak̄pete kua, 'Ode otu āami, ana ̄nogho āami minya ōonir anaira, keḅio nonon, iibha īnon inya ōonir anaira ilo āami naateeny.' ²³ P̄ode otu obh'odi ak̄pete kua, 'Ana naaḍighi. Ana ōḅi ebana ōtuughom ologhi. Ezo bho ana ̄maar uḍighiom ōdighi miḅam obho ̄nogho ana bho, āami t̄alogh ni t̄avo onuma migbōgh. Tue maḍigh n'aami tōḅaal ologhi āmi.' ²⁴ Keḅio ebana bho abhin miḅal ōonir anaira bho aru ak̄pete kua, 'Ode otu, āami naalōghōm mobho ana uru m̄ooy olo ōsu āghusan aḍien olo. Ana nāseghe ḡha tesi olo ana os-eeri dio, āḅu n̄a tesi olo ana ōḅebh io. ²⁵ Aruugu onuma esibh āami molo āami ūghi ābugha made bho uḍi uḅoki mikpoki onuma. Iibha ikpoki onuma.' ²⁶ P̄ode otu obh'odi amulumian kua zodi, 'Ana ōkarabh ebana eḅbuor meḅbuor. Ana naalōghōm mobho āami naḅu ḡha tesi olo āami uḅebh io, nāseghe tesi olo āami useeri dio? ²⁷ Keeghe aḍighi kāna oghi dio alogh mikpoki āmi tesi obho nālokiiy ḡha mikpoki obho? Kōl suo āami urughēel obho, kōl āami naabhin māsuo ikpoki obho. ²⁸ Esiibha, iḅoor odi mikpoki obho mēnogho mōḅel ebana bho. ²⁹ Ebum obho, kōoy kōoy olo āteeny, tomina ni ōnogho zodi miḅon ōḅaram, molo odi āteeny apuom moomo ibha odi nagbēel obho. Keḅio odi obo bho aar olo āteeny olo bho, b̄obon iḅam obho odi āteeny obho, tomina ni ōḅoor zodi. ³⁰ Keḅio odi ōkarabh ebana bhobho aar oḍighiom olo bho, itōbh zodi memutiom teterē ōkinim obho. Tapa pesi odi t̄atol ākiir ḗalaay aleghe.'"

Ikunughi ađuma ĵiruan obho

³¹ "Amen Oony Oōy obho tatu kōolema n'oomo itelema bho, odi taťolom etolom oolema bho, ³² keđio tookōbhōghi moomo arōoy ade bho taghisigh odi. Eedi neekōbhōghian, podi odi eedi mızal aruku, kezo bho ookō raana nađbarion għa mível obho mi taraana bho. ³³ Odi taseeri raana bho tođiom avo odi aseeri mível obho mi tekeeny odi. ³⁴ Keđio oolema bho taťpete kua anogho mibh'odiom odi, 'Enyina obo bho Ode ami naasebh obho, idigh eru. Itu mebhin mAdē-Oolema bho nookōbhōghi useerian enyina kođel egbiom obho ulem bo mepar-arōoy obho. ³⁵ Okoony nasibh ami, penyina ĵnogho ami međian, amuum ĵral ami penyina ĵnogho ami mŕum. Ami uru misoloman tenyina penyina ibhin ami ĵloghom tarutu enyina, ³⁶ ami natele međuđa penyina ĵnogho ami mukpe momina, ami nanwe penyina iikō ami, ami ũrol tikoli penyina iru ibheleghian ami.' ³⁷ Keđio obo bho iru miĵi arōoy obho tepagharana kua zodi, 'Obumogħ, okōr amen mobho ana odi moĵoony ezōor ũmiin ana ũnogho ana međian, bolobolo ũmiin mobho amuum neťal ana, ũnogho ana mŕum mođhogħol? ³⁸ Okōr amen mobho ezōor noĵmiin għa na mobho ana uru misoloman kezōor ubhin ana ũloghom tarutu ezōor, bolobolo ũmiin ana mobho ana odi međuđa ũnogho ana rukpe momina? ³⁹ Ezōor ũmiin ana mokōr amen mobho ana nanwe bolobolo odi mikoli kuđhi ubheleghian ana? ⁴⁰ Poolema bho omulumian ekua, 'Aami nađba magey anogho enyina, kamen kamen olo enyina idighi miibha bho ĵnogho monyiin umōr ami abaabha bho, obho asōoriōm bo apu obho, penyina idighi ĵnogho ami.'

⁴¹ "Keđio odi taťpete kua anogho mobo bho idi tekeeny odi obho, 'Idua taghisigh ami, enyina obo bho neebhin mođhor taťo teťnaan obho. Idua međhi međigh taťyan obho idim għa dio kamen kamen obho, obho ugu useerian meru obho n'anwuny adōm odi obho. ⁴² Okoony asibh ami enyina ĵnogho dio ami međian mole, amuum ĵral ami enyina ĵnogho ami mŕum ođhogħol. ⁴³ Ami ũrol misoloman tenyina keđio enyina ibhin io ami ełogħom tarutu enyina, ũrol na međuđa enyina ĵnogho dio ami mukpe omina. Ami nanwe, uđigh na mikoli, enyina iru dio ebhelegian ami.' ⁴⁴ Keđio eedi tepagharana kua zodi, 'Obumogħ, ezōor ũmiin ana mokōr amen mobho oĵoony nasibh ana, bolobolo amuum neťal ana, bolobolo ana uru misoloman tezōor, bolobolo odi međuđa, bolobolo nanwe, bolobolo odi mikoli kezōor ođele mołogh avo onogho onuma?' ⁴⁵ Poolema bho omulumian ekua zeedi, 'Aami nađba magey anogho enyina, kamen kamen olo enyina ĵgin mołogh avo onogho onyiin umōr ami abaabha bho, obho asōoriōm bo apu obho, penyina ĵgin mołogh avo onogho ami.' ⁴⁶ Tebum iibha bho beleni, abaabha bho teđigh tođiinom obho ikunugħi olo bho, aruubĵi obho eđigh tagħuđum olo ikunugħi olo."

Uđikuan ruzue ođia mogħigh aĵizos

26 Amen aĵizos atughumiom moomo iibha ađele, podi aťpete kua anogho mobo bho neťuonom odi obho, ² "Enyina neelōghōm, ĵzal ađuma isughō pole ezaal Opeł-Oteń obho. Tađuma popo pokuugh Oony Oōy obho oĵan tooreeny emigheri."

³ Ipa iru iteń paruvemŕ arōoy iđo miĵua bho n'arukeny arōoy aju obho iikōbhōghian totu taťayafas uvemŕ ooy iĵua bho. ⁴ Eedi idigh mezue eđia mođhi ođol aĵizos teťokia oghigh odi, ⁵ keđio eedi ĵkpete kua, "Ezira uđighi dio miibha mi teťaal obho; iibha ezira uđighi, parōoy obho orubhe eđham."

Uzuom elo amunu maĵizos kōolema mi taťBetani

⁶ Tamen olo aĵizos odi totu taťSaimon obho anwe mezeđh ĵpueđhi riĵi obho mi taťBetani, ⁷ ponyiin ani aru todi. Odi abham mob'okōtō elo olo naĵunu magey, ala na mikpoki magey. Podi aťuton melo bho azuom temŕ taťizos tamen olo odi nale međian. ⁸ Obo bho neťuonom odi obho ĵmiin mipa bho pologħi eedi arol ađeđbh keđio ĵkpete kua, "Ebum eegħe ku nopie-mi melo bhobho? ⁹ Elo bhobho ala kua bho, ĵkpe molo kođool, kođegħe mikpoki obho końogħo maruvekulom obho." ¹⁰ Aĵizos naalōghōm mibha eedi neťpete bho podi aťpete kua anogho eedi, "Eegħe kenyina neťbađhami mańi obho? Ĵnegħe magey mibha odi ađighi anogho ami obho. ¹¹ Aruvekulom obho idi n'enyina moomo amen, keđio ami utolan io enyina moomo amen. ¹² Iibha odi naađighi obho, odi asighom melo bhobho lōor ami mi tiikōbhōghia amađi ami. ¹³ Esiibha, ĵitua għa miibha bho. Kesi kesi olo ũđba mońuekpete ođi adōm obhobho mi toomo emar-arōoy obho, iibha odi ađighi obho tođba għa ni moťtua għa odi."

Aĵudas amōruan mođool aĵizos

¹⁴ Tesuo ponyiin tađiōbh n'ĵzal iteledōm obho, obho uđhōl bo Judas Ĵskariot obho, amute ađhi taruvemŕ arōoy iđo miĵua bho ¹⁵ aťpete kua, "Aami abhin maĵizos aruom enyina kenyina teńogħo ami meegħe?" Peedi iru ĵbal mađisibh diōbh asilva ĵnogħo odi. ¹⁶ Asegħe tamen opopo ađhi taghisigh paĵudas arol avo għa meepōgh mođool aĵizos.

Aĵizos atul n'iteledōm odi ale meťaal Opeł-Oteń obho

¹⁷ Tođel ađuma ezaal obho nolium għa mađred obho ũlogħ għa dio maťar obho uđhōl bo ayist obho, piteledōm obho iru taťizos ĵpuruan kua zodi, "Ezōor ođhi teđighen ookōbhōghia oseerian ana mole ezaal Opeł-Oteń obho?" ¹⁸ Aĵizos aťpete kua anogħo eedi, "Ĵki meńiinan monyiin ooy mi teťa bho meťpete kua meńogħo odi, mōoy obo ĵtughumiom obho aťpete kua, mamen odi naťateeny, iteledōm odi n'odi tele meťaal Opeł-Oteń totu onuma." ¹⁹ Piteledōm obho ĵghi ĵtuugh idighi mezo bho aĵizos ato anogħo eedi obho, iikōbhōghia međian ezaal Opeł-Oteń obho.

²⁰ Ateeny mudule pajizos n'adiobh n'izal iteledom obho ighi irologhu delede mole edian ezaal obho. ²¹ Eedi nele median obho pajizos akpete kua, "Aami nagba magey anogho enyina, onyiin enyina tabool ni aami." ²² Pasiloor iteledom obho ikpoghogho, ooy amen amen ake mopuruan odi kua, "Aami bele, Obumogogh?" ²³ Pajizos abhagharana kua, "Odi obo bho natiom mabred mi tonyiin esi obho aami natiom obho tabool aami." ²⁴ Ezo bho nooge tegia bho mobho Qony Ooy obho tapo bho pezo tetuugh na emute-naan odi, kedio itonyogh tetol ni enogho zodi obo bho tabool bo mQony Ooy obho. Kineghe ni epu enogho zodi eru kaar olo umar io n'omar zodi." ²⁵ Pajudas, obo bho abool odi obho akpete kua amutiom apuruan odi, "Obo itughumiom, aami dio mobo bho ana nakol obho, iben ga?" Pajizos abhagharana kua, "Ana nakpete kua, aami dio."

Edian aruumugh tObamogogh obho

²⁶ Eedi nele median obho, pajizos aseghe mabred aakpulughu anogho lisebh, abigi anogho miteledom obh'odi, akpete kua, "Ido, ile, oobho piikpogogh obh'ami." ²⁷ Kedio odi aseghe mabugha amiim obho, aakpulughu anogho lisebh mEnaan, anogho eedi, akpete kua, "Ido, oomo enyina ipoghol, ²⁸ iibha ibaal ami ibha Enaan abhin aghirom izo bho, ibha uzu unogho mologh mofelemaan ikarabh obho. ²⁹ Aami nagba magey anogho enyina, aami upoghol mu miim bhibha ninii ateeny duma bho aami tatul n'enyina apoghol mi tAde-Qolema tQde ami obho." ³⁰ Eedi imoor sgor ibele peedi imute ighi tob'eegum obh'Qlivi.

Ajizos agba mibha aPita taparanaan odi

³¹ Tebom obho pajizos akpete kua anogho eedi, "Akar udugul aadon poomo enyina oghiil odua obele ami, ebum obho ukpete kua tegia bho, 'Enaan takigh mooko raana bho kedio araana bho tezaranu.' ³² Oomo ipa ekona, amen noobetn aami tobho bho paami oghe gha taGalili oboro enyina." ³³ PaPita akpete kua amutiom anogho majizos, "Aami ubele dio ana bobon amen adua. Oomo ipedi obho iduaghu na ni ekona aami udua dio." ³⁴ Pajizos akpete kua anogho maPita, "Tutua miibha bho aami nakpete anogho ana bho. Kedio akenegh talaal mudugul aadon ana nabharanaan aami iraar amen." ³⁵ PaPita abhagharana kua, "Ughol na nokigh aami ekona aami uparanaan io ana." Poomo iteledom obho ikpete na monyiin ezo bho.

Ajizos aakpulughu mQde bho

³⁶ Ipa iru iten pajizos abhin miteledom obh'odi n'odi ighi tesi olo ughol Getsemani, kedio akpete kua anogho eedi, "Itologhu suo delede mebor o aami, aami uki epa uakpulughu." ³⁷ Podi abhamam n'aPita n'izal anwuny obho taZebidi. Iitu n'ijibaghami neelegheri esoorom odi, ³⁸ kedio odi akpete kua anogho eedi, "Iitu

obh'ekpom ami neepu molo idi kolo netu mobiidi ami oghigh. Itol suo megon eboro aami." ³⁹ Odi arele aghi taghisigh mijbam, pagbuluman azumeni ghisigh odi tade bho, aakpulughu aghol kua, "Ada, eru kaar olo idigh tologhi onuma putughuneen momiinom obhoho mi tami. Oomo ipa ekona, itol io tibha ito ami, erol ni tito onuma." ⁴⁰ Odi aakpulughu kua abele, podi amula aghi tiraar iteledom obho, eedi nekoiiy, podi akpete kua anogho maPita, "Eeghe adighi kiraar enyina irue dio mogon oboro ami bobon onyiin awa? ⁴¹ Igon gha be meekpulughu molo enyina imeel edigh todeghe oonon. Idi tologhi emugh obho kedio iikpogogh obho irue dio, idugh ni epu." ⁴² Podi amina amula mogbebbi om izal amen aghi aakpulughu aghol kua, "Ada, eru kaar olo tughuneen molo aami umiinom momiinom obhoho nolo itue dio eneghe, perol ni tibha ito bh'onuma." ⁴³ Odi amina amula aghi iteledom obho, nekoiiy ni, irue na dio norue momina okparion aridien obh'eedi.

⁴⁴ Pajizos amina abele eedi adua, aghi aakpulughu mogbebbi om iraar amen, akpete na monyiin odi onuekpete bho. ⁴⁵ Odi aakpulughu abele, podi amula aghi titeledom obho akpete kua, "Enyina idi nini neko di epoghia? Iinon, amen obho naateeny mobho tokuugh mQony Ooy obho ologh taravo idighi mikarabh arōoy. ⁴⁶ Iberenu, oghe! Iinon, oobho odi ooy obho, obo nabool aami obho."

Ubol majizos

⁴⁷ Ajizos odi nini adeghe men ajudas, onyiin tadiobh n'izal obo bho netuonom odi obho aru, odi n'ob'ologh arōoy ilo irodi mib'asumugem egham n'arugule. Aru-ve mu arōoy iibua bho n'arukenyā arōoyaju obho irōm eedi. ⁴⁸ Odi obo bho abool odi obho, nakpete anogho mob'ologh arōoy obho, anogho eedi melegh, akol kua, "Ooy olo aami ubolom podi ooy obho, ibol odi." ⁴⁹ Amen ajudas aru asi podi akem aghi tajizos akpete kua, "Obo itughumiom, ekima erol enogho ana!" Kedio aru abolom odi. ⁵⁰ Kedio ajizos abhagharana kua zodi, "Qbulol, kem adighi mibha ana natu modighi obho." Peedi arōoy obho iru ibol odi, imaar ikinighi. ⁵¹ Ponyiin obo bho idi n'ajizos obho anyagh mob'amugem odi amutiom aben asobh maferi ebana uvemu ooy obo iibua bho. ⁵² Pajizos akpete kua anogho odi, "Kporori mob'amugem onuma mamulumi maseeri, ebum obho oomo obo bho nebiom ob'amugem obho tepo duugh ob'amugem obho. ⁵³ Ana ologhom io ga mobho, aami aghol mobheleghi Qde ami karu kalogh mava kanogho aami, tonyiin odi amen opopo odi tatom ni madiobh n'izal ologh itelema ibe-ragham moru? ⁵⁴ Iibha bho keru emute kua, todighi eko kodighi opulughiom tibha onuekpete eegia bho, meetuugh imute?"

⁵⁵ Kedio odi ajizos aghiraan akpete kua anogho mob'ologh arōoy obho, "Enyina ibhamagh mib'asumugem egham n'arugule eru mojol ami kilo enyina iru mojol oja. Oomo aduma mobho aami urol gha delede utughumiom mi totu iikpulughu obho, kedio

enyina iḃol io ʒami. ⁵⁶ Keḃio oomo iibha bho ituugh ni nemute moḃighi obhulughiom tibha arizil obho iḃe teegia bho."

Tiibha bho poomo iteledōm obho iḃele odi ighilighu iḃua.

Umarami maḃizos taghisigh arōoy isōbh ṛaakpe bho

⁵⁷ Obo bho iḃol bo maḃizos obho ibhin odi eḃhi totu taKayafas, uvemū oḃo miiḃua bho. Arōoy obo ituugh-miom araalōgh obho n'arukenyā bho neekōbhōghian todi otu obho. ⁵⁸ APita naṭuonom odi tegbeeny aḃigh ʒni togigo otu osōbh ʒraakpe uvemū oḃo miiḃua bho. Odi aḃigh togigo bho, ʒghi atul n'arōoy iḃōrō bho ʒrol delede, moḃiin oomo ibha temute bho. ⁵⁹ Aruvemū arōoy iḃua bho n'oomo isōbh ṛaakpe bho iḃa boḃon iben oḃologhiom ʒizos molo koghigh odi, ⁶⁰ keḃio boḃon ʒar olo eedi iṭeeny olo, toomo ibha ologh arōoy iru iḃba miben iḃam temu odi obho eḃona. Ikunughi obho piḃal arōoy imute iru ⁶¹ iḃpete kua, "Odi ooy obhobho ʒkpete kua, 'ʒami tatue ni ʒakpo motu iikpulughu obho tʒnaana amina aḃōgh ʒmarami teesoḃia iḃraar aḃuma."

⁶² Puvemū oḃo miiḃua bho aḃetunu ʒkpete kua ʒnogho maḃizos, "Oḃhagharana olo ʒna uṭeeny moḃhagharana toomo ibha noḃba oḃam temu onuma bho olo?" ⁶³ Keḃio odi ʒizos eḃona oḃkpete na ḃio maḃar. Puvemū oḃo miiḃua bho amina ʒkpete kua ʒnogho odi, "Taḃien tʒnaana obho aḃum ni ʒrol kamen kamen obho, mobho ʒami ubhin nakirom miḃo bho, gḃa maḃogho ezōor eru kaḃar olo ʒna uru maKraist Oony obho tʒnaana obho." ⁶⁴ Paḃizos ʒbhagharana zodi aghōl kua, "ʒna ku naḃkpete mipa bho, keḃio ʒami naḃba kua ʒnogho moomo enyina, ʒseghe siibha ʒghi taghisigh enyina temiin ni mOony Oōy obho mobho odi delede mi toḃiom ʒvo obo bho ʒmoogh moomo emiriikpo bho, amina na aḃua teḃōghōghaan ʒnyu obho natu." ⁶⁵ Tiibha bho puvemū oḃo miiḃua bho aruura maḃuoma odi ʒkpete kua, "Odi naḃkpete miḃkarabh aḃighanaan mʒnaana. Ezira uva mu miḃon iḃgḃaay. Esibha ezira noḃmiin moḃuekpete iḃkarabh obh'odi.

⁶⁶ Enyina neṭtua eḃo?" Peedi iḃbhagharana kua, "Neehum odi, odi taḃo ni."

⁶⁷ Peedi iḃsiroghom odi miḃhor taghisigh odi, iḃōrōgh na zodi, keḃio eedi obo bho iḃōrōgh odi obho ⁶⁸ iḃkpete kua, "ʒna aKraist obho, gḃa maḃogho ezōor mobo bho iḃōrōgh ʒna bho."

APita ʒbharanāan maḃizos

⁶⁹ APita ʒrol delede teterē mi togigo bho, ponyiin eḃana oḃnyani uvemū oḃo miiḃua bho aru todi ʒkpete kua, "ʒna urolan ʒni gḃa maḃizos obh'aGalili obho."

⁷⁰ PaPita ʒbharanāan taghisigh oomo eedi ʒbhagharana kua, "ʒami ulōghōm io mibha ʒna naḃkpete bho."

⁷¹ Odi ʒbhagharana aḃele paḃua ʒghi ʒrol tōnu-otu ogigo bho. Pōnon eḃana oḃnyani ʒmiin odi ʒkpete ʒnogho mobo bho idi todi esi obho aghōl kua, "Odi ʒrolan ʒni gḃa n'ʒizos obh'aNazaret obho." ⁷² PaPita

amina ʒbharanāan ʒbhagharana kua, "Izo eḃo ʒami takir ni, ʒami ulōghōm io mōoy opopo." ⁷³ Iḃam amen iṭen parōoy obho iḃmaraay todi esi obho iru taPita iḃkpete kua, "ʒgey, oḃuekpete onuma iizuan io." ⁷⁴ PaPita aghir miḃo aghōl kua, "ʒnaana ʒarabh ʒami eru kaḃar olo ʒami naḃba miben. ʒami ulōghōm io mōoy opopo." Iḃia ḃio paḃkenegh ʒlaal, ⁷⁵ keḃio aPita ʒatua mibha ʒizos ʒkpete ʒnogho odi obho, "Keḃio ʒkenegh taḃaal, ʒna naḃbharanāan ʒami iḃraar amen." Podi amute aḃua ʒghi aleghe magey.

Ubhin ʒizos oḃghiom maPaillet

²⁷ Obun uḃirogh poomo aruvemū arōoy iḃo miḃua bho n'arukenyā arōoy aḃu obho ikpi ruumu eedi iḃmoghonyan mezo eedi teḃba molo okigh maḃizos. ² Keḃio eedi iru iḃkasi zodi ibhin odi iḃghi iḃlogh taḃo taPaillet ʒgovono bho.

Oḃho tajudas

³ Amen aḃudas, obo bho aḃool bo maḃizos, ʒmiin mobho noḃoru miḃruan uḃogho maḃizos moghigh odi obho, podi alōghōma miḃkarabh odi aghiraan abhin amulumu maḃisibh ḃiōbh iḃaḃi asilva bho ʒghiom miḃvaruumu iḃo miiḃua n'arukenyā bho, ⁴ ʒkpete kua, "ʒami naaḃighi miḃkarabh, tezo bho ʒami uḃool mōoy olo ʒar olo ʒpiom olo uḃogho ḃuugh obho." Peedi iḃbhagharana kua zodi, "Ipa bho n'ezōor ʒar olo uḃooghan olo, oḃke onuma." ⁵ Paḃudas arōbhōnaan eedi mikpoki obho mi totu iikpulughu obho, aḃua ʒghi ʒkpo moḃigh asina ʒbho.

⁶ Paruvemū arōoy iḃo miiḃua bho iḃghi iḃetōn mikpoki obho iḃkpete kua, "Tiibha ikpoki ʒzara emu ooy. Tezo araalōgh ezira iḃgḃaan io molo koḃeghe koḃogh teḃa otu iikpulughu obho." ⁷ Amen eedi iru iḃmoghonyan iḃele milo iḃboloman n'ikpoki obho, peedi iḃseghe iḃghi iḃghuōm ade olemogh suugh moḃi gḃa isoloman.

⁸ Paḃar obho kesiiḃha nokōl ni ade popo "Ade ʒzara" bho.

⁹ Piru iḃighi ibhulughiom tibha aḃerimaya ozil obho ʒge bho. Odi ʒge kua, "Eedi ibhin maḃisibh ḃiōbh iḃaḃi asilva bho, oḃu ikpoki obho arōoy Izirel imōrōnuan moḃke temu odi obho, ¹⁰ eghuōm Ade Olemogh Suugh kezo bho Obamogh obho ʒto ʒnogho ʒami obho."

Iipuruan ilo aPaillet apuruan maḃizos

¹¹ Ubhin maḃizos uru umarami taghisigh ʒgovono bho, podi apuruan kua maḃizos. "ʒna oḃlema arōoy aḃu obho?" Paḃizos ʒbhagharana kua zodi, "ʒna ku naḃkpete kua." ¹² Toomo iben obho aruvemū arōoy iḃo miiḃua bho iḃba iḃologhiom odi obho, boḃon ʒar olo odi ʒkpaton moḃu olo. ¹³ Tipa beḃeni, paPaillet ʒkpete kua ʒnogho odi, "ʒna oḃmoghon io moomo ibha eedi neḃba eḃologhiom ʒna bho beḃe?" ¹⁴ Keḃio ʒizos omōrō na ḃio moḃkpaton oḃu odi oḃkpete ʒar, molo ʒgovono bho aamōogh magey.

Usöbh moꝓke bho obhumeni maꝓizos moghigh odi

¹⁵ Oomo aꝓuma olo nale mezaal Opeḷ-Oteḅ obho, aꝓovono bho namutiom għa monyiin ðoy ikoli olo arðoy obho igbeel. ¹⁶ Tamen opopo kir onyiin ðoy ikoli olo kōoy kōoy alōghōm ni zodi, olo ughōl aꝓizos Baꝓabas. ¹⁷ Tamen olo ob'ologh arðoy obho iikōb-hōghian, paPaiḷet apuruan kua zeedi, "Oðighen mobho enyina negbeel molo aami kamutiom kaḅogho enyina, aꝓizos Baꝓabas belee kaꝓizos obho ughōl bō aKraist obho?" ¹⁸ Odi naakar alōghōm mobho eedi ituan tebum ibōbhan kibhin maꝓizos iruom odi.

¹⁹ Tamen olo aPaiḷet odi delede mi totu aꝓaakpe bho, paḅi odi arðm dōm aruom odi aꝓpete kua, "Ulogh għa maꝓvo onuma mi tōoy opopo aꝓar olo aꝓighi aꝓiom olo. Uðugul obho mi taꝓamala aami aꝓiinom miꝓanya milo igboloman n'odi."

²⁰ Aruḅemu arðoy iḅo miiḅua bho n'arukenyia bho itiki magey mob'ologh arðoy obho mogbeel aPaiḷet kamutiom maꝓabas, oghigh aꝓizos. ²¹ Paꝓovono bho apuruan kua zeedi, "Oðighen tiꝓal bhībha mobho enyina negbeel molo aami kamutiom kaḅogho enyina?" Peedi iḅhagharaḅa kua, "Aꝓabas." ²² PaPaiḷet apuruan kua zeedi, "Kenyina neva molo aami kaðighi eko maꝓizos obho ughōl aKraist obho?" Poomo eedi iḅhagharaḅa kua, "Kaḅ odi tooreny emigheri obho." ²³ PaPaiḷet apuruan kua, "Idighen ikaꝓabh iḅha odi aꝓighi obho?" Peedi ike momulughu oḅaaghenni araḅeri ighōl kua, "Kaḅ odi tooreny emigheri obho." ²⁴ Amen aPaiḷet aḅa aꝓiin mobho ezo oðighi olo mu obho, n'obho eedi neemara na morubhe egham obho, podi aḅeghe muum aatōla raḅo odi mi taghisigh ob'ologh arðoy obho keḅio aꝓpete kua, "Aravo aḅi ilo mi toḅho ðoy obhobho. Kilo kilo imute imute idi temu enyina." ²⁵ Poomo eedi ob'ologh arðoy obho iḅhagharaḅa imulumian kua zodi, "Azaḅa emu odi oḅam ni taꝓuumu ezōor n'anwuny ezōor." ²⁶ PaPaiḷet amutiom maꝓabas aḅogho eedi, abhin maꝓizos aghi uꝓurogh amulumu aḅogho eedi moḅghi oḅan odi mi tooreny emigheri obho.

Iḅe raꝓgham obho iḅaḅghami maꝓizos

²⁷ Ipa iru iteḅ, piḅe raꝓgham taPaiḷet iḅhin maꝓizos iḷoghom totu aꝓovono bho, keḅio oomo eedi iḅe raꝓgham obho iikōbhōghian ikō zodi ikiton, ²⁸ iḅkporion maꝓuoma obh'odi, iḷoki odi maḅdoni oolema iḅe raꝓgham, ²⁹ keḅio iru ikpōgh meghōony oolema iḅḅulom izuom odi, iseghe mooreny iḷogh toḅiom aḅo odi, keḅio igbuluman għa taghisigh odi iḅol iḅaḅghami odi ighōl kua, "Odoony aghuḅum aḅol aḅogho aḅa oolema aju obho." ³⁰ Keḅio eedi iḅiroghom odi miḅhor, iḅoor mooreny obh'aḅo odi iḅuroghom temu obh'odi. ³¹ Eedi iḅaḅghami odi iḅele, peedi iru iḅkporion maḅdoni oolema bho iḷoki odi maꝓuoma obh'odi, iḅhin odi imutiom moḅghi oḅan odi mi tooreny emigheri obho.

Eedi iḅkan maꝓizos tooreny emigheri

³² Ezo bho eedi imute irele neki obho peedi iḅiinan mōoy ol'aSairini olo ughōl aSaimon, peedi iḅham odi iḅogho odi morōol ooreny emigheri obho taꝓizos. ³³ Eedi iḅghi isi tesi olo ughōl Gōḷgota, emu obho "Esi iḅkpo." ³⁴ Peedi iḅogho odi miim ilo uꝓuonom n'akata moḅhoghol. Odi aḅanama aḅiin, podi agin moḅhoghol. ³⁵ Eedi iḅkan odi peedi iru iḅkonyogh maꝓuoma bh'odi iḅa meḷel iḅhinighan. ³⁶ Eedi iḅhinighan iḅele peedi iḅol delede negon għa zodi moḅiin iḅha temute bho. ³⁷ Taḅnyu emu odi mi tooreny emigheri obho noꝓgiom oḅba miḅkarabh obho odi aꝓighi obho. Uge kua, "OOBHO AꝓIZOS, OOLEMA AJU OBHO." ³⁸ Eedi iḅkan odi iḅele, peedi iḅkanam n'iḅnon iḅal aḅuḅa arðoy, onyiin toḅiom, onyiin tekeḅny odi.

³⁹ Kōoy kōoy olo nateḅ pozighe emu oḅaḅghami odi aꝓizos, oghōl ekua, ⁴⁰ "Ana pobo bho taꝓkpo motu iḅkpulughu obho amina aḅōgh aḅarami teesoḅia iḅaar aꝓuma bho. Peḷa lōor onuma, eru kaꝓar olo aḅa uru mQony tEḅaan! Sōor tooreny emigheri obho!" ⁴¹ Onyiin ezo bho na mobho aruḅemu arðoy iḅo mi iḅua bho n'obo iḅtughumiom araaloḅgh obho n'arukenyia bho iḅmologh iḅaḅghami na zodi, ⁴² ighōl kua, "Odi naḅel għa miḅnon keḅio odi orue ḅio moḅhela alōor odi. Odi ḅio għa moolema bh'Iziḅel? Odi aḅar aḅōor tooreny emigheri obho aru pezoor omōruōm odi. ⁴³ Odi aseeriom moomo ologhi odi mEḅaan, aghōl kua modi Qony tEḅaan. Gḅa, oḅiin siḅha eru kaꝓar olo Eḅaan taḅel ni zodi." ⁴⁴ Boḅon aḅuḅa bho utul n'odi uḅkan obho iḅaḅghami na zodi monyiin ezo bho.

Oḅho taꝓizos

⁴⁵ Aḅio aḅi iḅal abin ḅuma popo poḅkinim akpe moomo eḅa bho miḅraar aḅa. ⁴⁶ Tesi olo iḅaar asuo, paꝓizos aleghe amulughu n'ob'oghōrōkō aghōl kua, "Eloi, eloi, lema saḅaktani?" emu obho aḅpete kua, "Eḅaan aḅi, Eḅaan aḅi, eeghe aḅighi kaḅa aanon aami atughuneen ḅien?" ⁴⁷ Ede obo bho idi toḅi esi obho iḅmoghon, piḅhōl kua, "Odi napeleghi miIaija." ⁴⁸ Poniin eedi aghiil tonyiin odi amen obho aghi aḅeghe maḅar aḅobhori tamiim ilo neegboogh, aḅhaghari tooreny aḅighi molo aꝓizos kaḅhoghol. ⁴⁹ Iḅedi obho neekpete kua, "Iḅōrō oḅiin eru kaꝓar olo Iaija natu moḅhel odi!" ⁵⁰ Podi aꝓizos amina aleghe amulughu abhooghu asoroghi.

⁵¹ Tamen opopo pob'ukpe olo odi totu iḅkpulughu obho aḅaan aḅian iḅal abin aḅeghe temu obho asi teetu obho. Ade bho eḅona aazighinian, aḅubharakpar obho iḅomian, ⁵² aruugu obho iḅomian, molo ologh arðoy tEḅaan iḅha neḅbozu obho iḅerenu toḅho bho, ⁵³ iḅduaghu toḅkarabh eḅum obho. Aꝓizos aḅetunu toḅho bho peedi iḅigh tema bh'aJerusaḷem molo ologh arðoy iḅiin eedi.

⁵⁴ Amen uḅemu arðoy iḅe raꝓgham obho n'eedi iḅe raꝓgham obo bho neḅōrō maꝓizos obho iḅiin mezo bho ade bho aazighinian aḅomian obho n'oomo oḅkpo

bho imuteghu obho, paruugu isibh zeedi molo eedi ikpete kua, "Akar agey, odi Oony tEnaan." ⁵⁵ Ologh araani jrol ani todi esi obho kegbeeney neenon ghā. Eedi ituonom majizos mi taGalili eru elogh avo enogho odi. ⁵⁶ AMeri obh'āMagdala, n'aMeri oniin tajems n'a-Josef, n'oniin anwuny taZebidi jrol ani na.

Amađi tajizos

⁵⁷ Ateeny mudule, ponyiin ooy ol'Arimatia aru. Ađien odi ughōl ajosef. Odi oola. Odi ekona onyiin obo ne-tuonom majizos. ⁵⁸ Odi aghi taPaillet agbeel mođim obho tajizos, keđio aPaillet anogho odi miikpo moşeghe ođim obho. ⁵⁹ Podi ajosef aru aşeghe abhurughiom maabalala ⁶⁰ ađi zodi toogu odi olo ugbo meede mi tarubharakpar obho. Odi ađi aþele podi aakilimi moþharakpar akpeeghiom moņu oogu obho aten aghēel. ⁶¹ AMeri obh'āMagdala n'aMeri opedi obho jrol deledede esōmōghan moogu obho.

Obo iþōrō erol toogu obho

⁶² Aþaal duma obhooghia arōoy aju obho, paruvemū arōoy iþo miibua n'arōoy aFarisi obho ighi taPaillet ⁶³ ikpete kua, "Ode otu, ezōor nootua monuekpete olo odi oġba miben obho akpete men obho odi doþho dio bho. Odi akpete kua, 'Iraar aduma neeten þami oþetunu toþho bho.' ⁶⁴ To rōoy eghi erol toogu obho ninii iraar aduma bho eten, molo obo bho ne-tuonom odi obho iki emiigh odi eşeghe, eghi eġba enogho rōoy obho eghōl, 'Odi naaþetunu toþho bho.' Iben bhibha teþeebh ni epu miþel obho." ⁶⁵ PaPaillet akpete kua anogho eedi, "Ipin rōoy iþōrō obho meghi, međin moogu obho meġhuemi mezo olo ologhi enyina ađigh ađigh." ⁶⁶ Peedi iđua, ighi imaar iđin moogu obho ighuemi, iseeri rōoy iþōrō bho mogon oþōrō.

Ađuma aļizos aþetunu toþho bho

28 Ađuma obhooghia arōoy aju obho aru aten, obun uđirogh aSondi obho paMeri obh'āMagdala n'aMeri opedi obho ighi moonon oogu obho. ² Tekperenom pade bho aazighinian molo ezo oġba olo, aþomian. Tamen opopo potelema tObamogh obho ađua tanyu obho asōor aru aakilimi moþharakpar obho atughuneen tonu oogu obho arolom deledede. ³ Oomo alōor obh'odi odi keþaal obho, keđio abura miþaal aþalala. ⁴ Obo bho neþōrō moogu obho aru-ugu ilo isibh eedi ezo oġba olo, molo eedi irolloghu karōoy ilo neþhozu.

⁵ Potelema bho akpete kua anogho raani obho, "Ighiil ghā ruugu. Aami naalōghōm enyina neva majizos obho ukan bo tooreny emigheri obho. ⁶ Odi olo mu suo. Nooþetōn odi toþho bho kezo bho odi ađeghe bho. Itu meþiin mesi obho umuneen odi obho. ⁷ Ikem siibha siibha meghi meġba menogho miteledōm obh'odi meghōl kua, 'Nooþetōn odi toþho bho. Esiibha odi naaten ghā naķi taGalili. Tapa penyina oþiin odi.' Iþulo ghā mibha aami naķpete anogho enyina bho." ⁸ Peedi, taruugu n'oþaal ologhi ighiil iđua toogu obho ighi iġba inogho miteledōm obho.

⁹ Tekperenom, paļizos amutenaan eedi akpete kua, "Ekima erolaan enyina." Peedi ighi todi igbuluman iþham masike odi iikpulughu odi. ¹⁰ Paļizos akpete kua anogho eedi, "Ighiil ghā ruugu. Iki meġba menogho burumōr ami meedi eghi taGalili, tapa peedi oþiin ami."

Iġbaay arōoy obo bho iþōrō moogu obho

¹¹ Suo araani obho neđua moġhi oġba bho, eade arōoy egham obo bho iþōrō moogu obho neġhi tema bho eġba enogho maruvemū arōoy iþo miibua bho moomo ibha imute bho. ¹² Paruvemū arōoy iþo mi-ibua bho ighi tarukenya bho iikōbhōghian monyiin esi iđikuan ruzue, inogho mikpoki ilo ibugh magey marōoy araagham obho ¹³ ikpete kua, "Iġba meghōl kua, miteledōm odi imiigh odi eşeghe tamen olo enyina nekođi. ¹⁴ Keru kaar olo aġovono bho amoghon pezōor oġba opuom odi dien molo iþbaghami dio enyina." ¹⁵ Peedi obo bho iþōrō moogu obho ibhin mikpoki obho ituugh iđighi mibha ukpete unogho eedi obho. Kaadon ipa piþha arōoy aju obho neġba elelemi kesi kesi.

Aļizos amutenaan miteledōm obh'odi

¹⁶ Ađiōbh n'onyiin iteledōm obho ighi teegum olo odi taGalili olo aļizos aghōl anogho eedi moġhi. ¹⁷ Amen eedi imiin odi peedi igbuluman iikpulughu odi, oomo ipa ekona eade eedi ibhinom io. ¹⁸ Paļizos aghi atuan eedi akpete kua anogho eedi, "Noonogho aami moomo iikpo mi tanyu obho n'ade bho. ¹⁹ Tebum ipa beþeni, iki toomo arōoy ilo idi toomo arisi međighi eedi eru mobo tetuonom aami, mezuom eedi mum mi tađien Ode bho, n'Oony obho, n'E-mugh Iġbia bho, ²⁰ metughumiom eedi moghiilaan oomo kaar kaar olo aami uto unogho enyina. Keđio ilōghōm kua meghōl aami odi n'enyina moomo amen ninii ateeny tikunughi amen obho."

Mak

Iigbaay adom tajon ozuughiom rumuum obho

1 Oobho oþel egbiom oopi adom obho igboloman n'ajizos Kraist Qony obho tEnaan. ² Ukiom kezo bho Aizaya ozil obho age bho:

"Mjin ammi tatom moony adom ami motenom onuma taghisigh moselemi ebom onuma.

³ Ooy odi tob'eequ edum oosaar obho namulughu akol kua,

'Iselemi mebom tObamogh obho meseerian odi. Iseleghi mebom obh'odi menogho odi morele.'"

⁴ Ezo bho mobho ajon amute tob'eequ edum oosaar obho arol azuughiom rumuum rooy agba gha na dom obh'odi aghol kua, "Ikiraan tikarabh enyina meru mezua mum, pEnaan oþelemaan enyina mikarabh enyina." ⁵ Ologh arroy idua tebhugh obh'ajudia n'ema bh'ajerusalem eru momoghon ani iigbaay obho tajon. Eedi eetuma mikarabh eedi enogho zodi keþio odi azuughiom eedi mum mi toþhiiny obh'ajodan.

⁶ Odi ajon amina gha marukpe ilo ulemom masubhuubh uuva, n'onu ukpe ozu enam mi tegum obh'odi. Odi aba gha migurubia alaay gha mamem. ⁷ Odi agba gha kua anogho marroy obho, "Ooy obho natu taman ami obho apu zami. Aami ugbeþhan io todi mozuman okporion arakor asike odi. ⁸ Aami ubhin mum nazuughiom enyina keþio odi tapin Emugh Iigbia bho azuughiom enyina mum."

Ozua mum n'odegh oonon tajizos

⁹ Ipa iru iten ibia dio pajizos adua taNazaret aru tebhugh obh'aGalili, ajon azuom odi mum mi toþhiiny obh'ajodan. ¹⁰ Odi ajizos namute kua be tamuum obho podi amiin mobho anyu obho nakuurunu. Emugh obho abheebh keekumude aru asdorom odi, ¹¹ oghorok adua na tanyu obho aru akpete kua, "Ana pogini Qony odigh ologhi ami. Edighiom ar onuma edigh tologhi ami."

¹² Tonyiin odi amen opopo pEmugh obho abhin odi adighom tob'eequ edum oosaar obho. ¹³ Odi arol epa merubal aduma, aSetan anogho odi modegh oonon. Inam ebhooru erol na tedum obho, molo itelema bho tEnaan iru gha ilogh avo inogho zodi.

Ajizos abheleghi minya arroy ize mina

¹⁴ Uþol majon ologhom mikoli, pajizos aghi taGalili ake mogba oopi adom obho tEnaan. ¹⁵ Odi agba aghol gha kua, "Amen obho naagbeþh aman, Ade-

Qolema bho tEnaan naaru atuan. Ikiraan tikarabh enyina memoruom adom obho."

¹⁶ Ezo bho ajizos natele totu ob'egha oþhiiny obh'aGalili obho, podi amiin mizal arroy ize mina. Aridien eedi ughol aSaimon n'Andru. Eedi aburumor. Eedi ibhin ozuguru neziom ina mi tegha bho. ¹⁷ Pajizos akpete kua anogho eedi, "Ituonom ammi pami odighi enyina keru marroy ilo tepin rooy etu kize mina."

¹⁸ Tonyiin odi amen opopo peedi iþele mozuguru obh'eedi ituonom odi.

¹⁹ Odi arele aghi taghisigh mibam podi amiin mjonon izal aburumor. Aridien eedi ughol ajems n'ajon. Eedi anwuny taZebidi. Eedi idi tologhi oghuugh eedi nekoodi ruzuguru eedi. ²⁰ Ajizos amiin eedi be podi abheleghi eedi, peedi iþele na maZebidi ode bh'eedi n'arroy odighi obh'eedi mi toghuugh obho, ighi ituonom majizos.

Onyiin ooy olo ateeny mokarabh emugh

²¹ Eedi ighi isi tema bho ughol bo aKapaniom obho, ateeny duma obhooghia bho podi ajizos aghi totu itughumiom obho ake motughumiom. ²² Obo bho imoghon itughumiom obh'odi obho iimogh ni magey mebum ezo bho odi natughumiom obho. Odi olo kobo itughumiom araalogh obho. Odi abhin toghorok emu ito arol atughumiom.

²³ Ibia dio ponyiin ooy olo ateeny okarabh emugh mi temu odi aru adigh totu itughumiom obho namulughu akol kua, ²⁴ "Ana ajizos obh'aNazaret, ana ukar nava ezor mekaraan? Ana naaru mobhiemi ezor beþe? Aami naaloghom ana. Ana ooy olo adua tEnaan aru olo ikarabh ilo." ²⁵ Pajizos abhooruom odi akpete kua, "Kpereghi monu onuma, mamute temu ooy obho." ²⁶ Podi okarabh emugh obho azighe mooy obho magey, amulughu migbogh imulughu keþio amute temu odi ooy obho. ²⁷ Poomo arroy obho iimogh, molo onyiin akpete kua anogho monyiin, "Iibha keeghe? Iibha ponyiin odigh imoom itughumiom? Odi ooy obhobho abhin toghorok inyaam n'ito akpete anogho mikarabh aruumugh obho, peedi ighiilaan na odi neþuaghu." ²⁸ Tiibha bho podu odi ajizos alela kesi kesi mi tebhugh obh'aGalili.

Ajizos aako mob'ologh arroy

²⁹ Eedi idua totu itughumiom obho peedi iten onyen ighi totu taSaimon n'Andru. Ajems n'ajon ighi ani.

³⁰ Eedi isi totu obho, oniin ani taSaimon ole naadigh amanaghan temuna. Ajizos adigh kua be totu obho

pugba unogho zodi maloor ani obho. ³¹ Podi aghi todi ani obho alogh avo abham odi abeton. Poole bho adua odi ake na ni mokiom eedi.

³² Udule, tamen olo aghozogh obho naadigh, parooy ibhin iruom majizos moomo obo bho asiloor nedighi obho n'obo bho netaalogh obho. ³³ Oomo arooy ema bho iikobhoghian taghisigh otu obho. ³⁴ Ke dio ajizos aakō mologh obo bho nenwe modigh kerekere arazegh, abhirighanogh na mologh ikarabh aruumugh. Odi omoro dio nomoro molo ikarabh aruumugh obho kekpete maar, ebum obho eedi neeloghom odi obho.

Ajizos aghi taGalili agba monuekpete adom obho

³⁵ Ahaal, obun udirogh be, pajizos abon abetunu totu obho adua, aghi tesi olo adeny aakpulughu. ³⁶ Pa-Saimon n'obo bho n'odi netelian obho ighi neva zodi. ³⁷ Amen eedi imiin odi peedi ikpete kua, "Oomo arooy obho neva momiin onuma." ³⁸ Pajizos abhagarana kua, "Ezira toki ani ni taraama ipedi obho ituan suo bho. Aami tagba ani ni taraama pipa, ebum obho aami utuan miibha bho kuru obho." ³⁹ Podi akiton toomo aGalili agba dom obho mi tarutu itughumiom obho ibhirighanogh na mikarabh aruumugh.

Ajizos aakō mooy olo nanwe mezegh ipueghi riibi

⁴⁰ Ooy olo nanwe mezegh ipueghi riibi aru tajizos agbuluman tasike odi aasen majizos mologh avo onogho odi aghol kua, "Eru kaar olo idigh tologhi onuma ana tatue ni aakō aami." ⁴¹ Pajizos asuanaan odi ghusan, aghi akulaan odi abhagarana kua, "Edigh tologhi ami, dum." ⁴² Tonyiin odi amen opopo pezegh ipueghi riibi obho idua taloor odi, odi aru adum. ⁴³ Pajizos aduur rabi odi akpete anogho odi mogheel ⁴⁴ aghol kua, "Maar amoghon, ugba gha manogho n'oooy n'oooy. Ten onyen maghi toooy obo mi-ibua bho odi aanon ana, ku maghi matun maar manogho mEnaan kezo bho aMozis ato bho, mogba omutiom mobho ana naadam." ⁴⁵ Odi ooy obho adua, paghi kesi kesi agba miibi obho udighi unogho odi obho. Odi agba molo ajizos omina dio arue momute tema bho mi tesi ogbo arooy. Kpelen n'ipa odi arol ku tariisi ilo ideny ke dio arooy idua gha kesi kesi iru todi.

Ajizos aakō mooy olo nanwe mezegh ipueghi riibi

² Ibam aruduma iru iten pajizos amula aru taKapaniom, molo odu odi alela mobho odi naaru asi totu. ² Ob'ologh arooy mobho iru iikobhoghian imuzo totu obho molo bobon ezo obol tonu-otu obho odigh na olo. Ajizos nagba gha dom obho anogho eedi. ³ Eedi idi suo pinya arooy irool temuna mooy olo aloor obho nabho aman iruom odi. ⁴ Ebum ob'ologh arooy obho eedi irue dio mobhin ooy obho oghiom odi, peedi irubhe mepogh tanyu otu obho mi tesi obho ajizos odi obho, ide loor isoore mooy obho mezo bho odi temuna bho mi taghisigh tajizos. ⁵ Amen ajizos amiin ologhi omoruom obho arooy obho iteeny obho podi

akpete kua anogho mooy obho aloor obho nabho aghol kua, "Oony ami, ikarabh obh'onuma noobelemaan ana." ⁶ Pede arooy obo itughumiom araalogh obho irol iitua nekpete kua tiloghi obh'eedi, ⁷ "Eeghe adighi kodi nakpete kua miibha bho adighanaan mEnaan? Onon ooy olo tatue abelemaan mikarabh olo tughuneen mEnaan io." ⁸ Tonyiin odi amen opopo pajizos aloghom iitua iloghi obh'eedi akpete kua anogho eedi, "Ebum eeghe kenyina netua mipa bho tiloghi obh'enyina?" ⁹ Idighen idugh epu mokpete onogho odi ooy obho aloor obho nabho bho? Oghol ekua, 'Ikarabh onuma noobelemaan ana,' belee kpekete oghol, 'Betunu maseghe memuna onuma magheel?' ¹⁰ Aami tadighi ni adeeriom enyina mobho Oony Ooy obho ateeny ni minyaam tade bho moobelemaan ikarabh." Podi akpete kua anogho mooy obho aloor obho nabho bho, ¹¹ "Aami ukpete anogho ana, betunu maseghe memuna onuma magheel." ¹² Taghisigh eedi, podi ooy obho abetunu aseghe memuna bh'odi aghiil aghel. Oomo eedi iimdogh ni eman ke dio irol ibuom Enaan ighol kua, "Okpo bhibha ezor domiin gha dio."

Ajizos abheleghe aseghe maLivai

¹³ Ipa iru iten, podi ajizos amina amula aghi totu obhiiny ob'egha bh'aGalili, molo ob'ologh arooy iru todi, odi arol atughumiom eedi. ¹⁴ Ezo bho odi natele bho podi amiin mogunogh raasogh ooy olo ughol aLivai, ony talifios. Odi odi deledede tesi odighi odi. Pajizos akpete kua anogho zodi, "Tunom aami." Podi aLivai abetunu atunom odi.

¹⁵ Ibam amen iten podi ajizos aghi adigh n'odi aLivai nale median totu odi. Ologh arooy igunogh raasogh n'arooy ilo nologh mum eru na netunom odi ajizos molo ologh eedi itul n'odi n'iteledom obh'odi nele median. ¹⁶ Ede arooy aFarisi obho netughumiom raalogh obho imiin mobho ajizos atul marooy ilo nologh mum n'igunogh raasogh nale median obho, peedi ipuruan kua miteledom obh'odi ighol kua, "Ebum eeghe kodi atul n'arooy ilo idi kua nale median?" ¹⁷ Ajizos namoghon ke dio abhagarana kua zeedi. "Obo bho asiloor obho ighuaay obho iva gha dio mozil, obo bho nenweey obho be. Aami uru mobheleghe asukarabh obho, aruubi obho dio."

Iipuruan ilo igboloman n'orologhu okoony tebum iikpulughu

¹⁸ Onyiin amen olo iteledom tajon n'arooy aFarisi obho irol mokoony mebum iikpulughu, pede arooy iru tajizos ipuruan kua zodi, "Ebum eeghe kiteledom tajon n'ibha arooy aFarisi obho netologhu gha mokoony mebum iikpulughu ke dio ibh'onuma ikpo?" ¹⁹ Pajizos abhagarana kua, "Obo bho iru mipina bho tetologhu ni mokoony ga tamen olo opina bho odi n'eedi? Ikpo. Tamen obho odi odi n'eedi obho, eedi irue dio erologhu mokoony. ²⁰ Aduma natu molo toseghe

mopina bho mi teedi, keđio eedi tegbi mōrologhu ookoony.

²¹ “Bōbon dōy olo taseghe momoom ukpe mopuom ugbaany ašuoama olo. Ibha odi ađighi kua pomoom ukpe bho oġa ugbaany obho molo epōgh obho t̄abugh ni apu moġel obho. ²² Oōy olo taseghe n̄a mi-moom amiim ałoki tigbaany izu inam ašikarama amiim olo. Ibha odi ałoki pimoom amiim obho orubhughi igbaany izu ašikarama bho, amiim obho kezuughian, izu ašikarama bho eķona kerubhughu keġeġebh. Imoom amiim n̄oloki gġa timoom izu ašikarama.”

Iipuruan ilo igboloman n'ađuma obhooghia bho

²³ Tonyiin ađuma obhooghia bho olo aġizos arele nat̄en tookua iġbiakpa, pobo bho neġtuonom odi obho iġbuni miġbiakpa bho. ²⁴ Peġede arōoy aFarisi obho iġkpete kua inogho maġizos, “Nonon, obo bho neġtuonom aġa bho neesōor molōgh mođighi ipa bho mi tađuma obhooghia bho.” ²⁵ Aġizos aġbhagarana kua, “Enyina deghōl gġa đio emoghon mibha aDevid ađighi tamen obho odi n'arōoy odi ookoony nasibh mi tađuma obhooghia bho gġa? ²⁶ Odi ađigh totu iikpulughu obho t̄Eġnaan ašeghe maġbred obho utunom maġar unogho m̄Eġnaan obho ale. Iibha bho imute tamen olo Aġayata aru muvem̄u dōy iġbua bho. Tezo iġto araalōgh obho onon dōy ole gġa đio, keđio aDevid ale ni amina ašeghe aġnogho aġni rōoy odi.” ²⁷ Keđio aġizos aġkpete kua akunughiom, “Useeri mađuma obhooghia bho onogho m̄dōy, dōy io mobho unogho mađuma obhooghia bho. ²⁸ Ebum obho Oony Oōy obho aru mObamoggh ađuma obhooghia bho.”

Oōy olo aġo bho naamugh

3 Keđio aġizos amula aġghi totu iġtughumiom obho. Tesuo kir dōy olo aġo bho naamugh. ² Kir eġde arōoy ilo idi aġni ilo neġa maġar olo obhin oġbaam oġbhamam aġizos, peedi iġke mogon eru kaġar olo odi taakō ni m̄dōy obho mi tađuma obhooghia bho. ³ Paġizos aġkpete kua aġnogho m̄dōy obho aġo bho naamugh obho, “Tele maru eebha taghisigh oġbo arōoy obho.” ⁴ Keđio aġizos apuruan kua rōoy obho, “Iđighen mibha iizuan mođighi tezo araalōgh obh'ezira mi tađuma obhooghia bho? Ologh aġo onogho dōy n'odighi odi miġkarabh? Oġbel aghuđum dōy n'obhiemi aghuđum obh'odi?” Oom'eedi iġba ni be irol biġrim. ⁵ Ezo bho aġizos naanon eedi obho ariđien obh'odi neeghiraan. Tonyiin odi amen opopo paġghusan eedi isibh odi mebum oġbaar emu obh'eedi n'obho eedi neekōrōnu-an obho. Keđio odi aġkpete kua aġnogho m̄dōy obho, “Sele maġo onuma.” Odi asele paġvo bh'odi aru aġneghe. ⁶ Parōoy aFarisi obho iġdua totu iġtughumiom obho iikōbhōghian tonyiin esi n'arōoy iġbōrō taHerod, eedi iġdikuan ruzue mezo oghighi odi aġizos.

Eghu arōoy ilo irol tob'egha bho

⁷ Tipa bho paġizos n'obo bho neġtuonom odi obho iġdua iġghi tob'egha bh'aGalili. Tesuo pob'ologh arōoy

iru todi. Eedi iġdua taGalili n'ajudia, ⁸ n'ajerusalem, n'ebhugh obh'Idumia, n'ebhugh obho odi teġbeenom oġbiiny obh'ajodan, n'araama ebhugh aTaya n'a-Saidon ibha ituan obho keru. Eedi ob'ologh arōoy obho iru taġizos tebum obho eedi neemoghon moġkpo bho aġizos nađighi obho. ⁹ Arōoy obho iġbugh ni epu molo aġizos aġkpete aġnogho mobo bho neġtuonom odi obho moġa oghuugh oseerian odi, molo arōoy obho iġzeghi odi. ¹⁰ Odi naakō mob'ologh arōoy molo oomo obo bho neġweey obho neġyuughian mođigh oġghi okulaan odi. ¹¹ Kamen kamen olo obo bho iġkarabh aġruumugh neġġaghami obho iġmiin odi peedi oġbuluman omulughu oghōl ekua, “Aġa Oony obho t̄Eġnaan.” ¹² Paġizos aġbhooruom magey miġkarabh aġruumugh obho moġele oġga odi omutiom.

Aġizos aġson mađiōbh n'izal iteledōm obho

¹³ Ipa iru iġten, paġizos aġsiin tanyu eegum abheleghi marōoy obho iġdigh tologhi odi obho iru todi. Eedi iru todi, ¹⁴ podi aġson mađiōbh n'izal ibha odi aghōl đien aghōl iteledōm obho. Keđio odi aġkpete kua aġnogho eedi, “Aami naason enyina moġrolan aġmi. Aami tatōm ni enyina amutiom moġghi oġga adōm obho, ¹⁵ obhin n̄a inyaam obhirighanogh iġkarabh aġruumugh.”

¹⁶ Iibha eedi ađiōbh n'izal obho odi aġson ašeghe bho: aSaimon (obho aġizos aġnogho moġnon aġdien aghōl aPita bho); ¹⁷ aġems n'ajon umōr odi, (eedi aġwuny taZebidi, ibha aġizos aghōl đien eedi aghōl araBoanaag, emu obho “arōoy ađio olo nagumughu”); ¹⁸ n'Andru, n'aFilip, n'aBatolomiu, n'aMatiu, n'aTomos, n'ajems oony taAlifios, n'aTadios, n'aSaimon eku arōoy ibha ughōl bo aZelot obho, ¹⁹ n'ajudas iġskariot obho aġool maġizos obho.

Aġizos n'aBielzebul

²⁰ Ipa iru iġten paġizos at̄en aghēel. Onyiin ezo bho n̄a ob'ologh arōoy iru iikōbhōghian molo aġizos n'iteledōm odi iġteeny io noġteeny men ole eđian.

²¹ Amen aburumōr odi iġmoghon mipa bho peedi iġghi mobhin odi, ebum obho arōoy neġkpete ekōl kua, “Odi naġaal.”

²² Ede arōoy obo iġtughumiom araalōgh obho, ilo iġdua taJerusalem iru irol iġkpete kua, “ABielzebul oġkarabh emugh obho odi todi.” Inon iġkpete kua, “Uvem̄u aruru obho aġnogho odi miġnyaam obhirighanogh eedi.” ²³ Paġizos abheleghi rōoy obho iru todi keđio odi adōgh meġde asidōgh bhibha aġnogho eedi aghōl kua, “Imute eko molo aSetan tapirighan maSetan? ²⁴ Eru kaġar olo onyiin ebhugh iġđianogh ruuku onyiin naġe monyiin, ebhugh opopo orue đio aġmara, tameel ni. ²⁵ Eru kaġar olo onyiin eghun otu iġđianogh ruuku onyiin naġe monyiin, eghun otu opopo orue đio aġmara, tameel ni. ²⁶ Tebum iibha beġeni, eru kaġar olo ade-oġlema taSetan neġđianogh ruuku, odi oġrolom mu meġtolom obho, ikunughi odi naatuan.

²⁷ “Oōy olo tatue aḅom aḅigh totu oōy olo aḅhua magey aminyogh mōkpo odi aḅuonom olo, tughuneen molo odi abhira abhum mōghuanaan oōy obho aḅhaḅi ḅio, keḅio odi tagbi mookōbhōghi oḅpo oōy obho oḅuonom.

²⁸ “Itua miibha bho. Totue ni oḅelemaan kīkarabh kīkarabh ilo arōoy iḅighi n'oomo iḅkarabh oḅuekpete ilo eedi iḅpeteey. ²⁹ Keḅio kōoy kōoy olo aḅpete mīkarabh aḅighanaan mēugh Iigbia bho oḅelemaan olo, ebum obho odi naaḅighi mīkarabh olo ikunughi olo bho.” ³⁰ (Aḅizos aḅpete miibha bho tebum obho eḅe arōoy iḅpete iḅhōl kua, “Oḅkarabh eḅugh odi todi.”)

Oniin n'aburumōr taḅizos

³¹ Eedi idi suo, poniin n'aburumōr taḅizos iru. Eedi iḅmara teteḅe erōm dōm iḅghi nepuruan ḅha zodi. ³² Ob'ologh arōoy iḅrologhu delede ekō maḅizos eḅogh togbo. Eedi pobo iḅba iḅnogh maḅizos iḅhōl kua, “Nonon ni, oniin onuma n'aburumōr onuma idi teteḅe nepuruan aḅa.” ³³ Paḅizos aḅhagharana kua, “Okōr oōy oniin aḅi? Ikōr arōoy aburumōr aḅi?” ³⁴ Podi akiton aanon mobo bho iḅrol delede ikō zodi ikiton obho aḅhōl kua, “Iinon, iibha poniin n'aburumōr aḅi.” ³⁵ Kōoy kōoy olo aḅighi mibha ḅnaan naḅa molo odi kaḅighi obho, odi pumōr n'umaranani n'oniin aḅi.”

Asidōgh oḅeḅh miḅeḅh obho

4 Iibha iru iteḅ paḅizos amina aḅe mōtughumiom mi toḅu ob'egha oḅhiiny obh'aGalili. Arōoy obho isōor ikō zodi ikiton obho ipu ni molo odi aḅigh toghuugh aḅrol delede, amutiom moghuugh obho; arōoy obho iḅrol tegbolom obho mi toḅu aḅuum obho. ² Odi abhin tasidōgh aḅtughumiom eedi mīkanya oḅpo, molo tiḅtughumiom obh'odi odi adōgh sidōgh obhobho aḅnogh zeedi aḅhōl kua, ³ “Imoghon. Onyiin amen keḅio onyiin oōy aḅghi moḅeḅh iḅeḅh. ⁴ Ezo bho odi aḅeḅh naadu mikpo bho mi toḅighi obho, eḅe imeleghu teḅōom obho. Odi aḅdua kua be piḅnun iru ikpologh ile. ⁵ Eḅe imeleghu taḅnyu oḅharakpar ade olo iḅbam iḅimi be idi. Ikpo bho iḅke mosi omute ebum obho eḅum oḅomi obho iḅbugh io obho, ⁶ amen aḅhōzōgh obho amute paḅnuemi mibha ipologhu obho. Ebum obho iḅika bho iḅigh io tade bho, peḅian obho ipologhu obho inyoroghon iḅhōzu. ⁷ Eḅe ikpo bho imeleghu tade iḅḅulom molo iḅḅulom obho igimogh mibha nesi obho molo eedi iḅloki ḅio mikpo. ⁸ Eḅe ikpo bho imeleghu tooḅi ade, eḅe eḅmaar epologhu esi eḅugh eḅloki, molo iḅloki maḅisibh ḅiōbh itu, eḅe erubal n'aḅisibh itu, iḅnon iḅloki mīzal aḅaala n'aḅisibh itu.” ⁹ Keḅio aḅizos aḅpete akunughiom aḅhōl kua, “Kōoy kōoy olo aḅteeny raḅeri mōmoghon aḅmoghon!”

Aar obho odi aḅuan bō kadōgh sidōgh obho

¹⁰ Tamen olo odi aḅizos odi mesi be, peḅe obo bho iḅmoghon mibha odi adōgh obho n'aḅiōbh n'iḅzal iteledōm obho iru todi iḅpete iḅnogh odi mōḅba eḅmu asidōgh obho oḅnogh eedi. ¹¹ Paḅizos aḅpete kua,

“Nōonogho enyina molōghōm oḅpo eḅokia Ade-Oolema bho tēnaan, keḅio ipedi obho iḅigh aḅi ḅio bho todōgh sidōgh koḅnogh eedi molo,

¹² ‘Eedi tētōl ḅha moonon moonon keḅio iḅmiin io, eḅetol mōmoghon mōmoghon keḅio iḅmoghonyan io. Iḅlōghōm mobho, eru kaḅar olo eedi iḅmiin iḅmoghonyan, peedi oḅhiraan oru tēnaan odi kaḅelemaan eedi.”

ḅmu asidōgh oḅeḅh miḅeḅh obho

¹³ Keḅio aḅizos apuruan kua zeedi, “Enyina iḅmoghonyan io sidōgh obhobho? Penyina tetue ni eḅmoghonyan moomo asidōgh obho? ¹⁴ Oḅeḅh miḅeḅh obho aḅeḅh mōnuekpete tēnaan. ¹⁵ Eḅede amen oḅnuekpete bho ameel teḅōom. Arōoy bhībha eḅmoghon mōnuekpete bho keḅio obia ḅio nobia pEru obho aru aḅirogh mōnuekpete bho mi tiloghi obh'eedi. ¹⁶ Iḅnon arōoy idi kikpo bho imeel taḅnyu oḅharakpar ade bho. Eedi iḅmoghon mōnuekpete bho be peedi iḅhinom n'oḅpaal ologhi. ¹⁷ Keḅio iḅba eedi iḅmoghon obho iḅigh io egbeeny tiloghi obh'eedi molo eedi iḅrol io ebia. Amen iḅḅaghami n'oḅmiinom iru mebum oḅnuekpete bho peedi igorona. ¹⁸ Imina iḅnon arōoy idi kikpo bho imeel togbo iḅḅulom obho. Iibha pobo bho iḅmoghon mōnuekpete ¹⁹ keḅio iḅḅaghami oḅpo aḅhūḅum obhobho, n'ezo olo ogbo eela n'emel oomo oḅigh kerekere bho iḅkuōm igimogh mōnuekpete bho molo eedi iḅloki ḅio mikpo. ²⁰ Keḅio imina iḅnon arōoy idi kikpo bho uḅeḅh tooḅi ade bho. Eedi iḅmoghon mōnuekpete bho, ebhinom, eḅloki mitu, eḅe aḅisibh ḅiōbh itu, eḅe erubal n'aḅisibh itu, eḅe iḅzal aḅaala n'aḅisibh itu.”

Asidōgh oḅtodi olo uḅu uḅlogh taḅbugba

²¹ Keḅio aḅizos amina aḅpete kua aḅaram, “Kir oōy olo taḅu mōtodi aḅlogh taḅbugba akpereghi bolobolo aḅlogh teḅeḅian eḅmuna aseeri ḅa? Odi oḅam io ni taḅnyu aḅebe kaseeri ḅa? ²² Kaḅar kaḅar olo uḅoki, n'aḅuma n'aḅuma tomutiom togbo eteḅe. Iḅba ukpereghi obho tokpeeron ni omutiom teḅaal. ²³ Kōoy kōoy olo aḅteeny raḅeri mōmoghon aḅmoghon!”

²⁴ Odi amina na aḅpete kua aḅnogh eedi, “Ituom maḅar mibha enyina neḅmoghon obho. Inyiin araalōgh obho enyina iḅhin neḅu mīruan eḅnogh mīnon obho piḅha ḅnaan tapin aḅu mīruan aḅnogh enyina, keḅio iḅba todi teḅnyuom ni epu. ²⁵ Obo bho aḅteeny obho, tibha odi aḅteeny obho diḅha tologh ni oḅaram, keḅio obo bho oḅteeny io obho, iḅbam obho odi aḅteeny obho toḅoor ni zodi.”

Asidōgh ekpo ooreny obho nasi obho

²⁶ Keḅio aḅizos amina adōgh sidōgh obhobho aḅhōl kua, “Ade-Oolema bho tēnaan odi kōoy olo aadu mikpo ooreny iḅeḅh mi toḅighi. ²⁷ Aḅghul aḅpaal odi aḅetunu keḅio iḅba odi aḅeḅh obho nesiyy eḅbughogh, keḅio odi olōghōm io mezo imute ku nesiyy. ²⁸ Ade bho aḅighi kiḅeḅh obho nesi eḅloki mitu. Oḅmiibh obho

tapira amute, keđio akar odi ooręeny obho tamute. Itu obho odi taloki obho tekunughiom. ²⁹ Itu obho neębaar keđio naateeny mobho odi ooy obho tađighiom mođighi meloer odi, ebum obho naateeny mamen iibua bho."

Asidogh ekpo ooręeny amiim eker

³⁰ Keđio ajizos apuruan kua, "Ezira topin otuom ekaraan mAdę-Qolema bho tEnaan? Ezira topin okor ođigh asidogh oębaam mezo odi?" ³¹ Odi kekpo amiim eker. Odi akio apu moomo iireeny emar-arooy obho, keđio ooy aseghe aęebh tade bho. ³² Obam amen aru atęn pasi abugh aru apuoghom moomo iireeny obho, ateeny mołogh ięha olo inun anyu obho iru ięogh ru-tu."

³³ Ajizos abhin ođigh asidogh ilo idi kua aęba dōm odi anogho rōoy obho. Odi adogh sidogh ilo eedi tetue ni emoghonyan. ³⁴ Odi oębele dio noębele mobhin asidogh odogh onogho eedi, keđio amen olo odi be odi mesi n'obo bho netuonom odi obho podi oęba emu asidogh obho omutiom onogho eedi.

Ajizos adenyemi mogim oęhiiny

³⁵ Udule odi aduma popo, pajizos akpete kua anogho mobo bho netuonom odi obho, "Itu oęeeny oęhi teębeenom ob'ęha bho." ³⁶ Peedi iębele mob'ologh arōoy obho, iteledōm obho idigh toghuugh obho ajizos odi obho imutiom. Inon arughuugh idi na todi esi obho. ³⁷ Eedi imutiom pob'ogim asoer abhōb-ę mopōkō amuum obho molo amuum neđigh toghuugh obho momuzō. ³⁸ Ajizos odi topađi eti oghuugh obho naamanaghan aęeleriom memu odi masięisaki nakođi. Piteledōm obho isumeen odi ikpete kua, "Obo itughumiom, ana otuom io maę maghuđum ezira mobho ezira notu moębozu obho?" ³⁹ Pajizos aęetunu aze mogim obho, akpete kua anogho muum obho, "Deny." Pogim obho n'amuum obho iru ideny magey. ⁴⁰ Keđio ajizos akpete kua anogho miteledōm obh'odi, "Eeghe kenyina nekiil ruugu? Enyina boęon ibam ologhi omōruōm ilo?" ⁴¹ Keđio aruugu ilegheri įrol isibh eedi, onyiin akpete kua anogho monyiin, "Odi oobho bho kokor ođigh ooy olo ogim n'opōkō amuum obho nemoghonyan ekiilaan moghōrōkō odi."

Ajizos aakō mōoy įkarabh aruumugh

⁵ Eedi ibhun teębeenom ob'ęha bh'aGalili, peedi isi tebhugh obh'aGerasin. ² Ajizos abhun kua be mi toghuugh obho ponyiin ooy ađua taroępōgh aru-ugu obho aru amiinan majizos. ³ Odi ooy obhobho ateeny moękarabh emugh temu odi ađighi odi arugh gęa taruugu obho. Boęon ooy olo arue momina oęeghe agbirigbiri okpuom odi olo. ⁴ Ologh amen mobho uęeghe magbirigbiri ukpuom raęo n'asike odi keđio odi taagbo ni magbirigbiri obho aęuni rukurōgh obho asike odi. Inyaam odi neepu molo ooy kaęarami odi. ⁵ Uđugul n'ootaany odi nała gęa akiton taruugu

obho n'aruugum obho amulughu aęirogh mięađi arubharakpar obho ameghia loer odi.

⁶ Odi odi ni kegbeeny men odi amiin majizos, podi aghiil aęhi agbuluman taghisigh tajizos ⁷ amulughu n'ob'oghōrōkō akpete kua, "Ajizos Ony tEnaan obho abugh bo apu obho, ana nava mođighi eko zami? Aami naasen ni zina mi tađien tEnaan, uliom gęa zami." ⁸ (Odi akpete miibha bho tebum obho ajizos akpete kua anogho zodi, "Ana okarabh emugh obho mute taloer ooy obhobho.") ⁹ Pajizos apuruan kua zodi, "Ađien onuma kughol eko?" Podi ooy obho aęhaghara kua, "Ađien ami ughol 'Ologh,' ebum obho ezor uru mięanya bho." ¹⁰ Keđio odi naasen gęa ni be majizos molo odi opirighan miękarabh aruumugh obho eđua tebhugh opopo.

¹¹ Todi esi obho kir ologh arabhōrōpō ilo ituan neęal mięal mi totu eegum obho. ¹² Peedi įkarabh aruumugh obho iisen majizos ighol kua, "Tōm ezor oęhi ođigh tarabhōrōpō bho." ¹³ Pajizos aębelemaan eedi, eedi įđua temu ooy obho įghi idiku tarabhōrōpō bho. Poomo eedi arabhōrōpō bho iikilaay totu eegum obho įghi imeleghu tob'ęha bho įęuęaay. Arabhōrōpō ilo tegęebh ni mōogh onir.

¹⁴ Arōoy obho neteliom marabhōrōpō bho imiin mi-ibha bho, peedi ighiil įghi tema bho n'oomo obo bho idiighu taruudum obho įęba ilelemi mibha imute bho. Parōoy obho iruughu moęmiin ani ibha imute bho. ¹⁵ Eedi iru peedi imiin majizos n'odi ooy obho ologh įkarabh aruumugh iębaghami gęa bho odi n'odi ajizos, naęrol deleda amina mukpe, namoghonyan na rōoy, molo aruugu isibh moomo eedi. ¹⁶ Keđio obo bho imiin ani obho įęba įnogho rōoy obho mibha imutenaan mōoy obho įkarabh aruumugh obho n'arabhōrōpō bho. ¹⁷ Peedi iisen majizos moębele ebhugh eedi ođua.

¹⁸ Ezo bho ajizos nađigh toghuugh obho, pōoy obho įkarabh aruumugh obho įrol iębaghami obho aasen odi aghol kua, "Sesen ni, ami utuonom ani zina." ¹⁹ Keđio ajizos omōrō dio. Kęelen n'ipa odi akpete kua anogho zodi, "Mula magheel totu enyina maęba miibi okpo bho Enaan naađighi anogho ana n'ęzo odi asua-anaan ana gęusan ađien." ²⁰ Podi aęheel aęba moomo ibha ajizos ađighi anogho odi obho alelemi toomo ađiobh araama bho, molo kōoy kōoy olo amoghon naamōogh gęa ni be.

Onyani obho tajairos, n'ani obho akulaan bo mođu ukpe tajizos obho

²¹ Amen ajizos amula aęeeny mob'ęha bho, pob'ologh arōoy iru ikō zodi ikiton mi totu amuum obho. ²² Tesuo poniin ooy olo ughol ajairos, odi uęemū onyiin otu iikpulughu obho, aru ani. Amen odi amiin majizos podi aru agbuluman tasike odi ²³ abhin n'oomo ologhi odi aasen majizos aghol kua, "Obam onyani ami nanwe magey. Sesen ni, tue maęamaghi raęo onuma temu odi maakō zodi molo odi adum." ²⁴ Pajizos atuonom odi. Ob'ologh arōoy obho netuonom odi obho neepu molo neeninighian tekeeny n'odiom odi.

²⁵ Tologh arōoy bhibha kir onyiin ani olo nanwe ami-inom magey mezegh araani moomo adiōbh n'izal asia. ²⁶ Toomo ibha odi naaghi tođigh kerekere arizil, arōbōdi mīkanya ikpoki obho, kpelen n'olo odi kađum nelōghōm moḡebh gha be. ²⁷ Odi naamoghon milo igboloman n'ajizos, podi aniiran togbo arōoy obho aghi taman tajizos. ²⁸ Odi naatua tologhi odi akōl kua, "Eru k̄aar olo aami urue ukulaan ukpe bh'odi paami ođum." ²⁹ Odi ani obho akulaan mođu ukpe bh'odi be, tonyiin odi amen obho, pañi obho aru ađum, odi alōghōma talōor odi mobho ijbaghama odi ilo mu. ³⁰ Tonyiin odi amen obho na pajizos alōghōma na talōor odi mobho įnyaam odi neđua talōor odi. Podi aghiraan tob'ologh arōoy obho apuruan kua, "Okōr ooy akulaan mukpe ami?" ³¹ Pobo bho neđuonom odi obho ijbahgarana kua, "Ana n̄amiin mezo arōoy obho neninighian ana bho. Eeghe kana napuruan mobo akulaan ana?" ³² Oomo ipa ekona ajizos naanon ni mođiini obo bho akulaan odi obho. ³³ Odi ani obho naalōghōma mibha neemutenaan odi obho, podi aru, napiigha n'ib'aruugu, agbuluman tasike odi, aḡba anogho zodi moomo agey obho. ³⁴ Pajizos akpete kua anogho zodi, "Ōnyani ami, ologhi omōruōm onuma naakō ana, keel n'ekima, ezegh obho ekona oḡbaghami mu ana."

³⁵ Tamen obho ajizos odi nađeghe mipa bho, pañwuny adōm įdua totu tajairos iru įgba kua įnogho zodi, "Ōnyani onuma naabho. Uga gha mamina maḡbaghami mooy obo itughumiom obho." ³⁶ Ajizos obhin io ađuom maar mibha eedi nekpete bho keđio odi akpete kua anogho zodi ajairos, "Uutu gha, mōruōm be." ³⁷ Tamen obho odi omina đio aya molo onon ooy kađuonom odi tughuneen maPita n'ajems n'ajon umōr odi ajems đio. ³⁸ Eedi isi totu odi onyiin oola otu iikpuluhu obho, pajizos amiin memoghonyan, amoghon moomo ib'edi n'ipumughu ibh'eedi. ³⁹ Podi ađigh aghi akpete kua anogho eedi, "Eeghe kemoghonyan obho emute? Eeghe kenyina neleghe? Ōnyani obhobho oḡbo đio, odi nakođi ni be." ⁴⁰ Peedi įrol ijbaghama zodi, molo odi abhirighanogh eedi amutiom tetere, abhin mođe n'oniin obho n'iraar iteledōm obho, eedi idigh tekpe bho umuneen odi onyani obho. ⁴¹⁻⁴² Odi abham ayo onyani obho podi akpete kua anogho zodi, "Talita kumi." E mu obho ukpete kua, "Ōbam onyani, aami ukpete kua nanogho ana, betunu." Tonyiin odi amen obho, pañyani obho aḡbetunu natele. Odi onyani obho naagbebh mađiōbh n'izal asia. Amen iibha bho iru imute poomo eedi iimōogh magey. ⁴³ Keđio ajizos ađuur raḡeri eedi meedi įgba đio enogho ḡobon n'onyiin ooy, keđio akpete anogho eedi aghōl kua, "Įnogho moñyani obho međian odi ale."

Arōoy aNazaret igin ni mañizos

6 Ajizos ađuua tesi obhobho podi aghi tema bho uukō ḡo zodi obho, iteledōm todi ekona ighi ani na. ² Tađuuma obhooghia bho podi aghi nađuughumiom mi totu itughumiom obho. Ologh arōoy mobho įrol. Amen eedi imoghon mītughumiom obh'odi poomo

eedi įrol iimōogh ipuruan gha kua, "Odi abhin moomo iibha bho teđighen? Iibha pođigh olōghōm aar ilo odi naateeny? ³ Odi okasi mīkasi obho đio gha, oony obho taMeri, umōr tajems n'ajosis n'ajudas n'aSaimon? Aburumurani odi đio mibha netughogh suo bho?" Peedi igin, iionon odi ipue. ⁴ Pajizos akpete kua anogho eedi, "Ozil ađigh eghuan kesi kesi tughuneen tema odi n'otu odi đio." ⁵ Odi omina đio arue mođighi okpo ib'aruugu mi tesuo tughuneen įbam arōoy ilo nenwe ilo odi aḡamaghi raḡo odi aakō be. ⁶ Odi aamōogh magey tebum obho eedi įteeny io mologhi omōruōm obho.

Ajizos arōm mađiōbh n'izal obho mođhi oḡba adōm obho

Ipa iru iten pajizos aghi taraama bho ituan obho arol ađuughumiom rōoy obho. ⁷ Odi abheleghi mađiōbh n'izal iteledōm obho arōm amutiom zazal zazal. Odi anogho eedi mīkpo mopuom ayo mīkarabh aru-umugh ⁸ keđio anogho eedi liiki obhobho, "Terele bh'enyina, įbham gha n'aaar n'aaar tughuneen meḡu be đio, įbham gha međian n'eḡa iigbeel miigbeel, okpoki otol na đio n'enyina. ⁹ Įlokia rakōrō keđio įbham gha mīzal arusuoma." ¹⁰ Odi amina na akpete kua anogho eedi, "Kesi kesi olo ubhin enyina uloghom įtol totu opopo ninii enyina eđuua tema popo. ¹¹ Eru k̄aar olo enyina ighi tesi olo arōoy obho ipin io enyina eloghom bolobolo imōrō đio momoghonyan enyina, piđuua megun mobhugh ibh'asike enyina. Ipa bho tenogho eedi liiki." ¹² Peedi ighi įgba gha kua marōoy eghiraan tīkarabh eedi. ¹³ Eedi ebhirighanogh mologh įkarabh aruumugh esighogh r̄umunu mi tologh arōoy ilo nenweey eekōy eedi.

Ōbho tajon ozuughiom r̄umuum obho

¹⁴ Tamen obho paHerod oolema bho amoghon milo igboloman n'oomo iibha bho, ebum obho odu tajizos naalela kesi kesi obho. Ede įrol ikpete kua, "Ajon ozuughiom r̄umuum obho naaḡbetunu toḡbo bho. Ipa kiđighi kodi ateeny mīnyaam ađighiyy iibha bho." ¹⁵ Įnon ighōl gha kua, "Odi Ilaija." Imina įnon ighōl gha kua, "Odi ozil olo odi konyiin ozil ageedi obho." ¹⁶ Amen aHerod amoghon podi akpete kua, "Odi ajon ozuughiom r̄umuum obho, obho aami usōbh emu obho ughigh obho, naakar aḡbetunu toḡbo bho." ¹⁷ Odi aHerod n̄ivo n̄ivo arōm rōoy eghi eḡol mañon eḡbađi zodi eloghom ikoli, mebum aHerodias ani tumōr odi aFilip obho odi aHerod akpa bho. ¹⁸ Pañon arol akpete gha kua anogho zodi aHerod, "Ana moḡkpa ani tumōr onuma įneghe đio." ¹⁹ Tebum iibha bho paHerodias alogh đien mañon aya gha meḡoom olo oghigh odi keđio odi orue đio mebum aHerod. ²⁰ aHerod aghiil gha ruugu mañon ebum obho odi naalōghōm mobho ajon aru moḡpi ooy n'ōoy tEnaan obho. Tebum ipa bełeni odi ova đio molo koghigh odi. Eđigh tologhi odi magey momoghon ibha ajon naḡba

gha bho toomo ibha kamen kamen olo odi amoghon negam gha ni tologhi odi obho.

²¹ Ikunughi obho aHerodias ateeny na mibha odi na va bo bho. Imute taduma olo aHerod nale mezaal moouta aduma bho umar odi obho. Odi aduma popo odi asa median abhelegghi migbogh arōoy ibha idi teedian odi obho n'aruvemu ibe rāgham obho n'igbogh arōoy aGalili. ²² Onyani taHerodias aru agher mība ilo idigh magey tologhi taHerod n'obo bho odi abhelegghi bo bho, molo aHerod akpete kua anogho monyani obho, "Ekarāan mobho adigh tologhi onuma? Kaar kaar olo ana ugbeel paami onogho onuma."

²³ Odi aghir na mologh izo akpete kua anogho monyani obho, "Aami naaguanaan ana, kaar kaar olo ana ugbeel zami paami onogho onuma, eru kaar olo iru na mamađian ade oolema bh'ami." ²⁴ Pōnyani obho amute aghi apuruan moniin odi aghōl kua, "Aami ugbeel mekarāan?" Pōniin odi abhagharana kua, "Gbeel memu tajon ozuughiom rumuum obho."

²⁵ Pōnyani obho arubh meghiil aghi toolema bho agbeel odi aghōl kua, "Aami nagbeel molo ana kanogho zami siibha siibha memu tajon ozuughiom rumuum obho mi tologhi ekpepere." ²⁶ Iibha bho idighi molo jitu isōorōm moolema bho, keđio ęzo olo odi kagin olo, ebum obho odi naaguanaan odi moguan mi taghisigh oomo obo bho odi abhelegghi obho. ²⁷ Podi, tonyiin odi amen opopo, arōm mōoy ibōrō mōghi obhin emu tajon obhin oru. Pōoy ibōrō bho adua aghi totu ikoli obho asōbh orum tajon abhin aru, ²⁸ keđio odi alogh tekpepere anogho monyani obho abhin aghiom moniin odi. ²⁹ Amen iteledōm odi ajon imoghon peedi iru įseghe mođim obho tajon įghi idi.

Ajizos abhin įbam edian abheriom mađiōbh n'įzal n'a mađian onir arōoy

³⁰ Iteledōm obho imula irugheel, peedi įghi tajizos įgba kaar kaar ilo eedi idighi n'ilo eedi įtughumiom įnogho odi. ³¹ Ologh arōoy mobho neđigh emute molo ajizos n'iteledōm odi bōbon amen olo įteeny mole edian olo. Pałizos akpete kua anogho eedi, "Itu ezira be oghi tesi olo adeny molo įįbāghami ilo molo enyina epooghia mībam." ³² Peedi be idigh oghuugh įdua įghi tesi olo adeny.

³³ Oomo ipa ekona ologh arōoy emiin eedi elogh elogh men obho eedi neđua bho molo eedi įdua toomo araama bho iigo tavel ibhira įghi isi małizos n'iteledōm odi mi tesi obho. ³⁴ Amen ajizos abhun toghuugh obho podi amiin mob'ologh arōoy bhibha molo aghusan eedi isibh odi magey ebum obho eedi neerol karaana ilo obo ookō olo bho. Podi ake mo-tughumiom eedi mologh okpo. ³⁵ Tamen olo natuan mudule piteledōm obh'odi iru todi įkpete kua, "Ađio nakul, keđio esi obhobho esi olo įnon arōoy ilo.

³⁶ Kpeťe manogho rōoy obho eedi eghi tariđighi obho n'araama bho ituan obho ęva mołkpo ilo eedi tele eghō." ³⁷ Pałizos abhagharana kua. "Enyina įnogho zeedi maar olo eedi tele." Peedi ipuruan kua zodi, "Ana na va molo ezōor kođhi koghō małbred onir anaira ko-

ru kookuōm eedi beľe?" ³⁸ Pałizos apuruan kua zeedi, "Įni ełol abred mibha enyina įteeny? Įki meenon." Amen eedi įghi įva įmiin peedi iru įgba kua įnogho zodi, "Oōgh ełol n'įzal ina mibha idi."

³⁹ Pałizos akpete anogho miteledōm obh'odi mođighi arōoy obho keđianogh ruuku keřologhu deledē mi tįigho bho. ⁴⁰ Parōoy obho įgoor įřologhu deledē mi taruuku įzal araala n'ađisibh esi, erubal điōbh esi. ⁴¹ Keđio odi ajizos ašeghe mōogh ełol abred obho n'įzal ina bho anogho įisebh męnaana, ađi- gi anogho miteledōm obh'odi mođi arōoy obho. ⁴² Kōoy kōoy ale ni obaraka amaar amute. ⁴³ Keđio iteledōm obho iru iikōbhōghi małbred n'ina ibha isug- hō bho milo imuzō mađiōbh n'įzal arukpaagh. ⁴⁴ Onu arōoy obo bho ile bho ađiōbh n'įzal n'amadjan onir arōoy.

Ajizos arele tanyu amuum

⁴⁵ Obia đio pałizos akpete anogho miteledōm odi mođigh toghuugh ođia gha taghisigh oghi taBetsaida mi teբeenyom ob'egha bho, odi nađighi molo arōoy obho kegeheleghu. ⁴⁶ Odi amiin eedi iteledōm obho akunughiom podi aghi ašiin tanyu eegum mookpulu- ghū. ⁴⁷ Ađio nakul, oghuugh obho odi togbo ob'egha bho, asughōnōm małizos be mi tegbolom ob- ho. ⁴⁸ Odi naamiin mobho iteledōm obh'odi idi tōmi- inom ozoghi ebum obho ořibha bho nařibhom eedi obho, molo tamen olo ađio bho naasi teesođia įraar n'odiin asuo ob'ętughuřaal, podi arele tamuum obho aghi teedi, ađighi kilo odi natu moten eedi. ⁴⁹ Peedi įmiin odi natele tanyu amuum obho peedi įitua įghōl kua, "Ođim." ⁵⁰ Amen oomo eedi įmiin odi paruugu isibh eedi, keđio ajizos akem akpete kua anogho eedi, "Įpam mologhi enyina, įghiil gha ruugu, zami." ⁵¹ Podi aru ađigh toghuugh obho, ořibha bho ekona adeny na. Iteledōm obho iimōogh magey, ⁵² ebum obho eedi derue đio momoghonyan emu arałol abred obho, deđiku đio tekpom obh'eedi.

Ajizos aakō řazegh arōoy mi taGenesaret

⁵³ Eedi įbeeny mob'egha bho peedi ibhun tebhugh obh'aGenesaret keđio eedi iru įkpo moghuugh obho. ⁵⁴ Eedi ibhun parōoy obho įlogh małizos mełegh monyiin amen obho. ⁵⁵ Peedi įghilighu įghi toomo ebhugh obho ibhinogh mobo bho idiighu tarumuna arazegh obho iruom odi kesi kesi olo eedi imoghon mobho odi odi, ⁵⁶ molo kesi kesi olo ajizos aghi, tįbam araama bho n'igbōgh araama bho n'aruudum ar- idighi, arōoy obho ibhinogh mobo bho neņweey obho ibhin įghi tađighi obho iisen odi moru molo obo bho neņweey obho keđigha kekulaan bōbon odu ukpe bh'odi. Oomo obo bho ikulaan obho idumogh ni ęman.

Įtughumiom įgbaany aburude bho

7 Arōoy aFarisi n'eđe arōoy obo įtughumiom araalōgh obho, ibha įdua tajerusalem iru obho

iru iikōbhōghian ikō majizos ikiton. ² Eedi idi suo bho peedi jmiin mezo eede iteledōm obh'odi ibhin raḃo ilo iḃaal io neliom eḃian. Eedi jmaar io mootōla kezo bho arōoy aFarisi obho negbeel gha molo arōoy keetōla bho.

³ Eedi arōoy aFarisi obho n'arōoy aju ipedi obho, ne-tuonuman gha mitughumion obho igbaany aḃurude bho itughumion eedi obho. Eedi jmaar io eetōla maḃavo eedi kezo bho utughumion eedi obho eedi ile dio meḃian. ⁴ Aar olo ughō taḃighi ubhin uru, uutōl io, eedi ile na dio. Ologh inon itughumion ilo idi kua mobho eedi ne-tuonuman gha, n'ezo oḃmaar ootōlōgh okpo obhogholom amuum, n'asuugh, n'okpo oliom eḃian, n'arumuna.

⁵ Peedi arōoy aFarisi obho n'obo itughumion araalōgh obho ipuruan majizos, "Ebum eeghe kiteledōm onuma ituonuman ani dio mitughumion obho igbaany aḃurude ezira itughumion ezira bho, ekiton ebhin raḃo ilo iḃaal io neliom eḃian?" ⁶ Paḃizos aḃhagarana kua zeedi, "Tizuan ni mezo bho Aizaya ozil obho aḃba milo igboloman n'enyina bho. Enyina arōoy ilo neemias gha etol kiibi arōoy kezo bho odi aḃe aghōl,

'Eḃnaan aḃpete kua: arōoy bhibha ibhin onuekpete be nenogho aami megħuan,

iloghi obh'eedi ituan io notuan zaḃi.

⁷ Iikpulughu eedi mi taḃi aar oḃighi olo, ebum obho eedi ne-tughumion raalōgh ilo arōoy ilo-ki kilo Eḃnaan aloki obho."

⁸ "Enyina ibhin araalōgh obho tEḃnaan eseeri totu neki-ilaan mitughumion arōoy."

⁹ Keḃio odi aḃizos amina aḃpete kua, "Enyina nee-maar elōghōm maraabōom ezo ogin araalōgh tEḃnaan molo enyina eekō mitughumion obh'enyina.

¹⁰ AMozis alogh aghōl kua, 'Ikiilaan moḃe n'oniin enyina. Kōoy kōoy olo aḃpete miḃarabh moḃe n'oniin odi pikigh.' ¹¹ Keḃio enyina ikiton itughumion nekōl kua, meru kaar olo ooy aḃteeny maar ologhom aḃo onogho oḃe bolobolo oniin odi, kodi aḃpete aghōl kua, 'Iibha bho ilo tEḃnaan,' ¹² podi naamuzōnaan moḃogh aḃo onogho oḃe bolobolo oniin odi. ¹³ Tiibha bho penyina ibhin itughumion obho enyina ibhin taḃo neteḃe taḃo neenon ekiemi monuekpete bho tEḃnaan. Iibha n'inon ilo idi kua mobho enyina neḃighi gha."

Okpo ilo neḃighi gha mōoy moḃele oḃaal

¹⁴ Keḃio aḃizos abhelegħi mob'ologh arōoy obho aḃpete kua aḃogho eedi, "Oomo enyina jmaar me-moghon memoghonyan aami. ¹⁵ Bōbon aar olo aḃdua tozu alōor aḃigh tologħi olo taḃighi zodi aḃele moḃaal olo. Kpeḃen n'ipa, ibha iḃdua ku tologħi odi ku nemute bho pibha teḃighi zodi odi aḃele moḃaal. ¹⁶ [Oōy olo aḃteeny raḃeri momoghon amaar amoghon!]"

¹⁷ Amen odi aḃele mob'ologh arōoy obho aḃdua aḃighi totu, piteledōm odi iru ipuruan odi milo igboloman n'asidōgh obho. ¹⁸ Paḃizos aḃpete kua aḃogho eedi, "Olōghōm aar enyina ipu dio mibh'ipedi obho. Senyina imoghonyan io? Bōbon aar olo taḃdua tozu anyu alōor

ooy aḃigh tologħi obho olo taḃighi odi aḃele moḃaal olo, ¹⁹ ebum obho ibha iḃdua tonu iḃigh obho neki gha eḃigh tob'ola bho, iḃigh io tekpom obh'odi, keḃio teḃdua tob'ola bho odi ani atōbh." (Tonuekpete bhobho taḃizos podi namutiom mobho eḃian ilo iḃeḃbh molo ooy ole dio ilo.) ²⁰ Keḃio odi amina aḃpete kua, "Ibha iḃdua tekpom ooy nemute bho pibha neḃighi odi aḃele moḃaal. ²¹ Iḃdua tekpom ooy emute kōoy nale gha me-ma, amiigh viigh, ²² ako menu, aki maḃi onon ooy, aḃogh meḃogh okpoki, n'oḃighi oḃigh keḃekere iḃkarabh okpo, oḃba iben, oḃasi okpo, obōbhan ibōbhan, oḃba ooy opue, oḃughia alōor, n'oḃigh evel. ²³ Oomo iḃpo bhibha iḃdua tekpom ooy nemute eḃighi odi moḃele oḃaal."

Ologhi omōruōm ani-ebhōbh

²⁴ Ipa iru iteḃ paḃizos aḃdua aḃighi tebhugh obho atuan bo meḃma bho aTaya bho. Podi aḃigh aḃigh tonyiin otu. Odi ova dio molo n'ooy n'ooy kalōghōm mobho odi odi suo, keḃio odi orue dio moḃokia molo arōoy jmiin io odi. ²⁵ Onyian ani olo onyani odi okarabh emugh naaḃaghama, amoghon milo igboloman n'odi aḃizos, podi aru todi agbuluman tasike odi. ²⁶ Odi ani obho isoloman. Umar odi mi tema olo ughōl Fonisia mi tebhugh obh'aSiria. Podi ani obho aasen majizos mobhirighan okarabh emugh obho mi tema onyani obh'odi. ²⁷ Paḃizos aḃpete kua aḃogho zodi, "Bele aḃwuny obho ele aḃubaraka eedi emute ku. Iizuan io moḃeghe eḃian ibam aḃwuny obho ozu onogho asighōghō." ²⁸ Paḃi obho aḃhagarana kua, "Ode-otu, aami naalōghōm keḃio asighōghō bho idi teḃedian izebele bho ekona nele gha ni miḃaḃi eḃian obho isughō bho." ²⁹ Tipa bho paḃizos aḃpete kua aḃogho zodi, "Tebum oḃhagarana bhobho tonuma, keel, okarabh emugh obho naaḃdua talōor onyani obh'onuma." ³⁰ Ani obho aḃheel, onyani odi odi tema, okarabh emugh obho naaḃele na monyani obho maḃo.

Aḃizos aakō mokpom-uka ooy

³¹ Keḃio aḃizos aḃdua tebhugh obh'aTaya. Odi aḃol tebhugh obh'aSaidon aḃighi tob'egha bh'aGalili aḃeḃ tebhugh obh'aḃiōbh aḃaama bho. ³² Peḃe arōoy ibhin mōoy olo omoghon gha dio maar, neḃparanaan na magey moḃpete aar iruom odi aḃizos iisen odi moḃam aḃo odi mi tema ooy obho. ³³ Paḃizos abhin mōoy obho be eedi iḃdua tob'ologh arōoy obho keḃio odi aḃeghe maḃghunu aḃo odi alogh taḃeri ooy obho, aḃir iḃghor, akulenom manem ooy obho. ³⁴ Paḃizos aanon taḃnyu obho, aḃfibhaan, keḃio aḃpete kua aḃogho mōoy obho, "Eḃfata." Eḃmu obho ukpete kua, "Kpaḃion." ³⁵ Tonyiin odi amen obho, paraḃeri odi ooy obho iḃurunu, anem obh'odi aru aḃeghe odi aḃe na moḃpete aar molo iḃbagħami ilo. ³⁶ Keḃio aḃizos aḃpete aḃogho moom'eedi meedi iḃba dio miibha bho aḃogho n'ooy n'ooy, keḃio iḃpo be, ibha odi aḃpete bho keḃio upue ni be. ³⁷ Oomo obo bho imoghon obho iimōogh ni be eḃerol eḃpete kua, "Kaar kaar olo odi aḃighi iibi iibi. Odi

nađighi na obo bho imoghon io bho nemoghon, arukpom-uka nekpete na maar."

Ajizos abhin ibam edian abheriom mađiobh onir arōoy

8 Ibia dio ponon ob'eghu arōoy imina iru iikōbhōghian. Tamen olo eedi aar ole ilo mu pajizos abhelegghi miteledōm obh'odi akpete kua anogho eedi, ² "Aghusan arōoy bhibha nesibh aami mobho eedi neerolan aami moomo iraar aduma tesuo, keđio esibha eedi aar ole ilo mu. ³ Aami unogho dio eedi median eedi ele, kaami akpete anogho eedi moghelegghu eede eedi tekorum ni tebōom obho men eedi nekkel, ebum obho eede eedi idua tegbeeney esi kiru obho."

⁴ Piteledōm obh'odi ipuruan kua zodi, "Tologhi ob'eekpu edum oosaar obho kōoy tamiin tedighen maabred ilo tegbebbhan moomo arōoy bhibha?" ⁵ Pajizos apuruan kua zeedi, "Ini ehol abred mibha enyina iteeny?" Peedi ibhagharana ighōl kua, "Ođual ehol."

⁶ Podi ato anogho rōoy obho mōrologhu adelede tade bho, keđio odi aru abhin mođual ehol abred obho, anogho lisebha mēnaan, aru ađigi maabred obho anogho miteledōm obh'odi mođi onogho arōoy obho. Keđio iteledōm obho iru ituugh idighi mezo bho. ⁷ Eedi eteeny na mibam ina. Podi ajizos abhin na mipa anogho lisebha, akpete anogho miteledōm obho mořaram ođiom. ⁸ Kōoy kōoy aamar ni ale obaraka amute. Obo bho ile bho tegbebbha ni mađiobh onir arōoy. ⁹ Keđio iteledōm obho imina na iikōbhōghi mipađi abred ilo imuzō mođual arukpaagh. Eedi ile ibele pajizos akpete anogho rōoy obho moghelegghu. ¹⁰ Tonyiin odi amen obho podi ađigh toghuugh, odi n'iteledōm odi igghi tebhugh obh'aDalmanuta.

Arōoy aFarisi obho igbeel mōmiin okpo iđaany

¹¹ Ede arōoy aFarisi obho ibhin ikanan eru tajizos mořhanan odi. Eedi neva gha mebbōom obhin obohhamam odi, peedi igbeel odi mođighi okpo iđaany mořba omutiom mobho Enaan akar arōm odi. ¹² Pajizos aleggheri afibhaan keđio akpete kua, "Eeghe kanwuny ooke bhobho negbeel gha mōmiin okpo iđaany? Ikpo, aami nařba anogho enyina, okpo iđaany ilo tođighi mođeeriom anwuny ooke bhobho ilo." ¹³ Podi abele eedi adua, amula aghi ađigh toghuugh obho aghi abeeney tebeeneyom ob'egha bho.

Uřbaaniom maghuđum arōoy aFarisi obho n'aHerod mayist

¹⁴ Eedi imutiom mobho eede bho, iteledōm obho neebulo mořham abred keđio onyiin ehol be mobho eedi iteeny toghuugh obho. ¹⁵ Tamen olo ajizos aakiom akpete anogho eedi aghōl kua, "Igonalōor enyina mi taghuđum arōoy aFarisi obho n'aHerod ibha idi kaar obho neebhuughumeni gha maabred obho, obho ughōl bo ayist obho." ¹⁶ Peedi ike mōrol ođegghian n'alōor eedi oghōl ekua, "Odi nakpete miibha bho ebum obho ezira upam io maabred obho." ¹⁷ Ajizos

naalōghōm mibha eedi neđeghe bho, podi apuruan kua zeedi, "Ebum eeghe kenyina neđeghe mobho enyina ipam io maabred obho? Kesiibha bho ekona enyina derue dio molōghōm bolobolo omoghonyan? Pezo iloghi obh'enyina ilegheri idugh?" ¹⁸ Ariđien obho enyina iteeny obho enyina imiinom gha dio maar? Arařeri obh'enyina enyina imoghonon gha dio maar? Enyina irue dio mořtua ¹⁹ amen obho aami ubigi mōogh ehol abred uukuōm ađiobh n'amađian onir arōoy obho, ini arukpaagh ipađi abred mobho enyina iikōbhōghi?" Peedi ibhagharana ighōl kua, "Ađiobh n'izal." ²⁰ Keđio odi amina apuruan kua, "Eko mibha amen obho aami ubhin ođual ehol uukuōm mađiobh onir arōoy obho, ini arukpaagh ipađi abred mobho enyina iteeny?" Peedi ibhagharana ighōl kua, "Ođual." ²¹ Podi apuruan kua zeedi, "Omo ipa bho keđio enyina irue dio na mořoghonyan?"

Ajizos aakō mōoy ikpom ariđien mi taBetsaida

²² Eedi isi taBetsaida, peđe arōoy ibhin mōoy ikpom ariđien iruom mařizos iisen odi mokulaan odi. ²³ Pajizos ařam mōoy ikpom ariđien obho mi tavor areliom odi amutonon tema bho. Odi ařiom ighor mi tariđien ooy obho, podi ařeghe řavo odi apuom riđien ooy obho keđio apuruan kua zodi, "Ana namiin maar?" ²⁴ Oōy obho aanon tanyu pamōrō keđio aghōl kua, "Aami namiin rōoy keđio eedi idi kiireeny ilo netele." ²⁵ Keđio ajizos amina apuom řavo odi mi tariđien ooy obho. Obheede bho podi ooy obho aamar aanon, ariđien obh'odi neekparanu, odi aamar namiin kaar kaar. ²⁶ Keđio ajizos aakiom odi akpete kua anogho odi, "Mula magheel keđio ughi gha tema bho."

APita ařba amutiom mařizos

²⁷ Ipa iru iten, pajizos n'iteledōm odi idua igghi taraama bho ughōl bo Sizaria Filipai obho. Tebōom obho odi apuruan kua zeedi, "Iřba menogho aami, arōoy ku nekōl gha aami kokōr ooy?" ²⁸ Peedi ibhagharana kua, "Ede nekōl gha kua mařa ařon ozuughiom řumuom obho, inon mařa Ilaija, keđio etede mařa onyiin ozil obho." ²⁹ Keđio ajizos amina apuruan kua zeedi, "Enyina ani keko? Enyina nekōl aami kokōr ooy?" PaPita abhagharana kua, "Ana aMesaya bho." ³⁰ Pajizos aakiom eedi aghōl kua, "Iřba gha milo igboloman n'aami menogho n'ooy n'ooy."

Ajizos ařba milo igboloman n'omiinom n'obho bh'odi

³¹ Pajizos ake mořtughumiom eedi oghōl ekua, "Oony Oōy obho tamiinom ni magey, arukenya bho n'aruvemu iřo miibua bho n'obo itughumiom araalōgh obho tegin odi. Tokigh ni zodi, keđio iraar aduma neeten podi ořetunu tořbo bho." ³² Odi aamar ni ađeghe ařba amutiom anogho eedi, paPita abhin mořnu odi ařol asi odi. ³³ Pajizos aghiraan aanon miteledōm obh'odi keđio asi maPita aghōl kua, "Ana aSetan, ten taman ami. İitua onuma iitua arōoy, iitua tEnaan io."

³⁴ Keđio ałizos abhelegghi megghu arōoy obho n'iteledōm obh'odi iru todi keđio odi akpete kua anogho eedi, "Kōoy kōoy olo natu moțuonuman ami, tabulo ni lōor odi aβētōn atōol moorēeny emigheri obh'odi, kațuonuman ami. ³⁵ Kōoy kōoy olo naava mođume aghuđum odi tapiemi ni, keđio odi obo bho napiemi ghuđum odi mebum ami n'ebum oobi adōm obho tađume ni. ³⁶ Okōr ođigh asuo mobho ooy tațeeny erumolo odi agbo meela oomo emar-arōoy obho, keđio abhiemi ghuđum obho Enaan anogho odi obho? Asuo olo. ³⁷ Bōbon ar tanogho monweom aghuđum odi olo. ³⁸ Tīpa bełeni, kōoy kōoy olo nakiil ami n'itughumiom ami regher mi taruđuma bhibha oβaar emu, olōghōm Enaan eko olo bho, Oony Oōy obho takiił na ni odi regher tamen obho odi tatu mi teghuan Ode bh'odi apam n'iibi itelema bho tEnaan obho."

9 Keđio odi amina akpete kua, "Aami nađba magey anogho enyina, eđe obo bho idi suo bho ibho đio nīni eedi emiin mAdē-Oolema bho tEnaan abhin n'inyaam natu."

Ađuma olo alōor tałizos anweeghian

² Odiin ađuma iru iten, pałizos abhin maPita n'ajems n'ajon eedi be igghi įsiin tanyu ob'eegum. Ezo bho eedi idi suo neenon obho, palōor odi anwean taghisigh eedi, ³ molo ibura bh'odi įβaal molo bōbon ooy tesuo emar-arōoy obho olo arue għa aatōł għa aβaaleni kua olo. ⁴ Peedi įraar iteledōm obho įmiin mIlaija n'aMozis bho iru neđeghian n'ajizos. ⁵ PaPita akem akpete kua anogho małizos, "Obo itughumiom, esi obhobho ezira idi obho aneghe magey. Ezōor togim įraar arutu suo, onyiin ol'onuma, onyiin olo taMozis, onyiin olo tIlaija." ⁶ Odi n'ipedi obho aruugu neesibh molo eedi ilōghōm io maar okpete. ⁷ Ezo bho eedi idi nini todi esi obho, pōbhurubuur asōor akpiom eedi, keđio eedi įmoghon moghōrōkō tologhi oβhurubuur obho akpete kua, "Oobho Oony ami obho ami naason useghe bho, įmoghonyan odi." ⁸ Eedi imina ikiton mobho eede bho eedi imina đio emiin moņon ooy, ałizos be mobho asughōnōm n'eedi.

⁹ Ezo bho eedi nesōor tanyu ob'eegum obho, pałizos aakiom eedi akpete kua, "Įgba għa meņogho n'ōoy n'ōoy mibha enyina įmiin obho nīni Oony Oōy obho aβetunu tōbho bho." ¹⁰ Peedi imōrō moțuugh ođighi ibha odi akpete bho, keđio eedi be neđeghe għa n'alōor eedi ekōł kua, "Emu odi 'oβetunu tōbho' bho keeghe?" ¹¹ Keđio eedi ipuruan kua małizos, "Eeghe ađighi kobo itughumiom araalōgh obho eđba eghōł mIlaija tapira atu?" ¹² Odi abhagharana kua, "Ilaija naakar apira atu mođighi kaar kaar oseeri. Oomo ipa ekona, ebum eeghe keegia bho aghōł mOony Oōy obho tałiinom ni, ogin na zodi? ¹³ Oomo ipa ekona, ami nađba anogho enyina, Ilaija naaru atene, keđio arōoy idighi na zodi mezo olo iloghi eedi idigh idigh, kezo bho uge teegia bho milo igboloman odi obho."

Ałizos aakō moņony olo okarabh emugh naβabghami

¹⁴ Amen eedi iru titeledōm ipedi obho, peedi įmiin mob'ologh arōoy. Ede arōoy obo itughumiom araalōgh obho nekanan għa n'eedi iteledōm obho. ¹⁵ Amen arōoy obho įmiin kua be małizos peedi iimōogh magey keđio ighiil igghi todi ibhelegghian odi. ¹⁶ Podi ałizos apuruan kua miteledōm obh'odi, "Enyina nekanan mekaraan?" ¹⁷ Poniin ooy ađua amute tob'ologh arōoy obho abhagharana kua, "Obo itughumiom, ami ubhin moņony ami aruom ana ebum obho okarabh emugh odi todi ađighi molo odi otue đio mołpete ar. ¹⁸ Kamen kamen olo odi okarabh emugh obho aru abhum odi, pokuugh odi ođurom tade bho, keđio oobha tetol emute tōnu obh'odi, odi atol akiir na ralaay odi, molo oomo alōor obh'odi tađbegheghe akparagh. Aami uru ana olo, keđio ami ukpete unogho miteledōm onuma mobhirighan okarabh emugh obho keđio eedi irue đio." ¹⁹ Pałizos akpete kua anogho eedi, "Bōbon ologhi omōruōm olo enyina arōoy bhibha iteeny olo nolo? Įni ađuma mobho ami taťolan enyina? Įni ađuma mobho ami tapin akparaghiom enyina? İpin moņony obho meruom ami." ²⁰ Peedi ibhin moņony obho iruom małizos. Okarabh emugh obho amiin kua be małizos, pabhum moņony obho azighe molo oony obho ameel tade bho naakila, nafugh na moobha tōnu obho. ²¹ Keđio ałizos apuruan kua mođe bho, "Kokōr amen mobho ake mođighi ekua zodi?" Podi abhagharana kua, "Kamen įbam odi. ²² Ologh amen mobho naava moghigh odi, akuugh odi alogh tanyan n'ozubh odi tamuum. Sųanaan ezōor għusan ađien małogh avo maņogho ezōor, eru kaar olo ana tatue ni." ²³ Pałizos abhagharana kua, "Eru kaar olo ana ku tatue ni. Bōbon ar olo tełparanaan mobo bho aťeeny mologhi omōruōm obho olo." ²⁴ Tonyiin odi amen obho pōde bho aleghe amutiom aghōł kua, "Aami aťeeny mologhi omōruōm keđio ogbeβhan io. Lođh avo maņogho ami ami uťeeny upuom suo." ²⁵ Ałizos amiin mezo ob'ologh arōoy obho neeđuraan netu mołpighiti odi obho, podi akpete kua anogho mołkarabh emugh obho, "Ana okpom-uka okarabh emugh obho, ami ukpete kua naņogho ana, mute talōor oony obhobho. Umina għa na mađigh talōor odi." ²⁶ Podi okarabh emugh obho amulughu, akuugh moņony obho ađurom, keđio amute talōor oony obho. Pōony obho arol kōoy olo naabho molo kōoy kōoy aghōł kua, "Odi naabho." ²⁷ Pałizos abham avo oony obho alogh avo anogho odi moβetunu, podi oony obho aru aβetunu. ²⁸ Ałizos ađigh totu piteledōm obh'odi iru ipuruan odi teβokia ighōł kua, "Eeghe ađighi kezōor urue đio mobhirighan odi okarabh emugh obho omutiom?" ²⁹ Odi abhagharana kua, "Iikpulughu be mobho tetue epirighan mođigh obhobho, oņon ar olo tatue olo."

Ajizos amina aḡba ilo igboloman n'obho bh'odi

³⁰ Eedi idua suo peedi ibol igi topaḡi aGalili. Ajizos ova dio molo n'ōoy n'ōoy kalōghōm mesi obho odi odi, ³¹ ebum obho odi natughumiom miteledōm odi nakōl kua, "Tokuugh ni mQony Oōy obho ologh taravo arōoy; eedi ekigh odi. Nooghigh odi iraar aḡuma eten podi oḡetunu toḡbo bho." ³² Eedi imoghonyan io me-mu itughumiom obhobho, keḡio eedi nekiil na ruugu mopuruan odi.

İkanan iteledōm obho mobo tapu moomo eedi

³³ Eedi iru isi taKapaniom, idigh totu, paizos apuruan kua miteledōm obh'odi. "Tebōom obho kenyina ideghe meeghe?" ³⁴ Eedi irue dio mōbhagharana odi ebum obho eedi irul ideghe ighanan tebōom obho mīlo igboloman n'obo tapu moomo eedi. ³⁵ Ajizos arol delede, podi abhelegi maḡiōbh n'izal iteledōm obho keḡio aḡpete kua aḡogho eedi, "Kōoy kōoy olo naḡa moten oḡel, odi taseeri ni lōor odi kobo bho odi tikunughi obho atu na meḡbana oom'enyina." ³⁶ Keḡio odi abhin mōony amarami taghisigh oom'eedi, aghuruom odi keḡio aḡpete kua aḡogho eedi, ³⁷ "Kōoy kōoy olo abhin taḡien aḡi abhin moḡigh oony olo odi kua aloghom, podi abhin aḡami aloghom, keḡio kōoy kōoy olo abhin aḡami aloghom obhin io zaḡi be aloghom, abhin na aloghom zodi obo bho arōm aḡami moru obho."

Kōoy kōoy olo oḡbaghan io ezira paḡigh n'ezira

³⁸ Paḡon aḡpete kua aḡogho odi, "Ode otu, ūmiin monyiin ooy olo abhin taḡien onuma napirighanogh mīkarabh aruumugh, keḡio ezōor ūpuenaan odi ebum obho odi olo aḡi teḡu ezōor obho." ³⁹ Paizos aḡpete kua aḡogho eedi, "İpuenaan ḡa zodi, ebum obho bōbon ooy olo taḡighi moḡpo ib'aruugu mi taḡien aḡi, olo tonyiin odi amen obho aḡpete aḡami mīkarabh olo. ⁴⁰ Kōoy kōoy olo oḡbaghan io ezira aḡigh n'ezira. ⁴¹ İlōghōm mobho kōoy kōoy olo aḡogho enyina mūm oḡhoghōl mebum obho enyina iru mil'aḡi obho, odi tapin ni luunwo odi."

Odegh oonon olo taḡlogh mōoy tesi iḡkarabh

⁴² "Oōy olo taḡighi monyiin ibam aḡwuny bhibha, obo bho imōruōm aḡami obho, moḡighi iḡkarabh, iḡpe moḡeghe ob'ōbharakpar oḡpuom teḡogh odi ooy opopo korōbh otuḡeen odi tob'ōbhiiny. ⁴³ Eru kaḡar olo aḡo onuma naḡighi molo aḡa kaḡighi mīkarabh, pusōbh arōbh. Aḡa moḡighom eekpōogh aḡo taghuḡum ineghe aḡi ni kua epu, kpelen n'olo aḡa kaḡighom izal aravo mi toonu aḡyan obho idim ḡaḡa dio kamen obho. ⁴⁴ [Toonu opopo, ikpukuma ibho ḡaḡa dio, aḡyan obho idim ḡaḡa dio kamen kamen.] ⁴⁵ Keru na kaḡar olo aleḡe onuma naḡighi molo aḡa kaḡighi mīkarabh, pusōbh arōbh. Aḡa moḡighom eekpōogh aleḡe mi taghuḡum ineghe aḡi ni kua epu, kpelen n'olo aḡa kaḡighom izal asike onuma mi toonu obho

ikunughi olo obho. ⁴⁶ [Toonu opopo, ikpukuma ibho ḡaḡa dio, aḡyan obho ekona idim ḡaḡa dio kamen kamen.] ⁴⁷ Keru na kaḡar olo ekpaḡien onuma naḡighi molo aḡa kaḡighi mīkarabh, puḡoghorona marōbh. Aḡa moḡighom onyiin ekpaḡien mi tAde-Qolema teḡnaan ineghe aḡi ni kua epu, kpelen n'olo aḡa kaḡighom mīzal ikpo aridien mi toonu obho ikunughi olo bho. ⁴⁸ Toonu opopo, 'ikpukuma ibho ḡaḡa dio, aḡyan obho ekona idim ḡaḡa dio kamen kamen.'

⁴⁹ "Kōoy kōoy toḡa ni oonon taḡyan obho. ⁵⁰ Abōbh eneghe, keḡio eru kaḡar olo abōbh obho ikidimu mu, aḡa taḡighi eko kabōbh obho emina ekidimu? İteeny bōbh talōor enyina, meḡrologhuan tekima."

İtughumiom taizos ilo igboloman n'ogbo aḡam

10 İpa iru iten, paizos aḡua tesi opopo aḡi tebhugh obh'ajudia, aḡi teḡeenyom oḡbhiiny obh'ajodan. Tesuo na pob'oglogh arōoy iru imina iikōbhōghian ininighian odi, keḡio odi aru arol aḡtughumiom eedi kezo bho odi naḡighi ḡaḡa bho.

² Peḡe arōoy aFarisi obho iru todi neḡa meḡōom odeghe odi, peedi ipuruan kua zodi, "ḡba maḡogho ezōor, araalōgh obho enogho mīnyaam mōoy mogbo aḡi odi maḡam omutiom ḡa?" ³ Paizos abhin mōnon iipuruan mōbhagharana keḡio odi apuruan kua zeedi, "AMozis kaḡogh eko molōgh obho, aḡogho enyina?" ⁴ Peedi ibhagharana kua, "AMozis aḡogho mīkpo mōoy moḡe oḡhereer aḡam onogho aḡi obho obhirighan odi." ⁵ Paizos aḡpete kua aḡogho eedi, "AMozis alogh molōgh obhobho aḡogho enyina ebum obho iḡpar lepuuny zenyina mōmoghonyan obho. ⁶ Koḡel egbiom obho, tamen obho nolem bo meḡmararōoy obho, uḡba kua, 'Enaan alem eedi moza n'olobhir. ⁷ Tebum iibha beḡeni kōoy taḡele moḡe n'oniin odi aḡi aḡigh n'aḡi odi, ⁸ keḡio izal eedi tetu monyiin.' Tiibha bho eedi ilo mu mīzal arōoy, eedi neeru monyiin be. ⁹ Tebum ipa beḡeni, ibha Enaan naaḡighi iru monyiin obho, ooy oḡbarion io."

¹⁰ Amen eedi imula igi isi totu, piteledōm obho ipuruan maizos mīlo igboloman n'ibha odi aḡdeghe bho. ¹¹ Podi aḡpete kua aḡogho eedi, "Oōy olo agbo maḡi odi amutiom kaḡi abhin mōnon aḡi, odi nale meḡa n'odi aḡi opopo; ¹² keru kaḡar olo odi aḡi obho agbo maḡam aḡua taḡo olom odi, kaḡi aḡal mōnon ooy, odi ekona nale na meḡa."

Ajizos aḡebh mībam aḡwuny

¹³ Eḡede arōoy ibhin nwuny eedi eruum maizos molo odi kakulaan eedi, pobo bho neḡuonom odi obho irul isi rōoy obho. ¹⁴ Amen odi aizos aḡi mibha eedi neḡighi obho piikaany odi keḡio odi aḡpete kua aḡogho mobo bho neḡuonom odi obho. "İḡbele aḡwuny obho eru taḡi, ipuenaan ḡa zeedi, ebum obho Ade-Qolema bho teḡnaan aru mil'arōoy ilo idi keedi obho. ¹⁵ İlōghōm kua: ooy olo opin io mAde-Qolema bho teḡnaan koḡbumoony orue dio aḡigh aḡi." ¹⁶ Keḡio odi aru

abhin nwuny obho men onyiin onyiin amegheri tarug-bo odi, ahamaghi ravo odi mi taruumu eedi lisebh.

Aradeghe tajizos n'ob'ola bho

17 Ezo bho ajizos amina ake merele odi obho, ponyi-in ooy aghiil aru agbuluman taghisigh odi, kechio apu-ruan kua zodi, "Ob'ooḅi ooy itughumiom, aami taḅighi meeghe kaami aḅeeny ani maghuḅum olo ikunughi olo?" 18 Paḅizos apuruan kua zodi, "Ebum eeghe kana abheleghi aami moḅi ooy? Tughuneen mEḅnaan io onon ooḅi ooy olo. 19 Sana naalōghōm raalōgh obho: 'Ughigh gha mōoy, ule gha mēma, umiigh gha viigh, uḅba gha miben, uniom gha miiniom, kiilaan ode n'oniin onuma.'" 20 Podi ooy obho abhagharana kua, "Aami naakō raalōgh bhībha kamen ibam ami." 21 Paḅizos abhin tetulan kechio aanon taghisigh odi akpete kua, "Kir aar olo asughō molo ana kaḅighi, kja maḅool kaar kaar olo ana uḅeeny, maḅeghe mikpoki obho maḅogho maruvekulom obho, paḅa ogbo eela tEḅnaan, maru maḅuonom aami." 22 Amen ooy obho amoghon miibha bho palōor odi akpoghogho, odi aten aḅua n'iti-tu, ebum obho odi aru mob'ola bho.

23 Paḅizos aghiraan aanon miteledōm obh'odi kechio akpete kua anogho eedi, "Teḅkar ni ekpar magey molo aaruula keḅigh tAde-Qolema bho tEḅnaan." 24 Iteledōm obho ekperenom mōmoghon onuekpete bhobho, kechio odi ajizos amina akpete kua, "Anwuny ami, pezo ikpar moḅol oḅigh tAde-Qolema bho tEḅnaan! 25 Uuva moḅol oten taḅien anuga idugh epu molo ola kaḅigh tAde-Qolema bho tEḅnaan." 26 Tiibha bho piteledōm obho irol iimōogh, kechio onyiin arol apuruan kua monyiin, "Eru kua, okōr ooy mobo totue ni oḅel?" 27 Paḅizos aanon tasumusigh eedi kechio abhagharana kua, "Tarōoy ipa bho ekpar magey, kechio tEḅnaan io; boḅon aar olo akpar apu molo Eḅnaan kaḅighi olo."

28 PaPita akōbh monu odi akpete kua, "Nonon ni, ezōor noḅele kaar kaar otu noḅuonom ana." 29 Paḅizos akpete kua anogho eedi, "Ezo bho, kechio aami naḅba kua anogho enyina, kōoy kōoy olo aḅele meghun otu n'aburumōr n'aburumarani, n'ode n'oni-in, n'anwuny n'oḅighi odi mebum ami n'ooḅi adōm obho, 30 tapin ni milo ipuom suo mi taghuḅum obhobho. Odi tapin ni apuoghom maḅumuunir arughun otu, n'aburumōr n'aburumarani, n'aburuniin n'anwuny, n'arade oḅighi, n'omiinom taravo inon na; kechio taghuḅum obho natu obho odi taḅeeny aghuḅum olo ikunughi olo. 31 Kechio ologh obo bho idi taghisigh siibha bho tetol taḅan, ologh obo bho idi taḅan siibha bho tetol taghisigh."

Ogḅebhiōm iraar amen obho ajizos aḅba milo igboloman n'obho odi

32 Eedi idigh tebōom neki taJerusalem, paḅizos atenōm miteledōm obho taghisigh molo eedi neemōogh, arōoy obho neḅuonom odi taḅan obho ekona aruugu nesibh. Podi ajizos amina abhin maḅiōbh n'izal iteledōm obho be ateneḅ totu aḅba

mokpo ilo temutenaan odi anogho eedi. 33 Odi akpete kua anogho eedi, "Imoghon, ezira neki taJerusalem. Tapa pokuugh Oony Oōy ologh taravo aruḅemu arōoy iḅo miibua bho n'obo itughumiom araalōgh obho. Eedi teḅba epumeni odi moghigh odi, ekuugh odi eḅogh taravo arōoy inon aruubhugh obho. 34 Eedi teḅbaghami ni odi, eḅiroghom odi miḅhor, eḅurogh odi, ekigh odi, kechio iraar aḅuma neeten podi oḅetunu toḅho bho."

Aar olo ajems n'ajon igḅeel majizos

35 Ipa iru iten, pajems n'ajon anwuny taZebidi iru tajizos ikpete kua, "Obo itughumiom, kir aar olo ezōor noḅa molo ana kaḅighi kanogho ezōor." 36 Paḅizos apu-ruan kua zeedi, "Enyina neḅa molo aami kaḅighi meeghe kanogho enyina?" 37 Peedi ibhagharana kua, "Amen ana taḅol delede mi tetolom eghuan obh'onuma, ḅighi ezōor orol ani onyiin toḅiom onuma opedi obho teḅeeny onuma." 38 Paḅizos akpete kua anogho eedi, "Aar olo enyina negḅeel enyina ilōghōm io. Enyina tetue ni epogholom mōbhogholom amuum obho aami taḅogholom obho, ezua moḅigh ozua amuum obho aami tazua bho?" 39 Peedi ibhagharana kua, "Ezōor totue ni." Paḅizos akpete kua anogho eedi, "Tagey obho, enyina tetue ni epogholom mōbhogholom amuum obho aami taḅogholom obho, ezua moḅigh ozua amuum obho aami tazua bho, 40 kechio ilo tinyaam ami moḅto obo taḅol toḅiom n'ekēeny aḅo ami. Eḅnaan pobo taḅo, anogho mobo bho odi naakōbhōghi aseerian obho."

41 Amen aḅiōbh iteledōm ipedi obho imoghon mipa bho peedi irol iḅebheni miloghi inogho majems n'ajon. 42 Paḅizos abheleghi moom'eedi aakōbhōghi monyiin esi akpete kua anogho eedi, "Enyina neelōghōm mobho obo bho iru ruḅula bho ibhin inyaam neḅaam rōoy obho, n'obho aruḅemu eedi neḅto miḅto enogho eedi. 43 Ezo bho ḅio mobho tetol togbo enyina. Onyiin enyina olo nagḅeel moru ogbōgh mi tenyina, odi tatu meḅana ipedi obho. 44 Obo bho naḅa moru oḅel tenyina bho, odi takumuan moom'enyina. 45 Ezo bho na pezo Oony Oōy obho atuan aru, odi oru ḅio molo inon kekumuan odi, odi aru mokumuan n'onogho aghuḅum odi oḅaam ologh arōoy."

46 Eedi iru isi taJeriko, odi n'iteledōm odi n'ob'ologh arōoy iḅetunu neḅua, pōoy ikpom aridien olo ughōl Baḅimios, oony taTimios, olo odi gha tebōom obho nagḅeel gha miigḅeel, 47 amoghon majizos obh'a-Nazaret naten, podi ake momulughu oghōl ekua, "Aji-zos, oony taDevid, sḅanaan aami ghḅusan aḅien!" 48 Pologh arōoy irol isi odi ikpete inogho odi mokpereghi onu odi, kechio odi alegheri amulughu apu miḅel obho aghōl kua, "Oony taDevid, sḅanaan aami ghḅusan!" 49 Paḅizos amara akpete kua, "Ipeleghi odi aru." Peedi ibheleghi mōoy ikpom aridien ikpete kua inogho odi, "Baal ologhi, ḅetunu, odi napeleghi ana." 50 Podi arōbh maḅuoma obh'odi, aḅetunu, apel aghiil aghi tajizos. 51 Paḅizos apuruan kua zodi, "Ana naḅa molo aami kaḅighi meeghe kanogho ana?" Odi ooy

ikpom aridien obho abhagharana kua, "Obo itughumiom, aami nagbeel, molo aami amiin ani maar." 52 Pajizos akpete kua anogho zodi, "Kia, ologhi omoruom onuma naako ana." Tonyiin odi amen obho podi ake momiin ar, kechio arol atuonuman odi ajizos tebom obho.

Ajizos adigh tajerusalem kwolema

11 Ezo bho eedi netuan tajerusalem obho mi tema olo ughol Betfagi n'abotani, peedi ighi isi tob'eegum obh'Olivs. Pajizos arom izal iteledom odi moghi taghisigh, 2 kechio akpete kua anogho eedi, "Iki tobam ema bho odi taghisigh enyina bho, enyina nedigh kua be penyina omiin ony anam olo onon ooy dodigh gha dio. Ikoton meruom aami. 3 Eru kar olo onyiin ooy apuruan enyina aghol kua, 'Ebum eeghe kenyina nekoton?' ikpete kua menogho odi, 'Uvotu obho nagbeel, odi tamulumi ni siibha siibha.'" 4 Peedi iten ighi imiin na mony anam mi tebom obho nokpo tape onyiin otu. Ezo bho eedi nekoton obho be 5 pede aroo obo bho imara tebom obho ipuruan kua zeedi, "Enyina nedighi meeghe, enyina nekoton mony anam obho?" 6 Peedi ikpete mezo bho ajizos akpete anogho eedi obho, paroo obho ibelemaan eedi, eedi ibhin iduonom. 7 Eedi ibhin ony anam obho iruom majizos peedi ikporona marusuoma eedi ide tanyu enam obho kechio odi ajizos aru adigh. 8 Ologh aroo edeey na rukpe eedi mi tebom obho, kechio etede igbooy masigo iireeny iru ide tebom obho. 9 Kechio aroo obo bho idi taghisigh obho n'obo bho netuonom taman obho irol nemoor emulughu ekol kua, "Ibuom menaan. Enaan asebh zodi obo bho abhin tadien tobamogh obho natu obho. 10 Enaan anogho lisebh modaam ema bho taDevid ode ezira obho natu obho. Iibhughumi erol enogho menaan!"

11 Odi ajizos adigh tajerusalem, podi aghi adigh tob'otu iikpulughu obho, arele amaar aanon kar kar. Tebum ezo bho adio bho nakpereghi obho podi adua aghi tabetani, odi n'adiobh n'izal iteledom obho.

Itonyogh oorony obho ughol bo afig obho

12 Abaal, eedi idua tabetani nemula, pokoonny nasibh majizos. 13 Tegbeen, podi amiin mooreeny obho ughol bo afig obho. Oomo odi asigo asigo. Podi aghi moonon eru kar olo odi tamiin ni mitu oku ole. Amen odi aghi asi bobon otu olo odi amiin olo, asigo asigo be, ebum obho doteny io men eedi neloki gha bho. 14 Pajizos akpete kua anogho mooreeny obho, "Ooy oku mu mikpo onuma amina ale!" Iteledom obh'odi nemoghon mipa bho.

Ajizos aghi adigh tob'otu iikpulughu obho

15 Amen eedi isi tajerusalem, pajizos aghi adigh tob'otu iikpulughu obho, ake mobhirighanogh aroo obo bho nebo raabo mi totu iikpulughu obho akpuleniiy razebele obo bho nenweeghi mikpoki obho, arobodi maritolom obo bho nebo di minun abadi ob-

ho. 16 Odi ova dio nova molo onyiin ooy kabo mabo mi totu iikpulughu obho. 17 Kechio odi atughumiom rooy obho aghol kua, "Nogge teggia bho okol kua, menaan akpete kua, 'Otu ami tatu motu iikpulughu anogho moomo aroo aruubhugh obho,' kechio enyina neeghireni eten motu aruba."

18 Arukenya ibo miihua bho n'obo itughumiom araalogh obho nemoghon, peedi irol iya mebom olo oghigh odi ajizos, kechio aruugu odi nesibh eedi ebum obho oomo ob'ologh aroo obho neemogh magey mi itughumiom obh'odi.

19 Ateeny mudule, podi ajizos n'iteledom obh'odi idua tema bho.

Itughumiom ilo igboloman n'oorony obho ughol bo afig obho

20 Ezo bho eedi netele tebom obho mobun udirogh obho peedi imiin mobho afig obho nabho, asege tigha bho ninii asi tjika bho. 21 PaPita atua mezo bho imute, kechio odi akpete kua anogho majizos, "Obo itughumiom, nonon, afig obho ana ughor obho nabho." 22 Pajizos abhagharana kua, "Iteeny ologhi omoruom mi tenaan. 23 Aami nagba magey anogho enyina, enyina tetue ni ekpete kua enogho meegum obhobho, 'Diirunu suo maghi mameel tob'obhiiny.' Eru kar olo enyina iteeny io mizal ologhi, kenyina ekar emoruom mobho ibha enyina ikpete bho tetuugh ni emute mezo bho enyina ikpete bho, pomute na onogho enyina. 24 Tebum iibha bho kaami nagba kua anogho enyina, kamen kamen olo enyina iikpulughu igbeel maar, imoruom mobho enyina neebhin zodi ar obho, onogho na enyina kar kar olo enyina igbeel. 25 Kechio kamen kamen olo enyina imara neekpulughu, ibelemaan kkarabh kkarabh ilo ooy adighi enyina, molo Ode enyina obho odi tanyu obho abelemaan ani enyina mikarabh enyina. 26 [Eru kar olo enyina ibelemaan io minon, Ode enyina obho odi tanyu obho ekona obelemaan na dio zenyina mikarabh enyina.]"

Iipuruan ilo igboloman n'ikpo tajizos

27 Eedi imula iru isi tajerusalem, odi ajizos aghi adigh tob'otu iikpulughu obho natele parukenya ibo miihua bho n'obo itughumiom araalogh n'arukenya otu iikpulughu obho iru todi 28 ipuruan kua zodi, "Okor odigh inyaam mobho ana uteeny modighi iibha bho? Okor ooy anogho ana mikpo odighiiy ipa bho?" 29 Pajizos abhagharana kua zeedi, "Aami tapuruan enyina monyiin iipuruan be, eru kar olo enyina ibhagharana zami pami ogba onogho enyina mikpo bho aami uteeny modighiiy iibha bho. 30 Igba menogho aami, inyaam ozu amuum tajon kidua tedighen keru, tenaan bele ku taroo?" 31 Peedi ike moghanan n'aloor eedi oghol ekua, "Ezira topagharana oko? Eru kar olo ezira ughol, 'Tenaan,' podi oghol ekua, 'Keeghe kenyina imoruom io zodi ajon?' 32 Kibha ezira ughol, 'ArOOO...'" (Aruugu aroo obho nesibh eedi, ebum obho koo koo naakar amoruom

mobho aĵon aru mozil tĒnaan.)³³ Peedi ĵbhagharana kua maĵizos, "Ezōor ulōghōm io." Paĵizos aĵbhagharana na kua zeedi, "Aami ēkona uġba dĳo aĵnogho enyina miĵkpo bho aami ūteeny moĳighiĳy oĳkpo bhĳbha bho."

Asidōgh ookua iirēny amiim obho

12 Keĳio aĵizos adōgh sidōgh aĵnogho eedi aghōl kua, "Onyiin amen keĳio onyiin dōy aĵēbh mookua iirēny amiim, akō mikō akĳtonom, aĳighi mesi omiĳbh gĳa amiim obho oseeri, aĳōgh motu ĳbōrō aseeri, aĳeghe aĵnogho miĳnon arōoy mogu gĳa eedi keĳian, keĳio odi atēn aĳghi merele.² Amen iirēny obho iru ĳneghe mogu ookōbhōghi podi arōm mēbana odi moĳghi obhin abin odi mi tarōoy obho.³ Parōoy obho ikuugh mēbana bho ĳdul ĳbhirighan odi imulumi moobho aĳvo.⁴ Keĳio odi dōy obho amina arōm moĳnon ēbana aĳghi, peedi imina ĳdul odi ĳgurogh tēmu obho ĳloki zodi mĳb'aregheer.⁵ Odi dōy obho amina na arōm moĳnon ēbana, opo bho eedi ĳghigh ni. Ologh ĳnon ilo odi arōm abhin aĳghi, eedi ĳdighi na monyiin ēzo bho, ēdul mēde, ēze mēde.⁶ Obho asughōnōm morōm pogini oony oĳdigh ologhi odi dōy obho. Ikunughi obho podi arōm moĳony obh'odi aĳghiom rōoy obho, aĳtua kua tologhi odi, 'Aami naalōghōm eedi tekiilaan ni moĳony obh'ami.'⁷ Amen arōoy obho ĳmiin moĳony obho ponyiin aĳpete kua aĵnogho monyiin, 'Obho oony obh'odi obo bho ookua bho, itu oghigh odi, poomo kĳar kĳar odi oru il'ezira.'⁸ Peedi ikuugh moĳony obho ĳghigh, irōbh odi imutiom tookua bho."

⁹ Odi adōgh aĳbele, podi apuruan kua, "Enyina neĳtua, ēkaraan amina asughō molo odi obo bho aĳteeny mookua bho kaĳighi. Odi niĳvo niĳvo tatu ni aze rōoy bhĳbha aĳeghe mookua bho alogh taravo ĳnon arōoy.¹⁰ Aami nakōl enyina neeghōl gĳa miĳbha bho uĳe bō tēgĳa bho? Uĳe kua,

'Akar odi oĳharakpar obho ĳbōghi rutu obho ĳgin obho naakĳton atu mobho aĳa bō maĳar apu obho.

¹¹ Obamōogh obho aĳighi miĳbha bho.

Ēzo ĳmaar ĳneghe.'"

¹² Parukenya aĳu obho ĳrol ĳva meĳōom oĳol odi aĳizos, ebum obho eedi neelōghōma mobho aĳizos adōghōm zeedi sidōgh obhobho, keĳio eedi ine dĳo mebum aruugu ob'ologh arōoy obho, peedi ĳbelemaan odi ĳdua.

Iipuruan ilo igboloman n'osōgh osōgh

¹³ Ēde arōoy aFarisi obho n'ēde arōoy ēku taĳHerod ilo urōm mobhin iipuruan oru oĳdeghom aĳizos¹⁴ iru ipuruan kua zodi, "Obo ĳtughumiom, ezōor noolōghōm mobho aĳa oĳba gĳa dĳo mĳben, oĳnagha gĳa na dĳo milo arōoy neĳpete, aĳa oĳtuom gĳa dĳo maĳar mōoy, keĳio aĳa naĳtughumiom rōoy magey obho milo igboloman n'Ēnaan. Gĳa maĳnogho ezōor, kir olōgh gĳa mi taraalōgh obh'ezira mogun osōgh oĳnogho oĳolema bh'aRom belee kolōgh olo? Ezōor osōgh oĳnogho belee kezōor usōgh io?"¹⁵ Tipa bho aĳizos

naalōghōm miĳtua bh'eedi keĳio odi aĳbhagharana kua, "Ebum eeghe kenyina eru moĳdegh aĳmi? ĳpin mokpoki meruom aĳami aĳami uunon."¹⁶ Eedi ĳbhin iru podi apuruan kua zeedi, "Amusigh n'aĳdien okōr dōy mobho idi bō suo bho?" Peedi ĳbhagharana ĳghōl kua, "Oolema bh'aRom."¹⁷ Paĵizos aĳpete kua, "ĳnogho moĳolema bho mĳbha iru bō mil'odi obho, mēnogho mĒnaan mĳbha tĒnaan." Peedi ĳghiilaan odi.

Iipuruan ilo igboloman n'oĳetunu tōbho bho

¹⁸ Ēde arōoy ogbo arōoy aSadusi obho iru taĳizos. (Eedi obo bho imōruōm io mobho oĳetunu tōbho bho odi obho.)¹⁹ Eedi ĳkpete kua oĳnogho zodi, "Obo ĳtughumiom, aMozis aĳe kua taraalōgh obho aseerian ezira,

'Oōy kabhin maĳni kaĳbho, eru kĳar olo odi aĳwuny ilo, pumōr odi abhin maĳni obho molo odi aĳmaraghi runwuny aĳnogho zodi obo bho naĳabho bho!"

²⁰ "Onyiin amen keĳio oĳual aburumōr iru imute.

Okenya bho aru abhin maĳni, oĳmar io moĳony aĳbho.

²¹ Keĳio ogbēbhiōm ĳzal obho aru abhin maĳni obho, oĳmar na dĳo moĳony aru aĳbho. Onyiin ēzo bho na mobho imutenaan mogbēbhiōm ĳraar umōr obho,

²² n'oomo aburumōr ĳpedi obho. Oomo eedi oĳual

aburumōr obho ĳbhin ni zodi aĳni obho eĳman keĳio bōbon olo aĳmar moĳony olo. Ikunughi obho, podi aĳni obho aru aĳbho.²³ Esiĳbha, taĳuma oĳetunu tōbho bho, oĳteeny omoom aghuĳum obho, kodi aĳni obho tatu maĳni okōr dōy, ēzo bho oomo oĳual eedi neebhin maĳni obho?"

²⁴ Aĳizos aĳbhagharana kua zeedi, "Enyina neĳpionuman magey. Enyina elōghōm maĳar obho? Bōbon aĳar olo enyina ilōghōm milo igboloman n'araalōgh obho bolobolo ĳnyaam obho tĒnaan olo nolo.²⁵ Amen olo obo bho neebho teĳerenu tōbho bho, aĳraani n'ilobhir ĳĳalan mu milom. Eedi teĳtol kitelema bho tĒnaan ĳbha idi tanyu obho.²⁶ Tilo igboloman n'oĳeriōn obo bho neebho mi tōbho bho, enyina deghōl gĳa dĳo tōbhereer obho taMozis tibha odi aĳba milo igboloman n'eekpu eĳum obho aĳrol ale nyān obho? Todi esi obho uĳe ughōl mĒnaan aĳpete kua aĳnogho maMozis, 'Aami Ēnaan tĒbraĳam n'Ēnaan taĳizik n'Ēnaan taĳ Jakob.'

²⁷ ĳbha bho nemōrō mobho odi aru mĒnaan obo bho idi n'aghuĳum obho, Ēnaan obo bho neebho bho dĳo. Enyina neekar kua ekōrōnuan."

Olōgh obho aĳbugh bō apu obho

²⁸ Kir onyiin dōy obo ĳtughumiom araalōgh obho olo aĳrol suo aĳmoghon mĳbha aĳizos aĳdeghe bho. Odi naĳmoghon mobho aĳizos amaar aĳbhagharana aĳeghe aĳnogho marōoy aSadusi obho, podi aru taĳizos n'iipuruan apuruan kua zodi, "Oomo araalōgh obho, oĳdighen aĳa maĳar apu?"²⁹ Paĵizos aĳbhagharana kua, "Obho pobho aĳa bō maĳar apu obho, 'Arōoy ĳzireĳ, ĳmoghon, Ēnaan Obamōogh obho odi be mObamōogh.³⁰ Itulan Ēnaan Obamōogh enyina bho n'oomo ologhi enyina n'oomo aghuĳum enyina

n'oomo iitua enyina n'oomo inyaam enyina.' ³¹ Og-
bebbhiom izal obho ala maar obho, poobho bho, 'Tulan
obo bho atuan ana bho kezo bho ana utulan loor onu-
ma bho.' Onon ologh olo ala maar apu mizal bhibha
olo." ³² Podi ooy obo itughumiom araalogh obho
akpete kua anogho majizos, "Alua, obo itughumiom.
Agey mezo bho ana udeghe bho, mobho Obamogh
obho be aru mEnaan, n'obho tughuneen zodi be dio
onon Enaan olo, ³³ n'obho ooy tatulan mEnaan
n'oomo ologhi odi n'oomo iitua odi n'oomo inyaam
odi, n'otulan obo bho atuan odi obho kezo bho odi at-
ulan loor odi obho. Ooko izal araalogh bhibha ila maar
epu moze inam n'ilel otunom ar onogho Enaan mi
teede iigbia bho." ³⁴ Ajizos amaar anagha mezo bho
odi napagharana bho pakpete kua anogho zodi, "Ana
dogbeenyan io mi tAde-Olema bho tEnaan." Iibha
bho iten, onon ooy omina dio ane mopuruan odi mi-
ipuruan.

Iipuruan ilo igboloman n'aKraist obho

³⁵ Ezo bho odi ajizos natughumiom totu iikpulughu
obho podi apuruan kua rooy obho, "Ikar imute eko
kobo itughumiom araalogh obho nekol maMesaya ob-
ho tatu mony oobhe taDevid?" ³⁶ Emugh Iigbia bho
anogho minyaam maDevid molo odi akpete kua,
'Obamogh obho akpete kua anogho mObamogh
ami obho:

tol deledede suo todiom avo ami ninii ami udighi ana
mabeleriom sike mobo ologh adien onuma.'

³⁷ "Akar odi aDevid nivo nivo abheleghi aghol
'Obamogh,' imute eko kodi aKraist obho amina atu
mony oobhe todi aDevid?"

Iikiom ilo igboloman n'obo itughumiom araalogh ob- ho

Ob'ologh arōoy obho ibhin n'obaal ologhi emoghon
mitughumiom obho tajizos. ³⁸ Ezo bho odi natughu-
miom eedi obho podi akpete kua anogho eedi, "Igonā
loor enyina mi tarōoy obo bho netughumiom raalōgh
obho, obho negbeel gha molokia ib'aradoni orol orele
golom golom kesi kesi obho, n'olo kobheleghian eedi
mipeleghi eghuan mi taridighi obho, ³⁹ obo bho neg-
beel gha molo kosereghian eedi maretolom mi tarutu
iikpulughu obho, n'orologhom aretolom ilo ila maar
mi tariisi ilo nole mezaal obho. ⁴⁰ Eedi neenioghom
gha na rukpukele araani mi tarutu eedi, kechio tezo olo
oobioghom arōoy neki gha eekpulughu midoony
iikpulughu. Aliliom ibh'eedi tepu mibh'inon."

Eloghom ikpoki ekpukele ani teba ob'otu iikpulughu obho

⁴¹ Ezo bho ajizos arōol deledede atuan teba ikpoki otu
iikpulughu obho, podi amaar naanon mezo arōoy
nelokiiy mikpoki eedi. Ologh aruula iru iloki mikanya
ikpoki idua, ⁴² kechio uvekulom ekpukele ani aru alogh
mizal ibam ikpoki ilo tegbebh ni makobo. ⁴³ Pajizos
abheleghi mobo bho netuonuman odi obho akpete

kua anogho eedi, "Aami nagba anogho enyina, uveku-
lom ekpukele ani obhobho alogh mi teba otu iikpu-
lughu obho apu moomo arōoy ipedi obho. ⁴⁴ Ebum
obho ipedi obho iseghe mijam tob'ologh ikpoki obho
eedi iteeny obho eru elogh, kechio odi ani obho, toomo
ekulom obh'odi, odi aru alogh moomo ibha odi ateeny
obho, ipa bho na ni be poomo aghudum odi."

Ajizos agba mobho tookpu mob'otu iikpulughu obho

13 Ezo bho ajizos namute totu iikpulughu obho
ponyiin oteledom obh'odi akpete kua, "Obo
itughumiom, mjin ezo arubharakpar otu obho n'odi
otu obho ineghe." ² Pajizos abhagharana kua, "Ana
namiin zodi ob'otu obhobho? Bōbon opaḍi obhara-
par ibha idi obho olo tobelemaan atol ezo obho odi
odi obho olo, oomo eedi tonyuughi ni otōbōḍi ar esi
esi."

Aliiki omiinom n'ibaghami

³ Ezo bho ajizos arōol deledede mi tanyu ob'eegum ob-
h'Olivs asōmōghan mob'otu iikpulughu obho, paPita
n'ajems n'ajon n'Andru iru todi mi tebokia, ⁴ kechio
ikpete kua inogho zodi, "Gbā manogho ezōor mamen
iibha bho temute, n'araalegh ilo temute moḍeeriom
obho naatuan men okpo bhibha temute." ⁵ Pajizos
akpete kua anogho zeedi, "Igonā loor enyina. Imōrō
gha onyiin ooy aabiōghōm enyina. ⁶ Ologh arōoy tetu
ni tadien ami ekol kua, 'Aami podi,' moobiōghōm
ologh arōoy. ⁷ Iibaghāmi gha na loor enyina kamen
kamen olo enyina nemoghon moghur araagham tetu-
an, n'odu araagham tegbeeney. Okpo ilo idi kua
temuteghu ni kechio iibha bho igba dio mobho nateen-
ny mikunughi aghudum obho. ⁸ Aruubhugh obho,
onyiin tabetunu ni aḗe monyiin, aruula araama bho
onyiin tabetunu ni amaranuan monyiin. Ade bho tabo-
mian ni kesi kesi. Oḗer ekona tasōor na ni. Okpo
bhibha tetol kibēl eegama igun eghun ani-ebhōbh.

⁹ "Enyina ekona igona na loor enyina. Tobologh ni
enyina opin oki totu araakpe. Todulogh ni enyina na
mi tarutu iikpulughu obho. Tomarami ni zenyina
tasumusigh arukenya n'aruula ema mebum adien
ami, molo enyina eḗba enogho zeedi moḗbi adōm ob-
ho. ¹⁰ Togba ni moḗbi adōm obho onogho rōoy oomo
aruubhugh obho. ¹¹ Kechio, tamen olo eedi iḗol enyina
ibhin ighi tarutu araakpe bho, iitua gha mepughuḍi te-
mu enyina milo enyina tekol eḗba. Tamen opopo,
ikpete kilo unogho enyina mokpete. Ibha enyina
teḗpete tamen opopo bho, onuekpete enyina dio,
Emugh Iigbia bho tatōmōghiom enyina. ¹² Arōoy tekar
ekuugh kua burumōr eedi enogho molo kōze, aḗu-
rude eḍighi na monyiin ezo bho nwuny eedi. Anwuny
tekiraan ni emaranuan burude n'aburuniin eedi molo
kōze zeedi. ¹³ Kōoy kōoy talogh ni enyina dien mebum
ami, kechio kōoy kōoy olo akparam asi tikunughi obho
topel ni."

Amagh okpo

14 "Amen olo enyina imiin mib'amagh obho neemute tesi olo igbaan io momute, pobo bho idi tajudia bho eghilighu eghi taruugum obho! 15 Obo bho odi tanyu otu obho, oboaghama dio lōor odi mosōor oghi ođigh totu oseghe okpo ilo odi kabhamam kaghi taruugum obho. 16 Obo bho odi teđum ođighi obho omula mu aghi totu moseghe ukpe odi. 17 Opo pomiiinom ilo tetol enogho rāani ilo idi n'arubaraka n'ilo nekpōghi ni runwuny mi taruduma pipa. 18 Iikpulughu menogho mEnaan molo okpo bhibha imute dio tamen uuta. 19 Ebum obho omiiinom obho odi taruduma pipa tebeebh ni epu milo neemute gha ilo emar arōoy obho neelōghōm, aseghe tamen obho Enaan alem emar arōoy obho ninii ateeny siibha. Onon olo tamina aaleeny na mipa bho olo. 20 Aar obho aneghe bho, Obamogh obho naakiemi ruđuma bho. Ipa ilo bo, bobon ooy kumuzaan olo. Tebum obo bho odi naabheleghe aason aseghe bho kidighi kodi akiemi ruđuma bho.

21 "Tamen opopo, ooy aru na ni akpete kua anogho enyina, 'Mjin, akraist obho odi eebha,' bolobolo, 'Mjin, odi odi epa,' imōruōm gha zodi. 22 Iben araKraist n'iben arizil temuteghu ni. Eedi teđighiiy ni mokpo ib'aruugu n'okpo iđaany moobiōghōm obo bho Enaan naabheleghe aason aseghe bho, eru kaar olo eedi tetue ni. 23 Igona lōor enyina. Aami naagba kaar kaar anogho enyina tamen olo okpo bho demuteghu dio."

Eruom tQony Oōy obho

24 "Taruduma ilo aruduma omiiinom obho neeten paghōzōgh obho oḅil, uvanyu obho omu mu, 25 jinany obho ogharaghu tade bho, inyaam okpo bho idi tebhōghōghaan obho oduaghu tariisi obho eedi idiighu obho. 26 Pōony Oōy obho odeeriom alōor odi, odua tanyu obho osōor oru n'igbōgh inyaam n'eghuan. 27 Odi tatōm ni mitelema tEnaan ibha idi tanyu obho eki tinya aruukul ob'ade bho mookōbhōghi arōoy obho Enaan naabheleghe aason aseghe bho, adua tonyiin ekul emar-arōoy obho asi tonon."

Itughumiom ilo idi tooreny obho ughōl bō afig obho

28 "Ituugha maar mi tooreny obho ughōl bō afig obho. Amen olo odi naaghi migue natugheel, penyina olōghōm mobho unu naatuan. 29 Onyiii ezo bho na, amen enyina imiin okpo bhibha nemuteghu penyina olōghōm mobho amen obho naatuan, natu moke. 30 Ilōghōm mobho oomo okpo bhibha temuteghu ni keđio oomo arōoy obho idi bō suo tegbi mōbhozu oman. 31 Anyu obho n'ade bho tepe ni eman keđio onuekpete bh'ami obhe dio."

Oōy olo alōghōm men obho olo

32 "Oomo ipa ekona, bobon ooy olo alōghōm duma bho bolobolo amen obho olo. Itelema bho tEnaan ibha

idi tanyu obho n'Qony obho olo alōghōm olo, Ode bho be alōghōm. 33 Imaar emara megon ebōrō, ebum obho enyina ilōghōm io mamen obho. 34 Tetol kōoy olo adua totu naki merele keđio anoghooy ridighi marubana odi, keđio akpete anogho mōbōrō motu obho mōmaar oonon. 35 Tebum iibha beleni, imaar emara mebōrō, ebum obho enyina ilōghōm io mamen ode otu obho tatugheel obho. Odi tatue ni atu mudule, bolobolo ogbo eeleeny, bolobolo ob'etughuḅaal, bolobolo uđirogh. 36 Odi aru tekperenom, odi omiin io ana mobho ana odi tarala! 37 Iibha bho aami nakpete anogho enyina bho, aami ukpete nanogho kōoy kōoy: imara mebōrō."

Ezue olo uđigh moghigh ajizos

14 Izal aduma isughō siibha moteeny aduma ezaal Opel-Oten obho, n'aduma ezaal obho noliom gha mabred olo ułogh io maar obho ughōl bō ayist obho. Tamem opopo paruvemu iḅo miibua bho n'obo itughumiom araalōgh obho irol iḅa mebōom olo oḅol ajizos teḅokia oghigh odi. 2 Eedi ikpete kua, "Uđighi dio miibha bho taduma ezaal obho, milo arōoy obho itubhe megham."

Usigh ajizos melo mi taBetani

3 Ajizos odi taBetani mi totu taSaimon obho anwe mezegh opueghi riibḅi obho, eedi nele median ponyiin ani aru adigh totu obho. Odi abham n'ob'okōtō elo olo ala maar magey, ala na mikanya ikpoki abhin aru, abuton mokōtō bho azuom elo bho temu tajizos katubh tubh tubh. 4 Peđe obo bho idi ani obho irol ile, onyiii akpete kua anogho monyiii, "Ebum eeghe ku nobasi melo bhobho? 5 Oḅool, kipu ni mizal onir anaira. Ikpe mōḅool oseghe ikpoki obho onogho aruvekulom obho!" Peedi irol inwiom mani obho. 6 Paajizos akpete kua, "Iḅelemaan zodi. Ebum eeghe kenyina neebaghami zodi? Odi naadighi moḅi aar anogho aami. 7 Enyina idi n'aruvekulom obho kamen kamen olo ologhi enyina adigh adigh enyina tetue ni elogh aḅo enogho zeedi. 8 Odi naadighi mibha alōor odi. Odi naasigh lōor ami melo nabōruōm mamen toḅi aami. 9 Ilōghōm kua mobho kesi kesi olo toḅba moḅi adōm obhobho, mi toomo emar-arōoy obho, olo toḅele moḅbaam gha ootua ibha odi adighi obho olo."

Ezo ajudas amōruōm mōḅool ajizos

10 Tesuo pajudas Iskariot, onyiii tađiōbh n'izal obo netuonom majizos, adua aghi taruvemu arōoy iḅo miibua bho adeghe n'eedi mōḅool ajizos onogho eedi. 11 Ologhi eedi aḅaal magey momoghon ibha odi adeghe anogho eedi obho, molo eedi iguan monogho odi mikpoki. Aseghe tamen opopo aghi taghisigh, pajudas arol aḅa meepōogh olo oḅool ajizos.

Ajizos atul n'iteledōm odi ale mezaal Opel-Oten obho

12 Toḅel aduma bho tole mezaal obho noliom gha mabred olo ayist ilo bho, aduma bho noze gha man-

wuny araana oliom ezaal Opeḷ-Oṭen obho, piteledōm taḷizos ipuruan kua zodi, "Ezōor oghi teḍighen ookōb-hōghia oseerian ana mole ezaal Opeḷ-Oṭen obho?"

¹³ Paḷizos arōm izal obo bho neṭuonom, odi obho aḷpete kua anogho eedi, "Idigh tēma bho penyina oṃiin ḍoy olo arōol maḷa amuum. Ituonom odi ¹⁴ meghi totu obho odi taḍigh obho, meḷpete kua menogho mobo bho otu obho, 'Oōy obo itughumiom obho aḷpete kua: oḍighen eḷpe bho iteledōm ami n'āami tole mezaal Opeḷ-Oṭen obho?' ¹⁵ Podi oḍeeriom enyina mob'eḷpe mi totu anyu olo noomaar ubur useeri. Todi esi opopo, pesi enyina teekōbhōghia eseerian ezira mole ezaal obho." ¹⁶ Iteledōm obho idua ighi tēma bho peedi imiin kaar kaar kezo bho aḷizos aḷpete anogho zeedi obho, keḍio eedi iru iikōbhōghi iseeri molo eedi kele mezaal Opeḷ-Oṭen obho.

¹⁷ Ateeny mudule podi aḷizos n'iteledōm obho iru. ¹⁸ Eedi idi tizebele nele meḍian obho paḷizos aḷpete kua anogho zeedi, "Aami uḷba kua nanogho enyina, onyiin enyina bho atul n'āami nale meḍian obho taḷool ni āami." ¹⁹ Pasilōor iteledōm obho iḷpoghogho, ḍoy amen amen aḷe mopuruan odi kua, "Aami ga? Aami ga?" ²⁰ Paḷizos aḷbharana kua, "Onyiin enyina aḍiōbh n'izal obho, onyiin obo bho atul n'āami natiom maḷbred monyiin esi obho. ²¹ Oony Oōy obho taḷo na mezo bho eḷgia iigbia bho aḷba aghōl odi taḷo bho, keḍio itōnyōgh teṭol ni enogho mobo bho taḷool mOony Oōy obho. Odi ḍoy obho taḍighi miibha bho, umar io noṃar zodi kineghe ni enogho zodi epu."

Eḍian aruumugh tObamogh obho

²² Eedi nele meḍian obho, paḷizos aḷseghe maḷbred, aakpulughu anogho liḷebh, aḷigi anogho miteledōm odi aḷpete kua, "Ido, oobho piikpōogh alōor obh'ami." ²³ Keḍio odi aru aḷseghe maḷbugha amiim, anogho liḷebh mEṇaan, keḍio odi aru anogho zeedi, keḍio oomo eedi iru iḷbhogholom. ²⁴ Keḍio aḷizos aḷpete kua, "Iibha piḷaal obh'ami obho uzu unogho moḷogh arōoy obho, iḷaal ami ibha Eṇaan aghirom izo bho. ²⁵ Aami naḷba kua anogho enyina, āami upoghol mu miim bhibha ninii aṭeeny aḍuma bho āami taḷoghol imoom amiim obho mi tAde-Oolema bho tEṇaan." ²⁶ Eedi imoor soor iḷbele, peedi imute ighi tob'eegum obh'Olivs.

Aḷizos aḷba mobho aPita taḷparanaan odi

²⁷ Paḷizos aḷpete kua anogho zeedi, "Oomo enyina teḷbele ni āami ekiil eḍua, kezo bho uḷe teḷgia bho ughōl, 'Aami Eṇaan takigh ni mookō raana bho keḍio oomo araana bho tezaranu.'" ²⁸ Oomo ipa ekona, amen āami naaḷetunu toḷbho bho paami oghi taGalili oḷōrō enyina." ²⁹ PaPita aḷbharana kua, "Oomo ipe-di obho iḷbele na ni ana eḍua ekona āami uḷele ḍio ana aḍua." ³⁰ Paḷizos aḷpete kua anogho maPita, "Tutua miibha āami taḷpete anogho ana bho, keḍio akenegh taḷaal izal amen muḍugul aadon, ana naabharanaan

āami iḷraar amen." ³¹ PaPita akpola meeku odi aḷbharana kua, "Aar olo aḍighi gha āami uḷbharanaan ana olo; ughōl na toḷbho ekona paami oḷbho na." Poomo iteledōm ipedi obho iḷpete na monyiin ezo bho.

Iikpulughu taḷizos mi taGetsemani

³² Eedi iru isi tesi olo ughōl Getsemani, paḷizos aḷpete kua anogho miteledōm obh'odi, "Itol suo āami uki uukpulughu." ³³ Podi aḷbham maPita n'ajems n'ajon neki molo odi aḍigh tḷitu n'egbika, ³⁴ molo odi aḷpete kua anogho zeedi, "Titu ibh'ekpom āami neepu molo āami naḷo mebum ipa. Itol suo meenon gha meḷōrō āami." ³⁵ Odi aghi taghisigh miḷbam podi abhumaan tade bho aakpulughu molo eru kaar olo totue ni odi aḷbele moḍigh tamen oṃiinom obho. ³⁶ Keḍio odi aakpulughu kua, "Ode āmi, Ode āmi, boḷbon aar olo iḷkparanaan ana moḍighi olo. Tughuneen āami toṃiinom obhobho. Oomo ipa ekona, ḍighi miibha idi tologhi onuma bho, ibha ologhi āmi ḍio."

³⁷ Odi amula aru tiraar iteledōm obho, iḷraar eedi nekoḍiiy, paḷizos aḷpete kua anogho maPita, "Saḷimon, ana nakoḍi? Onyiin aḷa be ana orue ḍio moḃmara oḷōrō āmi?" ³⁸ Keḍio aḷpete kua anogho miḷraar eedi, "Imara meekpulughu meḷōrō molo enyina imeel eḍigh toḍegh oonon. Idi tologhi obho keḍio iikpōogh obho inyaam ilo." ³⁹ Podi amina amula aghi aakpulughu aḷpete monyiin onuekpete bho. ⁴⁰ Odi amina amula aru iteledōm obho diḷgha ekoḍiiy, irue ḍio moḷparion aridien eedi. Eedi ilōghōm na ḍio maḷar oḷpete onogho odi.

⁴¹ Amen odi amula aru mogbeḷhiōm iḷraar amen obho podi aḷpete kua anogho zeedi, "Enyina idi nini taḷala nepooghia? Neṇeneghiom. Naateeny men obho. Iinon, nookuugh mOony Oōy obho siibha bho ologh tinyaam aravo idighi miḷkarabh arōoy. ⁴² Iḷerenu oghi. Iinon, oobho odi ḍoy obho naḷool āami obho."

Uḷol maḷizos

⁴³ Aḷizos odi nini naḷdeghe men aḷudas, onyiin taḍiōbh n'izal obo bho neṭuonom odi obho aḍua aru. Odi abhin ob'ologh arōoy ilo iroḍi miḷ'asumugem eḷgham n'arugule eru. Aruḷemū arōoy iḷo miḷba bho n'obo itughumiom araaloḷgh obho n'arukanya bho irōm zeedi moru oḷol aḷizos. ⁴⁴ Odi obo bho aḷool odi obho naakpete anogho rōoy obho akōl kua, "Obo bho āami taḷolom obho podi ḍoy obho. Iḷol odi, meḷhin meḷduonom."

⁴⁵ Odi aḷudas asi kua be paḷghi taḷizos aḷpete kua, "Obo itughumiom," Keḍio aḷolom odi. ⁴⁶ Peedi iru iḷol maḷizos imaar ikinighi. ⁴⁷ Tesuo ponyiin obo bho imaraay obho anyagh mob'amugem odi aben asōbh maḷeri eḷbana onyiin uḷemū ḍoy oḷo miḷba bho. ⁴⁸ Keḍio aḷizos aḷpete amutiom anogho zodi aghōl kua. "Enyina ibhin ib'asumugem eḷgham n'arugule eru moḷolom āmi kilo enyina netu moḷol oḷa? ⁴⁹ Oomo aḍuma mobho āami odi n'enyina totu iikpulughu ob-

ho natughumiom, keđio enyina iḃol għa đio ʒami. Tođighi opulughi mibh'ęegia bho." ⁵⁰ Tipa bho poomo iteđedōm obho iḃele odi be ighilighu iđua.

⁵¹ Onyiii onyugħeel ɔony olo abura miņyeghenyeghe arukpe be mobo ʒrol ʒtuonom mađizos. Eedi iru moḃol odi, ⁵² iḃham mukpe bh'odi, podi ʒḃelemaan zeedi mukpe bho, aghiil međuḃa ʒđua.

Okpe tađizos

⁵³ Peedi ibhin mađizos iđhi totu uvemū ɔoy oḃo mi iḃua bho. Oomo aruvemū arōoy iḃo mi iḃua bho n'arukenyia bho n'obo iḃtughumiom araalođgh obho neekōbhōghian todi otu obho. ⁵⁴ APita ʒrol ʒtuonom kegbeeny kegbeeny aghi ađigh ʒni togigo otu uvemū ɔoy i iḃua bho, atul n'obo iḃōrō bho ʒrol deledede nañwa nyān. ⁵⁵ Keđio aruvemū arōoy i iḃua bho n'oomo obo bho irolom deledede moḃpe bho irol iḃa mi iḃbaay ilo obhin osōbhōm obhumeni ʒizos moghigh odi, keđio ḃoḃon ʒar olo eedi irue moḃa olo. ⁵⁶ Qlogh arōoy mobho iru iḃbaay miben iḃologhiom mađizos keđio iḃbaay bh'eedi iizuan io.

⁵⁷ Peđe arōoy iḃetunu iḃba miben obhobho iḃologhiom mađizos ighōl kua, ⁵⁸ "Ezōor ɔmoghon mobho odi ʒkpete kua, 'Aami taakpo ni azu motu obhobho uḃōghōm ʒavo bho, keđio iḃraar ađuma neeten ʒaami ɔmarami ɔnon olo arōoy iḃōghōm io ʒavo.'" ⁵⁹ Iḃbaay eedi arōoy bhibha ękona iizuan na đio.

⁶⁰ Puvemū ɔoy iḃo mi iḃua bho ʒbetunu ʒmara togbo oom'eedi keđio apuruan kua mađizos, "ḃoḃon ɔbhaghara olo ʒna ʒteeny moḃbhaghara iibha bho noḃbaaghiom ʒna bho olo?" ⁶¹ Ezo bho odi ʒizos odi biḃim obho pezo odi ʒrol, ḃoḃon oghor ɔsir io. Podi uvemū obho amina apuruan kua, "Ana akraist obho, ɔony obho teñaan eghuan obho?" ⁶² Pađizos ʒbhaghara kua, "Aami odi, keđio enyina teḃiini ni moḃony Oōy obho mobho odi deledede mi tođiom ʒvo obo bho ʒmoogh ḃo moomo emiriikpo bho, ʒđua teḃōghōghaan obh'anyu obho natu." ⁶³ Puvemū ɔoy i iḃua bho ʒnyagha maḃsuoma bh'odi ʒḃa ʒkpete kua, "Uḃa mu miñon iḃbaay. ⁶⁴ Enyina neemoghon moñuekpete iḃkarabh obh'odi. Enyina neetua ʒni ęko?" Poomo eedi iđumom ighōl mu neebhum odi, odi olo oghigh.

⁶⁵ Peđe eedi iḃe moḃsiroghom iḃhor mađizos, keđio tetu epu maghisigh obh'odi, ękpol odi, keđio teḃkpete kua, "Kōl obo bho ʒkpol ʒna bho." Obo iḃōrō bho ękona iru ibhin odi irol iḃōrōgh na zodi.

APita ʒbharanaan mađizos

⁶⁶ Toomo ipa bho aPita odi nini deledede togigo bho, ponyiin ębana-onyani uvemū ɔoy oḃo mi iḃua bho aru natēn tañaman odi. ⁶⁷ Amen odi ɔnyani obho ʒmiin maPita nañwa nyān obho, podi ɔnyani obho ʒmaar aanon maPita taghisigh obh'odi keđio ʒkpete kua, "Ana ękona urolan ʒni għa mađizos obh'āNazaret." ⁶⁸ PaPita ʒbharanaan ʒkpete kua, "Aami ulōghōm io zodi. Aami umoghonyan io ʒna mibha ʒna naḃkpete

bho." ⁶⁹ Eḃana-onyani obho amina ʒmiin odi pamina ʒrol ʒkpete na monyiii ęzo bho ʒnogho mobo bho iḃmaraay obho aghōl kua, "Odi onyiii eedi arōoy obho." ⁷⁰ PaPita amina na ʒbharanaan. ɔbam amen atēn pobo bho iḃmaraay obho irol isi maPita ighōl kua. "Ana orue đio ʒbharanaan mobho ʒna otu đio monyiii eedi, ebum obho ʒna uru mol'aGalili obho." ⁷¹ PaPita ʒghorogha aghir iḃo aghōl kua. "Eñaan ʒarbh ʒami eru kaar olo ʒami naḃba miben. Aami ulōghōm io mōoy obho enyina nekōl obho." ⁷² Todi amen opopo, ʒakenegh ʒlaal agḃeḃhiōm iḃal ɔnu, keđio aPita ʒatua mibha ʒizos ʒkpete ʒnogho odi, aghōl, "Keđio ʒkenegh taḃlaal iḃal ɔnu ʒna naḃbharanaan iḃraar amen mobho ʒna olōghōm io ʒami." Podi aleghe magey.

Okpe tađizos mi taghisigh taPaillet

15 Obun uđirogh paruvemū arōoy iḃo mi iḃua bho n'arukenyia bho n'obo iḃtughumiom araalođgh obho n'obo bho irolom deledede moḃpe bho iikōbhōghian iđikuan ruzue eedi, iđuughi mađizos ibhin odi iḃghiom maPaillet. ² PaPaillet apuruan kua zodi, "Ana ɔolema arōoy aju obho?" Pađizos ʒbhaghara kua, "Ana ku nakōl kua." ³ Aruvemū arōoy iḃo mi iḃua bho iḃbaaghiom mađizos miḃkanya ɔkpo, ⁴ molo aPaillet amina apuruan kua zodi, "ḃoḃon ʒar olo ʒna naḃpaghara olo? Ana nañmiin oomo ɔkpo bho eedi neḃba ęḃam teḃmu onuma bho." ⁵ Keđio ʒizos ɔkpete na đio maḃar, molo aPaillet ʒrol aamōogh.

Usōbh moḃpe bho obhumeni mađizos moghigh odi

⁶ Kađuma kađuma olo nole mezaal Opeł-Oteñ obho, paPaillet omutiom għa onyiii ɔoy ikoli olo arōoy obho iḃḃeel. ⁷ Tamen opopo kir ɔoy olo ughōl ʒBarabas olo odi mikoli. Odi n'iñon arōoy irubhe meḃgham eḃe molo odi aghigh mōoy. ⁸ Amen ob'ologh arōoy obho iikōbhōghian negḃeel maPaillet mođighi ęzo bho odi nađighi għa bho, ⁹ podi apuruan kua zeedi, "Enyina negḃeel molo ʒami kamutiom kañogho enyina moḃolema arōoy aju obho beḃe?" ¹⁰ Odi naalōghōm mobho aruvemū arōoy iḃo mi iḃua bho ibhin mađizos iruom odi mebum obho eedi nebōbhan odi obho be. ¹¹ Paruvemū arōoy iḃo mi iḃua bho itiki mob'ologh arōoy obho mogḃeel olo aPaillet kamutiom kañogho zeedi maḃBarabas kaḃele mađizos. ¹² PaPaillet amina ʒkpete kua ʒnogho mob'ologh arōoy obho, "Enyina neḃa molo ʒami kađighi ęko kañogho enyina zodi obo bho enyina ighōl ɔolema arōoy aju obho?" ¹³ Peedi imulughu imulumian kua zodi, "Kañ zodi tooreny emigheri obho." ¹⁴ PaPaillet apuruan kua zeedi, "Ikōr ođigh iḃkarabh mibha odi ađighi?" Peedi imulughu iḃaagheni ʒaḃeri odi ighōl kua, "Kañ odi tooreny emigheri obho." ¹⁵ APaillet ʒrol ʒva molo odi oḃeḃb tiloghi ob'ologh arōoy obho, podi amutiom maḃBarabas ʒnogho zeedi, keđio odi arōm uḃurogh mađizos ʒnogho zeedi moḃhi ɔkan odi mi tooreny emigheri obho.

Iḅe ɾaaghām iḅaghāmī mājizos

16 Piḅe ɾaaghām obho ibhin mājizos idighom togigo ɾaakpe bho (obho aru bō mogigo otu ɾogovono bho), keḅio ibheleghi moomo ipedi obho iru iikōbhōghian. 17 Keḅio eedi iru iḅeghe mōnyeghenyeghe ɾdoni ɾolema iru iloki mājizos, ikpogh eghōny iḅulom ɾolema izu zodi, 18 keḅio iḅol ibheleghian odi nekōl kua, “Oḅoony aghuḅum ɾerol ɾnogho ɾna ɾolema aju obho!” 19 Keḅio eedi iḅeghe mekolom iguroghom ɾmu obh'odi, iḅiroghom odi miḅhor, etu nḅ ezuman egbuluman taghisigh odi. 20 Eedi iḅaghāmī zodi igbeḅḅe mibh'ologhi eedi, peedi ikporion ɾdoni obho eedi iloki odi obho, iru iloki odi maḅuoma obh'odi, keḅio eedi ibhin odi iḅuonom mōghi ɾkan odi mi tooreny ɾmigheri obho.

Ukan mājizos tooreny ɾmigheri

21 Tebōom obho peedi imiinan mōoy olo ughōl ɾSaimon ɾdua teḅum natugheel, peedi ipuom odi maḅo inogho odi mooreny ɾmigheri taḅizos morōol. (Odi ɾSaimon obhobho ol'ema olo ughōl Sairini. Odi ɾde tAleksanda n'aRufos.) 22 Peedi ibhin mājizos iru isi tesi olo ughōl Gōlgota, ɾmu obho. “Esi iḅkpo ɾrōoy.” 23 Eedi iru inogho odi miim olo uḅuonom mōogho olo ughōl amaa, ɾjizos omōrō ḅio mōbhoghol. 24 Peedi iru iḅkan odi tooreny ɾmigheri obho, ikonyogh maḅuoma bh'odi iḅa meḅel iḅianogh. 25 Asokiey odi tesughō asuo uḅirogh men eedi iḅkan odi tooreny ɾmigheri obho. 26 Nōogiom ɾgba mīkarabh obho odi aḅighi obho. Uḅe kua. “*ḅOLEMA ɾRōoy AJU OBHO.*” 27 Eedi ɾkan nḅ mīnon iḅal ɾruḅa ɾrōoy mi tiireny ɾmigheri, onyiin toḅiom odi, opedi obho tekeeny odi. 28 [Tiibha bho puḅighi ubhulughiom tibh'egia bho, obho uḅe ughōl kua, “Uloghom odi teku ɾruukoma.”]

29 ɾrōoy ilo irele neten, imiin odi pozighe ɾruumu eedi ɾmologh ɾobaghāmī odi oghōl ekua, “Oobho ɾana, ɾna obo bho ughōl maḅa taakpo mob'otu iikpulughu obho, amina ɾbōgh teesoḅia iḅaar aḅuma be bho. 30 Esiibha sōor tooreny ɾmigheri obho maḅhela lōor obh'onuma.” 31 Onyiin ɾzo bho nḅ mobho aruḅemū ɾrōoy iḅo miḅua bho n'obo iḅughumiom araalōgh obho iḅol iḅaghāmī nḅ zodi ɾjizos onyiin ɾkpete ɾnogho monyiin aghōl kua, “Odi nḅpel ḅa mīnon keḅio alōor odi odi orue ḅio mōbhel. 32 Oḅa ɾmiin zodi obo bho aghōl modi aKraist obho, ɾolema Izirel, molo tasōor tooreny ɾmigheri obho atu siibha, pezōor omōruōm odi.” ɾzo bho nḅ mobho iḅal obo bho ukanaghi ɾni nḅ bho iḅaghāmī nḅ zodi.

Obho taḅizos

33 ɾḅio bho ɾḅi iḅal abin ɾokinim akpe moomo ebhugh obho ɾrol milo tegbeḅh ni mīraar ɾwa. 34 Tiḅaar asuo ɾajizos amulughu mimulughu aghōl kua, “Eloi, eloi, lema ɾḅaktani?” ɾmu obho ukpete kua, “Eḅnaan ɾmi. Eḅnaan ɾmi, eeghe aḅighi kaḅa aanon ɾami atughuneen ḅien?”

35 Eḅe ɾrōoy obo bho idi ɾni todi esi obho imoghon mibha odi ɾkpete bho pighōl kua, “Enyina memoghon, odi napeleghi mIlaija.” 36 Poniin eedi aghiil aghi ɾseghe maḅar olo nḅmoobh ḅa ni mḅum ɾtobhori tamiim ilo neegbōogh ɾbhaghari tooreny, aabhogho-mi aseeriom toḅoronu taḅizos keḅio ɾkpete kua, “Iḅōrō oḅa ɾmiin, eru kaḅar olo Ilaija natu mosōore odi tooreny ɾmigheri obho.”

37 Odi ɾjizos aleghe amutiom ɾabho.

38 Ob'ukpe olo ukpo tob'otu iikpulughu ɾbaan nḅ taḅnyu obho asi teetu obho ɾḅian iḅal abin. 39 Uḅemū oḅe ɾaaghām obho olo ɾmara taghisigh ooreny ɾmigheri obho, ɾmiin mezo ɾjizos aleghe ɾbho bho, ɾakpete kua, “Oōy obhobho ɾkar ɾony tEḅnaan magey.” 40 Kir eḅe ɾraani ilo iḅol keḅeeny neenon ḅa mibha memutenaan mājizos obho. Teedi ɾraani bhibha paMeri obh'aMagdala, n'aMeri oniin toḅam ajems n'aJosis, n'aSalomi. 41 Eedi neḅtuonom mājizos kamen obho odi taGalili obho ɾlogh ɾvo ɾnogho odi. Ologh inon ɾraani ɾerol ɾni nḅ, eedi iḅuonom odi eru taJerusaḅem.

Amāḅi taḅizos

42-43 Natuan mudule men aJosef obh'Arimatia aru. Odi ɾoy olo aḅigh eghuan mi togbo ɾrōoy osōbh ɾraakpe bho, olo nḅva meḅoom olo oḅigh ɾni tAde-ḅolema bho tEḅnaan obho natu obho. Aḅuma popo ɾaḅuma iikōbhōghia (ɾbaal ɾaḅuma obhooghia bho). Tebum, ipa beḅeni, ɾaJosef ɾkpo mologhi aghi taghisigh taPaillet aḅeel odi moḅim obho taḅizos. 44 APaillet aamōogh mōmoghon mobho ɾjizos nḅabho kōkanya amen, podi abheleghi muḅemū iḅe ɾaaghām obho apuruan odi meru kaḅar olo ɾjizos nḅabho kōkanya amen. 45 Amen aPaillet ɾmoghon mibh'ōnu odi oḅe ɾaaghām ɾoy obho podi ɾkpete ɾnogho maJosef mōghi ɾseghe oḅim obho. 46 AJosef aghi paghō maḅalala ukpe, aghi asōore mājizos, ɾseghe maḅalala bho abhurughiom, ɾlogh ɾḅi toogu olo ugbo taḅubharakpar, keḅio aakilimi mōbharakpar akpereghiom mōnu oogu obho. 47 AMeri obh'aMagdala n'aMeri oniin taJosis iḅol ɾni ɾmiin mesi obho uḅi mājizos obho.

Aḅuma ɾjizos aḅetunu toḅho bho

16 Aḅuma obhooghia bho aru aḅen paMeri obh'aMagdala n'aMeri oniin taḅems n'aSalomi iḅhōoy ralo iḅighi mosigh oḅim obho taḅizos. 2 Obun uḅirogh ɾSondi, nakpōorōn kua be, peedi iḅighi toogu obho. 3,4 Tebōom obho, peedi neḅeghe ḅa ekōl kua, “Okōr ɾoy taakilimi mōbharakpar obho atughuneen toḅnu oogu obho ɾnogho ezira?” (Odi ɾbharakpar obho ɾbugh magey.) Eedi isi imiin, nookilimi mōbharakpar obho ɾseghe kōkanya amen. 5 Peedi idigh toogu obho. Eedi idigh peedi imiin monyugheel ɾony odi delede toḅiom ɾvo bho. Odi ɾoy obho ɾlochia mōḅaal ɾdoni. Eedi imiin odi peedi ikperenom magey. 6 Podi ɾoy obho ɾkpete kua ɾnogho zeedi, “Ikperenom ḅa. ɾami naalōghōm mobho enyina neva mājizos obh'a-

Nazaret, obho ūkan bō tooreny emigheri obho. Odi olo suo. Odi naabetunu tōbho bho. Iinon, obho esi obho ūmuneen odi obho. ⁷ Esiibha, iki meḡba miibha bho meḡogho miteledōm obh'odi n'aPita meḡhōl kua, 'Odi naaten ḡha nāki taGalili. Tēpa penyina ōmiin odi kezo bho odi akpete bho.'" ⁸ Peedi imute toogu obho ike moghiil mebum aruugu obho nesibh zeedi obho. Aruugu obho ipu ni molo eedi iḡba nā ḡio maar enogho mōoy.

UGBAANY EZO OLO UKUNUGHOM MOOḶI ADŌM OBHOBHO

Ajizos amutenaan maMeri obh'aMagdala

[⁹ Ajizos aḡetunu tōbho bho, obun ūḡiroḡh aḡSondi, podi amutenaan maMeri obh'aMagdala, obho odi abhirighan moḡual iḡkarabh aruumugh tēmu obho. ¹⁰ Podi aḡhi aḡba anogho mobo bho n'odi iru monyiin eku obho. Eedi neḡetu nelegheey. ¹¹ Amen eedi imoghon mobho ajizos odi nini n'aghuḡum obho, n'obho odi aMeri nāamiin odi obho, eedi imōruōm io.

Ajizos amutenaan miḡal arōoy ilo iḡtuonom ḡha zodi

¹² Ipa bho iru itēn paḡizos anwia lōor odi amutenaan miḡal arōoy ilo iḡdua tob'ēma bho neki tōbam ēma. ¹³ Peedi imula iru iḡba inogho mipedi obho, keḡio eedi irue ḡio momōruōm.

Ajizos amutenaan maḡiōbh n'onyiin obho

¹⁴ Ikunughi obho podi amutenaan maḡiōbh n'onyiin obo bho iḡtuonom ḡha zodi obho mi tamen olo eedi

nele meḡian, keḡio odi aru asi zeedi mebum obho eedi iḡteeny io mologhi omōruōm obho n'ebum obho eedi iḡbaar ēmu imōruōm io mobo bho imiin odi taghuḡum obho. ¹⁵ Keḡio odi akpete kua anogho zeedi, "Iki toomo ēmar-arōoy obho meḡba mooḶi adōm obho meḡogho kōoy kōoy. ¹⁶ Kōoy kōoy olo amōruōm kazua mūum tōpel ni, obo bho imōruōm io bho tōtu ni miḡiruan apum onogho zeedi. ¹⁷ Iibha peḡh inyaam ilo tētol enogho mobo bho imōruōm obho; eedi tepirighan ni miḡkarabh aruumugh taḡien ami; eedi tēkpaay ni moḡu araama ilo eedi deḡuugha ḡha ḡio; ¹⁸ eedi ēbham oodigh bolobolo ēbhoghol oḡiḡo, oḡu be, aar olo teḡighi zeedi olo; eedi ēḡamaghi raḡo eedi tobo bho nanwe bho, podi oḡum."

Useghe maḡizos oḡsiinom tanyu

¹⁹ Ajizos aḡeghe mipa bho anogho zeedi aḡbele puḡeghe zodi ūsiinom tanyu obho odi arol deledē mi toḡiom aḡo tēnaan. ²⁰ Peedi iteledōm obho iḡhi kesi kesi iḡba mooḶi adōm obho, molo Obamoggh obho anogho zeedi meḡh inyaam aḡighi aḡeeriom rōoy mobho ibha eedi iḡba bho iru magey.]

ONON UGBAANY EZO OLO UKUNUGHOM

⁹ [Paḡaani obho iḡhi taPita n'aburubulol odi iḡba inogho zeedi meekpōogh oomo ibha ūḡba ūkpete unogho zeedi obho. ¹⁰ Iibha iru itēn, paḡizos niḡo niḡo arōm miteledōm obh'odi amutiom moḡua temutonom oḡhi teḡighom aḡhōzōgh obho, moḡba adōm iḡḡbia bho n'adōm obho aḡum ni arol kamen kamen obho, obho nanogho miḡbhelegha olo kamen kamen obho.]

Luk

Aar obho ađighi bọ kuge mọbhereer obhobho bho

1 Ooḅi aTiofilos, ologh arōoy neelogh memu mọge omutiom okpo ibha imute bọ teesođia ezi-ra bho.

2 Eedi ije mibha obo bho imiin ani bọ mọkpo bhibha koḅel egbiom obho igba inogho ezōor ibhin na neḅba eelelemi toomo emar-arōoy obho. **3** Tebum iibha beḅeni, ooḅi aTiofilos, ooy ođigh eghuan, imina ni eneghe na tami, tibha amari nāmaar atuugha amoghonyan moomo okpo bho imute bọ koḅel egbiom obho, mọge onogho onuma men onyiin onyiin mezo okpo bho imute. **4** Amari naḅe miibha bho molo ana amaar alōghōm tagey obho tilo igboloman n'oomo ibha nootughumiom ana bho.

Aghiiny emara tajon

5 Taruđuma taHerod oolema bh'ajudia, kir onyiin ooy oḅu miibua olo ughōl aZekaraya. Odi olo eku tAbaija. Ani odi, Elizabet, olo eghun otu tEron. **6** Izal eedi iibi arōoy mi taghisigh tEnaan, olo neerele izueni toomo iilōgh obho n'oomo ito tObamogh obho mi tezo olo ighor aman ilo nolo. **7** Eedi iteeny io mpony, tebum obho Elizabet aru memar ani obho. Izal eedi ekona nemar ekpo na magey.

8 Ateeny monyiin aduma, podi aZekaraya nađighi mođighi oḅu iibua bho mi taghisigh tEnaan tebum obho naateeny maruđuma ođighi eku obh'odi obho.

9 Tezo eđighiom ar arōoy iḅu miibua bho, peedi isa meḅel keđio eḅel obho ameelom odi moḅu anyan mọkpo ooḅi eḅu alōor teede iibua bho. **10** Ateeny mamen oḅu okpo bho, podi aZekaraya ađigh tekpe iigbia bho, ob'ologh arōoy ipedi obho jrol totu iikpulughu obho neekpulughu gha. **11** Potelema tObamogh obho aru amutenaan zodi amara tođiom ayo eede iibua bho. **12** Tamen obho aZekaraya amiin bọ zodi obho, palōor obh'odi amuugh, aruugu imina na isibh zodi. **13** Keđio otelema bho akpete anogho zodi aghōl kua, "Ughiiil gha ruugu. Noomoghon miikpulughu obh'onuma. Elizabet ani obh'onuma tamaranaan ana monyiin olobhir-ony. Ajon pađien obho ana takōl zodi ony obho. **14** Ana tabo ni n'ofaal ologhi. Eruom arōoy teḅaal na ni mologhi tebum emara ony obhobho.

15 Odi tatu mob'ogbōgh ooy mi taghisigh tObamogh obho. Odi obhoghol io miim bolobolo iighuanaan amim ilo tekigh odi. Emugh iigbia bho tamuzō ni talōor odi aḅeghe zodi tamen olo odi odi ni tobaraka oniin odi. **16** Eruom arōoy Izirel mobho odi takireni atuom

mObamogh obho, Enaan obh'eedi. **17** Odi tapin tinyaam emugh tIlaija atenōm taghisigh Obamogh obho, ađighi miloghi eedi obo bho iru burude bho mokiton tarunwuny obho, akireni mobo bho neḅom gha memu obho anogho molōghōm ar ođighi iibi arōoy. Odi tapam miloghi arōoy tObamogh obho aseerian zodi."

18 PaZekaraya akpete kua anogho motelema bho, "Tođighi eko kaami alōghōm miibha bho? Amari sooy olo maakpo, ani ami ekona naakpo na." **19** Potelema bho aḅooranaan kua zodi, "Amari paGabriel obo bho namara gha bọ taghisigh tEnaan obho. Urōm amari moru oḅa onogho onuma n'odeeriom onuma moḅi adōm obhobho. **20** Tebum obho ana omōruōm io bho beḅeni, ana tatēn mokpom uka ninii abaabha bho tetu emute."

21 Tamen obhobho, arōoy obho neḅōrō gha maZekaraya, keđio neemōogh tibha idighi bọ kodi nabia mezo bho mi tologhi ekpe iigbia bho. **22** Tamen obho odi amute aru bọ bho, odi orue mu mọkpete ar, peedi ilōghōm mobho odi namiin ghiiiny tologhi ekpe iigbia bho. Odi anwaaghi ravo bh'odi be, okpete dio maar.

23 Ipa iru iten tamen obho aruđuma ibh'iibua bh'odi neegbeḅh obho, podi atēn aghēel totu odi. **24** Ibam aruđuma iten pElizabet ani obh'odi aamōr aḅoki meghun ađien obh'odi moomo oogh uvanyu, **25** keđio aghōl kua, "Iibha pezo Obamogh obho naađighi amari taruđuma bho odi aanon bọ zami obho, moḅeghe otughuneen aḅegheer alōor obh'ami teesođia arōoy."

Aghiiny emara tajizos

26 Togbeḅhiōm odiin uvanyu teghun obh'odi, pEnaan arōm motelema bh'odi aGabriel moḅhi tonyiin ob'ema mi taGalili olo ughōl aNazaret, **27** moḅhi tonyiin okpur onyani olo ooy olo ughōl aJosef olo eghun otu taDevid naatubeen mọkala. Ađien odi onyani obho ughōl aMeri. **28** Keđio otelema bho aghi ađighanaan zodi onyani obho aghōl kua, "Ologhi onuma aḅaal! Ana naateeny meneghe emugh, Obamogh obho odi n'ana." **29** Tamen obho odi onyani obho amiin zodi obho, pologhi obh'odi agu mi tebum onuekpete bho, podi alogh aseeri tologhi odi memu ođigh ipeleghian bhibha. **30** Keđio otelema bho akpete kua anogho zodi onyani obho, "AMeri, ughiiil gha ruugu. Ana naateeny meneghe emugh tavo tEnaan. **31** Keđio nonon ni, ana taamōr tobaraka onuma, amar molobhir ony, keđio ana takōl dien obh'odi ajizos. **32** Toḅughe ni zodi.

Ighōlaan aḍien odi, Ɔony tĒnaan obho aḅugh bọ apu obho, keḍio Ēnaan Obamōogh obho taṅogho zodi me-tolom emuna ɛma bho taDevid ode bh'odi. ³³ Odi taḍa motu taJekob kamen kamen. Ɖdaam ɛma bh'odi ikunughi olo."

³⁴ Keḍio aMeri akpete kua anogho motelema bho, "Iibha bho teḍighi ɛko kemute tamen olo aami dolōghōm io molobhir ɔony?" ³⁵ Potelema bho ab-hagharana kua zodi, "Ɖmugh Iigbia bho tatuanaan ana keḍio inyaam tĒnaan obho aḅugh bọ apu obho tasōrōm ana, molo odi Ɔony obho ana tamar bọ bho tokōl zodi Ɔony Iigbia n'Ɔony tĒnaan. ³⁶ Nonon ni, Ɖlizabet ɔzaamani obh'onuma obho ughōl bọ memar obho, toomo iibha odi naakpo bho ɛkona naamōr monyiin olobhir ɔony. Oobho pogbēbhiōm odiin uvanyu mi teghun obh'odi. ³⁷ Tiṭo tĒnaan bōbon aar olo takparanaan zodi moḍighi olo." ³⁸ Keḍio aMeri akpete kua, "Emutenaan ni zami, ɔnyani ebana tObamōogh obho, kezo ɔnuekpete bh'onuma." Podi otelema bho aḅele zodi aḍua.

AMeri aghi abheleghian Ɖlizabet

³⁹ PaMeri aḅetunu taruuduma bhibha abhin n'eghiil aghi tema olo odi taruugum obho mi tebhugh obh'a-Juda, ⁴⁰ aghi aḍigh totu taZekaraya abheleghian mƉlizabet. ⁴¹ Tamen obho Ɖlizabet amoghon oghōrōkō ipeleghian obho taMeri obho, ppony obho aḅel tologhi ɔbaraka bh'odi, keḍio Ɖmugh Iigbia bho aru amuzō talōor tƉlizabet. ⁴² Keḍio odi Ɖlizabet abhin n'ogbōgh oghōrōkō akpete kua amutiom, "Alisebh ɛrolan ana tesooḍia araani, alisebh ɛrolan na mpony obho ɔbaraka onuma. ⁴³ Eeghe kiibha bho nemutenaan ami molo ana oniin tObamōogh aami obho ku tamina atu mōmiinan ami? ⁴⁴ Miin, onyiin amen obho oghōrōkō ipeleghian obh'onuma iru iḍigh taraḅeri ami obho, ppony obho abhin tṭṭaal ologhi arol tṭṭaraka bh'ami aḅel. ⁴⁵ Alisebh ɛrolan ana obo bho umōruōm mobho ibha Obamōogh obho abhin tṭṭonu odi akpete amutiom anogho ana bho tṭṭuugh ni na mezo bho emutenaan ana bho."

Asōor obho aMeri amoor abuum mĒnaan

⁴⁶ Keḍio aMeri akpete kua, "Ɖmugh obh'ami nakueni mObamōogh obho, ⁴⁷ Ologhi ami naḅaal na magey tebum Ēnaan Ɖpela bh'ami. ⁴⁸ Odi naasuaanan zami, ɔnyani ebana bh'odi, ghusan aḍien, molo aḅeghe dodon aghi taghisigh oomo arōoy tēnogho ni zami liḅebh, ⁴⁹ tebum ib'okpo bho Ēnaan oomo emiriikpo bho naaḍighi anogho aami obho. Iigbia paḍien obh'odi. ⁵⁰ Odi naasuaanan gha ghusan aḍien moomo obo bho ighiilaan odi obho aḅeghe tōoke asi tōoke. ⁵¹ Odi naabhaghami maḅo inyaam obh'odi, aazaramiom miḅughia lōor arōoy obho n'oomo itua bh'eedi.

⁵² Odi naasōrōghi moomo ib'aruula bho mi tṭṭolom ɔda ɛma bh'eedi, apōbhe mobo bho isōoriōm lōor obho.

⁵³ Odi naḅirogh miibi okpo aperiom mobo bho nepozu mōkoony obho, apirighanogh maḅuula bho moobho aravo.

⁵⁴ Odi naalogh maḅo aḅel marōoy Izireḷ anwuny obh'odi, apam oguan obh'odi kezo bho odi aguanaan bọ maḅurude bh'ezira obho.

⁵⁵ Odi naṭtua asuaanan mEbraḅam n'oomo anwuny ɔobhe bh'odi ghusan aḍien kamen kamen."

⁵⁶ AMeri arolan mƉlizabet milo tegbēbh ni iraar uvanyu keḍio agbi mogḅel.

Ɖzo bho umar bọ maḅon ozuughiom rumuum obho

⁵⁷ Iru igbēbh men obho Ɖlizabet tamar obho, podi aru amar molobhir ɔony. ⁵⁸ Arōoy okōol odi n'aburumōr odi iru imoghon mob'osu aghusan aḍien obho Obamōogh obho naasuaanan zodi obho, peedi iru itul n'odi neḅaal mologhi.

⁵⁹ Ɔony obho agbēbh maḅhenya aḍuma, peedi iru iḍun mpony bho, neva gha maḍien olo oghōl odi, keḍio iru moghōlōm odi maḍien ode odi, aZekaraya, ⁶⁰ poniin obh'odi agin aghōl maḍien odi tokōl maḅon. ⁶¹ Keḍio eedi ikpete kua inogho zodi, "Toomo eghun enyina bōbon onyiin ooy olo ughōl aḅon olo." ⁶² Peedi ituoghom raḅo inogho mōde bho ipuruan maḍien obho tokōl mpony obho, ⁶³ podi anwaaghi raḅo agbēl moobolom, unogho zodi, podi age aghōl maḍien ɔony obho ughōl aḅon. ⁶⁴ Tamen opopo, pponu obh'odi akpatanu, keḍio odi ake mōkpete aar n'obuom Ēnaan. ⁶⁵ Keḍio aruugu isibh moomo obo bho irōl bọ ikuōm zeedi obho, molo oomo ɔnuekpete bhibha ilela ni toomo ebhugh obh'ajudia. ⁶⁶ Oomo obo bho imoghon bọ miibha bho ibhin ilogh tiloghi eedi ighōl kua, "Okōr oḍigh ooy mobho odi ɔony obhobho tamute atu aṭol?", ebum obho aḅo tObamōogh obho odi n'odi obho.

Aghiiny obho aZekaraya amiin aḅa bho

⁶⁷ PƉmugh Iigbia bho aru amuzō talōor taZekaraya ode bh'odi, molo odi amiin maḅhiiny bhibha akpete kua,

⁶⁸ "Alisebh ɛrol enogho mĒnaan, obo bho amoogh bọ mIzireḷ obho. Odi naaru apeleghian aṭa marōoy odi.

⁶⁹ Odi naamutiom mi totu taDevid oteledōm obh'odi anogho zezira mōoghuaanan ɔpela,

⁷⁰ kezo bho arizil iigbia bho ibhin tṭṭonu obh'odi ikpete imutiom kooḍuul ageedi obho,

⁷¹ modi tṭṭapel ni zezira atughuneen tobo ɔlogh aḍien ezira, alogh aḅo anogho ezira mi toomo obo bho nelogh ezira ḍien obho.

⁷² Odi taasuaanan ni ghusan aḍien kezo bho odi aguanaan migbaany aḅurude bh'ezira bho, aṭua na miḅo iigbia bh'odi.

⁷³⁻⁷⁴ Izo bho odi aghiran bọ anogho mEbraḅam ode bh'ezira, amara bọ mōbhel ezira oṭeṅe mi taravo obo

ɔlogh aɖien ezira bho molo ezira olōghōm odi tēzo olo aruugu ilo,

⁷⁵ molo ezira otu miilɔ arōoy ilo ikarabh ilo taghisigh odi mi toomo aghuɖum ezira.

⁷⁶ Keɖio ʒana, ɔony obh'ami, ʒnaan takōl ʒana ozil tʒnaan obho ʒbugh bɔ apu obho. ʒna pobo taɖionom taghisigh mObamɔogh obho moselemi ebōom obh'odi,

⁷⁷ n'ogba ɔnogho arōoy obh'odi mobho tɔpel ni zeedi mi tɔbelemaan ikarabh obh'eedi,

⁷⁸ ebum obho ʒnaan obh'ezira ʒteeny magey mɔsu ʒghusan aɖien. Amen odi Obamɔogh obho tatu, podi oɖighi ɛbaal obh'odi kasōorōm ezira kaghōzōgh obun uɖirogh obho

⁷⁹ mɔnogho ɛbaal mobo bho ɔkinim ɔbho naakpiom obho n'oreliom ɔlogh ezira taraabōom ekima."

⁸⁰ Keɖio ɔony obho abhōbh ʒbugh molo ɛmugh obh'odi ʒghua nʒ magey, keɖio odi arugh ghʒ tob'ee KPU eɖum ɔosaar obho ninii aru ʒteeny ɖuma bho odi tamutiom lōor odi ʒnogho marōoy Izirel obho.

ʒmara tʒjizos

2 Taruɖuma bhilba, aSiza ɔgostos maɔlogh molōgh, molo oomo arōoy obho odi ʒda bɔ bho keghil keghian riɖien eedi molōghōm ɔnu arōoy obho.

² ɔɔel ɔɔalagh arōoy obho, ɔke tamen obho aKuirinios ʒda bɔ maruubhugh aSiria bho. ³ Tebum ipa beleni, pu kōoy kōoy aghɛel tɛma eedi. ⁴ Keɖio aJosef ʒɖua tʒNazaret obh'aGalili aghɛel tʒBetilhem ɛma bho ɔmar bɔ maDevid obho, tebhugh obh'ajudia, ebum obho odi aru molo eghun otu taDevid. ⁵ Keɖio odi ʒbhamam aMeri, obho odi atuɔbeen bɔ mɔkala bho, ʒghi mɔghian aridien obho. Amen opopo aMeri odi n'eghun. ^{6,7} Eedi isi tʒBetilhem otu olo eedi keɖigh ʒni mi tarutu isoloman obho olo mu. Keɖio nʒateeny migun eghun obh'odi, podi aru ʒmar mɔɔel ɔony obh'odi ʒseghe marukpe abhurughiom mɔony obho ʒmuneen tesi olo nookō ghʒ mɔnam.

Itelema tʒnaan imutenaan miikō ʒana

⁸ Tebughotu ɛma bho, kir iikō ʒana ilo neekō ʒana eedi muɖughul obho, mi tɔtu aruugum. ⁹ Keɖio otelema tObamɔogh obho aru ʒteeny miikō ʒana bho. Molo ɛbaal eghuan tObamɔogh obho asōorōm zeedi akō akitonom. Aruugu esibh zeedi magey, ¹⁰ keɖio otelema bho ʒkpete kua ʒnogho zeedi, "Ighil ghʒ ruugu. ʒami uru mɔghba ɔnogho enyina moɔɔi adōm olo tʒnogho moomo arōoy mɔɔaal ologhi. ¹¹ Uɖugul obho aadon, nɔomar ɔnogho zenyina mi tɛma bho taDevid mɔony olo tatu mɔpela bh'enyina, aKraist Obamɔogh obho. ¹² ʒzo olo oɖighi oɖeeriom enyina, enyina tɛmiin ni mɔbumoony olo ubhurughiom ukpe uuta, ɔmuneen tesi olo nookō ghʒ mɔnam."

¹³ Tonyiin amen obho, pɔlogh itelema tʒnaan iru ikō ikitonom mɔɔel otelema bho nebuom ʒnaan, nekōl kua,

¹⁴ "Eghuan ɛrol ɛnogho mʒnaan tʒnyu obho.

Ekima ɛrol ɛnogho marōoy ibh'ade bho, obo bho iɖigh tologhi odi obho."

¹⁵ Amen itelema bho iɔbele eedi iɖua isiin tʒnyu obho, piikō ʒana bho, onyiin ʒkpete kua ʒnogho monyilin, "Itu ɔghi tʒBetilhem ɔmiin ʒni mibha neemute bho, ibha Obamɔogh obho nʒagba ʒnogho ezira bho."

¹⁶ Peedi ibhin n'eghiil ighi iimiin maMeri n'aJosef n'ɔony obho nɔomuneen tesi obho nookō ghʒ mɔnam obho. ¹⁷ Amen eedi iimiin mɔony obho, peedi ibhin mɔnuekpete bho ughba bɔ ɔnogho zeedi obho milo igboloman n'odi ɔony obho ilelemi toomo ariisi.

¹⁸ ɔnuekpete iikō ʒana bho iɔnogho ni mob'eemōogh moomo obo bho iɔmoghon obho. ¹⁹ Keɖio aMeri abhin moomo iibha bho aseeri tologhi odi nʒatua ghʒ.

²⁰ Keɖio iikō ʒana bho imula ɛnogho meghuan n'iibhughumi mʒnaan nebuom zodi mi toomo ibha eedi nɛemoghon iimiin nʒ kɛzo bho itelema bh'odi ighba iɔnogho zeedi obho.

Aɖuma oghōl aɖien tʒjizos

²¹ Ighɛbh maɔbhanya aɖuma, puru uɖun mɔony obho keɖio ughōl ɖien obh'odi ʒjizos, aɖien obho otelema bho tʒnaan ʒnogho bɔ zodi kamen obho domōr io zodi obho.

Aɖuma ɔlogh maɔjizos tʒvo tObamɔogh obho mi tob'otu iikpulughu obho

²² ʒteeny mamen oɖighi ʒar ɛmu aghuɖum ɔony obho kɛzo bho iilōgh obho taMozis iɔtughumiom bho, paJosef n'aMeri ibhin maɔjizos ighi tʒJerusalem iɔlogh zodi tʒvo tObamɔogh obho, ²³ kɛzo bho nɔoge bɔ tilōgh obho tObamɔogh ughōl mu, "Kokpana kokpana ɔony obhin ghʒ oru mɔkool ɔkool Obamɔogh obho."

²⁴ Eedi ighi nʒ mɔtunom ʒar "mizal aruukumude bolobolo izal aruukumude ʒbadi," ɔnogho ʒnaan kɛzo bho iɔto bh'odi.

²⁵ Tamen opopo kir ɔoy olo odi tʒJerusalem olo ughōl ʒSimion. Odi oɔɔi ɔoy olo eɖighiom ʒar odi isel ni taghisigh tObamɔogh obho keɖio naɔōrō nʒ mamen tɔta mIzirel. ²⁶ ʒmugh Iigbia bho odi n'odi molo aguanaan zodi modi ɔmiin io mɔbho ninii odi ʒmiin maKraist obho Obamɔogh obho aguan mIzirel obho. ²⁷ ʒmugh Iigbia bho areliom ni zodi ʒghi tob'otu iikpulughu obho tamen obho ɔde n'oniin tʒjizos ibhin zodi iru iɔloghom mɔɖighinaan odi kɛzo bho iilōgh obho iɔtughumiom obho, ²⁸ podi abhin zodi ʒlogh tʒravo odi nʒsebh mʒnaan nakōl kua,

²⁹ "Esiibha bho, Obumɔogh, ibha ʒna uguan obho nɛetuugh emute.

Belemaan ɔony ɛbana bh'onuma aghɛel n'ekima, ³⁰ ebum obho ʒami nʒamiinom n'ikpo aridien ʒmi mibhelegha bh'onuma,

³¹ ibha ʒna naɖighi umutiom taghisigh arōoy oomo aruubhugh obho.

³² Odi pɛɔaal obho tasōorōm moomo arōoy iɔnon aruubhugh obho,

obho tʒnogho meghuan marōoy obh'onuma Izirel."

³³ Onuekpete bhibha t̄aSimion, ibha igboloman n'ony obho, ̄nogho meem̄ogh magey m̄ode n'oni-in obho. ³⁴ Keđio āSimion aru ānogho zeedi līsebh ākpete kua ānogho maMeri oniin obh'odi, "M̄oghon. Ōny obhobho ̄naanā āson āseghe m̄obhel n'obhiemi ̄logh ar̄ooy mi t̄Izirel. Odi tatu m̄amagh olo ādua t̄Enaan aru olo ̄logh ar̄ooy t̄ekpete ni zodi ̄pue, ³⁵ keđio odi tatubhughiom miloghi ar̄ooy aseeri moz̄ool. İtu tegimogh ni n̄a mekpom onuma eveleghi kilo ̄seghe mob'amugem ̄gham izal aman nogi-moghom."

³⁶ Onyiin ozil-ani olo ugh̄ol Ana arol n̄a suo. Odi ̄nyani t̄aFaniel obho eghun otu obho t̄Asa. Odi ābal ilom mođual āsia be, polom odi ābho, ³⁷ keđio odi āđum aghuđum ekpukela āraani m̄izal āraala n'inya āsia ākpo. Odi omute ḡha đio totu iikpulughu obho, naakpulughu ḡha m̄Enaan suo muđugul n'ootaany ātol ḡha n̄a m̄okoony mebum iikpulughu. ³⁸ Tonyiin odi amen obho aMeri n'ajosef ibhin m̄ony obho iru obho, podi aru n̄a n̄anogho līsebh m̄Enaan keđio n̄agbaay m̄okpo ilo igboloman n'ony obho n̄anogho moomo obo bho neđ̄or̄o mamen ̄naanā tatu āta maJerusālem obho.

Eruḡelaan eedi mi t̄aNazaret

³⁹ Eedi idighi ībele moomo ibha Ob̄am̄ogh obho āto ānogho eedi mođighi obho, peedi imula iruḡeel t̄aNazaret ̄ma bh'eedi mi tebhugh obh'aGalili.

⁴⁰ Keđio ̄ony obho abh̄obh āghua magey, āteeny n̄a magey mol̄ogh̄om āar, tebum obho ālisebh t̄Enaan idi n'odi obho.

Ōny ̄bhurukpu ̄bumoony ājizos mi tob'otu iikpulughu obho

⁴¹ Ala āgba āten m̄ala, ̄ode n'oniin t̄ajizos ībele ḡha đio mođighi t̄ajerusālem ole ̄zaal Op̄el-Ot̄en obho.

⁴² Ājizos aru agb̄ebh mađīobh n'izal āsia peedi ībhamam odi īghi t̄ezaal obho k̄ezo bho eedi neki ḡha bho. ⁴³ Aruđuma ̄zaal obho iru igb̄ebh, peedi it̄en nekeel, ājizos arol t̄aman mi t̄ajerusālem, ̄ode n'oniin odi il̄ogh̄om io mobho odi odi t̄aman. ⁴⁴ Eedi neetua ḡha ek̄ol modi odi ani togbo ar̄ooy obho. Eedi neerele moomo okpom āđuma keđio eedi igbi m̄ootua ova odi mi taburum̄or n'aburubulol eedi. ⁴⁵ Eedi īva eedi īmiin io, peedi imula t̄ajerusālem m̄ova odi. ⁴⁶ İraar āđuma it̄en, peedi iru īmiin odi tob'otu iikpulughu obho māarol delede n'obo it̄ughumiom ar̄ooy aju obho n̄amoghonyan apuruanagh eedi miipuruan. ⁴⁷ Molo oomo obo bho n̄enaghanyan zodi obho iim̄ogh ni mi t̄ezo bho odi āmaar n̄amoghonyan āpagharanaay miipuruan ar̄ooy obho. ⁴⁸ Amen ̄ode n'oniin odi iru īmiin odi peedi iim̄ogh keđio oniin odi ākpete kua ānogho zodi, "Ōny, ebum eeghe k̄ana ađighi kua zez̄oor? Ode onuma n'aaami n̄ova ana ninii n'itu." ⁴⁹ Keđio odi ābhagharana kua "Ebum eeghe kenyina neva z̄ami, enyina il̄ogh̄om io mobho āami t̄atol ni totu Ode bh'ami ḡa?" ⁵⁰ Eedi īmoghonyan io m̄onuekpete bho odi

ākpete ānogho zeedi obho. ⁵¹ Podi ājizos ātuonuman zeedi agh̄eel t̄aNazaret ̄ma bh'eedi, aghiilaan ḡha n̄a zeedi magey, keđio oniin odi āminogh aseeri moomo okpo bhibha mi tekpom obh'odi. ⁵² Keđio ājizos abh̄obh ābugh magey mi tozu al̄oor obho n'ol̄ogh̄om āar ̄emu, molo odi aru ađighi tologhi t̄Enaan n'ar̄ooy magey.

İ̄gbaay ad̄om t̄ajon ozuughiom r̄umuom obho

3 T̄ala bho agb̄ebhīom b̄o đīobh n'̄ogh āsia, obho aTaibirios āda b̄o maRom obho, aPontios Paillet n̄ada n̄a majudia, aHerod n̄ada maGalili, aFilip um̄or odi aHerod n̄ada mebhugh İturia n'aTrakonitis, aLisnias n̄ada mebhugh Abilini, ² keđio Anas n'aKayafas paruv̄emu ar̄ooy ībua bho; tamen obhobho pamen onuekpete bho t̄Enaan aru t̄ajon ̄ony obho t̄aZekaraya mi tob'eeekpu eđum ̄osaar obho. ³ Odi ājon akiton ḡha toomo aruubhugh obho idi b̄o t̄obhini obh'aJodan n̄akpete ḡha kua, "Ikiraan tođighi īkarabh enyina meru mezua m̄um molo ̄naanā ābelemaan enyina m̄ikarabh enyina." ⁴ İbha bho idighi imuzeni t̄onuekpete t̄aizaya ozil obho, ibha odi āge b̄o t̄obhereer obh'odi agh̄ol kua,

"Ōy odi tob'eeekpu eđum ̄osaar obho namulughu ak̄ol kua,

'İselemi mebd̄om obho tOb̄am̄ogh obho meseerian zodi.

İdighi eb̄om obh'odi āmaar asel.

⁵ İb̄ologh moomo ariisi ilo is̄oor megbo meelelemi mib'aruugum n'aruubum obho, meseleey moomo arugul obho, meelelemi moomo ariisi olo idi t̄aghala t̄aghala, ⁶ molo oomo ar̄ooy ̄mar-ar̄ooy obho ̄miin m̄ibhelegha bho t̄Enaan.'"

⁷ P̄ologh ar̄ooy iru t̄ajon molo odi kazuughiom eedi m̄um, podi ākpete kua ānogho zeedi, "So, īkpolodu, ok̄or ̄oy ākpete ānogho enyina moru molo enyina emuz̄onaan mi t̄alile bho t̄Enaan obho natu obho.

⁸ İdighi m̄okpo lo t̄egba emutiom mobho enyina neeghiraan t̄ikarabh araab̄om enyina. İbo ḡha mebum obho Ebrah̄am aru mob'ode ezira. Aami n̄agba kua ānogho enyina, ̄naanā tatue ni āber̄īon r̄ubharakpar bhibha ađighi āten̄e nw̄uny tEbrah̄am. ⁹ Nooseeri makubu tamen obhobho molo ol̄ereghiom iireeny obho ki taruutu obh'eedi. Koor̄eny koor̄eny olo ̄loki đio miībi itu toler ni ot̄obh ̄logh nyan."

¹⁰ Par̄ooy obho ipuruan kua zodi, "Ez̄oor ođighi ̄eko siibha bho?" ¹¹ Podi ābhagharana agh̄ol kua, "K̄oy k̄oy olo āteeny izal ar̄usuoma āseghe monyiin ānogho m̄onon ̄oy olo ̄teeny io māsuoma. K̄oy k̄oy olo āteeny eđien ole ađian m̄inon ar̄ooy." ¹² P̄etede igunogh raas̄ogh ar̄ooy ilo iru n̄a todi mozua āmuom ipuruan kua zodi, "Obo it̄ughumiom, ez̄oor ođighi ani ̄eko?" ¹³ Podi ābhagharana kua, "İgun ḡha mepuom mibha ur̄om enyina mogun obho." ¹⁴ ̄ede ībe raagham obho ipuruan n̄a kua zodi, "Ez̄oor ani k̄eko?" Podi ākpete kua ānogho zeedi, "İbum ḡha mēoor

ikpoki arōoy, bolobolo meḡbaam rōoy miben okpe. Ibhā nōkpe enyina bho eḡbeghan talōor enyina.”

¹⁵ Parōoy j̄rol iduom ologhi. Eedi neetua ḡḡ ekōl mūmaar suo odi aḡon paKraist obho, ¹⁶ podi aḡon aḡpete aḡnogho oomo eedi aḡhōl kua, “Aami ubhin mūm nazuughiom zenyina keḡio kir ooy olo natu olo apu aami, aami ugbeḡbhan io todi mozuman okporion arōkōrō odi. Odi tapin mEḡmugh Iigbia bho n'anyan azuughiom enyina mūm. ¹⁷ Oosuum ale odi odi t̄avo odi moosuum ale bho. Odi taḡunyogh ni aakōbhōghi moomo ikpo ale bho akubh totu ighuale odi, azu mirumutum ale bho aḡsu t̄anyan olo neemōr kamen kamen.”

¹⁸ Odi aḡon abhin oḡigh kerekere ezo aḡbaam moḡuekpete oḡḡi adōm obho aḡnogho liiki marōoy aju obho, ¹⁹ keḡio odi aḡba ḡḡ n̄ amutiom miḡkarabh taHerod, ebum obho odi aḡghi abhin maHerodias, aḡni umōr odi, n'ḡnon iḡkarabh ilo odi naḡighiiy. ²⁰ Tilo ipuom suo, odi aHerod aḡol maḡon aḡloghom mikoli.

Ozua amuum taḡizos

²¹ Oomo arōoy obho iru izua mūm iḡbele, paḡizos aru aḡni azua mūm. ²² Odi naakpulughu, paḡnyu obho akpeḡerunu keḡio Eḡmugh Iigbia bho abheebh keekumude asōorōm odi. Keḡio oḡhōrōkō aḡdua n̄ t̄anyu obho aru aḡpete kua, “Ana pogini Oony oḡigh ologhi aḡmi. Eḡighiom aḡar onuma eḡigh tologhi aḡmi.”

Eghun otu taḡizos

²³ Aḡizos aḡke moḡighi odi tamen olo odi naagbeḡbh maḡisibh diōbh aḡsia. Odi oony taJosef, kezo bho arōoy negbiom ḡḡ mologhi obho. Odi aJosef, oony taHilai, ²⁴ oony taMatat, oony taLivai, oony taMelki, oony taJanai, oony taJosef, ²⁵ oony taMatatias, oony tEḡmos, oony taNehum, oony tEḡsili, oony taNagai, ²⁶ oony taMaat, oony taMatatias, oony taSemein, oony taJosek, oony taḡoda, ²⁷ oony taḡoanan, oony taRisa, oony taZerubabel, oony taSealtiel, oony taNeri, ²⁸ oony taMelki, oony taAdi, oony taKosam, oony tEḡlmanan, oony tEḡr, ²⁹ oony taJosua, oony tEliezer, oony taJorim, oony taMatat, oony taLivai, ³⁰ oony taSimion, oony taJuda, oony taJosef, oony taJonam, oony tEḡliakim, ³¹ oony taMelea, oony taMena, oony taMatata, oony taNetan, oony taDevid, ³² oony taJesi, oony tObed, oony taBoaz, oony taSalmon, oony taNason, ³³ oony taAminadab, oony taAdmin, oony taAni, oony taHezron, oony taPerez, oony taJuda, ³⁴ oony taJekob, oony taAizik, oony tEbraḡam, oony taTera, oony taNahor, ³⁵ oony taSerug, oony taRiu, oony taPeleg, oony tEber, oony taSala, ³⁶ oony taKainan, oony taArfaksad, oony taSem, oony taNoa, oony taLamek, ³⁷ oony taMetusela, oony tḡnok, oony taJared, oony taMahalaleel, oony taKainan, ³⁸ oony tEnos, oony taSet, oony taAdam, oony tEnaan.

Odegh oonon taḡizos

⁴ Keḡio aḡizos aḡdua taḡodan natugheel, Eḡmugh Iigbia bho naamuzō agbeḡbh talōor odi, keḡio odi Eḡmugh Iigbia bho areliom odi aḡloghom tob'eekpu eḡum oosaar. ² Odi aḡrol merubal aḡduma, molo Eru obho aḡdegh n̄ zodi. Oomo aruḡduma bhībha odi ole diō meḡian, molo tikunughi obho okoony asibh odi magey.

³ Peru obho aru aḡpete kua aḡnogho zodi, “Erumolo aḡna uru mOony tEnaan, puḡighi moḡpaḡi oḡbharakpar bhobho mateneḡ maḡbred.” ⁴ Paḡizos abhagharana kua zodi, “Eḡgia bho aḡpete kua, ‘Eḡian be diō mobho ooy taḡumom.’”

⁵ Peru obho abhin zodi aḡsiinom t̄anyu. N'okpereghi okpaton be, odi naaḡeriom zodi moomo aruubhugh eḡmar-arōoy obho. ⁶ Keḡio aḡpete kua aḡnogho zodi, “Aami t̄anogho aḡna miḡnyaam moḡda oomo iibha bho, n'oomo eḡela bh'eedi. N̄ologh t̄avo aḡmi moomo iibha bho molo kōoy kōoy olo ologhi aḡmi aḡigh pobo aḡmi t̄anogho. ⁷ Oomo iibha bho tetu mil'onuma siibha, erumolo aḡna ugbuluman uukpulughu aḡmi.” ⁸ Keḡio aḡizos abhagharana kua zodi, “Eḡgia iigbia bho aḡpete kua, ‘Kpukpulughu mEnaan Obamogoh aḡna bho be, odi n̄ be mobho aḡna taḡighian moḡighi.’”

⁹ Podi Eru obho abhin zodi aḡghi t̄ajerusalem, aḡsiine zodi mi tesi obho aḡsiinom bo apu mi tob'otu iikpulughu obho aḡpete kua aḡnogho zodi, “Erumolo aḡna uru moony tEnaan, puḡel suo masōor. ¹⁰ Miḡin, noḡge kua teḡgia bho, ‘Enaan t̄anogho ni miḡnyaam mitelema bh'odi moru okōbh onuma.’” ¹¹ Keḡio amina aḡpete n̄ kua, ‘Eedi tekōbh eḡam aḡna t̄aravo eedi molo aḡna oḡighia maleḡe onuma t̄arubharakpar obho.’” ¹² Keḡio aḡizos abhagharana kua zodi, “Eḡgia bho aḡpete kua, ‘Udegh ḡḡ mEnaan Obamogoh aḡna bho.’” ¹³ Amen Eru obho akunughiom moḡigh kerekere odegh oonon obh'odi, podi aḡbele zodi aḡdua moḡbam amen.

Egbiom oḡighi taḡizos mi taGalili

¹⁴ Keḡio aḡizos amula taGalili n'ḡnyaam Eḡmugh Iigbia bho, molo odu odi ilela ni mi toomo ebhugh obhobho. ¹⁵ Odi aḡrol aḡtughumiom ḡḡ n̄ mi tarutu iikpulughu obh'eedi molo oomo arōoy obho ibuom ni zodi magey.

Arōoy aNazaret igin ni maḡizos

¹⁶ Keḡio aḡizos aḡghi taNazaret eḡma bho uukō bo zodi obho. Taḡduma obhooghia bho podi aḡghi totu iikpulughu obho kezo bho odi naḡighi ḡḡ bho. Odi aḡbetunu moghōl oḡbhereer iigbia bho, ¹⁷ puḡnogho zodi moḡbhereer taAizaya ozil obho. Odi aabhurion podi aḡmi-in mesi olo uḡe kua,

¹⁸ “Eḡmugh obho tObamogoh obho odi n'aami. Odi naanogho aḡmi miḡkpo moḡba oḡnuekpete oḡḡi adōm obho oḡnogho aruvekulom obho, n'obho obo bho idiighu mikoli obho tomutioghom ni, n'okparion aridien obo ikpom aridien obho,

n'ɔnogho omuzōnaan mobo bho idi tɔɔɔaghama obho,

¹⁹ n'ɔgba oolelemi aɔuma bho Obamɔogh obho tatu mɔbhel arōoy odi obho."

²⁰ Paɔizos abhurughi mɔbhereer obho amulumi anogho mobo bho naakō miikpulughu otu iikpulughu obho, keɔio aghi arol deledede. Oomo arōoy otu iikpulughu obho igbiom riɔien eedi zodi. ²¹ Keɔio odi ake mɔɔeghe ɔnogho eedi oghōl ekua, "Mɔɔighi opulughi taraberi enyina dodon mɔnuekpete eegia bho enyina imoghon obho." ²² Oomo eedi igba zodi miilɔi, keɔio eedi iimɔogh nā magey mi tob'ooɔi ɔnuekpete bho odi akpete bho. Keɔio eedi ikpete kua, "Odi ɔio mɔony obho tajosef ga?" ²³ Keɔio odi akpete kua anogho zeedi, "Aami naalōghōm mobho enyina netu modōgh asidōgh obhobho ɔnogho ami, oghōl, 'Ana ozil obho pira maakua lōor onuma ku,' n'okpete ekua, 'Dighi ani tesuo ɔma bh'onuma mibha ezōor umoghon bh'ana uɔighi taKapaniom obho.'" ²⁴ Aami naɔba kua anogho enyina: ozil oɔigh gha ɔio meghuan mi tarōoy ɔma odi. ²⁵ Imaar ɔmiin, tɔkar ɔgba agey obho, tIzirel ɔlogh arukpukele araani ɔrologhu mi tamen tIlaia obho ɔlebbe ɔlobh io moomo iraar n'amaɔian aɔia bho, molo ob'ooɔer asōor toomo ade bho. ²⁶ Toomo ipa ɔko nā, urōm io zodi Ilaia mɔghi tonyiin eedi. Urōm ku zodi ɔghiom mekpukele ani obh'aZarefat obh'ebhugh obh'aSaidon. ²⁷ ɔlogh arōoy olo nənwe mɔzēgh ipueghi riilɔi ɔrol nā mi tIzirel mi tamen obho tIlaia ozil obho, keɔio bɔbon onyiin eedi olo uukō olo. Ukiton ku ookō maNaaman obh'aSiria be." ²⁸ Oomo arōoy obho idi bɔ totu iikpulughu obho imoghon miibha bho pologhi eedi aɔɔebh. ²⁹ Peedi iɔerenu, ighogh maɔizos imutiom tɔma bho, ibhin zodi isiinom tanyu ob'eegum obho uɔōgh bɔ mɔma bh'eedi obho morōbh odi odi kaakila kameel. ³⁰ Idi tipa bho, podi arele togbo oomo eedi aɔua.

Onyiin ɔoy olo aɔteeny ɔkarabh ɔmugh

³¹ Keɔio odi aghi taKapaniom onyiin ogbōgh ɔma mi tebhugh obh'aGalili, arol aɔtughumiom rōoy obho mi taɔuma obhooghia obho. ³² Oomo arōoy obho iimɔogh ni mi tɔzo bho odi abhin naɔtughumiom obho, ebum obho odi abhin toghōrōkō ɔmu ito naɔtughumiom rōoy obho. ³³ Totu iikpulughu obho kir onyiin ɔoy olo aɔteeny mɔkarabh ɔmugh eru obho, namulughu taruumu arōoy obho naɔkpete kua, ³⁴ "Ana aɔizos obh'aNazaret, ana ukar nava zezōor mekaraan? Ana naaru mobhiemi ezōor beɔe? Aami naalōghōm ana. Ana ɔoy olo aɔua tɔnaan aru olo ikarabh ilo." ³⁵ Paɔizos abhooruom odi aghōl kua, "Kpereghe mɔnu onuma, mamute tɔmu ɔoy obho." Podi ɔkarabh ɔmugh obho aɔurom mōoy obho tade mi taghisigh oomo eedi, keɔio aɔua tɔmu ɔoy obho molo bɔbon esi alōor odi ɔoy obho olo aɔɔebh olo. ³⁶ Poomo arōoy obho iimɔogh, molo onyiin akpete kua anogho monyiin, "Iibha kikōr oɔigh ɔnuekpete? Odi abhin toghōrōkō inyaam n'ito akpetiom anogho miikarabh aruumugh

obho, peedi neɔuaghu nā." ³⁷ Pɔdu odi aɔizos alela toomo ebhugh obho.

Aɔizos aakō mob'ɔlogh arōoy

³⁸ Aɔizos aɔua totu iikpulughu obho, paɔghi aɔigh totu taSaimon. Oniin ɔnyani taSaimon akom naakuugh. Peedi iru igba inogho maɔizos. ³⁹ Podi aghi amara tɔtu ani obho, abhooruom makom obho, paɔkom obho aɔua, odi ake tonyiin amen obho mɔkiom eedi.

⁴⁰ Udule, poomo obo bho iteeny maɔburubulol olo nənweeny mɔdigh kerekere arazegh ibhin eedi iruom maɔizos, keɔio odi aɔamaghi raɔo odi toomo eedi, aakō moomo eedi. ⁴¹ Ikarabh aruumugh ɔduaghu nā taruumu ɔlogh arōoy, molo nemulughuuy ekōl kua, "Ana ɔony tɔnaan." Paɔizos abham miinu obh'eedi. Omōrō ɔio n'omōrō molo eedi kekpete maɔar, ebum obho eedi neelōghōm mobho odi aru maKraist obho.

Aɔizos aghi tajudia aɔba mɔnuekpete adōm obho

⁴² Aɔio aɔaal paɔizos aɔetunu aɔua tɔma bho aghi tesi olo ɔɔokia arol. Parōoy obho ike mɔva odi. Eedi iru imiin odi peedi iɔa mɔpuenaan odi mɔɔele oɔua.

⁴³ Podi akpete kua anogho zeedi, "Aami tiki ni aɔba ani tɔnon araama mɔnuekpete ooɔi adōm obho Ade-ɔolema bho tɔnaan. Obho poɔighi obho ɔnaan arōm aami moru oɔighi obho." ⁴⁴ Podi aghi tajudia aɔba dōm obho mi tarutu iikpulughu obho.

Iɔbel iteledōm ibha aɔizos abheleghe

5 Onyiin amen olo aɔizos amara tɔtu ob'egha ɔbhiiny obh'aGenesaret parōoy iru nenyuughian mɔmoghon ɔnuekpete bho tɔnaan. ² Podi amiin miɔal arughuugh ilo usuloghom. Ize mina bho neebhun tegbolom neetōlōgh miɔuguru obh'eedi. ³ Podi aɔigh monyiin obho. Odi opo bho, olo taSaimon. Keɔio akpete anogho zodi monyu omutiom ibam. Keɔio odi arol toghuugh obho naɔtughumiom mob'ɔlogh arōoy obho.

⁴ Odi aɔtughumiom aɔele, podi akpete kua anogho maSaimon, "Nyu moghuugh obho mamutiom togbo bho mazu mɔzuguru obh'enyina." ⁵ PaSaimon abhagarana kua zodi, "Obo itughumiom, nonon nini, oomo uɔugul obho ezōor ɔrol ukumuan suo, keɔio bɔbon ena olo ezōor ughigh olo. Tebum oghōrōkō bh'onuma, aami tiki ni azu kɔzo bho ana ukpete bho."

⁶ Eedi ighi izu mɔzuguru obho peedi iru ize mob'ɔlogh ina olo ito ni mɔbaay ɔzuguru obho. ⁷ Peedi inwaaghi raɔo ibheleghe maɔburude eedi mi toghuugh opedi obho moru ɔlogh ani aɔo. Peedi iru ibhulughi miɔal arughuugh obho mina mina molo eedi iɔa ni mɔbi.

⁸ Amen aSaimon Pita amiin miibha bho, podi aghi agbuluman taghisigh taɔizos akpete kua, "Eey Obumɔogh, ɔua talōor ami. Aami ob'oɔighi miikarabh ɔoy." ⁹ Odi n'oomo arōoy ipedi obho imara kua be neemōogh tebum ina bho eedi ize bho. ¹⁰ Onyiin ɔzo bho nā pɔzo irol mi tajems n'ajon anwuny obho taZebidi obo bho n'aPita neɔighi monyiin oɔighi obho.

Keđio ałizos ałpete kua ańogho maSaimon, "Ughiił għa ruugu. Aseghe dodon aghi taghisigh, aami tađighi ańa akughi għa rooy, ina dio." ¹¹ Peedi idurogh marughuugh obh'eedi ibhune tegbolom, ipeleey kaar kaar ighi ituonom małizos.

Ałizos aakō mōoy olo nańwe mipueghi riibi

¹² Onyiin amen olo ałizos odi tonyiin eńa ponyiin ooy olo nańwe magey mezegh ipueghi riibi aru todi aasen odi ałpete kua ańogho zodi, "Oōy, eđigh tologhi onuma, ańa tatue ni aakō aami." ¹³ Pałizos asele mańo odi akulaan odi keđio ałpete kua, "Eđigh tologhi ańi, đum." Tonyiin odi amen opopo pezegh ipueghi riibi obho ađua taloor ooy obho. ¹⁴ Pałizos aakiom odi aghōl kua. "Ugba għa miibha mańogho bōbon onyiin ooy, keđio ten monyen onyen mađhi tobo iibua bho odi aanon loor onuma, ku mađhi mańun maar mańogho mEńaan kezo bho aMozis ato bho, molo kōoy kōoy alōghōm mobho ańa naadum." ¹⁵ Keđio odu obho tałizos alōghōm molela olela opu ipeł, molo ob'ologh arōoy iru għa momogħon ituğhumiom odi n'ookua asiloor eedi. ¹⁶ Keđio odi ođba għa dio nođba men mođua għa ođhi tob'eekpu eđum oosaar obho n'aloor odi be mookpulughu għa.

Ałizos aakō mōoy olo aloor obho nańbho ańan

¹⁷ Tonyiin ađuma olo ałizos nańughumiom, peđe arōoy aFarisi obho n'obo ituğhumiom iilōgh obho iru įrol deledede. Eedi iduagħu taJerusalem n'oomo ańaama ebhugh aGalili n'ajudia eruughu. İnyaam tObamogh obho idi n'odi ałizos mookō ańazegħ. ¹⁸ Tesi opopo parōoy irōol temuna mōoy olo oomo aloor obho nańbho ańan ibhin iru, neva għa meboom olo ołolom ođhiom ałizos. ¹⁹ Tebum ob'ologh arōoy obho eedi irue dio mołolom odi ođighom totu obho. Peedi irōol odi įsiinom tanyu otu obho, ikpeerōn, įlogħom odi, isōore zodi togbo arōoy obho mi taghisigh tałizos. ²⁰ Amen ałizos ańiim mologhi omōruōm obho eedi įteeny obho, podi ałpete kua ańogho zodi ooy obho, "Oōy, nođelemaan ańa miķarabh onuma." ²¹ Pobo ituğhumiom iilōgh obho n'arōoy aFarisi obho ike mođhunughun tiloghi eedi oghōl ekua, "Odi oobho bho kokōr ođigh ooy olo nałpete kua ađighanaan mEńaan. Tughuneen Eńaan be dio, okōr ooy mobo tatue ađelemaan miķarabh ooy?" ²² Ałizos naalōghōm miitua eedi, podi apuruan kua zeedi, "Eeghe ađighi kenyińa neńtua miitua ilo idi kua?" ²³ Iđighen idugh epu mołpete, oghōl ekua 'Nođelemaan ańa miķarabh onuma,' n'oghōl ekua, 'Betunu marele.' ²⁴ Aami nađighi mođeeriom enyina mobho Oony Ooy obho ańeeny ni miikpo tade bho mođelemaan iķarabh." Podi amula ałpete kua ańogho mōoy obho, "Aami nałpete ańogho ańa, betunu makpōr memuna onuma, magheel." ²⁵ Onyiin amen obho pōoy obho ađetunu teesođia bh'eedi, ađetōn memuna bho odi amunuom għa bho, aten aghēel, nabuom Eńaan. ²⁶ Oomo arōoy obho iimōogh ni eńan. Keđio eedi įrol nebuom Eńaan,

ibhin n'ib'aruugu nełpete kua, "Soo! Iibha ołpo ib'aruugu ilo ezōor nońiinogh dodon."

Ałizos abhelegħi maLivai ańegħe

²⁷ Iibha iru iten, ałizos amute tetere, podi ańiim moğunogh raasōgh ooy olo ughōl aLivai, odi deledede tesi ođighi odi. Pałizos ałpete kua ańogho zodi, "Tuonom aami." ²⁸ Podi aLivai ađetunu, ađele kaar kaar, ańuonuman zodi.

²⁹ Podi aLivai asōore mezaal ańogho małizos totu odi. Eņunyom igunogh raasōgh obho n'ınon arōoy įrol ańi deledede n'eedi. ³⁰ Parōoy aFarisi n'obo ituğhumiom iilōgh ibha ogbo eedi iru neđozaay eńogħo miteledōm obh'odi nepuruan kua, "Ebum eegħe kenyińa etul miğunogh raasōgh obho n'ıđighi miķarabh obho nele epogħol n'eedi?" ³¹ Pałizos ańbhagharańa kua zeedi, "Obo bho asiloor obho įghuay obho įva għa dio mozil, obo bho neńweey obho be. ³² Aami uru mobhelegħi ańukarabh obho, aruubi obho dio."

İpuruan ilo igboloman n'orologħu oķoony tebum iikpulughu

³³ Peđede arōoy iru iłpete kua įnogħo małizos, "İteledōm tałon ađuugh įtol moķoony, eekpulughu għa moomo amen. Onyiin ezo bho na miteledōm arōoy aFarisi obho, keđio iteledōm onuma neńmaar nele neđoghōl," ³⁴ Pałizos ańbhagharańa kua zeedi, "Enyińa tetue ni ga, mi tipina, eseeri moķoony mobo bho ipina bho tamen olo opina bho odi n'eedi?" ³⁵ Ađuma natu molo tosegeħe mopina bho mi teedi, keđio eedi tegbi mořologħu oķoony."

³⁶ Keđio ałizos ańiina na adōgh sidōgh obhobho ańogħo zeedi. "Bōbon ooy olo taķooron momoom ukpe mopuom ugbaany olo. Odi ađighi na kua, podi tańaay ni momoom ukpe bho, keđio omoom obho orue dio ańegħiom tugbaany obho. ³⁷ Ooy olo tańegħe na mimoom amiim ałoki tigbaany izu įnam ańikarama amiim olo. İbha odi ałoki pimoom amiim obho orubhughı igbaany izu ańikarama obho, amiim obho kezuughıan, izu ańikarama bho eķona kerubhughu keđeebh. ³⁸ İmoom amiim nołoki għa timoom izu ańikarama. ³⁹ Bōbon ooy olo nańa għa na momina ođbhoghōl imoom amiim tamen olo odi nańbhoghōl migbaany obho olo. Eedi nekōl għa kua, 'İgbaany obho įnegħe epu.'"

İpuruan ilo igboloman n'ađuma obhooghıa bho

⁶ Tonyiin ađuma obhooghıa bho olo ałizos arele naten tookua įbiakpa, pobo bho neńuonom odi obho ibuni međe įbiakpa, įbholobħool tańavo eedi, ile. ² Peđede arōoy aFarisi obho iłpete kua, "Enyińa neesōor molōgh. Ebum eegħe kenyińa neđighi mołpo olōgh tađuma obhooghıa bho?" ³ Keđio ałizos aru ańbhagharańa kua zeedi, "Enyińa deghōl għa dio eńiim miibha aDevid ađighi tamen obho odi n'arōoy odi oķoony nesibhogħ mi tađuma obhooghıa bho ga?" ⁴ Odi ađighi ađigh totu obho tEńaan ańegħe mańbred ob-

ho utunom maar unogho mEnaan obho, ale anogho ani rooy odi, obho tughuneen arōoy iibua bho dio onon ooy ole gha dio kezo bho iilogh obh'ezira ito bho." ⁵ Keđio odi ajizos amina akpete kua abaram, "Oony Ooy obho pObamogh maduma obhooghia bho."

Ilo imutenaan ooy olo avo bho naamuugh

⁶ Tonon aduma obhooghia bho, pajizos aghi totu iikpulughu obho natughumiom. Tesuo, kir ooy olo odiom avo bho naamuugh. ⁷ Ede obo itughumiom iilogh obho n'arōoy aFarisi obho neva gha mikarabh olo obhamam ajizos, peedi imaar negon odi momiin erumolo odi taako ni mooy taduma obhooghia bho. ⁸ Ajizos maaloghom mjitua eedi, podi akpete kua anogho mooy obho, "Betunu maru mamara teebha ogbo bho." Podi ooy obho abetunu aghi amara togbo bho. ⁹ Keđio ajizos apuruan kua zeedi, "Idighen mibha iizuan, olo ologh olo, modighi taduma obhooghia bho? Odighi iibi ologh avo onogho ooy n'odighi odi mikarabh? Obhel ooko aghudum ooy n'otenemi aghudum odi?" ¹⁰ Keđio odi aanon moomo eedi akin akiton, keđio akpete kua anogho mooy obho, "Sele mavo onuma." Keđio odi aru asele mavo bh'odi, pavo bh'odi aru aneghe. ¹¹ Pologhi oomo eedi napul kaguugh, molo eedi jrol ideghian n'aloor eedi mezo eedi tekol edighi zodi.

Ajizos aru ason mađiobh n'izal iteledom obho

¹² Togbo amen opopo, pajizos asiin tanyu eegum mookpulughu, molo odi arol suo aakpulughu mEnaan moomo udugul obho. ¹³ Adio aru abaal, podi abheleghi mobo bho netuonom zodi obho iru taloor odi, keđio odi aru ason mađiobh n'izal ibha ughol bo iteledom obho. ¹⁴ Eedi, aSaimon (obho adien odi ughol na aPita bho), n'Andru umor odi, n'ajems, n'ajon, aFilip n'aBatolomiu, ¹⁵ aMatiu n'atomos, ajems ony talifios, n'aSaimon obho ughol bo aZelot obho, ¹⁶ n'ajudas ony tajems, n'ajudas Iskariot obho aten mbođi rooy obho.

Itughumiom n'alaako tajizos

¹⁷ Ajizos asoor n'oomo eedi mi teegum obho, podi aru amaranuan n'ologh obo bho netuonom odi obho mi tajarabh eegum obho. Eruom arōoy neđua tajarusalem, n'oomo ebhugh aJudia, n'araama aTaya n'aSaidon ibha idi totu obhiiny obho, etu tadi. ¹⁸ Eedi iru momoghon itughumiom odi n'ookuaay asiloor eedi. Oomo obo bho ikarabh aruumugh nebaghami obho ekona eru na eekuaay na. ¹⁹ Kōoy kōoy abe gha mokulaan odi be, ebum obho inyaam aluukua bho neđua tadi neekōoy oomo eedi.

Obaal ologhi n'jitu

²⁰ Keđio ajizos akiton tobo bho netuonom odi obho akpete kua,

"Obaal ologhi il'enyina aruvekulom obho, ebum obho Ade-Oolema bho tEnaan aru mil'enyina bho.

²¹ Obaal ologhi il'enyina obo bho idi mokoony siibha bho, ebum obho topere ni zenyina.

Obaal ologhi il'enyina obo bho nelegheey siibha bho, enyina temologh ni.

²² "Obaal ologhi il'enyina, tamen olo arōoy ilogh enyina dien, igin enyina, ironyogh na enyina, ikpeteey na enyina modigh kerekere ikarabh tebum Oony Ooy obho. ²³ Amen iibha bho nemutenaan enyina, pibo, megher, mebaal ologhi. Ib'igbogh inwo mibha nookobhoghi useerian enyina mi tanyu obho. Pezo na aburude eedi idighi na marizil obho tEnaan.

²⁴ "Itōnyogh il'enyina obo bho iru rula siibha bho, ebum obho enyina neele meela ibh'enyina bho.

²⁵ Itōnyogh il'enyina obo bho arubaraka enyina neemuzo siibha bho, okoony tagurogh ni enyina.

Itōnyogh il'enyina obo bho nemologh siibha bho, ebum obho enyina nemologh iman. Enyina tedigh tjetu n'edi.

²⁶ Itōnyogh il'enyina tamen olo oomo arōoy tegba zenyina miibi, ebum obho aburude eedi igba na miibi miben arizil obho.

Ezo orolom obo ologh adien ezira

²⁷ "Keđio ami nagba kua anogho zenyina obo bho nemoghon obho, itulan mobo ologh dien enyina, memulumian gha miibi mobo bho ilogh enyina dien obho. ²⁸ Inogho gha lisebh mobo bho nekorogh enyina bho, meekpulughu gha menogho mobo bho negba gha zenyina mikarabh obho. ²⁹ Ooy kabor ana tagba onuma, pukiraan manogho zodi mopedi obho odi abor na. Erumolo onyini ooy aru akporion masuoma onuma asegehe, pubelemaan odi akporion na asegehe maforoko onuma. ³⁰ Kōoy kōoy olo agbeel ana maar punogho. Kamen kamen olo ooy asegehe maar onuma, ugbeel gha mamina mabhin. ³¹ Dighi manogho minon kezo bho ana nava molo eedi kedighi kenogho ana bho.

³² "Okor odigh alisebh mobho enyina tepin, erumolo enyina itulan mobo bho itulan enyina bho be. Min, pezo idighi mikarabh obho neđighi gha na. ³³ Okor odigh alisebh na mibha enyina tepin, erumolo enyina idighi miibi inogho mobo bho idighi enyina miibi obho be. Iibha bho pibha idigh mikarabh obho neđighi gha na. ³⁴ Okor odigh alisebh mobho enyina tepin, erumolo enyina inogho maboole mobo bho enyina neduom ologhi momulumian enyina bho be. Pezo idighi mikarabh obho neelian gha mobhin ib'asuo. ³⁵ Idighi gha kua, itulan ob'ologh adien enyina, medighi gha miibi, menogho gha maboole tedi olo enyina itenyi io mjitua olo omina omulumian enyina. Igbogh alisebh tetol ni enogho enyina molo enyina tetu manwuny tEnaan obho abugh bo apu obho. Odi omulumian gha dio mikarabh mobo bho iloghom io moghol alua bho n'obo bho itenyi mōkarabh emu obho. ³⁶ Isu ghusan

aḍien kezo bho Ɔde enyina n̄asu gh̄a gh̄usan aḍien obho.

Oru j̄iruan Ɔnogho j̄non

³⁷ “Ɔru gh̄a m̄j̄iruan m̄nogho m̄non molo Ɔnaan Ɔtu m̄j̄iruan Ɔnogho enyina. Ɔnogho gh̄a mapum m̄non molo Ɔnaan Ɔnogho enyina mapum. Ɔbelemaan m̄karabh j̄non molo Ɔnaan Ɔbelemaan enyina m̄karabh enyina. ³⁸ Ɔnogho Ɔni m̄non p̄Ɔnaan Ɔnogho Ɔni enyina. Ob'ooḅi Ɔtuom, olo n̄omaar uzighe, Ɔvimighi, imuz̄o nezuughian, pibha Ɔnaan taz̄u Ɔlogh t̄aravo enyina. Keḍio Ɔtuom obho enyina ibhin j̄tuom j̄nogho m̄non obho, pibha Ɔnaan tapin Ɔtuom Ɔnogho enyina n̄a.”

³⁹ Keḍio Ɔj̄izos aḍogh sidogh obhobho Ɔnogho zee-di. “Ōoy ikpom ariḍien orue ḍio areliom m̄odo odi. Ibha odi Ɔghi m̄kparam, pizal eedi omelegu oḍigh toonu. ⁴⁰ Ɔony-otu j̄tuugha olo apu mobo bho n̄atughumiom odi obho olo. Keḍio amen odi n̄aman m̄tuugha bh'odi, podi oru ooleeny obo bho Ɔtughumiom odi obho.

⁴¹ “Eeghe aḍighi k̄ana n̄amiin gh̄a meekuneen aḍien tum̄or onuma keḍio ob'obhalakpa bho aḍien onuma Ɔna Ɔmiina gh̄a ḍio? ⁴² Ɔkar ilegheri imute Ɔko molo Ɔna obo bho ḍomiina ḍio mob'obhalakpa obho odi taḍien onuma bho ku t̄aki Ɔkpete Ɔnogho mum̄or onuma ak̄ol, 'Um̄or, tue Ɔami Ɔseghe meekuneen obho odi taḍien onuma bho?' S̄o, obo ol̄ogh̄oma l̄oor, nal̄ogh̄om gh̄a milo j̄non, pira m̄aseghia mob'obhalakpa bh'aḍien onuma ku p̄ana orue Ɔmaar Ɔmiin Ɔseghe eekuneen obh'aḍien um̄or onuma.

Tikpo oor̄eny obho pol̄ogh̄om oḍigh oor̄eny obho

⁴³ “Oor̄eny olo aḍum amute magey Ɔloki gh̄a ḍio m̄bhugh̄a itu, bolobolo Ɔkpagh oor̄eny Ɔloki m̄iḅi itu. ⁴⁴ Koor̄eny koor̄eny nol̄ogh̄om gh̄a toḍigh itu obho odi Ɔloki obho. Ɔkarara Ɔlogh gh̄a ḍio male bolobolo izin oḍu Ɔloki mitu j̄leeezu. ⁴⁵ Ooḅi ḍoy tapin t̄ela iḅi Ɔkpo bho idi tekpom odi obho aḍighiom m̄iḅi Ɔkpo amutiom, Ɔkarabh ḍoy tamutiom m̄karabh Ɔkpo. Anem ḍoy nasi gh̄a amutiom mibha imuz̄o tekpom odi obho.

Ɔzal oḍigh eb̄ogh̄om otu

⁴⁶ “Ebum eeghe kenyina nepelegi gh̄a z̄ami, 'Obum̄ogh, Obum̄ogh,' keḍio enyina j̄tuugh gh̄a ḍio eḍighi mibha Ɔami Ɔkpete Ɔnogho enyina bho? ⁴⁷ Ɔami natu m̄ogba oḍeeriom enyina moḍigh ḍoy olo aru t̄ami, Ɔmoghon mogh̄or̄ok̄o Ɔmi, k̄atuugh aḍighi mibh'ogh̄or̄ok̄o bh'ami. ⁴⁸ Odi odi k̄oy olo aḍogh motu odi t̄obharakpar ade, Ɔmaar agbo made bho akuḍu-meni keḍio agbi mogimogh ikpiti otu obho, molo aḍigho n'ogim iru inyuughi motu obho, keḍio otu obho oozighina ḍio. Ɔmaar ni Ɔmara tebum obho Ɔmaar ni ub̄ogh motu obho. ⁴⁹ Odi obo bho Ɔmoghon mogh̄or̄ok̄o Ɔmi k̄otuugh io aḍighi bho, odi odi k̄oy olo Ɔleleghiom ni be tade bho mikpiti otu obh'odi. Odi

aḍogh Ɔaman, paḍigho n'ogim iru inyuughi motu obho; otu obho ameel, molo, oghur emeel odi otu obho, Ɔzo ogba olo nolo.”

Ajizos aak̄o m̄ebana ḍoy oḅe raagham ol'aRom

⁷ Amen Ɔj̄izos aḍegheey moomo Ɔraḍeghe bh'odi Ɔnogho r̄oy obho Ɔbele, podi aḍua aḍen Ɔghi t̄aKapaniom. ² Onyiin uvem̄u oḅe raagham ḍoy ol'aRom Ɔteeny monyiin ebana olo aḍigh magey tologhi odi. Odi ebana bho n̄anwe natu m̄obho. ³ Odi Ɔmoghon mibha Ɔj̄izos natu obho, podi ar̄om m̄ede arukenya ar̄oy aju obho mobhelegi odi odi karu kaak̄o m̄ebana bh'odi. ⁴ Peedi iru t̄ajizos iisen odi magey moru, keḍio j̄kpete kua j̄nogho zodi, “Tue, ḍoy obhobho n̄akar Ɔva magey molo Ɔna k̄abhel odi. ⁵ Odi atulan magey r̄oy ezira, molo odi aḍogh monyiin otu iikpulughu Ɔnogho ezira.” ⁶ Paḍizos Ɔtuonom eedi Ɔghi. Odi natuan totu obho podi ar̄om b̄urubulol odi m̄kpete Ɔnogho Ɔj̄izos ogh̄ol ekua, “Obo apu Ɔami, Ɔubaghama gh̄a l̄oor onuma. Ɔami ugbebh io molo Ɔna kaaku kaḍigh totu Ɔmi. ⁷ Ɔami ekona ugbebh io n̄a moru Ɔmiin aghisigh onuma. K̄pete m̄aar be p̄ebana bh'ami oḍum. ⁸ Ɔami ekona ḍoy olo n̄onogho m̄j̄nyaam Ɔto ito, olo iḅe raagham idi t̄eḍiani Ɔmi. Ibha Ɔami Ɔkpete Ɔnogho monyiin ugh̄ol, 'K̄ia,' podi oghi, Ɔkpete Ɔnogho m̄non ugh̄ol, 'Tue,' podi oru. K̄ami Ɔkpete Ɔnogho m̄ebana Ɔmi agh̄ol 'ḍighi miibha,' podi Ɔtuugh oḍighi.” ⁹ Ajizos Ɔkar aam̄ogh magey m̄moghon Ɔnuekpete bhibha. Keḍio odi aghiraan tar̄oy obho n̄tuonom zodi obho Ɔkpete kua, “Ɔami n̄agba kua Ɔnogho enyina, t̄akar Ɔzirel ekona, Ɔami ḍomiin io moḍigh ologhi om̄oruom obhobho.” ¹⁰ Obo bho iru j̄gba ḍom obho imula isi totu, ebana bho naaḍum.

Ajizos aḅet̄on t̄obho m̄ony ekpukele Ɔni

¹¹ Ɔbam amen iru it̄en Ɔj̄izos Ɔghi t̄ema olo ugh̄ol aNen, odi n'iteled̄om odi n'ob'ologh ar̄oy j̄ghi. ¹² Odi naḍigh kua be podi Ɔmiin mob'ologh ar̄oy n'oḍim nemute t̄ema bho. Oḍim obho ogini Ɔony ekpukele Ɔni, molo ob'ologh ar̄oy obho iḍigh j̄kunu n'odi. ¹³ Amen Obam̄ogh obho Ɔmiin m̄ani obho, pal̄oor odi azuum n'os̄u Ɔghusan aḍien, keḍio odi Ɔkpete kua Ɔnogho m̄ani obho, “Uleghe gh̄a.” ¹⁴ Keḍio odi arele Ɔghi aku-laan m̄ebina bho keḍio eedi obo bho ir̄ol obho iru is̄or̄na. Keḍio Ɔj̄izos Ɔkpete kua, “Ɔony, Ɔami n̄kpete Ɔnogho Ɔna, Ɔbetunu.” ¹⁵ P̄oy obho n̄abho bho aḅetunu Ɔrol deled̄e n̄kpete m̄aar. Keḍio Ɔj̄izos aru Ɔseghe zodi ḍoy obho Ɔlogh t̄avo oniin obho. ¹⁶ K̄oy k̄oy aruugu isibh ni, keḍio j̄rol n̄a nebuom Ɔnaan nak̄ol kua, “Agey ozil t̄Ɔnaan naaru tezira. Ɔnaan naaru m̄obhel ar̄oy odi.” ¹⁷ P̄j̄gbaay oḍu obho t̄ajizos ilela toomo ebhugh obh'ajudia n'oomo aruubhugh obho idi t̄ogbagi ajudia bho.

Änwuny adöm tajon ozuughiom rumuum obho

¹⁸ Piteledöm tajon ighi igba inogho zodi moomo iibha bho. Keđio odi ajon abhelegghi mizal iteledöm odi, ¹⁹ aröm eedi mođhi opuruan ekua mObamogho obho, "Gbä manogho ezoor, ana obo bho ajon agba aghöl mu natu obho belee kezoor oörö monon?" ²⁰ Amen eedi iru tajizos, peedi igba kua inogho odi, "Ajon ozuughiom rumuum obho aröm ezoor moru opuruan onuma kua, 'Ana pobo bho noonon obho belee kezoor oonon monon?' " ²¹ Tamen opopo ajizos naaköoy mođigh kerekere arazegh aröoy, apirighanogh mïkarabh aruumugh, akparion na mariđien ologh obo ikpom arıđien obho. ²² Keđio odi abhagharana kua manwuny adöm obho tajon, "Imula međhi međba menogho zodi ajon mibha enyina neemiin imoghon obho. Obo ikpom arıđien obho neemiin maar, arukula bho neteleey, obo bho nenweey marazegh ipueghi riibi obho nedumogh, obo bho ipaaghabh obho nemoghon maar, noberiön idim na tobho bho, keđio noogba monuekpete oobi adöm obho nonogho maruvekulom obho. ²³ Keđio alisebh tetol ni enogho mobo bho igonan io aami obho."

²⁴ Tamen olo anwuny adöm obho neđuä, pajizos ake mokpete ilo igboloman n'ajon anogho egi aröoy obho oghöl ekua, "Amen obho enyina ighi tajon mi tob'eeckpu edum qosaar obho kenyina itua momiin ekaraan? Enyina ighi gha mobhögga iigho bho opibha napibhoghom obho? ²⁵ Enyina ikar ighi gha momiin eeghe? Enyina ighi gha momiin öoy olo abura maravelvet? Obo bho neburaay gha miibha bho, su netol gha tarutu aruula. ²⁶ İkar egba magey obho, enyina ikar ighi gha momiin eeghe? Ozil tEnaan ga? Akar agey nani, mibha aami nagba anogho enyina bho, enyina imiin molo apu mozil. ²⁷ Odi ajon pobo bho eegia bho agba bö aghöl, 'Nonon, aami naaröm moteledöm ami mođionom onuma taghisigh. Odi tađionom taghisigh moselemi eböom obho onogho onuma.' ²⁸ Aami nagba kua anogho enyina, ajon apu köoy köoy olo nonmar tesuo emar-aröoy obho, keđio oomo ipa ekona, obo bho asöoriöm bö apu mi tAde-Qolema bho tEnaan apu zodi."

²⁹ Oomo aröoy obho n'igunogh raasögh obho, ibha imoghonyan bö majon obho pobo ighiilaan mïto eböom oöol oten obho tEnaan, ighi tajon izua mum. ³⁰ Aröoy aFarisi obho n'obo itughumiom iilögh obho igin ni mïto bho tEnaan, egin na mođhi ajon kazuom eedi mum.

³¹ "Aami takar apin ekaraan siibha bho atuom manwuny öoke bhobho? Eedi kïkar igbaanan mekaraan? ³² Eedi idi kanwuny ilo idi delede mi tađighi. Onyiin eku temulughu ekiom monyiin eköl kua, 'Ezoor uti mitia ipina onogho enyina enyina igher io. Umor soor öbum onogho enyina, enyina ilegheey io.' ³³ Ajon ozuughiom rumuum obho aru, arol mokoony edien tebun iikpulughu agin miim, enyina ighölöm odi meeraala. ³⁴ Öony Öoy obho aru nale napoghol, enyina iinon zodi epue eghöl kua, 'İmiin ob'edogh öoy ob-

hobho n'öpoghođia rimiim. Odi öbulol igunogh raasögh n'idighi mïkarabh.' ³⁵ Oomo ipa ekona, obo bho ibhinom obho needighi nemutiom mobho olöghöm ar tEnaan iru magey."

Ajizos mi totu taSaimon, onyiin öoy aFarisi obho

³⁶ Onyiin öoy olo aFarisi obho abhelegghi majizos mole edian totu odi. Pajizos atuonuman odi aghi totu öoy obho, arol delede mole edian obho. ³⁷ Kir onyiin ani olo nađum ikarabh aghuđum tema odi öoy obho. Odi amoghon mobho ajizos naaru nale međian totu öoy aFarisi obho, podi ašeghe monyiin okötö elo olo nakunu magey, ³⁸ aghi amara taman tajizos mi tasike odi naleghe ašburughiom izin odi masike tajizos. Keđio odi aru ašeghe mašilaan obh'odi agbulolom masike tajizos, agbuluman aapiibh, keđio ašeghe mokötö elo bho azuom. ³⁹ Amen öoy aFarisi obho abhelegghi bö zodi obho amiin mibha ani obho nađighi obho, pakpete kua tologhi odi, "Öoy obhobho akar aru mozil bö, odi kulöghöm ni mođigh ani obho nakulughaan odi obho. Odi kulöghöm ni mïkarabh adol olo ani obhobho nađum." ⁴⁰ Pajizos ašooranaan kua zodi, "Saimon, kir ar olo aami uteeny mokpete onogho onuma." Podi aSaimon aghöl mu "Gua, Obo itughumiom, deghe." ⁴¹ Keđio ajizos ake mođeghe. "İzal aröoy ipoole mašöole tavo onyiin öoy. Onyiin ašöole mađiöbh onir anaira, opedi obho ašöole monir anaira. ⁴² İzal eedi olo arue mokpe olo. Pobo bho ašoolian eedi obho ašelemaan mizal eedi. İtal eedi, ana utua, ođighen tatulan odi apu?" ⁴³ PaSaimon abhagharana kua, "Aami naköl obho ušelemaan bö mïkanya bho." Pajizos akpete kua, "Ana umaar ini adeghe." ⁴⁴ Keđio odi aghiraan tani obho, akpete kua anogho maSaimon, "Ana namiin mani obhobho? Aami uru totu onuma, böbon amuum ana onogho dio aami mootöla asike ami. Keđio ani obhobho naatölöm mizin odi masike ami, ašeghe mašilaan odi agbulom. ⁴⁵ Ana öbolom io aami aloghom totu obh'onuma, keđio oomo aami uru, ani obhobho döbele dio moopiibh asike bh'ami tetulan. ⁴⁶ Amunu olo ana usigh temu ami olo, keđio odi ani obhobho naasigh moomo asike ami melo alikunu. ⁴⁷ Aami nagba kua anogho ana siibha bho, tib'etulan obh'odi negba emutiom mobho noöbelemaan mïkarabh odi. Keđio obo bho ušelemaan ibam obho atulan na mïbam be." ⁴⁸ Keđio ajizos akpete kua anogho mani obho, "Noöbelemaan ana mïkarabh onuma." ⁴⁹ Pipedi obho idi ani nele međian obho įrol ighunughun tiloghi eedi neköl kua, "Odi oobho bho kokör öoy, olo našelemaan na mïkarabh aröoy?" ⁵⁰ Keđio ajizos amula akpete kua anogho mani obho, "Keel n'ekima, ologhi omöruöm onuma naabhel ana atene."

Araani ilo itunuman majizos

8 İbam amen iten pajizos adua mema aten mema, tigbögh n'ibam araama bho, nagbaay gha monuekpete oobi adöm obh'Ade-Qolema tEnaan.

Ađiöbh n'izal iteledöm obh'odi ighi ani, ² n'ede araani ilo ajizos abhirighanogh mīkarabh aruumugh temu eedi n'ilo odi aaköoy räzagh ighi ani na. Araani bhībha paMeri obho aMagdala, obho ajizos abhirighanogh mođual įkarabh aruumugh temu obho, ³ n'ajoana, ani taSiuz, obho aru muvemü odighi otu taHerod obho, n'asuzana, n'ologh įnon araani. Eedi pobo įnoghooy gha majizos n'iteledöm obh'odi kaar kaar olo neębaghami zeedi.

Asidögh oęebh mięebh obho

⁴ Tamen olo ob'ologh aröoy įdua toomo odigh kerekere araama bho iru tajizos, podi adögh sidögh obhobho, ⁵ "Onyiin amen keđio onyiin oęebh mięebh aghi moęebh įęebh įbiakpa. Ezo bho odi aęebh naadu obho, peęede imeleghu teböom keđio uzeghi, įnun iru na ikpologh ile. ⁶ Etede imeleghu tobharakpar ade. İke kua be mosi, pınyurughan įkaraghan įbhozu ebum obho amuum ilo tade bho. ⁷ İmina eđe imeleghu tade iıbulom olo iıbulom obho isiom igimogh eedi, keđio eedi iru įnyurughan. ⁸ İpedi obho imeleghu tooęi ade keđio iru įmaar isi įloki na magey molo uru ubun mızal araala n'adısihb itu." Keđio odi amina akpete miibha bho aęaram, aghöl kua, "Köoy köoy olo ateeny raęeri moęoghon amoghon!"

Aar obho ađighi kudögh sidögh obho

⁹ Pobo bho, neętuonom odi obho ipuruan zodi memu asidögh obho, ¹⁰ keđio odi abhagharana kua, "Nöonogho enyina mīıkpo molöghöm emu okpo eęokia ih'Ade-Öolema bho tEnaan, keđio ipedi obho todögh sidögh könogho, molö eedi neenonom n'ar-idien eedi keđio įmiin io, neęoghon keđio įmogho-nyan io."

Emu asidögh oęebh mięebh obho

¹¹ "Oobho pemu asidögh obho. İkpo įbiakpa bho, pönuekpete bho tEnaan. ¹² İbha imeleghu bö teböom obho, paröoy ilo įmoghon ni be, pEru obho aru aęirogh döm obho mi tiloghi obh'eedi, molo eedi įmoghonyan eteeny ani mībhelegha bho tEnaan. ¹³ İbha imeleghu bö tobharakpar ade bho paröoy ilo įmoghon döm obho pibhinom n'ooęi ologhi keđio adöm obho osi dio agbeeny tiloghi obh'eedi molo eedi imöruöm moęam amen be. Ödegh oonon aru be peedi imeleghu. ¹⁴ İbha imeleghu bö tade iıbulom obho pobo bho įmoghon bö döm obho keđio iıbaghami n'eela n'emel aghudum obhobho iru igimogh zeedi molo itu obh'eedi įkua dio noęhua. ¹⁵ İbha imeleghu bö tooęi ade bho pobo bho įmoghon döm obho iseeri tiloghi eedi n'oghiilaan ninii iru įteeny mamen eedi telokiıy."

Asidögh otodi olo usu ulogh taębugba

¹⁶ "Boęon öoy olo taşu motodi alogh taębugba akpereghi bolobolo alogh teęđiani emuna olo. Nöbam gha tanyu aęebe molo obo bho teđigh totu obho emi-

in maar. ¹⁷ Kaar kaar olo uboki, n'ađuma n'ađuma tomutiom togbo eęeę. İbha ukpereghi obho tokpeeron ni omutiom teęaal.

¹⁸ "İgona löor enyina mi tibha enyina neęoghon obho. Obo bho ađigh ateeny obho, tomina ni onogho zodi oęaram tibha odi ateeny obho, keđio obo bho oteeny io bho, įbam obho odi ateeny obho toęoor ni zodi."

Ajizos n'oniin n'aburumör odi

¹⁹ Onyiin amen olo oniin n'aburumör tajizos iru todi, irue dio moęiinan odi tebum ob'ologh aröoy obho.

²⁰ Puęba unogho zodi moniın onuma n'aburumör onuma idi teteęe, neva moęiın onuma. ²¹ Paјizos akpete kua anogho moomo eedi, "Oniın ami n'aburumör ami pobo bho įmoghon bö madöm tEnaan kighiilaan obho."

Ajizos adenyemi mogim oęhiiny

²² Onyiin ađuma olo ajizos n'iteledöm odi idigh toghuugh, podi akpete kua anogho zeedi, "İtu oęeeny oghi teęeenyom ob'egha oęhiiny bho," peedi imutiom.

²³ Ezo bho eedi įzoghi neęi obho, paјizos amaghanan nakođi. Keđio ob'ogim asöor nagim, molo oghuugh obh'eedi natu moęi. ²⁴ Tezo bho ogim obho naęöröghom moghuugh obho, piteledöm obho ighi įsumeen zodi įkpete kua, "Öde-otu, öde otu, betunu ezira nope." Keđio odi aęetunu akpete kua anogho mogim obho, "Deny," pogim obho oęhiiny obho aru adeny. ²⁵ Keđio ajizos apuruan kua zeedi, "Odighen ologhi omöruöm obh'enyina?" Emöogh n'aruugu es-ibh eedi magey, molo onyiin arol apuruan kua monyiin, "Odi öoy obhobho koköor öoy? İbha odi ato anogho mogim obho n'opökö amuum obho, peedi ighiilaan na zodi."

Ajizos aakö möoy olo ateeny mīkarabh aruumugh

²⁶ Peedi įzoghi įdua taGalili ighi teęeenyom ob'egha bho mi tebhugh obh'aGerasin. ²⁷ Ezo bho ajizos napun kua be, podi amiinan möoy olo ateeny mīkarabh aruumugh temu odi, bho ađua tema bho natu. Kökanya amen ukpe n'odi aar odighiom olo, orugh gha na dio totu, natugh gha taruugu okarabh edum obho. ^{28,29} Ölogh amen mobho okarabh emugh obho napum gha zodi, molo nopađiom gha sike n'aravo odi magbirigbiri okpuom tooreeny keđio odi taagbo ni magbirigbiri obho, aęuni mooreeny obho akiil ađigh tob'eeępu edum oęasaar obho. Amen odi amiin majizos podi amuughu ameel taghisigh tajizos akpetiom n'ob'oghörökö aghöl kua, "Ajizos, öony tEnaan obho aęugh bö apu obho, ana nava mođighi eko zami? Sesen ni, uliom gha zami." Odi akpete miibha bho tamen olo ajizos akpete anogho moękarabh emugh obho momute temu odi öoy obho. ³⁰ Paјizos apuruan kua zodi, "Ađien onuma kughöl eko?" Podi abhagharana aghöl kua, "Ölogh," — ebum obho įkanya įkarabh aruumugh neęđigh temu odi öoy obho. ³¹ Peedi įkarabh aruumugh obho iikpulughu majizos molo odi

opirighan eedi ɔlɔkioghom tob'oonu obho ikunughi olo bho.

³² Atuan n'odi esi obho eedi idi obho, kir ob'ologh arabhōrōpō ilo neḅal miḅal tōtu aruugum obho. Peedi iḅkarabh ɔruumugh obho iisen maḅizos igbeel odi molo odi kabhirighan eedi eedi keḅiku tarabhōrōpō bho, poti aḅelemaan eedi moḅghi oḅigh. ³³ Piḅkarabh ɔruumugh obho iḅdua tēmu ḅoy obho iḅghi iḅdiku tarabhōrōpō bho. Poomo eedi arabhōrōpō bho iikilaay taḅarabh aruugum obho iḅghi imeleghu tob'egha oḅhiiny obho iḅguḅaay.

³⁴ Arōoy obho neteliom marabhōrōpō bho imiin miibha bho, peedi iḅhiil iḅghi tēma bho n'oomo obo bho idiighu taruudum obho iḅgba iilelemi miibha imute bho. ³⁵ Parōoy obho iruughu moḅmiin ɔni ibha imute bho. Eedi iru peedi imiin maḅizos n'odi ḅoy obho iḅkarabh ɔruumugh obho neḅeḅele iḅdua bho, bho odi delede tasike taḅizos naamina mukpe, naḅoghonyan na rōoy, molo aruugu isibh moomo eedi. ³⁶ Keḅio obo bho imiin ɔni obho iḅgba inogho rōoy obho mezo aḅizos aakō mōoy obho. ³⁷ Poomo arōoy ibha iḅdua tebhugh obh'aGerasin iru obho, iikpulughu maḅizos moḅeḅele ebhugh eedi oḅdua, tebum ib'aruugu obho nesibh eedi obho. Podi aḅizos aḅigh moghuugh obho momula ogheel. ³⁸ Pōoy obho iḅkarabh ɔruumugh obho iḅrol iḅḅaghami obho aasen odi aghōl kua, "Sesen ni, ɔami utuonuman ɔni ɔna." Paḅizos ɔkpete kua ɔnogho zodi, ³⁹ "Mula magheel totu enyina maḅba miḅi oḅkpo bho ɔnaan naaḅighi ɔnogho ɔna bho." Podi aghēel aḅba moomo ibha aḅizos aḅighi ɔnogho zodi obho aalelemi toomo ɔma bho.

Aḅizos n'onyani obho taḅairos, n'ɔni obho akulaan bo moḅdu ukpe odi obho

⁴⁰ Amen aḅizos amula aghēel mi teḅeenyom ob'egha bho, ologh arōoy ilo neḅōrō zodi ebuom odi magey. ⁴¹ Ponyiin ḅoy olo ughōl aḅairos, uvemū onyiin otu iikpulughu obho, aru agbuluman taghisigh taḅizos, aasen odi moḅtuonom odi oḅghi totu odi. ⁴² Ogini ɔnyani odi olo naagbeḅh maḅiōbh n'izal ɔsia naanwe natu moḅbho. ɔzo bho aḅizos naḅi obho, arōoy obho neḅeninighian teḅeny n'oḅiom odi. ⁴³ Togbo arōoy obho, kir onyiin ɔni olo naanwe mezeḅh ɔraani moomo aḅiōbh n'izal ɔsia. Odi naarōḅōḅi moomo ikpoki odi mi tarizil, keḅio olo arue mookō odi olo. ⁴⁴ Podi ɔniiran rōoy obho mi taḅaman taḅizos, aḅghi akulaan moḅdu ukpe bho taḅizos. Palōor obh'odi aru ɔneghe tonyiin amen obho. ⁴⁵ Paḅizos ɔmara apuruan kua, "Okōr ḅoy akulaan ɔmi?" Bōbon ḅoy olo aru aatuma olo, keḅio aPita ɔkpete kua, "Obo itughumiom, tob'ologh arōoy bhibha iniiran ɔna kua bho, keḅio ɔna napuruan mobo akulaan ɔna?" ⁴⁶ Keḅio aḅizos aḅhaghara kua, "Onyiin ḅoy naakulaan ɔmi. ɔami naalōghōma inyaam neḅdua talōor ɔmi." ⁴⁷ Amen ɔni obho ɔmiin mobho odi otue mu aḅokia bho, poti aḅghi agbuluman taghisigh taḅizos. Alōor odi napiigha, keḅio odi ɔrol taghisigh ogbo arōoy obho aatuma mobho odi akulaan maḅizos n'ezo odi aakua lōor odi tamen obho odi akulaan moḅdu

ukpe taḅizos obho. ⁴⁸ Paḅizos ɔkpete kua ɔnogho zodi, "Onyani ɔmi keel n'ekima. Ologhi omōruōm onuma naakō ɔna."

⁴⁹ Odi odi nini naḅkpete miibha bho, men ɔony adōm aḅua totu uvemū ḅoy otu iikpulughu obho aru ɔkpete kua ɔnogho maḅairos, "Umina gḅa maḅa maḅaḅaghami moḅtughumiom itughumiom obho. ɔnyani onuma naḅbho." ⁵⁰ Paḅizos ɔmoghon keḅio ɔkpete kua ɔnogho maḅairos, "Ughiil gḅa ruugu. Mōruōm be, ɔnyani obh'onuma oḅum." ⁵¹ Amen odi aḅizos aḅghi asi totu obho, odi umōrō ḅio nomōrō molo arōoy keḅigh totu obho, keḅio odi abhirighanogh rōoy obho. APita n'ajems n'ajon, n'ode n'oniin ɔnyani obho be mobo iḅrol ɔni. ⁵² Oomo arōoy obho neeḅigh tiḅitu nelegheey mebum odi ɔnyani obho, keḅio odi ɔkpete kua, "Ileghe gḅa. ɔnyani obhobho oḅho ḅio, odi nakoḅi ni." ⁵³ Oomo eedi imologh iḅḅaghami odi tebum obho eedi neelōghōm mobho ɔnyani obho maḅbho. ⁵⁴ Keḅio odi aḅizos aḅham maḅo ɔnyani obho ɔkpete kua, "ɔnyani obho, ḅetunu." ⁵⁵ ɔnyani obho amula tonyiin amen obho keḅio odi aḅizos ɔkpete ɔnogho zeedi moḅnogho odi meḅian, odi kale. ⁵⁶ Ode n'oniin obh'odi iimōogh ni keḅio aḅizos ɔkpete ɔnogho eedi meedi iḅgba ḅio ɔnogho mōoy miibha imute bho.

Aḅizos arōm maḅiōbh n'izal obho moḅghi oḅba adōm obho

⁹ Keḅio aḅizos abheleghi aakōbhōghi monyiin esi maḅiōbh n'izal iteledōm obho ɔnogho eedi miikpo n'inyaam mobhirighan oomo iḅkarabh ɔruumugh taḅuumu arōoy n'ookōoy oḅigh keḅekere ɔrazegh. ² Keḅio odi arōm zeedi moḅghi oḅba adōm Ade-Ḫolema bho tēnaan n'ookōoy arōoy ilo neḅweey. ³ Keḅio odi ɔkpete kua ɔnogho zeedi, "Terele bh'enyina, iḅham gḅa bōbon onyiin ɔar, iḅham gḅa meḅu bolobolo ɔḅa bolobolo eḅian bolobolo ikpoki, iḅham gḅa na miḅal ɔrusuoma. ⁴ Kotu kotu olo ibhin enyina iḅloghom, itol todi otu obho ninii aḅeeny mamen enyina teḅdua tēma bho. ⁵ Kema kema olo enyina iḅghi karōoy obho ibhin io enyina eḅloghom, amen enyina neḅdua, pi-gunugun mobhugh asike enyina metuḅeḅi mookiom eedi." ⁶ Piteledōm obho iḅerenu iḅghi toomo ɔraama bho iḅbaay moḅuekpete oḅḅi adōm obho iikōoy na rōoy kesi kesi olo eedi iḅghi.

AHerod orue ḅio moḅmoghonyan itua odi

⁷ Amen aHerod oḅlema bh'aGalili aru ɔmoghon moomo ibha nemuteey obho, odi orue ḅio moḅmoghonyan ebum obho oomo arōoy obho ḅoy ɔnu ɔnu naḅba. ɔde arōoy neḅba kua, "Aḅon ozuughiom ruḅuum obho naaḅetunu toḅho bho." ⁸ ɔde neḅba kua, "Iḅaija naaru." Imina ɔde monyiin ozil ooḅuul obho naaḅetunu toḅho bho. ⁹ Keḅio odi aHerod ɔkpete kua, "Saa-mi usōbh meḅu taḅon, kōoy obhobho ɔami digha ɔmoghon obho kokōr ḅoy?" Keḅio odi naḅa gḅa moḅmiin odi aḅizos.

Ajizos abhin ibam edian abheremiom mađiöbh n'izal n'amađian ɔnir aröoy

10 Amen iteledöm obho imula irugheel, peedi igba k̄ar k̄ar ilo eedi idighi inogho mađizos, podi abhin eedi be aghi tema olo ughöl aBetsaida. 11 Amen aröoy obho iva ilöghöm mesi obho odi odi obho, peedi ituonom odi. Odi obhirighan io zeedi keđio ađba aňogho zeedi monuekpete adöm Ade-Ŧolema bho tE-naan, aaköoy na mobo bho nenweey razegh obho.

12 Natu moghul, piteledöm obho ighi todi ikpete kua inogho zodi, "Kpete manogho röoy obho eedi eghi taraama bho n'aruudum aridighi ibha ituan obho eva mađar olo eedi tele n'esi olo eedi temanaghonogh, ebun obho esi obho ezira idi obho otu đio mema."

13 Podi akpete kua aňogho zeedi, "Enyina inogho zeedi mađar olo eedi kele." Peedi ibhagharana kua, "Oomo ađar obho ezöor utureny suo, pöogh eđol abred n'izal ina. Ana nava molo ezöor koghi koghō maridian kookuöm mobo ologh aröoy bhibha bele?" 14 Keđio aröoy obho idi obho tegbebh ni mađiöbh n'izal n'amađian ɔnir aröoy. Keđio ajizos akpete kua aňogho miteledöm obho, "Idighi aröoy obho edianogh ruuku erologhu deledede, eku esuo erubal điöbh, erubal điöbh aröoy." 15 Peedi ituugh na mezo bho idighi aröoy obho jrologhu deledede. 16 Pađizos ašeghe mōogh eđol abred obho n'izal ina bho, abham tava, aanon tanyu, keđio aňogho lišebh mEnaan, abigi aňogho miteledöm obh'odi mođiiy ɔnogho aröoy obho. 17 Poomo eedi iru ile arubaraka eedi imuteey, molo iteledöm obho imina iru iiköbhöghi mađiöbh n'izal arukpaagh tibha aröoy obho ile isugheeny obho.

APita ađba mađizos amutiom

18 Tonyiin ađuma olo ajizos be odi mesi naakpulgghu, piteledöm obh'odi iru todi. Podi apuruan kua zeedi, "Aröoy obho ku neköl gha mađami kokör öoy?"

19 Peedi ibhagharana kua, "Etede neköl gha mana ađon ozuughiom ruumuum obho, ede mana Ilaija, imina ede mana onyiin ozil oduul obho olo abetunu tobho bho." 20 Keđio odi apuruan kua zeedi, "Tenyina, kenyina neköl ani mađami kokör öoy?" PaPita abhagharana kua, "Ana aMesaya bho Enaan aguanaan obho."

Ajizos ađba amutiom mođiinom n'obho bh'odi

21 Pađizos amaar aakiom eedi meedi igba đio miibha bho enogho monon öoy, 22 keđio odi amina akpete kua, "Ŧony Oöy obho tamiiinom ni magey, keđio arukenya bho n'aröoy iibua bho n'obo itughumiom iilögh obho tegin na zodi, tokigh ni zodi, keđio togbebh-iöm iraar ađuma bho pođetön odi tobho bho."

23 Keđio odi amina akpete kua aňogho moomo eedi, "Köoy köoy olo nava motuonuman ami, odi tabulo ni ghudum odi abetön atöol mooreeny emigheri obh'odi moomo ađuma atuonuman ami. 24 Köoy köoy olo nava modume aghudum obh'odi tapiemi ni, keđio odi obo bho napiemi ghudum odi mebum ami obho

tađume ni. 25 Okör ođigh asuo mobho öoy tateeny erumolo odi agbo meela oomo emar-aröoy obho; keđio abhiemi ghudum obho Enaan aňogho zodi obho? 26 Köoy köoy olo nakiil zami n'itughumiom obh'a-mi regeher; odi pobo Ŧony Oöy obho takiil na regeher tamen olo odi tatu mi teghuan obh'odi n'eghuan Öde bho n'oomo iibi itelema bho tEnaan. 27 Itua miibha bho aami nađba kua aňogho enyina, ede enyina obo bho idi suo siibha bho ibho đio ninii eedi temiin mAd-e-Ŧolema bho tEnaan."

Ađuma olo alöor tađizos anweeghian

28 Tesi olo ođual ađuma neeten tamen obho odi ađegheey mođpo bhibha bho, pađizos abhin maPita n'ajon n'ajems ighi isiin tanyu eegum mookpulgghu. 29 Tiikpulgghu obh'odi, paghisigh odi anwian, n'ibura bh'odi iru nemua kaghözögh obho. 30 Tekperenom piđal aröoy iru neđeghian n'odi. Eedi izal aröoy bhibha paMozis n'Ilaija. 31 Eedi idua tanyu eghuan obho eru egba nenogho mađizos mezo odi tapo taderusalem mođighi obhulughiom ibh'onuekpete bho tEnaan. 32 APita n'izal ipedi obho nemaar emanaghonogh nekođiiy, eedi isuma tarala bho, peedi imiin mađizos n'eghuan obh'odi n'izal aröoy obho imaranuan odi obho. 33 Ezo bho aröoy obho ibele mađizos neđua, paPita akpete kua aňogho zodi, "Obo itughumiom, ikar ni eneghe magey mezo bho ezira idi suo bho. Ezöor togim iraar arutu suo, onyiin ol'onuma, onyiin olo ta-Mozis, onyiin olo tIlaija." Odi nivo nivo okar io alöghöm mađar olo odi nakpete. 34 Odi odi nini nađeghe miibha bho, pobhurubuur aru akpiom eedi molo aruugu isibh miteledöm obho. 35 Keđio eedi imoghon moghörökō tobhurubuur obho akpete kua, "Oobho ɔny ami obho aami naason useghe bho, imoghonyan zodi." 36 Amen eedi ibele momoghon oghörökō bho, piru isughönöm mađizos be. Iteledöm obho ipua ni minu eedi, igba đio nođba bōbon onyiin ibha eedi imiin obho enogho möoy tamen opopo.

Ajizos aakö moňony olo okarabh emugh nađabaghami

37 Ađio ađaal eedi idua tanyu eegum obho isöor, pob'ologh aröoy iru itulom odi ajizos. 38 Pomyiin öoy togbo ob'ologh aröoy obho amulgghu amutiom aghöl kua, "Obo itughumiom, sesen ni, sūanaan ghusan ađien moňony ami. Odi be mogini ɔny ami. 39 Mjin. Okarabh emugh nađigh temu odi nazighe zodi molo namulgghu gha motođigh imulgghu keđio tatöbh na zodi toonu molo oobha nefugh gha na tonu obh'odi, nađighi gha na kua zodi moomo amen, molo ova gha na đio momina obele odi. 40 Keđio aami ubhin odi uru uusenom miteledöm obh'onuma mobhirighan okarabh emugh obho temu odi, keđio eedi irue đio." 41 Pađizos abhagharana kua, "Sey, oobho kokör ođigh okarabh amuum aröoy ilo iloghi omöruöm ilo! Enyina n'ama tomina otolan eko? Aami takurughiom enyina ninii kokör amen? Pin moňony obho möruöm ami." 42 Ezo bho ɔny obho natu obho, pokarabh emugh

obho akuugh mōony obho aḡurom tade bho kagbam, molo alōor obh'odi napiigha. Keḡio aḡizos aḡbhooruum mōkarabh emugh obho, aakō mōony obho, abhin zodi amulumi aḡogho mōde bh'odi. ⁴³ Oomo arōoy obho iimōogh ni teghuan inyaam obho tḡnaan.

Aḡizos amina aḡba milo igboloman n'obho bh'odi

Arōoy obho idi nini teemōogh mi toomo okpo bho aḡizos naḡighi obho, podi aḡizos aḡpete kua aḡogho mobo bho neḡuonom odi obho, ⁴⁴ "Imaar ebham-aghion mibha aami natu mōkpete onogho enyina bho: tokuugh ni mōony Oōy obho ologh taravo arōoy inyaam emar-arōoy obhobho." ⁴⁵ Keḡio iteledōm obho irue na ḡio mōmoghonyan odi. Uḡoki ni zeedi molo eedi imoghonyan, keḡio eedi ekona ine na ḡio mopuruan odi mēmu onuekpete bho.

Ikanaan iteledōm obho mobo tapu moomo eedi

⁴⁶ Onyiin amen piteledōm obho neḡanan n'alōor eedi mobo tapu moomo eedi, ⁴⁷ aḡizos naalōghōm mīitua bh'eedi podi abhin monyiin obumoonny amarami talōor odi, ⁴⁸ keḡio aḡpete kua aḡogho zeedi, "Kōoy kōoy olo tapin mōbumoonny obhobho aloghom talōor odi mi tebum aḡien aami, pu naabhin na zāmi aloghom, keḡio kōoy kōoy olo abhin aami aloghom, pu naabhin na aloghom zodi obo bho arōm aami obho. Obo bho otuom io lōor odi mōoy togbo bh'enyina bho pobo tapu moomo enyina."

Kōoy kōoy olo oḡbaghan io enyina paḡigh n'enyina

⁴⁹ Paḡon aḡpete kua amutiom, "Ode otu, ezōor umiin monyiin amen mōoy olo abhin taḡien onuma napirighanogh mīkarabh aruumugh, keḡio ezōor upuenaan odi ebum obho odi olo aḡi teḡu ezōor obho." ⁵⁰ Keḡio aḡizos aḡbgharana aḡpete kua aḡogho zodi, n'iteledōm ipedi obho, "Ipuaan ḡa zodi ebum obho kōoy kōoy olo oḡbaghan io enyina paḡigh n'enyina."

Onyiin emā aSameria igin ni maḡizos

⁵¹ Aruḡuma bho aḡizos taḡiin bō taḡnyu obho netuan, podi aḡo aḡogho lōor odi monyeneneni taJerusaḡem. ⁵² Podi arōm maḡwuny adōm moḡionom ḡa taghisigh oḡhi tonyiin emā aSameria ookōbhōghia kaar kaar obōruōm odi. ⁵³ Odi aru asi arōoy emā bho igin ni mobhin odi ologhom, ebum obho neemute iman talōor odi mobho odi naḡi taJerusaḡem. ⁵⁴ Amen ajems n'aḡon iteledōm obho imiin miibha bho, peedi ikpete kua, "Obumōogh, ezōor obheleghi nyan taḡnyu obho asōor aru akunu zeedi?" ⁵⁵ Paḡizos aḡhiraan asi zeedi. ⁵⁶ Keḡio eedi iḡua tēma popo iḡhi tōnon emā.

Onuekpete olo igboloman n'obo bho neḡa mōtuonom aḡizos obho

⁵⁷ Eedi iḡigh tebdōm, ponyiin ooy aru aḡpete kua aḡogho maḡizos, "Aami taḡuonuman aḡi ni aḡa kesi ke-

si olo aḡa naḡi." ⁵⁸ Paḡizos aḡpete kua aḡogho zodi, "Araakpa n'araapōgh eedi, inun n'arutu eedi, keḡio Oony Oōy obho bōbon esi otuḡeen emu odi obhooghia olo." ⁵⁹ Keḡio odi aḡpete kua aḡogho mōnon, "Tuonuman aami", podi ooy obho amulumian kua zodi, "Oōy, aami tatu ni keḡio ḡele aami upira uki uḡi mōde aami ku." ⁶⁰ Paḡizos aḡbgharana kua zodi, "ḡelemaan obo bho neḡbhozu obho eḡi miḡim eedi, keḡio aḡa kḡa maḡba onuekpete adōm Ade-Oolema bho tḡnaan." ⁶¹ Pōnon ooy aḡpete kua aḡogho zodi, "Oōy, aami taḡuonuman aḡi ni aḡa, keḡio ḡele aami uki totu ukōl 'Imaar erol' motu ezōor ku." ⁶² Paḡizos amulumian kua zodi, "Kōoy kōoy olo naḡiin mogbo ale kaanon tade oḡḡebh io moḡigh aḡi tAde-Oolema bho tḡnaan."

Aḡizos arōm aḡbhenya ilo mīzal aḡaala arōoy amutiom

10 Iibha iru iten, pObamōogh obho aḡson mīnon aḡbhenya ilo mīzal aḡaala arōoy amutiom zaḡ zaḡ esi moḡionom odi taghisigh oḡhi toomo aḡaama n'arisi ilo odi naḡa moḡhi. ² Keḡio odi aḡpete kua aḡogho zeedi, "Oḡighi iḡua oḡighi obho aḡbugh magey, keḡio obo oḡighi oḡighi obho igḡebhan io. Iikpulughu mēnogho mobo bho oḡighi obho molo odi atōm mīnon arōoy moru obuuy aḡi eḡian oḡighi obho. ³ Iki, aami natōm enyina kaḡwuny aḡaana mi tesooḡia arukurunuma. ⁴ Iḡham ḡa mikpoki n'eḡa bolobolo arakōrō. Imara ḡa meḡheleghian mipeleghian meḡhiemi men enyina mi tebdōm. ⁵ Kamen kamen olo enyina iḡigh totu ooy, ipira ḡa meḡhōl kua, 'Ekima erol totu obhobho!' ⁶ Erumolo ooy olo tapin mekima bh'enyina natugh totu obho, piḡelemaan ekima bh'enyina erolan odi. Kerumolo ooy olo odi kua olo, piḡeghe mekima bh'enyina meḡuonom. ⁷ Itol tonyiin otu mele meḡbhoghol kilo kilo eedi inogho enyina. Ikpe ni molo obo bho naḡighi moḡighi obho kabhin maḡmukpe oḡighi odi. Iḡua ḡa motu meten otu. ⁸ Kema kema olo enyina iḡhi kebhin enyina eḡloghom, pile kaar kaar olo eedi inogho enyina, ⁹ iikōoy mobo bho neḡweey raḡegh obho, meḡkpete kua mēnogho marōoy emā bho mAde-Oolema bho tḡnaan odi tēḡa aḡo. ¹⁰ Kenyina eḡhi tēma olo ipin io enyina eḡloghom, pimute teterē emā bho meḡkpete kua, ¹¹ 'Obhugh emā bh'enyina iḡha idi tasike ezōor obho ekona, ezōor noogunugun umulumian enyina, keḡio iḡtua miibha bho. Ade-Oolema bho tḡnaan odi tēḡa aḡo.' ¹² Aami naḡar aḡba kua aḡogho enyina taḡuma iḡruan bho oḡu ḡḡusan aḡien olo Eḡaan taḡsuanaan maḡSodom tepu mibh'ema popo."

Ilo temutenaan maḡraama bho imōruōm io bho

¹³ "Itōnyōgh tētol ni eḡogho zenyina arōoy ibh'aKorazin. Itōnyōgh tētol ni eḡogho zenyina na arōoy ibh'aBetsaida. Uḡhōl okpo iḡḡaany obho nooḡighi tenyina bho, kuḡighi taTaya n'aSaidon, kōl eedi neeḡigh iḡitu ekiraan tḡkarabh eedi kōkanya amen. ¹⁴ Taḡuma iḡruan obho, ilo Eḡaan taḡsuanaan ḡḡusan aḡien marōoy aTaya n'aSaidon tepu ni enyina. ¹⁵ Enyina arōoy ib-

h'akapaniom, enyina iya gha mobheebh osi tEnaan ga? Tonyuughi ni zenyina oloki tob'oonu obho ikunughi olo bho."

¹⁶ Keđio odi akpete kua anogho mobo bho netuonom odi obho, "Kōoy kōoy olo amoghon moghōrōkō enyina, pu naamoghon na moghōrōkō ami. Kōoy kōoy olo agin enyina, pagin na zami, keđio kōoy kōoy olo agin ami pu naagin na zodi obo bho arōm ami obho."

Erugheelaan abhenya ilo mizal araala arōoy ibha ighi dōm obho

¹⁷ Abhenya ilo mizal araala arōoy obho imula irugheel n'ogbōgh ophaal ologhi, ikpete kua enogho majizos, "Obumogho, ikarabh aruumugh obho ekona eghiilaan ezōor tamen olo ezōor ubhirighan eedi mi tadien onuma." ¹⁸ Pajizos akpete kua anogho eedi, "Aami amiin maSetan mobho adua tanyu obho nameel kephaal okarabh adio obho nadighi gha meghenem obho. ¹⁹ Imoghon, aami nanogho enyina miikpo molo enyina tetele ni ezeghi rriiaar n'jikpolodu molo ar olo tedighi enyina olo. Aami nanogho na zenyina minyaam mopuom obo ologh adien enyina. ²⁰ Oomo ibha bho ekona, ibo gha tebum ikarabh aruumugh obho nekiilaan moghōrōkō enyina bho, ibo tebum obho Enaan nage riđien enyina mi tanyu obho."

Ophaal ologhi tajizos

²¹ Tonyiin odi amen opopo, pEmugh Iigbia bho adigh amuzō tajizos anogho zodi mōbaal ologhi molo odi akpete kua, "Ada, Obamogho manyu obho n'ade bho, aami nasebh ni ana magey tebum obho ana naadeeriom mobo bho ilōghōm io maar obho mōkpo bho ana uboki milōghōm ar arōoy obho. Ada, ezo bho na, ana kuto moomo iibha bho tezo bho idigh bō tologhi onuma bho n'ezo jitua bh'onuma."

²² Keđio odi amina akpete kua, "Ode ami naalogh tawo ami kaar kaar. Tughuneen mOde bho dio bōbon ooy olo alōghōm mOony obho olo. Tughuneen na mOony obho dio, bōbon ooy olo alōghōm na mOde bho olo."

²³ Keđio odi aghiraan akpete kua mi tēbokia anogho mobo bho netuonom odi obho, "Alisebh ilo obo bho nemiin miibha bho enyina nemiin obho. ²⁴ Ologh arizil n'aruula eva magey mōmiin ani ibha enyina nemiin obho keđio irue dio mōmiin ani, eva na magey mōmoghon ani ibha enyina nemoghon obho keđio irue na dio mōmoghon ani."

Asidōgh ob'ooḽi ooy obh'aSameria

²⁵ Onyiin amen ponyiin ogba miilōgh aru amara mođa ajizos oonon, keđio abheleghi apuruan kua zodi, "Obo itughumiom, aami tadighi eko kama ateeny ani maghūđum olo ikunughi olo?" ²⁶ Keđio ajizos amulumian kua zodi, "Uge eko tiilōgh obho taMozis? Ibha ana ughōl obho kana umoghonyan gha eko?" ²⁷ Podi ooy obho abhaghara kua, "Uge ughōl, 'Tulan mE-

naan Obamogho ana bho n'oomo ologhi onuma n'oomo aghūđum emugh onuma n'oomo inyaam onuma n'oomo jitua onuma matulan na mobo okōol onuma kezo bho ana utulan lōor onuma bho.'" ²⁸ Pajizos abhaghara kua zodi, "Ana ubhaghara ni asegehe. Tugh adighi miibha bho, pana ođum ani."

²⁹ Odi ogba miilōgh obho nava momutiom alōor mobho odi aru moḽi ooy, podi apuruan kua majizos, "Okōr ooy mobo okōol ami?" ³⁰ Keđio ajizos abhaghara kua, "Onyiin ooy adua tajerusalēm naki tajeriko podi ameel adigh taravo aruba ilo iḽbaay rusuoma odi, idul odi iḽbelemaan zodi teesodia obho n'aghuđum."

³¹ Tamaazuan ponyiin ooy iḽbaa bho arele naten tonyiin odi ebōom obho. Amen odi amiin mōoy obho mobho nakeđian, podi agbaaron aḽol totu adua. ³² Onyiin ezo bho na, monyiin ooy ol'alivai olo nadighi mođighi tob'otu iikpulughu obho, odi aru amiin podi agbaaron na aḽol totu adua. ³³ Keđio onyiin ooy olo aSameria olo natele merele aḽol tonyiin odi ebōom obho aru amiin mōoy obho. Amen odi amiin mōoy obho, podi asuanaan odi ghusan adien. ³⁴ Podi asegehe munu n'amiim aghi asighogh tariisi ooy obho, aghoroghiiy keđio akpagh zodi aḽam tasu obh'odi abhin odi aghi tonyiin otu obhooghia, aakō zodi.

³⁵ Aḽaal, podi asegehe mikpoki iḽal aduma ođighi anogho mobo bho naanon gha motu obho, akpete kua anogho zodi, 'Pin miibha bho maakuōm mōoy obho. Amen aami umula uru, konu konu olo ana uliom temu odi paami omulumian onuma.' ³⁶ Tiraar arōoy bhibha, kođighen mobo okōol ooy obho ameel adigh taravo aruba bho?" ³⁷ Pogba miilōgh obho abhaghara kua, "Obo bho asuanaan bō zodi ghusan obho." Keđio ajizos akpete kua anogho zodi, "Kia matuugh adighi ani gha miibha bho."

Ajizos adighanaan maMata n'aMeri

³⁸ Ezo bho ajizos n'obo bho netuonom odi obho iten neki tebōom obho, peedi isul tonyiin ema, pani olo ughōl aMata abhin majizos aloghom totu odi.

³⁹ Umarani odi olo ughōl aMeri odi deledē totu asike tObamogho obho namoghon ani miibha odi natughumiom obho. ⁴⁰ Ebhirima otu obho neepu maMata be mōbhirima molo ologhi odi nabeebh, keđio odi aghi akpete kua anogho majizos, "Obumogho, ar io tonuma ga mezo bho umarani ami nabelemaan aami be moomo ebhirima bho. Kpete manogho zodi odi aru aḽar ani aami." ⁴¹ Keđio Obamogho obho amulumian kua zodi, "AMata, aMata, ikanya okpo neḽaghama ana. ⁴² Keđio onyiin be mobho aneghe ni. AMeri narolom zodi opo bho molo urue mu oseghe talōor odi."

Itughumiom tajizos ilo igboloman n'iikpulughu

11 Onyiin amen olo ajizos odi tiikpulughu monyiin esi, piteledōm obh'odi iru todi tamen olo odi naakpulughu aḽele, keđio ikpete kua inogho zodi, "Obumogho, tughumiom ezōor mezo ookpulughu, ke-

zo bho aĵon aĵughumiom miteledōm odi obho.”² Paĵizos aĵpete kua aĵogho eedi, “Iikpulughu għa kua, ‘Ada, iigbia ęrol ęnogho đien obh'onuma. Ade-Qolema bh'onuma aru!

³ Eđian oomo aruđuma bho, noĵo ezđor mibh'aadon.

⁴ Beleman ezđor mĵkarabh ezđor, kezo bho ezđor noĵelemaan mobo bho iđighi ezđor mĵkarabh obho.

Ubhin għa zezđor maĵogh tesi iđereghi.’”

⁵ Keđio aĵizos amina aĵpete kua aĵogho zeedi, “Eru kaar olo onyiin enyina aghi totu oĵbulol odi mogbo uđugul aĵpete kua, ‘Oĵbulol, ĵoolian aami mĵraar eĵol aĵred. ⁶ Oĵbulol aami olo odi merele asul totu aami keđio aar ęnogho odi olo.’ ⁷ Kodi arol teĵpe odi aĵhaghara kua, ‘Uuĵaghama għa zami. Anwuny aami n'aami noomanaghonogh. Ezđor nođodu motu obho. Aami utue mu aĵetunu moĵogh onuma maar.’ ⁸ Ana tađighi eko? Aami naĵba kua aĵogho enyina: erumolo odi oĵetunu na đio aĵogho ana maĵred obho tebum obho odi aru moĵbulol onuma bho eĵona, odi taĵetunu ni aĵogho ana kaar aar olo ana nagbeel tebum obho aregheer isibh io ana moĵol ogbeel osi tikunughi obho. ⁹ Tebum iibha bełeni, igbeel, poĵogh enyina. İva, penyina omiin. Iikpu, poghuuron ęnogho enyina, ¹⁰ ebun obho kooy kooy olo agbeel, toĵogh ni zodi. Kooy kooy olo aĵa, taĵiin ni. Kooy kooy olo aakpu, tokuuron ni ęnogho zodi. ¹¹ Eru kaar olo ęony onyiin enyina aĵurude bho agbeel enyina mena, enyina teĵogh ni zodi moodigh ga? ¹² Bolobolo odi agbeel enyina moĵa akenegh, enyina teĵogh ni zodi moĵopolodu? ¹³ Enyina aĵukarabh obho kiloghōm moĵogh iibi oĵpo maĵwuny enyina, kĵitua mezo. Ode bho odi bo taĵnyu obho taĵogh mĵmugh Iigbia bh'odi mobo bho igbeel odi obho.”

Aĵizos n'aBielzebul

¹⁴ Onyiin amen aĵizos abhirighan mokpom-uka oĵkarabh ęmugh teĵu onyiin ooy. Oĵkarabh ęmugh obho ađua, pooy obho ake moĵpete aar. Poomo arđoy obho iimōogh. ¹⁵ Peđe obo bho idi ani suo bho iĵpete kua, “ABielzebul uveĵu aruru obho aĵogho zodi mĵikpo mobhirighanogh iĵkarabh aĵuumugh obho.” ¹⁶ Kir eđe ilo neĵa mođegh odi peedi igbeel odi mođighi oĵpo iĵdaany ođeeriom eedi mobho odi aru maKraist obho. ¹⁷ Aĵizos naalōghōm mĵitua bh'eedi keđio aĵpete kua aĵogho zeedi, “Boĵon onyiin ebhugh olo iđianogh ruuku onyiin naĵe monyiin olo ĵrolan għa ibia olo. Kėghun otu keghun otu olo neđianogh olo itul ile għa monyiin eĵpa eđian olo. ¹⁸ Kerumolo aSetan n'otu odi neđianogh ruuku onyiin naĵe monyiin, odi tatue ni amina amara? Ezo bho enyina nekōl maBielzebul aĵogho aami mĵikpo mobhirighanogh iĵkarabh aĵuumugh obho, ¹⁹ kokōr ooy ani aĵogho mobo bho neĵtuonom enyina bho mĵikpo mobhirighan iĵkarabh aĵuumugh obho? Obo bho neĵtuonom enyina bho neĵgba emutiom mobho enyina neekōrōnuan. ²⁰ Aami uĵar

ubhin tiĵkpo teĵnaan kaami napirighanogh mĵkarabh aĵuumugh obho mođeeriom enyina mobho Ade-Qolema bho teĵnaan naaru aĵeenyom enyina.

²¹ “Kamen kamen olo oĵghuanaan ooy aĵya moĵpo eĵham ku naĵōrō motu odi, boĵon onyiin aar olo tape olo. ²² Kooy olo aĵhua apu zodi karu amaranuan apuom odi, podi oĵirogh oomo oĵpo eĵham obho obo bh'otu obho nađuom ologhi mobho teĵel ni odi obho, ođian n'arđoy odi.

²³ “Kooy kooy olo ođigh io n'aami, odi n'aami obo aĵuruan. Kooy kooy olo oĵar io aami aakōbhōghi raana bho, naazarami ni.

Oĵkarabh ęmugh olo ubhirighan kamina amula

²⁴ “Kamen kamen olo oĵkarabh ęmugh amute teĵu ooy, odi nateleey għa tariisi olo aĵuum ilo, aĵa mesi ođigh obhooghia. Erumolo odi omiin io mesi obhooghia, podi oĵpete ekua ęnogho alđor odi, ‘Aami tamula ni aĵi tugbaany amarugh aami.’ ²⁵ Odi amula aru kaĵiin mobho noomaar uĵeer motu obho, umaar uukōbhōghi useeri, ²⁶ podi oghiil omula oĵghi obhin ĵnon ođual iĵkarabh aĵuumugh ilo iĵeebh ipu zodi, oru ologhom molo aĵhuđum ooy obho taĵeebh ni apu miĵel.”

Agey oĵaal ologhi

²⁷ Aĵizos ađeghe miibha bho aĵele, paĵi olo odi ani suo aĵpete kua, “Alisebh il'odi ani obho amar ana bho, obho aakuom ana maĵaamaam odi obho.” ²⁸ Keđio aĵizos aĵhiraan aĵpete kua, “Alisebh il'obo bho amoghon bo moghōrōkō teĵnaan kaghiilaan obho.”

Arđoy ilo igbeel moĵiin oĵpo iĵdaany

²⁹ Ezo bho egi arđoy iru imuzō tesi obho aĵizos odi obho, podi aĵpete kua, “Pezo arđoy oke bhobho iĵeebh isi. Eedi neĵa għa moĵiin iĵdaany mi teĵnaan, keđio, tughuneen mĵiĵdaany ibha taĵona, ĵnon ilo tođighi ođeeriom eedi ilo. ³⁰ Onyiin ezo bho Eĵnaan abhin maĵona aru ađighiom mĵiĵdaany aĵogho marđoy aNineve bho pezo topin na moĵony Oōy obho ođighiom mĵiĵdaany ęnogho maĵwuny oke bhobho. ³¹ Tađuma ĵiruan obho, ani obho aĵa bo maruubhugh Arebia bho taĵaranuan ni aĵbaaghian maĵwuny oke bhobho aĵu mĵiruan aĵogho eedi ebun obho odi ađua tegbeeney esi aru moĵoghon ani ĵtughumiom olōghōm aar taSolomon obho. Keđio iinon, ogbōgh olo apu maSolomon odi suo. ³² Tađuma ĵiruan obho, arđoy aNineve teĵaranuan ni enyina anwuny oke bhobho eĵu mĵiruan ęnogho, tebum obho eedi igħiraan ni tiĵkarabh obh'eedi tamen obho eedi ĵmoghon mĵigbaay taĵona bho, keđio tesuo aami naĵba aĵogho enyina, kir olo apu maĵona.”

Oĵodi obho odi talđor ooy obho

³³ “Boĵon ooy olo taĵu moĵodi kaĵoki bolobolo aĵeghe maar akpereghiom olo. Noosu, noĵam għa taĵnyu aĵebe molo kooy kooy olo ađigh totu obho aami-

in māar. ³⁴ Ikpo-aridien onuma p̄otodi al̄oor onuma. Erumolo aridien onuma ineghe ni iman, poomo al̄oor onuma ēbaal ēbaal. Kerumolo ana ūteeny m̄okarabh ekpādien poomo al̄oor onuma ōkinim ōkinim. ³⁵ Tebun iibha bēleni, gona l̄oor onuma molo ēbaal al̄oor obh'onuma otu m̄okinim. ³⁶ Keru kāar olo oomo al̄oor onuma aru mēbaal mēbaal, molo bōbon esi al̄oor onuma olo odi tōkinim olo, pal̄oor onuma omua agey, kezo bho ōtodi namua ghā anogho ana mēbaal obho.”

Aliiki olo ājizos aakiom mar̄ooy aFarisi obho n'obo itughumiom iil̄ogh obho

³⁷ Ājizos ādeghe mipe bho ābele, ponyiin ooy aFarisi obho abheleghi zodi mōghi otul odi ole ēdian. Podi ātuonuman odi āghi ārol deledede nale. ³⁸ Odi ooy aFarisi obho akperenom ni mōmiin obho ājizos oot̄ola dio rāvo kezo ēdighiom āar obh'eedi kagbi mole ēdian obho. ³⁹ PŌbam̄ogh obho ākpete kua ānogho zodi, “Nonon, enyina ar̄ooy aFarisi obho neet̄ol̄ogh ghā mārafa n'arukpa enyina ēbaaleni tāman obho kēdio tiloghi obh'enyina ārakpany n'iduguludany imuz̄o ni. ⁴⁰ So, ib'araama, Ēnaan obo bho ālem bō manyu bho, obo bho ālem bō mologhi obho nā dio ga? ⁴¹ Ībar māman obho n'ologhi obho meet̄ol̄ogh, penyina ōbaal oman taghisigh t̄Ēnaan.

⁴² “It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina ar̄ooy aFarisi obho, ebun obho enyina nēseghe ghā bin mi tādīobh abin īgho asumab̄obh ēnogho m̄Ēnaan obho, kēdio enyina nēsar etūbeen mīl̄i ēdighiom āar n'etulan obho t̄Ēnaan. Enyina kīdighi ghā miibha bho kegbi mōbaram ipedi obho.

⁴³ “It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina ar̄ooy aFarisi obho, ebun obho enyina ibhin ir̄ool tēmu mōrologhu ghā tib'iil̄i ētolom mi tarutu iikpulughu obho, n'olo ar̄ooy kebheleghian ghā zenyina kēlogh enyina meḡhuan mi tarīdighi obho. ⁴⁴ It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina, ebun obho enyina idi karuugu ar̄ooy ilo iileeny n'ade bho molo ar̄ooy iil̄ogh̄m io īghi nep̄el̄ogh.”

⁴⁵ Ponyiin ōgba miil̄ogh obho ākpete kua ānogho zodi, “Obo itughumiom, iibha bho ana nākpete obho, ana nākorogh ez̄oor na.” ⁴⁶ Pājizos ābhagharana kua, “It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina īgba miil̄ogh obho. Enyina neeti ghā d̄ool m̄inon ar̄ooy ēbuni marurum eedi kēdio enyina ībar ghā dio zeedi er̄ool ani d̄ool obho. ⁴⁷ It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina ebun obho enyina īb̄ogh̄m rutu ēdighi ēneghemi maruugu arizil obho, ākar eedi arizil obho āburude enyina īzeey obho. ⁴⁸ Iibha bho nēgba emutiom mobho enyina īdigh n'aburude bh'enyina miibha eedi īzeey rizil obho, ebun obho enyina īb̄ogh̄m rutu maruugu arizil obho. ⁴⁹ Iibha kīdighi k̄Ēnaan ākpete kua mi tōbhereer ol̄ogh̄m āar obh'odi agh̄ol, ‘Aami tat̄om rizil n'iteled̄om aakiom eedi, ēde eedi tēze ni, ēnogho mōmiinom mēde.’ ⁵⁰ Tebun iibha bēleni, tōkpiom ni mānwuny ooke bhobho tebum arizil obho ūzeey bō kamen idi ēmar-ar̄ooy obho, ⁵¹ ādua tamen obho

ughigh bō mĒbēl ninii aru asi tamen obho ughigh bō māZekaraya bho, mi tesoōdia ēede ōtun āar obho n'esi iigbia ob'otu iikpulughu obho. Ākar agey nā ni, ānwuny ooke bhobho tēmiinom ni tebum oomo ōkpo bhibha.

⁵² “It̄onȳogh tētol ni ēnogho zenyina īgba miil̄ogh obho, ebun obho enyina neēbol ībham mīsabi egu-ugh otu ol̄ogh̄m āar obho. Enyina nīvo nīvo īdigh io kēdio enyina īmara tōnu otu obho nēpuenaan m̄inon mōdigh.”

⁵³ Amen ājizos amute totu ooy aFarisi obho, pobo itughumiom iil̄ogh obho n'ar̄ooy aFarisi obho īke mōg- baghan odi magey n'opuruan̄ogh odi mōdigh kērekere iipuruan ōkpo ⁵⁴ mōdeghe odi molo eedi ēpa- mam odi, erumolo odi ākpete ak̄ōr̄nuan monyiin esi.

Aliikiom tājizos ilo igboloman n'ar̄ooy aFarisi obho

12 Tamen obhobho, āsumuunir ar̄ooy neeru neek̄obh̄oghian molo onyiin nāazeghi monyiin, pājizos abhira ākpete kua ānogho miteled̄om obh'odi, “Igonna l̄oor enyina tiben ēdighiom āar aghūdum ar̄ooy aFarisi obho ibha idi kayist obho neebhugheni ghā mābred obho. ² Kāar kāar olo ukpereghi tokpēer̄on ni. Oomo ōkpo ēpokia tomutiom ni tēbaal ogbo etēre. ³ Il̄ogh̄m mobho kōnuekpete kōnuekpete olo enyina īpokia tōkinim īkpete tomutiom ni tēbaal. Kilo kilo enyina īdua tēkpe iibh̄olaay tōlaalom ni toomo ēma bho.”

Obo bho īgbaan bō moghiil aruugu obho

⁴ “Aami nāgba kua ānogho enyina āburubulol ibh'a- mi, īghiil ghā ruugu mobo bho tekigh iikp̄oogh al̄oor obho be, itue dio ēdighi mōnon āar olo ābeebh apu suo bho. ⁵ Aami natu mōdeeriom enyina mobo bho enyina tekiil obho. Ikiil m̄Ēnaan obho amen odi naaghigh miikp̄oogh obho āteeny nā m̄inyaam mor̄obh ēmugh obho ologh tob'oonu obho ikunughi olo bho. Agey nā ni, aami nākpete nā ānogho enyina, ikiil odi.

⁶ “Ōogh āriwiri-wiri dio gā miibha nōool mīzal ākobo? Kēdio bōbon onyiin eedi olo Ēnaan naābulo olo. ⁷ Ākar āsilaan ibh'emu enyina Ēnaan naābal al̄ogh̄m mōnu obho. Tebum iibha bēleni, īghiil ghā ruugu. Enyina īla māar epu ani ni kua mōlogh āriwiri-wiri.”

Ilo temutenaan mobo bho iitumuom, n'obo bho ībhara- ranaan mākraist obho

⁸ “Aami nāgba kua ānogho enyina: k̄ooy k̄ooy olo aa- tumuom aami mi togbo ar̄ooy, onyiin ezo bho nā mob- ho Oony Ōoy obho tamulumian odi mi taghisigh itele- ma bho t̄Ēnaan. ⁹ Kēdio k̄ooy k̄ooy olo ābharaanan a- mi mi togbo ar̄ooy, pezo Oony Ōoy obho tāparanaan nā zodi mi taghisigh itelema bho t̄Ēnaan.

¹⁰ “K̄ooy k̄ooy olo ākpete mīkarabh ādighanaan m̄Oony Ōoy obho tōbelemaan ni, kēdio obo bho ākpete mīkarabh ādighanaan m̄Emugh Iigbia bho ōbelemaan olo.

11 “Kamen kamen olo ubhin enyina umarami tarutu iikpulughu obho, bolobolo taghisigh aruula, n'isöbh raa kpe bho, monogho jigbaay enyina, iibaghami gha löor enyina, iitu gha na milo enyina teköl e gba mođu. 12 Emugh Iigbia bho pobo tanogho zenyina mi tamen opopo mijgbaay enyina.”

Asidögh ob'eema oola bho

13 Togbo aröoy obho, ponyiin öoy akpete kua anogho majizos, “Obo itughumiom, tue makpete manogho mumör ami odi adian n'ami miga ibha ode ezöor aseerian ezöor obho.” 14 Pajizos abhagharana kua zodi, “Ödy, okör öoy atene ami motu mijruan n'odi mađi anogho enyina?” 15 Keđio odi akpete kua anogho moomo aröoy obho, “Igonna löor enyina mekporion ravo enyina toomo odigh kerekere edogh okpoki, ebum obho aghudum öoy olo toomo okpo ibha odi ateeny obho, kezo kezo olo odi agbo meela asi.” 16 Keđio odi aru adögh sidögh obhobho anogho zeedi, “Onyiin ob'oola ateeny modighi olo amute magey. 17 Podi atua tologhi odi aghöl maa, 'Aami tadighi eko? Otu olo ami kakubh maridian ob'ami olo. 18 Aami naalöghöm mezo ami tadighi. Aami takpo motu ob'ami abögh monon ogbögh, keđio ami tabu moomo aridian ob'ami, asege moomo okpo bh'ami aloki todi otu obho aseeri. 19 Keđio ami takpete kua anogho löor ob'ami: “Oobho pemugh olo ami uteeny. Ana nateeny kaar kaar olo ana nava ilo tetolom ni ana mologh asumusia. Kibheri löor onuma, male mabhoghol, mabaal ologhi.” 20 Tipa bho, keđio Enaan akpete kua anogho zodi, ‘So, ob'eema, udugul aadon, pami obheleghi oseghe aghudum onuma, keđio okpo bhibha ana naaköbhöghi obho tetu mil'okör öoy?’ 21 Iibha pezo temutenaan köoy köoy olo agbo meela akubhughi anogho löor odi, keđio taghisigh tEnaan odi aru muvekulom.”

Ibeleriom moomo ologhi enyina mEnaan be

22 Keđio ajizos akpete kua anogho mobo bho netuonom odi obho, “Iibha kidighi kami nakpete kua anogho enyina: iibaghami gha löor enyina mi taridian ilo ole onogho enyina ghudum bolobolo ibura ilo oburuom iikpögh alöor obho, 23 ebum obho aghudum obho ala maar apu median, iikpögh alöor obho ipu mibura. 24 Imiin maghudum asumubhaabh obho. Eedi ibebh gha dio ebu ridian. Eedi iböghi gha dio rutu elokirakpe mokubhogh aridian. Enaan pobo naako zeedi. Enyina idigh io n'eghuan epu zeedi ga? 25 Okör öoy mi tenyina tatue alogh sumusia taghudum odi mi titu? 26 Ezo bho enyina itue dio edighi mokpo ilo idugh kua bho, ebum eeghe kenyina nebaghami löor enyina mi tnon okpo? 27 Inon marafalawa edum obho. Eedi ikumuan gha dio moteeny ibura, ilo oburuom alöor eedi, keđio ami nagba kua anogho enyina, toomo eela bho taSolomon odi obura dio mibura ilo ineghe iileen marafalawa bhibha. 28 Enaan obo asege marafalawa bho aburum mijgho edum obho, ibha umiin dodon

edie nosu nyan, umiin mu obho. So aröoy obo ologhi omöruöm obho igbebhan io, enyina ilöghöm io mobho odi tabur ni enyina apu miibha bho ga?

29 Tebum iibha beleni, iitu gha mebaghami löor enyina moya okpo ole n'obhoghol. 30 Odigh okpo bhibha pibha obo bho ilöghöm io mEnaan obho nekilighuan gha temar-aröoy obho. Ode enyina obho odi tanyu obho naalöghöm mobho igbaan ni molo enyina keteeny miibha bho. 31 Kpelen n'ipa, ikilighuan maghudum Ade-Olema bho tEnaan, podi onoghuom enyina moomo iibha bho.”

Ezo ogbo eela mi tEnaan

32 “Ighil gha ruugu toomo ezo bho enyina ikio bho. Ekar edigh tologhi Ode bh'enyina obho odi tanyu obho monogho enyina mAdede-Olema bh'odi. 33 Ipool kaar kaar olo enyina iteeny meseghe mikpoki obho menoghooy ruvekulom obho. Ikologh maruba ikpoki ilo itue dio ebu, meloki mesereghi meela bh'enyina mi tEnaan, tesi obho eghuan ikpoki ob'enyina tetol ni kamen kamen obho, aruba itue na dio edigh emiinyogh bolobolo oghara edigh ele. 34 Kesi kesi olo enyina ikubh meela enyina, pesi ologhi enyina tetol na.”

Igon eböro gha men obho kiibi arubana

35-36 “Ikpamaghia memaar ekpua mukpe enyina meghuemi ku mesuuy mitodi enyina mebam tavo kiibi arubana ilo neöro mode otu eedi morugheel tezal ipina, molo, amen odi asi totu aakpu, eedi tekem ni ekuurön meguugh obho. 37 Obaal ologhi tetol ni enogho marubana bho ode otu eedi tatugheel tatulom eedi mibha eedi nemori momori neöruöm odi. Aami nagba kua anogho enyina: odi tazuuröna ni meghöony odi akpete anogho eedi morol adelede keđio odi tasege median anogho zeedi. 38 Obaal ologhi tetol ni enogho zeedi, erumolo odi aru mogbo udugul bolobolo obel onu akenege keđio amiin ni zeedi mobho eedi idi mimoom neöro zodi. 39 Ilöghöm mobho obo bho otu obho olöghöm gha dio mamen oba natu totu odi. Odi alöghöm ni bo, odi kubelemaan io ruba bho mojom odigh totu odi obirogh okpo oduonom. 40 Enyina ekona imaar egon na, ebum obho Ony Ödy obho tatu mömiin enyina tamen olo enyina jitua dio.”

Izal odigh arubana

41 PaPita akpete kua anogho majizos, “Obumogh, asidögh obhobho ana udögh nanogho ezöor be bele koomo aröoy.” 42 PObamogh obho abhagharana kua, “Okör öoy siibha bho mebana olöghöm ar olo ateeny na moöbi edighiom ar? Odi pobo bho ode otu odi talogh tavo odi moomo iikpo amarugh-otu odi monogho gha arubana ipedi obho maribin edian eedi tamen olo iizuan monogho. 43 Obaal ologhi tatol ni anogho mebana bho ode otu odi tatugheel tamiin ni zodi mobho odi atuugh mibha ukpete unogho odi obho. 44 Agey na ni, ami nagba anogho enyina, ode otu

obho talogh ni tayo ebana popo moomo okpo odi.
⁴⁵ Kerumolo odi ebana popo aatua tologhi odi aghol kua, 'Ode-otu ami nabia morugheel,' kedio ake modulogh anwuny n'asunwunyan arubana ipedi obho tode otu obho, n'ole obhoghol, obhoghol keghigh, ⁴⁶ ode-otu obho tatugheel maduma olo odi otua dio, n'amen olo odi ologhom io. Ode-otu obh'odi taliom ni zodi, aseeri zodi kobo bho imoruom io mEnaan obho.
⁴⁷ "Ebana olo aloghom mibha idigh tologhi tode-otu odi kookobhoghia dio atuugh adighi mibha idigh tologhi tode-otu odi obho, taliom ni omaar ogurogh.
⁴⁸ Ebana bho ologhom io mibha idigh tologhi ode-otu odi obho kadighi maar olo igbaan ni mogurogh odi, taliom zodi n'ibam aligur. Obo bho unogho bo mikanya bho, ikanya mobho togbeel na tayo odi. Obo bho unogho bo mib'ikanya bho, ib'ikanya na mobho togbeel tayo odi.

Amadian tetol ni tebum adien tajizos

⁴⁹ "Aami uru mosu anyan de bho. Mijin milo aami nava molo koghol nooke ogbonoghi. ⁵⁰ Aami ateeny mozua amuum olo aami kazua, piitu ilo tetolaan aami ninii kamen olo temuneen! ⁵¹ Enyina ikar netua mobho aami ubhin mekima uru temar-aroo obho ga? Eenyi-o, aami nagba anogho enyina, ekima dio, amadian. ⁵² Aseghe siibha aghi taghisigh, otu dogh arooy tedianogh ni, iraar tetuan ni mizal, izal etuan mjaar. ⁵³ Aburude tetuan runwuny eedi, anwuny obho n'aburude eedi; aburuniin tetuan sunwunyan eedi, asunwunyan obho n'aburuniin eedi; oniiin olom tetuan ni mani onyodi, ani onyodi obho n'oniin olom odi."

Arōoy irue dio momoghonyan okpo bho nemuteey bho

⁵⁴ Ajizos akpete kua na anogho rooy obho, "Amen enyina imiin mobho adio abil natu topadi obho obhini obho, penyina okem oghol maa, 'Talobh ni,' polobh na. ⁵⁵ Amen abhibhom enyina mopibha bho abhibh tegbolom obho natu, penyina oghol maa, 'Obhulo talot ni,' porol na. ⁵⁶ So, arooy ib'iloghom aar! Enyina tetue ni eenon made bho n'anyu obho egba mezo idi. Eeghe kesiibha bho enyina irue dio mologhom emu okpo bho nemute siibha bho?

Ikpetian rarakpe enyina metene totu

⁵⁷ "Ebum eeghe kenyina nivo nivo iru dio mijruan mitokpo bho ineghe bo modighi obho? ⁵⁸ Erumolo ooy ava ana rarakpe, kabhin ana aghi takoti, kem mekpetian metene suo amen obho enyina idi nini teboom obho, molo odi opin ana aghiom mobho bho nesobh rarakpe bho, kedio eedi tepin ana enogho mapolisi, kedio apolisi obho taloghom ana mikoli. ⁵⁹ Aami nagba anogho ana, ana orue dio amute ninii ana tatu akpe makobo obho asughō obho mi tibha umuul ana bho."

Ikiraan tikarabh enyina

13 Tamen opopo, kir arooy ilo irul na lo igba inogho majizos marooy ibh'aGalili ibha aPaillet aze tamen obho eedi netun mokpo monogho Enaan obho. ² Ajizos abhagarana kua anogho zeedi, "Enyina nekol ebum obho eedi arooy aGalili obho ibho modigh obho olo odi kua bho, pi negba nedeeriom mobho eedi iru mib'idighi mikarabh ilo ipu moomo inon arooy obho idi mi taGalili obho ga? ³ Eenyi! Aami nagba anogho zenyina, erumolo enyina ikiraan io mi tikarabh enyina, enyina tepo ani ni kezo bho eedi ibho bho. ⁴ Borō ku. Adibh n'abhenya arooy ibh'aSailoam obho obo otu-anyu ameelom aze bho ani keeghe? Enyina netua ekol iibha bho negba deeriom mobho eedi iru mib'idighi mikarabh ilo ipu moomo inon arooy ilo idi mi tajerusalem ga? ⁵ Ekua dio! Aami nagba anogho zenyina, erumolo enyina ikiraan io mi tikarabh enyina, enyina tepo ani ni kezo bho eedi ibho bho."

Asidogh oorēny obho iimuuma ilo bho

⁶ Kedio odi ajizos adogh sidogh obhobho anogho zeedi, "Onyiin ooy ateeny meetu eleezu mi tade odi olo odi anogho mooy moonon ga. Odi naki ga moomo amen moku itu, kedio odi omiin ga dio motu. ⁷ Podi akpete kua anogho mobho bho naanon ga made bho aghol kua, 'Nonon ni, negebēh iraar asia mobho aami naaru moku itu, kedio bobon otu olo aami namiin ga olo. Leer atubeen! Odi napiemi de be.' ⁸ Kedio odi obo bho naanon ga made bho abhagarana aghol kua, 'Ooy obho, belemaan, ala bhobho amina aten ku, aami tagbo ni akitonon, alogh mobile oomi monuumeni ade bho. ⁹ Erumolo odi aloki mitu mala bho natu obho siibi, koloki na dio koleer."

Ajizos aakō mani olo abenene, taduma obhooghia bho

¹⁰ Tonyiin aduma obhooghia bho, pajizos aghi totu iikpulughu obh'eedi natughumiom. ¹¹ Tesi bhopo kir ani olo ateeny mokarabh emugh olo adighi molo odi naarol mi tezagh madibh n'abhenya asia. Odi abenene ni, orue dio mosel orele. ¹² Amen ajizos amiiin zodi, podi abhelegi zodi, "Ani obho, nobhel ana mi tezagh obh'onuma!" ¹³ Ezo bho ajizos abam ravo odi mi tani obho, podi asel, kedio odi abuum Enaan. ¹⁴ Pologhi onyiin obo bho neeko ga motu iikpulughu obho abebh mebum obho ajizos aako mooy mi taduma obhooghia bho. Podi akpete amutiom anogho marooy obho aghol kua, "Ezira uteeny modiiin aduma mi tawiki obho molo odighiom odighi, itu taraduma bhibha meekua siloor enyina, iru ga mi taduma obhooghia bho." ¹⁵ Kedio Obamogh obho abhagarana kua zodi, "Enyina nemiin ga milo inon be! Onyiin enyina takoton ni menam odi moghi onogho amuum mi taduma obhooghia bho. ¹⁶ Kedio tesuo ponyiin onyani tEbraham olo Eru obho naabol abham moomo adibh n'abhenya asia, ikpe dio ga nobhel odi mi taduma obhooghia bho?" ¹⁷ Oomo obo bho ilogh odi dien obho

ilokia ni regher mi tezo bho odi abhagarana bho. Oomo arōoy obho iḅaal ni mologhi mi toomo okpo ib'aruugu obho odi adighi obho.

Asidōgh ekpo oorēny amiim eker

18 Tebum ipa, pajizos akpete kua, "Ade-Ḷolema bho tḶnaan kodi eko? Aami tapin atuom ekaraan? 19 Odi kekpo amiim eker, olo Ḷoy aḶeghe aḶebh mi toḶdighi odi, keḶio asi atēn moorēny, olo inun iru iḶōghi rutu mi tiḶgha bh'odi."

Asidōgh aar obho noḶdighiom ḶḶa maḶbred, obho ughōl bō ayist obho

20 KeḶio odi amina akpete kua, "Aami tatuom mekaraan mAde-Ḷolema bho tḶnaan? 21 Odi kaar obho noḶdighiom ḶḶa maḶbred obho, obho ughōl bō ayist obho olo ani-ebhōbh aḶeghe aḶuonom iraar eḶa aḶalawa, olo irol suo idighi molo oomo eedi iibhuugh."

IḶparam eḶigh ani teḶiibh onu otu bho

22 KeḶio aḶizos aḶua tesuo atēn naḶi topaḶi aJerusalem, aḶua meḶa atēn meḶa naḶughumiom tigbōgh n'ibam araama bho. 23 Poniin Ḷoy apuruan kua zodi, "Obumōogh, ibam arōoy be Ḷa mobo toḶpel oḶeḶemi tiḶkarabh obho?" KeḶio aḶizos abhagarana kua zeedi, 24 "IḶe magey meḶparam eḶol eḶigh mi teḶiibh onu otu obho. Aami naḶpete kua aḶogho zenyina mebum obho ologh arōoy teḶparam ni moḶol ani keḶio irue Ḷio.

25 "Tamen olo uvotu obho naaḶetunu aghuugh meguugh obho, keḶio enyina tetu emara teteḶe eke mookpu eguugh obho oghōl ekua, 'Obumōogh, kurōn maḶogho ezōor!' 26 KeḶio enyina temulumian zodi kua, 'Ana n'ezōor sule ḶḶa monyiin esi, obhoghol monyiin esi. SaḶa utughumiom mi teḶa ezōor!'

27 KeḶio odi tamina apagharana kua, 'Aami ulōghōm io mesi enyina iḶua iru so. Oomo enyina idighi miḶkarabh obho, iḶua taghisigh ami.' 28 Ku jmiin mob'edi olo enyina teleghe n'oghii aralaay olo enyina teḶiir men enyina teḶiin mEbraḶam n'Aizik, n'ajekob n'oomo arizil obho tḶnaan mi tAde-Ḷolema bh'odi tamen olo nonyuugh zenyina momutioghom teteḶe! 29 Arōoy teḶua ni etu mi toomo aruukul opaḶi emararōoy obho etol delede mi teḶolom ezaal Ade-Ḷolema bho tḶnaan. 30 KeḶio obo bho irol Ḷaman obho tetu miḶel, obo bho uru bō miḶel obho teḶol Ḷaman."

Etulan olo aḶizos abhin atulan maJerusalem

31 Tamen opopo, peḶede arōoy aFarisi obho iru taḶizos iḶpete kua inogho zodi, "KeḶm siibha siibha maghiil aḶua tesuo maḶghi toḶon esi. AHerod naḶa moghigh onuma." 32 Pajizos abhagarana zeedi kua, "IḶi meḶpete meḶogho meḶam opopo meḶhōl kua, 'Aami napirighan miḶkarabh aruumugh, naakooy maḶazegh arōoy dodon n'edie, toḶḶehiōm iraar aḶuma bho, paami oman oḶdighi obh'ami.' 33 Oomo ipa ekona, aami taḶi ni moḶdighi oḶdighi ami dodon, n'edie, n'amaa-

die. Ineghe Ḷio molo ozil kaḶho mi toḶon esi, tughunee taJerusalem io.

34 "Sey aJerusalem, aJerusalem! Ana obo bho naḶe ḶḶa marizil obho tḶnaan, atoḶol miteledōm obho Ḷnaan arōm aruom ana bho! Ini amen mobho aami naḶa moḶeghe aravo ami oghuruom oomo arōoy onuma, kezo bho akeneḶh nakuruom ḶḶa maḶwuny odi obho, keḶio ana omōrō Ḷio nomōrō. 35 Esiibha eghun otu obh'onuma noogin oman. Aami naḶba kua aḶogho enyina, enyina imiin mu aami ninii taḶeeny mamen obho enyina teḶpaton moḶu enyina ekōl kua, 'Ḷnaan aḶebh ni zodi obo bho natu bō mi taḶien toḶamōogh obho.'"

Alaakō Ḷoy olo naḶwe moḶbuum asike

14 AḶizos, mi tonyiin aḶuma obhooghia bho, aḶghi mole eḶian mi totu onyiin uvemu arōoy aFarisi obho, parōoy obho imaar negon ḶḶa zodi. 2 Tesuo kir Ḷoy olo naḶwe moḶbuum asike n'aravo olo aru todi. 3 KeḶio odi aḶizos akpete amutiom apuruan eedi obo bho neḶughumiom ḶḶa miilōgh obho taMozis n'arōoy aFarisi obho aghōl kua, "Kir olōgh Ḷa mookō ezeḶh mi taḶuma obhooghia obho?" 4 Poomo eedi irol baḶam. Pajizos abhin mōoy obho aakō akpete aḶogho zodi mogheḶ. 5 KeḶio odi akpete kua aḶogho zeedi, "Erumolo onyiin enyina aḶeeny moḶony aḶam bolobolo ekpe olo ameel aḶigh taghudi mi taḶuma obhooghia bho olo taḶele moḶghi obhune mi taḶuma obhooghia bho odi Ḷa?" 6 Bōbon Ḷoy olo arue moḶbhagarana odi olo.

Aliiki osōoriōm lōor

7 Ezo bho aḶizos amiin mezo bho isoloman obho neḶsonogh miḶ'iibi ariisi oḶol adelede mi totu obo bho eedi idighanaan obho, poti adōgh sidōgh obhobho aḶogho zeedi: 8 "Kamen kamen olo ubheleggi ana mi tezaal ipina, urol ḶḶa delede mi teḶolom obho ala bō maḶar apu obho. Umaar io suo noobheleggi na mōoy olo aḶigh eghuan apu ana. 9 PoḶdighi olo amen odi uvotu obho abheleggi miḶal enyina bho tatu, taḶpete kua aḶogho ana, 'Ḷetunu, Ḷoy obhobho arol suo.' PaḶegheer osibh onuma mamen topin ana oḶi oḶolomi mi teḶolom olo oḶigh io meghuan. 10 KpeḶen n'ipa, amen ana uḶghi tesi olo ubheleggi ana, toḶ tesi obho oḶigh io meghuan obho, molo amen olo uvotu obho tatu, poḶpete ekua oḶogho onuma, 'Ḷbulol, Ḷetunu maru maḶol teebhakele eghuan obho.' Iibha bho teḶogho ana miibhughumi mi taḶien arōoy ipedi obho. 11 Kōoy kōoy olo aḶbughia lōor tosōore ni. Kōoy kōoy olo asōoriōm lōor, odi pobo toḶbughe."

12 KeḶio aḶizos akpete aḶogho mobo bho abheleggi zodi obho aghōl kua, "Kamen kamen olo ana uḶa meḶian mobheleggi arōoy, ubheleggi ḶḶa maḶburubulol onuma n'aburumōr onuma n'eghun otu onuma n'aruula oghōl otu onuma — molo eedi ipeleggi ana ekpe emulumian. 13 Kamen kamen olo ana uḶa meḶian mobheleggi arōoy, peleggi marukula bho

n'obo ikpom aridien obho, ¹⁴ palisebh ɔrol ɔnogho onuma, tebum obho eedi itue ɔio ɛkpe emulumian ɔna. ɛnaan takpe amulumian ɔna mi taɔuma bho iibi arɔoy obho teberenu tobbho bho."

Asidɔgh aɔuma ob'ezaal obho

¹⁵ Onyiin ɔoy olo odi ɔni nale meɔian obho ɔmoghon mibha ɔjizos ɔdeghe bho, podi ɔkpete kua ɔnogho zodi, "Alisebh tetol ni ɛnogho mobo bho tɔtol ɔni mole eɔian mi tAde-ɔolema tɛnaan obho!" ¹⁶ Keɔio ɔjizos aghiraan ɔkpete kua ɔnogho zodi, "Onyiin amen kir ɔoy olo natu mole ogbɔgh ezaal, molo odi abheleghe moɔlogh arɔoy. ¹⁷ Taɔuma ezaal obho podi arɔm meɔbana odi moɔghi obheleghe arɔoy obho oghɔl ekua, 'Itu, ezaal obho naateeny o!' ¹⁸ Poomo eedi, ɔoy ilo ɔno ilo ɔno, igba iɔua. Oɔel obho ɔkpete kua ɔnogho meɔbana bho, 'Aami naaghɔ made oɔighi. Aami natu moɔghi ɔmiin ezo odi. Gba maɔnogho zodi mu, "sesen ni, ɔami utue ɔio aru." ¹⁹ Onon aghɔl kua, 'Aami naaghɔ moogħ aranam oɔighiom oɔighi olo ɔami naɔi moɔda eedi oonon. Gba maɔnogho zodi mu, "sesen ni, ɔami utue ɔio aru." ²⁰ Omina ɔnon ɔkpete kua, 'Eede amen ɔami ubhin maɔni, tebum ipa beɔeni, ɔami utue ɔio aru.' ²¹ Peɔbana bho aghɛel ɔgba mezo bho ɔnogho moɔde-otu odi. Keɔio ologhi ɔde-otu odi aɔeɔebh, keɔio odi ɔkpete kua ɔnogho meɔbana bh'odi aghɔl kua, 'Kɛm siibha siibha maɔghi taraabɔom n'arubughotu ɛma bho mabheleghe maruvekulom obho n'asukugha bho n'obo ikpom aridien obho n'arukula bho.' ²² Obia ɔio peɔbana bho amula aru aghɔl kua, 'Oɔy, ibha ɔna urɔm ɔami obho, ɔami naatuuugh aɔighi, keɔio eepɔogh odi ni.' ²³ Poɔde-otu obh'odi ɔkpete kua ɔnogho zodi, 'Kɔa taraabɔom ɔraama bho mabheleghe rɔoy eedi eru molo otu obho amuzɔ agbeɔbh. ²⁴ Aami naɔba kua ɔnogho ɔna, boɔon onyiin eedi obo bho igin moru obho olo takulaan ale meɔian ezaal bhobho olo.'"

Ezo oru onyiin obo naɔtuonuman maKraist ɔla asi

²⁵ Ipa iru itɛn, piɔir arɔoy iru neɔtuonuman maɔjizos. Keɔio odi aghiraan ɔkpete kua ɔnogho zeedi. ²⁶ "Kɔoy kɔoy olo tatu taɔmi orue ɔio aru monyiin obo naɔtuonuman ɔami, erumolo odi ɔlogh io ɔien moɔde odi n'oniin odi n'ani n'ɔnwuny odi n'aburumɔr odi n'aburumarani odi n'akar alɔor obh'odi. ²⁷ Kɔoy kɔoy olo ɔseghe ɔio mooreny ɛmigheri obh'odi ɔtuonuman ɔami, odi orue ɔio aru monyiin obo naɔtuonuman ɔami. ²⁸ Erumolo onyiin enyina natu moɔbɔgh otu ɔnyu, odi tapira ni aanon meɔba odi moɔmiin erumolo tegbeɔbhɔm ni moɔbɔghɔm. ²⁹ Odi obhira ɔio aɔighi kua, odi orue ɔio aɔbɔgh ɔman. Tasiemi tegum be. Kɔoy kɔoy olo tatele aɔɛn ɔmiin, poɔmologh għa be, oghɔl ekua, ³⁰ 'Oɔy obhobho aru moɔbɔgh otu keɔio orue ɔio moɔman.' ³¹ Erumolo ɔolema akpo moɔlogh egham moɔghi oɔe ɔnon ɔolema, olo ɔlogh egham ibh'odi iru maɔmaɔian ibha obo bho odi naɔi moɔe bho, odi tapira ni ɔtol delede ɔmaar aanon merumolo ɔmaɔian ibh'odi tetue

ni eɔe mipedi obho. ³² Erumolo odi otue ɔio, podi orɔm adɔm oghiom opedi obho tamen olo odi odi nini tegbeeny moosen olo eedi keɔol tekima. ³³ Onyiin ezo bho, ɔoy olo oɔele ɔio kaar kaar olo odi ɔteeny, odi orue ɔio aru monyiin obo naɔtuonuman ɔami.

Abɔbh olo ɛmel olo

³⁴ "Abɔbh iibi, keɔio ɔar olo oɔighiom olo mu erumolo ɛmel abɔbh obho ilo mu. ³⁵ Oneghe mu na mi tade bho molo iɔebh. Isughɔnɔm molo kozu korɔbh be. Oɔy olo ɔteeny raɔeri ɔmaar ɔmoghon!"

Oɔhienaan ɛena bho

15 Onyiin amen olo igunogh miisɔgh n'idighi miɔkarabh iru moɔmoghon ɔni itughumiom taɔjizos, ² parɔoy aFarisi n'obo itughumiom iilɔgh obho ike moɔghunughun ɔkpete ekua, "Oɔy obhobho abhin idighi miɔkarabh ɔloghom atul n'eedi nale meɔian." ³ Paɔjizos adɔgh sidɔgh obhobho ɔnogho zeedi, ⁴ "Erumolo onyiin enyina ɔteeny miɔal ɔraala n'aɔisibh ɔraana konyiin abhe, ɔna utua odi taɔighi ɛko? Odi taɔele ni monyiin olo miɔal ɔraala n'aɔisibh ipedi obho tesi obho eedi nele miɔigho bho ɔki teɔum obho moɔva onyiin obho abhe bho.

⁵ "Amen odi taɔmiin, odi tabo ni, n'oɔbaal ologhi odi tatɔol toɔbha odi apin akɛel. ⁶ Keɔio odi tapeleghe maɔburubulol n'obo okɔol odi monyiin esi, ɔkpete kua ɔnogho zeedi, 'Ologhi ɔmi naɔbaal miɔkanya mibha ɔami naamiin meɔna bh'ami abhe bo bho. Itu metul ɔami meɔbaal ologhi ole mezaal.' ⁷ Onyiin ezo bho, ɔami naɔba ɔnogho enyina, kir ogbɔgh oɔbaal ologhi mi taɔnyu obho mi tebum onyiin oɔighi miɔkarabh olo aghiraan tiɔkarabh odi, ilo tepu ni mibha onyiin olo miɔal ɔraala n'aɔisibh iɔbughia lɔor arɔoy ilo iɔa ɔio moghiraan tiɔkarabh eedi.

Obhienaan okpoki bho

⁸ "Bolobolo, erumolo ɔni-ebhɔbh olo ɔteeny maɔdiɔbh ikpoki keɔio onyiin abhe, ɔna utua odi taɔighi ɛko? Odi taɔsu ni moɔtodi, aɔeɔer motu obh'odi, ɔmaar ɔva moomo otu obho ninii odi taɔa ɔmiin. ⁹ Amen odi ɔmiin, podi obheleghe ɔburubulol odi n'obo okɔol odi ookɔbhɔghi ɔkpete ekua ɔnogho eedi, 'Ologhi ɔmi naɔbaal magey mibha ɔami naamiin mokpoki obh'ami abhe bo bho. Itu metul ɔami meɔbaal ologhi olo mezaal!' ¹⁰ Onyiin ezo bho, ɔami naɔba ɔnogho enyina, itelema bho tɛnaan teɔbaal ni mologhi mi tebum onyiin oɔighi miɔkarabh olo aghiraan tiɔkarabh odi."

Obhienaan ɔony obho

¹¹ Keɔio ɔjizos ɔdeghe raɔdeghe bhobho ɔnogho zeedi aghɔl kua, "Onyiin amen kir ɔoy olo ɔteeny iɔal ɔnwuny. ¹² ɔteeny monyiin aɔuma, poɔbam obho ɔkpete ɔnogho moɔde bh'eedi aghɔl kua, 'Ada, ɔi mabin arutu ibh'ami maɔnogho ɔami siibha.' Podi ɔde bho ɔdi motu obh'odi miɔal abin ɔnogho maɔrunwuny obh'odi.

13 İbam aruđuma iten podi obam ɔony obho aɓool mabin ibh'odi aŕeghe mikpoki obho ađua totu, aghi tegbeeny ɛma, abheeny aliom ikpoki obh'odi aman. 14 Suo odi naaliom mikpoki obh'odi aman obho, pobo oɓeer aŕoor mi tebhugh obho odi odi obho, molo ɓoɓon aar olo odi ateeny olo mu. 15 Molo odi aghi mođighian ođighi mōoy olo odi tema bho, olo anogho zodi mookō ghā arōbhōrōpō mi tologhi eđum. 16 Odi agbeel ghā ni nā mole ipađi eđian arōbhōrōpō bho, keđio obo ɔnogho odi olo nā. 17 Tōmiinom obh'odi, podi alōghōma lōor aatua aghōl kua, 'Oomo arubana bho tōde ami ɓoɓon olo natue ghā mole ɔman eđian ibh'odi olo, keđio aami odi suo nāmiinom mōkoony. 18 Aami taɓetunu ni aki tōde ami akpete kua anogho zodi, "Ada, aami naađighi mīkarabh m'Enaan n'ana. 19 İgbaan mu molo koghōl aami ɔony onuma. Seghe zāmi matenē konyiin ebana bh'onuma." 20 Podi aɓetunu amula tōde bh'odi.

"Odi odi nini mi tegbeeny pōde bh'odi arol totu amiin zodi. ɔsu aghusan ađien erol mīkanya molo odi aghiil aghi aɓolom mōony obho, akpagh aɓetōn. 21 Keđio ɔony obho akpete kua, 'Ada, aami naađighi mīkarabh m'Enaan n'ana. İgbaan mu molo koghōl aami ɔony onuma.' 22 Pōde bho abhelegghi mārubana bh'odi akpete kua, 'Ikem meghi mebhin eru mobo ađoni obh'ami meloki zodi. İlōki nā zodi magul n'arakōrō, 23 ku meghi meghigh monyiin obhōghaan anam obho meša, molo ezira kole mezaal. 24 ɔony obhobho tāmi aɓho ni, keđio odi naamula siibha taghuđum. Odi abhe ni, keđio esiibha naamute.' Peedi ike mezaal obho.

25 "Tamen obhobho okenya umōr obh'odi odi ni teđum. Suo odi natugheel natuan totu obho, podi amoghon moghur ode n'ı̄ba. 26 Podi abhelegghi monyiin ebana bho apuruan kua, 'Ekarāan nemute suo?' 27 Ebana bho aɓba anogho zodi maa, 'Umōr onuma maarugheel, keđio ode onuma aghigh monyiin obhōghaan anam obho tebum ezo bho odi arugheel n'omoon alōor obho!' 28 Pologhi okenya umōr obho aɓeebh molo odi agin mođigh totu molo ode bh'odi ađigh maasen lo odi kađigh totu. 29 Podi akpete kua anogho mōde bh'odi aghōl kua, 'Nonon ni. Pezo nođighi ghā mōoy. Oomo ašumusia bhı̄bha bho aami naarolan ana uđighian ana mođighi konyiin ebana onuma, aami dopel io mōnu onuma. Ana naađighi meeghe anogho aami? ɓoɓon evel sāna ɔonogho ɔio ami moliom ani ezaal n'aburubulol ami. 30 ɔony obhobho tonuma obho aɓasi ana aŕeghe mikpoki obh'onuma aghi tile mēma bho, suo odi amula aru obho, sāna naaighigh moghōbhaan anam obho anogho.' 31 Keđio ode bh'odi aɓhagarana zodi aghōl kua, 'ɔony ami, ana sodi n'aami moomo amen. Kaar kaar olo aami uteeny suo il'onuma. 32 İkpe ni molo ezira kole mezaal kōɓaal mologhi, tezo bho umōr obhobho tonuma aɓho ni, keđio odi naamula siibha taghuđum. Odi abhe ni, keđio esiibha naamute.' "

Ĕbana ɔoy aralōghōm

16 Keđio ājizos akpete nā kua anogho miteledōm obh'odi aghōl kua, "Onyiin ob'ɔola ateeny monyiin ebana olo odi aloghom tođighi odi, keđio ugba anogho zodi mēbana bh'odi naleeyogh mikpoki obh'odi. 2 Keđio odi abhelegghi zodi akpete kua, 'Agey mibha aami umoghon obho? Tue oɓaalan mikpoki ođighi obh'onuma. Ana ođighi mu mođighi ebana bho anogho aami.' 3 Keđio odi ebana bho akpete kua anogho lōor odi, 'Sey. ɔde-otu ami tapirighan aami tođighi obh'ami. Aami tađighi eko? Aami utue ɔio aɓeebh mībebh, keđio aregheer tesı̄bh ni aami mogbeel iigbeel. 4 Aami naalōghōm mezo aami tađighi, molo amen noobhirighan aami tođighi obho, paami oteeny aɓurubulol ilo teloghom ni aami totu eedi.' 5 Podi abhelegghi moomo arōoy ilo ile mōmugh ode-otu odi. Keđio odi apuruan kua mōɓel obho, 'İni mōmugh obho ana ule mōde-otu ami?' 6 Podi aɓhagarana maa, 'İzal araala n'ađisı̄bh ađorom amunu.' Keđio odi akpete kua, 'Kem siibha siibha maŕeghe mōbhereer obho enyina įgian obho manwe małogh erubal ɔiōbh.' 7 Keđio odi amina apuruan mōnon, 'İbh'onuma kını?' Keđio odi aɓhagarana maa, 'İzal araala n'ađisı̄bh eɓa arusu.' Pēbana bho akpete kua anogho zodi, 'Nwe małogh įzal araala eɓa.' 8 ɔde-otu okarabh ebana bho abuom ni zodi mi tiiniom obh'odi, ebum obho tesuo emar-arōoy obho obo iiniom ipu mobo bho idi teɓaal obho."

9 Keđio ājizos akpete kua, "Aami naɓba anogho enyina, ikem meŕeghe mikpoki iiniom obh'enyina međuan ɓurubulol, molo erumolo eela bh'enyina imuneen eedi teloghom ni zenyina mi totu aghuđum olo kamen kamen. 10 Kōoy kōoy olo amaar aɓham ibam aar, pōmaar oɓham mi tīkanya: obo bho otue ɔio mōmaar opham mi tībam obho, orue ɔio mi tigbōgh. 11 Erumolo esiibha bho kenyina irue ɔio mōmaar oɓham eela emar-arōoy obho, tođighi eko kōnogho zenyina magey eela mōbham? 12 Erumolo enyina itue ɔio mōbham okpo il'onon; okōr ɔoy tanogho zenyina mōbham ibha iru mil'enyina bho?"

13 "ɓoɓon ebana olo tatue atolān įzal aɓurude-otu olo; odi tałogh ni ɔien monyiin atulan mopedi obho; odi takiilaan ni monyiin aanon apue mopedi obho. Enyina irue ɔio eɓar m'Enaan n'ikpoki eɓham erolom."

Okpo olo ājizos akpeteey

14 Ezo bho arōoy aFarisi obho įseghe moomo ologhi eedi nevaam ikpoki obho įmoghon ezo bho, peedi įrol įmologh mājizos. 15 Keđio ājizos akpete kua anogho zeedi, "Enyina arōoy obo bho neva moru aruuɓi tasumusigh arōoy obho. Enaan pobo alōghōm miloghi enyina. İbha arōoy nēetua mobho iru mīɓi obho, taghisigh t'Enaan aar olo ođighiom olo.

16 "İilōgh obho taMozis n'eegia bh'arizil obho eghua magey ninii ateeny tamen tājon ozuughiom mūm obho. Kamen opopo ninii ateeny siibha, noɓba mōɓi

onuekpete bho, ibh'Ade-Ōolema bho tĒnaan, keđio kōoy kōoy aḅe molo odi be kađigh. ¹⁷ Oomo ipa ẹkona, idugh ni magey molo ąnyu obho n'ade bho kebḅe, kpelen olo onyiin onuekpete iilōgh obho kabhe.

¹⁸ "Oōy olo agbo maḅam maḅani odi kabhin monon ąni nale meḅma; obo bho abhin maḅani olo ugbo maḅam umutiom obho nale na meḅma.

ALazaros n'ob'ọola bho

¹⁹ "Onyiin amen keđio onyiin ob'ọola amute, olo nabura gḅa mibura ilo ıla maḅar magey, nale međian ąruula moomo ađuma. ²⁰ Keđio onyiin uvekulom ọoy olo ughōl ąLazaros amute na. Ariisi ịka ni talđor odi. Keđio nopin gḅa zodi otu tōnu-otu ob'ọola bho. ²¹ Odi ąva mole ąni gḅa ipađi eđian obho nemelegu gḅa mi tizebele oliom eđian ọola bho. Asighōghō bho ẹkona netu gḅa ni ẹlaay mariisi obh'odi. ²² Odi uvekulom obho ąbho, pitelema tĒnaan iru irōol odi ighi ịrolomi itueni mEbraḅam mi tezaal obho. Odi ọola bho ąbho na, keđio uru uđi zodi. ²³ Odi ąrol togbōgh esi ọmiinom mi temir-ıđim, keđio odi aanon tanyu obho, podi ąmiin mEbraḅam mi tegbeeney n'ąLazaros tōtu odi. ²⁴ Podi abhelegu amutiom aghōl kua, 'Ada, Ebraḅam, sųanaan ąami ghųsan ađien marōm ąLazaros ąseghe maḅunu ąravo odi akōrōm mųum aru ađimiom ẹesu anem obh'ami. ąami odi togbōgh ọmiinom mi tanyan obhobho.' ²⁵ Keđio Ebraḅam ąkpete kua, 'Ōony ąmi, tųtua mezo, taghuđum ẹmar-arōoy obho, ųnogho ni ąna moomo kaḅar kaḅar olo ịneghe, ąLazaros ąteeny moomo ibha ịneghe ọio bho. Esiibha odi nale meḅla ibh'odi suo, keđio ąna odi tōmiinom. ²⁶ Ipa iru iten, kir ob'oonu olo odi teesođia ezira, molo obo bho neva moḅol oru tenyina bho itue ọio, n'olo obo bho idi tenyina bho itue ọio ẹḅeeny eru tezđor.' ²⁷ Keđio odi ob'ọola bho ąkpete kua, 'Gų siibha, ọde, ąami naasen ni ąna, tōm maLazaros ąghi totu ọde ąmi ²⁸ aakiom ọogh aburumōr ilo ąami ųteeny molo eedi itu ąni tesi ọmiinom obhobho.'

²⁹ "Ebraḅam ąbhagharana kua zodi, 'Aburumōr onuma ẹteeny meḅgia taMozis n'arizil obho molo ookiom eedi. ḅe aburumōr onuma ẹmoghonyan mibha eedi neḅba bho.' ³⁰ Pob'ọola bho ąkpete kua, 'Ōde Ebraḅam, ipa bho be igḅebh io. Erumolo ọoy ąbetunu tōbho bho ąghi ągba ąnogho eedi, maḅar io suo, peedi oghiraan ịkarabh eedi.' ³¹ Keđio Ebraḅam ąbhagharana kua, 'Erumolo eedi ịmoghonyan io meḅgia bho taMozis n'arizil obho, eedi irue ọio emōruōm, eru kaḅar olo ọoy ąbetunu na ni tōbho bho.'"

Esi ođighi ịkarabh ibḅebh isi

17 Pałizos ąkpete ąnogho mobo bho neųuonuman zodi obho aghōl kua, "Ōdegh oonon ọḅele ọio moru, keđio ịkanya ọmiinom tętol ni ẹnogho tobo bho ọdegh oonon tętua bọ etu obho! ² ịneghe molo kōseghe mob'obharakpar kōkpuom tętogh odi, kōrōbh zodi mi tob'obhiiny kpelen olo odi kađighi monyi-

in ịbam ąnwuny bhibha mođighi ịkarabh. ³ Igona lōor enyina. Erumolo umōr onuma ađighi zına mịkarabh, si zodi, kodi aghiraan, puḅelemaan zodi. ⁴ Erumolo odi ađighi zına mịkarabh mođual amen mi tonyiin ađuma, kamen kamen olo odi aru aghōl kua, 'ąami naađighi ąpue, ḅelemaan ąami,' puḅelemaan zodi."

Ologhi omōruōm

⁵ Keđio obo bho neųuonuman zodi obho ịkpete ịnogho mObamọogh obho ighōl kua, "Mina maḅghe-mi mologhi omōruōm obh'ezđor epu suo." ⁶ Keđio Obamọogh obho ąbhagharana kua, "Erumolo enyina ịteeny mologhi omōruōm olo ąbugh aaleeny mokpo amiim ẹker kenyina ẹkpete ẹnogho mooreny obhobho, obho ughōl bọ ąsikaman obho, 'Điirunu suo maḅghi maḅian masi tōbhiiny obho,' podi oghiilaan enyina."

Ooghiraan ąrubana

⁷ "Erumolo onyiin enyina ąteeny meḅana lo nađighi mođighi, bolobolo olo naanon gḅa maḅaana, amen odi ađua teđum obho aru, ąna taḅkpete ni kua ąnogho zodi, 'Kem aru male međian onuma?' ⁸ Ị ị, ekua ọio. Kpelen n'ipa, ąna taḅkpete kua ąnogho zodi, 'Kem mađighi međian ąmi, maḅghi małokia maḅuoma onuma maḅōrō ąami ule ųpoghol ųḅele, kų maru male maḅhoghohol mibh'onuma.' ⁹ Ịgbaan io molo ẹbana bho kabhin małua mi toghiilaan obh'odi, ekua ọio? ¹⁰ Ẽzo bho na mi tenyina, amen olo enyina idighi maḅar olo urōm enyina mođighi, ikōl kua, 'Ezđor ąrubana be; ezđor uđighi mabin ođighi ibh'ezđor be.'"

Alaakō ađiōbh arōoy ilo nenwe mezegh ẹkpabhia

¹¹ Ẽzo bho ąłizos naḅi tajerusałem obho, podi ąḅol ąghi asi tōkuan aSameria n'aGalili. ¹² Odi naḅi tonyiin ọbam ẹma, men ađiōbh arōoy ilo nenwe mezegh ẹkpabhia ịmara ki tegbeeney ¹³ ibhelegu imulughu, "łizos Obumọogh, sųanaan ezđor ghųsan!" ¹⁴ Amen ąłizos ąmiin eedi, paḅkpete kua ąnogho zeedi, "łki meḅeeriom lōor enyina rōoy iibua bho." Tebđom, peedi idum. ¹⁵ Onyiin eedi ąmiin mobho odi naađum obho, podi amula aru naḅebh mĒnaan n'oghōrōkō imulughu. ¹⁶ Keđio odi agbuluman aakpulughu ąsebh małizos. Oōy obhobho ol'aSameria. ¹⁷ Keđio ąłizos ąkpete amutiom, "Ađiōbh arōoy io gą mobho uukō? Idighen esughō ịpedi obho? ¹⁸ Ebum eeghe kisoloman obhobho be mobho amula aru monogho ąlisebh mĒnaan?" ¹⁹ Keđio ąłizos ąkpete kua ąnogho zodi, "ḅetunu magḅeel. Ologhi omōruōm onuma naakō ąna."

Eruom Ade-Ōolema bho tĒnaan

²⁰ Ẽtede arōoy aFarisi obho ipuruan małizos mamen Ade-Ōolema bho tĒnaan tatu. Odi ąbhagharana kua, "Ade-Ōolema bho tĒnaan oru ọio mi tēzo olo tōmiin ni. ²¹ Oōy olo tatue akōl kua, 'Odi suo!' bolobolo, 'Odi teebha!' olo; Ade-Ōolema bho tĒnaan odi tenyina."

²² Keđio odi ąkpete kua ąnogho mobo bho neųuonuman zodi obho, "Amen natu molo enyina tegḅeel ni

mōmiin ʔani aruḍuma tQony Oōy obho, keḍio enyina irue ḍio ʔemiin. ²³ Kir obo tetu ʔkpete kua ʔnogho zenyina, 'Nonon ni, odi teebha!' bolobolo, 'Nonon ni, odi tepa!' Ighi għa moḃa. ²⁴ ʔzo bho aḍio bho naḍighi għa meghenem nōmiin kesi kesi obho, pezo tōmiin na maḍuma tQony Oōy obho. ²⁵ Keḍio taḍeeny, odi taḃi-inom ni miḃkanya, arōoy ʔoke obhobho tegin ni zodi. ²⁶ ʔzo bho irol bō mi tamen obho taNoa, pezo teḥol na mi tamen obho Qony Oōy obho tatu obho. ²⁷ Kōoy kōoy naḃamaar nale naḃoghōl, ʔaraani n'ilobhir neḃalan ilom, ninii ʔteeny maḍuma bho aNoa aḍigh tob'oghugh obho keḍio aḍigho bho aru ʔze moomo eedi. ²⁸ Teḥol na kamen obho taLot. Kōoy kōoy naḃamaar nale naḃoghōl, nakō naḃool, naḃeebh nabōghi. ²⁹ Aḍuma bho ʔLot aḍua taSodom obho paḃyan n'ʔk-abait ilobh keḃebhe iḃe moomo arōoy obho. ³⁰ Pezo teḥol mi taḍuma bho Qony Oōy obho tamutiom lōor odi obho.

³¹ "Aḍuma bhobho, obo odi taḃnyu otu odi osōor io moḍigh ʔbirogh ʔkpo odi mi totu obho. ʔzo bho na obo odi teḍum odi otugheḗel io mi totu odi. ³² Iḥtua maḃi taLot. ³³ Kōoy kōoy olo ʔava moḍume aghuḍum odi tapiḗmi ni. Obo bho oḍume ḍio bho, pobo taakō. ³⁴ Uḍugul opopo, ʔami naḃba ʔnogho zenyina, iḃal arōoy teḃaghānan tonyiin ʔmuna, teḃeghe monyiin ʔḃele monyiin taḃaman. ³⁵ Iḃal ʔaraani teḥol monyiin otu ekum eḍian, teḃeghe monyiin ʔḃele monyiin taḃaman. ³⁶ Iḃal arōoy teḥol eḍighi moḍighi mi tonyiin eḍum obho, teḃeghe monyiin ʔḃele monyiin taḃaman." ³⁷ Obo bho neḥuonuman zodi obho ipuruan kua zodi, "Temute teḍighen, Obumōogh?" Aḃizos ʔbhaghārana kua, "Tesi olo obo ʔbho odi olo ʔsudele tekōolaan."

Asidōgh ekpukele ʔani n'ʔtu mīiruan obho

18 Keḍio aḃizos adōgh sidōgh obhobho ʔnogho zeedi, molo eedi keekpulughu għa moomo amen, idughom io lōor. ² "Onyiin amen, kir onyiin ʔtu mīiruan ooy mi tonyiin ʔma, olo okiilaan io mʔnaan bolobolo arōoy. ³ Tonyiin odi ʔma bho kir onyiin ekpukele ʔani olo natu għa moomo amen naḃam maḃeḗel odi mi toḥu mīiruan obho naḃkpete għa kua, 'Peḗ ʔami mi taḃavo obo ologh aḍien ʔami!' ⁴ Kōkanya amen ʔtu mīiruan obho omōrō ḍio. Enyemen, podi aghōl maa, 'Toomo ibha ʔami ukiilaan io mʔnaan n'arōoy obho, ⁵ tebum oomo iḃaghāmi obho ekpukele ʔani obhobho naḃnogho ʔami obho, ʔami taḃnogho ni zodi maḃeḗel odi, bolobolo odi taḥol moru moru ʔnogho ʔami mīiḃaghāmi moghigh ʔami!'" ⁶ Keḍio odi Obamōogh obho amina ʔkpete kua, "Imoghon mibha ole-mīgara ʔtu mīiruan obhobho ʔkpete bho. ⁷ ʔnaan orue ḍio ga ʔnogho maḃeḗel marōoy ibh'odi obo bho neleghe moomo uḍugul n'ootaany ʔnogho zodi moḃhel eedi obho? Odi okem io ga ʔbhel eedi? ⁸ ʔami naḃba kua ʔnogho enyina, odi taḃnogho ni zeedi maḃeḗel eedi. Takem ni na. Amen Qony Oōy obho tatu, odi taḃi-in ni marōoy ologhi omōruōm mi tade bho ga?"

Asidōgh onyiin ooy aFarisi n'ogunogh raasōgh obho

⁹ Keḍio aḃizos amina adōgh sidōgh obhobho ʔnogho marōoy ib'iituma bho, ibha neetuma għa mobho eedi iru miḍighi miḃi, neḃkpete għa miḃon ʔpue. ¹⁰ "Iḃal arōoy ighi totu iikpulughu mookpulughu. Onyiin obho aFarisi, opedi obho ogunogh raasōgh. ¹¹ Keḍio aFarisi obho aḃetunu aakpulughu maa, 'Alua, ʔnaan, mobho ʔami olo kiḃon arōoy, ʔami uuniom għa ḍio miiniom, ʔami uḍighi għa na ḍio miḃarabh, ʔami ule għa na ḍio meḃma. Alua mobho ʔami olo kogunogh raasōgh ooy obhobho. ¹² ʔami naḃele għa mole eḍian tebum miikpulughu miḃal aḍuma moomo awiki, keḍio naḃeghe monyiin mi taḍiōbh abin ʔsuo ʔmi ʔnogho totu iikpulughu obho.'" ¹³ Keḍio odi ogunogh raasōgh obho taḃetunu mibh'odi mi tegbeeny, one na ḍio moonon taḃnyu obho, keḍio taḃbhola meeku odi akōl kua, 'ʔnaan, sḃanaan zaḃmi oḍighi miḃarabh obho maḃghusan aḍien!'" ¹⁴ Keḍio aḃizos amina ʔkpete kua, "ʔami naḃba kua ʔnogho enyina, ooy obhobho, opedi obho ḍio, aghēel totu n'ʔḃaal ologhi ʔḃelemaan iḃarabh teḥnaan. Pezo teḥol, kōoy kōol olo ʔbughia lōor posōoriōm; obo bho asōoriōm lōor odi obho, pobo toḃughe."

Aḃizos ʔnogho miḃam ʔnwuny liḃebh

¹⁵ ʔtede arōoy ibhin iḃam ʔnwuny eedi eruom maḃizos molo odi kaḃnogho eedi liḃebh. Amen obo bho neḥuonum zodi obho imiḃin mezo bho, peedi irol iḃhooruum eedi. ¹⁶ Keḍio aḃizos abheleggi maḃnwuny obho iru todi, keḍio odi ʔkpete kua, "Iḃelemaan ʔnwuny obho eru taḃmi, iḃpuenaan għa zeedi. Ade-Qolema bho teḥnaan il'arōoy ilo idi keedi. ¹⁷ Ilōghōm kua! Oōy olo opin io mʔde-Qolema bho teḥnaan koḃumoonny orue ḍio aḍigh ʔni."

Aḃaḍeghe taḃizos n'ob'ola bho

¹⁸ Keḍio onyiin uveḃmu arōoy aju obho apuruan kua maḃizos, "Ob'ooḃi ooy itughumiom, ʔami taḍighi meeghe kaḃami ʔteeny ʔni maghuḍum olo ikunughi olo?" ¹⁹ Keḍio aḃizos apuruan kua zodi, "Ebum eeghe kaḃa abheleggi ʔami moḃi? Tughuneen ʔnaan io, ʔnon ooḃi olo. ²⁰ Saḃna naalōghōm miilōgh obho: ughigh għa mōoy, ule għa meḃma, umiigh għa viigh, ʔgba għa miben, kiilaan oḍe n'oniin onuma." ²¹ Keḍio odi ooy obho ʔbhaghārana kua, "ʔami naakō raalōgh bhībha kamen iḃam ʔmi." ²² Amen aḃizos ʔmoghon mezo bho, podi ʔkpete kua ʔnogho zodi, "Kir ʔar olo asughō molo ʔna kaḍighi, kiā maḃool kaḃar kaḃar olo ʔna ʔteeny, maḃeghe mikpoki obho maḃnogho maruvekulom, paḃna ogbo eela teḥnaan, maru maḥuonuman ʔami." ²³ Amen ooy obho ʔmoghon miḃbha bho palōor odi ʔkpooghōgho. Odi agbo meḗla magey.

²⁴ Aḃizos ʔmiḃin mezo bho nesōrōghuōm zodi obho, podi ʔkpete kua, "ʔkar ʔkpar magey nolo ʔola kaḍigh tʔde-Qolema bho teḥnaan. ²⁵ Uuva moḃol oḍigh taḍien ʔnuga iḃar idugh epu, molo ʔola kaḍigh tʔde-Qolema

bho tĒnaan." ²⁶ Arōoy obho imoghon mezo bho, pighōl kua, "Erumolo iru kua, okōr ooy mobo totue ni opele?" ²⁷ Keđio ajizos abhaghara kua, "Aar olo ikparanaan ni rōoy, tĒnaan idugh ni."

²⁸ PaPita akpete kua, "Mjin! Ezōor noḡe meghun otu ezōor netuonom ana." ²⁹ Ajizos amulumian kua zeedi, "Ilōghōm kua, ooy olo aḡele motu, n'ani, n'aburumōr, n'ode n'oniin, bolobolo anwuny mi tebum Ade-Ḷolema tĒnaan ³⁰ tapin ni mīkanya okpo apuom mibha esuo emar-arōoy obhobho, keđio taghuḶum obho natu obho, odi taḶeeny aghuḶum olo ikunugh olo."

OgḶebhiōm iraar amen olo ajizos aḡba milo igboloman n'obho bh'odi

³¹ Keđio ajizos abhin mađiōbh n'izal obho aghi toḶu, akpete kua anogho zeedi, "Imaar emoghon! Ezira nōki tajerusaḶem, tesi obho kaar kaar olo arizil obho iḡe milo igboloman n'Ḷony Oōy obho tetuugh na mezo bho emute. ³² ToḶeghe ni zodi ologh taravo obo bho ilōghōm io mĒnaan obho, keđio eedi temologh zodi, etōnyōgh zodi, eširoghom zodi miḡhor. ³³ Keđio eedi teturogh odi, ekigh odi. Iraar aḶuma teten, poḶetōn odi toḶbho bho." ³⁴ Obo bho netuonuman zodi obho irue Ḷio momoghonyan oomo araḶeghe bhībha. UḶoki ni zeedi maḶar ekpo onuekpete bho, molo eedi ilōghōm io mibha ajizos naḶeghe anogho zeedi obho.

Ajizos akparion riḶien ooy ogḶeel iigḶeel

³⁵ Ajizos aḶua natuan tema bh'ajeriko, ponyiin ooy ikpom ariḶien olo odi gha deledē toḶu ebōom obho nagḶeel gha miigḶeel, ³⁶ amoghon moghur arōoy obho neten obho, keđio odi apuruan kua zeedi, "Ekaraan nemute tesuo?" ³⁷ Keđio uḡba unogho zodi maa, "Ajizos obh'aNazaret naten suo." ³⁸ Keđio odi amulughu amutiom aghōl kua, "Jizos, ony taDevid, sḶanaan zaḶi ghḶusan aḶien." ³⁹ Parōoy obho idi bo taghisigh obho iḶbhooruom odi moḶol abirim. Keđio iḶrol kilo upue ni. Keđio odi amina amaar amulughu, "Ḷony taDevid, sḶanaan zaḶi ghḶusan aḶien!" ⁴⁰ PaḶizos amara, akpete anogho zeedi mobhin ooy ikpom ariḶien obho oruom odi. Amen ubhin odi uru, paḶizos apuruan kua zodi, ⁴¹ "Ana naḶa molo aami kaḶighi mekaraan kanogho ana?" Keđio odi abhaghara kua, "Obumogho, aami naḶa molo ariḶien ami kekparanu." ⁴² Keđio ajizos takpete kua anogho zodi, "AriḶien onuma ekparanu! Ologhi omōruōm onuma naakō ana." ⁴³ Tonyiin odi amen obhobho pariḶien obh'odi ikparanu, keđio odi arol aḶuonuman maḶizos naḶebh Ēnaan. Amen ologh arōoy obho imiin mezo bho, poomo eedi iḶrol ibuom Ēnaan.

Ajizos n'aZakios

19 Keđio ajizos arele aḶigh natu moten tajeriko. ² Tajeriko kir onyiin ooy olo ughōl aZakios. Odi puḶemḶ igunogh raasōgh, keđio odi agbo na meḶa magey. ³ Odi arol aḶa momiin ani ajizos, keđio odi orue Ḷio, tebum alikper obh'odi n'ob'ologh arōoy ob-

ho netuonuman obho. ⁴ Podi aghiil aḶionom taghisigh arōoy obho, aḶiiny mooreeny olo aḡbaanan momir, molo odi kamiiin maḶizos mamen odi tatēn tebōom obho. ⁵ Amen ajizos aru asi tesi obho odi odi obho, paanon tanyu obho akpete kua anogho zodi, "Zakios, kem asōor aru. Aami taḶigh ni totu onuma dodon." ⁶ PaZakios akem asōor, abhin n'ogbōgh oḶaal ologhi aloghom zodi totu odi. ⁷ Amen arōoy obho imiin mezo bho, poomo eedi iḶhunughun ighōl maa, "Oōy obhobho naasulomaan totu ooy olo aru moḶighi mīkarabh." ⁸ Keđio aZakios aḶetunu akpete anogho mObamogho obho aghōl kua, "Obumogho, mjin! Aami taḶi moomo okpo olo aami uḶeeny aḶeghe maḶaḶian anogho maruvekulom obho, keđio kōoy kōoy olo aami n'aan- iom, aami tamulumian zodi inya abin ibha aami ubhin taḶo odi obho." ⁹ Keđio ajizos akpete kua anogho zodi, "IḶhelegha needigh totu obhobho dodon. Oōy obhobho ekona ol'eghun otu tEbraḶam. ¹⁰ Ezo bho, Ḷony Oōy obho aru moḶa n'obhel obo bho neebhe bho."

Asidōgh ikpoki agold

¹¹ Ezo bho arōoy obho nenaghanyan miibha bho, paḶizos amina ake modōgh asidōgh onogho eedi, tebum obho eedi netua ekōl mAdē-Ḷolema bho tĒnaan naatuan n'ezo bho odi naatuan tajerusaḶem obho. ¹² Keđio odi adōgh kua anogho zeedi, "Onyiin amen keđio onyiin ogbōgh ooy aghi tegbeeney ema, molo koḶighi zodi kotēnē moḶolema odi karugḶeel. ¹³ Tamen obho odi natu moḶghi obho, podi abheleghi mađiōbh arubana odi anogho zeedi ooy esuo okpoki okpoki, akpete kua anogho zeedi, 'IḶa maar olo enyina teḶighiom molo oḶeeny aḶuo tamen obho aami utol io suo bho.' ¹⁴ Kir arōoy ema odi ilo iḶlogh odi Ḷien, ilo irōm dōm iḶghi ighōl kua, 'Ezōor uḶa Ḷio molo ooy obhobho kaḶa zezōor.'

¹⁵ "Keđio uzu na zodi ogbōgh ooy obho meghōony oḶolema bho, keđio odi arugḶeel. Osi be, podi abheleghi maḶubana bh'odi, obho odi anoghooy ikpoki obho moḶa omiin aḶuo olo eedi neḶteenyom tibha eedi ibhin obho. ¹⁶ OḶel obho aru, akpete kua, 'Obumogho, tonyiin obho ana unogho aami obho, aami naḶeeny mīnon aḶiōbh.' ¹⁷ Keđio odi akpete kua, 'Alua, ana ob'ooḶi ebana. Ezo bho ana umaar ni ubham iḶbam obho ikio magey obho, aami tanogho ana mađiōbh araama moonon.' ¹⁸ OgḶebhiōm izal ebana bho aru, pakpete kua, 'Tonyiin obho ana unogho aami obho, aami naḶeeny mīnon oogh.' ¹⁹ Toobho bho, podi akpete kua, 'Ana taanon ghā mōogh araama.' ²⁰ Pomina onon ebana bho aru aghōl kua, 'Obumogho, oobho okpoki onuma, aami uḶoki taḶoghota. ²¹ Aruugu onuma esibh aami, mezo bho ana uru mōoy olo oḶu aḶḶusan aḶien olo. Ana naḶeghe ghā tesi olo ana oseeri Ḷio, aḶu na tesi olo ana oḶebh io.' ²² Keđio odi akpete kua anogho zodi, 'Ana okarabh ebana! Apum onuma odi tonu onuma! Ana naalōghōm mobho aami uru mōoy alikpar, naḶeghe ghā tesi olo itu Ḷio mil'ami, aḶu tesi olo aami uḶebh io. ²³ Ebum eeghe kana ologh io mikpoki obh'ami mi tesi obho

nɔlokiiy gha mikpoki obho? Kɔl suo ʒami urugheɛl obho, kɔl ʒami naabhin maʒuo ikpoki bho.' ²⁴ Keɔio odi ʒkpete kua ʒnogho mobo bho imaraay obho aghɔl kua, 'Ibɔor okpoki obho taʒo odi mɛnogho mobo bho ʒteeny maɔiɔbh obho.' ²⁵ Keɔio eedi ikpete kua inogho zodi, 'Obumɔogh, sodi naateeny gha moomo aɔiɔbh!' ²⁶ Odi ʒbhagharana kua, 'ʒami naɔba kua ʒnogho zenyina. Kɔoy kɔoy olo ʒteeny, tomina ni ɔnogho zodi mɛnon ɔbaram keɔio odi obo bho ʒar olo ʒteeny olo bho, bɔbon ibam obho odi ʒteeny obho, tomina ni ɔbɔor. ²⁷ Esiibha, eedi obo bho iru mobo ɔlogh aɔien ʒami obho, ibha iʒa ɔio molo ʒami kazua meghɔny ɔolema bho, ipin eru meze zeedi taghisigh ami!' "

Ajizos aɔigh tajerusalem kɔolema

²⁸ Ajizos aɔeghe kua be ʒbele, podi aɔionom taghisigh mɔghi tajerusalem. ²⁹ Ezo bho odi natuan maʒaama bho ughɔl bɔ aBetfagi n'aBetani, tob'eegum obho ughɔl bɔ Olivs obho, podi arɔm mɔzal obo bho neɔuonuman zodi obho moten gha ɔghi taghisigh, ³⁰ aghɔl kua, "Iki tobam ɛma bho odi bɔ taghisigh enyina bho, penyina ɔmiin ɔony ɛnam olo nɔokpo useeri, olo ɔnon ɔoy doghiilom gha ɔio. Ikoton mebhin eru. ³¹ Erumolo ɔoy apuruan enyina aghɔl maa, 'Ebum eeghe kenyina neɔkoton?', igba kua mɛnogho zodi, 'Obamɔogh obho nagbeel,' " ³² keɔio eedi iten ighi imiin na mezo bho ajizos ʒkpete ʒnogho zeedi obho. ³³ Ezo bho eedi neɔkoton mɔony ɛnam obho, pobo bho ʒteeny obho apuruan kua zeedi, "Enyina neɔkoton molo eeghe?" ³⁴ Peedi ibhagharana kua, "Obamɔogh obho nagbeel." ³⁵ Peedi iʒeghe ighiomaan maɔizos. Keɔio eedi ide maʒusuoma bh'eedi mi taɔnyu ɔony ɛnam obho keɔio ibam zodi ajizos taɔnyu ɛnam obho. ³⁶ Ezo bho odi aghiilom naki obho, peedi ide marukpe eedi tebɔom obho. ³⁷ Suo odi natuan tajerusalem obho, mi tebɔom obho ʒlogh bɔ mi tob'eegum obh'Olivs amute bho, pobo ɔlogh arɔoy obho neɔuonuman zodi obho ike mɔsebh n'obuom ɛnaan n'imulughu, tebum oomo ib'okpo aruugu obho eedi neemiin obho, nekɔl kua, ³⁸ "ɛnaan ʒsebh ni mɔolema obho natu bɔ mi taɔien tObamɔogh obho! Ekima ɛrol ni taɔnyu obho, eghuan ɛrol ɛnogho mɛnaan."

³⁹ Peɔede arɔoy aFarisi obho idi ʒni tologh arɔoy obho ikpete kua inogho maɔizos, "Obo itughumiom. Kpɔte maɔogho mobo bho neɔuonuman ʒna bho ekpereghi mɛnu eedi." ⁴⁰ Keɔio ajizos ʒbhagharana kua, "Erumolo eedi irol biɔim, ʒami naɔba kua ʒnogho enyina, ipaɔi ʒrubharakpar obho niyo niyo temulughu ni emutiom."

Eɔi olo ajizos aleggian ajerusalem

⁴¹ Ezo bho odi arele natuan teɔma bho, kamiin mezo ɛma bho odi, podi aleggian, ⁴² ʒkpete kua, "Kɔl aadon enyina kitue ni ɛmiin maʒar olo tepin ekima etu keɔio esiibha bho nɔɔboki enyina, enyina irue ɔio ɛmiin. ⁴³ Aruɔuma netu molo obo ɔlogh aɔien enyina tetu

ekuɔm enyina mɔita, ekin ekiton eɔue moomo araabɔom, etu etuan enyina mi toomo ʒruukul. ⁴⁴ Eedi teɔiemi ni zenyina n'ɛma bho ɛman. Bɔbon ekpughul ɔomi olo tobele tesi odi olo, tebum obho enyina itue ɔio mɔmiin olɔghɔm amen obho ɛnaan aru mɔbhel enyina bho."

Eɔighom taɔizos mi tob'otu iikpulughu bho

⁴⁵ Keɔio ajizos aɔigh totu iikpulughu obho mobhirighanogh obo bho neɔo maɔo bho, ⁴⁶ ʒkpete kua ʒnogho zeedi, "Uge kua teɔgia iigbia bho oghɔl mɛnaan ʒkpete kua, 'Otu ʒmi tokɔl otu iikpulughu,' keɔio enyina neɔdighi etene motu ʒruɔa."

⁴⁷ Keɔio ajizos ʒtughumiom moomo aɔuma mi totu iikpulughu obho, paruveɔmu arɔoy iibua bho n'obo bho neɔtughumiom miilɔgh obho n'eedi obo bho ikpo bɔ rɔoy obho neɔdionom obho iʒa mebɔom olo oghigh odi, ⁴⁸ keɔio eedi ilɔghɔm io mebɔom olo ɔteeny odi, tezo bho oomo arɔoy obho neɔmoghonyan zodi obho, iʒa ɔio molo onyiin oghɔrɔkɔ kapɛl zeedi.

Iipuruan inyaam obho ajizos abhin naɔdighiom mɔkpo ib'aruugu obho

20 Onyiin aɔuma olo ajizos naɔtughumiom rɔoy totu iikpulughu obho naɔba na moɔbi aɔm obho, paruveɔmu arɔoy iibua bho, n'obo itughumiom iilɔgh obho n'arukenyia bho iikɔbhɔghian iru taɔizos, ² ikpete kua inogho zodi, "Gbɔ maɔogho ezɔor, tinyaam okɔr ɔoy mobho ʒna ubhin naɔdighiom mɔkpo bhibha? Okɔr ɔoy ʒnogho ʒna miikpo moɔdighi eedi abaabha bho?" ³ Paɔizos ʒbhagharana kua zeedi, "ʒami tapuruan ʒni zenyina miipuruan. Igba mɛnogho ʒami: ⁴ inyaam ozu ʒmuum obho ʒlon ʒteeny obho iɔua tiikpo tɛnaan keru bele kɔikpo arɔoy?" ⁵ Peedi ike mɔghanan n'alɔor eedi neɔkpete kua, "Ezira topagharana ɛko? Erumolo ezira ughɔl iɔua tɛnaan keru,' podi ɔkpete ekua, 'Eeghe aɔighi kenyina imɔruɔm io maɔon?' ⁶ Kezira oghɔl kua, 'iɔua tarɔoy keru,' poomo arɔoy obho idi bɔ suo bho orɔbɔl ezira. Oomo eedi imɔruɔm mobho ʒlon aru mozil tɛnaan." ⁷ Peedi ibhagharana kua, "Ezɔor ulɔghɔm io mesi iɔua iru." ⁸ Paɔizos amulumian kua zeedi, "ʒami ɛkona ʒgba ɔio na ʒnogho enyina mesi ʒami ʒteeny mɔnyaam obho ʒami ubhin naɔdighiom mɔkpo bhibha bho."

Asidɔgh ookua iireny amiim obho

⁹ Keɔio ajizos aɔogh sidɔgh obhobho ʒnogho rɔoy obho, "Onyiin amen keɔio onyiin ɔoy ʒbebh mookua iireny amiim, keɔio ʒseghe ʒnogho mɛnon arɔoy mogu gha eedi keɔian, keɔio odi aten ʒghi tonon ɛma. ¹⁰ Amen iireny obho ineghe mogu podi arɔm meɔbana odi mɔghi obhin abin odi mi tarɔoy obho. Arɔoy obho odi ʒnogho mookua bho iɔul ni meɔbana bho, ibhirighan imulumi moobho ʒvo. ¹¹ Keɔio odi amina arɔm mɔnon ɛbana, peedi imina iɔul, iloki zodi mib'aregheer, ibhirighan zodi imulumi moobho ʒvo. ¹² Podi amina arɔm ogbeɔhiom iɔaar ɛbana odi. Oob-

ho bho eedi idul na ni na, eloki ranem, erōbh zodi emutiom tetere. ¹³ Keđio odi obo bho ateeny bō mookua iireeny amiim obho akpete kua, 'Aami tađighi eko? Aami tatōm moony ami, obho aami utulan obho. Maar io suo, eedi tekiilaan ni zodi.' ¹⁴ Amen eedi arōoy obho imiin zodi, peedi ideghe kua, 'Obho okpana ɔony obo bho ookua bho, itu oghigh odi molo ezira ole rutu mookua ode bh'odi.' ¹⁵ Peedi irōbh zodi imutiom tookua obho ighigh."

Keđio ajizos apuruan kua, "Omina ekaraan mobho odi obo bho ookua iireeny amiim obho tađighi zeedi arōoy obho odi anogho bō mookua bho? ¹⁶ Odi tatu ni aze rōoy bhibha, asegehe mookua iireeny amiim obho onogho mignon arōoy mogu ođian n'odi." Amen arōoy obho imoghon mezo bho, peedi ighōl kua, "Ekpugh! Irue dio eru kua." ¹⁷ Keđio ajizos aanon eedi apuruan kua, "Kiibha uge bō tiilōgh obho kimōrō eko?"

'Akar eekpōogh obharakpar obho iđoghiiy rutu obho igin obho

maaghiraan atu mobho aneghe bō apu obho.' ¹⁸ "Kōoy kōoy olo ameelom todi obharakpar obho tađighian ni mīpađi, kerumolo odi obharakpar obho ameelom monyiin ooy podi ogbe odi otenē ɔomi."

Ipuruan ilo igboloman n'osōgh osōgh

¹⁹ Pobo itughumiom iilōgh obho n'aruvemu arōoy iibua bho iya meboom olo oboł ajizos tesi opopo. Eedi neelōghōm mobho ajizos adōghōm zeedi sidōgh obho. Taruugu arōoy obho, eedi irue dio mołol odi. ²⁰ Peedi iđōrō mamen olo taneghe ni. Peedi ighi iβia marōoy olo teđighi kir eedi iβi arōoy, irōm zeedi mođhi opuruan ipuruan odeghe ajizos, molo eedi keboł zodi kebhin keghiom moła bho ateeny mīnyaam n'jikpo oliom arōoy obho. ²¹ Keđio eedi ipuruan kua majizos, "Obo itughumiom, ezōor noolōghōm mibha ana nađba, natughumiom magey obho. Ezōor noolōghōm mobho ana ɔoseen gha dio mōoy, natughumiom rōoy meboom obho tEnaan mi tagey obho. ²² Gba manogho ezōor tibha itua onuma olōgh odi ga mi taraalōgh obh'ezira mosōgh osōgh onogho ɔolema bh'aRom?" ²³ Ajizos maalōghōm mobho eedi iru mođegh odi, keđio akpete kua anogho zeedi. ²⁴ "Ideeriom aami mokpoki. Amusigh n'ađien okōr ooy mobho ugiom suo?" Eedi ibhagharana zodi kua, "Ol'ob'olema bh'aRom." ²⁵ Paajizos akpete kua, "Isōgh menogho molema bho mibha iru bō mil'odi obho, menogho mEnaan mibha tEnaan." ²⁶ Eedi irue dio mołhamam odi togbo arōoy obho mi tiibha bho. Keđio eedi irol birim birim idua, neemōogh tobhagharana bh'odi.

Ipuruan ilo igboloman n'oβetunu tobo bho

²⁷ Ede arōoy ogbo arōoy aSadusi obho iru tajizos. (Eedi obo bho imōruōm io mobho oβetunu tobo bho odi obho.) Keđio eedi ipuruan kua zodi, ²⁸ "Obo itughumiom, aMozis mi tiilōgh obho age kua aseerian ezira, 'Erumolo ooy abhin maņi kabho, erumolo odi

oteeny io runwuny, pumōr odi ale rutu abhin maņi obho, amaraghi runwuny anogho zodi obo bho naabho bho.' ²⁹ Onyiin amen keđio ođual aburumōr iru imute. Okenya bho aru abhin maņi, omar io noamar moony, pałbo. ³⁰ Pogbełhiōm izal obho ale rutu abhin maņi obho. ³¹ Ađua todi asi togbēłhiōm iraar obho. Onyiin ezo bhobho imutanaan moomo ođual eedi — oomo eedi ibhozu ni eman, boyon ooy olo amar moony olo. ³² Tikunughi obho, podi ani obho abho na. ³³ Esiibha, tađuma oβerenu tobo bho, oteeny omoom aghuđum obho, odi tatu maņi okōr ooy, tezo bho ođual aburumōr obho neerughom zodi ani obho?"

³⁴ Keđio ajizos abhagharana kua zeedi, "Arōoy emar arōoy obhobho nełalagh ilom, epinogh raani. ³⁵ Obo bho ikpe bō moβeriōn tobo bho morugh temar arōoy obho natu bō bho, iβalan io milom. ³⁶ Eedi tetol kitelema tEnaan, iβho mu. Tezo bho eedi neeβerenu tobo bho, peedi anwuny tEnaan. ³⁷ AMozis amaar ađba amutiom mobho noβeriōn mobho bho neeβho bho moteeny omoom aghuđum. Tiigbaay obh'odi mi tesi obho anyan arol ale mekpu eđum obho ekona, odi adeghe mibha Obamoggh obho aru mEnaan tEbraham n'Enaan tAzik n'Enaan tAjekob. ³⁸ Iibha neđba eđeeriom mobho odi otu dio mEnaan obo ubho, aru mEnaan obo bho idi n'aghuđum obho, tebum obho oomo eedi idum inogho zodi." ³⁹ Peđede obo itughumiom iilōgh obho ikpete kua imutiom, "Obo itughumiom, ana naamaar apagharana." ⁴⁰ Eedi imina dio eβom emu momina opuruan odi miipuruan.

Ipuruan ilo igboloman n'aKraist obho

⁴¹ Keđio ajizos akpete kua anogho zeedi, "Uđighi eko ku nokōl maKraist obho, ɔony taDevid? ⁴² ADevid niyo niyo aghōl kua mi toβhereer asoor obh'odi, 'Obamoggh obho akpete kua anogho mObamoggh aami obho:

Toł suo delede mi tođiom avo ami,

⁴³ ninii aami ađighi mobo ologh ađien onuma etu mełolom asike onuma.'

⁴⁴ "Ana amiin, aDevid abheleghi zodi aghōl 'Obumoggh,' uteko ođighi kaKraist obho amina aru moony taDevid?"

Iikiom ilo igboloman n'obo itughumiom iilōgh obho

⁴⁵ Ezo bho oomo arōoy obho nemoghon zodi obho, podi akpete anogho mobo bho netuonuman zodi obho aghōl kua, ⁴⁶ "Igonā lōor enyina mi tobo itughumiom iilōgh obho, obho negbeł gha mołokia ob'ađoni kesi kesi, neva gha molo, tipeleghian eedi, kołogh gha zeedi meghuan mi tariđighi obho, nezon gha mełolom aruula mi totu itughumiom arōoy aju obho, n'ib'iβi etolom mi tariisi ezaal, ⁴⁷ neenioghom gha marukpukele araani mi tarutu eedi, keđio tezo olo oobiōghōm arōoy neki gha eekpulughu mīdoony iikpulughu. Tebum iibha βeleni, ilo toliom enyina tebeβebh epu mil'inon arōoy."

Ēloghom ikpoki ekpukele ʼani tēḅa ob'otu iikpulughu obho

21 Keḅio ʼajizos aghiraan aanon ʼamiin maḅuula bho neḅokiiy mikpoki eedi mi tēḅa ikpoki otu iikpulughu obho, ² keḅio odi amina ʼamiin monyiin obo uvekulom ekpukele ʼani naḅogh miḅal iḅam ikpoki. ³ Po-di aghōl kua, “ʼAami naḅba ʼanogho enyina, uvekulom ekpukele ʼani obhobho ʼalogh apu mibh'oomo arōoy ipedi obho. ⁴ Ipedi obho iḅeghe miḅam tob'ʼologh obho eedi iḅeeny obho ʼelogh: odi ʼani obho tekulom obh'odi ʼalogh moomo iḅha odi ʼateeny obho.”

Ajizos ʼagba mezo tʼookpo mob'otu iikpulughu

⁵ Ẽzo bho ʼetede arōoy neḅeghe mezo otu iikpulughu obho ʼaneghe, n'ib'iḅi ʼarubharakpar obho uḅōghōm obho, n'oomo iḅi ʼokpo bho nookōbhōghi ʼunogho mẼnaan obho, ⁶ paḅizos ʼakpete kua, “Oomo abaabha bho enyina neḅiin suo bho — amen natu molo bōbon onyiin oḅaḅi ʼobharakpar taḅol taḅnyu onyiin molo unyu ḅio orōbh olo. Oomo eedi tonyuughi ni otuḅeḅi.”

Aliiki ʼomiinom n'iḅbaghami

⁷ Peedi ibheleghi zodi ipuruan kua, “Obo iḅtughumiom, okōr amen mobho iḅha bho temute? Okōr oḅigh eḅegh mibha tōmiin mamen olo iḅha bho netu momute?”

⁸ Keḅio ʼajizos ʼakpete kua, “Iḅmaar egona lōor enyina. Ímōrō ghā oobiōghōm enyina. ʼOlogh arōoy tetu ni mi taḅien ʼami ʼekpete kua, ‘ʼAami odi,’ bolobolo, ‘Amen obho naḅateeny.’ Ítuonuman ghā zeedi. ⁹ Aruugu isibh io zenyina tamen olo enyina iḅmoghon moḅu ʼaraagham n'aruruan. ʼOkpo ilo idi kua tepira ni emute, keḅio ikunughi obho ḅoteeny io.” ¹⁰ Keḅio odi amina ʼakpete kua, “Ẽma n'ema, n'ebhugh n'ebhugh teḅezuan ni. ¹¹ Ade bho taazighina ni magey ʼaḅeghenyu, oḅeer taḅol ni n'odigh kerekere ʼarazegh mi toomo ariisi. ʼOkpo ib'aruugu n'eḅegh temute ni taḅnyu obho.

¹² “Keḅio oomo abaabha temute, toḅologh ni zenyina, keḅio eedi tenogho zenyina moḅoḅaghami n'ʼomiinom: tologhom na ni na zenyina mi tarutu iḅtughumiom obho moḅa apum enyina, keḅio tologhom enyina mi tikoli; topin ni zenyina ʼomarami mi taghisigh ʼaruula n'obo iḅto aruubhugh obho teḅum aḅien ʼami. ¹³ Oobho pamen obho iḅbaan molo enyina keḅba moḅi adōm obho. ¹⁴ Iḅha ʼerol tiloghi enyina kesiibha, moḅele ʼoḅoḅaghami alōor enyina milo enyina tekōl ʼepagharana. ¹⁵ ʼAami ku taḅnogho zenyina moḅuekpete n'olōghōm ʼar molo bōbon onyiin ḅoy obo ʼologh aḅien enyina olo tatue ʼamaruan zenyina mi iḅiḅbaay enyina olo. ¹⁶ ʼAburude n'aburuniin enyina, n'aburumōr enyina, n'arōoy eghunotu enyina n'ʼaburubulol enyina ʼekona tepin ni enyina ʼeki totu iḅruan obho. Eedi teze ni meḅe enyina. ¹⁷ Kōoy kōoy taḅlogh ni zenyina ḅien meḅum ʼami. ¹⁸ Keḅio bōbon ekpo ʼasilaan olo taḅkar mi tēmu enyina olo. ¹⁹ Ízuum ghā lōor, pezo enyina tēpela lōor enyina.

Ajizos ʼagba mezo tʼookpo majerusalem

²⁰ “Amen enyina iḅmiin mibha arōoy ʼegham neekuōm majerusalem, penyina olōghōm mobho naatuan mobho tʼookpo zodi. ²¹ Pobo bho idi tajudia eghiliglu ʼeghi tib'aruugum obho. Obo bho idi bō tēma bho ʼeḅuaghu, keḅio eedi obo bho ilo tēma bho imula ḅio eru.

²² Aruḅuma bhībha, paruḅuma omulumian iḅkarabh, molo oomo ʼonuekpete ʼegia iḅgbia bho etu magey. ²³ Opo poḅiinom olo tētol ʼenogho maḅaani obo bho idi n'eghun obho, n'aburuniin ilo ʼanwuny eedi neḅmaam ni maḅaam. Azuḅa ʼokarabh ʼadolomaan olo taḅol ʼanogho made bhobho, keḅio Ẽnaan taḅiom marōoy bhībha. ²⁴ Ẽtede arōoy ob'ʼamugem taḅe, keḅio ipedi obho tetēneghu marōoy ikoli ʼezaranu mi toomo aruubhugh obho, keḅio obo bho ilōghōm io mẼnaan obho tetu ʼezeghi majerusalem ninii amen eedi tatu aten.

Eruom tʼOony Oōy obho

²⁵ “Araalegh temute ni mi taghōzōgh obho, n'uvanyu obho, n'iḅinaany obho. Tade bho iḅitu tētol ni ʼenogho moomo aruubhugh obho. Aruugu tesibh ni rōoy teḅum oghur n'egbōrōm ʼaribhiiny obho. ²⁶ Arōoy tēkorom ni mi teḅum ʼokpo bho netu momutenaan oomo ʼemar-arōoy obho, n'ebum obho iḅnyaam ʼokpo bho idi bō taḅnyu obho tekunughiom ni obho. ²⁷ Keḅio tōmiin mʼOony Oōy obho naḅaḅua teḅōghōghaan obho namute natu n'inyaam n'ogbōgh eghuan odi. ²⁸ Amen ʼokpo bhībha neḅe momuteghu, piḅmara meenon taḅnyu obho, ebum obho naḅateeny mamen ʼobhel enyina oḅeghe tade bho.”

Ítuugha oorēny obho ughōl bō ʼaḅig obho

²⁹ Keḅio ʼajizos adōgh sidōgh obhobho ʼanogho zeedi, “Íitua mooreeny obho ughōl ʼaḅig obho n'oomo iḅreeny ipedi obho. ³⁰ Amen olo odi natugheel migue, penyina olōghōm mobho unu natuan. ³¹ Onyiin ʼezo bho na, amen olo enyina iḅmiin mobho ʼokpo bhībha nemuteghu, penyina olōghōm mobho Ade-ʼOlema bho tẼnaan natuan.

³² “Íitua miibha bho! Oomo ʼokpo bhībha temute ni koomo arōoy obho idi tesuo n'aghuḅum obho tēpo ʼeman. ³³ Anyu obho n'ade bho tēpe ni, keḅio ʼonuekpete bh'ami irue ḅio ebhe.

Aliiki ogona lōor

³⁴ “Teḅum ipa beḅeni, iḅmaar egona lōor enyina. Íseeri ghā silōor enyina moleeyogh ʼezaal n'ʼobhoghoḅiaay iḅghuanaan arimiim n'iḅbaghami aghuḅum obhobho, bolobolo aḅuma popo tatuanaan enyina mi tekperenom. ³⁵ Aḅuma popo tatuanaan moomo arōoy tesuo ʼemar-arōoy obho kaḅaya olo ʼukpaari useerian iḅnam. ³⁶ Ímaar megona lōor enyina meḅōrō moomo amen mi iḅiḅpulughu molo enyina keḅteeny miḅnyaam olo orue ʼorol molo ʼar omutenaan io zenyina tamen

obho oomo okpo bhibha temuteghu obho, molo enyina tetue ni emaranuan Qony Ooy obho."

³⁷ Toomo aruduma bhipa, ajizos aral atughumiom gha mi tob'otu iikpulughu obho. Udule podi oghe gha tob'eegum obh'Olivs orol epa. ³⁸ Keđio oomo arōoy obho teḥon eki tob'otu iikpulughu obho momoghon itughumiom obh'odi.

Ezue olo uđigh moghigh ajizos

22 Tamen olo natuan mađuma ezaal obho noliom gha maḥred obho aar obho ughol ayist obho ulogh gha dio bho, obho ughol bo Opeł-Oteḥ obho, ² paruvemu arōoy iibua bho n'obo itughumiom iilogh obho neva mebom olo alisian moghigh ajizos, tezo bho eedi nekiil ni rooy obho.

Ezo ajudas amōruom moḥool ajizos

³ Keđio Eru obho aru ađigh tologhi tajudas, obho ughol bo Iskariot obho, obho aru bo monyiin tađiobh n'izal obho. ⁴ Keđio ajudas aghi abian n'aruvemu arōoy iibua bho n'aruula obo iḥorō otu iikpulughu obho mezo olo oseghe ajizos ologh tavo eedi. ⁵ Toḥaal ologhi obh'eedi, peedi idumom mokpe odi mikpoki. ⁶ Keđio ajudas amōruom, ake moḥa ebom olo oḥoolaan eedi majizos mi tezo olo arōoy iloghom io.

Ađuma iikōbhōghia ole ezaal Opeł-Oteḥ obho

⁷ Todi ađuma ezaal Opeł-Oteḥ obho noliom gha maḥred obho ayist ilo bho, obho nokigh gha moony eena oliom obho, ⁸ pajizos arōm maPita n'ajon akpete kua anogho zeedi, "Iki memaar međighi meseeri mesi olo ezira kole mezaal Opeł-Oteḥ obho." ⁹ Keđio eedi ipuruan kua zodi, "Okor esi mobho ana nava molo ezor koghi kodighi koseeri?" ¹⁰ Keđio odi akpete kua, "Tinon. Ezo bho enyina neđigh kua be mi tema bho, penyina omiinan ooy olo arool monu amuum. Ituonuman zodi meghi međigh totu obho odi tađigh obho, ¹¹ mekpete menogho mobo bho ateeny motu obho meghol kua, 'Obo itughumiom obho aghol mezor opuruan kua zina, odighen ekpe obho aami n'iteledom ami tole mezaal Opeł-Oteḥ obho?' ¹² Podi odeeriom enyina monyiin ekpe mi totu anyu obho olo nomaar ubur; tesi opopo pesi enyina teekōbhōghi edighi eseeeri." ¹³ Eedi ighe, peedi imiin na moomo ezo bho ajizos akpete anogho zeedi obho, keđio eedi idighi iseeri mesi ole ezaal Opeł-Oteḥ obho.

Eđian aruumugh toḥamoggh obho

¹⁴ Amen amen obho aru ateeny, pajizos n'iteledom obh'odi irol deleda mole. ¹⁵ Keđio odi akpete kua anogho zeedi, "Aami nava magey motul enyina ole ezaal Opeł-Oteḥ obhobho keđio karu kateeny mađuma omiinom obh'ami. ¹⁶ Aami naḡba kua anogho zenyina, aami ule mu ninii tateeny amen olo tođighi omutiom maḡar emu ezaal obhobho mi tAde-Qolema bho tEnaan."

¹⁷ Keđio ajizos aseghe maḥugha amiim obho anogho liḥebh mEnaan, keđio odi akpete kua, "Ipin međian. ¹⁸ Aami upoghol mu miim obhobho ninii Ade-Qolema bho tEnaan tatu."

¹⁹ Keđio odi aseghe maḥred obho, anogho liḥebh mEnaan, abigh, keđio anogho zeedi, aghol kua, "Obho piikpōogh alor ami, obho notunom maḡar mebum enyina bho. Idighi gha kua motua gha ami." ²⁰ Onyiin ezo bho, bho odi aseghe anogho zeedi maḥugha amiim obho, men eedi neele iḥele, podi akpete kua, "Obho paḥugha amiim omoom izo tEnaan obho ughiom n'ibaal obho tami, obho uzu bo mebum enyina bho.

²¹ "Keđio iinon. Odi obo bho aḥool aami obho naatul aami nale ani. ²² Ezo bho uguaanan mQony Ooy obho pezo odi tātugh na apo aki, keđio itōnyogh tetol ni enogho zodi obo bho aḥool odi obho."

²³ Keđio eedi irol ipuruan lor eedi mobo bho, mi teesođia eedi, tađighi miibha bho.

Ikanan obo taḥugh apu

²⁴ Keđio obo bho netuonuman zodi obho irol nekanan na mobo tatu muvemu oomo eedi. ²⁵ Keđio ajizos akpete kua anogho zeedi, "Aruula emar-arōoy obho neḡdaam gha n'inyaam marōoy eedi, keđio aruula bh'eedi pobo nokol gha aḥurubulol arōoy obho. ²⁶ Itol io kua mi tenyina. Kpeḥen n'ipa, ooy olo, mi tenyina, tatu muvemu taḡol ni kobho akio apu moomo enyina bho, keđio obo bho takpo bo ađionom obho taḡol kony-otu enyina. ²⁷ Obo bho nale bho n'obo bho naḡa bo atool međian obho, tizal eedi kodighen apu? Sobo bho nale bho, keđio aami odi teesođia enyina konyiin olo naḡa atool.

²⁸ "Enyina pobo neerolan aami mi toomo ariisi odeghe oonon ami. ²⁹ Tezo bho Ode ami nanogho za mi minyaam oda bho, pezo aami nanogho na zenyina. ³⁰ Enyina tele ni epoghol na mi tAde-Qolema bho tami, enyina tetolom etolom iiruan obho esobh rakpe enogho mađiobh n'izal eghun otu obh'Izirel."

Ajizos aḡba mibha aPita taḡaranaan zodi obho

³¹ "ASaimon, Saimon, moghon! Eru obho naabhin miikpo moru odeghe oomo enyina, kezo bho odighi male bho nason gha mikpo izim obho aḥirogh mi tigheneken obho. ³² Keđio aami n'aakpulughu anogho ana aSaimon molo ologhi omōruom onuma taḡolaan ni ana. Amen olo ana ughiraan uru tami, pukuemi miloghi aburumor onuma."

³³ Keđio aPita aḥagharana kua, "Obumoggh, aami tađigh ani ni tikoli obh'onuma, apo ani na n'obho onuma!"

³⁴ Pajizos aḥagharana kua zodi, "Aami naḡba kua anogho ana aPita, akeneghe olal io dodon ninii ana taḡaranaan aami iraar amen."

Oodigh ikpoki n'eḡa n'elor egham

³⁵ Keđio ajizos akpete anogho zeedi, "Amen obho aami urōm enyina umutiom obho, kaami ughol menyina

ipam io mikpoki n'eḅa, n'arakōrō obho, kir ʔar olo enyina iḅa olo enyina iṭeeny io?"

Keḅio eedi iḅhagharana kua, "Olo nolo."

³⁶ Keḅio aḷizos amina ʔkpete kua, "Esiibha bho, kōoy kōoy olo ʔteeny mikpoki, bolobolo eḅa, ʔseghe; keḅio kōoy kōoy olo ʔteeny io melōor eḅham, ʔḅool akoti odi, ʔghi aghuōm monyiin. ³⁷ Keḅio ʔami naḅba kua ʔnogho enyina, eḅgia iigbia obho, obho aghōl ḅo kua, 'Uḅaram odi mi tib'isōor miilōgh obho,' tḅtuugh na ni mezo bho ʔtolan ʔami, ebum obho ibha nooge ḅo milo igboloman n'ʔami obho neṭtuugh na nemute."

³⁸ Keḅio obho bho neṭtuonuman zodi obho ighōl kua, "Nonon, Obumōogh. Iibha iḅal aralōor eḅham." Keḅio odi ʔhagharana kua, "Neṅneghiom!"

Aḷizos aakpulughu mḀde bho

³⁹ Keḅio aḷizos ʔdua tḅma bho, kezo bho odi naḅighi ḅha bho, ʔghi tob'eegum obh'Olivs; keḅio obo bho neṭtuonuman zodi obho iḅhi ʔni. ⁴⁰ Amen eedi iḅhi isi todi esi obho, podi ʔkpete kua ʔnogho zeedi, "Iikpulughu molo enyina imeel eḅigh tḅdegh oonon."

⁴¹ Keḅio odi ʔḅele zeedi ʔghi tamusigh miḅam, olo tagbeeny ni aaleeny mobho urōbh ekpo, agbuluman aakpulughu, ⁴² aghōl kua, "Ada, erumolo iḅigh tologhi onuma, putughuneen mōmiinom obhobho mi tami. Oomo ipa ʔkona, iṭol io tḅto ʔami, ʔrol ni tḅto onuma."

⁴³ Keḅio onyiin otelema tḅṅaan tḅnyu obho asōor aru ʔnogho zodi mḅnyaaam. ⁴⁴ Tob'eegama alōor, podi amina ʔghuemi mologhi odi mi tiikpulughu. Enōman olo idi keekpa iḅaal iṭol nekaraghu talōor obh'odi.

⁴⁵ Odi aakpulughu ʔḅele, podi ʔḅetunu amula ʔghi tobo bho neṭtuonuman zodi obho; eedi nekoḅiiy, iṭu obho neepu. ⁴⁶ Keḅio odi ʔkpete kua ʔnogho zeedi, "Eeghe kenyina nekoḅiiy? Iḅerenu meekpulughu molo enyina imeel eḅigh tḅdegh oonon."

⁴⁷ Aḷizos odi nini naḅdeghe, men ob'ologh arōoy iḅua iru. Ajudas onyiin taḅiōbh n'iḅal obo bho neṭtuonuman zodi obho, pobo akpo ʔdionom rōoy obho. Eedi iḅhi isi tḅjizos, podi ajudas ʔghi moḅolom odi. ⁴⁸ Aḷizos apuruan kua zodi, "Ajudas eḅolom pibha ʔna tapin ʔḅoolom mḀony Oōy obho ḅa?"

⁴⁹ Amen obo bho neṭtuonuman zodi obho iḅiin ibha netu momute obho, peedi ipuruan kua, "Obumōogh, ezōor obhin maralōor eḅham obho obiom?" ⁵⁰ Ponyiin eedi aben asōbh moḅiom ʔḅeri eḅana uḅemū ooy iḅua bho.

⁵¹ Keḅio aḷizos ʔkpete kua, "Iibha neṅneghiom!" Keḅio odi akulaan maḅeri ooy obho aakō.

⁵² Keḅio aḷizos ʔkpete ʔnogho marōoy iḅua bho, n'ʔruula obo iḅōrō otu iikpulughu obho, obo bho iru ḅo moḅol odi obho aghōl kua, "Enyina iḅhamagh maralōor eḅham n'arugule eru moḅol ob'oba ḅele?"

⁵³ Amen ʔami ʔrolan n'enyina moomo ʔduma mi totu iikpulughu obho, enyina ibhum io ʔami. Keḅio esiibha bho pamen enyina, amen oola oḅinim tḅda bho."

APita ʔbharanaan maḅizos

⁵⁴ Keḅio eedi iḅol maḅizos ibhin zodi iḅhi totu uḅemū ooy iḅua bho, paPita ʔtuonuman tegbeeny. ⁵⁵ Amen eedi igbonoghi nyān tebughotu obho, paPita aḅigh ʔni ʔrol delede naanwa nyān obho. ⁵⁶ Amen onyiin eḅana ʔnyani obho ʔmiin odi mobho ʔrol delede tḅnyan obho, pagbiom riḅien odi zodi ʔkpete kua, "Oōy obhobho naṭolan ʔni ḅha zodi."

⁵⁷ PaPita ʔbharanaan aghōl kua, "ṭaa, ʔni obho, ʔami ulōghōm io zodi."

⁵⁸ Ḁbam amen aṭen, ponyiin ooy alogh zodi meleḅgh aghōl kua, "Ana ʔkona onyiin eedi!" PaPita ʔbhagharana kua, "Oōy, ʔami ʔni ḅio!"

⁵⁹ Onyiin ʔwa aru aṭen, pōnon ooy amina ʔkpete ʔkpaariom aghōl kua, "Agey na ni, ezo olo ʔbharanaan olo, ooy obhobho naṭolan ʔni ḅha zodi, odi ʔkona ol'a-Galili!"

⁶⁰ Keḅio aPita tamina ʔpagharana, "Oōy, ʔami ʔmoghonyan io miibha ʔna naḅpete bho!" Tamen obho odi naḅpete miibha bho, paḅkenegh obho ʔlaal.

⁶¹ Keḅio Obamōogh obho aghiraan asōmōghi aanon zodi aPita, keḅio odi aPita tḅatua moṅuekpete toḅamōogh obho, mezo bho odi ʔkpete ʔnogho zodi aghōl kua, "Keḅio ʔkenegh tḅlaal dodon, ʔna naḅbharanaan zḅami iḅaar amen." ⁶² PaPita amute aḅheḅel, aleghe magey.

Iimologh ilo ʔmologh maḅizos n'eḅulom olo uḅul odi

⁶³ Arōoy obho neḅōrō ḅo maḅizos obho iṭol iḅbaghami zodi, iḅul na zodi. ⁶⁴ Eedi epuughi na riḅien odi, keḅio tepuruan kua zodi, "Okōr ooy ʔkpol ʔna? Kōl."

⁶⁵ Keḅio eedi imina iḅkpete zodi moḅigh keḅekere iḅkarabh moṅuekpete.

Eedi iḅarami maḅizos taghisigh ookōbhōghian ʔruula bho

⁶⁶ Amen aḅio ʔḅaal, parukenya ʔma aju obho, n'arōoy iḅua bho, n'obo iṭughumiom iilōgh obho iru iikōbhōghian, keḅio ibhin maḅizos iḅhi totu ezue eedi, ⁶⁷ iḅkpete kua iḅnogho zodi, "Ḃḅa maḅogho zezōor, ʔna paḅkar odi aKraist obho?" Keḅio odi ʔbhagharana kua, "ʔami ʔḅa na ni ʔnogho enyina, enyina ibhinom io ʔami, ⁶⁸ kaḅami apuruan enyina miipuruan, enyina iḅhagharana ḅio ʔami. ⁶⁹ Keḅio ʔseghe siibha ʔghi taghisigh, Ḁony Oōy obho tḅtol ni toḅiom ʔvo ʔtolom obho tḅṅaan obo bho ʔmoogh oomo eḅiriikpo bho."

⁷⁰ Keḅio oomo eedi ipuruan kua, "ʔna podi Ḁony obho tḅṅaan?" Podi ʔbhagharana zeedi "Enyina nekōl maḅami."

⁷¹ Keḅio eedi iḅkpete kua. "Ezira ʔva mu moṅon ooy momina oru oḅba! Ezira niḅo niḅo noḅomoghon miibha oṅu iḅḅaay obh'odi."

Eedi iḅarami maḅizos taghisigh taPaillet

23 Poomo eedi iḅerenu ibhin maḅizos iḅghiom maPaillet. ² Taghisigh taPaillet peedi iḅke moḅ-

baaghiom odi miben, ighōl kua, “Ezōor nōomiin mibha ōoy obhobho naabiōghōm rōoy, nākpete ānogho zeedi meedi isōgh io mosōgh ēnogho mōola bho aRom, keđio nakōl nā modi aKraist ōola bho.”³ Keđio aPaillet apuruan odi kua, “Ana ōola arōoy aju obho?” Pajizos ābhagharana zodi kua, “Ana ku nakōl kua.”⁴ Keđio aPaillet ākpete ānogho marōoy iibua bho n'ōlogh-ōlogh arōoy obho, aghōl kua, “Apum olo āami ūva ūmiin mi tōoy obhobho molo oghigh odi olo.”⁵ Peedi ijbhooru imulughu modi naabhin mītughumiom odi naβia moomo arōoy aJudia morubhe ēgham. Odi āke taGalili, keđio esiibha odi naarōol asiom suo.

Eedi imarami majizos taghisigh taHerod

⁶ Amen aPaillet āmoghon mezo bho, podi apuruan kua, “Oōy obhobho ol'aGalili?”⁷ Amen odi aru āmoghon mobho ajizos aru molo ebhugh taHerod, podi ānogho zodi marōoy iβōrō bho mōghiom āHerod. Odi odi nā tajerusālem men opopo.⁸ Ologhi taHerod ābaal magey mōmiin ajizos. Kōkanya amen mobho odi nāamoghon mōdu tajizos, keđio odi nava ghā mōmiin odi. Odi nava molo ajizos kađighi mōkpo ib'aruugu odi kāmiiin.⁹ Podi āHerod apuruan majizos mōlogh iipuruan, keđio ajizos ōsir io bōbon ōghor.¹⁰ Keđio arōoy iibua bho n'arōoy obo itughumiom iilōgh obho imute iru nemulughuom ēgbaaghiom odi miben.¹¹ Keđio āHerod n'arōoy ēgham odi iibaghami zodi, iloki nā zodi regher. Keđio eedi iſeghe mob'a-doni āruula iβologhi zodi, ibhin zodi imulumi ighiom aPaillet.¹² Todi ākar ađuma popo, paHerod n'aPaillet iru b̄rubulol. Tamen iibha bho demute đio bho, eedi obo ōlokian ariđien.

Usōbh mōkpe bho obhumeni majizos moghigh odi

¹³ PaPaillet amina abheleghi marōoy iibua bho, n'aruula bho, n'arōoy obho aakōbhōghi monyiin esi,¹⁴ ākpete kua ānogho zeedi, “Enyina ibhin mōoy obhobho eruom āami eghōl modi nateliom rōoy mi t̄karabh araabōom. Āami, mi toomo iigbaay enyina, ūmiin io mapum obho enyina nepamam odi obho.¹⁵ Ezo bho āHerod amulumi zodi aru tami obho, podi ēkona ōmiin io mapum odi nā. Bōbon āar olo ōoy obhobho naađighi molo igbaan lo odi kabho olo.¹⁶ Tebum iibha bełeni, āami tağurogh odi, ābelemaan.”¹⁷ [Toomo ađuma ēzaal Opel-Oten obho, aPaillet namutiom ghā monyiin ōoy ikoli ānogho zeedi.]¹⁸ Oomo arōoy obho imulughu imutiom, “Kigh zodi mamutiom maBarabas manogho ezōor.”¹⁹ (ABarabas odi mikoli, tebum obho odi aghigh mōoy, tamen olo uβeey ralebhir tēma bho.)²⁰ APaillet nava mezo olo omutiom ajizos, podi amina amula aru tarōoy obho ākpete modeenyemi iloghi eedi.²¹ Parōoy obho imulughu imulumian odi, “Tooreny emigheri obho, kan zodi tooreny emigheri obho!”²² Keđio aPaillet amina ākpete mogbebiom ijaar amen ānogho zeedi, “Okōr ođigh ikarabh mibha odi ađighi? Āami ūmiin io mapum olo igbaan molo odi

kaβho. Āami tağurogh odi amutiom.”²³ Peedi imulughu taruumu eedi ighōl mukan majizos mi tooreny emigheri obho. Imulughu obh'eedi neepu molo eedi ipuom aPaillet.²⁴ PaPaillet asōbh mōkpe bho abhumeni majizos kezo bho eedi negbeel obho.²⁵ Keđio odi amutiom mōoy obho eedi negbeel obho, odi obo bho ađigh mikoli tebum obho odi aghigh mōoy tamen olo uβeey ralebhir obho, keđio odi aſeghe majizos ānogho zeedi mōđighi kezo kezo olo iđigh tologhi eedi.

Eedi ikan majizos tooreny emigheri

²⁶ Keđio eedi iſeghe majizos iđuonom. Ezo bho eedi neki obho, peedi imiinan mōoy olo ughōl aSaimon, ol'aSairini, ađua naki tēma bho. Peedi ijbham zodi, inogho mooreny emigheri obho morōol ațuonuman ajizos.

²⁷ Ob'ologh arōoy etuonuman zodi. Etede eedi paraani olo neleghe nepumughu mebum odi.²⁸ Keđio ajizos aghiraan teedi ākpete kua, “Enyina araani aJerusalem, iſeghe ghā mebum āmi, ileghian lōor enyina n'ebum anwuny enyina.²⁹ Ađuma natu molo arōoy tekpete kua, 'Alisebh il'araani obho anwuny ilo bho, obo bho demaraghi ghā đio runwuny obho, obo bho ōony dōmaam ghā đio rāamaam eedi obho.’³⁰ Opo pamen obho arōoy tekpete kua ēnogho mib'aruugum arubharakpar obho, 'Imeleguom ezōor,' keđio tekpete ēnogho mibam obho, 'Ikpereghiom zezōor!’³¹ Erumolo ōkpo olo idi kua nemute siibha imoom iireny obho, tetol ēko tamen olo iireny obho neemughughu?”

³² Keđio eedi iſeghe m̄non ijal arōoy ikanam n'ajizos, aruukoma zeedi arōoy obho.³³ Amen eedi isi teegum obho āgbaanan bō kijikpo emu ōoy obho, peedi ikan zodi tooreny emigheri obho, n'izal aruukoma bho, mi tekēny n'ođiom tajizos.³⁴ Keđio ajizos ākpete kua, “Ōde, bełemaan zeedi! Eedi ilōghōm io m̄ar olo eedi neđighi.” Keđio eedi isa melel iđian marukpe bh'odi.³⁵ Arōoy obho neemaraay nepōgha; tezo bho, paruvemū arōoy aju obho neβaghami ghā zodi, “Hu! Odi nāpel ghā m̄non, odi ābhela lōor odi, erumolo odi aru maKraist obho tēnaan, ākar obho odi nāason aſeghe bho!”³⁶ Arōoy ēgham obho ēkona imologh nā zodi, keđio eedi iru inogho zodi makata,³⁷ keđio ighōl kua, “Pela lōor onuma, erumolo āna uru mōolema aju obho!”³⁸ Keđio nōoge nā kua mi tanyu ooreny emigheri obho: “Obho ōolema arōoy aju obho.”

³⁹ Onyiin ōokoma bho mi tegehelaan obho ākpaton nā mōnu ākpete zodi m̄karabh, “Ana aKraist obho đio? Pela lōor onuma maru m̄bhel āni ezōor!”⁴⁰ Keđio ōoy opedi obho asi zodi, “Ana oghiil io mēnaan? Odi n'ezira idi tonyiin ōmiinom obho.⁴¹ Ibha tezira ikar ni ēgbaan, ezira nōsughō đien, keđio odi bōbon ikarabh olo odi ađighi olo.”⁴² Keđio odi ākpete kua ānogho majizos, “Obumōogh t̄tua zāmi mamen āna tatu mōda emar-arōoy obho!”⁴³ Pajizos ākpete kua ānogho zodi,

"Aami naḡba kua aṅogho aṅa: aadon aṅa taṭolan aṅami tesi obhooghia obho!"

Obho taḡizos

44 Tamen olo aḡio natu moḡḡian iḡal abin, paghōzōgh obho aḡil, keḡio ob'okinin akpe moomo eṅma bho ninii kogbo oṅsilaan. 45 Keḡio ob'ukpe bho ukpo bō totu iikpulughu obho aḡaan aḡḡian iḡal abin. 46 Tigbōgh imulughu n'ob'oghōrōkō, paḡizos aleghe kua "Ode, aami uṅseghe memugh obh'aṅami alogh taṅavo bh'onuma." Odi akpete kua aḡbele, podi aḡbho. 47 Uvemu arōoy egham obho aṅmiin moomo ibha imute bho, podi abuom Eṅnaan aghōl kua, "Tagey obho, ooy obhobho oobī ooy!" 48 Oomo obo bho imara nepōgha bho, amen eedi imiin moomo okpo bho imute bho, peedi iḡbamaghi raḡvo taṅuumu eedi keḡio igheleghu. 49 Oomo obo bho neṅmar ilōghōm maḡizos obho, n'araani obho iṅtuonuman zodi ki taGalili obho, imaraay tegbeeney erol eṅmiin mibha nemute bho.

Amaḡi taḡizos

50,51 Kir ooy olo ughōl aḡosef olo Arimatia, onyiin eṅma arōoy aḡu obho. Odi oobī ooy, ogbōgh ooy na, olo naḡōrō mAdē-Oolema bho tEṅnaan moru. Odi odi aṅi taṅuula ibha neṅto miṅto bho, keḡio odi omōruōm aṅi ḡio miṅto bho eedi iṅto bō moghigh aḡizos obho. 52 Odi aḡḡi taPaillet agbeel moḡḡim obho taḡizos. 53 Keḡio odi asōore zodi, aṅseghe maḡbalala abhurughiom zodi, keḡio aṅseghe zodi alogh toogu olo odi agbo mi taṅrubhurukpar, olo doḡi gḡa ḡio mōoy. 54 Iibha bho imute mudule aḡuma iikōbhōghia obho taḡaal paḡuma obhooghia arōoy aḡu obho.

55 Araani obho iṅtuonuman maḡizos ki taGalili obho igḡi aṅi, irol aṅi imiin moogu obho aḡosef aḡi maḡizos obho, n'ezo bho odi aḡi obho. 56 Keḡio eedi imula igheel iikōbhōghia maralo n'arumunu milo ooduum toḡim obho taḡizos.

Tebum iilōgh obho, peedi ibhooghia mi taḡuma obhooghia arōoy aḡu obho.

Aḡuma aḡizos aḡetunu toḡbo bho

24 Obun uḡirogh aḡsondi, paraani obho iteṅ igḡi toogu obho iḡbamagḡ na maralo bho eedi iikōbhōghia obho. 2 Eedi igḡi isi toṅu otu oogu obho nookilimi mob'obharakpar obho otughuneen. 3 Keḡio eedi iḡigh. Iḡigh igḡi, oḡim obho taḡizos Obamōogh obho olo. 4 Tezo bho eedi idi tesi opopo mi teemōogh obho be, piḡal arōoy n'ib'iḡaal arukpe olo neṅmua imaranuan eedi. 5 Taruugu, paraani obho izumeni sumusigh eedi igbuluman tade bho, keḡio arōoy obho ikpete kua iṅogho zeedi, "Eeghe kenyin neṅa mi tobo bho neḡbho bho mobo bho odi n'agḡudum obho? 6 Odi olo suo, odi naaḡetunu. Iṅtua mibha odi akpete aṅogho enyina bho mi tamen obho odi odi nini mi taGalili obho. 7 Toḡool ni mQony Oōy obho oṅogho miḡighi miḡkarabh arōoy, keḡio toḡan zodi tooreṅey eṅmigheri obho, iṅraar aḡuma neeteṅ, podi oḡetunu

toḡbo bho." 8 Keḡio aṅaani obho teṅtua moṅuekpete obh'odi, 9 imula igheel, igba moomo okpo bhibha iṅogho maḡiōbh n'iḡal obo bho iṅtuonuman gḡa zodi obho n'ipedi obho. 10 Araani bhibha paMeri obh'a-Magdala n'aJoana n'aMeri oniin taḡems. Eedi n'araani ipedi obho, oomo eedi igba moomo eṅmorokpo bhibha iṅogho miteledōm obho. 11 Iteledōm obho irue ḡio momōruōm ibha aṅaani obho igba iṅogho zeedi obho. Eedi iṅtuom miben be. 12 Keḡio aPita aḡetunu aḡhiil aḡḡi toogu obho. Odi azuman aanon, podi aṅmiin maḡbalala oogu obho be, oṅon aṅar olo. Keḡio odi agheel n'eemōogh toḡpo bho neemute bho.

13 Odi aḡuma popo, iḡal arōoy eedi neḡdua neḡi teṅma olo ughōl Eṅmaos. Tegbeḡh ni miḡal ookōogh erele moḡdua taḡerusaḡem oḡḡi. 14 Tebōom obho eedi neḡdeghe mibha nemute bho. 15 Ezo bho eedi iḡdeghe neḡi obho, paḡizos niḡo niḡo aḡua aru abhir eedi natelian n'eedi. 16 Eedi neṅmiin odi, keḡio eedi irue ḡio moḡogh odi meleḡh. 17 Keḡio aḡizos apuruan kua zeedi, "Enyina irelian neḡi obho, kenyina neḡdeghe gḡa miḡōr oḡigh aḡaḡeghe?" Keḡio eedi imara iimirigheni ghisigh. 18 Keḡio onyiin eedi olo ughōl aKliopas apuruan kua zodi, "Aṅa be misoloman mi taḡerusaḡem olo olōghōm io moḡpo bho nemute maruḡuma bhibha bho?" 19 Keḡio odi apuruan amulumian, "Ikōr oḡigh okpo?" Peedi iḡbhagarana, "Ibha imutenaan maḡizos obh'aNazaret obho. Odi ozil tEṅnaan, keḡio aḡigh na tologhi tEṅnaan n'oomo arōoy tebum iibī oḡighi n'ōnuekpete odi. 20 Arōoy iibua n'aruula ezōor iḡol zodi eṅogho molo koghigh zodi, keḡio eedi iḡkan na zodi mi tooreṅey eṅmigheri obho. 21 Ezōor noṅtua gḡa okōl kua modi pobo bho natu moḡa Izirel obho. Iibha iru iteṅ n'aadon siṅraar aḡuma mobho okpo bhibha iḡke momuteḡḡu. 22 Ede aṅaani obho ogbo ezōor neḡba moḡpo eemōogh. Eedi iḡon uḡirogh eḡḡi toogu obho, 23 keḡio eedi imiin io moḡim obho. Keḡio eedi imula iru neḡba mibha eedi imiin gḡiiny olo itelema tEṅnaan igba iṅogho zeedi modi odi n'agḡudum. 24 Ede toḡbo bh'ezōor meḡḡi toogu obho eṅmiin na mezo bho aṅaani obho igba bho, keḡio eedi imiin io zodi."

25 Keḡio aḡizos akpete kua aṅogho zeedi, "Ib'araama arōoy, pezo ikparanaan zenyina momōruōm oomo ibha arizil obho igba bho! 26 Ikpe ḡio molo aKraist obho kaṅmiinom moomo iibha bho molo odi kaḡigh mi teḡhuan obh'odi gḡa?" 27 Keḡio aḡizos amaar aḡba aḡeeriom eedi moomo ibha idi bō tologhi eḡḡia bho, ibha igboloman n'odi obho, aḡke mi tiḡbhereer obho ta-Mozis ninii aru asi tibha arizil obho tEṅnaan iḡeey obho.

28 Amen eedi iru netuan teṅma bho eedi neḡi obho, paḡizos aḡighi kilo odi natu ni moteṅ, 29 keḡio eedi ikpetian odi, "Toḡan ezōor aḡaal ku, aḡio bho nakul keḡio oḡam amen asughō, poḡkinim osōor." Podi aṅtuonuman eedi aḡḡi moḡolan eedi. 30 Eedi netu mole eḡḡian, podi aṅseghe maḡbred aṅogho liṅsebh, keḡio aḡigh aṅogho zeedi. 31 Tesuo, pariḡien eedi ikparanu, keḡio eedi iḡlogh odi meleḡh. Keḡio odi abḡe aḡua. 32 Poniin akpete kua aṅogho monyiin, "Miin ezo iḡol tekpom aṅi keḡi aṅyan mamen obho odi naḡba bō

mëmu oomo ibha idi bọ tęgĩa iigbia bho nānogho ezira mi tebōom obho. Ẹrol ẹni kua tonuma gā?”

³³ Keđio eedi ikẹm iḃerenu ighiil imula taJerusalem, tesi obho ađiōbh n'izal obo bho ịtuonuman gha zodi obho neekōbhōghian n'obo bho idi n'eedi obho, ³⁴ ighōl kua, “Agey nā ni. Obāmogh obho naaḃetunu tōbho bho! AṢaimon nāmiiin nā zodi!” ³⁵ Keđio eedi izal obho igba moomo ibha imute tebōom obho, n'ezo bho eedi ịlogh odi melegh tamen obho odi aḃigh bọ maḃred obho.

Ajizos amutiom lōor odi ẹnogho mobo bho ịtuonuman ghā zodi obho

³⁶ Ẹzo bho eedi nęba miibha bho, tekperenom, odi Obāmogh obho nāmaranuan zeedi, keđio ẹkpete kua ẹnogho zeedi, “Ekima ẹrolan n'enyina.” ³⁷ Tib'aruugu, eedi ighōdi eedi nemiin mēmugh. ³⁸ Keđio odi ẹkpete kua ẹnogho zeedi, “Eeghe kenyina nęḃaghami lōor enyina? Eeghe kenyina irue ẹio momōruōm tiloghi obh'enyina?” ³⁹ Iionon tāravo n'asike bh'ami, penyina ọmiin olōghōm mobho ẹami podi obho. Iku-laan ẹami, penyina ọmiin ẹmi. Ẹmugh ọteeny io mi-ikpōogh n'jikpo alōor, kezo bho enyina nemiin ẹami si-ibha bho.” ⁴⁰ Odi asi miibha bho ẹḃele, paḃdeeriom rāvo n'asike bh'odi zeedi. ⁴¹ Eedi irue nā ẹio momōruōm, tēzo bho eedi idi tōḃaal ologhi n'eemōogh ib'aruugu obho, podi apuruan kua zeedi, “Enyina ẹteeny suo bōbon ẹar ole?” ⁴² Keđio eedi

ịnogho zodi meekpōogh ena olo nōosa, ⁴³ keđio odi ẹḃa taghisigh eedi.

⁴⁴ Keđio odi ẹkpete ẹnogho zeedi, “Tibha pibha ẹami ụgba ụnogho zenyina men obho ẹami odi n'enyina bho. Kḃar kḃar olo ụge lo igboloman ẹami mi tiilōgh obho taMozis, n'arizil obho, n'ọbhereer ẹsoor taDevid tētugh ni nā emute mezo bho.” ⁴⁵ Keđio odi akpenyogh miloghi obh'eedi momoghonyan ẹmu ẹgia iigbia bho, ⁴⁶ keđio ẹkpete kua ẹnogho zeedi, “Tibha pibha ụge bho: maKraist obho tāmiiinom ni, keđio taḃetunu tōbho bho mi togḃḃhiōm ịraar aḃuma bho, ⁴⁷ molo topin taḃien odi ọgba madōm oghiraan n'ọḃelemaan ịkarabh obho olelemi toomo aruubhugh obho, keđio tōkiom taJerusalem. ⁴⁸ Enyina tęgbaanaan ẹami moomo ọkpo bhibha, ⁴⁹ keđio ẹami taḃighi ni molo oguan obho tQde bho tatu asi tenyina. Keđio ịtol tēma bhobho ninii ịnyaam tēdua tanyu obho esōorōm enyina.”

Ajizos ẹdua ẹsiin tanyu obho

⁵⁰ Keđio odi abhin eedi amutonon tēma bho asiemi kaBetani. Tesuo podi ẹḃetōn rāvo odi ẹsebh zeedi. ⁵¹ Ẹzo bho odi nānogho zeedi ịsebh obho, podi ẹḃele zeedi ẹdua ẹsiin tanyu obho. ⁵² Keđio eedi iikpulughu zodi, imula ịghi taJerusalem n'ob'ọḃaal ologhi, ⁵³ keđio ịrol ghā moomo amen mi totu iikpulughu obho ịsebh ghā mẸnaan.

Jòn

Ekpo-ɔnuekpete aghuɖum obho

1 Toɓel egbiom obho, Ekpo-ɔnuekpete bho arol; odi arolan n'Ènaan, keɖio odi pÈnaan obho.
 2 Odi arolan n'Ènaan koɓel egbiom obho. 3 Kaar kaar mi tolem obho idua todi keru; boɓon aar olo ulem olo idua dio todi keru ilo. 4 Todi pesi aghuɖum idi, keɖio odi aghuɖum obho peɓaal arōoy. 5 Èbaal obho namu tokinim obho, keɖio okinim obho orue dio moɖime.
 6 Ènaan arōm moony adōm odi aru olo ughōl aɓon.
 7 Odi aru moɓba èbaal obho omutiom, molo tiɓbaay odi kōoy kōoy amoghon amōruōm. 8 Odi niyo niyo èbaal obho dio; odi aru moɓba èbaal obho omutiom.
 9 Èbaal obho tatu bo amu toomo arōoy obho, paakar odi èbaal obho.
 10 Odi Ekpo-ɔnuekpete bho arol temar-arōoy obho. Idua todi eru kolem emar-arōoy obho, keɖio emar-arōoy obho ilōghōm io zodi. 11 Odi aru takar arōoy odi, keɖio arōoy bh'odi ibhinom io zodi. 12 Keɖio kōoy kōoy olo abhinom odi, pobo odi anogho miikpo moten anwuny tÈnaan, n'obo bho imōruōm bo dien odi obho. 13 Eedi iru dio manwuny tÈnaan mi temara, tebum aɓurude eedi bolobolo tebum ito ɔony ooy. Ènaan niyo niyo pōkar Ode eedi.
 14 Keɖio odi Ekpo-ɔnuekpete bho aten mōoy arughan ezōor. Ezōor omiin meghuan obh'odi, eghuan ilo idi kibh'Ogini Ɔony Ode bho, ilo ɔsu aghusan adien n'agey obho igbebh ni iman.
 15 Aɓon aɓba zodi amutiom, namulughu, "Oobho odi obo bho aami uɖeghe gha ughōl, 'Odi natu taman aami keɖio odi apu aami, tebum obho odi odi keɖio ugbi moɓmar aami obho.'"
 16 Tegbebhom obho odi agbebh ni aman obho, odi naaɓaraghi malisebh, aɓeghe monyiin apumom monyiin anogho zezira. 17 Ènaan anogho maMozis maraalōgh obho, keɖio ɔsu aghusan adien n'agey obho idua tajizos Kraist eru. 18 Boɓon ooy olo naamiin gha mÈnaan olo. Onyiin odi be, obho aru bo mÈnaan obho, obho odi totu Ode bho, odi naaɖighi olōghōm zodi.

Iɓbaay adōm taɓon ozuughiom rumuum obho

19 Tamen olo aruula arōoy aju obh'aJerusalem irōm marōoy iɓo miilɓua n'ibh'aLivai obho iru taɓon mopuruan odi kua, "Ana kokōr ooy?", iibha iɓbaay taɓon.
 20 Odi oɓharanaan io. Aɓba ni magey obho aghōl kua, "Aami aKraist bho dio." 21 Keɖio eedi imaar ipuruan zodi, "Kaɓa kokōr ooy? Ana Ilaija beɓe?" Keɖio odi aɓ-

hagharana kua, "Eenyi, aami odi dio." Eedi imina ipuruan, "Kaɓa ozil obho beɓe?" Podi aɓhagharana mu, "Eenyi." 22 Keɖio eedi imina ipuruan kua, "Ana kokōr ooy? Gba manogho ezōor milo ezōor oteeny maar olo oɓba onogho obo bho irōm ezōor obho. Ana kaakar okōr ooy?" 23 Keɖio odi aɓhagharana kua,

"Aami odi oghōrōkō bho naleghe amulughu mi tob'eeekpu eɖum obho,

'Iselemi mebōom obho tObamoggh obho,'" (kezo bho Aizaya ozil obho aɓpete bho.)

24 Arōoy aFarisi obho pobo bho irōm bo obho.

25 Keɖio eedi ipuruan kua, "Eru kaar olo ana otu dio maKraist obho, bolobolo Ilaija, bolobolo ozil obho, ebum eeghe kaɓa nazuughiom rōoy mɓum?" 26 Paɓon aɓhagharana kua, "Aami uɓeghe mɓum ku nazuughiom zenyina. Teesoɖia enyina kir onyiin olo enyina ilōghōm io. 27 Odi natu taman aami, keɖio aami ugbebh io na moɓporion arakōrō odi."

28 Oomo abaabha bho imute mi taBetani, teɓeenyom oɓhiiny obh'aJodan, tesi obho aɓon nazuoghom rōoy rumuum obho.

Ɔony ena bho tÈnaan

29 Aɖio aɓaal, aɓon naamiin maɓizos natu todi, keɖio odi aɓpete kua, "Oobho Ɔony Ena bho tÈnaan, obho taɓeghe atughuneen miakarabh emar-arōoy obho.

30 Odi pobo bho aami urol ugba bo ughōl, 'Kir ooy olo natu taman aami olo apu aami, tezo bho keɖio tootua moɓmar aami odi odi na.' 31 Aami ulōghōm io zodi, keɖio aami uru nazuoghom rōoy rumuum moɖighi olo arōoy Izirel kelōghōm zodi."

32 Iibha piɓbaay olo aɓon aɓba, "Aami umiin mEmugh Iigbia bho mobho aɖua tanyu obho nasōor keekumude aru arolan n'odi. 33 Èkona aami ulōghōm io zodi, keɖio Ènaan obho arōm aami moru ozuughiom arumuum obho aɓpete kua anogho aami, 'Ana taɓiin ni mibha Emugh obho tasōor atu atolom mōoy. Odi pōoy obho taɓeghe mEmugh Iigbia bho azuughiom rōoy obho.' 34 Aami naamiin kaami naɓba anogho enyina nakōl odi Ɔony tÈnaan."

Iɓel iteledōm obho tajizos

35 Amina aɓaal, paɓon n'izal iteledōm odi idi tonyiin esi obho 36 nemiin mobho aɓizos arele naten obho, keɖio odi aɓpete kua, "Oobho odi Ɔony Ena bho tÈnaan." 37 Izal iteledōm obho imoghon miibha bho, piɓetunu ituonuman maɓizos. 38 Keɖio aɓizos aghiraan, paamiin mibha eedi netuonom zodi, keɖio apuruan kua

zeedi, "Enyina neva meeghe?" Keđio eedi ibhagharana kua, "Raḅay, (obho amōrō kua 'Otughumiom itughumiom,') ana natugh tedighen?"³⁹ Keđio ajizos abhagharana zeedi aghōl kua, "Itu meemiin." Peedi ituonuman zodi ighi imiini mesi obho odi natugh obho, keđio irolan odi moomo ađuma bho. (Nakian inya asuo zodi ađuma bho.)

⁴⁰ Onyiin obo bho amoghon ani maJon kađhi atuonom majizos obho, paAndru umōr taSaimon Pita. ⁴¹ Andru amiin mumōr odi aSaimon be pađba aghōl maa, "Ezōor nōomiin maMesaya bho." (Obho amōrō kua "AKraist".) ⁴² Keđio odi abhin maSaimon ađhi tajizos. Ajizos aanon odi asiine asōore, paghōl maa, "Ana aSaimon oonyo taJon. Ađien onuma tokōl maKifas." (Ađien opopo pughōl aPita, azin obho pōbharakpar.)

Ajizos abheleghi maPita n'aNataniel

⁴³ Ađio aḅaal, paJizos natu mođhi taGalili. Podi amiin maFilip, akpete kua anogho zodi, "Tuonom aami!" ⁴⁴ (AFilip ol'aBetsaida, ema taAndru n'aPita.) ⁴⁵ AFilip amiin maNataniel pađba anogho zodi, "Ezōor nōomiin mōoy obho aMozis ađe ađba mi taraalōgh obho, n'obho arizil obho ekona iđe igba na bho, ajizos oonyo tajosef obh'aNazaret." ⁴⁶ ANataniel apuruan kua, "Nōomiin għa mooḅi aar mi taNazaret?" Keđio aFilip abhagharana kua, "Tue ođhi maamiin."

⁴⁷ Amen ajizos amiin aNataniel natu todi, podi aghōl maa, "Oobho ađe ooy olo Izirel. Bōbon iben ilo tōnu odi." ⁴⁸ Keđio aNataniel apuruan zodi, "Ana uđighi ekō kalōghōm aami?" Keđio ajizos abhagharana kua, "Keđio aFilip tapeleghi ana, men obho ana urol teeđian ooreeny afig obho, aami amiin ana." ⁴⁹ Pa-Nataniel abhagharana kua, "Obo itughumiom, ana oonyo obho tEḅnaan! Ana oolema bh'Izirel!" ⁵⁰ Keđio ajizos akpete kua anogho zodi, "Ana naamōruōm na ni siibha be mebum obho aami ughōl maami amiin ana mi teeđian ooreeny afig obho? Ana tamiin ni mīnon okpo ilo ipu miibha." ⁵¹ Keđio odi akpete kua anogho zeedi, "Aami nađba magey obho anogho zenyina: enyina tēmiin ni manyu obho naaghuurunu n'obho itelema tEḅnaan netele mi tōonyo Oōy obho nešiin esōor."

Ipina mi taKena

2 Izal ađuma iru itēn pu nopin ipina mi tēma aKena mi tebhugh obh'aGalili. Oniini tajizos odi ani tipina bho. ² Odi ajizos n'obo bho neḅtuonom zodi obho obheleghi na mođhi tipina bho. ³ Amen ubhoghol mamiim obho uman, poniini tajizos akpete kua anogho zodi, "Amiim obho teedi neemuneen." ⁴ Ajizos abhagharana kua, "Ani obho, igbaan eeghe zezira mipa bho? Amen aami ođteeny io." ⁵ Keđio oniini tajizos aghiraan akpete kua anogho maḅwuny-otu obho, "Kaar kaar olo odi akpete anogho enyina mođighi, piđighi."

⁶ Tebum eđighiom aar ootōla aḅavo arōoy aju obho, kir odiin iinu amuum mi tesi obho, ilo onyiini tađigh ni mōogh aḅini amuum. ⁷ Keđio ajizos akpete kua

anogho maḅwuny-otu obho, "Iloki ruḅuum mebhule mīinu obho," peedi iru iloki imaar ibhule. ⁸ Keđio odi akpete anogho zeedi, "Għa, ikōr međhiom oola ezaal obho." Keđio eedi ikōr ibhin ighiom. ⁹ Amen odi aru anam muḅum obho neetēn miim obho, odi olōghōm io mesi amiim obho iđua iru, tughuneen maḅwuny-otu obho oio. Podi abheleghi mopina bho, ¹⁰ akpete kua anogho zodi, "Inon arōoy nepira għa ekom mamiim obho ineghe bho. Amen amiim obho neebher ineghiom, keđio eedi tegbi momutiom ibh'eesođia bho. Ibh'onuma akere, ana useeri miḅi obho niini eḅteeny siibha keđio ana ubhin natu!"

¹¹ TaKena obh'aGalili pesi obho ajizos abhira ađighi mođighi ib'aruugu obho todi; pesi odi amutiom eghuan todi, molo obo bho neḅtuonuman zodi obho imōruōm zodi.

¹² Iibha iru itēn, paJizos n'oniini odi n'aburumōr odi n'obo bho neḅtuonuman zodi obho ighi taKapaniom, irol epa miḅam aruđuma.

Ajizos ađhi totu iikpulughu obho

¹³ Tamen olo naatuan mezaal Opeḅ-Oḅen obh'aju obho, paJizos ađhi tajeḅusalem. ¹⁴ Totu iikpulughu obho paJizos amiin miḅo maḅo neḅođi ranam n'araana n'ini abadi, n'obo bho nenweeghi għa mikpoki neerologhu mi taruzebele eedi. ¹⁵ Keđio odi aru aḅeghe miidigh ađighi maḅunu abhirighanom inam obho mi totu iikpulughu obho, araana bho n'aranam obho, akpululeni maruzebele obo bho nenweeghi għa mikpoki obho, aazarami mikpoki obh'eedi. ¹⁶ Keđio odi abhooruum mobo bho neḅođi mīnun abadi obho aghōl kua, "Iḅirogh memutiom tesuo! Iđighi għa motu tōde ami metēne mesi aḅo." ¹⁷ Keđio obo bho neḅtuonuman zodi obho iitua miḅha ukpete teḅgia bho, "Ezo bho otu obho tonuma ađigh tologhi ami obho naamōr tami kanyan."

¹⁸ Keđio aruula arōoy aju obho iru mopuruan odi maar, "Okōr ođigh elegh mobho ana tađighi aḅeeriom ezōor molo ezōor olōghōm okōl ana aḅteeny mīnyaam obhirighan eedi mezo bho?" ¹⁹ Keđio ajizos abhagharana kua, "Iikpo motu obhobho tEḅnaan, iḅaar ađuma neetēn, paami omina oḅōgh omarami." ²⁰ Peedi ipuruan kua zodi, "Ana taḅōgh motu obhobho mīraar ađuma, meru kaar olo ukpo, motu iikpulughu obho ubhin erubal n'odiini aḅia ubōgh obho!"

²¹ Otu iikpulughu obho odi nakōl obho palōor obho todi. ²² Molo tamen obho odi aḅetunu tōbho bho, pobo bho ituonuman għa zodi obho iitua ilōghōm miḅha odi aghōl miibha, keđio eedi imōruōm eḅgia bho n'ibha ajizos ađba bho.

Ajizos alōghōm miloghi arōoy

²³ Suo odi odi tajeḅusalem mi tezaal Opeḅ-Oḅen obho, ologh arōoy imōruōm odi mamen eedi imiini mođighi n'okpo ib'aruugu obho odi ađighi obho.

²⁴ Odi ajizos niyo niyo oduom io zeedi mologhi, tezo bho odi naalōghōm magey miloghi arōoy. ²⁵ Bōbon

ōoy olo amina ghā āgba ānogho zodi miloghi arōoy olo. Odi naalōghōm k̄aar k̄aar ilo idi mi tiloghi eedi.

Ajizos n'aNikodimos

3 Tamen opopo, kir onyiin ōoy ol'aFarisi obho olo ughōl aNikodimos, onyiin ōola arōoy aju obho. **2** Odi ōoy obhobho aru muḍugul mi t̄ajizos keḍio ākpete kua ānogho zodi, "Obo itughumiom, ezōor noolōghōm mibha āna uru mōoy itughumiom olo āḍua t̄Ēnaan karu. Oōy olo arue ghā aḍighi mōkpo ib'aruugu bhibha tonuma olo, tughuneen molo Ēnaan odi n'odi ḍio." **3** P̄ajizos ābhagharana kua, "Āami n̄agba magey obho ānogho āna. Bōbon ōoy olo tatue āmiin mĀde-Ōolema t̄Ēnaan olo tughuneen molo noomina ūmar odi ḍio." **4** Odi aNikodimos apuruan kua, "Toḍighi ēko komina ōmaar okenya ōoy olo odi k̄ami. Odi sorue mu aḍigh mogbēbhiōm izal amen mi t̄obhe oniin odi molo komina k̄omar odi!" **5** Ajizos amulumian kua zodi, "Agey n̄a ni, mibha āami n̄agba ānogho āna bho, bōbon ōoy olo tatue aḍigh tĀde-Ōolema t̄Ēnaan olo, tughuneen molo n̄omaram zodi m̄um n'Ēmugh Iigbia bho ḍio. **6** Ibha ūmaram b̄o miikpōogh obho il'iikpōogh obho. Ibha āruumugh obho, il'āruumugh obho. **7** Uumōogh ghā mebum obho āami ūkpete ūnogho āna ughōl, 'Digha tomina ni ōmar enyina bho.' **8** Ōpibha bho n̄apibh ghā āki tesi olo ologhi odi aḍigh aḍigh; āna n̄amoghon ēzo bho n̄apibh obho, keḍio āna olōghōm io mesi ābhīb natu n'esi n̄aki. P̄ezo idi n̄a mi tōoy olo Ēmugh obho āmar." **9** ANikodimos apuruan kua zodi, "Iibha bho ku temute ēko?" **10** Keḍio ājizos ābhagharana kua, "P̄ana ākar ob'ōoy itughumiom ol'Izirel olo olōghōm io miibha bho? **11** Agey n̄a ni, āami n̄agba ānogho āna: Ezōor n̄oḍeghe ghā mibha ezōor ulōghōm obho, n̄ogba mibha ezōor ūmiin obho, keḍio bōbon ōoy ol'enyina olo namōrō momōruōm adōm ezōor olo. **12** Enyina imōruōm io z̄ami mamen āami ūgba mōkpo ēmararōoy obho ūnogho enyina, t̄oteko oḍighi kenyina emōruōm āami mamen āami t̄agba mōkpo t̄Ēnaan ānogho enyina? **13** Keḍio bōbon ōoy olo n̄aghi ghā t̄Ēnaan olo, tughuneen mŌony Oōy obho āḍua t̄Ēnaan karu obho ḍio."

14 Ēzo bho aMozis aabhaghami āḅam t̄anyu ālugua moḍigh obho ūlemom b̄o rukurōgh obho mi tob'eeckpu eḍum obho, p̄ezo t̄oseghe n̄a mŌony Oōy obho ōḅam t̄anyu, **15** molo kōoy kōoy olo amōruōm zodi t̄ateeny ni maghūḍum obho ikunughi olo bho. **16** Ēnaan atulan ni m̄emar-arōoy obho apu molo odi ānogho mogini Ōony odi molo kōoy kōoy olo amōruōm odi ōpo mu, keḍio t̄ateeny maghūḍum olo kamen kamen. **17** Ēnaan orōm io mŌony obh'odi aru t̄emar-arōoy obho m̄oru j̄iruan obhumeni ēmar-arōoy obho, odi aru mōbhel.

18 Ūru m̄u m̄j̄iruan obhumeni kōoy kōoy olo amōruōm mŌony obho; obo bho omōruōm io obho, j̄iruan apum ibh'odi noolegheri osōbh, tebum obho odi omōruōm io mogini Ōony t̄Ēnaan obho. **19** Iibha ēmu j̄iruan obho: tibha ēḅaal obho naaru t̄emar-arōoy

obho, keḍio arōoy obho itulan mōkinim obho ipu m̄ḅaal obho. Āar obho aḍighi obho keeghe? Eḍighiom āar eedi iḅkarabh. **20** Kōoy kōoy olo naḍighi m̄iḅkarabh ōkpo n̄alogh ḍien m̄ḅaal obho, molo oru ḍio t̄ḅaal obho tebum obho odi ōva ḍio m̄iḅkarabh eḍighiom āar odi kemute t̄ḅaal obho. **21** Keḍio kōoy kōoy olo naḍighi mibha iṅeghe bho, odi odi t̄ḅaal obho, molo ēḅaal obho t̄egba eḍeeriom mobho eḍighiom āar odi iru mibha odi nakiilaan m̄Ēnaan.

Ajizos n'ajon

22 Ipa iru it̄en, p̄ajizos n'obo bho n̄etunom odi obho iḅghit̄ebhugh obh'ajudia. Odi ārol iḅbam amen t̄epa, azuughiom rōoy m̄um. **23** Ajon ēkona ārol azuughiom rōoy r̄umum mi t̄Āinon, esi olo ogbeenyan io m̄aSalim, tebum obho iḅkanya āmum idi t̄epa bho. Arōoy iru ghā todi, keḍio odi azuughiom ghā n̄a zeedi r̄umum. **24** (Amen opopo ḍologhom io m̄ajon mikoli obho.)

25 Ētede iteledōm t̄ajon n'oniyin ōoy aju iḅrol iḅghanan mi t̄opaḍi eḍighiom āar eedi obho igboloman n'ōḅaalenī alōor. **26** Keḍio eedi iḅghit̄ajon iḅba iṅogho zodi, "Obo itughumiom, āna n̄atua ni mōoy obho ārol b̄o n'āna t̄ḅeenyom ōbhiiny obh'ajodan, obho āna ūgba ghā b̄o bho? Nonon, odi nazuughiom rōoy r̄umum siibha bho, molo kōoy kōoy n̄aki todi!" **27** Keḍio ajon ābhagharana kua, "Bōbon ōoy olo t̄ateeny m̄aar olo Ēnaan ōnogho ḍio zodi olo. **28** Enyina n̄ivo n̄ivo iṅmoghon āni men obho āami ughōl, 'Āami aKraist obho ḍio, urōm āami mot̄enōm odi taghisigh.' **29** K̄ani k̄ani ol'olom obho; ōbulol olom obho āmara t̄otu n̄amoghon ghā, keḍio ologhi odi t̄ḅaal ni mamen odi t̄amoghon moghōrōkō olom obho. P̄ezo ōḅaal ologhi āmi naagbēbh n̄a asi. **30** Iṅmogho odi t̄ḅugh ni, ibh'āmi esōor."

Odi obo bho āḍua t̄Ēnaan aru obho

31 Odi obo bho āḍua t̄anyu obho aru obho apu kōoy kōoy; odi obho āḍua t̄ade bho karu obho ol'ade bho, keḍio t̄agbaay mōkpo ade bho. Odi obho āḍua t̄Ēnaan aru obho apu kōoy kōoy. **32** Odi āgba mibha odi n̄amiin āmoghon obho, keḍio ōoy olo napinom oghōrōkō odi olo. **33** Kōoy kōoy olo abhinom oghōrōkō odi n̄agba aḍeeriom mibha Ēnaan aru magey. **34** Odi obho Ēnaan arōm obho t̄agba moghōrōkō t̄Ēnaan, tebum obho Ēnaan ānogho zodi m̄Ēmugh Iigbia bho moḍighi omuzeni taghūḍum odi. **35** Ōde bho atulan magey mŌony obho, keḍio ālogh t̄avo odi moomo ēmorokpo bho. **36** Kōoy kōoy olo amōruōm mŌony obho n̄ateeny maghūḍum olo kamen kamen; kōoy kōoy olo okiilaan io mŌony obho ōteeny io maghūḍum, keḍio ōkarabh ologhi t̄Ēnaan t̄atolan zodi moomo amen.

Ajizos n'ani obh'aSameria

4 Arōoy aFarisi obho iṅmoghon m̄ajizos n̄anyaghagh m̄ologh arōoy nazuoghōm r̄u-

muum zeedi molo odi n̄ateeny miteledōm napu maJon. ² (Akar aJizos n̄ivo n̄ivo ozuom io mōoy m̄uum; iteledōm odi be izuoghom.) ³ Amen aJizos amoghon mibha arōoy neḡdeghe obho podi aḡele maJudia amula aghi taGalili. ⁴ Odi n̄aki, podi aḡol tebdōm obho aḡol aten taSameria bho.

⁵ Keḡio odi aru asi tonyiin eḡa aSameria olo ughōl Saikar, olo ogbeenyan io made bho aJekob anogho majosef ɔony odi obho. ⁶ Aghuḡia bho taJekob odi epa, molo suo neḡbher maJizos merele bho, paḡhi arol deledede mi t̄otu aghuḡia bho. Aḡio n̄aḡi iḡal abin men opopo.

⁷ Keḡio onyiin aḡi ol'aSameria aru mokōr amuum, keḡio aJizos aḡpete kua anogho zodi, "Aḡi obho, noḡho aḡami m̄uum aḡami upoghol." ⁸ (Iteledōm obh'odi neḡeghi t̄ema bho moghō eḡian.) ⁹ Aḡi obh'aSameria aḡbhagharana zodi kua, "Aḡa ol'aju, aḡami ol'aSameria — ibh'eeghe kaḡa nagbeel aḡami m̄uum?" (Arōoy aju obho iteeny io maḡar oḡighiom marōoy aSameria bho.)

¹⁰ PaJizos aḡbhagharana zodi kua, "Ughōl aḡa naalōghōm meḡogho bho t̄Enaan, n'obo bho nagbeel aḡa m̄uum oḡbhoghol obho b̄o, paḡa kugbeel zodi m̄onogho onuma maḡuum aghuḡum." ¹¹ Paḡi obho aḡpete kua, "Obo apu aḡami, aḡa aḡbugba olo, keḡio aghuḡia obho eḡkona akuḡum magey. Aḡa taḡeeny teḡighen maḡuum aghuḡum obho?" ¹² AJekob ogbōgh oḡe ezōor anogho zezōor maghuḡia bhobho. Odi n'ānwuny odi n'īnam odi iḡbhoghol tesuo. Aḡa upu maJekob gaḡ?"

¹³ PaJizos aghōl kua, "Kōoy kōoy olo aḡbhoghol m̄uum ibhibha, amuum digha t̄etal ni zodi. ¹⁴ Kōoy kōoy olo aḡbhoghol m̄uum obho aḡami taḡogho bho, amuum iḡal mu zodi. Amuum obho aḡami taḡogho bho t̄etol todi kozi oḡbiiny olo taḡogho zodi maḡuum aghuḡum, molo taḡogho zodi moḡum aghuḡum olo kamen kamen."

¹⁵ Aḡi obho agbeel, "Obo apu aḡami, noḡho aḡi aḡami maḡuum ibhibha, molo amuum iḡal mu zaḡi, aḡami eḡkona utu mu suo mokōr amuum." ¹⁶ Keḡio aJizos aḡpete kua anogho zodi, "K̄ia mabhelegghi molom onuma maru." ¹⁷ Odi aḡbhagharana kua, "Aḡami olom olo." AJizos aghōl maa, "Agey mezo bho aḡa ughōl b̄o maḡa olom olo bho. ¹⁸ Oōgh arōoy mobho aḡa n̄aḡal, keḡio obho n'ana netughan siibha bho olom onuma ḡio. Aḡa n̄akar aḡba magey obho."

¹⁹ Paḡi obho aḡbhagharana kua, "Hu! Aḡa ozil t̄Enaan. ²⁰ Aburude aḡi ibh'aSameria iikpulughu m̄Enaan tesuo ob'eegum obho, keḡio enyina arōoy aju obho ighōl majerusaḡem pesi obho ezira kuukpulughu gaḡ m̄Enaan." ²¹ AJizos aḡpete kua anogho zodi, "Nonon ni, aḡi obho, amen natu mobho arōoy iikpulughu mu m̄Ode bho mi tob'eegum obhobho bolobolo taJerusaḡem. ²² Enyina arōoy aSameria iḡkar io elōghōm zodi obo bho enyina neekpulughu obho; ezōor aju obho noolōghōm zodi obo bho ezōor nookpulughu obho. Iḡbhelegha bho iḡḡua tarōoy aju obho keru. ²³ Amen natu, esiibha podi amen obho, obho akar obo iikpulughu obho teekpulughu m̄Ode bho mi taḡuumugh n'agey obho. Iibha pobo iikpulughu obho Ode bho n̄ava molo keekpulughu zodi obho. ²⁴ Enaan Emugh.

Obo bho neekpulughu zodi obho teekpulughu n̄a zodi mi taḡuumugh n'agey obho."

²⁵ Keḡio aḡi obho aḡpete kua anogho zodi, "Aḡami naalōghōm mobho aKraist obho tatu ni. Amen odi naaru, odi taḡba ni kaḡar kaḡar anogho ezōor." ²⁶ AJizos aḡbhagharana kua, "Aḡami podi, aḡami obo bho neḡdeghe n'ana bho."

²⁷ Tamen opopo, piteledōm obho taJizos iru isi, keḡio neemōogh magey m̄omiin odi n'ani aSameria neḡdeghe raḡdeghe, molo b̄obon onyiin eedi olo apuran zodi aḡi obho aghōl, "Aḡa naḡighi meḡaraan suo?" bolobolo apuruan zodi, "Ibh'eeghe kaḡa n'odi neḡdeghe raḡdeghe?" olo.

²⁸ Aḡi obho n̄aḡele m̄onuu amuum obho todi amula t̄ema bho, aḡpete kua anogho marōoy obho t̄epa, ²⁹ "Itu meḡiin m̄oy olo n̄agba kaḡar kaḡar olo aḡami naḡighi. Odi aKraist obho ḡio gaḡ?" ³⁰ Peedi iḡbele meḡa bho ighi m̄omiin aJizos.

³¹ Tamen opopo, piteledōm obho neesen gaḡ maJizos, "Obo iḡtughumiom, oobho aḡar ole!" ³² Podi aḡbhagharana kua, "Aḡami uḡeeny meḡian olo ole enyina ilōghōm io b̄obon aḡar." ³³ Keḡio iteledōm obho onyiin napuruan monyiin, "Oōy naaru anogho zodi meḡian gaḡ?" ³⁴ PaJizos aḡpete kua anogho zeedi, "Eḡian aḡi poḡighi ibh'ologhi obo bho arōm aḡami obho, n'oḡighi oḡman oḡighi obho odi anogho aḡami moḡighi obho.

³⁵ "Enyina eḡeeny m̄onuekpete bhobho, 'Inya uḡanyu isughō miḡua.' Aḡami n̄agba kua anogho zenyina: imaar eenon mi taridighi obho. Ariḡian obho neḡghuaay eḡeghe moḡuuy! ³⁶ Obo bho n̄abu moḡighi obho noḡkpe zodi, keḡio naakōbhōghi marid̄ian ilo iteeny aghuḡum olo ikunughi olo, molo obo bho aḡeḡb obho n'obo bho aḡu obho t̄eḡaal ni mologhi eeleeny. ³⁷ Agey m̄onuekpete bhobho, 'Onyinin obo oḡeḡb, ɔnon obo oḡu.' ³⁸ Aḡami naarōm zenyina moḡu iḡua mi toḡighi olo enyina id̄ighi ḡio. Inon arōoy iḡeḡb keḡio enyina neliom epinom aḡsuo mi toḡighi obh'eedi."

³⁹ Ologh arōoy aSameria mi t̄ema bho imōruōm maJizos, tebum ibha aḡi obho aḡba aghōl maa, "Odi aḡba anogho aḡami kaḡar kaḡar olo aḡami naḡighi."

⁴⁰ Molo amen arōoy aSameria bho iru piisen odi m̄orolan eedi; keḡio aJizos aḡrolan eedi m̄iḡal aḡuma.

⁴¹ Tebum iḡgbaay odi, poḡlogh arōoy imina imōruōm, ⁴² iḡkpete kua iḡnogho maḡi obho, "Ezōor noomōruōm siibha bho, tebum ibha aḡa uḡba bho be ḡio, ezōor n̄ivo n̄ivo noomoghon aḡi t̄onu odi, keḡio ezōor noolōghōm mibha odi akar aru m̄Opela eḡmar-arōoy obho."

AJizos aakō m̄onyi ogbōgh ooy aḡomet

⁴³ AJizos aḡrolan eedi iḡal aḡuma iten podi aḡhi taGalili, ⁴⁴ tebum obho aJizos n̄ivo n̄ivo n̄aḡpete kua, "Ozil t̄Enaan eghuan olo mi t̄ema odi." ⁴⁵ Amen odi aḡhi asi taGalili, arōoy ibhin ni zodi magey. Eedi neḡeghi aḡi mi taJerusaḡem mole eḡaal Opel-Oten obho eḡmiin n̄a moomo oḡkpo bho odi aḡighi mi t̄eḡaal obho.

⁴⁶ Suo keđio ałizos amula aghi taKena obh'aGalili, esi obho odi adighi mųum atene miim obho. Tesuo kir onyiin ogbogh ooy agomet olo onyodi aloor oneghe dio mi taKapaniom. ⁴⁷ Amen odi amoghon majizos nađuua tajudia atu taGalili, podi aghi todi akpete anogho zodi moru ooko onyodi obho natu mobho bho. ⁴⁸ Keđio ałizos akpete kua anogho zodi, "Bobon onyiin enyina olo tamoruom tughuneen olo odi amiin melegh olo." ⁴⁹ Poooy obho abhagharana kua, "Obo apu ami, tue, sesen ni, kony ami agbi mobho." ⁵⁰ Pałizos akpete kua anogho zodi, "Kia ony onuma tađum ni." Podi ooy obho amoruom oghorok tałizos aghi. ⁵¹ Odi naten nakel, itelema odi nehir zodi mogba ekua, "Oony onuma nađum!" ⁵² Keđio odi apuruan mamen obho onyodi tađum obho, keđio eedi ibhagharana kua, "Abetunu mosilaan edianaan mi tonyiin asuo." ⁵³ Poda bho aru atua aloghom mobho amen opopo aru mamen obho ałizos akpete anogho zodi aghol maa, "Oony onuma tađum ni" obho. Podi n'otu odi imoruom.

⁵⁴ Oobho pogbehiom izal odighi ib'aruugu obho ałizos adighi suo odi adua tajudia aru taGalili obho.

Ałizos aako moy teegho

5 Iibha iru iten, pateeny monyiin ezaal aroooy aju obho, pałizos aghi takerusalem. ² Takerusalem, mi tonu-otu obho ughol bo "Onu-otu araana" bho, kir egho olo ateeny oogh ariisi obhooghia, olo tonu-ema aHibru pughol Betzata. ³ Ologh aroooy ilo asiloor ineghe dio nemaghanan gha teedi ariisi obhooghia bho — aroooy ikpom aridien, n'asukugha, n'obo asiloor obho meemughughu kua be. [Eedi neboro molo amuum obho keezighinian, ⁴ tezo bho otelema tObamogh obho nasoor gha moomo amen azighe mamuum obho. Qhel ooy obho tapira apel asoor tegho bho mamen olo noozighe mųum obho, podi odum mi tođigh ezegh obho odi nanwe bho.] ⁵ Tesi obhobho, ooy olo nanwe, narol adisibh diobh n'abhanya asia mi tezegh obh'odi odi. ⁶ Ałizos amiin odi namaghanan, keđio odi naaloghom mobho odi ooy obho narol tezegh monu asia olo iteeny mezo bho, podi apuruan kua zodi, "Ana nava modum ga?" ⁷ Odi ooy obho abhagharana kua, "Obo apu ami, ami uteeny io moy mi tesuo mobham ami otuben mi tegho bho mamen uzighe mųum obho. Kamen ami takogha mosoor, onon ooy nakem apel asoor." ⁸ Keđio ałizos akpete kua anogho zodi, "Betunu makpor otagara onuma marele." ⁹ Tonyiin odi amen obho, poooy obho adum. Odi akpor otagara odi arele.

Iibha bho imute mi tađuma obhooghia bho, ¹⁰ paruula aroooy aju obho ikpete inogho moy obho uuko bo bho ighol kua, "Aadon aduma obhooghia ana nasoor ologh morool otagara." ¹¹ Podi abhagharana kua, "Obo bho aako ami obho akpete kua anogho ami, 'Kpor otagara onuma marele.'" ¹² Keđio eedi ipuruan kua zodi, "Okor ooy mobho akpete anogho zina mokpor otagara onuma orele bho?" ¹³ Odi obo bho

uuko bho ologhom io mobo aako zodi; tezo bho ologh aroooy idi todi esi obho, ałizos ekona nađuua.

¹⁴ Ibam amen iten, pałizos amiin odi mi totu iikpuluhu obho, keđio akpete kua, "Nonon, siibha bho nooko zina. Đua tikarabh onuma molo inon ib'ikarabh ezegh imina eteeny ana." ¹⁵ Keđio odi ooy obho tađuua aki agba anogho maruula aju obho majizos aako zodi. ¹⁶ Tebum ipa beleni, peedi ike moya araakpe majizos, tibha odi aako moy mi tađuma obhooghia bho.

¹⁷ Keđio ałizos abhagharana kua zeedi, "Ode ami nađighi gha modighi moomo amen. Ami ekona tađighi na ni." ¹⁸ Tonuekpete bhobho pađighi molo aruula aju obho ilegheri itua magey moghigh odi. Odi opeł io mologh aduma obhooghia bho be, keđio odi aghol mEnaan Ode odi, tiibha bho odi nađighi molo Enaan n'odi neeleeny.

Inyaam toony obho

¹⁹ Keđio ałizos abhagharana zeedi, "Aami nagba magey obho nanogho zenyina: Oony obho okar io adighi mokpo il'odi. Iibha odi amiin bho Ode bh'odi nađighi obho be pibha odi nađighi. Iibha Ode bho nađighi obho pibha Oony obho nađighi na. ²⁰ Ode bho atulan mOony obho, molo nađeeriom zodi kaar kaar olo odi nivo nivo nađighi. Odi tađeeriom na ni zodi mokpo ilo ipu suo modighi, molo enyina keemogh. ²¹ Tezo bho Ode bho nađerion midim nanogho ghuđum obho, onyiin ezo bho na pibha Oony obho tanogho ghuđum mobo bho idigh tologhi odi obho. ²² Ode bho ekona oru dio miiuran anogho moy. Oomo inyaam iiruan obho, odi naseghe anogho mOony obho, ²³ molo koooy koooy aabhughumi mOony obho, kezo bho eedi iibhughumi mOde bho. Koooy koooy olo oobhughumi dio mOony obho, oobhughumi na dio mOde bho arom zodi obho.

²⁴ "Agey na ni bho ami nagba anogho zenyina: koooy koooy olo amoghon onuekpete ami, kamoruom zodi obo bho arom ami obho, nateeny maghuđum olo tetol kamen kamen. Uru mu miiuran onogho zodi, keđio odi naapel mobho adigh taghuđum. ²⁵ Ami nagba magey obho anogho zenyina: amen natu — esi-ibha podi amen obho — mobho obo bho neebho bho temoghon ni moghoroko Oony obho tEnaan, molo eedi obo bho imoghon obho teeteny ni ghuđum. ²⁶ Ezo bho aghuđum obho iru mil'Ode bho, pezo odi nađighi na maghuđum obho iru mil'Oony obho.

²⁷ Odi nanogho mOony obho minyaam olo oru iiruan obho, tebum obho odi aru mOony Ooy obho.

²⁸ Imogh gha mi tabaabha bho: amen natu molo oomo obo bho neebho bo idi taruugu obho temoghon ni moghoroko odi. ²⁹ Keđio eedi temuteghu taruugu obh'eedi, obo bho idighi miibi obho teberenu ni edum ghuđum, keđio obo bho idighi m'ikarabh obho teberenu ni anogho mapum."

Ibha neġba maġizos emutiom

³⁰ “Aami be utue dio ađighi maar. Aami usōbh raakpe bho tezo bho Enaan akpete anogho aami obho, molo iiruan tami iru magey, tebum obho aami uva dio mođighi il'ami obho, nađighi mibha todi obo bho arōm aami obho be.

³¹ “Eru kaar olo iigbaay obh'ami iru mil'ami be, iigbaay ibh'ami irue dio eru magey obho. ³² Kir onon ooy olo naġba ani na mil'ami, molo aami naalōghōm mobho obho odi naġbaam aami obho iru magey obho.

³³ Enyina irōm aritelema enyina eghi taJon, keđio odi aġba mebum agey obho. ³⁴ Ughōl io aami tapin mġigbaay ooy. Aami naġba kua be molo opele enyina.

³⁵ AJon arol kotodi olo naamōr amua, keđio enyina imōruōm irol mġbam amen nebo mibo mi teġbaal todi.

³⁶ Iigbaay ilo ipu mibha taJon neġbaam ami. Aridighi obho aami nađighi obho, aridighi obho Ode ami anogho aami mođighi obho, iibha neġbaam aami, neġba eđeriom mobho Ode bho arōm aami aru.

³⁷ Odi Ode bho arōm aami obho naġba na zami amutiom. Enyina demoghon io moghōrōkō odi, demiin na dio maghisigh odi. ³⁸ Enyina deseeri dio monuekpete odi mi tiloghi enyina, tebum obho enyina imōruōm io zodi obho odi arōm aru obho. ³⁹ Enyina neġtuugha meġgia iigbia bho mebum obho enyina iitua ighōl teedi pesi enyina temiin maghuđum olo ikunughi olo. Keđio eedi niyo niyo neġba zami. ⁴⁰ Keđio enyina imōrō dio moru tami molo enyina keġeeny ghuđum.

⁴¹ “Aami uva dio molo arōy kebuom aami. ⁴² Aami naalōghōm enyina. Aami naalōghōm mobho enyina itulan io mEnaan mi tiloghi enyina. ⁴³ Aami uru n'inyaam tOde ami, keđio enyina ibhin io aami. Amen onon ooy tatu n'inyaam odi, penyina obhin odi. ⁴⁴ Enyina negbeel għa molo onyinin kabuom monyinin, keđio enyina iva dio moġteeny ibha tobuom enyina mi todi onyinin Enaan be: tediaka siibha bho kenyina emōruōm. ⁴⁵ Iitua għa meghōl aami takpete ni zenyina apue anogho mOde ami. AMozis pobo taġba mġkarabh enyina — aMozis obho enyina neđuom ologhi obho. ⁴⁶ Eru kaar olo enyina neġkar emōruōm maMozis, kōl enyina neemōruōm aami, ebum obho odi aġe mil'ami obho. ⁴⁷ Kenyina imōruōm io mibha odi aġe bho, enyina tetue emōruōm mibha aami naġba bho?”

Ajizos abhin ibam eđian aġheremiom mađiōbh n'izal n'amađian onir arōy

⁶ Iibha iru iten, paġizos amula aghi aġeeny moġhiniy aGalili (obho ughōl na oġhiiny aTaibirias obho). ² Keđio ob'ologh arōy iġtuonom odi, suo eedi neġmiin mođighi ib'aruugu obho odi ađighi mi tookōy arazegh obho. ³ Keđio aġizos aghi ašiin teegum, odi n'obo bho neġtuonom odi obho irol delede. ⁴ Ezaal Opele-Oten obh'aju obho naatuan. ⁵ Ajizos naamiin mibha ob'ologh arōy netu todi, podi akpete kua anogho maFilip, “Ezira tomiin teđighen

maġred olo oghō onogho oomo arōy bhibha kele?” ⁶ (Odi apuruan kua mođegh aFilip; odi ni duġh, odi naalōghōm milo odi tađighi.) ⁷ Keđio aFilip aġhaghara kua, “Keđio toġeeny na milo ooy ibam ibam kale, toliom ni maġred ilo teġkian ni moonir anaira.” ⁸ Keđio Andru, onyinin oteledōm obh'odi, umōr taPita, akpete kua, ⁹ “Kir ony olo odi suo olo aġeeny oogh eġol aġred n'izal ina. Keedi abaabha bho tesi teđighen to-b'ologh arōy ilo ileeny mezo bho?” ¹⁰ Paġizos akpete anogho eedi, “Idighi arōy obho eologhu delede.” (Iġkanya iigho idi todi esi obho.) Parōy obho irologh delede; arōy ilo neġpu mađiōbh n'izal n'amađian onir arōy. ¹¹ Keđio aġizos aġeghe maġred obho, anogho liġebh mEnaan, keđio uđi anogho marōy obho irologh delede bho. Odi aġeghe na mena bho ađighi na monyinin ezo bho, keđio oomo eedi iru ile kezo kezo olo eedi iva mole. ¹² Amen oomo arōy obho neele iġherogh, podi akpete anogho miteledōm odi, “Iikpo moomo ipađi obho isughō bho, utōbh io boġon opađi.” ¹³ Peedi iikpooy moomo eedi, keđio imuza mađiōbh n'izal aġrukpaagh ipađi aġred ibha isughō mi tōogh eġol aġred obho arōy obho ile bho.

¹⁴ Amen arōy obho imiin ođighi ib'aruugu obho odi ađighi obho, piġpete kua, “Oobho aġar odi ozil obho tatu bo temar-arōy obho!” ¹⁵ Ajizos naalōghōm mobho eedi neva moġum odi oten e oolema; podi be ađua aghi taruugum obho.

Ajizos arele tanyu amuum

¹⁶ Naġeeny mudule piteledōm odi isōor toġhiiny obho ¹⁷ idigh moghuugh, keđio izoghi neġeeny momula taġapaniom. Ađio naakpereghi, keđio aġizos doru na dio teedi. ¹⁸ Tamen opopo ob'ogim naasōor molo oġhiiny obho naġe. ¹⁹ Iteledōm obho neġzoghi mġraar n'inya iidoony aratobi keđio temiin maġizos natele tamuum obho natuan toghuugh obho, molo aruugu isibh eedi. ²⁰ Keđio aġizos akpete kua anogho zeedi, “Aami. Ighil għa ruugu!” ²¹ Keđio eedi iġloghom zodi mi toghuugh obho, tonyinin odi amen opopo poghuugh obh'eedi aghi asul tesidja bho eedi neġi mosul obho.

Arōy irol iva maġizos

²² Ađio aġaal arōy obho irol teġeenyom oġhiiny obho imiin mobho onyinin oghuugh be bho asughō bho. Peedi ilōghōm mobho aġizos ođigh ani dio n'iteledōm odi toghuugh obho eedi be izoghi iđua. ²³ Inon arughuugh ilo iđua taTaibirias iru neesul tesidja obho Obamoggh obho abhin aġred anogho liġebh anogho rōy obho mole bho. ²⁴ Amen obho eedi imiin io maġizos n'iteledōm obh'odi peedi iđiku rughuugh ighi taġapaniom neva zodi.

Ajizos aġred aghuđum obho

²⁵ Amen arōy obho iru imiin maġizos mi teġeenyom obho, peedi iġpete kua inogho zodi, “Obo itughumiom, ana usi suo mokōr amen?” ²⁶ Keđio aġizos aġhaghara kua, “Aami naġba kua magey obho anogho

enyina: enyina neva ʔami mebum ʔbred obho enyina ile bho, enyina ituan io mebum obho enyina ne-moghonyan moɖighi ib'aruugu bh'ʔami obho.

27 Iɖighi għa moɖighi olo tɛnogho enyina miɖure ar-ɖian; kpɛlen n'ipa, iɖighi moɖighi olo tɛnogho enyina meɖian olo tɛtol kamen kamen mi taghuɖum obho ikunughi olo bho. Eɖian bhibha Ɔony Oɔy obho tɛnogho enyina, tebum obho Ɔnaan Ɔde bho ɳalogh odi melegh obho." 28 Peedi ipuruan kua zodi, "Ezɔor toɖighi meeghe koɖighi moɖighi tɛnaan?" 29 Keɖio ʔjizos ʔbhagharana kua, "Oobho poɖighi obho Ɔnaan na-va molo enyina keɖighi: imɔruom obo bho odi arɔm aru obho." 30 Peedi ibhagharana kua, "Okɔr oɖigh ɔkpo iɖaany elegh mobho ʔna taɖighi molo ezɔor tɔmiin omɔruom ʔna? Okɔr oɖighi mobho ʔna taɖighi?" 31 Igbogh ʔburude ezɔor ile ɳabred mi to-b'eeekpu eɖum obho, kezo bho ɛegia iigbia bho igba bho,

'Odi ʔnogho zeedi ɳabred olo ʔɖua tɛnaan asɔor mole."

32 Keɖio ʔjizos ʔkpete kua, "Akar agey na ni, ʔbred obho aMozis ʔnogho zenyina bho oɖua ɖio tɛnaan aru; Ɔde ʔmi pobo bho tɛnogho zenyina magey ʔbred obho ʔɖua tɛnaan aru obho. 33 ʔbred obho Ɔnaan ʔnogho bho, podi obo bho ʔɖua tɛnaan aru ʔnogho ghuɖum meɳar-arɔoy obho." 34 Peedi iɳkpete kua, "Ehe! Obo apu ezɔor, ɳogho għa zezɔor ɳabred bhobho." 35 ʔjizos ʔbhagharana kua zeedi, "ʔami ɳabred aghuɖum obho. Kɔoy kɔoy olo aru tami, ɔkoony osibh mu; obo bho amɔruom ʔami obho, ʔmuum iɳral mu zodi.

36 "Esiibha, ʔami ɳagba ʔnogho enyina mobho enyina neemiin ʔami keɖio enyina imɔruom io. 37 Kɔoy kɔoy olo Ɔde ʔmi ʔnogho ʔami tatu ni tami. ʔar olo taɖighi ʔami apirighan mɔoy olo aru tami olo nolo.

38 Tebum obho ʔami naasɔor uru mi tɛnaan moɖighi ibha odi obo bho arɔm ʔami obho ʔto bho, ito il'ami ɖio. 39 Iibha pibha odi obo bho arɔm ʔami obho ɳava molo ʔami kaɖighi: molo ʔami upiemi ɖio boɳon onyiin obo bho odi ɳanogho ʔami obho, n'olo ʔami taɳeriɔn ni zeedi mi taghuɖum mi tikunughi ʔɖuma bho. 40 Ɔde ʔmi ɳava miibha: molo kɔoy kɔoy olo ʔmiin mƆony obho amɔruom odi taɖum aghuɖum olo ikunughi olo; keɖio ʔami taɳeriɔn zeedi taghuɖum mi tikunughi ʔɖuma bho."

41 Parɔoy aju obho ike moɳhunughun mebum obho odi aghol kua, "ʔami ɳabred obho ʔɖua tɛnaan aru obho." 42 Peedi iɳkpete kua, "Oɔy obhobho ʔjizos ɳony tajosef odi ɖio beɳe? Ezira noologhom moɖe n'oniin odi. Eeghe aɖighi kodi nakol modi ʔɖua tɛnaan karu?"

43 Keɖio ʔjizos ʔbhagharana, "Imina għa meɳol eghunughun kua n'asilɔor enyina. 44 Boɳon ɔoy olo tatu tami olo, tughuneen n'olo Ɔde bho arɔm ʔami aru obho ʔnyagh zodi aru tami ɖio; keɖio ʔami taɳetɔn zodi mi taghuɖum mi tikunughi ʔɖuma bho. 45 Arizil obho iɳe kua, 'Ɔnaan taɳtughumiom moomo arɔoy obho.' Kɔoy kɔoy olo ʔtuugħa mi tƆde bho, ʔmoghonyan zodi, poru tami. 46 Iibha bho igba ɖio

kua eghol kir ɔoy olo ɳamiin għa mƆde bho; odi obo bho ʔɖua tɛnaan karu obho, odi be mobo ɳamiin għa mɛnaan.

47 "ʔami ɳagba magey obho ʔnogho zenyina: odi obo bho amɔruom obho taɖum aghuɖum olo ikunughi olo. 48 ʔami ɳabred aghuɖum obho. 49 ʔburude enyina ile ɳabred bho mi tob'eeekpu eɖum obho, piɳhozu. 50 Keɖio ʔbred obho ʔɖua bo tɛnaan aru obho, ɔoy olo ale ɔbho mu. 51 ʔami ɳabred aghuɖum obho ʔɖua tɛnaan aru obho. Oɔy olo ale zodi ʔbred obhobho taɖum aghuɖum olo kamen kamen. ʔbred obho ʔami tɛnogho zodi obho, iikpɔogh alɔor ʔmi, obho ʔami ɳnogho molo ɛmar-arɔoy obho eɖum."

52 Iibha bho iɖighi molo iloghi arɔoy aju obho iɳeebh iɳol iɳhanan ipuruan kua. "Odi ɔoy obhobho taɖighi ɛko kaɳogho zezira miikpɔogh odi moɳba?"

53 ʔjizos ʔkpete kua ʔnogho zeedi, "ʔami ɳagba magey obho ʔnogho zenyina: eru kaar olo enyina iɳa ɖio miikpɔogh Ɔony Oɔy obho, egu miɳaal odi, enyina irue ɖio eɳeny maghuɖum olo ikunughi olo mi talɔor enyina. 54 Kɔoy kɔoy olo ʔba miikpɔogh obh'ami, amina agu miɳaal obh'ami ɳateeny aghuɖum olo ikunughi olo, keɖio ʔami taɳetɔn zodi mi tɔbho bho mi taɖuma ikunughi obho. 55 Iikpɔogh ʔmi ʔkar agey iɳi eɖian, iɳaal ʔmi ʔkar agey ʔmuum alideny. 56 Obo ʔba miikpɔogh obh'ami, agu miɳaal obh'ami, natugh tami, ʔami natugh na todi. 57 Ɔde bho ʔɖum ni ʔman obho arɔm ʔami aru, molo tebum odi keɖio ʔami ɳaɖum na. Onyiin ɛzo bho na, kɔoy kɔoy olo ʔba miikpɔogh ʔmi taɖum ni mebum ʔmi. 58 Odi oobho bho beɳeni, ɳakar ʔbred obho ʔɖua tɛnaan aru obho; olo kaɳred obho ʔburude enyina ile, iɳhozu obho. Obo bho ale ɳabred obhobho bho taɖum ni kamen kamen." 59 ʔjizos ʔdegħe miibha mamen olo odi ʔtughumiom totu itughumiom mi taɳapaniom.

Ɔnuekpete olo ʔnogho ghuɖum olo kamen kamen

60 Ɔlogħ obo bho neɳuonon zodi obho imoghon miibha bho pighol kua, "Hɳu! Ɔzo itughumiom bhibha iɳhua. Okɔr ɔoy tatue ʔtol ʔmoghon miibha bho?"

61 Uɳba ɖio ɳnogho zodi, keɖio odi ʔjizos naaloghom mobho obo bho neɳuonuman zodi obho neɳhunughun miibha bho; podi ʔkpete kua ʔnogho zeedi, "Iibha bho be neɳighi molo enyina neva moɖua?" 62 Eegħe temute, erumolo enyina imiin mƆony Oɔy obho namula ʔki tesi obho odi ʔɖua aru obho? 63 Ɔmugh tɛnaan pobho ʔnogho maghuɖum obho; iikpɔogh alɔor ɔoy ʔar oɖighiom olo nolo. Ɔnuekpete obho ʔami ɳakpete ʔnogho zenyina obho, Ɔmugh n'aghuɖum. 64 Oomo ipa ɛkona, ɛde enyina imɔruom io." (ʔjizos naaloghom koɳel egbiom obho mobo bho imɔruom io bho, n'odi obo bho taɳool odi obho.) 65 Podi amina ʔkpete kua ʔɳaram, "Iibha ɳaar obho ʔami ɳkpete ɳnogho zenyina ughol boɳon ɔoy olo tatu tami olo tughuneen n'olo Ɔde bho aɖighi molo keɳol kua ɖio."

66 Tebum iibha, poɳogh obo bho neɳuonuman zodi obho iɳionon zodi maɳan, imina ɖio eru ɛtuonon zo-

di. ⁶⁷ Pałizos ąkpete kua ąnogho mađiöbh n'izal iteledöm obh'odi, "Enyina kęko, enyina tędua na ni?" ⁶⁸ Keđio ąSaimon Pita ąbhagharana kua zodi, "Obumoggh, ezđor tęki tokör đoy? Ana pobo ųteeny mąnuekpete bho nęnogho maghuđum olo ikunughi olo bho. ⁶⁹ Keđio esiibha bho ezđor noomöruöm mobho ąna uru zodi Ođy obho įkarabh ilo bho, obho ądua tĘnaan aru obho." ⁷⁰ Keđio ąłizos ąbhagharana kua zeedi, "Aami obo bho ąson bę mađiöbh n'izal obho enyina bho đio ga? Keđio onyiin enyina ọboghoma!" ⁷¹ Odi nađba milo igboloman n'ajudas ọony taSaimon Įskariot. Ajudas, toomo ibha odi aru monyiin ađiöbh n'izal obho, obo tađool małizos.

Ałizos n'aburumör odi

7 Iibha iru itęn pałizos akin akiton moomo aGalili; odi ọva đio męghi orele mi taJudia, tebum obho ąruula arđoy aju obho nęva moghigh odi obho. ² Ezaal ọotua arutu ągalaga arukpe arđoy aju obho naatuan, ³ paburumör tałizos iru įkpete kua įnogho zodi, "Đua suo mamina mađhi taJudia, molo obo bho nętuonom ąna bho emiin ąni mođighi obho ąna nađighi obho. ⁴ Ođy olo nađva molo arđoy kelöghöm zodi ọpoki gha đio mođighi obho odi nađighi obho. Ezo bho ąna nađighi mękpo bhibha bho, đighi oomo ęmar-arđoy obho elöghöm ąna!" ⁵ (Akar aburumör obh'odi ękona imöruöm io zodi.) ⁶ Keđio ąłizos ąkpete kua ąnogho zeedi, "Amen olo ąami kađhi đęteeny io. Oomo amen obho aazuan zenyina. ⁷ ęmar-arđoy obho irue đio ęlogh enyina đien, keđio eedi nęlogh ąami đien, mebum obho ąami nađba ąnogho zeedi mobho araabđom eedi įneghe đio bho. ⁸ Enyina įki tęzaal obho. ąami ųki đio. Akar amen ąmi đęteeny io." ⁹ Odi ąkpete kua ąbele, podi ąrol bįrim mi taGalili.

Ałizos ale mezaal ọotua arutu ągalaga arukpe

¹⁰ Suo aburumör odi neetęn įghi tęzaal obho, keđio odi ąłizos atęn ąghi ąni; odi omutiom io lđor odi togbo arđoy obho, odi ąghi tępokia. ¹¹ ąruula aju obho nęva gha zodi mi tęzaal obho, nepuruan gha kua, "Ođighen odi?" ¹² Ob'ologh arđoy obho neebhala gha mebum odi. Etede arđoy neköl gha kua, "Odi oođi đoy." Etede imöruöm io kua, įnon neköl kua, "Odi naabiöghöm rđoy." ¹³ Tebum ąruula arđoy aju obho, đoy olo ane mękpete ąar omutiom olo.

¹⁴ Noole mezaal obho ọđiemį izal abin keđio ąłizos tađi totu iikpulughu obho ątughumiom. ¹⁵ ąruula aju obho eemđogh magey, keđio įkpete kua, "Ođy obhobho ađighi ęko kalöghöm oomo iibha bho? Odi ọghi gha đio otu įtughumiom obho?" ¹⁶ Keđio ąłizos ąbhagharana kua, "Ibha ąami nađtughumiom obho, įtughumiom ąmi đio. Įđua tĘnaan obo bho aröm ąami obho keru. ¹⁷ Ođy olo nađva mođighi ibha Enaan nađva bho talöghöm ni meru kađar olo įtughumiom obh'ąmi įđua tĘnaan kiru n'eru kađar olo ọnuekpete bh'ąmi iru mil'įnyaam ąmi. ¹⁸ Ođy olo nađba mil'ologhi odi, nađva mođhueni ađien odi. Obo bho nađva bę mođhueni

ađien obo bho aröm odi obho pobo nađba magey, molo bębon įbam iben ilo todi. ¹⁹ AMozis ąnogho zenyina maraalögh obho enyina neekö? Bębon đoy enyina olo naakö maraalögh obho olo. Ebum eeghe kenyina nęva moghigh ąmi?" ²⁰ Keđio ob'ologh arđoy obho įbhagharana kua, "Eru odi tęmu onuma! Okör đoy nađva moghigh onuma?" ²¹ Keđio ąłizos ąbhagharana kua, "Aami uđighi monyiin ob'odighi, poomo enyina iimđogh. ²² Tebum obho aMozis ąkpete ąnogho enyina mođunogh ąnwuny enyina bho (aMozis na đio, igbögh ąburude enyina ibhira ęke), enyina idun gha ni mọony mađuma obhooghia bho. ²³ Eru kađar olo nođun gha ni mọony mađuma obhooghia bho molo ookö araalögh obho taMozis, ebum eeghe kenyina nęle mibha ąami uukö mđoy uđume tađuma obhooghia bho? ²⁴ İmina gha meenon mi tozu alđor mesöbh raakpe, iinon tagey eđighiom ąar obho ku mesöbh."

Odi paKraist obho

²⁵ Peđe arđoy obh'ajerusalem įkpete kua, "Oobho đoy obho eedi nęva moghigh obho đio ga? ²⁶ Iinon! Odi nađeghe togbo arđoy obho, keđio bębon đoy olo natue męgba odi ọpue taghisigh odi olo. Enyina neköl ąruula bho đękar io elöghöm mobho odi aru maKraist obho ga? ²⁷ Amen aKraist obho tatu, bębon đoy olo talöghöm mesi odi ądua aru olo. Oomo ezira noolöghöm mesi đoy obhobho ądua aru."

²⁸ Ezo bho ąłizos nađtughumiom totu iikpulughu obho podi ąkpete kua amulughu amutiom, "Enyina ękar elöghöm ąami, elöghöm na mesi ąami uđua uru? ąami upin io tįnyaam ąmi aru. Odi obo bho aröm ąami uru obho iben ilo todi. Enyina ilöghöm io zodi. ²⁹ ąami naalöghöm zodi, ąami uđua todi karu, keđio odi aröm na ąami moru." ³⁰ Tipa peedi įva mođol odi, keđio đoy olo ane olo, tebum obho amen odi đęteeny io bho. ³¹ Etede arđoy mi tob'ologh arđoy obho emöruöm zodi, keđio įkpete kua, "Amen aKraist obho tatu, tatue ni ađighi mob'odighi ilo tepu mibha đoy obhobho nađighi obho bele?"

Uröm arđoy ibörö moru ođol ąłizos

³² Arđoy aFarisi obho nęmoghon mobho arđoy obho neebhala miibha bho zodi, peedi n'aruvęmu arđoy ibo miibua bho iröm rđoy ibörö bho męghi ođol ąłizos. ³³ Keđio ąłizos ąkpete kua, "Aami tađolan enyina mįbam amen be, pađami omula ọghi todi obo bho aröm ąami moru obho. ³⁴ Enyina tęva ni ąami, keđio enyina irue đio emiin ąami. Esi obho ąami tađol obho enyina irue đio ęghi." ³⁵ Parđoy aju obho ipuruan kua silđor eedi, "Odi tađi tebhugh aGris obho, tađaama bho arđoy aju obho idi obho, ątughumiom marđoy aGris obho ga? ³⁶ Odi naköl kua, 'Enyina tęva ąami keđio enyina irue đio emiin ąami,' n'obho, 'Enyina itue đio ęghi tesi obho ąami tađol obho.' Odi ađeghe ęko kua bho?"

Ariizi ʼamuum aghuḍum

37 Ikunughi aḍuma ʼeʼzaal obho ʼala maʼar apu. Odi aḍuma popo paʼjizos aʼbetunu ʼakpete kua amutiom n'ob'oghōrōkō, "Kōoy kōoy olo ʼamuum neʼtal aru taʼmi ʼabhoghol!" 38 Kezo bho ʼegia bho ʼakpete bho, "Oōy olo amōruōm ʼaami, ariizi ʼamuum aghuḍum tegbōr ni emute tekpom odi." 39 (Ajizos ʼagba miibha bho miibha ʼEmugh Iigbia bho obho obo bho imōruōm odi obho tepin obho. Tamen opopo, ʼEnaan ʼdonogho ʼdio rōoy mʼEmugh Iigbia bho tebum obho doʼbetōn io maʼjizos ʼonogho megħuan obho.)

ʼIkanan olo idighi arōoy obho idian

40 ʼIkanya arōoy mi tob'ologh arōoy obho imogħon miibha odi naʼkpete bho, pighōl kua, "Oōy obhobho ʼakar agey ozil obho tʼEnaan." 41 ʼEtede nekōl kua, "Odi aKraist obho!" Keḍio imina inon ighōl kua, "AKraist obho orue ʼdio aḍua taGalili aru. 42 Uge kua teegia bho, 'AKraist obho taḍua tegħun otu taDevid atu, keḍio to-mar zodi mi taBetilihem, teḿa bho aDevid arugh obho." 43 ʼIkanan bhībha idighi molo arōoy obho idianogh mebum odi. 44 ʼEtede ʼeva moʼbol odi, keḍio ooy olo ane mokulaan odi olo.

Aruula arōoy aju imōruōm io

45 Obo iḅōrō bho imula ighi taruḅemū arōoy iḅo mi-ibua bho n'arōoy aFarisi obho, peedi ipuruan kua zeedi, "Eeghe kenyina iḅol io zodi ebhin eru?" 46 Keḍio obo iḅōrō bho iḅhagħarana kua, "Bōbon ooy olo naarue għa moʼdeghe kibh'odi olo!" 47 Parōoy aFarisi obho ipuruan kua zeedi, "Enyina ʼekona, odi naabiōghōm na? 48 Enyina meḅemiin monyiin ʼola, bolobolo onyiin ol'aFarisi obho olo amōruōm zodi? 49 Ologh arōoy obho ilōghōm io maraalōgh obho ta-Mozis, molo eedi neḅughan itōnyōgh tʼEnaan!" 50 Suo keḍio aNikodimos, ooy ol'ogbo bh'eedi olo naagħi għa ʼamiinan maʼjizos, ʼakpete kua, 51 "Tezo araalōgh ezira, ezira urue ʼdio oghigh mōoy kogbi moʼgba iḅgbaay ʼokpo ilo odi naaḍighi." 52 Peedi iḅhagħarana kua zodi, "Eḅee! ʼAna ʼekona ol'aGalili na? Tuḅugħa miibh'eegia bho paʼna olōghōm mobho ozil tʼEnaan domute għa ʼdio taGalili." 53 Pu kōoy kōoy agħeel.

ʼAni olo uḅolom mobho naḍighi miʼkarabh ole ʼema

8 [Pu kōoy kōoy agħeel, aʼjizos aghi tob'eegum obh'Olivs. 2 Aḅaal, obun uḍirogh be, podi amula aghi totu iikpulughu obho. Ologh arōoy iru ikō zodi, keḍio odi aru ʼarol delede ʼake moʼtughumiom eedi. 3 Ob'itughumiom araalōgh obho n'araFarisi obho ibhin maʼni olo uḅolom bho nale meḿa iru imarami tagħisigh oomo eedi. 4 Keḍio eedi iḅkpete kua inogħo maʼjizos, "Oōy itughumiom, ʼani obhobho uḅolom mobho naḍighi miʼkarabh ole ʼema. 5 Taraalōgh obh'ezira, aMozis ʼakpete kua, maʼni olo aḍighi kua mitōḅōl odi megħigh. Tonuma, koḍighi ʼeko zodi?" 6 Eedi ipuruan kua zodi moʼdegħ odi, molo eedi ʼemiin maʼar olo og-

baam oḅhamam odi. Paʼjizos azuman ʼaseghe maʼghunu ʼavo odi naʼge tade bho. 7 ʼEzo bho eedi imara ni nepuruan zodi miipuruan obho, podi aʼbetōn ʼemu odi ʼakpete kua ʼanogħo zeedi, "Onyiin enyina olo doḍighi għa ʼdio miʼkarabh abhira ʼaseghe mekpo arōb-hōm zodi ʼani obho!" 8 Keḍio odi amina azuman naʼge tade bho. 9 Amen eedi imogħon miibha bho, poomo eedi idighi sōbh sōbh sōbh, ʼaseghe tarukenya bho, ooy amen amen, iḍuagħu. Ajizos n'odi ʼani obho beinaan isughō. ʼAni obho ʼamara tagħisigh odi. 10 Keḍio odi aʼbetōn ʼemu odi apuruan kua zodi, "ʼAni obho, idighen eedi? Oōy olo asughō monogħo onuma mapum olo?" 11 Keḍio odi aḅhagħarana kua, "Obumōogh, olo." Paʼjizos ʼakpete kua, "Paʼami ʼekona unogħo ʼdio ʼana mapum. Keel, keḍio umina għa maḍighi miʼkarabh."]

Ajizos ʼeḅaal teḿar-arōoy obho

12 Keḍio aʼjizos amina ʼakpete kua ʼanogħo eedi, "Aami eḅaal ʼemar-arōoy obho. Oōy olo ʼatuonom ʼaami taʼteeny ni meḅaal aghuḍum molo odi orele mu mi tokinim." 13 Parōoy aFarisi obho iḅkpete kua inogħo zodi, "ʼAna naatuma lōor onuma; ibha ʼana naḅba bho irue ʼdio eru magey obho." 14 Keḍio aʼjizos aḅhagħarana kua, "Eenyi, ekua ʼdio. Oomo ipa ʼekona, erumolo ʼaami naatuma lōor, ibha ʼaami naḅdeghe bho agey, ʼaami be mobo ulōghōm mesi ʼaami uḍua uru n'esi ʼaami naʼki. Enyina ilōghōm io. 15 Enyina ibhin iitua arōoy nesōbh ʼrakpe; ʼaami usōbh io ʼrakpe ʼanogħo mōoy. 16 Keḍio erumolo ʼaami usōbh ʼrakpe, ibha ʼaami usōbh obho pagey obho. ʼAami be ʼdio mobho nasōbh; Ode bho arōm ʼaami moru obho odi n'ʼaami. 17 Noogge taraalōgh enyina okōl kua, miḅgbaay iḅal arōoy ilo iru monyiin, iḅgbaay obh'eedi agey. 18 ʼAami naḅba mil'ami, keḍio Ode bho arōm ʼaami obho naḅba na mil'ami." 19 Keḍio eedi ipuruan kua zodi, "Ode onuma kodi teḍighen?" Ajizos aḅhagħarana kua, "Enyina ilōghōm io ʼaami obho, enyina ilōghōm na ʼdio mOde ʼami. Erumolo enyina ilōghōm ʼaami bō, kōl enyina neelōghōm na mOde bh'ami."

20 Ajizos ʼakpete moomo abaabha bho mamen odi naʼtughumiom mi totu iikpulughu obho, mi teḅpe bho eḅina ookōbhōghiom iḅkpoke obho odi għa bho. Keḍio ooy olo ane moʼbham odi olo, suo amen odi doʼteeny io bho.

Enyina irue ʼdio eghi mesi olo ʼaami naʼki

21 Keḍio aʼjizos amina ʼakpete kua ʼanogħo zeedi, "ʼAami taḍua ni. Enyina teḅa ni zaʼmi, keḍio enyina teḅo ni mi tiʼkarabh enyina. Enyina irue ʼdio eghi tesi obho ʼaami naʼki obho." 22 Parōoy aju obho iḅkpete kua, "Odi aghōl kua, 'Enyina irue ʼdio eghi tesi obho ʼaami naʼki obho.' Iibha kodi naʼkpete ʼeko? Odi taḅo n'alōor odi beḅe?" 23 Paʼjizos aḅhagħarana kua, "Enyina iḍua tesuo ade bho keru, ʼaami uḍua taḅnyu obho karu. Enyina il'e-suo ʼemar-arōoy obho, ʼaami ol'emar-arōoy obho ʼdio. 24 Paʼar obho ʼaami ughōl bō enyina teḅuom tiʼkarabh

enyina bho. Enyina tēpo ni t̄karabh enyina erumolo enyina imōruōm io ʔami, moru odi ɔoy obho ʔami naḡba mobho ʔami uru zodi obho.”²⁵ Keḡio eedi ipuruan kua zodi, “ʔna kokōr ɔoy?” Keḡio ʔjizos ʔbhaghara kua, “Ibha ʔami uḡba ʔnogho zenyina koḡel egbiom obho.”²⁶ Ologh ɔkpo mibha ʔami ʔteeny moḡdeghe n'osōbh ʔraakpe ɔnogho enyina. Odi obo bho arōm ʔami obho, iben ilo todi, keḡio ʔami naḡba ʔnogho mēmar-arōoy obho mibha ʔami ʔmoghon todi obho be.”

²⁷ Eedi ʔmoghonyan io mibha odi naḡdeghe mibh'Ode bho naḡogho zeedi bho. ²⁸ Keḡio ʔjizos t̄kpete kua ʔnogho zeedi, “Amen olo enyina neebhaghama mOony Oōy obho penyina olōghōm mobho 'ʔami uru zodi'; penyina olōghōm mobho ʔami uḡighi ɔio maḡar ol'ʔami, molo ʔami naḡba ḡa moḡkpo bho Ode bho ʔtughumiom ʔami obho be.” ²⁹ Odi obo bho arōm ʔami obho, odi n'ʔami; odi oḡele ɔio z̄ami be, tebum obho ʔami naḡighi ḡa moḡkpo ilo iḡigh tologhi odi obho.”

³⁰ ʔkanya obo bho ʔmoghon mibha ʔjizos ʔkpete bho emōruōm zodi.

Anwuny ogbotu n'arubana

³¹ Paḡjizos ʔkpete kua ʔnogho marōoy aju obho imōruōm odi obho, “Erumolo enyina ʔtuugh iḡighi mibha ʔami naḡtughumiom obho, penyina ʔkar arōoy ilo neḡtuonuman ʔami; ³² penyina olōghōm agey obho, keḡio agey obho taḡighi zenyina emuzaan taḡubana bho enyina idi obho.” ³³ Peedi ʔbhagharana kua, “Ezōor ʔnwuny eghun otu tEbraḡam, keḡio oomo ʔrol kua, ezōor doru ḡa ɔio ruḡbana ɔoy. Iibha kaḡa naḡkpete ɔko moghōl eku, 'Enyina temuzaan ni taḡubana bho enyina idi obho?’” ³⁴ Keḡio ʔjizos ʔkpete kua ʔnogho zeedi, “ʔami naḡba magey obho ʔnogho zenyina: kōoy kōoy olo naḡighi miḡkarabh peḡbana oḡighi ʔkarabh.” ³⁵ Eḡbana ol'eghun otu obho moomo amen io, ɔony obho ol'eghun otu obho kamen kamen. ³⁶ Eru kaḡar olo Oony obho taḡighi ni enyina emuzaan, enyina teḡkar ni emuzaan magey. ³⁷ ʔami naalōghōm mobho enyina iru maḡnwuny eghun otu tEbraḡam, keḡio enyina neḡva ni moghigh ʔami, mebum obho enyina imōruōm io miḡtughumiom ʔami obho. ³⁸ ʔami naḡba mibha Ode ʔami aḡeeriom ʔami obho, keḡio enyina neḡighi mibha ɔde enyina ʔkpete ʔnogho enyina bho.”

³⁹ Keḡio eedi ʔbhagharana kua, “Ebraḡam ɔde ezōor.” Paḡjizos amulumian kua, “Eru kaḡar olo enyina ʔkar iru maḡnwuny tEbraḡam, enyina kiḡighi ni monyiin odi oḡighi obho odi aḡighi obho. ⁴⁰ Oomo ʔar olo ʔami naaḡighi suo ɔogba ɔnogho enyina magey obho ʔami ʔmoghon toḡnu tEḡnaan obho. Keḡio enyina neḡva ni moghigh ʔami. ʔar olo ʔrol kezo bho olo Ebraḡam aḡighi olo!” ⁴¹ Enyina neḡighi moḡkpo bho ɔde enyina aḡighi obho.” Peedi ʔbhagharana kua, “Oḡon ɔde olo ezōor ʔteeny olo, tughuneen Eḡnaan be ɔio. Ezōor ʔkar agey ʔnwuny odi.” ⁴² Keḡio ʔjizos ʔkpete kua ʔnogho zeedi, “Eru kaḡar olo Eḡnaan ʔkar aru moḡde enyina, enyina kitulan ni z̄ami, tebum obho ʔami ʔdua tEḡnaan uru obho, keḡio esiibha ʔami odi suo. ʔami upin io

t̄nyaam ʔami be aru, odi karōm ʔami moru. ⁴³ Kebum eeghe kenyina irue ɔio moḡmoghonyan ibha ʔami naḡba bho? Ebum obho enyina ideny io ɔmoghonyan ʔtughumiom adōm obh'ʔami obho. ⁴⁴ Enyina ʔnwuny ɔde enyina, Eru obho, molo enyina negbeel moḡtuonom ibha ɔde bh'enyina naḡva bho. Kaḡar oḡel egbiom obho, odi ɔokoma. Odi ɔtuonom ḡa ɔio magey obho, tebum obho agey obho ilo todi obho. Amen odi ʔgba miben, odi naḡighi moḡighi iikpōogh alōor obho be, tebum obho odi aru moḡba miben, n'ɔde oomo ʔgba miben obho. ⁴⁵ ʔami uḡba magey obho, ɔḡar obho enyina imōruōm io ʔami obho. ⁴⁶ Okōr ɔoy tenyina tatue ʔgba amutiom mobho neebhum ʔami mebum ʔkarabh ilo ʔami uḡighi? Eru molo ʔami naḡba magey obho, eeghe kenyina imōruōm io ʔami? ⁴⁷ Obo bho aḡdua tEḡnaan aru obho naḡmoghon na moḡneḡkpete tEḡnaan. ʔkar enyina ʔdua ɔio tEḡnaan keru, ɔḡar obho enyina ʔmoghon io bho.”

ʔjizos n'Ebraḡam

⁴⁸ Parōoy aju obho imulumian kua zodi, “Ezōor uḡba ɔio magey oghōl ʔna ol'aSameria olo eru odi teḡmu onuma?” ⁴⁹ Keḡio ʔjizos ʔbhagharana kua, “Eru olo teḡmu ʔami, ʔami naabhughumi moḡde ʔami, enyina neenon ʔami nekiemi. ⁵⁰ ʔami ʔva ɔio moobhughumia alōor. Kir onyiin olo naabhughumeni ʔami olo naḡba ʔnogho ʔami maḡeel. ⁵¹ ʔami naḡba magey obho ʔnogho enyina: kōoy kōoy olo ʔtuugh aḡighi mibh'adōm obh'ʔami oḡbho mu.” ⁵² Parōoy aju obho ʔkpete kua ʔnogho zodi, “Esiibha ezōor noḡkar olōghōm mobho aḡuugh odi teḡmu onuma! Ebraḡam siḡnaabho, arizil obho neḡebhozu na, keḡio ʔna naḡba ni mu, 'Kōoy kōoy olo ʔtuugh aḡighi mibh'adōm obh'ʔami oḡbho mu.’” ⁵³ ʔna ʔbugh apu mEbraḡam ɔde ezōor obho ʔbho bho? Arizil obho ɔkona neḡebhozu. ʔna kokōr ɔoy?” ⁵⁴ Keḡio ʔjizos ʔbhagharana kua, “Erumolo ʔami ku taabhughumia lōor, ʔlibugh obh'ʔami ʔar io. Ode ʔami pobo naabhughumi z̄ami — ʔkar odi obho enyina ighōl mEḡnaan enyina bho. ⁵⁵ Enyina delōghōm io zodi; ʔami naalōghōm zodi. Erumolo ʔami ughōl ʔami ulōghōm io zodi bo, kōl ʔami oḡba miben kenyina. ʔami naalōghōm zodi, nakiilaan na moghōrōkō odi. ⁵⁶ Ode enyina Ebraḡam abo magey moḡmiin aḡuma ʔami; odi ʔmiin pologhi odi ʔḡaal.” ⁵⁷ Parōoy aju obho ʔkpete kua ʔnogho zodi, “ʔsumusia onuma degbeḡbh io merubal ɔiōbh ʔsia — keḡio ʔna naḡamiin mEbraḡam?” ⁵⁸ Keḡio ʔjizos amulumian kua, “ʔami naḡba magey ʔnogho zenyina: keḡio ʔmar mEbraḡam, 'ʔami odi.’” ⁵⁹ Peedi iikpooy mikpo morōḡol odi; keḡio ʔjizos ʔbokia aḡdua totu iikpulughu obho.

ʔjizos aakō mōoy olo ʔmaram ikpom ariḡien

⁹ Ezo bho ʔjizos arele naḡi obho podi ʔmiin mōoy olo ʔmaram ikpom ariḡien. ² Pobo bho neḡtuonuman zodi obho ipuruan kua zodi, “Obo ʔtughumiom, okōr ɔoy obo bho aḡighi bo miḡkarabh obho koḡmaram mōoy obhobho mikpom ariḡien obho? Ebum ʔkarabh

odi belee kilo tɔde n'oniin odi?"³ Pajizos abhagharana kua, "Ikpom aridien ɔoy obhobho, ikarabh odi bolobolo ibha tɔde n'oniin odi idighi ɔio. Odi ikpom aridien molo ɔmiin inyaam odighi tɛnaa mi todi." ⁴ Ezira tɔtol ni odighi moɔdighi odi obo bho arɔm ɔami obho, suo aɔio doghul io obho. Uɔugul natu, amen olo ɔoy otue mu aɔdighi moɔdighi. ⁵ Suo ɔami odi tesuo ɛmar-arɔoy obho, ɔami peɔaal ɛmar-arɔoy obho." ⁶ Odi akpete kua aɔbele, podi ɔsir miɔhor tade bho agbuom moomi asigh tariɔdien ɔoy obho, ⁷ keɔio akpete kua ɔnogho zodi, "Kɔa teghɔ bho ughɔl bɔ Sailoam obho maatɔla ghisigh onuma." (ɛmu aSailoam pughɔl "Ufirima ni".) Pɔoy obho ɔghi aatɔla aru nɔmiin.

⁸ Obo okɔol odi, n'arɔoy obho neemiin ghɔ mobho odi nagbeel miigbeel obho, pirol ipuruan, "Oobho ɔoy obho ɔrol ghɔ deled agbeel ghɔ miigbeel obho ɔio ghɔ?" ⁹ ɛtede meeghɔl maa, "Odi," inon ighɔl maa, "Odi ɔio, ɔgbaan zodi be." Podi ɔoy obho niyo ɔgba kua, "Aami odi." ¹⁰ Keɔio eedi ipuruan kua zodi, "Uɔdighi ɛko kariɔdien onuma ɛkparanu?" ¹¹ Podi ɔgba kua, "Oɔy obho ughɔl bɔ ajizos obho akpo moomi tade bho asigh tariɔdien ɔami, keɔio akpete kua ɔnogho ɔami, 'Kɔa taSailoam maatɔla ghisigh onuma.' Paami ughi, uutɔla be paami nɔmiin." ¹² Keɔio eedi ipuruan zodi ighɔl kua, "Oɔdighen odi?" Odi abhagharana kua, "Aami ulɔghɔm io."

Arɔoy aFarisi obho iya molɔghɔm alaakɔ

¹³ Peedi ibhin mɔoy obho umaram ikpom aridien obho ighiom marɔoy aFarisi obho. ¹⁴ Aɔuma bho ajizos agbu moomi akparion riɔdien ɔoy obho, paɔuma obhooghia. ¹⁵ Parɔoy aFarisi obho imina ipuruan zodi mezo uɔdighi kodi nɔmiin maɔr siibha bho. Keɔio odi ɔgba ɔnogho zeedi, "Odi asigh tariɔdien ɔami, paami uru uutɔla ghisigh ɔami, molo ɔami nɔmiin siibha bho." ¹⁶ ɛde arɔoy aFarisi obho ɛkpete kua, "Oɔy olo naɔdighi moɔkpo ilo idi kua orue ɔio ɔɔua tɛnaa karu, ebum obho odi ookɔ ɔio maraalɔgh aɔuma obhooghia bho." Peɔde ikpete kua, "Oɔy olo aru moɔdighi miɔkarabh tatue ni aɔdighi mib'aridighi ilo ileeny kua?" Peedi iru idianogh.

¹⁷ Peedi arɔoy aFarisi obho imina ipuruan magey zodi ɔoy obho, "Ana nakɔl odi ɔkar akparion riɔdien obh'onuma kɔna nɔatua odi kokɔr ɔoy?" Podi ɔoy obho abhagharana kua, "Odi ozil tɛnaa." ¹⁸ Paaruula aju obho irue ɔio momɔruɔm oghɔl odi ɔoy obho nɔarol ghɔ miɔpom aridien molo nɔmiin siibha ninii iteeny men obho eedi neebheleghi moɔde n'oniin ɔoy obho iru, ¹⁹ keɔio eedi ipuruan kua zeedi, "Oobho ɔony enyina? Enyina ighɔl umaram odi miɔpom aridien, kuɔdighi ɛko kodi nɔmiin siibha bho?" ²⁰ Keɔio ɔde n'oniin obho ibhagharana kua, "Oomo ɔar obho ezɔor ulɔghɔm, odi ɔony ezɔor, umaram odi miɔpom aridien." ²¹ Ezɔor ulɔghɔm io maɔr olo aɔdighi siibha kodi nɔmiin maɔr. Ezɔor ulɔghɔm io na mobo akparion riɔdien odi. Ipuruan odi, odi naagbebh mɔoy, odi tatue ni ɔpagharana n'alɔor odi!" ²² ɔde n'oniin obh'odi ibhagharana kua tebum obho eedi neekiil maɔruula aju obho, eedi neel-

ogh molɔgh molo kɔoy kɔoy olo ɔgba mesi maɔizos aKraist obho, potughuneen odi tɔlogh arɔoy otu itughumiom obho. ²³ Paɔar obho ɔde n'oniin odi ighɔl maa, "Odi naagbebh mɔoy, ipuruan zodi."

²⁴ Keɔio eedi imina ibheleghi mogbebhioɔm izal amen mɔoy obho umaram ikpom aridien obho ikpete kua inogho zodi, "Nonon tɔnyu maɔba magey obho. Ezɔor noolɔghɔm mobho ɔoy obhobho aru moɔdighi miɔkarabh." ²⁵ Pɔoy obho amulumian kua, "Aami ulɔghɔm io merumolo odi aru moɔdighi miɔkarabh, n'erumolo odi otu ɔio moɔdighi miɔkarabh. Onyiin ɔar be bho ɔami ulɔghɔm: ɔami ɔrol miɔpom aridien, keɔio esiibha bho ɔami nɔmiin." ²⁶ Eedi ipuruan zodi, "Odi aɔdighi ɛko zina? Odi akparion ɛko riɔdien onuma?" ²⁷ Odi abhagharana kua, "Aami naagba ɔnogho zenyina, keɔio enyina imɔruɔm io. Ebum eeghe kenyina digha epuruan zami? Enyina neva na motɔn obo ne-tuonuman zodi ghɔ?" ²⁸ Peedi ikpete zodi ipue ighɔl kua, "Fiɔ, ɔna obo natuonuman mɔoy opopo. Ezɔor natuonuman maMozis. ²⁹ Ezɔor noolɔghɔm mobho ɛnaa kɔkpete ɔnogho maMozis. Oɔy opopo, taɔ, ezɔor ulɔghɔm na ɔio mesi odi ɔɔua aru!" ³⁰ Podi ɔoy obho abhagharana kua, "ɛhe, iibha poɔkpo ilo enyina neɔkpeteey! Enyina ilɔghɔm io mesi odi ɔɔua aru, keɔio odi akparion riɔdien ɔami!" ³¹ Ezira noolɔghɔm mobho ɛnaa omoghon ghɔ ɔio moghɔrɔkɔ odighi miɔkarabh. Odi nɔmoghon ghɔ moghɔrɔkɔ arɔoy ilo nekiilaan odi, neɔdighi na mibha odi naɔa zeedi moɔdighi obho. ³² Oomo ɛmar-arɔoy obho amute, ɔmoghon io mɔoy molo akparion riɔdien ɔoy olo umaram ikpom aridien. ³³ Tughuneen molo odi ɔoy opopo ɔɔua tɛnaa aru ɔio, odi orue ɔio aɔdighi boɔon ɔar." ³⁴ Peedi imulumian kua zodi, "Umar ɔna, uukɔ ɔna mi tiɔkarabh — keɔio ɔna ku natu motughumiom ezɔor?" Peedi itughuneen zodi tɔlogh arɔoy itughumiom obho.

Ikpom aridien il'aruumugh

³⁵ Ajizos nɔmoghon mobho eedi neetughuneen zodi. Odi ɔmiin zodi, paɔkpete kua, "Ana amɔruɔm mɔony Oɔy obho ghɔ?" ³⁶ Keɔio odi ɔoy obho abhagharana kua, "Obo upu ɔami, odi kokɔr ɔoy? Gba maɔnogho zami molo ɔami amɔruɔm ɔni zodi!"

³⁷ Keɔio ajizos abhagharana kua zodi, "Ana nɔamiin zodi atene, odi pobo bho n'ana noɔdeghe obho." ³⁸ Podi ɔoy obho agbuluman taghisigh taɔizos aghɔl kua, "Aami naamɔruɔm, Obumogho."

³⁹ Pajizos akpete kua ɔnogho zodi, "Aami uru tɛmar-arɔoy obho moɔru iuruan, molo arɔoy ikpom aridien emiin maɔr, obo bho nemiin obho etu miɔpom aridien." ⁴⁰ ɛde arɔoy aFarisi obho irol ɔni obho, imoghon mibha odi akpete bho, pipuruan kua zodi, "Aridien obho tezɔor ɛko ikpom?" ⁴¹ Keɔio ajizos taɔpagharana kua, "Aridien enyina ikparanu ni bɔ, kukɔl enyina kilɔghɔma ɔio miɔkarabh enyina: suo enyina meghɔl menyina nemiin maɔr obho, iɔkarabh obh'enyina idi n'enyina."

Asidōgh otu ʔaraana bho

10 “Agey nà ni, òoy olo ʔbòl io tɔnu-otu obho aḍigh totu ʔaraana bho, obho aḗl tɔnon esi aḍigh, ʔaḡhi momiigh, odi ʔba. ² Obo bho aḗl bɔ tɔnu-otu obho kaḍigh obho, pookò ʔaraana bho. ³ Oḗrò meguugh obho aghuuron ʔnogho zodi. Odi abhelegi maḡar ʔaraana obh'odi, ʔimoghonyan oghòròkò odi, nɛtuonuman zodi nemute. ⁴ Odi naa-mutiom zeedi, odi tatɛnom taghisigh, keḍio ʔaraana bho tɛtuonuman zodi, tibha eedi neelòghòm moghòròkò odi obho. ⁵ Eedi ʔtuonuman io mɔnon òoy. Kḗlen n'òtuonuman, eedi tekiil ni ɛḍua mi todi, tɛzo bho eedi ilòghòm io moghòròkò odi obho.”

⁶ Aḗzos adògh sidògh obhobho ʔnogho zeedi, keḍio eedi irue ðio mɔmoghonyan odi.

Aḗzos ob'ooḗi ookò ʔaraana bho

⁷ ʔaḗzos amina aḡpete kua, “Agey nà ni, ʔami ɔnu-otu ʔaraana bho. ⁸ Oomo obo bho ibhira iru ʔami obho, iru momiigh, eedi aḗba. ʔaraana bho ɛkona ʔmoghonyan io zeedi. ⁹ ʔami eguugh obho. Kòoy kòoy olo aḍua tami kaḍigh taḍum ni. ¹⁰ ʔba bho aru momiigh, n'òpueghi, n'oze be. ʔami uru molo eedi kɛteeny ghudum, aghudum olo agbɛbh ni ʔaman.

¹¹ “ʔami ob'ooḗi ookò ʔaraana bho. Ob'ooḗi ookò ʔaraana bho ʔamara moomo amen mɔbhuanan ʔaraana bho. ¹² Oòy obho nɔkpe ni obho, odi oru ðio mookò ʔaraana bho n'ʔaraana bho itu ðio nà mil'odi obho nà, amen ɔkurunuma natu, podi ɔḗle ʔaraana bho oghiil ɔḍua, molo ɔkurunuma bho kabhumogh maḗraana bho kaḗarami. ¹³ Oòy obho nɔkpe ni obho takiiil ni aḍua mebum obho nɔkpe ni zodi beinaan obho, odi oonon io maḗraana bho. ^{14,15} ʔami ob'ooḗi ookò ʔaraana bho. ɛzo bho ʔde ʔami alòghòm ʔami keḍio ʔami ulòghòm nà mʔde bho, ʔezo ʔami ulòghòm ʔaraana bh'ami, eedi ilòghòm nà ʔami. ʔami ʔamara nà mɔbhuanan eedi. ¹⁶ ʔami ʔteeny ʔnon ʔaraana ilo ilo ʔni tesuo otu ʔaraana bho. ʔami tapin nà ni zeedi atu, eedi tɛmoghonyan ni moghòròkò ʔami, molo oomo eedi etu monyiin ɔlogh ʔaraana il'onyiin ookò ʔaraana.

¹⁷ “ʔde bho atulan ʔami kua mebum obho ʔami ʔamara mosarana aghudum ʔami obho, molo ʔami kamina kabhin. ¹⁸ Oòy olo taseghe maghudum ʔami mi tɛvo ʔami olo. ʔami ʔutua tologhi ʔami ʔnogho kua be miḡpo. ʔami ʔteeny ni miḡyaam n'ɛmoogh olo ʔnogho n'olo omina ɔseghe. Iibha pibha ʔde ʔami ʔto ʔnogho ʔami moḍighi.”

¹⁹ Tiibha bho ɛkona aròoy aju imina ni ɛḍian mebum ɔnuekpete bhibha. ²⁰ ʔlogh eedi nɛkpete kua, “Ebum eeghe kenyina nɛmoghonyan odi? Odi nateeny mɔkarabh ɛmugh. Odi nàtaal.” ²¹ Ipedi obho nɛkpete kua, “Oòy olo ʔteeny mɔkarabh ɛmugh ɔkpete ðio mi-ibha. ʔkarabh ɛmugh nàakparion ghà miḡpom aridiɛn òoy?”

Aròoy aju obho ighel ni maḗizos

²² Amen ɛzaal oḍighi alòor ɔneghemi aru ʔteeny tajarusalem. Amen opopo ɔnuur. ²³ Aḗzos odi totu iikpulughu obho natele tɛpe ɛtolom tɛSolomon, ²⁴ ʔaròoy aju obho iikòbbhòghian ikò zodi ikiton ʔkpete kua, “Okòr amen kàna ʔkar ʔgba magey obho ʔnogho zezòor? Kà ʔgba magey obho. ʔna podi aKraist obho ɛḗlee?” ²⁵ Keḍio aḗzos ʔbhagharana kua, “ʔami ʔag-ba ghà ʔnogho zenyina, keḍio enyina imòruòm io ʔami. Aridiḡhi obho ʔami ubhinom ʔnyaam tʔde ʔami uḍighi obho nɛgba ʔami emutiom, ²⁶ keḍio enyina imòruòm io tebum obho enyina itu ðio maḗraana ʔami obho. ²⁷ ʔaraana obh'ami nɛmoghonyan moghòròkò ʔami. ʔami naalòghòm zeedi, keḍio eedi nɛtuonuman ʔami. ²⁸ ʔami ʔnanogho zeedi maghudum olo ikunughi olo, eedi ibho mu; keḍio òoy olo tatue aḗum zeedi ʔbirogh tɛravo ʔami olo. ²⁹ Ibha ʔde ʔami ʔnogho ʔami obho ipu moomo eedi, keḍio bɔbon òoy olo tatue ni aḗum zeedi ʔbirogh mi talaakò bh'ʔde bho olo. ³⁰ ʔde bho n'ʔami onyiin.”

³¹ ʔaròoy aju obho imina iikpo miḡpo moròḗòl odi. ³² ʔaḗzos aḡpete kua ʔnogho zeedi, “ʔami naadiḡhi miḡkanya oḍighi iibi olo ʔde bho ʔnogho ʔami moḍighi tasumusigh enyina. Tiibha bho koḍighen mobho enyina ʔtuan netu moròḗòl ʔami?” ³³ ʔaròoy aju obho imulumian kua zodi, “Ezòor ʔva ðio moròḗòl onuma tebum oḍighi iibi olo ʔna uḍighi, ezòor totòḗòl ʔna tebum obho ʔna ʔupu mɛḡnaan. ʔna òoy, keḍio ʔna ʔaseghe lòor onuma ʔagbaaneni mɛḡnaan!” ³⁴ Keḍio aḗzos ʔbhagharana kua, “Nɔkar ɔge taraalògh obh'enyina mɛḡnaan aghòl kua, ‘Enyina ɛnaan.’” ³⁵ Ezòor moològhòm mobho ibha ɛegia bho aḡpete bho iru magey kamen kamen, keḍio ɛnaan abhelegi zeedi meedi ɛnaan, aròoy obho odi ʔnogho dòm obho. ³⁶ ʔami, ʔde bho kason ʔseghe, keḍio aròm ʔami aru tɛmar-aròoy obho. Siibha bho kimute ɛko kenyina nekòl maḡami ʔapup mɛḡnaan, mebum obho ʔami ughòl ʔami ʔony tɛḡnaan? ³⁷ Ímòruòm ghà ʔami, erumolo ʔami uḍighi ðio moḍighi tʔde bh'ami. ³⁸ Kerumolo ʔami naḍighi moḍighi obh'odi, enyina imòruòm io ʔami ɛkona, enyina kimòruòm ni moḍighi obho ʔami naḍighi obho, penyina nà kɔkar elòghòm monyiin amen mobho ʔde ʔami odi n'ʔami, ʔami odi n'ʔde ʔami.”

³⁹ Peedi imina iru moḗol odi. Odi amuzaan ni aḍua tɛravo eedi.

⁴⁰ Keḍio aḗzos amula aḡhi ʔḗeeny mɔbhiiny obh'ajodan mi tesi obho aḗon azuoghom ghà rumuum ròoy obho, keḍio odi ʔrol epa. ⁴¹ ʔlogh aròoy iru todi. Eedi nɛkpete kua, “ʔJon oḍighi ðio moḍighi ib'aruugu, keḍio oomo ɔkpo bho odi ʔgba mil'òoy obhobho agey.” ⁴² ʔikanya aròoy mi todi esi obho imòruòm zodi.

Obho taLazaros

11 Oōy olo ughōl Lazaros, ol'aBetani, nanwe, alōor oneghe dio. ABetani pema taMeri n'aMata umarani odi. ² AMeri obhobho pobo bho azuom asike Obumogogh obho melo, keđio ašeghe mašilaan emu odi agbulom. ALazaros umōr odi, obo bho alōor nađighi obho. ³ Aburumarani obho irōm dōm ighiom maĵizos, "Obumogogh, alōor nađighi moḃulol onuma." ⁴ Amen aĵizos amoghon, paghōl kua, "Ezegh bhībha taLazaros, ilo odi kaḃho dio, ilo onogho eghuan mE-naan, molo Ōony obho tEṅnaan tapin na meghuan." ⁵ Aĵizos atulan maMata n'umarani odi, n'aLazaros. ⁶ Amen odi amoghon dōm obho malōor taLazaros oneghe dio, podi arol mīnon įzal ađuma mi tesi obho odi odi obho. ⁷ Keđio odi akpete kua anogho mobo bho neṅtuonuman zodi obho, "Itu oghi taJudia." ⁸ Eedi neeghōl kua, "Obo itughumiom, ana digha atu mođhi taJudia, arōoy aju obho siru morōḃōl onuma men obho ana urol epa bho?" ⁹ Paĵizos akpete kua, "Ađiōbh n'įzal asuo dio mibha idi temu ađuma? Molo erumolo ooy arele mi togbo ootaany odi okpetaan io, tebun obho odi namīinom meḃaal emar-arōoy obho. ¹⁰ Kerumolo odi arele tokinim podi okpetaan, tebun obho eḃaal olo todi obho." ¹¹ Aĵizos akpete miibha bho, pamina aḃaram kua, "ALazaros oḃulol ezira naameel nakođi. Aami taĳi ni ašumeen zodi." ¹² Pobo bho neṅtuonuman zodi obho įbhagharana kua, "Erumolo odi nakođi, Obumogogh, sodi tađum ni." ¹³ Aĵizos ni duđh pi nađba mibha aLazaros naabho. Eedi ighōdi odi nakōl moobho arala. ¹⁴ Keđio aĵizos tađba amutiom anogho zeedi, "ALazaros naabho. ¹⁵ Tebun enyina ologhi ami naḃaal magey mobho aami utolan io zodi, ilo enyina kemōruōm. Idia oghi todi." ¹⁶ ATomos (obho ughōl bo Umar įzal obho) akpete kua anogho mipedi iteledōm obho, "Itu oomo ezira oṅtuonuman mōoy itughumiom obho oghi, molo erumolo iizuan ezira oṅuom ani n'odi."

Aĵizos oḃho-oḃetunu obho n'aghuđum obho

¹⁷ Amen aĵizos aghi asi taBetani, podi amoghon maLazaros naabho ođi inya ađuma eten. ¹⁸ ABetani ogbeenyo io mođua tajerusałem oghi, ¹⁹ molo ologh arōoy aju obho meeru moḃkunu onogho aMata n'aMeri obho umōr eedi aḃho bho.

²⁰ Amen aMata amoghon maĵizos natu, podi aghiil aghi moḃmiinan odi. AMeri arol totu. ²¹ Keđio aMata akpete kua anogho maĵizos, "Obumogogh, ana urol suo bo, umōr obh'ami kupo dio! ²² Keđio oomo ipa ekona, aami naalōghōm mobho kaar kaar olo ana ugbeel mE-naan, odi tanogho ni zina." ²³ Keđio aĵizos ađba anogho zodi, "Umōr onuma tamula ni aḃetunu taghuđum." ²⁴ Podi amulumian kua, "Aami naalōghōm mobho odi taḃetunu ni aṅteny ghuđum mi tikunughi ađuma bho." ²⁵ Keđio aĵizos akpete kua anogho zodi, "Aami poḃho-oḃetunu obho n'aghuđum obho. Kōoy kōoy olo amōruōm aami, odi aḃho na ni ekona, tađum

ni. ²⁶ Obo bho odi ni taghuđum obho kamōruōm aami, odi oḃho mu. Ana amōruōm miibha bho ga?" ²⁷ Podi abhagharana kua, "Ii, Obumogogh. Aami naamōruōm mobho ana uru maKraist Ōony tEṅnaan obho, obho tatu bo mi temar-arōoy obho."

Aĵizos aleghe

²⁸ Odi aMata akpete kua aḃele, podi aghi ađba kua anogho maMeri umarani odi, "Obo itughumiom obho naaru, napuruan zina." ²⁹ Amen aMeri amoghon kua podi akem aghiil aghi moḃmiinan odi. ³⁰ (Odi aĵizos dosi dio tema bho, odi nini tesi obho aMata aru amīinan zodi obho.) ³¹ Arōoy aju obho iru bo mipeleghian obho idi bo n'aMeri obho ighiil neṅtuonuman men eedi imiinan mobho odi aghiil namute bho. Eedi ighōdi odi digha aĳi toogu obho moleghe.

³² Amen aMeri aru asi taĵizos, pagbuluman tasike odi, akpete kua, "Obumogogh, ana urol suo bo, umōr obh'ami kupo dio!" ³³ Aĵizos amīin mezo bho odi naleghe obho, n'arōoy aju obho ituonuman odi iru obho neleghe na obho, pikul mologhi odi molo aghusan isibh odi magey. ³⁴ Keđio odi apuruan kua, "Enyina idi zodi tedighen?" Eedi įbhagharana kua, "Tue maḃmiin, Obumogogh." ³⁵ Paĵizos aleghe. ³⁶ Parōoy aju obho įkpete kua, "Imiinan ezo odi atulan zodi." ³⁷ Peđe eedi įkpete kua, "Odi akparion mariđien ooy ikpom ariđien obho, iben ga? Odi kutue dio ađighi molo odi kupo dio ga?"

Uḃetōn aLazaros toḃho bho

³⁸ Ezo bho imina ikul mologhi odi obho, podi aghi toogu obho — oogu obho epōgh teegum arubharakpar n'obharakpar tonu obho. ³⁹ Paĵizos aghōl kua, "Išeghe moḃharakpar obho metughuneen." AMata umarani ooy obho aḃho bho aghōl kua, "Obumogogh, tapur ni miĳanya siibha bho. Uđi zodi inya ađuma neeten." ⁴⁰ Keđio aĵizos akpete kua anogho zodi, "Aami dođba dio anogho ana aghōl ana tamīin ni meghuan obho tEṅnaan, erumolo ana umōruōm?" ⁴¹ Keđio eedi iru itughuneen moḃharakpar obho. Keđio aĵizos aanon tanyu aakpulughu akpete kua, "Aami naḃebh ana Ode bho, mibha ana namoghonyan aami obho. ⁴² Aami naalōghōm mobho ana namoghonyan gha ni zami moomo amen, oomo ipa ekona, aami nakpete miibha bho mebum arōoy obho idi bo suo bho, molo eedi kemōruōm mobho ana kurōm aami uru." ⁴³ Odi aakpulughu aḃele kua be podi alaala abheleghi maa, "Lazaros, mute maru!" ⁴⁴ Podi obo aḃho bho amute aru, n'ezo bho ughoroghi maravo n'asike bho mi toogu obho, n'onon ukpe olo ukinighiom taghisigh obho. Keđio aĵizos akpete anogho zeedi, "Ikorion zodi odi aghel."

Ezue olo oghigh aĵizos

⁴⁵ Įkanya arōoy aju obho iru mobheleghian aMeri obho, imiinan mibha aĵizos ađighi obho, pimōruōm zodi. ⁴⁶ Peṅtede eedi imula ighi įgba mibha aĵizos ađighi ob-

ho inogho marōoy aFarisi obho. ⁴⁷ Parōoy aFarisi obho n'aruvemū iḃo miiḃua bho iikōbhōghian idigh mezue ikpete kua, "Ezira toḃighi ẹko? Oōy obhobho naḃighi mīkanya oḃighi ib'aruugu. ⁴⁸ Ezira oḃelemaan kua zodi, poomo arōoy obho oghiraan omōruōm odi, molo արուա aRom tetu ni քեղaghami zezira, քեքpo motu iikpulughu obh'ezira, n'oomo ebhugh obh'ezira!" ⁴⁹ Onyiin eedi, ooy olo ughōl Kayafas, uvemū iḃo miiḃua bho maḃa popo, naakpete kua, "Bōbon ար olo enyina ilōghōm olo! ⁵⁰ Enyina ilōghōm io mobho onyiin ooy mōbho onogho oomo arōoy obho ineghe ni ipu molo oomo ebhugh obho kōbhozu?" ⁵¹ (Odi ni duḃh, odi n'alōor odi kōkar io naḃba miibha bho. Ẽzo bho odi aru muvemū oḃo miiḃua bho maḃa popo bho kiḃighi molo odi ամիւն naḃba mibha aḃizos tapo ni mebum arōoy aju obho. ⁵² Milo ebum eedi be na ḃio, ilo ookōbhōghi na oomo անwunyo obho tẼnaan ibha nezaranu obho, obhin oru tonyiin esi.) ⁵³ Aseghe ḃuma popo aghi taghisigh, paḃuula aju obho ike moḃigh ezue ար olo oghigh aḃizos. ⁵⁴ Paḃizos aḃele motuom alōor odi mi taju, aḃua aghi tebhugh olo atuan tob'eeḃpu eḃum oḃasaar, mi tēma olo ughōl Iffraim, molo odi n'iteledōm odi irol tēpa.

⁵⁵ Aḃuma ար olo Opel-Oten obh'aju obho naatuan, keḃio ologh arōoy mi toomo արaama bho ighi tajarusaḃem, eedi neeru moḃighi alōor oneghemi ku kaḃeeny maḃuma ար olo. ⁵⁶ Eedi neva maḃizos molo, suo eedi iikōbhōghian totu iikpulughu obho, ponyiin napuruan ḃha monyiin, "Ana naḃtua ẹko? Ana nakōl odi orue ḃio aru tēzaal obho ḃa?" ⁵⁷ Aruvemū iḃo miiḃua bho n'arōoy aFarisi obho neḃalaal okpokpo, mu kōoy kōoy olo alōghōm mesi olo aḃizos odi paru aḃba molo eedi ẹki eḃol odi.

Usigh elo maḃizos taBetani

12 Odiin aḃuma isughō maḃuma ար olo Opel-Oten obho, paḃizos aghi taBetani, ար ma taLazaros obho aḃizos aḃetōn mi toḃho bho. ² Eedi isaanaan zodi meḃian. AMata pobo eḃhirima, aLazaros n'aḃizos nele. ³ PaMeri aḃeghe moomo okōtō elo olo ughōl "anad", olo ala maḃar, azuom tasike taḃizos, aḃeghe maḃilaan ար olo odi agbulom. Eḃu elo bho ikunu ibhule moomo otu obho. ⁴ Ponyiin oteledōm taḃizos, obho ughōl Judas Iskariot — odi pobo bho aḃool bō maḃizos obho — akpete kua, ⁵ "Ebum eeghe ku nopiemi melo bhobho kuḃool mīkanya ikpoki, oḃeghe mikpoki obho onogho maruvekulom obho?" ⁶ Odi okpete ḃio kua mebum obho odi atulan maruvekulom obho. Odi oḃa. Odi napam meḃa ikpoki obho — keḃio odi napela ḃha lōor odi suo. ⁷ Paḃizos akpete kua, "Bēlemaan zodi. Bēle odi aseeri mibha odi aḃeeny obho milo aḃuma amaḃi obh'ami. ⁸ Aruvekulom obho idi n'enyina moomo amen. Aami n'enyina uralan io moomo amen."

Ezue olo oghigh aLazaros

⁹ Ob'ologh arōoy aju obho, amen eedi imoghon maḃizos odi taBetani, peedi idumaan iten ighi. Eedi ighi

ḃio mōmiin aḃizos be, iru na mōmiin ար aLazaros obho aḃizos aḃetōn toḃho bho. ¹⁰ Paruvemū iḃo miiḃua bho idikuan mezue olo oghighom ար aLazaros, ¹¹ tebum obho ologh arōoy aju obho neḃduaghu nemōruōm maḃizos tebum odi.

Usaram igiri maḃizos ologhom tajarusaḃem

¹² Aḃaal, peedi ob'ologh arōoy obho iru mole ար olo Opel-Oten obho imoghon mobho aḃizos natu tajarusaḃem, ¹³ peedi iigbooy masigo arale, isar ighi mōmiinan odi, neḃmoor emulughu,

"Isebh Ẽnaan! Alisebh ար olo onogho zodi obo bho natu mi taḃien tẼnaan obho!

Ẽnaan aḃebh ni mOolema bh'Izirel."

¹⁴ Aḃizos naamiin mōony ար olo, podi aḃiin tanyu odi nakiilom, kezo bho eegia bho aḃba bho,

¹⁵ "Enyina ար olo bh'aZayon ighiil ḃha ruugu.

Oolema enyina natu,

nakiilom mōony ար olo."

¹⁶ Tamen opopo, obo bho neḃtuonuman zodi obho imoghonyan io miibha bho. Neḃonogho maḃizos meḃhuan obho keḃio eedi igbi mōotua olōghōm mobho eegia bho igba miibha bho mil'odi, n'obho eedi idighi miibha bho mebum odi.

¹⁷ Ob'ologh arōoy obho irol ար olo men obho aḃizos abheleghe maLazaros mi tologhi oogu obho kaḃetōn zodi mi toḃho bho, neḃegba mibha imute obho. ¹⁸ Paar obho ologh arōoy obho ighi isaram zodi obho — eedi neḃmoghon mob'odighi ib'aruugu obho odi aḃighi obho. ¹⁹ Parōoy aFarisi obho onyiin naḃdeghe onogho monyiin, "Enyina neḃmiin, ezira umuzaan io bōbon ibam. Iionon, oomo ար olo arōoy obho neḃtuonuman zodi!"

Ẽde arōoy aGris iḃa maḃizos

²⁰ Ẽde arōoy aGris ighi ար olo mi tajarusaḃem mookpulughu tamen ար olo. ²¹ Eedi iru taFilip (odi ol'aBetsaida, ար tebhugh aGalili) keḃio ikpete kua, "Obo upu ezōor, ezōor naḃa mōmiin aḃizos." ²² PaFilip aghi aḃba onogho maḃandru, keḃio izal eedi ighi taḃizos.

²³ Paḃizos aḃhagharana kua zeedi, "Amen obho tonogho migbōgh eghuan mOony Oōy obho naḃteeny. ²⁴ Aami naḃba magey obho naḃonogho enyina: ekpo oḃiakpa onyiin odi be taḃol tughuneen molo odi aḃigh tade bho aḃho ḃio. Erumolo odi aḃho, podi omuom inon ikanya itu ibiakpa. ²⁵ Obo bho atulan ḃhūḃum odi obho tapiemi ni; obo bho alogh ḃien ḃhūḃum obh'odi mi tamar-arōoy obhobho taakō ni aseeri aḃeeny maḃhūḃum obho ikunughi olo bho. ²⁶ Oōy olo naḃa moḃighian ար olo moḃighi taḃtuonuman ni zami molo kesi kesi olo ար olo taḃol odi taḃol ար olo ni. Ode ար olo taḃhugumi zodi obo bho taḃighian ար olo moḃighi obho."

Aḃizos akpete agboloman mōbho odi

²⁷ "Esiibha bho ologhi ար olo nakpooy — kaami taḃpete meeghe? Aami takōl kua, 'Ode, umōrō ḃha oḃmiinom obhobho aru aḃeeny ար olo' ḃa? Saami utuan iibha karu,

modigh tamen ɔmiinom obhobho. ²⁸ Ɔde, kueni ɔien obho tonuma." Poghōrōkō aɔua ɔanyu obho aru, aghōl kua, "Aami naaghueni, aami tamina ni akueni."

²⁹ Ɔlogh arōoy obho irol aɔi tesa obho imoghon, pighōl kua, "Aɔio bho nagumughu ni!" Ɔtede ighōl kua, "Otelema tɛnaa aɔdeghe aɔogho zodi." ³⁰ Paɔizos aɔkpete kua aɔogho zeedi, "Oghōrōkō bhobho ɔkpete ɔio mebum aɔi, aɔuan enyina. ³¹ Esiibha bho pamen ɔru iɔruan ɔnogho ɛmar-arōoy obho; esiibha bho notu mosōore ɔdaam-ɛma ɛmar-arōoy obho. ³² Amen olo nɔosiine zami ɔanyu mi tesuo ade bho, paami ɔnyagh oomo arōoy keru tami." ³³ (Tɔnuekpete bhobho odi naɔba modigh ɔbho obho odi natu mɔmiinom obho.) ³⁴ Ɔlogh arōoy obho ibhagharana kua, "Araalōgh obho tezōor igba kua ɛnogho ezōor maKraist obho taɔum ni aɔol kamen kamen. Eeghe aɔighi siibha bho kaɔa nakōl mu toɔetōn ni mɔony Oōy obho ɔsiine ɔanyu? Okōr ɔoy zodi Ɔony Oōy obho?" ³⁵ Keɔio aɔizos aɔbhagharana kua, "Eɔbaal obho taɔolan ni zenyina miɔbam amen. Imaar ɛrol meɔghi taghisigh suo enyina idi ni teɔbaal obho, molo ɔkinim obho otu ɔio aɔteeny enyina, tebum obho obo bho natele tɔkinim obho olōghōm io mesi odi naɔi. ³⁶ Imōruōm meɔbaal obho, siibha bho enyina iɔteeny meɔbaal obho, molo enyina etu marōoy ɛbaal obho."

Okunya omōruōm arōoy aju obho

Aɔizos aɔkpete kua aɔbele be podi aɔbele zeedi aɔua aɔghi aɔbokia zeedi. ³⁷ Oom'ibha odi naaɔighi modighi ib'aruugu ilo ileeny kua mi tasumusigh eedi obho, eedi imōruōm io zodi, ³⁸ molo ibha Aizaya ozil obho aɔba bho iru magey,

"Obumoggh, okōr ɔoy obo naamōruōm dōm obho ezōor ɔgba bho.

Tokōr ɔoy mobho Obamoggh obho naɔeeriom miɔnyaa obho todi?"

³⁹ Tebum iibha beɔeni, eedi irue ɔio momōruōm, tezo Aizaya ɛkona amina aɔkpete kua,

⁴⁰ "ɛnaa naaɔue riɔien obh'eedi.

Odi naakpereggh miɔitua obh'eedi, molo ariɔien obh'eedi iɔmiin io maɔar, iɔitua eedi irue ɔio mɔmoghonyan, molo eedi ikiraan io eru tami, molo aami kaakō zeedi."

⁴¹ Aizaya aɔkpete miibha bho tebum obho odi aɔmiin meghuan obho taɔizos, keɔio odi aɔba mibh'odi.

⁴² Oomo ipa ɛkona, ɔlogh aɔruula aju obho emōruōm maɔizos, keɔio iɔkpete ɔio emutiom mozōol mebum arōoy aFarisi obho, molo upirighan io zeedi omutiom mi tarutu iɔtughumiom obho. ⁴³ Eedi neva gha maɔisebh tarōoy, ibha tɛnaa eedi iɔva ɔio.

Ɔnuekpete taɔizos tetu miɔruan

⁴⁴ Keɔio aɔizos aɔkpete amutiom n'ob'oghōrōkō, "Kōoy kōoy olo amōruōm zami, omōruōm io zami be, amōruōm na mobho bho arōm zami obho. ⁴⁵ Kōoy kōoy olo naamiin aami, naamiin na zodi obo bho arōm

aami aru obho. ⁴⁶ Aami naaru teɔmar-arōoy obho keɔbaal, molo kōoy kōoy olo amōruōm aami orele mu tɔkinim. ⁴⁷ Obo bho aɔmoghon bɔ dōm obho tami komōrō ɔio modighi, aami utu ɔio miɔruan aɔogho zodi. Aami utu ɔio mɔru iɔruan ɔnogho ɛmar-arōoy obho, aami uru mɔbhel. ⁴⁸ Oōy olo aghel aami agin dōm obh'aami, odi naɔteeny mobho tasōbh raakpe bho aɔogho zodi. Ɔnuekpete obho aami naakpete bho tetu mobho bho tasōbh raakpe bho aɔogho zodi mi taɔuma ikunuggh obho. ⁴⁹ Ii, tebum obho aami ɔkpete ɔio mil'alōor aami, Ɔde bho kaɔba aɔogho aami milo aami kaɔkpete n'ogba. ⁵⁰ Aami naalōghōm mobho ibha odi aɔkpete bho nepin gha etu maghuɔum olo kamen kamen. Ibha aami ɔdeghe bho pibha Ɔde bho aɔkpete aɔogho aami mɔdeghe."

Aɔizos aatōl masike iteledōm odi

13 Siibha bho, aɔbaal paɔuma ɛzaal Opel-Oten obho. Aɔizos naalōghōm mobho amen obho odi kaɔua teɔmar-arōoy obho kaɔghi tƆde bho naɔteeny. Odi naatulan moomo amen mobho bho iru bɔ mil'odi mi tesuo ɛmar-arōoy obho, keɔio odi atulan na zeedi asi tikunuggh.

² Aɔizos n'iteledōm odi nele meɔian udule. Eru obho kɔkanya amen maadighi tologgh taɔudas ɔony taSaimon Iŝkariot molo odi taɔool maɔizos. ³ Aɔizos naalōghōm mobho ɛnaa naaɔogho zodi moomo iɔnyaa teɔmar-arōoy obho, alōghōm na mobho odi aɔua tɛnaa karu, keɔio odi namula na tɛnaa. ⁴ Paɔizos aɔbetunu tizebele bho, aɔporona maɔsuoma odi, aɔkua mɔnu-ukpe tegum odi, ⁵ akōr mɔum alogh taɔafu, keɔio ake mootōl asike iteledōm obh'odi, aɔseghe mɔnu-ukpe obho agbulom sike obh'eedi.

⁶ Amen odi aru taSaimon Pita, odi naaghōl kua, "Obumoggh, aɔa taatōl masike aami?" ⁷ Paɔizos amulumian kua zodi, "Aɔa olōghōm io maɔar olo aami naɔighi, enyemen paɔa olōghōm." ⁸ APita aɔkpete kua, "Taɔa, aɔa ootōl io masike aami!" Aɔizos maa, "Erumolo aami kuutōl io masike onuma, aɔa ol'aami mu ɔio."

⁹ APita maa, "Ekua, Obumoggh, puutōl gha masike aami be, totōlōm n'aravo aami n'emu aami na!" ¹⁰ Aɔizos maa, "Odi obo bho naaɔura mɔum obho, naaɔbaal aman, odi ɔva mu mootōla tughuneen asike odi ɔio. Oomo enyina neɔbaal tughuneen monyiin enyina be."

¹¹ (Aɔizos naalōghōm kɔkanya amen mobho bho taɔool zodi obho, paɔar obho odi aghōl kua, "Oomo enyina neɔbaal, tughuneen monyiin enyina be.")

¹² Odi aatōl masike obh'eedi aɔbele, podi amula aɔghi aɔseghe maɔsuoma odi alogha arol deleda tizebele bho. Keɔio apuruan kua, "Enyina neelōghōm maɔar obho aami utuan kuɔighi kua bho? ¹³ Enyina ibheleggh zami mOōy iɔtughumiom n'Obamoggh, keɔio enyina iɔpionuman io, pezo na mobho aami ɔrol. ¹⁴ Aami Obamoggh n'Ob'iɔtughumiom enyina, keɔio aami naatōl masike enyina. Enyina ɛkona iɔkpe ni molo onyiin kaatōl masike onyiin. ¹⁵ Aami naaɔighi aɔeeriom enyina molo enyina ketuugh ɛzo bho na keɔighi. ¹⁶ Agey na ni, ɛbana olo apu mɔde otu odi olo; oteledōm olo apu

mobo bho arōm zodi dōm obho olo. ¹⁷ Esiibha enyina neelōghōm magey obhobho, oḡaal ologhi t̄atol ni ʔnogho zenyina magey erumolo enyina ituugh idighi mezo bho.

¹⁸ "Il'oomo enyina ɖio mibha ʔami naɖeghe bho. ʔami naalōghōm mobo bho ʔami ubheleghi obho. Toɖighi ni omuzeni mibha eegia bho ʔgba bho,

'Obo bho ʔami ʔnogho meɖian obho maakiton akōbh laagba naʔa ʔami.'

¹⁹ "ʔami naɖba mabaabha bho naʔogho enyina keɖio tegbi momute, molo amen imute enyina emōruōm mobho 'ʔami uru Zodi.' ²⁰ Agey na ni, ooy olo abhin ʔloghom monyiin obo bho ʔami urōm obho, p̄o naabhin na ʔami. Obo bho abhin ʔami obho naabhin na zodi obo bho arōm ʔami obho."

Ajizos ʔgba aghōl mu toḡool ni z̄ino

²¹ Odi ʔkpete kua ʔbele be, pikul mologhi odi, keɖio odi ʔkpete kua amutiom, "Agey na ni, onyiin enyina naʔtua moḡool ʔami." ²² Piteledōm obho iinonan, neemōogh mobo bho odi nakōl obho. ²³ Onyiin oteledōm, obho ʔjizos atulan obho, ʔrol deledede atuan maɖizos. ²⁴ ʔSaimon Pita naʔanwaaghi ʔnogho zodi akōl kua, "Puruan zodi mobo bho odi nakōl obho." ²⁵ Podi oteledōm obho atirom atuan maɖizos apuruan kua, "Obumogho, ʔkar okōr ooy zodi ooy obho?" ²⁶ Paɖizos ʔbhagharana kua, "Obo bho ʔami taɖigh maɖred obho ʔtobhori ʔnogho bho, podi ooy obho." Paɖizos ʔbigh maɖred ʔtobhori ʔnogho maɖudas, ʔony taɖSaimon Iʔskariot. ²⁷ Ajudas abhin maɖred obho be, p̄Eru obho aɖigh temu odi. Keɖio ʔjizos ʔkpete kua ʔnogho zodi, "Ibha ʔana natu moɖighi obho, kem aɖighi!" ²⁸ (Bōbon onyiin eedi olo ʔmoghonyan mibha ʔjizos ʔkpete ʔnogho zodi moɖighi obho olo. ²⁹ Suo ajudas aru mobo bho ʔbham b̄o meɖa ikpoki obho, p̄etedede iteledōm obho neetua gha ekōl maɖizos arōm zodi moɖighi oghō ʔkpo olo oliom tezaal obho, bolobolo oghi ʔnogho ʔkpo maruvekulom obho.) ³⁰ Ajudas naabhin maɖred obho akem amute. Aɖio naaghal men obhobo.

Omoon olōgh obho

³¹ Ajudas amute, paɖizos ʔkpete kua, "Esiibha nooɖighi omutiom meghuan ʔony Oōy obho. Todi pesi eghuan teɖnaan nooɖighi na umutiom. ³² Erumolo uɖighi meghuan teɖnaan umutiom todi, p̄ɖnaan oɖighi omutiom eghuan ʔony Oōy obho mi todi, odi takem ni na aɖighi. ³³ ʔnwuny ʔami, ʔami ʔtolan mu zenyina abia. Enyina teva ni ʔami, keɖio ʔami takpete ʔnogho enyina kezo bho ʔami ʔkpete ʔnogho marōoy aju obho, 'Enyina irue ɖio eghi tesi obho ʔami naɖi obho.' ³⁴ Omoom olōgh mobho ʔami naɖogh ʔnogho zenyina: onyiin atulan monyiin. Ezo bho ʔami utulan zenyina bho, pezo enyina ekena onyiin tatulan monyiin. ³⁵ Erumolo oomo enyina onyiin atulan monyiin, poomo arōoy olōghōm mobho enyina iru mobo bho neʔtuonuman ʔami obho."

Ajizos ʔgba aghōl mu aPita ʔaparanaan ni z̄ino

³⁶ ʔSaimon Pita apuruan kua zodi, "Obumogho, ʔana naɖi teɖighen?" Paɖizos ʔbhagharana kua, "Esiibha ʔana orue ɖio ʔtuonuman ʔami ʔghi tesi obho ʔami naɖi obho, ibam amen neeten ʔana orue ʔtuonuman ʔami."

³⁷ PaPita apuruan kua, "Obumogho, ebum eeghe ʔami utue ɖio? ʔami naamara moḡbo ebum onuma."

³⁸ Paɖizos ʔbhagharana kua, "ʔana naakar ʔmara moḡbo ebum ʔami? ʔami naɖba kua ʔnogho ʔana: keɖio oḡel ʔnu ʔkenegh taten, ʔana naabharanaan ʔami iɖaar amen akōl maɖa olōghōm io ʔami."

Ajizos pebōom ooy taḡol ʔki t̄Ode bho

14 Ajizos ʔkpete kua ʔnogho zeedi, "Ītu gha, imōruōm meɖnaan, memina memōruōm ʔami.

² Īkanya ʔarakpe mobho idi totu Ode ʔami, molo ʔami naɖi mookōbhōghia oḡruōm enyina. Erumolo itu ɖio kua, ʔami kugba ɖio ʔnogho enyina. ³ Amen ʔami naaghi aɖighi mesi ol'enyina, p̄ami tamula ni atu apin enyina ʔloghom t̄ami, molo esi obho ʔami odi obho pesi enyina teḡol ʔni. ⁴ Enyina neelōghōm mebdōm esi obho ʔami naḡol naɖi obho." ⁵ ʔTomos naakpete kua ʔnogho zodi, "Obumogho, ezōor ulōghōm io mesi ʔana natu moɖighi. Ezōor toɖighi eko kolōghōm ebōom olo oghi ʔni?" ⁶ Ajizos ʔbhagharana kua, "ʔami ebōom n'agey n'aghuɖum obho. Bōbon ooy olo tatue asi t̄Ode bho olo, tughuneen molo odi ʔbol t̄ami ɖio.

⁷ Suo enyina neelōghōm ʔami obho, kōl enyina neelōghōm na m̄Ode ʔami. Siibha bho enyina neelōghōm ʔami obho, penyina neemiin zodi." ⁸ AFilip aghōl kua, "Obumogho, ɖeeriom ezōor m̄Ode bho, pilo mu." ⁹ Paɖizos ʔbhagharana kua, "Oomo amen obhobho ʔami ʔrolan enyina bho, keɖio ʔana aFilip olōghōm io ʔami? Kōoy kōoy olo naamiin ʔami naamiin m̄Ode bho na. Eeghe ʔana digha akōl kua, 'Deeriom ezōor m̄Ode bho?' ¹⁰ AFilip ʔana omōruōm io beɖe mobho ʔami odi t̄Ode bho, n'obho Ode bho odi t̄ami? Onuekpete obho ʔami ʔkpete ʔnogho enyina bho iɖua ɖio t̄ami kemute. Ode bho odi t̄ami obho naɖighiyy mil'odi. ¹¹ Imōruōm ʔami mobho ʔami odi t̄Ode bho, Ode bho odi t̄ami. Ipa ilo, pimōruōm aridighi obho t̄ami. ¹² ʔami naɖba magey ʔnogho zenyina: obo bho amōruōm ʔami obho taɖighi ni moɖighi obho ʔami naɖighi obho — molo agey, odi taɖighi ni milo tepu miibha, tebum obho ʔami naɖi t̄Ode bho. ¹³ ʔami taɖighi ni ʔaar ʔaar olo enyina igbeel mi taɖien ʔami, molo okueni m̄Ode bho mi t̄Ony obho. ¹⁴ Erumolo enyina igbeel ʔami maɖar mi taɖien ʔami, ʔami taɖighi ni ʔnogho zenyina."

Emugh Iigbia bho Ode bho taɖogho zenyina

¹⁵ "Erumolo enyina itulan ʔami, penyina teekō ni maraalōgh obh'ami. ¹⁶ ʔami tagbeel ni m̄Ode ʔami, molo odi ʔnogho zenyina moɖon Okuemia, Emugh obho aru b̄o magey obho, moɖolan enyina moomo amen. ¹⁷ Arōoy eɖar-arōoy obho irue ɖio ebhin zodi,

mebum obho eedi ìmiin io, ilòghòm nà ðio zodi obho. Enyina neelòghòm zodi, tebum obho odi odi tenyina, natughan nà zenyina bho.

¹⁸ “Àami ùbele ðio kua zenyina be, àami tatu ni tenyina. ¹⁹ Ìbam amen isughò ɛmar-aròoy obho ìmiin mu zàmi, enyina tɛmiin ni zàmi. Ebum obho àami odi ni taghuðum obho, enyina ɛko tɛtol ni taghuðum.

²⁰ Amen tateeny ðuma bho, penyina ològhòm oghòl àami odi tQde bho, enyina idi tami kɛzo bho àami odi tenyina bho.

²¹ “Kòoy kòoy olo abhin maraalògh obho tami katuugh aakò zeedi, odi pobo atulan àami. Qde bho tami tatulan ni zodi obo bho atulan àami obho. Àami ɛkona tatulan ni zodi, amutiom lóor àmi aɔeeriom zodi.”

²² Pajudas (ajudas Ìskariot ðio) àkpete kua, “Obumoggh, temute ɛko molo àna tamutiom lóor onuma aɔeeriom zezòor, omutiom io aɔeeriom maròoy ɛmar-aròoy obho?” ²³ Àjizos àbhagharana kua, “Kòoy kòoy olo atulan àami tátuugh ni aɔighi mibha àami ùgba tadòm àmi obho. Qde àmi tatulan ni zodi, keðio Qde àmi n'áami totu todi ɔtolan zodi. ²⁴ Obo bho otulan io zami obho oghiilaan io moghòrkò obh'àami. Adòm obho enyina ìmoghon mobho àami ùgba bho, il'àmi ðio, ðdua tQde bh'àami, obho aròm àami moru obho.

²⁵ “Àami nàgba mabaabha bho nàogho zenyina siibha bho àami odi ni n'enyina bho. ²⁶ Okuemia bho, ɛmugh Iigbia bho Qde bho tadòm atu mi taɔien àmi obho, tatumughiom zenyina kàar kàar, àogho nà zenyina mologhi ìtua ibha àami ùgba ùnogho zenyina bho.

²⁷ “Ekima pibha àami nàbelemaan zenyina. Àami nàogho zenyina mekima ibh'àami, ekima ɛmar-aròoy obho ðio. Ítu gha. Ighiil gha nà ruugu. ²⁸ Enyina nɛmoghon mobho àami ùgba ùnogho zenyina ughòl, 'Àami nàbele zenyina àdua, keðio àami tamula ni atu tenyina.' Erumolo enyina itulan àami bɔ, enyina kibo ni mibha àami nàki tQde bho, tebum obho odi apu zami obho. ²⁹ Àami nàgba mabaabha bho àogho zenyina siibha bho demute ðio bho, molo amen temute enyina emòruòm. ³⁰ Àami usi mu àdoonyemi siibha bho, tebum obho ɔdaam ɛma ɛmar-aròoy obho natu. Ìnyaam ilo odi àteeny tami olo, ³¹ keðio ɛmar-aròoy obho telòghòm ni mobho àami utulan mQde bho. Pàar obho àami nàtuugh aɔighi kàar kàar olo odi aghòl àami moɔighi.”

“Ìberenu ɔdua tesuo.”

Àjizos pàkar egum oorɛny avain obho

15 “Àami pàkar egum oorɛny avain obho, Qde àmi pobo bho naakò. ² Odi nàbuni kigha kigha ilo idi tami ilo ìloki ðio mitu. Ibha nɛloki mitu bho podi àmaar aaghò, molo ìmaar ðum ìloki mologh itu.

³ Noodighi enyina ɔbaaleni mi tadòm obho àami ùgba ùnogho zenyina bho. ⁴ Ìtolan àami n'otul ɔnu, pàami ɔrolan enyina n'otul ɔnu. Ogha oorɛny orue ðio àrol esi olo odi be àloki mitu, tughuneen molo odi àrolan

tebum obho ðio. Onyiin ɛzo bho nà enyina irue ðio ɛloki mitu tughuneen molo enyina ìrolan àami ðio.

⁵ “Àami egum obho, enyina ìgha bho. Kòoy kòoy olo àrolan àami, àami ùrolan todi, tálòki ni mìkanya itu. Olo àdua tami orue ðio aɔighi màar amutiom.

⁶ Totòbh ni omutiom zodi obo bho ɔtolan io zami, kɛzo bho ìgha iirɛeny nemughughu gha bho. Ìgha ilo idi kua nookpooy gha ni ɔlogh tanyan ɔsu. ⁷ Erumolo enyina ìrolan zami n'ɔnuekpete obho tami ìrolan enyina, kàar kàar olo enyina tegbɛel penyina ɔteeny. ⁸ Pɛzo toɔighi ɔɔeeriom meghuan obho tQde àmi: amen enyina ìloki mìkanya itu. Tɛzo bho nà penyina oru obo nɛtuonuman zami. ⁹ Àami utulan zenyina kɛzo bho Qde àmi atulan àami obho. Ìtol tetulan obho tami.

¹⁰ Erumolo enyina ìtuugh ðighi mibha àami ùkpete ùnogho enyina bho, penyina ɔrol tetulan àmi, kɛzo bho àami ùtuugh ðighi mibha Qde àmi àkpete ànogho àami obho kàami ùrol tetulan odi obho.

¹¹ “Àami nàgba miibha bho ànogho zenyina, molo ɔbaal ologhi enyina egbɛbhan. ¹² Oobho ològh àmi: onyiin atulan monyiin, kɛzo bho àami utulan zenyina bho. ¹³ Ob'etulan obho ðoy tanoogho maburubulol odi, pònogho aghuðum odi tebum eedi. ¹⁴ Enyina àburubulol àmi, erumolo enyina iikò maraalògh obh'àami. ¹⁵ Àseghe dodon àghi taghisigh, àami upeleghi mu zenyina mánwuny-otu àmi, tebum obho ɔony-otu ològhòm gha ðio mòkpo ilo ɔde otu odi naɔighi. Tebum ipa bɛleni, àami tapeleghi zenyina maburubulol àmi, tebum obho àami nàgba ànogho zenyina moomo ibha àami ùmoghon tQde àmi obho. ¹⁶ Enyina kison io àami ɛseghe, àami kison zenyina àseghe molo enyina ɛki ɛloki miibi itu, itu ilo tɛkparam ni tòm-inom. PQde àmi ɔnogho enyina kàar kàar olo enyina tegbɛel zodi mi taɔien àmi. ¹⁷ Oobho pològh obho àami nàlogh ànogho zenyina: onyiin atulan monyiin.”

ɛmar-aròoy obho tɛlogh ni zenyina ðien

¹⁸ “Erumolo ɛmar-aròoy obho ìlogh zenyina ðien, ilòghòm meghòl eedi ibhira ìlogh àami ðien. ¹⁹ Erumolo enyina iru mil'ɛmar-aròoy obho, eedi kitulan ni zenyina kil'eedi. Suo àami naabheleghi zenyina ɔseghe tɛmar-aròoy obho, enyina ilo mu mil'eedi. Iibha pàar obho ɛmar-aròoy obho nɛlogh enyina ðien obho. ²⁰ Ìtua mibha àami ùgba ùnogho enyina bho: 'Qony-otu olo apu mòde otu odi olo.' Erumolo eedi ìlogh àami tesi ɔmiinom, eedi tɛlogh nà ni zenyina tesi ɔmiinom. Erumolo eedi ighiilaan dòm obh'àami, peedi oghiilaan nà ibh'enyina. ²¹ Eedi tɛɔighi ni moomo ibaabha bho zenyina tebum obho enyina iru mil'àmi obho, n'ebum obho eedi ilòghòm io zodi obo bho aròm àami aru obho. ²² Eedi kilòghòma ðio mìkarabh obho teedi, ughòl àami utu ðio bɔ àgba dòm obho ànogho zeedi; ɛzo bho idi siibha bho, omina ɔgba ɔdua olo eedi tetue ɛgba ɛdua tìkarabh obho teedi olo. ²³ Kòoy kòoy olo nàlogh àami ðien, nàlogh nà mQde àmi ðien. ²⁴ Eedi kilòghòma ðio mìkarabh obho teedi, ughòl àami utu ðio aɔighi tasumusigh eedi mar-ìdighi obho àami ùdighi obho, ibha ɔnon ɔoy doɔighi

gha ɗio bho; tezo bho idi obho, eedi meemiin mibha aami uɗighi obho keɗio jlogh zami n'ɔde ami ɗien. 25 Teɗol ni kua molo ibha uge bo taraalogh obho teedi obho etu magey obho, ukpete kua,

'Akar aar olo eedi ibhin kilogh aami ɗien olo nolo.'

26 "Okuemia bho tatu ni — Emugh obho aru bo magey obho, obho taɗua tɔde bho katu obho. Aami tatom odi mi tɔde bho atu, odi tagba aami amutiom.

27 Enyina ekona teɗbaanaan na zami, tebum obho enyina jrolan aami koɓel egbiom obho.

16 "Aami naagba miibha bho anogho zenyina molo enyina imeel io emula taman. 2 Eedi tepirighan ni zenyina emutiom tarutu itughumiom obh'eedi. Amen natu molo kooy kooy olo aghigh monyiin enyina taatua akol modi naɗighi moɗighi tEnaan. 3 Eedi teɗighi ni mabaabha zenyina mebum obho eedi iloghom io mɔde ami n'aami obho. 4 Aami naagba miibha bho anogho zenyina molo amen obho tatu mobho eedi teɗighi zenyina miibha bho, enyina etua eloghom mibha aami naagba unogho zenyina."

Oɗighi olo Emugh Iigbia bho taɗighi

"Aami ugba ɗio miibha bho anogho zenyina koɓel egbiom obho tebum obho aami odi ni n'enyina bho. 5 Esiibha bho aami naki todi obo bho arom aami aru obho, keɗio onyiin enyina olo naapuruan aami aghol, 'Ana naki teɗighen?' olo. 6 Siibha bho aami naagba anogho zenyina bho, enyina neetuuy. 7 Aami naagba magey obho anogho zenyina: iibi mi tenyina molo aami kaɓele enyina kaɗua, tebum obho erumolo aami uɗua ɗio Okuemia bho otu ɗio. Erumolo aami uki ɗio, aami utom io zodi aru. 8 Amen odi tatu podi ogba emar-arooy obho omutiom aar olo ikarabh n'iibi n'jiuran mezo idi. 9 Ezo bho eedi imoruom io zami obho kologh oɗighi ikarabh abham zeedi. 10 Ezo bho aami nakeel tɔde bho n'obho enyina imina mu emiin zami obho kodi amutiom miiɓi ibh'ami aɗeeriom zeedi. 11 Ezo bho nqoru mjiuran ubhumeni moolema emar-arooy obho keɗio eedi iloghom mobho Enaan tatu mjiuran anogho zeedi.

12 "Aami aateny mikanya okpo olo ogba onogho enyina molo aami agba siibha enyina itue ɗio erolom.

13 Amen Emugh obho aru bo magey obho tatu, odi taɗeeriom ni zenyina moomo agey obho. Odi ootuma ɗio mil'odi, tapin ibha odi amoghon obho agba anogho zenyina mokpo ilo netu momute. 14 Odi tanogho aami meghuan, tebum obho odi tapin mibha aami natu mokpete obho, keɗio tagba anogho enyina. 15 Kaar kaar ilo ɔde bho aateny pil'ami. Paar obho aami ughol Emugh obho tapin mibha aami unogho zodi obho agba anogho zenyina."

Itu n'oɓaal ologhi

16 "Ibam amen isughō, penyina imiin mu zami, keɗio ibam amen namina aten penyina omiin ami." 17 Etede iteledom obho neekpete kua enogho mipedi obho, "Ibha kodi nakpete eko mu, 'Ibam amen isughō, penyina

ina imiin mu zami, keɗio ibam amen namina aten penyina omiin ami,' keɗio amina nakpete kua mu, 'Tebum obho aami naki tɔde bho?' 18 Ibam amen obho odi nakol obho keeghe? Ezoor uloghom io mibha odi naɗeghe obho." 19 Ajizos naaloghom mobho eedi netu mopuruan odi miipuruan, podi akpete kua anogho zeedi, "Aami ukpete kua, 'Ibam amen isughō, penyina imiin mu zami, keɗio ibam amen teten penyina omiin ami.' Iibha pibha enyina nepuruan siloor enyina bho? 20 Agey na ni, enyina teleghe ni mizin, molo emar-arooy obho tebo ni. Enyina teetu ni, keɗio jitu obho tenyina teten moɓaal ologhi. 21 Amen olo aniebhobh natu momar, odi tatal tjitu, tebum obho amen omiinom odi neateny. Tamen olo odi naamar moony obho, podi obulo omiinom obh'odi, tebum obho odi tabo ni mobho odi naamar moony temar-arooy obho. 22 Pezo enyina teɗol na: esiibha enyina idi tjitu, keɗio aami tamina ni amiin enyina, keɗio oɓaal ologhi tatalaan enyina magey, oɗigh oɓaal ologhi olo onon ooy otue ɗio aɓoor zenyina.

23 "Amen taateny duma popo, enyina igbeel mu zami maar. Agey na ni, ɔde bho tanogho ni zenyina kaar kaar olo enyina tegbeel zodi mi taɗien ami. 24 Ninii ke-siibha, enyina degbeel io maar mi taɗien ami. Igbeel, penyina obhin, molo oɓaal ologhi enyina egbeɓhan."

Ajizos naapuom memar-arooy obho

25 "Aami naagba miibha bho anogho enyina mi tasidogh. Amen natu molo aami ugbaam mu n'asidogh, aami tagba mibha tɔde bho mozool anogho enyina. 26 Amen taateny duma popo, enyina ki tegbeel mi taɗien ami: aami kugbeel mu zodi anogho zenyina, 27 tebum obho odi ɔde bho njvo njvo atulan enyina. Odi atulan enyina mebum obho enyina itulan aami, imoruom mobho aami uɗua tEnaan uru. 28 Aami ukar uɗua tɔde bho karu, keɗio aami uɗua uru temar-arooy obho; molo esiibha bho aami naɓele memar-arooy obho naɗua aki tɔde bho."

29 Keɗio iteledom obho tekpete kua enogho zodi, "Nonon, ana naamaar naagba amutiom siibha bho, ana ogbaam io sidogh. 30 Ezoor noologhom siibha bho mobho kaar kaar ana uloghom ni uman; iipuruan olo ooy amina aateny mopuruan onuma olo mu. Iibha bho idighi kezoor omoruom mobho ana uɗua tEnaan uru." 31 Keɗio ajizos abhagharana kua zeedi, "Enyina neemoruom siibha bho. 32 Amen obho natu, naasi siibha bho, amen obho enyina tezararu, ooy otu otu odi, keɗio tesughonom zami be. Oomo ipa ekona, aami be usughō ɗio, ɔde bho odi n'aami. 33 Aami ugba miibha bho anogho zenyina molo enyina eteeny mekima mi tami. Emar-arooy obho tenogho ni zenyina momiinom. Iteeny oghuanaan ologhi. Aami naapuom memar-arooy obho."

Ajizos naakpulughu anogho miteledom odi

17 Odi ajizos akpete miibha bho aɓele, podi aanon tanyu-enaan, aakpulughu kua, "Ada,

amen obho n̄ateeny. N̄ogho meghuan m̄Qony obho tonuma, molo Qony obho ̄anogho ̄ani ̄ana meghuan. ² ̄Ana n̄anogho zodi m̄jnyaam ̄obhamam oomo ar̄ooy, molo odi k̄anogho maghuḍum olo ikunughi olo moomo obo bho ̄ana ̄unogho zodi obho. ³ Oobho podi aghuḍum obho ikunughi olo bho: molo ar̄ooy kelōghōm ̄ana, mobho ̄ana be uru mākar ̄Enaan obho, n'olōghōm ̄ajizos Kraist obho ̄ana ur̄om uru obho. ⁴ ̄Aami naaghueni ̄ana tesuo ade obho; ̄ami n̄aman moḍighi obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho. ⁵ ̄Ada, n̄ogho ̄ami meghuan siibha tesuo aghisigh onuma, onyiin odi eghuan obho ̄ami ̄uteeny tonuma tamen obho aḅirini obho domute ḍio bho.

⁶ "̄Aami naaḍighi mar̄ooy obho ̄ana ̄useghe t̄emar-ar̄ooy obho ̄unogho ̄ami obho elōghōm ̄ana. Eedi il'onuma, keḍio ̄ana ̄unogho zeedi z̄ami. Eedi neeghilaan moghōrōkō onuma, ⁷ keḍio esiibha bho eedi meelōghōm mobho k̄aar k̄aar olo ̄ana ̄unogho ̄ami ḍdua tonuma kiru. ⁸ ̄Aami ̄unogho zeedi madōm obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho, molo eedi neebhin; eedi neelōghōm mobho ̄ami ̄ukar ̄uḍua tonuma kuru, keḍio eedi imōruōm mobho ̄ana kur̄om ̄ami moru.

⁹ "̄Aami naakpulughu ̄anogho eedi. ̄Aami uukpulughu ḍio ̄anogho m̄emar-ar̄ooy obho, ̄ami naakpulughu ̄anogho mar̄ooy obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho, tebum obho eedi iru mil'onuma bho. ¹⁰ Oomo ibha ̄ami ̄uteeny obho il'onuma, ibh'onuma il'ami; eghuan ̄ami idi teedi. ¹¹ Esiibha bho ̄ami natu tonuma; ̄ami olo mu t̄emar-ar̄ooy obho, keḍio eedi idi t̄emar-ar̄ooy obho. ̄Ode Iigbia, t̄inyaam aḍien onuma, taḍien obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho, māar ̄abhamam eedi maseeri, molo eedi etu monyiin kezo bho ezira uru monyiin obho. ¹² Amen obho ̄ami odi n'eedi obho, ̄ami ubhin ni m̄jnyaam aḍien onuma ̄amaar ̄abhamam eedi, aḍien obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho. ̄Aami n̄amaar ̄apam eedi molo b̄obon onyiin olo abh̄e olo, tughuneen zodi obo bho noogu ughōl tap̄e ni obho, molo oḍighi opulughi tibh'eggia bho. ¹³ Keḍio esiibha bho ̄ami natu tonuma, p̄ami ̄ukpete mabaabha bho ̄unogho zeedi molo eedi ̄eteeny magey ̄oḅaal ologhi olo igb̄ebh ni iman tekpom eedi. ¹⁴ ̄Aami n̄agba ̄anogho zeedi madōm onuma molo ̄emar-ar̄ooy obho n̄elogh zeedi ḍien, tebum obho eedi itu ḍio mil'̄emar-ar̄ooy obho, kezo bho ̄ami utu ḍio mol'̄emar-ar̄ooy obho. ¹⁵ ̄Aami ̄uva ḍio molo ̄ana k̄aḅirogh zeedi t̄emar-ar̄ooy obho, keḍio ̄ami nagb̄eel molo ̄ana k̄amaar k̄abham zeedi k̄aseghe mi t̄aravo eru obho. ¹⁶ ̄Ezo bho ̄ami utu ḍio mol'̄emar-ar̄ooy obho, eedi ̄ekona il'̄emar-ar̄ooy obho ḍio. ¹⁷ Pin agey obho maḍighiom zeedi maḅneghemi; ̄onuekpete onuma pagey obho. ¹⁸ ̄Aami ur̄om zeedi mi t̄emar-ar̄ooy obho kezo bho ̄ana ur̄om ̄ami moru t̄emar-ar̄ooy obho. ¹⁹ Tebum eedi keḍio ̄ami ubhin l̄oor ̄ami uḍighi ̄uneghemi taghisigh onuma, molo eedi ̄ekona eḍighia l̄oor eedi ̄eneghemi taghisigh onuma mi tagey obho.

²⁰ "̄Aami uukpulughu ḍio ̄anogho zeedi be, ̄ami naakpulughu n̄a ̄anogho mobo bho t̄emoghon d̄om eedi emōruōm ̄ami obho. ²¹ ̄Aami naakpulughu molo

oomo eedi k̄erol keru monyiin. ̄Ada, eedi ̄erolan ezira, kezo bho ̄ana odi n'ami obho; ̄ami odi n'ana bho. ̄Dighi eedi ̄erol monyiin, molo ̄emar-ar̄ooy obho emōruōm mobho ̄ana ur̄om ̄ami uru. ²² ̄Aami ̄unogho zeedi monyiin eghuan obho ̄ana ̄unogho ̄ami obho, molo eedi etu monyiin kezo bho ̄ana n'ami uru monyiin obho. ²³ ̄Aami ̄utolan eedi, ̄ana mārolan ̄ami, molo eedi egb̄ebh ni etu monyiin, n'olo ̄emar-ar̄ooy obho elōghōm mobho ̄ana ur̄om ̄ami uru n'obho ̄ana utulan eedi kezo bho ̄ana utulan ̄ami obho.

²⁴ "̄Ada, ̄ana k̄unogho zeedi z̄ami, keḍio ̄ami n̄ava molo eedi k̄erolan ̄ami mesi olo ̄ami odi, molo eedi ̄emiin meghuan ̄ami, eghuan obho ̄ana ̄unogho z̄ami obho; tebum etulan obho ̄ana utulan ̄ami kugbi moḅlem ̄emar-ar̄ooy obho. ²⁵ ̄Ode obo ̄aneghe ni ̄aman, ̄emar-ar̄ooy obho ilōghōm io ̄ana, ̄ami naalōghōm ̄ana molo abaabha bho neelōghōm mobho ̄ana ur̄om ̄ami uru. ²⁶ ̄Aami naaḍighi eedi elōghōm ̄ana, keḍio ̄ami t̄atol ni amina aḍighi molo etulan obho ̄ana utulan ̄ami obho ̄etolan zeedi, ̄ami ̄ekona ̄atolan zeedi."

̄Ezo uḅol maḅizos

18 ̄Ajizos aakpulughu kua aḅele, podi n'iteledōm obh'odi ḍdua ḅeeny mozi obho ughōl Kidron obho. Tesi obho kir oḍighi olo ukō, p̄ajizos n'iteledōm odi ḍigh. ² ̄Ajudas obho aḅool maḅizos obho naalōghōm mesi obho, tebum obho ̄ajizos naabhin miteledōm obho aghi gh̄a tesi obho mīkanya amen. ³ Podi ̄ajudas abhin ḅe ̄raagham n'etede obo ḅōrō otu iikpulughu ilo aruv̄em̄u ḅo mīḅua bho n'ar̄ooy aFarisi obho ir̄om, aghi tologhi oḍighi obho. Eedi n̄eemaar ̄ekpamaghia, epamagh miḍodi n'itaany ̄eki. ⁴ ̄Ajizos naalōghōm k̄aar k̄aar ilo netu momutenaan odi, podi amute aghi apuruan zeedi, "Enyina n̄eva mokōr ooy?" ⁵ Eedi n̄ebhagharana kua, "̄Ajizos obh'ā-Nazaret." Podi ̄akpete kua, "̄Aami odi."

̄Ajudas obho aḅool odi obho n̄amaranuan n'eedi. ⁶ Amen ̄ajizos ̄akpete kua ̄anogho zeedi, "̄Aami odi," peedi imulaay t̄aman imelegu tade bho. ⁷ Keḍio ̄ajizos amina apuruan zeedi, "Enyina ḅkar n̄eva mokōr ooy?" Peedi ḅhagharana, "̄Ajizos obh'ā-Nazaret." ⁸ P̄ajizos ̄akpete kua, "S̄ami n̄agba gh̄a ̄anogho zenyina akōl ̄ami odi. Erumolo enyina n̄eva z̄ami, piḅele iibhakele egheel." ⁹ (Odi ̄akpete kua molo ibha odi n̄akpete bho etu magey, "̄Ode, b̄obon onyiin tobo bho ̄ana ̄unogho ̄ami obho olo abh̄e olo.") ¹⁰ ̄Asaimon Pita ̄abham n'elōor egham, podi aabhaghami melōor obho aben monyiin ̄ebana uv̄em̄u ḅo mīḅua bho olo ughōl Mālkos asōbh maḅeri obh'oḍiom obho. ¹¹ P̄ajizos ̄akpete kua ̄anogho maPita, "Mulumi melōor egham onuma mi tesi obho ̄ana ̄useghe bho. ̄Ana ughōdi ̄ami utue ḍio ̄abhogholom mākopu ̄omiinom obho ̄Ode ̄ami ̄anogho ̄ami obho beḅe?"

̄Umarami maḅizos taghisigh t̄Anas

¹² Peedi ḅe ̄raagham obho n'uv̄em̄u obh'eedi n'obo ḅōrō aju obho ḅol maḅizos ḍduughi ̄aravo bho. ¹³ Keḍio

ibham zodi ighi tAnas. Odi özogo taKayafas obho aru muvemu ibo miibua bho mala popo. ¹⁴ AKayafas obho bho aakiom marooy aju obho aghol mikpe ni molo onyiin ooy kabho kanogho moomo aröoy obho.

APita abharanaan majizos

¹⁵ ASaimon Pita n'onon oteledom netuonuman majizos. Oteledom opedi obho, uvemu ibo miibua bho namaar aloghom zodi. Podi atuonuman majizos adigh togigo obh'otu akoti uvemu ibo miibua bho. ¹⁶ APita arol teteret atuan monu-otu obho. Poteledom obho uvemu ibo miibua bho namaar aloghom obho amula aghi akpete anogho monyani obho naboro gha monu-otu obho puloghom maPita. ¹⁷ Ponyani obh'onu-otu obho apuruan maPita, "Ana onyiin oteledom odi ooy obho dio?" APita abhagarana mu, "Taa, aami ani dio."

¹⁸ Uuta odi, parubana bho n'obo iboro bho igbonoghi meggi anyan nenwa. PaPita aghi amara nanwa ani.

Uvemu ibo miibua bho apuruan majizos mokpo

¹⁹ Puvemu ibo miibua bho apuruan majizos milo igboloman n'iteledom obh'odi n'itughumiom obh'odi. ²⁰ Pajizos abhagarana kua, "Aami nakpete anogho kooy kooy mi togbo aröoy; oomo itughumiom aami, aami utughumiom mi tarutu itughumiom n'otu iikpulgghu obho, ariisi obho aröoy aju obho neekobhoghi-an gha bho. Aami dokpete dio maar mi tebokia. ²¹ Ebum eeghe kana digha apuruan aami? Kia mapuruan mobo bho imoghon aami. Puruan zeedi mibha aami ugba unogho zeedi obho — eedi neeloghom mibha aami ukpete bho." ²² Suo ajizos akpete kua bho ponyiin obo iboro bho abor odi akpete kua, "Ana une ubom emu nakpete kua muvemu ibo miibua bho!" ²³ Ke dio ajizos abhagarana kua zodi, "Erumolo aami nakpete mikarabh tesuo, pugba manogho kooy kooy tesuo. Kerumolo ibha aami ukpete bho iru magey obho, ebum eeghe kana abor aami?"

²⁴ PAnas abhin zodi, n'ezo bho uduughi ravo bho, aghiomonaan maKayafas uvemu ibo miibua bho.

APita amina abharanaan majizos

²⁵ APita odi nini memara nanwa nyan obho. Pipedi obho ipuruan kua zodi, "Ana onyiin oteledom odi ooy obhobho dio?" PaPita abharanaan mu, "Taa, aami ani dio so." ²⁶ Onyiin ebana uvemu ibo miibua bho ol'eghun otu ooy obho odi aPita asobh maferi obho, agba kua amutiom, "Ana dio mobo bho aami umiin tologhi odighi bho?" ²⁷ PaPita amina abharanaan mu, "Eenyi" — tamen opopo pakenegh alaal.

Umarami majizos taghisigh taPaillet

²⁸ Eedi iseghe majizos mi totu taKayafas iduonom ighi totu agovono bho. Obun udirogh men obho. Aröoy aju obho idigh ani dio tologhi obho mebum olo oseeri alor eedi kabaal tezo edighiom ar eedi, molo

eedi ele ani median ezaal Opel-Oten obho. ²⁹ PaPaillet amute aghi teedi apuruan kua zeedi, "Ikör odigh ikarabh mobho ooy obhobho adighi?" ³⁰ Peedi ibhagarana kua, "Ezor kupin io zodi oruom ana, erumolo odi odighi dio mikarabh." ³¹ PaPaillet akpete kua anogho zeedi, "Enyina nivo nivo iseghe zodi meggi metuugh mesobh tibh'araalogh enyina." Aröoy aju obho nebhagarana kua, "Inyaam olo ezor uteeny moghigh ooy olo." ³² (Iibha bho imute kua molo ibha ajizos akpete bho etu magey, tamen obho odi agba modigh obho bho odi tapo bho.) ³³ PaPaillet aghi adigh totu abheleggi majizos apuruan kua zodi, "Ana oolema aju obho bele?" ³⁴ Pajizos abhagarana kua, "Tipuruan ibhibha ikar idua tologhi onuma keru bele kana umoghon tinu inon aröoy?" ³⁵ PaPaillet abhagarana kua, "Ana utua aami ol'aju obho bele? Aröoy onuma n'aruvemu ibo miibua bh'eedi ibhin ana eruom aami. Ana udighi meeghe?" ³⁶ Ajizos nakpete kua, "Odaam ema aami ol'esuo emar-aröoy obho dio. Ughol odaam ema aami ol'esuo emar-aröoy obho bo, obo bho netuonuman aami obho kibe ni molo aami kudigh io taravo aju obho. Eenyi. Odaam ema aami ol'esuo dio!" ³⁷ PaPaillet apuruan kua zodi, "Erol kua, pana oolema?" Pajizos abhagarana kua, "Ana kughol aami oolema. Umar aami, aami aru temar-aröoy obho mebum iibha, ogba agey obho. Kooy kooy olo aru mol'agey obho tamoghonyan ni zami." ³⁸ PaPaillet apuruan kua zodi, "Agey obho kekaraan?"

Usobh molo koghigh majizos

PaPaillet amute amula aghi taröoy aju obho akpete kua anogho zeedi, "Aami umiin io maar olo otuan oghigh ooy obhobho. ³⁹ Tezo edighiom ar obho enyina iteeny obho, aami nabelemaan gha ni amutiom monyiin ooy ikoli anogho zenyina mi taduma ezaal Opel-Oten obho. Aami umutiom unogho zenyina moolema aju obho bele?" ⁴⁰ Poomo eedi imulgghu, "Eenyi-o, odi dio. Ezor nogbeel maBarabas!" (Odi aBarabas ooy olo nabumiiy gha magbuaay.)

¹⁹ PaPaillet abhin majizos adighi molo ugurogh zodi. ² Ibe ragham obho ilo meghony iibulom ezuom zodi, eloki zodi masuoma oolema, ³ iru todi nekpete gha kua, "Oolema aju obho, dum odoony aghudum." Ke dio ighi na iborogh odi.

⁴ Ke dio aPaillet tamina amula aki taröoy obho akpete kua, "Iinon, aami tapin odi atuom enyina, molo enyina emiin eloghom ekol mobho bobon ar olo aami umiin olo otuan oghigh odi olo." ⁵ Pajizos amute n'eghony oolema iibulom obho uzuom bo zodi n'asuoma oolema bho uloki bo zodi obho. Ke dio aPaillet akpete kua anogho zeedi, "Iinon! Oobho odi ooy obho!" ⁶ Amen aruvemu ibo miibua bho n'obo iboro bho imiin zodi, pimulgghu, "Kan zodi mi tooreeny emigheri obho! Kan zodi mi tooreeny emigheri obho!" Ke dio aPaillet akpete kua anogho zeedi, "Enyina kseghe zodi meggi mekan. Ar olo aami va umiin olo oghigh odi olo." ⁷ Paröoy aju obho imulumian kua zodi, "Ezor oteeny mologh

olo aghōl modi ɬapo ni, tebum obho odi aʒeghe lōor odi aghōl modi Ɔony tɛnaan obho."

⁸ Amen aPaillet amoghon mibha eedi ikpete bho, paruugu isibh odi magey. ⁹ Odi amula aghi ɬekpe bh'odi apuruan kua majizos, "Ana kol'okōr ɛma?" Ajizos obhagarana dio. ¹⁰ PaPaillet akpete kua anogho zodi, "Ana obhagarana dio zami. Ɖutua, aami aʒeeny moomo inyaam olo omutiom onuma n'olo okan onuma tooreeny emigheri obho." ¹¹ PaJizos abhagarana kua, "Ana ɬeeny minyaam mi ɬami mi tebum obho ɛnaan kanogho ana. Keɔio odi obo bho aʒeghe zami alogh ɬavo onuma bho pobo bho aɔighi mikarabh ilo ibeebh ipu obho." ¹² Amen aPaillet amoghon miibha bho podi aʒa mikanya mebōom olo omutiom ajizos. Arōoy aju obho imōrō dio, nemulughu kua, "Erumolo ana umutiom zodi, pu nekōl ana obulol ɔolema bh'aRom io. Kōoy kōoy olo aghōl odi ɔolema, podi obo alokian riɔien mōolema bh'aRom!" ¹³ Amen aPaillet amoghon monuekpete hibha podi aghi abhin majizos amutiom arol delede ɬetolom iiruan obho, tesi olo ughōl "Egbolom Obharakpar" (tonu-ɛma aju obho po aGabata).

¹⁴ Amen natuan molo aɔio kaɔi izal abin ɬaduma bho ɬaʒaal pezaal Opeɔ Otɛn obho, paPaillet akpete kua anogho marōoy aju obho, "Oobho ɔolema enyina!" ¹⁵ Peedi imulughu imulumian maa, "Kigh zodi! Kigh zodi! Kan zodi tooreeny emigheri obho." Keɔio aPaillet apuruan kua zeedi, "Enyina negbeel molo aami kakan mōolema enyina mi tooreeny emigheri obho?" Paruvemū iɔo miibua bho ibhagarana kua, "Onyiin ɔolema obho ezōor ɬeeny pōolema bh'aRom!" ¹⁶ Keɔio aPaillet tanogho zeedi majizos moɔghi okan odi mi tooreeny emigheri obho.

Ukan majizos tooreeny emigheri obho

PaJizos aɔigh ɬaravo eedi. ¹⁷ Podi amute aru arōol mooreeny emigheri obho todi, aghi tesi obho ughōl "Esi ikpo," (tonu-ɛma aju obho ughōl Gɔlgota.) ¹⁸ Tesuo peedi ikan odi tooreeny emigheri obho. Eedi ikanam n'inon izal arōoy, onyiin tekeeny onyiin toɔiom, ajizos arol teesoɔia eedi. ¹⁹ APaillet aɔe maar akanam tooreeny emigheri obho. Aɔe kua, "AJIZOS OBH'ANAZARET, ƆOLEMA AJU OBHO." ²⁰ Ologh arōoy aju obho iɔal imiin miibha bho, tebum obho esi obho ukan zodi tooreeny emigheri obho ogbeenyan io mi ɬema bho. Ibha uɔe bho, uɔe ɬinu aHibru n'aLatin n'aGris. ²¹ Paruvemū iɔo miibua aju obho ikpete kua inogho maPaillet, "Uɔe gha maghōl kua, 'Ɔolema aju obho,' ge maghōl kua, 'Oōy obhobho aghōl aami Ɔolema aju obho.'" ²² PaPaillet abhagarana kua, "Ibha aami naage bho pu noɔge."

²³ Amen iɔe raagham obho neekan majizos iɔele, peedi iɔeghe mukpe bh'odi iɔian inya abin, ooy onyiin onyiin. Peedi iɔeghe na maɔuoma aɔuula bho, obho aru monyiin oɔaɔi ukpe olo uluom aʒo ukpologhiom na dio. ²⁴ Piɔe raagham obho onyiin akpete anogho monyiin maa, "Ibaay gha. Itu osa meɔel olōghōm

mobo ɬaʒeeny." Iibha bho imute kua moɔighi ibh'egia bho keru magey, ibha ughōl kua,

"Eedi iɔian mukpe aami mōoy onyiin onyiin, ɛsa meɔel molōghōm ooy olo ɬaʒeeny maɔoni aami." Parōoy egham obho ituugh iɔighi kua.

²⁵ Oniin ɬajizos, n'umarani odi oniin obho, n'aMeri ani ɬaKlopa n'aMeri obh'aMagdala neemara etuan mooreeny emigheri obho ɬajizos. ²⁶ PaJizos amiin moniin odi n'oteledōm obho odi atulan obho, imara na ɬepa, podi akpete kua anogho moniin odi, "Ani obho, paɔ moony onuma." ²⁷ Odi akpete kua anogho moteledōm obho, "Oobho oniin onuma." Aʒeghe tamen opopo aghi taghisigh, poteledōm obho abhin maɔni obho aghēel totu odi aakō.

Obho ɬajizos

²⁸ Ajizos naalōghōm mobho ɬaʒeeny kesiibha kaar kaar neegbebh iman, toɔighi ezo olo omuzeni tibh'egia bho, paJizos akpete kua, "Amuum netal zami." ²⁹ Aɔughu amiim ilo idi kaɔata idi todi esi obho, peedi iɔeghe maɔapo itobhori tamiim obho ikeleriom tekom ooreeny iibhaghami iseeriom toɔoronu odi. ³⁰ Ajizos abhoghol miim obho paghōl kua, "Neemuneen!" Podi azumeni meɔu odi abho.

Ugim ɔsobh titakara ɬajizos

³¹ Keɔio arōoy aju igbeel maPaillet monogho eedi minyaam oɔuni asike arōoy obho ukan uze bho, molo osōore zeedi mi tooreeny emigheri obho. Eedi iɔighi miibha bho mebun obho aɔaal aru maɔuma obhooghia. Eedi igbeel io molo iɔim obho keɔol tooreeny emigheri obho mi ɬaduma obhooghia bho, tebun obho akar odi aɔuma popo aru maɔuma iigbia.

³² Parōoy egham obho iɔighi iɔuni masike oɔel ooy obho n'ōoy opedi obho uɔaram ukanam n'ajizos obho. ³³ Amen eedi iru ɬajizos, odi naabho koɔanya amen, peedi iɔele moɔuni asike odi. ³⁴ Poniin oɔe-raagham obho aʒeghe moɔobh agim titakara ɬajizos, tonyiin amen obho piɔaal n'amuum igbōr imute. ³⁵ (Obo bho amiin mibha iibha bho imute bho naagba molo enyina ekona emōruōm. Ibha odi aɔba bho agey, keɔio odi naalōghōm mobho odi aɔba magey obho.) ³⁶ Uɔighi kua molo ibh'egia bho etu magey, tibha uɔe kua, "Boɔon ɔokpo odi olo toɔun olo."

³⁷ Kir onon esi mi teɔgia bho olo aghōl kua, "Arōoy teenon ni zodi obo bho eedi igim obho."

Amadi ɬajizos

³⁸ Iibha iru itɛn, pajosef obh'Arimatia aghi agbeel maPaillet moɔeghe oɔim obho ɬajizos. (AJosef onyiin ooy olo naɔuonuman majizos mi teɔokia, tebun obho odi arol aghiil maɔuula aju obho.) PaPaillet anogho zodi minyaam moɔeghe oɔim obho, keɔio odi aJosef aghi aʒeghe moɔim obho. ³⁹ ANikodimos obho abhira aghi ɬajizos muɔugul obho, aɔar majosef, aʒeghe maɔumunu n'aralo ilo nekunu magey, ilo eemor obho teeleny ni moɔbam eɔa abōbh, abhamam aghi. ⁴⁰ Eedi

izal arōoy obho ʒseghe mođim obho taʒizos iɣhoroghiom maɓalala ukpe n'aralo bho. Pezo arōoy aju obho neekōbhōghia għa mamađi. ⁴¹ Ođighi olo ukō odi tesi obho ughigh bō maʒizos obho, omoom oogu olo dođi għa đio mōoy odi. ⁴² Suo taruđuma bho taɓaal pađuma obhooghia aju obho, n'ebum obho oogu obho atuan suo bho, peedi iđi zodi aʒizos suo.

Ozōol oogu obho

20 Eɣughuɓaal aSondi, ađio dokpaaran io, paMeri obh'aMagdala aghi toogu obho, keđio amiin mobho nootughuneen moɓharakpar obho ukpereghiom obho. ² Podi aghiil aghi taSaimon Pita n'oteledōm opedi obho, obho aʒizos atulan obho, aɣba kua aɓogho zeedi, "Eedi neeseghe mObaṃoogh obho mi toogu obho, keđio ezōor ulōghōm io mesi eedi iseeri zodi." ³ PaPita n'oteledōm opedi obho iđua ighi toogu obho. ⁴ Izal eedi nekiil ni, keđio oteledōm opedi obho aghiil apuom maPita abhira asi toogu obho. ⁵ Odi aghi asi azuman aanon paamiin miɓaal arukpe obho, odi ođigh io aghi. ⁶ Keđio aPita ađua ta-man odi aru, podi ađigh onyen mi toogu obho. Odi naamiin miɓaal arukpe obho idi toogu obho, ⁷ n'ukpe bho ughoroghiom bō meṃu taʒizos obho. Olo ahi tesi obho miɓaal arukpe obho idi obho, ukpulughi kua zodi be oseeri kere esi. ⁸ Keđio oteledōm opedi obho, obho abhira asi maPita toogu obho, ađigh ahi. Odi amiin pamōruōm. ⁹ (Eedi ekona demoghonyan na đio mibha eegia bho aɣba aghōl modi taɓetunu ni toɓho bho.) ¹⁰ Peedi iteledōm obho iɣheel totu.

Aʒizos amutenaan maMeri obh'aMagdala

¹¹ AMeri aṃara totu oogu obho naleghe. Odi naleghe obho, keđio azuman għa naanon għa toogu obho. ¹² Podi amiin miɓal itelema ilo ibura miɓaal, irol deleda tesi obho umuneen mođim taʒizos obho, onyiin temu, opedi obho tasike, ¹³ keđio ipuruan kua zodi, "Ahi obho, ahi naleghe meeghe?" Keđio odi aɓhaghara kua zeedi, "Eedi neeseghe mObaṃoogh aami obho, keđio aami ulōghōm io mesi eedi iseeri zodi!" ¹⁴ Odi aṃpete kua aɓele, podi aghiraan aanon ta-man amiin mobho aʒizos aṃara, keđio odi olōghōm io mobho odi aru maʒizos. ¹⁵ Aʒizos apuruan zodi, "Ahi obho, ahi naleghe meeghe? Ahi naṃa mokōr ooy?" Odi aghōdi odi ooy obho naakō mođighi obho, podi aṃpete kua aɓogho zodi, "Obo apu aami, erumolo ahi aṃseghe zodi, kōl mesi obho ahi useeri zodi obho molo aami ahi aṃseghe zodi." ¹⁶ Paʒizos abheleghi zodi, "AMeri!" Podi aghiraan taʒizos aṃpete kua mi tonu aHibru, "Rabonaṃ" (obho amōrō kua, "Ob'itughumiom"). ¹⁷ Paʒizos aṃpete kua aɓogho zodi, "Uɓham għa zaṃi, tebum obho aami doghi đio asi tOde bho. Kija taburumōr ahi maɣba maɓogho zeedi maghōl kua, 'Aami naṃi tOde bho aru bō mOde ahi n'Ode enyina bho, Eṃaan ahi n'Eṃaan enyina.'" ¹⁸ PaMeri obh'aMagdala aghi aɣba aɓogho miteledōm obho modi naamiin

mObaṃoogh obho mobho odi aṃpete miibha bho aɓogho zino.

Aʒizos amutenaan miteledōm obho

¹⁹ Udule ađuma odi aSondi opopo, nakpereghi, oomo iteledōm obho neekōbhōghian tonyiin otu eđu-ughi ruguugh obho, tezo bho eedi nekiil ruugu maṃuula aju obho. Paʒizos aru aṃara togbo bh'eedi, aṃpete kua, "Ekima eṃrolaan enyina." ²⁰ Odi aṃpete kua aɓele, podi aṃdeeriom zeedi maṃavo n'itakara bh'odi. Pologhi iteledōm obho aɓaal magey moamiin Obaṃoogh obho. ²¹ Keđio aʒizos amina aṃpete kua aɓogho zeedi, "Ekima eṃrolaan enyina. Ezo bho Ode bho arōm aami obho, pezo aami natōm zenyina." ²² Odi aṃpete kua aɓele, podi abhooghuom zeedi aṃpete kua, "Ipin mEṃugh iigbia bho. ²³ Erumolo enyina iɓelemaan miṃkarabh arōoy, pu nooɓelemaan zeedi. Erumolo enyina iɓelemaan io, puɓelemaan io na zeedi."

Aʒizos n'aTomos

²⁴ Onyiin oteledōm obho, aTomos (obho ughōl Umar Izal obho) olo ahi men obho aʒizos aru obho. ²⁵ Pipedi iteledōm obho iɣba kua iɓogho zodi, "Ezōor moomiin mObaṃoogh obho." ATomos aṃpete kua, "Erumolo aami umiin io meleke esi obho ukanam bō moɣbo taṃavo bh'odi alogh maɣhunu ahi, n'esi obho ugim titakara obh'odi, alogh maṃo bh'odi, aami umōruōm io."

²⁶ Awiki aru aṃen iteledōm obho keekōbhōghian tonyiin odi otu obho aTomos odi ahi n'eedi. Noođu-ughi maruguugh obho, keđio aʒizos aru aṃara togbo bh'eedi aṃpete kua, "Ekima eṃrolaan zenyina." ²⁷ Keđio odi aṃpete kua aɓogho maTomos, "Logh maɣhunu awo bh'onuma suo, maamiin raṃo ahi, ku masele maṃo onuma maɣogh titakara bh'ahi. Umina għa mamōogh, mōruōm ni be." ²⁸ Keđio aTomos aɓhaghara kua zodi, "Obaṃoogh aami n'Eṃaan ahi!" ²⁹ Paʒizos aṃpete kua aɓogho zodi, "Ahi naamōruōm mebum obho ahi naamiin aami obho. Oɓaal ologhi taṃol ni magey aɓogho mobo bho imiin io aami kimōruōm obho!"

Aar obho ađighi kuge moɓhereer obho

³⁰ Aʒizos ađighi miɓon iṃkanya aridighi ib'aruugu mi tasumusigh obo bho neṃuonuman zodi obho ilo uge đio ologh toɓhereer. ³¹ Uge miibha bho molo enyina emōruōm mobho aʒizos aru maKraist Oony tEṃaan obho, n'olo tologhi omōruōm obhobho, enyina eṃteeny maghuđum olo ikunughi olo mi tađien odi.

Aʒizos amutenaan mođual iteledōm

21 Iibha iru iten, paʒizos amina amutiom lōor odi aɓogho miteledōm obho odi mi tob'egha oɓhiiny obh'aTaibirias. Odi aṃdeeriom kua lōor obh'odi aɓogho zeedi. ² Tamen olo aSaimon Pita, n'aTomos (obho ughōl Umar Izal obho), n'aNataniel (obh'eṃa bh'aKena obh'aGalili) oony taZebidi, n'ihinon izal iteledōm taʒizos, idi monyiin esi, ³ paSaimon Pita aṃpete kua, "Aami naṃi mozuguru." Pipedi obho iṃpete

kua ɪnogho zodi, “Ezɔor tɔki ʌni ni.” Peedi ighi idigh toghuugh, keɔio oomo uɔugul opopo, bɔbon ena olo eedi ighigh olo. ⁴ Aɔio bho nakpaaran kua be paɔizos aru ʌmara tɔtu ɔbhiiny obho, keɔio eedi iteledɔm obho ilɔghɔm io mobho aru maɔizos. ⁵ Podi apuruan kua zeedi, “ʌnwuny-o, enyina ɛteeny mina?” Eedi ibhaghara kua, “Tʌa! Bɔbon onyiin olo.” ⁶ Keɔio odi ʌkpete kua ʌnogho zeedi, “Itɔbh ɔzuguru obh'enyina mi toɔiom ʌvo ɔtu oghuugh obh'enyina, penyina ɔze ina.” Peedi ɪgbarion mɔzuguru obho, ka wororororobh. Eedi irue ɔio mɔlool, ina bho idigh obho ipu ni. ⁷ Oteledɔm obho ʌɔizos atulan obho ʌgba kua ʌnogho maPita, “Odi Obʌmɔogh obho!” Amen ʌSaimon Pita ʌmoghon mobho odi aru mObʌmɔogh obho, podi ʌkpua mukpe odi (odi maɔkporona mibura obh'odi) ʌpɛl ʌsɔor tʌmuum obho. ⁸ Iteledɔm ipedi obho ibhuna tegbolom, ogbeenyan io aaleeny merubal ɔiɔbh akuɔu mobhun tegbolom. ⁹ Amen eedi ibhun tegbolom obho peedi ɪmiin nyʌn ilo noogbonoghi, n'ena olo nɔpooghi tʌnyan obho, n'ʌbred. ¹⁰ Paɔizos ʌkpete kua ʌnogho zeedi, “Ipin miɔbam ina tibha enyina ɔze siibha bho meru.” ¹¹ PaSaimon Pita abhun ʌghi aɔur mɔzuguru obho abhune tegbolom, ina neemuzɔ molo oomo eedi tegbɛbh ni miɔraar ʌraala n'aɔisibh ɔiɔbh n'iraar. Oomo ibha ɪbugh kua bho, ɔzuguru obho ɔbaan io. ¹² Keɔio ʌɔizos ʌkpete kua ʌnogho zeedi, “Itu mele.” Bɔbon onyiin mi titeledɔm obho olo ane mopuruan odi oghɔl, “ʌna kokɔr ɔoy?” olo, tebum obho eedi neelɔghɔm mobho odi aru mObʌmɔogh obho. ¹³ Keɔio ʌɔizos ʌghi ʌseghe mʌbred obho ʌnogho zeedi, ʌnogho na zeedi mina bho.

¹⁴ Obho pogbɛbhiɔm ɪraar amen mobho ʌɔizos amutiom lɔor odi ʌnogho miteledɔm obho suo odi naaɛtunu tɔbho bho.

Aɔizos n'aPita

¹⁵ Eedi ile ɪɔele, paɔizos ʌkpete kua ʌnogho maSaimon Pita, “Saimon ɔny tʌɔon, ʌna ʌkar atulan ʌami apu mezo arɔoy ibhibha netulan ʌami?” PaPita ʌbhaghara kua, “Ii, Obumɔogh, ʌna naalɔghɔm mobho ʌami natulan ʌna.” Paɔizos ʌkpete kua ʌnogho zodi, “Kɔkɔ maɔnwuny ʌraana ʌmi.” ¹⁶ Keɔio ʌɔizos amina apuruan zodi, “Saimon ɔny tʌɔon, ʌna ʌkar natulan ʌami?” Odi mu, “Ii, Obumɔogh, ʌna naalɔghɔm mob-

ho ʌami natulan ʌna.” Paɔizos amina ʌkpete kua ʌnogho zodi, “Kɔkɔ maɔraana ʌmi.” ¹⁷ Ogbɛbhiɔm ɪraar amen obho ʌɔizos amina apuruan maPita maa, “Saimon ɔny tʌɔon, ʌna ʌkar natulan ʌami?” PaPita aɔigh tɔitu mebum obho ʌɔizos amina apuruan odi agbɛbhiɔm ɪraar amen aghɔl maa, “ʌna ʌkar natulan ʌami?” keɔio ʌbhaghara kua zodi, “Obumɔogh, ʌna kulɔghɔm kaar kaar. ʌna naalɔghɔm mobho ʌami natulan ʌna.” Keɔio ʌɔizos ʌkpete kua ʌnogho zodi, “Kɔkɔ maɔraana ʌmi.” ¹⁸ ʌami naɔba magey ʌnogho ʌna: amen ɪbam onuma, ʌna ʌmaar ghɔ ni ʌkpua mukpe onuma ʌghi kesi kesi olo ologhi onuma aɔigh mɔghi. Amen ʌna tʌkpo, ʌna tasele ni maɔavo onuma keɔio ɔnon ɔoy tʌkoroghi apin ʌna ʌki tesi olo ʌna ɔva ɔio mɔghi.” ¹⁹ (Odi ʌɔeghe miibha bho ʌnogho maPita, naɔba mɔdigh ɔbho bho aPita tʌpo mɔnogho eghuan mʌna.) Keɔio ʌɔizos ʌkpete kua ʌnogho zodi mu, “Tɔnuman ʌami!”

Aɔizos n'oteledɔm opedi obho

²⁰ APita aghiraan tʌman paɔiin moteledɔm opedi obho, obho ʌɔizos atulan obho, obho ʌrol atuan ʌɔedian maɔizos mi teɔian udule obho eedi ile bho, kapuruan kua, “Obumɔogh, okɔr ɔoy obo bho tʌɔool ʌna bho?” ²¹ Amen aPita ʌmiin zodi, podi ʌkpete kua ʌnogho maɔizos, “Obumɔogh, ɛko ʌani mɔoy obhobho?” ²² Paɔizos ʌbhaghara kua zodi, “Erumolo idigh tologhi ʌmi molo odi kaɔum kaɔol ninii ʌami kamula, iibha bho kɪgbaan ʌna meeghe? Tɔnuman ʌami!” ²³ Pɔdu alela moomo obo bho neɔnuman maɔizos obho moteledɔm obhobho ɔbho mu. Aɔizos ni ɔkpete ɔio aghɔl odi ɔbho mu, odi ʌkpete kua, “Erumolo idigh tologhi ʌmi molo odi kaɔum kaɔol ninii ʌami kamula, iibha bho kɪgbaan ʌna meeghe?”

²⁴ Odi poteledɔm obho ʌgba moomo iibha bho, odi na kaɔe miibha bho aseeri; keɔio ezɔor noolɔghɔm mobho ibha odi ʌgba bho iru magey obho.

Ikunughi obho

²⁵ ɪnon ɔkpo ilo ʌɔizos aɔighi ɪka ni, molo oru mɔge oomo eedi men onyiin onyiin, ʌami naɔtua, ɪbhereer ilo teɔigh moomo eedi, ɛmar-arɔoy obho orue ɔio arɔol.

Eđighiom  ar

1 Ooi  Tiofilos, toel ohereer obho  ami ue bho,  ami uba moomo ibha  jizos ađighi obho n'ibha odi  tughumiom obho, ki tamen obho odi  ke mođighi odi obho, ² ninii  teeny  uma bho useghe odi usiine tanyu obho. Odi abhin tinyaam  mugh Iigbia bho  to mto  nogho mobo bho odi  son  seghe moru iteled m odi obho. ³ Erubal  duma bho odi  rol tade bho ki tamen obho odi  tetonu toho bho, odi  deeriom l or odi  nogho zeedi mijkanya amen ilo ig-ba neđeeriom mibha odi okar odi taghuđum: eedi emiin odi, keđio odi  deghe na  nogho zeedi mil'Ade-Qolema bho tEnaan. ⁴ Amen eedi iru iik bh ghian monyiin esi, podi  nogho zeedi liiki obhobho, "Iđua gha tajerusalem, itol meor  moguan obho Ode  mi aguan monogho enyina bho, obho  ami naagba  nogho enyina obho. ⁵ AJon azuughiom gha r oy m um, keđio ibam aruđuma isugh  pozuom enyina mE mugh Iigbia bho."

Useghe maizos osiine tanyu

⁶ Tamen obho iteled m obho iik bh ghian mi tajizos obho, peedi ipuruan kua odi, "Obum ogh, naateeny men olo  na tata mIzirel molo eedi kemina keda l or eedi bee?" ⁷ Keđio  jizos  bhagharana kua  nogho eedi, "Ilo molo enyina kel gh m mamen n'adio bho, idi tinyaam tOde  mi be. ⁸ Enyina teeeny ni minyaam tamen olo  mugh Iigbia bho naaru tenyina, keđio enyina teba moi ad m obho  nogho r oy  seghe tajerusalem n'oomo  judia n'aSameria ninii asi tikunughi  mar-ar oy obho." ⁹ Amen odi  kpete mabaabha bho  bee, taghisigh eedi, puseghe zodi usiine tanyu, keđio ohurubuur ikpeom odi molo eedi iee moiin odi.

¹⁰ Eedi neenon ni tanyu obho mezo bho odi naiin tanyu obho, pizal ar oy ilo ibura mibaal imaranuan eedi ikpete kua inogho eedi, ¹¹ "Enyina ar oy aGalili, eeghe ađighi kenyina  mara neenon kua tanyu obho? Aizos obhobho, obho useghe tenyina noi tanyu obho, tamula ni atu kezo bho enyina neiin odi naiin tanyu obho."

Obo bho  son useghe mool tesi tajudas obho

¹²⁻¹³ Keđio iteled m obho, aPita n'aJon n'aJems n'Andru n'aFilip n'aTomas n'aBatolomiu n'aMatiu n'aJems  ony tAlifios n'aSaimon obho atulan magey mema odi obho, n'AJudas  ony tajems, iđua tob'eegum obh'Olivs, olo naian mađian atobi, irugheel tajerusalem ighi iik bh ghian tepe bho eedi irologhu

gha bho, tonyiin otu-anyu. ¹⁴ Eedi n'araani obho, n'aMeri oniin tajizos n'aburum r odi, iik bh ghian gha mookpulughu n'onyiin ologhi.

¹⁵ Ibam aruđuma iten, pobo bho im ru m obho iik bh ghian idikuan ezue ( nu ar oy obo bho iik bh ghian bho tegbeh ni iraar  raala), keđio aPita  tetonu  kpete kua, ¹⁶ "Aburum r  mi, tođighi ni opulughi tibha  mugh Iigbia bho  kpete  nogho maDevid milo igboloman n'ajudas obo bho akpo bo  ten m mobo bho iol bo maizos obho. ¹⁷ AJudas ol'ogbo ezira mi tebum obho  son  ni zodi moteeny  ni abin mi tođighi obhobho bho."

¹⁸ (AJudas abhin ikpoki obho odi abhin mi tikaabh odi obho aghu m made olo odi  bhuom. Obaraka bh'odi arubhaan ni keđio oomo ila bh'odi imuteghu.

¹⁹ Oomo ar oy obho netugh tajerusalem obho imoghon ni  man, keedi igh l zodi ade bho mi tonu ema eedi mAkdama, olo am r  kua, "Ade Iaal.")

²⁰ "Ezo bho pezo ue mi tohereer  soor taDevid, 'Otu odi aru mozool,  oy otugh io!'

'Omina na  ge kua,

'Onon  oy  seghe mesi ođighi odi!'

²¹⁻²² "Tebum ipa beeni, onyiin  oy tađigh ni  barama ezira,  gba mobho  jizos Obam ogh obho  tetonu toho bho. Odi tatu m oy olo  rolan  ni gha zezira moomo amen obho  jizos Obam ogh obho abhin gha zezira areliom obho,  ke ki tamen obho  jon  gba mad m ozu- muom obho ninii  teeny tađuma bho useghe maizos mi tezira usiine tanyu obho." ²³ Peedi igh l mial ar oy: aJosef obho ugh l bo  Basabas obho (aJustos ađien odi na) n'aMatayas. ²⁴ Keđio eedi iru iikpulughu kua, "Obum ogh,  na pobo ul gh m miloghi ar oy. Tebum ipa beeni, Obum ogh,  deeriom ez or m oy obho  na naason useghe, ²⁵ molo odi kaseghe mesi ođighi tajudas oteled m obho odi  bee aghi tesi obho idigh tologhi odi obho." ²⁶ Eedi iikpulughu iee, peedi iru isa meel. Eel obho ameelom maMatayas, keđio useghe zodi ubaram tipedi ađi bh n'onyiin iteled m obho.

Ezo uđighi ubhulughi moguan  mugh Iigbia bho

2 Tađuma eaal obho ugh l bo  Pentikost obho, poomo obo bho im ru m obho iik bh ghian monyiin esi. ² Tekperenom poghur olo odi kogim  dua tanyu obho aru amuz  toomo otu obho eedi idi obho.

³ Keđio eedi imiin maar olo odi kanem amuum r  nyan nalela moomo otu obho: k oy k oy olo odi totu obho, anem obho akulaan ni  man. ⁴ Keđio  mugh

Iigbia bho ađigh amuz  toomo eedi, keđio  rol  kpaay ođigh kerekere  nu  raama, tezo bho  mugh Iigbia bho  nogho zeedi m nyaam.

⁵ Kir ar oy aju ilo netele teb om t naan, ilo  dua iru tajarusalem mi toomo aruubhugh obho idi b  tesuo  mar-ar oy obho. ⁶ Amen eedi  moghon malisian bhibha, p logh ar oy iik bh ghian. Oomo eedi iru m miin  ni ibha nemute bho, tezo bho eedi ne-moghon mibha obo bho im ru m obho ne pa m nu  raama eedi obho. ⁷ Tib'aruugu n'eem ogh peedi  kpete kua, "Ar oy bhibha ne paay kua bho, oomo eedi il'aGalili. ⁸  teko emute molo ezira n moghon eedi ne pa m nu  raama ezira? ⁹ Ez or  dua taruubhugh  Patia n'aMidia n' lam, n'aMesopotamia n'ajudia n'aKapadosia, n' Pontos n'Esia, ¹⁰ n'aFrijia n' Pamfilia, n'Izipt n'aRom n'oomo ebhugh obh'aLibia obho atan maSairini obho oru: ¹¹  de ez or il'aju,  de ez or iteneghu mar oy aju mebum ookpulughu  naan;  tede il'aKrit n'Arabia — keđio oomo ezira n moghon mibha eedi ne pa ma ar  nu  raama bh'ezira, igb gh  kpo ilo  naan naađighi." ¹² Teem ogh n' moghonyan poomo eedi onyiin napuruan kua monyiin, "Iibha bho keeghe kua bho?" ¹³ Pe tede ar oy  rol  b ghami mobo bho im ru m obho nek l kua, "Ar oy bhibha ne bhoghol miim nekigh."

Obhagharana taPita

¹⁴ PaPita n'ađi bh n'onysiin iteled m  pedi obho  betunu  mara, keđio aPita  kpete kua  nogho r oy obho, "Oomo enyina ar oy aju n'obo bho netugh tajarusalem obho,  moghonyan  ami mibha  ami ta ba  nogho enyina bho. ¹⁵ Ar oy bhibha  bhoghol io miim. Esiibha bho,  maar eenon, esugh  asuo  đirogh be. ¹⁶ Iibha bho pibha  juel ozil obho  gba bho:

¹⁷  naan  kpete kua:

Iibha pibha  ami tađighi mi tikunughi ađuma bho.  ami tazuughiom ni moomo ar oy m mugh  mi.  nwuny n' sunwunyaan enyina tel gh m ni mil'aghisigh  gba mogh r k  t naan.

 nwuny-ugheel enyina temiin ni gh iny, keđio arukenya enyina temalaay ramala.

¹⁸ Ii,  raani n'ilobhir  rubana enyina  kona, todi ađuma bho  ami tazuughiom ni m mugh  mi, keđio eedi temiin mil'aghisigh  gba mogh r k  t naan.

¹⁹  ami tađighi ni m kpo ib'aruugu mi tanyu obho, n'araalegh mi tade bho.  baal n'anyan n'ib'amuđi tetol ni:

²⁰ agh z gh obho ta il ni,  vanyu obho tak gh k baal, keđio ob'ađuma bho n'ađuma eghuan tObam ogh obho tagbi moru.

²¹ Keđio tetu molo k oy k oy olo agh l mađien tObam ogh obho pobo t pel."

²² "Enyina ar oy Izirel,  moghonyan mogh r k   mi.  jizos obh' Nazaret  oy olo  naan  nogho m nyaam mođighi  kpo  daany, n' kpo ib'aruugu n'araalegh ilo ođeeriom mobho  no ku ar m odi. Enyina n vo n vo neel gh m n  miibha bho, tezo bho imuteey tesuo mi taghisigh enyina bho. ²³ T to n'ol gh m  ar odi,

 naan naalegheri ađighi molo t seghe ma izos  logh taravo enyina, keđio enyina  belemaan miđighi m karabh  seghe zodi  kan ighigh odi mi tooreeny emigheri obho. ²⁴ Keđio  naan a et n zodi mi t bho bho. Odi ađighi n  molo odi  miinom io mi teegama  bho bho, tezo bho  bho  nyaam ilo moten  odi mebana odi bho. ²⁵ ADevid  gbaam  zo bho zodi: ' ami  miin Obam ogh obho moomo amen mi taghisigh  mi.

Odi odi tođiom  mi, molo  b ghami  tol io  nogho  ami.

²⁶ Tebum iibha bekeni pologhi  mi  baal, molo  baal ologhi imuz  togh r k   mi, keđio toomo ibha  ami ta o ni obho  kona,  ami t maar ni apooghia n'oduom ologhi, ²⁷ ebum obho  na  bele  io magh dum  mi mi temir- dim,

 na om r  n   io iikp ogh al or O y ođigh ologhi onuma  bor.

²⁸  na naađeeriom  ami meb om agh dum;  zo bho  na odi n' ami obho,  na tanogho ni  ami mogb gh  baal ologhi.'

²⁹ "Aburum r,  ami ta ba ni magey obho igboloman n'aDevid ogb gh  de obh'ezira  nogho enyina. Odi naabho, ođi zodi, keđio oogu odi odi tesuo n'ezira dodon. ³⁰ Odi ozil olo al gh m oguan obho  naan agunaan odi obho:  naan naaghiran  zo modi tađighi monyiin  oy mi teghun otu taDevid m lema, kezo bho odi aDevid  rol obho. ³¹ ADevid n amiin mibha  naan natu mođighi obho, podi  gba mibha aKraist obho ta betunu t bho bho mi tamen olo odi  kpete kua:

' belemaan io zodi mi temir- dim. Iikp ogh al or odi  bor io.'

³² " naan naa et n ma izos Kraist obhobho mi t bho bho, keđio oomo ez or n gba g a miibha bho  nogho r oy. ³³ Noo et n zodi mi tođiom  vo t naan, keđio odi abhin todi  naan m mugh Iigbia bho, tezo bho  de bho aguan obho; iibha bho enyina nemiin nemoghon obho penogho bho odi  nogho zez or obho. ³⁴ ADevid n vo n vo  siin io tanyu, keđio odi  kpete kua:

'Obam ogh obho  kpete kua  nogho mObam ogh  ami obho:

T l suo delede mi tođiom  vo  mi,

³⁵ ninii  ami uđighi mobo  logh ađien onuma aru mo eleriom asike onuma.'

³⁶ "Oomo enyina ar oy Izirel, il gh m kua magh l, mobho odi  jizos obho enyina  kan b  mi tooreeny emigheri obho, pobo  naan ađighi aseeri mObam ogh obho n'aKraist obho."

³⁷ Amen ar oy obho  moghon miibha bho, peedi idigh m itu, keđio ipuruan kua maPita n'iteled m obho, "Aburum r, ez or tođighi  ko siibha bho?" ³⁸ Keđio aPita  kpete kua  nogho zeedi, "Ikiton meghiraan t karabh enyina mezua m um mi tađien ta izos Kraist molo k belemaan  karabh enyina, penyina obhin  ni  nogho  mugh Iigbia bho t naan. ³⁹ Oguan obho t -

naan, uguan  nogho zenyina n' nwuny enyina n'oomo obo bho idi n  tegbeenyo obho — oomo ar oy ilo  naan Ob m ogh ezira bho abheleghi.”

⁴⁰ Keđio aPita aasen eedi  baraghiom n'inon  nukepete alichi agh l kua, “Ipela l or enyina mi t lil-
iom  miinom obho natuanaan miđighi m karabh
ar oy bhibha bho.” ⁴¹  logh eedi em ru m d m obho
molo iru izua m um.  nu ar oy obo bho  logh
 baram tobo bho im ru m obho t kian ni mođual
n' mađian  onir ar oy  uma popo. ⁴² Keđio obo bho
im ru m obho ibhin moomo amen eedi m̄tuugha
gh   tuugha iteled m obho, n'ookōbhōghian gh 
onyiin esi, n'ole gh  eđian  ruumugh obho, n'ookpu-
lughu gh   naan.

Aghuđum obo bho im ru m obho

⁴³ Iteled m obho iđighi m logh  kpo ib'aruugu, mo-
lo aruugu isibh moomo ar oy obho. ⁴⁴ Keđio oomo
eedi obo bho im ru m obho  rol gh  monyiin esi,
iđianogh gh  ile gh  mogbo m kpo obho eedi  teeny
obho. ⁴⁵ Eedi i ođi gh  k ar k ar olo eedi  teeny,
eeghe mikpoki obho eđi k oy k oy tezo ekulom odi.
⁴⁶ Oomo ađuma mobho eedi iik bh ghian gh  mi to-
tu iikpulughu obho, keđio eedi ile gh  n  mariđian ee-
di monyiin esi mi tarutu eedi, ibhin gh  tos ori m
al or n' b al ologhi iliom međian obho. ⁴⁷ Eedi i ebh
gh  m naan, iđigh n  tologhi oomo ar oy. Keđio
oomo ađuma Ob m ogh obho  logh gh   baram ee-
di mar oy obo bho n pel t karabh eedi obho.

APita n' jon iik  mokula

3 Onyiin ađuma t raar asuo ootaany, paPita n' jon
n ki mookpulughu  naan mi totu iikpulughu ob-
ho. ² Tonyiin  nu-otu olo eedi igh l  neghe bho, kir
 kugha  oy olo dorele gh   io moomo aghuđum odi.
Oomo ađuma pobhin gh  odi  ghi oseeri todi  nu-otu
obho mogbeel gh  igbeel mi tar oy obho netu gh 
mođigh totu iikpulughu obho. ³ Amen odi  miin maPi-
ta n' jon, podi agbeel zeedi m nogho odi m ar.
⁴ Keđio eedi imaar iinon taghisigh obh'odi, keđio aPita
 kpete kua  nogho zodi, “Nonon ez or!” ⁵ Podi  maar
naanon zeedi nab r  mobho eedi t nogho zodi m ar.
⁶ Keđio aPita  kpete kua  nogho zodi, “Ikpoki ilo  ami
 teeny olo, keđio ibha  ami  teeny obho  ami
t nogho ni  na: tađien t jizos Kraist obh' Nazaret, be-
tunu marele!” ⁷ Keđio odi  bham mođiom  vo  oy ob-
ho  marami. Tonyiin amen obho, pasike n' kpgor
asike bh'odi  ghua iman, ⁸ podi a el  mara  ke
morele. Keđio odi  tuonuman zeedi ađigh  ni totu
iikpulughu obho, a eđghu n' b al ologhi, abuom m -
naan. ⁹ Keđio  logh ar oy obho imiin odi mobho odi
natele nabuom m naan. ¹⁰ Amen eedi  logh zodi
meleđ mobho odi aru moogbeel miigbeel obho n tol
gh  t nu-otu obho  neghe bho, poomo eedi
neemōogh mi tibha imutenaan odi obho.

Ad m taPita mi totu iikpulughu obho

¹¹ Oomo ar oy obho iim ogh ni men obho eedi imi-
in mobho  oy obho  bol maPita n' jon keđio ighiil
 tuonuman zeedi  ghi t kul obho ugh l b  Ape t -
Solomon obho. ¹² Amen aPita  miin r oy obho, keđio
odi  kpete kua  nogho zeedi, “Ar oy Izirel, ebum
eeghe kenyina neemōogh mi tiibha bho? Eeghe keni-
na neenon kua zez or? Enyina ighōdi ez or ubhin
t nyaam n'odighi iibi ez or kođighiom m oy obhobho
morele? ¹³  naan obho tEbrah m n' zik n' jekob,
 naan obho igb gh  burude ezira n anogho m jizos
 ony-otu odi meghuan. Odi obho enyina i eghe  logh
t ravo  ruula bho, keđio enyina igin odi mi taghisigh
taPilet, oomo ibha aPilet  kona naam r  m bele-
maan odi obho. ¹⁴ Ođighi  karabh ilo todi, odi oo i  oy
n , keđio enyina igin ni zodi ekiton ku egbeel maPilet
m belemaan  okoma. ¹⁵ Keđio enyina ighigh zodi obo
bho  teeny b  ghuđum obho. Keđio  naan  bet n zo-
di mi t bho bho — keđio ez or n gba mabaabha bho
 nogho r oy. ¹⁶ T nyaam ađien odi p kugha  oy obho
 teeny  nyaam olo oreliom. Iibha bho enyina n̄emiin
il gh m n  bho uđighi mi tologhi om ru m tađien
odi: ologhi om ru m mi tađien t jizos mobho
uuku m m oy obhobho mi taghisigh enyina.

¹⁷ “Keđio esiibha bho, aburum r  mi,  ami ul gh m
mobho ibha enyina n' ruula bho iđighi m jizos obho,
enyina il gh m io ni. ¹⁸  naan n agba k kanya amen
mi tarizil obho mibha aKraist obh'odi t miinom ni;
keđio odi ađighi n  mezo bho iru magey. ¹⁹ Toomo ipa
beleni, ikiraan tesi  karabh enyina mes m ghan m -
naan molo odi k agburion m karabh obh'enyina
katughuneen, ²⁰ molo Ob m ogh obho  nogho enyi-
na maruđuma ilo ođighi  ruumugh enyina ot ne
imoom, at m n  m jizos  Mesaya bho odi n ason
 seghe  nogho enyina bho. ²¹ Odi t tol ni mi t nyu
niiii  teeny mamen obho k ar k ar tođighi ot ne mi-
moom, kezo bho  naan  gba  nogho migbaany arizil
obho  rol b  mi tamen olo neeten ibia. ²² AMozis
m akpete kua, ‘ naan Ob m ogh enyina bho t nogho
ni enyina mozil, kezo bho odi  nogho  ami zenyina
bho, ol'eesođia ar oy enyina. Imaar memoghonyan
k ar k ar olo odi  kpete  nogho zenyina. ²³ K oy k oy
olo  moghon io mibha odi ozil obho t kpete  nogho
zenyina bho, t seghe ni zodi otughuneen mi tar oy t -
naan.’ ²⁴ Arizil obho  gba d m obho ki tamen
t Samuel n'oomo obo bho  tuonuman zodi obho, e -
ba mađuma bhobho. ²⁵ Aruguan obho t naan obho
arizil obho  gba bho il'enyina, keđio enyina tele rutu t -
zo bho  naan aghiran n' burude enyina bho. Kezo
bho odi  kpete  nogho mEbrah m obho, ‘T nwuny
onuma pobo  ami t sebh oomo ar oy obho idi tade
bho.’ ²⁶ Ipa kiđighi k naan  seghe m ony-otu odi
ar m molo abhira aru tenyina, m sebh enyina ođighi
olo enyina keghiraan t karabh araab om enyina.”

APita n'aʒon ʒmara taghisigh isōbh ʒakpe bho

4 Ezo bho aPita n'aʒon idi nini neḡba neḡogho rōoy obho, parōoy iḡo miḡbua bho n'ʒola otu iikpulughu obho n'arōoy aSadusi obho iru teedi. ² Eedi neḡe mibha ʒal iteledōm obho neḡughumiom rōoy moḡetunu tōbho bho tʒʒizos n'iibha neḡba neḡeeriom mibha obo ʒbho bho teḡberenu ni. ³ Ađio nakul peedi iḡol zeedi ʒloghom tikoli moḡliom eedi meḡie. ⁴ ʒlogh obo bho ʒmoghon dōm obho imōruōm; keḡio ʒlogh eedi obo bho neemōruōm obho iru iḡighi maḡisibh n'ōogh ʒonir.

⁵ Aḡaal paḡuula n'arukenyha bh'aju obho n'obo ʒtughumiom araalōgh obho iikōbhōghian tajeḡusaḡem. ⁶ Anas uveḡu arōoy iḡo miḡbua bho, n'aKayafas n'aʒon n'Aleksanda, n'oomo arōoy ipedi obho il'eghun otu uveḡu obho pobo ʒrol ʒni. ⁷ Keḡio eedi iru ʒmarami miteledōm obho mi tamusigh eedi ipuruan kua zeedi, "Enyina iikō eko mōoy obhobho? Tikir ʒnyaam na taḡdien okōr dōy mibha enyina ibhin kiḡighi moḡighi obhobho?" ⁸ PaPita abhin mʒnyaam tEḡmugh Iigbia bho aḡbhagharana kua zeedi, "Aruula n'arukenyha arōoy, ⁹ erumolo aadon enyina nepuruan zeḡōor mi toḡighi iḡi olo uḡighi ʒnogho meḡkugha dōy obhobho n'ezo ezōor uukō zodi, ¹⁰ pilōghōm kua. Oomo enyina arōoy Izireḡ ilōghōm mobho dōy obhobho ʒmara bō taghisigh enyina bho naaḡum ʒaman. Uukō tʒnyaam aḡien tʒʒizos Kraist obh'aNazaret — obo bho enyina ʒkan bō ighigh obho, keḡio Eḡnaan aḡeḡtōn zodi tōbho bho. ¹¹ Odi aḡizos pobo bho eḡgia bho ʒgba bō kua, 'ʒpaḡi ʒbharakpar obho iḡōghi rutu obho ʒgin obho naaru ʒla maḡar apu.'

¹² "Iḡhelegha ilo tōnon tughuneen todi ḡio. Tesuo eḡmar-arōoy obho, ʒnon dōy olo Eḡnaan naḡanogho rōoy maḡien odi molo obhin ʒbhelom ezira olo."

¹³ Obo bho ʒrolom delede moḡkpe bho iimōogh ni moḡmiin ʒoghuanan ologhi obho aPita n'aʒon ʒteeny obho, n'omina olōghōm mibha eedi iru mapa arōoy ilo ʒmiin ʒbhereer ilo. Keḡio eedi tetu elōghōm mibha eedi ʒtuonuman ḡa maḡizos. ¹⁴ Molo bōbon ʒar olo eedi ʒteeny moḡkpete ʒnogho eedi olo, mezo bho eedi neḡmiin mōoy obho uukō bho ʒmaranuan n'aPita n'aʒon obho. ¹⁵ Peedi ibhirighan zeedi mi totu ʒkoti obho moḡdeghe ilo eedi tesōbh eḡnogho zeedi. ¹⁶ Keḡio eedi ipuruan kua silōor eedi, "Ezira tōkpete meeghe ʒnogho marōoy bhibha? Oōy olo odi tajeḡusaḡem olo olōghōm io mibha eedi iḡighi mib'okpo ib'aruugu bhibha olo, keḡio ezira eḡkona urue ḡio ʒbharanaan. ¹⁷ Ezo olo oḡighi olo okpo bhibha ilela ḡio moomo arōoy, ezira tookiom zeedi moḡbele okpete ʒar mi taḡdien tʒʒizos." ¹⁸ Keḡio eedi ibheleghi zeedi iru, ʒkpete ʒnogho zeedi meedi ʒgba mu, ʒtughumiom mu na mi taḡdien tʒʒizos, kezo kezo ilo ʒrol.

¹⁹ Keḡio aPita n'aʒon iḡbhagharana kua zeedi, "Iḡighen ʒneḡhe epu moḡighi mi taghisigh tEḡnaan? Oḡhiilaan enyina meḡlee koghiilaan Eḡnaan?" ²⁰ Ezōor urue ḡio ʒbele moḡba ibha ezōor niyo niyo noḡmiin ʒmoghon obho." ²¹ Keḡio eedi arōoy ʒkoti obho imina

imaar iikiom zeedi ʒghuemi keḡio imutiom zeedi miḡkpo. Ekpo ʒar olo eedi ʒmiin mobhin ʒliom eedi olo, ezo bho oomo arōoy obho nebuom mEḡnaan mi tibha imute obho. ²² Odi dōy obho uukō bho naḡkpo apu merubal ʒsia.

Obo bho neemōruōm obho iikpulughu moḡteeny ʒoghuanan ologhi

²³ Eedi imute kua be, paPita n'aʒon ʒghiil imula togbo bh'eedi ʒgba moomo ibha aruveḡu iḡo miḡbua bho n'arukenyha bho ʒkpete ʒnogho zeedi obho. ²⁴ Amen eedi ʒmoghon, peedi itul moḡnu iikpulughu mEḡnaan, "Obaḡmoḡgh obho ʒlem bō maḡnyu n'ade bho n'obhiiny obho n'oomo okpo bho idi bō teedi obho. ²⁵ Ana ubhin mEḡmugh Iigbia bho ʒkpete kua mi taDevid ogbōgh ʒde ezōor, ʒony-otu onuma,

'Eeghe kobo bho ilōghōm io mEḡnaan nemutiom ḡien? Eeghe karōoy neḡa miben ʒraakpe ilo eḡmu olo?

²⁶ Aruula eḡmar-arōoy obho neekōbhōghia silōor eedi,

keḡio aruveḡu obho neetul moḡnu moḡe Obaḡmoḡgh obho n'aKraist obh'odi.'

²⁷ "Agey na ni mibha aHerod n'aPontios Paillet itul ʒnu tēma bhobho n'arōoy obho ilōghōm io mEḡnaan obho n'arōoy Izireḡ morubhiom aḡizos ʒony-otu iigbia bh'onuma, odi obho ʒna uḡighi aru maKraist obho.

²⁸ Oomo eedi iikōbhōghian moḡtuugh oḡighi ibha ʒna n'ʒnyaam onuma naḡato aseeri milo temute ni. ²⁹ Keḡio esiibha bho, Obumoggh, maḡar ʒmiin mibha eedi neḡpaama, keḡio noḡho ni zeḡōor ʒrubana tonuma miḡkpo olo ʒgba adōm obho tonuma n'ʒnyaam. ³⁰ Sele ni maḡvo tonuma maakō, maḡighi molo okpo ib'aruugu temute ni taḡdien tʒʒizos ʒony-otu iigbia bh'onuma."

³¹ Ezo bho eedi iikpulughu neḡbele bho, pesi obho eedi idi obho aazighinian. Keḡio Eḡmugh Iigbia bho aru aḡigh teedi amuzō, keḡio eedi ʒke moḡba adōm obho tEḡnaan n'ʒoghuanan ologhi.

Iḡian kaḡar kaḡar mogbo

³² Keḡio ogbo obo bho imōruōm obho irughan ḡa n'oniyin ologhi n'oniyin ʒitua. Bōbon dōy olo aḡeghe maḡar odi aḡhōl ol'odi be olo, eedi iḡian ḡa kaḡar kaḡar mogbo. ³³ Tigbōgh ʒnyaam mibha iteledōm obho ibhinom ʒgba moḡetunu tōbho bho tʒʒizos Obaḡmoḡgh obho, keḡio Eḡnaan ʒnogho zeedi migbōgh aḡisebh.

³⁴ Bōbon dōy ol'ogbo bho olo ʒteeny ʒni ḡio maḡar ole n'oḡighia olo. Obo bho ʒteeny bō marade n'arutu iḡool ni, ebhin ikpoki obho eedi iḡool obho, ³⁵ eḡnogho miteledōm obho, keḡio tōḡi mikpoki obho ʒnogho kōoy kōoy mi tezo bho ʒḡbaghami odi ʒbugh isi.

³⁶ Pezo imute keḡio oniyin dōy olo ughōl aḡosef, ol'eghun otu taLivai, ʒmar odi mi taSaipros, (iteledōm obho ʒghōl aḡien ugheel odi maḡBanabas — azin aḡien obho ughōl "ʒony olo naḡsanaan ḡa rōoy ḡhusan,")

³⁷ aḡool moḡighi odi abhin ikpoki obho aruom iteledōm obho.

Ananayas n'aSafaira

5 Pōoy olo ughōl Ananayas n'ani odi olo ughōl aSafaira iḅool ɔkpo ilo eedi iḅeeny, ² keđio iḅoki međe ikpoki obho iseerian lōor eedi. Olom obho aḅeghe međe be aghiom miteledōm obho keđio ʒni obh'odi alōghōm ʒni. ³ Keđio aPita apuruan zodi, "Sey, Ananayas, eeghe imute kʒna aḅelemaan mEru obho moreliom ologhi obh'onuma moḅba iben ɔnogho Eḅugh Iigbia bho, molo ʒna useeri međe ikpoki obho ʒna uḅeeny mi toḅkpo obh'onuma ʒna uḅool obho? ⁴ Amen obho ʒna doḅool io bho, eedi ɔkpo bho il'onuma ḅio beḅe; suo ʒna naaḅool obho, ikpoki obho il'onuma nʒ dio? Eeghe iḅkar emute kʒna aḅeeny miḅkarabh iḅtua mi tologhi onuma moḅboki eđe ikpoki obh'onuma? ʒna oḅbaam io miben obho marōoy be, ʒna uḅbaam uḅnogho n'Eḅnaan." ⁵ Ezo bho Ananayas ʒmoghon miibha bho be podi ameel ʒbho. Oomo obo bho imoghon miibha bho, idiku ruugu mi teedi. ⁶ Keđio ʒn-wuny ughēel obho idigh, iḅseghe mođim obho ighoroghi iḅseghe iḅghi idi.

⁷ Iḅam amen iru iten ʒani odi aru ađigh, odi olōghōm io mibha neemute bho. ⁸ APita apuruan kua zodi, "Gbʒ magey obho: iibha ʒakar ɔnu ikpoki ibha olom onuma n'ʒna iḅool ḅo moḅkpo bh'enyina bho?" Keđio odi amōrō mu, "Ti, ipa poomo eedi." ⁹ Keđio aPita ʒkpete nʒ kua ʒnogho zodi, "Eeghe imute kʒna n'olom onuma etul ɔnu moḅdegh Eḅugh tObʒmogho obho? Obo bho iḅghi mođi olom onuma bho neesi suo ɔnu-otu obho, eedi tetōol ʒna eḅi eḅi siibha!" ¹⁰ Tonyiin amen obho podi ameel tasike odi ʒbho. Amen ʒn-wuny ughēel obho iru idigh imiin mobho odi nʒabho, keđio eedi iḅseghe zodi iḅghi idi toḅu olom odi. ¹¹ Keđio iibha bho idiku ruugu moomo arōoy ʒsosi obho n'oomo obo bho imoghon obho.

ɔkpo ib'aruugu n'iḅdaany

¹² Piteledōm obho idighi rōoy miḅkanya ɔkpo ib'aruugu. Oomo obo bho imōruōm obho iikōbhōghian gʒa monyiin esi mi tesi eḅtolom obho ʒaSolomon. ¹³ Oomo bho arōoy obho nekiilaan zeedi obho, keđio tughuneen zeedi be ḅio, ɔnon ḅoy olo ane gʒa ađighom zeedi olo. ¹⁴ Keđio ɔnu ilobhir n'ʒaraani ilo ikiton imōruōm ʒni mObʒmogho obho idigh ʒni n'iḅel ɔlogh obho eḅbugh magey. ¹⁵ Ibha iteledōm obho neeđighi obho neeḅlegheri molo kesi kesi olo aPita arele naten mi taraabōom n'oomo ariisi, porōol obo bho neḅweey obho mi ʒarumuna n'iḅtagara obhin koru molo ḅobon ookōogh odi kazuom zeedi. ¹⁶ Keđio arōoy ilo idi gʒa iḅbam ʒraama ibha ikō maJerusalem obho ibhin gʒa marōoy ilo asilōor iḅnegheey io n'arōoy ilo iḅkarabh ʒruumugh neḅḅaghami eru, keđio uukōoy ni ɔman.

Umiine ni miteledōm obho

¹⁷ Puvemū ɔbo miibua bho n'oomo obo bho itul ɔnu n'odi togbo aSadusi obho iḅlogh ḅien miteledōm obho,

iguan mođighi eedi maʒar. ¹⁸ Peedi iḅologh miteledōm obho iḅlokiom tikoli. ¹⁹ Aḅeeny muḅugul potelema tObʒmogho obho aru aghuuron meguugh ikoli obho, abhin zeedi amutiom ʒkpete kua ʒnogho zeedi. ²⁰ "Iki memara totu iikpulughu obho, meḅba menogho marōoy milo igboloman n'omoom aghuḅum obho." ²¹ Keđio iteledōm obho imōruōm, iḅghi totu iikpulughu obho muḅirogh iḅrol iḅtughumiom.

Keđio uvemū ɔbo miibua obho n'arōoy odi iikōbhōghi moomo arukenya ʒju obho moḅteeny ob'otu ʒkoti; keđio ubheleghi miteledōm obho ubhin uru umarami tasumusigh eedi. ²² Amen ʒruula bho iru, eedi imiin io miteledōm obho tikoli obho, keđio imula iḅghi igba totu ʒkoti obho maa, ²³ "Amen ezōor uḅghi usi totu ikoli obho, nōomaar ɔduuy obho, obo iḅōrō bho idi nʒ neḅōrō; keđio amen ezōor ughuuron eguugh obho, ḅobon ḅoy olo odi tologhi obho olo!" ²⁴ Amen uvemū obo iḅōrō otu iikpulughu obho n'aruvemū ɔbo miibua obho imoghon mezo bho, pu neemōogh maʒar olo neemutenaan miteledōm obho. ²⁵ Keđio onyiin ḅoy aru ʒgba kua ʒnogho zeedi, "Imiin! Arōoy obho enyina iḅloghom ḅo mikoli obho idi totu iikpulughu obho neḅtughumiom rōoy obho." ²⁶ Podi uvemū obho ʒbham rōoy moḅghi ɔseghe iteledōm obho omulumi. Ubhin io miḅnyaam tezo bho eedi nekiil obho molo arōoy obho itōḅōl zeedi.

²⁷ Keđio eedi ibhin miteledōm obho iru imarami ʒkoti obho, keđio uvemū ɔbo miibua bho apuruan kua zeedi, ²⁸ "Aami ughōdi, ezōor nookiom zenyina molo enyina keḅele moḅtughumiom mi taḅien ḅoy obhobho, keđio miin ezo enyina neđighi. Enyina meelemi moomo aJerusalem miḅtughumiom enyina, molo enyina netu moḅam iḅaal ḅoy obhobho mi temu ezōor." ²⁹ Keđio aPita n'iteledōm ipedi obho iḅbhaghara imulumian zeedi ighōl kua, "Ezōor tokiilaan mEḅnaan, arōoy io. ³⁰ Eḅnaan ʒburude ezira aḅetōn maḅizos mi toḅho bho, suo enyina iḅkan zodi tooreeny emigheri obho ighigh zodi obho. ³¹ Eḅnaan aḅetōn zodi mi tođiom odi kUvemū n'Opela, moḅnogho arōoy Izirel mamen olo eedi keghiraan iḅkarabh eedi, milo Eḅnaan kaḅelemaan zeedi. ³² Ezōor n'Eḅugh Iigbia bho Eḅnaan nʒnogho mobo bho nekiilaan zodi obho ku nōgba mabaabha bho nōnogho rōoy."

³³ Amen arōoy ʒkoti obho imoghon ezo bho, pologhi eedi aḅḅebh magey eedi neva moze iteledōm obho.

³⁴ Keđio onyiin eedi, ol'aFarisi obho olo ughōl aGameliel, obo iḅtughumiom iilōgh obho olo oomo arōoy obho nekiilaan magey, aḅetunu ʒmara ʒkoti obho, ʒto mobhirighan iteledōm obho omutiom miḅbam amen ku, ³⁵ keđio ʒkpete kua ʒnogho maḅkoti obho, "Arōoy Izirel, imaar megon miibha enyina netu mođighi arōoy bhibha bho. ³⁶ Tamen olo neeten, aTeodas amute aghōl modi monyiin ogbōgh ḅoy, keđio ɔlogh arōoy ilo teḅkian ni moḅnir arōoy idigh n'odi. Ughigh ni zodi, poomo obo bho iḅtuonuman zodi obho ighilighu ni eḅuaghu, keđio ogbo bh'eedi abḅe. ³⁷ Iibha iru iten, paJudas obh'aGalili aru nʒ mi tamen ɔḅalagh arōoy obho; odi eḅkona aḅur nʒ moḅlogh arōoy

aseghe, keđio odi  kona  bho ni keđio oomo obo bho ituonuman odi obho  izaranu. ³⁸ Keđio esiibha bho mi tabaabha bho na,  ami nađba kua  nogho enyina,  belemaan r oy bhibha, idighi g a zeedi ma ar. Eru molo iibha bho eedi neđighi obho iru mil'inyaam  oy, ogbo bh'eedi ta e ni na kipedi obho. ³⁹ Keru  ar olo idua t naan kiru, enyina irue  io  maranuan zeedi. Ikunughi obho, enyina tetol e e m naan!" Pa oti obho im ru m iikiom taGameliel. ⁴⁰ Keđio eedi ibheleghi miteled m obho idighom, igurogh zeedi, keđio ikpete inogho zeedi mo e  gba ta ien tajizos kamen kamen; keđio eedi imutiom zeedi. ⁴¹ Eedi iteled m obho imute ta oti obho n'ogb gh  baal ologhi mibha  naan naabhin zeedi aseeri kar oy ilo igb bh m minom  ibaghami mi ta ien tajizos. ⁴² Keđio eedi itughumiom g a, igba na mo bi ad m obho tajizos Kraist moomo aru uma mi totu iikpulughu obho n'arutu ar oy.

O ual ipela

6 Aru uma bhibha,  nu obo bho ne tuonuman obho neeru eđighan; keđio  ruruan imute teeso ia ar oy aju obho nemoghon ne pa monu-ema aGris obho n'obo bho nemoghon ne pa monu aHibru obho mobho uunon io marukpukele  raani eedi mi ta a ian eđian obho moomo aru uma. ² Pa i bh n'izal iteled m obho ibheleghi moomo obo bho ne tuonuman obho iik bh ghi monyiin esi keđio ikpete kua, "Ineghe  io molo ez or ko e me ba  nuekpete bho t naan koru ko i g a međian. ³ Tebum iibha belemi, aburum r,  son o ual ar oy mi tenyina ilo  mugh Iigbia bho amuz  ni teedi, iteeny na magey ol gh m  ar, molo ez or tokuugh mođighi obho  nogho zeedi. ⁴ Ez or nivo nivo tonogho mal or obho mookpulughu g a n'odighi  gba  nuekpete t naan." ⁵ Ibha iteled m obho ideghe obho idigh ni tologhi oomo ogbo bho; keđio eedi iru  son maStivin,  oy olo  oghuaan ologhi om ru m n' mugh Iigbia bho amuz  ni tal or odi, n'aFilip n'aProkoros n'aNikanor, n'aTimon, n'aPamenas n'aNikolaos, isoloman ol'Antioke olo aghiraan naakpulughu m naan aju obho. ⁶ Keđio eedi  seghe zeedi imarami tasumusigh iteled m obho, keđio eedi iikpulughu inogho zeedi,  bamaghi ra o eedi mi temu eedi.

⁷ Tesuo keđio  nuekpete bho t naan amina alela na ki taghisigh.  nu obo bho ne tuonuman obho mi taJerusalem neđighan magey moomo amen, keđio  logh ar oy  bo miibua iru  ni im ru m na.

U ol maStivin

⁸ Astivin  oy olo  naan naasebh magey  nogho na minyaam ađighi mo ko ib'aruugu mi tasumusigh ar oy obho. ⁹ Pe ede ar oy iru nenwiom zodi: eedi ar oy aju ibh'aSairini n'Aleksandria il'otu itughumiom olo ugh l otu itughumiom ar oy obo bho neemuzaan (pezo ugh l zeedi). Eedi n' non ar oy aju il'aSilisia n'Esia ike mođhanan aStivin. ¹⁰ Keđio  mugh Iigbia bho

 nogho maStivin mol gh m  ar olo amen  kpete eedi irue  io mođhanan odi. ¹¹ Peedi ighi  bia r oy ilo ogh l ekua, "Ez or umoghon mibha odi na kpete  pue maMozis n' naan!" ¹² Tezo bho peedi idighi molo ne kany mar oy obho n'arukenyia bho n'obo itughumiom araal gh obho. Keđio iru  bham maStivin, ibhin zodi ighi ta oti obho. ¹³ Keđio eedi ibhin r oy igbaam odi miben igh l kua, "O y obhobho nađbaaghiom mi karabh motu iigbia iikpulughu ezira n'araal gh obho taMozis. ¹⁴ Ez or umoghon mibha odi agh l ma izos obh'aNazaret ta ko ni motu iikpulughu obho, anweeghi na moomo eđighiom  ar obh'ezira ibha idua taMozis iru obho!" ¹⁵ Keđio oomo obo bho idi bo ta oti obho igbiom ri ien eedi maStivin keđio imiin mobho aghisigh obh'odi nađbaanaan mamusigh obh'otelema t naan.

 nuekpete taStivin

7 Keđio uvem  ar oy  bo miibua bho apuruan kua maStivin, "Agey na ni miibha bho?" ² Suo keđio aStivin ta agharana ak l kua, "Aburum r n' burude, imoghon  ami!  naan obho ađigh ni meghuan obho amutenaan Ebra am ogb gh  de ezira tamen obho odi natugh ni mi taMesopotamia obho, keđio odi tagbi mođighi orugh taHeran, ³  kpete kua  nogho zodi, 'Bele meghun otu n'ar oy onuma maru mađighi tade olo  ami ta eeriom  na.' ⁴ Tezo bho podi  bele made aKaldia obho ađighi morugh mi taHeran. Amen  de tEbra am  bho, p naan ađighi molo odi a ua aru temabho, obho enyina idi siibha bho. ⁵ B bon esi olo  naan  nogho mEbra am, b bon eekpu e um olo; keđio  naan aru aguan zodi modi tanogho zodi na manwuny  obhe bho tetu taman odi obho. Tamen obho  naan aguan miibha bho, Ebra am  ony olo. ⁶ Iibha bho pibha  naan  kpete  nogho zodi, 'Anwuny  obhe onuma tetughogh tonon  ma karubana keđio tomiine zeedi m onir  sia. ⁷  ami tasōbh ni ra kpe  nogho mar oy obho eedi tekumuan obho. Amen iibha neeten peedi omute tema popo oru tesuo ookpulughu  mi.' ⁸ Keđio  naan  nogho mEbra am međighiom  ar iduna bho melegh izo oguan obho. Tipa belemi pEbra am aru a un ma izik mamen obho  mar odi o ual a uma iten, pa izik a un ma ekob, keđio a ekob a unogh ma i bh n'izal  nwuny todi, igb gh  burude arughun otu tezira.

⁹ " burude arughun otu tezira ib bhan maJosef, keđio iru  ool odi me ana mi tIzipt.  naan  rolan nini zodi, ¹⁰ keđio  bhel nini zodi magey mi toomo  ibaghami odi. Amen ubhin maJosef uru taFero  olema obh'Izipt,  naan  nogho ni zodi mo bi eđighiom  ar n'ol gh m  ar. PaFero  nogho maJosef me oogh oomo ebhugh obho n'ogh ol otu  olema bho.

¹¹ Keđio   er aru tebhugh obh'Izipt n'aKenan, olo  nogho m minom magey. Igb gh  burude bh'ezira imiin io međian. ¹² Tamen olo a ekob  moghon mibha eđian idi tIzipt, p el amen odi ar m manwuny odi igb gh  burude bh'ezira mođighi tIzipt. ¹³ Amen eedi ighi mobho tagb bhi m izal amen obho, paJosef  gba

ađeeriom l or odi maburum r obh'odi, keđio aFero tatu al gh m meghun otu taJosef. ¹⁴ Keđio aJosef tat m d m  kiom aJakob  de odi molo odi n'eghun otu odi keru tIzipt: oomo bh'eedi erubal n'ađisibh đi bh n' ogh ar oy. ¹⁵ Suo paJakob  ghi tIzipt, tesi obho odi n'igb gh  burude obh'ezira ibhozu. ¹⁶ Iđim obh'eedi ubhin ughi tesi obho ugh l b   Sekem obho. Uđiyy zeedi mi toogu obho Ebrah m aghu m b  mikpoki mi ta o  nwuny taHemor.

¹⁷ "Amen natuan olo  naan tađighi moguan obho odi aguanaan mEbrah m obho, ar oy ezira ibha irol tIzipt neebugh magey. ¹⁸ Tikunughi obho p non  olema olo ol gh m io maJosef aru  da mIzipt. ¹⁹ Keđio odi  dereghi mar oy obh'ezira,  rolom ma burude obho tezira mi karabh  dolomaan,  kpaariom zeedi molo eedi kesereghi gh  ma runwuny mi tetere milo  pozu. ²⁰ Tesuo pamen  mar maMozis,  ony olo  neghe magey. Uuk  zodi tologhi otu mi aar  wanyu.

²¹ Tamen obho umutiom zodi totu eedi obho, p nyani taFero  seghe  loghom zodi aak  koony ol'odi.

²² Oomo ol gh m  ar Izipt utughumiom ni zodi  man, molo odi aru mogb gh  oy mi t nuekpete n'eđighiom  ar.

²³ "Amen  sumusia taMozis igbebh erubal  sia, podi  atua mođhi  miinan ar oy odi obh'Izirel. ²⁴ Odi  miin monyiin olo  oy ol'Izipt nađul, podi  ghi  bhel zodi, ađighi  kpe m oy obh'Izipt obho, aghigh zodi. ²⁵ (Odi agh di ar oy bh'odi temoghonyan ni zodi mobho  naan ta seghe zodi ađighiom molo eedi kemuzaan, keđio eedi imoghonyan io.) ²⁶ Ateeny monon  duma, podi  miin mi al ar oy il'Izirel nebe keđio odi  ghi mosibhi eedi. Odi  kpete nanogho zeedi, ' o. Enyina saburum r. Eeghe konyiin digha amina ađul monyiin?'

²⁷ Keđio odi obo bho nađul b  mopedi obho anyu maMozis atene t tu, apuruan kua zodi, 'Ok r  oy aseeri  na m ola n' tu mi ruan ez or? ²⁸  na nava moghigh  mi kezo bho  na ughigh mobh'Izipt obho međienaan obho bele? ²⁹ Amen aMozis  moghon mi-ibha bho, podi aghiil  dua mi tIzipt  ghi  ke morugh tade bh'aMidia. Tapa podi  teeny izal  nwuny.

³⁰ "Erubal  sia iru iten, potelema t naan amutenaan maMozis mi tologhi amuum r  nyan mi tob'ee KPU eđum  osaar olo atuan mob'eegum obh'aSainai.

³¹ AMozis aam ogh ni mi tibha odi namiin obho, podi  ghi atuan m maar  miin eđum obho. Keđio odi  moghon ogh r k  tObam ogh obho. ³² 'Aami  naan tigb gh  burude bh'onuma,  naan obh'Ebrah m n'Aizik n'aJakob.' Keđio ologhi taMozis  rol akpooy n'aruugu molo odi omina đio ane moonon. ³³ Keđio Obam ogh obho  kpete kua  nogho zodi, 'Kp rona rak r  bh'onuma. Esi obho  na  mara bho ade iigbia.

³⁴ Aami n'aaanon  miin m miinom ar oy obh'ami mi tIzipt. Aami n amoghon mi kubh obh'eedi. Siibha bho  ami naas or atu m bhel eedi. Tue siibha,  ami tat m  na  ki tIzipt.'

³⁵ "AMozis obho ar oy Izirel igin b  ipuruan zodi igh l maa, 'Ok r  oy aseeri  na m ola n' tu mi ruan ez or?' obho, odi pobo  naan ar m k ola n' pela,

men obho otelema t naan aru amutenaan zodi tologhi amuum r  nyan obho. ³⁶ Tamen olo odi naađighi mi kanya  kpo ib'aruugu mi tIzipt, podi abhin zeedi amutonom,  bolom t bhiiny obho ugh l b   bhiiny Igbila bho, ađighi n  m kpo ib'aruugu mi tob'ee KPU eđum obho merubal  sia. ³⁷ AMozis obo bho  kpete  nogho mar oy Izirel agh l kua, ' naan ta nogho ni zenyina mozil odi, kezo bho odi  nogho zami zenyina bho, olo tatu mol'al or enyina niyo.'

³⁸ AMozis obo bho  rol  ni mi took bh ghian ar oy ibh'Izirel mi tob'ee KPU eđum obho: odi  rolan  ni ma burude obh'ezira n'otelema t naan obho  kpete b  ma   nogho zodi mi tob'eegum obh'aSainai bho. Odi  moghon mogh r k  t naan obho omuneen gh  đio  nogho zezira bho.

³⁹ "Keđio igb gh  burude obh'ezira igin moghiilaan odi, inyu zodi itene t tu, iva momula tIzipt, ⁴⁰ ikpete n  inogho Eron igh l kua, 'Lem maruru ma nogho ez or ilo tekpo zezira eđionom. Ez or ul gh m io milo neemutenaan maMozis obho abhin ezira amutonom mi tIzipt obho.' ⁴¹ Tesuo peedi telem meru olo  gbaanan m ony  nam,  tun ma   nogho, keđio tele mezaal nebuom mođighi  ravo bh'eedi. ⁴² Keđio  naan  bele zeedi,  seghe zeedi  nogho mookpulgghu gh  iinaany  nyu obho, kezo bho n oge b  mi ti hereer arizil obho maa:

'Ar oy Izirel, enyina ize gh  mi nam obho merubal  sia mi teekpu eđum obho ku negbiom molo enyina netunom ma   nogho zami?'

⁴³ Eenyi, enyina igban gh  me ina bh' Molok n' naany obh'aRefayim,

maruru obho enyina ilemogh mookpulgghu obho.

 ami tapirighan ni zenyina  seghe atenōm n  maBabilon.'

⁴⁴ " naan  rolan n'igb gh  burude ezira mi totu eđum iikpulgghu olo not ol gh  ni mi tob'ee KPU eđum obho. U b gh n  kezo bho  naan  tughumiom maMozis obho, kezo bho uđeeriom n  zodi obho.

⁴⁵ Otu-eđum opopo  rol  teeny monon  oke tigb gh  burude bh'ezira. Eedi ibhin ni ir ol zodi otu eđum iikpulgghu obho  tuonuman majosua mi tamen obho eedi ighi m b irogh arade bho  naan abhirighanogh r oy obho  nogho zeedi obho. Keđio  rol suo ninii  teeny mamen taDevid. ⁴⁶ Odi ađigh tologhi t naan molo odi agbeel m naan molo odi ka b gh motu ka ogho zodi  naan taJakob. ⁴⁷ Keđio  Solomon pobo a b gh motu obho  nogho zodi.

⁴⁸ "Keđio  naan obho  bugh b  apu ka ar ka ar obho orugh gh  đio mi tarutu ilo ar oy ib gh, kezo bho ozil obho  kpete bho,

⁴⁹ ' naan  kpete kua: Anyu obho petolom  mi, keđio ade bho po eleriom asike  mi.

Ok r ođigh otu mobho  na ta b gh  nogho zami?

Esi obhooghia  mi kodi teđighen?'

⁵⁰ Oomo  kpo bh bha  ami  lem io bele?'

⁵¹ "Imiin  baar  mu obho tenyina! Imiin i karabh iloghi obho tenyina mezo enyina iteneđghu mikpom ara eri mi tad m t naan. Igb gh  burude obho tenyi-

na n'enyina akerekere olo. Enyina  kona neđaanana na mEmugh Iigbia bho. ⁵² Kir ozil olo igbogh  burude obh'enyina inogho dio miibaghama? Eedi ize ni miteledom obho tEnaan, obo bho igba k kanya amen moru obho tOony-otu odi obho ikarabh ilo bho. Keđio esiibha enyina neepool ekigh zodi. ⁵³ Enyina obo bho ibhin bo maraalogh tEnaan obho, ibha itelema tEnaan ibhin iruom enyina bho — oomo ipa  kona enyina iik  na dio.”

Ur b l aStivin oghigh

⁵⁴ Amen ar oy  koti obho imoghon mibha aStivin  gba bho, piloghi obh'eedi ipeebh molo  ruumu obh'eedi iibhuughogh keđio eedi ighiir  laay eedi n'okarabh ologhi. ⁵⁵ Emugh Iigbia bho naamuzo  gb bh taloor taStivin, keđio odi aanon tanyu obho  miin meghuan obho tEnaan, n'ajizos namara tođiom  vo tEnaan. ⁵⁶ Odi  kpete kua, “Sey, imiin  ni.  ami namiin mibha  nyu obho naakperenu keđio Oony Ooy obho namara tođiom  vo tEnaan!” ⁵⁷ Peedi i ulughia ra eri eedi, imulughu ighughaan izuom zodi. ⁵⁸ Ibhin odi imutiom tema bho ir b l odi. Ar oy bhibha ikporona mo kpo eedi inogho monyiin onyugheel olo ughol  sol mo bham. ⁵⁹ Ezo bho eedi net b l odi obho, podi abhelegi mObamogh obho aghol kua, “Ajizos Obamogh, segehe ghudum obho tami.” ⁶⁰ Keđio odi azuman aakpulughu n'ob'oghorko aghol kua, “Obumogh,  bamam gha mikarabh ibhibha mi temu eedi!” Odi  kpete kua a ele, podi  bho.

8 Eđigh tologhi taSol mođighi  rookoma bhibha.

ASol  nogho mo miinom ma sosi obho

Odi aduma popo par oy  sosi obho idi bo tajarusalem obho ike mo miinom mi taravo obo bho imoruom io bho, molo oomo obo bho imoruom obho tughuneen miteledom obho dio,  izaranu toomo ebhugh obh'ajudia n'aSameria. ² Keđio etede ar oy ilo itulan mEnaan idi maStivin,  itu zodi n'igbogh edi.

³ Keđio  sol  va mobhiemi  sosi obho,  dua gha motu aten motu aghoghogh gha mobo bho imoruom obho,  raani n'ilobhir, amutiom teterere abhin zeedi  ghi  lokiom gha zeedi mikoli.

Ugba taSameria mo bi adom obho

⁴ Eedi obo bho imoruom obho nezaranu, kesi kesi olo eedi ighi, negba gha mo bi adom obho. ⁵ AFilip  dua  ghi taSameria keđio  gba maKraist  nogho rooy obho mi tepa. ⁶ Ob'ologh ar oy obho ideny ni  rol b rim imaar imoghon mibha aFilip  deghe nanogho zeedi obho. Eedi imaar imoghonyan imiin na mo kpo ib'aruugu obho odi adighi obho. ⁷ Ikarabh  ruumugh imuteghu ni n'ib'ikanya imulughu mi tologh ar oy; ar oy ilo asiloor obho neemughughu n'ilo itele gha dio ooko na. ⁸ Molo ogbogh o baal ologhi  rol ni mi taSameria.

⁹ Todii ema bho kir ooy olo ughol  saimon, olo ar oy aSameria nekiilaan zodi magey mebum o kpo ideeriom

obho odi adighi gha bho. Molo odi nakol gha modi ooy. ¹⁰ Molo kooy kooy olo odi tema bho, igbogh n'ibam, imoruom zodi nekol kua, “Odi pinyaam obho tEnaan obho ughol bo 'Ib'inyaam obho.” ¹¹ Odi maadighi magey mo kpo ideeriom obho mi tema bho mikanya molo eedi nekiilaan zodi. ¹² Keđio tamen obho eedi imoruom mo bi adom obh'Ade-Oolema bho tEnaan obho aFilip  gba bho mi tadien tajizos Kraist obho, peedi iru izua mum,  raani n'ilobhir. ¹³ ASaimon nivo nivo amoruom ani. Amen odi aru azua mum obho, podi  rolan gha maFilip, molo odi aamogh magey mamen odi amiin mo kpo ib'aruugu obho aFilip nadighi obho.

¹⁴ Iteledom obh'ajusalem imoghon mibha ar oy aSameria neebhin monuekpete bho tEnaan, peedi irom aPita n'ajon ighiom eedi. ¹⁵ Amen eedi ighi isi, peedi iikpulughu molo obo bho imoruom obho kebhin ani mEmugh Iigbia bho. ¹⁶ Tezo bho Emugh Iigbia bho dosor io mi tonyiin eedi, uzuom zeedi mum be mi tadien tajizos Kraist Obamogh obho. ¹⁷ Keđio aPita n'ajon ibamaghi ravo mi taruumu obh'eedi, peedi ibhin ani mEmugh Iigbia bho.

¹⁸ ASaimon amiin eedi ibhin mEmugh Iigbia bho mi tamen obho  bamaghi ravo taruumu eedi obho, podi aru nanogho mikpoki maPita n'ajon, ¹⁹  kpete kua, “Nogho ani  ami minyaam ibhibha molo kooy kooy olo  ami  bam ravo ami apin ani mEmugh Iigbia bho.”

²⁰ Keđio aPita  bhagarana kua zodi, “Ana n'ikpoki onuma idigh tedum tibha ana natua moghuom ikpoki menogho tEnaan obho!” ²¹ B bon abin bolobolo  ku olo ana uteeny mi tođighi ezor olo, tezo bho ologhi onuma oozuan io mi topađi obho tEnaan. ²² Tebum ipa beleni, kiraan mi tikarabh itua bh'onuma maakpulughu mEnaan mo belemaan onuma mi tikarabh itua bhibha tonuma. ²³ Ezo  ami namiin, ana tabum ni magbuay mo kpo inon ar oy molo ana naaru mebana mi tođighi ikarabh.” ²⁴ Keđio  saimon takpete kua  nogho maPita n'ajon, “Isesen ni, iikpulughu mObamogh obho menogho  ami molo oomo ibha ana  kpete suo obho imutenaan io zami.”

²⁵ Tamen olo aPita n'ajon negba monuekpete tObamogh obho inogho rooy, peedi imula tajarusalem, igbaay na mo bi adom obho mi tikanya  raama aSameria.

AFilip n'ogbogh ooy ol'Etiochia

²⁶ Keđio otelema tObamogh obho  kpete kua  nogho maFilip, “Betunu maakobhoghia maghi tebom obho  dua tajarusalem  ghi taGaza bho.” (Ebom opopo ooy olo digha  bol olo mu.) ^{27,28} PaFilip a etunu aakobhoghia  ghi. Suo bho, obhaghan ooy ol'Etiochia na bol tebom opopo nakeel. Odi ogbogh ooy olo napam gha mikpoki ani-olema bh'Etiochia. Odi  ghi tajarusalem mookpulughu Enaan, keđio adigh oghuugh olo enam nakiilom nakeel. Ughilom noki obho, odi nakol gha mo hereer tAizaya ozil obho. ²⁹ Keđio Emugh Iigbia bho  kpete kua  nogho maFilip, “Kia matuan zodi.” ³⁰ PaFilip  ghi keđio

amoghon bho odi nak l b  mi t bhereer t izaya ozil obho, keđio odi tapuruan kua zodi, "Ana namogho-nyan mibha  na nak l obho?" ³¹ Keđio odi  oy obho  bhagharana kua zodi, "Kir  zo olo  ami kamogho-nyan, tughuneen molo  non  oy t maar  gba  nogho  ami  io?" Keđio odi abheleggi maFilip moru ođigh  ni toghuugh obho. ³² Esi ogh l obho odi nak l b  bho naġba kua,

"Odi  rol k ena olo n ki moghigh.

Odi  rol k ony  ena olo omulughu  io, bho nokul subhuubh obh'odi.

Odi  kpete na  io ma ar.

³³ Tezo bho  loki zodi reġheer obho.

Pu ele m ru agey jiruan  nogho odi.

O y olo tatue  gba moobhe odi olo,

tezo bho aghu um odi naakunughi tesuo ade bho."

³⁴ Keđio  oy obho apuruan kua maFilip, "Ka  gba manogho  ami, odi ozil obho naġba mil'ok r  oy? Il'odi belee konon  oy?" ³⁵ Keđio aFilip ta e mođeghe,  kiom zodi ad m obho tozil obho aru  gbaam moob  ad m obho taġizos. ³⁶  zo bho eedi neki obho, peedi iru isi tesi olo  muum idi, keđio odi  oy obho  kpete kua  nogho zodi, "Tibha  muum.  karaan temina  puenaan zami mozua  muum obho?" ³⁷ [Keđio aFilip ta kpete kua  nogho zodi, "Eru molo  na um ru m n'oomo ologhi onuma, pa a ozua  muum obho."

Keđio  oy obho  bhagharana kua, " ami naam ru m mibha  ġizos Kraist aru m ony obho t naan." ³⁸ P oy obho  to molo kos bb  moghuugh obho, keđio aFilip n'odi is or t muum obho, keđio aFilip aru azuom zodi m um. ³⁹ Amen eedi imute mi t muum obho, p mugh tObamoggh obho  seghe maFilip  duonom. O y obho omina  io  miin zodi, odi  oy obho at n nakeel n'ogb gh  baal ologhi. ⁴⁰ Umiin maFilip t zotos, keđio  ghi toomo  raama bho naġba moob  ad m obho ninii odi aru asi taSizaria.

 zo unwe maSol uten  m oy t naan

9 Tamen bhibha,  Sol odi ni nanogho mii baghami  zeey mobo bho ne tuonuman mObamoggh obho. Odi  ghi tuvem  ar oy i o mii ba obho ² agbeel abhin mi bhereer ilo inogho zodi minyaam moghi tarutu iikpulughu ibh' Damaskos, merumolo odi  miin m oy olo na tuonuman mEb om tObamoggh obho, milobhir n' raani, odi  bologh apin atu taJerusalem.

³ Teb om obho, suo odi naki, natuan t Damaskos obho, pazuba  puuny ob' baal olo  dua tanyu obho aru as or m zodi, ⁴ keđio odi ameel tade bho, keđio amoghon ogh r k  olo  kpete kua  nogho zodi, " Sol,  Sol! Eeghe kana nanogho kua zami mii baghami?" ⁵ Keđio odi apuruan kua zodi, "Obumoggh,  na kok r  oy?" Keđio ogh r k  bho  bhagharana kua, " ami paġizos obho  na nanogho mii baghami obho. ⁶ Keđio  etunu maġhi t ma bho, toġba  nogho zina milo  na tađighi." ⁷ Ar oy obho ne tuonuman zodi obho imara n'ikpom inu; eedi nemoghon ogh r k  bho keđio  oy olo eedi nemiin olo. ⁸ Amen  Sol  betunu tade bho  kparion riđien odi, odi  miin io ma ar, molo

eedi i bam zodi t vo ireliom zodi iġhi t Damaskos.

⁹ Odi  rol mikpom aridien m raar  duma, olo  dian ole  io,  muum  bhoghol io.

¹⁰ T Damaskos, kir onyiin olo na tuonuman maġizos olo ugh l  nanayas. Odi  miin għiny olo Obamoggh obho  kpete kua  nogho zodi, " nanayas." Keđio odi  bhagharana kua, "Oobho  ami, Obumoggh." ¹¹ Keđio Obamoggh obho  kpete kua  nogho zodi, "K k b-h ghia maġhi teb om obho ugh l 'Asel ni' obho, mapuruan mi totu taJudas m oy olo ugh l Sol obh' Tasos. Odi naakpulughu, ¹² naamiin na għiny olo onyiin  oy olo ugh l  nanayas  bamaghi ra o mi tal or odi molo odi kamina k miin ma ar." ¹³ Keđio  nanayas  bhagharana kua, "Obumoggh,  logh ar oy neegba  nogho  ami mil' oy obhobho, n'ib'ikarabh  kpo ilo odi naadighi mar oy onuma mi taJerusalem." ¹⁴ Keđio esiibha odi naabhin minyaam mi taruven  i o mii ba bho atu t Damaskos mo ologh ar oy obo bho nek l  ien onuma bho." ¹⁵ Obamoggh obho  kpete kua  nogho zodi, "K a,  ami naason zodi  seghe mođighiom ođighi  mi, omutiom  đien obh'ami  ghi tobo bho il gh m io m naan obho, n' ruula, n'ar oy Izirel. ¹⁶ Keđio  ami ni o ni o ta eeriom zodi milo odi t miinom mebum  đien  mi."

¹⁷ P nanayas  ghi  đigh totu obho,  bamaghi ra o odi mi temu taSol, keđio  kpete kua, " Sol um r  mi.  ġizos Obamoggh obho ni o ni o, obho  miinan  na mi teb om obho suo  na natu obho, ar m  ami moru molo  na k miin ma ar, n'olo  mugh Iigbia bho kađigh tal or onuma kamuz ." ¹⁸ Tonyiin amen obho, pa ar olo odi kopolom ena  dua ameel tariđien taSol, keđio odi  ke momina  miin  ar, keđio odi  betunu aru azua m um; ¹⁹ keđio odi aru ale međian al or odi amina aru  ghua.

 Sol  gba mad m obho mi t Damaskos

Keđio  Sol  rolan mi bam aru duma n'obo bho ne tuonuman maġizos obho ibha idi t Damaskos obho. ²⁰ Odi obhiemi  io men moghi tarutu iikpulughu obho  gba maġizos  ony obho t naan. ²¹ Keđio oomo obo bho imoghon zodi obho neemōogh, nepuruan għa kua, "Oobho  oy obho n zeey b  r oy mi taJerusalem, mobo bho nek l mađien obhobho bho  io g ? Suo odi aru eebha mi tinyiin eedi abaabha bho, mo ologh eedi  ghiom aruven  ar oy i o mii ba bho  io?"

²² Keđio  Sol  gba ni  kpaariom mibha  ġizos aru maKraist obho, keđio inyaam  nuekpete obh'odi iru iġhua magey molo ar oy aju obho idi t Damaskos obho irue  io mo bhagharana odi.

²³ I bam aru duma it n par oy aju obho iik bh ghian moghigh  Sol. ²⁴ Puru  gba  nogho zodi mibha eedi ne tua mođighi obho. Keđio i rol i r o moomo uđugul n'ootaany mi t nu-ema bho moghigh odi. ²⁵ Molo, onyiin uđugul obo bho ne tuonuman maSol obho i seghe zodi i logh to paagh is ore mi te bagh-otu obho.

AṢol ɓghi tajarusaḷem

²⁶ AṢol ɓghi tajarusaḷem keđio ɓava mođigh ɓni mi tobo bho neṭuonuman maḷizos obho. Eedi irue đio momōruōm mibha odi naaru monyiin obo naṭuonuman maḷizos, molo aruugu nesibh eedi. ²⁷ Keđio ɓBanabas aru ɓbhel zodi ɓseghe odi ɓghiom miteledōm obho. Keđio aru ɓgba mibha ɓSol ɓmiin mObamōogh obho mi tebdōm taDamaskos obho, n'ibha Obamōogh obho ɓkpete ɓnogho zodi obho. Odi ɓgba na mezo bho odi ɓSol ɓgbaam n'oghuanaan ologhi milo igboloman n'ajizos. ²⁸ Keđio ɓSol taṭolan zeedi ɓki mi toomo aJerusaḷem naḡba mađien tObamōogh obho n'oghuanaan ologhi. ²⁹ Odi n'arōoy aju obho imoghon ikpa moṇu aGris eghanan gha magey molo eedi irol iya moghigh odi. ³⁰ Amen aburumōr obho ilōghōm miibha bho piṣeghe zodi ighi taSizaria ikpete inogho zodi moḡhi taTasos.

³¹ Tesuo keđio oomo ɓrasosi obh'ajudia n'aGalili n'aSameria teṭol n'ekima iru ighua na magey. Onu arōoy obho tepōbh na mi tologh ɓvo bho tEmugh Iigbia bho n'ezo oghiilaan obho eedi irol inogho mObamōogh obho.

APita ɓghi taLida n'ajopa

³² APita ɓrol ɓghi kesi kesi, keđio ɓteeny monyiin ađuma podi ɓghi moṃiin arōoy tEnaan ibha netugh taLida bho. ³³ Todi ɓma bho podi ɓmiinan mōoy olo ughōl Inias, olo oomo alōor obho naamuugh ɓaman molo neegbebh ɓbhenya ɓsia doḡetunu đio temuna. ³⁴ Keđio aPita abheleghe ɓkpete kua ɓnogho zodi, "Inias, ajizos Kraist naakō ɓna. Beṭunu makpōr memuna onuma." Todi onyiin amen obho podi Inias ɓbetunu. ³⁵ Oomo arōoy obho netugh bo mi taLida n'aSeron obho imiin mezo bho zodi, peedi ighiraan tObamōogh obho.

³⁶ Taḷjopa kir ɓni olo naṭuonuman maḷizos, olo ughōl Taḷbita, toṇu aGris paDokas, ɓmu ađien obho poṇue. Odi ɓseghe moomo aghuđum odi aseeri mođighiom iibi n'obhel aruvekulom. ³⁷ Tamen opopo podi aru ɓnwe ɓbho. Keđio uru uutōl mođim obho todi umuneen tekpe totu ɓnyu. ³⁸ Ajopa ogbeeny io miḡanya mi taLida, molo amen obo bho imōruōm obho imoghon ighōl maPita odi taLida, peedi irōm rōoy ighiom zodi, ighōl kua, "Sesen ni, kem maru tezōor." ³⁹ Keđio aPita ɓbetunu aakōbhōghia ɓtuonuman zeedi ɓghi. Odi aru asi, pubhin zodi ughi tanyu otu obho. Oomo arukpukele ɓraani obho iru ikō zodi aPita ikiton neleghe neđereghiom maṣasuoma olo aDokas ɓkologh ɓnogho zeedi men obho odi doḡbo đio obho. ⁴⁰ Keđio aPita abhirighan moomo eedi amutiom totu obho, keđio agbuluman aakpulughu, aghiraan asōmōghan mođim obho ɓkpete kua, "Taḷbita, beṭunu!" Podi ɓkparion riđien odi, ɓmiin maPita, podi ɓbetunu ɓrol deledede. ⁴¹ Keđio aPita ɓnogho zodi maṃvo odi ɓbham ɓbar zodi ɓbeṭōn. Keđio odi abheleghe mobo bho imōruōm obho n'arukpukele ɓraani obho ɓseghe zodi ɓnogho zeedi

n'aghuđum. ⁴² Imoghon n'asuugba bho ilela moomo ajopa, molo ologh arōoy imōruōm mObamōogh obho. ⁴³ Keđio aPita ɓrol miḡanya aruđuma mi taḷjopa mi totu ooy olo nalooy gha ruḷa izu inam olo ughōl Saimon.

APita n'akonilios

10 Onyiin amen mi taSizaria, kir ooy olo ughōl Konilios, onyiin uvemū iḡe ɓagham obh'aRom olo ɓteeny moḡogh obho ughōl bo "Eegu egham Itali." ² Odi ooy olo naṭuonuman raabōom tEnaan; odi n'oomo otu odi neekpulughu gha mEnaan. Odi ɓlogh gha maṃvo ɓnogho maruvekulom arōoy aju obho, keđio naakpulughu gha mEnaan moomo amen. ³ Onyiin ađuma iraar asuo mogbo oṣilaan, podi ɓmiin ghiiny olo odi ɓmaar ɓmiin motelema tEnaan aru ɓkpete ɓnogho zodi, "Konilios!" ⁴ Ologhi odi nakpooy, aruugu nesibh, keđio ɓbhagharana kua, "Obo apu ɓami, eḡaraan?" Odi otelema bho aghōl kua, "Enaan naamoghon miikpulughu onuma n'oglogh ɓvo bh'onuma, keđio naatua ɓna siibha. ⁵ Siibha tōm rōoy maḡhiom ooy olo ughōl ɓSaimon Pita; odi odi taḷjopa. ⁶ Odi asulomaan molōoy ruḷa izu inam obho, ooy olo ughōl Saimon. Otu odi odi toṭu oḡhiiny obho." ⁷ Podi otelema bho nađeghe ɓnogho odi obho ɓmany ađua, keđio ɓKonilios abheleghe miḷal ɓnwuny otu odi n'onyiin ooy egham olo naṭuonuman na mEnaan, olo aru na monyiin uvemū eegu egham odi. ⁸ Odi ɓgba ɓnogho zeedi mibha imute bho keđio arōm zeedi moḡhi taḷjopa.

⁹ Aḷaal, ezo bho eedi idi tebdōm obho netuan taḷjopa, paPita ɓsiin tanyu otu obho mookpulughu. Ađio naađi iḷal abin ootaany men opopo. ¹⁰ Oḡoony nasibh odi, odi naatua gha na mole; suo noṣa ni međian obho, podi ɓmiin na ghiiny. ¹¹ Odi ɓmiin mobho ɓnyu obho naakperenu keđio ɓar asōor natu, ɓar olo ɓgbaanan oḡuuny ob'ukpe emuna olo n'inya ɓruukul, asōor natu tade bho. ¹² Tologhi obho, ođigh kerekere inam n'iidigh n'inun ɓnyu obho ikani. ¹³ Keđio oghōrōkō ɓkpete kua ɓnogho zodi, "Pita, beṭunu, kigh maḷa!" ¹⁴ PaPita ɓbhagharana kua, "Ekua đio, Obumōogh. ɓami doḡa gha đio maṣar olo nogbi ni, oḷaal na đio." ¹⁵ Keđio oghōrōkō bho amina ɓkpete kua ɓnogho zodi, "Ugbi gha maṣar olo Enaan naakpete aghōl ɓneghe ni." ¹⁶ Uđighi kua ninii iraar amen keđio useghe zodi ɓar obho uloghom umulumi tanyu obho.

¹⁷ APita naaḡbetunu naatua gha maḡar ɓar obho amute taḡhiiny obho odi ɓmiin obho. Tonyiin odi amen obhobho arōoy obho ɓKonilios arōm obho neva motu obho taSaimon etu esi emara toṇu otu obho. ¹⁸ Keđio eedi ibheleghe ipuruan, "Isoloman odi suo olo ughōl Saimon Pita?" ¹⁹ APita odi nini tiṭtua azin aghiiny obho todi men Emugh Iigbia bho ɓkpete ɓnogho zodi mu, "Nonon! Irar arōoy neeru neva ɓna. ²⁰ Beṭunu siibha maakōbhōghia masōor ɓghi teedi, ugin gha moṭuonuman eedi. ɓami urōm zeedi eru tonuma." ²¹ PaPita asōor ɓghi tarōoy obho ɓkpete kua ɓnogho zeedi, "ɓami odi ooy obho enyina nepuruan obho. Enyina ituan eeghe keru?" ²² Eedi maa, "AKonilios uvemū ezōor

ar m ez or. Odi oob   oy olo naakpulughu gh  m -naan, olo oomo ar oy aju obho nekiilaan magey. Ony- in otelema t naan ar m odi mobhin onuma  ghi totu odi, molo odi  moghon m nu onuma." ²³ PaPita  loghom r oy obho totu  rolan odi mu ugul obho.

 baal podi aak bh ghia  tuonuman eedi, ke io  t-ede aburum r obh'ajopa  tuonuman  ni zeedi. ²⁴ Ami- na  baal peedi isi taSizaria.  Konilios maak bh ghia moomo otu odi. Aburum r n' burubulol odi ne r . ²⁵  zo bho aPita na igh totu obho, paKonilios aru ab- heleghian odi, agbuluman azuman tasike odi. ²⁶ Ke io aPita  bham odi  bet n,  kpete kua  nogho zodi, " e- tunu,  ami  oy n  konuma." ²⁷ APita  deghe gh  m -zo bho n nogho maKonilios suo eedi ne igh totu ob- ho. Eedi idigh podi  miin mar oy obho neek bh ghian ne r  zodi obho. ²⁸ Ke io odi  kpete kua  nogho zeedi, "Enyina niyo niyo neel gh m mobho  oy aju um r  gh   io tebum eđighiom  ar odi molo odi ka hi ka igh totu, bolobolo  degheghian ra deghe n'ar oy obo bho itu  io mil'aju obho. Ke io  naan n kpete kua  nogho zami m seghe gh  m oy magh l mugbi- ni, bolobolo m neghe  io. ²⁹  zo bho  na ur m uruom zami obho  ami une  io mogin. Siibha bho,  a- mi napuruan kua zina, eeghe amute kana ar m aruom  ami?"

³⁰ Ke io  Konilios  bhagharana kua, "Otamen ob- hobho molo  raar  duma neeten mobho  ami  rol ti- ikpulughu mi totu  mi mi t raar asuo  silaan. Tekperenom p oy olo  lokia mi baal aru  mara taghisigh  mi, ³¹ ke io  kpete kua, 'Konilios!  naan n amoghon miikpulughu onuma,  atua n  ridighi etu- lan obh'onuma, ³² T m m oy  ghi t jopa abheleghi m oy olo ugh l Saimon Pita. Odi asulomaan monyiin ol oy ru a izu  nam olo ugh l Saimon natugh gh  t tu  bhiiny.' ³³ Molo  betunu be, paami ur m uru tonuma molo  na ekona uđighi n  miib  uru. Siibha bho oomo ez or mook bh ghian taghisigh t naan, no r  m - moghon  ar obho Obam ogh obho ar m  na bho."

Iigbaay taPita

³⁴ PaPita  ke m gba, "Esiibha bho ke io  ami naal gh m mobho eđighiom  ar t naan iru monyiin mi toomo ar oy. ³⁵ K oy k oy olo aghiilaan odi  tu- ugh ađighi mibha  neghe bho, podi  seghe, odi oonon io m ma bho odi amute bho. ³⁶ Enyina neel gh m mad m obho odi ar m aruom mar oy Izirel obho, mobho  jizos Kraist Obam ogh oomo ar oy n aseghe mekima  nogho zeedi. ³⁷ Enyina neel gh m moomo ibha imute b  mi toomo ade bh'ajudia,  kiom taGalili mi tamen obho iigbaay ozua- muum obho t jon neekunughiom. ³⁸ Enyina neel gh m mibha igbolo- man ma jizos obh' Nazaret m zo  naan azuughiom zodi m mugh Iigbia bho n'inyaaam. Odi  ghi kesi kesi ađighi gh  miib , aak oy moomo obo bho neeghoroghian mi t nyaam Eru obho, tebum obho  naan  rolan n'odi obho. ³⁹ Ez or  miin  ni moomo  kpo bho odi ađighiyy b  tebhugh obh'aju obho mi tajerusa em. Eedi  kan odi tooreeny emigheri obho

ighigh odi. ⁴⁰ Ke io  naan  bet n odi t bho bho mi togb bhi m  raar  duma bho, ađighi odi amutenaan r oy. ⁴¹ Toomo ar oy io, tez or obo bho  miin  ni ob- ho k  n gba mobho  naan  bet n zodi obho, obo bho odi  son  seghe bho be. Ez or utul n'odi ole  bhoghol suo odi na betunu t bho bho. ⁴² Ke io odi  to  nogho ze or m gba ad m obho  nogho k oy k oy, n'ogba ibha  naan n aseghe zodi aseeri m ru  iruan  nogho imoom n'obo  bho bho. ⁴³ Oomo arizil obho  gba miibha bho todi, egh l kua mu k oy k oy olo am ru m zodi, p teeny  belemaan  karabh odi mi t nyaam ađien obh'odi."

 naan  nogho m mugh Iigbia bho mar oy  non aru- ubhugh

⁴⁴ APita odi nini na deghe, p mugh Iigbia bho aru azuom moomo ar oy obho nemoghon d m obho. ⁴⁵ Molo aburum r ar oy aju obho  tuonuman maPita mi t jopa iru obho iim ogh ni m miin obho  naan naazuughi  ni menogho  mugh Iigbia bho mar oy  non aruubhugh. ⁴⁶ Eedi nemoghon mibha eedi nek- paay m nu  raama nebuom ma libugh t naan. PaPita  kpete kua amutiom, ⁴⁷ "Ar oy bhibha neebhin m - mugh Iigbia bho kezo bho tezira. O y tatue ni siibha bho  puenaan mozuom eedi m um?" ⁴⁸ Podi  to mozuughiom eedi m um mi tađien t jizos Kraist. Ke io eedi  kpete  nogho zodi m rolan eedi mi bam aruduma.

Iigbaay bho aPita  gba  nogho ma sosi ajerusa em

11 Iteled m obho n'aburum r obh'oomo aJudia  moghon mibha  non aruubhugh neebhinom  ni m nuekpete bho t naan. ² Amen aPita  dua aru asi tajerusa em pobo bho negbeel molo ko unogh r oy  non aruubhugh obho iru nesi maPita maa, ³ "Ana  ghi misoloman mi totu ar oy ilo de unaay io, ib- h' non aruubhugh obho, ke io  na utul n  zeedi ule međian!" ⁴ PaPita aru  gba  nogho zeedi moomo ibha imute obho,  ke ki t bel egbiom obho.

⁵ "Aami  rol t jopa monyiin  duma naakpulughu, paami  miin ghiiny. T ghiiny obho  ar olo  dua t nyu obho nas or, olo odi kob'ukpe emuna n'inya  ruukul, uru utueni  ami. ⁶ Aami  ghiom  ien uunon tologhi obho, paami  miin mođigh kerekere  nam n' nun n' - idigh. ⁷ Ke io  ami  moghon ogh r k  olo  kpete kua  nogho  ami, 'Pita,  betunu, kigh ma a!' ⁸ Ke io  ami  bhagharana kua, 'Ekua  io, Obum ogh,  ami d ba gh   io ma r olo ugbi ni, bolobolo ale međian ilo  neghe  io.' ⁹ Ke io ogh r k  amina  dua t nyu obho aru agh l kua, 'Useghe gh  ma r olo  naan naađighi  neghemi magh l m neghe  io.' ¹⁰ Ibha bho imute m raar amen, ke io togbi m seghe  siine t nyu obho. ¹¹ Tonyiin odi amen obho, par oy ilo ur m taSizaria moru tami iru isi tesi obho  ami  rol obho. ¹² P mugh Iigbia bho  kpete  nogho  ami ugin gh  m tuonu- man ar oy obho. Odiin aburum r ibhibha  tuonuman  ni zami  ghi taSizaria, ke io oomo ez or usul totu

t Konilios. ¹³ Keđio odi  Konilios  gba  nogho ez or mezo onyiin otelema t naan aru totu odi  kpete kua  nogho zodi, 'T m m oy olo t ki t jopa apeleghi m oy olo ugh l S imon Pita. ¹⁴ Odi t gba m kpo ilo t pel  na n'otu onuma.' ¹⁵  ami odi nini n gba men  mugh Iigbia bho aru  teeny zeedi kezo bho  teeny b  ezira t bel egbiom obho. ¹⁶ Keđio  ami t atua al gh m mibha Ob m ogh obho  kpete bho mu, 'AJon  seghe m um kazuughiom mar oy; enyina, tozuom enyina m mugh Iigbia bho.' ¹⁷ Neemute  man mobho  naan  nogho marisoloman obho monyiin odi  nogho bho odi  nogho zezira tamen obho ezira um ru m b  m jizos Kraist Ob m ogh obho.  ami kok r  oy mođighi ilo  puenaan  naan?' ¹⁸ Amen eedi imoghon miibha bho, peedi i bele mosi, ikiton nezebh m naan, igh l kua, "Siibha bho  naan naam r  misoloman obho ekiraan t karabh obh'eedi  teeny  ni ghudum!"

Ar oy  sosi  ntiok

¹⁹ Obo bho im ru m obho nezaranu tebum ibha iibaghama iteeny zeedi tamen obho ughigh b  maS-tivin obho.  tede eedi neegbeeny molo neesi kaFonisia n' Saipros n' ntiok, negbaay d m obho nenogho mar oy aju obho be. ²⁰ Keđio  tede obo bho im ru m obho, ar oy il' Saipros n' Sairini ighi t ntiok igba d m obho ilelemi inogho marisoloman obho  ani, negba moo i ad m obho t jizos Kraist. ²¹ Inyaam tOb m ogh obho  rolan zeedi molo ikanya ar oy im ru m ighiraan tOb m ogh obho.

²² Odu eedi abaabha bho isi t sosi obh' Jerusalem, molo eedi ir m maBanabas  ghi t ntiok. ²³ Amen odi aru asi k miin mezo  naan n asebh mar oy obho, pologhi odi  baal, keđio odi aakiom oomo eedi m teeny ologhi om ru m  nogho al or eedi mOb m ogh obho. ²⁴ ABanabas oo i  oy olo  teeny magey mologhi om ru m n' mugh Iigbia bho keđio u aram m kanya ar oy mi t logh ar oy ilo neem ru m mOb m ogh obho.

²⁵ Keđio  Banabas  ghi t Tasos mōmiinan  Sol. ²⁶ Amen odi  miin maSol, podi abhin zodi aru t ntiok. Izal eedi irol suo moomo  la eekōbhōghi gh  mar oy  sosi obho,  tughumiom mob'ologh ar oy. Tesuo  ntiok p bel esi ubhira ugh l mobo bho ne tuonuman maKraist obho aKristiens.

²⁷ Tamen opopo parizil iđua tʒJerusalem ighi t ntiok. ²⁸ Ponyiin eedi olo ugh l  gabos  betunu  mara, abhinom inyaam  mugh obho  gba mob'obſer olo natu tesuo oomo ade bho. (Iibha bho imute tamen olo  K-lodios n da mebhugh obh'aRom.) ²⁹ Pobo bho im ru m obho iitua molo k oy k oy, tibha  vo odi asi, m firima ikpoki  ghiom aburum r obho idi t judia obho. ³⁰ Keđio eedi iđighi mezo bho ifirima maBanabas n' Sol ighiom marukenya bho.

Umina  miine zeedi

12 Tamen obhobho, āHerod  lema bho n ake monogho iibaghama m kanya ar oy  sosi ob-

ho. ² Odi  seghe mob' mugem aghighom majems um r t jon. ³ Amen odi  miin mobho iđigh ni magey mi tologhi ar oy aju obho, podi anyeene  ghi  bol maPita. (Iibha bho imute tamen  zaal obho noliom gh  m bred obho  logh gh   io mayist obho.) ⁴ Odi  bol maPita, p loghom zodi mikoli uđuom,  logh zodi t ravo ar oy i e r agham obho, ilo usereghi minya  ruuku,  ku esuo inya inya ar oy.  Herod n atua gh  m seghe odi  logh t ravo ar oy aju obho mamen  duma  zaal Ope -Oten obho naaten. ⁵ Puseeri maPita tikoli, keđio ar oy  sosi obho iđigh miikpulughu inogho m naan mebum odi n'oomo ologhi eedi.

Umutiom maPita m kpo mi tikoli

⁶ Uđugul  duma bho t baal p Herod omutiom odi  nogho ar oy obho, aPita nakodi teesođia izal ar oy i b r  bho. N ođuom zodi m zal arigbirigbiri. Ar oy i b r  idi n  mi t nu otu ikoli obho. ⁷ Tekperenom potelema tOb m ogh obho aru  mara,  baal n mu t kpe ikoli obho. Keđio odi otelema bho  zabhaan maPita  sumeen zodi,  kpete kua  nogho zodi, "K m  betunu!" Onyiin odi amen obho parigbirigbiri obho taPita iworu izuan n'ibha  ravo odi. ⁸ Keđio otelema obho  kpete kua, "Mina mukpe onuma m logha marak r  onuma." PaPita  tuugh n  mezo bho  đighi, keđio otelema bho  kpete kua  nogho zodi, "L gha makoti onuma m tuonom  ami." ⁹ PaPita  tuonuman odi amute tikoli obho. Odi ol gh m io merumolo ibha nemute bho iru magey: odi agh di odi n miin gh iny. ¹⁰ Eedi i bol iten m bel esi ar oy i b r  bho, iru iten mogbebh m izal obho ninii iru isi tobho ikunughi obho, teguugh arukur gh obho amutiom t ma bho. Odi eguugh obho n vo n vo aghuurunu  nogho zeedi, keđio eedi iru imute. Eedi irele iman monyiin eb om obho, potelema bho  many  dua  bele zodi be.

¹¹ Keđio aPita tal gh m ibha nemutenaan zodi obho, keđio  kpete kua, "Esiibha keđio  ami naal gh m mibha iru magey. Ob m ogh obho ar m otelema odi aru  bhel  ami atughuneen t ravo t Herod n'oomo ibha ar oy aju obho ne b r  m miin ibha temute bho."

¹² Odi al gh ma l or odi, podi  ghi totu taMeri oniin t jon M k.  logh ar oy neek bh ghian suo neekpulughu. ¹³ Keđio aPita aakpu teguugh obho, keđio  nyani otu olo ugh l aRoda aru  moghon. ¹⁴ Podi  moghon mogh r k  taPita. T baal ologhi ipa bho podi  bele moghuuron eguugh obho aghiil amula  ghi  gba maPita odi teter  bho. ¹⁵ Eedi i kpete kua inogho zodi, " na n taal ga?" Keđio odi agh l m kar agey n  ni. Peedi i bharana kua zodi, " mugh odi ga!" ¹⁶ APita odi nini naakpu. Keđio eedi iru ighuuron meguugh obho. Amen eedi imiin maPita, peedi iim ogh. ¹⁷ Keđio odi  nwaaghi r vo odi meedi imulughu  io, aru  gba mezo Ob m ogh obho amutiom zodi tikoli obho. Keđio odi  kpete kua, "Igba miibha bho menogho majems n'aburum r ipedi obho." Odi  kpete kua  bele, podi  dua  ghi t non esi.

¹⁸ Amen  io aru  baal p puuny ob' moghonyan amute togbo ar oy i b r  bho tilo igboloman maPita.

¹⁹  Herod  nogho m nyaaam mo a odi. Peedi i a irue  io mo iin. Podi  Herod abheleghi zeedi  maar apu-ruan zeedi, ke io  to agh l mo e zeedi. Iibha iru iten podi āHerod  dua tajudia  ghi  rol taSizaria mi bam amen.

Qbho taHerod

²⁰ Ologhi taHerod na eebh mebun ar oy aTaya n'a-Saidon, peedi i ogh r oy mo ghi o iinan odi. Eedi ibhira iisen maBlastos, pa igh teedi: odi  teeny m nyaaam oomo ok ol  olema bho. Ke io eedi i ghi taHerod igbeel odi mekima, tebun obho ar oy ebhugh eedi ne-teeny gh  me ian eedi mi tebhugh odi  olema bho.

²¹ Ta uma bho odi agu obho, paHerod  kpaaghia mibura  olema bho,  rol tetolom  daam  ma bho, ke io  kpete monuekpete  nogho mar oy obho.

²² Ar oy obho imulughu igh l kua, "Monuekpete bho, ol' oy io, olo t naa." ²³ Tonyiin odi amen obho, potelema t naa  gur maHerod atu een, tebun obho odi  nogho  io m naa meghuan obho. Ke io ikpukuma i a zodi ke io odi aru  bho.

²⁴ Ke io  nuekpete bho t naa  rol ni  regh, alela.

²⁵  Banabas n'aSol i ighi mo ighi eedi  man mi tajarusa em, pi ham maJon Mak i dua irug eel.

Uson maBanabas n'aSol ur m

13 Tasosi obh'Antioke, kir arizil t naa n'obo itughumiom:  Banabas n'aSimion (obho ugh l O ile), n'aLusios obh'aSairini, n'aManain (obho uuk  n'aHerod obho tatu ma ovono obho) n'aSol. ² Tamen olo eedi idi tokoony neekpulughu, p mugh Iigbia bho  kpete kua  nogho zeedi, "Igarion maBanabas n'aSol mo ighi o ighi obho  ami utuan ubheleghi zeedi obho." ³ Ke io eedi imina i rol mo oony iikpulughu, i bam-aghira  vo eedi mi taruumu eedi.

APol mi taSairos

⁴ Suo  mugh Iigbia bho naar m zeedi d m obho mo ghi obho, peedi i betunu i ghi taSelusia ke io izoghi i ghi teekpu e um obho ugh l bo Sairos obho.

⁵ Amen eedi i ghi isi tema bh'aSalamis, peedi igba monuekpete bho t naa mi tarutu iikpulughu aju obho. Eedi i bhamam maJon Mak mo ogh  vo  nogho eedi mi to ighi obho.

⁶ Ke io eedi irele i eeny meekpu e um obho isi ta-Pafos. Tesuo peedi i iinan monyiin  oy i daany olo ugh l Bar-Jizos, odi  oy aju olo nak l gh  modi ozil.

⁷ Odi  bulul ta ovono eekpu e um obho ugh l Sajios P los,  oy olo al gh m lepuuny ma . Odi  govono bho abheleghi maBanabas n'aSol iru todi. Odi na a mo moghon  ni  nuekpete bho t naa. ⁸ P oy i daany obho, olo ugh l monu aGris m limas, aru na uenaan, na ighi moghireni ologhi om ru m ta ovono bho.

⁹ Ke io  Sol obho ugh l na  Pol obho,  mugh Iigbia bho naagbe han tal or odi, ke io  maar aanon taghisigh odi  oy i daany obho, ¹⁰ Ke io  kpete kua. " na  ony Eru obho!  na obo  lokiom aridien toomo

okpo ilo iru mi bi; oomo onuma i karabh ipesi be imuza, ke io  na na ighi gh  moghireni agey obho t naa oten  iben. ¹¹  vo tObam ogh obho tatu  teeny  na siibha;  na tatu mikpom aridien,  bele mo iin  baal bho mi bam amen." Tonyiin amen obho p limas  ke mo iin o ile obhurubuur mi taridien odi, ke io  rol arele na aam  vo mobo ta am  vo odi ateliom. ¹² Pa ovono bho am ru m men odi  miin mibha imute bho; odi aam ogh magey mitughumiom ibha tObam ogh obho.

APol mi taAntioke obh'aPisidia

¹³ PaPol n'ologhi odi izoghi mi taPafos i eeny i ghi taPaaga mi taPamfilia. PaJon Mak  bele zeedi tesuo amula tajarusa em. ¹⁴ Ke io eedi i dua suo i ghi taAntioke obh'aPisidia,  teeny ma uma obhooghia bho peedi i ghi i rol delede mi totu iikpulughu obho. ¹⁵ Amen uru ugh l tōbhereer araal gh obho taMozis n' egia arizil obho, pa uula otu iikpulughu obho ir m monu i ghiom eedi i kpete kua, "Aburum r, erumolo enyina i teeny d m olo  ghuemi iloghi ar oy obho, ez or n va molo enyina keru ke ba." ¹⁶ PaPol  betunu, aabhaghama  vo odi ke io  ke mo ba,

"Ar oy Izirel n'oomo enyina obo bho neekpulughu m naa obho, i moghonyan  ami. ¹⁷  naa ar oy Izirel ibhibha  son  seghe ma urude ezira, ke io a ighi zeedi iru mazu a  puuny ob'ebhugh mi tamen obho eedi i dighomaan kisoloman mi tebhugh obh'Izipt. Tib'i nyaaam odi, podi abhin zeedi amutonon mi Izipt. ¹⁸ Erubal  sia bho odi  kparam  bham zeedi mi tob'eekepu e um  osaar obho. ¹⁹ Odi abhiemi mo ual arubhugh mi tade bh'aKenan, ke io  seghe made bho  nogho mar oy obh'odi. ²⁰ I rol ma sumusia ilo ne ian mo onir n'erubal di bh.

"Iibha iru iten podi  nogho zeedi mitu mi ruan ilo oreliom eedi, ninii aru  teeny tamen taSamuel ozil obho. ²¹ Tamen olo eedi igbeel mo olema, p naa  nogho zeedi maSol,  ony taKis, olo eghun otu obho taBenjamin, odi  da zeedi merubal  sia. ²² Uru utughuneen odi, p naa  seghe maDevid atene mo olema eedi.  naa  ba kua maDevid, ' ami naamiin mobho aDevid  ony taJesi aru mo igh  oy obho  ami na a bho,  oy olo ta ighi ka  ka  olo  ami  kpete  nogho zodi mo ighi.' ²³ Ajizos obh'oobhe obho taDevid mobho  naa atene m pela bh'ar oy Izirel, ke o bho odi aguan obho. ²⁴ Ke io ajizos take mo ighi odi,  jon naagba  nogho moomo ar oy Izirel eghiraan i karabh eedi eru ezua m um. ²⁵  Jon natu mo an o ighi odi, podi  kpete kua  nogho r oy obho, 'Enyina i tua  ami kok r  oy?  ami odi obo bho enyina ne  r  bho  io. Iion! Odi natu ta an  mi ke io  ami ugbe  io molo  ami ka porion rak r  asike odi.'

²⁶ "Aburum r, oobhe tEbra am, n'oomo enyina ar oy obho neekpulughu m naa obho, ebun ezira kobhin d m i helegha bho oru. ²⁷ Ar oy obho netugh tajarusa em obho n' ruula bh'eedi il gh m io mobho odi aru m pela bho, i moghonyan io na mogh r k 

arizil obho nok l gh  moomo ađuma obhooghia bho. Keđio eedi na  tuugh iđighi mibh'ogh r k  arizil obho iru magey suo eedi ighigh małizos obho. ²⁸ Oomo ibha eedi  miin io ma ar  tuan oghigh odi obho, eedi iseghe ni zodi  logh ta avo taPaillet  kpete  nogho moghigh odi. ²⁹ Amen eedi neeru iđighi moomo ibh' egia bho  gba mibha temutenaan zodi obho, peedi is ore zodi mi tooreeny  migheri obho  logh zodi mi toogu. ³⁰ Keđio  naan a et n zodi mi t bho bho. ³¹  logh aruđuma mobho odi amute a eeriom l or odi mobo bho  tuonuman gh  zodi  dua taGalili ighi tajarusalem obho. Eedi siibha bho neġba milo igboloman n'odi ne ogho r oy Izirel. ^{32,33} Ez or uru suo dodon moġba oo i ad m obho  nogho enyina: ibha  naan aguan ma burude ezira bho odi tađighi ni, odi naađighi na siibha  nogho ezira mobo bho uru b  mil' obhe eedi obho, suo odi a et n małizos  nogho ghuđum obho. Kezo bho odi  kpete b  togbe hi m izal  mu t bhereer Asoor taDevid obho maa,

'Ana  ony  mi.

Aadon  ami naaten m de onuma.'

³⁴ "Iibha pibha  naan  gba mibha to et n zodi mi t bho bho, oru mu  bor,

' ami tanogho  na magey  lisebh obho  ami  kar uguan maDevid obho.'

³⁵ "Togba agey, odi amina na kpete t non esi,

'Ana om r   io  kar agey  ony-otu tonuma  bor.'

³⁶ "ADevid ađighi mibh'ologhi t naan mi tamen obh'odi, keđio odi aru  bho, uđi zodi utueni ma burude odi, keđio al or odi  bor. ³⁷ Odi obo bho  naan a et n t bho bho pobo bho al or odi  bor io. ^{38,39} Oomo enyina, aburum r, imaar el gh m mobho ad m  belemaan  karabh obho  dua tałizos kiru noġba  nogho enyina. Il gh m mobho k oy k oy olo am ru m zodi p teeny  belemaan toomo  karabh obh'odi ibha araal gh obho taMozis utue  io amuzaan.

⁴⁰ Igona l or enyina, molo ibha arizil obho  kpete bho imutenaan io enyina,

⁴¹ 'Iinon, enyina obo  imologh! Iim ogh me bhuom!

Ođighi obho  ami nađighi dodon obho,

ilo enyina im ru m io,

erumolo  oy  gba na  kona  nogho zenyina!'"

⁴²  zo bho  Pol n' Banabas nemute totu iikpulughu bho, par oy obho  kpete  nogho zeedi momina omula oru ađuma obhooghia bho natu obho, momina  gba  nogho eedi miibha bho. ⁴³ Amen ar oy obho imuteghu p kanya ar oy aju n'obo bh'ema ilo neekpulughu kar oy aju obho  tuonuman zeedi. Keđio iteled m obho  kpete iikiom zeedi mo rol oomo amen ođum aghuđum inwo bho t naan.

⁴⁴ Amina a teeny mađuma obhooghia bho, odi kolo oomo  ma bho iru ni  man mo moghon  nuekpete tO am ogh obho. ⁴⁵ Amen ar oy aju obho  miin mar oy obho, pib bhan iđigh tiloghi obh'eedi, peedi  kpete  pue maPol n' nuekpete bho todi. ⁴⁶ Keđio  Pol n' Banabas, aruugu isibh io zeedi; eedi  mara  gba mo nuekpete bho igh l kua, " kpe magey mobhira  gba  nuekpete bho t naan  nogho enyina. Suo enyina

neegin obho, iseeri l or enyina kar oy ilo  gbaan io mo teeny aghuđum obho ikunughi olo bho, ez or to bele zenyina  ki tar oy  non aruubhugh obho. ⁴⁷ Iibha p to bho Obam ogh obho  nogho ez or,

' ami naaseeri zenyina moru  baal taruubhugh ipe-di obho,

n'oru eb om  bhelegha bho  nogho oomo  mar- ar oy obho.'"'

⁴⁸ Amen obo bho itu  io mil'aju obho  moghon miibha, peedi ibo molo eedi ibuom ni mad m obho tO am ogh obho. Keđio obo bho nooson  nogho maghuđum olo ikunughi olo bho iru mobo neem ru m.

⁴⁹ Keđio  nuekpete bho tObam ogh obho alela moomo ebhugh obho. ⁵⁰ Par oy aju obho ighi  bia migb gh ar oy  ma bho n' raani obho itu  io mil'aju ibha  la ma ar magey neekpulughu na m naan. Eedi  ke mo nogho  b ghami maPol n' Banabas, molo ibhirighan zeedi mi tebhugh obh'eedi. ⁵¹ Keđio iteled m izighe itubeđi mobhugh obh'asike eedi  nogho zeedi, keđio  dua ighi tAikoniom. ⁵² Obo bho im ru m mi tAntioch obho  teeny magey  baal ologhi n' mugh Iig-bia bho.

 Pol n' Banabas mi tAikoniom

14 Ony n  zo bho mobho imute na tAikoniom:  Pol n' Banabas ighi iđigh totu iikpulughu ar oy aju obho  gba d m obho molo  kanya ar oy aju obho n'ar oy  non aruubhugh obho im ru m magey. ² Ar oy aju obho im ru m io bho ighi  bia mar oy ibha itu  io mil'aju obho, ighireni miloghi obh'eedi mođighi  karabh burum r obho. ³ Iteled m obho  rol  bia tesuo. N' oghuaan ologhi, eedi ebhin  gba d m tObam ogh obho. Obam ogh obho a eeriom mobho ad m obho teedi aru magey,  nogho zeedi m nyaam ođighiom  kpo ib'aruugu, n' iđaan. ⁴  logh ar oy  ma bho neđian izal abin:  tede iđigh n'ar oy aju obho,  de iđigh n'iteled m obho.

⁵ Par oy aju obho n'ar oy  non aruubhugh obho iik bh ghian n'ikponom ar oy obho mo nogho  mi-inom miteled m obho or b l eedi. ⁶ Amen iteled m obho  moghon miibha bho peedi  dua ighi taListra n'aDaabi  raama aLaikonia n'oomo  raama aruubhugh ipedi obho. ⁷ Tepa peedi  gba mo bi ad m obho  nogho r oy.

 Pol n' Banabas mi taListra n'aDaabi

⁸ TaListra kir  oy olo asike bho nee aghanyu; ki tamen  mar odi, odi dorele gh   io. ⁹  zo bho odi odi delede bho, odi namoghon gh  mibha  Pol nađeghe obho. PaPol  miin mobho odi naam ru m, n'obho totue ni ook  zodi, podi  maar aanon zodi, ¹⁰ keđio  kpete amulughu n'ob'ogh r k  agh l kua, "Betunu ma maruom sike onuma!" Podi  oy obho ap l a betunu  mara, keđio arele. ¹¹ Amen ar oy obho  miin mibha  Pol ađighi obho, peedi  rol imulughu t nu-ema eedi igh l kua, "Obo bho ezira nookpulughu gh  bho

neesōor etu tezira kar oy!" ¹² Peedi igh l  ien maBanabas aJupita,  Pol eedi igh l aMekiuri, tebun obho odi aru mobo bho  kpete ma ar obho. ¹³ Poku eru obho aJupita obho otu eru obh'odi odi temutonom  ma bho, abhin inam n'arafalawa aseeri tonu-otu bho. Odi n'ar oy obho neeru mo un  ar  nogho iteled m obho. ¹⁴ Amen  Banabas n' Pol imoghon ibha eedi netu mođighi obho, peedi ibaay rusuoma eedi, ighiil ighi idigh togbo ar oy obho imulughu ikpete kua, ¹⁵ "So enyina ar oy bhibha, eeghe kenyina neđighi mo ko ilo idi kua? Ez or  kar ar oy ilo idi kenyina! Ez or uru eebha mo ba oo i ad m obho be, molo oghireni iloghi obh'enyina mi to ko bhibha ibha igbaan io bho oru t naan obho adum ni  rol obho, obho  lem b  manyu n'ade n'obhiiny obho n'oomo  kpo bho idi teedi obho. ¹⁶ Tamen olo neeten odi  belemaan k oy k oy mo ol teb om ol'odi. ¹⁷ Keđio odi  rol io kua molo odi  gba  io l or odi amutiom a eriom r oy. Enyina imiin odi tođighi iibi odi: odi  nogho zenyina melebhe bh'anyu obho, n'eđian tamen olo iizuan. Odi  nogho zenyina međian abhule miloghi enyina n' baal ologhi." ¹⁸ Toomo  nuekpete bhibha, ibam kisugh  iteled m obho kitue  io  puenaan zeedi mo un  ar  nogho eedi.

¹⁹  tede ar oy aju obho il'Antiok obh'aPisidia n'il'Aikoniom iru. Eedi i ia r oy obho eđigh teedi, ir b l  Pol ighogh zodi imutiom t ma bho, ne ughom gh  mologhi mobho odi naabho. ²⁰ Amen obo bho im ru m obho iru ik  zodi ikiton, podi a etunu amula t ma bho. Ađio  baal podi n' Banabas idua ighi taDaabi.

Imula ighi tAntiok obh'aSiria

²¹ TaDaabi paPol n' Banabas igba mo i ad m obho inogho r oy molo  logh ar oy im ru m. Keđio eedi imula taListra, idua suo ighi tAikoniom, imina idua suo ighi tAntiok obh'aPisidia. ²² Keđio eedi iikiom ighuemi miloghi obo bho im ru m obho mo ol oghi taghisigh mi tologhi om ru m obho eedi neeteeny obho, itughumiom zeedi kua, "Ezira to ol ni oten mi tologh i baghami mođigh  ni tAde- olema bho t naan." ²³ Keđio eedi isonogh marukenya iseeri mi toomo  rasosi obho,  rol mo koony iikpulughu iseghe zeedi ilogh taravo t naan, obho eedi neer bhanaan mologhi eedi obho.

²⁴ Eedi irele moomo ebhugh obh'aPisidia iman, peedi iru taPamfilia. ²⁵ Eedi igba d m obho inogho r oy aPaaga, peedi ighi tAtalia. ²⁶ Tesuo peedi izoghi i eeny imula tAntiok, t ma bho useghe zeedi  nogho talaak  bho t naan molo ođighi ođighi obho eedi neeman b  siibha bho.

²⁷ Amen eedi iru isi tAntiok peedi iik bh ghi mar oy  sosi obho igba moomo ibha  naan ađighian zeedi obho, n'ezo bho odi naaghuuron meb om olo ar oy il'inon aruubhugh obho kem ru m  ni. ²⁸ Keđio  rolan tesuo n'obo bho im ru m obho mi kanya aruđuma.

Ezue bh'aJerusalem

¹⁵  de ar oy me dua tajudia etu tAntiok ne-tughumiom maburum r obho maa, "Urue  io  bhel enyina otenemi tughuneen molo moodunogh zenyina kezo bho araal gh obho taMozis igba bho."

² Keđio  Pol n' Banabas ighanan zeedi tutuu mi tabaabha bho, molo uru uđeghe molo  Pol n' Banabas n' de ibh'Antiok mo ghi tJerusalem  miinan iteled m n'arukenya bho mebum eedi iibha bho.

³  sosi obho ir m zeedi mo ghi. Suo eedi neki b  bho eedi i ol taFonisia n'aSameria isulogh igba mezo ar oy inon aruubhugh nekiraan etu t naan. Iibi ji-moghon bhibha  baaleni miloghi aburum r obho.

⁴ Amen eedi iru isi tJerusalem, pasosi obho n'iteled m obho, n'arukenya bho ibhin zeedi iloghom, tobo bho eedi igba inogho moomo ibha  naan ađighian zeedi obho. ⁵ Peđe obo bho im ru m obho, obho idigh  ni mogbo ar oy aFarisi i etunu ikpete kua, "Tođunogh ni zeedi,  kpete  nogho zeedi mook  araal gh obho taMozis."

⁶ Keđio iteled m obho n'arukenya bho idigh mezue mođeghe iibha bho oten . ⁷ Amen eedi neeghanan ninii i her keđio aPita a etunu  kpete kua, "Aburum r, enyina neel gh m mobho tamen olo neeten ibia,  naan a eghe  ami mi togbo enyina mo ghi  gba oo i ad m obho  nogho obo bho inon aruubhugh obho, molo eedi emoghon  ni em ru m. ⁸ Keđio  naan obho al gh m b  miloghi ar oy obho ađighi a eriom mobho odi nāseghe  ni zeedi, tibha odi  nogho  ni zeedi m mugh Iigbia bho, kezo bho odi  nogho zezira bho. ⁹ Akerekere olo odi ađighi teedi n'ezira olo, keđio ađighi  baaleni miloghi obh'eedi tebun obho eedi im ru m obho. ¹⁰ Kebun eeghe kenyina netu mođegh  naan monogho ib'ad ol mobo bho im ru m obho, ilo  burude ezira n'ezira na ni  ko utue  io mor ol. ¹¹ Ekua  io! Ezira um ru m ni keđio  bhel zezira tebun inwo bho tajizos Obamoggh obho, pezo na  bhel zeedi."

¹² Oomo ar oy obho i hamagh ni mi nu eedi men eedi imoghon maBanabas n' Pol ne ba mo ko ib'arugu ilo  naan ađighi teedi mi taruubhugh obho itu  io mil'Izirel obho. ¹³ Amen eedi ikpete i bele pajems a etunu  kpete kua, "Aburum r, imoghon  ami. ¹⁴ ASaimon eede siibha a etunu  gba mezo  naan abhira ađighi a eriom mobho odi nāseghe  ni mar oy inon aruubhugh obho tibha odi a eghe  ni mi teedi ar oy ilo neeru mil'odi be. ¹⁵  nuekpete arizil obho em ru m magey miibha bho. Kezo bho  egia bho  kpete bho:

¹⁶ Tibha neeten paami omula, pezo Obamoggh obho  kpete,

keđio  ami ka et n motu obho taDavid obho naameel obho.

 ami tamulumi ni mo ko bho i eebh obho, keđio  ami tamina a ogh  marami,

¹⁷ molo oomo ar oy ipedi obho teva mObamoggh obho,

oomo aruubhugh ipedi obho  ami naabheleggi moru il'ami.

18 Pezo  naana  kpete, obo bho ađighi miibha bho amutiom k kanya amen.'

19 "Idi tologhi  mi molo ezira kuubaghama  io zeedi obo bho neem ru m obho. 20 Kpel n n'ipa, ezira  ge  ghiom zeedi milo eedi kebele mole ariđian ilo  o-tunom ma ar  nogho meru, ebele m karabh eđighiom  ar, ebele m ba  nam olo  bhur orum obho ughigh, bolobolo amughom i baal. 21 Il gh m mobho noogh l umina ugh l maraal gh obho taMozis mi tarutu iikpulughu obho moomo ađuma obhooghia bho, n'obho  ogoba m nuekpete odi umina  gba mi toomo  raama."

Obhereer obho  ge  ghiom obo bho neem ru m obho itu  io mil'aju obho

22 Keđio iteled m obho n'arukeny  bho, n'oomo ar oy  sosi obho, idumom m son ar oy mi togbo eedi  seghe mor m eedi ketuonuman maPol n' Banabas keghi taAntioke. Keđio eedi iru i seghe maJudas, obho ugh l na Ba abas obho n' Sailas, izal ar oy ilo aburum r obho nekiilaan magey. 23 Keđio eedi i ge m bhereer i firima. Obhereer obho  kpete kua, "Ez or, iteled m obho n'arukeny  bho, aburum r obh'enyina nepuruan enyina magey, oomo enyina aburum r ar oy ibha itu  io mil'aju obho, ibha netughogh taAntioke n'aSiria, n'aSilisia obho.

24 "Ez or  omoghon mobho e e ar oy ez or neemute iru inogho zenyina mij baghama mi t nuekpete obh'eedi. Eedi ibhin io mij kpo tez or moru ođighi ibha eedi iđighi obho. 25 Tiibha bho belemi, keđio ez or uđigh mezue  moghonyan m son itelema oruom enyina. Eedi tetuonuman mib'iil i aburum r ez or aPol n' Banabas, 26 obo bho neebhiemi maghuđum eedi mi tođighi taJizos Kraist Ob m ogh ezira bho. 27 Ez or  oson maJudas n' Sailas notuom enyina milo eedi kegba mibha ez or  ge na bho.

28  mugh Iigbia bho n'ez or  omoghonyan m bele ooti enyina mob'ad ol, tughuneen araal gh bhibha bho i baan ni obho. 29 Ile gha međian ilo  tunom ma ar  nogho mEru obho; i ba gha menam olo  bhuom n'i baal bolobolo  bhur orum obho ughigh; metughuneen l or enyina mi t karabh eđighiom  ar. Enyina eđighi miibha bho, p non  kpo ilo mu. Imaar merol!"

30 Peedi ir m itelema bho i ghi taAntioke, keđio eedi iru iik bh ghi moomo obo bho im ru m obho iru inogho m bhereer obho. 31 Amen ar oy obho iru i gh l m bhereer obho, pologhi eedi  baal mi taliiki obho. 32 Ajudas n' Sailas arizil t naana  kpete na m kanya  kpo  nogho maburum r obho molo  ghuemi iloghi obh'eedi  nogho na zeedi aliiiki. 33 Eedi irolan zeedi mijam amen, paburum r obho i bele zeedi momula ogheel n'ekima mi tobo bho ir m zeedi obho.

34 ASailas  atua momina  rolan eedi.

35 APol n' Banabas irol mijam amen mi taAntioke. Eedi n' non ar oy itul m nu  rol  tughumiom r oy, e ba na m nuekpete tOb m ogh obho.

APol n' Banabas i baranuan

36 Ibam amen iten paPol  kpete kua  nogho maBanabas, "Tue omina omula  ghi  miinan aburum r ibh' raama bho ezira  gba m nuekpete tOb m ogh obho molo omina  miin mezo eedi idi." 37 PaBanabas agh l m bhamam aJon Mak, 38 keđio aPol om r   io ebum obho odi amula taPamfilia  bele zeedi  tol io asi tikunughi erele obh'eedi. 39 Peedi i teeny m oghuanan  moghonyan olo ađighi molo eedi i baana raab om. PaBanabas  seghe maMak  zoghi aghi taSaipros. 40 Keđio aPol  seghe maSailas  betunu. Aburum r obho na iikpulughu inogho zodi molo inwo tOb m ogh obho keolan zeedi. 41 Keđio odi  bol aten taSiria n'aSilisia  nogho liiki mařasosi obho.

ATimoti  tuonuman maPol n' Sailas

16 APol arele ninii aghi asi taDaabi n'aListra. Kir  oy olo odi suo olo am ru m, olo ugh l Timoti. Oniin odi ol'aju obho, naam ru m na; keđio  de odi ol'aGris. 2 Oomo aburum r ibh'aListra n'Aikoniom ne ba magey mii i milo taTimoti. 3 PaPol  va m bhamam aTimoti, podi aru ađun odi. Odi ađighi kua tebum obho oomo ar oy aju obho idi b  tepa bho neel gh m mobho  de taTimoti aru mol'aGris. 4  zo bho eedi i dua me a iten  ma peedi i baay inogho mobo bho neem ru m obho maraal gh obho iteled m obho n'arukeny  ibh'ajerusalem i logh obho, iikiom zeedi m maar  bham araalögh obho. 5 Iibha bho iđighi milo ologhi omöruöm  rasosi obho i ghua magey, molo  nu ar oy obho neđighan magey moomo ađuma.

APol  miin ghiny mi taTroas

6 Eedi irele moomo ebhugh obh'aFrijia n'aGaletia, tebum obho  mugh Iigbia bho om r   io molo eedi kegba d m obho mi tebhugh obh'Esia. 7 Amen eedi isi t kuan obho mi taMaisia, peedi iru m ghi tebhugh obh'aBaitinia,  mugh obho taJizos om r   io. 8 Peedi i betunu irele mi taMaisia i ghi isi taTroas. 9 APol  miin ghiny muđugul opopo,  miin m oy ol'aMasidonia naamara naasen zodi mu, "Tue teebhakele aMasidonia ma bel ez or!" 10 APol  miin ghiny obhobho pa etunu aak bh ghia m ghi taMasidonia, tebum obho ez or  omiin mobho  naana napeleggi ze or m ghi  gba oo i ad m obho  nogho ar oy obho idi tepa bho.

Ezo aLidia aghiraan t naana mi taFilipai

11 Pez or uđigh t nwiaru mi taTroas  zoghi  beeny taSamotres. A baal pez or usi taNiapolis. 12 Keđio ez or  dua tesuo urele tavel  ghi taFilipai,  ma  bel ebhugh obh'aMasidonia, olo i be raagham aRom netugh. Ez or  rol m kanya aruđuma mi tema popo.

13 Tađuma obhooghia bho pez or uđua t ma bho ughi totu  bhiiny obho. Ez or n otua g a ok l ez or t miin ni motu iikpulughu ar oy aju obho. Keđio ez or  rol deledede n deghe n'araani obho iik bh ghian monyiin esi obho. 14 Onyiin olo  moghon  ni m nuekpete bh'ez or ugh l aLidia ol'aTiatira, olo na ođi g a rukpe. Odi  ni olo naakpulughu g a m naan, keđio Ob m ogh obho aghuuron mologhi obh'odi m moghonyan ibha  Pol nađba bho. 15 Odi n'ar oy otu odi izua m mum. Podi abhin ez or m ghi totu odi,  kpete kua, "Itu m rol totu  mi, erumolo enyina nek l  ami  kar  oy olo naam ru m mOb m ogh obho." Keđio odi aasen ez or ughi.

 Pol n' Sailas mi totu ikoli aFilipai

16 Onyiin ađuma,  zo bho ez or n ki tesi iikpulughu obho pez or  miin m bana  nyani olo  teeny m karabh  mugh olo ađighi odi n seghe g a m kia. Odi nagbuemi magey mobo bho  teeny odi obho mi tebum  kpo bho odi nađgbaay g a bho. 17 Podi  tuonuman m Pol n'ez or namulughu, "Iibha  rubana t naan obho  bugh b  apu obho! Eedi neđba mezo olo k bhel enyina!" 18 Odi ađighi g a kua m logh aruđuma, molo iikaany m Pol, keđio odi aghiraan  kpete kua  nogho m mugh obho agh l kua, " ami ubhin tađien tađizos Kraist k to n nogho  na momute tal or odi!" Tonyiin odi amen obho p mugh obho ađua todi. 19 Amen obo bho i teeny odi imiin mobho eb om ikpoki eedi naakunughi obho peedi ibham m Pol n' Sailas inyuughi iđhi totu  raakpe bho inogho r ula bho. 20 Keđio eedi ibhin zeedi iru tis bh  rakpe bho peedi ikpete kua, "Iibha ar oy aju keđio iru t ma bhobho nenogho r oy mij bghami. 21 Eedi ne-tughumiom r oy međighiom  ar olo iizuan io maraal gh ezira: ezira il'aRom, ezira urue  io obhin bolobolo ođighi mipa bho." 22 Pob' logh ar oy obho iđigh m logh neđul eedi. Pis bh  rakpe bho ibaaay m rusuoma t Pol n' Sailas, ito igh l m gurogh zeedi. 23 Eedi imaar iđurogh zeedi i bele, pinyuughi zeedi i lokiom tikoli, ikpete inogho mobo bho na  r  mar oy ikoli obho m maar ođuom eedi. 24 Odi obo bho ikoli obho  moghon mezo bho panyuughi zeedi  loghom t kpe bho ikunughi obho  duom masike eedi mi tib'i-ikpōogh iireeny.

25 N ateeny mogbo uđugul, p Pol n' Sailas neekpulughu  moor s or nenogho m naan, molo ar oy ikoli ipedi obho n maar nenagha zeedi. 26 Tonyiin odi amen obho, pade bho naazighinian na omian, molo azighe motu ikoli obho magey. Onyiin odi amen obho paruguugh otu ikoli obho ighurunuu, arigbirigbiri ibh'ar oy ikoli obho i woro izuan. 27 Amen obo bho na  r  mar oy ikoli obho  suma  miin mibha aruguugh obho neeghurunuu obho, podi agh di ar oy ikoli obho neeghilighu  duaghuuy, podi  nyagh  kpon mob' mugem odi mogima  bho. 28 Keđio  Pol amulughu agh l mu, "Sey. Ugima g a l or onuma! Oomo ez or idi suo!" 29 Podi  oy obho agb el m todi, aghiil ađigh  ghi agbuluman tasike t Pol n' Sailas.

30 Keđio odi abhin zeedi amutiom, apuruan kua, "Obo ipu  ami,  ami tađighi meeghe k ami ađum  ni?"

31 Keđio eedi i bhagharana kua, "M ru m m jizos Ob m ogh obho, p na ođum  ni —  na n'eghun otu onuma." 32 Keđio eedi iru iđba m nuekpete tO-b m ogh obho inogho zodi n'oomo ar oy obho idi totu odi obho. 33 Tonyiin odi amen obho muđugul obho podi abhin m Pol n' Sailas  ghi aat l gh  nem obh'eedi. Keđio odi n'oomo eghun otu odi izua m mum monyiin odi amen obho. 34 Keđio odi abhin m Pol n' Sailas  ghi totu odi  nogho zeedi međian. Ogb gh  baal ologhi ađigh magey mi todi n'oomo otu odi, tebum obho siibha bho odi naam ru m m naan obho.

35  baal uđirogh obho, p ruula aRom obho ir m r oy ito inogho zeedi igh l kua mu, "I bele mar oy pipa egh el." 36 Pobo na  r  mar oy ikoli obho  ba  nogho m Pol maa, "Aruula bho neer m m nu etu molo  na n' Sailas kemute. Siibha, enyina tetue ni ekeel. Ikeel n'ekima." 37 Keđio  Pol  kpete kua  nogho r oy obho maa, "Ikarabh ilo  va  miin milo ez or uđighi ilo, keđio eedi iđurogh ni ze or mi togbo ar oy — ez or ar oy il'aRom! Keđio eedi inyuughi ze or i lokioghom ikoli. Keđio esiibha bho eedi neva momutiom ez or t bokia. Eku a  io. Aruula aRom obho n vo n vo ki tetu suo emutiom ez or!" 38 Keđio ar oy obho imula iđhi iđba inogho m ruula bho. Amen eedi iru imoghon mobho  Pol n' Sailas iru mil'aRom paruugu isibh zeedi. 39 Peedi iđhi iisen zeedi, keđio ibhin zeedi imutiom totu ikoli obho, ikpete inogho zeedi m đua t ma bho. 40 Keđio  Pol n' Sailas iđua totu ikoli obho iđhi totu taLidia. Tesuo peedi imiinan burum r obho, ikpete n  m nuekpete aliiki inogho zeedi, keđio t đua.

 Pol mi t Tesalonika

17 Keđio eedi iđua iten m mfipolis n' polonia iru isi t Tesalonika, obho otu iikpulughu ar oy aju obho odi obho. 2 Tezo eđighiom  ar odi, podi  Pol  ghi totu iikpulughu obho. Odi  rol suo m raar awiki  rol  ghanan r oy mi tibh' egia bho, 3 nađba amutiom m deeriom eedi mibha iđbaan ni molo aKraist obho k miinom, kamina ka etunu t bho bho. Odi  ba kua mu, "Ađizos obhobho  ami nađba  nogho zenyina obho paKraist obho." 4 P de eedi im ru m, iđigh  ni t Pol n' Sailas. P zo n  mob' logh ar oy il'aGris ilo nekiilaan m naan, n' varuumu  raani  ma bho.

5 Par oy aju obho iru neb bhan m Pol, iđhi iik bh ghi m karabh  ruumu ar oy mi taraab om obho milo o e obo  Pol. Keđio eedi izighe m ma bho, iđhi totu t jesin m nyaghagh omutiom  Pol n' Sailas  nogho ar oy obho keđul. 6 Eedi isi, eedi imiin io zeedi, peedi ibham m jesin n' non aburum r iđhiom m ruula  ma bho nemulughu  kpete kua, "Ar oy bhibha neeghireni m mar-ar oy obho mebughuleni. Eedi neesi n  teebha. 7 Keđio  jesin n aloghom zeedi totu odi. Oomo eedi neepeleghu maraal gh  olema bh'aRom, nek l maa kir  non  olema olo ugh l  jizos." 8 T nuekpete bhobho, piikaany ar oy obho

n'aruula  ema bho. ⁹  aruula  ema bho imuul maġesin n'ipedi obho ikpe molo k belemaan zeedi, eedi iru ikpe peedi i bele eedi idua.

 Pol mi taBeria

¹⁰ Ađio agul be, paburum r obho ibhin ma Pol n'a-Sailas ighi taBeria. Eedi iru isi peedi ighi idigh totu iikpulughu ar oy aju obho. ¹¹ Ar oy ibh'esuo ibhinom epu mibh'aTesalonika. Eedi ibhin n'oo i ologhi  moghonyan d m obho, molo eedi i bele  io  uma m tuugha  egia bho  miin ol gh m erumolo ibha a Pol akpete bho ikar iru magey obho. ¹²  logh eedi im ru m: ikanya ivaruumu  raani il'aGris n'ikanya ar oy il'aGris im ru m na. ¹³ Amen ar oy aju ibh'aTesalonika imoghon mibha a Pol naasiemi monuekpete bho t naan mi taBeria, peedi ighi ikpete ipue miloghi ar oy obho mođighi ikarabh. ¹⁴ Tonyiin odi amen obho, paburum r obho ibhin ma Pol ighi t bhiiny obho, aSailas n'aTimoti irol taBeria. ¹⁵ Obo bho neteliom b  ma Pol obho ibhin zodi isiemi kAtens. Keđio a Pol ar m zeedi m kpete  nogho aSailas n'aTimoti mok m oru todi, keđio eedi imula taBeria.

 Pol mi tAtens

¹⁶ Suo a Pol na r r maSailas n'aTimoti moru obho, ologhi odi  neghe  io  neghe m miin  logh aruru mi t ma bho. ¹⁷ Podi aghi gh  totu iikpulughu obho asōmōghan r oy aju obho n'obo inon aruubhugh ibha neekpulughu m naan obho mi tikanan. Moomo aduma odi aghi gh  mi tib'araater  moghanan n'obo bho irele net n iru itulom odi obho. ¹⁸ P de ilo n tuonom mi tughumiom t pikurios n'ilo nek l meedi aStoik iru m maar  moghonyan  ni odi.  tede nekpete kua, "Odi oobho bho kok r ođigh ob'ol gh m  ar! Odi t kpete meeghe amutiom?"  de ikpete kua, "Odi odi kolo odi naġba gh  mil'aruru inon  raama." Eedi ikpeteey kua mebum obho a Pol naġba milo igboluman maġizos n'ob tunu t bho bho. ¹⁹ Peedi ibhin zodi ighi tesi olo ugh l Ariopagos ikpete kua inogho zodi, "Ez r n va mol gh m  ni imoom itughumiom ibha  na naġba bho. ²⁰  tede  kpo bho  na naġba b  bho deđigh gh   io tara eri ez r, molo ez r n va mol gh m  kar  mu obho." ²¹ (Eedi ar oy Atens n'isoloman ilo irugh tepa n va moġba n' moghon moomo amen mimoom  kpo.)

²² Keđio a Pol a etunu tesi obho uuk bh ghian mi tAriopagos akpete kua, "Ar oy Atens,  ami naamiin mobho toomo  kpo enyina n tuonuman ikanya m kpo aghu um. ²³  zo bho  ami urele ukiton t ma bh'enyina, uunonogh tariisi iikpulughu obh'enyina,  ami  miin na tonyiin otu eru obh'enyina mobho uge, 'T NAAN OBHO UL GH M GH  BHO!' Odi obo bho enyina neekpulughu obho, toomo ibha enyina il gh m io zodi obho, odi pobo bho  ami natu moġba  nogho enyina. ²⁴  naan obho  lem b  m mar-ar oy n'oomo  kpo bho idi b  todi obho,  teeny ma nyu n'ade bho, molo odi orugh gh   io tarutu iikpulughu ilo  ravo

ib gh. ²⁵ Odi  kona  va gh  na  io m kpo ilo  oy tate ni ađighi amutiom monogho odi, tebum obho odi niyo niyo nanogho gh  k oy k oy ghu um n'ipooghu n'oomo  mar  kpo. ²⁶ Todi onyiin  oy obho podi aru  lem moomo ar oy aruubhugh obho, ađighi molo eedi kerughogh toomo ade bho. Odi niyo niyo ka o ma kar amen n'ikunughi ariisi ilo eedi irughogh. ²⁷ Odi ađighi kua molo eedi k va zodi molo ma r io suo eedi t miin ni zodi, t zo bho eedi n va b  zodi obho. Keđio  naan  kar io agbeenyan  dua tonyiin ezira, ²⁸ k zo bho onyiin  oy akpete b  bho, 'Ezira u um irol notele todi.'

"K zo onyiin ob'ol gh m  ar obh'enyina akpete bho, 'Ezira  kona  nwuny odi.'

²⁹ "Tibha ezira uru nwuny t naan, ezira u tua  io  seghe maghu um t naan m tuom k ga  ela agold n'asilva n' bharakpar. ³⁰ Taru uma bho ar oy il gh m io bho,  naan naanon atughuneen  ien, keđio esiibha odi naato molo k oy k oy kesi kesi kaghiraan t karabh araab om odi. ³¹ Odi naagu  uma olo odi t tu magey iiruan  nogho moomo  mar-ar oy obho, ilo t dua etu t oy olo odi naason  seghe. Odi naġba ađighi a deeriom magey obho tibha odi a et n zodi  oy obho mi t bho bho!"

³² Amen eedi imoghon mibha a Pol aġba milo igboluman n'ob et n t bho bho, p de eedi irol idumonyom zodi, keđio inon ikpete kua, "Ez r n va momina  moghon iibha bho monon amen." ³³ Pa Pol a bele mezue bho  dua. ³⁴  tede idigh n'odi em ru m. Teedi p oy olo ugh l Dionisios, ol'ogbo bh'Ariopagos, n' ni olo ugh l D maris, n'inon.

 Pol mi tʒKorint

18 Iibha iru it n pa Pol  dua tAtens aghi tʒKorint.

² Tesuo podi  miinan m oy olo ugh l Akuila,  mar zodi t Pontos. Eede amen odi  dua tItali aru n' ni odi aPrisila, ebum obho aKlodios  olema aRom maalogh mol gh molo oomo ar oy aju k dua taRom. Pa Pol aghi mōmiinan eedi, ³ podi  rolan gh  zeedi, ađighi gh  n'eedi mođighi, tebum obho odi naakua gh  l or odi mi til oy arutu atapol p zo na zeedi  ni n'olom obho. ⁴ Oomo aduma obhooghia bho podi oghi gh  totu iikpulughu  deghe gh , n va gh  mokiton ar oy aju bho n'ar oy il'aGris.

⁵ Amen aSailas n'aTimoti idua taMasidonia iru, pa Pol  seghe moomo amen obho odi  teeny obho moġbaam gh  ad m obho be, naġba  nogho mar oy aju mibha aġizos aru maKraist obho. ⁶ Amen eedi ipinom io zodi, neġba zodi mi karabh, podi amulumian zeedi agunugun mobhugh ibura odi akpete kua  nogho zeedi, "I aal enyina  rol taru umu enyina!  kpe  mi olo mu.  seghe dodon aghi taghisigh,  ami t ki tobo bho itu  io mil'aju obho." ⁷ Podi  dua aghi arughan monyiin  oy olo ugh l aTitios Justos, odi isoloman olo naakpulughu gh  m naan, otu odi aġbagian motu iikpulughu aju obho. ⁸ AKrispas uvem  otu iikpulughu obho, aru am ru m Obam ogh obho, odi n'oomo otu

odi. İkanya arđoy ęma bh'aKorint ĩmoghon dđm obho pimđruđm, izuaay řumuum.

⁹ Onyiin uđugul podi ʒPol ʒmiin ghĩny olo Obʒmđogh ʒkpete kua ʒnogho zodi, "Ughiił ghʒ ru-ugu, ghʒ ghʒ ni be dđm obho, ughiiłaan ghʒ. ¹⁰ ʒar obho ađighi obho, ʒami odi n'ʒana. Ođy olo tatue ađighi ʒana mʒar olo, ebum obho řlogh arđoy ilo idi tęma bhobho il'ʒami." ¹¹ PaPol ʒrol tęma bho mʒala n'obharabhaar, ʒtughumiom ghʒ rđoy obho mđnuekpete bho tĘnaan.

¹² Tamen olo uđighi maGalio muvęmę aRom mi teb-
hugh obh'aGris, parđoy ʒju obho iikđbhđghian monyi-
in esi, ĩghi ĩbol maPol ĩbhın odi ĩghi totu ʒraakpe bho,
¹³ ĩgba kua, "Ođy obhobho naęe moghireni arđoy
mookpulughu Ęnaan mi tęzo olo řpue řlogh arđoy ʒju
obho." ¹⁴ ʒPol natu mđbetunu řkpete ʒar, paGalio
asđbh ʒseghe ʒkpete kua ʒnogho marđoy ʒju obho
aghđl kua, "Enyina arđoy ʒju obho, ughđl iibha
ʒraakpe ilo ĩgboloman mĩkarabh ilo uđighi, kđl ʒami
kudeny ni ʒmoghon. ¹⁵ Kiru mĩkanan ilo ĩgboloman
n'řnuekpete n'aridien n'araalđgh enyina bho, penyina
nivo nivo ĩki mętuugh ękpetian. ʒami utue đio
ʒmoghon mĩriuan řkpo bhıbha." ¹⁶ Podi abhirighan
zeđi amutiom mi totu ʒkoti obho. ¹⁷ Poomo eedi ĩb-
ham maSostenis uvęmę otu iikpulughu obho, ĩđul zodi
mi taghisigh otu ʒkoti obho. İpa ĩkaany na đio bđbon
n'ĩbam maGalio.

ʒPol amula tʒAntiok

¹⁸ Keđio ʒPol ʒrolan burumđr obho mi tʒKorint
mĩkanya aruđuma, keđio odi n'aPrisila n'Akuila ĩđigh
toghugh ĩghi taSiria. Keđio odi taębetunu, podi ʒguan
oguan mĘnaan mi taKenkia afia męmu obh'odi. ¹⁹ Ee-
di iru isi tĘfesos, paPol ʒęele maPrisilia n'Akuila. Odi
ʒghi totu iikpulughu obho ʒghanan n'arđoy ʒju obho.
²⁰ Peedi ĩkpete ĩnogho zodi mđrolan eedi obia, keđio
odi omđrđ đio. ²¹ Kpęlen n'ıpa, odi ʒkpete kua ʒnogho
zeđi suo odi natu mđbetunu obho, "Ęrol tito tĘnaan,
ʒami tamula ni atu tenyina." Tesuo podi ađigh toghu-
ugh mi tĘfesos.

²² Odi aru asi taSizaria podi atęn ʒghi taJeruřalem
abheleghian mʒsosi obho, keđio odi ʒđua ʒghi tʒAn-
tiok. ²³ Odi ʒrol ĩbam amen tesuo, podi atęn ʒđua. Odi
ʒghi toomo aruubhugh obh'aGaletia n'aFrijiia ʒnogho
moomo obo bho imđruđm obho maliiki mđghuemi
iloghi obh'eedi.

ʒPolos ʒghi tĘfesos n'ʒKorint

²⁴ Onyiin đoy ol'ʒju olo ughđl ʒPolos, ęmar odi
tʒAleksandria aru tĘfesos. Odi đoy olo ʒteeny lępuuny
mđnu, alđghđm na magey mĩgiia bho. ²⁵ Mđotughu-
miom zodi mEbđom tObʒmđogh obho, molo odi abhi-
nom n'oomo ĩnyaam odi ʒgbaam ʒtughumiom magey
obho milo ĩgboloman n'ʒjizos. Oomo ĩpa ękona, odi
alđghđm mıbh'ozua ʒmuum taĽon be. ²⁶ Keđio odi ab-
hinom n'řoghuaanan ologhi ʒgba dđm obho mi totu
ĩtughumiom obho. Amen aPrisila n'Akuila ĩmoghon zo-

di, peedi ĩbhın odi ĩghi tđtu ĩmaar ĩgba ĩnogho zodi
mʒkar agey Ebđom obho tĘnaan. ²⁷ PaPolos ʒatua
mđghi taGris, pobo bho imđruđm bđ mi tĘfesos obho
ĩge mđbhereer ĩnogho maburumđr ĩbh'aGris mđbhel
odi, obhın řmaar řbham odi mi tępa. Amen odi asi,
odi ʒlogh ʒvo ʒnogho magey mobo bho ĩđua tinwo
bho tĘnaan kiru mobo imđruđm obho. ²⁸ Odi ʒghanan
magey rđoy ʒju obho mi togbo arđoy naęba ađeeriom
mi tĩgiia bho mıbha ʒjizos aru maKraist obho.

ʒPol ʒghi tĘfesos

¹⁹ Tamen obho ʒPolos odi mi tʒKorint obho,
paPol aghiraan řama ʒnyu obho aru asi mi
tĘfesos. Tesuo podi atulom męde arđoy ilo nętuonu-
man mʒjizos, ² keđio odi apuruan kua zeđi, "Tamen
obho enyina imđruđm obho, enyina ebhın mĘmugh
İigbia bho?" Peedi ĩbhagharana kua, "Ezđor đđmoghon
ghʒ na đio milo ĩgboloman n'Ęmugh İigbia bho."
³ PaPol apuruan kua, "Kokđr ođigh ozua ʒmuum mob-
ho enyina izua?" keđio eedi ĩbhagharana ĩghđl maa,
"Ozua ʒmuum taĽon." ⁴ PaPol ʒkpete kua, "Ozua
ʒmuum obho taĽon il'obo bho ĩghiraan tĩkarabh eedi
obho; keđio odi ʒkpete ʒnogho marđoy İzireł
momđruđm onyiin obo bho natu tʒaman odi obho —
odi paĽizos." ⁵ Eedi ĩmoghon miibha bho peedi iru izua
mđmu mi tađien taĽizos Obʒmđogh obho. ⁶ PaPol aru
ʒbamaęhi řavo odi mi tʒruumu bh'eedi, pĘmugh İig-
bia bho aru azuughiom zeđi, peedi ĩkpaay mđnu
ʒraama, ĩgba na dđm obho tĘnaan. ⁷ Oomo eedi
teębębh ni mađiđbh n'ızal.

⁸ PaPol ađigh totu iikpulughu obho, abhinom
n'řoghuaanan ologhi ʒgba ghʒ ʒnogho rđoy obho mi
tesı ĩraar ęvanyu naęanan ghʒ n'arđoy obho, naęa ghʒ
mokiton eedi mi tilo ĩgboloman n'Ade-Řolema tĘnaan.
⁹ Ętede eedi ĩbaar liđim męmu, molo imđruđm io
nękpeteey na mĩkarabh řkpo milo ĩgboloman n'E-
bđom tObʒmđogh obho mi togbo arđoy obho. PaPol
ʒęele zeđi ʒseghe mobo bho nętuonuman obho
ʒđua, molo oomo ʒđuma odi ʒtughumiom mĩtughu-
miom mi tob'otu ogbo ĩtughumiom aTiranos. ¹⁰ Odi
ađighi kua moomo ĩzal ʒsia molo oomo arđoy ĩbha ne-
tugh taruubhugh obh'Esia, arđoy ʒju obho n'arđoy
isoloman ĩmoghon mđnuekpete tObʒmđogh obho.

ʒwuny taSkiva

¹¹ Ęnaan nađighi mĩkanya řkpo ĩb'aruugu mi tʒvo
taPol, ¹² molo bđbon ʒpoghota bolobolo ʒko ukpe olo
odi naađighiom mʒar kobhın řghiom obo bho nęnwe
bho pęzegh obh'eedi řđua, ĩkarabh ʒruumugh ękona
pđđua. ¹³ Ęde arđoy ʒju obho neęghiraan
apirighanogh mĩkarabh ʒruumugh obho ękona, ęva
na mobhın ađien obho taĽizos Obʒmđogh obho
mđđighiom. Eedi nękpete ghʒ kua ęnogho mĩkarabh
ʒruumugh obho, "ʒami ękpete naęogh ʒana mi tađien
taĽizos obho ʒPol abhın naębaam obho." ¹⁴ Ođual ʒn-
wuny uvęmę ĩbo miiđua ol'ʒju obho, obho ađien odi
ughđl Skiva, pobo neđighi ghʒ miibha bho.

15 P karabh  mugh obho  kpete kua  nogho eedi, "A jizos  ami al gh m,  Pol  kona  ami naal gh m, enyina kik r ar oy?" 16 P oy obho  teeny m karabh  mugh obho abhum eedi  dulogh  loki ranem, molo oomo eedi ighilighu me uba imute totu obho.

17 Oomo ar oy  ju obho n'ar oy aGris obho ibha ne-tughogh t fesos obho imoghon ni miibha bho  man, molo aruugu isibh ni zeedi magey, n'olo uubhughumi magey ma ien obho tajizos Obam ogh obho.

18  logh obo bho neem ru m obho iru togbo ar oy obho neetuma  gba milo eedi ne dighi. 19  logh obo bho ne tuugha mi daany obho ibhinogh mi hereer ituugha bh'eedi iru iik bh ghi monyiin esi  su nyan mi tasumusigh oomo ar oy. Uuk bh ghi ugbi monu ikpoki ibha ibhereer obho  la bho igb bh erubal di bh  ba. 20 Iibha bho iru idighi molo  nuekpete tO-bam ogh obho abh bh alela magey n' oghuanan  vo.

Elebhir olo u e t fesos

21 Iibha bho imute bho iru iten, paPol  atua tologhi odi m bol taMasidonia n'aGris  ghi tajerusalem. Odi naakpete kua, "Aami naaghi epa,  ami ta i na ni m miin aRom." 22 Podi ar m maTimoti n' rastos,  zal obo bho ne oghonaan zodi ma o, m ghi taMasidonia, podi tamina  tol mi bam amen mi tebhugh obh'Esia.

23 Taru uma bhibha pamen ogb gh  b aghami odi mi kanya mi t fesos mebum Eb om obho tObam ogh obho. 24 Onyiin  lemogh masilva olo ugh l Dimitrios našem gh  masilva atuom ob'otu eru obho ugh l b  Atemis obho, molo odighi obhobho todi nanogho zodi mi kanya  suo n'obo bho ne uan n'odi obho. 25 Podi abheleggi moomo eedi monyiin esi, n'obo bho ne dighi na m dighi odi odighi obho,  kpete kua  nogho zeedi, "Otu, enyina meel gh m mobho  ela ezira idi to dighi obhobho. 26 Enyina neemiin  moghon n'al or enyina m kpo ilo  oy obhobho  Pol na dighi. Odi agh l maruru ibha ar oy ikaay obho menaan io, molo odi naakiri-on miloghi  logh ar oy, mi tesuo  fesos n' non ariisi mi toomo ebhugh obh'Esia. 27 Esiibha bho, ilo temute, odighi obhobho tezira tatu  teeny m karabh  dien. Ipa na be  io na, otu ob'eru obho tezira Atemis tape siibha, umoghon mu mogb gh  dien obhobho todi — eru obho k oy k oy mi tEsia n' mar-ar oy obho neekpulughu obho."

28 Amen ar oy obho imoghon monuekpete bhibha, pa umu eedi  isuuy, ike momulughu maa, "Olo apu maAtemis obh' fesos olo!" 29 Oomo  ma bho naazighinian. Ar oy obho  ghi ibhum maGayos n'Aristakos,  zal ar oy aMasidonia ilo ne tuonuman maPol, ibhin eedi  ghi tob'etere  de bho. 30  Pol niyo niyo  va m ghi tar oy obho, ke io obo bho im ru m obho ibham zodi. 31  de  varuumu  koti obho,  burubolol odi  kona, ir m d m iruom odi m bele omutiom al or odi teterere. 32 Tamen opopo oomo eedi ar oy obho neyaghayagha:  de nemulughu kere,  de nemulughu mi non, ebum obho  kar  de eedi il gh m io ma ar obho  dighi keedi iru is or monyiin esi obho. 33  tede

eedi meegh l maAleksanda  dighi, tebum obho ar oy  ju obho neebhin zodi iseeri moten m taghisigh. Ke io odi Aleksanda aabhaghami ma o odi molo eedi ke ele, odi ka pete ma ar ka ba mibh'onu odi kanogho r oy obho. 34 Amen eedi imiin mobho odi aru mol'aju obho, poomo eedi imulughu monyiin  zo moomo  zal asuo igh l kua, "Olo apu maAtemis obh' fesos olo!"

35 Ikunughi obho ke io  ge-m bhereer  ma bho aru adenyemi r oy bho  kpete kua, "Ar oy  fesos, k oy k oy maal gh m mobho  ma bh' fesos neek  gh  mob'otu eru obho Atemis n'ibha  bharakpar iig-bia  dua b  tanyu ameel obho. 36 B bon  oy olo ta-paranaan miibha bho olo. Tebum ipa beleni, ideny, idighi gh  m kpo ilo ineghe  io. 37 Enyina ibhin eru suo mar oy ilo ikulaan io motu eru enyina, de pete na  io mi karabh ilo igboloman n'odi. 38 Erumolo aDim-itrios n'ar oy odighi odi iteeny m kpe n' oy, saru ma  koti n' ruula bho sidi, eedi ebhin zeedi  ghi tepa. 39 Erumolo  non  ar odi olo enyina neva, pu toki totu  ma bho  kpetian. 40 Ezira to dighi to kpe bho us ore megham mi tiibha bho imute dodon obho. B bon  zo  gba  dua mi toomo iibha bho olo, ilo ezira  teeny na m gba tibha imute bho ilo." 41 Odi  kpete miibha bho  bele, podi abhirighanogh zeedi.

 Pol  ghi taMasidonia n'aGris

20 Amen iloghi ar oy obho nees r ghu, paPol aak bh ghi moomo obo bho neem ru m obho monyiin esi  nogho zeedi monuekpete aliiki agh l meedi  maar erol. Podi  betunu aten  ghi taMasidonia. 2 Odi  ghi toomo aruubhugh bhibha  nogho liiki r oy obho  gbaam na d m obho. Ke io odi  dua aru taGris, 3  rol suo mi raar  vanyu. Odi naatua gh  m ghi taSiria men odi  moghon mobho ar oy  ju obho ne ia m dighi odi mi karabh; podi anwe  to momula  bol taMasidonia  ghi. 4 PaSopata  ony taPiros ol'aBeria,  tuonom zodi; paAristakos n'aSekondos il'aTesalonika, n'aGayos ol'aDaabi n'aTimoti n'aTikikos n'aTrofimos, il'ebhugh obh'Esia, ituonom na zodi. 5 Eedi iten gh   ghi ne r  ez or mi taTroas. 6 Ta uma  zaal obho noliom gh  ma bred obho  logh gh   io mayist obho naaten, pez or  bol taFilipai;  ogh  duma iten, pez or  ghi utulom eedi mi taTroas  rol suo mawiki.

Ikunughi erele taPol mi taTroas

7 Udule  Satode pez or uuk bh ghian monyiin esi mole  dian otul- nu obho. PaPol  deghe  nogho r oy obho ninii kogbo  dugul, tebum obho na aal podi  betunu. 8 Tanyu otu- nyu obho ez or idi obho kir ito-di mi kanya. 9 Onyiin onyughe l  ony olo ugh l aYutikos odi deledede mi tawindo bho.  Pol na deghe bho, odi nakodi gh  be. Odi akodi asi tema  laagh, podi  dua tanyu otu  raar  deki obho ameel tade.  ghi ubhum odi ma bho. 10 PaPol as or  ghi  b bhonyom odi, ke io  kpete kua: "Itu gh , odi napooghu ni!"

11 Keđio odi amula  asiin totu  nyu obho,  bigi ma bred ale. Odi  deghe n'eedi ninii agh z gh namute podi  betunu. 12 Eedi ibhin monyugheel  ony obho n'aghuđum igheel, molo ologhi eedi  baal magey.

 Pol  dua taTroas  ghi taMailitos

13 Pez or uten g a uđigh toghuugh obho  zoghi  ghi usi taSasos, esi olo ez or n ki mo aay  Pol. Odi ka pete  nogho ez or mođighi ekua mebum obho odi nakiton tavel obho. 14 Odi aru  teeny ez or, pez or  saay odi uten  ghi taMitilini. 15 Keđio ez or  zoghi suo,  baal, pusi taKios. Ađuma amina aten pez or  ghi usi taSamos,  baal pez or usi taMailitos. 16  Pol naatua mozoghi  ghi oten tEfesos, molo upiemi men mi tebhugh obh'Esia. Odi na e mokem osi takerusa em, erumolo totue ni, keđio ka teeny mađuma bho ugh l b   Pentikost obho.

 Pol aakiom marukenya  sosi Efesos

17 Pa Pol ar m d m mi taMailitos  ghi tEfesos, nagbeel molo arukenya  sosi obho kemiinan odi. 18 Amen eedi iru, podi  pete kua  nogho zeedi: "Enyina neel gh m mezo  ami ubhin  rolom enyina moomo amen obho  ami  rolan enyina bho, ko el ađuma bho  ami  dua b  tebhugh obh'Esia uru obho. 19 Toomo osōoriōm al or n'izin mobho  ami ubhin uđighiom mođighi ke ana tOba oogh obho, n'oomo  miinom obho iru iteeny  ami tebum ezue bho ar oy aju neđigh g a e baam  mi obho. 20 Enyina neel gh m mobho  ami  pam io bolobolo  boki enyina ma ar olo ta el zenyina mi ti baay n'itughumiom obh'ami mi togbo esel, n'arutu enyina. 21  ami ubhin onyiin ezo bho aakiom mar oy aju obho n'ibh'inon aruubhugh obho moghiraan ti arabh eedi mi tE naan, om ru m  lizos Oba oogh ezira bho. 22 Toghiilaan E mugh Iigbia bho,  ami natu mođi takerusa em siibha; ilo temutenaan  ami tepa,  ami ul gh m io. 23  ami ul gh m mobho E mugh Iigbia bho, kema kema olo  ami  ghi, naakiom g a kua  nogho  ami mi bağhami n'ikoli ne or   mi. 24 Keđio  ami  seghe  io ma ar aghuđum obh'ami  tuom kir ob' ar, molo  ami ađighi agbe heđi m  aman na mođighi obho  lizos Oba oogh obho  nogho  ami mođighi obho, o ba o bi ad m inwo bho tE naan.

25 " ami naakiton toomo arutu enyina  gba mibh'Ade- olema bho tE naan, keđio esiibha bho  ami naal gh m mobho bo on onyiin enyina olo tamina  miin  ami olo mu, 26 molo  ami udeny ni us ori m l or naakiom enyina dodon: erumolo onyiin enyina abhe,  ravo  mi i baal ni. 27 Bo on  ar olo  ami ugin mo ba  nogho enyina mi toomo itua bho tE naan olo. 28 Imaar el gh ma l or enyina me ham na moomo  raana bho E mugh Iigbia bho  nogho enyina mooko bho. Itu miik  raana ar oy  sosi obho tE naan, ibha aghu m i baal odi obho ogini  ony obh'odi. 29  ami naal gh m mobho, e ughaman  mi be, pib'arukurunuma omute togbo enyina, ilo i suaan io g san

ma wuny  raana bho. 30 Amen natu na molo e e ar oy mi togbo enyina te baay miben eebi gh m mobo bho im ru m obho  tuonom eedi. 31 Imaar eenon, me tua mobho  ami ubhinom i kanya izin muđugul n'ootaany utughumiom k oy k oy mi tenyina moomo i raar  sia.

32 "Keđio esiibha bho  ami naabhin enyina na ogh ta o tE naan n'ad m inwo obh'odi, obho tatue ni aak  zenyina  nogho na zenyina ma isebh obho E naan aseerian moomo ar oy odi obho. 33  ami upin io mob'ekpa ien  boorom mokpoki bolobolo ukpe onyiin enyina. 34 Enyina niyo niyo neel gh m mobho  ami ubhin ra o bhibha ta mi uđighiom mođighi  teeny ka ar ka ar olo  ami n'ogbo  mi no a mo teeny. 35  ami naađeeriom enyina mobho tođighi i nyaam  vo mi toomo ka ar ka ar olo ezira uđighi, pezira orue o hel obo bho asil or ilo bho,  otua  kar  nuekpete bho  lizos Oba oogh obho niyo niyo  pete bho, 'O baal ologhi ilo idi tonogho inon ipu mobhin g a."

36 Amen  Pol  deghe  bele, podi agbuluman n'oomo eedi, aakpulughu. 37 Oomo eedi ibhin n'izin enoghuan zodi ra o e olom odi, egh l l or amoon. 38 Eedi i kar iđigh ti tu mi tonuekpete bho odi  pete agh l b  meedi irue mu emina i miin odi obho. Peedi ituonom odi is or tesi ia, odi ađigh toghuugh obho.

 Pol  ghi takerusa em

21 Amen ez or  kpete  nogho eedi ugh l, "Imaar e ol," pez or umutiom.  zoghi monyen  beeny pez or  ghi usi taKos;  baal pez or usi taRods,  dua suo pusi taPatara. 2 TaPatara pez or  miin oghuugh olo n ki taFonisia, pez or ubhun  ghi uđigh  dua. 3 Ez or  zoghi usi tesi olo to miin ni ma Saipros,  gbaaron  zoghi  ghi taSiria. Keđio ez or ubhun taTaya, ebum obho oghuugh obho natu mobhunughi ad ol. 4 Ez or  va p miin mobo bho neem ru m obho, keđio ez or  rolan eedi mawiki. Ti nyaam E mugh obho peedi i pete i nogho ma Pol mo bele osi takerusa em. 5 Aruđuma bho ez or ko rolan n'eedi obho igbe b, pez or uđigh teb om. Oomo eedi n' raani n'arunwuny eedi ituonom ez or eten me a bho eđigh teb om. Tesi ia bho poomo ez or ugbuluman uukpulughu. 6 Ez or ugh l, "Imaar e ol," eedi igh l, "Al or enyina emoon, me maar eenon me zoghi," pez or  ghi uđigh toghuugh ʒnwiaru obho, eedi imula igheel.

7 Pez or umutiom terele bh'ez or,  zoghi taTaya  ghi taToleme. Tesuo pez or usul ubheleghian burum r obho,  rolan eedi  uma. 8  baal pez or  betunu  ghi usi taSizaria. Tesuo pez or usulomaan maFilip. Odi  oy olo nađighi mođighi o ba  nuekpete tE naan. Odi onyiin mi tođual ar oy obho  son b   seghe takerusa em obho. 9 Odi  teeny minya  sunwunyaan ilo de bal io milom, ne ba g a d m obho tE naan. 10 Ez or no rol suo mesi i al ađuma keđio onyiin ozil tE naan olo ugh l Agabos  dua taJudia aru. 11 Odi aru tez or, pa eghe mo kuom ukpe ta ol  kpuom sike n' ravo odi,  kpete kua, "E mugh Iigbia

bho  kpete kua: obo bho  teeny b  m kpuom ukpe bhobho bho, pezo ar oy aju obh'ajerus lem tekasi zodi,  seghe zodi  logh t ravo obo bho il gh m io m naana obho." ¹² Amen ez or  moghon miibha bho, pez or n'aburum r obho uusen m Pol m bele  ghi tajarus lem. ¹³ Podi  bhagharana kua, "Enyina neđighi meeghe, m rol oleghe  zo bho modughe ologhi  mi bele?  ami n amara na r r molo k kasi  mi mi tajarus lem n' bhuom mi tađien tajizos Ob mogh obho." ¹⁴ Ez or urue  io m puenaana odi, pez or  bele  kpete na ni kua, " rol tezo  to tO-b mogh obho."

¹⁵  bam aruduma iten, pez or uuk bh ghia  betunu  ghi tajarus lem. ¹⁶  de obo bho netuonom maKraist obho ibh'aSizaria,  tuonom na zez or  ghi esi totu taMnason obo bho ez or usulanaan obho. Odi ol' Saipros olo am ru m ki bel aruduma bho.

 Pol  ghi  miinan majems

¹⁷ Ez or uru usi tajarus lem, aburum r obho  maarebhin ez or  loghom. ¹⁸  baal, paPol n'ez or  ghi m miinan ajems; oomo arukenya  sosi obho idi na totu odi. ¹⁹  Pol aru abheleghian eedi, pagba  nogho eedi k ar k ar ilo  naana ađighi t raama ipedi obho mi tođighi obho odi ađighi obho. ²⁰ Odi ađeghe  bele, poomo eedi ibuom  naana. Keđio eedi  kpete kua  nogho m Pol, "Um r,  na n amiin mezo idi.  logh ar oy aju obho neem ru m, ilo  seghe maraal gh obho ir ol temu. ²¹ N ogba  nogho zeedi milo igboloman n' na, mobho  na natughumiom gh  mar oy aju obho idi t non  raama bho mor bh araal gh obho taMozis, n gba gh  na  nogho eedi m bele ođunogh  nwuny eedi n' bele  tuonom eđighiom  ar aju obho. ²²  zo olo eedi tebele m moghon mobho  na naasi olo. Tođighi  ko siibha bho? ²³  ighi mibha ez or to pete  nogho  na bho. Inya ar oy idi suo ilo neeghiran mizo m naana. ²⁴ T onuman eedi mađhi ma ua mi ba  baaleni al or obho ma pienaana eedi, keđio eedi tetue efia m ruumu eedi.  na ađighi kua, pu k oy k oy olo t miin pol gh m mobho iru miben mibha eedi  moghon bho  gbaam  na bho, n'obho  na  tuugh nađighi tezo ibh'araal gh obho taMozis. ²⁵ Tar oy ibh' non aruubhugh ibha neem ru m obho, ez or n oge m bhereer  kiom eedi  gba  nogho zeedi mobho ez or n otua mobho  neghe  io molo eedi kele međian n' ba  nam olo  tunom ma r  nogho meru, n'olaay  baal, n' ba  nam olo  bhur orum obho, n'oseghe asil or eedi mi tođighi  karabh." ²⁶  baal paPol abhin r oy obho  ghi ađighi ma r iigbia  baaleni al or obho. Keđio odi ađigh totu iikpulughu obho m nogho  nu aruduma bho tetol kegbebh  uma  baaleni al or obho, tamen obho ar oy obho tetu  oy amen amen eđighi ma r iil ua bho.

U ol  Pol totu iikpulughu obho

²⁷ Amen ođual ađuma bho netu mokunughiom, par oy aju ilo  dua tebhugh obh'Esia iru, pi miin m Pol

totu iikpulughu obho. Peedi igun mob' logh ar oy  bham m Pol, ²⁸ nemulughu kua, "Ar oy Izirel, itu me logh  vo! Oobho  oy obho  ghi kesi kesi natughumiom k oy k oy m karabh milo igboloman n'ar oy Izirel, n'araal gh obho taMozis, n'otu iikpulughu obhobho. Esiibha odi kapin r oy ilo il gh m io m naana k loghom mi totu iikpulughu obho,  pue mesi iigbia bhobho!" ²⁹ (Eedi  kpete miibha bho mebum obho eedi neemiin m Trofimos obh' fesos n' Pol mi tema bho, peedi  tua igh l m Pol naabhin zodi ađighom totu iikpulughu obho.) ³⁰ Oomo  ma bho naazighina, molo oomo ar oy ighilighu iik bh ghian monyiin esi, ibhum m Pol  ghogh imutiom totu iikpulughu obho. Tonyiin amen obho peedi  duughiiy ruguugh otu iikpulughu obho. ³¹ Ar oy  karabh iloghi obho nebe gh  mezo oghigh odi  Pol, mamen ur m  ghi  gba  nogho muvem   oy  gham obh'aRom moomo aJerus lem nepozuan. ³² Tonyiin amen obho podi ar m r oy ođighi odi n'ibha  gham obho, ighiil  ghi tesi obho nobe bho. Amen ar oy obho  miin zodi n'ar oy  gham obho, peedi  bele mođul odi. ³³ Uvem  ar oy  gham obho akem  ghi taPol,  bol odi  to  nogho r oy odi m kasiom odi mizal agbirigbiri, keđio odi apuruan kua, "Oobho kok r  oy? Odi ađighi meeghe?" ³⁴  de mi tologh ar oy obho negba kere,  non kere. Ob' moghonyan  rol magey molo uvem  ar oy  gham obho otue  io mol gh m  kar  ar obho amute bho; molo odi ar m r oy odi mobhin  Pol  ghi  duom. ³⁵ Eedi isi tesi obho n oda gh   siin obho, peedi ir ol m Pol ebum obho ar oy  karabh iloghi obho neelegheri ne aal. ³⁶ Oomo eedi netu todi n'imulughu nek l kua, "Kigh odi! kigh odi!"

Ilo  Pol  bhagharana zeedi

³⁷  zo bho eedi netu mođuum odi obho, podi  kpete  nogho muvem  obho, "Sesen  ami  kpete ma r  nogho  na!" Podi apuruan kua zodi, " na n kpa gh  ni m nu aGris? ³⁸  ana  oy obh'Izipt  io, obho tamen olo neeten, aru arubhe lisian akpo modiiin  onir ar oy  gham ađighom tob'eekepu eđum  osaar obho  io?" ³⁹ PaPol  bhagharana kua, " ami  oy aju. Umar  ami taTasos obh'aSilisia. O y ol'ugey  ma. Sesen ni, bele  ami  kpete ma r  nogho r oy obho." ⁴⁰ Puvemū obho  nogho zodi m kpo, keđio  Pol  betunu  mara tanyu esi obho n siin gh  bho, aabhaghami ravo odi  nogho r oy obho. Amen eedi iru  ba podi  kpete m nu aHibru  nogho zeedi agh l kua:

22 " ma,  burude, n'aburum r,  moghon mibh' nu  mi, n' igbaay ibh'ami." ² Amen eedi  moghon mibha odi n kpete m nu aHibru obho, peedi imaar  ba  rologhu birim; keđio  Pol  bet n:

³ " ami  oy aju. Umar  ami taTasos obh'aSilisia, keđio uuk  zami mi tesuo aJerus lem k ony  tughumiom taGameliel.  maar  tughumiom  ami maraal gh  burude ezira, molo  ami  nogho l or  mi m naana koomo enyina ibha idi suo dodon obho. ⁴  ami  nogho m ibaghami  ze mobo bho netuonom mEb om obhobho obho,  bologh  kasiy milobhir

n'araani  lokioghom mikoli. ⁵ Uvemu  oy iibua bho n'aruula  koti obho tetue ni eġba  ami emutiom mi ti-ibha bho.  ami abhin teedi mibhereer ilo oghi taburum r aju ibh'adDamaskos, molo  ami kaġhi ka ologh r oy bhibha, ka uoghom kabhin kamulumi tajerusalem molo  liom eedi."

 Pol aġba mezo odi aghiraan am ruom maKraist

⁶ "Ezo bho  ami naki natuan taDamaskos, bho a io naa ian izal abin, pazuba  puuny ob'e aal a ua tanyu obho as orom  ami. ⁷ Paami umeel tade bho, umoghon mogh r k  nakpete kua  nogho  ami, 'ASol, aSol! Eeghe kana  nogho  ami mib'ijibaghami bhibha?' ⁸ Ke io  ami ubhagharana kua, 'Obumoggh,  na kok r  oy?' Ke io odi abhagharana kua, 'Aami a izos obh'aNazaret, obho  na  nogho mijibaghami obho.' ⁹ Obo bho netuonom  ami obho nemiin me aal obho ke io imoghon io mogh r k  odi obo bho na deghe atuom  ami obho. ¹⁰ Ke io  ami upuruan kua zodi, 'Obumoggh,  ami udighi eko?' Ke io Obamoggh obho abhagharana kua, 'Betunu maġhi ta-Damaskos, tepa poġba onogho onuma milo  naan naato milo  na ta ighi.' ¹¹ Aami umina  io  miin ma r mebum e aal obho as orom  ami obho, pobo bho ogbo  mi ibham ra o  mi ireliom  ami iġhi ta-Damaskos.

¹² "Kir  oy olo ughol Ananayas,  oy t naan olo naki-ilaan magey maraaloggh obh'ezira, olo oomo ar oy ibh'aju obho idi taDamaskos obho nekiilaan magey. ¹³ Odi aru tami amaruom  ami  kpete kua, 'Umor aSol, aridien onuma e paranu!' Tonyiin odi amen opopo paami umina uke momiin  ar,  rol ubh gha zodi. ¹⁴ Podi  kpete kua, ' naan aburude ezira naason  na a eghe mologhom ibh'ito odi, omiin Oo i Qonyotu bh'odi, n'omoghon mobho odi abhin mogh r k  bh'odi nakpete  nogho  na. ¹⁵  na obo taġba  nogho zodi  nogho moomo ar oy mibha  na umiin umoghon obho. ¹⁶ Esilbha kana na or  meeghe? Betunu mazua mum, aatola m karabh obh'onuma mi ta ien obh'odi."

Ezo ubheleghi maPol moġba oo i adom obho onogho ar oy inon aruubhugh obho

¹⁷ "Ke io  ami umula ughi tajerusalem naakpulughu mi totu iikpulughu obho paami umiin ghiny. ¹⁸ Ta hiny obho, paami umiin mObamoggh obho  kpete kua  nogho  ami, 'Kem siibha siibha ma ua tajerusalem. Ar oy bhibha irue  io ebhinom iġbaay onuma tibha igboloman n' ami obho.' ¹⁹ Ke io  ami ubhagharana kua, 'Obumoggh, eedi neemaar eloghom mobho  ami ughi g a tarutu itughumiom obho ubologh u ulogh r oy obo bho im ruom  na bho. ²⁰ Amen obho ughigh bo maStivin obo bho aġba bo moo i adom obho  nogho enyina,  ami nivo nivo  rol  ni  miin mijikom enu obh'odi, abhamagh na rukpe iikom enu obho.' ²¹ Ke io Obamoggh obho  kpete kua  nogho

 ami, 'Kia,  ami tatom  na,  na aki ta aama aruubhugh obho iloghom io m naan obho."

²² Ar oy obho e aar neneghanyan zodi ninii odi  kpete miibha bho; ke io teke momina omulughu ta uumu eedi nekol kua, "Seġhe zodi ma uonom. Kigh odi. Odi ogbebh io mo um aghu um." ²³ Eedi nemulughu, epihb rukpe eedi, ekpooy na mibhugh et bol mi tanyu obho. ²⁴ Uvemu ibe raagham obh'aRom  nogho minyaam r oy odi mobhin aPol oghi  duom, n'ogurogh odi ova omiin  ar obho a ighi bo kar oy aju obho nemulughuom kua zodi obho. ²⁵ Eedi iru i horoghi zodi netu mo urogh, podi  kpete kua  nogho muvemu obo i or  bho, "Okpe olo mo urogh  oy ogbo eghun aRom olo dova  io omiin mobho odi a ighi  piom obho ga?" ²⁶ Amen odi obo i or  bho amoghon miibha bho, podi aghiil aġhi tuvemu ibe raagham obho apuruan kua, "Ana na ighi eko? Ooy obho ol'ogbo eghun aRom!" ²⁷ Puvemu obho aġhi taPol apuruan kua zodi, "Ka  aġba manogho  ami,  na  oy ogbo eghun aRom?" PaPol amor  mu, "Ti." ²⁸ Puvemu obho  kpete kua, "Aami ukpe mikanya ikpoki karu mol'aRom." PaPol abhagharana kua, "Ukar  mar  ami mooy ogbo eghun aRom." ²⁹ Tonyiin amen opopo, pobo bho netu mopuruan aPol miipuruan obho i porion ra o eedi; odi uvemu obho aruugo nesibh suo odi naamoghon mobho aPol aru mooy ogbo eghun aRom obho, n'obho odi naaghi  kasi zodi obho.

Iġbaay taPol mi takoti obho

³⁰ Odi uvemu obho akar kua na a mologhom ibha ar oy aju obho neġbaam aPol obho; molo a aal, podi akarion marigbirigbiri obho taPol, ato abheleghi maruvemu ar oy i o miibua bho n'aruula bho mosor. Ke io odi abhin maPol aru togbo eedi.

23 APol  maar aanon tasumusigh ar oy  koti obho  kpete kua, "Aburumor  mi! Ologhi  mi aneghe ni aman n'oomo aghu um obh'ami mi taghisigh t naan ninii ka ar a uma bhobho." ² PAnanayas uvemu ar oy i o miibua bho  kpete  nogho mobo bho imara ituan maPol obho mo or odi mi tonu obho. ³ PaPol  kpete kua  nogho zodi, " naan ta ar ni a or  ni  na — so  na a aneghe!  na  rol suo mo eghe araaloggh obho oġba obhumeni  mi, ke io  na digha a el mologgh obho morom  oy ka or  ami!" ⁴ Obo bho  rol ituan maPol obho i kpete kua inogho zodi, "Ana nakpete kua m karabh muvemu obo miibua t naan!" ⁵ PaPol abhagharana kua, "Aami uloghom io, aburumor  mi, mobho odi aru muvemu obo miibua bho. Eegia bho  kpete kua, 'Ukpete g a m karabh mobo bho ada moomo ar oy enyina bho.'" ⁶ Amen aPol  miin mobho e e ar oy obho iru mil'ogbo aSadusi obho, e e iru mil'ogbo aFarisi obho, podi abheleghi ma oti obho  kpete kua, "Aburumor  mi,  ami ol'ogbo aFarisi obho, ony ogbo aFarisi obho na. Uru tesuo mosobh  raakpe onogho  mi mebum obho  ami useeriom ologhi  mi mobho idim obho temula ni taghu um!" ⁷ Ezo bho odi  kpete kua be, par oy aFarisi n'aSadusi obho ike mo uanogh,

idjan na. ⁸ (ASadusi obho nek l gha kua, midim iberenu mu t bho bho, itelema t naana n'aruumugh  kona ilo; aFarisi obho im ru m ni moomo iibha.)

⁹ Poghur imulughu obho isiin tanyu, keđio  de obo itughumiom araal gh obho ibha iru mil'ogbo aFarisi obho i etunu nesi magey nek l kua, "Ez or  miin io b bon onyiin  ar olo  oy obhobho ađighi ak r nuan!  mar io suo  mugh bolobolo otelema t naana naađeghe na  nogho zodi magey!"

¹⁰ Pikanan obho isiin mikanya molo aruugu isibh muvem  i e raagham obho molo koveleggi maPol. Podi ar m mologh ar oy  gham odi mođigh  ghi  seghe aPol mi teedi  ghi  duom.

¹¹ Ađio aru agul, pObam ogh obho aru amaranuan maPol akpete kua, "Pam ologhi onuma! Ana naagba  ami mi tesuo aJerusalem, ana tagba na ni na monyiin  zo bho mi taRom."

Ezo ar oy i ia moghigh aPol

¹² A aal pe e ar oy aju obho iik bh ghian monyiin esi i ia ighir i o, meedi ile  io  bhoghol b bon  ar tughuneen molo eedi neeghigh maPol nolo. ¹³ Oomo eedi erubal ar oy bho ighiran mizo bho. ¹⁴ Peedi ighi taruvm  ar oy i o miibua bho n'arukenyia bho, ikpete kua, "Ez or nooghiraan mizo mo ele ole  dian tughuneen molo ez or nooghigh maPol nolo. ¹⁵ Esiibha bho enyina n'akoti obho it m monu meghiom uvem  i e raagham obh'aRom, odi abhin aPol aruom enyina. Međighi kolo enyina netu mo aar  va  miin tilo igboloman n'okpe bh'odi. Ez or noomara no r r moghigh odi teb om obho."

¹⁶ Oomo ipa bho  ony  marani taPol naamoghon; podi aghiil  ghi tikoli obho  gba  nogho maPol.

¹⁷ PaPol abheleggi monyiin obo i r r bho akpete kua  nogho zodi, "Pin mo am  ony obhobho mabhin  ghiom muvem  obho; kir  ar olo odi  teeny mođeghe  nogho odi." ¹⁸ Podi obo i r r bho abhin moony obho  ghiom uvem  obho akpete kua, "APol  oy ikoli obho abheleggi  ami akpete  nogho  ami mobhin  ony obhobho oruom onuma, modi kir  ar olo  teeny mođeghe  nogho onuma." ¹⁹ Podi uvem  obho abhin odi abham odi t vo  ghi apuruan zodi, "Ana  teeny meeghe mo ba  nogho  mi?" ²⁰ Keđio odi akpete kua, "Aruula aju obho needigh mezue molo ana kabhin maPol karu totu akoti obho međie, mopu ogh l m makoti obho netu mo a omutiom  kar agey obho mi tilo igboloman n'odi. ²¹ Umoghon gha zeedi. Tegbebh ni merubal ar oy mobho ne okia ne r r zodi. Eedi neeghiraan mizo mo ele ole bolobolo  bhoghol tughuneen molo eedi neeghigh maPol nolo. Eedi nemara ne r r mođighi ođighi obhobho, keđio ne r r momoghon ibh'ologhi onuma." ²² Puvem  obho akpete kua, "Ugba gha manogho b bon  oy magh l ana naagba miibha bho  nogho  ami." Keđio odi akpete  nogho moony obho mogheel.

Ubhin aPol  ghiom maFiliks

²³ Keđio uvem  i e araagham obho abheleggi mizal ar oy ođighi odi akpete kua, "Iseghe m ogh  raala i e raagham meek bh ghia mođighi taSizaria, ipamam na merubal n'ađisibh  i bh ar oy ilo nekiilom marusu, n' ogh  raala ar oy isobh, meek bh ghia mo etunu tesugh  asuo uđugul obho. ²⁴ Inogho ani maPol marusu ilo tepin ni odi esiom taFiliks  govono bho, t zo olo b bon  ar  teeny io zodi." ²⁵ Keđio odi uvem  obho aru  ge mo hereer obhobho a irimiom: ²⁶ "Aami aKlodios Lisias  ge natuom aFiliks ʒgovono bho. Me baal.

²⁷ "Ar oy aju obho i ham m oy obhobho eru moghigh odi. Ne baanan kilo odi  oy ogbo eghun aRom, paami ubhin r oy  gham  mi  ghi  bhel odi utughuneen. ²⁸ Aami  va mologh m agey obho mi tibha no ologhiom odi obho, paami ubhin zodi  ghi totu akoti obh'eedi. ²⁹ Aami  va  miin, odi dođighi  io b bon  ar olo k tuan koghigh bolobolo kologhom zodi mikoli. Okpe bho no baam odi obho igboloman n'ipuruan araal gh eedi. ³⁰ Amen  ami u ughula umutiom mobho eedi ne ia moghigh odi, paami  utua mobhin odi oruom onuma. Aami naagba  nogho mobho bho ne a zodi obho moru tonuma."

³¹ Par oy  gham obho ituugh na mezo bho idighi. Peedi ibhin maPol isiemi kAntipatris. ³² A aal par oy  gham ibh'avel obho imula, keđio obo bho idikuuy t rusu obho n'odi inyeeneni. ³³ Eedi ibhin odi ighi taSizaria inogho mo hereer obho ma ovono bho, ibhin maPol ilogh t vo odi. ³⁴ Odi  govono bho aru agh l mo hereer obho, papuruan maPol mebhugh odi. Amen odi aru amoghon mobho odi aru mol'aSilisia, ³⁵ podi akpete kua, "Aami tamoghon mijgbaay onuma mamen obo bho ne baaghiom ana bho neeru." Podi  to agh l mologhom  r r maPol mi totu taHerod.

Ar oy aju obho ikooniom aPol

24 Tesi  ogh ađuma, pAnanayas uvem  obo mi i ua bho at n  ghi taSizaria n' de arukenyia n'onyiin  gba raal gh obho olo ugh l aTatulios. Eedi ighi imara taghisigh taFiliks  govono bho inogho mijgbaay ibh'eedi mi tokpe bho taPol. ² Keđio eedi imutiom aTatulios  ke mo baaghiom iibha maPol:

"AFiliks obo  da zez or! T zo bho ol gh m  ar ereliom obh'onuma needighi molo ez or noorol t puuny ob'odoony ekima, n'olo okpo neenweeghian na mikanya mi tebhugh obh'ez or. ³ Ez or nobuom miibha bho magey moomo amen, molo ez or  kona nobuom na zina magey. ⁴ Aami  va  io mobhiemi amen onuma oomo ipa  kona,  le gha, deny ma-moghonyan mi t bam ijgbaay ibh'ez or. ⁵ Ez or no va  miin mobho  oy obhobho aru mikpakpa n'inunu  oy; natubheey gha raagham mi tar oy aju obho mi toomo  mar-ar oy obho; odi  kona obo akpo at n m mogbo ar oy obh'aNazaret. ⁶ Odi  va na mo ueghi otu iikpulgughu obho, keđio ez or u ol odi. [Ez or  va gha

moseghe araal gh obh'ez or  ru  iruan obho  nogho odi, ⁷ paLisias uvem  ar oy  gham obho ađigh n'eb-hooru aru asegnhe zodi mi tez or amutonom. ⁸ Keđio odi aLisias  to agh l mobo bho neva zodi obho eru tonuma.] Erumolo  na upuruan zodi  oy obhobho, pa-na nivo nivo  va na mi todi  miin ibha ez or nođbaam odi obho." ⁹ Par oy aju ipedi obho idumom, mibha odi ađba bho agey agey.

Iđgbaay taPol mi taghisigh taFiliks

¹⁰ Keđio ađovono bho  nwaaghi raavo molo aPol karu kađba  ni, keđio odi aPol a etunu  kpete kua:

"Aami naal gh m mobho  na na arol mi tađada os- bh  raakpe mi tebhugh obhobho ubia, molo ologhi  mi na baal magey mo ara  gba  kpe bhobho  nogho onuma. ¹¹  na tatue ni  va  miin n'al or onuma mobho depu  io mađi bh n'izal ađuma suo  ami uđua uru tajeusale m mookpulughu. ¹² Eedi ar oy aju obho imiin io mobho  ami nakanan m oy mi totu iikpulughu obho, eedi imiin na  io mobho  ami urubhe melebhir n'ar oy obho, eedi imiin na  io mobho  ami nađighi mipa mi tarutu itughumiom obho bolobolo tonyiin esi mi tema bho. ¹³ Eedi  kona iteeny io ma ar  gba omutiom  nogho onuma mi tibha eedi neđbaam  ami obho. ¹⁴  ami am ru m iibha bho nanogho  na:  ami naakpulughu m naan  burude bh'ez or, na tuonom mEb om obho, obho eedi nek l mo neghe  io bho.  ami  kona am ru m mi toomo ibha uge bo mi taraal gh obho taMozis n'ibhereer arizil obho. ¹⁵  ami  teeny monyiin ođuom ologhi obho  kar eedi iteeny na bho, obho ugh l kua mu k oy k oy, iibi n'ikarabh obho, te erenu ni mi to bho bho. ¹⁶ Ipa kiđighi molo  ami useghe moomo inyaam  mi mo teeny oobi ologhi mi t naan n'ar oy.

¹⁷ "Tamen olo  ami naađua mi tajeusale m mi kanya  sumusia, paami useghe mikpoki mođhi  nogho  kar ar oy obh'ami, n'o o iibua  ar iigbia bho. ¹⁸ Iibha pibha  ami nađighi bho eedi imiinom  ami mi totu iikpulughu obho, tamen olo  ami nađighi agbebh ghmi mi ti-iibua  baaleni al or obho. Ologh ar oy  rolan io n' ami, kogh l emoghonyan  rol. ¹⁹ Tamen opopo, kir ar oy aju ibh'ebhugh obh'Esia; eedi nivo nivo kitu  ni emara taghisigh onuma  nogho miđgbaay ibh'eedi, erumolo eedi iteeny ma kar  ar olo  gbaam  mi! ²⁰ Bolobolo ipele eedi obo bho idi suo bho  gba mi karabh ibha eedi iva imiin bho  ami uđighi men obho  ami  maranuan n'akoti obh'eedi obho, ²¹ tughuneen monyiin  ar obho  ami  kpete men obho  ami  mara togbo eedi obho  io, obho  ami ugh l: 'Enyina netu mos bh  raakpe  nogho  mi dodon mebum obho  ami um ru m mobho idim te erenu ni to bho bho mi taghuđum.'"

²² Keđio aFiliks obho na maar amoghonyan milo igboloman n'Eb om obho, aru aghuughi miimoghon  kpe bho,  kpete kua  nogho zeedi, " ami taatua ni mo kpe bho enyina tamen olo aLisias uvem  ar oy  gham obho naaru." ²³ Podi  kpete  nogho mobo bho ta r o maPol obho, mođuom odi mi totu i r o

bho,  nogho odi miikpo olo  burubulol odi kebhin g a keruom zodi ka ar ka ar olo odi nagbeel.

Umarami maPol mi taghisigh taFiliks n'aDrusila

²⁴ Ibam aruđuma iten, paFiliks ađua aru n'aDrusila  ni odi. Odi  ni obho ol'aju. Keđio odi ar m  ghiom aPol moru, keđio  maar namoghonyan mibha aPol nađba milo igboloman n'ologhi om ru m mi tajizos Kraist. ²⁵  zo bho odi ađba ninii  ghi ađbaam mil'ođighi iibi, n'okparaghiom al or, n'ađuma  ruan obho natu obho, paruugu nesibh maFiliks keđio  kpete kua, "Okpe olo, kia. Aami tamina ni apeleghi  na men  ami  teeny men." ²⁶ Odi naatua g a na mobho aPol tanogho ni zodi mikpoki; tipa be eni podi abheleghi g a zodi moomo amen mođeghe g a n'odi. ²⁷ Izal asia iten, paPosios Festos asegnhe mesi taFiliks kađovono bho. AFiliks  va mo teeny oobi ađien mi tar oy aju obho, podi a elemaan maPol mi tikoli.

APol abhin  kpe bho  ghi tolema bh'aRom

²⁵ AFestos aru tebhugh obho  raar ađuma iten, podi ađua taSizaria  ghi tajeusale m. ² Tapa paruvem  ibo miibua bho n'arukenyia aju obho itiuemi zodi mo kpe eedi n'aPol. Peedi iikpulughian maFestos ³ mo logh  vo  nogho eedi, obhin aPol omulumi tajeusale m, ebum obho eedi needigh mezue iđeghe moghigh odi mi teb om. ⁴ PaFestos abhagharana kua, "Nooseeri maPol k oy ikoli mi taSizaria,  ami natu na momula esiibha tepa. ⁵ Ito marukenyia enyina  tuonom  ami  ghi taSizaria  nogho miđgbaay enyina ilo igboloman n'odi, erumolo odi naađighi ma ar  pionuman."

⁶ Odi aFestos  rolan eedi minon esi ađuma olo tegbebh ni ma henya bolobolo ađi bh ađuma keđio aten amula taSizaria. A aal podi  rol delede mi te-tolom akoti obho ar m mobhin aPol oru. ⁷ Ubhin aPol oru, par oy aju ibha iđua bo tajeusale m iru obho, i erenu imara ik  zodi ikiton, ike mođba ođigh kerekere  kpo aruugu ibam temu odi, ilo eedi itue  io mo kar  gba agey obho omutiom. ⁸ PaPol ađba mibh'odi agh l kua, " ami dođighi  io ma ar ak r nuan milo igboloman n'araal gh aju obho bolobolo otu iikpulughu obho bolobolo  lema obh'aRom." ⁹ AFestos nava g a moru oobi  oy mi taghisigh ar oy aju obho, podi apuruan kua maPol, "Teđighi ni tologhi onuma mođhi tajeusale m  gbaaghian eedi mi tibha  gba  bam temu onuma bho  nogho  mi mi tepa ga?" ¹⁰ PaPol abhagharana kua, " ami  mara suo as m ghan mo la akoti aRom,  kar esi mobho  ami tamina  ki ađba.  ami dođighi  io mi karabh mar oy aju obho, kezo bho  na nivo nivo naamiin  ni na bho. ¹¹ Erumolo  ami naape  maraal gh obho, uđighi mi karabh ilo igbaan milo  ami ka bo,  ami uusen io molo ko elemaan  ami. Kerumolo agey ilo tiđgbaay obho eedi ne ologhiom  ami obho, bo on  oy olo tatue asegnhe  ami  logh taravo eedi olo.  ami naabhin mo kpe bho  ki taRom." ¹² Keđio aFestos, tamen olo

odi naađighom mezue n'ar oy odi, podi  kpete kua, "Ana naabhin m kpe bho  ki taRom; taRom pesi  na t ki na."

Umarani maPol taghisigh tAgripa n'aBanis

¹³ Ibam amen iru iten, pAgripa  olema bho n'aBanis umarani odi iru taSizaria mobheleghian aFestos. ¹⁴ Eedi  rol mibam aruđuma, paFestos  gba mibha tPol  nogho m olema bho agh l kua, "Kir  oy olo odi suo mikoli olo aFiliks  loghom  bele  dua; ¹⁵ amen  ami ughi takerusa em, paruvemu  bo miibua ibh'aju obho n'arukenya bho  nogho  ami mijigbaay ibhumeni zodi, negbeel  ami moghigh odi. ¹⁶ Pami  kpete kua  nogho zeedi ugh l, ilo teđighiom  ar ar oy aRom m seghe  oy olo ugh l ađighi m karabh molo k liom odi tamen olo odi dođbaaghian io n'obo bho neđba zodi m kpe bho. ¹⁷ Tipa belemi, eedi iru,  ami ut bh io men, molo  baal be pami  rol delede tetolom  iruan  koti obho, ur m ubhin zodi  oy obho uru  loghom. ¹⁸ Obo bho neđbaaghian n'odi obho  petunu, irue  io mogba b bon  karabh ibha  ami utua bho eedi kigba  bam temu odi obho. ¹⁹ Oomo ibha eedi ibham obho, pikanan ilo igboloman n'iikpulughu  naan n'ađien onyiin  oy olo ugh l  jizos, olo naabho keđio aPol nađba gha modi siibha n'aghuđum. ²⁰ Aami  teeny io m tua  zo olo ova  kar agey obho mi t kpe bhobho, pami upuruan maPol merumolo teđigh ni tologhi odi moghi takerusa em ođbaaghian eedi tepa. ²¹ Kpelen n'ipa, paPol abhin m kpe bho  ghi taRom, n'oseeri odi totu ikoli  b r  bho molo  olema aRom kas bh m kpe bho kanogho zodi. Pami  nogho m nyaam moseeri odi mi totu  b r  bho ninii  ami tat m r oy epin odi  ki t olema bh'aRom." ²² PAgripa  kpete kua  nogho maFestos, "Aami nivo nivo kumoghon  ni ni mijigbaay odi  oy obho." PaFestos  bhagharana kua, "Edie pana omoghon ibh'onu odi." ²³ A aal pAgripa n'aBanis iru n'ob'obughia al or n'eghuan ibh' olema bho, idigh totu  koti obho. Aruvemu  be raagham obho n'arukenya ema bho  tuonom eedi idigh na. PaFestos  nogho m to bho, pubhin maPol uru  loghom. ²⁴ Keđio aFestos  kpete kua, "Agripa,  olema bho, n'oomo ar oy obho idi suo n'ez or obho, enyina nemiin m oy obhobho, obho oomo ar oy aju ibha idi suo n'akerusa em neebhin mijigbaay ilo igboloman n'odi etuom  ami. Eedi nemulughu gha migbaan io molo odi kađum. ²⁵ Aami utue  io mova omiin  ar olo odi ađighi molo koghigh odi. Kodi nivo nivo naabhin m kpe bho  ghi taRom obho,  ami nava na mobhin odi oghi. ²⁶ Keđio  ami  kar io  teeny ma ar olo  ami kabhin kađe kađhi taRom. Molo  ami naabhin zodi uruom enyina —  kar onuma Agripa  olema bho — molo amen ezira n ova omiin m kpe bho,  ami  teeny ma ar olo oge. ²⁷ Tami, iibha ođighi ob'eema, mobhin  oy ikoli oghiom onon  oy olo umaar io ođba ma ar  ar obho nođba b  temu odi obho."

Iigbaay tPol mi taghisigh tAgripa

26 Keđio Agripa  kpete kua  nogho maPol, "N onogho  na siibha m nyaam mogba n'al or onuma." PaPol aabhaghami ra o odi  betunu  gba miibha bho:

² "Agripa  olema bho! Aami nabo magey m mara aadon onogho onuma mijigbaay  mi mi toomo ibha ar oy aju obho neđbaam  ami obho. ³ Ibha  ami nađeghe suo bho agey, tebum obho  na naamaar ul gh m moomo eđighiom  ar n'iipuruan ar oy aju obho. Aami nagbeel  na siibha bho mobhin talideny al or omoghonyan  mi.

⁴ "Oomo ar oy aju obho neel gh m mezo aghuđum  mi kamen  ami odi ni mibam. Eedi neel gh m k bel egbiom obho mezo  ami urugh moomo aghuđum  mi mi tebhugh obh'ami n'akerusa em. ⁵ Eedi neel gh m, nemiin gha ni na, erumolo eedi tem r  ni etu eđba magey obho, mobho k bel egbiom obho  ami uđigh  ni mogbo ar oy aFarisi obho, obho ibhin b  maraal gh ar oy aju obho ir ol temu obho. ⁶ Keđio esiibha bho  ami umara suo mos bh  iruan onogho  mi tebum obho  ami  teeny oduom ologhi mi toguan obho  naan aguan ma burude ez or obho, ⁷  kar odi oguan obho oomo ađi bh n'izal arughun otu ar oy obho ez or neđuom na mologhi m teeny  ni, tezo bho eedi neekpulughu m naan muđugul n'ootaany obho.  olema, utuan tebum odi oduom ologhi obhobho kar oy aju obho eđba ne ologhiom  ami! ⁸ Ebum eeghe kar oy aju obho irue  io mom ru m mobho  naan na eri n mobo bho neebho bho?

⁹ "Aami nivo nivo uva gha ni ka ar ka ar olo  ami tatue ni ađighi, mođighi obhiemi ađien obho tajizos obh'a-Nazaret. ¹⁰ Ipa pibha  ami  rol uđighi mi takerusa em. Aami ubhin m nyaam mi taruvemu  bo miibua bho,  loghom m logh ar oy t naan mi tikoli; n'obho tamen olo us bh  nogho moze eedi,  ami um ru m  ni na. ¹¹  kanya amen mobho  ami ulioghom zeedi mi tarutu  tughumiom obho, uva gha mođighi eedi kegin keghiraan tologhi om ru m obh'eedi.  gam  ami magey molo  ami ughiighu taraama  non aruubhugh  nogho zeedi mijibaghami.

APol  gba mezo odi aghiraan am ru m maKraist

¹² "Tebum eedi iibha bho, pa ar obho  ami ughi t -Damaskos mi t nyaam n'ito aruvemu  bo miibua bho. ¹³ Bele,  olema! Teb om obho, mogbo ootaany obho, pami umiin mob'e aal olo  baal apu me aal aghōzōgh obho,  dua tanyu obho aru ak   ami akin akiton, n'ar oy obho ne tuonom  ami obho. ¹⁴ Poomo ez or umeleghu tade bho, keđio  ami umoghon mogh r k  na kpete kua  nogho  ami mi t nu aHibru, ASol, aSol! Ebum eeghe kana nanogho  ami mijibaghami?  egama il'onuma m zologh  karana.' ¹⁵ Keđio  ami upuruan kua, 'Ana kok r  oy, Obumoggh?' Keđio Obamoggh obho  bhagharana

kua, 'Aami ałizos obo bho ʒana nańogho mońiinom obho. ¹⁶ Keđio ʒetunu siibha mańara. Aami umutenaan ʒana mońo onuma keńana ʒami. Ana tańba mibha ʒana ʒmiin tańi dodon obho ʒnogho mĩnon arđoy, n'ibha ʒami tańeeriom ʒana. ¹⁷ Aami tańel ni ʒana mi tarđoy aju obho, n'ibha ʒnon aruubhugh obho, obo bho ʒami tatđm ʒana mońhi obho. ¹⁸ Ana tańparion rińien eedi, atughuneen eedi mi tońnim obho atene teńbaal obho, ʒbirogh zeedi mi tĩnyaam eru obho ʒnogho mEńaan, molo teńua tologhi omđruđm eedi mi tańi eedi eńeen ʒbelemaan ʒkarabh eedi, epin ʒni mesi eedi mi tarđoy obho Eńaan nańason ʒseghe bho."

APol ʒba mođighi odi

¹⁹ "Ađripa ʒolema bho! Aami une đio none mogin ođighi ibh'ʒhiiny obho ʒami ʒmiin tańyu obho. ²⁰ Aami ʒke mońba tańDamaskos, keđio ʒami ughi tańerusalem n'oomo ebhugh obh'ajudia, n'ibha ʒnon aruubhugh obho, molo eedi ekiraan tĩkarabh eedi etu tEńaan, n'ođighi ʒkpo olo teńeeriom mobho eedi neeghiraan tĩkarabh eedi. ²¹ Tebum iibha bho, pańar obho arđoy aju obho ʒbham ʒami tamen olo ʒami odi totu iikpulughu obho, iru moghigh ʒami. ²² Keđio kaadon Eńaan be nańel ʒami, pańar obho ʒami ʒmara suo mońba ʒnogho kđoy kđoy, ʒbam n'ogbđgh onyiin eńo bho. Ibha ʒami nańba bho ponyiin eedi ibha arizil obho n'aMozis ʒba ighđl temute ni obho: ²³ mobho aKraist obho tańiinom ni, keđio tatu na mońel obo bho teńetunu tońho bho, mońba oolelemi eńbaal ʒhelegha bho ʒnogho arđoy aju obho n'aruubhugh ipeđi obho."

²⁴ Tebum eńo ʒińbaay obho ʒPol nańba bho, pańFestos ʒbetunu amulughuom odi ʒkpete kua, "APol, ʒana nańwe! Ib'ituugha bh'onuma meedighi molo ʒana nakpo mizim eede ʒnon!" ²⁵ Keđio ʒPol ʒbhagharana kua, "Obo odi teńolom, ʒami ʒtaal io! ʒnuekpete bhibha tańi ʒkar eedi agey obho. ²⁶ Ađripa ʒolema bho! Aami tatue ni ʒmara n'ĩnyaam ʒba ʒnogho ʒana tebum obho ʒana naalđghđm moomo iibha bho. Aami nańtua ʒana nańamaar ʒpamaghiom oomo eedi men onyiin onyiin. ʒkar eedi iibha bho imute đio teńokia. ²⁷ Ađripa ʒolema bho ʒana amđruđm marizil obho? Aami naalđghđm mobho ʒana umđruđm ni!" ²⁸ Keđio Ađripa ʒkpete kua ʒnogho mańPol, "Tońam amen obhobho, ʒana ʒutua ʒana tatue ni ađighi ʒami atene mđoy olo nańuonom maKraist?" ²⁹ PańPol ʒbhagharana kua, "Eru kańar olo iru mokpeńe bolobolo ʒodoony amen, iikpulughu ʒami mi tEńaan, ʒami naakpulughu molo ʒana n'oomo obo bho neńoghon ʒami dodon obho keńol ʒni kańi — tughuneen mi tarigbirigbiri bhibha đio!"

³⁰ Poolema bho, n'ʒgovono bho, n'aBanis, n'oomo arđoy ipeđi obho ʒberenu neńuaghu, ³¹ ponyiin nańkpete kua ʒnogho monyiin, "Ođy obhobho dođighi đio mańar akđronuan molo odi kańho n'ođigh ikoli." ³² Keđio Ađripa ʒkpete kua ʒnogho mańFestos, "Ughđl odi dońhin io mońke bho ʒghi tańRom bo, kumutiom ni mđoy obhobho."

Uśaay ʒPol obhin nońki tańRom

²⁷ Amen nońdegehe ughđl ezđor tońki tItali, peedi ʒseghe mańPol n'ĩnon eńe arđoy ikoli ʒlogh tańaru tańJulios. Odi onyiin ogbđgh đoy mi teńku ʒbe ʒańgham arđoy ibh'ańRom, ibha ughđl bo "Eńku tOńgostobho." ² Pezđor ughi uđigh tońghuugh ʒnwiaru olo ʒđua tańAdramitiom natu, olo natu mońhi taraagbolom ibh'ebhugh obh'Esia. Ezđor uđigh pamutiom. Ańs-takos, ol'ańTesalonika tebhugh obh'aMasidonia, ʒtuonom ʒni zeńđor. ³ Ańbaal pezđor ughi usi tańSaidon. AńJulios ađighi mińbi magey mańPol, molo odi ʒbelemaan zodi mońhi ʒmiin gha ʒburubulol odi, mobhin kańar kańar olo odi nagbeel. ⁴ Keđio ezđor umina useghenyaan uten. Tebum ogim obho nańibhoghom ezđor obho, pezđor ʒzoghi ʒgbaanemi tońu eeghaara ob'egbolom obh'ańSaipros. ⁵ Keđio ezđor uru ʒbeeny mob'obhiiny obho uten marisidia ańSilisia n'ańPamfilia, uru usi tańMaira mi tańLisia. ⁶ Tesuo pogbđgh đoy obho ʒbham ezđor obho ʒmiin moghuugh ʒnwiaru olo ʒđua tańAleksandria natu mońhi tItali, podi ʒsaay ezđor.

⁷ Ezđor ʒzoghi mińbam mińbam mi tesi ʒzal ađuma n'omiinom, keđio ugbi mońkpo oghuugh obho mi tegbolom olo atuan mańKnaidos. Ogim obho omđrđo đio nomđrđo molo ezđor końghiom oghuugh obho taghisigh, pezđor ughiom oghuugh obho mi tekeńy ʒvo ʒtu egbolom obh'ańKrit obho adeeny obho, ʒzoghi teekitena bh'ańSalmoni. ⁸ Ezđor ʒmaar ni nońtu, ʒzoghi ninii n'ob'omiinom puru usi tesi olo ughđl Egbolom Omuzđnaan, olo ogbeeny io meńa bh'ańLasea.

⁹ Ezđor obia magey tesuo molo idighi molo ezđor uđigh tońbđgh ʒińbańami momutiom, tebum obho aruđuma bho arđoy aju neńologhu gha mońkoony mebum iikpulughu obho neńen na bho. PańPol aakiom kua zeedi, ¹⁰ "Arđoy, ʒami nańiin mobho ʒzoghi ezira mońua tesuo ʒghi taghisigh ʒmiinom teńol ni; amupe ʒkpo bho idi bo tońghuugh obho, n'oghuugh obho, teńol ni, ʒmaar io suo arđoy teńozu ni na." ¹¹ Ogbđgh đoy eńham obho ʒtuonom mibha ʒzoghiom oghuugh obho n'obo bho oghuugh obho ʒkpete bho. Omđruđm io mibha tańPol. ¹² Egbolom obho ʒneghe đio molo arđoy keńol tamen uuta; molo idigh tologhi ʒlogh arđoy obho molo komutiom tońbo ʒbhiiny obho końparam kosi tańFiniks, erumolo totue ni. Odi esi obho egbolom ańKrit olo ʒdaanaan mogim obho ʒneghe mońol amen uuta bho.

Ogim ʒbhiiny

¹³ Tońpađi obho eedi neńa mońol obho, pońam ʒfefe ʒpińba ʒke mońbhıb, peedi ighđl meedi tetue ni eđighi meńo bho eedi ʒitua bho. Peedi ʒkoton moghuugh obho ʒmaar ʒtu magey tońu ańKrit. ¹⁴ Obia đio pońoghuańan ʒpińba, olo ughđl "Yuroklaidon", ʒbhıb ʒđua tegbolom obho aru, ¹⁵ panyu moghuugh obho. Eńo bho oghuugh obho otue mu mońdaanaan ʒpińba bho, pezđor ʒbelemaan mońpińba bho mobhin ʒghi kesi kesi olo odi ʒghi ʒghi. ¹⁶ Amen abhin ezđor asiom

tobam eeghaara egbolom obh'aKoda, pez or  teeny m obam esi obhooghia. Tesuo, n'ogb ogh  miinom, pez or ubhin  lokian ravo molo  obam oghuugh obho  kpuom obho  bomian abhe. ¹⁷ Keđio ez or uđur  saay  seghe međe oodigh  nwiaru obho  kpuom. Eedi nekiil mobho eedi teki ni mođbana tob'eekpu  osaar  tu  bhiiny obh'aLibia; pez or us r ghiom marukpe  nwiaru obho  belemaan mođibha bho moreliom. ¹⁸  oghuaanan  pibha bho odi nini, molo  baal peedi ike mobhunughi eđe  kpo bh'oghuugh obho or b đi tamuum obho. ¹⁹ Amina  baal peedi n'aravo eedi iđirogh međe  kpo ođighi oghuugh obho ir b đi tamuum. ²⁰ Aruđuma neebugh molo aghōzōgh n'iinaany ez or d miin io, keđio ogim obho nađibh g a ninii be mođghuaanan  pibha molo ez or noođulooy maghuđum ez or.

²¹ Amen ar oy obho neeroglu mođoony amen, keđio  Pol ađetunu togbo eedi  kpete kua, "Ar oy, enyina imoghonyan ni b  ebele mozoghi ođua taKrit, ipueghian n'amupe  kpo bhibha kiđol io. ²² Keđio esiibha bho, sesen ni, ikuemi miloghi enyina! B bon onyiin enyina olo tapo olo; oghuugh obho be mobho tape. ²³ Uđugul obho tađaal obho, potelema t naan ami, obho ami naakpulughu obho, aru tami ²⁴  kpete kua, 'APol, ughiil g a ruugu!' Ana tamara ni taghisigh  olema bh'aRom; keđio  naan tođighi iibi obh'odi naanogho ana maghuđum oomo ar oy obho idi toghuugh obho. ²⁵ Tebum ipa bełeni, ar oy, ikuemi miloghi enyina! Aami am ru m m naan mobho temute ni kezo bho ugba  nogho ami obho. ²⁶ Tađibh ni asiemi ezira mi tebum onyiin egbolom."

²⁷ Togbebh om ađi bh n'inya uđugul ađuma bho, pođibha  bhiiny aMeditarenian obho  bhibhom ez or. Ateeny mogbo uđugul, pobo bho nezođghiom moghuugh obho imiin igh l nootuan tegbolom. ²⁸ Peedi itupeen moodigh iwa imiin mobho ekuđum obho aru m raar araala ipađi arula; ibam amen iten peedi imina idighi na monyiin ezo bho imiin mobho naasi mizal araala n'ađi bh. ²⁹ Aruugu nesibh eedi mobho eedi teki eđbana tarubharakpar, peedi is r ghi minya arigbirigbiri mi taman  nwiaru obho, neekpulughu g a molo ađio keđaal. ³⁰ Pobo bho nezođghiom moghuugh obho neva g a mobhun ođua, peedi is ore mođam oghuugh obho idighi kilo eedi neki mos ore inon arigbirigbiri mi taghisigh  nwiaru obho. ³¹ PaPol  kpete kua anogho mogb gh  oy egham obho n'ar oy egham obho, "Erumolo obo bho nezođghiom oghuugh obho itol io suo, penyina idumogh mu." ³² Par oy egham obho is bh moodigh oghuugh obho ipele odi atama ađua.

³³ Ađio natu mođaal, keđio  Pol aasen oomo eedi mole ibam eđian,  kpete kua, "Neegbebh ađi bh n'inya ađuma mobho enyina neeb r , molo oomo amen bhibha enyina dele  io b bon  ar. ³⁴ Aami naasen enyina siibha bho, ile međian; ile molo enyina eđum. B bon asilaan emu onyiin enyina olo tape olo." ³⁵ APol  kpete miibha bho apele, podi asege mađred, anogho lipebh m naan mi taghisigh oomo

eedi, ađigi, ake mole. ³⁶ Peedi iđparami mologhi eedi, oomo eedi iru ile mibam aridian. ³⁷ Oomo ez or obo bho idigh toghuugh obho inya ilo mođual araala ar oy. ³⁸ Tamen olo k oy k oy naale milo ineghiom, tezo olo ođighi oghuugh obho kaabh ogh peedi iđirogh maruđa eđian ilo idi kiđiakpa obho isumughi tođhiiny obho.

Oghuugh obho aveleghian

³⁹ Ađio aru  baal, obo bho nezođghiom moghuugh obho ilogh io eleđh megbolom obho, eedi imiin mesi olo odi keđul n'esidia, keđio neeta g a mobho, erumolo eedi tetue ni, eedi tekionom moghuugh obho mi tegul obho. ⁴⁰ Peedi iigbooy mikpuom oghuugh obho, ipelemaan idinighu tođhiiny obho, tonyiin amen obho peedi iđkorion miđigh ibha ibham b  mariisi  zoghi obho. Keđio eedi iru iibhaghamiy isiine tanyu marukpe oghuugh obho, ibh'aghisigh obho, molo  pibha bho  pibh oghuugh obho aki taghisigh, oghi osi tegbolom obho. ⁴¹ Poghuugh obho aghi ađbana tebum  osaar; aghisigh obho naalegheri atol peke peke molo onyaghaan mu, aman obho nađomian mebum arakpa amuum obho.

⁴² Ipe raagham obho neđia moze oomo ar oy ikoli obho molo b bon onyiin eedi olo tamughi apun akiil ađua otol. ⁴³ Pogb gh  oy ipe raagham obho nava mezo olo  bhel  Pol, podi apuenaan zeedi. Kpełen n'ipa odi ato molo k oy k oy olo tatue ni amughi, mopeł os or  mughi obhun; ⁴⁴ keđio ipedi obho ituonon ikpabghagh tasuđubo n'ipađi oghuugh obho. Iibha pezo oomo ez or uđighi ubhunughu  man.

APol mi taMalta

28 Amen ez or ubhunughuuy, pez or uva umiin mobho egbolom obho ez or idi obho ugh l  Malta. ² Ar oy obho netughogh suo bho etulan ez or magey. Naake nalobh, uuta ekona odi, peedi igbonoghi nyan ibheleghi moomo ez or mođnwa.

³ PaPol aghi aso mipe aru naloki tanyan obho paar amute tebum  esu obho,  abhinighian tavo odi. ⁴ Obo bh'ema bho imiin mađar obho naaghuughian tavo taPol obho, ponyiin  kpete kua anogho monyiin, "O y obhobho tatu ni mođkoma, toomo ibha odi naamuzōnaan tođhiiny obho ekona, ogh l oru odi  belemaan io zodi." ⁵ PaPol azighe mađo odi alogh mađar obho tanyan obho molo  ar obho b bon  ar olo ađighi zodi olo nolo. ⁶ Eedi neenon g a mamen odi taabhuugh bolobolo tameel apo. Amen eedi inon ninii mađar momute, kađar olo amute olo bho, peedi inwe mologhi eedi igh l kua, "O y obhobho  bam  naan!"

⁷ Esi obho eedi idi obho ogbeenyan io maridighi taPublios,  olema egbolom obho. Odi amaar abhin ez or aloghom totu odi molo ez or uđighinaan zodi moomo iraar ađuma. ⁸  de taPublios odi temuna nanwe mezeđh  ole n'oosaranaan. PaPol ađigh tekpe odi, aakpulughu anogho zodi, ađam ravo odi mi todi, aak  zodi. ⁹ Amen iibha bho iru imute, poomo obo bho idi

tegbolom obho ibha n nweey obho iru odi aak oy zeedi. ¹⁰ Eedi  noghooy zez or m kanya  kpo, molo amen ez or notu momutiom eedi  saay k ar k ar olo ez or kodighom toghuugh obho.

U dua t Malta  ghi taRom

¹¹  raar  vanyu iten pez or uđigh umutiom toghuugh olo  dua t Aleksandria aru, olo ugh l " Kastor n' Poluks", olo asul  rol tegbolom obhobho mebum uuta bho. ¹² Ez or uru usi t ma bh'aSairokus, p rol suo m raar  duma. ¹³ U dua tesuo pez or  ghi usi t ma bh'aRigiom.  baal p pibha  bhibhom ez or;  zal  duma iru iten pez or usi t ma bh'aPutioli. ¹⁴ Tesuo pez or  miinan m de ar oy ilo neem ru m ilo  kpete ez or m rolan eedi mawiki. Ez or  dua suo pusi taRom. ¹⁵ Aburum r ibh'aRom  moghon milo igboloman n'ez or p dua iru m miinan ez or ki t dighi obh' pios n' raar Arutu ilo isuloman nesulogh. Amen  Pol  miin zeedi podi  sebh m naan,  ghuemi mologhi odi.

 Pol mi taRom

¹⁶ Ez or usi taRom, p belemaan m Pol morugh esi olo odi be, n'oniyin i e raagham obho mo  r  odi. ¹⁷  raar  duma iru iten p Pol abheleghi m ruula ar oy aju ibha idi taRom obho mook bh ghian. Amen eedi iru iik bh ghian, podi  kpete kua  nogho zeedi, "Aburum r  mi! Toomo ibha  ami  pionuman io tar oy ezira b bon  ar bolobolo teđighiom  ar ibha ezira ubhin t igbaay  burude ezira bho  kona, p rol  ami mi tʒJerusalem  loghom mikoli,  logh t ravo ar oy aRom. ¹⁸ Eedi iru  va iinon mi tiipuruan mobho  ar olo  ami uđighi ilo  gbaan molo  ami k bho olo bho, peedi iru momutiom  mi. ¹⁹ Amen ar oy aju obho igin miibha bho, p ami utenemi m kpe bho uru taRom, toomo ibha  kar  ami  teeny io m karabh ilo  gbaam ar oy  mi obho. ²⁰ Iibha kiđighi k ami abheleghi m miin,  gba  nogho enyina; tebum obho  ami odi tagbirigbiri obhobho mi tebum odi obo bho ar oy Izirel neđuom ologhi obho." ²¹ Peedi  kpete kua  nogho zodi, "Ez or doh n io m bhereer teebha mi t judia milo igboloman n' na, b bon oniyin um r ezira olo  dua tepa aru olo  gba  nogho ez or milo ig-

boloman n' na olo n , olo n agba n  zina m karabh olo n . ²² Keđio ez or n va m moghon  ni  tughumiom ibh'onuma, tebum obho ez or nool gh m mobho kesi kesi, k oy k oy n gba  pue mogbo bhobho  na uđigh  ni obho."

²³ Peedi iru igu  uma  nogho m Pol, molo ob' logh eedi iru  uma popo mi tesi obho  Pol natugh obho. K đirogh ninii aru aghul odi  gba g   nogho zeedi mad m odi ibha igboloman n' de- olema bho t na. Odi  va mođighi eedi kemōruōm m jizos, molo odi abhin maraal gh obho taMozis n' tughumiom arizil obho  gbaam  nogho eedi. ²⁴  de eedi em ru m mogh r k  bh'odi,  de im ru m io nom ru m. ²⁵ Peedi i erenu n' moghonyan, men  Pol  kpete monyiin ogh r k  bhobho agh l kua, " miin mezo  mugh Iigbia bho  kpete mi t izaya ozil obho  nogho m burude obh'enyina! ²⁶ Odi  kpete kua,

'K a m gba m nogho mar oy bh bha:

Enyina t tol m moghon m moghon g  be, keđio  moghonyan g   io;

enyina t tol g  moonon moonon

keđio enyina  miin g   io be,

²⁷ ebum obho  tua ar oy bh bha nookpereggi.

Eedi nee ulughia ra eri eedi,

epughiay riđien eedi,

molo eedi  miinom riđien obh'eedi,

 moghonyom ra eri eedi,

 moghonyan tiloghi obh'eedi,

eghiraan eru t mi molo  ami kaak  zeedi.

Iibha  nuekpete t naan."

²⁸ Keđio  Pol  kpete kua akunughiom, "I gh m meg l kua, mad m  bhelegha bho t naan neesi  ni t non aruubhugh. Eedi t moghonyan ni!" ²⁹ [ Pol  kpete kua miibha bho  bele, par oy aju obho i erenu neđua, iđigh tib' kanan n'al or eedi.]

³⁰ Oomo  zal  sia mobho  Pol  rol totu olo odi n vo n vo  rol  kpe g , abhin g  n'oo i ologhi  loghom k oy k oy olo aru m miinan odi. ³¹ Odi abhin t oghuaanan ologhi  gba g  milo igboloman n' de- olema bho t naan,  tughumiom g  n  milo igboloman n' jizos Kraist Ob m ogh obho kesi kesi olo  puenaan n   io zodi.

Rom

1 Aami aPol ebana bho tajizos Kraist, obo bho Eñaan abhelegghi moru onyinin oteledom obho mogba gha oobi adom obh'odi obho, uge mophereer obhobho. **2** Oobi adom obho, odi abhin tñnu arizil odi aguanaan kageedi obho, kubhin ugiom teegia iigbia obho, **3** ibha igboloman n'Qony odi ajizos Kraist Obamogh ezira bho. Tiikpogh ibha ozu aloor obho, umar odi tobhe taDevid. **4** Tooobi aghudum obh'odi mi tEñaan, umutiom umarami odi n'inyam modeeriom mobho ajizos Kraist aru mQony tEñaan, tamen obho ušeton odi mi tobho bho. **5** Idua tadi keru kEñaan ato molo aami karu moteledom tebum adien taKraist moreliom oomo arōoy aruubhugh obho kemōruom keghiilaan dom obho. **6** Enyina arōoy ibha aRom, ibha Eñaan abhelegghi moru ilo tajizos Kraist obho idigh aani tiibha bho.

7 Aami uge natuom oomo enyina arōoy aRom ibha Eñaan atulan kabhelegghi asehge moru arōoy odi obho. Eñaan Ode bh'ezira n'ajizos Kraist Obamogh obho enogho zenyina lisebha n'ekima.

Iikpulughu obho aPol aakpulughu anogho lisebha mEñaan

8 Keđio aami takpete maar, aami nasebha mEñaan magey mi tadien tajizos Kraist mebum oomo enyina, tebum obho oomo emar-arōoy obho nemoghon modu ologhi omōruom enyina bho. **9** Eñaan obo bho aami ubhin moomo ologhi ami nakumuan mogba oobi adom bh'Qony odi obho, tatue ni adighi amutiom mobho ibha aami nađeghe bho iru magey. Eñaan naalōghom mobho aami naatua gha ni zenyina moomo amen mi tiikpulughu ami. **10** Aami naakpulughu mEñaan molo keđua tito odi keđighi molo aami karu kabhelegghan enyina, kezo kezo olo jrol. **11** Aami ukar nava magey moru omiinan enyina molo enyina epin ani tonu jigbaay ami malisebha aruumugh obho, moghuemi enyina. **12** Akar emu obho, polo oomo ezira opobh magey taruumugh obho, onyinin apin mologhi omōruom onyinin akuemiom monyinin.

13 Iibi aburumor ami, ilōghom mobho kōkanya amen mobho aami nava gha ni moru omiinan enyina, molo aami kuḅo miibua aruumugh obho mi tenyina, kitibha araama aruubhugh ipedi obho, keđio kir aar olo apuenaan gha zami. **14** Nooti zami momugh onogho moomo arōoy, toomo araama ibha olōghom aar nepul temu obho n'ibha iloghi obho, obo bho imi-in jbhereer obho n'obo bho deḅom gha dio masileti obho. **15** Iibha kidighi kama amara mogba oobi adom

obho onogho ani enyina na obo bho netugh taRom obho.

Inyam olo adom obho taKraist ateeny

16 Aregheer ilo nolo mi tami mi tebum oobi adom obho, ebum obho aru minyaam obho Eñaan abhin napelom kōoy kōoy olo amōruom, idua tarōoy aju obho aru asi tibha inon aruubhugh obho. **17** Ebum obho odi oobi adom obho nagba mezo Eñaan nađighi rōoy atene miiḅi arōoy mi taghisigh odi. Idi tologhi omōruom be, asehge toḅel egbiom obho ninii asi tikunughi obho, kezo bho eegia iigbia obho akpete na bho. "Kōoy kōoy olo ubhin tologhi omōruom odi kađighi moobi ooy mi taghisigh tEñaan tadum ni."

Apum arōoy mi taghisigh tEñaan

18 Eñaan naađighi amutiom omiinan malile odi nađua tanyu obho nasōorom moomo ikarabh n'ipesi arōoy, ibha nepuenaan molo kolōghom magey obho. **19** Odi naliom eedi mebum obho odi naađighi amutiom anogho kōoy kōoy milo igbaan molo eedi kelōghom milo igboloman n'odi obho. **20** Kōḅel egbiom obho Eñaan alem ḅo memar-arōoy obho, eđighiom aar tEñaan ibha nomiin obho, n'inyam obh'odi ikunughi olo bho n'aghuḅum obh'odi onon olo aaleeny olo bho, kōoy kōoy amaar ni namiin. Kōoy kōoy olo omiinan io toḅpo bho odi alem obho olo, molo ḅobon ooy olo ateeny monu ogba molo kōḅelemaan odi olo. **21** Eedi neelōghom mEñaan keđio eedi inogho dio zodi meghuan ibh'odi. Eedi iḅbaghami na dio lōor eedi moghōl odi alua. Eedi ikiton ku neḅtuaay mjitua araama, okinim naakpiom na mizōol jitua bh'eedi. **22** Eedi nekōl gha meedi ilōghom maar arōoy molo eedi iru iten raama. **23** Kpelen n'olo eedi keekpulughu gha mEñaan obho adum ni arol kamen kamen obho, eedi ikiton ku neekpulughu ruru ilo ulem ugbaaniom mōoy, bolobolo inam, n'inun n'aririar ibha teḅor ni epe bho.

24 Tebum iibha beleni, pEñaan aanon eedi atughuneen dien, aḅelemaan eedi mođighi ikarabh obho idi tiloghi eedi obho, molo onyinin nađighi moḅpo aregheer monyinin, **25** ebum obho eedi ighel magey ibha igboloman n'Eñaan obho nemōruom miben, ikiton neekpulughu ekiilaan moḅpo ibha Eñaan alemogh obho, kpelen n'ookpulughu oghiilaan odi obo bho alemogh obho, obho alisebha obho iru mil'odi kamen kamen obho. Erol ni na kua.

26 Iibha kidighi kEñaan aḅelemaan eedi mođighi oḅpo aregheer mi temuna. ḅobon araani neeghireni

medighiom ʔar ʔmuna, nedighi mibha iizuan io bho. ²⁷ Onyiin ʔzo bho na milobhir obho, eedi neʔeʔele medighiom ʔar ʔmuna n'ʔaraani neva moʔmunuom inon ilobhir ʔnwuny. Ilobhir ʔnwuny onyiin namunuom onyiin. Iibha bho ʔkpo ʔregheer, molo ʔnaan naabhin ʔaliom eedi tebum ʔkpo ʔkarabh bh'eedi.

²⁸ Ebum obho arʔoy iʔa ʔio molʔghʔm ibha iʔbaan molo eedi kelʔghʔm milo igboloman n'ʔnaan obho, podi aanon eedi atughuneen ʔien ʔʔelemaan eedi ʔkarabh iʔtua bh'eedi molo eedi nedighi ʔmʔkpo ilo iʔbaan io molo eedi keʔighi. ²⁹ Oomo aghuʔum eedi imuzʔ ni moʔigh keʔekere ʔkarabh aghuʔum ipesi, n'oʔighi ʔkarabh n'eʔogh ʔkpo inon, n'onyiin mobhin ʔkarabh aʔien oonom onyiin. Ibʔbhan, n'izian, n'aralebhir, n'oobiʔghʔm arʔoy, n'oʔdegh arʔoy, imuzʔ ni na taghuʔum eedi. Eedi neʔnyoghgh gʔa rʔoy, ³⁰ onyiin ʔgba monyiin ʔpue. Ologh aʔien mʔnaan n'onyiin moʔopu orʔnyʔgh onyiin n'oʔbughia lʔor n'ootuma iituma, n'omutioghom araabʔom oʔighi ʔkarabh, n'oʔel ʔnu ʔburude n'aburuniin pibha ʔmanam eedi. ³¹ Eedi araama ilo iloghi ilo, ipam gʔa ʔio moguan, iʔsuanaan gʔa na ʔio gʔusan aʔien miʔnon. ³² Eedi neelʔghʔm mobho ʔnaan ʔaato ʔlogh molʔgh aghʔl moomo obo bho nedighi ʔmiibha bho ʔkpe ni mosineni, keʔio eedi imaar nedighi ʔmiibha, emina na ʔekpa raʔo ʔnogho mobo bho nedighi ʔmiibha bho.

Iiruan tʔnaan

² Soʔ, ʔna obo bho ʔatu miʔiruan ʔnogho miʔnon obho, ʔar ʔtuan ʔʔelemaan onuma olo nolo, keʔo keʔo olo ʔna ʔrol. Ebum obho ʔna obo bho ʔatu miʔiruan ʔnogho miʔnon obho naʔighi ʔna monyiin eedi ʔkpo bh'ibha bho, ʔaaru miʔiruan ʔnogho lʔor onuma bho. ² Ezira noolʔghʔm mobho ʔnaan ʔpionuman io moʔu iiruan ʔnogho arʔoy ilo nedighi ʔmiibha bho. ³ Keʔio ʔkar onuma obo bho naʔighi ʔmiibha bho ku ʔatu miʔiruan ʔnogho miʔnon obho ʔaata mobho ʔna tamuzʔnaan ni magey iiruan tʔnaan gʔa? ⁴ Maar io suo ʔna naʔuom ologhi mib'oʔsu aghusan aʔien n'oʔghurughiom n'alideny alʔor obho tʔnaan gʔa? ʔna olʔghʔm io mobho odi abhin toʔsu aghusan aʔien obh'odi moʔighi olo ʔna kaghiraan ʔkarabh onuma gʔa? ⁵ Keʔio ʔna naaʔbulughia raʔeri onuma, aʔionom ʔaman mʔnaan. Tebum iibha beʔeni, ʔna naakʔbhʔghi aseerian lʔor onuma maʔlile ibha ʔnaan tapin ʔaliom ʔna mi togbʔgh aʔuma bho odi ʔanogho kʔoy kʔoy magey iiruan ibh'odi obho. ⁶ ʔnaan ʔakpe ni amulumian kʔoy kʔoy tibha odi aʔighi obho. ⁷ Kir ʔde arʔoy ilo ʔvo eedi dodugh io mi toʔighi iibhi, ibhin nevaam eghuan n'iibhughumi n'aghuʔum olo ʔpo mu. Iibha pibha ʔnaan ʔanogho maghuʔum olo ikunughi olo. ⁸ ʔde arʔoy neʔum aghuʔum ʔaku, ekeʔl mibha iʔeghe bho moʔtuonuman ʔkarabh. Eedi pobo ʔnaan tazunom maʔlile odi ʔaliom eedi. ⁹ ʔegama n'oʔmiinom teʔol ni ʔnogho moomo obo bho nedighi miʔkarabh obho. Toʔkiom rʔoy aju obho, keʔio togbi moru ʔteeny arʔoy ibh'inon aruubhugh obho. ¹⁰ Keʔio ʔnaan ʔanogho ni meghuan n'iibhughumi n'ekima moomo

obo bho nedighi miibhi obho. Odi ʔake tarʔoy aju obho keʔio tagbi moru osi tarʔoy ibh'inon aruubhugh obho. ¹¹ Oʔy olo apu monyiin taghisigh tʔnaan olo.

¹² Arʔoy ibh'inon aruubhugh obho iʔteeny ʔni ʔio maraalʔgh obho taMozis obho, ubhin io raalʔgh obho taMozis kʔliom osineni eedi mi ʔkarabh eedi. Arʔoy aju obho iʔteeny raalʔgh obho, topin taraalʔgh obho kʔliom osineni eedi mi ʔkarabh eedi. ¹³ Toʔmoghon gʔa raalʔgh obho be ʔio mobho ubhin rʔoy noʔarami taghisigh tʔnaan kiiʔi arʔoy. Idi tilo ʔtuugh oʔighi gʔa ibha araalʔgh obho iʔto bho. ¹⁴ Toomo iibha arʔoy inon aruubhugh obho iʔteeny ʔni ʔio maraalʔgh obho taMozis obho, keedi ebhin tiloghi eedi eʔighi eezueni mibha araalʔgh obho iʔto bho, piloghi obh'eedi neʔenogho zeedi molʔgh obho. ¹⁵ Eʔighiom ʔar obh'eedi neʔgba emutiom mobho eedi neʔteeny miʔto araalʔgh obho mi tiloghi obh'eedi. Iʔtua bh'eedi ʔkona neʔba na emutiom mibha iibha bho iru magey, ebum obho iloghi obh'eedi neʔigi gʔa zeedi moto amen, ebum eedi moto amen. ¹⁶ Iibha pibha ʔami naʔba gʔa mi tooʔi adʔm obho, mobho ʔnaan ʔatolomi maʔjizos Kraist mi togbʔgh aʔuma bho ʔtu miʔiruan ʔnogho kʔoy kʔoy amutiom ʔanyu miʔtua iloghi obh'eedi.

Arʔoy aju n'araalʔgh obho

¹⁷ ʔna obo bho uru mol'aju obho, keʔo ʔani? ʔna obo bho naatuma gʔa mobho ʔna uru moʔy tʔnaan useeriom ologhi onuma mi taraalʔgh obho. ¹⁸ ʔna naalʔghʔm mibha ʔnaan ʔava molo ʔna kaʔighi, ʔna ʔaatuugha maraalʔgh obho alʔghʔm moʔon ibha iʔneghe bho ʔseghe. ¹⁹ ʔna ʔakar alʔghʔm mobho ʔna uru mobo taʔeeriom meʔʔom mobo bho idi mikpom ariʔien obho n'oʔnogho ʔʔaal mobo bho idi toʔkinim obho, ²⁰ n'oʔnogho olʔghʔm ʔar raama arʔoy obho, n'oʔtughumiom ʔnwuny. ʔna ʔamaar alʔghʔm mobho taraalʔgh obho agey obho n'olʔghʔm ʔar imuzʔ ni. ²¹ ʔna obo ʔatughumiom miʔnon obho, eeghe aʔighi kaʔa ʔtughumiom io lʔor onuma? ʔna naʔba gʔa mu, "Iiigh gʔa," ʔna namiigh gʔa ni gʔa? ²² ʔna naʔkpete gʔa akʔl mu, "Ile gʔa meʔma," ʔna nale gʔa ni meʔma gʔa? ʔna naʔba aze gʔa maruru, kaʔa naʔki gʔa ni amiinyogh moʔkpo aruru gʔa? ²³ ʔna naatuma gʔa mobho ʔnaan ʔnogho ʔna raalʔgh obho, ʔna naʔel gʔa ni moʔloki ʔregheer mʔnaan gʔa? ²⁴ Imoghon mibha ʔegia iigbia bho ʔkpete bho, "Arʔoy inon aruubhugh obho iʔtuan enyina arʔoy aju obho ku neʔkpetey gʔa miʔkarabh maʔien tʔnaan."

²⁵ ʔna aakʔ raalʔgh obho, pibha ʔna uʔuna bho ʔar oʔighiom odi, kerumolo ʔna uʔel raalʔgh obho, ʔana odi nini muudu. ²⁶ Erumolo uudu ʔoy ol'oʔnon ebhugh aakʔ raalʔgh obho, ʔnaan orue ʔio gʔa aseeri odi kobo bho naaʔuna bho? ²⁷ Tebum iibha bho, arʔoy inon aruubhugh obho tesʔbh ni raʔkpe ʔʔam teʔmu onuma ʔoy aju obho, ebum obho toomo ibha noʔge raalʔgh obho ʔnogho ʔna obo bho naaʔuna bho, naʔel raalʔgh obho. Eedi pobo neekʔ raalʔgh obho toomo ibha eedi idi muudu obho. ²⁸ Itu ʔmaar okpi ruumu ezira siibha. Okʔr ʔoy maʔar ʔoy aju obo bho ʔakar

ađuna bho? Obo bho aru mol'aju mi tozu alōor obho, obho ađuna tiikpōogh obho đio. ²⁹ Obo bho akar aru mol'aju obho pobo bho ađuna tologhi odi obho, tozu alōor obho đio. Iibha bho ođighi inyaam Ɛmugh Iigbia bho tƐnaan, ođighi araalōgh obho uge useeri obho đio. Oōy olo ađuna tologhi odi, Ɛnaan pobo nabuom odi, arōoy io.

3 Tiibha bho, karōoy aju obho ibhin eeghe epuom marōoy inon aruubhugh obho? Ođighen asuo ođunaay obh'eedi? ² Asuo odi magey moomo aruukul obho. Tōkiom, Ɛnaan alogh tayo arōoy aju obho monuekpete adōm obho. ³ Eeghe tamute tezo bho eđe eedi imōruōm io bho? Ɛnaan tatuan ni mebum eedi abi moguan odi ga? ⁴ Iƙpo. Odi tamara ni toguan odi toomo ibha kōoy kōoy naaru moğba miben obho, kezo bho uƙpete teğgia iigbia bho,

“Kamen kamen olo ana uƙpete maar, tōmiin ni mobho iben ilo,

kumarami na ni ana mi totu araakpe ana tagba ni amute.”

⁵ Keru na ƙaar olo ođighi okōrōnuan obh'ezira neğba emutiom mobho Ɛnaan ođighi għa đio akōrōnuan, kezira tōƙpete eko tiibha bho? Odi nakōrōnuan għa ni kamen kamen olo odi aƙiom ezira ga? (Aami nađeghe mařađeghe anwuny siibha bho). ⁶ Odi okōrōnuan io. Odi Ɛnaan orue đio aru mիրuan anogho moomo Ɛmar- arōoy obho erumolo odi nakōrōnuan għa ni.

⁷ Keru na ƙaar olo iben bh'ami neđighi magey obho tƐnaan enogho zodi mիրanya eghuan, ebum eeghe komina onogho ami mapum kođighi mիրabh.

⁸ Ebum eeghe keru mիրabh moghōl “Itu ođighi mիրabh molo iibi emute etu”? Ologh arōoy neebhin moghōrōkō bhobho eƙpetiom ami mիրabh. Apum eedi teezuan ni.

Bōbon ođighi miibi olo

⁹ Aami naƙpete eko? Ezira arōoy aju obho uneghe opu marōoy inon aruubhugh obho be? Ekua đio. Aami nađeghe għa agba amutiom mobho arōoy aju obho n'ibha inon aruubhugh obho iƙarabh neenyagbuom eedi, ¹⁰ kezo bho eegia iigbia bho aƙpete bho,

“Bōbon ođighi miibi ooy olo,

¹¹ bōbon ooy olo namoghonyan bolobolo nava molōghōm Ɛnaan olo.

¹² Oomo arōoy needionom aman mƐnaan, oom'eedi neebhe taraabōom odi. Bōbon ooy olo nađighi miibi olo nolo.

¹³ Inu obh'eedi nepur karuugu arōoy ilo ukpereghi đio.

Anem obh'eedi mibha eedi nepin għa eebiōghōm rōoy.

Onuekpete eedi idi ƙigu oodigh mi tјidoronu obh'eedi.

¹⁴ Onogho iƙarabh oğhor arōoy be bho imuzō tјnu obh'eedi.

¹⁵ Eedi ibia għa đio monogho iibaghami, oze arōoy.

¹⁶ Kesi kesi olo araaba asike eedi ibhun, pamađi n'omiinom be.

¹⁷ Aghuđum ekima n'eedi aar umooghan olo.

¹⁸ Eedi ilōghōm na đio mezo oghiilaan Ɛnaan.”

¹⁹ Esiibha ezira noolōghōm mobho oomo ibha araalōgh obho iƙpete bho, iƙpete nenogho mobho bho idi taraalōgh obho molo Ɛnaan atu mիրuan anogho kōoy kōoy Ɛmar-arōoy obho molo iğbanian ilo, ²⁰ ebum obho bōbon ooy olo tamara taghisigh tƐnaan koobi ooy tebum obho odi aakō maraalōgh obho olo bho. Aar obho ađighi obho keeghe? Araalōgh obho neğba għa enogho mōoy mիրabh ibha odi ađighi obho.

Ɛzo Ɛnaan neseeri rōoy kiibi arōoy taghisigh odi

²¹ Keđio esiibha bho noğba omutiom olelemi mezo Ɛnaan naseeri rōoy kiibi arōoy taghisigh odi, oonon io tookō araalōgh obho. Eedi araalōgh obho n'eeğia arizil obho eghiran ijo tiibha bho. ²² Ɛnaan abhin rōoy naseeri kiibi arōoy taghisigh odi tebum ologhi omōruōm eedi mi taјizos Kraist. Odi ađighi miibha bho nanogho kōoy kōoy olo amōruōm maKraist, tebum obho akerekere olo nolo bho. ²³ Kōoy kōoy naađighi mիրabh asōoriōm teghuan obho Ɛnaan ato bo monogho odi obho. ²⁴ Keđio Ɛnaan naabhin tosu aghusan ađien obh'odi nanogho luunwo kōoy kōoy moru ooibi ooy taghisigh odi mi taјizos Kraist obo bho nađa eedi asegehe tիրabh obho. ²⁵ Ɛnaan atunom odi maar molo eđua tobho bh'odi, kōoy kōoy ateeny oğlemaan iƙarabh odi tebum ologhi omōruōm odi mi todi aјizos Kraist. Odi Ɛnaan ađighi miibha bho kua mođighi omutiom ođeeriom arōoy mobho todi iƙarabh eđighiom aar ilo nolo. Tamen olo neeten, odi abhin toghurughiom obh'odi aanon atughuneen đien mիրabh arōoy. ²⁶ Keđio taruđuma bhibha odi naabhin naƙiom iƙarabh arōoy mođighi omutiom obho odi napin rōoy aseeri taghisigh odi kiibi arōoy. Odi abhin tiibha bho nađighi ađeeriom mobho, todi, iƙarabh eđighiom aar ilo nolo, n'obho odi napin rōoy ilo imōruōm maјizos Kraist aseeri taghisigh odi kiibi arōoy.

²⁷ Iđighen siibha bho maar obho ezira topin ootumuom obho? Aar obhin ootumuom olo. Ebum eƙaraan? Tebum ookō araalōgh obho? Eenyi, idi tomōruōm. ²⁸ Ezōor noova omiin mobho Ɛnaan naseeri għa mōoy taghisigh odi koobi ooy tebum ologhi omōruōm odi be, otuan io tebum obho odi aakō raalōgh obho. ²⁹ Belee kenyina nekōl odi Ɛnaan Ɛnaan arōoy aju obho be ga? Odi Ɛnaan arōoy inon aruubhugh obho anani đio ga? Oōy olo olōghōm io mi-ibha bho olo. ³⁰ Ɛzo bho odi be aru mƐnaan obho, odi tapin tologhi omōruōm eedi obo bho needunaay obho aseeri zeedi kiibi arōoy mi taghisigh odi, asegehe mobho bho idi muudu obho tebum ologhi omōruōm eedi na. ³¹ Kezōor nođuan ebum odi ologhi omōruōm obhobho okaay raalōgh obho ga? Ekua đio. Kpefen n'ipa, ezōor ubhin urōol temu.

Araaba asike tEbraham

4 Kezira tokpete meeghe na milo igboloman n'ibha imutenaan mEbraham, ogbogh ode bh'ezira mi tade bho? ² Ughol Enaan asege zodi aseeri taghisigh odi koobi ooy tebum odighi olo odi adighi bo, kol odi kuteeny ni maar obhin obuom taghisigh tEnaan, kedio odi orue dio abo taghisigh tEnaan. ³ Onuekpete iigbia bho kakpete eko? Akpete kua, "Ebraham amoruom Enaan kedio atuan tebum ologhi omoruom obh'odi asege zodi aseeri taghisigh odi koobi ooy." ⁴ Imiin, obo bho nadighi modighi obho, ibha nokpe zodi obho aluunwo dio, nokpe zodi tibha odighi obho odi adighi obho. ⁵ Kedio todi obo bho odighi dio modighi obho adumuom ni be mobho neebhum odi, ateeny ologhi omoruom mi tEnaan osu aghusan adien obho, ologhi omoruom odi mobho Enaan atuan kapin aseeri odi mi taghisigh odi koobi ooy. ⁶ Iibha kidighi kaDevid anogho lisebh mobho bho opin io todighi olo odi adighi kamaruom taghisigh tEnaan koobi ooy obho. Odi akpete kua, ⁷ "Alisebh il'odi obo bho Enaan nabelemaan mīkarabh odi obho, apuughi na zeedi ikarabh obho. ⁸ Alisebh il'odi obo bho Enaan obalam mu mīkarabh odi obho." ⁹ Alisebh bhibha nsebhom mobho bho needunaay obho be ga? Ekua dio. Ilo obo bho idi muudu obho anani. Ezira nooghōl gha tobhereer iigbia bho mobho akpete kua, "Ebraham amoruom Enaan kEnaan abhin odi aseeri taghisigh odi koobi ooy tebum ologhi omoruom obh'odi." ¹⁰ Iibha bho kimute mokor amen? Imute tamen olo noodun odi belee kamen olo doḍun io zodi? Imute tamen olo doḍun io zodi. ¹¹ Iibha neeten kedio udun odi, mologh elegh ogba omutiom mobho Enaan atuan tologhi omoruom obh'odi kabhin odi aseeri taghisigh odi koobi ooy, kedio ugbi modun odi, molo odi atu mode oomo obo bho imoruom obho mi taruumugh obho, ibha Enaan naabhin aseeri taghisigh odi kiibi arōoy obho, toomo ibha eedi idi muudu obho ekona. ¹² Odi ekona ode obo bho needunaay obho na, tebum obho eedi needunaay obho be dio, ebum obho eedi nedum odigh aghudum ologhi omoruom obho Ebraham ode ezor adum kugbi modun odi obho.

Oguan tEnaan topinom ologhi omoruom

¹³ Oguan obho Enaan agunaan mEbraham n'anyuny obhe odi mobho oomo emar-arōoy obho tetu mil'odi obho, utuan io tebum ibha odi aako raalogh obho, ebum obho odi amoruom obho kEnaan abhin odi aseeri taghisigh odi koobi ooy. ¹⁴ Ughol oguan obho ilo obo bho iiko raalogh obho bo, kol ar odighiom ologhi omoruom olo, oguan obh'odi ekona ar odighiom kulo mu na. ¹⁵ Araalogh obho obo ibhin alile tEnaan iru. Kedio, esi olo ologh olo, osor ologh olo na.

¹⁶ Oguan obho ubeleriom tologhi omoruom molo okuemi menogho tEnaan onogho moomo anyuny obhe tEbraham, obo bho neeko raalogh obho be dio, oomo obo bho imoruom na kezo bho tEbraham obho. Ebum obho Ebraham aru mode aruumugh oomo ezira bho, ¹⁷ kezo bho uge tegia bho, "Aami naadighi ana atu mode ologh arubhugh." Oguan obho edigh tologhi tEnaan obo bho Ebraham amoruom obho, obho naberion mobho bho neebho bho anogho ghudum, adighi mokpo ilo imute dio emute bho. ¹⁸ Ebraham amoruom ni aduom ologhi tamen olo odi otuughuom mu na mologhi, tibha bho "podi aru mode ologh arubhugh." ¹⁹ Asia odi men opopo, ibam isughō mizal araalā n'adisibh, odi naaloghōm na mobho noboro mogbo oogu odi, kedio ologhi omoruom obh'odi odugh io, toomo ibha aSera nakpo otue mu amaraghi runwuny obho ekona. ²⁰ Ologhi omoruom odi obele dio zodi, odi ekona oteeny io mizal ologhi mi toguan obho tEnaan. Ologhi omoruom obh'odi anogho zodi migbagbarabh inyaam molo odi abuom Enaan. ²¹ Ologhi odi aghua ni aman, amoruom mobho Enaan tadighi ni mibha odi aguan obho. ²² Iibha kidighi kEnaan abhin odi tologhi omoruom obh'odi "aseeri zodi koobi ooy mi taghisigh odi." ²³ Onuekpete bho ukpete bo ughol "useeri zodi koobi ooy taghisigh tEnaan" obho, ukpete dio onogho zodi be. ²⁴ Ukpete nonogho na ezira obo bho topin oseeri taghisigh tEnaan kiibi arōoy obho, ezira obo bho noomoruom zodi obo bho abeton bo majizos Obamoggh ezira mi tobho bho, ²⁵ odi obo bho ukuugh onogho mobho tebum ikarabh ezira bho, kedio ubeton tobho bho mobhin ezira omarami taghisigh tEnaan kiibi arōoy obho.

Iibi arōoy taghisigh tEnaan

⁵ Esiibha bho ezira nooru miibi arōoy mi tebum ologhi omoruom obho, ezira idi tekima n'Enaan mi tajizos Kraist Obamoggh ezira bho. ² Odi naabhin aloghom ezira tebum ologhi omoruom obh'ezira, moteeny ani aluunwo bho tEnaan obho ezira ubhin notuughom ologhi obho, molo ologhi ezira nabaal mi totuughom ologhi obho ezira uteeny mobhin ani abin mi teghuan obho tEnaan. ³ Tilo ipuom suo, ologhi ezira nabaal magey mi tomiinom obh'ezira, tezo bho ezira noologhōm mobho omiinom obh'ezira tenogho ni ezira mokparaghiom. ⁴ Tokparaghiom obh'ezira pEnaan ova omiin mobho ezira ughua ni, tibha Enaan nava amiin tezira bho, tedighi ezira oteeny otuughom ologhi. ⁵ Otuughom ologhi obhobho tezira obi dio ezira, ebum obho Enaan naabhin Emugh Iigbia bho alogh amuzeni metulan obh'odi mi tiloghi ezira bho. Emugh Iigbia bh'odi paluunwo onogho bho odi naanwo ezira bho.

⁶ Takar amen olo ologh avo olo mu nolo, tamen olo Enaan nato aseeri, paKraist abhuonaan mimutiom dien arōoy obho. ⁷ Ekar ekpar magey molo onyiin ooy kabhuonaan moobi ooy. Tetue ni etu molo onyiin ooy tatue ni apuonaan moobi ooy. ⁸ Kedio Enaan adighi amutiom etulan obh'odi mi tezira mobho tamen olo

ezira idi nini midighi mīkarabh paKraist abhuonaan ezira. ⁹ Tebum obho bh'odi kobhin ezira oseeri taghisigh tEanaan kiiḃi arōoy, ku tūtua siibha bho, odi oḃele dio mōbhel ezira oseghe ṭalile bho tEanaan.

¹⁰ Aru kḃaar olo, tamen obho ezira uru mobo olokian aridien tEanaan obho, odi abhin ni mōbho Qony obh'odi atulughian ezira, ku tūtua siibha bho, odi oḃele dio mobhin aghuḃum Qony obh'odi oḃhelom ezira. ¹¹ Ipa bho be na dio, ezira idi tōḃaal ologhi n'Eanaan mi ṭajizos Kraist Obamōogh ezira bho, obo bho atulughi ezira n'Eanaan obho.

Adam n'aKraist

¹² Oḃighi iḃkarabh iḃdua tonyiin ooy keḃigh ṭemar-arōoy obho, molo iḃkarabh obh'odi ibhin oḃho iru, molo oḃho alela toomo arōoy, ebum obho kōoy kōoy naaḃighi mīkarabh obho. ¹³ Iḃkarabh idi ṭemar-arōoy obho kogbi mōnogho araalōgh obho, keḃio esi olo olōgh olo oḃga iḃkarabh oḃam olo na. ¹⁴ Keḃio aḃdua taruḃuma tAdam ninii asi taruḃuma taMozis, oḃho aḃda mēma moomo arōoy, aḃkar obo bho iḃdighi dio mīkarabh kezo bho tAdam ekona.

Adam ookōogh odi obo bho tatu obho. ¹⁵ Oomo ipa ekona, iḃal eedi onyiin io. Aluunwo enogho bho tEanaan n'oḃighi iḃkarabh obho tAdam onyiin io. Eru kḃaar olo ologh arōoy iḃbho tebum iḃkarabh odi onyiin ooy obho, kijtua minwo bho tEanaan. Onyiin ezo bho na, aluunwo enogho bh'odi tepuoghom na ni mibha tAdam, enogho mōlogh arōoy mi tinwo alisebh onyiin odi ooy obho, obho aru bō ṭajizos Kraist obho. ¹⁶ Akerekere idi mi taluunwo enogho tEanaan n'iḃkarabh odi onyiin ooy obho. Iḃruan iḃkarabh odi onyiin ooy obho ibhin apum olōghōma iḃkarabh eru, keḃio iḃruan iḃkarabh ologh arōoy ibhin luunwo alisebh eru, apum olōghōma iḃkarabh io. ¹⁷ Noolōghōm ṭakar agey obho, mobho, tebum oḃighi iḃkarabh odi onyiin ooy obho oḃho aru aḃda mēma, tebum odi onyiin ooy obho. Kīḃa mēetua milo temute tibha odi onyiin ooy obho, aḃjizos Kraist, aḃdighi obho. Oomo obo bho ibhin mēla aluunwo alisebh obho tEanaan n'aluunwo enogho bho odi abhin rōoy naseeri taghisigh odi kiiḃi arōoy, ṭeḃa mēma mi taghuḃum aruumugh obho mi taKraist.

¹⁸ Ezo bho oḃighi iḃkarabh odi onyiin ooy obho anogho mapum moomo arōoy obho, pezo oḃighi iḃḃi odi onyiin ooy obho tamutioghom aḃelemaan moomo arōoy anogho eedi ghuḃum. ¹⁹ Tebum obho odi onyiin ooy obho okiilaan io mEanaan obho, kiḃighi molo ologh arōoy iru midighi mīkarabh obho, pezo topin ologh arōoy oseeri taghisigh tEanaan kiiḃi arōoy tebum oghiilaan odi onyiin ooy obho.

²⁰ Ulōkiiy raalōgh mōbughe oḃighi iḃkarabh, keḃio kesi kesi olo iḃkarabh neḃugh pesi aluunwo oḃu aghusan aḃdien tEanaan neṭol gha na epuoghom, ²¹ molo, ezo bho oḃighi iḃkarabh iḃda mēma mi tōḃho bho, inwo tEanaan eḃa ani mēma mi toḃighi iḃḃi, mobhin ezira ologhom taghuḃum olo ikunughi olo mi ṭajizos Kraist Obamōogh ezira bho.

Ubhozu toḃighi iḃkarabh omula taghuḃum mi taKraist

⁶ Ezira toḃpete eko siibha bho? Ezira oḃol oḃighi gha mīkarabh oghi taghisigh molo inwo bho tEanaan etolaan ezira epuoghom? ² Ekpugh. Temute eko molo ezira obo bho noḃhozu toḃighi iḃkarabh obho, tomina omula oḃi otughom eedi? ³ Enyina ilōghōm io mobho oomo ezira obo bho noozua mūum mi ṭaḃien ṭajizos Kraist obho noozua mūum mi ṭaḃien oḃho bh'odi ga? ⁴ Tozua amuum obh'ezira, uḃiom ezira n'odi mi tōḃho bh'odi, molo tezo bho uḃetōn Kraist mi tōḃho bho, mi ṭinyaam eghuan Ode bho, ezira ekona oḃum ani momoom aghuḃum.

⁵ Eru kḃaar olo ezira uḃigh n'odi ubho kezo bho odi abho bho, ezira ekona toḃigh ani ni n'odi oḃetunu tōḃho bho kezo bho odi aḃetunu obho. ⁶ Ezira noolōghōm mobho ugbaany aghuḃum obh'ezira nookanam ughigh n'aKraist mi tooreny emigheri obho mobhiemi inyaam ugbaany aghuḃum obho, molo ezira uḃigh mū rḃbana onogho moḃighi iḃkarabh. ⁷ Kamen kamen olo ooy naabho, odi n'oḃighi iḃkarabh aḃar umooghan olo mu. ⁸ Eru kḃaar olo ezira noḃho n'aKraist, ezira noomōruōm na mobho ezira toḃum ani ni n'odi. ⁹ Ezira noolōghōm mobho nooḃetōn maKraist tōḃho bho odi oḃo mū kamen kamen.

Inyaam olo oḃho amina aḃteeny todi olo mu. ¹⁰ Oḃho bho odi abho bho, oḃho obhiemi oḃighi iḃkarabh olo odi abho monyiin amen be. Keḃio aghuḃum obho odi naḃum siibha bho, odi aḃum nanogho mEanaan. ¹¹ Onyiin ezo bho na, enyina ekona iḃtua mobho oḃho bho enyina iḃbho bho, aru mōbho obhiemi oḃighi iḃkarabh, keḃio aghuḃum obho enyina neḃum siibha mi ṭajizos Kraist obho, enyina iḃum nenogho mEanaan.

¹² Tebum iibha beḃeni, oḃighi iḃkarabh oḃteeny mū mīnyaam mōḃa alōor obh'enyina ibha ṭeḃor ni obho, moḃighi olo enyina keghiilaan keḃighi mibha neṭal lōor enyina moḃighi obho! ¹³ Iḃbelemaan gha na monyiin oḃaḃi alōor enyina mobhin omutiom aḃdien oḃighi iḃkarabh. Kpeḃen nipa, iseghe lōor enyina mēnogho mEanaan, karōoy ilo nooḃiiron tōḃho unogho ghuḃum, mēḃelemaan lōor enyina zodi mobhin oḃighiom iḃḃi aridighi. ¹⁴ Oḃighi iḃkarabh iḃda mū ghuḃum enyina, tezo bho enyina iḃum mū ghuḃum ookō araalōgh obho, enyina neḃum tebum oḃu aghusan aḃdien aluunwo tEanaan obho.

Arubana oḃighi iḃḃi

¹⁵ Esiibha kezira toḃighi eko? Otuan ebum obho ezira uḃum mū ghuḃum ookō araalōgh obho, noḃum tebum oḃu aghusan aḃdien aluunwo tEanaan obho oḃighi gha mīkarabh? Ekpugh. ¹⁶ Enyina delōghōm io mobho erumolo enyina izuum lōor iḃdiku rḃbana inogho monyiin ooy penyina arubana odi ooy obho enyina nekiilaan obho, eru na kḃaar olo iru toḃighi iḃkarabh, obho tapin enyina aloghom tesi aḃuugh obho ekona, bolobolo toghiilaan obho ṭaloghom enyina aseeri taghisigh tEanaan kiiḃi arōoy obho ekona.

¹⁷ Alisebh erol enogho mEanaan, tebun obho tamen olo neeten enyina idiku ghā rṃbana inogho moḍighi iḱarabh, keḍio esiibha enyina nekiilaan n'oomo ologhi enyina magey obho enyina neemiin tītughumiom obho utughumiom enyina bho, ¹⁸ molo esiibha bho nṓobhel enyina uṣeghe tṱkarabh obho, enyina neeru maṃrubana oḍighi iibṱi. ¹⁹ Aami taḍeghe raḍeghe anwuny tebun obho enyina deghua ḍio taghūḍum enyina bho. Tamen olo neeten enyina iḱar kua ezuum lōor eḍiku rṃbana enogho moḍighi okpo aṃregheer, oḍua tṱkarabh oten tṱkarabh. Tonyiin ezo bho na, izuum lōor enyina meṃan meḍiku rṃbana meṃogho toḍighi iibṱi, moru iibṱi arōoy mi tEanaan.

²⁰ Tamen obho enyina idiku rṃbana inogho moḍighi iḱarabh obho, oḍighi iibṱi n'enyina aar umooghan olo. ²¹ Esiibha, idighen aṣuo ibha enyina ibhin mi tokpo obho enyina idighiyy ghā bho, ibha enyina nekiil regher siibha bho? Ikonughi eedi ipa bho pṓbho. ²² Keḍio esiibha bho nṓonyagh enyina oṣeghe toḍighi iḱarabh, enyina etu rṃbana tEanaan, molo enyina neeneghe taghisigh odi. Ikonughi obho, enyina teṱeeny aghuḍum olo ikonughi olo. ²³ Ebum obho amukpe oḍighi iḱarabh aru mṓbho, keḍio enogho aluunwo bho tEanaan aghuḍum olo ikonughi olo mi taḱizos Kraist Obamṓogh ezira bho.

Ubhin iibha bho oṱuom ilom

7 Iibṱi aburumōr, enyina ilōghōm io mobho araalōgh obho neṱo mṱto enogho mōoy tibha odi taḍighi tamen olo odi odi n'aghuḍum be ga? Aami napuruan mobo bho ilōghōm raalōgh obho. ² Ani ilom, tezo lo oṱuom, araalōgh obho neṱo mṱto enogho tezo lo odi taṱolom olom odi tamen olo odi odi nini n'aghuḍum. Odi olom obho aḃho, paṃi obho naamuzōnaan tṱto araalōgh obho iḱpuom odi tolom odi obho. ³ Tiibha bho, eru kaar olo olom obho ḍṓbho ḍio kodi aghi natughom onon ooy, tokōl odi ole meṃa. Kolom odi aḃho, olōgh obhobho aar olo aṱeeny moḍighiom odi olo mu. Odi tatue ni aḃal onon ooy, odi ole ḍio meṃa. ⁴ Onyiin ezo bho pezo idi na tenyina, iibṱi aburumōr. Tṓbho bho taKraist enyina ekona neebho na tilo igboloman n'araalōgh obho, molo esiibha bho enyina neeru aṃi mil'odi obo bho uḃetōn bṓ tṓbho bho, ezira oḍum iibṱi aghuḍum onogho mEanaan. ⁵ Tamen obho ezira uḍum ghā tibha alōor ezira nagbeel obho, araalōgh obho inogho ezira mṱnyaam moḍighi iḱarabh aridighi talōor ezira, molo ezira uḍum iḱarabh aghuḍum unogho mṓbho. ⁶ Keḍio esiibha, olōgh olo mu tezira, tebun obho ezira nṓobho todi obo bho aḃol ghā aḃham ezira mi tikoli obho. Ezira uḍum mṱ ghuḍum ookō araalōgh obho uge bho, noḍum tomoom aghuḍum Eṃugh Iigbia bho.

Oḍighi iḱarabh n'araalōgh obho

⁷ Ezira tokpete eko siibha bho? Enyina nekōl araalōgh obho iḱarabh ga? Eenyi, ekua ḍio. Keḍio mṱin, araalōgh obho obo idighi kaami uru ulōghōm

mṱkarabh. Aami kulōghōm io mezo oṣebh oṣeghiom, ughōl araalōgh obho iḱpete ḍio kua eghōl mu "Uṣebh ghā maṣeghiom" bṓ. ⁸ Oḍighi iḱarabh idigh taraalōgh obho nenyuughi aami moḍighi oḍigh kerekere iḱarabh oṣebh oṣeghiom. Otughuneen raalōgh obho, oḍighi iḱarabh oḍum iḱarabh aghuḍum olo mu. ⁹ Kir onyiin amen olo aami uḍum ghā ghuḍum olo araalōgh obho ilo, keḍio amen araalōgh obho iru, pṓbho aḍum, aami uḃho. ¹⁰ Ulogh raalōgh obho mṓnogho arōoy ghuḍum, keḍio ikiton ku ebhin oḃho eruom aami. ¹¹ Oḍighi iḱarabh idigh taraalōgh obho eṃiin ebōom oḃol oobiōghōm aṃi. Oḍighi iḱarabh idigh taraalōgh obho eghigh aami.

¹² Oomo ipa ekona, araalōgh obho idua tEanaan keru, iṱo araalōgh obho ekona idua na tEanaan keru, neḃba miibṱi okpo, elogh aṃo enogho rōoy. ¹³ Iibha bho nemōrō ekōl iibṱi okpo mibha idighi aami uḃho bho ga? Eanaan omōrō ḍio kua. Oḍighi iḱarabh idighi. Oḍighi iḱarabh abhin tibha iru miibṱi obho abhin oḃho aruom aami molo aḱar aghuḍum oḍighi iḱarabh obho emute eṃan, n'olo eḍua tṱto araalōgh obho oḍighi iḱarabh eḃor eṃan teḍighiom aar odi.

Izal oḍigh aghuḍum ilo idi tōoy

¹⁴ Ezira noolōghōm mobho araalōgh obho iru milo aṃuumugh ezira, keḍio aami eḃol oomi olo nooḃool keḃana unogho moḍighi iḱarabh. ¹⁵ Aami utue ḍio mṓmoghonyan ibha aami naḍighi obho. Ibha idi tologhi aṃi moḍighi obho aami utue ḍio moḍighi, keḍio ibha aami uva ḍio moḍighi obho pibha aami naḍighi. ¹⁶ Kamen kamen olo aami uḍighi mibha aami uva ḍio moḍighi obho, pṱ neḃba mobho aami naamōruōm mobho araalōgh obho ineghe nṱ. ¹⁷ Aami aḱar obo bho naḍighi miibha bho ḍio, oḍighi iḱarabh obho natughom aami obho. ¹⁸ Aami naalōghōm na mobho iibṱi ilo idi taṃi ilo nolo, taḱar odi eḃol oomi iikpōogh alōor obh'aṃi. Ologhi oḍighi ibha ineghe bho idi taṃi keḍio aami utue ḍio moḍighi. ¹⁹ Iibṱi ibha aami kuḍighi obho aami utue ḍio moḍighi. Aami ukiton ku naḍighi mṱkarabh ibha aami uva ḍio moḍighi obho. ²⁰ Eru kaar olo aami naḍighi mibha aami uva ḍio moḍighi obho, paḱar aṃi ḍio mobho naḍighi obho, oḍighi iḱarabh obho natughom aami obho naḍighi.

²¹ Iibha idighi molo aami umiin molōgh obhobho talōor aṃi, ibha aami naṃa moḍighi ibha ineghe bho, ibha iru mṱkarabh obho be mibha idi tologhi aṃi. ²² Eḍigh tologhi aṃi magey maraalōgh obho tEanaan. ²³ Keḍio onon oḍigh olōgh mobho aami naṃiin tiikpōogh alōor obh'aṃi, naḃe molōgh obho odi tologhi aṃi obho, naḃloghom aami mikoli mi taraalōgh oḍighi iḱarabh obho natughom iikpōogh alōor aṃi obho. ²⁴ Osaagh oṃiin oḍigh aghuḍum olo aṃi naḍum. Okōr ooy taḍighi aami amuzōnaan teḃol oomi obho naḃloghom aami tesi aḍuugh obho? ²⁵ Alisebh erol enogho mEanaan mi taḱizos Kraist Obamṓogh ezira bho.

Oobho podigh aghudum olo ʔami naɖum, ʔami nivo nivo naakō raalōgh obho tɛʔnaan mi tologhi ʔami, keɖio ʔami ubhin lōor obh'ami naakuōm raalōgh oɖighi ikarabh.

Aghudum ɔoy olo ɛmugh Iigbia bho natughom

8 Obo bho ʔjizos Kraist natughom obho ibhin mu mapum siibha. ² Ebum obho araalōgh ɛmugh obho, obho abhin ghuɖum mi taʔizos Kraist natuom ezira bho, neɓhel ʔami iseghe mi taraalōgh oɖighi ikarabh n'obho bho. ³ ɛnaan naaɖighi mibha araalōgh obho itue ɖio moɖighi tebum obho iikpōogh alōor ɔoy jinyaam oɖighi iibi ilo bho. Odi arōm maɖar ɔony obh'odi aru monogho apum moɖighi ikarabh. Odi ɔony obh'odi aru kōoy n'iikpōogh alōor oɖighi ikarabh mobhiemi ikarabh. ⁴ ɛnaan aɖighi miibha bho molo iibi iito araalōgh obho ɛtol kezo bho odi ʔto bho, mi tezira obo bho uɖum io tibha iikpōogh obho, noɖum tibha ɛmugh obho. ⁵ Ebum obho obo bho neɖum tibha iikpōogh obho neseeriom gha mologhi eedi toɖkpo ibha iikpōogh obho negbeel obho, keɖio obo bho neɖum tibha ɛmugh obho neseeriom gha mologhi eedi toɖkpo ibha ɛmugh obho nagbeel obho. ⁶ Oɔy olo aseeriom ologhi odi mi toɖkpo ibha iikpōogh obho negbeel obho podi obho, keɖio obo bho aseeriom ologhi odi mi tibha ɛmugh obho nagbeel obho podi oɖum ɔteeny na ekima. ⁷ Tiibha bho beleni, kōoy kōoy olo aseeriom ologhi odi toɖkpo iikpōogh obho, podi obo ɔlogh aɖien tɛʔnaan, ebum obho odi ookō ɖio raalōgh tɛʔnaan obho, keɖio odi orue na ɖio aakō. ⁸ Obo bho neɖuonom mibha iikpōogh obho irue ɖio eɖighi milo teɖigh tologhi tɛʔnaan.

⁹ Enyina ilo kua, enyina iɖuonom io mibha iikpōogh obho negbeel obho, enyina neɖuonom mibha ɛmugh obho, eru ɖar olo ʔkar ɛmugh Iigbia bho tɛʔnaan natughom enyina. Kōoy kōoy olo ɔteeny ʔni ɖio mɛmugh Iigbia bho taKraist ol'odi ɖio. ¹⁰ Keru ɖar olo aKraist naɖum taghuɖum enyina, toomo ibha iikpōogh enyina neɓho tebum ikarabh obho ɛkona, ɛmugh Iigbia bho odi n'aghudum mi tenyina tebum obho nooseeri enyina kiiɓi arōoy mi taghisigh tɛʔnaan obho. ¹¹ Eru ɖar olo ɛmugh Iigbia bho tɛʔnaan obho aɓɛtōn bɔ maKraist toɓho bho odi taghuɖum enyina, podi obo bho aɓɛtōn bɔ maKraist toɓho bho tapin na ni tɛnyaam ɛmugh Iigbia bho odi tenyina bho ʔnogho ghuɖum miikpōogh obh'enyina ibha neɓor obho.

¹² Tebum iibha bho beleni, iibi aburumōr, ezira noole monugh, ilo oɖum tibha iikpōogh obho negbeel obho ɖio. ¹³ Eru ɖar olo enyina iɖum ghuɖum enyina mi tibha iikpōogh obho negbeel obho, penyina obho; kenyina ebhin tɛnyaam ɛmugh Iigbia bho, ebhiemi miɖarabh eɖighiom ʔar obh'enyina, penyina oɖum. ¹⁴ Oomo obo bho ɛmugh Iigbia bho abhin nateliom obho pobo iru maɖwuny tɛʔnaan. ¹⁵ ɛmugh Iigbia bho ɛnaan ʔnogho enyina bho, ɔloghom io enyina ruɓana, monogho enyina meɖoogh. Kpelen n'ipa, odi akiton ku naɖighi enyina moru ʔnwuny tɛʔnaan, molo ezira ubhin tɛnyaam ɛmugh Iigbia bho noleghe okōl "Ada, eey Ode

ami." ¹⁶ Odi ɛmugh Iigbia bho obo aɖigh n'aruomugh ezira naɖba amutiom mobho ezira uru maɖwuny tɛnaan. ¹⁷ ɛzo bho ezira nooru maɖwuny odi obho, ezira topin ʔni ni maɖisebh obho odi naseerian marōoy odi obho, keɖio ezira toɖigh ʔni na n'aKraist opin ʔni mibha ɛnaan naaseerian odi obho. Eru ɖar olo ezira nopin ʔni moniinom obho taKraist, ezira topin ʔni ni na mabin eghuan obh'odi.

Eghuan ibha idi taghisigh obho

¹⁸ ʔami naɖua moniinom obho ezira moniinom siibha bho ɛzo ɔtuom eghuan obho tomutiom onogho ezira bho olo nolo. ¹⁹ Oomo ɛmar-arōoy obho neebhurion riɖien neɓōrō moniin obho ɛnaan tamutiom nwuny odi. ²⁰ Iɖua tologhi tɛʔnaan keru monogho apum ɖar ɖar olo ulem tesuo ɛmar-arōoy obho, ilo iito ɛmar-arōoy obho ɖio. Oomo ipa ɛkona, obhooghuh osōrōghiōm obhobho odi, ²¹ mobho ɖar ɖar olo ɛnaan ʔlem ɛmar-arōoy obho nivo nivo, n'aduma n'aduma, topel zodi toɖigh ɛbana bho odi aɖigh moɓor obho, mobhin abin eghuan tɛʔnaan ɖarwuny odi ilo neemuzōnaan. ²² Oɔy olo olōghōm io olo, mobho kesiiibha ɖar ɖar ɛmar-arōoy obho neɖubh miɖubh moniinom ɖani olo eghun negun. ²³ Keɖio ɔkpo ɛmar-arōoy obho be ɖio, ezira obo bho noobhin mɛmugh Iigbia bho koɓel ɛnogho tɛʔnaan obho noɖubhughu na taɖar ologhi obh'ezira, suo ezira noɓōrō mɛnaan moru oghaaron obhin ezira ɖarwuny odi n'ota iikpōogh alōor ezira bho. ²⁴ Uɓhel ezira notenemi tebum oɖuom ologhi obhobho. Ezira komiin mibha ezira noɖuom ologhi obho, eedi ipa bho irue ɖio eru moɖuom ologhi. Okōr ɔoy obo naɖuom gha mologhi tibha odi namiin obho? ²⁵ Kezira noɖuom ologhi tibha ezira umiin io bho, pezira odeny oɓōrō eedi.

²⁶ Onyiin ɛzo bho mobho ɛmugh Iigbia bho naɖogh gha maɖo ʔnogho ezira talidugh alōor obh'ezira. Ezira ɖar io olōghōm mezo ookpulughu gha, keɖio odi ɛmugh Iigbia bho nivo nivo pobo naasen ɛnaan ʔnogho ezira mi tib'ɛegama olo ikpo-onu ɔoy otue ɖio ʔgba amutiom. ²⁷ Keɖio ɛnaan obo bho namiin iloghi arōoy obho pobo alōghōm mibha idi tiitua ɛmugh Iigbia bho, ebum obho ɛmugh Iigbia bho naɖigh gha maasen mɛnaan ʔnogho marōoy odi ɛnaan mi tibha idi tologhi odi obho.

²⁸ Ezira noolōghōm mobho, ɖar ɖar ilo imute, ɛnaan odi n'obo bho itulan odi obho moɖighi onogho eedi miɖi ɔkpo, obo bho odi abhin tibha ologhi odi kabheleghi obho. ²⁹ Obo bho ɛnaan ʔkar ʔson ʔseghe bho, eedi pobo odi naabhin na aseeri mobhin ʔni abin aghudum toɖony obh'odi, molo ɔony obh'odi atu moɖpana ɔlogh aburumōr obh'odi. ³⁰ Tiibha bho, obo bho odi ɛnaan ʔason ʔseghe bho pobo odi abheleghi. Odi obheleghi ɖio ni zeedi be, odi naaɖighi na zeedi etu miɖi arōoy mi taghisigh odi. Eedi obo bho odi aɖighi aseeri taghisigh odi kiiɓi arōoy obho pobo odi naɖi ʔnogho meghuan odi.

Etulan tĒnaan ilo idi tajizos Kraist

³¹ Tiibha bho kezira tōkpete meeghe? Erumolo Ēnaan odi n'ezira, okōr ōoy mobo tatue amaranuan ezira? ³² Bōbon akar Ōony obh'odi, odi oseeri dio tāmān. Odi abhin ni atunom maar anogho moomo ezira. Akar Ōony obh'odi keđio odi anogho ezira, odi orue na dio ga anogho ezira kaar kaar? ³³ Okōr ōoy mobo tatu apam olōgh makar arōoy obho Ēnaan naason asege bho? Ēnaan nivo nivo nanogho eedi makeel. ³⁴ Onon ōoy tatue ni anogho eedi mapum ga? Ajizos Kraist obo bho abho bho, akar odi obo bho ubetōn bō tōbho bho, obho odi siibha mi tođiom avo tĒnaan obho, odi obo naasen mĒnaan anogho ezira. ³⁵ Okōr ōoy obo tatue agbarion ezira n'etulan obho taKraist siibha bho? Iibaghama tetue ni ga? Bolobolo omiinom n'obhin eegama taravo arōoy tebum adien taKraist, n'obeer, n'ekulom, n'aduugh n'obho? ³⁶ Kezo bho eegia bho akpete bho,

"Tebum enyina kezōor idi tōnu aduugh moomo aduma,

opin ezōor oseeri karaana ilo notu mođhi oze."

³⁷ Ikpo, toomo okpo bhibha ezira tomara karuukpara mi tinyaam odi obo bho atulan ezira bho. ³⁸ Ebum obho aami naakar ulōghōm mobho bōbon ar olo tatue agbarion ezira n'etulan obh'odi olo, obho belee kaghuđum, belee kīkarabh aruumugh anyu obho, n'aruula, n'okpo ilo idi siibha n'ilo netu taghisigh, n'okpo ilo iteeny minyaam, ³⁹ n'emar-arōoy obho odi tanyu obho n'obho odi teđiani ade bho ekona, n'oomo okpo bho Ēnaan alem tesuo emar-arōoy obho, ilo irue gha igbarion ezira n'etulan obho tĒnaan ibha idi mi tajizos Kraist Obamogho ezira bho olo.

Ēnaan n'arōoy odi ibha odi ason asege bho

9 Aami nagba magey obho mi taKraist, aami ugba dio miben. Emugh Iigbia bho odi n'ologhi aami nagbaanaan aami mobho aami ugba dio miben.

² Ologhi aami oḅaal io noḅaal, ekpom aami naadigh tib'itu olo ezo ogba olo, ³ tebum aburumōr obh'ami, ibha n'aami uru monyiin iḅaal obho. Ineghe ni bō, aami kugbeel na ni molo itōnyōgh tĒnaan kerolan aami mogbarion aami n'aKraist tebum eedi. ⁴ Eedi arōoy ibha Ēnaan ason asege bho, abhin eedi kanwuny odi, adian na n'eedi megħuan obh'odi, aghiran eedi mizo, anogho na zeedi raalōgh obho, molo eedi iru iteeny makar ebōom ookpulughu Ēnaan, ibhin na moguan obho tĒnaan. ⁵ Eedi pakar anwuny obhe igbaany aburude bho, keđio aKraist mi tiikpōogh obho, olo ebhugh eedi. Kamen kamen alisebh erol ni enogho zodi Ēnaan, obo bho nada kaar kaar obho. Erōl ni na kua.

⁶ Aami uđeghe dio moghōl Ēnaan obham io moguan obh'odi. Oomo obo bho iru bō marōoy Izirel obho pobo Ēnaan ason asege dio. ⁷ Oomo anwuny obhe tEbraham na dio mobo iru manwuny tĒnaan. Ēnaan akpete eko anogho mEbraham? Odi akpete kua, "Anwuny obhe tAizik be mobo tetu mil'onuma." ⁸ Iibha

bho negba mobho anwuny ibha umar tiikpōogh obho dio mibha tetu manwuny tĒnaan, ibha umar bō tezo oguan obho tĒnaan mobo toḅalam tanwuny obhe tEbraham. ⁹ Oobho oghōrōkō odi oguan obho, "Tamen olo nateeny paami omula oru, paSera omar ony." ¹⁰ Iibha na be dio. Izal anwuny obho taRibeka onyiin ode. Odi Aizik ob'ode bh'ezōor. ^{11,12} Tamen olo domar io zeedi, dolōghōm na dio mokarabh n'ooḅi, pĒnaan akpete kua anogho maRibeka, "Okenya bho takumuan moḅam obho", molo ito ibha ologhi tĒnaan etol eki taghisigh, n'olo otuan tebum obho odi Ēnaan kabhelegħi zeedi, itu dio tibha eedi idighi obho. ¹³ Idi na kezo bho eegia bho akpete na bho, "AJekob pobo aami utulan, Iso odighi io tologhi aami."

¹⁴ Tiibha bho kezira tōkpete eko? Kir ede arōoy ilo idigh tologhi tĒnaan, kir ede ilo idigh io tologhi odiga? Ekpugh. ¹⁵ Odi akpete kua anogho maMozis, "Obo ologhi aami adigh obho pobo aami tasuanaan ghusan, obo ologhi aami adigh pobo aami tadighi miḅi anogho." ¹⁶ Tebum iibha beleni, ilo tilo ōoy nava mođighi bolobolo tilo odi nađighi, idi tosu aghusan adien tĒnaan be. ¹⁷ Tegeia bho ukpete kua anogho maFero, "Aami utuan miibha kaami atene ana moolema, obhin onuma odighi omutiom inyaam aami, n'odighi olo adien aami kamute toomo emar-arōoy obho." ¹⁸ Tebum iibha beleni, Ēnaan nasuanaan gha ghusan mobo bho ologhi odi adigh obho, akparami miloghi obo bho ologhi odi adigh obho.

Alile tĒnaan n'osu aghusan adien odi

¹⁹ Onyiin enyina tatue ni apuruan kua zami, "Eru kaar olo iru kua, eeghe adighi kodi agba mooy mīkarabh? Okōr ōoy tatue agin tibha ologhi tĒnaan?" ²⁰ Keđio, ōoy, ana obo bho napuruan kua bho kokōr ōoy moḅoorana Ēnaan? Onu omula dio apuruan kua mobo bho alem odi obho aghōl kua, "Ebum eeghe kana alem aami kua?" ²¹ Odi obo bho naalem monu obho oteeny io minyaam ga, moḅoloḅol oomi obho mezo lo ologhi odi adigh adigh, oseghe onyiin odi eḅol oomi obho olemom izal jinu, onyiin kala sipom opedi obho kala mafu.

²² Onyiin ezo bho mobho Ēnaan abhin nađighi mokpo odi. Odi ava mobhin talile bh'odi odighi omutiom inyaam obh'odi. Tiibha bho podi adeny nakurugħiom mīkarabh obo bho idi konu olo ubhin okarabh ologhi ulemom, obho igbaan ni moḅomi obho. ²³ Odi ava na mođighi omutiom eela eghuan obh'odi, ibha odi akpologħian ezira obo bho idi kīnu ilo ubhin osu aghusan adien ulemom obho, akar ezira obo bho odi alem molo ezira kobhin ani megħuan odi obho, ²⁴ ebum obho ezira uru mobo bho odi abhelegħi obho. Odi obhelegħi dio tarōoy aju obho be, napelegħi na tibha inon aruubhugh obho. ²⁵ Imogħon mibha odi akpete toḅhereer taHozia ozil obho,

"Obo bho itu dio rōoy aami obho, aami takōl dien eedi 'Arōoy aami';

ebhugh obho ʔami utulan io bho, ʔami takōl ɖien odi 'Obo oɖigh ologhi ʔami.'

²⁶ Keɖio ʔakar odi esi obho ʔmara bo ughōl eedi, 'Enyina arōoy ʔami ɖio' bho,

pesi ʔomara okōl eedi ʔnwuny tɛnaan obho aɖum ni ʔrol kamen kamen obho."

²⁷ ʔizaya ozil obho ɛkona ʔgba amutiom milo igboloman n'arōoy Izirel aghōl kua, "Ughōl na arōoy Izirel iɖighan na ileeny moosaar ibha idi ʔotu oʔhiiny obho ɛkona, ibam eedi be mobo ʔopel, ²⁸ ebum obho Obamogogh obho natu siibha siibha moɖu ʔiruan ʔnogho oomo arōoy ɛmar-arōoy obho." ²⁹ Idi kezo bho odi ʔizaya ʔkpete na tamen olo neeten aghōl, "Ughōl odi Obamogogh Oomo ɛmiriikpo bho osughenaan io ezira nwuny bo, kōl ezira ʔorol kaSodom, kōl ezira idi kaGomora."

Ilo igboloman rōoy Izirel n'ʔnuekpete adōm obho

³⁰ Ezira ʔokpete ɛko siibha bho? Oghōl, arōoy ʔnon aruubhugh obho ibha iʔe ɖio moɖol taghisigh tɛnaan kiiɖi arōoy obho, pobo noobhin tologhi omōruōm useeri taghisigh tɛnaan kiiɖi arōoy, ³¹ keɖio arōoy obho odi ʔson ʔseghe bho, ibha neva moʔhamam olōgh ʔghi ʔmara taghisigh tɛnaan kiiɖi arōoy obho pobo itue ɖio. ³² Eeghe aɖighi? Ebum obho eedi iɖeleriom io tologhi omōruōm obho, iɖeleriom gha mologhi eedi tibha eedi tetue ni eɖighi obho, peedi ikpetaan imeleghu ʔobharakpar ɛghorom obho, ³³ kezo bho ɛgia bho ʔkpete bho,

"Imiin, ʔami naseeri mi ʔaZayon moʔharakpar olo ʔaɖighi arōoy tekpetaan, olo eedi ʔezorom emeleghu.

Keɖio obo bho amōruōm odi obho ʔloki ɖio zodi regher."

10 Iiɖi aburumōr ʔami, oomo ibha idi tologhi ʔami, n'ibha ʔami naakpulughu mɛnaan, pilo ɛnaan ʔpel eedi. ² ʔami tatue ni akiran eedi miɖo, ʔezo eedi iseeriom ologhi mɛnaan, keɖio eedi iseeriom io mologhi obh'eedi mi ʔakar agey olōghōm ʔar obho tɛnaan, ³ ebum obho eedi ilōghōm io mezo ɛnaan napin rōoy aseeri taghisigh odi kiiɖi arōoy obho. Eedi neva gha mebōom ol'eedi, molo eedi igbaaron eɖua tebōom obho ɛnaan nałoghom rōoy aseeri eedi kiiɖi arōoy mi taghisigh odi obho. ⁴ AKraist ikunughi araalōgh obho, molo kōoy kōoy olo amōruōm odi poseeri taghisigh tɛnaan koɖi ɖoy.

⁵ AMozis ʔge ʔkpete kua, "Obo bho aakō raalōgh obho ʔaɖum taraalōgh obho." ⁶ Keɖio tibha topin tologhi omōruōm oseeri mōoy taghisigh tɛnaan koɖi ɖoy obho ʔkpete kua, "Upuruan gha tologhi onuma maghōl kua, 'Okōr ɖoy ʔasiin ʔanyu obho?'" Tiibha bho ʔana ʔava mosōore aKraist tade bho. ⁷ "Ughōl gha na 'Okōr ɖoy tasōor ʔaki ʔemar-arōoy obh'ade bho?'" Tiibha bho ʔana ʔava momulumu aKraist mi ʔobho bho. ⁸ ʔkar ʔkpete ɛko? ʔkpete kua, "Adōm tɛnaan naaru atuan enyina, ʔidoronu n'ekpom enyina." Iibha padōm omōruōm ibha ezōor ʔogba bho. ⁹ Erumolo enyina igbaam miɖoronu obh'enyina mobho ʔjizos aru

mObamogogh obho, imōruōm tekpom obh'enyina mobho ɛnaan aɖetōn odi ʔobho bho, ʔobhel enyina.

¹⁰ Ebum obho noseeri ezira taghisigh tɛnaan kiiɖi arōoy tebum obho ezira umōruōm tekpom ezira bho, ʔopel ezira tibha ezira ʔgbaam ʔidoronu ezira bho.

¹¹ ɛgia iigbia bho ʔkpete kua, "Oōy olo tamōruōm odi olo ʔloki regher olo." ¹² Iibha bho igboloman kōoy kōoy, ebum obho akerekere olo mi tarōoy aju obho n'ibha ʔnon aruubhugh obho. Obamogogh obho Obamogogh oomo arōoy, olo ʔanogho gha ʔisebh magey kōoy kōoy olo abheleghi aghōl ɖien odi, ¹³ kezo bho ɛgia bho ʔkpete bho, "Kōoy kōoy olo abheleghi aghōl ɖien odi ʔobhel."

¹⁴ Keɖio eeghe ʔaɖighi karōoy epeleghi zodi obo bho eedi demōruōm io bho? Eeghe na ʔaɖighi keedi emōruōm, erumolo eedi demoghon io dōm obho? Keedi temoghon na ɛko, erumolo ʔgba ɖio dōm obho?

¹⁵ Oomo ipa ɛkona, ʔogba ɛko dōm obho, erumolo utōm io rōoy moɖhi ʔgba? Kezo bho ɛgia bho ʔkpete aghōl bo, "Miin ɛzo ʔkpiom obo bho ibhin ooɖi adōm obho netu obho." ¹⁶ Keɖio kōoy kōoy io mobo bho neebhinom moɖi adōm obho. ʔizaya ozil obho ʔivo ʔivo ʔkpete kua, "Obumogogh, ɖoy olo naamōruōm dōm obh'ezōor olo." ¹⁷ Keɖio imiin, ʔmoghon adōm obho parōoy ʔteeny ologhi omōruōm, ʔogba ilo igboloman n'aKraist parōoy ʔmoghon adōm obho.

¹⁸ Keɖio iʔele ʔami upuruan kua zenyina, enyina nekōl eedi imoghon io dōm obho ga? ʔɖeghe gha, eedi emoghon, kezo bho ɛgia bho ʔgba bho,

"Oghōrōkō eedi ʔghi asi kesi kesi mi tade bho, ʔnuekpete bh'eedi asi ʔakar ikunughi ɛmar-arōoy obho."

¹⁹ Iʔele ʔami umina upuruan kua, enyina nekōl eedi arōoy Izirel imoghonyan io ga? AMozis ʔivo ʔivo ʔbel obo abhira ʔbhagharana aghōl kua,

"ʔami ʔaɖighi enyina ebōbhan mobo bho ʔkar io eru mebhugh obho, apin ebhugh ilo ilōghōm io maɖar aɖighi ologhi enyina aɖebh."

²⁰ Keɖio ʔizaya obho ʔghua mologhi apu obho ʔkpete kua,

"Obo bho iʔa ɖio ʔami obho pobo neemiin ʔami.

ʔami naamutiom lōor ʔami ʔnogho mobo bho ipuruan io ʔami obho."

²¹ Keɖio tilo igboloman n'arōoy Izirel odi ʔkpete kua, "Oomo okpom aɖuma bho, ʔami usele ʔavo ʔami ʔnogho marōoy ilo oghiilaan ilo, ilo negin gha moɖighi ibha ʔkpete ʔnogho eedi moɖighi obho."

ʔsu ʔghusan aɖien tɛnaan mi tarōoy Izirel

11 Iʔele ʔami upuruan kua siibha bho, ɛnaan naagin rōoy odi ga? ʔkpo. ʔkar ʔami ʔivo ʔivo, ʔami ol'Izirel, onyiin ʔony ʔobhe tEbraham, mi teghun otu taBenjamin. ² ɛnaan dogin io rōoy odi ibha odi ʔson ʔseghe koɖel egbiom obho. Enyina ilōghōm io ga mibha ɛgia bho ʔkpete ʔnogho mIlaija tamen obho odi aakpulughu aasen ɛnaan ʔnogho mIzirel obho? ³ Odi ʔkpete kua, "Obumogogh, eedi neze rizil onuma,

ɛekpooy m̄araade ɔtun ʔar obho. ʔami be usughō t̄aman, keɔio eedi digh ɛva n̄a ghuɔum ʔami.”⁴ ʔnaan ʔbhagharana ɛko zodi? Odi ʔkpete kua, “ʔami naaseerian lōor ʔami rōoy ilo tegbēbh ni maɔiōbh n'odual ɔonir n'obhōrōbhōor ilo degbuluman io eekpulughu maBeʔal eru obho.”⁵ Onyiin ɛzo bho n̄a mibha idi siibha. ʔbam arōoy ilo odi abhin t̄osu ʔghusan ʔɔien odi ʔson aseeri idi.⁶ Odi ɔtuan io tibha eedi iɔighi obho ʔsuanaan gh̄usan ʔɔien ʔson eedi ʔseghe. Eru ʔaar olo ʔnaan n̄ason ʔseghe rōoy tebum oɔighi ilo eedi iɔighi, ɔosu ʔghusan ʔɔien obh'odi olo mu magey ɔsu ʔghusan ʔɔien.

⁷ Eeghe amina asughō? Arōoy Izirel ʔteeny io mibha eedi ʔrol ʔva bho. ʔbam ɛku obho ʔnaan ʔson ʔseghe bho pobo ʔteeny. ʔpedi obho ʔnaan ʔbulughi raɔeri obh'eedi mi tipeleghi obh'odi,⁸ kezo bho ɛegia bho ʔkpete bho, ʔnaan akpereghi miloghi obh'eedi, apuughi riɔien obh'eedi molo eedi ʔmiin, n'araɔeri obh'eedi molo eedi ʔmoghon ninii kaadon.⁹ ADevid ʔkpete n̄a kua,

“T̄okpaariom ni osin eedi ʔnam ilo iɔiku t̄arawaya mi t̄ezaal obho eedi nele gh̄a bho,
eedi emelegu ɔliom eedi.

¹⁰ Ariɔien obh'eedi ekpereghian molo eedi ʔmiin, oɔighi n̄a eedi ɛmiinom t̄iɔɔaghami eedi moomo amen.”

¹¹ ʔami napuruan kua siibha bho, eedi neekpetaan emelegu eɔe ɔa? ʔkpo. Tebum oɔighi ʔkarabh obh'eedi, ʔbhelegha neeru ɛteeny ʔni marōoy ibha ʔnon aruubhugh obho, moɔighi arōoy aju obho kebōbhan eedi.¹² Eru ʔaar olo, esiibha, oɔighi ʔkarabh obh'eedi abhin m̄ela aruom m̄emar-arōoy obho, n'ekulom eedi mi t̄aruumugh obho abhin ʔisebh aruom arōoy ʔnon aruubhugh obho, ʔitua siibha migbōgh ʔlisebh ilo t̄etol men oomo arōoy aju obho teɔighom ʔni.

ʔbhelegha arōoy ʔnon aruubhugh obho

¹³ ʔibha bho ʔami n̄akpete ʔnogho enyina arōoy ʔnon aruubhugh obho siibha bho. T̄ezo bho ʔami uru moteledōm t̄ʔnaan mi tenyina arōoy ʔnon aruubhugh obho b̄eleni, ʔami taatuma ni toɔighi obh'ami.

¹⁴ ʔmaar io suo ʔami tapin ni tiibha bho ʔɔighi rōoy obho n'ʔami uru monyiin ʔbaal obho ɛteeny ibōbhan molo otue ɔpel ʔni m̄ede eedi.¹⁵ Ebum obho, tamen obho ugin eedi obho puɔighi m̄emar-arōoy obho iru m̄aburubulol t̄ʔnaan, ʔitua m̄ezo t̄etol men topin ʔni eedi ɔloghom. T̄etol kaghudum ɔoy olo uɔetōn toogu.

¹⁶ Eru ʔaar olo uɔigh m̄oɔaɔi ʔbred ʔnogho m̄ʔnaan ʔaneghe ni taghisigh odi, poomo odi eɔol ʔbred obho ʔneghe ni ʔaman. Eru ʔaar olo uɔiiron ʔika oor̄eny ʔnogho m̄ʔnaan ʔin̄eghe ni taghisigh odi, ɔigha oor̄eny obho ɛkona ʔin̄eghe ni n̄a.¹⁷ ʔde ʔgha oor̄eny obho ughōl b̄o ɔliv obho, olo uɔe, n̄oghaghion otōbōɔi, ɔkaghion m̄igha ɔnon olo uɔe ɔio ɔzologhiom. Enyina arōoy ʔnon aruubhugh obho ɔa ɔliv obho uɔe ɔio bho, obho neeɔigh n'arōoy aju obho nepin ʔni bin t̄inyaam n'aghudum ɛela eedi obho.

¹⁸ Tebum ʔpa b̄eleni, ʔinon gh̄a mekiemi mobo bho

ughaghion ʔigha bho urōbōɔi obho. ʔzo olo enyina ʔbughia lōor olo. Enyina t̄etuan ɛkaraan ɛbughia lōor? Enyina idi ʔigha oor̄eny obho. Enyina ʔibham io m̄iika bho ɛmarami, ʔika bho ʔibham enyina ɛmarami.

¹⁹ ʔmaar io suo onyiin enyina takōl ni kua, “ʔe, ɛzo bho, ughaaron ʔgha bho molo ʔami ʔɔigh ʔni.”²⁰ ʔzo bho, ughaghion eedi orōbōɔi tebum obho eedi ʔteeny io mologhi omōruōm obho, keɔio enyina iru ʔrol tesi eedi tebum obho enyina imōruōm obho. Oomo ʔpa ɛkona, ʔteeny gh̄a mologhi ɔbughia alōor, ʔp̄elen n'i-pa, aruugu esibh enyina.²¹ ʔzo bho ʔnaan ɔɔelemaan io marōoy aju ibha idi ʔkar ʔbel ʔgha oor̄eny obho, enyina neetua odi t̄aɔelemaan ni enyina ɔa?²² Tesuo, ezira n̄oomiin m̄ezo ʔnaan ʔɔeɔbh asi n'ɛzo odi ʔneghe asi. Odi ʔɔeɔbh tobo bho neemeleghu obho, ʔneghe tenyina, eru ʔaar olo enyina t̄etol ni ɛki taghisigh mi toɔighi ʔiɔi ɔsu ʔghusan ʔɔien obh'odi. Ekua nilo, ɔoghaghion n̄a enyina orōbōɔi.²³ Karōoy aju obho eghiraan eru emōruōm pomulumi eedi mi tesi eedi. ʔnaan t̄atue ni ʔɔighi miibha bho.²⁴ Enyina arōoy ʔnon aruubhugh obho idi ʔigha ɔliv olo ɔoy olo ʔɔe olo, ilo ughaghion uru ʔzologhiom tolo uɔe n̄i t̄ezo bho ʔnaan ʔlem zodi oor̄eny obho ɔio. Arōoy aju obho idi koor̄eny olo ʔkar n̄i uɔe, molo tedugh ʔni n̄i kua epu molo ʔnaan kamulumi todi oor̄eny obho m̄igha odi ibha ughaghion obho.

ʔsu ʔghusan ʔɔien t̄ʔnaan mi toomo arōoy

²⁵ ʔiɔi aburumōr ʔami, kir ɔkpo ɛɔokia ilo ʔami n̄ava m̄ogba omutiom ɔnogho enyina molo enyina ʔitua mobho enyina ilōghōm liɔim m̄aar. Omutiom ʔɔien arōoy Izirel ʔrol io kamen kamen, tekunughiom tamen olo arōoy taKraist ibha ʔnon aruubhugh obho neeru t̄ʔnaan igbēbh ʔman,²⁶ keɔio togbi m̄obhel oomo arōoy Izirel, kezo bho ɛegia bho ʔkpete bho. ʔkpete kua,

“ʔpela bho t̄aɔua t̄aZayon atu.

Odi t̄aɔighi atughuneen moomo ɔɔaar ɛmu mi t̄anwuny ɔobhe bho t̄ajekob.

²⁷ ʔami takiran eedi m̄izo bhobho tamen olo ʔami naatughuneen m̄ikarabh eedi.”

²⁸ Tilo igboloman n'ooɔi adōm obho arōoy aju obho obo ɔlogh ʔɔien t̄ʔnaan tebum enyina arōoy ʔnon aruubhugh obho, keɔio tebum obho ʔnaan ʔason eedi ʔseghe bho, eedi tetu ni marōoy oɔigh ologhi t̄ʔnaan tebum oguan obho odi aguan migbaany ʔburude eedi obho.²⁹ Ebum obho ʔnaan okireni ɔio mologhi odi mi tobo bho odi ʔson ʔseghe ʔnogho ʔisebh obho.³⁰ Idi kezo bho, tamen olo neet̄en, enyina arōoy ʔnon aruubhugh obho ikiilaan io m̄ʔnaan, keɔio esiibha enyina neebhin m̄osu ʔghusan ʔɔien t̄ʔnaan tebum obho arōoy aju obho ikiilaan io m̄ʔnaan obho.³¹ Onyiin ɛzo bho n̄a, tebum obho enyina neebhin m̄osu ʔghusan ʔɔien t̄ʔnaan obho, arōoy aju obho siibha ighiilaan io m̄ʔnaan molo eedi epin ʔni m̄osu ʔghusan ʔɔien t̄ʔnaan.³² ʔnaan naaɔighi kōoy kōoy ɛtol karōoy ikoli tebum obho teedi oghiilaan olo bho, molo odi ʔsuanaan moomo eedi m̄osu ʔghusan ʔɔien odi.

Eghuan tĒnaan

³³ Sọo, pezo Ɛnaan agbo meela asi. Pezo olōghōm ʒar n'iitua bh'odi ibugh isi. Okōr ɔoy tatue ʒgba amutiom mibha ologhi odi? Okōr ɔoy tatue ʒmoghonyan raabōom odi? ³⁴ Ɛgia bho ʒkpete kua,

“Oōy olo alōghōm mologhi tObamogh obho olo.

Oōy olo tatue ʒnogho zodi liiki olo.

³⁵ Oōy olo ʒnanogho għa ʒa zodi mʒar molo odi kʒkpe kamulumian ɔorol għa ɔio.”

³⁶ Kʒar kʒar odi ʒlem, odi olo ʒar olo taɔum ʒtol ʒa olo, keɔio kʒar kʒar irol iʒnogho zodi. Eghuan ɔrol ɔnogho mĒnaan kamen kamen. Ɛrol ʒi ʒa kua.

Oɔigh aghuɔum oɔum moɔighian oɔighi mĒnaan

12 Tebum iibha bełeni, iibɔ aburumōr, ʒami naasen ni enyina tebum igbōgh ɔsu ʒghusan ʒɔien obho tĒnaan, iʒnogho silōor enyina mĒnaan meginanaan toɔighi obh'odi kɔtun ʒar ilo idi ni mi-moom, ilo iɔigh tologhi odi magey. Iibha poɔigh iikpulughu iibha enyina teekpulughu mĒnaan. ² Iɔuonm għa meɔighiom ʒar aghuɔum ɔmar-arōoy obhobho, keɔio iɔelemaan Ɛnaan anwe ʒaman miiitua bh'enyina, molo enyina etue elōghōm mibha ologhi tĒnaan — iibha iru miiɔi obho, n'iibha iɔigh tologhi odi obho, n'iibha iɔeghe ni iʒman obho.

³ ʒami ɔtuan tebum ɔsu ʒghusan ʒɔien aluunwo bho Ɛnaan aanwo ʒami obho ʒʒkpete miiibha bho ʒnogho moomo enyina, iiboghomi għa ruumu enyina. Iiitua għa ʒa miiitua iʒnam eɔum, keɔio kōoy kōoy mi tenyina abhin tezo ologhi omōruōm obho Ɛnaan ʒnogho zodi obho aru miiiruan ʒnogho lōor odi.

⁴ Alōor ɔoy oɔigh kerekere iɔaɔi mibha idi. Oɔaɔi esuo oɔighi oɔighi ɔno. ⁵ Onyiin ɔzo bho pezo ezira idi.

Toomo iibha ezira uru mołogh obho, ezira onyiin alōor mi taKraist, molo nootulughu moomo ezira koɔigh kerekere iɔaɔi alōor obho mi tonyiin alōor. ⁶ Ezira ɔkona obhin oɔighiom oɔighi meɔoghobho bh'ezira tezo ɔsu ʒghusan ʒɔien aluunwo bho Ɛnaan aanwo ezira bho. ⁷ Eru kʒar olo iru moɔighian odi moɔighi, pitu oɔighi għa. Eru kʒar olo iru miɔughumiom, pitu ɔtughumiom għa. ⁸ Eru kʒar olo aru moɔghuemi għa iloghi iʒnon arōoy, pitu oɔighi għa ʒa. Kōoy kōoy olo ʒaɔian miiinon mibha odi ʒteeny obho, oɔighiom io n'ologhi ʒaku. Kōoy kōoy olo ʒteeny miiɔyaam ɔto iɔto, ʒghuemi għa mʒavo odi. Kōoy kōoy olo ʒaɔighi miiɔi ʒnogho miiinon, ʒaɔighiom għa n'ɔɔaal ologhi.

⁹ Obhin n'ooɔi ologhi otulan metulan! Ikpereghi riɔien enyina mi tiɔkarabh, mekuɔghumuom miiɔi.

¹⁰ Onyiin atulan monyiin n'eegu alōor kiiɔi aburumōr mi taKraist, meva għa ʒa magey molo onyiin kʒnogho moghiilaan monyiin. ¹¹ ʒvo oɔighi enyina ʒghua magey! Igbuor għa megbuor. Ipin moɔoghuaan ologhi meɔighi moɔighi meɔoghobho mObamogh obho. ¹² Toɔuom ologhi obh'enyina, iɔaal mologhi, meɔeeny ɔghurughiom mi tiɔbaghami obh'enyina, ku meekpulughu għa moomo amen. ¹³ Isōghian mibha enyina

iɔteeny obho meɔoghobho ʒni għa marōoy tĒnaan obo bho ʒar olo iɔteeny ʒni ilo bho, meghunyogh għa ʒa ru-tu enyina meɔoghobho misoloman.

¹⁴ Iikpulughu għa mĒnaan meɔoghobho iɔsebh mobo bho meɔoghobho enyina moiiinon tebum ʒɔien taKraist obho, iɔghor għa zeedi. Iikpulughu għa mĒnaan meɔoghobho eedi iɔsebh be. ¹⁵ Itul meɔaal ologhi n'obo bho neɔaal mologhi obho, meɔigh n'obo bho nelegheey obho meleghe. ¹⁶ Oomo enyina iɔtolan monyiin ɔzo. Ibughia għa lōor, keɔio iɔduan buɔubulol n'obo bho isōoriōm lōor obho. Iiitua għa molōghōm ʒar.

¹⁷ Oōy ʒaɔighi enyina miɔkarabh, imulumian għa zodi miɔkarabh. Iɔparam meɔighi għa mibha oomo arōoy imiin iɔhōl iibɔ obho. ¹⁸ Iɔparam, kezo kezo ilo enyina idi, meɔolan kōoy kōoy n'ekima. ¹⁹ Iibɔ aburumōr, iɔighi għa memulumian kilo kilo uɔighi enyina, iɔelemaan ʒlile tĒnaan ʒkpe amulumian eedi. Ɛgia iibɔia bho ʒkpete kua, “Oɔighi omulumian il'ami, ʒami ʒkpe ʒi, pezo Obamogh obho ʒkpete.” ²⁰ Kɔɔlen n'ipa, iɔighi mibha ɔgia iibɔia bho ʒkpete bho. “Okoony n'asibh mobo bho ʒlogh ʒna ɔien obho, ʒoghobho odi meɔian odi ale. ʒmuum neɔal odi puɔoghobho odi muum odi ʒbhoghobho. Tiibha bho ɔana ɔloki odi regher.” ²¹ Imōrō għa iɔkarabh epuom enyina mʒavo. Kɔɔlen n'ipa, ipin oɔighi iibɔ mepuom iɔkarabh mʒavo.

Ibha iizuan molo ezira koɔighi kɔnogho marōoy ɔmu iɔto bho

13 Kōoy kōoy ʒnogho moghiilaan marōoy ɔmu iɔto ebhugh obho! Bɔbon iɔto ilo iɔdua ɔio tĒnaan keru ilo. Ɛnaan aseeri marōoy iɔto bho mi tariisi obho eedi idi obho. ² Tebum iibha bełeni, kōoy kōoy olo ʒin miiɔto arōoy ade bho, ʒin miiɔto tĒnaan, keɔio kōoy kōoy olo ʒin, napin mapum ʒlogha talōor odi. ³ ʒruula iɔto bho iɔiku għa ɔio ruugu tobo bho iɔteeny iibɔi eɔighiom ʒar obho, obo bho iɔteeny miɔkarabh eɔighiom ʒar obho pobo nekiil għa. Enyina neva molo aruugu obo bho neɔto miiɔto bho isibh io enyina, piɔighi mibha iɔeghe bho, podi obuom enyina. ⁴ Eedi obo bho neɔto miiɔto bho ʒrubana tĒnaan mołogh ʒvo ɔnogho enyina. Erumolo enyina iɔighi miɔkarabh, pikiil ruugu, ɔkolom obh'ʒvo odi ibura ɔio. Eedi ʒrubana tĒnaan mołiom obo bho neɔighi miɔkarabh obho. ⁵ Tebum iibha bełeni, ikiilaan marōoy ɔmu iɔto bho, tebum ʒlile bho tĒnaan be ɔio, ipin tebum ooɔi ologhi obh'enyina meɔoghobho eedi moghiilaan obho.

⁶ Iibha kiɔighi kenyina nekpēey mʒataks obho, ebum obho kamen kamen olo arōoy ɔmu iɔto iɔighi moɔighi eedi, eedi iɔighi meɔoghobho mĒnaan. ⁷ Iɔighi meɔoghobho zeedi mibha iizuan molo enyina keɔighi kɔnogho eedi obho. Iɔkpe mʒataks enyina, meɔoghobho moghiilaan n'eegu ʒɔien meebhughumi moomo eedi.

Ɛzo onyiin kʒarolan monyiin

⁸ Iile għa moɔmugh ɔoy. Oɔmugh obho iɔgbaan molo enyina kele, puoniin motulan onyiin. Kōoy kōoy olo at-

ulan mobo bho atuan odi obho, naakō raalōgh obho. ⁹ Araalōgh obho ughōl bō, “Ule ghā mēma, ughigh ghā mōoy, umiigh ghā viigh, usebh ghā maseghiom”, oomo iibha bho n'oomo ođigh kerekere bho, uukōb-hōghi useeriom tonyiin obhobho ughōl bō, “Tulan mobo bho atuan āna bho kēzo bho āna utulan lōor onuma bho.” ¹⁰ Kōoy kōoy olo atulan mobo bho atuan odi obho, podi naakō moomo araalōgh obho.

¹¹ Iđighi miibha bho tebun obho enyina neelōghōm men obhobho bho. Nāateeny men enyina kēsumaay țarala bh'enyina, ebun obho amen obho țopel ezira bho naatuan ārol bñbh apu mōbel amen obho ezira umōruōm obho. ¹² Ōkinim uđugul obho nāanyaghaan namuneen, ebaal obun uđirogh obho nāarol kēgh. Itu oβeleey mođighiyy ōkpo ōkinim obho, oβirogh ōkpo egham ibha ebaal obho ōnyaa. ¹³ Neeneghe molo ezira kōmaar koseeri silōor ezira karōoy ilo ne-tughom ebaal ootaany obho, ūnamaghian io rimiim, utu nā đio mīpoghol rimiim, ule đio mēma, upesi đio mipesi, uβe đio ralebhir, ubōbhan io mibōbhan. ¹⁴ Itu ōnyaa mōkpo egham obho țajizos Kraist Obāmōogh obho, oβele mōtuonom ođighi ikarabh obho neeβolom talōor ezira bho, mođighi ibha iikpōogh obho neenyaghagh ezira mođighi obho.

Unun ghā mapue monyiin umōr onuma mi taKraist

14 Ipin ełoghom teesođia enyina mobo bho ologhi omōruōm obho ōkua đio bho, ighanan ghā n'odi mi tibha idi țitua odi obho. ² Onyiin amōruōm mobho odi tale ni āpa kār kār, keđio obo bho ologhi omōruōm odi doghua đio bho amōruōm mole iğho asumōbōbh be. ³ Odi obo bho tale ni āpa kār kār obho oonon io apue mobo bho nagin ni obho, keđio odi obo bho nale mīiğho be bho oğba đio apue mopedi obho, ebun obho Eñaan naabhin odi obho. ⁴ Ana kokōr ōoy mōğba ōpue eβana ōnon ōoy? Ōde otu odi pobo țava āmiin mobho odi ađighi ni naseghe bolobolo ađighi ni nakōrōnuan. Odi tađighi ni așeghe, ebun obho Obāmōogh obho tatue ni ałogh āvo ānogho odi molo odi kađighi kaseghe.

⁵ Onyiin ōoy nātua akōl monyiin ađuma āla mār apu moomo iñon aruđuma bho, keđio țonon, oomo aruđuma bho onyiin. Kōoy kōoy amōruōm tibha ologhi odi. ⁶ Odi obo bho așeghe monyiin ađuma aag-biemi obho ađighi nānogho meghuan mObāmōogh obho, obo bho nale kār kār obho, ale nānogho meghuan mObāmōogh obho ebun obho odi nānogho lișebh mEñaan mebum eđian obho. Obo bho nagbiyy mōkpo oleey obho nađighi ānogho nā meghuan mObāmōogh obho, odi nānogho nā lișebh mEñaan. ⁷ Bōbon onyiin ezira olo nađumanaan lōor odi be olo, olo nāpuonaan lōor odi be nā olo. Eru kār olo ezira uđum, ezira uđumanaan mObāmōogh obho, ⁸ eru kār olo ezira ūbho, ezira ūbhuonaan nā zodi. Tebum iibha βeleni, ezira ūbho, ezira uđum, ezira il'odi Obāmōogh obho. ⁹ AKraist ābho ni aβetunu țōbho bho molo odi atu mObāmōogh imoom n'iimuugh obho. ¹⁰ Ebun eeghe kenyina neenon epeue mumōr enyi-

na mi taKraist? Keđio āna eķona, ebun eeghe kāna nāğba apue mumōr onuma mi taKraist? Oomo ezira țōmaranian ni mEñaan, odi ātu mīiruan ānogho ezira, ¹¹ kēzo bho eegia bho ākpete bho,

“Obāmōogh obho ākpete kua, ‘Taghuđum āmi, kōoy kōoy tagbuluman ni taghisigh āmi,

āğba amutiom mobho āami uru mEñaan.’”

¹² Tiibha bho, kōoy kōoy țamaranian ni mEñaan āğba mibha odi ađighi obho.

Iđighi ghā mumōr enyina ameel ađigh ikarabh

¹³ Tebum iibha βeleni, oβele, molo onyiin kaanon monyiin kagba monyiin kapue! Kpelen n'ipa, ođighi ghā miibha, ōotua ghā mođighi ilo iđighi đio mumōr ezira mi taKraist mokpetaan omeel ođighi tesi ikarabh.

¹⁴ Aghuđum āmi mi țajizos Kraist Obāmōogh obho naađighi āami ākar kua alōghōm mobho bōbon āar olo aru mōkarabh mi țakar odi āar obho olo. Keđio kōoy kōoy olo amōruōm mobho ōoku āar obhobho aru mōkarabh, podi āar obho oru ōkarabh āar todi.

¹⁵ Enyina ebhin țōkpo iileey eđighi mīkarabh mumōr enyina mi taKraist, petulan olo mu mi tenyina. Īmōrō ghā eđian obho enyina nele bho ełogh tesi ōmiinom mōoy olo aKraist ābhuonaan. ¹⁶ Iđighi ghā ibha enyina iğhōl eđian obho ețeeny mōkarabh ađien. ¹⁷ Aar olo iileey n'iibhoghol igboloman mi tAde-Ōolema bho tEñaan olo. Ibha noonon, pođighi ibha iñeghe taghisigh tEñaan, ōrol tekima n'oβaal ologhi obho Eñugh Iigbia bho nānogho ghā bho, ¹⁸ molo odi obo bho nađighi miibha bho ānogho maKraist obho, tađigh ni tologhi tEñaan n'arōoy.

¹⁹ Tebum iibha bho βeleni, itu ođighi ghā milo tepin mekima etuom ezira, ełogh nā māvō eķuemi mologhi onyiin. ²⁰ Ītuan ghā mebum eđian mebhīemi mibha Eñaan naađighi obho. Keđian keđian iğbaan nī mole, keđio iñeghe đio mole eđian ilo teđighi mōnon momeel ođighi tesi ikarabh. ²¹ Ibha iizuan mođighi, pōβele oβaay iñam, n'oβhoghol amiim bolobolo ođighi āar olo tađighi monyiin umōr ezira mi taKraist momeel tesi ikarabh. ²² Ibha enyina imōruōm tiibha bho ełol teesođia tEñaan n'ologhi enyina be! Oβaal ologhi olo obo bho ađighi mār ologhi odi okpoy io bho. ²³ Keđio obo bho ațeeny izal ologhi tibha odi nale bho, ku nale ni, pEñaan nānogho zodi mapum, ebun obho ologhi omōruōm olo todi mi tibha odi nađighi obho. Keđio kār kār olo nođighi olo ologhi omōruōm olo naaru mođighi ikarabh.

Kār kār olo nođighi ōotua ghā mīnon, alōor ezira đio

15 Ezira obo bho nōoghua tologhi omōruōm obho iķpe nī mōlogh āvo ōnogho obo bho idugh tologhi omōruōm obho, mi tiβaghāmi eedi. Ezira uđighi đio mibha țeneghe eñogho ezira be bho!

² Kpelen n'ipa, ođighi ghā mibha țeneghe eñogho nā mumōr ezira miibi taghuđum odi obho, mōghueni odi mi tomōruōm obho. ³ AKraist ođighi đio mibha țeneghe eñogho lōor odi be bho. Kpelen n'ipa, imute

kibha ɛɛgia bho ɔkpete bho, “Onuekpete obo bho irōnyōgh enyina bho, uzuom ɔami.”⁴ Kɔar kɔar olo ɔge tɛɛgia bho ɔge mɔtughumiom ezira, molo ezira ɔteeny oduom ologhi mi talideny alōor n'oghuanaan ologhi obho ɛɛgia bho ɔnogho ezira bho.⁵ Keɔio ɛnaan obo bho ɔnogho ghɔ lideny alōor n'oghuanaan ologhi obho, aɔighi ni molo enyina ɛteeny monyiin odi ologhi obho mɔtuonom ɔraaba asike taɔizos Kraist,⁶ molo oomo enyina eekōbhōghian, etul ɔnu, emulughu ebuom ɛnaan ɔde bho taɔizos Kraist Obamogho ezira bho.

Ooɔi adōm obho naasi tɔnon aruubhugh

⁷ Tebum iibha bɛleni, onyiin abhin monyiin ɔloghom totu odi mɔnogho eghuan mɛnaan kɛzo bho aKraist naaɔighi enyina bho.⁸ ɔami naaɔeghe ghɔ ɔnogho enyina mobho aKraist aru aɔigh mɛbana ɔnogho marōoy aju obho molo ɛnaan obi ɔio moguan obho odi aguanaan migbaany ɔburude eedi obho,⁹ n'odighi ɛzo olo arōoy inon aruubhugh obho ebuom ɔni mɛnaan tebum ɔsu ɔghusan aɔien obh'odi, kɛzo bho ɛɛgia bho ɔkpete bɔ bho,

“Tiibha bho bɛleni, ɔami ɔnogho ni ɔna liɛsebh mi teesoɔia arōoy inon aruubhugh obho, ɔami tabuom ni na ɔien obh'onuma.”

¹⁰ Keɔio amina ɔkpete na kua,

“Enyina arōoy inon aruubhugh obho, itul n'arōoy obho ɛnaan ɔson ɔseghe bho mɛbaal ologhi.”

¹¹ Keɔio amina ɔbaram kua,

“Oomo enyina arōoy inon aruubhugh obho ibuom Obamogho obho,

kōoy kōoy abuom odi magey.”

¹² Tɔnon esi Aizaya ozil obho ɔkpete na kua,

“Oony ɔobhe taɔesi tamute ni atu.

Tɔbughe ni zodi mɔda arōoy inon aruubhugh obho, keɔio eedi teseeriom moomo ologhi eedi zodi.”

¹³ ɛnaan obo bho naɔighi ghɔ molo ezira kɔteeny oduom ologhi obho, abhulughi ɔnogho enyina mɔbaal ologhi n'ekima mi tomōruōm obh'enyina molo, tɔnyaam ɛmugh Iigbia bho, enyina ɛteeny ɔoghuanaan oduom ologhi.

ɔkar ɛmu ɔar obho aɔighi bɔ kaPol ɔge mɔoghuanaan ɔbhereer obhobho bho

¹⁴ Iiɔi aburumōr, ɔami niyo niyo naakar alōghōm mobho oɔighi iiɔi imuzō ni tenyina, n'odigh kɛrekere olōghōm ɔar, n'obho tenyina onyiin natue ghɔ ni ɔtughumiom monyiin.¹⁵ Keɔio tɔbhereer obhobho ɔami ubhin tɔoghuanaan ologhi ɔge mɛtede ɔkpo ilo ɔami naabhin ɔutuemiom enyina. Tebum oɔigh oɔighi obho ɛnaan abhin aabhughumiom ɔami obho kɔami ɔteeny ɔoghuanaan ologhi ɔge iibha bho.¹⁶ Oɔi aabhughumiom ɔami mɔdigh ɛbana ɔnogho ɔɔizos Kraist oɔighi oɔighi ɔnogho arōoy inon aruubhugh obho. ɔami naɔighi mɔdigh oɔighi arōoy iiɔua bho mobhin tɛnaan ɔgba ɔnuekpete ooɔi adōm obho molo arōoy inon aruubhugh obho etu mɔar ɛmu aghuɔum ilo

teɔigh ni tologhi tɛnaan, ilo ɛmugh Iigbia bho aɔighi ɔneghemi ɔnogho mɛnaan.¹⁷ Taɔizos Kraist siibha bho, ɔami ɔteeny ɛmu ootuma toɔighi obho ɔami naɔighi ɔnogho mɛnaan obho.¹⁸ ɔami ɔteeny ni mɔoghuanaan ologhi mɔgba ibha aKraist naaɔighi mi tami obho be. Odi abhin marōoy inon aruubhugh obho moghiilaan ɛnaan mi tɔnyaam ɔnuekpete n'edighiom ɔar,¹⁹ n'ɔkpo iɔdaany n'ib'aruugu, mi tɔnyaam ɛmugh Iigbia bho, molo, tararele ɔmi, ɔɔua taɔerusalɛm asi tɔllirikum, ɔami naagba kesi kesi moɔi adōm ibha taKraist.²⁰ Oomo ibha irol ghɔ tologhi ɔmi moomo amen, ɔgba ooɔi adōm obho mi toomo ariisi ilo doghōl ghɔ ɔio ɔien taKraist, molo ɔami ɔsiin io ɔke moɔogh tanyu-otu ɔnon ooy,²¹ kɛzo bho ɛɛgia bho ɔkpete bho,

“Obo bho ɔgba ɔio zodi ɔnogho bho, tɛmiin ni zodi,

keɔio obo bho demoghon io bho tɛmoghonyan ni.”

Iitua taPol mɔghi taRom

²² ɔtuan tiibha bho kɔpuanaan ɔami mɔlogh amen moru tenyina.²³ Keɔio esiibha bho ɔami naaman mɔdighi ɔmi mi taruubhugh bhibha, n'ezo bho ɔami naa ghɔ kɔkanya ɔsumusia moru ɔmiinan enyina bho,²⁴ ɔami naatua moru esiibha. Amen ɔami naɔi tebhugh obh'aSpen ɔami osul ɔmiinan enyina molo enyina ɛlogh ɔvo ɛnogho ɔami mɔghi osi tepa, tamen olo ɔami naarolan enyina miɔbam amen.²⁵ Esiibha ɔami naɔi taɔerusalɛm mi toɔighi arōoy obho tɛnaan.

²⁶ Arōoy ɔsosi ibha aMasidonia n'aGris nɛteta tologhi eedi be momutiom ikpoki ɔloghom ɔvo ɔnogho aruvekulom arōoy tɛnaan ibha idi taɔerusalɛm obho.

²⁷ Eedi niyo niyo kiiitua mɔdighi iibha bho. Akar agey na, eedi nɛkpe mɔmugh. ɛzo bho arōoy aju obho nɛɔian n'eedi arōoy inon aruubhugh obho n'alisebh ɔrumugh obho, ikpe ni molo eedi keɔian ɔni n'arōoy aju obho mi taɔisebh ibha esuo ɛmar-arōoy obho.

²⁸ Amen ɔami naaɔighi mɔdighi obhobho ɔman usōrōna ɔnogho eedi moomo ikpoki obho umutiom mɔbhelom eedi obho, ɔami ɔɔetunu oten ɔghi taSpen, osul ɔmiinan enyina men ɔami naɔi.²⁹ Amen ɔami tatu, ɔami naalōghōm mobho ɔami tatu n'oomo ib'eela ɔlisebh obho taKraist.

³⁰ Iiɔi aburumōr, ɔami ubhin taɔien taɔizos Kraist Obamogho ezira bho, n'etulan obho ɛmugh Iigbia bho ɔnogho ezira bho, naasen enyina motul ɔnu n'ɔami ookpulughu ɛnaan ɔnogho ɔmi.³¹ Iikpulughu molo onyiin ɔar omutōnaan ɔami mi taɔavo arōoy aɔudia ibha imōruōm io bho, n'olo oɔighi obh'ami mi taɔerusalɛm teɔigh ni tologhi arōoy tɛnaan ibha idi epa bho,³² molo tito tɛnaan, ɔami atu tenyina n'ogbōgh ɔbaal ologhi, atul n'enyina apooghia n'ɔbaal ologhi.³³ ɛnaan ekima bho ɔrolan n'oomo enyina. ɛrol na kua.

Arōoy ilo aPol apuruanagh

16 Aami natu moḡba ɔnogho enyina milo igboloman n'umarani ezira aFibi. Odi ooḡi aṇi olo naḡighi magey moḡighi aṣosi obho mi taKenkria.

² Ipin odi meḡoghom togbo enyina mi taḡien tObamogho obho, tibha iizuan molo arōoy tEṇaan keḡighi, meḡogh aṇo meṇogho zodi toomo ɔkpo ilo teḡbaghami odi mi teesoḡia enyina, ebum obho odi eḡona naaru ḡḡa nḡ mooḡi ɔbulol ɔlogh arōoy n'aami obho.

³ Ipuruan meṇogho aami maPrisila n'Akuila, obo bho iḡigh n'aami neḡighi moḡighi obho taJizos Kraist obho, ⁴ iṭo nḡ mobhiemi aḡuḡum eedi mebum aṇi obho. Aami naṣebh eedi magey. Aami be ḡio, oomo arōoy aṣosi iṇon aruubhugh obho eḡona. ⁵ Ipuruan nḡ marōoy aṣosi obho neḡigh ḡḡa totu eedi obho.

Ipuruan nḡ mEḡainetos ooḡi umōr aṇi, obho aru bo moḡel ḡoy obho amōruōm maKraist mi tebhugh Esia bho. ⁶ Ipuruan maMeri obho akumuan magey aṇogho enyina bho. ⁷ Ipuruan maAndronikos n'ajunias arōoy eṇa aṇi aju ibha n'aami ɔrol tikoli obho. Iteledōm obho neelōghōm eedi magey. Eedi ibhira eḡe aami nḡ moṭuonom aKraist.

⁸ Ipuruan maAmpliatos obho aḡigh tologhi aṇi magey mi tObamogho obho. ⁹ Ipuruan nḡ mUrbano obho aḡigh n'ezōor naḡighi moḡighi taKraist obho, n'aStakas obho aḡigh nḡ magey tologhi aṇi obho.

¹⁰ Ipuruan maApeles, ḡoy obho noḡoba umutiom moghiilaan odi mi taKraist obho, mepuruan nḡ mobo bho iru milo otu tAristobulos obho. ¹¹ Ipuruan maHerodion ḡoy eṇa aṇi, n'obo bho neemōruōm maKraist ibha idi totu taNarkisos obho.

¹² Ipuruan maTrifaina n'aTrifosa ibha idi toḡighi tObamogho obho, mepuruan nḡ maPasis ɔbulol aṇi obho naaḡighi magey oḡighi aṇogho mObamogho obho.

¹³ Ipuruan maRufos obho naḡar aḡighi magey moḡighi tObamogho obho, mepuruan nḡ moniin odi obho abhin naanon aami moomo amen koṇy odi obho. ¹⁴ Ipuruan maSinkritos n'aFlegon, n'aHamis n'aPatrobas n'aHamis n'oomo aburumōr obho idi n'eedi obho. ¹⁵ Ipuruan maFilologos n'ajulia, n'aNereos n'umarani odi, n'Olimpas n'oomo arōoy tEṇaan ibha idi n'eedi obho.

¹⁶ Ipin tetulan aburumōr, onyiin aḡolom monyiin. Oomo aṣasosi obho taKraist epuruan enyina.

Aliiki ikunughi obho

¹⁷ Aami naakiom enyina, iḡi aburumōr aṇi, igona lōor enyina mi tobo bho neḡighi molo amaḡian keṇol teesoḡia enyina bho, n'ɔnogho iḡbaghami mologhi omōruōm arōoy obho, ibha neḡbaghaḡi mḡtughumiom obho ɔtughumiom enyina bho. Iḡporion raṇo enyina talōor eedi. ¹⁸ Obo bho neḡighi miibha bho iḡighian io maKraist Obamogho ezira bho, neḡighian ruḡaraka eedi. Eedi ibhin eṇel ɔnu n'iḡbaay ilo ilo toḡal moobiōghōm iloghi arōoy obo ilōghōm aṇi.

¹⁹ Kōoy kōoy naamoghon moghiilaan enyina mi tadōm obho. Iibha kiḡighi kologhi aṇi naḡaal magey mi tenyina. Aami naṇa molo enyina keṭeeny molōghōm aṇar mi tiḡi ɔkpo, n'olo enyina keru meḡōruḡo mi tibha iru mḡkarabh obho, ²⁰ pEṇaan ekima bho oḡem obhiemi aSetan, enyina keḡeleriom sike zodi.

Ḡsu aḡhusan aḡien taJizos Kraist Obamogho ezira bho eṇolan enyina.

²¹ ATimoti obho n'aami utul noḡighi moḡighi obho apuruan enyina. ALusios n'ajesin n'aSosipata ibha n'aami uru monyiin eṇa bho epuruan nḡ enyina.

²² Aami aTatios obo bho ɔḡe bo moḡhereer obhobho bho apuruan enyina mi taḡien tObamogho obho.

²³ AGayos obho aami uḡighanaan obho, obo bho aṣosi obho neḡigh ḡḡa totu odi obho, apuruan enyina. Eṇastos ɔpam ikpoki eṇa bho, n'aKuatōs umōr ezira epuruan enyina.

²⁴ [Ḡsu aḡhusan aḡien taJizos Kraist Obamogho ezira bho eṇolan n'oomo enyina. Eṇol nḡ kua.]

Iikpulughu obuom Eṇaan ibha ikunughiom obho

^{25,26} Itu obuom Eṇaan obo bho tatue ni aḡighi enyina mologhi omōruōm enyina mi tɔnuekpete ooḡi adōm obho aami naḡba mibha igboloman n'ajizos Kraist obho, ibha noobhin teḡgia arizil obho noḡba omutiom teḡaal moḡkpo bho ɔḡoki kageedi obho. Tḡto tEṇaan obho aḡum ni aṇol kamen kamen obho, nooḡighi kebhugh kebhugh tesuo eṇar-arōoy obho elōghōm neṇan miibha bho, molo kōoy kōoy amōruōm akiilaan mEṇaan.

²⁷ Eḡhuan eṇol eṇogho zodi Eṇaan, obho tughuneen zodi be ḡio ɔnon olo bho, obho odi be aṭeeny moomo olōghōm aṇar obho, mi taḡien taJizos Kraist, kamen kamen. Eṇol nḡ kua.

1 Kōrint

1 Aami aPol obo bho idua tjitua tĒnaan kiru kodi abheleghi aami moru onyiin oteledōm tājizos Kraist obho, n'aSostenis umōr obh'ezira ² uge notuom oomo enyina arōoy ašosi obh'aKorint, n'oomo obo bho Ēnaan naabheleghi ašeghe moru arōoy odi mi totul ōnu n'ajizos Kraist, n'oomo arōoy obho idi tođigh kerekere aruubhugh ibha nekōl mađien tājizos Kraist Obamōogh ezira bho, ol'ezira be đio, ol'eedi aņi.

³ Alisebh n'ekima tĒnaan Ode bho n'ajizos Kraist Obamōogh obho erolan n'oomo enyina.

Alisebh ilo idi taKraist

⁴ Aami našebh għa ni mĒnaan moomo amen mebum enyina, tebum obho odi naanogho zenyina mošu aghusan ađien mi tājizos Kraist. ⁵ Totul ōnu obh'enyina n'ajizos Kraist, enyina neeru egbo meela mi toomo emorokpo, takar oomo onuekpete enyina n'oomo olōghōm aar enyina. ⁶ Adōm obho igboloman bō maKraist obho neemar eđigh tiloghi obh'enyina egbebh ⁷ molo bōbon onyiin alisebh olo naapeł enyina olo, suo enyina neđōrō meruom tājizos Kraist Obamōogh ezira bho. ⁸ Odi tamaar na ni na apam enyina akuemi ninii ateeny tikunughi amen obho, molo bōbon ikarabh olo toteeny moğbaam enyina mi tob'aduma bho ajizos Kraist Obamōogh ezira obho tatu obho olo. ⁹ Ēnaan obo bho abheleghi enyina motul ōnu n'Qony odi ajizos Kraist Obamōogh ezira bho obi għa đio.

Amađian arōoy ašosi aKorint

¹⁰ Iiđi aburumōr, aami ubhin tĵnyaam iđo bho tājizos Kraist Obamōogh ezira bho naasen enyina molo oomo enyina ketul moņu mi toomo onuekpete enyina, molo amađian aruuku iđol teesođia enyina. Iteeny motul ōnu olo agbebh ni aman molo iđtua n'eđighiom aar enyina etu monyiin. ¹¹ Iiđi aburumōr aņi, aami nađeghe miibha bho tebum obho eđe arōoy ilo eghun otu taKloi neđua iru iğba imutiom inogho aami mobho aruruan idi teesođia bh'enyina. ¹² Ipele aami ulegheri ugba unogho zenyina miibha aami umoghon obho menyina neđianogh. Onyiin nakōl kua, "Aami olo taPol," ōnon, "Aami olo taPolos," omina ōnon, "Aami olo taKifas," ōnon, "Aami olo taKraist." ¹³ Enyina neveleghi eđian maKraist. Ukan maPol tooreny emigheri obho onogho enyina ga? Ubhin tađien taPol kozuughiom enyina muum obho ga?

¹⁴ Aami našebh lepuuny mĒnaan mobho aami uzuom io muum monyiin enyina tughuneen

maKrispas n'aGayos đio. ¹⁵ Bōbon onyiin enyina olo tatue atu agha mobho ubhin tađien aami kuzuom odi muum olo. ¹⁶ (Oo agey, aami azuom na muum maStefanas n'eghun otu odi, aami utua mu merumolo aami umina uzuom muum moņon ooy.) ¹⁷ AKraist orōm io aami mozuoghom arumuom rōoy. Odi arōm aami moğba għa onuekpete oođi adōm obho. Aami upin io moghōrōkō emel ōnu olōghōm aar arōoy emar-arōoy obho kağbaam dōm obho, molo ĵnyaam obho bho taKraist mi tooreny emigheri obho otu mapa aar be.

AKraist pĵnyaam n'olōghōm aar tĒnaan

¹⁸ Tobo bho nepē bho, emu onuekpete adōm obho igboloman n'obho bho taKraist mi tooreny emigheri obho, onuekpete araama be, tezira obo bho noobhel utenemi tĵkarabh obho, akar agey ĵnyaam tĒnaan.

¹⁹ Egeia onuekpete iigbia bho aghōl kua,

"Aami tapiemi ni molōghōm aar ilōghōm aar arōoy obho,

aami tabōr atene totu momoghonyan arōoy ib'iloghi obho."

²⁰ Iđighen siibha bho milōghōm aar arōoy obho, iđighen marōoy ib'iloghi obho, iđighen marōoy ib'iđtua ibha emar-arōoy obhobho bho? Ēnaan neđighi ađeriom mobho olōghōm aar emar-arōoy obhobho iru molōghōm aar araama.

²¹ Ēnaan, tolōghōm aar obh'odi, abhin ađighi molo arōoy ipin io tolōghōm aar eedi eru elōghōm odi. Kpełen n'ipa, iđigh tologhi odi mobhin iğbaay adōm araama bho ezōor noğba bho, moğhelom obo bho imōruōm obho. ²² Arōoy aju obho neva għa moņiin elegh, arōoy ibh'aGris obho neva għa mobhin olōghōm aar eedi omoghonyan okpo. ²³ Ezira ni dugh, ezira noğba għa omutiom memu obho taKraist mi tooreny emigheri obho. Adōm obhobho nađighi għa molo arōoy aju obho kekpetaan kemeleghu; tarōoy ĵnon aruubhugh obho onuekpete araama. ²⁴ Keđio tezira obo bho Ēnaan naabheleghi ašeghe bho, ibha aju n'ibha ĵnon aruubhugh obho, adōm obhobho paKraist obho aru bō mĵnyaam n'olōghōm aar tĒnaan obho. ²⁵ Ođigh evel tĒnaan ipu aņi ni kua molōghōm aar arōoy, alidugh alōor odi eghua na epu mĵnyaam arōoy.

²⁶ Iiđi aburumōr, iđtua mođigh aghudum obho enyina ĵrol bō kĒnaan abheleghi enyina ašeghe bho. Ođigh arōoy obho emar-arōoy obho negbiom għa mobho eedi iteeny molōghōm aar n'ĵnyaam n'eghuan obho ĵrol io miķanya teesođia enyina. ²⁷ Ēnaan alōghōm ni kab-

hin mibha ẽmar-arõoy obho nekõl ghã modigh evel obho molo kiom aregheer marõoy olõghõm aar obho, n'obhin ibha eedi nekõl ghã modughom alõor obho molo kiom aregheer maruukpara bho. ²⁸ Odi Ẽnaan aaron aseghe mibha ẽmar-arõoy obho iion isõoriõm, imina iion ipue bho, ibha eedi neetua ghã nekõl maar odighiom olo bho, mobhin obhiemiom okpo ibha eedi neetua ghã ekõl mela maar mikanya bho. ²⁹ Iibha negba emutiom mobho bobon õoy olo tatue abo taghisigh tẼnaan olo. ³⁰ Keõio enyina, Ẽnaan naabhin atu motul õnu n'alizos Kraist, adighi na zodi aKraist monogho ezira molõghõm aar n'odighi olo ezira koru miibi arõoy taghisigh odi n'oru akar arõoy odi, n'õta ezira otughuneen tikarabh. ³¹ Tebum iibha beleni, "Kõoy kõoy olo tabo abo ghã tibha Obamõogh obho naadighi anogho zodi obho," kezo bho eegia iigbia bho akpete bho.

Iigbaay obho taKraist mi tooreny emigheri obho

2 Iibi aburumõr ami, tamen obho aami uru tenyina mogba onogho enyina memu agey obho Ẽnaan aþoki obho, aami ugbaam io memel oghõrõkõ ib'ilõghõm aar arõoy. ² Tamen obho aami odi ni n'enyina bho, aami ukar ni alõghõm kaami aþulo moomo inon okpo, agba ghã majizos Kraist be, n'akar obho bh'odi mi tooreny emigheri obho. ³ Molo amen aami uru usi tenyina, aami urol ni abhiigha tedughom alõor n'aruugu mi teesoõia enyina. ⁴ Aami upin io memel oghõrõkõ olõghõm aar ẽmar-arõoy obho kaagbaam madõm n'itughumiom obh'ami. Ẽmugh Iigbia bho tẼnaan adighi adereghiom mobho ibha aami ugba bho idua tikpo tẼnaan kiru. ⁵ Molo omõruõm obh'enyina idua õio tolõghõm aar arõoy keru, idua iru tikpo tẼnaan kenyina imõruõm.

⁶ Oomo ipa ekona, ezõor nõgba ghã ni magey olõghõm aar onogho mobho bho needum igbebh rõoy mi taruumugh obho, keõio olõghõm aar obhobho il'esuo ẽmar-arõoy obho õio, il'aruula esuo ẽmar-arõoy obho na õio. Olõghõm aar aruula bhibha tepẽ ni emuneeen. ⁷ Ezõor nõgba ghã magey olõghõm aar obho Ẽnaan aþoki rõoy ẽmar-arõoy obho obho, keõio odi alem memar-arõoy obho, odi aseghe aseeri molo obhin onogho ezira meghuan. ⁸ Bobon ola tesuo ẽmar-arõoy obho olo alõghõm molõghõm aar obhobho olo. Eedi ilõghõm ni bõ, eedi kikan io tooreny emigheri obho mObamõogh oomo eghuan obho. ⁹ Keõio idi na kezo bho, eegia iigbia bho agba amutiom obho maa "Ibha aridien arõoy demiin io bho, n'ibha areberi arõoy demoghon io bho,

n'ibha iloghi arõoy deetua õio mibha temute ni obho,

pi bha Ẽnaan naakõbhõghi aseerian mobho bho itulan odi obho."

¹⁰ Keõio ezira pobo Ẽnaan naabhin mẼmugh Iigbia bh'odi agbaam amutiom memu onuekpete eþokia bhibha. Ẽmugh Iigbia bho namoghonyan kaar kaar, n'akar ib'jitua eþokia bho tẼnaan. ¹¹ Kõoy kõoy, emugh obh'odi pobo alõghõm kaar kaar ilo idi tologhi

odi; monyini ezo bho na pezo idi tẼnaan, Ẽmugh Iigbia bh'odi be mobho alõghõm kaar kaar ilo idi tologhi odi.

¹² Ẽmugh Iigbia bho ezira uteeny obho ol'esuo ẽmar-arõoy obho õio. Ẽnaan kanogho zezira molo ezira opin olõghõm moomo inwo bho odi naanwo zezira bho.

¹³ Molo, kamen kamen olo ezõor nõgba magey ibha aruumugh obho nonogho mobho bho iteeny mẼmugh Iigbia bho, ezõor ubhin io toghõrõkõ itughumiom olõghõm aar ẽmar-arõoy obho, ezõor ubhin toghõrõkõ itughumiom Ẽmugh Iigbia bho.

¹⁴ Oõy obo bho ateeny mjitua okpo esuo ẽmar-arõoy be bho, orue õio abhin ani miinwo Ẽmugh Iigbia bho tẼnaan, ebum obho okpo aruumugh obho iru mokpo araama todi. Odi orue õio momoghonyan, ebum obho eedi okpo bho iru mil'aruumugh be bho. ¹⁵ Oõy obo bho oomo jitua odi idi tokpo aruumugh obho tatue ghã ni alõghõm mezo oomo emorokpo bho ila maar isi, keõio bobon onon õoy olo tatue amiin mezo odi ala maar asi olo. ¹⁶ Kezo bho eegia iigbia bho akpete bho, "Okõr õoy obo alõghõm mjitua tObamõogh obho?"

Okõr õoy tatue anogho zodi liiki?" Keõio ezira obo noolõghõm mjitua taKraist.

Arõoy aridighi tẼnaan

3 Takar agey na ni, iibi aburumõr, tamen obho aami urolan enyina bho, aami utue õio mõdeghe onogho enyina karõoy ilo neeteeny igbebh iman jitua eedi mokpo aruumugh obho; aami udeghe onogho enyina karõoy ilo jitua okpo emel ẽmar-arõoy obho idi nini talõor kanwuny okpaam aman taKraist mi tomõruõm obho. ² Aami uukuõm io enyina maraþõkõ n'ighumaan, aami uukuõm enyina mamaam, ebum obho enyina degbebh io mole iighuanaan edian. Kaadon ekona enyina degbebh io, ³ tebum obho jitua okpo emel ẽmar-arõoy obho idi nini talõor enyina bho. Suo ibõbhan n'aruruan idi ninii teesoõia enyina bho, enyina ilõghõm io mobho enyina idi koobho arõoy ilo jitua eedi idi tokpo emel ẽmar-arõoy obho be ga? ⁴ Suo enyina needianogh onyini nakõl, "Aami olo taPol," onon, "Aami olo taPolos" obho, enyina ilõghõm io mobho enyina idi nini neõum aghuõum arõoy ẽmar-arõoy obho ga?

⁵ Apolos kokõr õoy? APol kokõr õoy mi tenyina? Ezõor arõoy aridighi tẼnaan be, ibha idighi kenyina imõruõm obho. Oomo ezõor, õoy odighi odighi onon, Obamõogh obho anogho modighi. ⁶ Aami pobo oþebh, Apolos pobo ozuughiom aruumum, keõio Ẽnaan pobo odighi keõum kebõbh. ⁷ Obo bho aþebh obho, n'obo bho azuughiom rumuum obho ila õio maar. Ẽnaan obo bho adighi kidum nepõbh obho pobo ala maar. ⁸ Akerekerẽ olo todi obo bho aþebh obho n'obo bho azuughiom bõ rumuum obho. Ẽnaan tãtuugh ni akpe amulumian moomo eedi tezo odighi obho eedi idighi obho. ⁹ Ezõor arõoy onyini odighi-ogbo neõighi modighi nenogho mẼnaan, keõio enyina pookua tẼnaan.

Enyina ekona oþõghaan otu tẼnaan. ¹⁰ Aami ubhin enogho bho Ẽnaan anogho aami obho, akiom

moḃōgh otu obho konyiin ob'obōghi rutu aru agim abhighi motu obho. Keḃio ɔnon ɔoy naaru ʔmara naḃōgh. Keḃio kōoy kōoy olo natu moḃōgh ʔmaar agona lōor odi mezo odi abhin naḃōgh motu obho!

¹¹ Ebum obho kōkanya amen ɛnaan naaseeri maḃizos Kraist odi be moru ʔnyu otu obho. Omina ɔnon ʔnyu otu olo tomina opighi motu obho olo. ¹² ɛtede tepin magold, bolobolo asilva, bolobolo ib'iiḃi ʔrubharakpar, moḃōghōm todi ʔnyu otu obho. ɛtede tepin miireeny moḃōghōm, ɛtede iiggho, ɛde ibherebher. ¹³ Tōmiin ni ogananaan ɔman moomo aridighi arōoy togbōgh aḃma bho taKraist. ʔnyan ob'aḃuma popo taḃba amutiom moḃighi ɔoy olo aru moḃi n'okarabh. ʔnyan obho pobo taḃda zeedi amutiom molo ʔneghe n'olo ɔneghe ḃio. ¹⁴ Kōoy kōoy olo aḃōgh todi ʔnyu otu obho kanyan obho ole ḃio, odi tapin ni maḃukpe oḃighi obh'odi. ¹⁵ Oḃighi ɔoy olo ʔnyan obho aliom, oḃighi obh'odi ibhe ni be. Odi ɔoy obho ni ḃugh, tōpel ni zodi, kezo olo odi amuzōnaan ni nyān obho.

¹⁶ Tōkar ɔgba agey obho, enyina elōghōm mobho enyina iru maḃkar otu iikpulughu obho tɛnaan ga, n'obho ɛmugh iigbia bho tɛnaan natughom enyina ga? ¹⁷ Kōoy kōoy olo ʔakpo motu iikpulughu obho tɛnaan obho odi todi obho, pɛnaan ɔokpo ʔni odi ɔoy obho. Otu iikpulughu obho tɛnaan otu iigbia, keḃio ʔkar enyina podi otu iikpulughu obho tɛnaan.

¹⁸ Iḃiḃōghōm ghā lōor enyina. Kōoy kōoy olo abhin tiitua ɛmar-arōoy obho kaghōl modi ob'olōghōm ʔar, odi aḃen meema molo odi ʔkar atu ob'olōghōm ʔar. ¹⁹ Ebum obho ibha ɛmar-arōoy obho nekōl miibha polōghōm ʔar obho, ʔar oḃighiom olo mi taghisigh tɛnaan. Kezo bho ɛegia iigbia bho ʔkpete bho maa "ɛnaan abhin olōghōm ʔar ilōghōm ʔar arōoy obho nagonom eedi," ²⁰ keḃio amina ʔkpete nā kua tōnon esi maa "Obaḃmōogh obho naalōghōm mobho iitua ilōghōm ʔar arōoy obho ʔar oḃighiom olo." ²¹ Tebum ibha beḃeni, iitumuom ghā moḃkpo ilo arōoy tetue ni eḃighi. Tagey obho ni ḃugh, kaar kaar il'enyina. ²² ʔPol n'ʔpolos n'aKifas, n'ɛmar-arōoy obhobho n'aghuḃum obho n'obho bho, n'okpo bho idi bō siibha bho, n'ibh'aghuḃum obho natu obho, oomo iibha bho il'enyina, ²³ keḃio enyina ilo taKraist, aKraist olo tɛnaan.

Iteledōm taKraist

4 Iinon ghā zeḃōor karōoy oḃighi taKraist ilo ɛnaan naaseeriom mologhi mobho ezōor totue ni ɔpamam meḃu agey obho odi ʔḃoki obho. ² Keḃio oomo ʔar obho nōva mōmiin todi obo bho nooseeriom mologhi obho pōmaar oseeri oomo ologhi odi oḃighi oḃighi obho. ³ ʔami ni ḃugh, igboloman io zāmi erumolo enyina bolobolo ʔruula ʔkoti ɛmar-arōoy obhobho moḃu iiruan ɔnogho ʔami. ʔami ɛkona ʔtu nā ḃio miiruan ʔnogho lōor ʔami. ⁴ ʔami dolōghōma ḃio lōor ʔami mobho ʔami ʔbham mapum keḃio oomo ipa ɛkona, iibha bho iḃba ḃio mobho iḃkarabh olo ʔami naaḃighi ilo. Obaḃmōogh obho pobo tasōbh moḃke bho ʔnogho ʔami. ⁵ Tebum iibha beḃeni, iḃōbh ghā

moḃke meḃogho mōoy tamen olo ḃeteeny io. Tamen olo Obaḃmōogh obho tatu, podi omutiom teḃaal moḃkpo ɛḃokia ɔkinim obho, ɔgba omutiom iitua arōoy. Keḃio kōoy kōoy tagbi mobhin tɛnaan maḃisebh obho iḃbaan zodi mobhin obho.

⁶ Ebum enyina, iḃi aburumōr, kḃami abhin lōor ʔmi n'ʔpolos ʔkpete ʔgbaaniom miibha bho, molo enyina ɛtuonuman maḃaaḃa asike ezōor, molo enyina ɛmoghonyan meḃu ɔnuekpete bhobho, "Ipeḃ ghā moḃta araalōgh obho." Iinon ghā monyiin ɔoy meḃughe, meenon mōnon mekiemi. ⁷ Okōr ɔoy aḃighi onyiin apu monyiin? ɛnaan io ga mobo bho ʔnogho enyina kaar kaar obho? Kebum eeghe kenyina ebhin neḃughiom lōor kilo ibha enyina iḃteeny obho itu ḃio meḃogho tɛnaan.

⁸ Agey, enyina neḃeteeny kaar kaar olo enyina neva, enyina neegbo meḃla, enyina n'alōor enyina, ezōor ʔni ḃio, neḃtologhom maḃigada ʔruula bho. Oomo eedi kukōl enyina ʔkar ʔruula nā, molo ezōor kutu maḃuḃarama enyina mi toḃa ɛma bho. ⁹ Idi kolo ɛnaan naaseghe zeḃōor iteledōm obho aḃighi kaanwuny osōbh-ḃla, karōoy ilo usineni togbo eḃere molo oomo itelema tɛnaan n'arōoy, ibha ʔnyu obho n'ade bho, kebhōgha. ¹⁰ Ezōor nooru raama mi tebum aKraist, enyina etu ib'ilōghōm ʔar mi taKraist. Enyina neeru ruukpara, ezōor otu miifōobh. ɔgho togbo arōoy, enyina neḃtologhom siḃada ʔruula, ezōor noḃtologhom ruukpolom. ¹¹ Kesiibha bho ɛkona, ezōor idi nini nōpozu meḃogh ɔkoony n'ʔmuum; ezōor nominaay migbaany arukpe; kesiibha noḃulogh ni ezōor, otu oḃigh nā olo. ¹² Ezōor nokumuan ni ku neḃteeny maḃar ɔrolom. Arōoy ilo iḃghor ezōor, ezōor noḃogho ghā zeedi iḃsebh. Amen olo ʔnogho ezōor miḃḃaghāmi tebum aKraist, ezōor noḃparaghom ghā ni. ¹³ Amen olo ʔuḃaghāmi ezōor, ezōor nomulumian ghā n'ooḃi oghōrōkō. Keḃio esiibha bho, ezōor ʔneghe ḃio opu matōbha n'arōoy oḃōorōm ɛma ɛmar-arōoy obho.

¹⁴ ʔami ʔge ḃio miibha bho natuom enyina mebum ɔloki enyina reḃheer. ʔami naḃe mookiom enyina kiiḃi ʔnwuny oḃigh ologhi ʔmi. ¹⁵ Erumolo enyina iḃteeny nā ni nā maḃsumuunir iibha mi taghuḃum enyina mi taKraist ɛkona, onyiin ɔde be mobho enyina iḃteeny. Taghuḃum enyina mi taḃizos Kraist ʔami naaru moḃe enyina tebum obho ʔami pobo ubhin moḃnuekpete ooḃi aḃōm obho uruom enyina bho. ¹⁶ Tebum iibha bho beḃeni, ʔami naasen ni enyina moḃtuonom ghā ʔraaḃa asike ʔmi. ¹⁷ Paar obho aḃighi bō kḃami natōm maTimoti, ɔony oḃigh ologhi bh'ʔmi, obho nakumuan magey mi toḃighi obho tObaḃmōogh obho, moru tenyina bho, odi taḃtuemi enyina moḃigh ararele bh'ʔmi mi taḃizos Kraist, ibha ʔami ʔḃua taḃsosi natēn taḃsosi naḃtughumiom ghā marōoy obho.

¹⁸ ɔlogh enyina neḃom ɛmu neḃetua ghā ekōl maḃi une mu aru tenyina. ¹⁹ ʔami tatu siibha siibha mi tenyina erumolo Obaḃmōogh obho ʔto ʔni kua. Amen ʔami naaru, paami niḃo niḃo ɔmiin ʔni ibha arōoy oḃom ɛmu obho teḃighi obho, ilo ɔkpete ghā tōnu be ḃio. ²⁰ Tade-ḃolema bho tɛnaan iḃnyaam oḃighi ʔar

pibha nõva, ilo õkpete ghã tonu be ðio. ²¹ Iðighen mibha teðigh tologhi enyina — oru tenyina n'asunu belee koru tenyina n'etulan n'alideny alõor?

Idianan tãssosi obho

5 Imiin, nõomar nõmoghon kesi kesi mobho oðigh ikarabh idianan olo utue na ðio õmiin tobo bho ilõghõm io mËnaan obho idi tesooðia enyina. Nõogba õnogho aami mobho onyiin enyina natughom ani tode odi. ² Oomo iibha bho ekona, enyina nebughia ni lõor, kpelen n'olo enyina keðigh tãitu omution togbo bh'enyina zodi obo bho naðighi maraamagh bhibha bho. ³ Tãmi nã dugh, oomo ibha aami olo n'enyina tiikpõogh obho, aami odi n'enyina taru-umugh obho, molo aami ubhin taðien tañizos Kraist Obamõogh ezira bho naðu mĩiruan anogho zodi obo bho naðighi maraamagh bhibha bho, kilo aami n'enyina idi monyiin esi. ⁴ Amen enyina iikõbhõghian monyiin esi olo emugh ami odi ani n'enyina, mi tĩnyaam tañizos Obamõogh ezira bho ⁵ pikuugh zodi õoy obhobho menogho maSetan mobhiemi ikarabh eðighiom aar iikpõogh obho, molo topel ni memugh obh'odi to-b'aduma bho Obamõogh obho tatu obho.

⁶ Igbaan io molo enyina kebughia lõor siibha bho. Enyina ekar elõghõm monuekpete bhobho ga, obho akpete kua, "Onyiin okarabh okõlõgh napue ghã mizagara eðian." ⁷ Iseghe mokarabh okõlõgh ikarabh eðighiom aar obho idi kayist obho merõbh, molo oomo enyina etol yogh yogh yogh, molo enyina etol kabred olo ayist olo, kezo bho, aami naatua, enyina idi obho. Ezaal Opel-Oten obh'ezira naateeny, suo aKraist obho aru bõ meena oliom ezaal Opel-Oten obho nõotunom maar unogho ezira bho. ⁸ Pitu ole mezaal obh'ezira, uliom io mabred olo ayist oðighi ikarabh n'õbaar emu idi, toliom oðigh abred olo ayist õgba iben olo.

⁹ Tõbhereer obho aami uge bõ uruom enyina bho, aami ukpete unogho enyina mokporion asike enyina mi tikarabh arõoy iya raani n'ilobhir. ¹⁰ Imoghonyan aami, aami ukõl io molo enyina tekporion sike enyina mi tarõoy obo bho ilõghõm io mËnaan obho, obo bho nevaay raani n'ilobhir obho, obo bho iteeny eðogh okpoki obho, obo bho nebumogh ghã mokpo inon arõoy obho, n'obo bho neekpulughu ghã ruru obho. Ibha enyina iikporion silõor enyina mi tarõoy bhibha penyina ilo õduaghu oman tesuo emar-arõoy obho. ¹¹ Ibha aami nakõl obho, pobo bho ighõl meedi iibi aburumõr mi taKraist keðio neðum aghuðum ova araani n'ilobhir n'eðogh okpoki n'ookpulughu aruru, n'õsu õnu, n'õdimighia arimiim, n'õbumogh okpo inon arõoy obho. Arõoy ilo idi kua, irelian ghã zeedi, itul ghã na zeedi mele meðian. ¹² Aami taðu mĩiruan anogho mobo bho otu ðio molo ogbo ezira bho molo eeghe? Obo bho idi togbo ezira bho ðio mobho ezira toðu mĩiruan õnogho bho. ¹³ Ënaan taðu mĩiruan anogho mobo bho itu ðio molo ogbo ezira bho. Itugh eðighi kezo bho eegia iigbia bho akpete bho, "Itughunen mokarabh õoy obho togbo enyina."

Aburumõr asosi obho igbaan io moðighian araakpe

6 Erumolo onyiin enyina aateeny mokpe n'õnon umõr mi taKraist, ebum eeghe kodi abhin mumõr obho aghi takoti aruula obo bho ilõghõm io mËnaan obho? Ikpe ðio ga mobhin õghiom arõoy tËnaan kekpetian mokpe bho ketene? ² Enyina ilõghõm io ga mobho arõoy tËnaan tetu mĩiruan enogho memar-arõoy obho? Kerumolo enyina pobo tetu mĩiruan enogho memar-arõoy obho, enyina irue ðio ga mokpetian otene ibam araakpe? ³ Enyina ilõghõm io ga mobho ezira toðu mĩiruan õnogho mitelema bho tËnaan. Kerumolo ezira pobo toðu mĩiruan õnogho mitelema tËnaan, ebum eeghe kezira siibha bho kurue ðio mokpetian otene okpo aghuðum obhobho? ⁴ Erumolo õbam emoghonyan amute, enyina tepin ni ga ekion mobo bho asosi ituom io maar obho mokpetian otene okpe bho? ⁵ Aregheer esibh enyina. Idi kolo bõbon onyiin olõghõm aar õoy olo togbo bh'enyina mokpetian otene araakpe aburumõr obho. ⁶ Kpelen n'ipa, onyiin abhin onyiin nasõorõm ghã totu araakpe obo bho imõruõm io maKraist obho mokpetian otene okpo eedi.

⁷ Araakpe bho idi bõ togbo enyina bho, obho onyiin napin monyiin aki totu araakpe bho, negba mobho ikarabh neepuom enyina. Igbaan io ga molo enyina keminoghom mĩkarabh. Igbaan io ga moþelemaan eedi keþirogh memoogh enyina? ⁸ Kpelen n'iibha enyina nivo nivo onyiin naðighi mĩkarabh monyiin, onyiin amiigh monyiin. Enyina nekar eðighi na miibha bho todi obo bho akar aru bõ mumõr enyina mi taKraist obho. ⁹ Aami naatua, enyina neelõghõm mobho ikarabh arõoy idigh io tAde-Õolema bho tËnaan. Iibiõghõm gha silõor enyina arõoy iya raani n'ilobhir n'iikpulughu ruru, n'ile mema, n'idioghom ruutu, n'aruþa, ¹⁰ n'idoogh meðogh ikpoki, n'õdimighia arimiim, n'obo bho negba ghã minon epue bho n'õbumogh mokpo inon arõoy — oomo abaabha bho bõbon olo taðigh tAde-Õolema bho tËnaan olo. ¹¹ Ede enyina pezo enyina irol, keðio esiibha bho nootõl ikarabh enyina. Nõõbaaleni enyina moru arõoy tËnaan. Emugh iigbia bho tËnaan ezira naaseghe enyina aseeri taghisigh tËnaan kiiþi arõoy tebum aðien tañizos Kraist Obamõogh obho.

Ipin silõor enyina meðogh eghuan mËnaan

¹² Onyiin õoy tatue ni akõl kua, "Aami aateeny mĩnyaam moðighi ilo idigh tologhi ami." Toomo ipa ekona, kaar kaar io mobho ikpe lo aami kaðighi. "Aami aateeny mĩnyaam moðighi ilo idigh tologhi ami," keðio aami unogho ðio lõor ami moðigh evel õnogho bõbon onyiin aar. ¹³ Onon õoy tatue ni akpete kua, "Eðian il'õbaraka, õbaraka bho ol'idian," keðio Ënaan tapiemi ni meðian n'õbaraka bho. Iikpõogh alõor õoy olo ope-sioghom oðigh kerekere ipesi araani n'ilobhir io, olo tObamõogh obho, keðio Obamõogh obho ol'iikpõogh alõor obho. ¹⁴ Ezo bho Ënaan aþetõn mObamõogh

obho mi tōbho bho, pezo odi tapin nā tīnyaam obh'odi aḃerion ezira.

¹⁵ Enyina neelōghōm mobho iikpōogh alōor obh'enyina iru mīpaḃi alōor taKraist? Aami tatue ni aḃeghe monyiin oḃaḃi alōor taKraist aḃighi atēne monyiin oḃaḃi alōor oliom eḃa gā? Ekpugh. ¹⁶ Maar io suo, enyina ilōghōm io gā mobho kōoy kōoy olo aḃeghe miikpōogh alōor odi atulom mole mēma, izal eedi tiikpōogh obho neeru monyiin. Eḃgia iigbia bho nāakar aḃba amutiom akōl kua mīzal obho tetu monyiin tiikpōogh alōor obho. ¹⁷ Keḃio obo bho aḃeghe lōor odi atulom Obamōogh obho tatu monyiin eḃmugh t̄aruumugh obho n'odi.

¹⁸ Iḃporion r̄avo enyina tipesi ova aḃraani n'ilobhir. Onon oḃigh iḃkarabh olo ḃoy n̄apue gha miikpōogh alōor obho olo keḃio obo bho naḃighi mīkarabh mi tōva aḃraani n'ilobhir naḃighi mīkarabh maḃar iikpōogh alōor obh'odi. ¹⁹ Enyina ilōghōm io gā mobho iikpōogh obh'enyina iru motu iikpulughu Eḃmugh Iigbia bho, obho natugh tenyina bho, obho Eḃnaan aḃogho enyina bho. Enyina iḃteeny io silōor enyina, enyina ilo tEḃnaan. ²⁰ Odi aghō enyina mi taḃua olo ala magey. Tebum iibha bēleni, ipin silōor obh'enyina mēlogh eghuan mEḃnaan.

Iipuruan ilo igboloman n'oḃalan ilom

⁷ Esiibha tilo igboloman n'iibha enyina iḃe bō zāmi obho, eḃeghe magey molo ḃoy kaḃele mobhin aḃi. ² Toomo ipa eḃkona, kōoy kōoy abhin maḃi, kaḃi kaḃi aḃal milom molo eedi iḃigh tōdegh oonon ova aḃraani n'ilobhir. ³ Kōoy kōoy aḃtuugh aḃighi mibha igbaan bō zodi moḃighi kolom obho, kaḃi kaḃi aḃtuugh nā amaar aḃighi miibha igbaan bō zodi moḃighi kaḃi ilom obho, ⁴ ebum obho aḃi obho oḃteeny io lōor obh'odi, olom odi kaḃteeny. Olom obho eḃkona oḃteeny io lōor obh'odi, aḃi obh'odi kaḃteeny. ⁵ Onyiin ogin io mōmunuom onyiin, tughuneen molo enyina iḃmoghonyan kua ḃio mōrol ekua mōbam amen mookpulughu iikpulughu. Ipa bho neetēn be pimula tēmunu molo enyina iḃigh tōdegh oonon taSetan tebum obho enyina itue ḃio mōbhama alōor enyina bho.

⁶ Aami ukpete ḃio miibha bho n̄anogho zenyina kolōgh, Eḃnaan n̄aḃelemaan aḃami mōkpete ibh'ologhi aḃami. ⁷ Ughōl oomo arōoy tetue ni eḃtol kaḃami kōl iibī, keḃio Eḃnaan n̄anogho kōoy kōoy mēnogho obh'odi ḃoy il'ono il'ono.

⁸ T̄asunwunyaan ologhi otu n'arukpukele aḃraani obho, t̄aami ni bō, aḃami nakōl enyina k̄itol kezo bho aḃami odi obho, eḃele mōḃal ilom. ⁹ Keḃio erumolo enyina itue ḃio eḃbhama silōor enyina, piḃalagh milom. Oḃal ilom iḃeghe epu moghilighuan aḃraani n'ilobhir oḃhuom.

¹⁰ Aami n̄alogh olōgh obhobho aḃogho mobo bho n̄eḃalan ilom obho. Ito bho il'aḃi ḃio, ilo tObamōogh obho. Aḃi ilom ogbo ḃio maḃam, ¹¹ kerumolo odi agbo maḃam, odi oḃtolom m̄u mōnon ḃoy bolobolo odi amula tolom odi. Olom obho eḃkona ogbo ḃio maḃam amutiom maḃi odi.

¹² Tarōoy ipedi obho aḃami n̄akpete miibha bho aḃogho zeedi. Obamōogh obho oḃkpete ḃio, aḃami n̄ivo n̄ivo n̄akpete. Erumolo ḃoy olo naamōruōm maKraist naabhin maḃi olo omōruōm io kodi amōrō mōrolan odi, odi ogbo ḃio zodi maḃam amutiom. ¹³ Kerumolo aḃi olo naamōruōm maKraist n̄aḃal molom olo omōruōm io kodi ogin io morughom odi, odi ogbo ḃio maḃam. ¹⁴ Ebum obho Eḃnaan tapin ni atueni talōor odi zodi obo bho omōruōm io bho tebum ologhi omōruōm aḃi obho, Eḃnaan tapin nā ni monyiin ezo bho maḃi obho omōruōm io bho tebum ologhi omōruōm olom obho. Iibha ilo ni duḃh, paḃrunwuny obh'eedi oḃol kaḃrunwuny arōoy aruru, keḃio ezo bho pezo idi molo Eḃnaan naabhin eedi atueni talōor odi. ¹⁵ Kerumolo odi obo bho omōruōm io bho n̄ava mōḃbaranuan odi obo bho naamōruōm obho, piḃelemaan odi aḃdua. Iibha bho keru emutanaan mōoy olo naamōruōm erumolo aru maḃi obho bolobolo olom obho, odi aḃighi ni mibha iḃigh tologhi odi obho, ebum obho Eḃnaan abhelegi zezira moḃum aghudum ekima bho. ¹⁶ Aḃa olōghōm io gā mobho t̄eḃua ni tonuma aḃi obho naamōruōm obho, eḃighi molo olom onuma tamōruōm aḃi, bolobolo aḃa olom obho naamōruōm obho, olōghōm io gā mobho t̄eḃua ni tonuma eḃighi molo aḃi obh'onuma tamōruōm aḃi?

Iḃtol kezo bho enyina iḃrol kEḃnaan abhelegi enyina bho

¹⁷ Kōoy kōoy aḃum aghudum eḃogho bho Obamōogh obho aḃogho zodi obho, aḃol kezo bho odi aḃol bō kEḃnaan abhelegi zodi obho. Iibha piḃha aḃami n̄atughumiom gā toomo aḃrasosi obho. ¹⁸ Oḃy olo naaḃuna kagbi momōruōm aKraist, odi ova ḃio momina ozua eghōny uudu obho, obo bho doḃuna ḃio karu amōruōm maKraist obho, odi ova ḃio moḃuna, ¹⁹ ebum obho aḃar oḃighiom olo erumolo aḃa uḃuna n'erumolo aḃa oḃuna ḃio bho. Ookō gā araalōgh obho tEḃnaan piḃha iḃa maḃar. ²⁰ Kōoy kōoy aḃum ghuḃum obho odi naḃum bō kEḃnaan abhelegi zodi obho. ²¹ Erumolo aḃa uru mēbana kEḃnaan agbi mobhelegi onuma, puḃḃaghama gā lōor onuma, kaḃa aḃteeny mamen oru aḃi oḃony ogbo eghun, puḃ t̄ugh mēzo bho maḃighi. ²² Aḃar obho aḃighi obho keeghe? Eḃbana bho Obamōogh obho naabhelegi obho naaḃighi mōony ogbo eghun odi. Onyiin ezo bho nā oḃony ogbo eghun obho aKraist naabhelegi obho naaḃighi mēbana odi. ²³ Taḃua olo ala magey pobho Eḃnaan abhin aghō enyina. Tebum iibha bēleni, iḃtēn gha maḃrubana arōoy. ²⁴ Iiḃi aburumōr, kōoy kōoy aḃrolan Eḃnaan kezo amen obho odi aḃol bō kEḃnaan agbi mobhelegi odi obho.

Iipuruan ilo igboloman n'asunwunyaan ologhi otu n'arukpukele aḃraani

²⁵ T̄ekpete ilo igboloman n'obo bho deḃalan io milom obho, aḃami upin io m̄ito mi t̄avo tObamōogh obho, aḃami ubhin mibha ologhi aḃami n̄akpetiom konyiin olo iḃkar ni iizuan mōtuonuman tebum oḃu aḃghusan aḃien tObamōogh obho.

²⁶ Tebum iijbaghami obho idi siibha bho, aami naatua ijkpe ni molo koooy koooy karol mezo bho odi odi obho. ²⁷ Erumolo ana naabhin mani, uva gha mebdom olo obhirighan odi. Erumolo ana dobhin io mani, uva gha na momina obhin ani. ²⁸ Kerumolo ana ubhin mani, ikarabh olo ana udighi olo. Kani obho dõbal io milom obho aru aþal ilom, ikarabh ilo odi naadighi ilo. Keðio aami uva ðio molo enyina keðigh ani iijbaghami oðigh arõoy emar-arõoy obhobho.

²⁹ Iibi aburumõr, iibha pakar emu okpo bho aami nakpete bho. Oþam amen be asughõ molo aseghe dodon aghi taghisigh koooy koooy olo naabhin mani arol kolo odi dobhin io mani, ³⁰ obo bho naleghe bho koooy olo olo tjitu; obo bho namologh obho koooy olo ologhi oþaal io; obo bho nakõoy mokpo bho arol kolo okpo bho odi aghõ bho itu ðio mil'odi; ³¹ obo bho natughom okpo emar-arõoy obho arol kolo odi õteeny io õbon ar, ebum obho emar-arõoy obhobho siibha natu mosi tikunughi obho.

³² Aami uva ðio molo enyina keðogh memu enyina iijbaghami. Oõy olo dobhin io mani naseeriom gha moomo ologhi obh'odi mi toðighi obho tObamõogh obho, ebum obho odi nava moðighi gha ibha iðigh tologhi tObamõogh obho. ³³ Keðio õoy obho naabhin mani obho naseeriom gha mologhi odi tokpo emar-arõoy obho, ebum obho odi nava moðighi ibha teðigh tologhi ani odi obho, ³⁴ molo nõnyaghagha zodi mi tizal araabõom. Ani olo olom olo bolobolo dõbal io milom naseeriom gha moomo ologhi odi toðighi obho tObamõogh obho, ebum obho odi nava moseeri õnogho alõor odi n'emugh odi mObamõogh obho, keðio ani-ilom obho naseeri gha moomo ologhi odi mi tokpo emar-arõoy obho, ebum obho odi nava moðighi gha ibha iðigh tologhi olom odi obho.

³⁵ Ebum õbhel enyina, paar obho aami naðeghe mi-ibha bho. Aami uva ðio moloki araalõgh õnogho enyina. Kpelen n'ipa, aami nava molo enyina keðighi mibha imaar eneghe iizuan na bho, n'õnogho asilõor enyina õman mi toðighi obho tObamõogh obho, olo omuluom taman olo.

³⁶ Tilo igboloman n'õnyani olo õony naatuþeen mokala keðio iya mu moþalan, erumolo õony obho aatua mobho odi otue ðio mokparaghiom tonyani obho, erumolo neþal ni odi epu kodi aatua molo eedi keþalan, piþelemaan eedi eþalan kezo bho odi nagbeel obho, ikarabh ilo suo. ³⁷ Kerumolo õony obho amaar aatua tologhi odi kaghõl meedi iþalan io, erumolo odi tatue ni amaar apamam lõor odi, amaar aatua na mobho odi tatue ni atol, kodi aþele mobhin ani obho piiþi. ³⁸ Tizal eedi, obo bho abhin bõ monyani obh'odi obho aðighi miiþi, keðio odi obo bho opin io monyani obho aðighi miiþi obho apu.

³⁹ Kani kani olo naþal milom, suo olom odi odi ni obho odi emu olo. Keðio erumolo olom odi aþho, podi naateeny memu moþal õnon õoy olo naamõruõm maKraist. ⁴⁰ Tologhi ami ni dugh, ibha odi arol kua aþele moþal ilom ineghe epu; iibha pibha idi tologhi

ami, keðio aami utua ibh'ologhi obh'ami pibha Emugh Iigbia tEnaan naatua na.

Tipuruan ilo igboloman n'eðian ilo utunom maar unogho ruru

8 Esiiibha bho aami natu moðeghe õnogho enyina tilo igboloman n'eðian ilo utunom maar unogho ruru. Agey na, ezira noolõghõm mobho "Oomo ezira õteeny molõghõm ar," kezo bho arõoy nekõl gha bho. Kezo kezo olo irol, olõghõm ar naðighi rõoy moþughia alõor be, etulan pobo nakuemi gha rõoy. ² Obo bho aatua aghõl modi alõghõm maar obho dõkar io alõghõm asi kezo bho odi nava molõghõm obho. ³ Keðio obo bho atulan Enaan obho, Enaan naalõghõm zodi.

⁴ Omula siibha taradeghe bho igboloman n'ole eðian ilo nõotunom maar unogho ruru obho. Ezira noolõghõm mobho eru aru maar olo aghudum olo temar-arõoy obho. Ezira noolõghõm mobho Enaan aru monyiin be. ⁵ Toomo iibha, aruru bho eedi nekõl "menaan obho", idi mi tanyu obho n'ade bho, n'oomo iibha, aruru n'obamõogh eedi obho ika ni obho — ⁶ keðio ezira noolõghõm mobho tezira onyiin Enaan be mobho odi, Enaan Ode bho, obho alem bõ moomo emorokpo bho, obo bho ezira noðumaan obho, n'onyiin Obamõogh be, odi alizos Kraist, obo bho iðua todi iru kulem bõ moomo emorokpo bho, obho iðua na todi kiru kezira noðum opooghu obho.

⁷ Oomo arõoy io mobo ilõghõm miibha bho, molo etede arõoy ilo neerolan iþeghenom n'aruru, kamen kamen olo eedi ile meðian ilo utunom maar nemina gha ni eetua ekõl meedi nele meðian eru. Ologhi eedi deghua ðio molo eedi negbiom mologhi mobho eedi nepuena lõor eedi mi taghisigh tEnaan. ⁸ Eðian ni dugh, igba ðio ezira miiþi bolobolo ikarabh mi taghisigh tEnaan. Erumolo ezira ule ðio, amape olo ezira tope tEnaan olo; ezira ule na ni ekona, asuo olo ezira topin na olo.

⁹ Imaar! Ituan gha mobho enyina neeteeny memu moðighi ibha iðigh tologhi enyina bho meðighi mobo bho ologhi omõruõm eedi deghua ðio bho kemeel keðigh tesi ikarabh. ¹⁰ Erumolo õoy olo ologhi odi dõghua ðio mi tiibha bho kamiin ana obo bho naamaar alõghõm magey obho, mobho ana udigh totu eru nale, ana nakõl iibha bho iðighi ðio enogho zodi memu õghi ole ani eðian olo utunom maar unogho meru ga? ¹¹ Keðio nonon ni, õoy obhobho obho ologhi obho dõghua ðio bho, umõr obh'onuma obho aKraist abhuonaan obho, tape aðigh tìkarabh tebum olõghõm ar onuma. ¹² Tutua malõghõm mobho erumolo ana udighi mìkarabh maburumõr udighonom mologhi obh'eedi okua ðio bho, pana naðighi na mìkarabh maKraist. ¹³ Tebum iibha beleni, erumolo eðian teðighi molo umõr ami kameel kaðigh tìkarabh, paami uþa mu na menam, molo aami udighi umõr ami ameel aðigh tìkarabh.

Oḍighi n'aluunwo ilo įrol įnogho moteledōm taKraist

9 Aami utue ḍio ąto mīto ąnogho lōor ąmi gą? Aami onyīin oteledōm taKraist ḍio gą? Aami ūmiin ąni ḍio maįizos Obąmōogh ezira bho gą? Enyina ḍio gą maįsuo oḍighi obh'ąmi mi tObąmōogh obho? 2 Erumolo įnon arōoy imōruōm io mobho ąmi uru monyīin oteledōm taKraist, enyina nįvo nįvo temōruōm ni, ebum obho aghuḍum enyina mi tObąmōogh obho neįba emutiom mobho ąmi uru moteledōm taKraist obho.

3 Kamen kamen olo arōoy iru mōva olōghōm erumolo ąmi uru monyīin oteledōm obho, iibha piibha ąmi napin ghą ąpagharana zeedi. 4 Aami ugbeįhan io molo ąmi kabhin meįian n'amiim oḍighi obh'ąmi gą? 5 Įgbaan io gą molo ąmi kaḍighi ąni kezo bho iteledōm ipedi obho neįighi obho, kezo bho aburumōr tObąmōogh obho n'aPita neįighi obho, abhin ąni maįni olo naamōruōm maKraist akitonom ąni tararele bh'ąmi? 6 Beįee kaBanabas n'ąmi be gą mobo ughōl egir kele keḍum? 7 Įitua, okōr ḍoy mobo naḍighi moḍighi iįe raįgham olo naįpianaan lōor odi? Okōr oįebh miįebh olo ole ḍio meįian iįebh obh'odi? Bolobolo okōr ookō raįana olo oliom ghą ḍio maįraana odi?

8 Aami ūva ḍio moįpete oįbaaniom toįkpo iibha nemute taghuḍum ezira moomo aḍuma bho be. Araalōgh obho įkpete ną monyīin ezo bho. 9 Ezira oghōl taraalōgh obho taMozis peįira omiin mobho ūkpete kua,

“Ughoroghi ghą moįnu ąnam obho mamen olo odi naįoghion miįiakpa bho.”

Enyina nekōl ęnaan ąkar ątuom maįar maįranam gą? 10 Enyina nekōl odi oįkpete ḍio miibha bho ągbaaniom ezira gą? Ezo bho, ūge miibha bho oįgbaaniom ezira. Įkpe ni molo obo bho ąįebh obho n'obo bho ąįun ąpoghion miįiakpa bho keḍighi moḍighi eedi mi įitua olo eedi tepin ąni ni mabin oḍighi obho. 11 Ezōor nooįebh iįebh ąruumugh obho oįnogho enyina. Ipu ni gą molo ezōor kobhin ąni tenyina moįkpo esuo ęmararōoy obho? 12 Įneghe ni bō, kōl ezōor kupin opu mobo bho nepin tenyina miibha bho.

Ezōor ni kŭva ḍio mobhin iibha bho ąvo enyina. Kpeįen n'iibha, ezōor ūkparaghiom ni mi toomo iibha bho molo ezōor uḍighi maįar olo ąpaųenaan enyina moįmoghon oįuekpete ooįi adōm obho igboloman bō maKraist obho. 13 Aami ūutua enyina neįekar elōghōm mobho obo bho neįighi moḍighi totu iikpulughu obho neįeeny ghą meįian oḍighi eedi mi tesuo otu iikpulughu obho n'obho obo bho neįunogh ghą moįkpo totu iikpulughu obho nepin ghą ną bin eedi suo. 14 Onyīin ezo bho ną pezo Obąmōogh obho ąto aghōl mobo bho neįba bō mooįi adōm obho ebhin toįba oįuekpete adōm obho ęteeny maįar ole oḍumom.

15 Keḍio ąmi dobhin io tiibha bho ągbeelom tenyina meįmoogh ąmi. Aami ūge ną ḍio siibha bho aruom enyina mebum obhin ęmoogh obh'ąmi mi tenyina. Obho ąneghe apu, kpeįen n'olo onyīin ḍoy karu kaįba

kaįue miibha bho ąmi naatumuom obho. 16 Aami uutuma ḍio mebum obho ąmi naįba mooįi adōm obho. Ezo olo ąmi kaghiil kaįdua olo. Itōnyōgh ęrol ęnogho ąmi erumolo ąmi ugin moįba ooįi adōm obho. 17 Ughōl ąmi kŭutua n'alōor ąmi kaįmi naḍighi moḍighi obhobho bō, kōl ąmi kugbeįel ni molo koįkpe ąmi. Kezo bho įḍua ḍio įitua ąmi keru obho, paįmi naḍighi moḍighi obho kolo ųnogho ni ąmi moḍighi. 18 Noįkpe ąmi meįkaraan? Oghōl ekua, “ęįel onuma” obo bho naįba mooįi adōm obho, paįmukpe obho ąmi napin, ąmi umuul io ną, ąmi ugbeįel ną ḍio meįmoogh ąmi mi toḍighi oįba ooįi adōm obho.

19 Aami n'ęmu ol'ąmi. Aami ębana ḍoy io. Keḍio ąmi naaḍighi lōor ąmi atene meįbana oomo arōoy molo ąmi ąnyaghagh eedi ąįirogh kezo kezo olo ąmi urue. 20 Kamen kamen olo ąmi naḍighian moḍighi marōoy aju obho ąmi uḍum aghuḍum arōoy aju obho molo ąmi ąnyaghagh eedi ąįirogh. Toomo iibha ąmi uzuman io ąnogho maraalōgh obho, ąmi natugh kolo ąmi naakō zeedi araalōgh obho mamen olo ąmi naḍighian moḍighi mobo bho neekō maraalōgh obho, molo ąmi ąnyaghagh eedi ąįirogh. 21 Onyīin ezo bho ną, ąmi natugh karōoy įnon aruubhugh obho obo bho įteeny ąni ḍio maraalōgh arōoy aju obho, molo ąmi ąnyaghagh marōoy įnon aruubhugh obho ąįirogh. Iibha bho įgba ḍio mobho ąmi ukiilaan io maraalōgh obho tęnaan. Aami naįkar aakō maraalōgh obho taKraist. 22 Tobo bho ologhi omōruōm obho deįhua ḍio bho, paįmi ūrolan eedi konyīin eedi molo ąmi ąnyaghagh eedi ąįirogh. Iibha neeḍighi molo ąmi ąghi teįa arōoy ilo neteliom ruumu, paįmi oreliom ąni ęmu molo ąmi ąpel eedi kebōom kebōom olo ąmi urue. 23 Aami naḍighi moomo iibha bho tebum ooįi adōm obho, molo įnon arōoy epin ąni mabin oįba odi ooįi adōm obho.

24 Enyina neįemaar elōghōm mobho teghiil, ologh arōoy nekiil ghą, keḍio oįel obho be mobo napin ghą meįhuan obho. Pikiil ąni tezo olo enyina tepin ąni meįhuan obho. 25 Kōoy kōoy olo naįtuugha moghiil eghiil nadeny ghą ni toįmiinom įtuugha eghiil obho molo odi kaghiil kazua meįhōony eghuan olo obia ḍio odi tazuuruna bho, keḍio ezira nokiil meįhiil moįghi ozua eghōony olo ątolaan ezira kamen kamen. 26 Iibha kiḍighi kaįmi nakiil monyen moįghi osi tikunughi obho. Iibha kiḍighi ną kaįmi aru konyīin ḍoy olo naįkpologhan ghą olo opu ḍio kua be ąkpologh toobho esi. 27 Tiįkpologhan obho paįmi ūkparami lōor ąmi molo ąmi atue ąmaar ąkparami asi tikunughi, molo unyu ąmi, obo bho ukōol saageme bho, otene toįtu.

Aliiki ilo igboloman n'aruru

10 Iiįi aburumōr, įitua miibha imutanaan maįburude ezōor, obo bho įtuonom bō maMozis obho. ęnaan akpiom moom'eedi moįhurubuur abhin ąįeenyom zeedi mi toįbhiiny obho ughōl bō okōkōgh oįbhiiny obho. 2 Oom'eedi izua muįum taMozis mi toįhurubuur obho n'ąmuum oįbhiiny obho. 3 Oom'eedi ile ną monyīin eįian ąruumugh obho, 4 keḍio oom'ee-

di imina na ẽbhoghol monyiin amuum aruumugh obho. Eedi ıbhoghol tozi amuum obharakpar obho atunoman zeedi obho. AKraist nıvo nıvo podi ozi obharakpar obho. ⁵ Toomo iibha ekona, ologhi tEnaan aþebh magey tebum okpo bho eedi idighi obho molo iikpõogh alõor obh'eedi ıjaranu tob'eekpu edum õosaar obho.

⁶ Oomo abaabha bho imute modighi odeeriom ezira n'ookiom ezira molo ezira uva dio modighi ıkarabh okpo kezo bho eedi idighi obho, ⁷ bolobolo ookpulughu aruru kezo bho eedi iikpulughu obho. Ezo bho na pezo eegia iigbia bho akpete na,

"Arõoy obho ırol deledede ele ẽbhoghol eberenu mogher ıba."

⁸ Iibha neekom ezira molo ezira udighi dio mıkarabh ova araanı n'ılobhir kezo bho ede eedi idighi obho, molo arõoy ilo nekian erubal n'adısbh õonir arõoy ıbhohozu monyiin aduma bho. ⁹ Onyiin ezo bho na, ezira udegh io maKraist obho, kezo bho ede eedi idighi obho, molo arıriar iru inomi eedi ıze. ¹⁰ ıghunughun gha kezo bho ede eedi idighi obho, molo otelema obho bho aru aze zeedi obho.

¹¹ Oomo abaabha bho imutanaan eedi molo ınon arõoy ıtunom araaþa asike eedi. Uge na useerian ezira monogho ezira liiki, ebum obho ezira notugh tamen olo ikunughi obho naatuan obho.

¹² Kõoy kõoy olo aghõl modi amara ni, amaar, molo odi omeel. ¹³ Odigh odeghe oonon olo tateeny enyina olo dõteeny gha dio mınon arõoy olo. Keđio Enaan obi gha dio toguan odi. Odi omõrõ dio odeghe oonon olo apu molo enyina keđuana aru ateeny enyina. Keđio, tamen olo odeghe oonon aru ateeny enyina, odi tanogho ni enyina mınyaam mokparam n'ova ebõom olo enyina keđuana.

¹⁴ Tebum iibha beleni, iıbi aburumõr ami, ıkporion ravõ enyina tiikpulughu aruru. ¹⁵ Aami nakpete miibha bho anogho enyina karõoy ilo ıteeny molõghõm ar. Tebum iibha beleni, imutiom tezue miibha bho aami naðeghe anogho enyina bho. ¹⁶ Amen olo ezira nopogholom makopu alisebh obho ezõor nõsebh gha mEnaan obho, ıbaal taKraist dio ga, mobho ezira ubhin udian nopoghol? Amen olo ezira nole mabred obho ezõor ubigi obho, iikpõogh alõor taKraist dio ga, mobho ezira ubhin udian nole? ¹⁷ Onyiin eþol abred mobho ologh ologh ezira nole, keđio oomo ezira onyiin kezo bho abred obho ezira ule bho aru monyiin eþol be bho.

¹⁸ İnon, arõoy aju obo bho nele međian olo ıtunom ar anogho mEnaan obho negba mobho eedi iru monyiin teđiani ede otun ar obho. ¹⁹ Emu iibha bho kekaraan? Enyina nekõl aami nakõl meru bolobolo edian ilo ıtunom ar anogho meru ilo ga? ²⁰ Eenyi, iibha aami naðeghe bho aami nakõl kua miibha arõoy aruru netunom ar obho nenogho ruru, ınogho dio mEnaan. Keđio aami uva dio molo enyina itul meede n'aruru. ²¹ Enyina irue dio eþar maþugha amiim tObamõogh obho n'aþugha amiim aruru erol ẽbhogholom; enyina irue na dio eþar međian tO-

bamõogh obho n'edian aruru erol ele. ²² Belee kezira nva modighi olo Obamõogh obho kateeny mobo obõbhan? Egbanaan molo ınyaam ezira ipu mibh'odi ga?

²³ Arõoy nekõl gha ni kua mu, "Nõõbelemaan zezira modighi kaar kaar." Oomo ipa ekona, kaar kaar io mobho ikpe molo ezira kodighi. Mu "Nõõbelemaan zezira modighi kaar kaar," keđio kaar kaar io, mobho nełogh mavõ enogho ezira. ²⁴ Kõoy kõoy ava gha milo tenogho suo mınon arõoy, ova dio mil'odi be.

²⁵ İtõbh ologhi enyina mi tenam olo nõool tadighi obho meghõ gha ni be meþa, ıipuruan ıtol io, ²⁶ ebum obho eegia iigbia bho akpete kua,

"Ade bho n'oomo emorokpo bho idi bõ tade bho ilo tObamõogh obho."

²⁷ Erumolo õoy olo omõruõm io maKraist aþeni enyina mole edian kenyina etua motul odi ole, pitõbh ologhi enyina suo enyina nele bho, ıipuruan gha ıipuruan. ²⁸ Kerumolo õoy aru akpete anogho enyina aghõl kua, "Edian bhıbha ıtunom mar anogho maruru," ıtıuan mebum odi õoy obho meþele mole edian obho. ²⁹ Enyina ıtuan mebum odi õoy obho ku neþele mole edian obho, ebum ıtıua ologhi enyina dio.

Onyiin õoy tatue ni apuruan kua, "Ebum eeghe molo aami tatuan ebum ıtıua ologhi onon õoy aþele modighi ibha ıızuan molo aami kađighi obho? ³⁰ Erumolo aami naþebh gha ni mEnaan mi teđian olo aami natu mole, ebum eeghe molo onyiin õoy tatu apuruanagh aami mar obho adighi bõ kaami nale međian obho aami nanogho ısebh mEnaan obho?"

³¹ Aami tapagharana kua, "Kaar kaar olo enyina neđighi, tilo igboloman n'okpo ilo ole n'obhoghol, idighi gha moomo eedi mologh eghuan mađien tEnaan. ³² İdum maghudum olo enyina ıpirighan io marõoy aju obho n'arõoy ınon aruubhugh obho n'arõoy asosi obho tEnaan. ³³ İdighi gha kezo bho aami nađighi obho. Kaar kaar olo aami nađighi, aami nava gha modighi ilo teđigh tiloghi arõoy. Aami uva gha dio mobhin asuo il'ami. İbha aami nava bho pilo ologh avõ onogho oomo arõoy, molo õpel ani eedi."

Okagha emu tamen iikpulughu

11 İtunom maraaþa asike ami kezo bho aami natunom maraaþa asike taKraist obho. ² Aami nabuom enyina magey mebum obho enyina neetua gha zamı moomo amen netunom na mıtuğhumıom obho aami ıtughumiom enyina bho. ³ Keđio aami nava molo enyina kemoghonyan mobho aKraist aru memu oomo arõoy kezo bho olom obho aru memu ani obho, Enaan aru memu taKraist. ⁴ Molo kõoy kõoy olo azua meghõony kađigh totu iikpulughu obho naakpulughu, bolobolo naþba monuekpete oþi adõm obho tEnaan naloki regher maKraist. ⁵ Onyiin ezo bho na ani-ebhõbh olo okagha dio memu odi kađigh totu iikpulughu obho naakpulughu, bolobolo naþba monuekpete oþi adõm obho tEnaan, odi naloki regher molom odi. Akerekerẽ olo todi n'ani obho ufe memu odi tebum odighi ıkarabh obho. ⁶ Ani olo

õkagha ðio mēmu odi pabula mēmu odi. Ẽzo bho ʼani-ebhõbh mobula ẽmu odi n'oghula ʼasilaaan odi aru maar olo ʼolokia ʼaregheer obho, podi ʼakagha mēmu odi. ⁷ ʼAar olo olobhir ʼony kʼatuan kazuan meghõony tēmu odi olo, ebum obho ʼulem odi ugbaaniom meghuan tẼnaan obho. ʼAni-ebhõbh obho ʼulem ugbaaniom meghuan olobhir ʼony obho, ⁸ ebum obho ʼuseghe ðio mopaði ʼani-ebhõbh obho koru ʼolemom molobhir ʼony obho, ʼuseghe mopaði olobhir ʼony obho kulemomi mañi-ebhõbh obho. ⁹ Onyiiin ẽzo bho na, ʼutan io mañi-ebhõbh obho kʼolem molobhir ʼony obho, ʼutan molobhir ʼony obho kʼolem mañi-ebhõbh obho. ¹⁰ Tebum ẽzo eðighiom ʼaar itelema bho tẼnaan, kʼani kʼani ʼakagha gha mēmu odi moḡba oðeeriom mobho odi odi tito olom odi. ¹¹ Taghuðum ezira mi tObamõogh obho, ʼani-ebhõbh olo, olobhir ʼony olo na, olobhir ʼony obho na olo, ʼani-ebhõbh obho olo. ¹² Ẽzo bho ʼuseghe mopaði olobhir ʼony obho ʼulemomi mañi-ebhõbh obho pezo na ʼani-ebhõbh obho namar gha na molobhir ʼony obho. Oomo iibha bho idua tito tẼnaan keru.

¹³ ʼImaar ẽtue, ẽkar eezuan mañi-ebhõbh mookpulgħu Ẽnaan totu iikpulughu obho molo õkagha ðio mēmu odi? ¹⁴ ʼImaar eenon, ʼaregheer idi tolobhir ʼony moseeri ʼasilaaan odi keðoony ḡoðogodo ¹⁵ keðio iidoony ʼasilaaan pegħuan ʼani-ebhõbh. ʼUnogħo zodi miiidoony ʼasilaaan mopuughiom gha ẽmu odi. ¹⁶ Erumolo õoy natu moḡhanan tiibha bho, ʼonon ʼaar olo ʼaami ʼuteeny moḡpete olo tughuneen moḡpete kua — kamen kamen olo ezõr bolobolo arõoy ʼasosi obho tẼnaan iikõbhõghian, ʼonon eðighiom ʼaar iikpulughu olo.

Eðian ʼaruumugh obho

¹⁷ ʼAami utue ðio abuum enyina tibha ʼaami natu moðegħe bho. Kpeleñ n'iibhi momute tookõbhõghian obh'enyina mi tʼasosi obho, ikarabh ikiton nemute. ¹⁸ ʼObel ikarabh obho enyina neðighi obho, noḡba ʼonogħo ʼaami mobho enyina neðianogh neʼtuanogh mi tookõbhõghian obh'enyina tʼasosi obho. ʼAami amõruõm meðe bho mobho iru magey. ¹⁹ (ʼAkar agey na, igbaan ni molo ʼamaðian kerol teesoðia enyina, molo õmiin maḡkar obo bho neekpulughu mẼnaan obho). ²⁰ Kamen kamen olo enyina iikõbhõghian monyiiin esi, enyina iʼtuan io mole eðian ʼaruumugh obho tObamõogh obho keru, ²¹ ebum obho, amen enyina nele, õoy il'õno il'õno nale gha, molo eðe õkoony nasibh, eðe amiim nekigh. ²² Enyina iʼteenyogh io rutu ole õbhoghõl għa? Belee kenyina neva moofelemi ʼasosi obho tẼnaan n'õloki ʼaregheer marõoy obo bho iʼteeny ʼani ðio maar ole bho? Enyina ikar neva molo ʼaami tʼakpete meegħe kʼanogħo enyina? Enyina neva molo ʼaami kabuum enyina għa? Ẽkpuḡħ.

²³ ʼItughumiom bhibha ʼaami ubhin ʼutughumiom enyina bho ʼaami ubhin tʼavo tObamõogh obho. Odi aji-zos Obamõogh obho, tuðugul obho toḡool bo zodi obho, podi ʼasegħe maḡbred, ²⁴ ʼanogħo li-sebh mẼnaan, aḡigi keðio ʼakpete kua, "Oobho piikpõogh alõr obh'ami, obho ʼaami nanogħo moḡhel enyina bho. ʼIdighi

gha kua moḡtua għa ami." ²⁵ Onyiiin ẽzo bho na, eedi ile meðian udule bho iḡbele, podi ʼasegħe maḡbugħa amiim obho ʼakpete kua, "Oobho paḡbugħa amiim omoom iʼzo bho tẼnaan, obho ughiom bo miḡbaal ami obho. Kamen kamen olo enyina iḡbhoghõl, iitua għa za-mi." ²⁶ Iibha bho neḡba mobho, keðio Obamõogh obho tatu, kamen kamen olo enyina ile maḡbred obhobho iḡbhoghõlom maḡbugħa bhobho penyina neḡba emutiom moḡbho bh'odi.

²⁷ Tiibha bho beḡeni, kõoy kõoy olo abhin tʼikarabh ẽzo aliom ʼabhoghõlom maḡbred n'aḡbugħa amiim obho tObamõogh obho, naaḡighi miḡkarabh miikpõogh alõr n'azara bho tObamõogh obho. ²⁸ Tebum iibha beḡeni, kõoy kõoy ʼamaar aanona lõr odi kagbi mole ʼabred obho n'õbhoghõlom ʼaḡbugħa bho. ²⁹ Erumolo odi õlogħ io mologħi tēmu iikpõogh alõr tObamõogh obho, men obho odi nale maḡbred obho ʼapogħolom maḡbugħa bho, odi naabhin mapum ʼaḡama tēmu odi. ³⁰ Paar obho eðe enyina neñweey raḡegħ obho, iʼteeny io moḡghuanaan alõr obho, n'eðe enyina neḡozuuy obho. ³¹ Erumolo ezira ubhira ʼumaar uunona għa lõr ezira ezira ubhin io mapum tẼnaan Obamõogh obho. ³² Keðio Ẽnaan Obamõogh obho naḡliom aakiom ezira molo ezira uðigh ʼani obhin mapum ẽmar-arõoy obho.

³³ Tebum iibha beḡeni, iibhi aburumõr, kamen kamen olo enyina neekõbhõghian mole eðian ʼaruumugh obho tObamõogh obho, oomo enyina onyiiin abõrõ monyiiin. ³⁴ Kõoy kõoy olo õkoony nasibh aḡeḡel totu odi ale meðian, molo Ẽnaan õliom enyina mamen enyina iikõbhõghian. ʼAraðegħe ipedi obho, amen ʼaami uru kʼaami ʼakpete atēne.

Ẽnogħo Ẽmugh Iigbia bho

¹² Esiibha bho iibhi aburumõr, tilo igboloman n'i-ipuruan enyina mi tēnogħo Ẽmugh Iigbia bho, ʼaami naḡa molo enyina kelõghõm magey obho. ² Enyina neelõghõm mobho tamen obho enyina neekpulgħu ni ruru obho, aruru ilo aghuðum ilo pobo iʼto għa miʼto iʼnogħo enyina, ibhiemi enyina mi taraabõom aghuðum tẼnaan. ³ ʼImaar elõghom siibha bho mobho kõoy kõoy olo Ẽmugh Iigbia bho tẼnaan napin ateliom, otue ðio ʼakpete aḡhõl kua, "Itõnyõgh erol ẽnogħo maḡizos" n'obho boḡon õoy olo tatue ʼaḡba amutiom mobho aḡizos aru Obamõogh obho olo tughuneen molo Ẽmugh Iigbia bho nateliom odi ðio.

⁴ Oðigh kerekere ẽnogħo mobho idi keðio onyiiin odi Ẽmugh Iigbia bho nanogħooy għa. ⁵ Oðigh kerekere aridighi mobho idi keðio ubhin noðighi moomo eedi ʼonogħo monyiiin odi Obamõogh obho. ⁶ Oõy olõghõm ʼaar olõghõm ʼaar õno ʼateeny mobhin oðighiom oðighi obho keðio onyiiin odi Ẽnaan obho pobo ʼanogħooy molõghõm ʼaar obhobho kõoy kõoy mobhin oðighiom oomo aridighi obho. ⁷ Oõy esuo oðigh kerekere eðighiom ʼaar tẼmugh Iigbia bho mobho noñmiin todi moñogħo ʼasuo moomo arõoy obho. ⁸ Onyiiin odi Ẽmugh Iigbia bho keðio odi nanogħo għa monyiiin õoy miitua olõghõm ʼaar, ʼanogħo moñon õoy molõghõm ʼaar õmogħonyan, moḡbaam adõm obho. ⁹ Onyiiin odi

Ɛmugh Iigbia bho nà nānoghò ghà monyiin òoy mologhi omòruòm, ànoghò mōnon òoy mīnyaam ookò ʔarazegh. ¹⁰ Onyiin òoy odi ànoghò mīnyaam oḍighi ọkpò iḍaany, ànoghò mōnon mīnyaam ọgbaam ọnuẹkpete adòm obho tẼnaan. Ọnon odi ànoghò mològhòm ʔar mọgba omutiom erumolo ẹnoghò aròoy obho iru molo tẼmugh Iigbia bho n'erumolo itu ḍio mol'Ẽmugh Iigbia bho. Onyiin odi ànoghò mīnyaam mọkpa ọnu-ẹma olo odi ḍomoghon ghà ḍio, keḍio ànoghò mōnon mīnyaam ọgba ẹmu ọnuẹkpete bho opedi obho nàkpa bho. ¹¹ Onyiin odi Ẽmugh Iigbia bho pobo nānoghoooy oom'iibha bho. Ẽzo bho idigh tologhi odi obho, pẹzo odi abhin nānoghoooy moḍigh kẹrekere ẹnoghò moḍigh kẹrekere aròoy.

Onyiin alòor obho keḍio oḍigh kẹrekere ipaḍi

¹² Onyiin ẹzo bho nà pẹzo idi nà mi taKraist; odi ʔteeny monyiin alòor n'oḍigh kẹrekere ipaḍi alòor obho, odi odi ni nà monyiin. ¹³ Ẽzo bho nà pẹzo oomo ezira idi. Aròoy aju bho, n'aròoy inon aruubhugh obho, n'arubana, n'ānwuny ogbo eghun obho, oomo ezira noozua mūum Ẽmugh Iigbia bho oḍighi monyiin alòor nōnoghò nōpoghol monyiin ʔmuum ʔruumugh obho.

¹⁴ Ọlogh ipaḍi alòor mobho alòor òoy ʔteeny, onyiin okpom be ḍio. ¹⁵ Erumolo onyiin alẹkẹ bh'odi aghòl mebum obho ọno otu ḍio mavo bho, pọno ol'alòor obho ḍio. Iibha bho irue ḍio enwe zodi mọḗele oru onyiin ọpaḍi alòor obho. ¹⁶ Kerumolo ʔberi obh'odi ʔkpete kua, mebum obho ọno otu ḍio ḍien obho, pọno ol'alòor obho ḍio. Iibha bho ẹkona irue ḍio enwe zodi mọḗele oru onyiin ọpaḍi alòor obho. ¹⁷ Erumolo oomo alòor obho aru monyiin ekpaḍien be, kodi tamoghon ẹko mʔar? Kerumolo oomo odi aru monyiin ʔberi be, kodi tapura ẹko meḍu? ¹⁸ Ẽnaan alòghòm ni kamaar ʔde moḍigh kẹrekere ipaḍi alòor obho aseeri tezo bho idigh bọ tologhi odi obho. ¹⁹ Ughòl onyiin ọpaḍi alòor be mobho odi bọ, okpom alòor obho kulo. ²⁰ Keḍio toomo ibha ọlogh ipaḍi mobho idi obho, alòor obho onyiin be.

²¹ Tebum iibha beleni, ekpaḍien obho orue ḍio ʔkpete ànoghò mavo bho aghòl kua, "Àna n'ʔami ʔar ọmooghan olo." Ẽmu obho ẹkona orue nà ḍio ʔkpete ànoghò masike bho aghòl kua, "Àna n'ʔami ʔar ọmooghan olo." ²² Tiibha bho be ḍio ẹkona, ezira urue ḍio ọḗele mọrolom ipaḍi alòor obho ezira nọtua okòl mighua ḍio obho, ²³ keḍio ipaḍi alòor obho ezira ọtuom io mʔar obho pibha ezira nọmaar ghà ookò, n'obho ipaḍi alòor obho iḗmaar io ẹneghe mọmiin obho, pibha ezira nọmaar ghà ọkologh mibura oburom ²⁴ molo ipaḍi alòor obh'ezira ibha nẹmu bho ipin io nobhin. Ẽnaan nivo nivo ʔto nà aḍighi miibha bho mi talòor obh'ezira molo ipaḍi alòor bhibha tezira tepin mikhanya eghuan epuom mipedi obho. ²⁵ Iibha bho iru idighi molo ʔmaḍian olo talòor obho, molo toomo oḍigh kẹrekere ipaḍi alòor obho, onyiin naanon ʔtuom mʔar monyiin. ²⁶ Molo, onyiin ʔghunu ʔvo nāmiinom

poomo alòor obho odi tọmiinom obho, kootumeni mekpaḍien obho, ọḗaal ologhi obho irol inoghò moomo alòor obho nà.

²⁷ Oomo enyina palòor obho taKraist, molo òoy esuo ọpaḍi ọpaḍi alòor odi. ²⁸ Molo, Ẽnaan naabhin moomo aròoy obho aseeri ʔasosi obho, ànoghò mōoy esuo oḍighi oḍighi: iḗel obho piteledòm obho, ogbẹhiòm iḗal, iḗba mọnuẹkpete adòm tẼnaan; ogbẹhiòm iḗaar obo itughumiom, keḍio aru asi taròoy oḍighi ọkpò iḍaany, n'obo bho iteeny mīnyaam mookò ʔarazegh, n'obo ọbhelogh aròoy, n'obo okpo inon otẹnòm, n'obo ọkpaay ọnu-ʔaraama olo eedi imoghon io. ²⁹ Oomo aròoy iteledòm belee, bolobolo oomo aròoy obo ọgba ọnuẹkpete tẼnaan n'obo itughumiom ḡa? Oomo aròoy ḡa mobo iteeny inyaam moḍighi ọkpò iḍaany ³⁰ bolobolo ookòoy ʔarazegh n'ọkpaay ọnu-ʔaraama olo eedi imoghon io, n'ogba ẹmu ọnuẹkpete bho nọkpaay obho. ³¹ Iseeriom ghà mologhi enyina mi tẹnoghò bho ʔla bọ mʔar apu obho.

Siibha bho ʔami natu mọgba ọnoghò enyina mẹnoghò bho ʔla bọ mʔar apu obho.

Etulan

13 ʔami ʔkar arue mọkpaay ọnu-ʔaraama aròoy n'ʔkar ọnu-ẹma itelema bho tẼnaan ʔami ʔteeny io metulan, ọnuẹkpete obh'ami ineghe ḍio epu moghòròkò okele n'ighonogo. ² Erumolo Ẽnaan abhooghuom ʔami ànoghò ʔami mīnyaam ọgba ọnuẹkpete adòm obh'odi, n'erumolo ʔami ʔteeny moomo ològhòm ʔar n'oomo ọmoghonyan ọkpò ẹḗkia, n'erumolo ʔami umina nà ʔteeny moomo ologhi omòruòm olo tatue ni aḍinyogh mib'iḗbaal iirẹny n'ib'aruku-ogbo ʔami ʔteeny io metulan, ʔar oḍighiom ʔami olo. ³ Erumolo ʔami ọḗirogh moomo ọkpò ʔmi ọnoghoooy ròoy ọman, bolobolo ọnoghò nà lòor ʔmi mọsu ʔnyan tebum oḍighi iḗi ʔami ʔteeny io metulan, bọbon ʔsuo olo ʔami tapin olo.

⁴ Etulan palideny alòor n'oḍighi iḗi. Ibòbhan n'iituma n'ọbughia alòor ilo tetulan. ⁵ Ọḗaar ẹmu n'ipesi n'ʔaku n'ọkarabh ologhi ilo nà tetulan. Etulan ookòb-hòghì ghà ḍio moḍighi ọpionuman ʔlogha tologhi, ⁶ ọḗaal ologhi olo tetulan mi toḍighi iḗkarabh keḍio nàḗaal ghà mologhi magey tiḗi eḍighiom ʔar. ⁷ Etulan nàkparaghiom ghà ni ʔaar ʔaar, amòruòm ʔaar ʔaar, aḍuom ologhi toomo ẹmorokpo, ʔteeny alideny alòor toomo eḍighiom ʔar.

⁸ Ọgba ọnuẹkpete adòm tẼnaan takunughi ni, ọkpaay ọnu-ʔaraama olo ọmoghon io tasòbhe ni, ològhòm ʔar temuneen ni, keḍio etulan ikonughi olo, ⁹ ebum obho ẹnoghò ològhòm ʔar n'ogba ọnuẹkpete adòm tẼnaan igbẹbhan io bho, ¹⁰ keḍio amen olo ibha tẹgbẹbheghìòm obho tetu pobhìemi ibha degbẹbhan io bho.

¹¹ Tamen iḗbam ʔami, ʔami ọḗdeghe ghà ʔaḗdeghe iḗbam ʔnwuny ʔmoghonyan ghà iḗbam ʔnwuny, ʔatua ghà nà mīitua iḗbam ʔnwuny. Keḍio esiibha bho ʔami naaru ugbeḗh mōoy obho, ʔami naaròbh tʔaman moomo

edighiom ʔar ibam ʔnwuny. ¹² Ibha ezira nōmiin siibha bho nōmiin tʔum kiikōogh ʔatabaliki. Keđio tamen olo natu, tōmiinan tasumusigh. Iibha ʔami naalōghōm siibha bho degbēbhan io keđio tamen olo natu, ʔaami olōghōm oman kēzo bho ʔnaana ʔamaar alōghōm ʔami ʔaman obho.

¹³ Tēnogho bhibha, ʔraar bhibha, ologhi omōruōm, n'oduom ologhi, n'etulan, pibha ʔmara kua ʔrol, keđio ʔraar eedi, etulan apuom.

İnon ʔaradeghe ʔnogho aluunwo ʔmugh Iigbia bho

14 Tebum iibha bēleni, ikilighuan meva mebōom ʔteeny ʔni etulan. Iseeriom mologhi enyina tēnogho ʔruumugh obho — ʔkar ʔnogho ʔgba gha ʔnuekpete bho tēnaana. ² Obo bho naʔpaay mōnu ʔma olo odi ʔmoghon io bho, naʔpaanaan mēnaana be, ʔkpaanaan io rōoy, tebum obho bōbon ʔoy olo naʔmoghonyan odi olo bho. ʔmugh Iigbia bho ʔnogho odi mīnyaa mōgba ʔkpo ʔbokia omutiom. ³ Keđio obo bho naʔba bō mōnuekpete adōm tēnaana obho naʔpaanaan rōoy mōbhel ʔnogho eedi mōoghuaana ologhi n'ʔbaal ologhi. ⁴ Oōy obo bho naʔpaay mōnu-ʔraama olo odi ʔmoghon io bho naʔpela lōor odi be, keđio obo bho naʔba mōnuekpete adōm tēnaana obho naʔel moomo arōoy ʔsosi obho.

⁵ ʔami nī dugh, oomo enyina mōkpaay ʔnu-ʔraama olo enyina ʔmoghon io iibi, keđio oomo enyina mōteeny ʔnogho ʔgbaay ʔnuekpete adōm obho tēnaana ʔneghe epu. Ebum obho odi obo bho naʔba mōnuekpete adōm tēnaana obho ađigh eghuan apu mobo bho naʔpaay mōnu-ʔraama olo odi ʔmoghon io bho. Odi orue đio ʔbhel moomo arōoy ʔsosi obho erumolo obo ʔgba ʔmu ibha odi naʔpaay obho olo. ⁶ Iibi aburumōr, ʔmaar ʔetua, ʔami aru tenyina kʔ naʔpaay mōnu-ʔma olo enyina ʔmoghonyan io, ʔsuo odi gā? ʔsuo olo nolo, tughuneen molo ʔami uru ʔgba ʔnogho enyina mōkpo ʔbokia bho ʔnaana nađereghiom rōoy obho đio bolobolo ʔgba ʔnogho enyina mōkpo ilo igboloman n'olōghōm ʔar n'ʔnuekpete adōm bolobolo ʔtughumiom tēnaana io.

⁷ İinon tobo bho neti magumagum n'igelege ibha aghuđum ilo bho, erumolo eedi iti mēnaghanyan, okōr ʔoy tatue ʔker mīʔa ʔloghom? ⁸ Kerumolo obo bho naʔpulo gha meeđue ʔgham obho apulo mēnaghanyan, kokōr ʔoy taβetunu ʔmara mōβe ʔgham obho? ⁹ Onyiin ʔzo bho na, okōr ʔoy ʔmoghonyan enyina erumolo enyina neʔpaay ʔgbaam madōm obho tēnaana mōnu-ʔraama olo ʔmoghonyan io? Penyina netōbōđi mighor ʔnu enyina be. ¹⁰ ʔsumuunir ʔnu-ʔraama mibha idi tesuo ʔmar-arōoy obho, keđio bōbon onyiin olo aru mēmoghonyan olo. ¹¹ Kerumolo ʔami ʔmoghonyan io mōnu-ʔma bho nōkpa bō bho, ʔaami naaru misoloman todi obo bho naʔpa bō bho, odi atu na misoloman ʔami. ¹² ʔzo bho enyina neva mōteeny ʔnogho ʔmugh Iigbia bho, toomo ilo ipuom suo, ʔva gha mēgy mōteeny ʔni ʔnogho bho tapōbhe bō ʔsosi obho. ¹³ Tebum iibha bēleni, obo bho naʔpaay gha mōnu-ʔraama olo ʔmoghon io bho aakpu-

lughu gha agbēel mobhin ʔbaram ʔnogho ʔgbaam ʔmu ʔgbaay obh'odi. ¹⁴ Erumolo ʔami ubhin mōnu-ʔraama uukpulughu miikpulughu, ʔmugh obh'ami naʔkar aakpulughu keđio ʔitua bh'ami ilo ʔni. ¹⁵ ʔami tađighi ʔko siibha bho? ʔami tatōbh ologhi obh'ami aakpulughuom mēmugh obh'ami be gā? ʔami tatōbh ologhi obh'ami ʔmoomom ʔor mēmugh obh'ami be gā? ¹⁶ Amen olo ʔna ubhin ʔmugh obh'onuma be naʔnogho ʔisebh mēnaana, kōoy olo odi ʔni tiikpulughu obh'onuma ʔmoghon io mibha ʔna naakpulughu obho, odi tađighi ʔko katul n'ʔna akōl mērol ni na kua? ¹⁷ Toomo iibha iikpulughu obh'onuma ʔna naakpulughu ʔnogho ʔisebh mēnaana obho iru miiβi obho ʔkona, bōbon ʔzo olo ʔbhel ʔni mōoy opedi obho olo.

¹⁸ ʔami naʔebh ni mēnaana mēgy mobho ʔami naʔpaay gha apu moomo enyina mōnu-ʔraama olo ʔmoghon io. ¹⁹ Keđio tamen olo noođiku ʔsosi kβelen n'olo ʔami kaʔpaay ʔsumuunir ʔnuekpete olo arōoy obho ʔmoghonyan io, ʔami taʔpa ʔkpete mōogh ikpo ʔnuekpete ʔtughumiom ilo eedi tēmoghonyan ni.

²⁰ Iibi aburumōr, ʔđum gha maghuđum ibam ʔnwuny mi ʔitua enyina. Tesi ođighi ʔkarabh, ʔitol kībam ʔnwuny, keđio ʔitua enyina ʔtol kikenya arōoy.

²¹ Nōoge mi tōbhereer iigbia bho mibha Obamōogh obho ʔkpete bho,

“ʔami tapin mīnu ʔnon ʔraama kaʔpetiom ʔnogho marōoy bhibha.

ʔami tapin na mīdoronu isoloman kaʔpetiom, keđio arōoy obh'ami ʔkona irue đio mōmoghonyan ʔami.”

²² Tebum iibha bēleni, ʔnogho ʔkpaay ʔnu-ʔraama olo ʔmoghon io ilo obhin ookiom arōoy obo bho demōruōm io bho, ʔnogho ʔgba ʔnuekpete adōm tēnaana ilo obhin ʔsebhom arōoy obo bho neemōruōm obho.

²³ İinon, oomo enyina keđigh ʔsosi koomo enyina neʔpaayogh mōnu-ʔraama olo enyina ʔmoghon io, koobho arōoy bolobolo arōoy aruru eru eđigh, amen eedi ʔmoghon, eedi ighōl io enyina neʔtaalogh gā?

²⁴ Kerumolo oomo enyina neʔba mōnuekpete adōm obho tēnaana koobho ʔoy bolobolo ʔoy eru aru ađigh, pobhin toghōrōkō bho odi ʔmoghon obho tētu ni mīruan ʔnogho zodi, ²⁵ molo ʔitua ʔbokia bh'odi temute ni ʔanyu obho keđio odi tagbuluman na aakpulughu ʔni mēnaana, ʔgba amutiom mobho “Tagey obho, ʔnaana odi n'enyina.”

ʔzo ookō ʔsosi obho

²⁶ Iibi aburumōr, ʔami ʔkar nađeghe ʔko? ʔami ughōl kua mu kamen kamen olo enyina idigh ʔsosi, onyiin ʔteeny ʔor ʔmoom, ʔnon ʔtughumiom, omina ʔnon ʔgba omutiom ʔkpo ʔbokia tēnaana, ʔnon na, ʔkpaay ʔnu-ʔraama olo odi ʔmoghon io, n'ōoy olo kaʔba gha mēmu ʔnu-ʔraama bho odi naʔpaay obho. Oomo iibha bho ođighi mōghuemi ʔsosi obho! ²⁷ Erumolo arōoy idi togbo enyina netu mōkpaay ʔnu-ʔraama olo

eedi ìmoghon io, ìzal bolobolo ìraar, òoy amen amen, èkpaay ghà. Eedi èteeny nà monyiin òoy olo tagba me-mu ìigbaay obh'eedi. ²⁸ Kerumolo obo ogha emu ìigbaay obho olo, pu kòoy kòoy àrol bìrim, àdeghian n'Ènaana be. ²⁹ Ìzal n'ìraar ilo obhin monuekpete adòm tÈnaanaan ègba ènogho mipedi obho, eedi ipedi obho eru mìjiruan ènogho mibha eedi nègba bho. ³⁰ Kerumolo onyiin òoy àrol togbo bh'enyina abhin dòm mi tÈnaana, obo bho nàgba bõ bho asõbhè mibha odi nàgba bho. ³¹ Oomo enyina òoy amen amen tetue ni ègba dòm tÈnaana, molo oomo aròoy obho ètuugha èteeny moughuanaan ologhi. ³² Obo bho àteeny menogho ogha onuekpete adòm tÈnaana obho àmaar àrolom tipa bho, ³³ ebum obho Ènaana opeleghi ðio ezira modum aghudum emoghonyan obho, abheleghe ezira taghudum olo ekima.

Toomo àrasosi ibh'aròoy tÈnaana, ³⁴ amen olo noodiku masosi àraani obho erologhu ghà bìrim bìrim. Unogho ðio zeedi minyaam mokpete àar. Eedi ìtolom io memu àgada bho, kezo bho araalõgh aròoy aju obho èkona ìkpete bho. ³⁵ Erumolo eedi nèva momoghonyan àar, eedi epuruan burulom eedi mi totu. Àregheer idi magey manì-ebhõbh mokpaton onu odi okpete àar mi totu asosi obho.

³⁶ Umaar io suo, enyina nekõl onuekpete tÈnaana àdua tenyina karu gá? Bèlee kenyina be gá mobo neebhin monuekpete bho tÈnaana?

³⁷ Kòoy kòoy olo nàtua akõl modi onyiin obo nàgba monuekpete adòm tÈnaana, bolobolo, mobho odi àteeny menogho àruumugh obho, àtua alõghõm mobho ibha àami nàge atuom enyina bho iru mìto tObamogh obho. ³⁸ Oòy olo opinom io miibha bho, ubhinom nà ðio zodi.

³⁹ Tebum iibha bèleni, iibì aburumõr àmi, iseeriom mologhi enyina mi togba ghà onuekpete adòm obho tÈnaana. Toomo ipa èkona, tokpa onu-àraama olo enyina ìmoghon io, ìgbi ghà. ⁴⁰ Kàar kàar omar otoooghi ghà kodighi tebõom olo iizuan.

Ubetõn maKraist tobho bho

15 Esiibha bho àami nàva motuemi enyina monuekpete ooþi adòm obho àami ugha ghà unogho enyina bho, obho enyina ibhinom obho, n'obho ologhi omõruõm enyina nàamaar àbolom obho.

² Àkar odi ooþi adòm obho, obho àami ugha unogho enyina bho. Ooþi adòm obho nàpel enyina atenemi tikarabh enyina bho, erumolo enyina nàamaar ipolom zodi adòm obho, tughuneen molo ibh'ologhi omõruõm obh'enyina iru moobho àar àni ni be.

³ Àami utenèghi unogho enyina mibha àami ubhin nà bho, ibha ìla bõ màar ipu obho: mobho aKraist obho àbho mebum ìkarabh ezira, kezo bho uge tægia iigbia bho, ⁴ n'obho uði zodi ìraar àduma iten puþetõn odi tobho bho, kezo bho uge nà bõ tægia iigbia bho, ⁵ n'obho odi amutiom lõor odi ànogho maPita men, àðìbh n'ìzal obho amen. ⁶ Àteeny monon amen podi amutiom lõor odi ànogho maròoy ilo tepu ni monir n'ìzal àraala n'àdisibh obo bho neemõruõm obho

monyiin amen obho. Ologh eedi idi ni kaadon, ède kobho nekoðiiy taruugu. ⁷ Keðio odi amina nà amutiom lõor odi ànogho majems men, n'oomo iteledõm obho amen.

⁸ Àami pobo odi amutiom lõor odi ànogho akunughiom — toomo ibha àami urol konyo olo igbèbh io umar obho. ⁹ Ebum obho àami uru mony osõbh òla oomo iteledõm obho — àkar àmi nì dugh, àami ugbèbhan io molo koghõl àami onyiin oteledõm, ebum obho àami umaranuan masosi tÈnaana obho. ¹⁰ Keðio Ènaana kàsuanaan àami ghusan àdien kàami odi siibha mezo bho àami odi obho, molo tosu aghusan àdien obh'odi ipè ðio nà kua be. Toomo iibha bho èkona, àami naakumuan apu moomo eedi iteledõm ipedi obho. Àami nivo nivo kùkar io àdighi modighi obhobho, õsu aghusan àdien tÈnaana ibha idi n'ami obho kidighi. ¹¹ Eru kàar olo aru zami bolobolo eedi, iibha bho pibha ezõor ugha, kenyina imõruõm nà.

Toþerion àni ni ezira tobho bho

¹² Ebum eeghe, siibha bho, keðe enyina nekõl moþetunu tobho bho olo erumolo, tadõm obh'ezõor, ugha mobho noþetõn aKraist tobho bho? ¹³ Erumolo ibha enyina nègba bho iru magey, puþetõn io maKraist tobho bho, ¹⁴ kerumolo ubetõn io maKraist tobho bho pìigbaay adòm obh'ezõor apa be, ologhi omõruõm obh'enyina èkona apa be. ¹⁵ Tilo ipuom suo, ezõor nõgbaaghiom mÈnaana miben tebum obho ezõor nõgba mobho odi Ènaana abetõn maKraist, obho odi oþetõn io tobho bho, erumolo iru magey mobho oþetunu tobho bho olo. ¹⁶ Èkar erumolo oþetunu tobho bho olo, puþetõn io maKraist tobho bho. ¹⁷ Kerumolo aKraist oþetunu ðio tobho bho, pologhi omõruõm obh'enyina àar oðighiom olo, enyina èkona idi nini tikarabh enyina. ¹⁸ Onyiin èzo bho nà, obo bho imõruõm maKraist ku nekoðiiy taruugu obho neebhè be. ¹⁹ Kerumolo oduom ologhi obho ezira uteeny taKraist obho aru mol'aghudum obhobho be, paghusan ibh'ezira ipu mibh'aròoy oomo emar-aròoy obho.

²⁰ Tàkar agey obho, oþetõn maKraist tobho bho, molo ezira nõteeny moughuanaan ologhi mobho toþerion àni ni mobo bho neemõruõm maKraist ku nekoðiiy taruugu obho. ²¹ Èzo bho àar obho àdighi bõ kòbho aru obho àdua tóoy karu obho, pezo oþetunu tobho bho àdua nà tóoy karu. ²² Èzo bho oomo aròoy ibha idigh n'Adam nepozu obho, pezo toþerion moomo aròoy obho idigh n'aKraist obho. ²³ Keðio oomo abaabha bho àar amen amen tetuugh emute. AKraist oþel oom'eedi; keðio tagbi moþeeny obo bho iru milo taKraist mi tamen obho odi tatu obho. ²⁴ Iibha neeten pikunughi obho oru, amen olo aKraist tapuoghom moomo àruula n'ito mìto n'inyaam àruumugh obho, keðio odi tazuuruna meghõony oðam ema bho ànogho mÈnaana Ode bho. ²⁵ Ebum obho aKraist tazua ni meghõony oðam ema bho ninii odi tapuom àvo moomo obo ologh àdien odi, àseghe zeedi atenè moþeleriom asike odi obho. ²⁶ Obho pobo ologh àdien obho topuom àvo oþeliom obho. ²⁷ Ebum

obho nōoge ɔkpete kua mi tēgia iigbia bho mĒnaan naapuom k̄aar k̄aar aḅeleriom sike odi. K̄aar k̄aar obho ughōl bō suo bho, ɔloghom aṅi d̄io mĒnaan obo bho t̄aseghe k̄aar k̄aar alogh tēḅiani asike taKraist obho. ²⁸ Amen olo nōoseghe ɔlogh t̄avo taKraist mōda k̄aar k̄aar, podi Ɔony obho n̄ivo n̄ivo ɔrol tēḅiani tĒnaan obo bho aḅeghe k̄aar k̄aar aseeri tēḅiani odi mōda bho, keḅio Ēnaan tatu aḅa k̄aar k̄aar aḅaman.

²⁹ Eru k̄aar olo ilo kua, kobo bho nezua m̄um ɛnogho mobo bho n̄ebho bho k̄imara tēḅighen? Eru k̄aar olo oḅetunu tōbho bho olo nolo, k̄ezo bho eedi n̄egba bho, ebum eeghe keedi nezua m̄um ɛnogho mobo bho n̄ebho bho? ³⁰ Ezōor ɛkona, ebum eeghe kezōor nokilighuan mi tōmiinom moomo amen? ³¹ Iiḅi aburumōr, aami nasōmōghan gh̄a mōbho moomo aḅuma. Ēzo bho aami nabuom enyina mi taghūḅum ezōor mi t̄ajizos Kraist Ob̄amōogh ezira bho kiḅighi k̄aami n̄aḅeghe miibha bho amutiom. ³² Iḅighen m̄asuo aami mi t̄itua ɛmar-arōoy, eru k̄aar olo aami uḅe m̄inam eḅum mi tesuo Ɖfesos? Onuekpete bhobho “Itu ole ɔbhoghol, eḅie pezira ɔbhozuuy” obho agey, erumolo oḅetunu tōbho bho olo.

³³ S̄oo, imoghonyan rōoy. “Ikarabh aḅurubulol obo n̄epue gh̄a mamarugh otu.” ³⁴ Imula t̄itua enyina, metughuneen silōor obh'enyina mi taraabōom oḅighi ikarabh. Aregheer esibh'enyina. Ēde enyina delōghōm io mĒnaan.

Oḅigh alōor obho tōnogho mobo bho toḅeriōn obho

³⁵ Onyiin enyina tatue ni apuruan kua, “Eedi obo bho n̄ebho bho tōkar eḅerenu ɛko? Okōr oḅigh alōor mobho eedi t̄eteeny?” ³⁶ S̄oo ib'araama! Amen enyina iḅebh mekpo oor̄eny mi tade bho, osi gh̄a d̄io aḅum aru, tughuneen molo ekpo bho abhira aḅho d̄io.

³⁷ Obho enyina iḅebh tade bho ekpo be, m̄aar io suo ekpo ɔbiakpa bolobolo ol'ōnon oḅigh oor̄eny. Ekpo bho n'oor̄eny obho tasi amute bho k̄erekere.

³⁸ Ēnaan n̄anogho gh̄a mōḅigh ɛetua oor̄eny olo ologhi odi aḅigh mōnogho ekpo bho. Oḅigh k̄erekere ɛetua oor̄eny mobho odi n̄anogho gh̄a mōḅigh k̄erekere ikpo iir̄eny obho.

³⁹ Toomo ɔkpo bho nepooghu obho, ak̄erekere iikpōogh alōor miibha iḅeeny. Arōoy ak̄ere oḅigh alōor, inam k̄ere, inun k̄ere, ina k̄ere.

⁴⁰ Arōoy ibh'anyu obho n'ade bho n'alōor il'eedi. Kir alōor arōoy obh'anyu obho ilo imaar iḅpiom, kir alōor arōoy ibh'ade bho milo imaar iḅpiom n̄a. ⁴¹ Ēneghe ibh'aghōzōgh obho k̄ere, ibh'uvanyu obho k̄ere, ibh'iinaany obho oḅigh k̄erekere n̄a.

⁴² P̄ezo t̄etol n̄a mi toḅerenu tōbho bho. Obho uḅi obho t̄aḅor ni, obho toḅetōn obho ɔḅor mu. ⁴³ Obho uḅi obho n'aḅebh ɔmiin, obho toḅetōn obho n'eghuan. Obho uḅi obho naadugh aḅporokporo, obho toḅetōn obho aghua ni aḅaman. ⁴⁴ Obho uḅi obho uḅi miikpōogh alōor obho, obho toḅetōn obho toḅetōn m̄emugh alōor obho. Ēzo bho iikpōogh alōor idi t̄amar-arōoy obhobho bho, alōor t̄atol n̄a ni n̄a mi t̄aruumugh obho. ⁴⁵ P̄ezo uḅe tēgia iigbia bho, mu

“Keḅio ɔḅel ɔoy obho, Aḅam, aru aḅeeny ghūḅum;” keḅio Aḅam obho aḅaman obho pobo aḅeeny m̄emugh obho n̄anogho gh̄a ghūḅum obho.

⁴⁶ Ubhira d̄io ɔteeny m̄emugh obho, ubhira ɔteeny miikpōogh obho keḅio ugbi m̄oteeny ɛmugh obho.

⁴⁷ Ɔḅel Aḅam obho ɔlemom m̄oomi ade bho, ogḅebhiōm iḅal Aḅam obho aḅua tĒnaan karu. ⁴⁸ Obo bho iru mil'ade bho, idi n̄a kodi obo bho ɔlemom m̄oomi ade bho, keḅio obo bho iru milo tĒnaan obho idi n̄a kodi obo bho aḅua tĒnaan karu obho. ⁴⁹ Ēzo bho ezira uzua mozu ɔoy obho ɔlemom m̄oomi obho, p̄ezo ezira tozua n̄a mozu odi ɔoy obho aḅua tĒnaan aru obho. ⁵⁰ Iiḅi aburumōr aḅar ɛmu aḅaḅeghe bh'ami iibha, ibha aḅara n'iikpōogh alōor obhobho irue d̄io ebhin bin tAde-Ɔolema bho tĒnaan. Ibha t̄aḅor ni obho ɛkona irue d̄io ebhin bin tibha iḅor io obho.

⁵¹⁻⁵² Imoghon, aami natu mōgba ɔnogho enyina mōkpo ɛḅokia. Oomo ezira ɔbhozo d̄io ɔman, keḅio tok̄em l̄epuuny k̄ezo bho iḅhanaghan aḅyan nemute gh̄a tariḅien obho, tamen olo upulo m̄eḅue, poomo ezira onwian alōor. Amen noopulo, pobo bho n̄ebho bho oḅerenu ɔteeny aghūḅum olo kamen kamen keḅio oomo ezira totu onwian lōor. ⁵³ Ebum obho ibha t̄eḅor ni obho tezua ni miibha iḅor io bho. ⁵⁴ Molo amen ibha t̄eḅor ni obho neezua miibha iḅor io bho, n'obho ibha t̄epo ni obho neezua miibha iḅo d̄io bho, p̄onuekpete ɛegia iigbia bho oru omute oḅighi agey obho aḅpete kua,

⁵⁵ “M̄oomin mōbho. Inyaam odi ilo mu! Eey ɔbho! Idi tēḅighen m̄inyaam obh'onuma?”

Idi tēḅighen m̄inyaam ɔziom arōoy obh'onuma?” ⁵⁶ Toḅighi ikarabh pesi ɔbho aḅeeny m̄inyaam m̄oze arōoy, keḅio taraalōgh obho pesi ikarabh iḅeeny m̄inyaam obh'odi. ⁵⁷ Alisebh ɛrol ni ɛnogho mĒnaan obo bho aḅtuan m̄ajizos Kraist Ob̄amōogh ezira bho n̄anogho zezira m̄inyaam mobhin opuom ɔbho bho.

⁵⁸ Tebum iibha ḅeleni, iḅi aburumōr aami, ideny m̄emaar ɛmara m̄eghua. Suo enyina neelōghōm mobho koḅighi koḅighi olo enyina tēḅighi ɛnogho mOb̄amōogh obho olo t̄ep̄e olo bho, p̄imaar ɛrol eḅighi gh̄a mōḅighi obh'odi.

Osōgh ɔloghom aḅo ɔnogho arōoy tĒnaan

16 Tilo igboloman n'osōgh ikpoki ɔloghom aḅo ɔnogho arōoy tĒnaan ibh'ajudia, iḅtugh eḅighi aṅi k̄ezo bho aami ɔkpete ɔnogho marōoy aḅosi ibh'a-Galetia bho. ² Kawiki kawiki, t̄oḅel aḅuma bho, kōoy kōoy aḅeghe m̄ibam tibha odi aḅeeny obho alogh t̄eḅa aakōbhōghi aseeri, molo aami utu d̄io k̄oke moghiliguan osōgh osōgh. ³ Amen aami uru usi, p̄aami ɔge ɔbhereer orōmōm arōoy obho enyina n̄eson bho kebhin luunwo bh'enyina k̄eghi t̄ajeras̄lem. ⁴ Erumolo iizuan molo aami k̄aghi aṅi, peedi n'aami ɔghi.

Ēzo aḅPol aḅtua morele

⁵ Aami tapira aḅi taMasidonia katu tenyina, ebum obho idi tologhi aami mōḅol taMasidonia bho. ⁶ Ēnaan

alõgh avo, aami tatalan ni enyina mibam amen, maar io suo, oomo eesoor obho, molo enyina ekparam elõgh avo enõgho aami mi tararele bh'ami kesi kesi olo aami tamina aki. ⁷ Erol ani kua tito tEnaan, aami uva dio molo aami tatu asi kua be tenyina ahetunu moqua. Aami natua mokar orolan enyina mibam amen.

⁸ Aami natua na molo aami karol suo Efesos ninii kateeny maduma ezal obho Emugh Iigbia bho asoor bo aru amuzo bho. ⁹ Toomo iibha ologh obo neva mopuenaan ami obho akani teebha bho ekona, ikanya araaboom idi na mobhin odighiom odighi obho magey.

¹⁰ ATimoti aru asi tenyina pimaar ebhin odi melõghom teesodia bh'enyina. Odi nadighi modighi tObamõogh obho kezo bho aami nadighi obho.

¹¹ Onyiin enyina onon io zodi apue. Ilogh avo menõgho zodi molo odi atele taraaboom odi n'ekima, amula atu tami. Aami naõorõ mamen odi n'aburumõr obho temula etu tami.

¹² Tilo igboloman n'Apolos umõr obh'ezira, aami naakpetian zodi magey molo odi n'aburumõr ipedi obho keru kemiinan enyina, keõio odi dõmaar io momõruõm mobho iizuan ni molo odi karu siibha. Kamen kamen olo odi ateeny men ni dugh, podi aru.

Onuekpete ikunughi obho

¹³ Igona loor enyina, memaar emara meghuonom tilõghi omõruõm enyina, meghuemi loor enyina.

Iroogh ghã. ¹⁴ Ipin tetulan mebhin medighiom moomo aridighi enyina.

¹⁵ Enyina neelõghõm maStefanas n'eghun otu odi. Eedi ipel arõoy ibha imõruõm maKraist mi taGris, inõgho na ghudum obh'eedi mi todighi arõoy obho tEnaan. ¹⁶ Sesen ni, iibi aburumõr ami, ikiilaan ghã modigh arõoy ilo idi kua, n'oomo arõoy ilo itul n'eedi nedighi modighi obho.

¹⁷ Ologhi ami naõaal magey mobho aStefanas n'aFortunatos n'Akiokos iru obho. Eedi imara tesi enyina, ¹⁸ molo eedi ipaalenii magey mologhi ami kezo bho eedi ipaalenii milõghi enyina bho. Ilogh elõgh magey marõoy ilo idi kua.

¹⁹ Arõoy asosi ebhugh obh'Esia epuruan enyina. Akuila n'aPrisila n'oomo arõoy obho nedigh ghã masosi totu eedi obho ibhin n'õõaal ologhi mi tObamõogh obho epuruan enyina. ²⁰ Oomo aburumõr obho idi eebha bho epuruan na enyina.

Ipin tetulan aburumõr obho, onyiin abolom monyiin.

²¹ Aami ubhin n'avo ami naõiom iibha bho. Aami apol apuruan enyina.

²² Kõoy kõoy olo otulan io mObamõogh obho, itõnyõgh erol enõgho zodi. Obamõogh ezoor, tue.

²³ Oso aghusan adien tajizos Obamõogh obho arolan enyina.

²⁴ Etulan ami erolan n'oomo enyina obo bho idi tajizos Kraist obho. Erol na kua.

2 Kōrint

1 Aami aPol obo bho Ẽnaan ato kaami uru monyi-in oteledōm tajizos Kraist obho, n'aTimoti umōr ezira, noḡe moḡhereer obhobho notuom maḡsosi obho tẼnaan obho odi taKorint obho n'oomo arōoy tẼnaan ibha idi toomo ebhugh aGris obho.

2 Ẽnaan Ọde bh'ezira n'ajizos Kraist Obamōogh obho ẹnogho ni enyina liḡebh n'ekima.

APol aḡebh mẼnaan

3 Alisebh ẹrol ẹnogho mẼnaan tajizos Kraist Obamōogh ezira bho, Ọde bho odi, Ọde ọsu aḡhusan aḡien, n'Ẽnaan obho oomo ologh aḡo neḡdua ḡaḡa todi etu obho. **4** Odi naḡlogh aḡo anogho ezōor mi toomo iḡḡaghama ezōor molo ezōor otue opin tonyiin odi ologh aḡo bho ezōor ubhin tẼnaan obho ologh aḡi ma-vo ọnogho mobo bho iḡeeny moomo oḡigh kerekere iḡḡaghama obho. **5** Ẽzo bho ezōor nopin mōlogh abin mi tomiinom obho taKraist obho, pezo ezōor nopin na mōlogh abin mi tikanya ologh aḡo taKraist. **6** Ọmiinom bh'ezōor pilo ologh aḡo oḡhel enyina. Ibha ubhel ezōor pu noḡel na zenyina, omina ọnogho na zenyina miḡnyaam oḡparaghiom n'alideny alōor mi tonyiin odi ọmiinom obho ezōor noḡparaghiom na bho. **7** Iibha bho neeḡighi molo oḡuom ologhi ezōor mi tenyina odi kighibh. Ezōor noolōghōm mobho ẹzo bho enyina itul n'ezōor neḡmiinom obho pezo enyina tetul na n'ezōor epin aḡi mōlogh aḡo bho ezōor nopin obho.

8 Ezōor uboki ḡio enyina, iḡi aburumōr, mōmiinom olo ezōor ọmiinom tebhugh obh'Esia. Adōol ọmiinom obho ezōor urōol obho iḡimor iḡrol kua be ḡikpobh molo ezōor ọutua mu na ḡhuḡum. **9** Iḡrol kilo noosōbh raakpe oḡbho ọnogho ezōor. Iibha bho iḡighi molo ezōor ugbiom io mologhi n'alōor ezōor, orōbhōnaan Ẽnaan be, obo bho naḡḡerion ḡaḡa mobo bho neḡbho bho. **10** Odi aḡhel ezōor aḡeghe tib'igbōgh iḡu oḡbho. Odi taḡel ni ezōor, molo ezōor nooseeriom moomo ologhi ezōor mi todi mobho odi tamina ni aḡel ezōor. **11** Enyina ẹkona iḡlogh aḡo meḡogho ezōor mi tiikpulughu enyina molo ob'ologh iikpulughu obh'enyina teḡighi ni arōoy eḡḡerion maraghōrōkō eedi eḡebh mẼnaan tebum alisebh obho odi abhin tiikpulughu obh'enyina aḡebhom ezōor obho.

APol anwe merele odi

12 Iibha pibha ezōor noḡuom obho, ibha ologhi ezōor aḡar aḡba amutiom anogho ezōor mobho ezōor ubhin tiḡnyaam ọsu aḡhusan aḡien tẼnaan noḡumom aḡhuḡum ezōor mi temar-arōoy obhobho, n'aḡar ẹzo

ezira ulōghōmuan obho, n'obho ezōor upin io tiḡnyaam olōghōm aḡar emar-arōoy obhobho ku noḡumom oḡi aḡhuḡum oḡba agey obho. **13** Ezōor noḡe ḡaḡa otuom enyina mibha enyina tetue ni ekōl emoghonyan obho be. Aami naḡtua enyina tetue ni emaar emoghonyan eman **14** mibha enyina neḡmoghonyan miḡaḡi be siibha bho, molo taḡuma bho ajizos Kraist Obamōogh obho tatu obho, enyina tetue ni eḡuom ezōor kezo bho ezōor noḡuom na enyina bho.

15 Aami naḡakar kua alōghōm miibha bho paḡar obho aḡighi bo aami ubhira uguan moru ọmiinan enyina molo enyina epin iḡal abin alisebh. **16** Aami aḡar aguan moru ọmiinan enyina men aami naḡi taMasidonia n'amēn aami namula, mobhin ologh aḡo tenyina mi terele aḡi oḡhi taJudia. **17** Tonwe oguan obhobho taḡi aami naaru moḡile n'oḡbaal ooy ḡaḡa? Enyina nekōl amen aami naguan moguan aḡi aami naguan ḡaḡa moguan emar-arōoy obho moghōl "Ii, eenyi" monyiin amen obho ḡaḡa? **18** Ẽzo bho Ẽnaan oḡba ḡaḡa ḡio miben obho pezo oguan obh'ezōor mi tenyina otu na ḡio ma "Ii" na "Eenyi." **19** Ebum obho ajizos Kraist Ọony obho tẼnaan obho aSailas n'aTimoti n'aami uḡba ọnogho enyina bho otu ḡio mōoy olo nakōl ḡaḡa "Ii, eenyi" monyiin amen obho. Kḡelen n'ipa, odi pa "Ii" tẼnaan, **20** ebum obho todi oomo oguan tẼnaan iru magey obho. Iibha paḡar obho aḡighi bo kezira nokōl ḡaḡa "Ẽrol na kua" mi taḡien tajizos Kraist mōnogho eḡhuan mẼnaan obho. **21** Ẽnaan pobo aḡighi ezōor uḡar nolōghōm mobho aḡhuḡum ezōor n'enyina iḡkar idi n'aKraist. Odi Ẽnaan niḡo niḡo obo arōm ezōor dōm obhobho, **22** alogh ezōor meḡeḡe eḡeḡ mobho ezōor uru mil'odi, anogho na zezōor mẼmugh Iigbia bh'odi mi tiloghi obh'ezōor moḡbhaghan oomo oḡkpo bho odi taḡogho ezōor obho.

23 Aami takiran ni miḡo mẼnaan. Odi naalōghōm mologhi aḡi. Tezo olo oḡhel enyina kaami aḡele moru taKorint. **24** Ezōor ọva ḡio mōto iḡto ọnogho enyina oghōl "Iibha n'iibha pibha enyina temōruōm obho", ebum obho enyina neḡemara iḡhua tomōruōm obho. Agey na ni, ezōor utul n'enyina noḡighi moḡighi obhobho moḡaalen iloghi enyina.

2 Ebum olo aami utu ḡio amina anogho enyina miḡon iḡtu paḡar obho bho aami unwe mologhi aḡi obho. **2** Aami kaḡogho enyina miḡitu, okōr ooy mobho asughō bo mōnogho aḡi moḡbaal ologhi obho, tughuneen zenyina obo bho aami ọnogho miḡitu obho ḡio? **3** Paḡar obho aḡighi bo kaami uḡe moḡel oḡhereer obho uruom enyina bho. Aami ọva ḡio moru ọnogho iḡtu zenyina, aḡar obo bho kiḡogho aami moḡbaal ologhi obho. Ebum obho aami naḡtua uḡar ulōghōm

mobho amen ologhi ami naḅaal pologhi enyina ekona naḅaal na. ⁴ Amen obho aami uge moḅel obhereer obho, aami ubhin teegama aloor n'izin kaḅiom molo enyina kelõghõm mezo aami ubhin utulan oomo enyina, ebum olo enyina kedigh mĩitu dio.

Obo bho aḅighi mĩkarabh kũliom obho, iḅelemaan

⁵ Eru na kaar olo onyĩin õoy naaḅighi molo arõoy keetu, odi oḅighi dio aami, aḅighi enyina. Aami uva dio movimoghom enyina opueni, oomo enyina ni mobho odi aḅighi. ⁶ Meeneghiom mezo ede enyina neebhin jliom zodi õoy obhobho bho. ⁷ Esiibha bho iḅelemaan odi melogh avo menogho odi molo odi otol tĩitu jitu abhe aman. ⁸ Tebum iibha beleni, aami naasen ni enyina, inwe meghuemi metulan obh'enyina mi tadi. ⁹ Iibha kiḅighi kaami age moḅel obhereer obho momiin ezo enyina imara toghiilaan obh'enyina. ¹⁰ Kamen kamen olo enyina iḅelemaan mõoy olo aḅighi mĩkarabh, paami ekona naḅelemaan na zodi. Kamen kamen olo aami uḅelemaan mĩkarabh, eru kaar olo aami ukar uḅelemaan, aami utuan enyina aḅighi kua mi taghisigh taKraist, ¹¹ molo aSetan opuom ezira maḅo, tezo bho ezira noolõghõm mibha odi naḅa moḅighi obho.

Ilo aPol ato moḅighi taTroas

¹² Amen aami ughi usi taTroas moḅba adõm obho taKraist, Obamõogh obho naaghuuron ebõom oḅighi oḅighi obho anogho aami, ¹³ kedio ologhi ami oneghe dio, ebum obho aami umiin io maTaitos ooḅi umõr ami obho. Tiba beleni, paami ukpete unogho rõoy obho ughõl "Imaar erol", kedio aami uten ughi taMasidonia.

Inyaam opuom avo ilo idi taKraist

¹⁴ Oomo ipa ekona, alisebh erol enogho mEnaan obo bho abhin ezõor nateliom karõoy ilo aKraist aḅologh tegham, needu moḅu taKraist kesi kesi kõkpo iibi edu. ¹⁵ Ezõor idi ka insens ooḅi edu ilo aKraist aḅu nanogho mEnaan ilo nekpiom moomo obo bho noḅel obho n'obo bho nepe bho. ¹⁶ Tobo bho nepe bho, edu obho, edu ilo nenogho moḅho, kedio tobo bho noḅel obho, edu ilo nenogho ghudum. Tiibha bho, okõr õoy mobo igbaan moḅighi? ¹⁷ Ezõor ilo kĩnon arõoy ibha jseghe madõm obho tEnaan kõkpo aḅo ilo jla dio maar obho. Tebum obho Enaan karõm ezõor obho, pezõor ubhin n'oomo ologhi ezõor noḅbaam mi taghisigh odi kaarubana taKraist.

Arubana omoom jzo bho

³ Ma-suo, ezõor kõke mootuma iituma ga? Belee kemina eḅbaan kezo bho ede arõoy neḅighi ghā bho, molo ezõor kobhin mĩbhereer koruom enyina bolobolo kobhin tenyina milo oḅba ezõor onogho arõoy? ² Enyina piḅhereer ibha ezõor uteeny, ibha uge tologhi enyina, molo kõoy kõoy kaghõl kalõghõm. ³ Iḅokia na dio mobho enyina iru mĩbhereer taKraist

ibha urõm ezõor moodu obho, ibha uḅiom io miiḅu mi toobolom obho. Uḅiom Emugh obho tEnaan obho aḅum ni arõl kamen kamen obho mi tiloghi arõoy.

⁴ Iibha pooghuaanan ologhi obho ezõor uteeny taKraist mi tEnaan. ⁵ Bõbon aar olo ezõor uteeny moḅbaam oghõl "Ezõor ubhin tolõghõm aar n'inyaam ku noḅighiom oḅighi obhobho" olo nolo. Olõghõm aar n'inyaam oḅighi obh'ezõor jdua tEnaan keru. ⁶ Odi pobo anogho ezõor mĩnyaam moḅighi oḅighi omoom jzo bho, obho araalõgh obho ugeey obho idighom aani dio bho, Emugh obho be. Araalõgh obho ugeey obho pobo nepin ghā moḅho etu, kedio Emugh obho nanogho ghā ghudum.

⁷ Araalõgh obho ukaragh ugeey toobolom obharakpar. Tamen obho unogho bõ marõoy Izirel obho, eḅaal eghuan tEnaan aru asõor. Toomo ibha idim ni neman obho ekona, eḅaal aghisigh obho taMozis amu molo arõoy obho ine dio none mosõmõghian odi. Eru kaar olo araalõgh obho nepin obho etu obho aḅigh meghuan ilo ileeny mezo bho, ⁸ kĩtua moḅigh eghuan olo Emugh obho taḅeeny. ⁹ Tamen opopo, araalõgh obho nanogho rõoy mapum obho kaḅigh meghuan kua, jĩtua moḅigh eghuan ilo tetol siibha bho Emugh obho nanogho makeel rõoy obho. ¹⁰ Agey na ni, ezira totue ni okõl tebum obho eḅaal eghuan ibha esiibha bho ipu ani ni kua bho, peḅaal eghuan obho amu bõ tamen olo neeten obho olo mu. ¹¹ Keru kaar olo eḅaal eghuan idi tobho arõl mĩbam amen be bho, kĩtua meḅaal eghuan obho taḅol kamen kamen obho.

¹² Ebum obho ezõor uteeny pooghuaanan ologhi obhobho bho, paar obho ezõor utighaan io bho. ¹³ Ezõor ilo kaMozis obo bho aḅeghe menu apuom maghisigh odi molo arõoy Izirel imiin mobho eḅaal obho naḅim ape taghisigh obh'odi obho. ¹⁴ Jĩtua bh'eedi ekona noopuughi na molo aadon noopuughiom na monyĩin odi enu obho maridien obh'eedi mamen eedi nekõl moḅhereer ugbaany jzo bho. Kamen kamen olo õoy aḅigh n'aKraist kedio togbi mozuuron odi enu obho.

¹⁵ Kaadon ekona, kamen kamen olo eedi nekõl raalõgh obho taMozis, enu obho napuughi ni mĩjũtua bh'eedi. ¹⁶ Kedio kamen kamen olo õoy aghiraan aru tObamõogh obho, penu obho ozuurunu. ¹⁷ Enyina nemiin, Obamõogh obho pEmugh obho, kedio kesi kesi olo Emugh tObamõogh obho odi, oḅiku arubana olo ghā. ¹⁸ Esiibha bho oomo ezira nooḅighi oḅbaaniom meghuan obho tObamõogh obho n'asumusigh ilo upuughi dio. Onyĩin odi eghuan obho mobho aḅua tObamõogh obho aru bõ mEmugh obho natu monwe ezira, ezira kõrol kodi n'oḅigh eghuan olo ezo okpaton onu olo nolo bho.

Ela aruumugh obho ilo idi taruunu

⁴ Ebum obho Enaan abhin tosu aghusan aḅien odi kanogho ezõor moḅighi obhobho bho, ezõor utu dio. ² Ezõor uḅdeghe ghā dio raḅdeghe eḅughotu, oḅighi moḅpo aregheer. Ezõor unweeghi ghā dio moghõrõkõ tEnaan obhin oobiõghõm rõoy. Ezõor ubhin tagey obho okinim olo nolo bho oḅba silõor ezõor

ọlọki tiloghi oomo arōoy mi taghisigh tẼnaan. ³ Eru nà k̄aar olo adōm obho ezōor nōgba bho ẏboki ni, ẏboki mobo bho nep̄e bho be. ⁴ Ọkarabh ẹmugh ẹnaan ade bho naapuughi miloghi obo bho imōruōm io bho, molo eedi ẹmiin mēbaal oob̄i adōm eghuan obho taKraist, obho Ẽnaan n'odi ak̄erekere olo nolo bho.

⁵ Ezōor ẏgba gh̄a ẹio dōm alōor ezōor. Ezōor nōgba gh̄a dōm obho ẏjizos Kraist aru mObam̄ogh obho, n'obho ezōor uru marubana enyina mi tebum ẏjizos.

⁶ Ẽnaan obo bho aghōl "Ẽbaal amute tōkinim obho", pobo adighi mēbaal obh'odi mōmu tiloghi obh'ezira, mōnogho ezira mēbaal olōghōm ẏar eghuan obh'odi mi taghisigh taKraist.

⁷ Oomo ipa ẹkona, ezōor obo bho noogbo mēla ẏrumugh obho ẹkona, idi k̄aruunu ilo ẏlemom ọomi, modighi omution mobho oomo ẏnyaam obho iru milo tẼnaan itu ẹio mil'ezōor. ⁸ Ọmiinom akuōm ezōor akiton, kēdio ọmiinom olo ẏteeny ezōor olo. Oto amen ologhi ezōor ẏdian gh̄a z̄azal, kēdio amen olo ezōor ẏteeny io m̄aar odighi olo. ⁹ Obo ọlogh ẏdien obho ẏka ni, kēdio amen olo ezōor ẏteeny io m̄obulol olo. Oto amen tokuugh kua ezōor ọgurom tade bho, kēdio ul̄ereghi ẹio ezōor. ¹⁰ Oomo amen ezōor notōol ọlogha gh̄a m̄obho bho t̄ajizos tiikpōogh obh'ezōor t̄ẹbor ni obho, molo ọmiin n̄a maghuḍum obh'odi mi tiikpōogh obh'ezōor. ¹¹ Toomo aghuḍum ezōor, ezōor idi gh̄a teesoḍia aghuḍum n'obho mi tebum ẏjizos, molo arōoy ẹmiin aghuḍum obh'odi mi tiikpōogh obh'ezōor t̄ẹbor ni obho. ¹² Iibha nēgba emution mobho ọbho odi modighi tezōor, aghuḍum noḍighi tenyina.

¹³ Ẽzo bho ẹgia bho ẏkpete aghōl "Aami umōruōm ni k̄ami n̄agba" bho, pezo ezōor umōruōm n̄a k̄u nōgba. Odi obo bho ẏge mipa bho n'ezōor ẏteeny monyiin ologhi omōruōm obho. ¹⁴ Ezōor noolōghōm mobho Ẽnaan obo bho ẏb̄etōn m̄ajizos Obam̄ogh obho mi t̄obho bho t̄ab̄etōn n̄a n̄i zezōor n'odi ẏjizos, aakōbhōghi ezōor n'oomo enyina mi taghisigh odi. ¹⁵ ẏtuan ebun enyina ku noḍighiyy miibha bho molo ẹzo bho arōoy obo bho nepin luunwo ọsu aghusan ẏdien tẼnaan nelōghōm ọbugh obho, pezo ẏlisebh obho ẹkona n̄abugh n̄a mōnogho eghuan mẼnaan.

Ologhi omōruōm poomo aghuḍum ezōor

¹⁶ Tebum iibha bēleni, ezōor ẏutu ẹio. Toomo ibha iikpōogh bhibha nēeghoholaan nemuneen obho ẹkona, ẏrumugh obho ezōor nēnwana gh̄a ninii be moomo ẏduma. ¹⁷ Kēdio ọbam ọmiinom obho ezōor n̄omiinom teekpōogh amen obhobho bho t̄anogho ezōor meghuan olo ẹzo ọgba olo nolo, ilo tepu ẏni ni kua m̄omiinom obho. ¹⁸ Ezōor ugbiom io ridien ezōor mi t̄okpo ibha n̄omiin obho, idi gh̄a tibha ẏmiin io bho be. Ibha n̄omiinom ridien obho t̄etol meekpōogh amen be, kēdio ibha ẏmiin io bho idi gh̄a kamen kamen.

⁵ Ezōor noolōghōm mobho kamen kamen olo ẏvobh motu ẏrisinagh obho ezira notugh obho, ẏami nakōl iikpōogh obh'ezira, pẼnaan ọbōgh ọnon

otu ọnogho ezira mi t̄anyu obho, otu olo ẏbōghōm io r̄avo, olo taḍum ni ẏtol kamen kamen. ² Esiibha bho ezira n̄ofibhighu magey, mok̄em ọghi odigh totu obh'ezira obho odi t̄anyu obho, ³ molo amen ezira noodigh ẏmiin m̄u mēduḍa ezira. ⁴ Ibha ezira n̄ofibhighu tesuo ade bho mi totu ẏrisinagh obho mi t̄omiinom obho, ughōl io oghōl ezira n̄ova mozuuruna orōbh. Ezira n̄ova modigh tobho odi t̄anyu obho molo aghuḍum obho ẏamin apīemi miibha t̄ẹbor ni bho. ⁵ Ẽnaan obo bho naḍighi miibha bho mōnogho ezira obho. Odi n̄anoghuom ezira mẼmugh Iigbia bho ẏpaghan ezira mobho ipa bho t̄ekar ni etu mil'ezira magey.

⁶ Iibha kiḍighi kologhi ezōor ẏghua moomo amen. Ezōor noolōghōm mobho suo ezira idi nini notughom miikpōogh bhibha bho, ezira urughom io n'odi Obam̄ogh obho. ⁷ Ebun obho, taghuḍum obhobho ezira, upin io t̄okpo bho ezira n̄omiin obho koḍumom, noḍumom ologhi omōruōm be. ⁸ Ologhi ezōor ẏghua ni magey, molo ozuuruna iikpōogh bhibha ọghi orughom Obam̄ogh obho, ẏneghe ẏani ni kua epu. ⁹ Tilo ipuom suo, ughōl n̄a ezōor notughom iikpōogh bhibha bolobolo Obam̄ogh obho ẹkona, oomo ẏar ibha ezōor n̄ova, poḍighi ibha teḍigh tologhi odi obho be. ¹⁰ Ebun obho kōoy kōoy t̄amaruan n̄i maKraist mi t̄etolom ẏiruan obh'odi mobhin abin odi, t̄karabh n'iib̄i, t̄ezo bho odi abhin iikpōogh alōor obh'odi ẏḍumom aghuḍum obhobho bho.

Itulughian arōoy n'Ẽnaan mi taKraist

¹¹ T̄ezo bho ezōor noolōghōm moghiilaan obho tObam̄ogh obho kiḍighi kezōor n̄okpete ọkpaariom ọnogho r̄ooy monwe aghuḍum eedi. B̄obon ẏbam ilo Ẽnaan olōghōm io ezōor olo, kēdio ẏami n̄atua enyina ẹkona neelōghōm n̄a zezōor mi tiloghi obh'enyina. ¹² Iibha bho ilo molo oghōl ezōor digh omina ọgba silōor ezōor mōnogho enyina. K̄p̄elen n'ipa, ezōor n̄ova k̄u molo enyina ẹteeny mesi ọmara ootumuom ezōor, molo enyina ẹteeny ikpo ọnu obhin ọbhagharaam obo bho neetumuom gh̄a silōor eedi mezo ẏnon arōoy ẏbugh isi obho, kēdio nēbulo gh̄a meḍighiom ẏar eedi obho. ¹³ Eru n̄a k̄aar olo ezōor nokpo mizim ẹede ọnon ẹkona, ezōor ukpo n̄onogho mẼnaan, keru n̄a k̄aar olo alōor ezōor ẏar olo, p̄irol ẏnogho enyina. ¹⁴ Ebun obho etulan taKraist mobho natōmōghiōm ezōor obho, siibha bho ezōor nooru ulōghōm mobho ebun obho onyiin ọoy aru ẏbho ẏnogho moomo arōoy obho, poomo arōoy neeḍigh n'odi ẹpo n̄a bho. ¹⁵ Odi ẏbho ẏnogho moomo arōoy molo obo bho idi n'aghūḍum obho ẏḍumanaan silōor eedi, ẹḍum ẹnogho zodi be, obo bho ẏbhuonaan eedi kub̄etōn t̄obho bho mebum eedi n̄a bho.

¹⁶ Tebum iibha bēleni ẏseghe dodon ẏghi taghisigh, ezōor uunon mu m̄ooy k̄ezo bho arōoy neenon m̄ooy obho. Eru n̄a k̄aar olo ezōor n'oonon gh̄a maKraist men k̄ezo bho arōoy neenon gh̄a bho, esiibha ezōor uunon m̄u kua. ¹⁷ Kamen kamen olo kōoy kōoy odi n'aKraist, odi omoom ọoy, ugbaany aghuḍum obh'odi

naaten, odi nađum omoom aghuđum. ¹⁸ Iibha bho iđua tĚnaan keru, odi obo bho ątuan ebum aKraist atulughian ezira, ąnogho na zezđor mođighi ođighi itulughi obho. ¹⁹ Ęmu adđm obh'ezđor piibha, Ěnaan ątuan aKraist natulughian kđoy kđoy. Odi ođal mu azu tĚmu eedi miđkarabh eedi. Odi niđo niđo nađanogho zezđor madđm itulughi obho.

²⁰ Siibha bho, ezđor ąnwuny adđm ilo ųson useeri mi tesi taKraist, molo Ěnaan odi tezđor nookpulughu enyina. Tebum aKraist, sesen ni, itulughian mĚnaan.

²¹ Odi ađighi maKraist obo bho iđkarabh ilo bho moru ođkarabh đoy mebum ezira, molo, todi, ezira otu miilđi arđoy mi taghisigh tĚnaan.

6 Ezđor noosen ni enyina, tĚzo bho ezđor utul n'o-di Ěnaan nođighi mođighi obho, ibhin għa mebası maluunwo ođu aghusan ađien obho tĚnaan.

² Imoghon ęzo odi ąkpete,

“Aami ąmoghon oghđrđkđ nađuma tąkar ogbo amen olo iizuan, ąbhel ąna togbo ađuma iđhelegha bho.” Ilđghđm mobho esiibha aru mađkar amen obho iizuan obho, aadon aru mađkar ogbo ađuma iđhelegha bho.

³ Ezđor ukiki għa đio mođpuenaan đoy mi tebđom odi molo ezđor ųteeny ođghor ąman mi tođighi obh'ezđor.

⁴ Kpełen n'ipa, kađar kađar olo ezđor nođighi, ezđor nođighi għa mođba omutiom mobho ezđor uru mađrubana tĚnaan mi talideny alđor obho ezđor ubhin nođkparaghiom mi tiđbaghami, n'ekulom n'đmiinom obho. ⁵ ųgba đio men olo uđulogh ezđor, ųsarom migiri ųlokioghom ikoli. Oto ađuma ezđor tokumuan kua ninii molo ąrala ilo, eđian ilo. ⁶ Iiđi eđighiom ąar obh'ezđor, n'olđghđm ąar obh'ezđor, n'alideny alđor obh'ezđor, n'osu aghusan ađien obh'ezđor, n'Ěmugh Iigbia bho odi tezđor obho, n'oomo etulan obho neđba na mezo bho. ⁷ Onyiin oghđrđkđ nađ mobho ođuekpete agey obho ezđor nođba bho, n'įnyaam obho tĚnaan ibha idi n'ezđor obho neeli na. Oođi aghuđum mi taghisigh tĚnaan pikpo ęgham obho ezđor ubhin nođiom, nopin na okđrđm ikpo ođuana. ⁸ Ezđor ođigh eghuan tĚde arđoy, ęde įloki zezđor ređheer; ęde netđnyđgh, ęde nebuom. Toomo ibha agey obho ođua đio tįnu ezđor obho ękona, ęde ibhin ezđor nełaam mobho ezđor uru miđba miben. ⁹ Toomo ibha kesi kesi noolđghđm ezđor obho ękona, ęde neđighi kilo bođon đoy olo alđghđm ezđor olo nolo. ęde mezđor nođobhozu, keđio enyina neđmiin, ezđor udi. Oobum ołiom ezđor magey keđio ezđor ųbho đio. ¹⁰ Oomo ibha ezđor idi karđoy įkunu obho ękona, ologhi ezđor ąbalala moomo amen. Ezđor idi karuvekulom keđio ezđor noođighi mołogh otĚne řula. Idi kolo bođon ąfu ąar olo tođmiin tąvo ezđor olo, keđio kađar kađar ezđor ųteeny ni ođan.

¹¹ Tenyina arđoy ąKorint, ezđor nookpeřiđn įnu n'iloghi ezđor ozuanaan enyina. ¹² Ezđor ųbođi đio zenyina miloghi ezđor, enyina ku neđoki zezđor miloghi enyina. ¹³ Aami nađęgha ąnogho enyina siibha bho kađwuny ąmi, ipin tonyiin ologhi obhobho meghuuron iloghi obh'enyina međogho ezđor.

Aliiki olo ođbele ođigh ođbhughuđian n'arđoy aruru

¹⁴ Įđaran għa mođighi n'obo aruru. Iiđi n'įkarabh ąmađaran ilo għa. Ębaal n'oknim irughan għa đio monyiin esi. ¹⁵ AKraist n'eru obho otul onu odi ga? Okđr ođigh ąar mobho obo bho imđruđm maKraist obho n'obo aruru obho iđaran? ¹⁶ Įgbaan eeghe molo otu iikpulughu tĚnaan taaliam n'otu įikool aruru? Ezira potu iikpulughu tĚnaan obho ađum ni ąrol kamen kamen obho. Odi niđo niđo ąkpete kua,

“Aami tatugh teedi, atelian n'eedi, molo ąami atu mĚnaan eedi, eedi etu rđoy ąmi.”

¹⁷ Iibha kiđighi kObąmođogh obho ąkpete kua,

“Įđua teedi, međbaranuan silđor enyina n'eedi.

Įteeny għa mađar ođighiom mođkpo ilo įbaal io, molo ąami apin enyina ąloghom.”

¹⁸ “Pađami oru Ode enyina, enyina keru nwųny n'ąsunwunyaan ąmi,

Obąmođogh oomo ęmiriikpo bho ąkpete kua.”

7 Iiđi aburumđr ąmi, oomo iibha bho uguanaan ezira. Tebum iibha bełeni, itu ođbałeni lđor ezira toomo ęmorokpo ilo neđighi għa lđor bolobolo ęmugh ezira mođbele ođbaal, ođum aghuđum oghiiłaan Ěnaan, ođeghe ođan taghisigh odi.

Ođbaal ologhi tąPol

² Ipinom ezđor. Ođy olo ezđor uđighi miđkarabh olo, ezđor dođighi na đio ođue mđoy, bolobolo ooniom onyiin đoy. ³ Aami ųkpete đio miibha bho mođba enyina miđkarabh. Tamen olo neetĚn ąami nađgba għa ąnogho enyina mezo enyina iđigh tologhi ezđor molo tođbo n'aghuđum oomo ezira idi monyiin esi. ⁴ Aami nađuughuom enyina mologhi magey molo ąami nađuom enyina magey. Toomo iđbaghami obh'ezđor ękona, ologhi ąmi ąghua ni ąman, ąami nađeebh kugo.

⁵ ąkar amen obho ezđor ųghi usi taMasidonia obho ękona, ipooghu ezđor ikima đio. Oomo kekul kekul iđbaghami iđbaghami, ąruruan n'įnon arđoy n'aruugu tekpom ezđor. ⁶ Keđio Ěnaan obo bho nađwanami għa miloghi obo bho iloghi obho neeđokđom obho, abhin mađTaitos aru ąnwanami miloghi ezđor. ⁷ Ibha odi aru obho be đio, įimoghon obho odi abhin abhulughi rađeri ezđor mezo enyina įghuemi mologhi odi obho. Odi ągba ąnogho ezđor mezo enyina negbeł mđmiin ąmi, n'ęzo ologhi enyina ođeghe đio tibha enyina iđighi obho, n'ęzo enyina neđmara mođba ođhel ąmi ođeghe. Iibha bho neđkar ębałeni mologhi ąmi magey.

⁸ Ughđl na ęko ođel ođhereer obh'ąmi ađighi molo ologhi enyina ođeghe đio ękona, ąami ųutu mu. Aami alđghđm mobho ođel ođhereer obh'ąmi ađighi molo ologhi enyina ođeghe đio mođbam eekpđogh amen.

⁹ Ologhi ąmi nađbaal magey tiibha bho, tebum obho ąami uđighi enyina mođotu obho đio, ebum obho įitu obh'enyina iđighi molo enyina neenweeghian taraabđom aghuđum enyina bho. Ěnaan kałogh miđtu

bhibha tiloghi obh'enyina molo idighi molo ezõor upue dio miloghi enyina. ¹⁰ İitu obho Eñaan nałogh għa tiloghi arõoy obho neđighi għa molo iloghi eedi nenweeghian mosõmõghi eedi tı̄bhelegha. Tiibha bho õoy olo takõl "āar iḃõr aami" olo. İitu emar-arõoy obho pobo neñogho għa mõbho. ¹¹ İmiin mezo Eñaan abhin mı̄itu obh'enyina ađighi amutiom mobho enyina ibhin oomo ologhi enyina neđighiom ođighi obho n'ezo enyina imara ni mõgba mobho aar olo enyina ipiom olo, n'ezo enyina ibhin įkarabh iseeri, n'ezo aruugu isibh enyina, n'ezo enyina neva magey mõmiin ami, n'ezo enyina neemara mõgba õbhel ami, n'ezo enyina neemara mõliom ođighi mı̄karabh obho. Enyina neegba lõor enyina emutiom mobho enyina įghor aman ilo tibha imute bho.

¹² Tõkpete okpõreni, toomo ibha aami uge mõbhereer obhobho bho ekona, aami utuan io mobo bho ađighi mı̄karabh obho bolobolo obo bho uđighi mı̄karabh obho kaęe. Aami uge mõmiin akar agey ezo enyina neetua zezõor mi taghisigh tEñaan. ¹³ İibha kiđighi kologhi ezõor nañwana.

Ezo ologhi ezõor añwana be dio, ologhi ezõor aḃaal na magey men aTaitos aru aęba aňogho ezõor mezo oomo enyina ibhin įbaaleni mologhi odi. ¹⁴ Aami abhin enyina aatumuom aňogho odi, keđio enyina ibhin na mezo bho įlogh aami meghuan. Kamen kamen, agey obho mobho ezõor uęba għa unogho enyina. Onyiin ezo bho na, iituma bho ezõor ubhin enyina uutumuom unogho maTaitos obho neeru na magey.

¹⁵ İibha bho needighi molo, etulan obh'odi mi tenyina neebhõbh isi mesi olo ezo ođighi olo, molo, kamen kamen olo odi aatua mezo oomo enyina ibhin imaruom toghiilaan obh'enyina, n'ezo enyina ibhin toghiilaan n'eegu ađien ibhin odi įloghom talõor enyina.

¹⁶ Ologhi ami naḃaal magey siibha bho mobho aami tatue ni ađuom enyina mologhi.

Ezo iizuan monogho aluunwo

8 İiḃi aburumõr, ezõor nõva molo enyina elõghõm mezo õsu aghusan ađien aluunwo bho tEñaan naađighi mođighi mi tarasosi obh'aMasidonia. ² Eedi eđigh togbõgh õdegh oonon mi tõmiinom obho eedi įmiinom obho, keđio õḃaal ologhi obh'eedi ezo õgba olo, molo toomo ekulom obh'eedi ekona, eedi ibhin ologhi aluunwo bho irõol temu. ³ Tõgba agey obho, eedi įnogho kezo kezo olo eedi irue, keđio tilo imina ipuom suo, eedi ibhin n'oomo ologhi eedi eñoghuom ⁴ egbeel, eesen ezõor molo kõnogho eedi meepõogh olo eedi kełogh ani maḃo keňogho marõoy tEñaan ibha idi taJudia obho. ⁵ İbha eedi idighi obho neekar kua epu mibha ezõor nõotua bho. Eedi ibhira įnogho lõor eedi mObamõogh obho, keđio igbi monogho ani alõor eedi zezõor tezo ito bho tEñaan. ⁶ Tiibha bho pezõor ukpete ukpaariom maTaitos obo bho ake mođighi obhobho bho, mođighi õghi taghisigh õlogh aḃo õnogho enyina õman mi taakar ođighi etulan obhobho. ⁷ Enyina aruula mi toomo õkpo bho enyina įteeny obho, taakar omõruõm obh'enyina, n'oghõrõkõ õnuekpete enyina,

n'olõghõm aar obh'enyina, n'ezo bho idigh tologhi enyina mõlogh aḃo bho, n'etulan obho enyina ibhin netulan ezõor obho. İpin na tezo bho meḃeeny na mologhi aluunwo mi tođighi etulan obhobho.

⁸ İibha bho aami ulogh io ni molõgh aňogho enyina. Aami naęba ni be aňogho enyina mezo idigh tiloghi įnon arõoy mõlogh aḃo, mõva õmiin ođigh etulan obh'enyina. ⁹ Enyina neelõghõm maluunwo õsu aghusan ađien obho tałizos Kraist Obamõogh ezira bho. Toomo ezo bho odi agbo meęla asi obho, odi aḃen muvekulom mebum enyina, molo eđua tekulom obh'odi etu enyina eteņeghu ruula.

¹⁰ İibha aliiki ami mi tiibha bho. Ođighi õman esiibha mibha enyina įke kała bho aḃen obho įneghe epu. Enyina obo bho ibhira įke mođighi iibha bho, enyina ibhira na eđumom n'oomo ologhi enyina. ¹¹ İberenuom siibha međighi meghi taghisigh meḃan ođighi obho. Ebhulubhul na tiloghi enyina mõman kezo bho įrol bõ men obho idi nini tı̄itua enyina bho. Oomo ipa ekona, ipin tibha aravo enyina međighiom. ¹² Eru kaar olo idi tiloghi enyina monogho, Eñaan taanon tibha idi taravo enyina bho apin meñogho bh'enyina, oonon io tibha enyina įteeny io bho. ¹³ Aami uva dio molo koghõl aami naḃeriõn dõol įnon mõḃamaghi taruumu enyina.

¹⁴ Eezuan magey siibha bho enyina įteeny mı̄kanya õkpo magey obho molo enyina kełogh aḃo keňogho mobo bho įteeny ani dio obho, molo amen enyina įteeny ani dio peedi õlogh ani aḃo õnogho ani enyina. Tiibha bho paḃo õbur avel avel kaḃur maḃo muum.

¹⁵ Kezo bho eęgia bho akpete bho,

"Odi obo bho aakõbhõghi mı̄kanya bho õteeny io milo ilegheri ipu,

keđio odi obo bho aakõbhõghi mı̄bam obho õteeny io milo ilegheri ikio ipu."

¹⁶ Ezõor nõsebh mEñaan magey mobho idigh tologhi taTaitos magey mõlogh aḃo õnogho enyina kezo bho ezõor nõotua na bho. ¹⁷ Odi ođumom io ni be tibha ezõor ukpete unogho odi obho, needigh na tologhi odi magey mõlogh aḃo õnogho enyina molo odi naatua na moru tenyina. ¹⁸ Ezõor notõm monon umõr olo oomo arasosi obho nekiilaan odi tebum ođigh ođighi õgba õnuekpete adõm obho, mõḃarama odi. ¹⁹ Odi umõr obhobho, arasosi obho ekona neeson odi eęeghe molo odi kaḃuonom ani għa ezõor mi tođighi ođighi-ıiḃi obho ezõor nođighi monogho eghuan mObamõogh obho, n'ođighi omutiom mobho įkar idi tologhi ezõor mõlogh aḃo bho.

²⁰ Ezõor nõḃe magey molo įghor aman įtol io mi tezo ezõor ubhin nõpam maluunwo bhibha. ²¹ Ezõor nooseeriom mologhi ezõor mi tođighi għa ibha įneghe taghisigh tObamõogh obho be dio, tasumusigh arõoy na.

²² İibha kiđighi kezõor notõm umõr ezõor n'eedi. Ezõor nõodegh odi mõlogh amen, õmiin na mobho nebhubhul tologhi odi mõlogh aḃo õnogho arõoy. Keđio esiibha bho odi naaseeriom ologhi odi zenyina bho, neelegheri nebhubhul tologhi odi mõlogh aḃo õnogho enyina. ²³ ATaitos ni duęh, odi n'aami utul

nođighi mođighi obho mołogh awo ɔnogho enyina. Aburumõr ipedi obho netu n'odi obho, aarasosi obho įson eedi moru tađien eedi mołogh eghuan maKraist. ²⁴ Itulan eedi magey molo oomo aarasosi obho ękar kua elõghõm mobho iituma bho ezõor uutumuom enyina bho iru magey.

Qloghonaan awo arõoy tEanaan

9 Aami naatua, aar ɔga omina ɔge oruom enyina milo igboloman n'ikpoki qloghonaan awo ɔnogho arõoy tEanaan ibh'ajudia olo. ² Aami naalõghõm mobho idi tologhi enyina magey mołogh awo, molo aami naatumuom enyina ɔnogho marõoy aMasidonia. Aami uęba kua aňogho eedi, "Įmiin, aburumõr ibh'aGris neemara kaana mołogh awo ɔnogho." Ologhi qlogh awo bho enyina įteeny obho neenyuughi miloghi qlogh eedi. ³ Iibha kiđighi kaami arõm burumõr bhibha natuom enyina molo iituma bho ezõor uutumuom enyina mi tilo igboloman n'iibha bho itu moobhulo ɔnu be, molo kezo bho aami uđeghe bho, enyina neđõruõm n'alunwo enyina. ⁴ Iibha ilo, karõoy aMasidonia bho n'aami oru ɔteeny enyina kɔva ɔmiin mobho enyina deekõbhõghia đio, įmiin aregheer ilo tesibh ezõor (ibh'enyina uęba đio noęba) mođuom enyina mologhi ilo įrol mezo bho. ⁵ Iibha kiđighi kaami aatua morõm aburumõr bhibha keđionom gęa zami taghisigh keru keekõbhõghi gęa malunwo bho enyina iguan obho, molo, amen aami tatu asi, kaar kaar idi neđõrõ. Pođighi na oghõl įkar idi tiloghi enyina mołogh, ɔvimoghom io ni zenyina.

⁶ İlõghõm mobho kõoy kõoy olo aęebh meeghõrõ ođighi taęu mięam eđian, obo bho ađighi meęsia bho taęu mięanya eđian. ⁷ Tebum iibha bełeni, kõoy kõoy aňogho kezo bho idi tologhi odi obho. Odi ɔogboghomi đio riđien kaňogho bolobolo aňogho kilo novimoghom ni zodi. Eanaan natulan gęa mobo bho naňoghuom n'ooęi ologhi obho. ⁸ Odi Eanaan tatue ni aňogho enyina apuom ibha enyina negbeel moęteeny obho, molo kamen kamen enyina teęteeny gęa ni miibha alõor enyina n'ilo ipuom suo mobhin ođighiom oomo ođighi kerekere iibi ɔkpo, ⁹ kezo bho eęgia bho aępete bho,

"Odi ɔokuom gęa đio maruvekulom obho, ođighi iibi odi idi kamen kamen."

¹⁰ Eanaan obo bho naňogho gęa mikpo ięebh moęebh ięebh, n'abred molo ole bho, taňogho ni enyina moomo ikpo ięebh ilo enyina negbeel, ađighi na eedi esiiy moęu iibua ęela mi talunwo bh'enyina. ¹¹ Odi tagbuemi gęa ni zenyina molo enyina eenwo lunwo moomo amen, molo qlogh arõoy tepin lunwo bh'enyina mi tezõor ęnogho lięebh mEanaan. ¹² Qlogh awo bhobho enyina nełogh obho, enyina iđighi đio ęnogho marõoy tEanaan be, neđighi na molo įkanya arõoy ęnogho lięebh mEanaan. ¹³ Qlogh awo bh'enyina neđighi emutiom miibi eđighiom aar obh'enyina, molo qlogh arõoy teňogho ni meghuan mEanaan tebum oghiilaan obh'enyina mi toęi adõm obho taKraist, obho enyina imõruõm obho, n'alunwo bho enyina iin-

wo zeedi n'oomo įnon arõoy obho. ¹⁴ Peedi ookpuluęu Eanaan ɔnogho enyina n'igbõgh etulan tebum alunwo ib'õsu aęhusan ađien obho tEanaan mi tenyina. ¹⁵ Itu ɔsebh Eanaan tebum ęnogho bh'odi ezo ɔęba olo bho.

Ilo aPol aęba moęhela alõor odi

10 Aami aPol obo bho naęboogh gęa taghisigh enyina, aęteeny ɔnu taęaman obho, ubhin tađien alideny alõor n'ođighi iibi obho taKraist naakpuluęu enyina. ² Įvimoghom gęa zami molo aami kaęteeny moņu men aami uru tenyina. Aami naęba aňogho enyina, aami tatue ni aęteeny moņu aamaruan mobo bho nekõl međighiom aar ezõor ilo esuo ęmar-arõoy obho. ³ Aęey, ezõor idi tesuo ęmar-arõoy obho keđio ezõor ubhin io međighiom aar esuo ęmar-arõoy obho noęiom. ⁴ ɔkpo eęham ezõor, ɔkpo eęham esuo ęmar-arõoy obho đio. Įnyaam tEanaan, ibha tetue ni eęuni moomo įkpo bho, piibha ezõor ubhin noęiom oęięmi miben įkarabh įkanaan obho. ⁵ Kaar kaar olo aęagighimian n'õbughia alõor mi tebõom, moęmaruan olõghõm aar obho tEanaan pobho ezõor noękom gęa ozu ɔokpo, qlogh gęa meębana moomo įitua molo ekiilaan maKraist? ⁶ Kamen kamen olo enyina iđighi imutiom mobho oghiilaan obh'enyina neęęebh įman, pezõor ɔmara moęiom oomo eđighiom aar arõoy ilo oghiilaan olo.

⁷ Enyina neenon gęa moękpo tozu aňyu obho be. Kir õoy olo odi epa mi tenyina olo nagbiom lõor odi mobho odi aru mõoy taKraist. Odi anwe miitua ologhi odi agbiom na zezõor mobho ezõor uru aňi marõoy taKraist. ⁸ Aregheer eko isibh na đio zami, eru kaar olo aami uutuma miituma įkpo bho Obamogho obho aňogho ezõor obho upu na suo eķona, įkpo bho obhõbhę enyina, ilo obhięmi enyina đio. ⁹ Aami uva đio mobhin ibha aami uęe tięhereer aami obho ođighi ɔloki enyina ruugu. ¹⁰ Maar io suo, onyiin õoy taępete ni kua, "Hu! APol naęteeny gęa moņu akua tięhereer odi, taghisigh arõoy odi įnyaam ilo, ɔnuępete odi aar ođighiom olo." ¹¹ Oõy olo naatua miibha bho alõghõm mobho akerekere ilo tibha ezõor uęe tięhereer ezõor mi tamen olo ezõor idi tegbeeny, n'ibha ezõor tođighi tamen olo ezõor idi n'enyina.

¹² Enyina neelõghõm mobho ezõor une đio ɔseghe lõor ezõor otueni bolobolo ɔtuom mobo bho įseghe silõor eedi įsiine kepa bho. Eedi neđigh evel monyiin moęseghe alõor onyiin ogbiom, omina ɔtuom onyiin. ¹³ Tezõor, kezo kezo ilo įrol, iituma ezõor kir ɔkuan, ezõor upelõm gęa na đio suo. Ezõor useeriom toękuan ođighi obho Eanaan ałogh tařavo ezõor obho, obho enyina iđighom aňi obho. ¹⁴ Tezo bho enyina idi aňi togbo odi ɔkuan obho, tamen obho ezõor ubhin moņuekpete ooęi adõm obho igboloman n'aKraist uruom enyina bho, ezõor upel io moękuan obho. ¹⁵ Tebum iibha bełeni, ezõor uutuma đio opełõm mi toękuan obho Eanaan aseeri ezõor obho ođighi tođighi įnon arõoy. Kpełen n'ipa, ezõor useeriom ologhi mEanaan molo ologhi omõruõm enyina kabhõbh kaęhi

taghisigh, n'olo ezõor totue ni ođighi mókanya ođighi teesođia enyina moomo amen molo ezõor upel io mókuan obho Ɛnaan aseeri ezõor obho. ¹⁶ Pezõor orue opel enyina oghi tjonon aruubhugh oğba ɔnuekpete oobi adõm obho, molo ezõor upin io mođighi aravo ɔnon õoy ootumuom.

¹⁷ “Kõoy kõoy olo taatuma aatumuom mObamõogh obho,” kezo bho eegia bho akpete bho. ¹⁸ Ebum obho kõoy kõoy olo Obamõogh obho abham amutiom pobo nõsebh għa, obo bho amutiom lõor odi obho dio.

APol n'iben iteledõm obho

11 Imoghonyan aami, sesen ni, akar esiibha bho aami natu mođeghe aradeghe araama bho. ² Aami ateeny mobõbhan mi tenyina kezo bho Ɛnaan ateeny obho, ebum obho enyina idi kooɔi ɔkpur ɔnyani olo aneghe ni aman, olo aami utubenaan mókala maKraist komoom olom olo odi ateeny. ³ Aami naatu magey molo enyina igbaranuan eđua tetulan n'itua bh'enyina mi taKraist kezo bho oodigh obho abhin aapeleghia adegh mIiv, odi ameel obho. ⁴ Ebum obho enyina ikem lepuuny nepinom kõoy kõoy olo aru nağba anogho enyina monon ałizos olo akõrõnuan mobho ezõor uğba unogho enyina bho, nepinom na memugh n'adõm olo oozuan io noozuan memugh obho n'adõm obho enyina ibhin tezõor obho.

⁵ Aami naatua, aami usõoriõm io apu maakar ib'iteledõm ibh'enyina. ⁶ Eru na kaar olo aami umaar io monuekpete, olõghõm aar ami idi. Ezõor nõogba għa miibha bho mi toomo ođigh kerekere araabõom mi toomo kaar kaar onogho zenyina.

⁷ Aami umuul io enyina bõbon onyiin aar men obho aami uğba monuekpete oobi adõm obho tƐnaan unogho enyina bho. Aami usõoriõm lõor ami mõbughe enyina. Iibha bho aami uđighi mikarabh għa? ⁸ Amen obho aami urolan enyina uđighian enyina mođighi obho, inon arasosi kıkpe għa zami mikpoki ođighi ami. Idi kolo aami umiigh eedi mologhom avo onogho enyina. ⁹ Men obho aami odi n'enyina bho, aami unogho dio enyina mijibaghami ologh avo onogho ami tamen olo okpoki olo nolo tavo ami, ebum obho aburumõr ibha aMasidonia ibhin iruom aami kaar kaar ilo aami nava mõrolom. Ezo bho įrol tamen olo naaten obho pezo tetol na taghisigh. Bõbon amen olo aami tanogho enyina mijibaghami olo.

¹⁰ Toğba agey taKraist ibha idi tami obho, iituma bhibha tami idigh io međum kesi kesi mi toomo ebhugh obh'aGris. ¹¹ Ebum eeghe kaami nađeghe miibha bho? Ebum obho aami utulan io enyina għa? Ɛnaan be kalõghõm erumolo aami utulan io enyina.

¹² Aami tadighi għa ni be aki taghisigh siibha bho molo “iteledõm” ipedi obho iteeny monu ootuma oghõl meedi n'ezõor uđighi monyiin ođighi obho.

¹³ Arõoy ilo idi kua iben iteledõm. Ođighi eedi oobiõghõm arõoy be, ooghirina ɔrol kiteledõm taKraist. ¹⁴ Ezo bho, aSetan ekona naaghirina għa ni atol konyiin oteledõm ebaal obho. ¹⁵ Molo, ib'aar io erumolo arubana odi iighirina įrol karubana ilo ineghe

ni iman taghisigh tƐnaan. Ikunughi obho eedi tepin tavo tƐnaan mamukpe ođigh ođighi obho eedi neđighi obho.

Qmiinom taPol tebum obho odi aru monyiin oteledõm obho

¹⁶ Aami digha ađeghe na monyiin ezo bho, įitua għa mobho aami uru meema. Kenyina eeta na kua ekona, pipinom aami keema molo aami ateeny ani maar obhin ootumuom. ¹⁷ Ibha aami nađeghe siibha bho aami nađeghe rađeghe eema, įđua dio tito tObamõogh obho keru. Aakar aradeghe iituma bhobho aami nađeghe araama. ¹⁸ Ku needigh iru molo ologh arõoy neebhin neetumuom mjitua įlelemu arõoy obho, aami ekona taatuma ani ni. ¹⁹ Enyina nıvo nıvo ilõghõm maar arõoy, molo enyina nebaal għa ni mologhi ebaam rađeghe araama. ²⁰ Enyina nebaam għa ni enogho mobo bho neeghirimi enyina karubana bho, bolobolo eliom enyina bho, eđeghogh enyina mezo olo ologhi eedi ađigh, eenon enyina ekiemi, ebõrõgh na masumusigh enyina bho. ²¹ Aami nađeghe mlokia aregheer, ezõor uroogh ni opu mođighi ipa bho.

Keđio kõoy kõoy olo ane akpaton monu mootuma, — aami nađeghe maradeghe eema — aami ekona tane na ni aatuma. ²² Eedi arõoy aHıbru be? Aami sezo bho na. Eedi il'Izirel? Aami ekona. Eedi anwuny obhe tEbraħam? Aami ezo bho na. ²³ Eedi arubana taKraist? Aami nađeghe kõoy olo nakpo mizim eede onon, aami ukumuan apu eedi. Aami uđiku na mikoli apu eedi, ilo nõogurogh na zami ipu zeedi, keđio ologh amen olo aami naatuan mõbho, oomo eedi olo naarubh leke motuan olo. ²⁴ Neegbebh õogh amen mobho arõoy aju obho neegurogh aami monyiin olo merubal ałigur avo. ²⁵ İraar amen mobho nõoguroghom aami moğa, otõpõl aami men. Sıraar amen mobho aami nağbana togbo obhiiny abadi molo onyiin amen aami urol tamuum amuum moomo uđugul n'ootaany. ²⁶ Tararele bh'ami, uğba dio men mobho aami urol teesođia ađuugh n'obho mi taribhiiny, n'aravo aruba na, n'aravo akar arõoy ami na, n'aravo arõoy inon aruubhugh obho n'aravo iben aburumõr ami tib'araama bho n'ib'eeeku aruudum obho, tib'aribhiiny. ²⁷ Uğba dio men olo aami ukumuan uđighi mođighi molo aami ukođi dio rala muđugul, urol na mokoony eđian n'amuum. Oto amen, bõbon eđian ole ilo, esi ođigh obhooghia olo, ukpe okuugha ekona olo. ²⁸ Tezo olo osõbh okperemi, oomo aduma mobho įitua ami nevimoghom għa zami tilo igboloman n'oomo arasosi obho. ²⁹ Okõr õoy adugh tomõruõm odi molo ami udugh ani dio? Okõr õoy ameel ađigh tesi įkarabh molo aami usuaanan io għusan?

³⁰ Aami taatuma na ekona, aami taatuma toğpo bho įgba neđeeriom aami mobho aami įnyaam ilo nolo bho. ³¹ Ɛnaan tałizos Obamõogh obho obho aru na mQde odi obho, obho ałisebh tetol ni enogho kamen kamen obho, naalõghõm mobho aami uğba dio

miben. ³² Onyiin amen mi taDamaskos, uvemu õoy ema bho, obho odi teediani tAretas oolema bho, arõm rõoy momara tonu otu ema bho moõol ami. ³³ Keõio ulogh ami tokpaagh usõore tebagh-otu ema bho molo ami umuzõnaan taravo odi.

Aghiiny n'okpo eþokia ilo aPol aþba amutiom

12 Toomo ibha asuo ilo bho ekona, ami taatuma ni, keõio ami natu moþba ilo igboloman n'aghiiny n'okpo eþokia ilo Obamõogh obho aþba amutiom anogho ami. ² Ami alõghõm monyiin olo atul onu n'aKraist olo tamen olo aþiõbh n'inya asia neeten, useghe usiinom tob'anyu obho. Eru kaar olo iru tiikpõogh obho n'eru kaar olo iru taruumugh obho, ami ulõghõm io, Enaan be kalõghõm. ³ Ami ulõghõm mobho useghe mõoy obhobho ubhin ughi tanyu-enaan obho. Eru kaar olo iru tiikpõogh obho n'eru kaar olo iru taruumugh obho, ami ulõghõm io, Enaan be kalõghõm. ⁴ Tapa podi amoghon mokpo ilo õoy otue õio aþba, ilo anem odi ekona otue õio asir amutiom. ⁵ Odi õoy obhobho pobo ami taatumuom. Ami uutumuom io lõor ami, tughuneen tokpo bho neþba emutiom mobho ami inyaam ilo bho õio. ⁶ Ami aru na mootuma ekona, ami uðigh io meema, ebum obho ami uþba õio miben obho. Keõio ami uva õio, molo onyiin õoy ulogh ami apu titua odi, tughuneen tibha odi amoghon toghõrõkõ ami, amiin na bh'ami naðighi obho õio.

⁷ Keõio, toðighi ezo olo ami useghe õio ravo mi tobughia alõor tebum ib'okpo bho ami umiin obho, punogho ami meegama oõbulom tiikpõogh obho, olo naðighi moðigh oðighi ebana taSetan moðighi olo ami ubughia õio lõor. ⁸ Iraar amen mobho ami uukpulughu mObamõogh obho motughuneen talõor ami. ⁹ Odi abhagharana kua, "Onon aar olo ana tagbeþh olo tughuneen õsu aghusan aþien obh'ami õio ebum obho inyaam obh'ami nekua gha epu tamen olo alõor onuma naadugh." Iibha kiðighi kologhi ami naþaal magey mootuma tibha ami inyaam ilo bho, molo aKraist apin inyaam obh'odi akuõm ami akiton molo aar õteeny ami. ¹⁰ Talidugh alõor, n'itõnyõgh, n'okoonny, n'õmiinom, n'ijabghami mi tebum aKraist, ami uþabghami gha õio lõor ami. Ebum obho kamen kamen olo alõor ami adugh pamen ami naþeeny gha minyaam.

Ezo aPol abhin marõoy aKorint aseeri tologhi odi

¹¹ Ami naþo miþo araama, keõio enyina obo bho idighi obho. Eru na kaar olo ami ula õio maar tenyina ekona, ami uþeþh io apu maþar "iteledõm" obh'enyina. ¹² Alideny alõor obh'ami mi togbo enyina n'okpo iðaany n'ib'aruugu obho pibha idighi bõ imutiom mobho ami uru monyiin aþar agey oteledõm. ¹³ Ezõor okar ooniom enyina opuom marasosi ipedi obho, tughuneen tibha ami uþabghami õio enyina moðogh awo onogho ami obho be õio? Sesen ni, iþelemaan ami tiiniom bhibha.

¹⁴ N'oobho sogbeþhiõm iraar amen mobho ami naakõbhõghia moru tenyina, keõio ami ugbeel io zenyina n'aar n'aar. Enyina pibha ami naþa, ikpoki õio. Anwuny io mobo nenoghooy gha mokpo burude, aþurude ku nenoghooy gha. ¹⁵ Ologhi ami taþaal ni magey moliom kaar kaar olo ami uteeny, n'aþar aghuðum ami, moþhelom enyina. Ebum obho ami utulan enyina mezo bho, paar obho enyina tepin etulan ami miþam obho gha?

¹⁶ Ami nakõl enyina neemõruõm mobho ami unogho õio zenyina dõol orõol. Maar io suo, onyiin õoy tatue ni akõl maami uþba miben aloghom enyina teeto. ¹⁷ Bõrõ ku, ami uþar uðighi eko? Ami abhin tadõm obho ami urõm uruom enyina bho aaniom enyina gha? ¹⁸ Ami usen maTaitos moru tenyina, amina arõmõm na n'umõr opedi obho. ATaitos aaniom enyina gha? Araabõom odi n'ami, n'edighiom aar ezõor onyiin io gha?

¹⁹ Iiþi aburumõr, maar io suo enyina neetua ekõl mezõor noþa mesi oþba oþua mi tenyina. Iitua gha kua. Ezõor noþeghe onogho enyina mi taghisigh teþnaan mibha aKraist naþa molo ezõor koþeghe obho. ²⁰ Aruugu nesibh ami mobho umaar io suo, amen ami tatu asi tenyina ami tamiin enyina mezo olo ami uva õio momiin enyina, enyina emiin ami mezo olo enyina iþa õio momiin ami. Maar io suo ami tatu atulom enyina taruruan, n'ibõbhan, n'okarabh ologhi eþhooru, n'ologhi aþaku, n'itõnyõghan n'inyoghghan, n'õbughia alõor n'emoghonyan. ²¹ Ami naatu ni molo amen ami tamina atu asi tenyina, Enaan obh'ami taðighi ni aþegheer enyina esibh ami, n'obho ami taðigh ni titu aleghian mobo bho idighi mþkarabh tamen olo neeten obho, ibha deghiraan io edionom aman moðighi iþkarabh, oþa aþaani n'ilobhir n'okpo emel emar-arõoy obho eedi idigh iduþuðian obho.

Iipuruan n'aliiki ikunughi obho

13 Oobho ogbeþhiõm iraar amen obho ami natu tenyina. "Keõio toþam mõoy molõgh, to-moghon ni mþigbaay onu iþal n'iraar arõoy," kezo bho eegia iigbia bho akpete bho. ² Ami naakiom ni enyina obo bho neeðighi mþkarabh mi tamen olo neeten obho, n'oomo ipedi obho. Togbeþhiõm iþal amen obho ami uru tenyina bho ami akpete na miibha bho, keõio ami digha amina akpete, siibha bho ami ugbeenyan ni tenyina bho, mobho, amen obh'eede bho ami tatu obho, bõbon onyiin õoy olo ami taþelemaan olo. ³ Enyina temiin ni moomo ibha enyina neþa momiin obho: mobho aKraist abhin ami naþete anogho enyina. Amen odi tapam enyina, penyina olõghõm oghõl odi ofaabh io, odi taðighi ni amutiom minyaam odi anogho enyina. ⁴ Toomo ibha odi adughom lõor anogho eedi eedi iþan ighigh odi tooreny emigheri obho ekona, odi abhin inyaam teþnaan naðumom siibha. Ezõor idi na todughom alõor obho odi arol bõ tiikpõogh obho, keõio tolõghõmuan obh'ezira, ezõor topin ni inyaam teþnaan oðum ani n'odi.

⁵ Iḍa lōor enyina meenon, mēmiina lōor enyina nivo nivo erumolo enyina neḍum aghuḍum ologhi omōruōm. Aami uga ʼani ni napuruan, enyina neelōghōm mobho ʼajizos Kraist naḍum taghuḍum enyina? Ga, pu maʼar io suo enyina neemeleghu ʼeman taraabōom obh'odi. ⁶ Bōbon iitua ilo oghōl ezōor noomeleghu na, ʼaami naʼatua, ilo nolo tenyina. ⁷ Ezōor nookpulughu mʼEnaan molo enyina idighi monyiin ʼaar ekōrōnuan, tebum olo oḍighi ezōor ope ʼdio, ebum olo enyina eḍighi ghā mibha iizuan obho, eru na kʼaar olo oḍighi obh'ezōor abhe na ʼekona. ⁸ Ebum obho ezōor uva ʼdio mōmaranuan, oḍighi okōrōnuan tagey obho tʼEnaan, nova ghā mōbham oghi taghisigh be bho. ⁹ Ologhi ezōor naʼbaal ghā ni men olo alōor ezōor naadugh, kalōor enyina aghua ni ʼamara. Tiibha bho kezōor nookpulughu ghā molo enyina kegbebh kēman toomo eḍighiom ʼaar enyina. ¹⁰ Paʼar obho aḍighi bō kʼaami naʼge miibha bho tesuo amen olo ʼaami ugbeenyan ni enyina bho, molo, amen ʼaami tatu asi, ʼaa-

mi upin io tinyaam obho Obamōogh obho ʼanogho ʼaami obho amulughuom enyina. Inyaam obho ʼaami ubhin obho, inyaam obhōbhē enyina, olo obhiemi enyina ʼdio.

Qnuekpete ikunughi obho

¹¹ Siibha bho, iibi aburumōr, imaar ʼerol. Iḍe mezo olo enyina egbebh ʼeman toomo iibi eḍighiom ʼaar. Imoghon liiki ʼami, onyiin ʼamoghonyan monyiin, meḍum ghuḍum ekima, pʼEnaan etulan n'ekima bho ʼrolan enyina.

¹² Onyiin abheleghian ghā monyiin n'iibi ipeleghian aburumōr.

¹³ Oomo arōoy tʼEnaan ibha idi eebha bho epuruan enyina.

¹⁴ Qsu aghusan aḍien taʼjizos Kraist Obamōogh obho, n'etulan obho tʼEnaan, n'otul ʼonu ʼEmugh Iigbia bho, ʼrolan n'oomo enyina.

Galetia

1 Aami aPol obo bho ubhelegghi moru onyiin oteledōm obho uge mōbhereer obhobho. Oōy kobhelegghi dio aami, bolobolo idua na dio tito dōy keru, aJizos Kraist nivo n'Enaan Ode bho, obo bho aḡetōn bō zodi tōbho bho, kibhelegghi aami. **2** Aami uge natuom enyina oomo arōoy aḡasosi obho idi bō tebhugh obho aGaletia bho. Oomo aburumōr obho idi eebha n'aami obho epuruan enyina.

3 Enaan Ode bh'ezira n'aJizos Kraist Obamōogh obho enogho ni enyina liḡebh n'ekima!

4 Tezo obhel ezira oseghe tīkarabh emar-arōoy obhobho n'ezo olo oghiilaan ito bho tEnaan Ode bh'ezira, paKraist anogho lōor obh'odi duugh abho mebum ikarabh ezira. **5** Kamen kamen eghuan erol enogho mEnaan! Erōl ni na kua!

Ooḡi adōm obho, onon olo

6 Aami naamōogh ni magey mezo enyina ikem ighiiraan neḡdua todi obo bho atuan tinwo bho taKraist kabhelegghi enyina bho neki mōtuonom onon adōm. **7** Akar odi nī dugh onon adōm olo, aami utuan mebum eḡe arōoy olo neḡuegghi milogghi obh'enyina neva moghireni adōm obho taKraist obho, kaami naḡpete miibha bho. **8** Itōnyōgh erol enogho mobo bho taḡdua atu aḡba mōnon oḡigh adōm obho ezōor uḡba unogho enyina bho, erumolo onyiin ezōor ekona bolobolo otelema tEnaan aḡdua na tanyu obho aru anwe aḡba. **9** Ezōor noḡkpete gha miibha bho, keḡdio aami digh amina aḡkpete: kōoy kōoy olo aḡba anogho enyina mōnon oḡigh adōm olo akōrōnuan tobho enyina neebhinom obho, itōnyōgh erol enogho zodi!

10 Abaabha bho neḡbaanan molo oghōl aami naḡva molo arōoy kebuom aami ga? Eenyi. Aami naḡva mEnaan mobuom aami. Eḡbaanan na molo oghōl aami naḡva molo arōoy kelōghōm aami ga? Ughōl aami naḡva ni miibha bho bō, aami kutu dio meḡbana taKraist.

Ezo aPol aten monyiin oteledōm taKraist

11 Iiḡi aburumōr, ilōghōm kua, adōm obh'aami dōy koḡba dio anogho aami. **12** Aami upin na dio tōnu dōy; dōy ekona koḡtughumiom io aami. AJizos Kraist nivo nivo naḡba amutiom anogho aami.

13 Noḡgba onogho enyina mezo aami urōl men obho aami unogho lōor aami mi tiikpulughu arōoy aju obho, ezo aami usuanan io ghusan marōoy aḡsosi obho tEnaan, unogho ni zeedi miḡbaghami, ubham magey mobhiemi eedi. **14** Tezo eḡighiom aar arōoy iikpulughu

aju bho, aami upu mōlogh aburugbo aami. Aami utuom maar meḡighiom aar aburude bh'ezōor apu mjonon.

15 Keḡdio Enaan, tōsu aḡhusan aḡdien obh'odi, aḡson aami ki tamen olo dōmar io aami, abhelegghi aami moḡighi oḡighi onogho odi. **16** Tamen olo idi tologhi odi moḡgba omutiom Ony obh'odi onogho aami, molo aami kaḡba mōnuekpete ooḡi adōm obho, obho igboloman n'odi obho, mōnogho arōoy ibh'inon aruubhugh obho, dōy olo aami uḡhi mōnogho aami maliiki olo, **17** aami uki na dio tajerusaḡem mōmiinan iteledōm obho idi bō taghisigh aami obho. Kpeḡen n'ipa, aami uḡhi tArebia keḡdio aami umula urugheḡeḡeḡe taDamaskos. **18** Iraar aḡsia neeten keḡdio aami ugbi moḡhi tajerusaḡem mōmiinan aPita, keḡdio ezōor urōlan maḡdiōbh n'ōogh aḡduma. **19** Onon oteledōm olo aami umiin olo, tughuneen majems umōr tObamōogh obho dio.

20 Iibha bho aami naḡe bho agey. Enaan be kalōghōm, aami uḡba dio miben.

21 Obam amen aten, paami uḡhi tariisi ilo idi taruubhugh aSiria n'aSilisia. **22** Tamen obhobho, arōoy aḡsosi ibh'ajudia delōghōm io aami. **23** Eedi neḡmoghon gha miibha inon arōoy nekōl kua: "Oōy obho anogho ezōor miḡbaghami obho tebum ooḡi adōm obho naaghiraan naḡba ani anogho rōoy momōruōm obho odi aḡva bō mobhiemi obho." **24** Tiibha bho beḡeni, peedi ibuom mEnaan mebum aami.

APol n'iteledōm ipedi obho

2 Diōbh n'inya aḡsia iten, paami n'aBanabas umula uḡhi tajerusaḡem. Aami abhamam na maTaitos. **2** Enaan aḡba amutiom anogho aami aghōl mō kja, kaami aḡhi. Tezue eghun otu n'arukanya bho, paami uḡba unogho eedi mōnuekpete adōm obho aami uḡba gha bō unogho marōoy inon aruubhugh obho, molo oḡighi obho aami naaḡighi obho n'ibha aami naḡighi obho itu mapa aar be. **3** ATaitos obo bho atuonom aami obho toomo ibha odi aru mol'aGris obho, ubum io zodi oḡun. **4** Eḡe arōoy ilo iighirina idigh ani togbo bh'ezōor kaburumōr mi taKraist, iḡva gha moḡum oḡun odi. Arōoy bhibha iru iḡbar tōtu mōva omiin ilo igboloman n'omuzōnaan obho ezōor uteeny mi totul onu n'aJizos Kraist obho. Eedi iḡva gha momina omulumu ezōor moḡum aghuḡum aḡrubana. **5** Ezōor udughom io nodughom lōor onogho zeedi bōbon amen molo ezōor useerian enyina magey obho ooḡi adōm obho.

⁶ Keđio obo bho ighōl bọ meedi ɪvaruumu obho, ʔakar eedi ɪvaruumu obho igba ɔio momoom ʔar ɛnogho ʔami. ʔami naʔpete miibha bho tebum obho eedi itu ɔio maʔere arōoy mi ʔami obho. ɛnaan oonon għa ɔio tozu alōor obho kasōbh ʔaakpe odi. ⁷ Eedi ɪmaar iinon, peedi ɪmiin mobho ɛnaan ɲanogho ʔami mɪnyaam moɔba ooɔi adōm obho ɔnogho arōoy ɪnon aruubhugh, kezo bho odi ʔnogho maPita mɪnyaam moɔba ooɔi adōm obho ɔnogho obo bh'aju obho. ⁸ ɪɔua ɲinyaam tɛnaan keru ʔaami aru moteledōm mi tarōoy ɪnon aruubhugh obho, kezo bho aPita aru moteledōm mi tarōoy aju obho. ⁹ Amen obho ʔjems n'aKifas n'aʔon, obho ɪrol ʔɪvaruumu obho, ɪmiin mobho ɛnaan ɲanogho ʔami moɔighi oɔighi obhobho bho, peedi ɪɔolom maBanabas n'ʔami. Karōoy onyiin oɔighi obho, oomo ezōor umōruōm ughōl mezdōor oɔighi għa moɔighi obho mi togbo arōoy aju obho. ¹⁰ ɪibha ʔami naɔe għa moɔighi obho, piibha eedi ɪkpete ɪnogho ezōor, moɔtua għa ologh ʔni għa maɔo ɔnogho maruvekulom obho idi togbo eedi obho.

ʔPol asi maPita

¹¹ Amen olo aPita aru tʔntiok, ʔami asi zodi taghisigh odi tebum obho odi aɔighi akōrōnuan. ¹² Keđio obo bho ʔjems arōm moru obho, iru isi, aPita naatul n'aburumōr arōoy ɪnon aruubhugh obho ale għa meɔian; eedi iru isi, podi amuluom ʔaman agin motul eedi ole eɔian, nakiil ruugu mobo bho ighōl moɔunogh rōoy ɪnon aruubhugh obho. ¹³ Pipedi arōoy aju aburumōr obho ɛkona, ɪke nʔa moɔighi karōoy ɛroogh n'aPita, ʔBanabas ɛkona ʔtuonom nʔa ʔaɔa asike eedi. ¹⁴ Men ʔami ɔva ɔmiin mobho eedi ɪtuonom io monyen tagey ooɔi adōm obho, ʔaami ɔkpete ɔnogho maPita mi taghisigh oomo eedi, ughōl kua "ʔna ɔoy aju olo naɔum aghuɔum arōoy ɪnon aruubhugh obho kaghudum ɔoy aju ɔio, imute ɛko ʔana nʔavimom rōoy ɪnon aruubhugh obho moɔum aghuɔum arōoy aju obho?"

Arōoy aju obho n'ibh'ɪnon aruubhugh obho, omōruōm ɲapel

¹⁵ Agey nʔa ni, ezōor ʔakar arōoy aju. Ezōor isoloman ibha ikiilaan io maraalōgh obho taMozis obho ɔio. ¹⁶ Keđio ezōor noolōghōm mobho ɔtuon io tibha araalōgh obho ɪkpete bho, kobhin mōoy oseeri koɔi ɔoy mi taghisigh tɛnaan, ologhi omōruōm odi mi ʔajizos Kraist be. Ezōor ɛkona noomōruōm nʔa maʔizos Kraist molo kobhin ʔni ezōor koseeri taghisigh tɛnaan kiiɔi arōoy tebum ologhi omōruōm obh'ezōor mi taKraist. ɔtuon io tookō ibha araalōgh obho ɪkpete bho. Bōbon ɔoy olo tatu moɔi ɔoy mi taghisigh tɛnaan tebum obho odi aakō raalōgh obho olo. ¹⁷ Kezo bho ezōor obo bho noɔe moru iɔi arōoy mi taghisigh tɛnaan tebum otul ɔnu obh'ezōor n'aKraist obho, ʔova ɔmiin mobho ezōor uru miɔighi miʔkarabh karōoy ibh'ɪnon aruubhugh obho, iibha bho nemōruōm mobho aKraist aabe miʔkarabh għa? Eenyi, ekua ɔio. ¹⁸ ʔami

aɔeriōn miibha ʔami ulereghi obho, ɔu neɔba mobho ʔami naapeɔ molōgh. ¹⁹ Araalōgh obho ɲnyaam ilo mu talōor ʔmi. Eedi neeghigh ʔami molo ʔami kaɔum ʔanogho mɛnaan. Nookanam ʔami n'ʔizos Kraist mi tooreny ɛmigheri obho okigh, ²⁰ molo ʔami aghuɔum olo mu, ʔizos Kraist pobo naɔum mi ʔami. Keđio aghuɔum obhobho ʔami naɔum siibha bho, ʔami naɔum tologhi omōruōm obho ʔami ɔteeny mi tOony obho tɛnaan, obho atulan ʔami magey ʔanogho lōor odi ɔuugh ʔbho mebum ʔmi obho. ²¹ ʔami ugin io minwo bho tɛnaan mi tōbho bho taKraist. Erumolo ɛnaan tapin ni ezira kiiɔi arōoy mi taghisigh odi tebum ookō araalōgh obho, ɔobho bho taKraist ʔar oɔighiom olo.

Araalōgh belee kologhi omōruōm

3 Ib'araama arōoy aGaletia, okōr ɔoy ʔdaany miloghi obh'enyina? Tasumusigh enyina ɲogba ovelegi moɔbho bho ʔajizos Kraist mi tooreny ɛmigheri obho ɔnogho enyina. ² Onyiin ʔar odi molo ʔami nʔava molōghōm tenyina. Enyina ibhin mɛmugh ɪigbia obho tɛnaan tebum obho enyina iikō raalōgh obho taMozis, belee kebum obho enyina ɪmoghon imōruōm moɔi adōm obho? ³ ɪibha kokōr oɔigh eema olo enyina neɔigh! Enyina igbiom mOoɔi ɛmugh obho tɛnaan enyina neva siibha mokunughiom ɲnyaam alōor enyina għa? ⁴ Oomo ibha imutenaan enyina bho ʔni ni be għa? Eenyi. ɛla miʔkanya maar. ⁵ ɛnaan ʔnogho enyina mOoɔi ɛmugh obho aɔighi moɔkpo ib'aruugu mi togbo enyina mebum obho enyina iikō raalōgh obho, belee modi ʔtuon mebum obho enyina ɪmoghon imōruōm moɔi adōm obho?

⁶ Idi nʔa kibha ɛegia bho igba bọ milo igboloman n'Ebrahām obho, "Odi amōruōm ɛnaan keđio ɛnaan ʔtuon tebum ologhi omōruōm obh'odi keđio ʔseghe zodi aseeri koɔi ɔoy." ⁷ ɪlōghōm kua siibha bho, mobho kōoy kōoy olo ʔteeny ologhi amōruōm, odi ʔakar ɔony ɔobhe tEbrahām. ⁸ ɛnaan ɲagba ʔnogho mobo bho ʔe bọ meegia bho, mobho odi nʔatua ʔkanya amen moɔloghom ʔni arōoy ɪnon aruubhugh obho ɪteeny bọ mologhi omōruōm obho, moru iɔi arōoy taghisigh odi. Oɔba moɲuekpete ooɔi adōm obho ɔnogho mEbrahām ʔkanya amen mobho, "Teɔua tonuma keđio ɛnaan ʔasebh moomo arōoy ibh'ade bho." ⁹ Ebrahām amōruōm ni keđio ɔsebh nʔa zodi. ɪibha kiɔighi, kōoy kōoy olo amōruōm, ɔsebh ʔni nʔa odi.

¹⁰ Oomo obo bho ɪmara bọ mookōoy għa araalōgh obho idi togbo itōnyōgh tɛnaan. ʔar bho aɔighi obho keeghe? ɛegia bho ʔaakpete kua, "Kōoy kōoy olo ookō ɔio moomo araalōgh obho ɔe bọ tōbhereer araalōgh obho taMozis obho, odi odi togbo itōnyōgh tɛnaan."

¹¹ ɪibha bho nemōrō kua, bōbon ɔoy olo tapin tookō araalōgh obho ʔmara taghisigh tɛnaan koɔi ɔoy olo, kezo bho ɛegia bho ʔkpete bho, "Kōoy kōoy olo ɛnaan ʔtuon tebum ologhi omōruōm odi kaseeri zodi koɔi ɔoy mi taghisigh odi, ʔaɔum ni maghuɔum olo ikunughi olo." ¹² Araalōgh obho ɪmaruom io tologhi omōruōm. Idi kezo bho ɛegia bho ʔkpete bho, "Kōoy

kōoy olo aakō moomo araalōgh obho taḍum ni maghuḍum olo ikunughi olo.”

¹³ Keḍio aKraist naata zezira aṣeghe titōnyōgh obho araalōgh obho ibhin iru obho, tamen obho odi abhin itōnyōgh mebum ezira bho. Kezo bho eegia bho aḱpete bho, “Kōoy kōoy olo usineni tooreeny, odi togbo itōnyōgh tḂnaan.” ¹⁴ Ajizos Kraist aḱmiinom miibha bho molo eḍua todi etu molo arōoy inon aruubhugh obho epin aḱni maḱlisebh obho. Ḃnaan aguanaan mEbraḱham obho, molo eḍua tologhi omōruōm ezira etu molo ezira topin aḱni mḂmugh Iigbia bho Ḃnaan aguanaan obho.

Olōgh obho n'oguan obho

¹⁵ Iiḱi aburumōr, tezo olo oḱpete oḱbaaniom, amen olo iḱal arōoy ighiran iḱo, ooy olo taḱtol taḱman anwe miḱo bho bolobolo amina alogh moḱnon oḱnu olo.

¹⁶ Oguan obho tḂnaan, odi aguanaan mEbraḱham n'ḱony oḱbhe bh'odi. Eegia bho oḱpete ḱio aghōl kua, “N'ḱanwuny oḱbhe onuma” moḱdeeriom oghōl moḱlogh arōoy; uḱge ughōl, “N'ḱony oḱbhe onuma.” Iibha bho neḱba eḱdeeriom mobho aru monyiin ooy be, odi aKraist. ¹⁷ Ḃmu aḱraḱeghe bh'aḱmi imōrō kua. Ḃnaan aghiran iḱo aguan moguan molo kookō. Onyiin oḱnir n'aḱdisibh ḱiōbh aḱsia neeten keḱio aMoziis aḱge maraalōgh obho abhin aru. Araalōgh bhibha irue ḱio enwe miḱo bho n'oguan obho tḂnaan. ¹⁸ Ughōl Ḃnaan aḱmara taraalōgh obho kḱu naḱnoghooy ḱha liḱsebh obho, odi kḱumara mu toguan obh'odi. Imiin, odi Ḃnaan aḱmara toguan obh'odi kodi aḱnogho mEbraḱham liḱsebh.

Aar obho aḱighi boḱ kunogho raalōgh obho

¹⁹ Uḱtuan eeghe koḱlogh raalōgh obho? Uḱbaram raalōgh obho mi toguan obho molo arōoy kelōghōm miḱkarabh n'iiḱi eḱighiom aar, ninii aḱteeny men obho oḱny oḱbhe bho tEbraḱham obho aru boḱ meḱmu oguan obho tatu. Itelema tḂnaan ibhin maraalōgh obho eruom mōoy olo arol koḱkpaany moruom arōoy.

²⁰ Keḱio oguan obho, Ḃnaan niḱo niḱo aḱnogho mEbraḱham. Ooḱpaany oḱrol io. ²¹ Bōrō ku, iibha bho neḱighi milo oghōl araalōgh obho n'oguan obho tḂnaan imōruōm io ḱa? Eenyi. Ekua ḱio. Erumolo noḱlogh raalōgh obho moḱnogho arōoy ḱhuḱum, pōoy kutue ni aḱmara taghisigh tḂnaan koḱḱi ooy tebum eedi araalōgh obho. ²² Keḱio eegia bho naḱpete kua, moomo eḱmar-arōoy obho idi tiḱnyaam iḱkarabh, molo obo bho imōruōm obho epin meḱnogho bho uguanaan boḱ mobo bho teḱteeny mologhi omōruōm mi taḱjizos Kraist obho.

²³ Keḱio aKraist aru, araalōgh obho iḱduom ezira karōoy ikoli ninii aru aḱteeny men obho odi obo bho ezira umōruōm obho amute aru aḱman. ²⁴ Molo araalōgh obho iḱbologh ezira iḱbham ninii aru aḱteeny men obho aKraist aru obho, n'olo ezira otu miḱiḱi arōoy mi taghisigh tḂnaan tebum iloghi omōruōm obh'ezira. ²⁵ Siibha bho ezira noomōruōm maKraist obho, araalōgh obho iḱnyaam ilo mu tezira.

²⁶ Iḱdua tebum ologhi omōruōm, koomo enyina obo bho itul moḱnu n'ajizos Kraist obho eru maḱwuny tḂnaan. ²⁷ Enyina neezua moḱum etul moḱnu n'aKraist molo enyina neebhin n'alōor enyina moḱum oḱigh aghuḱum obho taḱjizos Kraist niḱo niḱo. ²⁸ Molo aḱereḱere olo mu mi tarōoy aḱju n'arōoy inon aruubhugh obho, taḱrubana n'ḱanwuny ogbo eghun taḱraani n'ilobhir. Oomo enyina neeru monyiin taḱjizos Kraist. ²⁹ Erumolo enyina iru milo taKraist, penyina arōoy oḱbhe tEbraḱham. Enyina tepin aḱni ni miḱb'oguan obho tḂnaan.

4 Aḱmi naḱpete miibha bho moḱloghom, oḱny olo tale rutu moḱde odi toomo iibha oomo iḱa bho toḱde odi iru mil'odi obho eḱkona, topira ni oseeri zodi keḱbana suo odi dogbeḱh io mōoy obho. ² Suo odi odi nini moḱbumoony obho, aḱrabobo odi teḱpamaanaan moḱkpo bho eseerian odi ninii odi tatu asi agbeḱh mōoy tamen obho oḱde odi aghōl boḱ molo koḱnogho zodi moḱkpo bho. ³ Ezo bho na zezira. Tamen obho ezira idi nini miḱbam aḱnwuny obho, ezira uḱigh ruḱbana oḱnogho miḱtughumiom aḱnwuny, ⁴ keḱio, amen aḱkar ogbo odi amen obho, aru aḱteeny, pḂnaan arōm aḱkar Oony obh'odi aru. Odi aru kezo bho aḱni-ebhōbh naḱmar ḱha moḱny obho; arughom raalōgh arōoy aḱju obho ⁵ moḱta obo bho idi tiḱto araalōgh obho, molo ezira koru maḱwuny tḂnaan. ⁶ Tezo olo oḱighi enyina kelōghōm mobho enyina iru maḱwuny odi, pḂnaan arōm mḂmugh Oony obh'odi moḱigh tiloghi obh'ezira, odi Ḃmugh obho naleḱge ḱha boḱ tezira, “Maḱda, maḱda” bho. ⁷ Tiibha bho beḱeni, enyina aḱrubana mu ḱio. Odi naaḱighi kōoy kōoy moḱny odi olo odi taḱnogho zodi moomo iibha odi naaseerian boḱ maḱwuny odi obho.

Ezo aḱPol abhin aḱtuom maḱar marōoy aGaletia

⁸ Tamen olo neeten, enyina ilōghōm io mḂnaan, molo enyina iru maḱrubana aruru ilo enyina iḱgbaaniom mḂnaan. ⁹ Esiibha bho enyina neelōghōm mḂnaan — maḱa-suo aḱmi kukōl kua, esiibha bho Ḃnaan naalōghōm enyina — ebum eeghe kenyina neva momina oghiraan tiḱtughumiom aḱnwuny olo iḱnyaam ilo moḱbhel ooy, aḱsuo eḱo olo na? Eeghe amute kenyina digh emula moḱigh aḱrubana oḱnogho iḱtughumiom bhibha? ¹⁰ Enyina neemina neekōoy ruḱduma n'aruḱvanyu n'aḱḱio n'aḱsumusia neegbiemi. ¹¹ Aḱmi n'aḱatu ni mobho oomo oḱighi obho aḱmi ukumuan enyina bho netu moru apa be. ¹² Iiḱi aburumōr, iḱtol kaḱmi kezo bho aḱmi naaru uḱrol kenyina bho. Iḱkarabh ilo enyina neeḱighi aḱmi olo. ¹³ Enyina neetua ni ḱa mobho iḱdua tebum ezeḱh alōor obh'aḱmi kiḱighi mobho aḱmi uḱba moḱḱi adōm obho uḱnogho enyina toḱḱel eḱbiom obho? ¹⁴ Oomo ipa eḱkona, enyina iḱpete ḱio aḱmi eḱpue, bolobolo eḱgin aḱmi mebum ezeḱh alōor obh'aḱmi, obho aḱnogho enyina mogbōgh oḱdeḱh oonon obho. Kḱeḱen n'iibha, enyina ibhin ni aḱmi eḱloghom kezo bho enyina tepin na ni eḱloghom motelema tḂnaan obho. Enyina ibhin aḱmi eḱloghom kezo bho enyina tepin na ni maḱjizos Kraist eḱloghom obho. ¹⁵ Ologhi enyina aḱbaal magey. Eḱkaraan imina emute? Aḱmi niḱo niḱo

tatue ni ągbaam enyina miibha bho. Enyina tetue ni bō, kōl enyina kītoghonya ni riđien enyina ęnogho ąami. ¹⁶ Keđio, esiibha bho enyina neętuan mebum agey obho ąami ųgba ųnogho enyina bho nełogh ąami đien bełe? ¹⁷ Arđoy ipedi obho ękar etuan enyina magey, keđio tїitua bh'eedi iibi ilo. Oomo iibha eedi neva bho pilo oębarion enyina mi tami be, molo enyina etuan ąni zeedi kezo bho eedi ituan enyina bho. ¹⁸ ąami ugin io molo įnon arđoy n'ąami kotuan enyina. Iibi molo įkanya arđoy ketuan enyina erumolo eedi įteeny miibi įitua. Iibha bho eezuan magey moomo amen tamen olo ąami odi n'enyina, n'amen olo ąami olo n'enyina. ¹⁹ Iibi ąnwuny etulan ąmi, ąami kamula digh ąmiinom koniin olo odi n'įguneghun ninii ọmiin maghuđum obho taKraist mi tenyina. ²⁰ Ughōl ąami odi n'enyina siibha bō, ęzo kiđigh tologhi ąami, molo ąami kunwe moghōrōkō ąmi mi tenyina. ąami nąatu magey zenyina.

Arądeęhe olo ubhin aSera n'aHegar ųtuom

²¹ ąami natu mopuruan enyina obo bho neva mookōoy araalōgh obho taMozis obho miipuruan obhobho: Enyina đemoghon ghą đio mibha araalōgh obho nekpete bho bełe? ²² Eedi neęba kua: mEbrahąm ąteeny įzal ąrunwuny, onyiin ębana-ąni ąmar, opedi obho ąni ogbo eghun otu ąmar. ²³ Keđio įto ęmara odi ọony ębana-ąni obho įdua tđoy keru. İbha ọony ąni ogbo eghun otu obho įdua tїto oguan tĘnaan keru. ²⁴ Iibha bho ųkpete ni noębaaniom mobho įzal ąraani obho iru mįzal įzo. AHegar oęel ąni obho ąmaraghi bō mąrunwuny-ąrubana bho, poęel įzo bho ughiran bō tob'eegum obh'aSainai. ²⁵ ASainai ob'eegum obho odi bō tArebia bho, paJerusalem aadon, ęma olo odi n'arđoy odi idi rušana. ²⁶ Keđio ąJerusalem obho ąnyu obho paņi ogbo eghun obho. Odi poniin ezira. ²⁷ ąar obho ađighi obho keęęhe? Ęęia bho nąakpete kua, "ąna ęmar ąni obho, bąal mologhi, ąna obo bho đomiinom ghą đio meęgama įguneghun obho, mulughu mimulughu oęaal ologhi, ebum obho epin ąni obho tamaraghi ruņwuny apu meebhinaan obho." ²⁸ Nonon ni; iibi aburumōr, enyina idi kAizik ọony obho Ęnaan ąguanaan mEbrahąm obho. ²⁹ Tamen opopo, ọony obho įdua bō tїto đoy kiru kumar obho abhirighan ni ąnogho mọmiinom zodi obo bho ųmar bō mi tįnyaam Ęmugh tĘnaan obho. Pezo idi ną siibha. ³⁰ Ęęia bho kąkpete ęko? ąkpete kua, "Pirighan mešana-ąni obho n'ọony obh'odi mamutiom. ąar obho ađighi obho keęęhe? Įgbaan io mọony ębana-ąni obho kąbar mọony ąni ogbo eghun otu obho kale rutu mọkpo ọde bh'eedi." ³¹ Siibha bho, ilōghōm kua, iibi aburumōr ąmi, mobho ezira utu đio mąnwuny ębana ąni obho, ezira ąnwuny ąni ogbo eghun otu obho.

Įpamam mibha iđighi enyina nwųny ogbo eghun obho

⁵ Ođum aghuđum ogbo eghun otu pibha ezira nođum, keđio aKraist nąabhel ezira atęnem. İmina ghą memōrō arđoy emulumi enyina mođum aghuđum ąrubana. Įmara mođum aghuđum arđoy ogbo eghun.

² Įmoghonyan ąami. ąami ąPol nąkpete miibha bho ąnogho enyina. Enyina emina ęnogho lđor enyina mođunaay, pidi kolo aKraist ąar ođighiom togbo enyina olo mu. ³ ąami kamina digh aakiom enyina mobho kōoy kōoy olo ąnogho lđor odi mođuna podi tamarara ni mookōoy oomo araalōgh obho. ⁴ Enyina obo bho nekpam moru iibi arđoy mi taghisigh tĘnaan tebum ookōoy araalōgh obho, neęębaruan maKraist. Enyina neegin minwo bho tĘnaan. ⁵ Ezđor ni dųgh, ođuom ologhi ezđor odi tobho Ęnaan tađighi ezđor atęne miibi arđoy taghisigh odi. Iibha pibha ezđor ubhin nobōrō tįnyaam Ęmugh İigbia bho tĘnaan, obho nađighi mođighi tologhi omđruōm ezđor obho. ⁶ Tamen olo ezira nootul mọnu n'ąłizos Kraist akerekerę olo mu tobo bho įdunaay obho n'obo bho įduna đio bho. Oomo ibha nọva bho, poęteeny ologhi omđruōm olo n'etulan.

⁷ Enyina įke magey. Okōr đoy aru ąpuenaan enyina mọmoghonyan agey obho. Odi kabhironuman enyina ęko? ⁸ Ęnaan obo bho abheleggi enyina bho ođighi đio miibha bho. ⁹ Kezo bho nąkpete ghą bho, "Onyiin okarabh okōlōgh be, mobho nąpue ghą mizagara eđian." ¹⁰ Toomo ipa ękona, ąami nađuom ni enyina mologhi. Otul ọnu obh'ezira mi tObamọogh obho ąnogho ąami mọoghuaan ologhi mobho enyina inweeghian io, n'obho odi obo bho nąabaghmi miloghi enyina bho, kezo kezo olo odi ąrol, Ęnaan talıom ni zodi.

¹¹ Iibi aburumōr, erumolo ąami nągba mibha įgbaan ni mođunaay, eęęhe ađighi kų nomina ọnogho ąami mọmiinom tebum adōm obho? Ughōl iibha bho agey bō, kōl tįigbaay obh'ąmi ibha įboloman n'ooręeny ęmigheri obho taKraist kųnogho mu ąami miįbaghami. ¹² Idi tїto ąami bō, kōl eedi obo bho neębaghami miloghi enyina bho kiđighi ni mibha eedi neva bho ęęhi taghisigh, eđunaay ęębaruan lđor eedi tąsiosi obho.

¹³ Enyina ni dųgh, iibi aburumōr, ubheleggi enyina mi tomuzōnaan, keđio імōrō ghą omuzōnaan obhobho aru molo tađighi enyina mọtuonom ibh'iikpōogh obho, molo enyina keęba keđua. Kpełen n'įpa, įbelemaan netulan obh'enyina ađighi molo onyiin kaku-muan kąnogho monyiin. ¹⁴ Oomo araalōgh obho uukōbhōghi tonyiin olōgh obhobho, "Tulan kōoy kōoy olo atuan ąna kezo bho ąna utulan lđor onuma bho." ¹⁵ Įgonara lđor enyina erumolo enyina nenomian eęezuan kasighōghō, bolobolo penyina ožian omuneen.

Aghuḍum Ẽmugh obho n'aghuḍum iikpōogh alōor obho

¹⁶ Iibha pibha ʼami naḱpete bho, iḱbelemaan Ẽmugh obho areliom aghuḍum obh'enyina penyina iḱighi mu mibha iikpōogh obho neḱyaghagh enyina moḱighi obho. ¹⁷ ʼar obho aḱighi obho keeghe? Ibha iikpōogh obho neḱa bho, Ẽmugh obho ogbeel io, keḱio ibha Ẽmugh obho naḱa bho, iikpōogh obho ogbeel io. Iḱal eedi idi koḱele n'aghōogh. Tiibha bho, enyina irue ḱio eḱighi mibha enyina neḱa bo moḱighi obho. ¹⁸ Erumolo Ẽmugh obho nateliom enyina, paraalōgh obho iḱeeny mu mḱnyaam tenyina.

¹⁹ Oōy olo olōghōm io moḱighi iikpōogh alōor obho olo. Iibha eedi oḱa ʼaraani n'ole eḱma, ogḱiil aḱregheer olo, ²⁰ ookpulughu aruru, oḱgher aḱghuma, oḱlokian ar-ḱien, oḱruan aḱruruan oḱeey aralebhir, ibōbhan, oḱteeny oḱkarabh ologhi, oḱoku aḱaku, iḱgbaruan, oḱḱian aḱruuku, ²¹ oḱsebh oḱseghiom, oḱbhoghōḱiaay arimiim, orubhe aḱruruan n'aralebhir, n'ḱinon oḱkpo ilo idi kua. ʼami digh aakiom enyina kezo bho ʼami n'aakiom ḱḱa enyina bho, mobho kōoy kōoy olo naḱighi moḱkpo bhibha otue ḱio aḱigh aḱni tAde-Oolema bho tẼnaan.

²² Ibha Ẽmugh obho, petulan n'oḱḱaal ologhi n'ekima, n'alideny alōor, onwo inwo, oḱighi iḱiḱi obi oguan olo, ²³ osōoriōm alōor, n'oḱmaar oḱbhama alōor. Olōgh olo aḱin miibha bho olo. ²⁴ Obo bho iru bo milo taḱjizos Kraist obho, iikpōogh alōor obh'eedi n'oomo iḱkarabh eḱighiom aḱar ibha neḱyaghagh eedi obho, noḱḱaram n'aḱjizos oḱkanam tooreny eḱigheri obho okigh. ²⁵ Ẽmugh obho naḱanogho ezira ḱhuḱum; odi taḱam na ḱhuḱum obh'ezira ateliom. ²⁶ Ezira uḱbughia ḱio lōor. Onyḱin oḱa ḱio monyḱin, onyḱin obōbhan na ḱio monyḱin.

6 Iiḱi aburumōr, erumolo onyḱin ooy naḱighi monyḱin iḱkarabh, enyina obo bho neḱum aghuḱum aḱruumugh obho ebheleghi zodi talideny alōor eḱbham zodi emulum. Iḱona lōor enyina molo enyina imeel aḱni eḱigh tonyḱin odi oḱdegh oonon obho. ² Onyḱin aḱḱar iḱḱaghama onyḱin arōol, penyina ookō araalōgh obho taKraist. ³ Oōy olo aḱḱōl modi ooy keḱio uḱa uunon odi aḱar oḱighiom olo, odi naabiōghōm lōor odi be. ⁴ Kōoy kōoy aru mḱiruan

anogho meḱighiom aḱar odi. Erumolo iru miḱi, odi oḱtuom io milo oḱnon ooy kabuom. ⁵ Ilōghōm mobho ooy adōol adōol oḱno tatōol.

⁶ Oōy obo bho noḱtughumiom madōm taKraist obho aḱḱian moomo iḱiḱi oḱkpo bho odi naḱteeny obho mobo bho naḱtughumiom zodi obho.

⁷ Iiḱiōghōm ḱḱa lōor enyina. Boḱon ooy olo tatue aanon akiemi mẼnaan olo. Ibha aḱna uḱeḱb obho, pibha aḱna taḱu obho. ⁸ Oōy olo aḱeḱb miḱeḱb iikpōogh alōor obho, odi taḱu miḱḱua oḱbho. Obo bho aḱeḱb miḱeḱb aḱruumugh obho, odi taḱu miḱḱua aghuḱum olo ikunughi olo. ⁹ Tebum iibha beḱeni, oḱighi iḱiḱi iḱer io ezira. Erumolo ezira uḱsar io otuḱeen, ikunughi obho, ezira toḱu ni miibha ezira uḱeḱb obho. ¹⁰ Tebum iibha beḱeni, koḱbam koḱbam amen olo ezira uḱteeny, obhin oḱighiom ḱḱa miḱi oḱnogho kōoy kōoy, n'aḱkar obo bho iru bo mil'eghun otu ezira tobo bho imōruōm maKraist obho.

Aliiki n'iipuruan ikunughi obho

¹¹ Imiḱin mezo ʼami ubhin n'avo aḱmi naḱgiom ibiḱpo moruom enyina. ¹² Obo bho neḱa bo momutiom ozu alōor eedi obhin eḱḱuan obho, pobo nenyuughi enyina moḱunaay. Eedi iḱtuan mebum olo unogho eedi moḱmiinom tebum ooreny eḱigheri obho taKraist. ¹³ Aḱkar eedi obo bho iḱḱunaay obho iikō ḱio raalōgh obho. Eedi neḱa molo enyina keḱunaay molo eedi ee-tuma epin meḱḱuan eleḱḱ mobho enyina neeḱigh n'eedi. ¹⁴ ʼami nḱi duḱḱ, aḱmi tabuom moḱmiinom obho aḱjizos Kraist Obamōogh ezira bho aḱmiinom tooreny eḱigheri obho mebum aḱmi obho. Iḱḱua toḱmiinom ooreny eḱigheri obh'odi kerumolo eḱmar-arōoy obho iḱteeny io maḱar oḱighiom aḱmi, aḱmi eḱkona uḱteeny io maḱar oḱighiom eḱmar-arōoy obho. ¹⁵ Aḱereḱere olo mi tobo bho odi muudu n'obo bho neeḱuna bho. Omoom aghuḱum obho tẼnaan pibha nogbeel obho. ¹⁶ Ekima n'osu aḱḱusan aḱḱien eḱrolan moomo arōoy tẼnaan obo bho neekō momoom olōgh obhobho bho.

¹⁷ Aḱseghe dodon aḱḱi taghisigh, ooy oḱnogho mu aḱmi miḱḱaghama, ebum obho iḱḱbananaan ibha alōor aḱmi neḱdeeriom mobho aḱmi uru meḱbana taḱjizos.

¹⁸ Inwo taḱjizos Kraist, Obamōogh ezira bho, eḱrolan n'oomo enyina, iḱiḱi aburumōr obh'aḱmi. Eḱrol ni na kua.

Efesos

1 Aami aPol obo bho Eñaan ato kaami uru moteledom tajizos Kraist obho, uge mobhereer obhobho natuom oomo aröoy tEñaan ibha idi tEfesos obho, obo bho neemöruöm ani majizos Kraist obho.

2 Eñaan Öde bh'ezira n'ajizos Kraist Obamöogh obho enogho ni enyina lisebh n'ekima!

Aruumugh obho ilo aKraist anogho ezira

3 Alisebh erol enogho mEñaan tajizos Kraist Obamöogh ezira bho, Öde bh'odi, obo bho nanogho ezira obo bho notul onu n'aKraist obho moomo odigh kerekere alisebh aruumugh obho mi tanyu obho.

4 Keöio Eñaan aru alem memar-aröoy obho, odi nasson ezira asegn moru il'odi mi taKraist, molo ezira otu miibi aröoy ilo oghor aman ilo mi taghisigh odi.

5 Eñaan nãato mi tetulan obh'odi molo ezira koru nwuny odi mi tajizos Kraist kezo ito bh'ologhi odi,

6 molo obuom aluunwo eghuan obh'odi obho odi atuan tebum Öony odigh ologhi obh'odi naanwo ezira bho.

7 Ubhin tijaal tajizos Kraist Öony obh'odi otaam ezira, obelemaan na ezira mikarabh ezira mi tezo eela aluunwo alisebh obh'odi **8** ibha odi abhin naanwuom ezira bho. **9** Tolöghöm aar obh'odi n'itua ologhi obh'odi podi adighi amutiom anogho ezira molöghöm okpo ebokia ibh'ologhi odi, tezo bho odi aatua ato molo aKraist kadighi kamutiom obho, **10** molo tamen olo aruduma bho neegbebh odi aaköbhöghi kaar kaar ilo idi tade bho n'ananyu obho monyiin esi, aKraist kada.

11 Udighi kaar kaar tezo itua ologhi obho tEñaan, molo odi ason ezör asegn moru aröoy odi totul onu n'aKraist tebum ezo bho odi aatua ato na köbel egbiom obho. **12** Eñaan nãato molo ezör obo bho ubhira noöuom ologhi maKraist obho kobuom eghuan obh'odi.

13 Pezo idi na mi tenyina obo bho nemoghon makar agey adöm obho, ooöi adöm obho abhin ibhelegha aru obho. Amen obho enyina imöruöm maKraist obho pEñaan anogho enyina mEmugh Iigbia bho odi aguanaan obho, mölogh enyina meleke mobho enyina iru maröoy odi. **14** Emugh Iigbia bho pobho Eñaan abhaghan mobho ezira topin ni mibha odi aguanaan röoy odi obho, n'obho odi takar ni ata asegn mobo bho iru bö mil'odi obho, mobuom eghuan obh'odi.

Iikpulughu taPol

15 Tebum iibha beleni, kamen obho aami umoghon mödu ologhi omöruöm enyina mi tajizos Obamöogh obho n'etulan obh'enyina mi toomo aröoy obho tEñaan, **16** aami döbele dio nöbele möotua gha enyina mi tiikpulughu ami onogho alisebh mEñaan, **17** n'ogbeel odi Eñaan obho tajizos Kraist Obamöogh ezira bho, Öde eghuan obho, mönogho enyina mEmugh Iigbia bho, obho takparion ridien enyina agba mEñaan amutiom anogho enyina molo enyina elöghöm odi obho. **18** Aami naakpulughu gha na molo iloghi enyina ekparanu mömiin ebaal obh'odi molo enyina elöghöm mödigh öduom ologhi obho odi abheleghi enyina möteeny obho, n'ezo alisebh ib'aruugu obho odi aguanaan röoy odi obho ila maar isi, **19** n'ezo inyaam odighi odi ibugh isi tezira obo bho umöruöm odi obho. Inyaam bhibha todi ibha idi tezira bho, onyiin eedi inyaam **20** obho odi abhin aöetönm maKraist mi töbho bho, adighi na odi aghi arol deledede mi toöiom avo odi mi tanyu obho.

21 AKraist nada moomo aruula n'ito mto, n'aröoy inyaam, n'aruvemu aröoy ibha aruumugh obho, apu na kadien kadien olo toköl tesuo emar-aröoy obho n'obho natu obho. **22** Eñaan naadighi odi abeleriom sike kaar kaar, odi atu na möola oomo emorokpo anogho masosi obho **23** aru bö malöor odi obho, obho adighi odi agbebhöghiöm obho, odi obo bho naadighi kaar kaar agbebhöghiöm obho.

Noöberion enyina töbho onogho ghudum

2 Tamen olo naaten enyina ibhozu ni taruumugh obho ebum obho enyina iteeny io moghiilaan n'ebum ikarabh obh'enyina bho. **2** Tamen opopo enyina ituonom gha mikarabh araaböom emar-aröoy obhobho, etuonom gha na raalögh öola aruumugh obho ada bö mookugh obho, emugh obho nateliom bö siibha maröoy obho ikiilaan io mEñaan obho. **3** Oomo ezira ürologhu gha keedi, ötuugh örologhu gha tibha iikpöogh alöor obh'ezira negbeel obho, ötuugh gha na odighi mibha idi tiloghi ezira n'itua emu ezira n'ibha alöor ezira negbeel obho, molo ikar ni igbaan molo ezira kömiinom ani kinon aröoy mi talile bho tEñaan.

4 Keöio Eñaan, obho agbo magey meela ösu aghusan adien obho, abhin toomo etulan obho odi atulan ezira bho, **5** aveghi amulumi ezira taghudum n'aKraist mi takar amen olo ezira nöbho tebum odighi ikarabh ezira. Tebum ösu aghusan adien tE-

naan kɔbhel enyina. ⁶ Tebum otul ɔnu ezira n'ajizos Kraist podi aɓeriɔn ezira mɔda n'odi mi tanyu obho, ⁷ molo odi aɔighi amutiom ɔnogho mɔoke atɛn mɔoke mob'eela ɔsu ɔghusan aɔien obh'odi mi toɔighi iibɔ obho odi naɔighi ɔnogho ezira mi taɔizos Kraist obho. ⁸ Ɛnaan abhin tɔsu ɔghusan aɔien aluunwo bh'odi kaɓhelom enyina mi tologhi omɔruɔm obh'enyina. Enyina kiɔighi ɔio, idi tɛnogho aluunwo tɛnaan. ⁹ Ilo na tebum ɔnyaam oɔighi ɔravo enyina, molo onyiin enyina opin aatumuom. ¹⁰ Ɛnaan obo ɔlem ezira, molo, totul ɔnu obh'ezira n'ajizos Kraist, odi naɔnogho ezira momoom aghuɔum oɔighi iibɔ ibha odi naakɔbhɔghi aseerian ezira moɔighi obho.

Ezira onyiin mi taKraist

¹¹ Tebum iibha bɛleni, enyina arɔoy ɔnon aruubhugh obho ɔitua mezo enyina ɔrol tamen olo neetɛn, enyina obo bho arɔoy aɔu ibha neeɔunaay tozu alɔor obho nekɔl gɔa marɔoy ilo idi muudu obho. ¹² Tamen opopo enyina arɔoy ilo ɔgbaruanan nɔ n'aKraist. Enyina iru misoloman ilo ɔdigh ɔni ɔio n'arɔoy obho Ɛnaan ɔson ɔseghe bho. Enyina ɔdighom ɔni ɔio tɔzo oguan obho Ɛnaan aguanan rɔoy odi obho. Taghuɔum enyina mi tesuo ɛmar-arɔoy obho ɔar olo enyina iseeriom ologhi olo, Ɛnaan ɛko olo na nolo taghuɔum enyina. ¹³ Keɔio esiibha, tebum otul ɔnu obh'enyina n'ajizos Kraist enyina obo bho igbeenyan ni tamen olo naatɛn obho, noobhin tɔɔaal obho taKraist notueni enyina mƐnaan. ¹⁴ AKraist naaɔighi arɔoy aɔu obho n'ibha ɔnon aruubhugh obho etu monyiin, ɔnogho ezira mekima, ɔveleghi na ɔpiɛmi moghɔony ɔkuan ɔlokian arɔien obh'eedi. ¹⁵ Odi abhin tiikpɔogh alɔor obh'odi abhiɛmi raalɔgh arɔoy aɔu obho n'oomo ɔto araalɔgh obho mobhin tɔtal oɔigh aruubhugh arɔoy obho oɔighi onyiin be, ɔnogho eedi mekima. ¹⁶ Tɔbho bh'odi mi tooreny ɛmigheri obho podi ɔseghe mɔlokian arɔien obho atulughi mɔtal ɛde aruubhugh obho moru onyiin be mi tiikpɔogh obho omulumi eedi ɔnogho Ɛnaan. ¹⁷ Iibha kiɔighi kaKraist aru ɔgba moɔɔi adɔm ekima bho ɔnogho kɔoy kɔoy, tenyina ibha ɔnon aruubhugh obo bho igbeenyan mƐnaan obho, n'arɔoy aɔu obo bho ituan odi obho. ¹⁸ Ɔɔua taKraist keɔighi molo oomo ezira, arɔoy aɔu n'ibh'ɔnon aruubhugh obho orue ɔghi nookɔbhɔghian tonyiin Ɛmugh obho mi taghisigh Ɔde bho.

¹⁹ Tebum iibha bɛleni, enyina arɔoy ibha ɔnon aruubhugh obho isoloman mu ɔio, enyina ɔnwuny ogbo eghun n'arɔoy tɛnaan, n'arɔoy onyiin eghun otu obho tɛnaan. ²⁰ Enyina otu olo uɔɔgh tanyu otu ɔtughumiom iteledɔm obho n'arizil obho. Ajizos Kraist nɔvo nɔvo ɔakpo otu obho. ²¹ Odi pobo ɔbham otu obho ɔmarami napɔbhe ɔki taghisigh mɔnu otu iikpulughu iigbia mɔnogho Obamɔogh obho. ²² Totul ɔnu obh'enyina n'odi noɔɔghɔm ɔni enyina n'ezɔor motu tɛnaan olo Ɛmugh Iigbia bh'odi karugh.

Oɔighi olo ɔPol aɔighi ɔnogho rɔoy ɔnon aruubhugh obho

³ Tebum iibha bho kaami ɔPol ɔoy ikoli obho taɔizos Kraist mebum enyina obo bho iru mil'ɔnon aruubhugh obho naakpulughu gɔa ɔnogho mƐnaan. ² Aami naatua enyina neekar ɛmoghon mobho Ɛnaan abhin tɔsu ɔghusan aɔien obh'odi, naalogh tɔvo ɔmi moɔighian enyina moɔighi obhobho. ³ Ɛnaan aɔighi amutiom agananaan ɔnogho ɔami mɔitua ɛɔkia ologhi obh'odi kezo bho ɔami naage gɔa uɔba meekpɔogh obho. ⁴ Enyina eghɔl mibha ɔami uɔge bho penyina ɔtuugha ɔmoghonyan ɔkpo ɛɔkia bho taKraist. ⁵ Tamen olo neetɛn uɔba ɔio mɔkpo ɛɔkia bhobho ɔnogho rɔoy, keɔio esiibha Ɛnaan naabhin tɛmugh Iigbia bh'odi ɔgba amutiom ɔnogho miibɔ iteledɔm n'arizil obh'odi. ⁶ Odi ɔitua ɛɔkia bh'odi ɔogba omutiom mi toɔɔi adɔm obho mobho arɔoy ɔnon aruubhugh obho teɔigh ɔni nɔ n'arɔoy aɔu obho epin liɔebh bh'odi. Eedi arɔoy onyiin iikpɔogh alɔor obho, molo eedi nepin ɔni bin mi toguan obho Ɛnaan aguan aɔighi abhulughi mi taɔizos Kraist obho.

⁷ Taluunwo ɛnogho tɛnaan mobho odi abhin abheleghi ɔami ɔnogho mɔnyaam odi moɔighi oɔighi oɔɔi adɔm obhobho. ⁸ Aami usɔoriɔm apu mobo bho akio bɔ apu mi toomo arɔoy tɛnaan obho, keɔio oomo ipa ɛkona, odi ɔlogh ni ɔami meghuan mobhin oɔɔi adɔm ɛela taKraist obho ikunughi olo bho oruom arɔoy ibh'ɔnon aruubhugh obho, ⁹ moɔighi kɔoy kɔoy kaamiin mɔitua ɛɔkia tɛnaan ibha uɔkoki kageedi mi todi obo bho ɔlem kaar kaar obho, ¹⁰ molo esiibha bho, ɛɔua tarɔoy ɔsosi obho eɔighi molo ɔruula arɔoy ɔnyaam ɔnyu obho elɔghɔm moɔighi kekekere ɛzo olɔghɔm ɔar obho tɛnaan. ¹¹ Ɛnaan abhin tɔitua bh'odi ikunughi olo bho ɔtooghi miibha bho aɔighi amutiom magey obho mi taɔizos Kraist Obamɔogh ezira bho. ¹² Totul ɔnu obh'ezira n'odi, n'ologhi omɔruɔm obh'ezira mi todi pesi ezira uteeny meɔom ɔɔol ɔghi ɔmara ɔni taghisigh tɛnaan n'oghuanaan ologhi. ¹³ Aami naasen ni enyina tebum iibha bho, ɔtu gɔa tebum ɔmiinom obh'ami, ibha iru bɔ meghuan enyina bho.

Etulan taKraist

¹⁴ Tebum eedi iibha bho, ɔami ugbuluman uukpulughu mƆde obho, ¹⁵ obo bho keghun otu keghun otu mi tanyu obho n'ade bho nepin riɔien eedi obho, ¹⁶ ugbeel odi mɔseghe tɛla eghuan obh'odi, obhin Ɛmugh Iigbia bh'odi ɔnogho enyina mɔnyaam mɔghuemi iloghi obh'enyina ¹⁷ n'olo aKraist karu kakima tiloghi obh'enyina mi tologhi omɔruɔm. Aami naakpulughu gɔa na molo Ɛnaan ɔnogho enyina metulan, enyina ɛmaar ɛmara ɛkua koorɛny olo ɔteeny iibɔ ɔgha, n'otu, olo uɔɔgh ughuemi magey ¹⁸ n'olo enyina n'oomo arɔoy tɛnaan ɛteeny mɔnyaam ɛmoghonyan ɛreghe n'alidoony n'ɛsiiniom ɔnyu n'ekuɔum etulan obho taKraist, ¹⁹ n'olɔghɔm odi etu-

lan obho taKraist obho bōbon amen olo nōkar għa kua olōghōm oman olo bho, molo oomo iibī edighiom aar obho tĒnaan egbebħ ni eman tenyina.

²⁰ Esiibha, todi obo bho, tēzo įnyaam ođighi obho odi nađighi tezira bho, tatue ni ađighi aňogho ezira apuoghom tibha ezira ugbēel obho bolobolo tibha ezira nōotua bho, ²¹ eghuan ērol ēnogho zodi mi tāsosi obho, ađua tōoke asi tōoke, mi tađien taĴizos Kraist kamen kamen. Ērol ni na kua.

Otul ōnu alōor obho

4 Tebum iibha bēleni, aami obo bho odi mikoli tebum obho aami nakumuan mObamōogh obho, naasen ni enyina mođum aghuđum ilo teežuan ni tibha Ēnaan abhelegħi enyina bho. ² Įđum aghuđum osōoriōm alōor n'okparagħiom n'alideny alōor, mebhin tetulan onyiin aghurughiom įkarabh onyiin. ³ Įkparam mebham magey motul ōnu obho Ēmugh Įigbia bho aghorogħi akpo enyina mi tekima bho. ⁴ Onyiin alōor n'onyiin Ēmugh be mobho idi, kezo bho Ēnaan abhelegħi enyina tonyiin ođuum ologħi be bho.

⁵ Onyiin Obamōogh n'onyiin ologħi omōruōm n'onyiin ozua amuum be mobho idi, ⁶ n'onyiin Ēnaan n'Ode oomo arōoy, Obamōogh kaar kaar obho. Odi odi mođighi toomo emorokpo, olo odi na toomo okpo.

⁷ Oomo ezira, ooy ođigh ođigh ēnogho mobho Ēnaan aňogho ezira tēzo amađi obho aKraist nađi aňoghooy obho, ⁸ kezo bho ēegia bho akpete bho, "Amen obho odi ašiin bō tob'aňy obho, podi aakōbhōghī mołogh arubana ašiinom, aanwo rōoy meňogho."

⁹ Ēmu obho ughōl bō mō "odi ašiin tanyu obho" keegħe? Neğba mobho odi abhira asōor tade bho, taakar ob'ekuđum ēđiani ade bho. ¹⁰ Odi obo bho asōor tade bho pobo bho ašiin tanyu obho, tanyu obho ašiiniom bō apu obho molo odi ałol kesi kesi mi toomo aňy bho n'ade pho. ¹¹ Ēnogho arōoy obho, odi aňoghooy molo ēde keru miteledōm, įnon keru rizil, imina ēde keru mįgba dōm obho, imina įnon keru marapasto n'obo įtughumiom. ¹² Uđighi kua mookōbhōghia oomo arōoy tĒnaan mođighi ođighi asosi obho onyiin kałogh ayo kaňogho monyiin, moneghemi oman alōor obho taKraist, ¹³ ninii oomo ezira otu otul moňu mi tologħi omōruōm n'olōghōm aar ezira mi tQony obho tĒnaan, opōbh ogbebħegħu rōoy ooleeny aňi maKraist, ¹⁴ molo ezira uđum mu għuđum aňwuny, olo apōkō amuum akpōgh nađōrōghōm, opibha iben įtughumiom arōoy obo bho ibhin iipelekia eedi įloghom rōoy įkarabh araabōom obho opibhoghom ezira. ¹⁵ Kpēlen n'ipa, obhin tologħi etulan oğba għa magey obho molo ezira opōbh oteenyom maKraist obho aru bō mogbogbo emu obho. ¹⁶ Odi pobo abham aghorogħi moomo alōor obho monyiin esi. Oomo iitula alōor obho ubham ughorogħi ukpo monyiin esi mi todi, molo, onyiin opađi alōor esuo nađighi mođighi odi magey, poomo alōor obho ołol tetulan obhōbh ođiku.

Omoom aghuđum olo odi taKraist

¹⁷ Għa siibha bho, aami ubhin tađien tObamōogh obho nałpete akpaariom miibha bho, imina għa međum aghuđum arōoy aruru obho, obo bho įitua eedi aar ođighiom olo bho, ¹⁸ n'ilogħi obh'eedi oknim naasōorōm obho. Aar olo eedi įteeny mođighiom aghuđum obho Ēnaan aňoghooy rōoy obho olo, ebum obho bōbon aar olo eedi ilōghōm olo bho n'ebum oğaar emu obh'eedi. ¹⁹ Aregħeer ēko isibħ mu na zeedi. Eedi neeđoolaan silōor eedi mołkpo ēebhuom emar-arōoy obho, neđighi mođighi kerekere ilo ađeri obho ova đio moňogħon, keđio alōor obh'eedi oozighina đio.

²⁰ Iibha pibha enyina įtuugħa taKraist obho đio. ²¹ Enyina nekar emogħon milo igboloman n'odi. Ēzo bho enyina iru rōoy ilo neťuonom odi obho, nōotughumion enyina magey obho idi taĴizos obho. ²² Tebum iibha bēleni, įzegħi međi mugbaany edighiom aar obh'enyina, obho enyina idighi għa men olo neeten obho, odi ugbaany edighiom aar obh'enyina obho naabiōghōm ałoghom apiemi enyina mi tokpo emel emar-arōoy obho, enyina idighi għa bho. ²³ Inweegħian meňman mi įitua n'ologħi obh'enyina, ²⁴ međiiron emulumi međighiom aar obho ulem uğbaaniom međighiom aar tĒnaan obho, ibha neđighi emutiom magey aghuđum obho anyen nini aman, įkarabh ēko ilo bho.

²⁵ Oğba iben įtol mu siibha bho. Kōoy kōoy ağba għa magey obho aňogho mobo bho atuan odi obho, ebum obho oomo ezira uru mođighi kerekere ariisi alōor taKraist obho. ²⁶ Ołe, nōle għa ni, keđio umōrō għa ałile onuma ebhin aňa ēloghom tesi įkarabh. Ibha aňa nałe bho įtol io tekpom onuma ninii aghōzōgh obho asōor. ²⁷ Uňogħo għa bōbon onyiin eepōogh meru obho. ²⁸ Oōy olo nađomi rutu ađebe viigh obho ađighi mođighi molo odi ale mikpoki ođighi ilo iizuan odi mobhin, n'olo odi atue ałogh aňi mavo aňogħo ruvekulum obho. ²⁹ Onuekpete enyina osu đio nyan rutu. Įkpete għa moňuekpete ilo tełogh ni mavo ēnogħo mįnon, ilo teňogħo ni eedi mibha eedi neva bho, epōbhē na zeedi, molo ibha ōnu obh'enyina edighi miibī ēnogħo mobo bho įmogħon obho. ³⁰ Įđighi għa molo ologħi Ēmugh Įigbia bho tĒnaan kağebħ. Odi pełeķe obho Ēnaan aňogħo enyina mobho enyina iru mil'odi n'obho odi taťa ni enyina mi tob'ađuma bho. ³¹ Įbugħe toťu moomo ologħi aghuma, n'ałile, n'okarabh ologħi, n'itōnyōgha n'ağebħ ologħi. ³² Kpēlen n'ipa, idighi għa miibī, onyiin asuanaan għusan ađien monyiin, onyiin ađełemaan mįkarabh onyiin kezo bho Ēnaan ađełemaan enyina mi taKraist obho.

Itugh teğaal obho

5 Įtuonom rağba asike tĒnaan kaňwuny ođigh ologħi odi. ² Itele taraabōom aghuđum etulan, kezo bho aKraist atulan ezira, aňogħo għuđum odi ab-

ho mebum ezira bho. Obho bhobho todi idi kotun aar oobi edu olo adigh magey tologhi tEanaan.

³ Umoghon io nomoghon teesodia enyina karooy tEanaan, milo igboloman n'ova araani n'ilobhir, n'okpo ilo ineghe dio momoghon, n'edogh okpoki. ⁴ Igbaan na dio molo komoghon mi tenyina monuekpete aqeebh omiin, n'onuekpete araama. Iibaghami gha na miibi onuekpete. Kpelen n'ipa, ise bh gha mEanaan be.

⁵ Iloghom kua mobho bobon ova raani n'ilobhir, n'oooy olo nadighiiy mokpo ilo ineghe dio, n'odogh medogh okpoki, (obho aru monyiin odigh iikpulughu aruru obho,) olo tapin ani bin mi tAde-Oolema bho taKraist n'Eanaan olo.

⁶ Imoro gha onyiin ooy abhin onuekpete araama aabioghom enyina. Akar ebum eedi iibha bho kalile tEanaan tatu apuom mobo bho ikiilaan io zodi obho.

⁷ Aroooy ilo idi kua, ituan gha. ⁸ Tamen olo naaten enyina irele gha tokinim, kedio esiibha enyina neeru maroooy tObamogh obho netele tEbaal. ⁹ Ebaal obho pobo nagbo gha meela iibua odigh kerekere odighi iibi, n'okpo ilo ineghe, n'agey obho. ¹⁰ Ikparam metu-ugha mibha tedigh tologhi tObamogh obho. ¹¹ Ilogh gha ravo enyina mi tedighiom aar aroooy ilo idi tokinim, ilo asuo ilo, kpelen n'ipa, ize memutiom zeedi tEbaal obho. ¹² Aregheer ikar idi magey mobhin onu ogbaam ibha eedi nedighi tEbakia bho. ¹³ Kamen kamen olo ebaal asorom maar, pomiiin oman. Kaar kaar olo nomoiin uman, odi odi tEbaal obho. ¹⁴ Kaar kaar olo naamute aman noodighi otene mebaal obho paar obho adighi bo kukpete miibha bho,

“Okodi rala, suma; betunu tobho bho, paKraist onogho onuma mebaal.”

¹⁵ Tebum iibha beleni, imaar eenon gha ku merele. Itele kiloghom maar aroooy, irele gha karaama.

¹⁶ Kobam kobam amen olo enyina iteeny, ipin edighiom iibi okpo, aruduma bhibha ikarabh.

¹⁷ Tebum iibha beleni iteneghu gha raama aroooy siibha bho, iloghom mibha Obamogh obho nava molo enyina kedighi obho.

¹⁸ Ibhoghodia gha rimiim eghigh enyina. Iibha bho nepue ghu dum be. Kpelen n'ipa, ibele Emugh Iigbia bho aru amuza agbebh taloor enyina. ¹⁹ Ipin ibha onuekpete asoor taDevid n'ibha ibhereer asoor asosi obho n'asoor iigbia bho, onyiin adeghiom radegehe anogho monyiin, mebhin na memoorom soor mebuom Obamogh obho mi tiloghi enyina.

²⁰ Inogho gha lisebh mEanaan Ode bho moomo amen mi toomo emorokpo ilo imute mi taden tajizos Kraist Obamogh ezira bho.

Aliiki araani n'ilom

²¹ Onyiin aghiilaan monyiin tebum eegu adien obho enyina nenogho maKraist obho.

²² Enyina araani obho, ikiilaan burulom enyina kezo bho enyina nekiilaan mObamogh obho. ²³ Olom obho pemu ani obho kezo bho aKraist aru memu asosi obho, aru na mOpela odi, obho aru bo loor odi na bho. ²⁴ Onyiin ezo bho na, araani eghiilaan burulom

eedi toomo kaar kaar kezo bho asosi obho nanogho moghiilaan maKraist obho.

²⁵ Aburulom, itulan raani enyina kezo bho aKraist atulan masosi obho anogho ghudum odi zodi obho.

²⁶ Odi adighi miibha bho, abhin toghoroko onuekpete bh'odi adighi abaaleni masosi obho momulumi onogho Eanaan tamen olo odi naabhin mum aatolom odi abaaleni, ²⁷ momulumi asosi obho taloor odi, mi toomo eneghe bh'odi tilo ikarabh ilo nolo, ighor aman eko ilo na, n'adoti bolobolo alukpo n'inon ikarabh okpo ipue dio nopue meneghe bh'odi. ²⁸ Onyiin ezo bho na, pezo aburulom kitulan raani eedi kezo bho eedi itulan loor eedi obho. Odi obo bho atulan mani odi obho atulan na loor odi. ²⁹ Bobon ooy olo alogh dien maloor odi olo. Odi namaar gha ni aako, amaar aseeri abaaleni kezo bho aKraist nadighi masosi obho, ³⁰ ebum obho ezira uru modigh kerekere ariisi aloor odi obho.

³¹ “Tebum iibha beleni, koooy koooy tEbele ni mode n'oniin odi,

aki atul mani odi, izal eedi etu monyiin.”

³² Ekpar magey momoghonyan okpo ilo uboki tonuekpete bhobho, kedio aami natua, ukpete ugboloman maKraist n'asosi obho. ³³ Egboloman na koooy koooy. Kolom kolom amaar atulan mani odi kezo bho odi atulan loor odi obho. Kani kani amaar anogho moghiilaan molom odi.

Aliiki anwuny n'aburude n'aburuniin eedi

⁶ Anwuny, oobho odighi enyina mi taKraist, omoghonyan onu ode n'oniin enyina. Iibha bho ikar kua eneghe magey modighi. ² “Ikiilaan monu ode n'oniin enyina” povel ologh olo ubaram n'oguan, ³ olo akpete kua, “molo eneghe enogho ana, aruduma onuma edoony mi tade bho.”

⁴ Enyina aburude n'aburuniin obho, idighi gha maar olo iloghi anwuny enyina kebeebh. Kpelen n'ipa, ipin taliliom n'itughumiom taKraist merughom eedi.

Aliiki arubana n'aburude otu eedi

⁵ Kebana kebana aghiilaan monu ode-otu odi taru-ugu n'eegu adien. Ipin n'oomo ologhi enyina ku medighiom kilo enyina nedighi modighi obho nenogho maKraist. ⁶ Idighi gha miibha bho tamen olo eedi neenon enyina molo enyina kebhin lisebh tavo eedi. Ipin gha n'oomo ologhi enyina medighi mibha Eanaan nava bho, karubana taKraist. ⁷ Ipin n'opaal ologhi medighiom odighi enyina kilo enyina idighi dio enogho rooy, nedighi enogho mObamogh obho. ⁸ Iloghom kua mobho Obamogh obho takpe ni amulumian koooy koooy mi toobi odighi obho odi adighi obho, iru kaar olo odi aru mekana bolobolo ony ogbo eghun ekona.

⁹ Enyina aburude otu obho ekona, itughom na zeedi monyiin ezo bho. Imeedi gha zeedi. Iloghom kua meghol eedi n'enyina ilo onyiin ode-otu obho mi tanyu obho, olo natughom koooy koooy monyiin ezo bho.

Oomo okpo egham tEanaan

¹⁰ Tilo okpete okunughiom, ikua magey mi tObamogh obho mi toomo ib'inyaam obh'odi. ¹¹ Inyaa taloor enyina moomo okpo egham obho tEanaan, molo enyina etue emaranuan mikarabh iipelekia eru obho. ¹² Ezira umaranuan io moɓe arōoy, nōmaranuan moɓe ikarabh inyaam arōoy aruumugh mi tanyu obho, n'aruula n'obo ito n'obo bho iteeny minyaam mi tooke bhobho idi tokinim obho. ¹³ Tebum iibha beleni, inyaa moomo okpo egham obho tEanaan, molo amen ikarabh aruduma bho tetu enyina tetue ni emaranuan mikpo egham obo ologh adien obho, molo tikunughi obho enyina temara ni.

¹⁴ Tebum iibha beleni, pimaar emara mebhin onuekpete agey obho mekpum ukpe enyina, mebhin odighi iibi mi taghisigh tEanaan mepuom eeku enyina, ¹⁵ melokia marubudu oɓa oobi adom ekima bho. ¹⁶ Tilo ipuom suo, ipam ghā moomo amen moɓaam egham obho, obho aru mologhi omōruom obho, obho enyina tetue ni epin edimiom mimomogh ina Okarabh Ooy obho nataɓal obho. ¹⁷ Iseghe meghōony egham obho aru mibhelegha bho mezua, mekōbh elōor egham obho aru monuekpete bho tEanaan obho Emugh Iigbia bho anogho enyina bho meɓham.

¹⁸ Iikpulughu ghā moomo amen molo Eanaan kaɓogh ayo kanogho enyina tibha Emugh Iigbia bho natomoghiom enyina bho. Iikpulughu ghā nā moomo amen menogho moomo arōoy tEanaan. ¹⁹ Iikpulughu ghā nā menogho aami molo Eanaan anogho aami dom oɓa tamen olo aami namara moɓa, molo aami uki-il io ruugu moɓa omutiom okpo eɓokia oobi adom obho, ²⁰ obho utuan bo kuto zami useeri tesi taKraist obho, toomo ibha aami odi nā siibha tikoli obho ekona. Tebum iibha beleni, iikpulughu ghā molo aru-ugu isibh io aami moɓa ghā tibha iizuan aami moɓighi obho.

Iipuruan ikunughi obho

²¹ ATikikos oobi umor ezira obho naɓighi magey moɓighi tObamogh obho, tagba ni anogho enyina kaar kaar ilo igboloman n'ami molo enyina eloghom mezo aami odi. ²² Iibha kidighi kama natom odi atuom enyina moɓa onogho enyina mezo oomo ezoor idi, moɓhuemi iloghi enyina.

²³ Eanaan Ode bho n'ajizos Kraist Obamogh obho enogho ni moomo aburumor obho mekima n'etulan n'ologhi omōruom. ²⁴ Aluunwo alisebh tEanaan erolan oomo obo bho itulan majizos Kraist Obamogh ezira bho n'etulan olo ope dio bho.

Filipai

1 Aami aPol n'aTimoti arubana bho tajizos Kraist noḡe moḡhereer obhobho notuom enyina arōoy ibha netugh taFilipai, ibha itul onu n'ajizos Kraist obho, n'aruvemū n'obo bho ʊson useeri moḡogh aʋo oḡpam aʋosi obho.

2 Eḡnaan Ode bh'ezira n'ajizos Kraist Obamḡogh obho eḡnogho ni enyina liḡsebḡ n'ekima.

Oḡigh ologhi olo arōoy aFilipai iḡigh tologhi taPol

3 Aami naḡebḡ ḡḡa ni mEḡnaan aḡmi magey kamen kaḡmen olo aḡmi ʋutua enyina. **4** N'oḡbaal ologhi mobho aḡmi ubhin naakpulughu ḡḡa mEḡnaan aḡnogho enyina, **5** tebum ezo bho enyina ibhin iḡogh aʋo iḡnogho aḡmi mi toḡighi oḡba ooḡi adōm obho, koḡbel aḡduma bho ezira ulōḡḡōmuan obho ninii kaadon. **6** Tebum iibha beḡleni, aḡmi naakar alōḡḡōm mobho Eḡnaan obo bho aḡke moḡighi obhobho mi tenyina bho taḡighi ni na mezo bho ninii asi tikunugḡi aḡduma bho aḡjizos Kraist tamula bo atu obho. **7** Aami naḡatua ḡḡa kua zenyina tebum oḡigh ologhi obho enyina iḡigh tologhi aḡmi obho, n'ebum obho oomo enyina n'aḡami nopin bin alu-unwo aliḡsebḡ obho Eḡnaan naanogho ezira bho, taḡkar amen obhobho aḡmi odi tikoli obho, n'amen olo ubhin aḡmi ʋmarami moḡnogho iḡḡbaay aḡmi moḡba omutiom aḡkar agey oḡḡōrōkō ooḡi adōm bho. **8** Aami naḡba magey aḡnogho enyina, Eḡnaan be kalōḡḡōm mobho oḡighi ologhi obho oomo enyina iḡigh tologhi aḡmi obho iḡdua tetulan obho tajizos Kraist kiru.

9 Tiikpulughu aḡmi, aḡmi naakpulughu ḡḡa mEḡnaan molo etulan obh'enyina apōbh aḡki taghisigh magey, n'olo enyina keḡteeny molōḡḡōm aḡar olōḡḡōm iḡkarabh n'iibḡi, **10** molo enyina elōḡḡōm, eḡson eḡsegḡe mibha iḡnegḡe bo ipu obho, molo enyina emuzaan tiḡkarabh, eḡmara eḡpam maḡḡel mi taghisigh tEḡnaan mi taḡduma bho aKraist tamula atu obho. **11** Tiibha bho, peḡdighiom aḡar enyina oru oḡmaar oḡnegḡe oḡḡebḡ oḡman mi toḡigh aḡḡuḡum obho iḡḡen maḡjizos Kraist oḡnon olo tatue aḡnogho olo bho, moḡnogho Eḡnaan meḡḡuan obuom odi.

Aḡḡuḡum aḡmi paKraist

12 Iiḡi aburumōr aḡmi, ologhi aḡmi naḡbaal magey moḡba oḡnogho enyina mobho oḡkpo bho nemutenaan aḡmi obho neḡkar neḡpel magey moḡnuekpete ooḡi adōm obho eḡkiom taghisigh. **13** Iibha bho neeḡdighi molo oomo obo iḡōrō otu oḡolema bho n'oomo arōoy ipedi obho neeru ilōḡḡōm mobho aḡmi odi mikoli obho mi tebum aKraist. **14** Tebum obho aḡmi odi na mikoli ob-

ho, iloghi oḡogh aburumōr obho eḡkona neḡḡhua na magey mi tObamḡogh obho, molo boḡbon aruugu ilo idi teedi mobhin oḡbaam oḡnuekpete bho tEḡnaan ilo nolo.

15 Toomo ipa eḡkona, kir eḡde arōoy ilo ibhin mibōbhan n'ologhi aruruan ku neḡbaam dōm obho igboloman n'aKraist obho, keḡdio kir eḡde ilo ibhin moomo ologhi eedi ku neḡbaam. **16** Iibha bho ibhin tologhi etulan neḡbaam, tebum obho eedi neelōḡḡōm mobho Eḡnaan abhin aḡmi aru suo moḡmaranuan arōoy oḡba ooḡi adōm obho omutiom. **17** Arōoy ipedi obho ibhinom io mooḡi ologhi ku neḡba milo igboloman n'aKraist. Eedi neḡva mezo olo opu aḡmi, keḡdio neḡtua mobho eedi eḡdighi kua peedi oḡnogho aḡmi miḡkanya oḡmiinom suo aḡmi odi tikoli obho.

18 Oḡke olo. Uḡḡōl na eḡko eedi ibhin n'ooḡi ologhi bolobolo oḡkarabh ologhi ku neḡbaam eḡkona, ologhi aḡmi naḡbaal ni, ebum obho, kezo kezo ilo iḡrol, eedi neḡba milo igboloman n'aKraist obho. Oḡke olo, ologhi aḡmi aḡbalala, **19** tebum obho aḡmi naalōḡḡōm mobho tiikpulughu obh'enyina n'ologh aʋo bho taḡdua tiḡnyaam Eḡmugh obho tajizos Kraist ketu obho, teḡdighi ni eḡmu aḡmi amute. **20** Aḡkar ezo ilo idi tologhi aḡmi magey, n'ibha aḡmi naanon taghisigh obho, pezo olo aḡmi upin reḡḡeer aḡlogha talōor, n'obhin oḡḡḡuanaan ologhi moomo amen n'aḡkar esiibha bho aḡmi odi mikoli obho, oḡsegḡe oomo aḡḡuḡum aḡmi oobḡḡuḡumiom aKraist toḡbho n'agḡuḡum.

21 Aḡḡuḡum keeḡḡe? Taḡmi, aKraist. Oḡbho oḡḡi oḡrolan odi aḡnegḡe apu ḡḡuḡum. **22** Kerumolo oḡum aḡḡuḡum obhobho oḡḡi taghisigh taḡdighi molo aḡmi kamina kaḡdighi moḡḡḡuanaan oḡdighi, pu tiḡzal obho, olo aḡmi ulōḡḡōm moḡson oḡsegḡe olo. **23** Aami naḡmugḡi tiḡzal ib'arubḡiiny. Oḡbele aḡḡuḡum obhobho oḡḡi oḡrolan aKraist aḡnegḡe apu, **24** keḡdio oḡbele oḡum oḡḡi taghisigh mebum enyina iḡla maḡar epu aḡni ni kua. **25** Aami naakar alōḡḡōm miibha bho, molo aḡmi naalōḡḡōm na mobho aḡmi taḡḡum ni aḡtolan oomo enyina moḡdighi enyina keḡbḡḡbḡ keḡḡi taghisigh n'olo enyina keḡteeny magey oḡbaal ologhi mi tomōruōm obh'enyina, **26** molo amen aḡmi tamina atu asi tenyina, enyina teḡteeny ni maḡar obhin taḡdien tajizos Kraist obuom aḡmi mi tibha odi aḡdighi aḡnogho aḡmi obho.

27 Kezo kezo ilo iḡrol, eḡdighiom aḡar aḡḡuḡum enyina eezuan ibh'ogḡōrōkō ooḡi adōm obho taKraist, molo erumolo aḡmi urue uru, n'erumolo aḡmi utue ḡio moru oḡmiinan enyina eḡkona, aḡmi taḡmogḡon ni mobho enyina neḡmara iḡḡhua itul onu neḡbianaan mooḡi adōm obho enyina imōruōm obho, **28** n'obho enyina

ikiil io noghiil ruugu mobo ɔlogh aɖien enyina. Tiibha bho pɛnaaŋ nɔvo nɔvo oɖeeriom eedi mobho eedi tepe ni, n'obho odi taɓel ni enyina. ²⁹ Odi naɖighiiy miibha bho tebum obho nɔonogho zenyina mɔnyaam mi tebum aKraist mɔmiinom, ³⁰ pitul n'aami siibha bho meɓe moɖigh elebhir obho enyina ɔmiin, nɛmoghon na siibha mobho aami naɓe bho.

Osɔoriɔm alɔor n'alibugh taKraist

2 Ɖzo bho enyina neelɔghɔm mobho otul ɔnu obh'enyina n'aKraist naɔuemi miloghi enyina bho, n'obho etulan obh'odi naŋwanami lɔor enyina bho, n'obho Ɖmugh Iigbia bho odi na n'enyina bho, n'obho onyiin motulan onyiin ɔsu aghusan aɖien monyiin aŋeghe ni obho, ² pɔmaar eekɔbhɔghian, sesen ni, meɓeeny monyiin ɔtua n'onyiin ologhi, onyiin atulan monyiin molo enyina eɓaalen mologhi aami. ³ Kaar kaar olo enyina neɖighi ibhin gha mologhi aaku n'obughia alɔor meɖighiom. Kpeɓen n'ipa, isɔoriɔm lɔor enyina, merɔbh ologhi enyina toghɔl, "Oɔy olo aaleeny aami olo." ⁴ Iva gha moɖighi oomo amen mibha tenogho enyina maŋsuo bho be ɖio. ⁵ Ipin moɖighi ɔtua bho taɓizos Kraist meɖumom taghuɖum enyina.

⁶ Toomo ibha odi n'ɛnaaŋ akerekerere olo bho ekona, odi oɓumian io moghɔl odi n'ɛnaaŋ iileeney ni.

⁷ Kpeɓen n'ipa, odi azuuruna meghɔony odi atɛn meɓana,

suo ɔmar odi, odi aɓbaaniom lɔor odi maŋwuny arɔoy molo akerekerere olo bho.

⁸ Teɓmar-arɔoy obho odi asɔoriɔm lɔor odi aghiilaan mɛnaaŋ ninii odi aru aɓho mɔbho, akar ɔbho oorɛny emigheri obho.

⁹ Tebum iibha beɓeni, pɛnaaŋ aabhughumi odi, aŋogho odi ɖien olo apu moomo ɛmar-arɔdien,

¹⁰ molo kamen kamen olo arɔoy ɔmoghon ɖien obho taɓizos,

pu kɔoy kɔoy, mi taŋyu obho n'ade bho, n'ibha eɖiani ade bho,

ogbuluman ookpulughu odi,

¹¹ obhin oomo ɔnu obh'eedi ɔgba omutiom mobho odi aɓizos Kraist aru mObamogho

obho mɔnogho eghuan mɛnaaŋ Ode bho.

Imu keɓaal teɓmar-arɔoy obho

¹² Tebum iibha beɓeni, iɔɓi aburumɔr aami, ɛzo bho enyina ighiilaan gha zaami moomo amen olo aami odi n'enyina bho, ipin na tonyiin odi oghiilaan obho n'ilo ipuom na suo, siibha bho aami olo n'enyina bho, meghiilaan mɛnaaŋ n'aruugu aɖien, meɖighi megbeɓheghiɔm tiɓhelegha bh'enyina. ¹³ ɛnaaŋ mobho odi tenyina naŋogho enyina moghiilaan n'inyaam moɖighi ibha idi tologhi odi obho.

¹⁴ Ibhin gha mologhi ɔghunughun n'igbanian meɖighiom kaar kaar olo enyina neɖighi, ¹⁵ molo enyina ɔteeny moɓhor aman, n'olo enyina ɛneghe ɛman kigey aŋwuny teɓnaaŋ mi teesoɖia ɔkarabh aŋwuny ɔoke bhobho, ibha enyina idi keɓaal togbo eedi mi

tesuo ɛmar-arɔoy obho, ¹⁶ suo enyina neebhin neɓba emutiom eɖeeriom rɔoy madɔm aghuɖum obho. Tiibha bho paami obhiigha taɖuma bho aɓizos Kraist tamula atu obho, mobho oomo oɖighi obh'ami uzu ɖio takpabh.

¹⁷ Keru na kaar olo uzu na miɓaal aami ɔɓaram tomɔruɔm obh'enyina, ibha enyina neɓunom maar ɛnogho mɛnaaŋ obho ekona, aami taɓaal ni mologhi, atul na n'oomo enyina aɓaal ologhi. ¹⁸ Ɖkar ɛgbaan magey molo enyina keɓaal mologhi, otul na n'aami ɔɓaal ologhi.

ATimoti n'ɛpafraditos

¹⁹ Aɓizos Obamogho obho alogh aɔvo paami orɔm aTimoti karu tenyina siibha siibha molo aami amoghon miɔɓi ɔkpo ilo igboloman n'enyina molo ologhi aami aɓaal. ²⁰ Odi be mɔoy olo aami ɔteeny olo odi kaami, olo naɓtua gha zenyina moomo amen.

²¹ Oomo ipedi obho neɓe moɓkpo ilo alɔor eedi be, iɓe ɖio milo taɓizos Kraist. ²² Enyina nɔvo nɔvo neelɔghɔm mezo odi ala maar taami, ɛzo odi n'aami idi koɖe n'ɔony utul noɖighi moɖighi ɔgba ooɓi adɔm obho.

²³ Aami naɓtua, aami ubiemi ɖio morɔm odi karu tenyina kamen kamen olo aami ɔmiin ɛzo ɔkpo idi n'aami. ²⁴ Obamogho obho alogh aɔvo, aami nɔvo nɔvo tatu ni na tenyina siibha siibha.

²⁵ Idi tologhi aami magey molo ɛpafraditos ooɓi umɔr obh'ami, obho atul n'aami naɓe aɖighi moɖighi obho tObamogho obho, obho enyina irɔm moɓlogh aɔvo ɔnogho aami obho, kamula karu tenyina. ²⁶ Ologhi odi naasi magey mi tenyina, molo ipooghu odi ikima ɖio, ebum obho enyina neɓemoghon mobho alɔor odi ɔneghe ɖio bho. ²⁷ Agey na, odi aŋwe molo ɔbam isughɔ kumuneen zodi toogu, molo ɛnaaŋ aɓuanaan zodi ghusan aɖien. Odi be ɖio, aami ekona, molo ɔnon ɔtu ikul ologhi aami siibha bho ɔɓaghama idi tekeeny n'odiom aami obho. ²⁸ Tebum iibha beɓeni, aami naɓar aɔva magey molo odi kamula karu tenyina molo ologhi enyina aɓaal men odi aru asi, n'olo ɔɓaghama ologhi obh'ami epɔoru. ²⁹ Tebum iibha na beɓeni, ipin ebheleghian odi n'oomo ɔɓaal ologhi mi taɖien tObamogho obho. ɔnogho moghiilaan moɖigh arɔoy ilo idi kodi. ³⁰ Odi akar abhin taɖien enyina amanuan aŋogho lɔor odi mɔbho mi toɖighi obho taKraist meɓlogh aɔvo ɔnogho aami ogbeɓheghiɔm toɖighi ɔlogh aɔvo bh'enyina.

Ɖzo ɔmara ɔneghe taghisigh teɓnaaŋ

3 Tezo olo ɔkpete okunughiom, iɔɓi aburumɔr aami, ɔbaal gha mologhi mi tObamogho obho be. ɔkaany io aami momina ɔge oruom enyina monyiin odi oghɔrɔkɔ bho molo ɔkarabh ikul ologhi enyina.

² Igona lɔor enyina mi ɔkarabh asighɔghɔ arɔoy obo bho neɓogho rɔoy moɓaghama, neɓa molo kɔoy kɔoy kaɖuna bho. ³ Ezira, eedi ɖio, mobo neɓkar ɔdunaay magey ɔduna bho, ebum obho ezira nookpulughu gha mɛnaaŋ taɓuumugh obho, nomina na oobhughumi

majizos Kraist tebum ibha odi ađighi obho, useeriom io moomo ologhi ezira mi tođighi aravo ezira bho. ⁴ Ughōl ipa bho tetue ni epel bō, kōl bōbon dōy olo aaleeny aami tipa bho olo. ⁵ Tezo eđighiom ar arōoy aju obho, uđun aami men aami ugbēbh maḃhenya ađuma. Aami ol'ebhugh Izirel mi toghōol otu taBenjamin. Aami ekona Ōony akar ogbo eghun aHibru. Tilo igboloman n'araalōgh arōoy aju obho, aami ol'eku arōoy aFarisi obho. ⁶ Aami ukar kua amara taraalōgh obho molo aami unogho miiḃbaghami marōoy asosi obho. Tilo igboloman n'araalōgh arōoy aju obho, bōbon olōgh olo aami usōor olo molo aami uteeny io nōteeny moğhor aman. ⁷ Keđio ibha aami kuḃal mobho iru maşuo bho, aami naḃalam mobho iru mape mebum aKraist. ⁸ Tōkar oğba agey obho, kaar kaar aami, aami naanon aseeri kamape mebum olōghōm aJizos Kraist Obamōogh aami obho. Oobho pakar odi ogbogbo emu asuo bho. Tebum odi, kaami abōor kaar kaar azu takpabh, naanon moomo eedi katōbha molo aKraist be atu maşuo aami, ⁹ n'olo aami atu molo odi aman. Enaan tapin ni aami aseeri taghisigh odi koobī dōy tebum omōruōm aami mi todi aKraist, tebum ođighi aravo aami mi tookō araalōgh obho dīo. Iđua tE-naan keru, keđio tughuneen tomōruōm io onon ebōom olo. ¹⁰ Oomo ar obho aami naḃa, polōghōm odi aKraist n'inyaam obho iđua iru toḃetunu toḃho bh'odi obho, n'otuumom odi omiinom molo aami apo ani mođigh obho bh'odi, ¹¹ molo, Enaan alogh avo, aami aḃetunu ani toḃho bho.

Oghiil osi tikunughi obho

¹² Itua ilo oghōl aami naateeny aman bolobolo agbebh aman tiibha bho olo nolo. Aami naḃe ni be aki taghisigh molo aami akuonom moḃpo pipa, kezo bho aJizos Kraist naakuonom aami, molo aami uđua talōor odi obho. ¹³ Imaar elōghōm, iibi aburumōr, mobho tii-tua aami aami ukōl io aami naateeny mipa bho aman. Onyiin ar be mobho odi tologhi aami aami utuugh na nađighi, aami uunon mu moḃpo ibha idi taman obho, aami uunon uḃe naki taghisigh toḃpo bho idi taghisigh obho. ¹⁴ Aami nakiil gha ni be aki taghisigh mosi tikunughi obho molo aami apin luunwo eghiil obho Enaan napeleghi aami mi tajizos Kraist moğhi obhin obho, obho aru bō maghuđum obh'anyu obho. ¹⁵ Ikpe ni molo oomo ezira obo bho noogbebh moğhuur ale otuḃeen mi toḃpo aruumugh obho ko-teeny monyiin odi ođigh itua bhibha. Maar io suo eḃe enyina imiin ani dīo kua, eru na kua, Enaan takparion ni riđien bh'enyina. ¹⁶ Kezo kezo ilo irol, ezira usar io otuḃeen mibha ezira nookughumuom obho. ¹⁷ Iibi aburumōr, ituonom raḃa asike aami, memaar egbi riđien enyina tobo bho neđum ođigh aghuđum obhobho bho, molo enyina ketuumom raḃa asike ezōor. ¹⁸ Aami naagba gha anogho enyina moğogh amen mobho eḃe enyina neđum aghuđum olokian ar-ıdien n'ooreeny emigheri obho bho taKraist, keđio aami kamina digha aḃa aleghiom anogho enyina siibha n'izin. ¹⁹ Ikonughi eedi, obho be, ebum obho arubara-

ka eedi iru menaan eedi obho. Okpo aregheer obh'eedi pibha eedi ibhin nebuom ebughia lōor, neseeriom oomo ologhi eedi mi toḃpo emar-arōoy obho be. ²⁰ Ezira ni dugh, ezira anwuny eghun tEnaan. Arıdien ezira neenon gha ebōruōm mōmiin amen obho Opela bh'ezira aJizos Kraist Obamōogh obho tađua tanyu obho atu obho. ²¹ Amen odi tatu podi obhin tinyaam obho odi napin ađighi kaar kaar moru orol kezo ito bh'odi obho, ođighi onweeghi iikpōogh obh'ezira eghuan ilo bho keru kērol kibh'odi ibha ib'eghuan obho.

Aliiki

⁴ Tebum iibha beleni, iibi aburumōr, ođigh ologhi aami, ibha aami naḃa mōmiin gha oomo amen obho, n'ibha iru na moḃaal ologhi aami n'alunwo ođighi aami obho, imaar emara, aburumōr ođigh ologhi aami, mekpabh mObamōogh obho.

² Aami naasen ni maYuodia n'aSintike, onyiin mo-moghonyan onyiin kaburumarani tObamōogh obho. ³ Ana ekona, ana obo bho naḃar aami tođighi obho, loğh avo manogho raani bhibha, ebum obho eedi itul aami ikumuan magey mi tođighi oğba olelemi oobi adōm obho. Itul io aami be, itul aKlement n'aruḃarama aami ipedi obho, ibha arıdien eedi noogeey mi toḃhereer aghuđum obho.

⁴ Iḃele gha nōḃele moḃaal gha ologhi mi tObamōogh obho, aami kamina digha akpete, iḃaal gha mologhi be.

⁵ Iteeny ologhi oghurughiom mi toomo arōoy. Obamōogh obho odi buhb. ⁶ Inyaghama gha lōor enyina mi toḃpo. Kpelen n'ipa, kaar kaar olo enyina neva iikpulughu meḃba menogho mEnaan, meḃbeel odi alogh avo anogho enyina. Iḃulo gha na moḃebh odi. ⁷ Pekima tEnaan, obho arōoy itue gha dīo moḃotua omoghonyan obho, onogho iloghi n'itua enyina lideny mi tajizos Kraist.

⁸ Tezo olo okpete okunughiom, iibi aburumōr, iseeriom gha miloghi enyina meḃetua gha miiḃi okpo ilo iđigh eghuan, n'ilo ineghe, n'ilo iḃaal fiafiafia, n'ilo teđigh ni tiloghi arōoy etalaghom eedi, n'oomo okpo ilo arōoy tebuom ni. ⁹ Ituugh eđighi mibha enyina itu-ugha tami obho, ibha aami ukuugh ulogh taravo enyina bho, ibha enyina imoghon tonu aami, imiin na taghuđum aami obho, pEnaan ekima bho orolan enyina.

Alua ikpoki aluunwo bho

¹⁰ Ologhi aami naḃaal magey mi tObamōogh obho, tebum obho, toomo ibha neebia bho ekona, enyina neemina itua moğogh avo onogho aami. Bōbon amen olo enyina iḃulo aami olo, ebōom ologh avo onogho aami kobho enyina iteeny io. ¹¹ Aami ukpete dīo miibha bho moghōl aami naḃbanian mibha aami uteeny io bho, aami naatuugha alōghōm moḃolom kilo kilo aami uteeny. ¹² Aami naatuugha alōghōm mezo obhama alōor aami mi taghuđum aami tamen olo ilo nolo, n'amen olo ika ni. Okpo ebokia ođigh aghuđum obhobho

ɔami naatuugha alōghōm, molo kamen kamen olo ɔami odi mokoony bolobolo tēla, n'amen olo ɔami ɔteeny ikanya ɔkpo bolobolo ilo nolo, ɔami naalōghōm mezo ɔmaranuan. ¹³ ɔami tatue ni ɔdaanaan kilo kilo imute tiibha bho mi tɔnyaam odi obo bho nanogho ɔami mɔnyaam obho.

¹⁴ Toomo ipa ɔkona, enyina idighi miibi mologh ɔvo ɔnogho ɔami mi tɔlɔbhami obh'ami.

¹⁵ Enyina arōoy aFilipai nivo nivo neelōghōm na mobho ɔami ɔdua kua be mi taMasidonia mi tɔbel egbiom obho ɔami ɔke mɔgba ɔnuekpete oobi adōm obho, enyina be mɔsosi obho ilogh ɔvo inogho ɔami. ɔnon ɔsosi olo adigh n'ami, imiinom tamape n'asuo ɔami olo, enyina be. ¹⁶ Tamen obho ɔami odi tɔTesa-lonika bho ɔkona, enyina ɔlogh na mavo ɔnogho ɔami mi tɔkpo bho ɔami ɔteeny io bho. ¹⁷ Inwo bh'enyina dio mibha ɔami naanon, ɔsuo ilo enyina tepin ɔparaghiom tinwo bh'enyina mibha neɔbaaleni mologhi ɔami obho. ¹⁸ Enyina neekpe mɔmugh odighi

ami, epuom na. ɔbaraka ɔami naamute, suo inwo bh'enyina, ibha enyina ifirima mɔpafraditos obho neeru idigh tɔvo ɔami obho. Iibha idi kodigh ɔtun ɔar obho notun ɔnogho mɔnaan nedigh ghɔ tologhi odi obho. ¹⁹ Keɔio odi ɔnaan obh'ami tapin toomo ɔela eghuan obh'odi ɔnogho enyina kɔar kɔar olo enyina neva. Iibha bho tɔdua tɔajizos Kraist ketu. ²⁰ Eghuan ɔrol ɔnogho mɔnaan ɔde bh'ezira kamen kamen. ɔrol na kua.

Iipuruan ikunughi obho

²¹ Ipuruanaan ɔami moomo arōoy tɔnaan ibha itul ɔnu n'ajizos Kraist obho. Aburumōr obho idi eebha bho epuruan na enyina. ²² Oomo arōoy tɔnaan ibha idi eebha bho epuruan na enyina, ɔkar obo bho idi totu ɔolema bh'aRom obho epuruan na enyina magey.

²³ Alisebh tɔajizos Kraist Obamogho obho ɔrolan enyina.

Kolos

1 Aami aPol, obo bho idua tito tEnaan kiru kaami uru ani monyiin oteledom tajizos Kraist obho, n'aTimoti umor obh'ezira,

² uge notuom enyina arday obho tEnaan ibha idi bo tashosi obh'akolosi, obo bho iteeny ani n'ezdor mologhi omoruom mi takraist obho.

Enaan Qde bh'ezira anogho enyina lisebh n'ekima.

Iikpulughu alisebh

³ Ezdor nosebh gha ni mEnaan Qde bho tajizos Kraist Obamogh ezira bho moomo amen ologh enyina tiikpulughu ezdor, ⁴ ebum obho ezdor nomoghon mologhi omoruom obh'enyina mi tajizos Kraist, n'etulan obho enyina netulan moomo arday tEnaan obho. ⁵ Amen akar agey onuekpete ooBi adom obho aru asi tenyina, enyina emoghon milo igboloman n'okpo olo Enaan naakobhoghi aseerian enyina mi tanyu obho. Molo idua teedi okpo bho enyina neduom ologhi obho, kenyina eteeny mologhi omoruom n'etulan obh'enyina. ⁶ OoBi adom obho nanogho lisebh, apobh na alela toomo emar-arday obho, kezo bho irol bo tenyina kobel aduma bho enyina imoghon bo mosu aghusan adien obho tEnaan kenyina iru iloghom imoruom magey obho. ⁷ Epafraas ooBi ebana-umor ezira, obo bho nakumuan tesi ezdor mi todighi obho takraist, pobo atughumiom enyina miibha bho. ⁸ Odi naga ba anogho ezdor metulan obho Emugh Iigbia bho anogho zenyina bho.

⁹ Iibha kidighi kezdor ubele gha dio nosebele mologh enyina tiikpulughu ezdor, kamen obho ezdor umoghon mibha igboloman n'enyina bho. Ezdor nookpulughu gha onogho mEnaan molo odi apulughi tenyina mitua ito bh'odi, n'oomo ologhom aar n'omoghonyan obho Emugh Iigbia bh'odi nanogho gha bho, ¹⁰ penyina orue odum aghudum obho Obamogh obho nava bho, omina odighi na moomo amen mibha idigh bo tologhi obho odi. N'olo toomo odigh kerekere iibi odighi enyina, aghudum enyina tebu ni miibi iibu, enyina epobh na titua tEnaan.

¹¹ Enaan anogho zenyina minyaam kot'inyaam obho idua bo tinyaam eghuan bh'odi kiru obho, molo enyina tetue ni ekparam n'alideny alor toomo emorokpo.

¹² N'olo enyina enogho lisebh n'ofaal ologhi mQde bho, obo bho adighi enyina mogbebh ani arday ilo tepin mabin eedi mi tokpo bho Enaan, naakobhoghi aseerian marday odi tepa ogboh efaal obho. ¹³ Odi abhel ezira momuzonaan tinyaam okinim obho kedio ade lor abhin ezira aloghom tAde-Qolema ooBi Qony

obh'odi, ¹⁴ obo bho idua todi kiru, kubhel ezira utenemi mi tobelemaan ikarabh ezira bho.

AKraist n'odigh odighi obh'odi

¹⁵ AKraist aaghirinaan ni mEnaan, molo nomiin zodi, pu nomiin mEnaan, obho domiin gha dio bho. Odi pokpana bho arol bo kugbi molem emar-arday obho.

¹⁶ Idua todi kalem moomo emorokpo bho idi bo tanyu obho n'ade bho, ilo nomiin n'ilo umiin io, n'oomo obo bho iteeny minyaam moda n'oto ito mi taruumugh obho. Idua tito odi kedio utuan na zodi kalem moomo emorokpo bho. ¹⁷ Odi odi kalem oomo emorokpo bho. Oomo emorokpo bho ikpabaghian todi erol mezo bho idi siibha bho. ¹⁸ Odi emu asosi obho aru bo miikpogh odi obho. Aghudum ake todi. Odi obel ony obo ubhira ubeton tobho bho. Molo odi be tatol tetolom oolema bho mi toomo emorokpo. ¹⁹ Idigh magey mi tologhi tEnaan molo komiin komadon moomo edighiom aar odi mi tQony obho, ²⁰ n'olo kedua tQony obho, odi katulughian memar-arday obho. Molo idua na tobho Qony obh'odi mi tooreny emigheri obho kedio odi abhin mekima aru temar-arday obho, momulumi todi moomo okpo olo idi tade bho n'anyu obho.

²¹ Tamen olo neeten, enyina igbeenyan ni titua enyina n'Enaan, molo enyina iru mobo okokian ariden odi tebum ikarabh iloghi n'edighiom aar obh'enyina.

²² Kedio esiibha bho Enaan natuan mebum obho iikpogh alor Qony obh'odi atulughian enyina mobhin enyina oseeri taghisigh odi kiibi arday olo ineghe ni iman, ilo ugbaam gha dio mikarabh. ²³ Tezo bho odi kabhin enyina mezo bho, pimaar memara meghua magey tologhi omoruom enyina karkpo otu. Imoro gha alor enyina aabhigha toduom ologhi obho enyina iteeny tamen obho enyina imoghon bo moobi adom obho. Qgba odi ooBi adom obho kadighi maar obho aami aPol uru mooko rana asosi obho. Odi adom obhobho poobho nogba onogho koo koo mi temar-arday obho.

Odighi olo aPol adighi anogho masosi obho

²⁴ Tebum iibha beleni, ologhi ami nabaal magey mi tomiinom obh'ami mebum enyina. Omiinom iikpogh alor obh'ami nepel modighi omadon tomiinom obho aKraist amiiinom tebum iikpogh obh'odi obho aru bo masosi obho asughenaan zeedi obho. ²⁵ Enaan obo bho anogho aami modighi odighi obhobho onogho enyina bho, pobo abheleghi aami moru ooko rana

asosi obho, oḡba omutiom ooḡi adōm obh'odi molo arōoy kēmoghonyan. ²⁶ Kageedi, ɛmu adōm obhobho uḡboki ni moomo itelema tɛnaan n'arōoy, keḡio esiibha ɛnaan naamutiom mɛmu adōm obho anogho rōoy odi. ²⁷ Iibha pibha irol tiitua tɛnaan: oḡba omutiom onogho rōoy odi mɛmu ɛela n'eghuan obho uḡboki obho, obho odi aseerian moomo arōoy inon aruubhugh obho. Oobho podi ɛmu obho uḡboki obho: maKraist odi tenyina. Oobho neḡba eḡeeriom mobho enyina tepin ani ni mabin eghuan obho tɛnaan. ²⁸ Paar obho ezōor noḡba maKraist onogho moomo arōoy obho. Ezōor ubhin toomo olōghōm-aar obho ezōor uḡteeny obho nookiom oḡtughumiom kōoy kōoy mobhin eedi oru taghisigh tɛnaan karōoy olo neḡdum iman taruumugh obho mi totul onu n'aKraist. ²⁹ Tezo olo oḡighi iibha bho, paami ubhin toomo ib'inyaam obho aKraist anogho aami obho, ibha neḡighi moḡighi mi tami obho, nakumuan ḡa.

2 Iḡbele aami uḡba anogho enyina mezo aami uḡe unogho enyina n'arōoy ibh'aLaodisia n'oomo obo bho n'aami ulōghōmuan io bho, ² molo eedi eḡteeny moḡhuanaan iloghi, n'olo oomo eedi eḡduraan tetulan, molo eedi eḡteeny magey omoghonyan, ɛkar elōghōm ani mɛmu aar obho ɛnaan aḡboki obho paKraist ³ Todi aKraist pesi uḡboki meela olōghōm aar n'omoghonyan.

⁴ Aami naḡba kua anogho enyina siibha bho, imōrō ḡa onyiin ḡoy abhin miben iḡkanan aḡighi enyina raa-ma, kezo kezo olo eedi ineghe isi. ⁵ Toomo ibha aami olo n'enyina tiikpōogh obho, aami odi n'enyina taruumugh obho, molo ologhi aami naḡaal ni magey mo-moghon oḡghuanaan otul onu obho enyina ibhin imaruom monyiin esi mi tologhi omōruōm enyina mi taKraist obho.

Aghuḡum olo agḡebh ni aman taKraist

⁶ Suo enyina neebhin imōruōm maḡizos Kraist moru Obamōogh enyina bho, pitul monu n'odi. ⁷ Iḡiineni miika bh'enyina mi todi, megim otu aghuḡum obh'enyina na mi todi, molo enyina eḡum eḡki taghisigh ɛkua magey tiloghi omōruōm obh'enyina kezo bho utughumiom enyina bho. Aghuḡum enyina emuzō monogho ḡa ɛnaan liḡebh.

⁸ Igonā lōor enyina, molo arōoy ipin moobho olōghōm aar ɛmar-arōoy obho eebiōghōm enyina, etene enyina ruḡbana. Oḡigh olōghōm aar obhobho pi-tughumiom eḡighiom aar ibha iḡdua iru tezira kageedi obho. Iibha itughumiom ibam anwuny, ilo taKraist ḡio. ⁹ AKraist aabua mɛnaan mi tiikpōogh obho. Odi pōoy olo oomo iḡi eḡighiom aar tɛnaan imuza ni iman. ¹⁰ Enyina neeḡebh ɛman mi todi, obo bho naḡa bo moomo aaruula n'ito miḡo aaruumugh obho.

¹¹ Enyina neḡdunaay totul onu obh'enyina n'odi. Alidun ibha ozu alōor obho ḡio, alidun obho taKraist obho aḡighi enyina momuzōnaan tinyaam iḡkarabh iikpōogh alōor obhobho bho. ¹² Men obho uzuom enyina muḡum obho, irol kilo noḡbar enyina uḡdiom n'aKraist molo ɛnaan obo bho aḡetōn odi tōbho bho

aḡeriōn enyina n'odi mi tiloghi omōruōm obho enyina. ¹³ Tamen olo neeten, enyina aghuḡum ilo taruumugh obho, tebum iḡkarabh obh'enyina n'ebum obho enyina iru misoloman olo deḡunaay io bho. Keḡio esiibha bho, ɛnaan naḡabar maKraist n'enyina anogho ḡhuḡum. Odi ɛnaan naḡabelemaan ezira moomo iḡkarabh ezira. ¹⁴ Odi naḡagburion moḡhereer omugh obho ezira n'oomo araalōgh obho, aḡar moomo eedi aḡanam tooreny ɛmigheri obho taKraist. ¹⁵ Tōbho bho taKraist mi tooreny ɛmigheri obho, podi amuzōnaan lōor odi mi tinyaam aaruula n'ito miḡo ibh'aru-umugh obho. Odi asaram eedi migiri mobho odi naapuom zeedi.

¹⁶ Tebum iibha bho beḡeni imōrō ḡa nomōrō ḡoy aru aaru miiruan anogho enyina tilo igboloman n'okpo ilo ole n'ilo oḡhohol, n'ilo igboloman n'aruḡuma olo enyina keegbiemiiy, bolobolo ariwiki n'aruvanyu n'asumusia. ¹⁷ Omo abaabha bho iikōogh okpo ilo iru momute be. TaKraist pesi ɛmu eedi okpo bhibha neemute iman. ¹⁸ Imōrō ḡa nomōrō molo obo bho nepōbha lōor eedi tebum aḡhiiny olo eedi neḡmiin obho ɛru miiruan anogho enyina. Itua eedi igboloman n'okpo esuo ade bho be. Eedi neḡbaay ḡa molo kosōoriōm lōor kookpulughu ḡa mitelema tɛnaan. Ooy olo odi kua, ḡoy iituma olo ɛmu olo, ¹⁹ olo naḡbele moḡpabh aKraist obo bho aru bo mɛmu asosi obho. Odi aKraist aḡa amarami nanogho ḡhuḡum moomo alōor obho, apam atulughu monyiin moomo ariisi alōor obho molo epōbh eḡki taghisigh kezo bho ɛnaan naḡa bho.

Obo bho neḡbho n'aKraist obho neḡum n'odi

²⁰ Ezo bho enyina neḡbho n'aKraist iḡbaranuan ti-tughumiom ibam anwuny obho, ebum eeghe kesiibha bho kenya neḡum maghuḡum olo idi kolo enyina iru mil'esuo ɛmar-arōoy obho? Ebum eeghe kenya ne-tuonuman eḡbiy miigbia ilo ighōl mu ²¹ "Uḡbham ḡa moobho, ule ḡa mipa, ukulaan ḡa miibha?" ²² Noodighi oḡbele moomo abaabha bho, peedi aar oḡighiom olo mu. Iibha iigbia ilo arōoy ɛmar-arōoy obho itooghiiy. ²³ Iibha iḡbaanan kolo eedi iteeny ni molōghōm aar mi tiikpulughu itelema tɛnaan, n'iben osōoriōm alōor, n'onogho ob'omiinom tiikpōogh alōor obho, keḡio eedi aar oḡighiom olo mi tōbhama lōor tibha iikpōogh obho neḡyaghagh obho.

3 Ezo bho noḡbar aKraist n'enyina uḡeriōn tōbho bho unogho ḡhuḡum obho, piseeri mologhi obh'enyina mi tōkpo iibha idi bo tanyu obho, tesi obho aKraist odi tetolom mi toḡiom ayo tɛnaan obho. ² Iḡim miitua enyina meseeri tōkpo ibh'anyu obho, ibh'esuo ade bho ḡio. ³ Enyina neḡbho, keḡio aghuḡum enyina noḡboki n'aKraist mi tɛnaan. ⁴ Aḡar aghuḡum obh'enyina paKraist. Amen odi tamute atu, penyina ɛkona omute oru ani n'odi obhin ani abin eghuan obh'odi.

Omoom n'ugbaany aghuḍum obho

⁵ Tebum iibha bho bēleni, iloki toogu mēzeghi memel ɛmar-arōoy obho nēnyaghagh enyina bho, ibha iru bō mōva ɛraani n'ole ɛma, n'ootua ikarabh iitua, n'opesiom ɛraani, n'ogbēel ɔteeny ɔkpo olo nogbiyi ni, n'oseeriom ologhi ɔteeny k̄aar k̄aar (oobho bho ponyiin oḍigh iikpulughu eru). ⁶ Alile bho tɛnaa tɛtol ɛnogho mobo bho neḍighi m̄okpo bhībha bho, obo bho ikiilaan io zodi obho. ⁷ Tamen olo neeten enyina n̄ivo n̄ivo iḍum gh̄a maghuḍum obhobho molo aghuḍum enyina iḍigh r̄ubana eedi.

⁸ Keḍio esiibha bho, ik̄el m̄okpo bhībha: ɔkarabh ologhi, alile, aḅēebh ologhi. ɔnuekpete ikarabh n'itōnyōgh itol io t̄inu enyina. ⁹ Onyiin ɔgbaam io monyiin miben, ebum obho enyina n̄ekporonaay mugbaany aghuḍum obho n'oomo ikarabh eḍighiom-ɛar obh'odi, ¹⁰ n̄elokiaay siibha momoom aghuḍum. Oobho pomoom aghuḍum obho ɛnaa obo bho ɛlem obho n̄ava gh̄a moomo amen monwe enyina ɔgbaan-
iom odi molo aḍighi enyina ɛmaar elōghōm odi.

¹¹ Oobho bho naaru aḍighi molo akerekerē olo mu tarōoy aju n'ibh'inon aruubhugh obho, obo bho idi muudu n'obo bho neḍunaay obho, obo bho iru milo iloghi n'arōoy eḍum, ɛrubana n'ɛnwuny ogbo eghun. AKraist poomo eedi, mi toomo eedi.

¹² Enyina arōoy tɛnaa. Odi atulan enyina magey molo odi ɛson enyina moru ɛkar il'odi. Tebum iibha bho bēleni, iḷteeny m̄osu ɛghusan aḍien n'oḍighi iibi n'osōoriōm alōor n'oghiilaan n'alideny alōor. ¹³ Onyiin ɛminoghom ikarabh onyiin, eḅelemaan n̄a m̄ikarabh olo onyiin aḍighi monyiin, kezo bho Ob̄am̄ogh obho ɛḅelemaan enyina m̄ikarabh enyina bho. ¹⁴ Ilo ipuom suo, onyiin atulan monyiin. Etulan pobo n̄akoroghi gh̄a rōoy monyiin esi ɛnogho motul ɔnu olo agbēbh ni ɛman. ¹⁵ Ekima bho taKraist aru m̄otu m̄iiruan tiloghi obh'enyina. Tilo enyina keḍum ɛni maghuḍum ekima bhobho pobho ɛnaa ɛtuan kabhelegi aakōbhōghi enyina monyiin esi moru oḍighi onyiin alōor. Inogho gh̄a liḅebh m̄ɛnaa. ¹⁶ ɔnuekpete taKraist n'oomo ɛela bh'odi erugh ni tiloghi obh'enyina. Onyiin abhin olōghōm ɛar obh'odi ɛtughumiom monyiin ɛnogho liiki. Imoor gh̄a m̄iibi ɛsoor mebuom m̄ɛnaa, m̄enogho liḅebh zodi tiloghi obh'enyina. ¹⁷ Toomo aridighi enyina n'ɔnuekpete enyina ipin gh̄a maḍien taḷizos Ob̄am̄ogh obho k̄u meḍighiom, ebum obho alisebh obho enyina n̄enogho gh̄a bho neḍua gh̄a todi k̄u neki esi tɛnaa ɔde bho.

ɛzo orughan arōoy

¹⁸ Enyina ɛraani, ikiilaan maburulom enyina. Iibha pilo igbaan ni molo enyina obo bho neḷuonuman maKraist obho keḍighi.

¹⁹ Enyina aburulom obho, itulan m̄araani enyina. Iḅhooruum gh̄a zeedi.

²⁰ Enyina iḅam ɛnwuny obho, ikiilaan m̄ode n'oniin enyina mi toomo ɔkpo. Iibha pibha iḍigh tologhi tɛnaa.

²¹ Enyina ɛburude bho, iḍighi gh̄a iloghi ɛnwuny enyina aḅēebh molo eedi ifibhighu.

²² Enyina ɛrubana bho, iḍighi moomo ibha ɔde otu enyina ɛkpete ɛnogho enyina moḍighi obho, tamen olo odi odi suo naanon enyina n'amen olo odi olo suo m̄omiin enyina. Ipin magey ologhi obh'enyina ku meḍighiom gh̄a tebum oghiilaan obho enyina nekiilaan mOb̄am̄ogh obho. ²³ K̄aar k̄aar olo enyina neḍighi ipin n'oomo ologhi enyina meḍighiom, kilo enyina neḍighi ɛnogho mOb̄am̄ogh obho, iḍighi ɔio ɛnogho rōoy. ²⁴ Ilōghōm mobho Ob̄am̄ogh obho tamulumian ni enyina tibha enyina iḍighi obho, ɛnogho ɛni enyina mabin iḡa bho odi aseerian marōoy odi obho. AKraist podi ɛkar ɔde otu obho enyina neku-
muan ɛnogho bho. ²⁵ Kōoy kōoy olo naḍighi m̄ikarabh tapin ni m̄amukpe ikarabh obho odi naḍighi obho. ɛnaa ɔoseen gh̄a ɔio mōoy, ikarabh obho ɛna uḍighi obho pibha odi tapin ɛliom ɛna.

4 Enyina ɛburude arutu obho, imaar ɛbham m̄arubana enyina. Ilōghōm mobho enyina ɛkona iḷteeny n̄a m̄ode otu olo odi taḅnyu obho.

Aliiki

² ɛkaany iḍigh io mookpulughu gh̄a oomo amen, iḷsumaay tiikpulughu enyina m̄enogho gh̄a liḅebh m̄ɛnaa. ³ Onyiin ɛzo bho n̄a, iikpulughu ɛni gh̄a m̄enogho ezōor molo ɛnaa k̄anogho zezōor maraabōom ɔgba adōm obh'odi n'ɛmu ɛar obho uḅoki taKraist obho. Iibha pibha iḍighi bō k̄ami odi mikoli obho. ⁴ Iikpulughu gh̄a molo ɛami ɛgba magey obho amutiom arōoy ɛmoghonyan ni kezo bho igbaan obho.

⁵ Iḍum aghuḍum arōoy olo ilōghōm ɛar mi togbo arōoy obo bho demōruōm io maKraist obho. K̄obam k̄obam eepōogh olo amute enyina keḅba madōm obho, iḅele gh̄a mobhin ɔgbaam. ⁶ ɔnuekpete bh'enyina ɛrobhi gh̄a raḅeri n'iloghi obo bho n̄emoghon obho, meloghōm n̄a mezo ɔbhagharana kōoy kōoy.

Iipuruan ikunughi obho

⁷ ATikikos ooḅi umōr obh'ezira, n'ɔḅarama obho atul n'ezōor naḍighi magey moḍighi tOb̄am̄ogh obho, taḅba ni ɛnogho enyina moomo ilo igboloman n'ezōor. ⁸ Paar obho ɛami urōm odi natuom enyina bho molo odi ɛḅaaleni miloghi enyina ɛgba ɛnogho enyina mezo oomo ezōor idi. ⁹ Onisimos onyiin ɔny enyina natu ɛni. Odi naaru monyiin ob'ooḅi umōr ezōor mi taKraist olo naḍighi n̄a magey. Eedi teḅba ni ɛnogho enyina k̄aar k̄aar olo neemutanaan ezōor teebha.

¹⁰ Aristakos obo bho odi n'ɛami tikoli obho, n'ɛMak ɔny onyiin eghun otu n'ɛBanabas obho, epuruan enyina. (ɛami n̄aḅba gh̄a ɛnogho zenyina milo igboloman n'ɛMak akōl kua modi aru tenyina, pipin odi

nełoghom.)¹¹ AJosua obho ughōl bō ałustos obho apuruan na enyina. İraar eedi be marōoy aju ilo neeghiraan imōruōm ałizos Kraist toomo obo bho itul n'ami neđighi mođighi Ade-Ōolema tEñaan obho. Eedi arōoy ilo ilogh maıo inogho ami magey.

¹² Epafras onyiin ooy olo atul n'ezōor nađighi mođighi obho tałizos Kraist, apuruan na enyina. Odi nałogh gha ni enyina tiikpulughu bh'odi moomo amen agbeel mEñaan molo enyina kemaar kemōruōm kehōbh keghi taghisigh kemara keghuonom mi toghilaan obh'enyina tezo bho ito bh'odi. ¹³ Ami tatue ni agbaanaan odi tođighi alikumuan olo odi nakumuan enyina n'oomo arōoy obh'aLaodisia n'aHierapolis.

¹⁴ ALuk ookō laakō bh'ezōor n'aDimas epuruan na enyina.

¹⁵ İpurunaan ezōor moomo aburumōr obho idi bō taLaodisia bho, n'aNimfa, n'oomo arōoy asosi obho neekpulughu gha totu odi obho. ¹⁶ Amen olo enyina ighōl mōbhereer obhobho, iıbele gha mořirima na oghiom koghōl ani tasosi obh'aLaodisia. Onyiin ezo bho na, amen obh'aLaodisia aru asi tıvo enyina, pikōl ani. ¹⁷ İgba menogho mAkipos modi oıbele dio mođighi oman mođighi obho Obamōogh obho anogho zodi mođighi obho. ¹⁸ Ami aPol ubhin akar aıo ami nađiom miibha bho. Ami aPol apuruan enyina. İıbulo gha magbirigbiri ikoli obh'ami. Oısu aghusan ađien erolan enyina!

1 Teſalonika

1 Aami aPol n'aSailas n'aTimoti uge moꝑhereer obhobho natuom enyina arōoy aſosi obh'aTeſalonika, obho iru bo marōoy tEſnaan Ode bho n'ajizos Kraist Obamꝑogh obho.

Alisebh n'ekima erolan enyina.

Aghuḍum n'ologhi omōruōm arōoy aTeſalonika bho

2 Ezōor noſebh għa ni mEſnaan moomo amen mebum oomo enyina, uḅele għa na ḍio noḅele moꝑtua enyina tiikpulughu ezōor. **3** Taghisigh tEſnaan Ode bho, ezōor uḅulo ḍio mezo bho enyina ituugh neḍighi mibh'ologhi omōruōm obho, n'ezo bho etulan obh'enyina idighi kenyina nekumuan kua bho, n'ezo bho oḍuom ologhi obh'enyina mi taJizos Kraist Obamꝑogh obho aghua ni aman obho. **4** Iiḅi aburumōr, ezōor noolōghōm mobho Eſnaan atulan ni enyina magey keḍio aſon enyina aſeghe moru arōoy odi. **5** Ezōor ubhin io moobho onu be koḡbaam onogho enyina moꝑnuekpete ooḅi adōm obho. Ezōor ubhin tɿnyaam Eḡmugh Iigbia bho n'ibha ezōor ukar umōruōm mi tagey obho koḡbaam onogho enyina. Enyina neelōghōm moḍigh aghuḍum obho ezōor ubhin urolan enyina bho. Oomo iibha bho ezōor utuan ebum enyina. **6** Enyina ituonom araaba asike ezōor n'Obamꝑogh obho. Toomo iibha enyina imiinom obho ekona, enyina ibhin n'oḅaal ologhi ebhinom dōm obho aḍua bo tEḡmugh Iigbia bho karu obho. **7** Molo enyina irol taghisigh oomo obo bho imōruōm mi taMasi-donia n'aGris obho, **8** molo umoghon io madōm obho igboloman bo mObamꝑogh obho mi tɿnu enyina mi taMasidonia n'aGris be, odu ologhi omōruōm enyina mi tEſnaan ilela ni mi toomo ariisi. Boḅon aar olo ezōor umina uḅeeny moḅkpete olo mu, **9** ebum obho arōoy ni-vo niyo ku neḡba għa mezo bho enyina ibhin ezōor iloghom men obho ezōor uru urolan enyina bho, n'ezo enyina neḅḅua taruru imula iru tEſnaan mokumuan odi okar agey Eſnaan obho aḍum ni arol obho, **10** n'ezo bho enyina neḅōrō mOony obh'odi moḍua tanyu obho oru obho. Ajizos Oony obh'odi obho odi aḅetōn bo toḅho bho, obho aḅhel ezira aſeghe taḷile bho tEſnaan, pobo tatu.

Oḍighi taPol mi taTeſalonika

2 Enyina niyo niyo, iiḅi aburumōr, neelōghōm mobho oru obho tezōor mi tenyina otu ḍio moobho aar ni be. **2** Enyina meelōghōm mobho, keḍio ezōor usi tenyina mi taTeſalonika, ubhira ni uloki zezōor reḡheer mi taFilipai. Toomo iibha obo olokian

aridien ezōor aka ni obho Eſnaan obh'ezōor anogho ni ezōor moꝑoghuaanan ologhi moḡba onogho enyina mooḅi adōm obho aḍua todi karu obho. **3** Ezōor ubhin io mologhi ipesi, oḡbaay iben, oḡbaam dōm obho onogho enyina moobiōghōm onyiin enyina. **4** Kḗlen n'ipa, tezo bho Eſnaan naava zezōor amiin moru ugey arōoy olo tetue ni eḡba mooḅi adōm obho odi anogho zezōor obho. Ezōor uḡba ḍio mibha bho oḅaaleni iloghi arōoy, ezōor uḡba għa moḅaaleni ologhi odi Eſnaan obo bho alōghōm bo miloghi ezōor obho.

5 Enyina meelōghōm mobho ezōor upin io meḡmel onu koru tenyina. Ezōor ubhin na ḍio toꝑnuekpete iiniom koru. Eſnaan be kalōghōm. **6** Ezōor uva na ḍio rōoy moḡogh ezōor meḡhuan, enyina bolobolo inon arōoy ekona. Tibha ezōor oru miteledōm taKraist obho, ezōor kutue ni oḡbeel enyina moḅkpo, **7** keḍio ezōor usōoriōm ni lōor tamen obho ezōor urolan enyina obho, koniin olo naakō nwuny odi. **8** Enyina idigh tologhi ezōor magey molo tebum etulan obh'ezōor kezōor umara ḍio moꝑnogho enyina be moꝑnuekpete ooḅi adōm obho tEſnaan, unogho zenyina n'akar aghuḍum obh'ezōor. **9** Iiḅi aburumōr, enyina neḅekar elōghōm menoman alikumuan oḍighi obh'ezōor, ezōor uḅar għa muḍugul n'ootaany koḍighi moḍighi obho molo ezōor unogho ḍio zenyina miḷḷaghama men obho ezōor uḡba għa unogho enyina moꝑnuekpete ooḅi adōm obho aḍua bo tEſnaan aru obho.

10 Enyina n'Eſnaan tetue ni ekiran ezōor miyo mobho eḍighiom aar ezōor mi tenyina obo bho imōruōm obho ineghe ni iman isel na ni iman, oḅionuman ekona itol na ḍio. **11** Enyina neelōghōm mobho ezōor urolan enyina kezo bho ooḅi ode naḷolan għa runwuny odi obho. **12** Ezōor uḍighi miloghi enyina oḡhuemi, omina okparami, keḍio ezōor ukpaariom għa molo enyina keḍighi għa mibha idigh tologhi tEſnaan, obo bho abheleghi enyina mobhin ani abin Ade-Olema n'eghuan obh'odi obho.

13 Tebum iibha bho na beḷeni, kezōor noꝑnogho na mEſnaan liſebh moomo amen, molo amen obho ezōor ubhin madōm obho tEſnaan uruom enyina bho, enyina imoghon ni, imina na ibhin kadōm olo aḍua tōoy karu ḍio, akar adōm tEſnaan, obho odi moḍighi tenyina obo bho imōruōm obho. **14** Enyina, iiḅi aburumōr, onyiin ezo bho imutenaan enyina bho pezo imutenaan rōoy obho taJizos Kraist ibh'arasosi obh'ajudia. Ezo bho enyina imiinom taravo arōoy enyina bho pezo eedi na imiinom taravo arōoy aju obho, **15** obho ighigh bo maJizos Kraist, ije na marizil obho, inogho na zezōor miḷḷaghama tebum adōm obho, molo iibha bho

iḃēebh ni magey tologhi tĒnaan. ¹⁶ Eedi iḃaranuan ni kōoy kōoy ɛva moḃighi olo ezōor koḃele moḃba gḃa adōm obho ɔnogho arōoy inon aruubhugh molo eedi keṽeeny ɔni miḃhelegha. Oḃighi iḃkarabh obh'eedi neemute egḃēbh, molo esiibha ɔlile bho tĒnaan naḃi-moghom eedi magey.

APol ɔva moḃighi omina ɔmiinan eedi

¹⁷ Iiḃi aburumōr, tɔbam amen obho ezōor uḃbaranuan enyina bho, — tiikpōogh obho be, taṽuumugh obho ḃio, — eebhia enyina esibh ezōor magey molo ezōor ɔva gḃa ni magey momina ɔmiin enyina.

¹⁸ Ezōor ɔto gḃa momula oru tenyina. Aḃar ɔami ɔPol tepel ni monyiin amen mobho ɔami ɔva gḃa momula oru tenyina keḃio aSetan omōrō ḃio nomōrō.

¹⁹ Eḃkaraan aḃighi kezōor ɔteeny moḃuom ologhi bolobolo n'ɔḃaal ologhi n'eghōony ibo mi taghisigh taḃizos Kraist tamen obho odi tatu obho? Enyina ḃio gḃa? ²⁰ Enyina peghuan ezōor n'ɔḃaal ologhi ezōor.

3 Iḃkunughi obho, ezōor umina ḃio orue moḃparam molo ɔutua ni molegheri ɔrol tAtens ² orōm aTimoti umōr obh'ezōor karu tenyina. Odi aḃigh n'ezōor naḃighi moḃighi tĒnaan, naḃba ɔni gḃa moḃi ɔnuekpete adōm obho igboloman n'aKraist obho. Ezōor urōm odi moru ɔghuemi iloghi enyina n'ɔlogh ɔvo ɔnogho enyina mi tiloghi omōruōm enyina, ³ molo boḃon onyiin enyina okiraan io amula mebum iḃḃaghami obho. Enyina niḃo niḃo neelōghōm mobho iḃḃaghami bhībha iru monyiin eḃe iḃto tĒnaan mi tezira. ⁴ Amen obho ezira ɔrolan boḃ bho, ezōor uḃoki ḃio moḃba ɔnogho enyina mobho iḃḃaghami tetu ni eṽeenyom ezira, keḃo bho enyina meelōghōm naḃ bho, pezo iḃkar imute na. ⁵ Paṽar obho aḃighi kaḃami tatōm boḃ maTimoti moru tenyina bho. ɔami utue mu moḃparaghiom, paṽar obho ɔami urōm boḃ zodi moru ɔva ɔmiin ologhi omōruōm enyina bho. ɔami ɔutua idi kolo eru obho naḃadegh enyina enyina imeel molo oomo oḃighi obh'ezōor naḃabhe ɔman.

⁶ Debia ḃio mobho aTimoti arugheel naḃba miḃi ɔnogho ezōor milo igboloman n'ologhi omōruōm enyina n'etulan enyina. Odi naḃagba ɔnogho zezōor mobho enyina neṽtua gḃa zezōor moomo amen, n'obho enyina neṽa naḃa magey moḃmiin ezōor keḃo bho ezōor noṽa gḃa naḃ bho. ⁷ Molo, iḃi aburumōr, toomo iḃḃaghami n'ɔmiinom obh'ezōor, ologhi ezōor naḃaal ni tilo igboloman n'enyina. Ologhi omōruōm obh'enyina pobho naḃaaleni miloghi obh'ezōor, ⁸ ebum obho esiibha, ezōor noḃkar noḃum aghuḃum obho, erumolo enyina iḃmaramiom iḃghuemiom ghuḃum enyina mi tObaḃoogh obho. ⁹ Esiibha, tebum enyina, ezōor totue ni ɔnogho liḃebh mĒnaan. Ezōor noḃebh ni zodi mebum ɔḃaal ologhi, obho ezōor ɔteeny taghisigh Eḃnaan obh'ezōor mebum enyina bho. ¹⁰ Ezōor ubhin uḃugul m'ootaany nogḃeelom gḃa zodi n'oḃi ologhi molo ezōor komina koḃmiin enyina n'alōor ezōor, ɔgḃa ɔnogho enyina ogḃēbhēghiōm tologhi omōruōm obh'enyina.

¹¹ Eḃnaan ɔde bh'ezira niḃo niḃo n'aḃizos Kraist Obaḃoogh ezira bho, aghuuron ni meḃōom olo ezōor koḃol koru tenyina. ¹² Obaḃoogh obho aḃighi ni ɔbughe metulan enyina molo enyina onyiin katulan monyiin, ketulan naḃa moomo arōoy togbo enyina, ninii eru eleeny etulan obho ezōor utulan enyina bho.

¹³ Tezo bho, podi oḃighi iloghi enyina ɔghuemi n'olo enyina teḃeghe eḃman mi taghisigh tĒnaan ɔde bh'ezira, tamen obho aḃizos Obaḃoogh obho tatu n'oomo obo bho iru boḃ mil'odi obho.

Oḃigh aghuḃum olo aḃigh tologhi tĒnaan

4 Tezo olo ɔkpete okunughiom, iḃi aburumōr, enyina neṽtuugha tezōor moḃigh aghuḃum obho enyina teḃum teḃigh ni tologhi tĒnaan. Ezo bho naḃ, pezo enyina neṽtuugh naḃ neḃum. Keḃio esiibha bho, sesen ni, tebum aḃien taḃizos Obaḃoogh obho, iḃum mepuom suo. ² Enyina neelōghōm miṽtughumiom obho ezōor ɔtughumiom enyina bho, obho iḃdua iru tiṽyaam taḃizos Kraist Obaḃoogh obho. ³ Iibha piṽto tĒnaan mi tenyina. Odi naḃa molo enyina keḃum oḃi aghuḃum n'ɔḃua ɔman tiḃkarabh eḃighiom ɔar. ⁴ Oomo enyina ilobhir ɔnwuny obho iḃkpe ni molo enyina kelōghōm mezo obhin ɔni mi teḃōom olo ɔneghe ni. ⁵ Odi opin io maḃi mi tiṽtua eḃmar-arōoy obho kobo bho ilōghōm io mĒnaan nepin obho. ⁶ Tiibha bho, boḃon ooy oḃighi ḃio miḃkarabh akōrōnuan mumōr odi tibha odi ɔteeny obho. Ezōor noḃogba gḃa miḃba bho ɔnogho enyina keḃio ezōor digha omina ookiom enyina mobho Obaḃoogh obho taḃliom ni marōoy ilo iḃighi miḃba bho. ⁷ Eḃnaan abheleghi ezira moḃum oḃi aghuḃum, odi obheleghi ḃio ezira moḃum aghuḃum opesiom ɔraani. ⁸ Tibha bho beḃeni, kōoy kōoy olo agin iṽtughumiom bhībha, odi ogin io mōoy, odi agin mĒnaan obo bho ɔnogho enyina mĒmugh iḃigbia odi obho.

⁹ ɔar olo ɔga omina ɔge ilo igboloman n'etulan aburumōr obho ɔnogho enyina olo, ebum obho Eḃnaan niḃo niḃo naṽatughumiom enyina mezo olo onyiin katulan monyiin. ¹⁰ Pezo naḃ enyina neṽtuugh naḃ iḃrolan n'oomo aburumōr obho idi toomo ebhugh obh'aMasi-donia, molo, iḃi aburumōr, ezōor noosen ni enyina motulan opuom esuo. ¹¹ Iṽtuugha moḃum aghuḃum ɔbiribirim. Kōoy kōoy aanon aḃighi moḃighi odi be, akumuan milo ookuōm aghuḃum odi keḃo bho ezōor noḃogba gḃa ɔnogho zenyina obho. ¹² Enyina eḃighi miḃba bho, penyina oḃigh eghuan taghisigh arōoy obo bho imōruōm io maKraist obho, n'olo enyina imina naḃa ḃio eḃum aghuḃum olo oḃeleriom alōor moḃon ooy mookō enyina.

Ezo Obaḃoogh obho tamina atu

¹³ Iiḃi aburumōr, ezōor noṽa molo enyina kelōghōm ɔni magey obho tibha igboloman n'obo bho neḃbho bho molo enyina iṽtol tiṽtu, kobo bho iṽteeny io noṽteeny boḃon oḃuom ologhi obho. ¹⁴ Ezo bho ezira umōruōm mobho aḃizos ɔbho kamina aḃetunu tɔbho bho pezo

ezira umōruōm nā mobho Ẽnaan tapin ni nā atu majizos n'obo bho imōruōm odi ibha nēebho bho.

¹⁵ Iibha pītughumiom tObāmōogh obho ibha ezōor nōgba ɔnogho enyina, bho ezira obo bho idi nini taghuḍum mi taḍuma bho tObāmōogh obho, ezira utēnōm io taghisigh mobo bho nēebho bho. ¹⁶ Ig-bōgh ito tētōl ni, ɔmoghon moghōrōkō uvēmū itelema bho n'oghur eeḍue bho tẼnaan, keḍio Obāmōogh obho nivo nivo taḍua tanyu obho asōor atu. Obo bho imōruōm maKraist kībho bho tepira eḍerenu n'aghuḍum, ¹⁷ keḍio ezira obo bho idi nini n'aghuḍum obho tookōbhōghian monyiin esi n'eedi mi tebōghōghaan obho mōmiinan Obāmōogh obho mi tanyu obho. Keḍio, pezo ezira tōtolan n'Obāmōogh obho moomo amen. ¹⁸ Tebum ibha bēleni, ipinom n'ōbaal ologhi mōnuekpete bhobho, onyiin aḍeriom monyiin.

Imara meḍōrō mamen Obāmōogh obho tatu

5 Aburumōr, aar olo ɔga omina ɔge ɔnogho enyina milo igboloman n'amen n'aruḍuma ilo abaabha temute olo. ² Enyina nivo nivo meelōghōm mobho aḍuma tObāmōogh obho tatu tekperenom kezo bho ɔba nāki momiigh aviigh muḍugul obho. ³ Tamen olo arōoy nekōl kua, “Oomo ɔkpo needeny, iibaghami ilo mu,” keḍio tekperenom be pōbho ɔteeny eedi. Eedi irue ḍio emuzōnaan, eegama bho tētōl kani olo odi n'egun eghun. ⁴ Keḍio enyina, aburumōr, ilo tōkinim molo aḍuma bho ɔnogho ḍio enyina mekperenom kōḗa olo nату viigh. ⁵ Oomo enyina arōoy ilo idi tēḗaal ootaany. Ezira ilo tōkinim uḍugul. ⁶ Tibha bho bēleni, ezira ukoḍiiy mu kīnon arōoy, itu ɔḗerenu ookō alōor ezira. ⁷ Uḍugul pamen arōoy nekoḍiiy gḗ; uḍugul pamen amiim neze gḗ rōoy. ⁸ Keḍio ezira obo bho uru bō mil'ēḗaal obho, ɔḗerenu ookō lōor ezira. Itu ɔlokia maḥuoma ologhi omōruōm n'etulan okpereghiom eeku ezira, ozua meghōny oḍuom ologhi iḗhelegḗa bho. ⁹ Ẽnaan ɔson io abhelegḗi ezira moru ɔmiinom tḗlile bh'odi. Odi abhelegḗi ezira mōteeny iḗhelegḗa mi tḗlizos Kraist Obāmōogh ezira bho, ¹⁰ obo bho aḗuan ezira kḗbho bho molo erumolo ezira nōobho bolobolo ḍobho ḍio eḗkona ezira otul n'odi oḍum tamen olo odi tatu.

¹¹ Tebum ibha bēleni, onyiin aghuemi mologhi onyiin abhōbhē kezo bho enyina idi nā bō siibha bho.

Aliiki n'iipuruan ikunughi obho

¹² Iiḗi aburumōr, ezōor nookiom ni molo enyina kenogho moghiilaan mobo bho neḍighi moḍighi tObāmōogh obho mi togbo enyina, obo bho Obāmōogh obho nāason aseeri mobhin enyina oreliom ɔtughumiom enyina nā bho. ¹³ Inogho zeedi mīkanya oghilaan n'etulan tebum oḍighi obho eedi neḍighi obho. Oomo enyina itolan n'ekima.

¹⁴ Sesen ni, iibī aburumōr, iikiom mobo eḗbuor obho, meḗghuemi mologhi ob'eḗḗoogh obho, meḗlogḗ aḗo meḗnogho mobo bho idugh tologhi omōruōm obho meḗrolom kōoy kōoy n'alideny alōor. ¹⁵ Ímōrō gḗa onyiin amulumian monyiin mōkarabh, iitua gḗa moomo amen mezo olo onyiin taḍighi miibī aḗogho monyiin, eḗogho nā moomo arōoy.

¹⁶ Iḗaal ologhi moomo amen, ¹⁷ Iikpulugḗu moomo amen. ¹⁸ Isebh gḗa mẼnaan toomo eḗmorokpo. Iibha pibha Ẽnaan nāva mōmiin taghuḍum enyina obo bho idi tḗlizos Kraist obho.

¹⁹ Íḍime gḗa nyān Ẽmugh Iigbia bho odi tenyina bho. ²⁰ Ínon gḗa meḗpue mōnuekpete adōm obho tẼnaan. ²¹ Iḗa kḗar kḗar meenon, meḗbham mibha inegḗe bho, ²² meḗkporion rāvo enyina tibha inegḗe ḍio bho.

²³ Ezōor nookpulugḗu mẼnaan obo bho aḗogho ezōor mekima bho kaḍighi enyina kaḗneghemi toomo eḍighiom aar, kḗamaar kḗabham, meḗmugh obho n'iitua bho n'iikpōogh obh'enyina, kaseeri molo ɔmiin io bōbon iḗkarabh taḍuma bho aḗizos Kraist Obāmōogh ezira tatu obho. ²⁴ Odi obo bho abhelegḗi enyina bho taḍighi nā ni nā kua, ebum obho odi obi gḗa ḍio bho.

²⁵ Iiḗi aburumōr, iikpulugḗu aḗi meḗnogho ezōor.

²⁶ Iipuruan moomo aburumōr obho meḗbhin etulan meḗbolom eedi.

²⁷ Aami nḗakarana tīnyaam aḍien tObāmōogh obho aḗogho enyina molo enyina iḗbele ḍio moghōl ɔbhereer obhobho taghisigh oomo aburumōr obho.

²⁸ Inwo tḗlizos Kraist Obāmōogh ezira bho eḗrolan n'oomo enyina.

2 Teşalonika

1 Aami aPol n'aSailas n'aTimoti uge mōbhereer obhobho natuom enyina arōoy ašosi obh'aTeşalonika, obho iru bō marōoy tEñaan Ode bho n'aJizos Kraist Obamōogh obho.

2 Eñaan Ode bho n'aJizos Kraist Obamōogh obho enogho ni enyina lişebh n'ekima.

Iiruan ilo tētol men aKraist obho tatu

3 Iiḅi aburumōr, ikpe ni magey molo ezōor kōsebh ghā mEñaan moomo amen mebum enyina, tebum obho ologhi omōruōm enyina nepōbh ni magey n'obho etulan obh'enyina, bho onyiin atulan monyiin obho, netu nā mōbugh agey. **4** Iibha kiḅighi kezōor niḅo niḅo noḅuōm ni enyina magey mi t̄arasosi obho tEñaan. Ezōor noḅuōm ni enyina mobho toomo iḅaghami n'ōmiinom obho neḅeeny enyina bho, enyina idi nini neḅparam emōruōm.

5 Iibha neḅba emutiom miḅi iiruan obho tEñaan, mobho, toomo iibha bho nemute bho, tōḅalam aḅi ni enyina moru igey arōoy tAde-Olema bh'odi. Oobho podi aar obho enyina iḅuan bō neḅmiinom obho.

6 Eñaan tamulumian ni kōoy kōoy, apin mōmiinom atuom obo bho neḅogho enyina mōmiinom obho, **7** keḅio t̄anogho ezōor n'enyina obo bho neḅmiinom obho mobhooghia. Odi taḅighi miḅba bho taḅuma bho aJizos Obamōogh obho taḅua t̄anyu obho apa-mam n'itelema ib'inyaam obh'odi atu obho. **8** Eñaan tapin amuumōr aḅyan aḅiom mobo bho ilōghōm io zodi obho n'obo bho ikiilaan io mōnuekpete oḅi adōm obho taJizos Obamōogh ezira bho. **9** Eedi t̄emiinom mōmiinom oḅbaranuan Eñaan olo ikunughi olo. Tōḅbarion ni zeedi oḅeghe taghisigh tObamōogh obho n'ib'eghuan obh'odi, **10** taḅuma bho odi tatu mobhin eghuan mi toomo arōoy obh'odi n'iibhughumi mi tobo bho imōruōm odi obho. Enyina eḅona tētol aḅi ni togbo bh'eedi ebum obho enyina neemōruōm dōm obho ezōor uḅba uḅogho enyina bho.

11 Iibha kiḅighi kezōor nookpulughu ghā mEñaan oḅogho enyina moomo amen. Ezōor nogḅeel ghā zodi molo odi kaḅalam aḅi enyina moḅum aghuḅum obho odi abheleggi enyina moḅum obho. Odi abhin t̄nyaam obh'odi aḅighi amuzeniom toomo iḅtua oḅighi iḅi obh'enyina, amina agḅebheghiōm toḅighi ologhi omōruōm obh'enyina. **12** Tiibha bho, penyina orue oḅogho eghuan maḅien obho taJizos Obamōogh ezira bho, obhin aḅi nā todi meghuan mi tōsu aḅhuan aḅien tEñaan ezira n'aJizos Kraist Obamōogh obho.

Oōy olo iḅkarabh ikunughiom todi

2 Tibha igboloman n'oru obho taJizos Kraist Obamōogh ezira bho n'ookōbhōghian obh'ezira n'odi, aami naasen ni enyina, iḅi aburumōr, **2** mōḅele okem oḅeeny eḅoghonyan mi t̄itua enyina bolobolo oḅeeny ozuum alōor omōruōm oghōl maḅuma bho tObamōogh obho naaru aḅen. Maar io suo, onyiin ooy aḅiini gh̄iny aḅba miḅba bho aḅogho enyina, bolobolo onyiin ooy apirisi aḅogho enyina, bolobolo maar io suo onyiin ooy amina aḅba aḅogho enyina aghōl mezōor uge miḅba bho mi tōbhereer. **3** Imōrō ghā nomōrō bōbon amen molo arōoy kepuughi miloghi enyina. Aḅuma bhobho oru ḅio ninii aḅeeny mikunughi aḅuma omelegu oḅua tEñaan obho n'amen olo Oōy obho iḅkarabh ikunughiom todi obho, nooguanaan mo-sumeni odi toonu aḅyan obho naamute aru. **4** Odi taḅba aḅue kaar kaar olo arōoy neekpulughu, n'oomo eḅorokpo ilo arōoy neḅtuom Eñaan. Odi taseeri lōor odi apuom oomo eedi, aḅi nā aḅol deledē mi totu iikpulughu obho tEñaan akōl nā modi pEñaan.

5 Enyina neḅtua ni gā, mobho aami uḅba ni moomo iibha bho uḅogho enyina men obho aami odi n'enyina bho? **6** Keḅio, kir aar olo aḅighi molo abaabha bho imute ḅio siibha. Enyina neelōghōm nā zodi aar obho. Amen olo naateeny, podi ooy obho iḅkarabh ikunughiom todi obho omute oḅman. **7** Inyaam odi Ob'oḅighi miḅkarabh obho naake moḅighi odi, keḅio ibha temute bō bho imute ḅio ninii oḅam oḅene tōtu mObo bho aḅham bō m̄nyaam obho amaruom obho. **8** Amen opopo pamen odi ooy obho iḅkarabh ikunughiom todi obho tamute atu, keḅio aJizos Obamōogh obho tapin mipooghu oḅu obh'odi akighom zodi aḅiemi tamen obho odi tatu n'eghuan odi obho. **9** Oōy obho iḅkarabh ikunughiom todi obho tapin t̄nyaam taSetan atu aḅighi moḅighi k̄erekere iḅdaany n'iben oḅpo ib'aruugu **10** n'oḅighi k̄erekere iḅkarabh ipesi mobhiemi obo bho tepē bho. Eedi tepē ni tebum obho eedi ipinom io etulan nā magey obho molo kōbhel aḅi zeedi. **11** Eñaan aḅuan iibha bho kaḅogho zeedi m̄nyaam oḅighi okōrōnuan molo eedi emōruōm miḅba itu ḅio magey obho. **12** Molo oomo obo bho imōruōm io magey obho, kile ni mezaal mi t̄karabh obho, eḅeeny mapum.

Eñaan aḅon enyina aḅeghe mōnogho iḅhelegha

13 Iiḅi aburumōr, ikpe ni magey molo ezōor kōsebh ghā mEñaan moomo amen mebum enyina obo bho

Obamogh obho atulan obho, ebum obho Enaan ason enyina moru ipel obo bho odi abhira abhel, obhin tinyaam Emugh Iigbia n'ologhi omoruom enyina tagey obho odighi enyina keru miibi arōoy tEnaan. ¹⁴ Idua toobi adom obho ezoor ugba unogho enyina bho kEnaan abheleghi enyina mi tiibha bho, abheleghi na enyina moru obhin ani abin eghuan tajizos Kraist Obamogh obho. ¹⁵ Tiibha beleni, iibi aburumor, imaar emara mebhamam tagey obho ezoor utughumiom enyina bho, mi tigiibaay obh'ezoor n'ibha ezoor uge uruom enyina bho.

¹⁶ Ajizos Kraist Obamogh ezira bho nivo nivo n'Enaan Ode bh'ezira, obho atulan ezira bho katuan tebum osu aghusan adien obh'odi kanogho ezira moughuanaan ologhi n'agey oduom ologhi obho ikunughi olo bho, ¹⁷ emuzeni tiloghi obh'enyina moughuanaan ologhi n'inyaam olo okpetiom n'odighiom oomo ibha ineghe bho.

Iikpulughu ghā mEnaan menogho ezōor

3 Iibi aburumor, tezo olo okpete okunughiom, iikpulughu ghā menogho ezōor, molo adom obho tObamogh obho tatol ni mokem olela toomo ariisi obhin eghuan kezo bho irol bo tenyina bho. ² Iikpulughu na menogho ezōor molo Enaan kabhel ezōor momuzōnaan taravo ikarabh arōoy obho, ebum obho oomo arōoy io mobo neemoruom dom obho.

³ Keḍio, Obamogh obho obi ghā dio. Odi tanogho ni enyina minyaam apel enyina asege taravo odi odighi mikarabh obho. ⁴ Obamogh obho nanogho ghā ni zezoor moughuanaan oduom ologhi zenyina tibha ezōor nolōghom mobho enyina neḍighi, tedighi na ni eki taghisigh, mibha ezōor ukpete unogho enyina bho.

⁵ Obamogh obho abham ni miloghi obh'enyina asiemi tetulan obho tEnaan n'agey alikparam obho aKraist nanogho ghā bho.

Igbuor ghā megbuor

⁶ Iibi aburumor, ezōor ubhin taden tajizos Kraist Obamogh obho nokpete onogho enyina molo enyina kenyaḡha lōor enyina keseghe toomo aburumor ilo

neḍum aghuḍum egbuor, obo bho ituonom io mitughumiom obho ezōor utughumiom eedi obho.

⁷ Enyina nivo nivo neelōghom mobho ikpe ni magey molo enyina keḍighi mibha ezōor uḍighi togbo enyina bho. Ezōor ugbuor io men obho ezōor urolan n'enyina obho. ⁸ Aar ooy olo ezōor ubhin olo ezōor ukpe dio olo. Ezōor nivo nivo ukumuan ghā n'alōor ezōor muḍugul n'ootaany odighi moḍighi molo enyina itōbh makobo temu ezōor. ⁹ Iibha bho igba dio mobho ezōor uteeny io minyaam mobhin tenyina mibha igbaan ezōor mobhin tenyina bho. Ezōor uḍighi kua molo enyina ketuugh ketuonom maraaba asike ezōor. ¹⁰ Amen obho ezōor urolan n'enyina bho, ezōor oḡba oghōl kua, "Kōoy kōoy olo ova dio moḍighi odighi, ole na dio meḍian!"

¹¹ Ezōor nokpete miibha bho tebum obho ezōor nomoghon mobho eḍe togbo enyina neḍum aghuḍum arugbuor olo idighi ghā dio bobon aar, nedu ghā mizon eedi taridighi inon arōoy. ¹² Ezōor ubhin taden tajizos Kraist Obamogh obho nookiom obo bho neḍum aghuḍum egbuor obho moḍighi odighi molo eedi emiin maar ole.

¹³ Enyina ekona, iibi aburumor, ighiilaan ghā moḍighi ghā iibi. ¹⁴ Maar io suo, kir eḍe enyina ilo tegin moghiilaan odighi ibha adom obho ezōor uge notuom enyina tobhereer obhobho bho. Enyina emiin mōoy olo odi kua, pinyagha lōor enyina meseghe todi molo aregheer kesibh zodi. ¹⁵ Tiibha bho ekona, iseeri ghā zodi kobo olokian aridien enyina; kpeḷen n'ipa, iikiom zodi kumor.

Onuekpete ikunughi obho

¹⁶ Obamogh obho nivo nivo, obo bho aru mikunughi ekima bho, anogho ni enyina mekima kesi kesi moomo amen. Obamogh obho arolan n'oomo enyina.

¹⁷ Aami apol ubhin akar avo ami naḡiom miibha bho mopuruan oomo enyina. Iibha pezo aami naḡiidiom ghā mavo ami mi toomo ibhereer ilo aami uge. Iibha pezo aami nage ghā na.

¹⁸ Inwo bho tajizos Kraist Obamogh ezira bho erolan oomo enyina.

1 Timoti

1 Aami aPol, obo bho idua iru tito tEanaan Opela bh'ezira n'ajizos Kraist obho ezira nođuom ologhi obho, kaami uru monyiin oteledom tajizos Kraist obho, ² uge mobhereer obhobho natuom ana aTimoti ony ođigh ologhi obh'ami mi tomoruom obho.

Eanaan Ode bho n'ajizos Kraist Obamogh ezira bho enogho ana minwo, n'osu aghusan adien n'ekima!

Aliiki ilo igboloman n'obo bho netughumiom miben itughumiom obho

³ Tol tEfesos kezo bho aami ukpete ukpaariom unogho ana bho men obho aami naki taMasidonia bho. Etede aröy idi epa Efesos molo netughumiom miben itughumiom. Pünaaan zeedi motughumiom ođigh itughumiom bhibha. ⁴ Kpete manogho zeedi eedi eröbh jigbaay iđuul, makpete na monyiin ezo bho manogho na mobo bho ige ibhin midoony aridien igbaany aburude bho neteliom obho. Abaabha bho nepin gha mikanan be etu. Aar edighiom iibha bho olo mi titua bho tEanaan obho nopin gha mologhi omoruom olöghom obho.

⁵ Emu aar obho ezira nokpete miibha bho okpaariom obho, podighi etulan kemute keru tiloghi ilo ipaal ni iman, n'agey ooöi ologhi n'ologhi omoruom ilo igbeebh ni iman. ⁶ Etede aröy needionom maman miibha bho epe edigh taradeghe araama. ⁷ Eedi neva moru aröy itughumiom iilögh obho tEanaan, keđio eedi irue dio momoghonyan akar onuekpete bh'eedi n'igbaay obho eedi ibhin moomo ologhi obh'eedi ku negbaam obho.

⁸ Ezira noolöghom mobho iilögh obho iru miibi, erumolo ubham iilögh obho taraabom olo iizuan mobham. ⁹ Keđio ezira upulo dio mobho iilögh obho utuan io miibi aröy kulogh, utuan mobo bho nesoor gha milögh obho n'obo bho neva gha rakpe bho n'obo bho ilöghom io mEanaan obho, n'ib'idighi mikarabh obho, n'obo bho iikpulughu gha dio mEanaan obho n'obo bho ilöghom io mokpo aruumugh obho, n'aröy obo bho neze burude m'aburuniin eedi obho, n'aruukoma, ¹⁰ n'ib'iva raani n'ilobhir n'obo bho nediom gha ruutu obho, n'obo bho nekpuom gha runwuny obho, n'ib'igba miben, n'obo bho nenogho gha na miben jigbaay obho, bolobolo n'inon okpo ilo ikorönuan tagey itughumiom obho. ¹¹ Tomiin zodi agey itughumiom bhibha, mi tooöi onuekpete adom ogbogh Eanaan eghuan alisebh obho, obho ulogh bo tavo aami mogba olelemi obho.

Ezo aPol abuum mosu aghusan adien tEanaan

¹² Aami nasebh ni magey majizos Kraist Obamogh ezira bho obo bho anogho aami minyaam modighi ođighi obh'ami obho. Aami nasebh na zodi magey mobhin ami oseeriom ologhi modighi ođighi onogho odi ¹³ toomo ibha, tamen olo neeten, aami ukpete zodi upue unogho na zodi mijibaghami, umina usu na zodi monu. Toomo iibha bho ekona, Eanaan asuanaan ni zami ghusan adien tebum obho aami umoruom io, ulöghom na dio, miibha aami uđighi obho. ¹⁴ Keđio Obamogh ezira bho abhin azuughiom aami minwo bh'odi tebum etulan obho tajizos Kraist, n'ebum obho odi ajizos obi gha dio obho. ¹⁵ Oobho akar agey onuekpete olo imaar ni igbaan mobhin omoruom, mobho ajizos Kraist aru tesuo emar-aröy obho mobhel idighi mikarabh. Keđio toomo eedi aami upeebh apu. ¹⁶ Keđio Eanaan atuan tebum eedi iibha bho asuanaan aami ghusan adien, molo ajizos Kraist amutiom malideny obh'odi obho igbeebh ni iman obho mi tezo bho odi arolom aami ob'ođighi mikarabh obho modeeriom oomo obo bho tetu bo momoruom odi odum ani aghudum olo ikunughi olo bho. ¹⁷ Todi oolema bho adum ni arol kamen kamen obho, obho umiin gha dio obho, obho odi be aru mEanaan obho, iibhughumi n'eghuan erol ni enogho zodi kamen kamen! Erol ni na kua.

¹⁸ Aami ubham nalogh tavo onuma, ooöi ony obh'ami aTimoti, mito onuekpete aghiiny obho uminom ana kageedi obho. Pin monuekpete bhibha makpamaghia maöiom egham aruumugh obho. ¹⁹ Kaanion ologhi omoruom onuma, n'ooöi ologhi. Etede aröy nebebe momoghonyan ooöi ologhi obh'eedi molo ologhi omoruom obh'eedi naagbana.

²⁰ AHaimenios n'Alexsanda podigh aröy bhibha olo aami naseghe zeedi ukuugh ulogh tinyaam taSetan, motughumiom eedi molo eedi kebele mokpete Eanaan opue.

Iikpulughu asosi obho

2 Toöel aliiki aami, aami naasen ni enyina mookpulughu gha oosen ogbeel onogho alisebh mEanaan tebum oomo aröy, ² tebum aruula n'oomo aröy ipedi obho iteeny mito bho, molo ezira odum aghudum alideny n'ekima, mi toomo olöghom Eanaan n'ooöi adolomaan. ³ Iibha bho iibi mi tEanaan Opela bh'ezira, edigh na tologhi odi. ⁴ Odi nava molo kobhel köoy köoy n'olo köoy köoy karu kalöghom magey ob-

ho. ⁵ Ẽnaan onyiin be; keḍio onyiin na be mobo abhin mẼnaan n'arōoy naseeri monyiin esi. Odi ḍoy obhobho paɓizos Kraist, obo bho aṣeghe ghuḍum obh'odi aṭaam moomo arōoy obho. ⁶ Iibha neḡba mobho, tamen olo amen obho naaru aṭeeny, pẼnaan naṣa molo koḡhel kōoy kōoy. ⁷ Iibha paar obho aḍighi bo kurōm aami moru oteledōm n'obo itughumiom arōoy inon aruubhugh obho moḡba omutiom adōm omōruōm obho n'agey obho. Aami uḡba ḍio miben, aami ukar naḡba magey obho.

⁸ Aami naṣa molo kōoy kōoy kesi kesi keebhaghama maṣavo ilo iḡbaal ferere keekpulughu gha kenogho mẼnaan. Eedi iikpulughuom io moḡkarabh ologhi n'ologhi aruruan.

⁹ Onyiin mezo bho na, aami naṣa molo aṣaani ke-maar keenona lōor kebura mibura ilo ineghe iḡbaan na mobura, iḡbaraghiom io na moḍigh kerekere ibura agold mi taṣilaan n'alōor, n'ib'arabe, n'inon oḍigh kerekere ibura ilo iḡba maṣar. ¹⁰ Iiḡi eḍighiom aar aṣaani ilo neḡogh eghuan mẼnaan eru mibura bho eedi tebur-gha. ¹¹ Aṣaani eṣol gha birim birim, eṣaani eṣo-ri-om lōor tesi ituuḡha bho. ¹² Aami unogho ḍio miṣyaam raani moṭughumiom gha bolobolo oṣolom teṭolom arukenya tesi olo ilobhir anwuny idi. Eedi eṣol gha birim be. ¹³ Aami naḡpete miibha bho tebum obho ubhira ulem maḌam keḍio uḡhi molem aIiv.

¹⁴ Keḍio Ḍam na ḍio mobo uubiōghōm obho, aṣi obho pobo uubiōghōm aṣōor olōgh tẼnaan. ¹⁵ Keḍio eedi aṣaani obho ṭepel ni zeedi oṭeṣemi teṣara anwuny erumolo eedi iḡparam tologhi omōruōm n'etulan, iḍum ooḡi aghuḍum n'oṣaṣa oonona alōor.

Aruvemu aṣosi obho

³ Oobho bho onuekpete olo naḡpete magey aar, "Kōoy kōoy olo nagbeel moru oṭen uvemu aṣosi, naagbeel moḍighi oḍighi olo ala maṣar magey." ² Uvemu aṣosi obho aru mōoy olo uḡbaam gha ḍio miḡkarabh. Odi abhin monyiin aṣi be, aru moḡi ḍoy, n'obhama alōor, n'ooḡi aḍolomaan; odi aṣaani gha abhin misoloman aloghom totu odi; aṣaani alōghōm magey mezo oṭughumiom. ³ Odi otu ḍio moḡogh-ol-miim, bolobolo ova raḡkepe n'oruan aruruan. Odi aṣaani adeny lōor, otulan io mikpoki apu. ⁴ Odi arue aṣaani aḡbam motu odi magey, aakō runwuny odi eṣeeny magey oghiilaan toomo okpo, iṣua ḍio moṣu. ⁵ Oōy olo otue ḍio moḡbam otu odi tatue ni ga aṣam maṣosi tẼnaan? ⁶ Odi otu ḍio momoom ḍoy olo eede amōruōm maKraist, molo odi oṣerereen raṣo toḡbughia alōor aḡhi aḍigh abhin aṣi mapum eru obho. ⁷ Odi aru mōoy olo arōoy obo bho itu ḍio mil'aṣosi obho neki-ilaan na zodi miḡkanya, molo uloki ḍio zodi reḡheer odi ameel aḍigh teṭo eru obho.

Arukenya aṣosi obho

⁸ Arukenya aṣosi obho ekona eḍum na moḡi aghuḍum, iṣeeny io miḡal anem. Eedi itol io emōobh rimiim, eḍogh na meḍogh okpoki. ⁹ Eedi ebhin n'ooḡi

ologhi eṣaruom tologhi omōruōm agey obho uḡba bo umutiom obho. ¹⁰ Iḡa zeedi meenon ku, eedi neeten ku meḡi moḡogho eedi moḍighi oḍighi arukenya bho. ¹¹ Aṣaani eedi ekona eḍum na moḡi aghuḍum, inyoghogh io rōoy. Eedi eṣeeny ooḡi aḍolomaan ibi gha ḍio rōoy toomo okpo. ¹² Okenya aṣosi abhin monyiin aṣi be, arue na aṣaani aḡbam maṣwuny odi n'otu odi magey. ¹³ Obo bho iḍighi moḡi oḍighi obho teṣeeny moḡogh arōoy olo teṣuonuman zeedi, n'oḡhuanaan ologhi oḡba omutiom ologhi omōruōm obho eedi iṣeeny taḡizos Kraist obho.

Ib'okpo eḡbokia

¹⁴ Ezo bho aami naḡe moḡhereer obhobho natuom aṣa bho, aami naṣaṣa na moḡem oru oṣiinan onuma. ¹⁵ Kaami abia moru, poḡhereer obho oḍighi aṣa kalōghōm mezo arōoy teṣeri lōor eedi mi tamarugh otu arōoy tẼnaan, obho aru bo maṣosi obho tẼnaan obho aḍum ni aṣol obho. Odi paḡpo otu obho, obho aṣu aṣarami bo magey obho. ¹⁶ Boḡon ḍoy olo ta-paranaan maḡibugh okpo bho ezira umōruōm obho, ibha noḡba umutiom unogho zezira obho olo. Odi amute aru n'iikpōogh alōor kōoy, Eṣugh Iigbia bho aḡba ni zodi aṣneghemi, itelema tẼnaan eṣiian odi. Oḡba zodi olelemi toomo aruubhugh obho, omōruōm na zodi toomo eṣar-arōoy obho, keḍio uṣiine zodi taṣnyu eghuan obho.

Arōoy obo neṭughumiom miben

⁴ Eṣugh Iigbia bho aḡar aṣaani aḡba amutiom mobho taghisigh, eṣede arōoy teṣar ni etuḡeen mologhi omōruōm obh'eedi, eḡi eṣol ekiilaan maṣu-umugh iḡba miben, n'oṣuonuman itughumiom iteḍum. ² Itughumiom bhibha iibiōghōm itughumiom iḡba miben arōoy ilo iloghi obh'eedi neḡbho, kilo uziom momōmōgh okurōgh. ³ Eedi neṭughumiom gha mobho iru miigbia mobhin aṣi n'ole eṣede oḍigh eḍian obho Ẽnaan aḡem aseeri aḡhōl mobo bho neemōruōm iru ilōghōm magey obho, ebhin tiikpulughu eṣogho iṣebh mẼnaan ele gha bho. ⁴ Kaar kaar olo Ẽnaan aḡem aṣeghe ni aṣan. Obhin tiikpulughu oṣogho iṣebh mẼnaan ole, uḡin io boḡon aar, ⁵ ebum obho onuekpete bho tẼnaan n'iikpulughu obho neeḍighi meḍian obho ineghe mi taghisigh tẼnaan.

Ugey oḍighian taḡizos Kraist

⁶ Aṣa aakiom maburumōr obho miibha bho, paṣa oru ugey oḍighian toḍighi obho taḡizos Kraist suo aṣa naakua lōor onuma taṣuumugh obho mi toṣuekpete omōruōm obho n'agey itughumiom ibha aṣa na-tuonom obho. ⁷ Kpoṣion raṣo onuma tiben iḡbaay iḍuul. Maṣar aṣuḡha moḍum ooḡi aghuḍum igey arōoy. ⁸ Aṣuo odi moḡbam amen moṭughumiom iikpōogh alōor obho mi tasaageme, keḍio ibha aṣu-umugh obho eḡa maṣar magey, tebum obho odi aḡu-anaan magey aghuḍum teṣar-arōoy obhobho n'obho

natu obho. ⁹ Oobho bho agey onuekpete olo agbebh ni aman mobhinom omöruöm. ¹⁰ Oobho paar obho adighi bọ kezira ube magey nokumuan tođighi obho, tebum obho ezira nooseeriom uđuom ologhi mEñaan obho ađum ni arol obho, Opela oomo aröoy, akar obo bho imöruöm obho.

¹¹ Kpaariom magey matughumiom miibha bho. ¹² Umörö ghä nomörö öoy aanon ana asöoriöm kebhi mebum obho ana uru moony-ugheel obho. Kezo kezo olo irol, ana ðionom mobo bho imöruöm obho mi tonuekpete onuma n'eđighiom aar onuma n'etulan onuma, n'ologhi omöruöm onuma, n'ooöi ologhi. ¹³ Töl ghä men men makparam maghöl ghä togbo aröoy möbhereer iigbia bho magba matughumiom ghä na moomo amen ninii aami tatu. ¹⁴ Uunon ghä mapue menogho bho idi tonuma bho, ibha unogho ana tamen obho umiinom bọ zina ghiny karukenya asosi obho ibamaghi ravo eedi temu onuma bho. ¹⁵ Tughu miibha bho manogho löor onuma zeedi molo köoy köoy amini mobho ana naabhöbh naki taghisigh. ¹⁶ Gona löor onuma n'iibha ana natughumiom obho. Tugh adighi na miibha bho. Ana tugh adighi miibha bho, pana obhela alöor onuma n'obo bho nemoghon mitughumiom onuma bho.

Ibha iizuan mođighi onogho obo bho imöruöm obho

5 Uliom ghä mokenya onuma, kpete ghä manogho zodi kode onuma, marolom manwuny ugheel kaburumör onuma, ² ighudu araani obho kaburuniin onuma, n'arisina bho kaburumarani onuma n'ooöi ologhi.

³ Logh eghuan mobo bho ikar iru marukpukele araani obho. ⁴ Kerumolo ekpukele ani olo namaraghia manwuny n'olo anwuny odi nemaraghia na, peedi ebhira etuugha totu eedi maridighi asosi obho, emaar eenon zodi. Tiibha bho, peedi neđighi emulumian mode n'oniin n'akökö n'ode akö mi talökök bh'eedi. Iibha pibha idigh tologhi tEñaan. ⁵ Akar ani olo aru mekpukele ani olo oteeny io mobo oonon odi naaseeri aduom mologhi odi mEñaan naakpulughu ghä na mudugul n'ootaany nagbeel molo Eñaan kalogh avo kabhel odi. ⁶ Keđio ekpukele ani olo alogh löor odi naabhughu temel emar-aröoy obho naabho aten toomo ibha odi odi nini napooghu obho. ⁷ Togh mabaabha bho manogho zeedi, molo onyiin öoy oğbaam zeedi mikarabh. ⁸ Köoy köoy olo omaar io aanon abham meghun otu odi, akar obo bho iru bọ milo oğbo eghun otu odi obho, naabharanaan momöruöm obho, amina aßebeh na apu mobo bho demöruöm io bho.

⁹ Ani olo dopel io merubal n'adisibh asia ubaram ghä zodi tologh obo bho iru bọ marukpukele araani asosi obho. Loghom mobho arughom monyiin öoy be bho, ¹⁰ amina amutiom ðien odi mi tooöi eđighiom aar, n'obo bho imaar iikö runwuny eedi obho, n'obo bho nepin misoloman eloghom totu eedi obho, n'obo bho neetöl ghä masike aröoy tEñaan obho, n'obo bho nelogh ghä mavo enogho mobo bho idi tomiinom ob-

ho, n'obo bho ikar bọ inogho löor eedi mi toomo ođighi kerekere ođighi iibi obho.

¹¹ Ubaram ghä noßaram marisina ikpukele araani mi tologh obhobho ebum obho tamen olo digha etal eedi momina oğal ilom, peedi ođionom aman maKraist, ¹² peedi oru obi odi mi toğel oguan obh'eedi. ¹³ Eedi na ni na etuugha moröbh amen eedi ođua totu oten totu; tilo imina ißebeh ipu suo, eedi tetol ni etuugha monyoghogh aröoy n'odu izon eedi tokpo inon aröoy n'odeghe ikarabh aradeghe ilo igbaan io modeghe. ¹⁴ Kpele n'iibha, aami natua, ikpe ni molo arisina ikpukele araani obho kemina kebalagh milom kemaraghi runwuny kemaar kebham motu eedi molo obo bho ilogh ezira ðien obho iteeny mikarabh ilo oğbaam ezira. ¹⁵ Aar obho adighi obho keeghe? Etede arukpukele araani obho neemina ekiraan netuonom maSetan. ¹⁶ Kani kani olo naamöruöm olo ateeny mikpukele araani mi totu odi, odi amaar abham eedi, ibam mu döol obh'eedi mi tasosi obho, molo asosi obho eenon marukpukele araani obho idi n'alöor eedi obho.

¹⁷ Ikpe ni magey molo arukenya asosi obho ibha neđighi magey mođighi karukenya asosi obho kebhin mizal abin amukpe ođighi obh'eedi, akar obo bho nekumuan mi tođighi oğba n'otughumiom ooöi adöm obho. ¹⁸ Aar obho adighi obho keeghe? Obhereer iigbia bho naakpete kua, "Ughoroghi ghä monu anam, men odi nabunyogh mibiakpa bho," amina akpete na kua, "Obo adighi, obo ale." ¹⁹ Ubhinom ghä mikarabh ilo uğbaam mokenya asosi, tughuneen molo ana namoghon tñu izal n'iraar aröoy. ²⁰ Si magba mamutiom togbo aröoy moomo obo bho idighi mikarabh obho molo aröoy ipedi obho ekiil ruugu.

²¹ Aami ubhin tañien tEñaan n'ajizos Kraist n'oomo iibi itelema bho tEñaan nakirom ana mizo moghiilaan itughumiom bhibha oğele oonon ede aröoy okiemi, n'otulan ede oğele ede mi toomo eđighiom aar onuma. ²² Ukem ghä moşeghe aravo onuma oğamaghi temu öoy molo odi kadighi ani mođighi tObamoggh obho molo ana ođian ani mikarabh inon aröoy. Seeri löor onuma mabaaleni.

²³ Umina ghä mabhoghol mum be, poğhol mibam amiim tebum okarabh oğaraka bh'onuma.

²⁴ Ikarabh etede aröoy ikpar io momute komiin, keđio eedi ikarabh obh'eedi meedionom zeedi taghisigh moru jiruan onogho eedi. Ibha etede aröoy tebia ni keđio tegbi momute. ²⁵ Onyiin ezo bho na, iibi eđighiom aar ikpar ghä ðio momute komiin. Keđio ibha imaar io momute komiin obho, iğokia ghä ðio.

6 Ikpe ni magey molo arubana kenogho moomo eghuan ibha igbaan monogho aburude otu eedi, molo onyiin öoy oğba mikarabh mañien tEñaan n'itughumiom obh'ezira. ² Arubana aburude otu ilo idi ani tomöruöm obho iinon io maburude otu eedi epue ebum obho oomo eedi neeru burumör mi taKraist obho. Kpele n'ipa, eedi enwe međighiom aar eedi epuom mipeel obho, ebum obho obo bho neliom

tođighi obh'eedi obho iru marōoy ilo neemōruōm ilo eedi itulan nā.

Iben itughumiom n'agey ẹela

Tughumiom maḡba ḡḡa moomo iibha bho. ³ Kōoy kōoy olo atughumiom mekere ođigh itughumiom kaḡbele momōruōm agey onuekpete bho taḡizos Kraist Obamōogh ezira bho n'itughumiom iikpulughu bh'ezira, ⁴ odi naaserereen raḡo mi toḡbughe alōor ađigh meema. Odi nanwe mezeḡh iḡanan n'aruruan mi toḡuekpete ilo nepin ḡḡa etu mibōbhan n'jipuan, n'itōnyōghan n'oteeny oḡkarabh ađien be. ⁵ Iḡanan bhibha neḡdua ḡḡa etu tarōoy ilo jitua eedi neekpo ilo iteeny mu nā magey obho mi taghuḡum eedi. Eedi neḡtua ḡḡa ekōl mookpulughu Ẽnaan pebōom oḡḡol oru ogbo ẹela.

⁶ Agey nā, ookpulughu Ẽnaan nađighi ḡḡa ni mōoy atu agbo meḡela, erumolo ibha odi aḡteeny obho neegbeḡbhan talōor odi. ⁷ Ezira ubham eeghe oru temararōoy obho? Aar olo ezira ubham uru olo. Kezira toḡpam mekaraan oḡduonom temar-arōoy obho? Olo nolo nā. ⁸ Tebum iibha beḡeni, keḡḡian keḡḡian, kukpe kukpe, olo ezira uḡteeny egbeḡbhan talōor ezira! ⁹ Obo bho neva bo mogbo bho pobo nemeel ḡḡa eđigh toḡdeḡh oonon, n'oonu araama n'eegama ẹebhuom iḡkanya oḡkpo ẹmar-arōoy obho ibha neḡnyaghagh ḡḡa rōoy ẹlogh toḡmiinom epiḡmi bho. ¹⁰ Ẽḡḡogh okpoki nekom ḡḡa moomo ođigh keḡekere iḡkarabh etu. Ẽḡde arōoy ilo iḡḡe magey moḡteeny ikpoki mesuma eḡḡe ẹḡdua tomōruōm obho molo jitu neeḡḡigh nenomi etuur miloghi obh'eedi.

Aliiki ologhi otu

¹¹ Keḡḡio aḡna ooy tẼnaan, kḡḡorion raḡo onuma toomo iibha bho, be moru ooḡi ooy taghisigh tẼnaan, n'olōḡhōm Ẽnaan, n'oteeny ologhi omōruōm, n'etulan, n'oḡkparam alōor, n'alideny alōor. ¹² Kḡḡarami maḡvo onuma maghiil aḡni meḡhiil obo bho imōruōm obho molo aḡna apin aḡnogho lōor onuma maghuḡum obho ikunughi olo bho. Ẽnaan aḡtuan tebum aḡhuḡum ob-

hobho kabheleḡhi aḡna aḡseghe tamen obho aḡna umara toḡbo arōoy uḡba umutiom mologhi omōruōm onuma bho. ¹³ Aami ubhin umara taḡien tẼnaan obo bho nanogho ḡhuḡum kaḡar kaḡar obho, n'aḡizos Kraist obo bho amara aḡba amutiom magey obho mi taghisigh taḡPontios Paillet obho, naḡo aḡnogho aḡna ¹⁴ molo aḡna kaghiiḡaan kaakō maraalōḡh obho kaḡamaaḡ kaghueḡmi ninii aḡteeny ḡuma bho aḡizos Kraist Obamōogh ezira bho tamute atu aganana. ¹⁵ Taḡkar ogbo amen olo naḡteeny podi Ẽnaan aḡlisebh obho, obho aḡteeny moomo ito bho, oḡla bho aḡda moomo aḡruula bho, n'Obamōogh obho, tughuneen zodi ḡḡio, oḡnon olo bho tagbi mobhin odi omutiom. ¹⁶ Odi be mobo oḡḡo ḡḡa ḡḡio, odi natugh tesi ogbōḡh ẹḡbaal olo boḡbon ooy olo tatue aḡki asi olo. Ooy olo naḡamiin ḡḡa zodi olo, keḡḡio boḡbon ooy olo tatue nā aḡmiin zodi olo. Eḡhuan obho n'jiko bho ikunughi olo bho ẹrolan ni zodi, kamen kamen. Ẽrol ni kua.

¹⁷ Kḡḡe maḡkpaariom maḡnogho mobo bho iru bo ruula oḡkpo esuo ẹmar-arōoy obho meedi iḡbughia ḡḡio lōor, iseeriom nā ḡḡio moomo ologhi eedi mi toḡkpo ẹela ilo itolan io zeedi, eedi eseeriom moomo ologhi eedi mi tẼnaan be, obo bho oḡoku ḡḡa ḡḡio nanogho ḡḡa zezira kaḡar kaḡar olo iḡbaan ni mobhin oḡḡumom oḡbaalom ologhi taghuḡum obhobho. ¹⁸ Maḡar aakiom zeedi molo eedi keḡḡighi ḡḡa miḡḡi, molo eedi keḡḡo meḡela mi toḡḡighi iḡḡi, n'olo eedi keḡteeny mologhi inwo, n'oḡḡian n'inon arōoy kaḡar kaḡar olo eedi iteeny. ¹⁹ Eru-molo eedi iḡḡighi kua, peedi okubhughi taḡnyu obho os-eerian alōor eedi meḡela ilo iḡḡe ḡḡio taghisigh, keḡḡio eedi tegbi moru oḡteeny aḡni aḡkar odi agey aḡhuḡum obho.

²⁰ Timoti, maḡar aḡbham miḡḡi nḡologh taḡvo onuma bho. Seḡḡe lōor onuma mi tesi aḡraḡdeḡḡe arōoy ilo ilōḡhōm io mẼnaan, n'iḡkanan araama ilo igboloman n'olōḡhōm aḡar tezo bho ẹḡtede arōoy ilo ilōḡhōm io nekōl ḡḡa obho. ²¹ Kir ẹḡtede arōoy ilo neḡpam mobho eedi iteeny molōḡhōm aḡar molo eedi neekōrōnuan tebōom obho ibḡḡe tomōruōm obho.

Osu aḡḡhusan aḡḡien tẼnaan aḡrolan n'oomo enyina!

2 Timoti

1 ¹⁻² Aami aPol, obo bho Eñaan ato moru onyiin oteledom tajizos Kraist, age mophereer obhobho natuom ana aTimoti, ob'ooḅi ɔony obh'ami. Eñaan arom aami moḡba ḡa adom aghudum obho odi agunaan zezira obo bho itul onu n'ajizos Kraist obho. Alisebh n'osu aghusan adien n'ekima bho tEñaan Ode bho n'ajizos Kraist Obamogh ezira bho erolan n'ana.

Alisebh n'ologh avo okparami ologhi

3 Aami nasebh ni mEñaan obo bho aami ubhin n'ooḅi ologhi naḡighiom moḡighi anogho kezo bho aburude bh'ami idighi obho. Aami naatua ḡa ni zina mi tiikpulughu ami muḡugul n'ootaany anogho liḡebh mEñaan moomo amen. **4** Aami doḅulo dio mizin obh'onuma, molo aami nava ni magey momina omiinan onuma molo aami ateeny magey oḅaal ologhi. **5** Aami naatua ḡa ni magey ologhi omoruom obho ana uteeny obho. Oobho poḡigh ologhi omoruom obho aLois akokō onuma n'aYunais oniin onuma iteeny obho, molo aami utua ana naateeny ani na. **6** Tebum iibha beleni, kaami namina aakiom ana mokpooni enogho aruumugh obho Eñaan anogho ana tamen obho aami ubamaghi ravo ami temu onuma bho. **7** Emugh Iigbia bho Eñaan anogho zezira bho, emugh inyaam n'etulan n'obhama aloor, ol'erooḡh io.

8 Ughiil ḡa reḡheer moḡba ḡa ibha tObamogh ezira obho. Ughiil ḡa na zami reḡheer tebum obho aami odi tikoli mebum odi obho. Kpelen n'ipa, pin abin omiinom obh'onuma tesi ooḅi adom obho, tibha Eñaan anogho ana minyaam obho. **9** Odi obhel io abheleghi zezira moru arōoy odi tebum oḡighi iibi ezira. Iḡua tītua inwo bh'odi keru. Inwo bhobho odi anogho zezira mi tajizos Kraist koḅel egbiom obho, **10** molo esiibha noogōnōnaan onogho ezira mi toru obho tajizos Kraist Opela bh'ezira. Odi naabhiemi inyaam obho aḡeghe moḅi adom obho aḡbaam amutiom maghudum obho ikunughi olo bho. **11** Eñaan aḡson aami aḡeghe moru onyiin oteledom olo taḡba atughumiom ḡa moḅi adom obhobho. **12** Iibha kiḡighi kaami namiinom moḡiinom bhibha. Aami ukiil io reḡheer tebum obho aami nalōḡhōm zodi obo bho aami umōruom obho. Aami namōruom na mobho odi tatue ni apamanaam aami asi tikunughi aduma bho, mibha odi alogh tavo ami obho. **13** Tuonuman magey mibha aami utughumiom ana bho karaaḡa asike olo ana katuonom, maḡolom tomōruom n'etulan obho ezira obo bho utul monu mi tajizos Kraist uteeny obho. **14** Maḡar

abham magey obho ulogh tavo onuma mi tinyaam Emugh Iigbia bho natugh tezira bho.

15 Ana nalōḡhōm mobho kōoy kōoy mi tebhugh obh'aAsia, boḅon aFijilos n'aHerjojanis, idionom ni aami maḡaman. **16** Eñaan Obamogh obho anogho ni liḡebh motu tOnesiforos, tebum obho odi pobo aḡhuemi ḡa mologhi ami moomo amen. Odi oghiil io zami reḡheer mebum obho aami odi tikoli obho. **17** Odi aru asi taRom, obhiemi dio men moru ova ami omiin. **18** Obamogh obho anogho ni zodi moḡu aghusan adien mi tikunughi aduma bho. Ana nalōḡhōm moomo iibi obho odi aḡighi anogho aami mi tEḡfesos obho.

Ooḅi Oḅe meḡham tajizos Kraist

2 Keḡio ana ɔony ami, kuemi mologhi onuma mi tinwo bho ezira uteeny mi totul onu tajizos Kraist obho. **2** Pin moghōrōkō bho ana umoghon bo taḡi, obho aami uḡba taghisigh oomo arōoy obho, mabhin anogho ani mīnon arōoy ilo tetue ni emina etughumiom mīnon arōoy.

3 Pin abin omiinom obh'onuma konyiin ooḅi oḅe meḡham tajizos Kraist. **4** Ugey oḅe meḡham nava ḡa moomo amen moḡighi ibha idighi tologhi uveḡu odi obho, ova mu moḡuanan oḡigh aghudum oobho arōoy. **5** Okkil megghiil orue dio aten moḅel obho erumolo odi ookō dio miilōḡh eghiil obho. **6** Ooḡighian pobo tapira ale meḡian iibua bho. **7** Maḡar aatua mibha aami naḡeghe anogho ana bho, ebum obho Obamogh obho tatue ni aḡighi molo ana kamogho-nyan moomo emorokpo.

8 Tutua ḡa maḡizos Kraist obo bho uḅetōn bo toḅho bho, obho oḅhe taDevid, kezo bho noḡba ḡa tooḅi adom obho aami naḡba bho. **9** Tebum ooḅi adom obho kaami namiinom, noḡkasiom na zami magbirigbiri konyiin ooy olo asōor molōḡh. Keḡio onuekpete bho tEñaan doḡkasiom io magbirigbiri. **10** Tebum iibha beleni, kaami akparami loor ami tebum arōoy tEñaan obho odi aḡson aḡbiroḡ obho, molo eedi ekona eteeny ani mibhelegha bho idi bo tajizos Kraist obho, n'eghuan obho ikunughi olo bho. **11** Oobho agey onuekpete:

“Erumolo ezira ubho n'odi, ezira tomina na ni odum n'odi.

12 Erumolo ezira urue ukparam, ezira toda na ni n'odi.

Ezira obharanaan zodi, odi ekona taparanaan ni zezira.

¹³ Erumolo ezira ubi zodi, odi obi għa dio, ebum obho odi oġbaam għa dio miben lōor odi.”

Oodighian ooy olo Ɛnaan naabhin

¹⁴ Tūtuemi għa rōoy onuma miibha bho, māmāar aakiom għa zeedi mi taghisigh tƐnaan mođua tīkarabh iġanan. Iiḃi ilo tīkanan, neđighi mođue arōoy obho ne-moghon obho be. ¹⁵ Kpārami maḃo ođighi onuma, molo Ɛnaan talōghōm mobho āna uru moodighian olo aregheer isibh għa dio tođighi obh'odi, olo āmaar aḃolom aṭughumiom mooḃi adōm obho tƐnaan. ¹⁶ Sēghe lōor onuma mi taṛađeghe araama ilo iṣeghe ḃien obho tƐnaan negemiom saageme. Iibha nepirighan għa rōoy egbeeneni tƐnaan. ¹⁷ Itughumiom bh'eedi idi kārāḃe ilo teḃa miikpōogh alōor obho. AHaimenios n'aFailitos pobo neṭughumiom miibha bho. ¹⁸ Eedi neđua teḃaal ebōom obho neđereghi međe obo bho imōruōm obho nekōl mezira nooḃerenu toḃho bho koḃanya amen. ¹⁹ Ade otu obho Ɛnaan naaḃol obho boḃon ooy olo tatue aḃomi olo oṇuekpete bhībha uge todi: “Obaḃmoogh obho naalōghōm mobho bho iru bo mil'odi obho,” keđio, “Kōoy kōoy olo aghōl odi olo tObaḃmoogh obho odi taḃele ni miġkarabh eđighiom aar odi.”

²⁰ Togbōgh otu, ođigh kerekere aṛukpa n'aṛapani idi għa: eđe ulemom masilva n'agold, eđe ukaam miireeny, eđe ulemom moomi. Eđe useeri molo ođighiom aar, eđe il'amarugh otu. ²¹ Toseeri kōoy kōoy olo ađighi lōor odi aḃaaleni mi tīkarabh aghuđum molo ođighiom aar, ebum obho ođe otu odi naaseghe zodi atene toṭu molo ođighiom toomo iiḃi ođighi. ²² Kpōrion raḃo onuma tīkarabh eđighiom aar aṇwuny-ugheel, maḃar mobho bho ibhin mooḃi ologhi ibheleghi mObaḃmoogh obho moḃhel eedi, maḃe tođighi iiḃi, n'ologhi omōruōm, n'etulan, n'ekima. ²³ Kpōrion raḃo onuma mi tīkanan araama arōoy ilo ilōghōm io maḃar. Ikunughi obho aṛuruan be. ²⁴ Ɛbana tObaḃmoogh obho oṛuan għa dio ruṛuan. Odi atulan moomo arōoy, odi aru mooḃi obo itughumiom n'alideny, ²⁵ odi asōoriōm lōor kaakiom obo bho neḃbaghan odi obho. Maḃar io suo, Ɛnaan taṇogho ni zeedi mamen olo oghiraan oru olōghōm āni agey obho. ²⁶ Keđio eedi telōghōma lōor eedi, emuzōnaan mi taḃaya bho Eru obho aḃpaari aseerian eedi obho, mođighi ibh'ito odi obho.

Ikunughi aruđuma bho

³ Tūtua miibha bho. Tikunughi ađuma bho teḃparanaan ni rōoy magey. ² Arōoy teḃku ni maaku, eđogh međogh, eetuma miituma, ebughia lōor. Eedi tetōnyōgh ni, egin dōm aḃurude eedi, iḃa dio miḃi, ilōghōm io mƐnaan. ³ Eedi iđighi dio miḃi eṣu għusan rōoy, teḃueghi riḃien arōoy, eḃeeyogh ralebhir, ełokia ruugu alōor, eedi tełogh ni ḃien miḃi oḃko. ⁴ Eedi teḃoḃi ni rōoy, eđighi milo eedi iṭeeny iṭeeny, ebughiaay ruumu eedi. Eedi tetulan moḃko emel eḃmar-arōoy obho epu mƐnaan. ⁵ Tozu alōor ob-

h'eedi, eedi tepu ni be eṭol karōoy olo nemōruōm mƐnaan, keđio tiloghi obh'eedi, eedi tegin ni miṇyaam obh'odi. Tughuneen lōor onuma tarōoy olo idi kua. ⁶ Eđe eedi arōoy olo neđiku għa tarutu aṛaani ilo idugh miloghi, epumogh zeedi eḃue mamarugh otu eedi. Iibha aṛaani ilo iġkarabh neṇinighian talōor, ilo iġkarabh oḃko emel eḃmar-arōoy obho neṇyaghagh. ⁷ Eedi neḃa għa moomo amen moṭuugħa āni keđio irue dio modeny olōghōm āni agey obho. ⁸ Ɛzo bhō ajanis n'ajambris iḃbagħan għa maMozis obho pezo arōoy bhībha nā neḃbagħan nā magey obho. Iibha parōoy ilo iṭtua eedi neḃpila, ologhi omōruōm obh'eedi naḃagbarara. ⁹ Eedi irue dio eghi taghisigh ebum obho kōoy kōoy taḃiini ni zeedi āman kezo bho imutenaan bo maJanis n'ajambris obho.

Itughumiom ikunughi obho

¹⁰ Ana naakpabh itughumiom n'eđighiom aar, n'ibha aghuđum obh'āmi, n'ibha ologhi omōruōm, n'ōminogħom n'etulan n'ālikparam, ¹¹ n'iḃbagħami n'ōmiinom obh'āmi mi tebum ooḃi adōm obho. Ana naalōghōm kaar kaar ilo imutenaan āmi mi tAntioḃ n'Aikoniom n'aListra, n'obo omiinom obho āmi uḃinogħom ni obho, keđio Obaḃmoogh obho aḃhel ni āmi aṣeghe toomo eedi. ¹² Kōoy kōoy olo naḃa mođum agey aghuđum taḃizos Kraist taḃiiniom ni, ¹³ keđio iġkarabh arōoy n'obo iiniom teṭol għa moḃeḃebh oḃeḃebh oghi taghisigh, eeniogħom miṇon arōoy n'asilōor eedi. ¹⁴ Keđio āna, tuḃonom magey obho iibha neṭotughumiom āna n'iibha āna uḃmaar umōruōm obho. Tūtua mobho bho itughumiom āna bho, ¹⁵ n'ibha kamen iḃam onuma āna naalōghōm meḃgia iigbia bho, ibha tetue ni eṇogħo āna molōghōm aar obhin onuma oghi tesi iḃhelegha tologhi omōruōm obh'onuma mi taḃizos Kraist. ¹⁶ Ɛnaan abhoogħuom rōoy aṇogħo miṇyaam moḃe ibh'oḃhereer iigbia bho molo iṇegħe ni moṭughumiom agey obho, n'osiom arōoy tođighi iġkarabh, n'oghireni arōoy tīkarabh ođighiom aar, n'ōnogħo aliiki ilo ođum agey aghuđum, ¹⁷ molo ooy tƐnaan tagbeḃh ni āman aṇyaa moomo oḃko olo ođighiom ooḃi ođighi.

⁴ Aami ubhin taḃien tƐnaan n'aḃizos Kraist obho taṭu miḃruan aṇogħo kōoy kōoy ibha idi obho n'obo uḃho bho nakirom āna mižo tebum oru obho todi n'eḃdaam eḃmar-arōoy obh'odi, ² moḃba għa adōm obho be, tamen olo iizuan n'amen olo iizuan io. Uḃele għa moḃhi oḃba oḃurion iloghi arōoy, n'orubhugħiom iġkarabh eedi, oḃparami iloghi eedi mi itughumiom alideny alōor. ³ Amen natu molo arōoy tegin ni mo-moghon igey itughumiom obho, teṭuonuman mibh'ologhi eedi, eekōbhōghi mołogh obo itughumiom moḃba għa oṇogħo eedi mibha iđigh tologhi eedi obho. ⁴ Eedi teḃionom ni maḃan moḃmogħon agey obho keđio teṣegħe lōor obh'eedi eseere moḃmogħon għa iben iḃbaay. ⁵ Keđio āna, maḃar aḃparami malōor onuma, toomo eḃmorokpo. Kuemi mologhi onuma toḃi-inom, mađighi mođighi kōoy olo naḃba għa moḃi

adōm obho. Usugheeny għa bōbon ʔar mi toomo ođighi obho ʔnaan ʔnogho ʔna mođighi obho.

⁶ ʔami nı dugh, nʔateeny mamen olo ʔami kađua tagħuđum obhobho. Nʔateeny mamen olo tozu iđbaal ʔami kezo bho nozu miim ʔnogho mʔnaan. ⁷ ʔami naađe magey elebhir. ʔami naaghiil meghiil obho asi tikunughi. ʔami naakō maraalōgh omōruōm obho. ⁸ Keđio esiibha abin ʔbel obho teghiil obho nađōrō ʔami. Obʔamōogh, obho aru bō moođi ʔtu mıjruan obho tazu ni zʔami meghōony ođighi iilđi mi togbōgh ađuma bho. Odi ozuom io zʔami be, tazuom ʔni ni moomo obo bho neđōrō zodi netulan, tamen obho odi tamute atu obho.

Adōm ʔnu

⁹ Ubia għa moru ʔmiinan ʔami. ¹⁰ ADimas maađolom ʔmar-arōoy obhobho agin ʔami. Odi nʔađua akęel taTesalonika. AKreskens ʔghi taGaletia, ʔTaitos ʔghi taDalmesia. ¹¹ ALuk be mobo odi nʔami. Pin maMak maruom ʔami, tebum obho odi tatue ni ʔpel ʔami tođighi obho. ¹² ʔami naarōm maTikikos mođghi tʔfesos. ¹³ Men olo ʔna natu, pʔmam makōti obho ʔami uđulo taTroas totu taKarpas obho maruom ʔami. Pin mođhereer obho nʔ maru, nʔkar ibha uđe bō tozu iđnam obho.

¹⁴ ʔleksanda ʔlem molem obho ađighi ʔami mıkanya ikarabh. Obʔamōogh obho tađpe ni amulumian zodi tibha odi ađighi obho. ¹⁵ ʔna, gona lōor onuma mi todi, ebum obho odi ʔkar ni neđbaghan magey mođba ʔpue adōm obh'ezira.

¹⁶ Bōbon ooy olo ʔmara mođhel ʔami tamen obho ʔami nʔbaaghian obho olo. Kōoy kōoy ʔbele ni ʔami ađua. (ʔami naakpulughu molo ʔnaan ʔđam io tēmu eedi miibha bho.) ¹⁷ Obʔamōogh obho ʔrolan ni ʔami ʔnogho ʔami mınyaam molo ʔami urue ni uđba umutiom madōm obho ʔnogho moomo obo bho ilōghōm io mʔnaan obho, keđio odi ʔbel ʔami ʔseghe tōnu odumunuđuđu obho. ¹⁸ Odi, Obʔamōogh obho tađpel ni ʔami mi toomo ikarabh, ʔde lōor ʔpin ʔami asiemi tAde-ʔolema bho tʔnaan. Eghuan ʔrol ʔnogho zodi kamen kamen. ʔrol ni kua.

Iipuruan ikunughi obho

¹⁹ Puruan maPrisila n'ʔkuila n'eghun otu tʔnesiforos. ²⁰ ʔrastos odi taKorint, keđio uđele maTrofimios mi taMailitos, ebum obho alōor odi ʔneghe đio.

²¹ Đighi maru tađi kateeny mamen uuta.

AYubulos n'aPudens n'aLinos n'ʔklodia n'oomo aburumōr obho epuruan ʔna.

²² Obʔamōogh obho ʔrolan n'ēmugh onuma. ʔlisebh tʔnaan ʔrolan n'oomo enyina.

Taitos

1 Aami aPol ebana bho tEanaan n'oteledom obho tajizos Kraist nage mobhereer obhobho.

Eanaan arom aami moghuemi gha ologhi omoruom obo bho Eanaan nason asege moru aroy odi obho, molo eedi eloghom magey itughumiom obho nenyee- neni tooi aghudum obho. ² Iibha bho idi toduom ologhi aghudum obho ikunughi olo bho. Eanaan obho ogba gha dio miben obho aguanaan zezira maghudum obhobho kofel egbiom obho. ³ Ateeny takar agey amen obho, podi agba amutiom maghudum obhobho mi tadom obh'odi. Eanaan Opela bh'ezira alogh tavo ami dom obho kedio aami ugba ulelele.

⁴ Aami uge natuom ana aTaitos okar agey ony ob- h'ami obho ezira uteeny monyiin ologhi omoruom ob- ho.

Eanaan Ode bho n'ajizos Kraist Opela bh'ezira enogho ni ana lisebh n'ekima!

Odighi taTaitos mi taKrit

⁵ Aami ubele ana taKrit modighi oselele okpo bho ikpe bo moselele obho, n'osonogh arukenya asosi os- eeri toomo araama bho. Tutua mibha aami ukpete unogho ana bho, ⁶ mobho ikpe ni molo umiin io mikarabh mi tokenya asosi n'olo odi karu molom onyi- in ani be, n'awuny odi momoruom Eanaan, molo eedi idum io mokarabh aghudum olo oghol eedi anwuny obheeny bolobolo anwuny idim. ⁷ Ebum obho odi nadighi modighi tEanaan obho, odi uvemu asosi bho adum aghudum olo umiin io mokarabh taloor odi. Odi obughia dio loor, oteeny na dio mokarabh ologhi. Odi odimighia dio miim, ope dio ralebhir, ooniom io miin- iom. ⁸ Odi aghuruom rooy, atulan iibi. Odi aru moobi ooy olo napama loor odi, adighi magey modighi odi, atuugh adighi mibha iizuan obho. ⁹ Odi amaar atuugh adighi mibha agey onuekpete bho utughumiom obho; tiibha bho podi orue ologh avo onogho inon aroy mi tagey itughumiom obho, podi orue na odeeriom obo bho nekanan tagey obho mesi obho eedi neekoronu- an obho.

¹⁰ Ologh obo ikanan idi ilo iseghe mapa onuekpete eedi neebioghom minon. Iibha bho ikar edi tobo bho idua tiikpulughu aroy aju obho iru imoruom maKraist obho. ¹¹ Neeneghe moogbo okperemi anem obh'eedi, ebum obho eedi nenogho mijabghami toomo arughun otu olo eedi idigh netughumiom mibha iizuan io obho. Aregheer idi tebum obho eedi ituan mebum ikpoki ku netughumiom mibha bho. ¹² Onyiin

ozil aKrit nivo nivo pobo akpete kua, "Aroy aKrit igba miben n'inam imutiom dien n'ib'aradogh igbuor meg- buor." ¹³ Iibha bho odi akpete bho agey. Tebum iibha bho beleni, si zeedi mikanya molo eedi eteeny mologhi omoruom olo adum ni aman, ¹⁴ n'olo eedi imina mu emula etuonuman miben jigbaay aroy aju obho n'ito aroy obo bho neegin magey obho. ¹⁵ Karar karar ahaal ni aneghe aman taghisigh obo bho ihaal ni ineghe iman obho. Kedio bobon ar olo ahaal aneghe tobo bho ihaal io eneghe n'obo bho imoruom io obho olo, ebum obho itua eedi n'iloghi eedi neebebhe. ¹⁶ Eedi nekol gha meedi eloghom mEanaan, kedio edighiom ar eedi igba dio kua. Eedi nelokia dien n'opaar emu. Igebhe io nogbhe modighi bobon onyi- in oobi ar.

Akar agey itughumiom obho

2 Kedio ana, maar abhin akar agey itughumiom obho matughumiom mibha iizuan obho. ² Kpete manogho marukenya bho edighiom ar eedi ipelaghom io mibha nova bo bho, eedi eteeny eegu aloor, ekaar ebhama loor eedi, ekaar eghua tologhi omoruom n'etulan n'okparam aloor eedi. ³ Tuggh na mezo bho makpete manogho mighudu araani obho eedi eteeny edighiom ar araani ilo nedum oobi aghudum. Eedi ipueghi dio ridien aroy iboolaan io loor eedi miim. Eedi etughumiom ibha ineghe bho, ⁴ molo arisina bho etuugha teedi motulan aburulom n'arunwuny eedi, ⁵ n'olo eedi temaar epama loor, edum oobi aghudum, etu miibi araani ilo tekiilaan ni maburulom eedi, molo ooy ogba dio mikarabh abam tonuekpete bho tEanaan.

⁶ Tuggh na mezo bho makpete makpaariom nwuny ughel obho momaar ebhama aloor eedi. ⁷ Ana nivo ekona, toomo emorokpo, tu mooy olo inon aroy tetuonuman maraaba asike oobi odighi onuma. Ubhin gha mitughumiom obh'onuma madighi kilo aradeghe be. ⁸ Kpetiom agey ikpo onuekpete olo utue dio ogba opue molo obo olokian aridien onuma elokian ni regheer tibha eedi iteeny io ikarabh ogbaam ezira.

⁹ Kpete manogho manwuny otu obho eedi eghiilaan maburude arutu eedi, emina edighi gha na mibha tedigh tologhi aburude otu eedi obho. Eedi imulumian gha dio monu, ¹⁰ imiinyogh na dio viigh. Kpelen n'ipa, eedi emutiom loor eedi kugey aroy olo oduom ologhi mi toomo ibha eedi tedighi obho, tegba miibi mi- tughumiom obho tEanaan Opela bh'ezira.

¹¹ Ɛnaan naamutiom inwo ɪbhelegha bh'odi ʔnogho moomo arōoy. ¹² Odi inwo bho nʔtughumiom ezira moɓele oɖum aghuɖum olo ulōghōm io mƐnaan n'ɔ-tuonuman ɔkpo ɛmel ɛmar-arōoy obho, oru oɖum aghuɖum ɔbhama alōor, ɔmara, olōghōm Ɛnaan mi tesuo ɛmar-arōoy obho, ¹³ tɛzo bho ezira noɓōrō maɖuma ʔlisebh obho ezira noɖuom ologhi obho, obho eghuan ogbōgh Ɛnaan obh'ezira n'ʔjizos Kraist Ɔpela bho temute etu obho. ¹⁴ Odi aɖighi lōor odi atenɛ maʔar aghuɖum ʔnogho zezira molo ezira komuzōnaan toomo omutiom aɖien, keɖio aɖighi ezira atenɛmi miiɓi arōoy odi olo nɛva ghʔ moɖighi iɪɓi be.

¹⁵ Tuɖhumiom ghʔ moomo ibha bho mabhin mooghunaan ʔvo bh'onuma maɖhuemi ghʔ miloghi arōoy, mamina masiom mobo bho nɛmoghon ɪigbaay onuma bho. Umōrō ghʔ onyiin eedi aanon ʔna akiemi.

Eɖighiom ʔar arōoy taKraist

3 Tuɖuemi ghʔ rōoy onuma eedi eghiilaan ɛmoghonyan ruɖula bho n'obo ɪto bho, ɛmara moomo amen moɖighi oɖighi olo ɪkpe moɖighi. ² Kpɛte maɖogho eedi, eedi ɪgba ɖio miɖkarabh mōoy. Kpɛlen n'ipa, eedi ɛrol tekima n'etulan n'alideny eɖighiom ʔar toomo arōoy. ³ Tamen olo neeten ezira uɖum aghuɖum araama, oghiilaan olo, keɖio oɖighi ghʔ mibha ɪkpe ɖio moɖighi obho. Ezira uru maɖubana oɖighi kerekere ɔkpo ɛmel ɛmar-arōoy obho. Ezira ubhiemi ghʔuɖum ezira oɖum aghuɖum ɔlokian arɪɖien n'ibōbhan. ɪnon arōoy ɪlogh ezira ɖien, keɖio ezira ɔlogh ʔni zeedi ɖien. ⁴ Amen Ɛnaan Ɔpela bh'ezira aɖighi amutiom ɔsu ʔghusan aɖien n'etulan obh'odi, podi ʔbhel ezira atenɛmi. ⁵ Ebum oɖighi iɪɓi olo ezira kuɖighi ɖio, odi ʔtuan mebum ɔsu ʔghusan aɖien obh'odi kodi abhin mƐmugh Iigbia bho nʔnwe ghʔ zezira ʔmar, ʔnogho momoom aghuɖum obho

kʔbhelom aatōl ɪkarabh ezira. ⁶ ɪɖua taɖizos Kraist Ɔpela bh'ezira kƐnaan azuughiom ezira mƐmugh Iigbia bho alelemi, ⁷ molo odi abhin minwo obh'odi kaɖighi ezira moru ugey arōoy mi todi n'olo ezira kɔteeny ʔni maghuɖum obho ikunughi olo bho, obho ezira noɖuom ologhi obho. ⁸ Obhobho agey ɔnukepete.

Ɔami nʔva molo ʔna kʔkpaariom magey ɔnukepete bhibha, molo obo bho imōruōm mƐnaan obho ɛnogho lōor eedi moɖighi ghʔ oomo amen moɓi oɖighi. Iibha bho ɛneghe ni, ɛkpe nʔ rōoy. ⁹ Kpɔrion rʔvo onuma tiɖkanan araama ɔrol ɔɓalagh ɪidoony arɪɖien ʔburude, ɔruanogh ʔruruan, ɔɓe tilo igboloman n'araalōgh obho. Bɔbon ʔar oɖighiom ibha bho olo, eedi ʔna be. ¹⁰ Ɔigh ɪzal amen maɖagba ɔoy olo naɖighi moɖeleghi aburumōr ʔsosi obho kɔ magbi moɖkporion alōor onuma mi todi. ¹¹ Ɔna naalōghōm mobho ɔoy olo odi kua maabhɛ, n'obho ɪkarabh odi nɛegba zodi imutiom.

Aliiki ikunughi obho

¹² Amen olo ʔami urōm mʔArtemas bolobolo ʔTikikos moru ɔteeny onuma, kʔɔram maru maɖeeny ʔami mi taNikopolis, ebum obho ʔami nʔatua moɖighi epa ɔrol tamen uuta bho. ¹³ Kpɔram maɖogh ʔvo maɖogho maɖZenas ɔoy araalōgh obho n'ʔPolos moɓetunu erele bh'eedi, maɖogho nʔ zeedi kʔar kʔar olo eedi igbɛel. ¹⁴ Tuɖhumiom rōoy ezira moɖighi ghʔ ooɓi oɖighi moomo amen ɔloghonaan ʔvo mobo bho ɪteeny ʔni ɖio maʔar obho. Eedi ɪɖum io maghuɖum aruubheeny.

¹⁵ Oomo obo bho idi eebha n'ʔami obho epuruan ʔna. Puruanaan ezōor maɖurubolol ezōor obo bho ɪteeny mologhi omōruōm obho.

Ɛnaan ʔnogho moomo enyina ɪɓebh.

Failimon

1 Aami aPol obo bho utuan bō maʒizos Kraist kodi tikoli obho, n'aTimoti umōr obh'ezira, nōge mōbhereer obhobho notuom aṇa aFailimon, ooḅi oḅulol n'oḅarama toḅighi obh'ezōor, **2** n'oomo arōoy aṣosi obho neekōbhōghian ghā eekpulughu mi totu onuma bho, n'Āfia umarani ezōor n'Ākipos obho atul n'ezōor naḅe aṇogho maKraist obho.

3 Eṇaan Ode bh'ezira n'aʒizos Kraist Obamōogh obho eṇogho ni enyina liṣebh n'ekima!

Etulan n'ologhi omōruōm taFailimon

4 Kamen kamen olo aami naakpulughu, ooḅi umōr obh'ami aFailimon, aami uḅele ghā ḅio moghōl aḅien onuma oṣebh Eṇaan obh'ami, **5** tebum obho aami na-moghon ghā ni mezo aṇa utulan moomo arōoy obho tEṇaan, n'ologhi omōruōm obho aṇa uṭeeny taʒizos Obamōogh obho. **6** Aami naakpulughu ghā molo ookōbhōghian obh'ezōor n'enyina kobo bho imōruōm obho, epin etu magey omoghonyan toomo aḷisebh obho ezira uṭeeny bō taghuḅum ezira mi taʒizos Kraist obho. **7** Etulan obh'onuma, ooḅi umōr aFailimon, neṇogho aami mogbōgh oḅaal ologhi n'agey ooghuaṇan ologhi tezo bho aṇa naaḅighi naṇogho ghūḅum oḅaal ologhi moomo arōoy tEṇaan obho.

Aasen ologh aḅo oṇogho Onisimos

8 Tebum iibha bho, n'obho aami uru mumōr onuma mi taKraist, aami kutue ni aṭo aṇogho aṇa mibha iḅbaan bō moḅighi obho, **9** keḅio etulan obho omōrō ḅio nomōrō. Kpelen n'ipa, aami ukiton naasen ni aṇa. Toomo iibha bho aami aPol oḅonoma bho taʒizos Kraist obo obho odi na siibha tikoli obho mebum odi obho, uṭeeny na ni miṇyaam moḅighi iibha bho, **10** molo aami naasen ni aṇa mebum Onisimos, obho naaru maḅar oṇy aṇi mi taKraist obho. Suo aami odi tikoli obho, aami naaru moḅe odi mi taṛuumugh obho. **11** Tamen olo neeten, aṛ olo aṇa uṭeeny moḅighiom odi olo, keḅio esiibha bho odi naala maṛ tonuma n'a-ami, kezo eṇu aḅien obh'odi.

12 Aami naamulumi zodi natuom aṇa siibha. Odi naaru kaḅar ekpom aṇi. **13** Eḅigh tologhi aṇi moseeri

odi taṇi suo aami odi tikoli obho mebum adōm obho, molo odi kaḅlogh maḅo kaṇogho aami tesi onuma.

14 Tiibha bho eḅona, aami uḅa ḅio mobhin ob'ekpo aḅien opuom onuma moḅlogh aḅo oṇogho aṇi, kpelen n'ipa, aami naḅa molo aṇa kaṭuugh mibh'ologhi onuma aḅighi, molo aṛ olo aami taḅighi olo, tughuneen n'olo aami umoghonyan aṇa.

15 Maṛ io suo, Onisimos aḅua tonuma mōbam amen molo odi kamula karu kaṛolan aṇa moomo amen. **16** Esiibha bho odi eḅana mu be ḅio, odi naapu meḅana. Esiibha odi naaru moḅi umōr onuma mi taKraist. Odi aḷa maṛ taṇi. Odi taḷa na ni maṛ apu suo tonuma, keḅana n'aḅar umōr mi tObamōogh obho.

17 Tiibha bho, tezo bho aṇa naaḅigh n'aami tonyiin oḅighi obho, pupin odi maḅloghom kezo bho aṇa tapin ni aami aloghom obho. **18** Erumolo odi aḅighi aṇa miḅarabh bolobolo ale moḅmugh onuma, puḅal maḅam teṇu aṇi. **19** Tesuo, aami taṣeghe maḅar aḅo aṇi kaḅiom "Aami aPol taḅpe ni amulumian aṇa." (Aami uḅa ḅio moṭuemi onuma mobho aghuḅum obh'onuma aru moḅmugh olo aṇa ule taṇi.) **20** Tebum iibha bho beḷeni, ooḅi umōr aṇi, ḅighi miibha bho maṇogho aami tebum aḅien tObamōogh obho. Baḷeni mologhi aṇi kumōr mi taKraist.

21 Aami naḅar alōghōm mobho iibha bho aami uḅe natuom aṇa bho, aṇa taṭuugh ni aḅighi, amina aḅighi na apuom suo. **22** Onyiiin ezo bho na, uḅele ghā moḅa eḅpe otu oseerian aami, tibha aami naḅuom ni mologhi mobho Eṇaan taṇmoghon ni miikpulughu oomo enyina aṇogho aami mem omula oru tenyina bho.

Iipuruan ikunughi obho

23 Epafras obo bho n'aami udi tikoli tebum aḅien obho taʒizos Kraist obho apuruan aṇa. **24** AMak n'Aris-takos n'aDimas n'aLuk obo bho itul n'aami neḅighi moḅighi obho, epuruan na aṇa.

25 Inwo taʒizos Kraist Obamōogh obho eṛolan n'oomo enyina.

Hibru

Araabōom ibha Ẹnaan abhin ąkpete māar

1 Kageedi mobho Ẹnaan abhin ɨnu arizil obho ąkpete għa māar ąnogho burude ezira mołogh amen mi tođigh kerekere araabōom, ² keđio esiibha ikunughi aruđuma bho, odi nākpete ąnogho ezira mi ɨonu Ọony obh'odi, obho ɨđua todi iru kẸnaan ąlem ęmar-arōoy obho n'obho odi ąson ąseghe mōteeny ęmoogh oomo ęmorokpo bho. ³ Ẹbaal eghuan obho tẸnaan idi n'odi, molo odi n'Ẹnaan akerekere olo nolo, molo odi abhin oghōrōkō ọnuokpete ɨnyaam obh'odi nāpamam oomo ęmar-arōoy obho. Amen odi ađighi rōoy ąbaaleni mi ɨkarabh obh'eedi, podi ąsiin ɨnyu obho ąrol deledede tođiom ąvo tẸnaan obho ąmoogh oomo ęmiriikpo bho.

Ọony obho apu mitelema bho tẸnaan

⁴ Ẹnaan naađighi aseeri mỌony obho apuoghom mitelema bh'odi, kezo bho ađien obh'odi apu nā mibh'eedi obho. ⁵ Ẹnaan dōkpete għa đio ąnogho monyiin otelema bh'odi aghōl kua,

“Ana Ọony ąmi,
aadon ąmi Ọde onuma.”

Odi dōkpete għa nā đio ąnogho monyiin otelema bho aghōl kua,

“Aami tatu mỌde odi,
odi atu mỌony ąmi.”

⁶ Tamen obho Ẹnaan natōm mōkpana Ọony obh'odi moru ɨmar-arōoy obho, odi ąkpete nā kua,

“Kotelema kotelema tẸnaan aakpulughu zodi!”

⁷ Tilo igboloman n'itelema bh'odi, odi ąkpete kua,

“Ẹnaan ąnogho mitelema bh'odi n'ąnwuny ođighi obh'odi mɨnyaam ođighi ɨto bh'odi,
ađighi eedi ąghuemi kōpibha n'ąnyan.”

⁸ Keđio tilo igboloman n'Ọony obho odi ąkpete kua,

“Ẹtolom n'ębu ođaam ęma bh'onuma Ẹnaan ikunughi olo,
ɨiruan obh'onuma ɨikpalaghia đio.

⁹ Iiɨi eđighiom ąar pibha idighi tologhi onuma, keđio ąna ɨlogh đien mɨkarabh eđighiom ąar.

Iibha kiđighi kẸnaan, ąkar Ẹnaan obh'onuma ąson ąna ąseghe,
ąnogho ąna līsebħ ōbaal ologhi n'eghuan ilo ipu mibh'aburugbo onuma.”

¹⁰ Odi ąkpete nā kua,

“Ana, Obumogħ, ɨlem kāar kāar tesuo ade bho kōɨel egbiom obho,

keđio ąna ɨsegħe mākar ąravo bh'onuma ɨlemom mānyu obho.

¹¹ ąnyu obho n'ade bho tepe ni eđua, keđio ąna ɨatol ni.

Oomo eedi teɨu ni karukpe.

¹² ąna takpōr eedi kōota, keđio eedi tenwian karukpe.

Keđio ąna ɨatol monyiin ęzo bho ąna odi obho, ąlukpo otuan io talōor onuma.”

¹³ Bōbon amen olo Ẹnaan nāakpete għa ąnogho monyiin otelema odi aghōl,

“Tol suo deledede tođiom ąvo ąmi,

ninii ąmi atu ađighi mobo ọlogħ ađien onuma etu mōbeleriom asike onuma” olo.

¹⁴ Ilōghōm mobho itelema bhibha, oomo eedi iru māruumugh ąnwuny adōm tẸnaan mołogh ąvo ọnogho obo bho tepin mɨbhelegħa odi obho.

Ibhelegħa olo ọnon olo aaleeny olo

2 Tebum iibha bełeni, ezira ōmaar ōkaaniom ibha ezira nōomogħon obho, molo ąmuum ogbōrōm ezira ąđuonom. ² Eru kāar olo adōm obho itelema bho ɨgba bho iru magey, n'obho kōoy kōoy olo ađighi akōrōnuan nōtuugh għa ni ọliom, ³ ezira tođighi ęko komuzaan erumolo ezira uunon utughuneen đien mi tođigh ɨbhelegħa bhobho ọnon olo aaleeny olo bho? Obamogħ obho abhira ągba amutiom mɨbhelegħa bhibha, keđio obo bho ɨmogħon ɨonu odi obho idighi imutiom ɨnogho ezōor mobho iru magey. ⁴ Ẹnaan ękona, abhin ɨnyaam ąvo ađighi ọkpo ɨđuaany n'eemōogh n'ođigh kerekere ọkpo ib'aruugu, ąđi mēnogħo Ẹmugh Iigbia bho rōoy kezo ɨto bh'odi, ąmara ągba nā amutiom.

Uvēmɨ ɨbhelegħa bho

⁵ Itelema bho đio mobho Ẹnaan ąnogħo mɨnyaam mōda ęmar-arōoy obho natu obho, obho ezira nōdegħe bho. ⁶ Kir esi olo ɨdegħe tōbhereeer iigbia bho ughōl kua,

“Oōy kēkaraan molo ąna ɨsegħe zodi urōol kua ɨemu onuma,

bolobolo ọony ooy, molo ąna ubhin odi naanon kua?

⁷ ąna uđighi zodi asōoriōm ɨbam molo itelema bho ipu odi mɨbam mōbam amen be.

ąna naazu zodi meghōony eghuan n'iibhughumi ibh'aruula,

⁸ ađighi zodi mōda kāar kāar.”

Esiibha odi n̄ada k̄aar k̄aar obho, b̄obon ̄aar olo olo t̄aravo odi olo. ̄Ezo bho idi siibha bho, ezira ̄umiin io m̄ooy mobho n̄ada k̄aar k̄aar siibha, ⁹ keđio ezira n̄omiin małizos obho uđighi t̄obam amen itelema bho ipu zodi m̄ibam, molo t̄osu aghusan ađien t̄Eñaan odi ̄apo ̄anogho moomo ar̄ooy. Ezira n̄omiin mobho noozu zodi megh̄oony eghuan n̄'iibhughumi siibha tebum ̄obho bho odi ̄amiinom obho. ¹⁰ Iđigh tologhi odi Eñaan be, obo bho ̄alem ̄abham k̄aar k̄aar t̄avo odi obho, mođighi olo ̄ajizos uv̄em̄u ̄ibhelegha bho kagb̄ebh k̄aman mi t̄omiinom, mobhin ̄ologh ̄anwuny keru kebhin ̄ani bin eghuan obh'odi. Ałizos obo n̄apam eedi ̄aloghom t̄ibhelegha.

¹¹ Keđio odi obo bho nađighi r̄ooy ̄aḅaaleni mi t̄ikarabh eedi obho, n'eedi obo noođighi uḅaaleni obho, oomo eedi iteeny monyiin ̄Ode. Pāar obho ađighi b̄o kodi okiil io r̄egheer mogh̄ol eedi aburum̄or odi, ¹² kezo bho odi ̄akpete ̄anogho m̄Eñaan obho,

“Aami taḅba ni ̄dien obh'onuma ̄anogho burum̄or ̄ami,

̄amoor s̄oor abuom ̄ana mi togbo ar̄ooy.”

¹³ Keđio amina ̄akpete kua,

“Aami taseeriom moomo ologhi ̄ami mi t̄Eñaan.”

Keđio amina n̄a ̄akpete kua,

“Aami odi suo n'̄anwuny obho Eñaan ̄anogho ̄ami obho.”

¹⁴ Tebum obho ̄anwuny bhibha iru r̄ooy ilo iteeny mi-ikp̄oogh n'̄iḅaal obho, podi ̄ajizos abhin ̄ani n̄a mođigh al̄oor obh'eedi, molo odi apin t̄obho odi apiemiom m̄inyaam ̄obho obho idi teru obho ¹⁵ n'olo odi ̄apel mobo bho ituan aruugu ̄obho iđiku ruḅana toomo aghuđum eedi obho. ¹⁶ Ōoy olo ol̄ogh̄om io olo, mobho odi otu ̄dio m̄obhel itelema bho, aru m̄obhel ̄anwuny ̄obhe t̄Ebraham. ¹⁷ Iibha bho neḅba mobho iizuan ni zodi moru ̄rol kezo kezo olo aburum̄or odi irol, molo odi atu muv̄em̄u ̄ooy iibua ̄osu aghusan ađien eedi, olo obi ḡha ̄dio mi tođighi obho t̄Eñaan keđio ubhin odi uboromiom Eñaan m̄oḅelemaan ikarabh ar̄ooy. ¹⁸ Ebum obho odi n̄ivo n̄ivo ̄amiinom amina n̄a ađigh t̄odegh oonon obho odi tatue ni ̄apel mobo bho idi t̄odegh oonon obho.

Ałizos apu maMozis

3 Tebum iibha bełeni, iib̄i aburum̄or mi taKraist, iibha Eñaan naabheleghi n̄a ̄aseghe bho, iitua ḡha małizos, oteled̄om n'uv̄em̄u ̄ooy iibua bho kezo bho ezira om̄orūom obho. ² Odi obi ̄dio mobo bho ̄ason odi ̄aseghe bho, kezo bho aMozis obi ̄dio m̄Eñaan mi tođighi odi mi teghun otu t̄Eñaan obho. ³ Keđio eghuan iibha tałizos ipu ̄ani n̄i kua mibha taMozis kezo bho obo bho aḅōgh motu obho nađigh ḡha meghuan apu motu obho. ⁴ Kotu kotu ̄ooy aḅōgh keđio Eñaan pobo aḅōghi moomo iibha bho. ⁵ AMozis ̄arol k̄ony otu mi teghun otu t̄Eñaan molo ̄agba ḡha amutiom m̄okpo bho idi tologhi t̄Eñaan m̄okpeteey obho, obi ̄dio nobi. ⁶ Keđio aKraist obho aru m̄Oony olo oomo ̄okpo eghun otu t̄Eñaan idi t̄aravo odi obho, obi ḡha ̄dio. Ezira peghun otu obh'odi, erumolo ezira ̄umara

useeriom oomo ologhi ezira mi t̄okpo bho ezira mođuom ologhi obho.

Obhooghia ar̄ooy t̄Eñaan

⁷ Tebum iibha bełeni, ̄erol kezo bho Ēmugh iigbia bho ̄akpete bho,

“Enyina ̄emoghon mogh̄or̄ok̄o t̄Eñaan dodon,

⁸ iḅulughia ḡha raḅeri enyina kamen obho ̄aburude enyina irubhe m̄oḅaar-̄emu inogho m̄Eñaan obho, mi taḅuma bho eedi ilogh Eñaan mi t̄odegh oonon mi tob'eeekpu eđum ̄osaar obho.

⁹ Tesuo, pesi eedi ilogh ̄ami mi t̄odegh oonon, toomo iibha eedi imiin mođighi obho ̄ami uđighi taghisigh eedi merubal ̄asia bho.

¹⁰ Tebum iibha bełeni, pāami uḅeḅebh̄eni mologhi ̄ami unogho m̄ooke popo,

̄ukpete kua, ‘Eedi neḅionuman ḡha n̄i n̄i be mi tibh'ologhi eedi,

eedi deḅuugha ̄dio el̄ogh̄om raab̄oom ̄ami.’

¹¹ Molo ologhi ̄ami aḅeḅebh ̄ami ughir ̄izo ugh̄ol kua, ‘Eedi iđigh mu tobhooghia bh'ami.’”

¹² Tiibha bho bełeni, iib̄i aburum̄or, igona l̄oor enyina molo onyiin enyina ̄oteeny ̄okarabh ologhi olo om̄orūom olo, ađionom ̄aman m̄Eñaan obho ađum n̄i ̄arol kamen kamen obho. ¹³ Kpełen n'ipa, onyiin ̄alogh ̄avo ̄anogho monyiin moomo ađuma, kezo bho ezira umoghonyan meḅmu “adodon” obho, molo ikarabh iibiōgh̄om enyina ̄elogh t̄oḅaar-̄emu enyina. ¹⁴ Ezira nopin ̄ani bin mi taKraist, erumolo ezira ̄umaar um̄orūom t̄oḅel ̄oghuanan ologhi obh'ezira usi tikunughi.

¹⁵ Eegia iigbia bho ̄akpete kua,

“Enyina ̄emoghon mogh̄or̄ok̄o t̄Eñaan dodon,

iḅulughia ḡha raḅeri enyina kamen obho ̄aburude enyina irubhe m̄oḅaar-̄emu inogho m̄Eñaan obho.”

¹⁶ Ik̄or ar̄ooy mobo bho imoghon b̄o mogh̄or̄ok̄o t̄Eñaan kirubhe ni m̄oḅaar-̄emu inogho zodi obho? Eedi obo bho aMozis areliom amutiom tebhugh obh'Izipt obho ̄dio ḡa? ¹⁷ Eñaan ̄ale ̄anogho mik̄or ar̄ooy moomo erubal ̄asia? Obo bho iđighi m̄ikarabh, iibha imeleghu iḅhozu tob'eeekpu eđum obho ̄dio ḡa? ¹⁸ Ik̄or ar̄ooy mobo bho Eñaan aghir ̄izo agh̄ol meedi iđigh io tobhooghia bh'odi obho? Obo bho iḅaar b̄o meḅmu inogho odi obho ̄dio be? ¹⁹ Enyina n̄emiin, ebum obho eedi im̄orūom io bho kiđighi keedi irue ̄dio mođigh ̄ani.

4 Tebum iibha bełeni, suo n̄oḅelemaan ezira moguan obh'odi molo ezira k̄oghi kođigh kobhooghia bho, pitu oghiilaan n'eegu ađien molo uva ̄omiin mobho onyiin enyina oḅen ̄ani ̄dio ađigh tobhooghia bho. ² Ebum obho ezira n̄oomoghon kezo bho eedi imoghon n̄a moḅi ad̄om obho. Iib̄i olo ad̄om obho eedi imoghon obho ađighi ̄anogho eedi olo, ebum obho eedi ipinom io n'ologhi om̄orūom obho. ³ Ezira obo bho noom̄orūom obho pobo nođigh tobhooghia bho. Idi n̄a kezo bho odi ̄akpete bho,

“Aami naaghir ̄izo tałile bh'ami ak̄ol kua,

‘Eedi iđigh mu tobhooghia bh'ami.’”

Odi əkpete miibha bho toomo ibha aruḍuma oḍighi obh'odi neesi tikunughi kamen obho odi ălem bō mē-mar-arōoy obho. ⁴ Tonyiin esi mi tōbhereer iigbia bho əkpete kua milo igboloman n'ogbēbhiōm oḍual aḍuma bho, “Ēnaan abhooghia toomo aridighi obh'odi, mogbēbhiōm oḍual aḍuma bho” ⁵ Keḍio odi amina əkpete nā kua tesuo, “Eedi idigh mu tobhooghia bh'ami.” ⁶ Iḅel obo bho ibhira imoghon mōnuekpete oōḅi adōm obho idigh ăni ḍio tobhooghia bho, ebum obho eedi imōruōm io bho. Toomo ipa əkona, kir ęde ilo ḅḅelemaan moḍigh ăni tobhooghia bho. ⁷ Iibha bho nęgba mobho Ēnaan naagu mōnon aḍuma aseeri, “Aadon.” Odi əkpete miibha bho kageedi mi tōnu taDe-vid mibha ezira nooghōl ghā tōbhereer iigbia bho,

“Enyina ęmoghon oghōrōkō tĒnaan dodon, irubhe ghā moḅaar-ęmu męnogho mĒnaan.”

⁸ Ughōl ajosua areliom ni rōoy obho aḍighom tobhooghia bho tĒnaan bō, Ēnaan kuḍeghe mu milo igboloman n'ōnon aḍuma. ⁹ Ęzo bho idi obho, aḍuma obhooghia odi nini n'arōoy tĒnaan; ¹⁰ molo kōoy kōoy olo aḍigh tobhooghia bho tĒnaan, pobhooghia nā taridighi obh'odi kezo bho odi abhooghia taridighi odi obho. ¹¹ Itu oḅe magey molo ezira oḍigh ăni tobhooghia bho tĒnaan, molo onyiin ezira oḅeeny ăni moḅaar-ęmu obho aḅele moḍigh tobhooghia bho.

¹² Ilōghōm mobho oghōrōkō bho tĒnaan odi n'aghuḍum naḍighi moḅoghuaanan oḍighi, n'obho arōbh ni apu māmugem ęgham įzal ăman, naagbooy kua be nwaný nwaný nwaný mesi obho utul maghuḍum n'ęmugh ooy obho, n'esi obho igibh obho n'įkpo bho iizuan obho, ătu mįiruan ănogho mibha idi tiloghi arōoy obho. ¹³ Bōbon ăar olo totue oḅoki mĒnaan olo. Kăar kăar olo odi ălem ukpęerōn ni oseeri mozōol taghisigh odi obo bho ezira tōmaranuan oḅga kăar kăar olo ezira uḍighi ōnogho bho.

Uvęmų ooy iįḅua olo aaleeny maįizos olo

¹⁴ Tebum iibha bęleni, itu oḅham oḅghuemi mibha ezira umōruōm obho, tebum obho ezira nōoteeny muvęmų ooy iįḅua olo oḅon olo aaleeny olo bho, obho naaḍigh ăghi takar aghisigh tĒnaan obho. Odi, ălizos Kraist Őony obho tĒnaan. ¹⁵ Uvęmų ooy iįḅua bh'ezira ooy olo otue ghā ḍio moḅsuanaan ăghusan ezira obo bho asilōor obho idugh obho ḍio. Odi ooy olo uḍegh zodi uunon toomo araabōom kezira keḍio įkarabh olo odi ăpiom olo nolo. ¹⁶ Tebum iibha bęleni, itu, uzuum io lōor, otirom oghi otuan ăni mętolom oḍaam ęma bho tĒnaan obho ălisebh idi obho, molo ezira oḅeeny oḅu ăghusan n'aluunwo ilo ologh ăvo oḅogho ezira kamen kamen olo ezira nogbęel.

⁵ Kuvęmų kuvęmų ooy iįḅua nōson ghā togbo arōoy oseghe mobhin taḍien eedi oḍighi oḍighi oḅogho Ēnaan, n'obō iįḅua oḅogho aluunwo ootōl įkarabh arōoy obho. ² Odi naalōghōm mezo oḅinoghom n'obo odi nįvo nįvo ăteeny ăni nā medughom alōor obho. ³ Ebum obho alōor odi nįvo nįvo nadugh ghā nā nį obho, odi oḅo ḍio miiḅua ănogho mĒnaan mil'įkarabh arōoy obho be, odi

taḍighi ăni nį mil'įkarabh odi. ⁴ Bōbon ooy olo taḅum eghuan uvęmų obo miiḅua bho ălogha talōor odi olo. Ēnaan pobo napeleghi ghā kezo bho odi abheleghi mEron obho.

⁵ Onyiin ęzo bho nā, ălizos Kraist oḅum io ni atęn muvęmų ooy iįḅua bho. Odi obo bho əkpete kua ănogho zodi,

“Āna Őony ămi, ăami Őde onuma dodon”, obho ăson odi ăseghe.

⁶ Odi amina əkpete nā kua tōnon esi, “Āna tatu mōoy iįḅua kamen kamen, koḍigh ooy iįḅua obho taMelkizedek.”

⁷ Taghuḍum odi mi tiikpōogh obh'odi, ălizos abhin timulughu eḍi n'izin aakpulughu agbęel obo bho tatue ni ăpel ăseghe odi tōbho bho moḅhel odi. PĒnaan ămoghon oghōrōkō bh'odi tebum osōoriōm alōor obh'odi n'eeguy aḍien obho odi ănogho zodi Ēnaan obho. ⁸ Toomo ibha odi aru mŐony tĒnaan obho əkona, odi abhin tōmiinom obh'odi ătuugha moghiilaan. ⁹ Amen uru uḍighi zodi agbębh ăman, podi aru mebōom obho oomo obo bho ighiilaan odi obho tęteeny mįbhelegha olo kamen kamen, ¹⁰ suo Ēnaan abhin zodi amutiom moru uvęmų ooy iįḅua koḍigh ooy iįḅua obho taMelkizedek obho.

Aliiki olo arōoy ipe ędua tĒnaan

¹¹ Įkanya oḅko idi moḍeghe ilo igboloman n'iibha bho, molo ękpar magey moḅga ęmu obho omutiom tebum obho enyina ikem ghā ḍio mōmoghonyan oḅko bho. ¹² Esiibha neeneghiom molo enyina ketughumiom mįnon, keḍio enyina negbęel ni mobo katughumiom enyina mįḅel ikpo A B C D oḅuekpete bho tĒnaan. Kpęlen n'olo enyina kenomi mikpo araḅōkō, enyina nęmaam ni maamaam. ¹³ Kōoy kōoy olo nāmaam ni maamaam, odi nini moony ăvo, olo dolōghōm io mįkarabh n'iįḅi. ¹⁴ Ikpo araḅōkō aḍian arōoy ilo neegbębh męmu, obo bho nęelogh ęmu eedi įinama ilōghōm makeḅereḅere įkarabh n'iįḅi obho.

⁶ Tebum iibha bęleni, itu orōbh ma A B C D įtughumiom obho taKraist orele oghi taghisigh oḅbębh ęmu ol'ezira. Ezōor umina mu oke tęḅel egbiom obho, moḅtughumiom enyina moghiraan tiḍim aghuḍum ęmar-arōoy obho ăar oḍighiom olo bho mōmula oru omōruōm Ēnaan, ² n'ilo igboloman n'ozua ămuum n'oḅamaghi ăravo tęmu, n'oḅerenu tōbho bho, n'ōru įiruan. ³ Itu oghi ghā taghisigh be. Iibha pibha ezira toḍighi, erumolo Ēnaan ălogh ăvo ănogho ezira.

⁴ Ękpar magey momina omulumi obo bho neemeel įḍua tomōruōm obho, eedi keghiraan tįkarabh eedi, eedi obo bho neeḍigh ghā tęḅaal, įinama męnogho bho tĒnaan, įteeny ăni bin tĒmugh Iigbia bho. ⁵ Eedi nęnama elōghōm mobho oḅuekpete bho tĒnaan aru moōḅi, elōghōma nā talōor eedi mįnyaam aghuḍum obho natu obho. ⁶ Keedi ędua tĒnaan, tękpar ni magey momulumi eedi, ebum obho eedi neemina nękan mŐony obho tĒnaan mi tooreny ęmigheri obho ęloki nā zodi ręgheer obho.

⁷ Ẽnaan n̄nogho l̄isebh made bho n̄poghol gh̄a m̄lebhe bho n̄lobhom zodi obho momute eḍian ɔnogho obo bho uḅḅhanaan obho. ⁸ Kodi ade bho asi miibulom n'ijigho be, p̄aar oḍighiom odi olo. Amen it̄onyōgh odi natuan, keḍio ikunughi obho, odi olo ɔsu anyan.

⁹ Keru n̄a molo ezḍor n̄oḍeghe miibha bho, iibi aburum̄, ezḍor n̄ootua ̄aar olo teḍighi enyina olo. Ezḍor noolōgh̄om mobho n̄osebh̄om enyina miibi ɔkpo mi t̄ibhelegha bh'enyina. ¹⁰ Ẽnaan olo k̄okarabh ɔola otu ̄akoti. Odi oḅulo ḍio moḍighi obho enyina neeḍighi obho, bolobolo etulan obho enyina netulan odi mi t̄ologh ̄avo bho enyina īlogh, kenyina nemina ni n̄a n̄elogh, ɛnogho maburum̄ enyina mi taKraist obho.

¹¹ Oomo ibha ezḍor n̄ova bho, pilo oomo enyina, k̄ooy k̄ooy ̄amara aḍighi amutiom monyiin odi ibha enyina ibhin īkiami t̄oḅel egbiom obho, ninii enyina esi tikunughi obho molo enyina elōgh̄om mākar ibha enyina neḍuom ologhi obho. ¹² Ezḍor ̄va ḍio molo enyina keru r̄ooy ̄arugbuor. Ezḍor n̄ova molo enyina keḍa r̄ooy ibha im̄oruōm m̄Ẽnaan n'alideny īghi ibhin mibha odi Ẽnaan aguanan obho.

Oguan t̄Ẽnaan ubi gh̄a ḍio

¹³ Amen obho Ẽnaan aguan b̄o mEbraḅam moguan obho, ɛzo bho ɔnon olo apu odi olo odi kabhin ḍien odi kaghirom īzo olo bho, podi aghiran n'alḍor odi, ¹⁴ ̄akpete kua, "Akar agey n̄a ni, ̄ami t̄asebh ni ̄ana, ̄anogho ̄ana m̄ologh ̄anwuny t̄aman onuma." ¹⁵ Talideny n'okparami alḍor obho tEbraḅam, podi abhin moguan obho t̄Ẽnaan. ¹⁶ Amen olo ḍoy natu moghir īzo napin gh̄a taḍien ɔnon ḍoy olo apu zodi akirom, keḍio tobo bho ighiran īzo bho, īzo pobo nasōbh gh̄a r̄aakpe īkanan. ¹⁷ Ẽnaan ̄ava moḍighi omutiom oḍeeriom molo obo bho tepin b̄o moguan obho kelōgh̄om mobho odi onwe ḍio moguan obh'odi podi ̄aḅaram n'iz̄o. ¹⁸ Īzal bhibha ibha inwean gh̄a ḍio bho pibha iḍighi kulōgh̄om mobho Ẽnaan ɔgba gh̄a ḍio miben, molo nekuemi ezira obo bho nooḍigh aḍigalaga eḍigh-otu mi todi obho m̄omaar oḅolom oḍuom ologhi obho odi taghisigh ezira bho. ¹⁹ Oobho pobho ̄amaar ̄abham ̄akpo maghuḍum obh'ezira koghuugh olo ̄kasiom agbirigbiri oḍuom ologhi olo aḍigh kakpiribh ki tologhi ̄aman oḅile ukpe bho usōbh̄om mēkpe iigbia obh'anyu obho. ²⁰ Ājizos naatenōm gh̄a zezira ̄aki aḍigh mi tesi ezira. Odi naaten muvemu ḍoy iibua kamen kamen kezo oḍigh ḍoy iibua, ̄Melkizedek.

̄Melkizedek ḍoy iibua bho

⁷ Odi ̄Melkizedek obhobho ɔlema ̄aSalem n'ḍoy iibua t̄Ẽnaan obho ̄abugh b̄o apu obho. Ẽzo bho Ebraḅam ̄aḍua natugheel mi teḅham obho odi aghi ̄azeey ruulema bho, podi ̄Melkizedek aru ̄amiinan odi ̄anogho zodi l̄isebh. ² Ebraḅam aru ̄aḍi moomo ɔkpo bh'odi ḍiōbh abin, ̄aseghe bin ̄anogho zodi. Oḅel emu aḍien odi ugh̄ol "Ḷola olo ̄aneghe ni ̄aman taghisigh

t̄Ẽnaan." N'ɛzo bho ugh̄ol n̄a zodi ɔlema ̄aSalem obho, p̄emu aḍien odi ugh̄ol n̄a "Ḷolema ekima." ³ Eghun otu odi, n'ḍode odi n'oniin odi uḅba ḍio, ulōgh̄om n̄a ḍio mamen n'ɛzo ̄umar odi n'obho odi. Odi odi k̄Oony obho t̄Ẽnaan, odi m̄ooy iibua kamen kamen.

⁴ Enyina n̄emiin mezo odi ̄abugh asi. Ebraḅam onyiin ob'ḍode ar̄ooy aju obho ̄aḍi moomo ɔkpo odi mi teḅham obho ḍiōbh abin ̄aseghe bin ̄anogho zodi.

⁵ Keḍio oomo ̄anwuny ɔobhe taLivai, ibha neḅo mi-iibua bho, ̄uto ̄unogho mi taraalōgh obho mobhin gh̄a onyiin abin mi taḍiōbh abin ɔkpo ibha ar̄ooy āZirel īteeny obho. Iibha bho nemōrō kua meedi ebhin t̄akar aburum̄ obh'eedi, toomo ibha eedi iru n̄a m̄anwuny ɔobhe tEbraḅam obho. ⁶ ĀMelkizedek ol'ɔobhe taLivai io, keḍio odi abhin n̄a ni n̄a monyiin abin mi taḍiōbh abin ibha Ebraḅam ̄ateeny obho, ̄anogho zodi obo bho n̄aabhin moguan t̄Ẽnaan obho l̄isebh. ⁷ Ẽzo ɔgba olo, obo bho n̄anogho l̄isebh obho apu ̄ani ni kua mobo bho napin l̄isebh obho. ⁸ Tamen ar̄ooy iibua aLivai obho, ar̄ooy ilo neḅh̄ozu ibhin bin taḍiōbh abin ar̄ooy obho, keḍio tamen tāMelkizedek, ḍoy olo odi n'aghuḍum abhin, kezo bho ɛegia bho ̄agba bho.

⁹ Noolōgh̄om mobho aLivai obo bho abhin gh̄a tar̄ooy bin mi taḍiōbh abin obho aḍigh ̄ani n̄a n'Ebraḅam ̄anogho ̄ani n̄a bin odi. ¹⁰ Ḷōmar io zodi aLivai men ̄Melkizedek aghi ̄amiinan b̄o mEbraḅam obho.

¹¹ Tezo bho ̄useghe r̄ooy aLivai moru ar̄ooy iibua bho k̄ologh olōgh obhobho ɔnogho mar̄ooy āZirel. Kugh̄ol oḍighi ar̄ooy iibua aLivai obho īneghe ni ̄eman b̄o, kugbeel mu m̄onon oḍigh ḍoy iibua olo odi kāMelkizedek momina omute oru, kulegheri k̄utolom mar̄ooy Eron obho. ¹² Ẽzo bho noonwe meghun-otu ar̄ooy iibua bho, iizuan ni n̄a monwe olōgh obho. ¹³ Odi obo bho ̄kpete miibha bho nogboloman obho, ol'ɔnon eghun-otu olo eḍighi gh̄a ḍio moḍighi mi teḅde iibua bho. ¹⁴ B̄obon ḍoy olo olōgh̄om io mobho ājizos aru mol'eghun-otu ājuda olo. Tilo igboloman n'oḅo iibua, b̄obon ̄aar olo aMozis ̄akpete milo igboloman n'eghun-otu obhobho olo.

Ḷonon ḍoy iibua olo odi kāMelkizedek

¹⁵ Iibha bho neemaar emute kua ḡoogh tamen obho ɔnon oḍigh ḍoy iibua olo odi kāMelkizedek amute aru obho. ¹⁶ Ubhin io taraalōgh n'eḍighiom ̄aar ar̄ooy kot̄ene zodi m̄ooy iibua. Ubhin t̄inyaam aghuḍum olo ikunughi olo oḅeniōm odi. ¹⁷ Ẽegia bho ̄akpete kua, "Ana tatu moḍigh ḍoy iibua kamen kamen kāMelkizedek." ¹⁸ Ebum obho ugbaany olōgh obho ɔkua ḍio, ̄aar oḍighiom olo n̄a bho, puḅughe t̄otu. ¹⁹ Araalōgh obho taMozis b̄obon ̄aar olo arue moḍighi ɔneghemi olo, keḍio esiibha noobhin otu moḍuom ologhi olo aneghe apu olo ezira t̄oḅol ɔki otuan Ẽnaan.

²⁰ Oobho bho ugh̄ol io ugh̄irom io m̄izo. Amen obho ut̄ene mar̄ooy ipedi obho mar̄ooy iibua bho ugh̄irom io m̄izo. ²¹ Keḍio ̄akar odi oobho bho Ẽnaan agh̄irom odi m̄izo ̄akpete kua,

"Ob̄am̄ogh obho naaghir m̄izo, olo odi onwe ḍio, 'Ana tatu m̄ooy iibua kamen kamen.'"

22 Oobho bho ađighi małizos aru moħbħagħaam ızo olo ańegħe apu ańi ni kua.

23 Onon akerekerere odi. Arđoy iibua ipedi obho ika ni be, ebum obho eedi iħbozuuy itue mu mođighi ođighi obho. 24 Keđio ałizos odi kamen kamen, molo ođighi obo iibua bh'odi uteneđio mońon. Odi taıvo odi kamen kamen. 25 Iibha needighi molo odi natue ni siibha bho n'oomo amen moħbel obo bho iđua todi ku netu teńnaan obho, ebum obho odi ađum ni arol kamen kamen naakpulughu mEńaan ańogħo zeedi obho.

26 Ekar eezuan molo ezira koťeeny muveńmu đoy iibua olo odi kua, olo bońon ikarabh ilo, oťeeny na đio miđhor aman, opuena na đio loor odi mi tıkarabh, olo uđbarion zodi mi tıkarabh arđoy, keđio ulegħeri ušiine zodi upelđoghđom mańyu obho. 27 Odi olo karuńemu arđoy iibua ipedi obho moťun għa aar ońogħo Eńaan moomo aruđuma, obhira oťu aar ikarabh emu odi kogbi oťun ibha inon arđoy. Odi aťun maar monyiin amen be, ońon amen olo, tamen obho odi aťunom maar loor odi obho. 28 Araalđogh obho taMozis ińon rđoy ilo igbeńhan io moru aruńemu arđoy iibua, keđio ońuekpete ızo bho, obho araalđogh obho ibhira iru obho, ińon ińegħe mOony obho naagbeńh aman kamen kamen obho.

Ałizos uńemu đoy iibua ezira

8 Akar ogbogbo emu odi arađegħe bho poobho: ezira noťteeny maakar uńemu đoy iibua olo odi kua, obho odi delede mi tođiom aıvo etolom oola bho aşıiniom bo apu mi tańyu obho. 2 Akar esi ib'iigbia bho pesi odi odi nađighi mođighi uńemu đoy iibua bho, taakar otu iikpulughu obho ukasiom marukpe đoy ođogh io bho, Obamđogh obho niıvo niıvo kađogh obho.

3 Kuvemu kuvemu đoy iibua, uńon useeri mobhin aluunwo arđoy oťunom aar ońogħo Eńaan. Tiibha bho beńeni, uńemu đoy iibua bh'ezira taťeeny ańi ni maar obhin oťunom aar ońogħo Eńaan. 4 Odi odi ni tesuo ade bho bo, bońon aar olo kuđighi odi aru mođoy iibua olo, tebum obho arđoy iibua idi neťunogh moķpo eńogħo mEńaan tezo eđighiom aar araalđogh arđoy aju obho. 5 Ođighi obh'eedi mi tesuo ade bho idi kafoto n'iikđogh ibha idi tańyu obho. Idi na kezo bho, amen obho aMozis natu moķasi otu iikpulughu obho ukasiom marukpe bho Eńaan aťo akpete kua ańogħo zodi, "Uńulo għa bońon onyiin aar, tuugh ađighi mezo bho uđeeriom ana mi tańyu ob'eegum obho."

6 Keđio ezo bho idi obho, nońonogħo maKraist mođighi ođighi iibua olo apu ańi ni kua mibh'eedi, kezo bho ızo bho odi aghiran rđoy n'Eńaan obho ańegħe na apu mobh'eedi obho, ebum obho ızo bh'odi uđhirom toguan oķpo ilo inegħe na ipu obho.

7 Uđhol ođel ızo bho ańegħe ni aman bo kugbeel mu mogbeńhiđm ızal. 8 Eńaan naamiin mobho arđoy obho needighi ikđorńuan tızo bho kodi akpete kua,

"Obamđogh obho naakpete kua,
maruđuma netu molo odi tanwe akiran ızo marđoy aIzirel n'oghđol otu tajuda.

9 Orol mu kızo bho aami ughiran n'aıburude eedi obho,

mi tađuma bho aami uńham eedi taıvo umutiom toġbo ade ebhugh aIzipt obho.

Eedi ińham io miızo bho aami ughiran n'eedi obho, molo aami uunon eedi utughuneen đien, pezo Obamđogh obho akpete.

10 Oobho odi ızo bho aami takiran n'egħun otu taIzirel obho.

Obamđogh obho akpete kua, maruđuma bhıbha neeten pońo ologħ araalđogh obh'aami mi tilogħi obh'eedi,

ogiom tekpom obh'eedi,
keđio aami tatu mEńaan eedi,
eedi etu marđoy aami.

11 Onyiin eedi olo tamina aťughumiom mońon olo mu.

Ođy olo tamina akpete na kua ańogħo mońon mu 'Lođghđm Obamđogh obho,' olo mu.

Oomo eedi telđoghđm ni aami eman,
ańegħe tońam asi toġbođgh.

12 Aami taťeeny ni mońu aghusan ađien mi tıkarabh eedi,

ańulo kıkarabh kıkarabh ilo eedi iđighi."

13 Tarađegħe ilo igboloman n'imoom ızo bho Eńaan naađighi moħel obho aťene mugbaany aar. Keđio kaar kaar olo naaten mugbaany naķaghanyu tapę ni ađua.

Iikpulughu ibh'ade obho n'ibh'ańyu obho

9 Akar odi ođel ızo bho aťeeny na maraalđogh ezo ookpulughu Eńaan n'otu iikpulughu olo arđoy iđogh nońam għa ni okitonom. 2 Todi otu iikpulughu obho osđbh ońon eķpe olo uđhol eķpe iigbia. Tologħi obho, oťodi n'izebele n'aıbred obho uńogħo mEńaan obho. 3 Tańaman ogbeńhiđm ızal ukpe bho ukpo usđbh obho, pesi eķpe bho uđhol bo eķpe ib'iigbia bho odi. 4 Tologħi obho eede agold obho nońu għa moķpo oođi eđu obho n'eđina ızo bho obho oomo odi noomaar uńologħom magold obho, miibha idi. Tologħi eđina bho okđo agold n'amanna mobho idi, n'eđu obho tEron obho naasi sigo bho, n'ızal iibolom arubħarakpar obho uge miızo bho. 5 Tańyu eđina bho aķerubim imara eńegħe masubhđm obh'eedi ekpereghiom mesi ođelemaan ikarabh obho. Oobho amen oġba kaar kaar ońam tiibha bho đio.

6 Pezo umaar uťoogħi moķpo bho usereghı. Tođel eķpe iigbia bho pesi arđoy iibua bho neđigh għa eđighi mođighi eedi moomo aruđuma. 7 Keđio teķpe bho ikunugħi obho uńemu đoy iibua bho be nađigh għa men meńu ala. Odi nańam għa mażara ađighom moťunom aar ońogħo Eńaan tebum ikarabh odi n'ıkarabh ibha arđoy obho iđighi ipionuman tagħisigh teńaan obho. 8 Eńugh Iigbia bho abhin aġba amutiom tiıtooy bhıbha mobho ebđom ođol ođigh teķpe ib'iigbia bho dogħuuron io tamen olo ob'ukpe bho ukpo usđbh obho odi nini. 9 Iibha bho iikđogh ibh'ańyu obho mońogħo ańwuny oķe obħobho. Iibha bho neġba emutiom mobho aluunwo oťun aar obho n'otunom

inam onogho mEñaan obho itue dio modighi ologhi obo bho naakpulughu mEñaan obho kagbebh kaman. ¹⁰ Iibha bho igboloman n'aridian ole, n'ipoghol, n'odigh kerekere edighiom aar oḅaalen i aloor. Iibha araalogh ozu aloor obho, ibha ural noboruom mamen Eñaan tatu anweeghi moomo emorokpo bho.

¹¹ Keḅio tamen obho aKraist aru adighi muvemū ooy iibua iibi okpo bho neeru obho, podi aḅol teḅoom otu iikpulughu obho agbebh ni aman obho, amina na aneghe apu obho, obho uboghom io ravo, obho namoro akol muogh io tesuo ade bho, ¹² adigh tekpe ib'iigbia bho monyiin amen be. Odi odighom io miḅaal ivel bolobolo ilo anam otunom aar obho, odi asegehe ku maḅar iḅaal odi abhin ataam ezira kamen kamen. ¹³ Eru kaar olo iḅaal ivel n'aranam, n'ijiru otun aar obho usu nyan moony anam obho, usegehe usaraghiom rooy obho nedighi eedi obo bho neeru rooy eniir tezo edighiom aar eedi obho neḅaalen i, ¹⁴ kijitua mezo iḅaal taKraist tedighi esi, odi obo bho abhin tEmugh obho oḅo gha dio bho atunom loor odi maḅar anogho mEñaan tilo iḅarabh iḅpabh io neḅpabh zodi obho, taḅaalen i miloghi obh'enyina mi tiimughaan okpo modighianaan odighi mEñaan obho adum ni aral kamen kamen obho.

¹⁵ Tebum iibha beleni, odi aKraist pookpaany omoom ijo bho, molo obo bho Eñaan naabheleghi obho epin ani bin oguan alisebh obh'odi ibha tetol kamen kamen obho. Iibha bho temute ni kua tebum obho ooy naabho mota eedi mi tikaarabh obho eedi idighi toḅel ijo bho.

¹⁶ Kamen kamen olo umoghon monuekpete ikunughi ooy noḅba gha ni omutiom mobho odi obo bho akpete bho naabho. ¹⁷ Onuekpete ikunughi ooy ola dio maḅar tamen olo odi odi nini n'aghuḅum, odi naabho keḅio togbi motuom aar. ¹⁸ Iibha kidighi kobhin na miḅaal odighiom moḅel ijo bho oneghemi. ¹⁹ Tamen olo aMozis naaghōl moomo araalogh obho anogho rooy obho, podi oseghe iḅaal anam n'ivel obho, n'amuum, n'okokogh awul n'obeerom etere osaraghiom akar odi obhereer obho n'oomo arōoy obho, ²⁰ okpete ekua,

"Iibha iḅaal ijo bho Eñaan aghiran enyina bho."

²¹ Onyiin ezo bho na mobho odi aMozis tasaraghiom miḅaal obho motu iikpulughu obho n'oomo okpo obho idi totu iikpulughu obho. ²² Agey na ni, taraalogh obho, ibam isughō kol kaar kaar ubhin gha miḅaal kodighi oḅaalen i, molo uzu dio miḅaal oḅelemaan iḅarabh olo.

Qtun aar obho taKraist naatōl gha mikaarabh

²³ Iibha bho iru miikōogh akar okpo ibha idi tanyu obho milo iizuan ni modighi emutiom oḅaalen i kezo bho na. Keḅio akar eedi okpo bho idi tanyu obho negbeel motun aar ilo ineghe ani ni kua ipu. ²⁴ AKraist odigh io tekpe iigbia olo uboghom ravo arōoy, obho aru mookōogh agey obho, odi aghi adigh tanyu Eñaan obho niyo iyo, tesi obho odi odianaan ezira mi taghisigh tEñaan obho. ²⁵ Uvemū ooy iibua arōoy aju

obho adigh gha tekpe iigbia moomo kala kala n'iḅaal ilo itu dio mil'odi, keḅio aKraist otunom io loor odi maḅar moḅokor amen, ²⁶ iru dio kua bo, kol kamen obho ulem emar-arōoy obho odi namiinom moḅokor amen. Kpeḅen n'ipa, odi amutiom loor odi monyiin amen be tamen olo ooke oomo amen natuan tikunughi mobhin otun aar aloor obh'odi ootōlōm iḅarabh. ²⁷ Onyiin amen be mobho ooy tapo, keḅio ipa neeten pEñaan oru jiruan onogho odi. ²⁸ Onyiin ezo bho na mobho utunom maḅar maKraist mootōl iḅarabh ologh arōoy. Odi tamina ni atu mogbebhōm izal amen. Qtun mu mikaarabh arōoy karu, tatu moḅhel obo bho neḅoro zodi obho.

10 Araalogh arōoy aju obho iikōogh iibi okpo ibha netu taghisigh obho be, akar eedi agey obho dio. Ala agba mala aten, onyiin odi otun aar obho mobho notun gha kamen kamen. Keedi araalogh bhibha tedighi eko kepin otun aar obhobho edighi rooy obho netu tEñaan obho eneghe eman? ² Kughōl obo bho neekpulughu mEñaan obho neḅaal eman mi tikaarabh eedi, eedi kilōghōma mu mobho eedi needighi mikaarabh, potun okpo ekona kidigh tedum. ³ Keḅio totun okpo bhibha, neetuemi rooy obho mikaarabh eedi moomo kala kala, ⁴ ebum obho azara aranam n'ivel itue dio eetōl mikaarabh arōoy etughuneen obho.

⁵ Tebum iibha beleni, tamen obho aKraist natu moru temar-arōoy obho, podi akpete kua anogho mEñaan, "Ana ova dio mobhin inam otunom okpo onogho onuma, keḅio ana uru usegehe loor ooy unogho aami.

⁶ Obhin inam osu anyan oman otunom aar mi teḅede bho n'otun aar mootōl iḅarabh idigh io tologhi onuma.

⁷ Keḅio aami umulumian kua zina, "Eey Eñaan, oobho aami, modighi ibha idi tologhi onuma bho, kezo bho noḅgianaan aami mi taraalogh obho."

⁸ Tibha odi abhira akpete kua aghōl, "Mobhin inam otunom aar onogho onuma, bolobolo otunom aar minam osu anyan teḅede bho, n'otun aar mootōl iḅarabh, ana ova dio, idigh na dio tologhi onuma" bho udighi tezo ito araalogh obho. ⁹ Keḅio odi amina akpete kua, "Eey Eñaan, oobho aami, modighi ibha idi tologhi onuma bho." Tiibha bho pEñaan aka mugbaany obho motutiom omoom obho. ¹⁰ Ebum obho alizos Kraist adighi mibha idi tologhi tEñaan obho, piḅua totun aar obho odi asegehe loor odi atunom obho, adighi aatōl oomo ezira aḅaalen i mi tikaarabh ezira monyiin amen be.

¹¹ Oomo arōoy iibua aju obho imara gha moomo aduma edighi modighi obo iibua otun aar ilo iitōl io eseghe mikaarabh ooy moomo amen. ¹² Keḅio aKraist adighi motun aar ootōl iḅarabh monyiin amen be, otun aar olo aneghe magey, tatol na kamen kamen. Odi adighi aḅele paghi aral deḅede mi toḅiom avo tEñaan. ¹³ Tepa pesi odi odi naḅoro men Eñaan tapin mobo ologh adien odi etu moḅeleriom asike odi.

14 Tonyiin ɔtun ʒar obho podi abhin aɖighi agbɛb-
hɛghiɔm mobo bho nootɔl ɔbaaleni tɔkarabh obho.

15 Ɛmugh Iigbia bho ɛkona naɖba amutiom na
tiloghi ezira ʒkpete kua,

16 "Oobho ɔzo bho ʒami takiran n'eedi tamen olo
aruɖuma bhibha neeten.

Obamɔogh obho ʒkpete miibha bho.

ʒami tɔlogh raalɔgh obh'ami tiloghi obh'eedi,
ʒe na tekpom obh'eedi."

17 Keɖio odi amina ʒkpete kua, "ʒami ɔtutua mu ka-
men kamen miɔkarabh n'ipesi obh'eedi." 18 Tebum iib-
ha beleni, kamen kamen olo noɔbelemaan mɔoy me-
zo bho, ɔva mu mɔtun ʒar olo ootɔl ɔkarabh.

Itu oɖuraan otuan Ɛnaan

19,20 Tebum iibha beleni, iibi aburumɔr, tezo bho ezi-
ra noɖuom oghuanaan ologhi mobhin tɔbaal tɔɔizos
oɔol toomoom ebɔom aghuɖum obho odi tukpe bho
ɔkpo usɔbh obho, obho aru bo miikpɔogh odi obho,
oɖighom ʒani tekpe ib'iigbia bho, 21 n'ebum obho ezira
nooteeny mogbɔgh ɔoy iibua mi totu tɔnaan obho,
22 pitu oɖuraan otuan Ɛnaan n'ʒakar agey ooɔi ologhi
n'omɔruɔm, n'iloghi ilo nootɔl ɔbaaleni mi tɔkarabh
iloghi, n'asilɔor ilo nooburogh tiibi amuum. 23 Itu
oɔkaniom magey momɔruɔm obho ezira noɖuom
ologhi obho, uzighina ɖio, ebum obho odi obo bho
aguan obho obi gɔɔ ɖio toguan odi obho. 24 Itu onyiin
ʒatua gɔɔ monyiin, aɖighi molo onyiin ʒlogh ʒvo
ʒnogho monyiin, n'etulan n'oɖighi iibi. 25 ɔbele ɖio
noɔbele mookɔbhɔghian gɔɔ onyiin esi kezo bho eɖe
arɔoy ɔva gɔɔ ɖio bho. Kpelen n'ipa, onyiin ʒghuemi
gɔɔ mologhi onyiin magey tezo bho enyina nemiiin
mobho aɖuma tObamɔogh obho naarol ɔbuh obho.

26 Tamen olo ezira noolɔghɔm magey obho kɔmaar
olɔghɔm ɔrol noɖighi miɔkarabh, ɔnon ɔtun ʒar
mootɔl oseghe ɔkarabh ezira olo mu. 27 Oomo ʒar ib-
ha isughɔnɔm poghiil aruugu ɔruan tɔnaan n'aruugu
ʒnyan obho tɔnuemi moomo obo bho nemaranuan
Ɛnaan obho. 28 Kɔoy kɔoy olo asɔor olɔgh taMozis,
oɔsu ʒghusan aɖien olo, poghigh orɔbh, tamen olo ɔɔal
n'iraar iru igba ɔnogho zodi mapum. 29 Kɔitua moɖigh
ʒliliom olo tɔliom mobo bho aanon atughuneen ɖien
mɔony obho tɔnaan, ʒba ʒpue miɔbaal omoom ɔzo
bho tɔnaan obho aatɔl odi ʒbaaleni obho, n'odi obo
bho ʒkpete miɔkarabh mɔmugh inwo tɔnaan obho?
30 Ezira noolɔghɔm zodi obo bho ʒkpete aghɔl bo
kua, "Oɖighi omulumian il'ami, ʒami tɔɖighi ʒkpe."
Keɖio amina na ʒkpete kua, "Obamɔogh obho tɔtu ni
miɔruan ʒnogho rɔoy odi." 31 Ib'aruugu idi momeel
oɖigh tɔravo tɔnaan obho aɖum ni ʒrol kamen kamen
obho.

32 ɔitua milo imutenaan enyina taruɖuma ilo neeten.
Enyina emiinom miɔkanya tamen obho ɛbaal tɔnaan
asɔorɔm miloghi enyina bho, keɖio ʒvo olo apuom
enyina mi telebhira obh'enyina olo. 33 Ɛɖe amen tɔloki
enyina regher togbo arɔoy n'ɛegama alɔor, tɔnon
amen enyina imara moɖigh ʒni n'obo bho nemiiinom
kua bho. 34 Enyina ɛsuanaan ghusan aɖien mobo bho

idi mikoli obho, ebhin na n'oɔbaal ologhi ɛghurughiom
mamape enyina tamen olo ɔbumogh mɔkpo enyina,
tebum obho enyina neelɔghɔm mobho enyina neeteen-
ny mɔkpo ilo ɔneghe ni ipu mipa bho ilo tɔtolan enyina
kamen kamen obho. 35 Tebum iibha beleni, irɔbh gɔɔ
moɖuom ologhi enyina ibha ɔteeny mɔkpe ilo ɔneghe
miɔkanya bho. 36 ɔgbaan ni molo enyina keteeny ologhi
oghurughiom oɔkpo, molo enyina etue ɖighi mibha idi
tologhi tɔnaan obho mobhin ʒni ibha odi aguan obho.

37 Idi na kezo bho ɛgia bho ʒkpete bho,

"ɔbam amen be isughɔ podi obo bho natu obho oru.
Odi obia ɖio.

38 Ooɔi ɔoy ʒami olo tɔneghe taghisigh ʒmi tɔteeny
ghuɖum tologhi omɔruɔm;

kodi aɖionom ʒaman, ologhi ʒmi orue ɖio ʒneghe to-
di."

39 Ezira arɔoy ilo neɖionom ʒaman epe ɖio, ezira arɔoy
ilo ɔteeny ologhi omɔruɔm n'ilo noɔbhel.

Ologhi omɔruɔm

11 Ologhi omɔruɔm pɔkar oɖumom tagey obho
kuvou mi tɔkpo bho ezira noɖuom ologhi ob-
ho, n'okar olɔghɔma talɔor ezira obhinom oɔkpo bho
ezira umiin io bho. 2 Tebum ologhi omɔruɔm arɔoy
ageedi obho keedi ɖigh tologhi tɔnaan.

3 Ezira ubhin tologhi omɔruɔm be oomoghonyan
mobho Ɛnaan abhin ɔnukepete odi be ʒlemom emar-
arɔoy obho, molo ɔseghe mibha umiin io bho ɔlemom
mibha nomiin obho.

4 Ologhi omɔruɔm aɖighi kebel ʒtun maar ʒnogho
mɔnaan milo ɔɖigh tologhi odi ipu mibha taKen, molo
odi aru aɖigh tologhi tɔnaan, ʒrol taghisigh odi koɔi
ɔoy. Ɛnaan niyo niyo ʒba miibha bho amutiom tamen
obho odi abhin luunwo odi obho. Odi naabho, keɖio
tologhi omɔruɔm obh'odi, odi naɔkpete ni maar
kaadon.

5 Ologhi omɔruɔm aɖighi kɔnok obo ɖio noɔbho,
ɔseghe zodi ɔsiinom tɔnyu obho. Boɔon ɔoy olo amiin
odi olo, ebum obho Ɛnaan naaseghe zodi obho. Ɛgia
bho ʒkpete kua, mu keɖio tɔseghe zodi mu noɔɔa zo-
di omiin mobho odi aɖighi milo ɔɖigh tologhi tɔnaan.

6 Keɖio, tughuneen tologhi omɔruɔm io, boɔon ɔoy
olo tɔɖighi milo tɔɖigh tologhi tɔnaan olo. Ebum obho
kɔoy kɔoy olo tatu tɔnaan mobhin ʒlisebh tamɔruɔm
ni mobho odi odi, n'obho odi namulumian gɔɔ ni miibi
mobo bho ɔva zodi iru obho.

7 Ologhi omɔruɔm aɖighi kaNoa ʒtuonom maliiki
obho Ɛnaan aakiom odi milo igboloman n'okpo ilo ne-
tu taghisigh ilo odi omiin io. Odi aghiilaan ni monu tɔ-
naan ʒkasi mob'oghugh obho ubhin ɔbhelom odi
n'otu odi obho. Tiibha bho podi ʒru miɔruan ʒnogho
mapum memar-arɔoy obho, abhin tɔnaan maɔlisebh
oɖighi iibi taghisigh odi, ibha nopinom gɔɔ mologhi
omɔruɔm be bho.

8 Ologhi omɔruɔm aɖighi kebraham aghiilaan ɔnu
tɔnaan men obho odi abheleghe zodi obho, ʒghi teb-
hugh olo Ɛnaan naaguanaan zodi, ʒbele mema odi
ʒɔua, toomo ibha odi olɔghɔm io nolɔghɔm mesi odi

nāki obho. ⁹ Tologhi omōruōm obh'odi podi aghi arugh kisoloman mi tade bho uguanaan odi obho. Odi n'Aizik n'ajekob obo bho ibhin nā monyiin odi oguan obho irugh għa tarutu aġalaga. ¹⁰ Odi Ebraħam naḃōrō għa mōmiin ɛma olo ɛnaan ātooghi aḃōgh aseeri olo tātol kamen kamen.

¹¹ Ologhi omōruōm aḃighi kEbraħam n'aSera ɛteeny iɲyaam ɛmar mōny, toomo ibha eedi neepel sja ɔmar ɔony obho, ebum obho odi naabhinom ɛnaan mobho odi tāpam ni moguan odi obho, ¹² molo todi onyiin ɔoy obhobho, tamen olo ālukpo odi, ɔbho amina āneghe apu, pānwuny tānwuny odi iru īmaraghia nwuny ilo idi kiinaany ibha ānyu obho n'ɔosaar ibha idi tōtu ɔbhiiny obho ɔḃon ɔoy olo tatue āḃal olo bho.

¹³ Oomo arōoy bhibha īrol tologhi omōruōm eedi ɛbhozu. Eedi īteeny io nōteeny mibha ɛnaan aguanan eedi obho. Eedi īmiin kegbeeny ebheleghian, ɛgba emutiom mobho eedi iru misoloman iḃigh maḃi-galaga eḃigh-otu mi tesuo ade bho. ¹⁴ Obo bho iḃeghe miibha bho nēgba emutiom mobho eedi nēva mēma ol'eedi. ¹⁵ Ītuvia eedi imula ɔio tōbel ɛma bho eedi iḃdua bho. Eedi ītuvia ni ɔḃ, āar olo kupuenaan eedi momula olo. ¹⁶ Eedi īrol ku ɛva mēma olo āneghe apu moobho bho, olo odi tānyu obho, molo āregheer isibh io mɛnaan molo koghōl odi ɛnaan eedi, ebum obho odi ɛnaan naaḃōgh mēma aseerian eedi obho.

¹⁷ Ologhi omōruōm aḃighi kEbraħam abhin m'Aizik āghi mōtunom āar ɔnogho ɛnaan tamen obho ɛnaan aḃa zodi aanon obho. Odi Ebraħam mobo ɛnaan aguanan moguan obho, keḃio odi amina ni āmara mōtunom āar mogini ɔony obh'odi. ¹⁸ ɛnaan nāakpete kua ānogho zodi, "Ānwuny ɔobhe bh'onuma teḃdua tāAizik ketu." ¹⁹ Odi naamōruōm mobho ɛnaan tatue ni aḃeriōn rōoy tōbho bho, molo tebum iibha bho podi amula abhin mōny obh'odi n'agħuḃum mi tezo olo ɔtuom.

²⁰ Ologhi omōruōm aḃighi kAizik aakpulughu mɛnaan ānogho līsebh ilo netu taghisigh mājekob n'Iso.

²¹ Ologhi omōruōm aḃighi molo, tamen obho ājekob natu mōbho bho, odi ākpabh tēmu ɛḃu odi agbuluman aakpulughu mɛnaan ānogho līsebh men onyiin mānwuny tajosef.

²² Ologhi omōruōm aḃighi kaJosef āgba tamen obho odi natu mōbho, mobho arōoy aIziḃel temute ni eḃdua tebhugh obh'aIziḃel, aakiom eedi milo igboloman n'a-maḃi odi.

²³ Ologhi omōruōm aḃighi koḃe n'oniin taMozis ɛḃoki odi moomo īraar ūvanyu men obho ūmar odi obho. Tezo bho eedi īmiin mēneghe ɔony obho, aruugu īto ɔolema bho isibh io zeedi.

²⁴ Ologhi omōruōm aḃighi kaMozis ābugh aru agin molo koghōl odi ɔony ɔnyani taFero ɔolema bho.

²⁵ Oḃigh ɔmiinom n'arōoy tɛnaan iḃigh tologhi odi epu mole ɛzaal īkarabh aghuḃum mībam amen. ²⁶ Odi agbi aanon, obhin itōnyōgh tebum aKraist obho īneghe āni ni kua epu moomo ɛela bh'Iziḃel, ebum ob-

ho odi naagbiom riḃien odi mi taluunwo ilo netu taghisigh obho.

²⁷ Ologhi omōruōm aḃighi kaMozis aghiil aḃdua tIziḃel molo aruugu ālile bh'ɔolema bho isibh io zodi. Odi aghurughiom ni aḃighi kilo odi naamiin mɛnaan obho ūmiinom għa ɔio mekpo-aḃien obho. ²⁸ Ologhi omōruōm aḃighi kodi asōre mēzaal Opēl-Otēn obho, aakiom eedi mōsaraghiōm āzara mi tāraḃa aruguugh eedi molo otelema ɔbho bho okulaan mīkpana ānwuny eedi.

²⁹ Ologhi omōruōm aḃighi karōoy aIziḃel erele ɛḃeeny mōkōkōgh ɔbhiiny obho kilo eedi irele tēbum ɔosaar. Amen arōoy aIziḃel īghi āni mōḃeeny pīguḃaay.

³⁰ Ologhi omōruōm aḃighi keḃagh otu ɛma bh'a-Jeriko ameel tamen olo arōoy aIziḃel neekin ikiton mēma bho moḃual aḃuma. ³¹ Ologhi omōruōm aḃighi kughighom āni ɔio māRehab ole-mēma bho n'obo bho ikiilaan io mɛnaan obho, ebum obho odi abhin ologhi āburubolol āloghom mobo bho iru ɔḃ moḃinigha ɛma āJeriko bho.

³² Āami ukōlōgh għa ni be bēle? Amen olo mōgba ilo tāGidion, n'aBarak, n'aSamsin, n'aJefta, n'aDevid, n'aSamuel n'arizil obho tɛnaan. ³³ Tologhi omōruōm mobho eedi ibhin ībiom ipuoghom rāvo moomo arubhugh obho iru īmaranuan eedi obho. Eedi iḃighi milo īneghe, ebhin tāvo tɛnaan mibha odi aguan obho, ɛbhaḃi mīnu arudumunuḃuḃaḃu, ³⁴ eḃime mib'arigi ārinyan, emuzōnaan tīnu ib'āsumugem ɛgham. Talidugh alōor obh'eedi peedi īteeny mīnyaam, iru mib'iḃe rāagham ilo ipuoghom rāvo misoloman arōoy āraagham obho. ³⁵ Omulumi tagħuḃum ɔnogho rāani marōoy eedi ibha nēbho bho.

ɛtēde īrol tōmiinom, egin molo komutioghom eedi, molo ɔḃeriōn eedi eedi etu eḃum aghuḃum olo āneghe apu mibha eedi idi obho. ³⁶ Ūmologh ni ɔgurogh mēde, ɔbhaḃi ɔlokioghom mikoli mīnon. ³⁷ Orōḃōl eedi ɔveleghi nā zeedi zāzal, ɔziom mob'āmugem ɛgham. Eedi iminaay għa mizu āraana n'ivel ekitonom, eḃum aghuḃum aruvekulom, ebhin īiḃaghami n'ɔmiinom tebum aḃien taKraist. ³⁸ Eedi īneghe ni epu mōrol tēmar-arōoy obhobho. Eedi ikiton għa kua be mi tib'aruukpu eḃum ɔosaar obho n'ib'aruugum obho erughogh għa taraapōgh ārubharakpar n'ade bho.

³⁹ Oomo arōoy bhibha, toomo ologhi omōruōm obh'eedi, ibhin io nobhin mibha ɛnaan aguanan obho, ⁴⁰ ebum obho odi naamiinaan ezira mīiḃi ɔkpo ilo īneghe ipu mīpa bho, mu tughuneen tezira ɔio uḃighi ɔio zeedi ogḃeḃheḃghiōm.

ɛnaan ɔde ezira

12 Ebum obho ob'ɔlogh arōoy ilo neekō ezira ikin ikiton nēmiin ibha ezira noḃighi obho idi obho bēleni, itu orōbh tōtu kāar kāar olo āamoromi ezira n'īkarabh ibha neeḃolom ezira bho, ɔkparaghiōm oghiil eghiil obho odi taghisigh ezira bho. ² Teghiil obh'ezira, ogbiom riḃien ezira mājizos obo bho ologhi omōruōm ezira ākiom obho, takunughiōm nā todi ob-

ho, obo bho ʔtuan tebum ʔbaal ologhi olo nooseerian odi taghisigh obho, ʔkparaghiom ni mʔmiinom oorʔeny emigheri obho, aanon atughuneen ʔien mʔaregheer obho. Iknughi obho, odi odi delede toʔiom ʔvo ʔtolom tʔnaan ʔolema bho.

³ ʔitua mʔzo odi ʔkparaghiom tʔravo ʔsukarabh arʔoy obho ʔlogh odi ʔien obho. Tebum iibha bʔleni, ʔitu ghʔ merʔbh ologhi enyina. ⁴ Telebhir obho enyina neʔe mʔʔele ʔkarabh aghuʔum obho, enyina deʔe ʔio esi mesi olo enyina neezu mʔbaal enyina. ⁵ Enyina neʔulo mʔnuekpete bho ʔnaan ʔkpete mʔkue enyina kanwuny odi obho ghʔ? Odi ʔkpete kua,

“Mʔar ʔmoghonyan, ʔony ʔami, men Obʔmʔogh obho ʔliom ʔna,

urʔbh ghʔ nʔ mologhi onuma mi todi, men odi asi ʔna.

⁶ Obo bho Obʔmʔogh obho atulan obho pobo odi nʔliom ghʔ,

ʔagurogh ghʔ nʔ kʔoy kʔoy olo odi abhin kʔony odi.”

⁷ ʔkparaghiom toʔmiinom obh'enyina kʔliliom ʔde enyina, ebum obho toʔmiinom obh'enyina neʔba emutiom mobho ʔnaan naabhin enyina kanwuny odi obho. Kir ʔony olo ʔde ʔliom ghʔ ʔio ghʔ? ⁸ Eru kʔar olo ʔliom ʔni ʔio ʔna kezo bho odi nʔliom oomo ʔnwuny odi obho, ʔana ʔkar ʔony odi ʔio, ʔna ʔony olo ʔde olo.

⁹ ʔneghe ʔio ghʔ molo ezira kughilaan mʔde ezira mi tʔruumugh obho koʔum? ¹⁰ ʔburude ezira esuo ʔmar-arʔoy obho neʔliom ghʔ ezira mʔbam amen be tʔzo bho ʔdigh tologhi eedi obho, keʔio ʔnaan nʔliom ezira mʔneghemi ezira, molo ezira opin ʔni bin taghuʔum obh'odi obho ʔkarabh ilo bho. ¹¹ Kamen kamen olo ʔliom ezira idi kolo noʔdighi ezira tamen opopo mʔʔebhʔeni iloghi ezira, ilo oʔdighi iloghi ezira keʔaal io. Keʔio ʔbam amen naaten, obo bho nʔoliom ʔtughumiom kua bho teʔum aghuʔum ekima, eʔum taghuʔum eedi kiiʔi arʔoy mi taghisigh tʔnaan.

Aliiki n'ʔtughumiom

¹² Tebum iibha bʔleni, iibhaghami raʔo ʔrugbuor obh'enyina meʔhuemi mariigi obh'enyina ibha ʔnyaam ilo bho. ¹³ Itele ghʔ tebʔom olo asel molo ookʔo masike bh'enyina ibha iru marukula bho enyina etue etele.

¹⁴ ʔkparam meʔrolan kʔoy kʔoy mi tekima, meʔparam nʔ meʔum aghuʔum olo ʔkarabh ilo talʔor enyina, obho tughuneen kua ʔio ʔnon ʔzo olo ʔoy tatue ʔʔol ʔmiin ʔnaan olo bho. ¹⁵ ʔmaar molo onyiin ʔoy ʔgbaruan taluunwo ʔlisebh obho tʔnaan. ʔmaar molo onyiin ʔoy otu ʔrol koorʔeny eghidim olo ʔseghe mʔika bh'odi noʔdaanyom ʔnogho mʔiʔbaghmi rʔoy.

¹⁶ ʔmaar molo onyiin ʔoy oʔum aghuʔum ole ʔma bolobolo oʔum aghuʔum olo olʔghʔm io mʔnaan kʔso obo bho ʔʔoolaan marukenya odi monyiin ʔkpa eʔian be bho. ¹⁷ Enyina neelʔghʔm mobho enyemen podi ʔghi mobhin ʔlisebh tode odi, umulumi ni zodi ebum obho odi otue ʔio mʔva ebʔom olo onwe ibha odi naaʔdighi obho, toomo ibha odi aleghe n'izin agbʔelʔm obho ʔkona.

¹⁸ Ebum obho enyina itu ʔio karʔoy aʔzirel mi toʔkpo ilo utue ʔio okulaan, ob'anyan obho, n'ʔkinim ib'aruugu obho, n'ogim obho, ¹⁹ n'oghur eeʔue bho, n'imulughu oghʔrʔkʔo ʔoy obho. Amen arʔoy obho moghʔrʔkʔo bho peedi iisen molo eedi ʔmoghon mu mʔnon ʔnuekpete, ²⁰ ebum obho eedi ine ʔio none momina ʔmoghon ʔnon ʔnuekpete men obho eedi ʔmoghon molʔgh obho ʔlogh ʔnogho eedi ughʔl, “ʔnam ʔkona kakulaan mob'eegum obhobho pitoʔol meghigh” obho. ²¹ Ibha eedi ʔmiin mibha nemute bho ʔkar kua eʔiku ruugu molo aʔozis ʔkpete kua, “Aruugu nesibh ʔami molo ʔami napiigha.”

²² Enyina neeru tob'eegum obh'ʔZayon, ʔma bho tʔnaan obho aʔum ni ʔrol kamen kamen obho, ajerusalema obho ʔnyu obho, obho ʔteeny mʔsumuunir itelema tʔnaan obho. ²³ Enyina neeru eʔigh tookʔbhʔghian ʔbaal ologhi ʔkpana ʔnwuny tʔnaan, obo bho ariʔien eedi noʔgeey mi tʔnyu obho. Enyina neeru tʔnaan obo bho aru mʔtu mʔiruan oomo arʔoy ʔmar-arʔoy obho, etu nʔ tʔruumugh arʔoy obo bho nooʔdighi ʔneghemi ʔman taghisigh tʔnaan obho.

²⁴ Enyina neeru tʔlizos obo bho aguan bo momoom ʔzo bho n'obho ʔzara bh'odi uzu bo bho neʔba mobho iibha bho ʔneghe ipu mʔzara ibha tʔbʔl obho.

²⁵ Igona lʔor enyina siibha, iʔbulughia ghʔ raʔeri enyina mi todi obo bho naʔdeghe miibha bho. Eru kʔar olo eedi obo bho ʔgin mʔtuonom oghʔrʔkʔo odi obo bho aakiom eedi tade bho ʔkatana ʔio emuzʔnaan, kezira tomuzʔnaan ʔko, erumolo ezira ugin mʔtuonom oghʔrʔkʔo odi obo bho odi tʔnyu obho naakiom ezira bho. ²⁶ Oghʔrʔkʔo odi mi tamen opopo azighe made bho, keʔio esiibha odi naaguan ʔkpete kua, “Aami tamina ni azighe made bho ʔʔaram n'ʔnyu obho.” ²⁷ ʔnuekpete bho odi ʔkpete ughʔl “tamina ni” obho naʔba amutiom mobho ʔkpo bho ʔlemogh obho tozighe ni opiemi, molo ibha uzighe ʔio bho ʔtol.

²⁸ Tebum iibha bʔleni, itu ʔsebh ʔnaan magey, ebum obho ezira noʔteeny made-ʔolema olo utue ʔio ozighe bho. Itu obhin toghilaan n'eegu aʔien ookpulgghu ghʔ zodi tʔzo olo teʔigh ni tologhi odi; ²⁹ ebum obho ʔnaan obh'ezira aru nyʔan olo nale apiemi mʔkpo bho.

ʔzo olo ezira toʔdighi milo teʔigh tologhi tʔnaan

13 Etulan iibhi aburumʔr ebhʔbh ʔghi taghisigh mi teesoʔia enyina. ² ʔgin ghʔ nogin mobhin ʔloghom arisoloman mi tarutu enyina. ʔde arʔoy neeʔdighi ghʔ kua epin ʔloghom mitelema tʔnaan mi tarutu eedi ʔkiom igoni molo eedi ilʔghʔm io mobho eedi nekiom itelema tʔnaan. ³ ʔitua ghʔ mobo bho idiighu mikoli obho kilo enyina idi ʔni n'eedi mi tikoli obho, meʔtua ghʔ nʔ mobo bho idi toʔmiinom obho kilo enyina neʔmiinom ʔni nʔ keedi.

⁴ Kʔoy kʔoy ʔlogh eghuan milom, oʔel io maraalʔgh ʔmuna ilom obho. ʔnaan tʔtu ni mʔiruan ʔnogho mobo bho nele meʔma n'obo bho nepʔl maraalʔgh ʔmuna ilom obho.

⁵ Taghūdum enyina ítulan ghà mikpoki. Ibha enyina iteeny obho egbèbhan talōor enyina! Ènaan naaguanan ezira akōl kua, “Àami tātolan ni àna kamen kamen, àami ùsar io àna atuḅeen.” ⁶ Itu otuan tiibha bho okpete ghà kua,

“Obamogh obho pobo talogh avo anogho àami, àami ukiil mu ruugu.

Oōy tatue ni adighi àami ameel?”

⁷ Itua migbaany aruvemu arōoy ibh'enyina, ibha igba monuekpete tÈnaan inogho enyina bho. ⁸ Itua miibi ibha idua taghūdum eedi iru obho, metuonom raaba asike ologhi omōruōm obh'eedi. Ajizos Kraist akerekerē olo medue n'aadon n'oomo amen. ⁹ Imōrō ghà arōoy ebhin odighi kerekere itughumiom ilo domoghon ghà dio, eduonom enyina tooḅi ebōom obho. Ikar kua eneghe molo koghuemiom maghūdum ezira malunwo alisebh obho tÈnaan, ilo ookōoy araalōgh ogbiy aridian io. Obo bho iikōoy raalōgh obho, eedi araalōgh obho irue dio mologh avo onogho eedi.

¹⁰ Arōoy iibua bho obo bho nedighi modighi totu agalaga iikpulughu arōoy aju obho inyaam ilo iteeny mōḅa inam eede otun ar obh'ezira olo. ¹¹ Uvemu ooy iibua arōoy aju obho napin ghà mazara inam motun ar ootōl ikarabh obho adighom tekpe ib'iigbia bho, kedio iikpōogh n'ikpo inam obho nosu ghà nyān teḅughotu ema bho. ¹² Tebum iibha bho, ajizos ekona abho teḅughotu ema bho molo odi apin iḅaal obh'odi aatōlōm mikarabh arōoy obho. ¹³ Tebum iibha beleni, itu ogghi todi mi teḅughotu ema bho obhin ani regheer obh'odi. ¹⁴ Ebum obho ezira uteeny io mema mi tesuo ade bho, olo tātolaan ezira kamen kamen obho. Ema bho natu taghisigh obho pobo ezira noonon obho.

¹⁵ Itu orol tajizos obhin minu ezira onogho ghà lisebh dien tÈnaan obho iru motun ar iigbia obuom Ènaan obho. ¹⁶ Iḅulo ghà noḅulo modighi ghà iibi n'onyiin mologh ghà avo onogho onyiin. Iibha podigh otun ar iigbia ibha nedigh ghà tologhi tÈnaan obho.

¹⁷ Ikiilaan mobo bho enyina idi teḅiani eedi obho, metuugh edighi mibha eedi ito inogho enyina bho. Eedi pobo ipooghia ghà dio mōmaar oonon aghūdum enyina bho, tebum obho eedi temara ni taghisigh tÈnaan egba mezo eedi idighi modighi odi obho. Enyina edighi miibha bho peedi ekona omaar odighi odighi eedi n'oḅaal ologhi. Ekua ilo, ologhi eedi oḅaal io, ilogh na dio mavo enogho enyina. ¹⁸ Iikpulughu ghà moomo amen menogho ezōor. Ezōor nookar olōghōm mobho ologhi ezōor aneghe ni aman, ezōor nova ghà na modighi oomo amen mibha ineghe bho. ¹⁹ Sesen ni, àami naamina amaar naasen enyina, iikpulughu menogho àami, molo Ènaan amulumi àami atuom enyina.

Iikpulughu obo bho age mōbhereer obhobho bho

²⁰ Ènaan ekima bho, obho amulumi tobho bho majizos Obamogh ezira bho, obho utun iḅaal obh'odi odi abhin aghiom ḅo mizo, obho tātol kamen kamen obho, aru mob'ookō raana olo onon olo aaleeny olo bho, ²¹ anogho ni agbèbheghiōm tenyina kār kār olo aneghe molo enyina edighi mibha idi tologhi odi obho! Odi adighi na ezōor odighi ghà milo teḅigh tologhi odi mi tebum ajizos Kraist. Eghuan erol enogho zodi aKraist kamen kamen. Erol ni na kua.

Onuekpete ikunughi obho

²² Àami naasen ni enyina, iibi aburumōr ami, modeny omoghonyan adōm obhobho takuemi miloghi enyina bho, ebum obho obhereer obhobho àami uge bho odoony io apu obho. ²³ Àami nava molo enyina kelōghōm mobho noomutiom maTimoti umōr ezira mi tikoli obho. Eru kār olo odi akem aru, podi n'ami totu mōmiinan enyina.

²⁴ Ipuruan moomo aruvemu arōoy enyina n'oomo arōoy tÈnaan. Aburumōr ibh'Itali epuruan enyina.

²⁵ Aluunwo alisebh tÈnaan erolan n'oomo enyina.

Jems

1 Aami aJems ebana bho tEanaan n'ajizos Kraist Obamogh obho, uge natuom oomo enyina aröoy tEanaan ibha jizaranu temar-aröoy obho. Ibaal mologhi.

Ologhi omöruöm n'olöghöm aar

² Iibi aburumör ami, iitu gha n'ootu, ologhi enyina aru mabalala be, tamen olo odigh kerekere jibaghami iru iteeny enyina, ³ ebum obho enyina neelöghöm mobho odeghe oonon iloghi omöruöm obho enyina tenogho zenyina moughuanaan iloghi okparam.

⁴ Keäio ikparam mezo bho mesi tikunughi, imeel gha, penyina oneghe ogbebh oman, molo bobon onyiin aar oobaghami äio enyina. ⁵ Keäio erumolo olöghöm aar naabaghami monyiin enyina, odi agbeel Eanaan, obo bho ole gha äio äakuom röoy obho, podi onogho odi. ⁶ Odi abhin tologhi omöruöm odi kagbeelöm, oteeny io mizal ologhi. Odi obo bho aateny izal ologhi obho odi kopökö amuum obhiiny olo opibha naböröghöm. ^{7,8} Odi alöghöm kua aghöl öoy izal ologhi olo okima gha äio toomo taraabdom odi obhin io maar äavo Obamogh obho.

Ekulom n'ëela

⁹ Uvekulom umör olo Eanaan abughe abo! ¹⁰ Ob'öola bho ekona abo men Eanaan asöore zodi, ebum obho odi obo öola bho äavor ni ädua karafalawa iireeny obho. ¹¹ Aghözögh naamute, peesu obho onyöröghemi ijgho bho parafalawa bho oghar molo eneghe bh'eedi ekona ibhe na. Onyiin ezö bho na, pezo öola bho tanyöröghan ape, tokpo bho odi nakilighuan obho.

Odeghe oonon

¹² Obaal ologhi äatol ni anogho mobo bho ikparam isi tikunughi obho, ebum obho tozu ni zodi meghöony aghudum obho Eanaan aguanaan mobo bho itulan odi obho. ¹³ Öoy olo odeghe oonon aatenyom oköl io aghöl mEanaan nadeghe zodi. Eanaan odeghe gha äio möoy, odeghe oonon ekona oteenyom gha äio zodi. ¹⁴ Odeghe oonon neäua gha etu töoy tamen olo äela okpo emel emar-aröoy obho neeru ikul mologhi odi. ¹⁵ Ezö bho noomor omar möony apöbh atu äpo tikunughi obho, pezo äela emel emar-aröoy obho neemör gha tiloghi aröoy emar mikarabh. Ikunughi ikarabh obho pobho.

¹⁶ Iibi aburumör, iibiöghöm gha silöor enyina. ¹⁷ Oomo iibi enogho ilo ineghe ni iman idua tEanaan obo bho alem äbaal obh'anyu obho keru. Äkar odi onwian gha äio. Ooköogh onon aar osöoröm gha äio zo-

di. ¹⁸ Tjto odi be bho odi abhin tonuekpete agey obho aloghom ezira moru jbel odigh iibua tokpo bho odi alemogh obho.

Ezira utu äio mobo omoghon omoghon gha be

¹⁹ Iibi aburumör ami, ipamaghiom mekpo oghörökö bhobho: köoy köoy akem gha amoghonyan, opirighuan io mokpete aar n'okem ole. ²⁰ Öoy olo tapin miibi itua tEanaan mi äalile olo. ²¹ Tebum iibha beleni, ikporion äavo enyina mi toomo ikarabh edighiom aar isa, n'oomo oäaar emu. Igbuluman menogho mEanaan mebhin onuekpete bho nöobe tiloghi enyina bho, obho tetue ni äpel enyina bho.

²² Ituugh edighi mibha ikpo onuekpete bho enyina imoghon obho. Iru gha röoy ilo nemoghon gha ni be, merol eebiöghöm silöor enyina. ²³ Köoy köoy olo namoghon gha ni be mikpo onuekpete bho otuugh io adighi mibha odi amoghon obho, odi odi köoy olo aghi aanona löor odi mi äatabaliki amiina mezo odi odi. ²⁴ Odi amaar abhögha löor obh'odi äbele, podi aten ädua. Otän oäua nöbulo ezö odi odi onyiin amen. ²⁵ Keäio köoy köoy olo äkparion ridien odi mi taraalögh obho ineghe ni iman obho, ibha nepune gha röoy tonu äduugh obho, kaseeriom mologhi odi ätuugh naäighi koru äio möoy olo namoghon gha ni be äbulo, pEanaan osebhe odi mi tibha odi naäighi obho.

²⁶ Öoy olo aghöl modi naakpulughu mEanaan kobhama äio manem odi, odi naabiöghöm löor odi be; iikpulughu obh'odi aar odighiom olo. ²⁷ Äkar agey odigh iikpulughu obho Eanaan Öde bho äava bho oobho: ookö ölogh ävo onogho inyigo anwuny n'ikpukele äraani mi tömiinom eedi, n'ogbaranuan tikarabh emar-aröoy obho.

Ezira abughe äio meäde, okiemi meäde

2 Iibi aburumör ami, tologhi omöruöm obh'enyina mi äajizos Kraist Obamogh ezira bho, obho eghuan jrol inogho zodi be bho, idi gha madolomaan enyina menogho moäigh kerekere aröoy. ² Erumolo izal aröoy iru tooköghöghian enyina, onyiin alogha magul agold abura miibi ibura, opedi obho abura mi-furafura igbaany ibura; ³ kana äkpete anogho möola bho aghöl kua, "Töloom ägada bhobho," kamula äkpete anogho muvekulom obho aghöl kua, "Mara suo," bolobolo "Tue marol deledede teäiani asike ami," ⁴ ana döäi äio suo madolomaan onuma aru mokarabh ötu mijiruan anogho mizal aröoy bhibha ga?

⁵ Imoghon, iibi aburumōr ami, Eñaan naason ašeghe maruvekulom arōoy ɛmar-arōoy obho, moteneghu aruula tologhi omōruōm obho, nobhin abin Ade-Ōolema bho odi aguanaan mobo bho itulan odi obho.

⁶ Keđio eedi aruvekulom obho, enyina ilogh io meghuan. Aruula bho dio ga, mobo bho neñyaghama eḃōrōghōm ghā zenyina bho dio ga? Eedi dio ga mobo bho nepin ghā zenyina ɛki takoti obho dio ga? ⁷ Eedi dio ga mobho ɛgba ghā ɛpue mooḃi aḃien obho ubhin ubheleghiom enyina bho dio ga?

⁸ Erumolo ana ughiilaan molōgh Ade-Ōolema bho, paña naḃighi magey aar. Odi olōgh obho odi bo teḡgia iigbia bho, obho aghōl bo, "Tulan obo bho atuan ana bho kalōor obh'onuma" bho. ⁹ Kerumolo ana uḃi ma-dolomaan onuma unogho moḃigh kerekere arōoy, paña naabhin mapum oḃighi ikarabh. Olōgh obho naasōbh apumeni ana kōoy olo asōor molōgh. ¹⁰ Kōoy kōoy olo aakō moomo araalōgh obho kasōor tonyiin, odi naabhin apum oomo araalōgh obho. ¹¹ Ebum eeghe? Ebum obho odi obo bho aghōl, "Ule ghā me-ma" bho, pobo aghōl na muko ghā menu. Ughōl n'ɛko maña dole ghā dio me-ma, ana nasōor molōgh erumolo ana uko menu. ¹² Oomo onuekpete n'eḃighiom aar enyina erol kibha arōoy ilo araalōgh obho nepune ghā rōoy tonu aḃuugh obho, neḡeru mīiruan inogho.

¹³ Eñaan osuanaan io ghusan mamen odi taḃu mīiruan anogho mobo bho osuanaan io ghusan aḃien rōoy obho; keđio mīin, iiruan nepōobh ghā tañyu osu aghusan aḃien.

Ologhi omōruōm n'eḃighiom aar

¹⁴ Iibi aburumōr, oḃighen ašuo ḃoy olo aghōl mōno aḃeeny ologhi omōruōm, keđio eḃighiom aar odi igba dio kua emutiom? Omōruōm opopo todi taḃel ni zodi aḃenemi ga? ¹⁵ Erumolo umōr bolobolo umarani odi togbo enyina natele meḃuḃa eḃian ole na ilo, ¹⁶ oḃighen ašuo bho, erumolo onyiin enyina aḃpete anogho zodi aghōl kua, "Eñaan asebha ana. Mina mukpe, male oḃaraka onuma amute!" erumolo odi onogho dio zodi mukpe omina n'eḃian ole? ¹⁷ Ezo bho na pezo idi tomōruōm obho. Ologhi omōruōm olo eḃighiom aar olo naabho.

¹⁸ Onyiin ḃoy tatue ni akōl kua, "Ana uḃeeny eḃighiom aar, aami aḃeeny ologhi omōruōm," keđio aami tapuruan kua zodi, "Ḃeeriom aami mologhi omōruōm onuma olo eḃighiom aar olo. Keđio aami tapin eḃighiom aar aami aḃeeriom ana mologhi omōruōm ami." ¹⁹ Ana umōruōm mobho Eñaan aru monyiin be. Alua. Ikarabh aruumugh obho ɛkona emōruōm na miibha, n'ib'aruugu. ²⁰ So, ɛnam eḃum, ana naḃa molo koḡba koḃeeriom ana mobho ologhi omōruōm olo oḃeeny io meḃighiom aar aḃaram, aar oḃighiom olo ga? ²¹ Eñaan atuan eeghe kabhin Ebraḡam ogbōgh oḃe obh'ezira kaseeri taghisigh odi koḃi ḃoy? Odi atuan tebum eḃighiom aar obh'odi tamen obho odi ašeghe moony obh'odi Aizik mo-tunom aar onogho Eñaan. ²² Ana naḃiin, eḃighiom aar n'ologhi omōruōm netelian ghā. Ologhi omōruōm

obh'odi umiin ugbeḃheḡhiōm teḃighiom aar obh'odi. ²³ Molo uḃighi umuzeniom tibha uḡe bo toḃhereer iig-bia bho obho aghōl bo mEbraḡam amōruōm mEñaan keđio Eñaan atuan tebum ologhi omōruōm obh'odi ašeghe zodi aseeri taghisigh odi koḃi oye. Tiibha bho beḃeni keđio ughōl Ebraḡam moḃulol tEñaan. ²⁴ Enyina neḃiin siibha bho mobho Eñaan našeghe ghā mōoy aseeri taghisigh odi koḃi ḃoy tebum ibha odi aḃighi obho, oḃuan io mebum ologhi omōruōm odi be.

²⁵ Onyiin ezo bho na pezo imutōnaan na maRehab, ole me-ma bho. Eñaan ašeghe zodi aseeri taghisigh odi koḃi ani tebum eḃighiom aar odi. Odi abhin aloghom miteledōm arōoy aju obho aḃhel eedi eḃol tonon eḃōom omuzōnaan taravo obo ologh aḃien eedi.

²⁶ Ezo bho ḃoy olo ɛmugh olo naabho bho, pezo idi na mologhi omōruōm olo oḃaram io meḃighiom aar.

Anem obho

³ Iibi aburumōr ami, ologh enyina itu dio marōoy itughumiom, ebum obho enyina neelōghōm mobho iiruan ibha tonogho zezōor obo bho notughumiom obho teenyuom epu mibh'inon arōoy. ² Ooy olo ogbōr ghā dio moḃpete okōrōnuan olo, keđio kōoy kōoy olo arue aḃham onu odi moḃpete okōrōnuan naaneghe aman taghuḃum odi, aḃighi na molo odi tatue ni na aḃama moomo alōor odi. ³ Ezira noḃogh ghā mokurōgh okpo tonu ašuo moḃighi olo odi kaghilaan ezira n'olo ezira totue ni oḃighi zodi odi aki kesi kesi olo ezira noḃa lo odi kaḡhi. ⁴ Iimiin munwiaru olo ogim naḃibhoghom. Oomo ezo bho odi aḃugh obho keđio oḃam oḃom naḃōr apin aki kesi kesi olo obo bho naḃoghomi obho naḃa mobhin oḡhi. ⁵ Pezo anem ḃoy odi na. Oomo ezo bho akio obho keđio ikpo onuekpete odi igbōgh igbōgh. Imaar eetua mezo onyinin eghanaghan aḃyan be tatue ni ale moḃnuza mob'eeḃpu eḃum iḃum. ⁶ Anem ḃoy, aḃyan. Ikarabh be mobho imuzō todi. Odi podi oḃaḃi alōor obho napin ghā mīkarabh aalelemi toomo alōor obho. Odi napin ghā maḃyan ob'oonu obho ikunughi olo bho ašuo moḃnuza moomo araabōom aghuḃum obh'ezira. ⁷ Arōoy tetue ni eekō keđio neekō na moomo inam n'jinun n'aririar n'ina moḃmoghonyan eedi. ⁸ Keđio ḃobon ḃoy olo naarue mookō oḃhama anem odi olo. Oomo odi ikarabh ikarabh, orue ghā na dio moḃloki ḃoy ru-ugu, naḃerom ghā ghuma moomo ɛmorokpo. ⁹ Ezira nošeghe ghā monyiin odi anem obho ošebhom mOde bho Obamoggh ezira bho men, omina ošeghe okorom rōoy obo bho ulem ugbaaniom Eñaan obho moḃon amen. ¹⁰ Onyiin oghōrōkō aḃisebh n'oghōrōkō oghorogh arōoy pibha nemute ghā tonyiin odi onu obho. Iibi aburumōr ami, iibha bho igbaan io momute ezo bho. ¹¹ Enyina neḃiin ghā monyiin ozi olo nagbōr muum eghidim n'emel monyiin amen obho? ¹² Iibi aburumōr ami, oḃmir doḃloki ghā dio me-ma, bolobolo eḃeleezu aḃloki moḃmir. Onyiin ezo bho na onyinin ozi ogbōr io amutioghom muum abōbh n'agey amuum monyiin amen obho.

Olōghōm ʔar olo ʔdua ʔanyu obho aru

¹³ Kir ɔoy olo odi togbo bh'enyina olo ʔteeny olōghōm ʔar n'omoghonyan gʔ? Odi abhin oobɔ aghuɔum obh'odi ʔdighi amutiom, n'iibɔ eɔighiom ʔar osōoriōm alōor n'olōghōm ʔar obh'odi. ¹⁴ Kerumolo ʔna ʔteeny mologhi ibōbhan eghidim n'ʔaku, puutu-ma gʔa maɔbaam miben magey obho. ¹⁵ Oɔigh olōghōm ʔar obhobho ɔdua ɔio tɔnaan karu, olo ɔmar-arōoy obhobho. Ol'Erubho, ol'ɔmugh Iigbia obho ɔio. ¹⁶ Kesi kesi olo ibōbhan n'ʔaku idi, ɔmoghonyan n'odigh kerekere ikarabh iɔele gʔa nʔa ɔio moɔol. ¹⁷ Keɔio olōghōm ʔar obho ʔdua bɔ ʔanyu obho aru obho abhira ni ʔneghe ʔaman, keɔio amina aru ʔteeny mekima n'alideny alōor n'obhomoghian. ɔsu ʔghusan n'odighi iibɔ imuzō ni todi. Odi naamuzōnaan toonon arōoy ɔpue n'ogba ikarabh. ¹⁸ Keɔio obo bho idi teki-ma bho neɔebh gʔa mekima keɔio teɔu miibɔ eɔighiom ʔar.

Iduan gʔa bɔrubulol n'ɔmar-arōoy obho

4 Aralebhir n'aruruan ibha ogbo enyina kiɔua teɔighen keru? Iɔua tiitua enyina moɔteeny ɔkpo ɔmel ɔmar-arōoy obho, ibha idi, neɔaɔia, miikpōogh alōor obh'enyina bho. ² Kir ɔkpo olo enyina neɔa moɔteeny, keɔio enyina irue ɔio moɔteeny, penyina ɔghi ɔze; enyina ibhin ob'ekpo ʔdien moɔseghiom ʔar, enyina irue ɔio, penyina irubhe ruruan n'aralebhir. Ibha enyina neɔa moɔteeny obho, enyina irue ɔio moɔteeny ebun obho enyina igbeel io mɔnaan obho. ³ Amen olo enyina igbeel, enyina iɔteeny io, tebum obho enyina ibhin ikarabh iitua negbeelōm. Enyina negbeel gʔa moɔkpo ilo keɔbheremi meɔbhun alōor obh'enyina be. ⁴ ɔso ile-ɔaama! Enyina ilōghōm io mobho enyina iduan bɔrubulol n'ɔmar-arōoy obho penyina neɔlokian riɔdien mɔnaan gʔa? Kōoy kōoy olo ʔbhomoghian meɔmar-arōoy pu naaru mobo ɔlokian aridien tɔnaan. ⁵ Enyina nekōl ɔegia iigbia bho apu-anini-be, ʔdeghe miibha bho ʔkpete bɔ kua, "ɔmugh obho ɔnaan ʔlogh teɔira bho ɔva ɔio neɔa mogonan ɔnon." ⁶ Keɔio iɔnyaam ɔlogh ʔvo bho tɔnaan ʔamor apu, kezo bho ɔegia bho ʔkpete bɔ bho "mɔnaan nʔamaruan gʔa mobo bho ib'iituma bho, keɔio nʔnogho gʔa miɔnyaam ɔlogh ʔvo mobo bho isōoriōm gʔa lōor obho." ⁷ Tebum iibha bho beɔeni, isōoriōm lōor enyina meɔnogho mɔnaan. Iɔmaruan mErubho podi ɔbele enyina maɔvo oghiil ɔdua. ⁸ Itu metuan ɔnaan podi oru otuan enyina. Enyina idighi ikarabh obho, iɔbaaleni miloghi enyina! Enyina obo iɔal iloghi obho, iɔbaaleni ghuɔum enyina. ⁹ Idigh miitu, meleghe meɔi. Inwe miimologh obh'enyina metene meɔi, ɔbaal ologhi obh'enyina itene miikubh. ¹⁰ Isōoriōm lōor enyina mi taghisigh tObamogh obho, podi oobhaghani enyina ʔanyu.

Igba gʔa ikarabh meɔpue mumōr enyina

¹¹ Iibɔ aburumōr, onyiin ɔgba ɔio ikarabh ʔpue monyiin. Kōoy kōoy olo ʔgba ikarabh ʔpue mumōr odi bolobolo aru ikarabh iiruan ʔnogho mumōr odi, odi nʔgba ikarabh ʔpue, ʔtu miiruan ʔnogho maraalōgh obho. Erumolo ʔna ʔru miiruan ʔnogho maraalōgh obho, ʔana ɔoy olo namina akiilaan maraalōgh obho mu ɔio. ʔna naaru moɔtu miiruan araalōgh obho. ¹² ɔnaan ʔnogho maraalōgh obho molo odi be mobo ɔru iiruan ɔnogho. Odi be mobo tatue ʔpel, odi be mobo tatue akigh ʔpiemi. ʔna kokōr ɔdigh ɔoy moɔru iiruan ɔnogho obo bho n'ʔana ituan obho?

Iituma gʔa miituma

¹³ Enyina obo bho nekōl gʔa kua, "Aadon bolobolo eɔie pezōor ɔghi tɔoku ɔma bhobho ɔrol ʔla ɔdighi ɔdighi ɔva ɔteeny ikania ikpoki" obho, imoghon. ¹⁴ ʔna ʔkar alōghōm mezo aghuɔum onuma ʔatol meɔienaan? ʔna odi koɔhurubuur obho namute gʔa ɔbam amen be naten maabhe. ¹⁵ Ikpe molo enyina keɔpete gʔa kua, "Obamogh ʔlogh ʔvo, pezira ɔɔum ɔdighi iibha n'ipa." ¹⁶ Enyina iɔele miibha neɔbughia lōor eetuma miibha: ɔdigh oomo ib'iituma bhibha ikarabh. ¹⁷ Tezo bhibha, pu kōoy kōoy olo ʔmiin miibɔ ʔar ilo ɔdighi kabele muɔdighi, ikarabh.

Ilo uukiom rɔula bho

5 Enyina ʔruula bho, itu meɔmoghon siibha. Ileghe meɔbhunughu tebum ɔmiinom obho natu moɔteeny enyina bho. ² ɔela bh'enyina neɔɔor, arukpe bh'enyina ɔoghara neele. ³ Ikpoki bh'enyina neɔɔiku moɔsari. ɔsari bhibha teɔbaam enyina ele miikpōogh obh'enyina kanyan. Enyina neekōbhōghi ekubh meɔla tikunughi aruɔuma bhibha. ⁴ Enyina deɔkpeeghiy io miikpoki arōoy obo bho idighi moɔdighi enyina obho. Imoghon ighunughun obh'eedi. Eɔi arōoy obo bho neekōbhōghi gʔa meɔian iibua ɔdighi obh'enyina neesi ɔdigh taraɔeri tɔnaan Obamogh Oomo ɔmiri-ikpo bho. ⁵ Enyina idum aghuɔum ib'aruula ole ɔzaal moomo ʔɔuma tesuo ade bho. Enyina neɔdigh iɔria neɔōrō maɔuma ɔmeghi obho. ⁶ Enyina neɔbham maɔpum ekigh mōoy olo olōghōm io ikarabh. Keɔio odi ɔkona ɔmaruan io nʔa zenyina.

Alideny alōor n'iikpulughu

⁷ Enyina aburumōr obh'ami, ideny meɔrol ninii Obamogh obho aru. Miin moɔebh miɔebh obho, mezo odi adeny naɔōr l'ade bh'odi kamute kaɔom. Odi ʔmaar gʔa ni adeny ʔōrō maɔalebhe eesōor n'omulan. ⁸ Enyina ɔkona ideny meɔrol, meɔteeny ɔoghuanan ologhi. Ob'aduma bho Obamogh obho tatu obho odi teɔba ʔvo.

⁹ Iibɔ aburumōr ʔmi, onyiin ɔonian io monyiin molo ɔnaan ɔtu miiruan ʔnogho zenyina. ɔtu miiruan obho odi tɔnu-otu obho, nʔamara moɔel ɔdigh. ¹⁰ Iibɔ abu-

rumōr ʔami, ʔitua ghʔ mōnuekpete arizil obho ibhin bō taɖien tObʔmōogh obho kʔgba nʔ miibha bho. ʔtuonu-man rʔaʔa ʔasike alideny n'ʔalikpar eedi mi tamen ʔmi-inom. ¹¹ Tōkparami alōor obh'eedi pezira uunon eedi ʔbughe. Enyina nēmoghon ghʔ ni mēzo ʔJob ʔk-param, keɖio tikunughi obho Obʔmōogh obho ʔnogho ni zodi agbēbhēghi toomo ʔkpo amarugh otu odi. Obʔmōogh obho ʔteeny ʔsu ʔghusan ʔɖien magey.

¹² Tilo ipuom suo, iibʔi aburumōr ʔami, kamen kamen olo enyina neguan moguan, ʔghir ghʔ mʔzo. ʔbhin ghʔ mʔnyu obho n'ade bho bolobolo ʔnon ʔar meghirom ʔzo. Ikōl ghʔ ii bolobolo eenyi be, tamen olo iru magey bolobolo iben, molo ʔnaan osōbh rʔakpe ʔbʔam tēmu enyina.

¹³ Kir ʔoy olo ʔibʔaghami idi talōor? Odi aakpulughu. Kir ʔoy olo nʔʔaal mologhi? Odi ʔmoor ghʔ sōor abuum ʔnaan. ¹⁴ Kir ʔoy olo nʔnwe. Odi abheleghi marukenya ʔsosi obho eru eekpulughu ʔnogho zodi, esigh zodi mʔnum taɖien tObʔmōogh obho. ¹⁵ Oɖigh

iikpulughu obhobho olo ʔteeny mologhi omōruōm, taakō ni mōoy obho nʔnwe obho. Obʔmōogh obho ʔnogho ni zodi momoon alōor. Keɖio ʔʔeɖelemaan zodi mʔkarabh olo odi naaɖighi. ¹⁶ Tebum ibha bēleni, kʔkarabh kʔkarabh olo enyina idighi, onyiin ʔgba ʔnogho monyiin, onyiin aakpulughu ʔnogho monyiin, molo enyina eɖumogh. Iikpulughu oobʔi ʔoy mi taghisigh tʔnaan ʔteeny mʔnyaam magey. ¹⁷ ʔlaija onyiin ʔoy olo ʔrol kezira. Odi ʔkar aakpulughu molo ʔlebhe kʔʔele mōlobh, ʔlebhe bho ʔʔele nʔ mōlobh moomo ʔraar n'ʔmaɖian ʔsia mi tesuo ade bho.

¹⁸ Keɖio odi amina aakpulughu lo kʔlobh, ʔlebhe bho ʔlobh, keɖio ade bho amina amuum iimuuma.

¹⁹ Iibʔi aburumōr, erumolo onyiin enyina ʔbʔughaan ʔgbaaron ʔɖua tagey obho, konyiin enyina amina amulumi zodi, ²⁰ ʔʔitua ghʔ mobho kōoy kōoy olo amulumi moɖighi mʔkarabh mi tʔkarabh araabōom obh'odi ʔʔel ni atēnemi mēmugh odi oɖighi mʔkarabh obho mi tōbho, amina ʔɖighi nʔ molo kōʔeɖelemaan mʔkanya oɖighi ʔkarabh.

1 Pita

1 Aami aPita oteledōm tājizos Kraist uge mōb-
hereer obhobho natuom enyina arōoy obho
Ēnaan Ode bho nāason ašeghe, ibha isulomaan rōoy
oomo araama aruubhugh bh'aPontos n'aGaletia
n'aKapadosia n'Esia n'aBaitinia. ² Odi akar ašon enyi-
na ašeghe molo Ēmugh Iigbia bho nā ađighi enyina
āneghemi toghiilaan enyina mi tājizos Kraist n'obhin
iḅaal odi ootōlōm enyina.

Qsu aghusan ađien n'ekima emaraghia erolan enyi-
na.

Oduom ologhi olo ađum ni arol

³ Itu osebh Ēnaan obho aru mOde bho tājizos Kraist
Obamogh ezira bho. Tib'osu aghusan ađien obh'odi,
podi anogho zezira momoom aghuđum, suo odi
aḅetōn małizos Kraist mi toḅho bho. Iibha bho
neenogho mođuom ologhi olo ađum ni arol. ⁴ Tebum
iibha bho, keđio ezira noonon taghisigh mogbo ani
eela alisebh obho Ēnaan naaseerian rōoy odi obho.
Odi aseerian enyina tesi olo oghara ile dio, iḅor io,
iḅeebh io. ⁵ Eela alisebh obho il'enyina obo bho
neemōruōm obho. Ēnaan naabhin tinyaam odi amaar
aseeri enyina enyina eteeny miḅhelegha ilo nookōb-
hōghi momutiom tikunughi amen obho.

⁶ Tiibha bho, ologhi enyina naḅaal, oomo ibha enyi-
na teđigh ni tīitu mōbam amen mi tebum ođigh
kerekere odeghe oonon obho teḅaghama enyina bho.
⁷ Odeghe oonon obhobho polo omiin erumolo ologhi
omōruōm obh'enyina aneghe ni. Aar obho ughōl bō
agold, obho totue ni opueghi obho noḅaam gha nyan
oonon. Pezo nā mologhi omōruōm obho ala maar apu
magold bho, toḅa nā ni oonon molo aneghe ni. PE-
naan obuom enyina onogho enyina meghuan n'iib-
hughumi tađuma bho ałizos Kraist tamute atu obho.
⁸ Toomo ibha enyina imiin io zodi obho, enyina itulan
ni zodi. Toomo ibha enyina imiin io zodi siibha bho,
enyina neemōruōm zodi, molo enyina meeteeny
mob'okanya oḅaal ologhi, ilo onu ooy atue dio aḅba,
⁹ ebum obho enyina nepin miḅhelegha aruumugh ob-
h'enyina, obho aru miḅua ologhi omōruōm enyina
bho.

¹⁰ Arizil tĒnaan obho ibhin oomo iloghi obh'eedi
ivaam molōghōm ibh'ibhelegha bhobho bho, igba
menogho obhobho Ēnaan taanwo enyina bho. ¹¹ Eedi
iva molōghōm akar odi amen obho n'ezo oru obho to-
di taḅol. Oobho pamen obho Ēmugh obho taKraist mi
teedi aḅba ađeeriom mekparam obho ałizos taḅparam
mi tomiinom obh'odi n'eghuan obho teḅuonom odi

obho. ¹² Ēnaan akpeerōn magey obho anogho marizil
bho mobho ođighi obh'eedi iru mil'enyina, itu dio
mil'eedi. Eedi ibhin tinyaam Ēmugh Iigbia bho urōm
aḅua tanyu obho aru obho eḅba milo abaabha bho
enyina neemoghon titelema oobi adōm obho. Iibha
poḅpo ilo itelema bho tĒnaan negbeel momoghonyan
ani.

Aliiki ođum oobi aghuđum taghisigh tĒnaan

¹³ Tiibha bho bełeni, ikpi mjitua enyina meseeri molo
ođighiom ođighi. İmaar memara, meseeri moomo
ođuom ologhi obh'enyina mi talisebh obho tonogho
enyina tamen obho noomutiom małizos Kraist aru.

¹⁴ Ikiilaan mĒnaan, meḅele moseeri aghuđum ob-
h'enyina oḅbaaniom oḅpo bho enyina irol iva gha mo-
teeny mi tamen obho enyina delōghōm io maar obho.

¹⁵ Kezo kezo ilo irol, idum gha oobi aghuđum, kezo
bho odi Ēnaan obo bho abheleghi enyina nađum ob-
ho. ¹⁶ Eegia bho akpete kua,

“Idum oobi aghuđum kami Ēnaan.”

¹⁷ Enyina neekpulughu gha ekōl Ēnaan Ode enyina,
obo bho nanogho miḅruan monyiin ezo bho moomo
arōoy mi toḅpo bho ooy il'ono il'ono naađighi obho.
Eru kua, piseeri moomo aghuđum ibha isughōnaan
enyina mi tade bho, moghiilaan odi. ¹⁸ Enyina
neelōghōm mezo ıla maar isi moḅpe omulumi
teđighiom aar aḅurude bh'enyina ibha aar ođighiom
olo bho. Ughuōm io enyina maar olo naḅeebh gha ni
kokpoki asilva n'agold. ¹⁹ Iḅaal otun aar oḅho tājizos
Kraist ibha ıla maar magey obho, pibha ubhin uḅaam
enyina, odi obho arol koony eena olo ođigh io megha
bho. ²⁰ Ēnaan ašon zodi ašeghe koḅel eḅbiom obho
dōlem io memar-arōoy obho, keđio odi ađighi amu-
tium zodi mi taruđuma ikunughi bhibha mebum enyi-
na. ²¹ İḅua todi eru kenyina emōruōm mĒnaan, obho
aḅetōn odi mi toḅho bho keđio anogho zodi meghuan,
molo ologhi omōruōm n'ođuom ologhi enyina neenon
mĒnaan.

²² Esiibha bho, toghiilaan obh'enyina mi tagey obho,
enyina neeđighia lōor enyina ineghemi molo enyina
neeru iteeny magey etulan mi tobo bho neemōruōm
obho, ponyiin atulan monyiin magey n'oomo ologhi
odi. ²³ Neeḅua toghōrōkō obho tĒnaan, obho ađum ni
arol kamen kamen obho, onwe omar enyina kanwuny
ode olo oḅo gha dio. ²⁴ Idi kezo bho eegia bho akpete
bho,

“Oomo arōoy idi kjiḅgho, molo oomo eghuan eedi idi
karafalawa iḅgho bho.

İgho neenyōrōghan, parafalawa bho ogharaghu,
²⁵ keđio oghōrōkō bho tObamōogh obho odi kamen
 kamen.”
 Oobho poghōrōkō oobī adōm obho ugba unogho eny-
 ina bho.

2 Tebum iibha bełeni, ipōobh tanyu oomo
 ikarabh. Ogba iben n'iituma n'ibōbhan n'ogba
 rōoy opue itol mu. ² İtol kanwuny ilo eede umaraghi,
 ilo neleghe mōmaam akar āamaam aruumugh obho,
 molo amen enyina, neemaam enyina eđum etu eteeny
 ibhelegha. ³ Eegia bho neegba mobho,
 “Enyina neenama mođighi iibi tObamōogh obho.”

Akpo otu aghudum n'eghun otu iigbia tEanaan

⁴ İtu tObamōogh obho. Odi akpo otu obho adum ni
 arol obho, obho arōoy igin ni kōkarabh aar, keđio
 Eanaan așon odi așeghe kaar olo ala maar apu kaar
 kaar. ⁵ İtu kikipiti otu ilo aghudum idi molo ođōghōm
 enyina motu iikpulughu aruumugh obho, oru oghōol-
 otu arōoy iibua bho, ilo iġaal ni iman, moțun okpo ilo
 teđua tajizos Kraist keki tEanaan, teđigh ni tologhi odi.
⁶ Nōokpete kua mi teegia bho,
 “Aami ūson ușeghe maġpo olo ala maar naseeri
 moġola ogbo otu mi taZayon,
 molo kōoy kōoy olo amōruōm odi olokia đio
 regher.”

⁷ Akpo obhobho ala maar magey mi tenyina obo bho
 imōruōm zodi obho; tobo bho imōruōm io bho,
 “Akar odi akpo bho iġōghi rutu obho igin obho
 naakiton atu aten maġpo obho ala bō maar apu ob-
 ho.”

⁸ Tōnon esi eegia bho akpete kua:

“Oobho paġpo bho tađighi arōoy ekpetaan,
 oġharakpar olo tađighi eedi emeleghu.”
 Eedi ikpetaan ni emeleghu tebum obho eedi imōruōm
 io moghōrōkō bho; iibha peegua eedi mi tEanaan.

⁹ Keđio enyina parōoy obho ūson ușeghe bho, arōoy
 iibua Oola bho, eghun-otu iigbia tEanaan, akar arōoy
 tEanaan ibha ūson ușeghe moġba olelemi eđighiom
 aar ib'aruugu obho tEanaan, obo bho abheleghi zenyi-
 na mi tōkinim obho aloghom toġbōgh eġaal odi obho.

¹⁰ Tamen olo neeten, enyina arōoy tEanaan io, keđio
 esiibha enyina il'odi; tamen olo neeten enyina ilōghōm
 io moșu aghusan ađien tEanaan, keđio esiibha bho eny-
 ina neebhin aani moșu aghusan ađien obh'odi.

İtugh kanwuny otu tEanaan

¹¹ Obo ođigh ologhi ami, aami naasen ni zenyina
 kisoloman n'obo ararele tesuo emar-arōoy obhobho.
 İșōrōna gġa menogho mi temel iikpōogh alōor obho,
 obho oomo amen idi teġham n'aruumugh obho.

¹² Eđighiom aar enyina mi teesođia arōoy aruru obho
 eġaar ni eneghe molo, tamen olo eedi teġbaam eny-
 ina miben kiđighi mīkarabh eedi tețtua ni miibi
 eđighiom aar obh'enyina, keđio tebuom mEanaan mi
 tađuma bho odi tatu obho.

¹³ İkiilaan, tebum Obamōogh obho, moomo aruula
 emar-arōoy obho: oolema bh'aRom, obho ateeny
 moomo ito bho, ¹⁴ n'obo ito aruubhugh obho, obho
 odi arōm mołiom iđighi mīkarabh obho n'obuom
 iđighi miibi obho. ¹⁵ İibha pibha idi tologhi tEanaan: ilo
 enyina kebhin miibi eđighiom aar obh'enyina
 kekpereghiom mīnu araama arōoy obo bho neġpeteey
 milo eedi ilōghōm io bho. ¹⁶ İtughogh kanwuny ogbo
 eghun mi taaraama bho; ibhin gġa mīnyaam bhibha
 tenyina mekpereghiom ikarabh, itugh kanwuny otu tE-
 naan. ¹⁷ İlogh eghuan kōoy kōoy, metulan obo bho
 n'enyina imōruōm obho, meghiilaan mEanaan, mełogh
 eghuan moolema bh'aRom.

İtuonom raġa asike omiinom taKraist

¹⁸ Enyina anwuny otu obho, itugh mibh'onuekpete
 ode otu enyina međighi menogho zeedi moghiilaan
 toomo okpo. İtolom mezo bho mobo bho ineghe ne-
 maar eenon enyina bho be đio, n'obo bho iteeny
 mīkarabh ađolomaan obho. ¹⁹ Obo bho ađighi miibha
 bho, Eanaan tașebh ni zodi, erumolo odi akparam ni mi
 teegama omiinom obho iizuan io molo odi kamiinom
 obho, tebum obho odi naalōghōm mīto tEanaan obho.
²⁰ Okōr ođigh așuo mobho idi moġparam taliđul olo
 iġbaan ni mebum ikarabh ilo enyina iđighi? Erumolo
 enyina iġparam tomiinom tamen olo enyina iđighi mi-
 lo ineghe, Eanaan tașebh ni enyina. ²¹ Tiibha bho pibha
 Eanaan atuan kabheleghi enyina, tebum obho aKraist
 niġvo niġvo amiinom mebum enyina keđio aġelemaan
 enyina moġa odi, oțuonom araġa asike odi.

²² İkarabh ilo odi ađighi ilo. İben ilo umoghon bho odi
 aġba ilo. ²³ Amen olo ukpete zodi mīkarabh, odi
 okpete đio mīkarabh amulumian. Amen odi amiinom,
 odi oghor io mobo bho nenogho zodi moġmiinom ob-
 ho. Odi aseeri ađuom ologhi odi mi tEanaan, obho
 nanogho magey iiruan obho. ²⁴ Odi aġizos niġvo niġvo
 arōol mīkarabh ezira mi talōor odi așiinom tooreeny
 obho, molo ezira oġbo tođighi ikarabh, ođum mooġi
 aghudum. Uukuōm enyina maaranem obh'odi. ²⁵ Enyi-
 na irologhu kaaraana ilo ibhezu taraabōom eedi, keđio
 esiibha bho noomulummi zenyina moru oțuonom Ooko-
 raana bho, obo bho naakō ruumugh enyina bho.

Araani n'ilom

3 Onyiin ezo bho na, enyina araani ikiilaan mabu-
 rulom enyina molo erumolo eede eedi idi milo
 imōruōm io moghōrōkō bho tEanaan, eedi etu
 emōruōm aani tebum eđighiom aar obh'enyina. İlo na
 molo enyina keġpete maar. ² Eedi teġmiin ni mobho
 enyina nekiilaan Eanaan eđighi miibi. ³ İmutiom gġa mi
 tibura enyina, okpaanaay aruumu, n'ologhaay ila
 n'olokia arusuoma n'ominaay arukpe. ⁴ Kpełen n'ipa,
 eneghe bh'enyina eđua taġar agey iloghi obh'enyina
 kemute, eneghe bho okpo gġa đio bho, olo ađighi na-
 mutiom alideny n'abiribirim aghudum. İibha pibha ila
 maar magey mi taghisigh tEanaan. ⁵ İibha pezo akar
 igey araani ididi obho, obo bho iđuom oomo ologhi

eedi mĒnaan obho, ighiilaan burulom eedi idighi meneghe eedi imutiom. ⁶ ASera arol kua: odi aṭuonom moṇu tEbraḥam keḍio abheleggi zodi “Ode otu aṃi.” Enyina, siibha bho, aṣunwunyaan odi, erumolo enyina idighi miibi, ikiil io maṣar ruugu.

⁷ Enyina aburulom obho ekona, suo enyina ne-tughoghom raani enyina bho, iloḡhōm mobho eedi iru raani, molo enyina etughom eedi n'edughom ologhi oghiilaan, tebum obho eedi n'enyina teḅaran ni epin minwo aghuḍum tĒnaan obho. Idighi miibha molo oḅaghama otol tiikpulughu enyina.

Omiinom toḍighi iibi

⁸ Tesi olo okunughiom: oomo enyina iteeny monyiin iitua n'osua aghusan aḍien. Itulan kaṇwuny onyiin onyiin. Onyiin aḍighi miibi monyiin, asōoriōm lōor aṇogho monyiin. ⁹ Imulumian gha mīkarabh n'ikarabh, bolobolo oghor n'oghor. Kpeḷen n'ipa, ikpiom liṣebh, tebum obho Ēnaan aguan moṇogho enyina liṣebh tamen obho odi abheleggi enyina bho, ¹⁰ akpete kua: “Obo bho naḅa moḍum ooḅi aghuḍum n'omiin iibi taruḍuma odi obho amaṣar aḅham oḍoronu odi asōbh iben n'ikarabh arōbh.

¹¹ Odi aghiraan tikarabh, aḍighi miibi; odi aḅa meki-ma aghiil aṭuonom.

¹² Tibha Obamogho obho agbonom ridien odi mobo bho noḍighi miibi obho naṃoghon na miikpulughu eedi moomo amen obho, keḍio aḍionom aṃan mobo bho neḍighi mīkarabh obho.”

¹³ Okōr ooy taḍighi enyina maṣar erumolo enyina iseeriom oomo ologhi moḍighi iibi? ¹⁴ Erumolo enyina imiinom ekona mi toḍighi iibi, imiin oḅaal ologhi olo taṭolaan enyina. Ighiil gha rōoy, iṭu gha na. ¹⁵ Ikiilaan maKraist tiloghi enyina, meseeri zodi kObamogho enyina. Kamen kamen imara moḅhagharana kōoy kōoy olo apuruan enyina moḅba oḍuom ologhi obho enyina iteeny obho. ¹⁶ Iteeny osōoriōm alōor n'oghiilaan mi toḅhagharana enyina. Aḅavo enyina eḅaal, molo tamen olo ukpete enyina mīkarabh, mi tiibi eḍighiom aṣar obho enyina idighi karōoy ilo neṭuonom maKraist obho, eedi obo bho ikpete enyina bho elokia reḡheer tonuekpete eedi. ¹⁷ Omiinom toḍighi iibi ineghe epu moḅmiinom toḍighi iikarabh, erumolo iibha bho iru miṭo tĒnaan. ¹⁸ Iloḡhōm mobho aKraist niḅo niḅo aḅho mebum enyina. Onyiin amen obho be bho odi aḅho akunughi mīkarabh. Ooḅi ooy aḅho aṇogho mīkarabh arōoy mobhin ezira omulumi oṇogho Ēnaan. Ughigh zodi tiikpōogh obho, keḍio taṣuumugh obho odi odi n'aghuḍum. ¹⁹ Taghuḍum aṣuumugh obho odi odi obho, podi aghi aḅba dōm obho aṇogho maṣaruumugh obho idi tikoli obho. ²⁰ Iibha paṣuumugh obho ipinom io mĒnaan, tamen obho odi adeny naḅōrō zeedi mi taruḍuma bho aNoa naḅasi mob'oghuugh obho. Iḅam arōoy be bho idigh toghuugh obho. Oomo eedi aḅhenya. Eedi pobo ubhel taṃuum obho. ²¹ Iibha bho igbaaniom ozua muṃum, olo naḅel enyina siibha. Ilo ootōla eeniir alōor obho ḍio, idi toguan olo ubhin ooḅi ologhi uguan Ēnaan. Ozua-muṃum obho aḅhel enyina

mi toḅetunu toḅho bho taḅizos Kraist, ²² obho naṣiini tanyu obho arol deleda mi toḍiom aḅo tĒnaan naḅa moomo itelema n'aruula n'inyaam aṃyu obho.

Aghuḍum ilo neenweeghian

⁴ Odi aKraist kaṃiinom ni tiikpōogh obho, enyina ekona ikuemi miloghi enyina mi tonyiin ebōom obho meṭua gha, ebum obho kōoy kōoy olo aṃiinom tiikpōogh obho oṣol mu aḍighi mīkarabh. ² Eru kua, paṣeghe siibha aghi taghisigh, inogho moomo aghuḍum obh'enyina mĒnaan aḅham tezo iṭo bh'odi. Iḍum gha maghuḍum iikpōogh alōor obho. ³ Amen obho enyina idum gha maghuḍum arōoy aruru obho neegbebh. Enyina idum gha maghuḍum ipesi, n'odubudian toḅkpo emel alōor obho, n'odumughia arimiim, n'oleey ezaal, n'odiku araagbo arimiim, n'opuru okool iikool aruru ibha nepel olōgh tĒnaan obho. ⁴ Esi-ibha bho arōoy aruru obho neemōogh mobho enyina itul mu n'eedi eḍum aghuḍum aruubheeny obho. Tebum iibha beleni, peedi neṣugh ḍien enyina. ⁵ Iḅelemaan eedi, eedi temaranuan ni mĒnaan eḅba ghuḍum obh'eedi eṇogho zodi obo bho naṃamara moṣu iiruan oṇogho obo bho idi mimoom n'obo bho neebho bho. ⁶ Iibha paṣar obho uḅba na mooḅi adōm obho uṇogho mobo bho neebho bho, obo bho noosōbh uṇogho mi tesuo emar-arōoy obho, kezo bho nosōbh uṇogho kōoy kōoy obho; uḅba uṇogho eedi molo taghuḍum aṣuumugh obh'eedi, eedi eḍum kezo bho Ēnaan naḍum obho.

Iibi arōoy ilo neḅam okpo tĒnaan

⁷ Ikunughi oomo emorokpo bho naatuan. Ipam iloghi enyina, megona lōor enyina molo enyina etue eekpulughu mĒnaan. ⁸ Ibha ipu kaṣar kaṣar, onyiin atulan monyiin magey, tebum obho etulan nakpereghi gha moḅogh iikarabh obho. ⁹ Onyiin aloghom monyiin totu odi, ighunughun itol io. ¹⁰ Kōoy kōoy abhin teṇogho bho Ēnaan aanwo zodi obho aḍighiom miibi miṇon arōoy, kiiḅi arōoy ilo neḅam okpo tĒnaan. ¹¹ Kōoy kōoy olo napirisi, aḅba moṇuekpete tĒnaan! Obo naḅel rōoy, abhin aḅhelom mi tinyaam obho Ēnaan aṇogho zodi obho, molo obuom Ēnaan toomo emorokpo bho mi taḅizos Kraist, obo bho eghuan n'inyaam iṣol ni inogho kamen kamen obho. Erol ni na kua!

Omiinom ilo teṭol eṇogho marōoy taKraist

¹² Ib'iibi aburumōr, eegama oḍegh oonon obho enyina neḅmiinom obho inogho ḍio enyina meemōogh, ki-lo enyina ituom io mologhi moḅmiin. ¹³ Kpeḷen n'ipa, ologhi enyina aḅaal mobhin aṃi abin omiinom obho taḅizos Kraist, molo enyina eḅaal ologhi magey men tomutiom meguan obh'odi. ¹⁴ Alisebh il'enyina erumolo ukpete enyina mīkarabh tebum obho enyina neṭuonom maKraist obho. Iibha neḍighi eḍeeriom mobho eṃugh eghuan obho, eṃugh obho tĒnaan odi n'enyina. ¹⁵ Oōy otuan io aṃiinom tibha odi aru

mookoma, bolobolo oḅa, n'odighi mīkarabh n'ōoy olo nadu ghā mizon tokpo inon. ¹⁶ Kerumolo enyina imi-inom tebum obho enyina iru marōoy ilo ughōlōm maKraist, pighiil ghā rēgheer. Kpelen n'ipa, ise bh Eḅnaan mobho enyina ighōla maḅien taKraist.

¹⁷ Amen iiruan obho nāateeny, keḅio arōoy obho tEḅnaan pobo topira okiom. Erumolo ubhira ukom ezira, ikunughi obho tētōl ekō enogho mobo bho imōruōm io mOoḅi Adōm obho aḅua tEḅnaan karu obho? ¹⁸ Tētōl kezo bho nōoge bho,

“Ekpar magey mōbhel iibi arōoy ku,

ḅa maḅba milo temute mi tobo bho ilōghōm io mEḅnaan keḅio natōl mīkarabh temu obho?”

¹⁹ Eru kua, obo bho neḅum iibi aghuḅum nemiinom tebum ito bho tEḅnaan obho erōbh eman moomo aghuḅum obh'eedi mi tQolema bho, obho obi ghā ḅio mi toguan odi obho.

Araana tEḅnaan

5 Aami obo bho uru monyiin okenya olo amiiin ani kua naḅba mōmiinom obho taKraist, obho tapin ani mabin eghuan obh'odi obho tozuuron omutiom obho, naasen ni marukenya aḅosi obho idi togbo enyina bho, ² molo enyina keekō maḅaana bho Eḅnaan aḅogho enyina bho, unyu ḅio zenyina, ipin oomo ologhi enyina meḅighiom kezo bho Eḅnaan naḅa bho. Ituan ghā mebum amukpe bho be, ipin ologhi etulan meenonom. ³ Ibham ghā mobo bho idi tēḅiani enyina bho n'oghuaanaan aḅo. Kpelen n'ipa, idum ooḅi aghuḅum molo eedi etuonom raḅaḅa asike enyina.

⁴ Amen uvemū ooko-raana bho tamute atu, penyina obhin ani eghōny eghuan obho, obho bōbon amen olo tātōl tūruturu olo bho.

⁵ Onyiin ezo bho na, enyina aḅwuny-ugheel obho, ikiilaan marukenya bho. Oomo enyina, ikpologhia ma-

doni osōoriōm alōor, onyiin asōoriōm lōor aḅogho monyiin. Tibha,

“Eḅnaan nazuonom ghā mobo bho iḅughia lōor obho, keḅio nanwo minwo mobo bho isōoriōm lōor obho.”

⁶ Isōoriōm lōor mi tookōogh aḅo inyaam tEḅnaan, molo tamen olo igbaan podi oḅughe enyina. ⁷ Itōbhanaan zodi moomo iḅaghama enyina, tibha odi ku naakō zenyina bho.

⁸ Igona lōor enyina, imaar eenon! Obo ologh aḅien enyina, eru obho, naleghe agbo akin akiton kodumunuḅuḅu, naḅa mobo odi tapum aḅeleghe. ⁹ Ikuemi mologhi omōruōm enyina megin zodi, tēzo bho enyina meelōghōm mobho oomo aburumōr enyina ibha imōruōm obho mi toomo emar-arōoy obho neeḅigh na tonyiin odi omiinom obho. ¹⁰ Ibam amen neetēn mi tōmiinom obh'enyina, pEḅnaan ob'osu aghusan aḅien obho nivo obo bho abheleghe enyina moru obhin ani abin eghuan obho ikunughi olo mi taKraist obho, oḅighi oneghemi enyina, onogho enyina mīnyaam, n'oghuaanaan ade olo omara. ¹¹ Inyaam oḅaam ema bho erol enogho zodi kamen kamen! Erol ni na kua!

Iipuruan ikunughi obho

¹² ASailas, obho aami useghe kumōr olo aḅeeny ologhi alogh aḅo aḅogho aami mōge oḅam oḅhereer obhobho aruom enyina. Aami naḅa mookiom enyina n'ogba onogho enyina mobho oobho aru maḅar emu osu aghusan aḅien tEḅnaan obho. Imaar etuom maḅar.

¹³ Umarani aḅosi obh'aBabilon, obho Eḅnaan naason na aḅeghe bho, epuruan enyina. AMak ony ami ekona apuruan enyina. ¹⁴ Onyiin abhin tetulan aḅolom monyiin.

Ekima erol enogho moomo enyina obo bho iru bō milo taKraist obho.

2 Pita

1 Aami aSaimon Pita ebana n'oteledom obho tajizos Kraist uge natuom enyina obo bho idua todighi iibi obho tajizos Kraist Eñaan bh'ezira kanogho enyina Opela mologhi omoruom olo ala maar kobh'ezoor.

2 Qsu aghusan adien n'ekima emaraghia erolan enyina tebum obho enyina iloghom mEñaan n'ajizos Kraist Obamogh ezira bho.

Eñaan abheleghi enyina ason asege

3 Tebum obho ezira noologhom zodi obo bho abheleghi ezira moru obhin abin eghuan n'oomo iibi obh'odi obho, needighi molo inyaam tEñaan nenogho zezira kyar kyar olo ezira nogbeel mobhin odumom aghudum iikpogh obho n'aruumugh obho. **4** Tiibha bho podi anogho zezira menogho ilo ibugh ila maar magey, ibha odi agunaan obho, molo tenogho bhibha penyina omuzonaan tobho enyaghaam okpo emel emar-aroy obho, oru obhin ani abin aghudum obho tEñaan. **5** Tebum iibha bho beleni, ikparam magey meparam iibi edighiom ar mi tologhi omoruom enyina, tiibi edighiom ar obho ibaram ologhom ar, **6** tologhom ar obho ibaram obhama loor, tobhama loor obho ibaram okparami aloor, tokparami aloor obho ibaram ologhom Eñaan, **7** meparam obhomoghian aburumor obho mi tologhom Eñaan, ku meparam etulan mi tobhomoghian aburumor obho. **8** Erumolo enyina iteny taghudum enyina magey mabaabha bho, peedi oru odighi enyina, enyina kemaar kemute kekom mi tologhom ar enyina mi tajizos Kraist Obamogh obho. **9** Kedio ooy olo oteeny io miibha bho mi taghudum odi, paridien odi neegbarara molo odi namiin miikogh be, odi naabulo na mobho nootol migbaany ikarabh obh'odi.

10 Tiibha bho beleni, iibi aburumor ami, iloghoma mebhamam tobheleghi obho Eñaan naabheleghi enyina ason enyina asege bho. Enyina edighi miibha bho, enyina imeel io totu. **11** Podighi olo Eñaan tanogho enyina miikpo modigh ani tAde-Qolema bho tajizos Kraist Obamogh obho n'Opela bh'ezira, obho ikunughi olo bho.

12 Tebum ibha beleni, aami uzuum io loor mobele gha ootueni enyina mokpo bhibha, toomo ibha enyina neeloghom itene miibha bho, imina na ghua gbigbiribh mi tagey obho enyina neebhinom obho. **13** Aami utua, ekar eneghe molo aami kazighe miloghi obh'enyina motuemi gha enyina mokpo bhibha, suo aami odi nini napooghu obho. **14** Aami naaloghom mob-

ho naatuan molo aami kakporona kamuneen modim aghudum obh'ami kezo bho ajizos Kraist Obamogh ezira bho nagba anogho aami obho. **15** Aami takparam ni adighi mezo olo enyina tetua gha miibha bho moomo amen, tamen olo aami naadigh toogu.

Ezoor nomiin nogba eghuan taKraist

16 Ezoor ubhin io tiben jigbaay iuduul kogba onogho enyina milo igboloman tinyaam n'oru obho tajizos Kraist Obamogh ezira bho. Ezoor ubhin n'akar ikpo aridien obh'ezoor komiinom eghuan obh'odi. **17** Ezoor urol ani men obho Eñaan Ode bho anogho bo zodi miibhughumi n'eghuan obho, tamen olo oghoroko adua aru todi mi tesi Ib'eghuan obho, akpete kua anogho zodi, "Oobho pogini Qony obh'ami, obho aami ubeleri-om emu obho." **18** Ezoor nivo nivo umoghon ani moghoroko bhobho, bho adua tanyu obho aru tamen obho ezoor udi n'odi mi tob'eegum iigbia bho.

19 Iibha bho needighi molo ighuemi magey miloghi ezoor mi tadom obho arizil obho tEñaan jigbaay obho. Ekpe magey molo enyina kedeny kemoghonyan ani, ebum obho jigbaay bhibha idi kotodi olo namua tokinim ninii adio naaru abaal, pebaal eenaany udirogh obho aru amua tiloghi obh'enyina. **20** Tilo ipuom suo, iitua gha miibha bho, mobho bobon ooy olo tatue asege mitua odi agba amutiom memu aghiiny arizil obho, ibha uge bo tobhereer iigbia bho, olo, **21** ebum obho bobon onyiin adom aghiiny arizil obho olo adua titua ooy karu olo. Emugh Iigbia bho abham anyuughi rooy molo eedi igba monuekpete bho tEñaan.

Iben arōy obo itughumiom

2 Tamen olo neeten, iben arizil emute teesodia arōy. Onyiin ezo bho na, pezo iben arōy obo itughumiom temute na teesodia enyina. Eedi tepokia ni epin etu eloghom mitughumiom amape, emina eparanaan makar Ode Otu obho ata bo zeedi obho, molo ekperenom aduugh tapuom ni zeedi. **2** Ezo bho na, pezo ologh arōy tetuonom midim araabom obh'eedi, molo tiibha bho eedi nedighi obho parōy ogha ikarabh opue Ophi Ebom obho. **3** Temel ikpoki peedi otughumiom iben eedi mobhin asuo mi tenyina. Kokanya amen mobho otu mijiruan eedi naaru naboro, n'obho obo bho tapiemi eedi obho okodi dio.

4 Eñaan obelemaan io mitelema bho idighi bo mikarabh obho. Odi anyuughi zeedi aloki toonu olo ikunughi olo, akasiy zeedi aseeri tesi olo ob'okinim, naboruom maduma jiruan obho. **5** Eñaan obelemaan

io mõbel ɛmar-arōoy obho. Odi abhin mob'adigho ɛziom mĩkarabh arōoy obho ilōghōm io mɛNaan obho. Odi ɛbhel ni maNoa obho ɛgba gha mebdōom oob̃i aghuɖum obho n'ɛnon oɖual arōoy be. ⁶ ɛNaan abhin ni nyɛn abhiɛmiom ɛama bh'aSodom n'aGomora mõnogho aliiki milo temutenaan mobo bho ilōghōm io mɛNaan obho. ⁷ Odi ɛsoghoron ni amutiom maLot, obho aru bo moob̃i ooy, obho ĩkarabh eɖighiom ɛar arubheeny obho ĩiɛbaghami gha bho. ⁸ Odi oob̃i ooy obhobho arughan zeedi molo oomo aɖuma odi ɛmiin gha ɛmoghon mõkpo ĩkarabh eɖighiom ɛar obh'eedi olo ĩnogho mĩiɛbaghami moob̃i ologhi obh'odi. ⁹ Iibha bho neɛba eɖeeriom mobho Obamogho obho alōghōm magey mezo õbhel õsighe mi todegh oonon eedi marōoy obo bho ilōghōm mɛNaan obho, n'ɛzo õbham ĩkarabh arōoy oseeri tõmiinom õbōruōm aɖuma ĩruan obho, ¹⁰ ɛkar obo bho neegin mĩto tɛNaan nẽtuonuman ĩkarabh eɛbhuom alōor obh'odi, obho taɖue ghuɖum eedi obho.

Eedi iben arōoy obo ĩtughumiom obho, aɖuugh ibom ɛmu eepughiaay ɛgba. Ighiilaan gha na ɖio megħuan itelema ɛnyu obho; kpẽlen n'ipa, eedi nẽkpete gha zeedi epue. ¹¹ Eedi itelema bho na, ibha ĩteeny ĩnyaam n'ikpo ipuom eedi iben arōoy obo ĩtughumiom obho, irōnyōgh gha ɖio eɛba zeedi epue taghisigh tObamogho obho. ¹² Arōoy bhibha arōoy ilo ĩitua ilo, eɛbhuom ɛmel alōor obh'eedi nẽnyaghagh eedi nẽɖum aghuɖum ĩnam eɖum ibha ɛmaraghi mokughi oze bho. Eedi nẽkpete gha epue mõkpo olo neepu molōghōm ɛar obh'eedi. Toze ni zeedi kezo bho noze gha mĩnam eɖum obho. ¹³ Õmiinom obho eedi ĩnogho rōoy obho, põmiinom obho topin õkpeom eedi obho. Õbaal ologhi eedi põɖighi togbo eteɛ ɛkar ɛkar olo tãnogho zeedi nẽmel ĩkpōogh alōor obho eedi nẽva bo bho. Eedi nepuughi ghisigh tObamogho obho ẽloki ɛgħeer mẽɖian ɛruumugh obho, men olo eedi itul n'enyina nele n'õbaal ologhi mi tipesi n'ikarabh ɛdolomaan obh'eedi. ¹⁴ Onon ɛar olo eedi nẽva olo, tughuneen obhumogh ɛraani ɖio. Emel oɖighi ĩkarabh obho igbẽbhan gha ɖio mi teedi. Eedi nẽkomogh gha ẽlogħ tẽsiin mobo bho ĩkua ɖio tiloghi omōruōm eedi obho. Eedi nẽetughumiom miloghi eedi eseeri mõtee-ny ɛkar ɛkar. Itōnyōgh tɛNaan idi n'eedi. ¹⁵ Eedi nẽeɖua epe tonyen ebōom obho. Eedi nẽtuonuman mebdōom obho aBelam ɛony tãBosor ɛtuonuman obho, obo bho atulan mobhin oɖighi ĩkarabh ogbuom obho. ¹⁶ Molo ɛliom ni zodi mi t̃karabh odi, okpom-ɛka ɛsu ɛkpete mãar ɛnogho zodi ɛpuenaan zodi moti ĩitia ɛnaghayan arizil obh'odi.

¹⁷ Arōoy bhibha ariizi ɛmuom ilo ɛmuom ilo. Eedi idi na kẽbōghōghaan olo õpibha nãpibhogħom. ɛNaan nãasi mesi ob'ok̃nim aseerian zeedi. ¹⁸ Eedi ibhin mõnuekpete araama, n'ituma, n'ipesi ɛmel alōor obh'eedi nẽɖaam marōoy obo bho eede ĩke momuzōnaam oɖua tobo bho netugh magħuɖum olo ɛgħaranuan obho. ¹⁹ Eedi nẽguanaan gha rōoy magħuɖum ɛnwuny ogbo eghun, keɖio eedi nĩvo nĩvo ɛrubana ĩzian ĩkarabh eɖighiom ɛar, tebum obho ooy nãɖigh gha

mẽbana ɛnogho ɛkar ɛkar olo napuom zodi mãvo bho. ²⁰ Erumolo arōoy ibhin tolōghōma bh'eedi mi tãjizos Kraist Õpela bho n'Obamogħ ezira bho kimuzōnaam t̃nyaam õɛiira ɛenir ɛmar-arōoy obho, kemina emula eɛbhughu teedi, aghuɖum obh'eedi tãɛebh ni apu mĩbh'õbel egbiom obho. ²¹ Ughōl eedi delōghōm io moob̃i ebōom obho bo k̃inegħe epu moru olōghōm ɛni kogħiraan oɖionom ɛman mĩto iigbia bho ɛnogho bo zeedi obho. ²² Iibha bho imutenaan eedi obho nẽgba eɖeeriom mobho asidōgh bhibha iru magey,

“Aghōogh amina amula nale mĩbha odi akuɖaan azuughi obho,”
bolobolo

“Obhōrōpō olo uɖur mũum namina gha ni ɛki tõg-
budu obho.”

Obamogho obho aguan momula oru

3 Iĩbi aburumōr ɛmi, oobho ogbẽbhiōm ĩzal õb-
hereer obho ɛami nãage uruom enyina. Toomo eedi ɛami ɛva magey mõkparam õotuemi enyina mõkpo bhibha molo ɛami ɛloki mãkar ĩĩbi ĩitua tãru-
umu enyina. ² ɛami nãva molo enyina kẽetua gha mĩigbaay arizil iigbia bho tɛNaan ibha eedi igba kagee-
di obho, n'araalōgh obho Obamogho n'Õpela bho ɛnogho bo miteledōm enyina mõnogho enyina bho. ³ Ipira melōghōma kua, mobho tikunughi aruɖuma bho ẽtede arōoy temute ni etu ilo tẽtol ɛtuonuman mẽebhuom ĩkpōogh alōor eedi. Eedi tẽmologħ ni eebaghami enyina ⁴ ekōl kua “Odi ɛjizos saguan mo-
mula oru? Oɖighen odi? Igbaany ɛburude ezira sũneebhozu, keɖio ɛkar ɛkar odi nini kezo bho ɛlem bo mẽmar-arōoy obho kõbel egbiom obho.” ⁵ Eedi ĩkar ni elōghōm ku nẽparanaan mobho kageedi obho ɛNaan ɛkpete ni be keɖio ɛlem made bho n'ɛnyu ob-
ho. Ade bho aɖua tãmuom amute molo ɛmuom obho nẽpam na zodi. ⁶ Keɖio ɛmuom na, obho ob'adigho bho, mobho ubhin ubhiɛmiom mugbaany ɛmar-arōoy obho. ⁷ Onyiin odi oghōrōkō bho tɛNaan mobho ɛb-
ham aseeri mãnyu obho n'ade bho odi bo siibha bho mobhin ɛnyan obhiɛmiom. Nooseeri mãnyu obho n'ade bho nõbōruōm mãɖuma bho tõtu mĩruan ɛnogho, õpĩmi marōoy obo bho ilōghōm io mɛNaan obho.

⁸ Iĩbi aburumōr, ĩbulo gha monyiin ekpo ɛar obhob-
ho: taghisigh tObamogho obho akerẽkerẽ olo mi tonyiin aɖuma n'ɛsumuunir ɛsia. Todi, ĩzal obho onyi-
in.

⁹ Obamogho obho obĩmi gha ɖio moguan odi kezo bho ẽtede enyina nẽetua bho. Odi adeny ni ɛnogho enyina, ebum obho odi ova ɖio molo onyiin ooy kabhe. Odi nãva molo kōoy kōoy kaghiraan t̃karabh odi. ¹⁰ Aɖuma bho Obamogho obho tatu obho, tatu tekperenom kõba. Taɖuma popo, tigbōgh imulughu, pãnyu obho n'oomo õkpo bho idi bo todi obho ɛnu ɛnyan ogbōr oten. Ade bho n'oomo õkpo bho idi todi obho tepe ni eɖua. ¹¹ ɛzo bho topĩmi ni moomo õkpo bhibha bho, okōr oɖigh aghuɖum mobho ĩgbaan l'enyina keɖum? Iɖum oob̃i aghuɖum mẽrõl ɛnogho

mĒnaan, ¹² ku meḃōruōm ghā maḃuma bho tĒnaan, meḃparam magey meḃighi molo odi aḃuma bho kakem karu, akar odi aḃuma bho anyu obho tanyu ape bō bho, n'eesu obho tanyenemi moomo okpo bho idi bō tanyu obho. ¹³ Ēnaan naaguanaan zezira momoom anyu n'ade olo oḃighi iibi tētol. Oobho pobho ezira nogon ghā oḃōruōm obho.

¹⁴ Iibi aburumōr ami, ɛzo bho enyina negon ghā neḃōrō ḃuma bhobho bho, piḃparam ghā meḃighi meseeri silōor enyina ɛneghe ɛman olo uḃbaam io miḃkarabh taghisigh tĒnaan, meḃrol tekima n'odi.

¹⁵ Ikiom ghā ḃien talideny tObamōogh ezira bho kebōom olo odi anogho enyina moḃol oḃhel enyina, konyiin ɛzo bho oobī umōr obh'ezira aḃol abhin toomo olōghōm aar obho Ēnaan anogho zodi obho aḃe aruom enyina bho. ¹⁶ Onyiin eedi abaabha bho

pibha odi naḃe ghā nā toomo iḃhereer obh'odi. Kir ɛde okpo olo iḃpar magey mōmoghonyan tiḃhereer obh'odi olo obo ilōghōm io n'arōoy iḃal iloghi nenweeghiy ɛḃaraghiom miben ɛgba, kezo bho eedi neḃbaam mibha ɛgia ipedi obho, molo eedi neḃbo marugu eedi.

¹⁷ Keḃio enyina, iibi aburumōr ami, neelōghōm eteḃe miibha bho. Siibha bho, igona lōor enyina, molo okōrōnuan arōoy obo bho ikiilaan io raalōgh obho igbōrōm enyina taraabōom eedi n'olo enyina iḃkorom emeel tariisi obho enyina imaraay bho. ¹⁸ Ipōbhōm meḃghī taghisigh n'osu aḃhusan aḃien n'olōghōm aar obho taḃjizos Kraist Oḃela bho n'Obamōogh ezira bho. Eghuan obho ɛrol ɛnogho zodi be siibha kamen kamen. ɛrol ni kua.

1 Jön

Ekpo-önuekpete aghuḍum obho

1 Ezōor uge notuom enyina milo igboloman n'Ekpo-önuekpete aghuḍum obho, obho arol bọ k'ọbẹl egbiom olem obho; obho ezōor nọomoghon; umina uunon ụmiinom n'aridien ezōor, ụbhamam na n'aravo ezōor. **2** Amen odi aghuḍum obho aru amute tẹmar-arōoy obho, ezōor ọmiin, molo ezōor nọgbaam ọnogho enyina olelemi tilo igboloman n'aghudum obho ikunughi olo bho, obho arol bọ tQde bho keḍio uru uḍighi ezōor ulōghōm odi. **3** Ibha ezōor ụmoghon ụmiin obho pibha ezōor nọgba na ọnogho enyina, molo enyina etul n'ezōor mi tookōbhōghian obho ezōor ụteeny bọ mi tQde bho n'Qony obh'odi ajizos Kraist obho. **4** Ezōor nọge miibha bho, molo ọbaal ologhi obh'ezira agbẹbha aman.

Ẹnaan ẹbaal

5 Iibha padōm obho ezōor ụmoghon bọ tōnu Qony obh'odi obho, obho ezōor nọgba ọnogho enyina bho. Ẹnaan pẹbaal keḍio todi bọbon ọkinim olo. **6** Erumolo ezira udi tōkinim ku nokōl ghā mezira ọteeny ookōbhōghian n'odi Ẹnaan, tīnu n'edighiom ̄ar obh'ezira nẹgba miben be. **7** Erumolo ezira udi tẹbaal obho kezo bho odi Ẹnaan odi tẹbaal obho, pezira, onyiin ọteeny ookōbhōghian mi tonyiin, keḍio iḅaal tajizos Qony obh'odi taatōl moomo iḅkarabh ezira aḅaalen. **8** Erumolo ezira ughōl mezira iḅkarabh iloghi ilo, pezi- ra noobiōghōm silōor ezira, agey obho ilo na tezira. **9** Kezira ootuman mīkarabh ezira ọnogho mẸnaan, odi tapin ni mebum oguan obh'odi aḍighi mibha ineghe bho aḅelemaan ezira mīkarabh ezira aatōl ezira aḅaalen mi toomo iḅkarabh edighiom ̄ar. **10** Erumolo ezira ughōl mezira doḍighi ghā dio mīkarabh, pezira nọgbaam Ẹnaan miben. Ọnuekpete bh'odi ẹko olo na tezira.

AKraist obo n̄amaranuan Ẹnaan naasen odi ̄nogho ezira

2 Iḅam ̄anwuny ̄ami, ̄ami n̄age miibha bho atuom enyina molo enyina idighi mu mīkarabh, keḍio ọoy olo aḍighi mīkarabh, p̄atua ghā mobho ajizos Kraist, obho odi be aru moḅi obho, n̄amaranuan mQde bho naasen zodi ̄nogho ezira. **2** Odi aKraist n̄ivo n̄ivo pobo ụboromiom mẸnaan molo ezira kọteeny m̄ḅelemaan iḅkarabh ezira, iḅkarabh ibh'ezira be dio, iḅkarabh oomo arōoy ẹmar arōoy obho.

3 Erumolo ezira nokiilaan oḍighi mibh'ito bho tẸnaan, pezira ọkar olōghōm mobho ezira noolōghōm zodi. **4** Kōoy kōoy olo aghōl modi alōghōm Ẹnaan koghiilaan io aḍighi mibh'ito bho todi, odi ọgba miben, agey obho ilo na todi. **5** Kōoy kōoy olo aghi- ilaan aḍighi mibh'oghōrōkō bho tẸnaan podi naḍeri- om mobho odi atulan Ẹnaan aman n'oomo ologhi odi. Iibha p̄ezo ezira tolōghōm mobho ezira ụteeny otul ọnu n'odi. **6** Kōoy kōoy olo aghōl modi n̄ateeny otul ọnu n'Ẹnaan, podi aḍum oḍigh aghuḍum obho ajizos Kraist aḍum obho.

Omoom olōgh obho

7 Ib'iḅi aburumōr, iibha bho ̄ami uge natuom enyina bho omoom olōgh io. Onyiin odi ugbaany olōgh obho, obho enyina imoghon kọbẹl egbiom obho. Ug- baany olōgh obho, padōm obho enyina n̄emoghon obho. **8** Keḍio ̄akar odi iibha ̄ami n̄age bho omoom olōgh olo agey obho n̄omiin taKraist n'enyina mobho ọkinim obho n̄aḍua, ̄akar odi ẹbaal obho n̄ake n̄a- mua.

9 Oōy olo aghōl odi odi tẹbaal obho kụ n̄alogh dien mumōr odi, agey obho ilo todi, odi odi nini tōkinim obho kesiibha. **10** Kōoy kōoy olo atulan mumōr odi, odi odi tẹbaal obho. Bọbon ̄ar olo idi todi molo ọnon ọoy k̄atuan odi kaḍighi mīkarabh olo. **11** Obo bho ̄alogh dien mumōr odi obho odi nini tōkinim. Odi natele tōkinim mobho keḍio olōghōm io mesi odi n̄aki, ebum obho ọkinim obho naapuughi riḍien odi.

12 ̄Aami uge natuom enyina, iḅam ̄anwuny obho, ebum obho n̄otuan tebum aKraist kụ n̄oḅelemaan enyina mīkarabh enyina. **13** ̄Aami uge natuom enyina ̄burude bho, ebum obho enyina neelōghōm zodi obo bho aḍum ni arol kọbẹl egbiom obho. ̄Aami uge natuom enyina ̄anwuny ugheel obho, tebum obho enyina neeḅe ipuom mObo-oḍighi mīkarabh obho.

14 ̄Aami uge natuom enyina ̄anwuny obho, ebum obho enyina neelōghōm mQde bho. ̄Aami uge natuom enyina ̄burude obho, ebum obho enyina neelōghōm zodi obo bho aḍum ni arol kọbẹl egbiom obho. ̄Aami uge natuom enyina ̄anwuny ugheel obho ebum obho enyina iḅteeny m̄inyaam obho. Ekpo-önuekpete bho tẸnaan odi tiloghi obh'enyina molo enyina neeḅe ipuom mObo-oḍighi mīkarabh obho.

15 Itulan ghā ghuḍum ẹmar-arōoy obho n'oomo iib- ha idi bọ tẹmar-arōoy obho. Enyina etulan maghuḍum ẹmar-arōoy obho penyina iḅteeny m̄u metulan Qde bho mi taghuḍum enyina. **16** Iibha idi bọ tẹmar-arōoy obho

pibha iikpōogh obho ñenyaghagh mođighi obho, n'ibha ariđien obho ñenyaghagh moťeeny obho, n'obughia lōor tibha ñooteeny tesuo aghuđum obho. Iibha bho bōbon olo ađua tito Qde bho karu olo. Oomo eedi iđua tito ɛmar-arōoy obho keru. ¹⁷ ɛmar-arōoy obho n'oomo oƙpo bho arōoy ñeva moťeeny obho neebhe nemuneen, keđio odi obo bho nađighi bō mibha ɛnaan ñava bō bho tađum aghuđum olo ikunughi olo.

Obo ologh ađien taKraist

¹⁸ Anwuny aami, ikunughi obho natuan. Nōogba onogho enyina mobho obo ologh ađien taKraist natu, keđio esiibha ologh obo olokian ariđien odi neemute etu, paar obho ezira nolōghōm mobho ikunughi obho natuan. ¹⁹ Arōoy bhibha iƙar io erelian n'ogbo bh'ezira, paar obho eđighi bō keedi iƙbaranuan ezira bho. Eedi netelian n'ogbo bh'ezira bō, peedi ƙitolan n'ezira. Eedi iƙbaranuan kua molo oƙar omiin mobho oomo eedi iƙar io erelian n'ogbo bh'ezira.

²⁰ Enyina ñi dugh, Ođy Iigbia bho naazuughiom enyina mɛmugh Iigbia bho, molo oomo enyina neelōghōm magey obho. ²¹ Aami utuan io mebum obho enyina ilōghōm io magey obho ƙaami ađe miibha bho natuom enyina, aami utuan tebum obho enyina neelōghōm magey obho n'obho enyina neelōghōm ña mobho iben iđua għa dio tagey obho emute.

²² Okōr ooy oƙar oğba miben obho? Odi obo bho aħharanaan bō aghōl mađizos paKraist obho dio bho. Odi ooy obhobho pobo ologh ađien taKraist. Odi ñaħharanaan mQde bho n'Qony obho, ²³ Kōoy kōoy olo aħharanaan mQony bho odi olo aħi n'Qde bho. Kōoy kōoy olo ağba miibha mQony obho odi odi aħi n'Qde bho.

²⁴ Tebum iibha bho bełeni, iƙua magey meħhamam tiloghi obh'enyina madōm obho enyina imogħon bō ƙoħel egbiom obho. Erumolo enyina iħhamam mibha enyina ñeemogħon ƙoħel egbiom obho, penyina orolan aħi Qony bho n'Qde bho moomo amen.

²⁵ Aghuđum olo ikunughi olo poobho aKraist ñivo ñivo aguanaan monogho ezira.

²⁶ Aami uđe miibha bho natuom enyina tibha igboloman n'obo bho ñeva mebdōm oobiōghōm enyina bho. ²⁷ Enyina ñi dugh, aKraist naazuughiom enyina ɛmugh Iigbia bho. Enyina obo bho netughom mɛmugh Iigbia bho, iħa mu monon ooy moťughumiom enyina. Odi ɛmugh Iigbia bho pobo taťughumiom enyina ƙaar ƙaar. Iħa odi naťughumiom obho pagey obho, iben ilo. Ikiilaan miťughumiom ɛmugh Iigbia bho merolan għa maKraist.

²⁸ L'agey, anwuny aami, itolan n'odi molo ezira oťeeny moğghuanaan ologhi tamen obho odi tamute atu obho molo ezira ukiil io zodi reğheer tađuma obho odi tatu obho. ²⁹ Enyina neelōghōm mobho aKraist be mobho aru mooħi ooy keđio ilōghōm meghōl kua, kōoy kōoy olo ađighi mibha inegħe bho noonwe zodi omina omar.

Anwuny tɛnaan

³ Imiin etulan olo Qde bho abhin atulan ezira. Etulan obh'odi aħugh magey molo ubhin ezira ughōl mañwuny tɛnaan. ɛzo bho ña pezo ezira idi. ɛmar-arōoy obho ilōghōm io mɛnaan paar obho eedi ilōghōm io zezira bho. ² Ib'iħi aburumōr, esiibha ezira anwuny tɛnaan keđio doħar io oħaar olōghōm milo ezira toťol. Oomo iibha ezira ulōghōm obho, pezira toťol aħi ni kaKraist men odi amute aru, ebum obho ezira toťiin ni zodi ƙakar ɛzo bho odi odi obho. ³ Kōoy kōoy olo aťeeny ođuom ologhi obhobho mi taKraist naaseeri lōor odi aħaalen i ƙezo bho aKraist aħaal ni aman obho.

⁴ Kōoy kōoy olo ađighi miħarabh naasōor olōgh tɛnaan, ebum obho ođighi iħarabh pu noħel olōgh tɛnaan. ⁵ Enyina neelōghōm mobho aKraist ađua aru mootōl iħarabh arōoy, n'obho todi bōbon iħarabh ilo. ⁶ Keđio kōoy kōoy olo odi n'aKraist orol għa dio ađighi miħarabh. Kōoy kōoy olo aħol nađighi miħarabh doħi in għa dio zodi, dolōghōm ña dio zodi.

⁷ Imōrō għa, anwuny aami, ooy aabiōghōm enyina. Kōoy kōoy olo nađighi mibha inegħe bho, pooħi ooy ƙezo bho aKraist aru mooħi ooy obho. ⁸ Kōoy kōoy olo nađighi għa miħarabh, polo Eru obho, ebum obho Eru obho ki toħel egbiom obho ađighi miħarabh. Qony tɛnaan aťuan ebum obħiemi ariiđighi Eru obho kamute aru.

⁹ Kōoy kōoy olo noonwe umina umar orol għa dio ađighi miħarabh, tebum obho amarugh eđighiom aħar tɛnaan idi n'odi obho, n'ebum obho ɛnaan aru mQde odi obho, odi orol io aħol ađighi għa miħarabh. ¹⁰ Iibha pibha toťiin maƙereƙere mi tañwuny tɛnaan n'anwuny Eru obho. Kōoy kōoy olo ođighi dio mibha iizuan obho atulan mumōr odi, Odi ol'Eru obho, Qony tɛnaan io.

Onyiin atulan monyiin!

¹¹ Iibha paħar adōm obho enyina imogħon ƙoħel egbiom obho mezira onyiin atulan monyiin. ¹² Ezira utol io kaKen. AKen ol'Eru obho, molo odi aghigh maħar umōr odi. Odi aťuan ebum eegħe kagħigh umōr obh'odi? Ebum obho eđighiom aħar odi iħeħebħ ni, iibha tumōr odi inegħe ni.

¹³ Tezo bho ña, iħi aburumōr aami, erumolo ɛmar-arōoy obho ilogħ enyina đien, iimōogh għa. ¹⁴ Ebum obho ezira utulan burumōr ezira bho, paar obho ađighi bō mobho ezira noolōghōm mobho ezira nooħel moħbo ođigh tagħuđum obho. Kōoy kōoy olo otulan io mumōr odi, odi odi ni toħbo. ¹⁵ Kōoy kōoy olo alogħ đien mumōr odi poħkom menu, keđio enyina neelōghōm mobho oħkom menu oťeeny għa dio magħuđum olo ikunughi olo mi todi. ¹⁶ Iibha pesi ezira ulōghōm meħmu etulan, tibha aKraist anogħo lōor odi đuugh mebum ezira bho. Ezira ɛkona iğbaan ni molo ezira ƙonogħo għuđum obh'ezira đuugh mebum aburumōr obh'ezira. ¹⁷ Erumolo oħa aħi in umōr odi

tekulom kakperegghi riḍien odi mi tumōr obh'odi, odi taḡba ẹko mobho odi atulan mẼnaan mi tologhi odi? ¹⁸ Ẽnwuny Ẽmi, etulan ezira otu ḍio metulan ọnu be, eru maḡar agey etulan ilo toḡmiin teḍighiom-Ẽar ezira.

Ọteeny ọoghuaanan ologhi taghisigh tẼnaan

¹⁹ Iibha paar obho aḍighi bọ mobho ezira ulōghōm mobho ezira uru mil'agey obho, n'Ẽar obho aḍighi na bọ mobho ezira ọteeny moḍuom ologhi taghisigh tẼnaan obho. ²⁰ Erumolo ezira ọteeny miḡitu tiloghi ezira, ezira ulōghōm mobho Ẽnaan aḡugh ni apu miloghi ezira amina alōghōm na kaar kaar. ²¹ Tebum iibha beḡeni, iibi aburumōr Ẽmi, erumolo iloghi ezira ilo tḡitu, pezira ọoteeny mooghuaanan ologhi mi taghisigh tẼnaan. ²² Ebum obho ezira nookō raalōgh obh'odi obho, oḍighi na mibha iḍigh tologhi odi obho, pu kaar kaar olo ezira ugbeel podi ọnogho ezira. ²³ Iibha paraalōgh obh'odi, mezira omōruōm ḍien obho taḡizos Kraist, Ọony obh'odi, onyiin atulan na monyiin kezo bho aKraist Ẽto Ẽnogho ezira bho. ²⁴ Kōoy kōoy olo aakō raalōgh obho tẼnaan odi odi n'Ẽnaan, Ẽnaan odi na n'odi. Ebum Ẽmugh Iigbia bho odi Ẽnogho ezira bho, paar obho aḍighi bọ kezira ulōghōm mobho Ẽnaan odi n'ezira bho.

Ịzal oḍigh Ẽruumugh

⁴ Iibi aburumōr Ẽmi, imōruōm ḡha moomo arōoy ilo nekōl meedi ẹteeny mẼmugh Iigbia bho. Iḍa meenon merumolo Ẽmugh obho eedi iḡeeny obho aru molo tẼnaan. Ẽar obho aḍighi obho, ọlogh iben arizil neemute etu elela toomo Ẽmar-arōoy obho. ² Ẽzo olo oḍighi olo enyina kelōghōm mōoy olo Ẽteeny mẼmugh obho tẼnaan, piinon ḡha mōoy olo naḡba amutiom mobho aḡizos Kraist abhin n'iikpōogh alōr obho aru. Odi pobo Ẽteeny mẼmugh obho tẼnaan. ³ Kōoy kōoy olo naḡparanaan maḡizos ọteeny io mẼmugh obho tẼnaan. Ẽmugh obhobho aḍua todi obo ọlogh aḍien taKraist karu. Enyina neemoghon mobho odi natu, keḍio naaru asi siibha tesuo Ẽmar-arōoy obho.

⁴ Ẽnwuny Ẽmi, enyina ilo tẼnaan, molo enyina neeḡe ipuom miben arizil obho, ebum obho Ẽmugh obhobho odi bọ tenyina bho, Ẽteeny inyaam apu miibha iru bọ mil'esuo Ẽmar-arōoy obho. ⁵ Eedi neḡba ḡha mọkpo esuo Ẽmar-arōoy obho molo Ẽmar-arōoy obho ne-moghonyan zeedi, ebum obho eedi iru milo Ẽmar-arōoy obho. ⁶ Ezira ni ḍugh, ezira ilo tẼnaan. Kōoy kōoy olo alōghōm mẼnaan ọmoghonyan ezira, obo bho otu ḍio molo tẼnaan obho ọmoghonyan io zezira. Iibha pezo ezira tolōghōm maḡereḡere Ẽmugh obho naḡba magey obho n'obho naḡba miben obho.

Ẽnaan etulan

⁷ Iibi aburumōr, itu onyiin atulan monyiin, ebum obho etulan aḍua tẼnaan karu. Kōoy kōoy olo Ẽteeny metulan, pu noomina oonwe zodi ọmar, odi alōghōm na mẼnaan. ⁸ Kōoy kōoy olo ọteeny io metulan olōghōm io mẼnaan, ebum obho Ẽnaan aru metulan.

⁹ Ẽnaan aḍighi aḍeeriom mobho odi atulan ezira men obho odi arōm mogini Ọony obh'odi aru teḡmar-arōoy obho molo ezira keḡeeny ḡhuḍum mi todi. ¹⁰ Iibha pe-mu etulan, olo oghōl ezira kutulan mẼnaan io, odi katulan ezira karōm mỌony obh'odi aru molo ezira ọteeny ọḡelemaan iḡarabh ezira.

¹¹ Iibi aburumōr, ẹzo bho Ẽnaan abhin atulan ezira bho, ezira obhin na mezo bho onyiin atulan monyiin. ¹² Oōy olo naḡamiin ḡha mẼnaan olo. Kerumolo ezira onyiin atulan monyiin pẼnaan ọrolan ezira molo toḍighi metulan obho odi Ẽneghe Ẽman mi tezira.

¹³ Ebum obho odi Ẽnogho bọ zezira meḡmugh obh'odi obho paar obho aḍighi bọ kezira Ẽkar ulōghōm mobho ezira udi n'Ẽnaan, odi odi n'ezira bho. ¹⁴ Molo ezōor Ẽmiin, keḍio naḡba ọnogho miḡnon arōoy mobho Ọde bho arōm aru mỌony obh'odi moru Ọpela Ẽmar-arōoy obho. ¹⁵ Kōoy kōoy olo aḡba amutiom mobho aḡizos aru mỌony tẼnaan, pẼnaan odi n'odi, odi odi na n'Ẽnaan. ¹⁶ Ezira noolōghōm omōruōm na metulan obho Ẽnaan Ẽnogho ezira bho.

Ẽnaan etulan, keḍio kōoy kōoy olo Ẽteeny metulan odi mi tẼnaan, Ẽnaan odi na n'odi. ¹⁷ Ẽmu etulan obho uḍighi Ẽneghemi Ẽman tezira bho, olo ezira keḡeeny mooghuaanan ologhi mi taḍuma iḡruan obho, keḍio ezira ọteeny na ni na tebum obho aḡhuḍum ezira mi teḡmar-arōoy obho odi kobho taKraist. ¹⁸ Ologhi okpooy ḡha ḍio tetulan. Agey etulan olo Ẽneghe ni Ẽman napirighan ḡha mologhi aruugu. Tebum iibha beḡeni odi obo bho ologhi nakpooy obho, ọteeny io magey etulan olo Ẽneghe ni Ẽman, ebum obho ologhi odi nakpooy tebum Ẽliliom obho toḡiom odi obho.

¹⁹ Ezira utulan ni tebum obho Ẽnaan abhira atulan ezira bho. ²⁰ Oōy olo aḡhōl modi atulan Ẽnaan ku naḡogh ḍien mumōr odi, podi ọḡba miben. Erumolo odi otulan io mumōr odi obho odi naḡamiin ḡha moomo amen obho, odi taḡba ẹko mobho odi natulan mẼnaan obo bho odi ḍomiin ḡha ḍio bho? ²¹ Oobho podi olōgh obho aKraist alogh Ẽnogho ezira bho, modi obo bho atulan mẼnaan obho, atulan na kua mumōr odi.

Ẽzo ezira uḡe nopuom Ẽmar-arōoy obho

⁵ Kōoy kōoy olo amōruōm mobho aḡizos aru maKraist obho, odi ọpony tẼnaan; kōoy kōoy olo atulan mỌde bho tatulan na ni na mỌony obho. ² Kamen kamen olo ezira utulan Ẽnaan, nookō raalōgh obh'odi pezira olōghōm mobho ezira notulan maḡwuny tẼnaan. ³ Erumolo ezira notulan mẼnaan pezira nookō raalōgh obh'odi. Keḍio araalōgh obh'odi iḡmor io epu molo ezira utue ḍio ookō, ⁴ ebum obho kōony kōony tẼnaan tatue ni aḡe apuom meḡmar-arōoy obho. Ologhi omōruōm obh'ezira pobho ezira ubhin noḡiom opuom Ẽmar-arōoy obho. ⁵ Obo bho imōruōm bọ ighōl maḡizos Ọony tẼnaan obho pobo tetue ni eḡe epuom meḡmar-arōoy obho.

Iigbaay ilo igboloman n'Qony obho

⁶ Ajjizos Kraist podi obo bho aru obho. Odi aru ađighi agbẹbhẹghiom tozu amuum obh'odi n'ibaal obho odi azu tobho bh'odi obho. Odi oru dio ađighi agbẹbhẹghiom tamuum be, odi ađar mum n'ibaal ađighi agbẹbhẹghiom. Emugh Iigbia bho nivo nivo nađba na mobho iibha bho iru magey, ebum obho odi Emugh obho aru magey obho. ^{7,8} Emugh obho n'amuum obho n'ibaal obho piraar ikiran mizo ilo inu eedi iru monyiin. ⁹ Ezira nomoruom gha ni mijgbaay arōoy, keđio ijgbaay ibha tEnaan ighua epu. Iibha pijgbaay obho Enaan ađba milo igboloman n'Qony odi obho. ¹⁰ Molo kōoy kōoy olo amōruom mQony obho tEnaan podi naamōruom mijgbaay obho tEnaan mi tologhi odi, keđio kōoy kōoy olo omōruom io mijgbaay obho tEnaan naađighi zodi Enaan atu mođba miben, ebum obho odi omōruom io mijgbaay obho Enaan ađba tilo igboloman n'Qony odi obho. ¹¹ Iibha pijgbaay obh'odi, modi Enaan nanogho zezira maghudum olo ikunughi olo, keđio odi aghudum obho odi tQony obh'odi. ¹² Kōoy kōoy olo ateeny mQony obho nateeny ghudum. Ooy olo oteeny io mQony obho tEnaan aghudum olo todi.

Aghudum olo ikunughi olo

¹³ Aami uge miibha bho natuom enyina molo enyina eloghom mobho enyina neeteeny maghudum olo ikunughi olo, akar enyina obo bho neemoruom bo mađien Qony obho tEnaan obho. ¹⁴ Ezira oteeny

oghuanaan ologhi mi taghisigh tEnaan, tebum obho ezira nokar uloghom mobho kaa kaa olo ezira ugbeel olo idi tito odi, odi tamoghon ni ezira. ¹⁵ Kamen kamen olo ezira ugbeel odi maar, odi namoghon gha ni ezira. Erumolo ikar eru kua, pezira noologhom na mobho odi tanogho ezira kaa kaa olo ezira ugbeel odi.

¹⁶ Kōoy kōoy olo amiin mumor odi olo nađighi mikaarabh ilo ilogh io zodi tesi aduugh, odi aakpulughu mEnaan molo Enaan anogho zodi ghudum. Iibha bho pilo obo bho eđighi mikaarabh olo ilogh io zeedi tesi aduugh. Ikarabh ilo ilogh io moy tesi aduugh idi, keđio aami uva dio molo enyina keekpulughu Enaan milo igboloman n'iibha bho. ¹⁷ Ikarabh ikarabh, keđio ikarabh idi molo ilogh io moy tesi aduugh.

¹⁸ Ezira noologhom mobho kōoy kōoy olo noonwe umina umar otol gha dio ađighi mikaarabh, ebum obho Qony obho tEnaan naaghuruom zodi, molo Eru obho oru dio ađighi odi mikaarabh.

¹⁹ Toomo ibha Eru obho nato mođigh kerekere ito nanogho moomo arōoy emar-arōoy obho, ezira noologhom na mobho ezira uru milo tEnaan.

²⁰ Ezira noologhom mobho Qony tEnaan naaru anogho ezira momoghonyan, molo ezira noologhom zodi Enaan obho odi be mobo ikpe mookpulughu. Aghudum ezira idi todi Enaan obhobho n'ajizos Kraist Qony obh'odi be. Oobho pakar odi Enaan obho, n'aghudum obho ikunughi olo bho.

²¹ Iibi anwuny ami, itughuneen siloor enyina mi tiben aruru.

2 Jòn

¹ Aami okenya ʔsosi obho, uge natuom ʔna ʔni obho ʔnaan abheleghe ʔson ʔseghe bho, n'ʔn-wuny obh'onuma obo bho. Aami utulan magey obho. Aami be nʔ ʔio mobo utulan enyina oomo obo bho neelōghōm magey obho, etulan nʔ enyina, ² ebum obho agey obho idi tezira bho, keʔio t̄etol nʔ ni nʔ tezira kamen kamen.

³ ʔnaan ʔde bho n'ʔjizos Kraist ʔony obh'odi tenogho ni ezira liʔebh n'ʔosu ʔghusan ʔʔien n'ekima, t̄ezo bho ezira idi tagey obho n'etulan obho.

Agey n'etulan

⁴ Ologhi ʔmi ʔbaal magey men ʔami ʔmiin meʔe ʔn-wuny onuma neʔtuonuman magey obho, kezo bho ʔde bho ʔto b̄o ʔnogho ezira bho. ⁵ ʔni obho, ʔami naasen ni ʔna molo ezira onyiin katulan monyiin. Obhobho omoom olōgh io, mobho ʔami uge natuom ʔna bho, onyiin odi ugbaany olōgh obho ezira ʔmoghon koʔel egbiom obho. ⁶ Ezira moʔum aghuʔum oghiilaan ookō araalōgh obho t̄ʔnaan, podi etulan obho ʔami nakōl obho. Oomo enyina onyiin motulan monyiin, podi olōgh obho enyina iʔmoghon b̄o koʔel egbiom obho.

⁷ ʔlogh arōoy ilo neʔba ʔparanaan mobho ʔjizos Kraist aru n'iikpōogh alōor, neeru elela t̄emar-arōoy

obho neebiōghōm rōoy. Oōy olo odi kua, oʔba miben n'obo ʔlokian aridien taKraist. ⁸ Igona lōor enyina, l'enyina ipiemi moʔighi alikumuan obh'enyina, molo enyina epin ʔmukpe enyina ʔman.

⁹ Kōoy kōoy olo ʔtuonuman io miʔtughumiom obho taKraist, kat̄enōm taghisigh, podi olo t̄ʔnaan. Obo bho nʔtuonuman miʔtughumiom obho odi odi t̄ʔnaan n'ʔony obho. ¹⁰ Kōoy kōoy olo aru tenyina olo ʔtughumiom io miʔtughumiom bhibha, ubhin ghʔ zodi moʔloghom totu onuma, ughōl ghʔ nʔ kua "Ekima erolan ʔna." ¹¹ Kōoy kōoy olo aakpulughu molo ekima kerolan odi, paʔigh n'odi mi t̄ikarabh obho odi naʔighi obho.

ʔnuekpete ikunughe obho

¹² Aami ʔteeny iʔkanya ʔkpo moʔba ʔnogho enyina ilo neepu moʔiom apepa n'iki. Kpeʔen n'ipa, ʔami nʔatua moru ʔmiinan enyina oʔdeghe ʔnogho enyina n'alōor ʔmi, molo ʔbaal ologhi obh'ezira agbeʔh ʔman.

¹³ ʔnwuny ʔmarani onuma obo bho ʔnaan abheleghe ʔson ʔseghe bho epuruan ʔna.

3 Jón

1 Aami okenya ʔsosi obho ʔge natuom ʔna ooʔi umōr bh'ʔami ʔGayos obo bho ʔami utulan magey obho.

2 Ooʔi umōr ʔami, ʔami naakpulughu molo iibʔi ke-mutenaan ʔna n'olo alōor onuma kamoan, kezo bho ʔami naalōghōm mobho ʔna ʔghua ni ʔaruumugh obho. **3** Ologhi ʔami ʔʔaal magey men ʔde aburumōr obho iru iḡba iḡogho ʔami mologhi omōruōm onuma mi tagey obho, kezo bho ʔna natughom magey obho moomo amen. **4** ʔnon ʔʔaal ologhi olo apu mo-moghon obho ʔnwuny ʔami netughom obho olo.

Ilo ʔsebh maGayos

5 Ooʔi umōr ʔami, ʔna ʔteeny mologhi omōruōm magey mi teḡighiom ʔar onuma, obho ʔna uḡighi ʔnogho maburumōr m'ʔakar obo bho iru bo misoloman obho. **6** Eedi neḡba metulan obh'onuma ʔnogho marōoy ʔsosi obh'eebha. Sesen ni loḡh ḡʔa maʔvo maḡogho zeedi taraabōom olo iḡigh tologhi tʔnaan molo eedi ʔtol etele ʔki taghisigh, **7** ʔar obho aḡighi obho keeghe, eedi ibhin io moḡogh ʔvo tobo bho imōruōm io obho keḡeḡōnōm oḡighi obho taKraist. **8** Iḡpe ni molo ezira obo bho noḡuonuman maKraist obho koḡogh maʔvo koḡogho marōoy olo idi kua, molo ezira opin ʔni bin mi toḡighi oḡba olelemi agey obho.

ADiotrefis n'aDimitrios

9 Aami ʔge mokpeḡe ʔnuekpete aruom ʔsosi obho, keḡio aDiotrefis obho naḡumian moru uveḡmʔ eedi obho ova ḡio moḡoghonyan ibha ʔami naḡpete bho.

10 Amen ʔami tatu, paami oḡba kaar kaar olo odi naaḡighi, iḡkarabh ʔnuekpete bho odi ʔkpete ʔami obho n'iben obho odi naḡbaay obho. Iibha bho na ʔkona degbeḡhan io zodi. Odi obhin ḡʔa ḡio burumōr obho aḡoghom men eedi iru. Keḡio naʔa ḡʔa na moḡuenaan obo bho netu bo mobhin eedi oḡoghom obho, naḡighi na mobhirighan eedi mi ʔasosi obho.

11 Ooʔi umōr ʔami, ʔta ḡʔa miḡkarabh, ʔa ḡʔa miibʔi. Kōoy kōoy olo aḡighi miibʔi, pōoy tʔnaan. Kōoy kōoy olo aḡighi miḡkarabh doḡiian ḡʔa ḡio mʔnaan.

12 Kōoy kōoy naḡba miibʔi maDimitrios, eḡbaan na magey moḡbaam odi miibha bho. Aami naḡba na zodi miibʔi keḡio ʔna naalōghōm obho iibha ʔami naḡba bho iru magey.

Iipuruan ibh'ikunughiom obho

13 Aami ʔteeny iḡkanya oḡpo oḡba ʔnogho onuma ilo neepu moḡiom apepa n'iki. **14** Aami naatua mokem oḡiinan onuma molo ezira oḡdeghe n'alōor ezira.

15 Ekima ʔrolan ʔna. Oomo ʔburubulol onuma epuruan ʔna. Puruan ʔburubulol ezira magey.

Jud

1 Aami aJud, ebana bho tajizos Kraist, umōr tajems, uge natuom moomo obo bho Eñaan naabheleggi ašeghe bho, ibha netugh tetulan tEñaan Ode bho, ibha idi teđigh otu tajizos Kraist obho.

2 Osu aghusan ađien n'ekima n'etulan emaraghia erolan enyina.

Iben arōoy itughumiom

3 Iiḃi aburumōr ami, erol tologhi ami magey mokenya men mođe oruom enyina milo igboloman n'ibhelegga bho oomo ezira utul onu uteeny obho, keđio esiibha neesugh mologhi ami mođe oghuemi iloghi obh'enyina molo enyina kemaranuan keḃianaan momōruōm obho Eñaan naanogho marōoy odi tonyiin amen be bho. **4** Aami nađe miibha bho tebum obho etede arōoy neḃokia idigh togbo bh'ezira nenweeghi madōm oḃelemaan ikarabh obho tEñaan moḃga oḃua ođigh tađol ova araani n'ilobhir eedi, n'ogin ałizos Kraist, obho odi be mOde otu n'Obamōogh ezira bho. Egeia iigbia bho naḃga kageedi mapum obho eedi neebhin obho.

5 Toomo ibha enyina neemaar ilōghōm miibha bho ekona, aami naḃa ni momina ootuem i enyina mezo Obamōogh obho aḃhel marōoy obh'Izireł mi tebhugh obh'Izipt, n'ezo odi amina aghiraan aze abhiemi mobo bho imōruōm io obho. **6** İmaar etua gha na mitelema bho tEñaan, ibha ipeł moota ito bh'eedi obho idua tesi amarugh obho unogho bo zeedi obho. Eñaan naaseghe magbirigbiri olo oḃu gha dio akasioghom zeedi alogh zeedi toonu ob'okinim naḃōruōm mogbōgh ađuma bho totu mīruan onogho zeedi obho. **7** İmaar etua gha na maSodom n'aGomora n'oomo araama bho ikuōm bo zeedi obho. Arōoy eedi idighi na kitelema bhibha tEñaan, esōor olōgh, ođioghom aruutu n'inon ođigh kerekere ipesi. Ubhin mañyan olo ođim gha dio kamen kamen okpiom eedi onogho eedi momiinom, monogho aliiki moomo arōoy.

8 Onyiin ezo bho na arōoy bhibha imiin ghinyi ilo idighi eedi idighi lōor eedi mīkarabh, eedi igba ipue mīnyaam ito bho tEñaan. Eedi ipu mitelema eghuan ibha anyu obho. **9** Akar aMaikiel uvemu itelema bho tEñaan ekona dođighi gha na dio miibha bho. Taruran obh'odi n'Eru obho, obho eedi irol ighanan mobo taḃteeny mođim obho taMozis ekona, aMaikiel okpete na dio apue mEru obho, odi akpete kua, "Obamōogh obho aliom ana!" **10** Keđio arōoy bhibha neḃpete gha epue moḃpo ilo eedi imoghonyan io. Molo eedi okpo bho eedi ibhin mologhi inam eđum imoghonyan obho,

pibha ibhin nepiemi zeedi obho. **11** Mjin ob'omiinom olo tetolaan eedi. Eedi neḃtuonom mebōom taKen. Eedi neḃtuan ebum ikpoki ikōrōnuan taraabōom obho mi tođighi ikarabh kezo bho aBelam ađighi obho. Noobhiemi zeedi tomaranuan obh'eedi kezo bho ubhiemi maKora mi tomaranuan obho odi amaranuan maMozis obho. **12** Amen olo enyina iikōbhōghian mole eđian aruumugh obho, eedi ibhin gha dio reḃheer mosughaay eđian obho molo eedi neerol togbo enyina kikuneen moḃue ookōbhōghian obho. Eedi neḃtua gha lōor eedi be. Eedi igbaanan moḃhurubuur olo opibha naḃibhoghom olo osōore dio melebhe. Eedi idi kiireeny ilo iloki gha dio mitu mi takar ogbo omuluan, ilo neđinyighu imeleghu ibhozu iman. **13** Eedi idi kopōkō amuum ob'obhiiny, n'eđighiom ar aḃregheer obh'eedi neemute nepōobh koobha. Eedi idi kitōbh isobh inaanany, ibha Eñaan naaseeri zeedi mesi ob'okinim olo kamen kamen.

14 İnok ooy obho agbeḃhiōm bo ođual mi toḃbhe bho taAdam obho, pobo amiiinom eedi maḃhiiny obhōbho, "İmiin, Obamōogh obho tatu ni n'ologh asumuunir itelema iigbia obh'odi, **15** moḃu jiruan onogho kōoy kōoy, n'onogho apum miđighi mīkarabh arōoy obho ilōghōm io mEñaan obho, tebum oomo ikarabh obho eedi idighi obho n'oomo ib'ikpo onuekpete bho arōoy ibha ilōghōm io mEñaan obho ikpete zodi obho." **16** Arōoy bhibha neḃhunughun gha moomo amen, eḃga moḃpo eḃam temu inon arōoy. Eedi neḃtuonuman gha mīkarabh okpo eebhuom alōor obho. Eedi neetumuom gha silōor obh'eedi, enogho miben eghuan mīnon arōoy molo eedi eteeny mibha eedi neva bho.

Aliiki n'itughumiom

17 İitua, iḃi aburumōr ami, mibha iteledōm tajizos Kraist Obamōogh ezira bho igba gha inogho enyina bho mi tamen olo neeten obho, **18** mi "Tikunughi aruđuma bho, arōoy tetu ni etol eḃbaghami enyina, arōoy ilo tetol etuonuman mīkarabh okpo eebhuom alōor obh'eedi." **19** Arōoy bhibha obo neđi gha maḃsosi obho ruuku. Eedi ibhin tītua iikpōogh alōor obh'eedi be ku neđighiom miibha bho, Emugh Iigbia bho konogho dio zeedi mīitua bhibha. **20** Keđio enyina, iḃi aburumōr ami, ikpabh tob'ooḃi omōruōm obho mebhōbh eghi taghisigh gha be. Iikpulughu gha tinyaam Emugh Iigbia bho, **21** međuraan eđigh tetulan obho tEñaan, suo enyina neḃōrō małizos Kraist Obamōogh

ezira bho mobhin t̄osu aghusan ađien obh'odi ɔnogho enyina maghuđum olo ikunughi olo bho.

²² Isuanaan gh̄usan ađien mobo bho īteeny īzal iloghi obho.

²³ Īpel mebhunughi eedi toonu aňyan obho. Īmaar egona l̄oor enyina mi t̄osuanaan aghusan ađien mēt-ede ar̄ooy īlogh đien marukpe ibha īkarabh ɔkpo ɔeb-huom al̄oor obh'eedi nēɔbībhoghom obho.

Iikpulughu obuom Ẽnaan

^{24,25} Todi obo bho tatue ni āpam enyina molo enyina imeel io bho, obho tapin enyina āmarami kiībi ar̄ooy n'ɔ̄baal ologhi ɔđe mi taghisigh eghuan obh'odi obho, ākar odi Ẽnaan Ẽpela bh'ezira, obho tughuneen zodi đio ɔnon olo bho, igb̄ogh eghuan n'inyaam n'jikpo ɔrol ɔnogho zodi k̄ɔbel egbiom obho ninii āteeny siib-ha kamen kamen tebum ađien tājizos Kraist Obam̄ogh ezira bho. Ẽrol ni na kua.

Aghiiny

1 Obhereer obhobho igboloman mibha ajizos Kraist agba amutiom, ibha Eñaan anogho zodi, modeeriom arubana odi mokpo ilo netu momute siibha siibha. AKraist arōm otelema bh'odi aru agba mokpo bhibha adeeriom anogho majon ebana bh'odi. **2** Keđio ajon aru agba moomo ibha odi nāamiin obho. Iibha pibha odi agba mibha igboloman n'adōm obho ađua tEñaan karu obho, n'agey obho, ibha ajizos Kraist agba amutiom obho. **3** Alisebh tetol ni enogho mobo bho aghōl bō mōbhereer obhobho bho, n'obo bho imoghonyan onuekpete adōm obho, n'obo bho ituugh idighi mibha uge bō tobhereer obhobho bho! Aruduma bho okpo bhibha temute bho idi tēpā ayo.

Ajon apuruan mođual arasosi obho

4 Aami ajon uge mōbhereer obhobho natuom ođual arasosi ibha idi tebhugh obh'Esia.

Alisebh n'ekima eđua tEñaan obho odi obho, obho arōl obho n'obho natu obho, n'ođual aruumugh ibha idi taghisigh etolom odi obho, eru erolan enyina.

5 Eđua nā tajizos Kraist, obho oomo onu odi agey agey be idi obho, okpana Ony obho ubhira ušetōn tobho bho, obho aru nā mođola oomo aruula ade bho.

Odi atulan ezira molo tobho bh'odi, podi abhel ezira tīkarabh obh'ezira, **6** ađighi ezira meghun otu aruula iibua mođighi ođighi onogho Eñaan n'Qde bh'odi. Iikpo n'eghuan erol enogho majizos Kraist kamen kamen! Erol nī nā kua!

7 Iinon, odi natu n'ebōghōghaan obho! Kōoy kōoy tamiin ni zodi, obo bho igim bō mitakara bh'odi ekona. Oomo arōoy ibh'ade bho teđigh ni tītu mebum odi. Akar agey nā ni. Erol ni nā kua.

8 Eñaan Obamoggh oomo emiriikpo bho, obho odi obho, obho arōl obho, n'obho natu obho, akpete kua, "Aami Alfa n'Omega."

Ajon amiin maKraist mi taghiiny odi

9 Aami ajon umōr obh'enyina. Totul onu obh'ami n'ajizos pami uđigh n'enyina mi tomiinom, n'Ade-Qolema bh'odi, n'oghurughiom. Uru useeri ami mi teeghara egbolom obho ughōl bō aPatmos obho mebum obho ami ugba ulelemi monuekpete tEñaan n'agey obho ajizos agba amutiom obho. **10** Taduma tObamoggh obho, pEmugh obho asiiny ami, pami umoghon moghōrōkō imulughu olo nabemian keedue nakpete kua taman ami, **11** "Ge tobhereer maseeri mibha ana umiin obho mafirima maghiom mođual

arasosi bhibha: Efesos, Simana, Pagamom, Tiatira, Sađis, Filadelfia, n'aLaodisia."

12 Pami ughiraan momiin obo bho nakpete anogho ami obho, pami umiin mođual itodi agold. **13** Togbo eedi kir ar olo amara kōoy, alokia madoni olo asōr kasike odi, n'okuughuom olo ulemom magold aku-ughiom teeku odi. **14** Asilaan odi iḅaal kiḅaal iḅele odughuna bolobolo kogharaghar amuum, aridien obh'odi kamuomōr anyan. **15** Asike bh'odi nemua kokurōgh olo ugbul uḅaalen. Oghōrōkō bh'odi nabemian kob'ekpa aruumuum obhiiny-abadi.

16 Tođiom ayo odi n'ođual ikpo jinaany. Tonu obh'odi n'omamagh ob'amugem izal aman. Aghisigh odi odi kenam-ađio ogbo osilaan. **17** Amen ami umiin zodi pami umeel tasike odi kobhuanaan enam. Podi abam ayo odi mi tami akpete kua, "Ughiil ghā ruugu. Aami oḅel obho n'obho ikunughi obho. **18** Aami obo bho uđum ni urōl obho! Aami ubho ni, keđio nonon, ami naađum atol kamen kamen. Isabi emir-idim n'obho idi taravo ami. **19** Siibha bho, puḅe mokpo bho ana nāmiin obho, oomo okpo bho idi siibha bho, n'ibha netu momute taghisigh obho. **20** Iibha emu ođual jinaany ibha ana umiin tođiom ayo ami obho, n'ođual itodi agold obho. Tamen olo neeten, emu obho uboki ni keđio esiibha noogba omutiom. Ođual jinaany obho, pitelema ođual arasosi obho, ođual itodi obho, pođual arasosi obho."

Adōm olo urōm ughiom otelema asosi Efesos

2 "Ge maghiom otelema tEñaan obh'asosi obh'Efesos:

"Obho adōm obho ađua natu todi obo bho abham bō mođual jinaany obho mi tođiom ayo odi obho, obho natele togbo ođual itodi agold obho.

2 "Aami naalōghōm moomo ibha enyina needighi obho: ami naalōghōm mīnyaam ođighi obho enyina ibhin idighi obho n'ezo enyina ideny irol obho. Aami naalōghōm mezo enyina itue ghā dio moonon otughuneen ađien mi tīkarabh arōoy n'obho enyina neđā emiin mobo bho ighōl eedi iteledōm obho kitu dio zeedi obho, emina eḅa nā emiin mobho eedi iru migba miben. **3** Enyina needeny, emiinom eteeny iḅaghāmi mi tebum ami, keđio enyina itighaan io be.

4 "Oomo ipa ekona, iibha pibha ami uva umiin bho iḅebh tenyina: enyina itulan mū zami siibha bho kezo bho enyina itulan ami toḅel egbiom obho. **5** Itua mezo enyina neegbeenyan ami tođighi iḅi. Ikiraan tīkarabh enyina, pami oru tenyina oseghe otodi obho

mi tesi obh'odi. ⁶ Iibha pibha ñneghe magey tenyina: enyina ñlogh ðien meðighiom aar arōoy ibh'aNikolaos, ibha tãami ãkona ñneghe ðio bho.

⁷ “Erumolo enyina ñteeny raðeri, pìmoghon mibha Ëmugh obho aƙpete aňogho mařasosi obho!
“Tobo bho aþe apuom awo obho, aami taňogho zodi mĩnyaam mole ikpo oorēeny aghuðum obho, obho nasi taleeny tĒnaan obho.”

Adōm olo urōm ughiom otelema ašosi aSimana

⁸ “Ge mağhiom otelema tĒnaan obh'ašosi obh'aSimana:

“Oobho adōm obho ađua bo todi obo bho aru moþel n'ikunughi obho, obho aþbo keðio amina ni ađum ni arol obho.

⁹ “Aami naalōghōm mĩbağhami enyina. Aami naalōghōm mekulom enyina — keðio taƙar odi nĩ duğh, enyina ařuula. Aami naalōghōm mĩkarabh obho obo bho ighōl bo eedi aju ƙƙar io eru mil'aju obho, neğbaam enyina bho eedi il'ogbo taSetan obho.

¹⁰ Ighĩil ghã ruugu moĩmiinom obho enyina netu moĩmiinom obho. Imoghon. Eru obho tałogh ni zenyina mi todegh oonon, akughi međe enyina alokioghom ikoli. Iĩbağhami obh'enyina teťol mađiōbh ađuma.

Ñteeny ologhi omōruōm taĩ. Eru ƙaar olo iru na moþho, paami oňogho ozu enyina meghōony aghuðum.

¹¹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri, pìmoghon mibha Ëmugh obho aƙpete aňogho mařasosi obho!
“Obo bho iþe ipuom awo bho, ogbeþhiōm ñzal oþho bho oteeny io zeedi.”

Adōm olo urōm ughiom otelema ašosi aPagamom

¹² “Ge mağhiom otelema ašosi obh'aPagamom:
“Oobho adōm obho ađua todi obo bho ateeny moma-mağh ob'aamugem ñzal aaman obho.

¹³ “Aami naalōghōm mesi enyina netugh, tesi obho eťolom Eru obho odi obho. Enyina eþolom aami, molo enyina ñparanaan io mologhi omōruōm obh'enyina mi taĩ, mi taƙar amen obho ughigh bo maAntipas, obho ateeny mogbağbarabh ologhi omōruōm mi taĩ obho, mi tesi obho Eru obho natugh obho.

¹⁴ “Oomo ipa ãkona, iibha pibha aami uteeny moĩliom enyina: tenyina ƙir eđe ilo neťuonom miťughumiom taBelam, obho aťughumiom maBelak mezo ođighi arōoy Izireł mođighi ñkarabh orol ole eđian ilo utunom maar unogho maruru n'ođighiĩ ñkarabh eđighiom aar ole ema. ¹⁵ Onyiin ezo bho na, enyina eteeny na rōoy ilo neťuonom miťughumiom arōoy aNikolaos. ¹⁶ Iki-raan ñkarabh enyina siibha, bolobolo aami natu siibha siibha moþiom arōoy bhipa n'ob'aamugem obh'onu aami.

¹⁷ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!

“Teedi obo bho neeþe ipuom awo bho, aami taňogho ni zeedi međe eđian ařuumugh obho uþoki ni obho. Aami taňogho aini ni moomo eedi moþaal eekpōogh

oþharakpar olo noęge momoom ađien olo oňon ooy otue ðio aghōl tughuneen zodi obo bho abhin obho ðio.”

Adōm olo urōm ughiom otelema ašosi aTiatira

¹⁸ “Ge mağhiom otelema ašosi obh'aTiatira:
“Oobho adōm obh'Oony obho tĒnaan, obo bho ariđien odi idi kamuomōr aňyan, obho asike odi neřua ƙokurōgh olo ugbul uþaaleni.

¹⁹ “Aami naalōghōm mibha enyina iđighi obho. Aami naalōghōm metulan obh'enyina n'ologhi omōruōm obh'enyina, n'ođighi obh'enyina, n'alideny obh'enyina. Aami naalōghōm mobho enyina neđighi siibha bho milo ipu mibh'oþel egbiom obho.

²⁰ “Keðio iibha pibha aami uteeny moĩliom enyina: enyina iþaam ñkarabh aini opopo aJezebel, obho aghōl bo modi ozil tĒnaan obho. Odi aťughumiom aabiōghōm mařubana aami eghi eđighi mĩkarabh eđighiom aar ole ema, nele na mariđian ilo utunom maar unoghooy ru-ru. ²¹ Aami naanogho zodi men olo odi ƙaghiraan ñkarabh odi, keðio odi ova ðio moghiraan ñkarabh eđighiom aar odi. ²² Esiibha aami tatuþeen zodi mi teřmuna olo odi n'obo bho n'odi neleeyogh raama bho teřmiinom mĩƙanya. Iibha pibha aami tađighi siibha,

tughuneen molo eedi ighiraan ñkarabh ibha eedi iđighi n'odi aini obho ðio. ²³ Aami taže na nĩ mobo bho neťuonom zodi obho, keðio oomo ařasosi obho telōghōm mobho aami ulōghōm moomo ñitua arōoy

n'ibha eedi neva bho. Aami taƙpe amulumian ƙōoy ƙōoy enyina tezo ibha odi ađighi obho.

²⁴ “Enyina ibha isughō mi taTiatira bho ñtuonom io mĩkarabh ñtughumiom obhobho. Enyina deťuugha na ðio mibha ipedi obho ighōl 'Ib'okpo eþokia eru obho.’ Aami naƙpete miibha bho aňogho enyina mobho aami uþughe mu dōol enyina. ²⁵ Keðio ñmaar eþham mi tibia enyina ñteeny obho ninii aami atu.

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

²⁹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!”

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

²⁹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!”

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

²⁹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!”

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

²⁹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!”

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

²⁹ “Erumolo enyina ñteeny raðeri moĩmoghon, pi-moghon mibha Ëmugh obho naƙpete aňogho mařasosi obho!”

²⁶⁻²⁸ “Tobo bho iþe bo ipuom awo bho, ñƙparam iđighi mibha aami nařa bho isi taƙar ikunughi obho, aami taňogho zeedi monyiin ñnyaam obho aami ubhin tOde aini obho: aami taňogho zeedi mĩnyaam moťo ñto tarubhuugh obho, ođaam eedi n'ooghuaanan awo, n'oþomi eedi miþađi kilo uþomi mĩnu. Aami taňogho na nĩ na zeedi meřanaany obho uđirogh obho.

siibha bho mibha utughumiom enyina bho n'ezo bho enyina imoghon obho: ituugh edighi, meghiraan tɔkarabh enyina. Erumolo enyina ibetunu dio, aami tatu tenyina koɓa, molo enyina iru dio eloghom ma-men aami tatu.

⁴ "Ibam enyina mi taSadis meeseeri marukpe enyina eɓaalen. Enyina teɓologhia ni miɓaal ibura bh'enyina etelian aami, ebum obho enyina igbeɓhan ni morelian aami obho. ⁵ Obo bho iɓe ipuom awo bho teɓologhia ani ni miɓaal kipedi obho, keɗio aami utughuneen io ridien eedi mi toɓhereer aghudum obho. Taghisigh Ode aami n'aritelema bh'odi, paami oɓba omutiom mobho eedi iru mil'ami.

⁶ "Erumolo enyina iteeny raɓeri momoghon, pi-moghon mibha Emugh obho naɓpete anogho marasosi obho!"

Adom olo urom ughiom otelema asosi aFiladelfia

⁷ "Ge maghiom motelema asosi obh'aFiladelfia: "Oobho adom obho adua natu todi obo bho aneghe ni aman, iben ilo todi obho, obho napam misabi taDevid obho. Odi aghuuron obo oghuughi olo, odi aghuughi obo oghuuron olo.

⁸ "Aami naaloghom mibha enyina idighi obho. Aami naaloghom mobho inyaam enyina igbeɓhan io: enyina neetuumom mitughumiom aami emaar etolan na zami. Aami naaghuuron anogho enyina meguugh olo obo orue oghuughi olo bho. ⁹ Imoghon! Aami taɗighi ni mogbo opopo tenyina obho idighi bo n'aSetan, mogba iben ibha nekol eedi aju kitu dio mil'aju obho, egbuluman tasike enyina. Oomo eedi teloghom ni mobho aami utulan enyina. ¹⁰ Ebum obho enyina ideny kezo bho aami ukpete unogho enyina bho, aami ekona tapam ni enyina atughuneen mi tamen olo omiinom aru, obho natu mteenyom oomo emar-arooy obho, moɗa oonon oomo arooy ade bho.

¹¹ "Aami natu siibha siibha. Imaar eɓham eekol kibha enyina iteeny obho, molo arooy iboor enyina mi tamukpe odighi obh'enyina. ¹² Aami taɗighi zodi obo bho arue aɓe apuom awo obho makpo otu iikpulughu tEnaan obh'ami, odi odua mu na. Aami tage todi maɗien Enaan obh'ami, n'adien ema bho tEnaan obh'ami, omoom aJerusalem, obho taɗua tEnaan obh'ami atu mi tanyu obho. Aami tamina ni age mi todi momoom adien obh'ami.

¹³ "Erumolo enyina iteeny raɓeri momoghon, pi-moghon mibha Emugh obho naɓpete anogho marasosi obho!"

Adom olo urom ughiom otelema asosi aLaodisia

¹⁴ "Ge maghiom motelema asosi obh'aLaodisia: "Oobho adom obho adua natu tAgey Ooy obho, obho obi gha dio bho, n'obho oomo onu odi agey agey be idi obho, obho aru moɓel egbiom oomo emar-okpo ibha Enaan alemogh obho.

¹⁵ "Aami naaloghom mibha enyina idighi obho. Aami naaloghom mobho enyina ibakaam io iisu na dio. Kol

enyina kibakaam ni bolobolo esu. ¹⁶ Kebum obho enyina izololo ni be bho, aami natu mosir enyina orobh tonu ami. ¹⁷ Enyina nekol gha kua, 'Ezoor aruula, boɓon ar olo ikparanaan ezoor olo.' Keɗio enyina iloghoma dio mob'osu aghusan adien ekulom obh'enyina. Enyina aruvekulom ilo idi meduba, n'arooy ikpom aridien. ¹⁸ Aami naakiom enyina siibha, itu megho makar agold tawo aami molo enyina egbo. Itu megho na mabalala olo enyina kelokia mopuom eduba aregheer enyina. Itu megho na miigho oloki taridien enyina, molo enyina emiin.

¹⁹ "Aami nasi gha ni aliom kooy kooy olo aami utulan. Igba magey obho siibha, meghiraan tɔkarabh enyina. ²⁰ Imoghon! Aami namara tonu otu eguugh obho naakpu. Kooy kooy olo amoghon moghorkol aami kaghuuron meguugh obho, paami odighi todi, otul n'odi ole, odi katul n'ami kale. ²¹ Toomo obo bho teɓe epuom awo aami tanogho zeedi minyaam morol ani todiom awo etolom aami, kezo bho aami uɓe upuom awo uru urol deledede mi todiom awo etolom Ode bh'ami obho.

²² "Erumolo enyina iteeny raɓeri momoghon, pi-moghon siibha mibha Emugh obho naɓpete anogho marasosi obho!"

Ezo uukpuluughu mEnaan tanyu obho

⁴ Iibha iru iten, paami umina umiin monon aghiiiny olo eguugh anyu obho aghuuru.

Keɗio oghorkol bho aami umoghon bho amulughu keedue bho, anogho aami tamen olo neeten obho, akpete kua, "Siin, aru eebha, paami odeeriom onuma mokpo ilo temute tamen olo iibha neeten." ² Onyiin amen obho pEmugh Iigbia bho asiin aami. Etolom oolema arol tanyu obho, n'ooy olo arolom deledede. ³ Odi obho arol tetolom obho, aghisigh odi namua k'ob'ooɓi obharakpar olo ughol ajaspa n'akanelian; toomo odi etolom obho alagba-enaan, olo aɓil kalogo ooreeny, akin ni akiton. ⁴ Kir inon adisibh n'inya arutolom ilo ukinom ukiton odi etolom obho, ilo adisibh n'inya arukenya irolom. Eedi ibologhia miɓaal arusuoma, izuaay roghony oolema olo ulemom agold. ⁵ Tetolom obho pesi eɓaal adua amute n'oghorkol olo nagumughu koɓkarabh adio. Tetolom obho kir oɗual itaany anyan ilo neemor. Iibha poɗual aruumugh obho tEnaan. ⁶ Taghisigh etolom obho kir esi olo odi koɓhiiny aratabaliki, olo namua k'oghorkol obun-udirogh.

Tonyiin odi etolom obho, mi taruukul obho, kir inya imoom inam ilo iteeny mologh aridien mi taghisigh n'aman. ⁷ Oɓel omoom enam obho odi kodumunuɓuagu; ogbeɓhiom izal obho odi koony anam; ogbeɓhiom iraar obho odi kaghisigh ooy; ogbeɓhiom inya bho odi kugo olo napeebh. ⁸ Oomo inya eedi imoom inam obho iteeny diin diin asubham. Oomo aman n'aghisigh obho, aridien aridien. Iɓele dio boɓon amen momoor asoor mootany n'udugul oghol eku:

"Tigbia, Iigbia, Iigbia, erol enogho mEanaan Obamogh obho abugh bo apu obho, obho arol bo bho, obho odi na siibha bho, obho tatu bo bho."

⁹ Inya imoom inam obho nemoor sgor eghuan, n'iibhughumi, nalisebh enogho mobo bho arolom bo metolom obho, obho adum ni arol kamen kamen obho, ¹⁰ padisibh n'inya arukenya bho ogbuluman taghisigh odi obo bho arolom metolom obho, ookpulughu odi obo bho adum ni arol kamen kamen obho. Peedi ozuruna raghony obh'eedi mi taghisigh etolom obho okpete ekua,

¹¹ "Eanaan, Obamogh ezoor! Ana naagbesh mobhin eghuan,

n'iibhughumi, n'inyaam.
Ana ulem oomo emorokpo bho,
idua na tito onuma keru koomo eedi eteeny
ghudum nedum."

Obhereer obho ukpulughi obho n'Oony Eena bho

⁵ Keedio aami umiin mophereer mi todiom avo odi obo bho arol tetolom obho; nooge opule tologhi n'aman obho, okpulughi odiniom moqual ookpe.

² Keedio aami umiin moughuanaan ob'Otelema tEanaan, olo abhin nob'oghorko nagbaam apuruan kua, "Okor ooy mobo agbesh ni aman, tatue ni akpo mariisi obho udingh obho, akperon mophereer obho?"

³ Bokon ooy olo umiin tanyu obho bolobolo tade bho, bolobolo temar-aroo obho odi teediani ade bho, olo tatue ni akperon mophereer obho moonon tologhi obho olo. ⁴ Pami uleghe magey mebum obho bokon ooy olo umiin molo agbesh ni aman mokperon obhereer obho oonon tologhi obho olo bho. ⁵ Keedio onyiin okenya bho akpete kua anogho aami, "Uleghe gha. Nonon ni! Odumunubugy bh'eghun otu tajuda, ogboh ony oobhe bho taDevid, naabe apuom molo odi tatue ni akpo moqual ariisi obho udingh obho, akperon na mophereer obho."

⁶ Pami umiin m'Oony Eena namara togbo etolom obho, olo inya imoom inam obho n'arukenya bho ikol zodi ikin ikiton. Oony Eena bho nagbaanan molo nooghigh. Odi ateeny moqual arubhaal n'odual ikpo aridien, ibha iru bo moqual aruumugh obho tEanaan ibha noorom iru bo toomo emar-aroo obho. ⁷ P'Oony Eena bho aghi abhin mophereer obho mi todiom avo odi obo bho arolom metolom obho. ⁸ Ezo bho odi asehge bho, pinya imoom inam obho n'adisibh n'inya arukenya bho igbuluman taghisigh Oony Eena bho. Oomo eedi, ooy onyiin onyiin, ibhamagh marugumagum n'arukpa agold ilo uloki mimsens, ibha iru bo miikpulughu aroo tEanaan obho. ⁹ Eedi imoor moom asoor ighol kua:

"Ana ugbesh ni moseghe obhereer obho n'okpo ariisi obho udingh obho.

Ughigh ni ana, keedio tebum obho bh'onuma,
pana uta rooy uruom Eanaan,
mi toomo arughun otu n'onu-araama,
n'araama n'aruubhugh.

¹⁰ Ana naadighi zeedi etu meghun otu iibua modighi odighi onogho Eanaan ezira,
eedi teta tade bho."

¹¹ Keedio aami umina uunon, pami umoghon sgor asumuunir itelema tEanaan, ilo imara ikol ikiton metolom obho tEanaan, n'inya imoom inam obho n'arukenya bho, ¹² nemoorom n'ob'oghorko, ekol kua,

"Oony Eena bho ughigh obho agbesh mobhin ikpo,
n'ela, n'ologhom ar, n'inyaam,
n'iibhughumi, n'eghuan n'ibuom!"

¹³ Keedio aami umoghon oomo kaar kaar ilo idi moom mi tobhiiny obho, n'oomo kaar kaar ilo idi moom mi toomo ariisi obho, nemoor sgor ekol kua:

"Todi obo bho arolom etolom obho, n'Oony Eena bho,

igbesh ni mobuom obhin iibhughumi n'eghuan
n'inyaam erolan eedi kamen kamen!"

¹⁴ Pinya imoom inam obho ibhagarana kua, "Erol ni na kua!" Keedio arukenya bho igbuluman iikpulughu zodi.

Odual edinom obho

⁶ Keedio aami umiin mibha Oony Eena bho akpo nakperon moshel edinom ibh'odual edinom obhereer obho, keedio aami umoghon mobho oshel oomom enam obho nakpete anogho aami n'ob'oghorko olo odi kkarabh adio aghol kua, "Tue!"

² Aami uunon, pami umiin moshal asu. Obo bho nakiilom zodi obho abham aghumu, keedio unogho na zodi meghony oolema. Odi amute aru kob'obesh megham ahe napuoghom.

³ Keedio Oony Eena bho akpo akperon mogbeshiom izal edinom obho; pami umoghon mobho ogbeshiom izal enam obho nakpete kua, "Tue!" ⁴ P'onon asu amute, okokogh mobheede bho. Obo bho nakiilom moobhobho, nonogho minyaam mobhin egham oru tade bho, molo aroo keze rooy; keedio unogho na zodi mob'odoony eloor egham.

⁵ Keedio Oony Eena bho akpo akperon mogbeshiom iraar edinom obho; pami umoghon mogbeshiom iraar oomom enam obho nakpete kua, "Tue!" Aami uunon pami umiin moshal asu. Obo bho nakiilom zodi obho abham motuom mi tavo odi. ⁶ Keedio aami umoghon moghur olo agbaanan moghorko olo adua togbo inya imoom inam obho aru akpete kua. "Aduma odighi odiin akopu arusu bolobolo adibh n'abhenya pibha tokpe akopu igari. Upue gha maaba amunu n'amii!"

⁷ Keedio Oony Eena bho akpo akperon mogbeshiom inya edinom obho; pami umoghon mobho ogbeshiom inya oomom enam obho nakpete kua, "Tue!"

⁸ Aami uunon, pami umiin masu olo akogh kobherebher. Adien obo bho nakiilom zodi obho ughol Adugh, n'Emir-idim natuonom taman odi. Nodi made bho inya abin, onogho zeedi minyaam mobhin egham, n'obesh, n'arazegh n'inam edum ade bho oziom onyiin abin.

⁹ Keđio Ɔony Ɛena bho ʒakpo akpeērōn mogbeḅhiōm ōogh eđinom obho. Paami ūmiin teđiani eede iibua bho maṛuumugh obo bho ƚoʒe mebum obho eedi igba imutiom moghōrōkō tƐnaan, inogho rōoy obho. ¹⁰ Eedi imulughu n'ob'oghōrōkō, “Obaṃoogh Oomo eṃiriikpobho, obho aṇeghe ni aṃan, iben ilo tōnu odi obho! Taṭeeny okōr amen kaṇa aṭu mjiṛuan aḷiom marōoy ade bho iṛe bō zezōor obho?” ¹¹ Oomo eedi, ōoy oḅaal oḅaal ob'aḁoni bho ūnogho; keđio ūkpete ūnogho zeedi moḅōrō obhooghia iḅam amen, ninii ƚnu arōoy obho egbeḅh, obo bho itul n'enyina neđighi mođighi obho, aburumōr obh'enyina ibha eedi teze bho, kezo bho ūze enyina bho.

¹² Keđio aami ūmiin Ɔony Ɛena bho ʒakpo akpeērōn mogbeḅhiōm odiin eđinom obho. Ade bho abhōor aḅomoghian, paghōzōgh obho aḅil keṇu, keđio ūvanyu obho akōgh kiḅaal aṃan. ¹³ Iinaany obho iḁua taṇyu obho iḅharaghu tade bho, kilo imir nekaraghu tob'ogim. ¹⁴ Paṇyu obho abhe, kezo bho nokpōr gha oseghe moṭa olo ūrere bho, n'oomo ib'aruugum n'aruuḅum ibh'oḅhiiny obho ūḅirogh tariisi obh'eedi. ¹⁵ Keđio aṛuula ade bho, n'obo bho iḁaay raama bho, n'aruveṃu aṛaagham, n'obo bho igbooy meela bho, n'arōoy ib'inyaam obho, n'oomo inon arōoy, aṛubana n'aṇwuny ogbo eghun, ighilighu ighi iḅokiaay tiṇu n'araapōgh aruugum aṛubharakpar obho. ¹⁶ Eedi ileghe ibheleghe mib'aruugum obho n'aṛubharakpar obho ighōl kua, “Meelom ezōor maḅoki ezōor mi todi obo bho aṛolom meṭolom obho, n'Ɔony Ɛena bho natu moḷiom ezōor obho. ¹⁷ Naṭeeny mob'aḁuma aḷile bh'eedi, keđio okōr ōoy tatue aṃaranuan?”

Esugho aṛaala ƚonir arōoy ibh'Izireḷ

7 Iibha iru iteṇ, paami ūmiin minya itelema tƐnaan bho imara tinya aṛuukul ade bho, iḅham imulumi minya aṛupibha ade bho, molo ogim ogim io tade bho, n'aṛibhiiny obho, n'iireṇy obho. ² Paami ūmiin ƚnon otelema aḁua natu topaḁi obho aghōzōgh obho n'eđinom obho tƐnaan obho aḁum ni aṛol obho. Odi abheleghe amutiom n'ob'oghōrōkō minya itelema ibha Ɛnaan naṇogho minyaam moṗueghi ade bho n'aṛibhiiny obho. ³ Podi otelema bho akpete kua, “Uḁighi gha maṗue made bho, n'aṛibhiiny obho, n'iireṇy obho, ninii ezira nooru ūloki maṛaleke ūḁinom mi taragbodo aṛubana tƐnaan obh'ezira.” ⁴ Keđio ūgba ūnogho aami moṇu obo bho ƚolokiiy maṛaleke tƐnaan ūḁinom mi taragbodo eedi obho: eedi esugho aṛaala ƚonir arōoy mi toomo eghun otu obh'Izireḷ. ⁵ Aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taJuda mobho ƚologh meleke tƐnaan ūḁinom; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taRuben, aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taGad; ⁶ aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taAṣa; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taNaftali; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taManase; ⁷ aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taSimion; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taLivai; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taIsaka; ⁸ aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu taZebulon; aḁisibh ḁiōbh

ƚonir il'eghun otu taJosef; aḁisibh ḁiōbh ƚonir il'eghun otu ibha taBenjamin.

Eḅir arōoy obho

⁹ Iibha iru iteṇ, aami uunon, kir eḅir arōoy — boḅon ōoy olo arue gha aḅal aṃan olo! Eedi il'oomo oḁigh keṛekere arōoy, n'aruubhugh, n'arughun otu, n'ƚnu-araama. Eedi iḅologhiaay miḅaal ib'aṛadoni, eḅhamagh na taṛavo eedi masukpulom ale eṃara taghisigh eṭolom obho n'Ɔony Ɛena bho, ¹⁰ keđio eedi ikpete imulughu n'ob'oghōrōkō ighōl kua, “Ibheleghe bh'ezira neḁua gha etu tezira mi tƐnaan ezira obho aṛolom eṭolom obho n'Ɔony Ɛena bho.” ¹¹ Oomo itelema bho ikō ikitonom meṭolom obho, n'arukenya bho, n'inya imoom inam obho. Keđio eedi igbuluman izumeni sumusigh eedi mi teṭolom obho iikpulughu mƐnaan, ¹² nekōl kua, “Erol ni na kua! Ɛnaan obh'ezira agbeḅh ni mobuom obhin eghuan, n'olōghōm aar, n'aḷisebh, n'iibhughumi, n'inyaam, n'jikpo kamen kamen! Erol ni na kua!”

¹³ Ponyiin mi tarukenya bho apuruan kua zaṃi, “Iibha kikōr arōoy ibha ibura miḅaal ib'aṛadoni obho, iḁua teḁighen eru?” ¹⁴ Keđio aami ūbhagharana kua, “Aabo aami ulōghōm io. Ana kulōghōm.” Keđio odi akpete kua aṇogho aami, “Abaabha pobo imuzōnaan mi togbōgh oṃiinom. Eedi neetōl maṛadoni eedi eḅaaleni mi tiḅaal Ɔony Ɛena bho. ¹⁵ Paṛar obho eedi imara taghisigh eṭolom tƐnaan neḁighinaan mođighi mƐnaan moomo uḁugul n'ootaany, mi totu iikpulughu obho. Obo bho aṛolom meṭolom obho taṃaar ni aṗam zeedi n'alōor obh'odi. ¹⁶ Kamen kamen oḁoony osibh mu zeedi; aghōzōgh n'eesu onyiin aar oḅhooghi mu zeedi; ¹⁷ tebum obho Ɔony Ɛena bho, obho odi togbo eṭolom obho, tatu mookō raana obho taanon eedi obho, keđio odi tapin eedi ateliom aḁi tariizi aṃuum aghuḁum. Keđio Ɛnaan tatu agbul moomo izin mi tarḁien eedi.”

Ogbeḅhiōm oḁual eđinom obho

8 Amen Ɔony Ɛena bho ʒakpo akpeērōn mogbeḅhiōm oḁual eđinom obho, paṇyu obho aṛol kua be param-m milo teḁian ni mogbeḅh aṃaḁian aṃa. ² Keđio aami ūmiin moḁual itelema bho neṃmara taghisigh tƐnaan; keđio uru ūnogho eedi moḁual aru-ḁue.

³ Ɔnon otelema, olo aṭeeny maṃogi agold olo inṣens imuza ni aru aṃara teḁe iibua obho. Omina ƚnogho zodi miṇon ologh inṣens moḅaram tiikpulughu oomo arōoy tƐnaan, moḅo iibua mi teḁe agold obho odi taghisigh eṭolom obho. ⁴ Aṃugi inṣens obho ūsu obho iḁua taṃo otelema bho aṃara taghisigh tƐnaan obho eṣiin n'iikpulughu oomo arōoy tƐnaan. ⁵ Keđio odi otelema bho aru aṣeghe maṃogi inṣens obho, aṣeghe nyān teḁe bho alogh abhule keđio aṣu tade bho. Paḁio bho aṛaḅalu agumughu, aṛol aḁighi meghenem meghenem, ade bho eḁona arubhughu aḅomian.

Aruuḍue bho

6 Poḍual itelema bho imara n'oḍual aruuḍue bho mopulo.

7 Oḅel otelema bho aru apulo meeḍue obh'odi. Paraakpa amuum n'anyan, ilo uguonom n'ibaal iru izuan tade bho. Puḍi iraar abin made bho, abin aru anu aman, iireeny n'oomo iigho.

8 Keḍio ogbēbhiōm izal otelema bho aru apulo meeḍue obh'odi. Puḅeghe urōbh ulogh ṭabadi obho māar olo odi kob'eegum olo arinyan neemōr. Paḅadi obho aḍian iraar abin onyiin abin aṭen māzara. ⁹ Onyiin abin ṭiraar abin oomo okpo bho idi n'aghuḍum mi ṭamuum obho iru ibho, onyiin abin ṭiraar abin arunwiaru obho iru ijkpuan.

¹⁰ Keḍio ogbēbhiōm iraar otelema bho aru apulo meeḍue obh'odi. Pob'ogbōgh eenaany olo naamōr koṭodi uḍugul aḍua ṭanyu obho ameelom onyiin abin mi ṭiraar abin aribhiiny obho n'ariisi amuum obho.

¹¹ (Aḍien odi eenaany obho ughōl Eghidim.) Onyiin abin ṭiraar abin arumuum obho iru ighidim, molo eghidim amuum obho iḅe moḅogh arōoy ilo ibhoghol m̄yum obho.

¹² Keḍio ogbēbhiōm inya otelema bho apulo meeḍue obh'odi. Puḅur monyiin abin mi ṭiraar abin aghōzōgh obho n'uvanyu obho n'jinaany obho, molo onyiin abin imuaay mu. Eḅaal omina ḍio arol tonyiin abin mi ṭiraar abin aḍuma n'uḍugul obho na.

¹³ Keḍio aami uunon, paami umiin mugo naḅeebh tob'anyu obho naḅpete n'ob'oghōrōkō akōl kua, "Oloo! Oloo! Oomo obo bho idi tade bho teleghē ni moloo oloo, mamen iraar itelema bho isughō bho tepulo maruuḍue ibh'eedi."

⁹ Keḍio ogbēbhiōm oogh otelema bho aru apulo meeḍue obh'odi. Paami umiin meenaany bho aḍua ṭanyu obho ameel tade bho. Nōonogho zodi miḅabi eguugh ob'oonu obho ikunughi olo bho. ² Podi eenaany obho aru akaton aghuuron meguugh ob'oonu obho, keḍio amugi ib'aruugu imute, ilo idi kob'egi anyan molo eḅaal aghōzōgh obho n'opibha bho iru ibil. ³ Pigurubia iḍua ṭamugi obho iru isōorōm made bho, keḍio unogho zeedi inyaam k̄ijkpolodu.

⁴ Nookpete onogho zeedi moḅele ole iigho n'iireeny bolobolo kāar kāar olo nasi tade bho. Eedi tenomi marōoy obo bho iṭeeny aṅi ḍio meleḅe eḍinom obho tēnaan mi taragbodo eedi obho be. ⁵ Unogho ḍio zeedi igurubia bho m̄nyaam moḅe arōoy bhibha. Eedi ṭenogho zeedi moḅiinom mōogh uvanyu be. Eegama ibha igurubia bho tenomi rōoy obho ṭetol kibha oḅkpolodu anomi mōoy. ⁶ Tologhi oogh uvanyu bhibha, arōoy bhīpa ṭeva ni moḅho, keḍio eedi irue ḍio eḅiin. Eedi ṭeḅar eva kua moḅho, keḍio oḅho takii ni zeedi aḍua.

⁷ Igurubia bho idiighi kārusu ilo neemara mibh'eegham. Ṭaruumu eedi kir okpo ilo idi karaghōony oḅlema ilo ulemom agold, asumusigh eedi idi kibh'arōoy. ⁸ Asilaan eedi idi kāsilaan araani, isōbhōm eedi kāralaay odumunubūaḅu. ⁹ Aruuku eedi idi kolo

ukpereghiom arugbugba arukurōgh, oghur asubham obh'eedi nekur koghur ologh arusu ilo neḅi megham.

¹⁰ Eedi iṭeeny miḍu n'omoobhom kibha ijkpolodu, keḍio iḍu obh'eedi pibha eedi tepin eḍighiom māar rōoy obho mōogh aruvanyu obho. ¹¹ Eedi kir oḅlema olo aḍa zeedi, odi potelema bho aḅham isabi ob'oonu obho. Aḍien odi mi ṭonu aHibru ughōl Aḅadon, ṭonu aGris ughōl Apolion (emu obho pokune rōoy).

¹² Oḅel "oloo" bho naamuneen. Oobho aru aṭen, piḅal "oloo" isughō.

¹³ Keḍio ogbēbhiōm odiin otelema bho aru apulo meeḍue obh'odi. Paami umoghon moghōrōkō olo aḍua aru tinya aruukul eḍe agold iḅua bho odi taghisigh tēnaan obho. ¹⁴ Oghōrōkō bho aḅpete kua anogho mogbēbhiōm odiin otelema bho, "Korion amutiom inya itelema bho ibha ukpo tob'obhiiny aYufratis obho!" ¹⁵ Puḅkorion umutiom minya itelema bho. Useeri zeedi moḅe onyiin abin ṭiraar abin oomo arōoy mi ṭakar ala n'uvanyu n'aḍuma n'amen obhobho. ¹⁶ Oḅba onogho aami moḅu arōoy obho nekiilom mārusu egham obho — amaḍian onir amilion aḅekeeney. ¹⁷ Ṭaghiiny obh'ami, paami umiin mārusu n'obo bho nekiilom zeedi obho. Eedi iṭeeny moḅaam ikpo arapani arukurōgh taruuku eedi ilo ikōgh kighanaghan anyan, n'abulu ukpe, ikōgh naḅbhereber. Aruumu arusu obho idiighu kāruumu arudumunubūaḅu, keḍio ṭinu obh'eedi arinyan n'asumugi n'ar olo oghōl aḅolfa nemuteghuuy. ¹⁸ Onyiin abin mi ṭiraar abin arōoy bho iraar arazegh bhibha iḅe: anyan n'amugi n'asolfa ibha iḍua nemuteghu ṭinu arusu obho. ¹⁹ Inyaam eedi arusu obho idi ṭinu obh'eedi, n'jdu obh'eedi. Iḍu obh'eedi n'aruumu kāririar, molo eedi ibhin neḍighiom māar rōoy.

²⁰ Arōoy ibha isughō bho, oomo obo bho arazegh obho iḅe aṅi ḍio bho, iḅeleey io moḅpo bho eedi niḅo niḅo idighiiny obho. Eedi iḅele ḍio mookpulughu iḅkarabh aruumugh n'aruru ibha eedi iḅemom magold n'asilva n'arapani, ikaay naḅ miireeny n'arubharakpar ibha imiin io, imoghon ghaḅ ḍio, itele ghaḅ naḅ ḍio.

²¹ Arōoy bhīpa eḅona ighiraan io mi ṭaruukoma n'iḍaany n'ikarabh eḍighiom ar n'aviigh obh'eedi.

Otelema bho n'obam oḅhereer obho

¹⁰ Keḍio aami umiin moḅon ogbōgh otelema aḍua tēnaan natu. Odi aḅeghe meḅōghōghaan obho aburuom lōor odi, akaghuom emu odi maḅagbaenaan obho. Aghisigh obh'odi odi kaghōzōgh obho, asike obh'odi idi kamuumōr anyan. ² Odi aḅham ṭavo odi moḅam oḅhereer olo nookpeērōn. Keḍio odi aḅeghe moḅiom aleḅe odi asōreṭ tob'obhiiny, aḅeghe meḅeeny obho aḅam tegbolom, ³ keḍio aḅpete amutiom n'ob'oghōrōkō olo naḅuḅuḅian kilo arudumunubūaḅu nelegheey. Odi aḅpete aḅele, poḍual iḅkarabh aḍio bho igumughuuy irabaḅu. ⁴ Eedi igumughu kua be eḅpete eḅele, paami uru moḅe. Paami umoghon moghōrōkō aḍua tēnaan aru aḅpete kua, "Uḅba ghaḅ mamutiom, ḅōki ni mibha oḍual iḅkarabh aḍio bho iḅpete bho, uḅe ghaḅ!"

⁵ Potelema bho ʔami ʔmiin nʔamaruom mʔbhiiny n'egbolom obho aabhaghami moɖiom ʔvo odi ʔghiom tʔnyu obho, ⁶ aghir iʔo mi taɖien tʔnaan, obho aɖum ni ʔrol kamen kamen obho, obho ʔlem mʔnyu obho n'oomo ʔmorokpo ibha idi todi obho, ade bho n'oomo ibha idi todi obho, n'ʔbhiiny obho n'oomo ʔkpo bho idi bʔ todi obho. Keɖio otelema bho ʔkpete kua, "Ubie-mi mu! ⁷ Amen ogbʔbhiom oɖual otelema bho tapulo meeɖue obh'odi, keɖio ʔnaan tagbʔbhiom mʔkpo ʔbʔkia obh'odi, kezo bho odi ʔgba ʔnogho mʔarubana odi obho, arizil obho."

⁸ Keɖio oghʔrʔkʔ bho ʔami ʔmoghon bho ʔkpete ʔɖua tʔnaan natu obho amina ʔkpete ʔnogho ʔami nakʔl kua, "Kja mabhin mʔbhereer obho ukpʔerʔn obho, obho odi tʔvo otelema bho ʔamaruom mʔbhiiny n'egbolom obho." ⁹ Keɖio ʔami ʔghi todi otelema bho ugbeel zodi mʔnogho ʔmi mʔbam ʔbhereer obho. Po-di ʔkpete kua ʔnogho ʔami, "Seghe mʔaraɖi mʔaminogh tʔmel tʔnu onuma kʔmem, akiɖim kʔkata tʔbaraka onuma." ¹⁰ Keɖio ʔami ubhin mʔbam ʔbhereer obho tʔvo odi ʔraɖi ʔminogh. ʔmel kʔmem tʔnu ʔmi. ʔami ʔminogh, paghiɖim kʔkata tʔbaraka ʔmi.

¹¹ Keɖio ʔgba kua ʔnogho ʔami, "ʔna tamina ni ʔgba madʔm obho tʔnaan ibha igboloman n'ʔlogh arʔoy n'aruubhugh, n'ʔnu-ʔraama n'ʔruula ʔma bho."

Izal arʔoy iigbaay obho

11 Keɖio uru ʔnogho ʔami mooreny ʔtuom olo odi kebu okurʔgh, ʔkpete kua ʔnogho ʔami, "Betunu mʔato motu iikpulughu obho tʔnaan n'ʔede iibua bho n'obo bho neekpulughu suo bho. ² ʔtuom gha mozaal otu etere bho, nʔonogho mesi obhobho mobo bho ilʔghʔm io mʔnaan obho, ibha tʔezeghi mʔma iigbia bho merubal n'izal ʔrʔvanyu obho. ³ ʔami tatʔm mizal obo iigbaay ʔmi ilo ibura mibura iitu etu ʔgba emutiom madʔm obho tʔnaan mi teesɔɖia iiraar ʔonir n'erubal n'ʔadisibh aruɖuma."

⁴ Izal obo iigbaay obho piʔal iireny obho ughʔl bʔ ʔliiv obho, n'izal iʔodi ibha idi mi taghisigh tʔbʔmʔogh ade bho. ⁵ Erumolo onyiin ʔoy aru moɖighi eedi mʔkarabh, ʔnyan pibha temute tʔnu eedi ʔze mobo ʔlogh ʔdien eedi. Tezo bho, kʔoy kʔoy olo tʔva moɖighi eedi mʔkarabh poghigh. ⁶ Eedi ʔteeny mʔnyaam mʔbham ʔnyu obho molo ʔlebhe ʔlobh mu mi taruɖuma bho eedi tʔgba dʔm obho tʔnaan obho. Eedi ʔteeny nʔ mʔnyaam mʔbham ʔrumuum ibh'ade bho, oghireni otʔe eedi mʔzara, eedi ʔteeny nʔ mʔnyaam, kamen kamen olo ʔdigh tologhi eedi mobhin ʔdigh kʔerekere ʔrazegh oru tesuo ade bho.

⁷ Amen eedi neegba dʔm obho iʔman, pʔnam obho amute bʔ mi tob'oonu obho oru ʔbe eedi. Odi tapuom ni eedi mʔvo ʔze zeedi. ⁸ Keɖio iɖim obh'eedi tʔtol tebʔom ob'ema bho, tesi obho ʔkan bʔ mʔbʔmʔogh obh'eedi mi tooreny ʔmigheri obho. ʔdien ighʔlan odi ʔma bho ughʔl ʔSodom n'Izipt. ⁹ Arʔoy oomo aruubhugh n'arughun otu n'ʔnu-ʔraama n'arʔoy tepʔgha ni miɖim obh'eedi mʔraar n'ʔmaɖian aruɖuma, molo umʔrʔ ɖio ʔdi zeedi. ¹⁰ Arʔoy ibh'ade bho tebo ni mi

tʔbho iʔal arʔoy bhibha, ʔɖeey rʔaɖe onyiin ʔnogho monyiin minwo, tebum obho iʔal arizil bhibha ibhin mʔkanya ʔmiinom iru toomo arʔoy ade bho. ¹¹ Iiraar n'ʔmaɖian aruɖuma bho iru itʔn pipooghu aghuɖum iɖua tʔnaan iru iɖigh teedi, peedi iʔberenu. Kʔoy kʔoy olo ʔmiin eedi poghiil ib'aruugu. ¹² Peedi iʔal arizil obho iʔmoghon mob'oghʔrʔkʔ ʔɖua tʔnaan aru ʔkpete kua ʔnogho eedi, "Iʔiin meru teebha!" ʔzo bho obo ʔlogh ʔdien eedi nepʔgha zeedi obho, peedi iɖigh tʔnaan mi tepʔghʔghaan obho. ¹³ Tonyiin odi amen opopo, ade bho ʔbʔmian magey. Onyiin abin ʔdi mʔma bho ɖiʔbʔ abin, ʔakpuan molo ʔdiʔbʔ n'oɖual n'ʔmaɖian ʔonir arʔoy iʔbhozu. Arʔoy ibha isughʔ bho aruugu esibh magey molo ibuom mʔalibugh obho tʔnaan mi tʔnyu obho.

¹⁴ Ogbʔbhiom iʔal "oloo" obho naamuneen, keɖio nonon ni, ogbʔbhiom iiraar "oloo" bho tatu siibha siibha.

Ogbʔbhiom oɖual eeɖue bho

¹⁵ Keɖio ogbʔbhiom oɖual otelema bho apulo meeɖue obh'odi molo ʔmoghon magey mib'araghʔrʔkʔ mi tʔnyu obho nekʔl kua, "Inyaam ʔdaam oomo ʔmar-arʔoy obho ilo tʔbʔmʔogh ezʔor obho siibha, n'aKraist obh'odi, keɖio odi tʔada kamen kamen." ¹⁶ Paɖisibh n'inya arukenya bho ibha idi tʔtolom eedi mi taghisigh tʔnaan obho igbuluman izumeni sumusigh eedi iikpulughu mʔnaan, ¹⁷ nekʔl kua, "ʔnaan Obʔmʔogh oomo ʔmir-iikpo, obho odi obho n'obho ʔrol obho!

Ezʔor nʔsebʔ ni ʔna mibha ʔna naamutiom inyaam obh'onuma ʔke mʔda!

¹⁸ Iloghi obo bho ilʔghʔm io ʔna bho neʔebʔh mebum obho nʔateeny molo ʔlile bh'onuma karu obho,

n'obho tʔtu mʔiruan ʔnogho mobo bho neʔbho bho.

Nʔateeny momulumian ʔrubana bh'onuma, arizil obho, n'oomo arʔoy onuma, oomo obo bho nekiilaan ʔna bho, ogbʔgh n'ʔbam monyiin ʔzo bho.

Obho amen obhiemi obo bho ibhiemi de bho!"

¹⁹ Potu iikpulughu tʔnaan mi tʔnyu obho aghuurunu, molo eɖina bho ʔloghom bʔ mizʔo obho ʔmiin ni mi totu iikpulughu obh'odi. Molo ʔɖio bho ʔdighi meghehem meghehem, ʔraɖalu agumughu, ade bho arubhughu ʔbʔmian, ʔlogh nʔ maraakpa iminiminim ʔmuum kelebhe.

ʔni obho n'ʔnam ib'aruugu obho

12 Keɖio ʔmagh ib'aruugu amute tʔnyu obho. Kir onyiin ʔni olo amina mʔnam-ʔɖio bho, ʔseghe sike odi ʔbʔleriom mʔvanyu obho, azua n'eghʔony ʔdiʔbʔh n'izal iinaany tʔmu odi. ² Odi odi n'ʔbaraka olo eghun obho negun, molo ʔegama igun eghun obho iɖighi molo odi aleghe amutiom.

³ ʔnon ʔmagh amina amute tʔnyu obho nʔ. Kir ob'ogbʔgh okʔkʔgh ʔnam ib'aruugu olo ʔteeny

mođual ʔruumu n'ađiōbh ʔrabhaal, azua ʔemu esuo eghōony eghōony ʔdaam ʔema. ⁴ Aseghe mođu obh'odi ʔkomom ʔnyagh monyiin abin ʔiraar abin ʔinaany obho mi ʔanyu obho asōore tade bho. Odi aru ʔmara taghisigh ʔni obho natu moʔmar obho, moʔa ʔony obho kamen kamen olo ʔmar. ⁵ Keđio ʔni obho aru ʔmar molobhir ʔony, olo tapin ʔoghuaanan ʔvo ʔdaam oomo aruubhugh obho. ʔmar kua be moʔony obho puʔum ʔseghe ʔghiom ʔnaan mi ʔetolom odi. ⁶ ʔni obho aghiil ađigh tob'eekpu eđum, tesi olo ʔnaan ađighi aseerian odi. Tesuo pesi ʔomaar ookō zodi mīraar ʔonir n'erubal n'ađisibh aruđuma.

⁷ Peğham aru asōor ʔanyu obho. AMAikiel n'itelema odi iʔe mob'enam ib'aruugu obho, n'itelema ibh'odi ⁸ keđio eedi iru ipuom ʔvo meʔam ib'aruugu obho molo uginde zeedi n'itelema bh'odi momina ʔrol ʔanyu obho. ⁹ Odi ob'enam ib'aruugu obho unyu ni omu-tiom! Odi ugbaany oodigh obho ughōl Eru bolobolo aSetan obho, obho naabiōghōm moomo ʔmar-arōoy obho. Unyu zodi n'oomo itelema odi orōbh tade bho.

¹⁰ Keđio ʔami ʔmoghon mob'oghōrkō ʔanyu obho naʔpete kua, "Esiibha iʔhelegha bho tʔnaan naaru! Esiibha ʔnaan naađighi ađeeriom mīnyaam odi kʔolema! Esiibha aKraist obh'odi naamutiom ʔmu obh'odi! Obo iʔmeleb aburumōr obh'ezira, obho ʔmaranian ʔnaan nağbaaghiom għa zeedi moomo uđugul n'ootaany obho, noobhirighan ʔanyu obho. ¹¹ Aburumōr obh'ezira ibhin ʔnyaam ʔzara ʔony ʔena bho n'agey obho eedi iğba imutiom obho, eʔe epuom ʔvo zodi; eedi neekar ʔmara na moʔe ʔbhozu. ¹² Tipa bełeni, ibo, ʔna ʔnyu obho n'oomo obo bho netughogh epa bho! ʔo! ʔomiinom ilo ʔetol tade bho n'ʔribhiiny obho! Eru obho naasōor atu tonuma n'ob'okarabh ologhi, tebum obho odi naalōghōm mobho aruđuma odi neetuan obho."

¹³ Amen ob'enam ib'aruugu obho ʔatua alōghōm mobho noonu zodi umutiom usōore tade bho, podi ʔke mobhirighan ʔni obho ʔmar bō molobhir ʔony obho. ¹⁴ Nōonogho zodi mīzal ib'asubham ugo moʔheebhom ʔghi tesi obho odi ʔni obho odi mi togbo eđum obho. Tesuo pesi tookō zodi mīraar n'amađian ʔsia, momuzōnaan ʔaravo oodigh obho. ¹⁵ Poodigh obho azu mūum ađigho amutiom moʔtuonom ʔni obho, ogbōrōm odi ʔseghe. ¹⁶ Tipa bho pade bho ʔlogh ʔvo ʔnogho maʔni obho, ʔkpaton moʔnu odi ʔbhoghol mūum obho ob'enam ib'aruugu obho amurughia bho. ¹⁷ Pologhi ob'enam ib'aruugu obho aʔebeb magey mi ʔani obho, podi aʔetunu ʔghi moʔe ipedi ʔnwuny obh'odi ʔni obho, oomo obo bho neekō maraalōgh tʔnaan n'obo bho iʔmara tagey obho ʔlizos ʔgba amutiom obho. ¹⁸ Podi ob'enam ib'aruugu obho ʔghi ʔmara toʔu ʔbhiiny obho.

Izal ilobhir iʔnam obho

13 Keđio ʔami ʔmiin molobhir ʔnam olo ʔdua toʔbhiiny obho amute natu. Odi ʔteeny ađiōbh ʔrubhaal n'ođual ʔruumu. ʔbhaal esuo n'eghōony n'eghōony, n'ađien ʔkarabh ʔmu ʔoy bho ʔge ʔemu

obh'odi. ² Odi ʔnam obho ʔami ʔmiin obho odi koku-runuma, asike bho idi kasike otobol, ʔnu obho kōnu odumunuʔuāgu. Pob'enam ib'aruugu obho aru ʔnogho mīnyaam odi molobhir ʔnam obho, ʔnogho na zodi ʔnam obho meʔtolom obh'odi n'oomo ariisi iʔto bh'odi. ³ Onyiin ʔmu odi ʔnam obho odi kolo naabho, keđio ob'enam obh'odi odi kolo naađua. Oomo arōoy ade bho iimōogh ni eđigh ʔtuonom meʔam obho, ⁴ eekpulughu mob'enam ib'aruugu obho tebum obho odi ʔnogho mīnyaam ʔto iʔto molobhir ʔnam obho. Eedi eekpulughu na meʔam obho, ʔkpete kua, "Okōr ʔoy odi keʔam obho? Okōr ʔoy tatue aʔe zodi?"

⁵ Nōoʔelemaan meʔam obho moʔkpeteey ođigh kerekere iʔkarabh, ʔnogho na zodi moʔto iʔto merubal n'izal ʔvanyu. ⁶ Odi abhira ʔke moʔkpete ʔpue ʔnaan n'ađien odi ʔnaan, n'esi amarugh odi, n'oomo obo netugh ʔanyu obho. ⁷ Nōoʔelemaan zodi moʔe arōoy tʔnaan n'opuom eedi maʔvo onogho na zodi moʔto iʔto onogho oomo orōoy n'arughun otu, n'aruubhugh n'ōnu-ʔraama, ⁸ Oomo arōoy ibha netugh tade bho teekpulughu ni zodi. Eedi pobo bho ariđien eedi dođe ʔio, toʔhereer aghuđum ʔony ʔena bho ughigh bō bho. Nōoge kogbi moʔem ʔmar-arōoy obho.

⁹ "Moğhon siibha bho, erumolo ʔna ʔteeny raʔeri moʔmoghon! ¹⁰ Kōoy kōoy olo noogu mobho toʔbol ni zodi, toʔbol na ʔni na zodi; olo noogu mobho tokighom odi mob'amugem, ʔtuugh na mezo bho emute. Nōgba kua ʔnogho rōoy tʔnaan molo eedi etue ʔkparam ʔteeny na mologhi omōrōm."

¹¹ Keđio ʔami ʔmiin ʔnon olobhir ʔnam olo ʔdua tade bho natu. Odi ʔteeny izal ʔrabhaal kibha ʔony ʔena, keđio naʔpete kob'enam ib'aruugu. ¹² Odi ađighiom moʔkpo n'ib'ito obh'ōʔel ʔnam obho mi taghisigh odi. Odi ʔbham ađighi kōoy kōoy tade bho mookpulughu ʔʔel ʔnam obho ob'enam obh'odi naađua bho. ¹³ Odi ogbeʔhiōm izal ʔnam obhobho ađighi mīkanya ʔkpo ib'aruugu; odi ađighi ʔnyan eđua ʔanyu obho esōor tade bho mi taghisigh oomo arōoy. ¹⁴ Keđio odi ʔseghe moʔkpo ib'aruugu ibha ʔto ʔnogho zodi mođighi taghisigh ʔʔel ʔnam obho, aabiōghōm moomo arōoy ibha idi bō tade bho. Odi ʔnam obho ʔkpete ʔnogho moomo arōoy obho moʔka eru oobhughumi ađien ʔnam obho ob'amugem ađighi, keđio ʔpo ʔio bho. ¹⁵ Nōoʔelemaan mogbeʔhiōm izal obho mobhooghu ipooghu aghuđum ʔnogho ʔʔel ʔnam obho ʔka bō bho, molo eru obho kaʔpete maʔar, kaže moomo obo bho imōrō ʔio mookpulughu odi obho. ¹⁶ ʔnam obho ʔbham ađighi kōoy kōoy, ʔbam n'ogbōgh, ʔola n'uvekulom, ʔbana n'ony ogbo eghun, moguaay araleke mi tođiom ʔaravo eedi n'aragbodo eedi. ¹⁷ Bōbon ʔoy olo tatue aʔool bolobolo akō maʔar olo, tughuneen molo odi ʔteeny meleke bhobho ʔio. Eleke bho pađien ʔnam obho bolobolo ʔnu ʔʔal olo ʔien obho.

¹⁸ Iibha bho neğba ʔnogho ezira molōghōm ʔar. Kōoy kōoy olo ʔteeny olōghōm ʔar tatue ni agbi alōghōm meʔmu ʔnu ʔʔal ʔnam obho, ebum obho ʔnu ʔʔal obho namōrō mađien ʔoy. ʔnu ʔʔal obh'odi odi-

in odiin odiin, bolobolo onyiin n'amađian ɔnir n'erubal n'ađisibh n'odiin.

Asoor obo bho nɔta bho

14 Aami uunon, ɓami ɓmiin mQony Ɛna bho ɓmara tob'eegum obh'aZayon; odi n'esugho ɓaraala ɔnir arɔoy obo bho neegiaay taragbodo eedi mađien odi n'obh'Qde odi. ² Keđio ɓami ɓmoghon mob'oghɔrɔkɔ olo nakur kob'eekpa ɓrumuum ɔbhiiny-ɓadi, nagumughu kɔkarabh ađio. Oghɔrɔkɔ bho ɓami ɓmoghon obho aghur koghur ɔde arɔoy ilo neti ragumagum. ³ Esugho ɓaraala ɔnir arɔoy obho isɔmɔghɔn meɔolom ɓma bho, n'inya imoom inam obho n'arukeny bho. Eedi imoor omoom ɓsoor olo eedi obo bho nɔta tade bho be mobo tetue ɔtuugha. ⁴ Eedi idi karɔoy ilo iseeri silɔor eedi ɓerere karɔoy ilo imunuum io ɓani ɓpue silɔor obh'eedi. Eedi irol kɔkpur ɓsunwunyaan. Eedi ituonom ghɔ mQony Ɛna bho kesi kesi olo odi aghi. Nɔta nɔ zeedi otughuneen tipedi arɔoy ɓmar-arɔoy obho eedi etu miɓel obo ubhira uđighi iru maƙar ɓnwuny tƐnaan n'Qony Ɛna bho. ⁵ Dɔmoghon ghɔ dio miben tɔnu eedi, ɓɔbon iƙarabh ilo ɔgbaam eedi ilo nɔ.

Iraar itelema bho

⁶ Keđio ɓami umina ɓmiin ɔnon otelema olo naɓeebh tob'anyu obho. Odi ɓbhamam ooɓi ɔnukepete adɔm obho ađum ni ɓaman obho mɔgba ɔnogho oomo ođigh kerekere arɔoy, n'arughunotu, n'ɔnu-ɓaraama, n'aruubhugh ibha idi ɓɔ tade bho. ⁷ Odi ɔkpete amutiom n'ob'oghɔrɔkɔ aghɔl kua, "Iki-ilaan mƐnaan, mebuom ɓlibugh obh'odi! Amen odi ƙaru miɓruan ƙanogho meɓmar-arɔoy obho naateeny. Igbuluman meekpulughu zodi obo bho ɓlem ɓɔ maɓnyu n'ade n'aribhiiny obho, n'oomo ariizi ɓmuum obho!"

⁸ ɔnon otelema ɓtuonom mɔɓel obho naɔkpete kua, "Odi naameel! AƔBabilon Ogbɔgh bho naameel! Odi ɓnogho rimiim odi moomo arɔoy ađighi eedi ɓbhoghođiaay — ɔoghuaanan amiim ole ɓma bh'odi!"

⁹ Omina ɔnon otelema ɓtuonom miɓel izal obho, ɔkpete n'ob'oghɔrɔkɔ aghɔl kua, "Kɔoy kɔoy olo azuman aakpulughu molobhir ɓnam obho n'eru obh'odi, agua nɔ tegbodo bolobolo ɓavo odi meleke odi ɓnam obho, ¹⁰ odi niwo niwo ɓapoghol ɓni ni mob'oghuaanan amiim ɓlile tƐnaan, ibha odi naazu ɓlogh ɓƙopu ɔkarabh ologhi odi obho. Oomo obo iđighi miibha bho ɓlogh zeedi ɓmiinom ɓnyan n'akabit mi taghisigh iibɔ itelema bho n'Qony Ɛna bho. ¹¹ Aɓugi ɓnyan obho ɓanogho eedi mɔɔɓaghama obho teɓiin ɓnyu obho ɔtol kamen kamen. Oomo uđugul n'ootaany ɓɔbon amen olo tadeny ɓnogho mobo bho izuman iikpulughu meɓnam obho n'eru obh'odi, n'oomo obo bho iiteeny meleke ađien odi obho."

¹² Iibha bho neɓba ɓnogho marɔoy tƐnaan mɔkparami alɔor eedi, obo bho nekiilaan eekɔ maraalɔgh

tƐnaan obho, ibha iseeriom oomo ologhi omɔruɔm obh'eedi ɓajizos obho.

¹³ Keđio ɓami ɓmoghon moghɔrɔkɔ olo ađua tƐnaan aru naɔkpete kua, "Ge miibha bho: Aseghe siibha aghi taghisigh ɔɓaal ologhi teɔol ni ɓnogho mobo bho iđighi mođighi tObamɔogh obho iɓhuom obho." PE-mugh obho ɓbhagharana kua, "Ti ɔkar agey nɔ ni, eedi teɓaal ni mologhi tepooghia ɓni ni talikumuan ođighi obh'eedi, ebum obho ɓsuo ođighi obh'eedi teɔuonom ni zeedi obho."

Ađuma oɓu iibua ade bho

¹⁴ Keđio ɓami uunon, ɓami ɓmiin ɓɓaal ɓɔɔghɔghaan n'onyiin olo ɓgbaanan mɔoy bho ɓrolom deledede meɔghɔghaan obho. Odi azua meghɔny ɔlema olo ɓlemom agold, ɓbham ɓavo odi mɔɓam elɔor olo arɔbh magey. ¹⁵ Keđio ɔnon otelema amute totu iikpulughu obho aru, naleghe amulughu n'ob'oghɔrɔkɔ ɓnogho zodi obo bho odi deledede teɔghɔghaan obho nakɔl kua, "Sege meɓam elɔor obh'onuma maɓuom iibua bho. Naateeny men ɔkuuy ikpo iireeny bho; ikpo iireeny bho neɓaarogh!" ¹⁶ Podi obo bho ɓrolom deledede meɔghɔghaan obho abulom mɔɓam elɔor obh'odi mi tade bho ɔkuuy mikpo iireeny bho.

¹⁷ Keđio ɓami ɓmiin mɔnon otelema bho ađua totu iikpulughu obho tƐnaan aru. Odi ɓbham nɔ mɔɓam elɔor olo arɔbh magey.

¹⁸ Keđio omina ɔnon otelema, obho ɓteeny ɓɔ miɓnyam ɓnyan obho, ađua teede iikpulughu obhu aru, amulughuom n'ob'oghɔrɔkɔ motelema bho ɓbham ɓɔ mɔɓam elɔor obho arɔbh obho, ɔkpete kua ɓnogho zodi, "Sege meɓam elɔor obh'onuma maɔuoghom mitu ikpo iireeny ariđighi ade bho. Eedi meemaar ɓɓaarogh!" ¹⁹ Podi otelema bho abulom mɔɓam elɔor obh'odi mi tade bho, ɔkuuy mikpo bho mi tiireeny obho, keđio aakɔbhɔghi zeedi azu togua ib'ɓlile bho tƐnaan. ²⁰ Umiih mikpo bho togua ebughotu ɓma bho, molo ađigho iɓaal igbɔr togua bho ilela mesi olo tegbebh ni maɓađian ɔnir atobi małidoony obho, n'ɔogh ɓaraɓa asike mekuđum obho.

Itelema bho iɓham ɓɔ mɔrazegh ikunughi obho

15 Keđio ɓami ɓmiin ɓnyu obho mɔnon elegh ob'aruugu olo ɓnogho ɓami memɔogh. Aami ɓmiin mođual itelema n'ođual ɓrazegh, ibha iru ɓɔ miibh'ikunughi obho. Teedi pesi ɓlile obho tƐnaan akunughiom.

² Keđio ɓami ɓmiin mesi olo odi ƙɔbhiiny ɓrataɓaliki olo ɓguonom n'ɓnyan. Aami ɓmiin nɔ mobo bho iɓe ɓɔ ipuom molobhir ɓnam obho n'eru obh'odi n'obo bho neeteeny mɔnu ɔɓal olo namara ɔien obh'odi. Eedi imara totu ɔbhiiny ɓrataɓaliki obho, ɓbhamagh ruuđue ilo Ɛnaan ɓnogho zeedi. ³ Eedi irol neɓmoor ɓɔor obho taMozis ɓbana bho tƐnaan, n'ɓsoor Qony Ɛna bho. Eedi imoor kua,

“Ènaan, Obamogh oomo Èmiriikpo bho, pezo aridighi onuma ibugh idiku ruugu. Ana Oolema oomo aruubhugh obho, pezo araaboom obh'onuma jmaar ineghe.

⁴ Obumogh, okor ooy obo tafele moghiilaan onuma?

Okor ooy obo tagin mogba alibugh obh'onuma? Ana be mobo uneghe ni uman.

Oomo aruubhugh obho tetu ni eekpulughu ana, ebum obho oomo eedi nemiiin miibi edighiom ar onuma bho.”

⁵ Iibha iru iten, paami umiin mobho nooghuuron motu iikpulughu obho tÈnaan n'otu agalaga amarugh obh'odi. ⁶ Keđio ođual itelema bho ibham bo mođual arazegh obho iru imute mi totu iikpulughu obho; eedi ibura miĵaal inyeghenyeghe ibura, keđio ikuugha teeku obh'eedi moodigh agold. ⁷ Keđio onyiin mi tinya imoom inam obho aru anogho mođual itelema bho mođual arukpa ilo alile tÈnaan obho ađum ni arol kamen kamen obho imuzu ni. ⁸ Amugi eghuan n'inyaam obho tÈnaan imuzo ni totu iikpulughu obho, molo bobon ooy olo arue mođigh totu iikpulughu obho olo ninii ođual arazegh obho ođual itelema bho ibhin iru obho isi tikunughi.

Arukpa alile tÈnaan

16 Keđio aami umoghon mob'oghur oghorokō olo ukpete totu iikpulughu obho nonogho mođual itelema bho, nokol kua, “iki mezu mođual arukpa alile bho tÈnaan mi tade bho!”

² Obel otelema bho aghi azu mekpa obh'odi mi tade bho. Kumiin ob'egama omiinom ariisi ilo jrol tobo bho iguaay maraleke olobhir enam obho, n'obo bho iikpulughu meru obh'odi obho.

³ Keđio ogbebiom izal otelema bho azu mekpa obh'odi mi tobhiiny abadi obho. Pamuum obho inwean jrol kiĵaal ooy olo naabho, keđio oomo okpo bho idi tobhiiny abadi obho iru ibhozu iman.

⁴ Keđio ogbebiom jraar otelema bho aru azu mekpa obh'odi mi taribhiiny n'ariizi aruumuum obho, paruumuum obho inwean iten mazara. ⁵ Paami umoghon mobho otelema bho ada rumuum obho akpete kua, “Èliom obh'onuma iizuan ni. Ana obo bho uneghe ni uman obho, obho odi, n'obho arol na bho! ⁶ Eedi izu miĵaal arōoy tÈnaan n'arizil obho, keđio ana unogho ani zeedi miĵaal mobhoghol. Iizuan ni mođighi eedi kua.” ⁷ Keđio aami umoghon moghōrōkō bho ađua teede iikpulughu obho aru nakpete kua, “Ènaan Obamogh oomo Èmiriikpo bho, jiruan obh'onuma iizuan ni eneghe na magey!”

⁸ Keđio ogbebiom inya otelema bho aru azu taghōzōgh obho mekpa obh'odi, keđio ubelemaan mopobhotion arōoy meesu obh'odi. ⁹ Keđio esu obh'odi asuughiiny rōoy, peedi ighor mađien tÈnaan, odi obo bho ato bo mīto arazegh bhibha bho, molo eedi ikiraan io tikarabh eedi ebuom malibugh obh'odi.

¹⁰ Keđio ogbebiom oogh otelema bho azu mekpa obh'odi mi tetolom olobhir enam obho. Keđio okinim

asōorōm marōoy obho odi nađa bho, molo eedi ighiir ralaay eedi mebum egama bho. ¹¹ Peedi ighor mÈnaan obho odi tanyu obho tebum egama bho n'ariisi obh'eedi, molo eedi ikiraan tođighi jkarabh obh'eedi.

¹² Keđio ogbebiom odiin otelema bho azu mekpa obh'odi mi tob'obhiiny obho ughol bo Yufratis obho. Pōbhiiny obho aaghara monogho ebōom maruula bho idua topađi obho aghōzōgh obho iru obho. ¹³ Keđio aami umiin miĵaar jkarabh aruumugh, ilo igbaanan mifokufoku, idua nemute tonu ob'enam ib'aruugu obho, n'onu olobhir enam obho, n'onu iben ozil obho.

¹⁴ Eedi aruumugh aruru obho jrol idighi miĵdaany obho. Eedi jraar aruumugh bhibha imute ighi taruula oomo ade bho, mookōbhōghi obhin eedi oru egham mi togbōgh ađuma bho tÈnaan Obamogh oomo Èmiriikpo bho.

¹⁵ “Imoghon! Aami natu koĵa! Oĵaal ologhi tatal ni anogho mobo bho okodi dio amaar aanona mukpe odi, molo odi otele dio međuĵa alokia regheer mi togbo arōoy!”

¹⁶ Keđio aruumugh obho iikōbhōghi ruula bho monyiin esi ibhin iru tesi obho, tonu aHibru ughol bo Amagedon obho.

¹⁷ Keđio ogbebiom ođual otelema bho azu mekpa obh'odi mi tanyu obho. Keđio ob'oghōrōkō ađua tetolom mi totu iikpulughu obho aru, nakpete kua, “Noođighi!” ¹⁸ Molo ađio bho ađighi meghenem meghenem, araĵalu agumughu ade bho arubhughu aĵomian milo ib'aruugu. Ođigh oĵomian obho ade bho aĵomian obho dōrol għa dio moomo arōoy imute: iibha bho iĵebh epu moomo ibha ade bho naĵomian għa bho. ¹⁹ Puveleghi mogbōgh ema bho uđi jraar abin, n'olo oomo araama aruubhugh obho ukpoo ni. PÈnaan aatua maBabilon ogbōgh obho keđio ađighi odi abhoghol miim akopu obh'odi — amiiim alile ib'aruugum obh'odi. ²⁰ Poomo aruubum obho amuum ikin ikitonom obho n'iba aruugum obho ibhezuuy. ²¹ Paraakpa amuum arubharakpar ib'aruugu ilo iimor koghōluōm idua tanyu obho imeleghuom rōoy. Parōoy jrol nekrogħ Ènaan mebum omiinom arakpa amuum obho, tebum obho omiinom obho ipu ni obho.

Ob'ole meĵa bho

17 Keđio onyiin otelema bho tÈnaan obho abham mođual arukpa bho aru tami akpete kua, “Tue, molo aami ađeeriom ana mezo toliom mob'ole-meĵa bho, odi ogbōgh ema bho arolom deledede mologħ aribhiiny obho ² Aruula emar-arōoy obho needighi mokpo aregheer n'odi ole-meĵa bho, arōoy emar-arōoy obho eko na neebhoghol nekigh kamiim mikarabh okpo aregheer odi ani obho.”

³ Keđio Emugh Iigbia bho asiin aami, odi otelema bho abhin aami aghi tob'eekpu edum. Tepa paami umiin monyiin ani olo arolom deledede menam olo akōgh kigbula, olo aateny monu aridien morōnyōghōm Ènaan ilo ugiom moomo odi. Enam obho aateny ođual aruumu n'ađiōbh arabhaal. ⁴ Ani ob-

ho abura mikōkōgh ibura ilo ıla māar magey, azuughia māarabe n'ıla agold n'ib'iibi ipādi ārubharakpar ilo ne-mua. Tāvo odi, odi ābham mākopu agold olo oomo īkarabh ōkpo āregheer ole-ema bh'odi imuzō ni.

⁵ Tegbodo odi nōoge mādien ēbokia bh'odi olo emu obho ughōl kua, "ĀBabilon ogbōgh bho oniin oomo ile-rāama n'ipesi mipesi ēmar-arōoy obho." ⁶ Kēdio āami ūmiin mobho āni obho nāabhoghol m̄ibaal arōoy t̄Ēnaan nekigh, n'ibaal obo bho uze tebum ādien tājizos obho.

Amen āami ūmiin odi pāami ukperenem n'eemōogh. ⁷ Potelema bho apuruan kua zāmi, "Āna naamōogh meeghe? Āami tāgba ānogho āna mēmu ōkpo ēbokia āni obhobho n'ēnam ōdual āruumu n'ādiōbh ārabhaal obho arōol odi obho. ⁸ Ēnam obho āna ūmiin obho, onyiin amen ādum ghūdum, esiibha aghūdum olo mu todi. Odi natu momute ōdua toonu obho ikunughi olo bho oghi koghigh odi. Arōoy ēmar-arōoy obho ilo ar̄idien eedi dōge dio tōbhereer aghūdum obho kogbi mōlem ēmar-arōoy obho, teemōogh ni tezo eedi nēmiin mēnam obho. Onyiin amen ādum ni ghūdum, esiibha bho aghūdum ilo mu, kēdio tamute ni atu.

⁹ "Ībha bho nēgba ēnogho ezira molōghōm āar. Ōdual āruumu obho pōdual aruugum obho āni obho ārolom delede obho. Eedi ōdual āruula na. ¹⁰ Ōogh eedi neesōor, onyiin odi ni nāda, opedi obho doru dio noru; amen odi tatu, odi tātol ībam amen be. ¹¹ Odi ēnam obho, tamen olo neet̄en ārol n'aghūdum obho, obho aghūdum olo mu siibha bho, odi ōolema obho agbēbhiōm ābhenya mi tībel ōdual obho, olo āghi molo koghigh odi.

¹² "Ādiōbh ārabhaal obho āna ūmiin obho pādiōbh āruula ilo dēke dio mōda āraama, ilo tōnogho ni zeedi m̄inyaam mōbar olobhir ēnam obho ōto īto, kāruula ēma monyiin āwa. ¹³ Ādiōbh bhibha, oomo eedi īteeny monyiin īitua, kēdio eedi iru īnogho m̄inyaam n'ito eedi mēnam obho. ¹⁴ Eedi tēbe m̄Qony Ēna bho. Qony Ēna bho n'obo bho odi abhelegi āson āseghe bho, ibha imōruōm odi obho, tētuonom odi ētol mesi ēbe epuom āvo zeedi, tebum obho tughuneen zodi dio onon Obam̄oggh n'Qola olo bho."

¹⁵ Odi otelema bho amina ākpete kua ānogho āmi, "Arumuum obho āna ūmiin obho, obho ole-mēma bho ārolom delede bho, pāraama, n'arōoy, n'aruubhugh, n'onu-āraama. ¹⁶ Ādiōbh ārabhaal obho āna ūmiin obho, n'olobhir ēnam obho, tēlogh ni dien mole-mēma bho. Eedi tēbirogh ni kāar kāar olo odi āteeny, eseeri zodi mēdūba; eedi tēba ni miikpōogh odi, ēsu nyān zodi ekigh. ¹⁷ Ēnaan naaseeri mi tologhi eedi mōdighi obhulughi tīto bh'odi, oomo eedi tetul onu, ēnogho m̄inyaam eedi mēnam obho mōda ninii onuekpete bho t̄Ēnaan etu magey obho.

¹⁸ "Odi āni obho āna ūmiin obho pogbōgh ēma bho nāda māruula ade bho."

Emeel tāBabilon

18 Iibha iru it̄en pāami ūmiin onon otelema t̄Ēnaan bho ādua tānyu obho natu. Odi ādua

natu n'ib'inyaam, molo eghuan odi ānogho mēbaal moomo ade bho. ² Odi amulughu n'ob'oghōrōkō aghōl kua, "Odi naameel! ĀBabilon ogbōgh obho naameel! Aruru n'ikārabh āruumugh n'oomo ōdigh kērekere īkarabh īnun ilo nogbi ni netughogh todi.

³ Ebum obho odi ānogho miim odi moomo arōoy ādighi eedi, isumughia — miim īkarabh ōkpo āregheer ole-ema odi obho. Āruula ēmar-arōoy obho neele me-ma n'odi. Ībo rāābo ēmar-arōoy obho neeru egbo tebum īdianan obh'odi."

⁴ Kēdio āami umina ūmoghon onon oghōrōkō olo ādua tānyu obho aru, nākpete kua,

"Arōoy āmi, imute meru! Imute mēdua todi āni obho!

Ibhin ḡha bin mi tōdighi īkarabh obh'odi;

Īdian ḡha bin ōmiinom odi!

⁵ Nookōbhōghi okubh m̄ikārabh odi ēsiin esi tānyu obho,

molo Ēnaan n'āatua m̄ikārabh obh'odi.

⁶ Tūugh amulumian zodi kezo bho odi ādighi āna bho;

ādighi mākpe mamulumian zodi īzal abin ibha odi ādighi obho.

Pule mākopu obh'odi miim olo āghua īzal amen apu mibha odi ādighi ānogho āna bho.

⁷ Nōgho zodi mōmiinom n'it̄u ilo teleeny ni megghan n'ēela bho odi agbueni lōor odi obho, kezo bho odi nākpete ḡha ānogho lōor odi obho: 'Āni ōolema bho āami odi suo delede!

Āami ekpukete āni dio.

Āami ulōghōm mu m̄jitu!

⁸ Tebum iibha bēleni, īībaghami obh'odi tesōorōm zodi monyiin āduma;

ēzegh n'ōmiinom, n'ōbēer.

Kēdio odi, tōsu nyān, tebum obho Ēnaan Obam̄oggh, obho tāliom odi obho, ābugh ni apu obho."

⁹ Āruula ade bho itul n'odi īdighi m̄ikārabh ole-ema īdianan obho teleghe ni mēma bho n'izin, mamen eedi tēmiin māmugi ānyan obho nale zodi obho. ¹⁰ Eedi te-mara tegbeeny, mebum aruugu ōmiinom obh'odi, kēdio tēkpete kua, "Oloo, oloo. Iibha kokōr ōdigh itōnyōgh! Ob'ēma bhobho āBabilon! Onyiin amen be bho ubhin ūliom āna kua!"

¹¹ Ībo rāābo ade bho ēko nā teleghe ni zodi ēdigh tījitu, tebum obho bōbon ōoy olo tamina akō mōkpo ābo eedi olo mu obho. ¹² Ughō mu magold n'asilva ibha nōlemom ḡha mikpoki obho ib'iibi ārubharakpar n'arabe n'ib'iibi ōdigh kērekere ikōkōgh n'ibaal īnyeghenyeghe arukpe, n'okpo ilo ukaam īghuanaan iirēeny, n'arukurōgh, n'arasilati; ¹³ n'ija, n'āsent, n'okpo bho ughōl bō īnsens, n'amaa, n'āfrankinsens; n'amiiim n'arumunu, n'āfalawa bho nōdighiom mābred obho, n'āranam n'āraana, n'arusu n'āragada ilo arusu obho keghiilom, n'arubana, n'ākar āruumugh arōoy na. ¹⁴ Kēdio eedi ībo rāābo bho tēkpete kua ēnogho zodi āni obho, "Oomo ōkpo bho āna ūli-aay mōteeny obho neēdigh ēdum, oomo ēela n'odu

obh'onuma neebhe, molo ana orue mu ateeny zeedi!"
 15 Ibo raabo bho iru igbo meela mi toban abo n'odi
 ema bho, temara tegbeeney, tebum obho eedi nekiil ru-
 ugu omiinom obh'odi obho. Eedi teleghe ni edigh tjiu,
 16 keđio tekpete kua, "Oloo, iibha kokor odigh
 itonyogh ilo jrol inogho mob'ema bhobho! Odi abura
 gha modigh kerekere ib'iibi ikokogh n'ibaal
 inyeghenyeghe arukpe, keđio azuughia gha modigh
 kerekere ila n'arununuma agold n'arubharakpar!
 17 Onyiin awa be mobho oomo eela bh'odi ibhezu."

Oomo obo bho nezoghiom gha rughuugh unwiaru
 obho n'oomo obo bho nezoghiy taribhiiny n'oomo
 obo bho nedikuuy gha tarughuugh eedi obho n'ibha
 nebooy raabo taribhiiny obho, temara tegbeeney,
 18 keđio teleghe kua emutiom men eedi temiin mugi
 obho nale zodi, obho: "Onon ema olo narol gha kobo
 ema bhobho olo!" 19 Eedi ikpooy obhugh ezuughiom
 rumu eedi eleghe edigh jitu, ekpete kua, "Oloo, iibha
 kokor odigh itonyogh ilo jrol inogho mob'ema bhob-
 ho! Odi pema bho agbume moomo obo bho iteeny
 rughuugh unwiaru taribhiiny. Keđio onyiin awa be
 mobho kar kar odi ibhe imuneen."

20 Enyina obo bho idi tanyu obho, ibo tebum obho
 nokpo zodi obho! Enyina arōoy tEnaan, n'iteledom
 obho n'arizil obho tEnaan ibo na, tebum obho Enaan
 naliom zodi tebum ibha odi adighi enyina bho!

21 Keđio onyiin ob'otelema bho ašeton mobharak-
 par olo abugh kogbiom igbula arōbh tobhiiny obho,
 akpete kua, "Pezo tokpo mob'ema bho aBabilon
 n'inyaam egham, molo umiin mu zodi. 22 Itia odigh
 kerekere araade n'aruude bho nopulooy gha bho,
 umina mu omoghon tonuma; oomo odigh kerekere
 arōoy aridighi ekona umiin mu na tonuma. Oghur
 arubharakpar obho nogbioghom gha mokpo bho
 ekona umoghon mu na. 23 Umiin mu mebaal otodi
 tonuma; oghorokō oḡbaal ologhi oḡbalan ilom umoghon
 mu na tonuma. Ibo raabo onuma pigbogh arōoy
 oomo emar-arōoy obho, keđio tiben iidaany obh'onu-
 ma, pana ubhin uubioghōm moomo arōoy emar-arōoy
 obho!"

24 Uliom aBabilon tebum iḡbaal arizil n'arōoy tEnaan
 ibha umiin todi obho; ii, iḡbaal oomo obo bho nooze bo
 tesuo ade bho.

19 Iibha iru iten, paami umoghon oghur olo aḡ-
 baanan moghōrōkō imulughu ob'ologh arōoy
 mi tanyu obho, nekpete kua, "Ibuom Enaan! Iḡhelegha
 bho, n'eghuan obho, n'inyaam obho ilo tEnaan ob-
 h'ezira! 2 Odi natu magey jiruan obho! Odi naru
 anogho mob'Ole-mema bho asege mole-ema bh'odi
 apue made bho. Enaan naliom zodi mebum obho odi
 aze marubana odi obho." 3 Peedi imina imulughu,
 "Ibuom Enaan! Amugi anyan obho nale mob'ema bho
 neesiin etol kamen kamen!" 4 Paḡisibh n'inya
 arukenya bho n'inya imoom inam obho igbuluman
 iikpulughu mEnaan obho arolom etolom oḡlema bho,
 keđio ikpete kua, "Erol ni na kua! Ibuom Enaan!"

Eḡaal ipina Oony Eena bho

5 Keđio oghur oghōrōkō aḡua tetolan obho aru,
 akpete kua, "Oomo arubana bho tEnaan, n'oomo
 arōoy, igbogh n'ibam, ibha nekiilaan zodi obho, ibuom
 Enaan obh'ezira!" 6 Keđio aami umoghon oghur olo
 aḡbaanan moghōrōkō imulughu ob'ologh arōoy
 koghur ob'ekpa arumuum obhiiny aḡbadi,
 kob'okarabh aḡio olo nagumughu. Aami umoghon
 mobho eedi nekpete kua, "Ibuom Enaan! Odi
 Obamoggh obho, Enaan obh'ezira obho amoggh
 oomo emiriikpo bho, Oḡlema! 7 Itu oḡbaal ologhi obo;
 itu obuom aḡibugh obh'odi! Amen ipina Oony Eena
 bho nateeny, ani obh'odi naokbhoghia naḡorō.
 8 Ngonogho zodi minyeghenyeghe iḡbaal arukpe
 mobura." (Inyeghenyeghe iḡbaal arukpe poḡbi
 edighiom ar arōoy obho tEnaan.)

9 Keđio otelema bho akpete kua anogho aami, "Ge
 miibha bho: Oḡbaal ologhi tetol ni enogho mobo bho
 noobheleghi morol ole ani eḡaal ipina Oony Eena bho."
 Keđio amina aloghom kua, "Iibha bho akar agey
 onuekpete tEnaan." 10 Keđio aami ugbuluman tasike
 odi mookpulughu odi, podi akpete kua anogho aami,
 "Uḡdighi gha kua! Aami onyiin ebana konuma n'oomo
 aburumor obh'onuma, ibha ibham bo magey obho
 taḡizos obho odi aḡba amutiom obho. Kpukpulughu
 mEnaan!"

Agey obho taḡizos pibha inogho minyaam marizil ob-
 ho.

Ooy olo aghiilom oḡbaal aḡu

11 Keđio aami umiin mobho anyu obho naaghuu-
 runu, n'oḡbaal aḡu olo odi tologhi obho. Obo bho naki-
 ilom zodi obho ughol Obi gha dio n'Oḡba magey; odi
 abhin tagey obho natu mijiruan obho, naḡiom
 megham obh'odi. 12 Aridien odi idi bhulululu ka-
 mumor anyan, keđio azuaay mologh arughōny
 oḡlema temu odi. Odi ateeny dien olo uge talor odi,
 olo odi be aloghōm, onon olo aloghōm olo. 13 Oomo
 adoni obho odi aḡologhia bho iḡbaal iḡbaal. "Onuekpete
 tEnaan" padien obho nopeleghiom odi. 14 Ologh arōoy
 egham ibh'anyu obho nekiilom miḡbaal arusu, ilo ebu-
 raay miḡbaal inyeghenyeghe arukpe netuonom odi.
 15 Omamagh ob'amugem odi tonu odi, obho odi tapin
 aḡe apuom ruubhugh obho. Odi tapin odoony
 okurogh adaa zeedi, keđio odi tamiibh mamiim alil-
 iom ib'aruugu obho tEnaan Obamoggh oomo emiri-
 ikpo bho. 16 Tadoni bh'odi n'aleke bh'odi noḡe
 maḡien obhobho, "Oḡla n'Obamoggh, olo tughuneen
 zodi dio onon olo."

17 Keđio aami umiin onyiin otelema bho amara mi
 taghōzogh obho. Odi amulughu n'ob'oghōrōkō
 anogho moomo inun ibha nepeebh togbo anyu obho
 aghol kua, "Itu meekbhoghian monyiin esi mele
 mezaal tEnaan! 18 Itu meḡa silor aruula, n'arōoy
 egham, n'aruvemu bh'eedi n'asilor arusu n'obo bho

nekiilom eedi obho, n'asilōor oomo arōoy, arubana n'anwuny ogbo ɛma, ibam n'igbōgh!"

¹⁹ Keđio ɛami ɔmiin olobhir ɛnam obho n'aruula ɛmar-arōoy obho n'arōoy ɛgham eedi iru ɔmaranuan moɓe odi obo bho nakiilom maɓu obho n'arōoy ɛgham ibh'odi. ²⁰ Uɓol ni ɔloghom mikoli meɓam obho, n'iben ozil obho ađighi miđaany taghisigh odi obho. (Iđua tiđaany bhibha kodi aabiōghōm mobo bho iguaay meleke ɛnam obho, n'obo bho iikpulughu meru ɛnam obho.) Urōbōđi ni meɓam obho n'iben ozil obho mimoom ɔloki toonu ɛnyan obho neemōrōm n'akabait obho. ²¹ Ubhin omamagh ob'amugem obho odi ɓo ɓonu obo bho nakiilom maɓu obho ɔziom arōoy ɛgham obh'eedi; keđio oomo ɔnun obho ɔba mi-ikpōogh obh'eedi arubaraka imute.

ɔzal ɔonir n'amađian ɛsia bho

20 Keđio ɛami ɔmiin onyiin otelema bho ađua ɓanyu obho natu. Odi abham ɔsabi oonu obho ikunughi olo bho n'ob'agbirigbiri. ² Keđio odi abhum aɓol mob'ogbōgh ɛnam ib'aruugu obho, ugbaany oodigh opopo (obho ughōl na zodi eru n'aSetan obho) keđio akasiom zodi ɔrol ɔonir n'amađian ɛsia. ³ Otelema bho anyu zodi ɔlogh tob'oonu obho, aghuughi ɔkasiom zodi ađine, molo odi oobiōghōm mu ruubhugh obho ninii ɔzal ɔonir n'amađian ɛsia bho etu eteɓ, keđio tomutiom odi moɓam amen.

⁴ Keđio ɛami umina ɔmiin raɓolom ɛruula n'eedi obo bho ɔrologhom obho. Nɔonogho zeedi miɓyaam ɔru ɔiruuan. ɛami ɛmiin na maɓuumugh obo bho ɔze mebum obho eedi ɔgba magey obho taɓizos n'ɔnuekpete tɛnaa obho. Eedi iikpulughu ɛni ɔio molobhir ɛnam obho bolobolo eru obh'odi. Eedi iguaay ɛni na ɔio tegbodo bolobolo taɓavo eedi meleke ɛnam obho. Eedi imula taghuđum ɛɓar maKraist ɛda meɓmar-arōoy obho kaɓuula miɓal ɔonir n'amađian ɛsia. ⁵ (Arōoy ipedi obho neɓbho bho imula ɛni ɔio taghuđum ninii ɔzal ɔonir n'amađian ɛsia bho iru iteɓ.) Oobho ɔɓel ɔɓerenu ɓobho bho. ⁶ ɔɓaal ologhi n'igbōgh ɔlisebh teɓol ni ɛnogho zodi obo bho taɓetunu ɛni ɓel ɔɓerenu ɓobho bho. ɔbho bho agbeɓhiōm ɔzal obho ɔteeny io miɓyaam teedi; eedi tetu marōoy iibua tɛnaa n'aKraist, keđio eedi n'odi teɓa meɓmar-arōoy obho miɓal ɔonir n'amađian ɛsia.

ɔzo topuom ɛvo mEru obho

⁷ Amen ɔzal ɔonir n'amađian ɛsia bho neeteɓ, pomutiom eru obho mi tikoli obho, ⁸ keđio odi tamute ɛki aabiōghōm ruubhugh obho ɔizaranu toomo ɛmar-arōoy obho, obho aru maGog n'aMagog obho. Eru obho tapin oomo eedi atu monyiin esi moɓe ɛgham. ɔlogh obh'eedi teɓol koosaar ɔbhiiny obho. ⁹ Keđio eedi iđuraan ilela moomo ade bho ikuōm marōoy tɛnaa n'ɛma ođigh ologhi obh'odi. Keđio ɛnyan ađua ɓanyu obho aru ɛze zeedi. ¹⁰ Odi eru obho obo bho aabiōghōm zeedi obho unyu ɔlogh tob'egha ɛnyan n'akabait, esi obho noonyuughi ɔlogh meɓam obho

n'iben ozil obho; keđio taɓogho zeedi moɓiinom muđugul n'ootaany, kamen kamen.

ɔiruuan ikunughi ađuma bho

¹¹ Keđio ɛami umina ɔmiin mob'ogbōgh ɔɓaal ɛtolom ɔolema n'odi obo bho ɔrolom obho. Ade n'anyu obho ighiil ni ɛɓua taghisigh odi, molo umina ɔio ɔmiin. ¹² Keđio ɛami ɔmiin mobo bho neɓbho bho, igbōgh n'ibam, ɔmara taghisigh ɛtolom obho. Keđio ukpeɓyōgh miɓhereer obho, keđio umina ukpeɓeɓon na moɓon ɔbhereer, ɔbhereer aghuđum obho. ɔru miɓruuan obho ɔnogho mobo bho neɓbho bho tezo ɔkpo bho eedi iđighi obho, tibha ɛzo bho nooge tiɓhereer obho. ¹³ Keđio ɔbhiiny obho aru amutiom obho bho ɔbho todi obho. ɔbho n'ɛmir-iđim ɛkona iru imutiom na mobo bho neɓbho bho ibha idi teedi obho. Keđio ɔru miɓruuan obho ɔnogho moomo eedi tezo ɔkpo bho eedi iđighi obho. ¹⁴ Keđio unyu moɓho n'ɛmir-iđim ɔlogh tegha ɛnyan obho. (Oobho pogbeɓhiōm ɔzal ɔbho bho.) ¹⁵ Kooy kooy olo ɔmiin ɛni ɔio ɔien odi mi ɓbhereer aghuđum obho, ponyuom na ɔlogh tegha ɛnyan obho.

Omoom ɛnyu n'ade bho

21 Keđio ɛami ɔmiin omoom ɛnyu n'omoom ade. ɔɓel ɛnyu obho n'ɔɓel ade bho neeteɓ eɓe, ɛriɓhiiny obho ɛkona ilo mu na. ² Keđio ɛami uru ɔmiin omoom aJerusalem ɛma iigbia bho, ađua tɛnaa asōor natu mi ɓanyu obho. Odi naakōbhōghia naɓōrō kaɓi olo naabura mogheɓ totu olom odi. ³ Paami ɔmoghon moghōrōkō imulughu olo ađua teɓolom obho natu, naɓpete kua, "Nonon ni, amarugh tɛnaa odi n'arōoy siibha! Odi tatughan eedi, keđio eedi tetu marōoy odi. ɛnaa niɓo niɓo taɓolan eedi, keđio odi tatu mɛnaa eedi. ⁴ Odi tagbul ni moomo izin obh'eedi mi tariđien eedi. ɔbho n'ɔitu n'eđi n'ɛegama ɔrol mu na. Igbaany ɔkpo bho neeteɓ eɓe ɛɓua."

⁵ Keđio odi obo bho ɔrolom meɓolom obho ɔkpete kua, "Esiibha ɛami naađighi kaɓar kaɓar atene mimoom!" Keđio odi amina ɔkpete kua, "Ge miibha bho, tebum obho ɔnuekpete bhibha iru magey ɔneghe ni na mobhinom obho." ⁶ Keđio odi ɔkpete kua, "Noodighi! ɛami Alfa n'Omega, ɔɓel egbiom n'ikunughi obho. Todi obo bho ɔmuum neɓal obho, ɛami taɓogho ni zodi muum ozi ɔmuum aghuđum obho odi ɔpoghol miɓko. ⁷ Kooy kooy olo aɓe apuom ɛvo tapin ni taɓi miibha bho. ɛami tatu mɛnaa odi, keđio odi tatu moony ɛmi. ⁸ Ib'i-toogh meɓroogh obho, n'obo bho ɔteeny io mologhi omōruōm obho, n'obo iiniom n'ipesi, n'aruukoma, n'iva raani, n'obo bho neɓuugha gha miđaany obho, n'obo bho neekpulughu gha maruru obho, n'oomo obo bho neɓbaay gha miben obho, oomo obo bho idi keedi obho, nooguanaan monyuughi eedi ɔlogh tegha ɛnyan obho naamōr n'akabait obho, obho aru ɓo mogbeɓhiōm ɔzal ɔbho bho."

Omoom aJerusalem

⁹ Onyiin tođual aritelema bho ibha ibham mođual arukpa obh'ođual arazegh obho ikunughiom obho, aru tami akpete kua, "Tue, ami tađeriom ana manı ipina bho, ani obho Ony Fena bho tapin obho."
¹⁰ Emugh Iigbia bho aru asiin ami, keđio odi otelema bho abhin ami asiinom tobo oodoony ob'eegum. Podi ađeriom ami majerusalem, Fema Iigbia bho, ađua tEnaan natu mi tanyu obho, ¹¹ Ebaal eghuan tEnaan asoorom mema bho molo amua kob'oođi obharakpar, olo ughol ajaspa, olo akela kogharagha. ¹² Odi ema bho ateeny mob'eđbagh-otu olo asiiniom magey, n'ađiobh n'izal arunu-otu ilo ađiobh n'izal itelema neđor. Tarunu-otu obho noogeey ridien ađiobh n'izal arughun otu arōoy obh'aIzirel. ¹³ Eđbagh esuo rar-rar arunu-otu, tekeeney, n'ođiom, n'aghisigh, n'amman obho. ¹⁴ Arubagh otu odi ema bho uđogh tanyu ađiobh n'izal arubharakpar, ilo teedi noogiom ridien ađiobh n'izal iteledom Ony Fena bho.
¹⁵ Otelema bho, obho agba bo mokpo anogho ami obho, ateeny otuom ooreeny olo ulemom agold, motuom ema bho, n'arunu-otu n'arubagh otu obh'odi.
¹⁶ Inya aruukul ema bho. Alidoony obho n'ereghe obho iileeny ni. Potelema bho aru ato mema bho n'otuum obh'odi. Alidoony obho iraar onir n'ođual araala n'ađisibh atobi, eraghe bho onyiin ezo bho.
¹⁷ Otelema bho ekona atuom na međbagh otu obho. Anyu obho amadian onir n'ađiobh n'odiin eeđa aleke, kezo iitooy arōoy emar-arōoy obho.
¹⁸ Uđoghōm ajaspa marubagh otu obho, keđio odi ema bho niyo niyo uđoghōm akar agold molo namua katabaliki. ¹⁹ Ade ariisi obho uđogh bo marubagh otu obho, uđologhom moomo ođigh kerekere ib'iłi arubharakpar. Ođel obho uđoghōm ajaspa, obho agbehiom izal asafair, ogbehiom iraar aget, ogbehiom inya emerold, ²⁰ ogbehiom ođgh oniks, ogbehiom odiin akanelian, ogbehiom ođual ođaar akuats, ogbehiom abhenya aberil, ogbehiom esugho atopas, obho agbehiom diobh akalsidoni, obho agbehiom diobh n'onyiin obho atukuos, obho agbehiom diobh n'izal obho ametist. ²¹ Ađiobh n'izal arunu-otu obho, pađiobh n'izal arubharakpar ilo nemua; eguugh esuo uđighiom onyiin onyiin eedi arubharakpar obho. Ogbob-ebom ema bho uđolom akar agold, olo nemua katabaliki.
²² Ami umiin io motu iikpulughu mi tema bho, ebum obho otu iikpulughu obh'odi aru mEnaan, Obamogh oomo emiriikpo bho, n'Ony Fena bho.
²³ Aar ođighiom aghōzogh n'uvanyu mi tema bho olo, ebum obho eghuan obho tEnaan namua moomo odi. Ony Fena bho potodi odi ema bho. ²⁴ Arōoy emar-arōoy obho tetele teđaal odi, keđio aruula ade bho tepin meela bh'eedi etu todi. ²⁵ Aruguugh ema bho ughughi gha dio, ebum obho ađio okul mu tema bho.
²⁶ Alibugh n'ela araama emar-arōoy obho topin otu todi ema bho. ²⁷ Keđio bobon ar olo oneghe dio olo tologhom tema bho olo. Bobon ooy olo nađighi gha

mođpo aregheer, n'igba miben olo tađigh na olo. Obo bho aridien eedi nooge ułogh tophereer aghuđum Ony Fena bho be mobo tađigh tema bho.

22 Keđio odi otelema bho amina ađeriom ami mōbhiiny amuum aghuđum olo nenyan kogharaghar, igbōr tetolom otelema tEnaan n'Ony Fena bho, ² iru isi togbo ebom ema bho. Ooreeny aghuđum obho asi tizal ebeeneyom ohiiny obho. Odi naloki gha mikpo diobh n'izal amen memu ala. Uvanyu esuo amen amen ołoki; asigo bh'odi ilo ookuom arōoy aruubhugh obho. ³ Bobon ar olo Enaan naarōnyogh olo tomiin todi ema bho olo. Etolom otelema bho tEnaan n'Ony Fena bho tetol ni todi ema bho, keđio arubana bh'odi teekpulughu zodi. ⁴ Eedi temiin ni ghisigh odi, keđio toge ni mađien odi mi taragbodo bh'eedi. ⁵ Ađio oghul mu, molo ar omi-na ođighiom otodi bolobolo eđaal ekona olo, ebum obho Enaan Obamogh obho tatu međaal eedi, keđio eedi teđa eto mito karuula kamen kamen.

Eruom obho tajizos

⁶ Keđio otelema bho akpete kua anogho ami, "Onuekpete bhibha agey, ilo ineghe ni mobhinom. Keđio Enaan Obamogh obho, obo bho anogho memugh odi marizil obho, arom motelema odi mogba ođeriom arubana odi mokpo bho netu momute esiibha bho."

⁷ Ajizos nakpete kua, "Imoghon. Ami natu siibha siibha! Ođaal ołoghi tetol ni enogho mobo bho ighiilaan monuekpete aghiiny ibh'obhereer obhobho bho!"

⁸ Ami, alon, namoghon amiin na moomo okpo bhibha. Amen ami umoghon umiin ubele zeedi okpo bhibha, pami ugbuluman tasike odi otelema bho, obho ađeriom ami mokpo bhibha bho, uukpulughu zodi. ⁹ Podi akpete kua anogho ami, "Uđighi gha kua! Ami onyiin ebana konuma n'aburumor onuma ibha iru rizil obho, n'oomo obo bho ighiilaan iikō monuekpete obhereer obhobho bho. Kpukpulughu mEnaan." ¹⁰ Keđio odi akpete kua anogho ami, "Uđoki gha monuekpete aghiiny obhereer obhobho, ebum obho naatuan mamen oomo okpo bhibha temuteghu obho. ¹¹ Odi obo bho aru mokarabh obho ađighi gha ni be mikarabh odi aghi taghisigh, obo bho ađigh eenir ođighi ikarabh obho arolom tikarabh odi; obo bho nađighi gha miibi obho ađighi gha ni be miibi odi aghi taghisigh, kōoy kōoy olo ikarabh ilo arol na kua aghi taghisigh!"

¹² Ajizos nakpete kua, "Imoghon, ami natu siibha siibha! Ami naabhin mamukpe ami natu monogho kōoy kōoy tezo ođighiom ar ibha odi ađighi obho. ¹³ Ami Alfa n'Omega, ođel n'obho akunughiom obho, ođel egbiom obho n'ikunughi obho."

¹⁴ Alisebh tetol ni enogho mobo bho iitōl maradoni eedi iđaaleni obho, ibha neteeny minyaam ole ekpo ooreeny aghuđum obho, n'obol tarunu-otu obho ođigh ani tema bho. ¹⁵ Tebughotu ema bho, pesi obo iiniom n'ipesi, n'obo neđighi gha miidaany, n'iva rani, n'aruukoma, n'obo bho neekpulughu gha maruru ob-

ho, n'igba miben mi tɔnuekpete n'eɖighiom ʒar eedi.

¹⁶ “Aami, ʒjizos, urɔm motelema ʒmi aru moɓba ɔkpo bhibha ɔnogho enyina obo bho idi mi tʒarasosi obho. Aami ol'eghun taDevid. Aami ʒenaany obho nʒmu ʒnogho meɓaal uɖirogh obho.”

¹⁷ ʒmugh obho n'ʒni ipina bho nepeleghi ekɔl kua, “Tue!”

Kɔoy kɔoy olo ʒmoghon nʒ miibha bho aghɔl nʒ kua, “Tue!”

Obo bho ʒmuum neɗal obho aru, abhin mʒum aghuɖum obho miɓko.

Ikunughi obho

¹⁸ Aami, ʒjon, ʒmaar ni adeny naakiom kɔoy kɔoy olo ʒmoghon mɔnuekpete ʒghiiny ɔbhereer obhobho:

erumolo onyiin ɔoy ʒloghom mʒar ʒɓaram teedi, pʒnaana ɔlogh nʒ ɔɓaram tʒazegh obho uɖeghe tɔbhereer obhobho obho, ɔliom odi. ¹⁹ Kerumolo onyiin ɔoy ʒsoghoron monyiin ʒar mi tɔnuekpete ʒghiiny ɔbhereer obhobho bho, pʒnaana ɔsoghoron abin odi mi tikpo oorɛeny aghuɖum obho, n'abin ibh'odi mi tʒma iigbia bho, ibha uɖeghe mi tɔbhereer obhobho bho.

²⁰ Obo bho ʒmiin kʒ nʒɓa moomo ɔkpo bhibha bho, nʒkpete nʒ kua, “Agey nʒ ni! Aami natu siibha siibha!”

ʒrol ni nʒ kua. ʒjizos Obʒmɔogh, tue!

²¹ Inwo bho tʒjizos Obʒmɔogh obho ʒrolan n'oomo enyina.